༄༅། སྒོན་དགོན་ཟམ་གཅོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
གསུང་ཆོས་དང་གསུང་བཤད་སོགས་
གལ་ཆེ་ཞིག་ཕྱོགས་བསྡུས།

VOL 9

ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ།
བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

རྒྱུད་སྡེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།

২০২৭

ཀཱཥ།། སྟོན་དགོན་ཟམ་གདོང་རིན་གོ་ཆེ་མཆོག་གི་
གསུང་ཆོས་དང་གསུང་བཤད་སོགས་
གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས།

དེན་ཕྱིང་དགེ་བ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ།
བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

རྒྱུད་སྡེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།

২০২৭

ནང་དོན།	སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཆོས་དང་གསུང་བཤད་སོགས་གལ་ཆེ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས།
པོད་ཕྲེང་།	གླེགས་བམ་དགུ་པ།
ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ།	བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།
དཔར་དུས།	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡
དཔར་སྐྲུན་པ།	རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་ཁང་།	ནོར་བུ་ལྷར་ཕྱིག དིལླི་གསར་པ།
འགྲེམས་སྤེལ་དུས་ཚོད།	སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོའི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་ཉིན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས་ཨང་། ༩༧༨ ༩༣ ༨༤༨༣༩ ༧༩ ༦

Title:	*A Compendium of His Eminence Prof Samdhong Rinpoche's Important teachings and speeches*
Series:	Volume Nine
Compiler and Editor:	Tenzin Dhonyoe
Publication year:	2021
Publisher:	Gyuto Library
Publication time:	On the occasion of His Eminence Prof Samdhong Rinpoche's 82nd birthday anniversary

ISBN: 978 93 84839 79 6

Published by: gyutolibrary, Sidhbari-176057, Dharamshala, Distt. Kangra (H.P) India
E-mail: gyutolibrary@gmail.com

༢ དབར་སྒྲུབ་ཆེ་བཞུགས།

ཨཱ།། ཕྱག་ན་པད་མའི་ཟབ་གསང་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན།།
ཟམ་མི་ཚད་པར་**གདོང**་དམར་ལན་བདེའི་གསོས།།
སྟེལ་བའི་**རིན**་བྱལ་མཛད་རྡེས་ཟད་**པོ་ཆེ**།།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞབས་སྐྱེས་སྤྱི་བོས་མཆོད།།

ཐུགས་གྲོས་རྣམ་དགྱེད་**བཟང**་པོའི་རྩལ་རྫོགས་ཤིང་།།
གཞན་དྲིང་མེ་འཛོག་སྤོབས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས།།
གསེར་སྦྱངས་བཅོ་མའི་**བསྟན་འཛིན**་ཀུན་ཀྱི་དབུས།།
ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྟེང་མཁན་ཁྲིད་མིན་སྲུ།།

གང་གི་མཐྱིན་པའི་མཆོ་ཆེན་ལས་འོངས་པའི།།
རིན་བྱལ་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ་འགལ།།
སྙིང་གི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་གསོས་སྨན་དུ།།
བསྟེན་པའི་སྐལ་བར་ཀྱུར་འདི་སྤྲོ་དགའི་གནས།།

དེ་ཡང་མཐོ་སྨར་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་གནས་ཤིང་བྱམས་བཟོའི་དཔལ་གྱིས་ཕྱུག་པའི་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཙ་བརྒྱ་ཏུ་འགྲོ་ཉིར་ཐུག་ཅིང་། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེར་ཉུག་ཕྱ་བའི་སྐབས་སུ། རང་ཅག

གང་ས་ཅན་པའི་ལྷ་ལྷ་ཆགས་པ་ཆོས་བས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་བསྟན་རྒྱང་ནས་གསོ་བ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་རྣལས་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པ་དང་དུས་མཚུངས། སྤྲོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྨོན་དགོན་རྒམ་གཙང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྐུ་ཚེ་ཏི་ལ་པོར་ཆགས་ཆེན་པོའི་དབུ་འགོ་ལ་ཀ་ཀ་ཀ་ཐུ་ཐུ་ཐ་ཀ་ཐ

གྲྭ་བཀའ་སྟོན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བསྡུལ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བྱུབ་ཀྱི་གཞི་ཙ་བརྟན་པ། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པ། ཉམས་ཚོར་གྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་བཅན་པ། ཕུགས་རྒྱང་གི་གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བ། སྲོལ་རྒྱུན་དང་དེང་དུས་གཉིས་ལས་སྲོལ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་དང་། ལས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་གཉིས་ལས་ལས་འགན་གཙོ་བོ། ཏེལ་བསྟན་གས་དང་ལག་བསྟར་གཉིས་ལས་ལག་བསྟར་གཙོ་བོ། སྒྲོ་དང་སྐྱེར་གཉིས་ལས་སྒྲོ་གཙོ་བོ། འཐལ་དང་ཕུགས་གཉིས་ལས་ཕུགས་གཙོ་བོར་འཇོན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གཟུར་གནས་བློ་གོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་བློའི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཇོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། དེང་གི་ཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཟླད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཚོའི་གོ་དོན་རྟོགས་མཁན་བོད་པའི་ནང་ཆེས་ཉུང་ནའང་། ནམ་ཞིག་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱིས་གཟུ་བོར་གནས་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཞིབ་འཇུག་གི་ལམ་ནས་ལེགས་བཤད་འདི་དག་གི་རིན་ཐང་རྟོགས་མཁན་རྣ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་རེས་ཤེས་བརྟན་པོ་ཡོད།

གོང་གསལ་ཙ་ཆེའི་གསུང་བཤད་དང་གསུང་རྩོམ་མང་པོ་ཞིག་སྒོ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བའི་སྐྱེར་བྱུང་འབྲུམ་རམས་པ་བསྟན་འཇོན་དོན་ཡོད་ལགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བསྡུས་བདག་ཉར་གནང་སྟེ་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་ཞུ་སྒྲིག་གནང་དང་གནང་བཞེན་པར་སྟེང་ནས་ཡི་རངས་ཞུ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་གོང་ཀྱི་ཕྱོས་ཚོགས་དང་སྲིད་རྒྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཐོག་ནས་གསུང་བཤད་གླེགས་བམ་བྱུག་པའི་བར་དབར་སྐྱེན་གནང་བ་དང་། ལྟག་པར་དུ་ལྟ་སྒྲི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་དང་ཉེས་ཤེས་ཡོན་བསྟེ་གནས་ཁང་ནས་འགན་ལྷར་ཆེན་གོས་སྟོབ་དགོན་མཚོག་གི་གསུང་བཤད་གསུང་རྩོམ་བཀའ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་དང་བརྒྱན་སོགས་ཆེས་མང་གོ་ཞིག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་གསར་གཟིགས་ཐུབ་པའི་ཚ་རྒྱུན་བསྐྱེན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་ཅིག་སྐྱ་ཕབ་ཀྱིས་ཡིག་འཇོག་གནང་བ་བཅས་ནི་ཆེས་བསྡུགས་བཏོང་ཀྱི་གནས་སུ་མཆིས། འདི་ནི་ཧོར་བུའི་ཧོར་ཉམས་ཚོད་པའི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཇོན་བྱེད་དགོས་རེས་ཡིན།

སྤ་ལོར་པོད་ཕྱེང་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་འདི་གཀ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་ཁང་ལ་དཔར་སྐྱོན་གྱི་གོ་སྒྲིགས་གནང་སྟེ་དཔར་དུ་བསྐྱོན་པས་གཟུར་གནས་བློ་ལྟན་དག་ལ་ལེགས་བཤད་སྐྱེས་ཀྱི་གཉེར་ཆེན་དང་། དད་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སྟེལ་བའི་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲལ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་པ་མ་ཟད། ད་ལམ་ཡང་ནང་ཚོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གལ་ཆེའི་གསུང་ཚོས་དང་། གསུང་བཤད་འཛིན་པའི་རྩ་ཆེའི་པོད་ཕྱེང་དགུ་པ་འདི་བཞིན་སྒེར་དྲུང་འབུམ་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད་མཚོག་ནས་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་ཞུ་སྒྲིག་ཆ་ཚང་གནང་བ་འདི་ཉིད། སྤར་བཞིན་འདི་གའི་དགེ་མཛོད་ནས་རི་ལྟར་རེ་སྐུལ་བསྐྱར་ནན་ཞུས་པ་བཞིན། འདི་ལོར་སྨོན་དགོན་ཟམ་གཏོང་རིན་པོ་ཆे་མཚོག་དགུང་གངས་བཅུ་ཕག་བརྒྱད་དང་ཉག་མ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཕྲུངས་སྐར་དང་བསྟུན། དཔར་སྐྱོན་ཀྱི་གོ་སྒྲིགས་གནང་བར་སྟོང་དབུས་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་དང་།

དེ་བཞིན་སྒེར་དྲུང་མཚོག་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་སྤ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་ལམ་སྟོན་ཞལ་གསལ་གོ་བདེ་ཡང་ཡང་གནང་བར་བསྐྱར་དུ་ཕྱགས་རྡེ་ཆे་ཞུ། སྐུ་ཞབས་ཟླ་བ་དོན་གྲུབ(ཡླུན་ཐུང)མཚོག་ནས་ཀྱང་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཡིག་བསྐྱར་གནང་བར་ཕྱགས་རྡེ་ཆे་ཞུ་བ་དང་བཅས། རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་གླུ་སྐྱབ་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༧༩༡ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ དགེ་བའི་ཉིན།

༢ ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དང་ཕྱི་སྒྲིག་པའི་གཏམ།

།།ད་ལམ་ཏོག་དབྱིབས་ནད་ཡམས་ཀྱིས་རྒྱན་པས་འཛམ་གླིང་གང་སར་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་སྙམ་སྐྱེད་བྱུང་རུང་། རྒྱན་བན་ལམ་ལྟོང་གི་ཚུལ་དུ་ཁྱིམ་སྟོད་བཀའ་རྒྱའི་རིང་དུས་ཚོད་ནམ་ཐོབ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱམས་ཡིག་ཕབ་དང་ཞུ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བར་ཞུགས་ཏེ་ད་ཆ་དེབ་ཐེང་དགུ་པ་དེབ་གཟུགས་སུ་ཐོན་ཐུབ་པ་ལ་དགའ་དང་ཡི་རངས་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། རང་གི་ཁྱར་དུ་བབས་པའི་ལས་འགན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅམ་གྱིས་པའི་དབུགས་དབྱུང་ཡང་ཐོབ།

དེབ་ཐེང་བརྒྱད་པ་འདིའི་ནང་ནང་ཆོས་དང་། གསུང་བཤད་གཞན། འབྲི་ཐོམ་ཁག་བཅས་སྔོ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེབ་ཐེང་བརྒྱད་པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། ནང་ཆོས་ཞེས་པའི་ནང་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གི་ཆཤས་ལྟག་མ་རྣམས་དང་། གསུང་ཆོས་གལ་ཆེ་ཁཤས་དང་། གསུང་བཤད་གཞན་ཞེས་པའི་ནང་དེང་རབས་དང་སྔོལ་རྒྱུན་གྱིས་གཙོས་གསུང་བཤད་རྣམས། འབྲི་ཐོམ་ཁག་ཅེས་པའི་ནང་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་དང་ཆེད་བརྗོད་གཅིག་འཁོད།

དེབ་ཐེང་དགུ་པ་འདིའི་ནང་གི་གསུང་བཤད་མི་སྣར་རེ་ཟུང་གིས་ཕབ་པ་རྣམས་སོ་སོའི་མཇུག་ཏུ་འབེབས་མཁན་མཚན་བཀོད་དང་། དེ་མིན་གཞན་རྣམས་ཁོ་བོས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པ་ཡིན། ཐོག་མར་གསུང་བཤད་ཡིག་འབེབས་གནང་མཁན་དེ་དག་དང་། དཔར་སྐྲུན་གནང་མཁན་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་བྱ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། ལྷག་པར་དུ་དཔེ་དེབ་ཀྱི་བཀོད་པ་བཟོ་མཁན་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཏན་ཐོ

བཟང་གླུ་སྒྲུབ་སོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་དངོས་ཀྱགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན་ཡོངས་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྐོབ་དགོན་མཆོག་གི་དབྱུད་གསུམ་དག་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་དགོངས་ཚུལ་རྟེད་དགའ་དོན་ཆེ་རྣམས་དེང་རབས་སྒྲ་བོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཡོལ་གོར་ཚུད་དེ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱེན་ཐུབ་པའི་སྨོན་འདུན་བཅས། ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ་གཅིག་ཕྱོགས་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁོ་

རེ་ལ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ཕྱི་ལོ་ ཧ་ཅ་ལ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ཨཨ ཉིན་བྲིས་པ་ལགས་སོ།།

ཕྱི་དཀར་ཆག

དང་པོ། པར་སྒྲུན་ཆེད་བརྗོད། III

གཉིས་པ། ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དང་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གཏམ། VII

ནང་ཚོས་སྐོར།

༡ སྐྱབས་འགྲོ། 3

༢ བསླབ་པ་གསུམ། 18

༣ རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། 38

༤ ཐེག་པ་གསུམ། 54

༥ པར་ཕྱིན་དྲུག 77

༦ བདེན་པ་གཉིས། 89

༧ གང་བློ་མའི་འགྲེལ་བཤད། 108

༨ ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཀའ་ཁྲིད། 138

༩ ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད། 261

༡༠ ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་བཀའ་ཁྲིད། 384

༡༡ སྨྲོར་བའི་ཚོས་དྲུག་གི་བཀའ་ཁྲིད། 404

གསུང་བཤད་གཞན།

༡༢ ལྷ་ཏུ་མཐོ་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ཕྲུག་རྣམས་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤད། 513

༡༣ གནས་མཇལ་བའི་དགོས་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན། 541

༡༤ སྒོལ་རྒྱུན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར། བྱེད་ལས། ཕན་གནོད་
སོགས་ཀྱི་སྐོར། 574

༡༥ གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་དང་། དམིགས་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་
སྤྱི་ཡོངས་ལ་དགེ་སྐྱོན་སྐོར། 597

༡༦ ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་དགོས་འདོད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་རྒྱའི་འཕྲལ་ཡུན་ལ་དངོས་ཕུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་
ཕན་གནོད་ཇི་བྱུང་སྐོར། 625

༡༧ ཆོགས་པ་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་སྐོར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་
ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་གང་དགེའི་སྐོར། 653

༡༨ ལྷ་ཏུ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཀྱི་སློབ་ཟྭར་བ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་
གསུང་བཤད། 695

འབྲི་ཐོག་ཁག

༡༩ འབྲས་བློ་གྲིང་མཁན་ཟླར་དགོན་མཆོག་དཔག་བསམ་མཆོག་གི་ལྷན་ཁ	ས་
བརྟན་གསོལ་འདེབས། 731

২০ དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེད་བརྗོད། 734

༦༦།། ནང་ཚོས་སྐོར།

༢ སྒྲུབས་འགྲོ།

།།ད་ལྟ་བཤད་རྒྱུ་དེ་སྒྲུབས་འགྲོའི་སྐོར་རེད། སྒྲུབས་འགྲོའི་སྐོར་ནི་ནང་བའི་སྨོན་ཚན་ལ་སྨོན་སྨྲོང་བྱེད་མཁན་ཚང་མས་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་པ་དང་སྟོན་དང་པོར་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཅི་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྒྲུབས་འགྲོ་ནི་ནང་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། སྤྱིར་བཏང་ནས་ཆོས་ལུगས་སམ་བསྟན་པ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཚང་མར་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ནང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་དེ་གང་གི་སྐོ་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲུབས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་སྟངས་དང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་མི་འདྲ་བ་རེད། གང་ཟག་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིའི་སྒྲུབས་གནས་རྒྱང་པ་ལ་སྒྲུབས་ཡུལ་ངོས་མི་བཟུང་བ་དེ་ནང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རེད། སོ་སོས་གང་ཡང་བྱེད་མ་དགོས་པར་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཁོ་ནའི་ངང་ནས་སྒྲུབས་ཡུལ་གྱིས་སྒྲུབས་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་མི་བསམ་པ་དེ་ནང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་རེད། དེས་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཅེག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེ་བ་དང་། སྒྲུབས་འགྲོའི་གནས་སྟངས་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པ། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ནང་བའི་གལ་དུ་མི་ཚུད་པ་རེད། ང་ཚོའི་གླ་སར་ཚོགས་གཏམ་གྱི་རྒྱུན་ནང་། གནས་བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་དུ་མི་ཚུད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་གསུང་སྲོལ་ཡོད། རབ་བྱུང་རྒས་འགོགས་ཆགས་ནས་གལ་མཚོར་ཞལ་མར་གཟིགས་མཁན་ཆགས་ཚར་ནའང་། སྒྲུབས་འགྲོ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་དུ་ཚུད་

ཀྱི་མེད། དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཚོའི་ནང་དུའང་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ངོ་མི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོད་རེད། ང་ཚོ་ཅམ་མ་ཟད། ཉན་ཐོས་
ཐེག་པའི་ནང་པའི་ཡུལ་གྱི་ནང་དུའང་སྒྲུབས་གནས་འཇོག་ཚུལ་དེ་ཤེས་མཁན་དཀོན་
པོ་དང་། ལྷག་པར་དུའང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པ་གསར་པའི་རིགས་དེ་དག་གིས་སྒྲུབས་འགྲོ་
ཁ་ནས་བཏོན་ཡང་སྒྲུབས་ཡུལ་དང་སྒྲུབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་མ་ཤེས་པར་ལྷག་པ་
མང་པོ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོའི་སྨོན་གྲྭ་བའི་ནང་དུའང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ངོས་མ་
འཛིན་མཁན་མང་པོ་ཡོད་སྲིད། བོད་དུ་མཚར་གཏམ་བཤད་རྒྱ་ཞིག་ལ། མི་ཞིག་གིས་སྟེ་
པ་གཞུང་གི་སྒྲུ་དག་མཁས་པ་ཅ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོངས་མཁན་ཞིག་ལ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པར། སྒྲུ་དག་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་མི་མངོན་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤེལ་གྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཁ་ཕྱིང་ངེར་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཚུལ་
ཡོད།། དེ་ལྟ་བུ་ཆགས་ན་ཅ་ཅང་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད།

སྒྲུབས་འགྲོ་དེ་མདོར་བསྡུས་ནས་སྐར་མ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔའི་ནང་བཤད་རྒྱའི་ཐབས་
ཤེས་བྱས་ན། དང་པོ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་དགོས། དེ་ནི་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡོང་
བའི་རྒྱུ་ཆ་ཇི་ལྟར་བསགས་དགོས་མེན་དེ་རེད། གཉིས་པ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དེ་རེད།
དེ་ནི་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དེ་རྒྱུད་ལ་སློབས་ན་ཡུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་
དགོས་པ་དེ་རེད། གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་རེད། བཞི་པ་སྒྲུབས་སུ་
འགྲོ་བའི་བསླབ་བྱ་དེ་རེད། དེ་ནི་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཟིན་ནས་བསླབ་བྱ་གང་ལ་བསླབ་དགོས་
པཱན་ཐང་དོར་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་མེན་དེ་རེད། དེ་བཞིའི་ནང་བསྡུས་ནས་ཞུ་རྒྱའི་འབད་
རྩོལ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞི་པོའང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྟོས་པ་རེད།

དང་པོ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་དགོས། གལ་ཏེ་སོ་སོའི་རྒྱུད་
ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གཞིས་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡོང་རྒྱ་མེད། སྒྲུབས་
འགྲོའི་རྒྱུ་ནི་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བཅས་གཞིས་རེད། ཐོག་མར་འཇིགས་སྣང་ཞིག

མེད་ན་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་འདོད་ཡོང་གི་མ་རེད། སྒྲུབས་ཞེས་པ་དགོས་པ་ནི་སོ་སོས་མ་འཛིན་པར་གཞན་ཞིག་ལ་རོགས་བཅལ་དགོས་པ་དེ་རེད། དེས་ན་སོ་སོ་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་སྒྲུབས་བཅལ་དགོས་དོན་མེད། སོ་སོས་ཁྱེད་མ་འཁྱོལ་བར་གཞན་ལ་སྒྲུབས་བཅལ་དགོས་པ་ནི་འཛིགས་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རེད། གལ་ཏེ་འཛིགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་འདོད་ཅིག་ཡོད་ནའང། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲུབས་གནས་དེ་ལ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་མེད་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་མི་ཡོང་ཞིང། དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་སྙངས་མི་ཤེས། དེས་ན་རང་ཉིད་ལ་འཛིགས་སྣང་ཞིག་ཡོད་པ་དང། སྒྲུབས་གནས་དེ་ལ་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་བཅས་འཛིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་ཚོགས་ན་སྒྲུབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ཚང་བ་རེད། འཛིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྒྲུབས་འགྲོའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་རེད། དཀོན་མཆོག་ལ་འཛིགས་པ་ལས་སྟོན་ནུས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ནའང། རང་ཉིད་ལ་འཛིགས་པ་མེད་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་མེད། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པས་རེད། དེ་བཞིན་འཛིགས་པ་ཡོད་ནའང་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྟོན་མཁན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྒྲུབས་འགྲོའི་རྒྱུ་གཅིག་མ་ཚང་བ་རེད།

འཛིགས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་སྒྲུབས་འགྲོ་ལ་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་རེད།ཁ་དཔེར་ན་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲུག་ནས་དེ་ལས་སྟོན་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་ན་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་སྒྲུབས་འགྲོ་རེད། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྟོན་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་ན་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྒྲུབས་འགྲོ་རེད། རང་ཉིད་སྲིད་པ་དང་ཞེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིགས་པ་དང། དེ་ཡང་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིད

པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་འཇིགས་ནས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ན་དེ་ནི་ཞེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་རེད། དེས་ན་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་མ་གཏུགས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད། མདོར་ན་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་། འཇིགས་པ་ལ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཉེས་པ་ལ་འཇིགས་པ་བཅས་གསུམ་རེད།

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་པ་ལས། མངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི།། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནང་པ་མངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་གསུམ་རེད། དེ་གསུམ་སྐྱབས་གནས་སུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། མངས་རྒྱས་མེད་ན་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་མེད་ཅིང་། མངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབས་བསྟན་དགོས། ཆོས་མེད་ན་སྐྱབས་དངོས་མེད་ཅིང་། དངོས་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས། དགེ་འདུན་མེད་ན་སྐྱབས་སྐྱུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་མེད་ཅིང་། རང་ཉིད་གཅིག་པུས་སྐྱུབ་མི་ཐུབ། དཔེར་ན་ནད་པ་ལ་སྨན་པ་དང་། སྨན། ནད་གཡོག་ལྟ་བུ་རེད། ན་ཚ་ལ་དངོས་གནས་ཕན་མཁན་དེ་སྨན་རེད་མ་གཏུགས། སྨན་པ་དང་ནད་གཡོག་གིས་ན་ཚ་ལ་ཕན་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་འཁོར་བ་དང་བཅས་སོང་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། སྐྱབས། ཟླ་གྲོགས་བཅས་ཡག་པོ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་སྐྱབས་གནས་དེ་ཆ་ཚང་བ་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱབས་གནས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བཞག་པ་རེད།

སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་གཞུང་ཆེན་པོ་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དགོན་

མཆོག། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བཤད་ན་གོ་དཀའ་བར་བརྟེན་དེ་ལྟར་བརྗོད་རྒྱུ་མིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གམ། ཡང་ན་སྦྱངས་པ་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་ཟེར། གང་ལྟར་རང་དོན་སྦྱངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་གཞན་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་ཟིན་པ་ལ་བརྗོད། གོ་སྒྲ་བར་བཤད་ན། ཚུར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཚང་བ་ཐོབ་ཟིན་པ་དང་། པར་སྦྱང་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཆ་ཚང་སྦྱངས་ཟིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཟེར། བཀའ་གང་མས་གོང་མ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ། སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཞེས་བྱང་བ་བཞིན་སྒྲིབ་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་ཟིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཟིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེད་མེད་པར་བརྟེན། སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཞེས་པ་ཆགས་མེད། དེ་ནི་རང་གི་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅམ་སྦྱངས་ནས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བླང་མི་དགོས་པ་ཙམ་ལས། དེ་ལས་སྒྲོས་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཚང་མེད་ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་མེད། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་བཅས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རེད། ལམ་དེས་དངོས་གཞི་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་སྐྱལ་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱང་བྱ་རྣམས་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་སྐྱལ་དུ་གྱུར་

པའི་སྦྱང་བྱ་རྣམས་སྨྲོས་ལམ་གྱིས་སྤྱོང་བ་ནི་སྨྲོས་པའི་ལམ་ལས་འདས་ནས་མི་སྨྲོས་
པའི་ལམ་དུ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དཀོན་མཆོག་
དངོས་ཡིན། དེ་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་དངོས་གཞིན་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་དེ་སློང་མི་སྐྱེ་བར་
བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཙང་རེད། དེ་བཞིན་ལམ་དེ་དང་དེས་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲོལ་གྱི་
སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པཉམ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་འགྲོག་པའི་བདེན་པ་ཟེར། དེས་ན་
འགྲོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་དེ་རེད། དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་ཟེར། འཕགས་པའི་
སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་གྲས་སུ་གཏོགས། དེ་ནི་རིག་པ་དང་
གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ནས་མཐོང་ལམ་ཡན་གྱི་ལམ་རྟེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་རེད། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གཉིས་གཅིག
པ་རེད། མདོར་ན་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་འཕགས
པ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགྲོག་པའི་བདེན་པའི
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག །འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི
གང་ཟག་རྣམས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་རུང་དཀོན་མཆོག་གསུམ
ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་མི་དགོས། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སངས
རྒྱས་ཡིན་ཙང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྨྲོན་པའི་ལམ་ཡིན་ཙང་ཆོས་དཀོན་མཆོག
ཀྱང་ཡིན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཙང་དགེ་འདུན་དཀོན
མཆོག་ཀྱང་རེད། ལྷོ་གཡས་ཆ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས།
ངོ་བོའི་ཆ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པཉང་ཡོད
ལ། དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནའང་སོ་སོར་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡོད།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བྱིས་སྐུ་སོགས་སངས་རྒྱས་དགེའི་མཚོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་སོགས་དང་། ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པའི་འགོག་པ་རྣམ་མཐུན་པ་རྣམས་ཆོས་དགེའི་མཚོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་སློང་བཞི་བླ་ཡན་འཛིན་མས་པའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་དགེའི་མཚོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། དེ་དག་ནི་དགེའི་མཚོག་གསུམ་དངོས་མིན་རྒྱང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་སུ་དགེའི་མཚོག་དངོས་དང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད། དགེའི་མཚོག་དངོས་དེ་འང་སྒྲུབས་ཡུལ་རེད། དེ་བཞིན་དགེའི་མཚོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབས་ཡུལ་རེད། སངས་རྒྱས་དངོས་དེ་སྒྲུབས་ཡུལ་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་ཚུན་ཆད་སྒྲུབས་ཡུལ་དུ་འཇོག་དགོས། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབས་ཡུལ་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཆོས་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཚུན་ཆད་སྒྲུབས་ཡུལ་ཁོངས་སུ་གཞུག་དགོས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དགེ་འདུན་དགེའི་མཚོག་ཡིན་པ་མ་ཟད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་འདུན་དགེའི་མཚོག་གི་ཁོངས་སུ་འཇོག་དགོས།ཁ། དེས་ན་སྒྲུབས་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། ང་ཆོས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲུབས་སུ་དེ་དག་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད།

དགེའི་མཚོག་གསུམ་སྒྲུབས་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་དགོས་པ་ཅི་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེང་སང་མང་ཆེ་བས་བསམ་བློ་ཁྲོན་ནས་མ་བཏང་བར་སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲུབས་ཡུལ་ལོས་ཡིན་ཞེས་ཕྱུགས་པ་ཙུ་ཚུགས་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེའི་མཐའ་དེ་གང་ལ་གཏུག་ཅེ་ན། སོ་སོ་ལ་ཐུག་པ་རེད། ང་ནང་པ་ཡིན་ཙང་བའི་སྒྲུབས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་དང་ཡིན་ཞེས་བསམ་གྱི་ཡོད། ང་རང་རྒྱུ་མཚན་

དུ་བཀོད་དེ་ང་ནང་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབས་གནས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་དེ་བསམ་ཚུལ་གཏི་ཐུག་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་ན་ཆོས་ཀྱི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སྡང་འདྲེན་པ་རེད། དངོས་གནས་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་ཤེས་ན་ཆོས་དེ་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཆ་བ་ནས་འགྲོ་ཐབས་མེད། ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་འདུག་ན་དེ་ནི་ཆོས་མིན། དམེར་ན་ང་ཆོ་ནང་པ་ཡིན་བསམ་གྱི་ཡོད། ཁྱེད་ཆོའི་མདུན་དུ་ནང་པ་ཟེར་བ་དེ་བྱས་མེད། ཐབས་ཆགས་ཅིག་རེད། སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་དེ་ཐོག་བརྫུ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན། ཇ་ཅང་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བློས་ཟད་དེ་བཟུང་ནས་སྟེང་རྟེའི་ཚབ་ཏུ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་ནི་ང་ཆོའི་ཆོས་དང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཆ་བ་ནས་མེད་པའི་རྟགས་རེད།། དེས་ན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོང་གཞི་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་རྒྱང་བད་མི་ཤོད་བ་ཅམ་རེ་འདུག་ཅེས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཆོས་གསུངས་པ་དེ་རང་རེད། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་མཉམ་དུ་འདྲེས་ན་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉུང་དུ་མ་སོང་ནའང་འགེལ་བ་མེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། ཉོན་མོངས་དང་། ཆགས་སྡང་། ཁོང་ཁྲོ་འགེལ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་འདུག་ན་དེ་ནི་ཆོས་མ་རེད། ལྷ་ཁང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཁྲོ་འགེལ་གྱི་འདུག་ན་ང་ཆོས་ལྷ་ཁང་དེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་བློ་གཏོང་གི་མེད་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཀྲམས་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་བློ་གཏོང་གི་མེད། ལྷ་ཁང་འདི་ཅའི་ཡིན་པར་བརྟེན། ངའི་ལྷ་དེ་འཛོག་དགོས་བསམ་པ་ནི་ངར་འཛིན་དེ་རེད་མ་གཏོགས། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་མ་རེད།

སངས་རྒྱས་སྒྲུབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། རང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཞན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ།། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཛུག་པ། ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་བཅས་བཞི་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོ་དེ་རེད། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག

རང་ཉིད་ལ་སྲོད་པ་དང་ཞེ་བའི་འཇིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་རེད། དེ་ནས་གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། གལ་ཏེ་གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡོད་ཀྱང། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་མེད་ན། ཁཾཥས་སྒྲོབ་པ་དང། ཁཾཥས་མི་སྒྲོབ་པཱའང་ཡོང་སྲིད། དེ་ནས་ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བཱའམ་ཕན་བཏགས་པ་དང་གཉིད་པ་བྱེད་མཁན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་དོན་མཛད་པ་རེད། དེ་དག་བཞི་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རེད། དཔེར་ན། ཆུས་འཁྱེར་བའི་མི་དེས་སྒྲུབས་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བཙལ་དགོས་ཤེ་ན། ཆུའི་ནང་མ་ལྷུང་བའི་མི་ཞིག་ལ་སྒྲུབས་བཙལ་རྒྱུ་དེ་རེད། ཆུའི་ནང་དུ་མཉམ་དུ་ལྷུང་བ་དེས་སྒྲོབ་མི་ཐུབ། དེས་ན་སོ་སོ་འཇིགས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་ན་གཞན་འཇིགས་པ་ལས་བསྒྲབ་རྒྱུ་བསྡུད་མེད་པར་བརྟེན། རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དགོས་རྒྱུ་དེ་རེད། ཆུའི་ནང་ལྷུང་བ་ཞིག་སྒྲོབ་དགོས་བྱུང་ན་ཆུའི་ནང་མ་ལྷུང་བ་ཞིག་གིས་བསྒྲབ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ལྷུང་བ་གཅིག་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོབ་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་རེད། རང་ཉིད་ཆུའི་ནང་མ་ལྷུང་བར་ཆུའི་འགྲམ་དུ་བསྡད་ཡོད་ནའང་ཆུལ་མཉེས་མཁན་དང་ཚུར་འཕེན་མཉེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མ་མཁས་པ་རེད། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་ནའང་སེམས་ཅན་གཞན་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་དེ་མེད་ན་སྒྲོབ་མཉེས་སྟངས་མེད། རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང་གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནའང། བཅོ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་མེད་ན། དཔེར་ན་དགྲ་བོ་ཞིག་ཆུས་འཁྱེར་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ཆུ་ནས་འདོན་ཐབས་མི་བྱེད་པ་དང། དེ་བཞིན་གཉིན་ཞིག་ཆུས་འཁྱེར་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱས་སྒྲོབ་ཐབས་བྱེད་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཞིག་མེད་ན་སྐྱབས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར། ཕན་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དེ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་མཛད་མཁན་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་དེ་ཚང་ན་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ། ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་བཅས་ཡིན་པར་བརྟེན་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུས་གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཞན་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག །དེས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཞན་བྱེད་པའི་ངེས་པ་རྟེད་ན་ལམ་དེས་དྲངས་པའི་བླ་ལ་འབྲས་འགྲོ་བ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས། གལ་ཏེ་ལམ་བདེན་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ལམ་བདེན་དེས་བླ་ལ་བའི་བླ་ལ་འབྲས་ཡག་པོ་ཡོད་པ་སྟོས་ཅི། དཔེར་ན་སྨན་ཡག་པོ་ཡོད་ན་ནད་བླ་ལ་བའི་བླ་ལ་བ་དེ་སོ་སོས་ཉམས་སུ་ཚུད་ཐུབ། དེས་ན་ལམ་བདེན་གྱིས་སྡུངས་པའི་འགྲོ་བ་བདེན་དེ་ང་ཚོས་ཉམས་སུ་ཚུད་རྒྱུ་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་ལམ་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེའང་ཚད་ལྷན་ཡིན་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འོས་པར་བརྟེན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རེད། དེ་བཞིན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དེའང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་མཚུངས་སྡེས་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ན་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་རེད། དེ་བཞིན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་མཉམ་པའི་སྡིག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེས་ན་དགེ་སློང་བཞི་གྲྭ་ཡན་གྱི་དགེ་འདུན་དང་རྒྱས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡན་གྱི་དགེ་

འདུན་རྣམས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ལྟར་རེད།

དེང་སང་ཕལ་ཆེ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་བརྗོད་སྒྲུབས་སངས་རྒྱས་ཤྲཱ་ཕུ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་བསམ་བློར་འཚང་བ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཚང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་བརྗོད་སྒྲུབས་དཔར་འདེབས་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་བློ་ལ་འཚང་བ་མ་གཏོགས། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་བློ་ངོར་འཚང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་བརྗོད་སྒྲུབས་གླ་པ་ཆོགས་པའི་བསམ་བློ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་བསམ་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་རྟེད་ཀྱི་མེད། དེང་སང་རྒྱ་གར་བ་ཁམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་སྒྲུབས་གནས་ཡིན་ན་དགེ་བསྟེན་འདུས་པ་སྒྲུབས་གནས་ཅིའི་ཕྱིར་མིན། གལ་ཏེ་དགེ་བསྟེན་འདུས་པ་སྒྲུབས་གནས་ཡིན་ན་མི་ཚང་མ་སྒྲུབས་གནས་སུ་ཆགས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་སྒྲུབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཁྱོད་ནས་མ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རེད། མདོར་ན་སྒྲུབས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་སྟངས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་བཅས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས། དེའི་ཐོག་ཏུ་རྒྱུ་སྒྲུབས་དང་འབྲས་སྒྲུབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྒྲུབས་དང་འབྲས་སྒྲུབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པར་རྒྱུ་སྒྲུབས་རྒྱང་པ་སྒྲུབས་ཡུལ་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲུབས་སུ་མཆི་བ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་པས་སོ་སོས་གང་ཡང་བྱེད་མ་དགོས་པར་ཁྱེད་རང་གིས་མཁྱེན་ཞེས་མགོ་འབུལ་ལུས་འབུལ་བྱེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་པ་རེད། ང་ཚོའི་སྒྲུབས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་སོ་སོས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་རེད། སངས་རྒྱས་ལའང་སྒྲུབས་སྟོན་པ་ཡོ་ཞེས་ཞུ་དགོས་པའང་དེ་རེད། སྒྲུབས་དངོས་ཆོས་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་རེད། སྒྲུབས་དངོས་དེའང་རྒྱུ་སྒྲུབས་དང་འབྲས་སྒྲུབས་གཉིས་ལས་འབྲས་སྒྲུབས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་རེད། འབྲས་སྒྲུབས་ཞེས་

པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱ་སྒྲུབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་དེ་རེད། ང་རང་ཚོ་རྟེས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲུབས་སུ་འཛིན་རྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་འབྲས་སྒྲུབས་དེ་རེད། གང་ལྟར་སོ་སོ་སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲུབས་སུ་འཛིན་བྱར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ལ་འབྲས་སྒྲུབས་ཟེར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུའི་འབྲས་སྒྲུབས་དང་། ང་ཚོའི་རྒྱ་སྒྲུབས་རེད། རྒྱ་སྒྲུབས་ནི་ང་ཚོ་ལ་སྒྲུབས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་ཙང་རེད། ང་ཚོའི་འབྲས་སྒྲུབས་དེ་ད་ལྟ་མེད། རྟེས་སུ་ང་ཚོའི་འཛིན་བྱར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་འབྲས་སྒྲུབས་རེད། ད་ལྟ་མེད་པར་བཏེན་རྗེ་ལྟར་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཤེ་ན། འདིའི་སྒྲུབས་སུ་སྦྱགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོའི་སྟོ་ནས་སྟེབས་པ་རེད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབས་སུའང་ད་ལྟ་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆ་དེ་བཅཱད་དགོས་མེད། སྒྲུབས་གནས་དེ་སྦྱིར་བཏང་ཡོད་ནའང་འགྲེགས་ལ། དེ་ཡོང་སྲིད་པ་དེ་ཡོད་ནའང་འགྲེགས། ང་ཚོ་ནང་པས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཏ་ཙང་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེས་ནས་བྱེད་སྟངས་དེ་སྦྱིར་བཏང་མེའི་བསམ་ཟློ་འཁྱེར་སྟངས་ནང་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་དང་ཆུབས་ཆེན་པོ་བརྟེ་བ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་སྒྲུབས་དངོས་སམ་སྟོན་པར་བྱེད་མཁན་འབྲས་སྒྲུབས་དེ་ཡིན་ཙང་དེ་གལ་ཆེ་བ་རེད། ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལུགས་ (Bhaktimarg) དང་སྒྲུབས་འགྲོ་གཉིས་ལ་སྦྱིར་བཏང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་། སྒྲུབས་འགྲོའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སྟངས་དང་ཆུས་ལྷ་ཀ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སྟངས་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན་སྨན་ལྟ་བུ་ཞིག་འཁྱེར་ཡོང་ནས་འདི་ལ་ནད་འདི་སེལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་ཙང་བས་བཟས་ནས་ནད་དག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་ནང་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་རེད། སྨན་འདི་ལ་ནད་སེལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་བས་བཟའ་རྒྱ་མེན། སྨན་འདི་ལ་མགོ་གཏུགས་ནས་བསྲུང་ན་བའི་ནད་དེ་དག་འགྲོ་རྒྱ་རེད་བསམ་པ་དེ་ཆུས་

ལྷུན་གྱི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སྟངས་དེ་རེད། གང་ལྟར་གཅིག་ནི་སོ་སོས་བྱེད་དགོས་པ་དང། གཅིག་ནི་ཐུར་དུ་བཞག་ན་འགྲིགས་པ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོ་མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་འཚོབ་བྱར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ང་ཚོའི་འབྲས་སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང། ང་ཚོའི་མ་འོངས་པར་འཚོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ང་ཚོའི་འབྲས་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག ། རྟེས་སུ་འཛིགས་པའི་ལམ་ཕོབ་པའི་སྒྲུབས་སུ་འཛིགས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་འཛིགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ང་ཚོའི་འབྲས་སྒྲུབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་རེད། དེས་ན་འབྲས་སྒྲུབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང། ཆོས་དགོན་མཆོག ।དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཅས་ནི་རྒྱུ་སྒྲུབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང། ཆོས་དགོན་མཆོག། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་བཅས་ལས་གལ་ཆེ་བ་དང་རྩ་ཆེ་བ་ཚགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྒྱུ་སྒྲུབས་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་ཚོ་འཕོབ་ཐབས་མེད། ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕོབ་དགོས། ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་དེ་སྐྱེ་དགོས། ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པའི་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་སུ་ཚུད་པར་བྱེད་དགོས།

ཁྱེད་རང་ངའི་སྒྲུབས་བྱེད་རོགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ཁྱེད་རང་ངའི་སྒྲུབས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ང་ཁྱེད་རང་གི་སྒྲུབས་སུ་འགྱོ་གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དུས་ཚོགས་འདིའི་ནུས་པས་གང་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ལྟར་དས་ཁྱེད་རང་འཕོབ་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་རེད། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབས་སུ་སངས་རྒྱས་ནང་འཛུལ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། རང་གིས་འཕོབ་པར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ་ཞེ་ན་ཆོས་དགོན་མཆོག་ངའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ་ཞེ་ན་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ངའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རེད། གང་ལྟར་འཕོབ་བྱའི་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་ཚ་ནས་རང་ཉིད་དེ་འཕོབ་འདོད་ཀྱི་མངོན་འདོད་ཀྱི་

དང་པ་སྒྲིས་པ་དེ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དེ་རེད།

སྒྲུབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་ལ་དགག་པའི་བསླབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་བཅས་གཉིས་རེད། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སོགས་སྒྲུབས་གནས་སུ་ཁས་མི་ཟླངས་པ་དེ་གཅིག་རེད། སྒྲུབས་ལ་གཉིས་འཇོན་ཥོར་བ་དེ་སྒྲུབས་འགྲོ་གཉིང་བའི་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལའང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་གི་ཡིན། ཆོས་འཕྲུག་ལའང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་གི་ཡིན་བསམ་ན་གང་དུའང་མི་སློབས། སྒྲུབས་འགྲོ་གཉིང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དེ་དཀོན་མཆོག་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་དེ་བརྟན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་དག་ལ་མ་གྱས་པ་བྱེད་དགོས་པ་མེད། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་འཕྲལ་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གཉིང་མ་གཉིང་བ་དང་བསངས་གཉིང་བ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་བཅས་བྱེད་ཆོག །དེ་ཚོ་ལ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་འགྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་གི་མེད། གང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ནམས་སྒྲུབས་གནས་སུ་མི་བཟུང་བ་དེ་སྒྲུབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་གཅིག་རེད། སེམས་ཅན་ལ་གཙོ་འཚེ་སྡོང་བ་ནི་སྒྲུབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་གཉིས་པ་དེ་རེད། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཙོ་འཚེ་སྡང་བ། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ནས་སྙེ་གས་ཅན་དང་མི་འགྲོགས་པ་བཅས་སྒྲུབས་འགྲོའི་དགག་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་རེད། འདིར་སྙེ་གས་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཞེས་པ་ནི་སྙེ་གས་པ་མཉམ་དུ་སྡུམ་འགོར་ནང་མི་འགྲོ་ཞེས་པའི་དོན་མིན་པར། སྙེ་གས་པའི་གནས་སུ་གནས་བཅའ་ནས་དེའི་གཞུང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པཉམ་ལྟ་སྦྱོང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའི་དོན་རེད།

སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་ལ་རི་མོར་བྲིས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཚུན་ཆད་ལ་མ་གྱས་པ་མི་བྱེད་པ་དང། ཆོར་ཀྱི་འདུལཿས་མི་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་དང། ཡི་གེ་ན་ཚུན་ཆད་དང་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ལ་

བརླས་སློང་དང་མི་གྱས་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ། རྒྱས་ཅམ་འཇོན་པའི་དགེ་འདུན་ཡན་ཆད་ལ་བརླས་སློང་དང་མི་གྱས་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་ཡིན། དགེར་ན། རྒྱལ་བ་འཕྲོམ་ཕྱོན་པས་ལྷན་པ་དམར་སེར་ཞིག་ས་ལ་ཟླ་བ་གཟིགས་ནཱ་ལམ་སེང་དགྱེ་དགྱེ་གིས་དབྱ་ལ་བཞུག་པ་མ་ཟད་གཙང་ས་ཞིག་ཏུ་བཞུག་ནས་ཚོས་གཞི་འདི་འདྲ་མཆོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡོན་ཏན་སྟ་གཅིག་མེད་པ་མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།

སྒྲུབས་འགྲོ་སྟྲིའི་བསླབ་བྱ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་རྒྱུན་དུ་མཆོད་པ་འབུལ་བ། ཕན་ཡོན་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་པ་བཅས་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡང་དགེ་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་ཚུད་པ་དང་། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེན་བྱེད་པ། སྟེགས་པ་དགེ་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ། ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ། ཅི་བསམ་ཚོས་དོན་གྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་པ། ཐུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་བཅས་བརྒྱད་རེད། འདི་ཡན་སྒྲུབས་འགྲོའི་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཤུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།།

(༡༩༥༠ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ལྷ་ཏ་དབུས་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཐུག་བདེ་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་ཉུ་དོན་གྲུབ་མཁྱེན་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་ཆན་པ་ནམས་ཀྱི་དགེ་ཚོས་སུ་བསྟན་པ་སྟྲིའི་རྣམ་གཞག་ཁོངས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།)

༢ བསླབ་པ་གསུམ།

།།ཕྱི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་ཐར་པ་དེ་འཕོས་བྱར་བཟུང་བར་བརྟེན། དེ་ཕོས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དེ་རྩད་ནས་གཅོད་དགོས་པ་ལ་ཐུག་པ་རེད། དེ་ལ་ཕོག་མར་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དེ་ངོས་གཟུང་དགོས། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཕོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཇིག་ལྟ་དང་། བདག་འཛིན། བདེན་འཛིན་སོགས་འཇོག །གང་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ཟེར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དེ་སྤོང་བ་ལ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་གཏོགས་གཞན་ཞིག་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་ནང་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྟ་རེ་དང་། སྟ་རེ་དེ་འཛིན་པའི་དབྱུང་བ། དབྱུང་བ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་བཅས་གསུམ་ལ་དགེ་སྦྱོར་ནས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ལྷོན་ཤིང་གཅོད་པ་ལ་སྟ་རེ་མེད་ན་གཅོད་མི་ཐུབ། དེ་ཡང་སྟ་རེ་རྒྱང་པས་གཅོད་མི་ཐུབ་པར་དེ་ཟིན་མཁན་གྱི་དབྱུང་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསླབ་པ་རེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་མ་ཕོག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་མི་ཕོག། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། ཞི་གནས་མ་ཕོག་པར་ལྟག་མཚོང་མི་ཕོག། དེས་ན་ལྟག་མཚོང་ཕོག་པ་

ལ་ཞེ་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ནི་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་རགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་མེད་ན་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་། དེས་ན་ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་སམ་གོ་དོན་ཅམ་གྱི་ཐོག་ནས་དབྱེ་ན། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་གསུམ་རེད། དེ་གསུམ་ནས་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་རེད། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ནང་གཞན་རྒྱུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་རེད། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྡོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་སྡོང་བ་བདུན་ནི་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི་ལས་སྡོག་པ་དེ་རེད། ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་བདུན་ལས་སྡོག་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟེར། དེ་ཡང་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པ་ལྟོག་པ་ཡིན་ན། བདུན་པོ་དེའི་ཐོག་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཅས་བསྡུན་ན་སྡོང་བ་བཅུའམ་མི་དགེ་བཅུ་སྡོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྡུས་ན་སྐབས་འདིར་སྡོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོའི་ཐོག་མི་དགེ་བཅུ་སྡོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་མ་དེ་རེད།

མི་དགེ་བཅུ་སྡོང་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན། སྡོང་སེམས་སམ་སྡོང་བའི་དམ་བཅའ་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་དགེ་བ་ཡོང་བ་རེད། དགེར་ན། སྡོང་འཇུག་ལས། མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྡུ།། སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་ཀྱང་བ།། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ།། བག་མེད་ཀྱང་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཕྱུགས།། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་ན། གཞིད་ལོག་གམ་བཀ་མེད་པར་གྱུར་ནའང་བསོད་ནམས་ཕུགས་ཀྱིས་འགེལ་བ་རེད། སྤྲོམ་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེད་ཅེ་ན། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ལྡོག་ཆེད་དགོན་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རྒྱང་ནས་དུས་བཀག་གིས་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་དུས་བཀག་ཞི་སང་ཉི་མ་མཁན་གྱི་བར་དང་། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་སོགས་འདྲ་མིན་རེད། དེང་སང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་ཟློང་རྒྱ་དེ་ཝིག་དམན་པ་ལ་དར་ཁྱབ་ཆེ། སྤྲོམ་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་སྲུང་སེམས་སུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་གཞིས་ཡོད། ང་ལྟ་ང་ཚོ་སྲུང་སེམས་ཡིན་པ་ལ་ཆ་གཞན་རྒྱ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཟླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་འདོད་ཀྱི་སེམས་སམ་སྲུང་སེམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་ཐར་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཏུན་རེད། དེ་ཡང་དགེ་བསྙེན་པ་མ་གཞིས་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཞིས། དགེ་སློང་པ་མ་གཞིས། དགེ་སློབ་མ་བཅས་ཡིན། དེ་དག་ལས་ཆུང་བ་ཡན་ལག་ལྔ་སྡོང་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཙམ་སྡོང་བ། ཡན་ལག་བཅུ་སྡོང་བ་སོགས་མི་དགེ་བཅུ་སྡོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཁྲིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དགེ་བསྙེན་པ་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཁྲིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་རེད། དེས་ན་ཁྲིམ་པ་ཡིན་ནའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་བསླབ་རྒྱ་མེད་པ་མིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྤྲོམ་པ་རེད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་བླངས་ཡོད་ན་ཝེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྡུག་སྔལ་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་བླངས་ཡོད་ན་གསང་སྡུག་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་རེད། གལ་ཏེ་སོ་ཐར་དང་། བྱང་སེམས། གསང་སྡུག་བཅས་སྤྲོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཁྲིམ་པ་ཇོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྡོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྡུག་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟུང་ན་ཁྲིམ་པའང་སྤྲོམ་པ་གསུམ་ལྡན་རེད། རབ་བྱུང་ཇོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་

ཁྱིམ་པ་རྣོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཁྱད་པར་མེད། བསྟུང་བྱ་ལའང་རབ་བྱུང་རྣོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ བསྟུང་བྱ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཁྱིམ་པ་རྣོ་རྩེ་འཛིན་པས་བསྟུང་དགོས་པ་སྤྱགས་གཞུང་དུ་གསལ། དེ་ ལྟ་བུའི་སྔོམ་པ་ལ་སྔོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཞེས་བརྗོད།

རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ ཁྱིམས་སུ་བཤད། དེ་བཞིན་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ པའི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་མེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེའི་ནང་སྒྲིན་པ་རྣམས་གཙོ་ཆེ་བ་རེད། དེས་ན་ཚུལ་ཁྱིམས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ ནས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོང་ ཆོག། གཙོ་བོ་ཚུལ་ཁྱིམས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྔོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དེ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྔོམ་པ་བླང་པས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དེ་མི་ཉམས་པར་སྲུང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྱིམས་ ཉམས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྤོང་དགོས། དེ་དག་ནི་མི་ཤེས་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཞེས་མི་ ཤེས་པ་དེ་གཅིག་རེད། དེ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་ཤེས་པ་རེད། མ་གྱུས་ པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཞེས་མ་གྱུས་པ་དེ་གཉིས་པ་རེད། ཉེས་པ་དེ་ནི་ཆུང་ཆུང་རེད། དེས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་སྨྲང་མེད་གཏོང་བ་དེ་རེད། བག་མེད་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་ བའི་སྒོ་ཞེས་བག་མེད་པ་དེ་གསུམ་པ་རེད། བག་མེད་པ་ནི་བློ་སྨྲིས་པོ་མེད་པའི་དོན་རེད། གང་ལྟར་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་པ་དེ་རེད། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཞེས་ ཉོན་མོངས་མང་བ་དེ་བཞི་པ་རེད། མི་ཁས་ཤས་ཉོན་མོངས་ཆ་ཅང་རགས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ཆ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཀག་མ་ཐུབ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་རེད། དགེར་ ན་ཁས་ཤས་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་ན་སྨྲོན་པ་བཞིན་ལག་ཏུ་གང་ཐོབ་གཞུས་པ་དང་སོ་བརྒྱབས་ པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟུང་བྱ་རྣམས་དེས་པར་དུ་སྤྱང་བའམ་སློབ་བཀྲེར་བྱེད་དགོས། དགེར་ན་ དགེ་བསྟེན་གྱི་སྔོམ་པ་ཞུ་མཁན་གྱིས་དེ་མ་ཞུས་གོང་དུ་དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྟུང་བྱ་རྣམས་

ཤེས་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོས་གནང་མཁན་ཞིག་འདུག་ཟེར་ཚད་ཀྱི་རྟེས་སུ་རྒྱུགས་པ་མ་གཏོགས། གནང་བའི་སྐབས་སུ་བསྡུང་བྱ་རྣམས་གྲངས་འདྲེན་ཅམ་ཡང་བསམ་བློ་གཏོང་གི་མེད། དགེར་ན་དུས་འགོར་དབང་ཆེན་སྐབས་སུ་མི་ཚང་མ་རྒྱུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་སྐྱབས་སྟོམ་ལྟ་ཅི། བྱང་སྟོམ་དང་སྦྱགས་སྟོམ་བློང་གི་ཡོད་རྩད། གལ་ཏེ་བྱང་སྟོམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་ཡོད་མིན་འདྲི་ན། ཇ་ལམ་པལ་ཆེ་བ་ལ་བཤད་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་སྦྱགས་སྟོམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཙ་ལྟུང་སྟོམ་པོ་འདྲི་ན། མང་ཆེ་བས་གྲངས་འདྲེན་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས། གང་ལྟར་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཁྱོད་ནས་མ་ཤེས་པར་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དགེ་ཚུལ་སྐྱབ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བློང་འདུལ་པ་ཁ་དུག་མ་ཤེས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དགེ་སློང་སྐྱབ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དུ་འདུལ་བའི་སློབ་སྟོང་མ་བྱས་པར་བསྐྱབས་པ་རེད། འདུལ་བའི་སློབ་སྟོང་རྟེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྟོན་མ་ཕོག་པོ་ཞིག་གིས་དགེ་སློང་ཡོད་དུས་འདུལ་བ་མི་འདུག །འདུལ་བ་ཡོད་དུས་དགེ་སློང་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཕོག་པོ་དེས་དགེ་སློང་སྐྱབ་དུས་འདུལ་བ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། རྟེས་སུ་འདུལ་བ་ཤེས་དུས་དགེ་སློང་གི་སྟོམ་པ་ཉམས་ཞིན་པ་རེད། དེས་ན་མི་ཤེས་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་དེ་དེས་པར་དུ་བཀག་དགོས། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཚང་མས་བསྡུང་རྒྱའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེག་ཡིན་ཅང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་ཟིན་དགོས་པ་མ་ཟད། གང་ཐུབ་ཀྱིས་སྟུང་སྟོམ་བྱེད་དགོས། དགེར་ན་ང་ཚོས་ཏྲག་ཏུ་སྲོག་གཅོད་མི་བྱེད་ཅེང་། སྲོག་མི་གཅོད་པའི་གནས་སྐབས་མང་བ་དེ་སྟོམ་པའི་ངོ་བོར་བསྡུར་ནས་བསོད་ནམས་ཤེག་བློང་ན་ཁེ་བཟང་ཆे་བ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱུན་མི་བཤད་པའི་སྐབས་མང་པོ་དེ་སྟོམ་པའི་ངོ་བོར་བསྡུར་ན་ལས་སྨ་པོས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཞིག་གསོག་ཐུབ། དེས་ན་མི་དགེ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ནས་དེ་ལས་བློ་ལྟོག་ནས་མི་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་རེ་འཛིན་ཐུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུང་སེམས་ཤེག་སྐྱེ་བ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་མཚོ་ཚུགས་པ་

ཡིན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བྱེ་གསོག་ཕུལ་གསོག་གིས་མཐར་སྤྲགས་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་
དང་བཅས་པའི་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་
བཏེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་བསམ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་སྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་མཚོ་ཚུགས་དགོས། དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲགས་དང་བྱང་སེམས་སོ་ཐར་བཅས་པའི་སྟོམ་པ་བླང་ཐུབ་པ་
ཆགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཟེར།

དེང་སང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁྱོད་ནས་མ་གོས་པ་ནི་ཅོང་
ལྟན་གྱི་དུས་སུ་ཡོང་ཁག་པོ་ཡིན་པར་བཤད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གང་ཟག་
གི་ཚད་རྗེ་འཇུ་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅེ་ན། སྟོམ་པ་དེའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བས་མ་གོས་པ་དང་། ལྷུང་
བ་གཞན་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་གཙོས་སུ་བརྗི། དཔེར་
ན། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བླང་ས་ཡོད་ན། དེའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་གང་རེད་ཅེ་
ན། མི་དགེ་བ་བཅུའི་གཞི་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་དེའི་མཐར་ཐུག་གྱུབ་ན་མི་དགེ་བཅུ་
སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་མ་
བྱུང་ཡང་། སྟོར་བའི་ལྷུང་བ་དང་། སྟོར་བའི་སྟོར་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ། དཔེར་ན། སོག
གཅོད་པའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་མ་གྱུབ་ནའང་སྟོག་གཅོད་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྟོག
གཅོད་པའི་སྟོར་བ་ལ་ཞུགས་པ། སྟོག་གཅོད་པའི་སྟོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ
དང་འཇོས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ལམ་སེང་བཤགས་ཕྱོགས་བྱེད་དགོས།
དགེ་ཚུལ་ཡིན་ན་ཐམ་འབྲ་བཞིས་མ་གོས་པ་དང་། དགེ་སློང་ཡིན་ན་ཐམ་པ་བཞིས་མ
གོས་པའི་ཐོག་ལྟག་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཉིན་མོ་དེར་བཤགས་དགོས
པ་རྣམས་བཤགས་པ་དང་། བསྡམ་དགོས་པ་རྣམས་བསྡམས། ཕྱིར་བཅོས་དགོས་པ
རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་ཉིན་རེར་གཙང་སེལ་

དགོས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་སྦྱགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རྟེ་སྲིད་འཚོ་བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་སྟབས། བམ་པ་འཛབ་བཅས་ཀྱི་གོས་ནས་སྡོམ་པ་ཉམས་ན་སྡོམ་པ་བསྐྱར་དུ་ཟློང་རྒྱུ་མེད། སྡོམ་པ་ཟུལ་ནས་གཏོང་ན་བསྐྱར་དུ་ཞིར་གསུམ་བར་དུ་ཟློང་རྒྱུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚ་ལྡུང་བྱུང་ན་ཤེང་ཡའི་མགོ་བོ་བཅད་པ་བཞིན་སླར་མི་སྐྱེ། འོན་ཀྱང་སྦྱགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་ཚ་ལྡུང་གིས་གོས་ནས་སྡོམ་པ་གཏོང་ན་བཤགས་སྡོམ་བྱས་ནས་བསྐྱར་དུ་ཟློང་རྒྱུ་ཡོད། གང་ལྟར་ཚ་བའི་ལྡུང་བས་མ་གོས་པར་ལྡུང་བ་གཞན་རྣམས་ཉིན་རེར་བཤགས་སྡོམ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་གང་ཟག་ཟེར། དེ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་དགེ་སློང་དང་། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གི་བྱང་སེམས་ཞེས་བརྗོད།

རྗེ་བོ་རྗེ་དབལ་ལྡན་ཨ་ཏིཤ་གང་དུ་ཕེབས་ནས་འཛང་ལ་སྦྱང་གི་ཚུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བཤམ་ཉེས་པ་བྱང་ན་ལམ་སེང་རྟན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་གནང་ནས་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྐུ་མདུན་དུ་བཤགས་སྡོམ་གནང་བ་རེད། བོད་དུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སྲུའང་མཉམ་དུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་འབྲུལ་པ་ཚོ་ལ་དཀའ་ལས་ཁག་གོ་ཡོད་ཅིང་། ཇོ་བོ་རྗེས་བཤགས་སྡོམ་གནང་ནས་བཞུགས་པར་བརྟེན་སྐེབས་སར་ཕྱིས་པོ་མ་གཏོགས་འགྲོར་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། སྐབས་རེ་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དུ་བསྡད་དགོས་པའང་ཡོང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཉེས་ལྟུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་འདྲའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཡེང་བ་ལས་དགའ་རབ་ཅིག་ལྟོག་ཟིན་པ་རེད། དཔེར་ན། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེག་སྲུང་ནའང་དེ་ལ་བཏེན་པའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་འདོད་ཆགས་རགས་པ་མང་པོ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགགས་པ་དང་། སྒྲིག་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནང་ཚུད་ཟིན།

དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་དགོས་ཤེད་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཤེན་སྲུངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་ཆེ་གཅིག་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་བསམ་གཏན་གྱི་

བསྐྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་རྩེས་ཟིན་པ་ཞེས་བཤད། ཞི་གནས་ནི་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མིན། བསམ་གཏན་སྦྱོང་སྦྱངས་དེ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་ཞི་གནས་ལྟག་པའི་ཏེང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཆགས་སྦྱངས་ནི་ཞི་གནས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མི་སྦྱོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ། བདག་མེད་པ་རྣམས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བཟུང་ནས་སྦྱོང་བར་བརྟེན། ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྦྱོང་སྐབས་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་ཞི་གནས་ལས་ལྟག་པ་རེད། སེམས་ཀྱི་དྭངས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་མི་གཡོ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ན་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཟེར། རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ནས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་དང་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སེམས་གནས་དགུ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་མིན། སེམས་གནས་དགུ་པ་དེས་དྲངས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཤུགས་དེ་ཉིད་ནས་བརྟན་དུ་སོང་ན་ཞི་གནས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉིད་བསྟོགས་ཐོབ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ལྟག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དཔེར་ན། བ་ལྟ་ང་ཚོའི་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཆུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་རྒྱ་མེད་པར་གང་སར་ཐྲམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ནུས་པ་མེད། གལ་ཏེ་ཆུ་དེ་ཚོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་ལྷུགས་ཀྱི་སྦྱ་གྲའི་ནང་གཏོང་ན་ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་རེད། སྒྲིར་བཏང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུན་རེ་རེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྣ་རེ་མ་གཏོགས་གཟུང་མི་ཐུབ་ཀྱང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དེ་ཅ་ཅང་ཐྲམ་པཉམ་འཕྲོས་ནས་ཡོད། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱེད་ཚོས་ད་ལྟ་ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་

གོ་བ་དང་། རྒྱབ་ཏུ་ཚལ་བཏུབ་པའི་སྣ་དང་། སྙུམ་འཁོར་གྱི་སྐད་ཀྱང་གོ་བ་རེད། དེས་ན་མིག་ཤེས་དང་། སྣ་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་རྣམས་ཕྱི་འི་ཡུལ་ལ་གྲགས་པ་མ་གཏོགས། དབང་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོགས་ནས་ཡིད་ཤེས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གནས་ཐུབ་པ་དེ་ང་ཚོ་ལ་སྐད་ཅིག་གི་ཚད་ཤེས་ཙམ་རེད། ཇི་ཙམ་གཟུབ་གཟབ་བྱས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གི་ཚད་ཤེས་ཙམ་ཡང་གནས་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནའང་བྱིང་རྩོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་རེད། དེས་ན་ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པ་སྡུང་བ་དང་། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་ནས་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན། རིམ་བཞིན་བྱིང་བ་དང་རྩོད་པ་སོགས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་རྣམས་སངས་ནས་སེམས་དེ་དམིགས་རྟེན་ཐོག་ཏུ་དཀའ་ངལ་མེད་པར་མི་གཡོ་བར་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད། ཇི་སྐད་དུ་ལམ་རིམ་བསྟན་དོན་ལས། བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་བསྡུར་རྒྱལ་པོ་སྟེ།། བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན།། བཏང་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག །ལུས་སེམས་ལས་སྦྱ་རྩོལ་བའི་བདེ་ཆེན་འཇེན།། ཞེས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་ན་རིའི་དབང་པོ་བཞིན་མི་གཡོ་བར་གནས་ཐུབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་བསྒྲིད་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྦྱ་རྩོལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཇེན་པ་ཡིན་ཙང་། ཉིང་འི་འཛིན་ནམ་བསམ་གཏན་གྱི་བསླབ་པ་ལ་ཇི་པར་དུ་བསླབ་དགོས།

ནང་པ་ཡིན་ན་ཞེ་གནས་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགྲོ་རྒྱ་ལ་ངོ་སྦྱང་མི་ཡོང་ཞིང་། གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པཉམ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་བར་དེ་རང་གིས་འགྲུགས་པ་རེད། དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་

རྒྱུན་བཅས་དང་རྒྱུན་མེད་གཉིས་རེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཅམ་ཐོབ་ནས་དེའི་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མེད་ལ། ཕྱི་འཕྲལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བརྟེན། བསྒོམ་དུ་ཆུད་མངགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱུན་མེད་དང་། དེས་ན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་པཉམ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་མངོན་ཤེས་དང་ཕྱི་འཕྲལ་སོགས་བསྒྲུབས་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་མང་པོ་རེད། དགྲ་བཅོམ་པ་ཁས་ཤེས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མ་ཐག་གཞན་དོན་གང་ཡང་མི་གནང་བར་འགོག་པ་ལ་བསྒལ་པ་ནས་བསྒལ་པའི་བར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའང་ཡོད། འགོག་པའི་ནང་ལྷུང་བ་དེ་བསྒལ་པ་མང་པོ་དམྱལ་བའི་ནང་ལྷུང་བ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བར་ཚད་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཅམ་ཐོབ་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་རིམ་རྫོགས་རིམ་གང་བསྟོམས་ཀྱང་དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་གོ་ཆོད་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ནས་ཕྱི་འཕྲལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། དཀོན་བཅུག་སོགས་སུ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་འདས་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱས་སྟོས་ལྟ་བུ་རེད། ཇ་ཅང་གི་སྟོས་པ་རྒྱས་པོ་ཆགས་པ་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འདུ་འགོད་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་འདུ་འཛི་དང་ཅ་ཅོ་རེད། ཐོག་མར་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྐད་ཅོར་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་

ལ་བརྟེན་དགོས། བོད་ནང་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའི་མན་ངག་དྲག་ཤོས་ནི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་པོ་རེད། སྒོམ་རིམ་གསུམ་པོ་ནི་བོད་ནང་མཛད་པ་ཡིན་ཙང་བོད་པ་དང་ཏ་ཙང་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེ་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལ་ནུས་ཤུང་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩམས་པ་རེད། སྒོམ་རིམ་གསུམ་ནང་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐོག་ཀུན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཏ་ཙང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒོམ་གྱི་མན་ངག་ངན་ཚོ་བོད་པ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་གཞན་དག་སུ་ལའང་མེད་ཅེས་བཤད་ནའང་ཆོག །འོན་ཀྱང་ངན་ཚོས་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། ལག་ལེན་གྱིས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་གནང་ཐུབ་མཁན་དཀོན་པོ་རེད། དེང་སང་སྒོམ་བརྒྱབ་དགོས་རེད་ཟེར་དུས་དེས་པར་དུ་ཐ་ཡི་ལེན་ (Thailand) དང་ཛེས་ཛེན་གོ་ཡིན་ཀཱ (S. N. Goenka) སར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། བོད་པ་ལ་སྒོམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བར་ལམ་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུགས་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྒོམ་གྱི་མན་ངག་བོད་པ་ལ་མེད་པ་ཆ་བ་ནས་མ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པའི་མཚོ་ཆེད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མང་པོ་བསྒྲུབས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་ལམ་ཆེད་པ་རེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་ཅམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་གི་བདེ་བ་ལ་གཡེང་ནས་འདོད་པའི་བདེ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གཡེང་བ་དང་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེད། ཡང་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེད། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྟངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ནང་

བསྡད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤངས་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ནང་བསྡད་ཀྱི་རེད། ཕྱི་རོལ་བས་བསམ་གཏན་རྒྱང་པ་བསྒོམས་པར་བརྟེན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བའི་ལམ་མེད། ནམ་བསམ་གཏན་གྱི་འཕེན་པ་ཇོགས་པ་ནི་ལྷུང་རྒྱུ་རེད། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང།། སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྣྲུན།། ཅེས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐའ་མ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་ན

བློ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། དེས་བསྟོམ་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤྱན་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོང་རིམ་ལྟར་བློ་མེད་ནང་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བློ་ཡི་ནུས་པ་འདོན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤོང་མཁྱོགས་ལོད་ཀྱི་ཁྱད་ཞུགས་པ་རེད། དཔེར་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པའི་བློ་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་བསྒལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་འགོར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྤྱན་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྒྲུར་ནས་སྟོམ་པ་ན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཁ་ཤས་སམ་བར་གྱི་བསྒལ་པ་གཅིག་གི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ། སྤྱན་བློ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོད་མ་ནས་ཏེ་མས་མ་བསླད་པའི་ཤེན་ཏུ་ཟླ་བའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་གཉིས་བློ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོན་ཟབས་སུ་ངོ་སྤྲད་པའི་སྒྲས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པ་ཅམ་མིན་པར། གདོད་མ་ནས་རང་ཚས་སུ་ཡོད་པའི་ཏེ་མས་མ་བསླད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཤེན་ཏུ་ཟླ་བའི་གཉུག་སེམས་ཀྱིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སོགས་ལམ་གྱི་སྒྱུར་ཁྱད་ཡོད། དེ་ནི་ངོ་སྤྲོད་སྟངས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་དཔྱ་ནས་ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་སྲིད།

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ཏེ་བཅས་རགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་སྒོམ་པ་མ་གཏོགས། གདོད་མའི་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་མི་ཐུབ། ཏེ་མས་མ་བསླད་པའི་ཤེན་ཏུ་ཟླ་བའི་སེམས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལྷན་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟ་ཚད་སྟུར་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཇོག་གས་པ་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱུང་། སོ་སོའི་བརྟ་ཚད་མ་ཧོར་བར་རང་འཛིགས་འཇོག་དགོས། འོན་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་

སྲུ། དགེ་ལྡན་ཕྱག་ཆེན་ལས། ཉམས་ཐོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བས།། དབྱངས་ནི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན།

ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་མདོར་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་སེམས་དེས་ཡུལ་གྱི་སྣེང་ལ་བརྟགས་ནས་རིམ་བས་འགྲོ་བ་ལ་ཟེར། ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་ཚུལ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་འགལ་ཅན་མེད། དབང་གི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྒྲུབས་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྲོ་བར་ཤེས་ཚེ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབས་ནས་ཞི་གནས་ལ་ཡོང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་གོང་ནས་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐད་ཚ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ས་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་དབྱུད་པ་བྱེད་པའི་བློ་དེ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རྟེ་གཅིག་པའི་སེམས་དེ་ཇེས་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་རྟེ་གཅིག་པའི་སེམས་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་ན་ལྷག་མཐོང་ཡོང་ཚོགས་གི་འགྲོ་སྡུངས་ཤིག་ཡོད། གང་ལྟར་ལྷག་མཐོང་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་བློ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བློ་མིན། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་བློ་དེས་གནས་ལུགས་དེ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་མཚམས་ནས་གནས་ལུགས་དེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་མམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེས་དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཞན་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེའི་ངོ་བོ་ཟླ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཞན་བྱེད་སྟངས་ལ་མཁྱོགས་པ་དང་བུལ་བའི་ཁྱད་པར་སོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་པར་ཕྱིན་ཕེག་པའི་ལམ་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་སྟག་གས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་རྟོ་རྟེ་འཛིང་གི་ཚོ་འཕང་སྒྲུབ་ཐུབ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་མེད། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཟླ་རགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་མེད་ནའང། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློའི་ཐུ་རགས་དང་བློ་ལ་དེ་མ་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དུ་གྱུར།

ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སྦྱས་བརྩོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྟེ་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་དང། རྟེ་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་རེད། གང་ལྟར་རྟེ་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང། རྟེ་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་དོན་དམ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་རེད། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྤྱི་བཏང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཚུད་ཀྱང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཞེས་ཁོན་མོངས་པའི་དངོས་གཞིན་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་མི་བཞག་པ་རེད། དུས་ཚོད་ཟིན་པར་བརྟེན་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་སྐོར་འདི་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དྲི་བ་དྲིས་ལན།

དྲི་བ། གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ། ཁྱེམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཞིག་གིས་ཟེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་ལྷོམ་པ་མཉམ་དུ་ཟླང་ན་ལྷོམ་པ་ལེན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ། གསོད་དུ་འཇུག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྲོག་གཅོད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པར་མི་དགེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། ཤེས་བཞིན་དུ་མིན་པར་སྡང་མེད་ལ་སྲོག་གཅོད་མཁན་ལ་ཉེས་པ་ཕོག་གི་ཡོད་དམ།

ལན། གཞུག་མ་ནི་གདོད་མ་ཞེས་པའི་དོན་རེད། གདོད་མ་ནས་ཞེ་ན་དང་པོ་ནས་ཟིར་བ་རེད། དང་པོ་ནས་ཞེས་པ་ནི་དང་པོ་མེད་པ་ནས་སམ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞེས་པའི་དོན་རེད། གདོད་དང་ཀ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་ཚིག་རྩེད་པ་ཞིག་རེད། ཀ་དག་དང་གདོད་ནས་དག་པ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྡ་ཚད་ཅིག་རེད། དེས་ན་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་གང་རེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་

ལབ་ཚོག་ཅིག་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གཞུག་མ་དང་། ལྷན་ཅིག །ཡེ་ཤེས་བཅས་ཀྱི་ཤྲད་དོད་ནི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་བེད་སྤྱོད་མི་འདུ་བ་བཏང་ཡོད། དགེར་ན། དགེ་ལུགས་པ་ཞེག་ལ་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རེད་ཅེ་ན། དེའི་བརྗོད་སྟངས་ཐུན་བུ་མི་འདུ་བ་རེད། ཇོག་ཆེན་པ་ཞེག་ལ་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རེད་ཅེ་ན། དེའི་བརྗོད་སྟངས་ཀྱང་ཐུང་ཟད་མི་འདུ་བ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱག་ཆེན་པ་ཞེག་ལ་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རེད་ཅེ་ན། དེའི་བརྗོད་སྟངས་ཀྱང་ཏོག་ཙམ་མི་འདུ་བ་རེད། དེས་ན་ཚང་མ་ངས་མི་ཤེས་ཀྱང་། ང་རང་གིས་ཤེས་པའི་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། གཞུག་མ་ཞེས་པ་དེ་དང་པོའམ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་རེད། ས་མས་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་འདི་པན་ཚད་ལ་ཡོད་པ་དང་། འདི་པན་ཚད་ལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། དགེར་ན་ཚོས་སྦྱིན་གྱི་ས་མས་དེ་དེའི་སྒྲ་བ་སྤ་མ་སྤ་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་སྦྱིན་གྱི་ཚེ་འདིའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ས་མས་དེ་གཞུག་མའི་ས་མས་མིན། དེ་ནི་རགས་པ་གློ་བུར་བའི་ས་མས་སམ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ས་མས་ཤེག་ཡིན། གཞུག་མའི་ས་མས་ནི་རྒྱུན་ནམ་ཡང་འགགས་མ་མྱོང་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་མཐུད་ནས་ཡོང་བའི་ས་མས་ཤེག་ལ་ཟེར། འཆི་བའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་རགས་པ་ད་ལྟའི་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་། ཆ་བའི་ཤེས་པ། སྣའི་ཤེས་པ། ལྕེ་ཤེ་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆུམས་དབང་པོ་འགགས་པ་དང་མཉམ་དུ་འགགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཚེ་འདིའི་ས་མས་གློ་བུར་བའམ་ཆུམ་ཇོག་རགས་པ་ཆུམས་ཀྱང་འགགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚེ་འདི་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགྲོ་མཁན་གྱི་ས་མས་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། དགེ་ལྷན་པ་ལྷར་ནས་ཤེན་ཏུ་ཐུ་བའི་ས་ཆེན་ལ་ཀུ་བ་མི་བྱེད་པར་བསྟད་ཡོད། དེ་འདུ་བའི་ཤེན་ཏུ་ཐུ་བའི་ས་མས་དང་ཤེན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་གཉིས་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་རུ་བཅུག་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཙང་ལྷན་སྐྱེས་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོས་འབད་ཚོལ་གྱིས་བཟོས་པ་མིན་པར། རང་བཞིན་གྱིས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཟེར། དེ་

ལ་གཞུག་མའི་སེམས་དང་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཞེས་བརྗོད། གང་ལྷར་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤེས་ཏུ་ཟླ་བའི་སེམས་དེའི་མཚོ་འཛིན་གས་འདི་ནས་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་མེད། གཞུག་མའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གང་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོང་ཞིང་། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་གཞུག་མ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་འབད་རྩོལ་གྱིས་མ་བཟོས་པ་ཡིན་ཙང་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེར། གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་དག་ལུགས་པ་ཡིན་ན་སྤྱན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། མདོའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་བརྗོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། མདོའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་བྱེ། སྤྱན་བློ་མེད་སྐབས་སུ་གཞུག་མའི་སེམས་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་གཞུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད།

ཁྱེམ་པ་དང་རབ་བྱུང་ཞེག་གིས་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པ་མཉམ་དུ་བླང་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་འཐོབ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཡིན་གཞི་བཞག་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་སྐྱེས་འཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རེད། དེ་ནི་ལས་ཀ་ཡག་པོ་འཐོབ་རྒྱུ་དང་སྐད་གྲགས་ཡོང་རྒྱའི་ཆེད་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་བླང་ན་སྐྱེ་རྒྱུའང་མེད། དེ་ནི་ཁྱེམ་པ་དང་རབ་བྱུང་སྲུས་ལེན་ནའང་རུང་། ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པའི་འཐོབ་བྱ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་གཞན་རྒྱུ་མེད།

ཁྱེམ་པས་བླངས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་བླངས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རེད། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོང་བྱས་པ་ལས་རབ་བྱུང་གི་ རྟེན་གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་བྱས་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་བ་རེད། ཁྱིམ་ པས་བླངས་པའི་ཕེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པ་དང་། རབ་བྱུང་གིས་བླངས་པའི་ཕེག་ ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པ་ལ་ཡག་ཉེས་མེད། དེ་ནི་ཕེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པ་ཡིན་པ་ གཅིག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དགེ་ཚུལ་ཡིན་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པའི་རྟེན་ཡོད་རེད། དགེ་སློང་ཡིན་ ན་དགེ་སློང་གི་སྟོམ་པའི་རྟེན་ཡོད་རེད། དེའི་དབང་གིས་སྟོམ་པ་གཞན་རྣམས་ཁྱད་པར་ འཕགས་པ་གྱུར་པ་རེད། ཁྱིམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལས་རབ་བྱུང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་ འཕགས་ཚུལ་ནི་སྦྱགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་མིན་པར། སྟོམ་པའི་དབང་གིས་ རེད།། དེས་ན་སྟོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། སྟོམ་པ་ལེན་སྐྱངས་ལའང་ཁྱད་པར་མེད་ ཀྱང་། སྟོམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་གྲུབ་སྐྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེད།

གང་ཟག་གཞན་ལ་གསོད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་སྡིག་པ་གཅིག་མཚུངས་ ཡོད་ཞེད། ཇི་སྐད་དུ་མངོན་པ་མཛོད་ལས། དམག་ལ་སོགས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར།། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན།། ཞེས་པ་དེ་ནི་ཕེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་ མཚུངས་སུ་ཁང་བླངས་པ་རེད། དེ་ཡང་དམག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དབང་ཆ་ལྟན་པའི་རྒྱལ་ པོས་དམག་གི་བཀའ་བཤད་སྟེ་རང་ཉིད་པོ་བྱང་ནང་ཉལ་ཡོད་ནའང་དམག་གི་ནང་མི་ཇི་ ཙམ་བསད་པ་དེའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྡིག་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བྱུང་བ་མ་ཟད། སྲོག་གཅོད་ མཁན་དེ་ལའང་མཉམ་པར་བྱུང་། དེས་ན་ང་ཚོའི་དགེ་ཚ་མང་པོའི་ནང་བཀྲིས་པའམ་ བཀྲིད་དུ་བསྡལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བཀྲིས་པ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་པ་བཅས་གསུམ་ རེ་བརྗོད་པ་རེད། གཞན་གྱིས་བཀྲིས་པ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་པ་བྱེད་ནའང་སྲོག་གཅོད་ དང་ཚ་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་ཐོབ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་དང་། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཅས་ཚང་དགོས། དགེར་ན་སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན།

སྒོག་གཅད་སའི་གཞི་དེ་ཕ་རོལ་པོ་སྒོག་ལྟན་ཞིག་དང་། བསམ་པ་ནི་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་སྟེ། དུག་གསུམ་གྱིས་མི་འཕྲ་བ་གསུམ་རེད། སྟོར་བ་ནི་སྒོག་གཅོད་ནུས་ཀྱི་ལས། སྒོག་གཅོད་པ་པོ་དེ་སྒོག་གཅད་སའི་གང་ཟག་དེ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཞིག་དགོས། མཐར་ཐུག་ནི་སྒོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་དེ་རེད། གསད་ས་དེ་ལས་སོ་སོ་སྟོན་དུ་འཛིན་སྒོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དངོས་གཞི་མ་རྫོགས་པའམ་མཐར་ཐུག་དེ་མ་གྱུབ་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཆ་ཚང་བ་དེ་རང་གིས་ལག་བསྟར་ནས་བྱས་པའམ། གཞན་དུ་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའང་གཅིག་པ་རེད། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའང་སྒོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་མཐར་ཐུག་ནི་མི་དེ་ཤི་བ་དང་གྱུབ་པ་རེད། གང་ལྟར་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཕ་རོལ་པའི་སྒོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་ནས་གསོད་མཁན་དང་གསོད་བྱ་འཇུག་མཁན་གཉིས་ཀར་མཚུངས་པར་ཐོབ་ཟིན།

བག་མེད་པའི་དབང་གིས་སྒོག་བཅད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཚང་གི་མེད། དཔེར་ན་པར་ཚུར་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཆུང་བའི་འོག་ཏུ་འབྱུ་སོགས་ཤི་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་གྱི་ཉེས་པ་མི་ཡོང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་མི་ཡོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བག་མེད་པའི་བསམ་བློ་མེད་པ་དང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བསམ་བློ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། འབྱུ་གྲོག་མ་མང་པོ་ཡོད་ས་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་སྲུ་ཤི་ནའང་ཤི་ང་ནི་གོམ་པ་སྟོས་ནས་འགྲོ་གི་ཡིན་སྟམ་པའི་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་ཞིག་ཡོད་ན་སྒོག་གཅོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ནི་སྒོག་གཅོད་འདོད་མེད་ནའང་སྒོག་གཅོད་འདོད་དང་མཚུངས་པ་རེད། གང་ལྟར་འབྱུ་དེའི་སྒོག་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནས་འབྱུ་གསོད་རྒྱུའི་བསམ་བློ་མེད་པར་སོ་སོ་འགྲོ་རྒྱུ་གཅིག་ཤུའི་ཆེད་དང་། གལ་ཏེ་ལམ་དུ་འབྱུ་ཞིག་མཐོང་ན་དེའི་ཐོག་རྟོག་བརྡེ་གཏོང་རྒྱུ་མིན་བསམ་པའི་བློ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མཉེས་པར་ཆུང་བའི་འོག་ཏུ་ཝེ་ན་དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་དེ་མེད། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ཡོང་བ་ལ་བག་མེད་པའམ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་དེ་དགོས།

གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཐོག་ལྟང་ན་གཉིད་ཁུག་རྒྱས་པས་སྒོའང་དུག་སྦྲང་བསད་པ་ལའང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གཉིད་ཁུག་རྒྱས་སྒོའང་དུག་སྦྲང་སོགས་མཁའ་བའི་ཆེད་དུ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐོག་ཡོད་ན་དུག་སྦྲང་སོགས་ཤེ་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད། དཔག་ལའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དེ་ཇོགས་སོང་། ཞེས་གསུངས།། །།

(༡༩༥༠ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༦ ཉིན་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ལྷ་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཕྲུག་བདེ་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་མཁྱེན་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་རྒན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགུན་ཚེས་སུ་བསྡན་པ་སྤྱི་འགྲེ་རྣམ་གཞག་ཁོངས་གསུངས་པ་ཞེག་ཡིན།)

༢ རྒྱལ་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།

།།ད་རིང་རྒྱལ་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྒོར་བཤད་རྒྱུ་རེད། འདིར་དགེ་ཚོས་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་ཁག་འདི་མས་སྟངས་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྒོར་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་ནང་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་པ་རྣམས་རེད། དེ་འདི་མས་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་བོད་པ་ཚོའི་ནང་དུ་སྤྱིར་བཏང་ནང་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་ལྟག་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ནང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབྲེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐབས་རེ་ནང་པའི་གཞི་རིམ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་མཁེས་པར་ངོ་ཚ་པོ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་རེད། གལ་ཏེ་བོད་པའི་ཁྱིམ་པ་ཞེག་ཐ་ཡི་ལེན་ (Thailand) དང་ཤྲི་ལངྐ (Sri Lanka) ལྟ་བུར་ཕྱིན་ན་ཡུལ་ལུང་དེ་ཚོའི་ནང་པའི་ཁྱིམ་པ་ཞེག་ནང་བཞེན་ཙ་བ་ནས་བྱེད་མེས་ཀྱི་མ་རེད། གཞན་དག་ལྟ་ཞོག །སྒྲུབས་འགྲོ་དང་བསྟན་སྲོས་ཤུ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཅམ་ཡང་འདོན་མེས་ཀྱི་མ་རེད། ཕྱ་ཕིའི་སྐད་དུ་འདོན་མཁེས་པ་ལ་ངོ་ཚ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། གོང་སྐད་དུ་འདོན་ཨོ་གཅེར་ནའང་འདོན་མེས་ཀྱི་མ་རེད། World Fellowship of Buddhists ཚོགས་འདུའི་ནང་གོང་པ་དང་། སོག་པོ། འབྲུག་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕེབས་པའི་ནང་པ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་སྐད་དུ་སྒྲུབས་སྲོས་གནང་བའི་ཉིན་མོར་ནས་རྒྱུན་འདོན་པའི་ལུགས་སྲོལ་མེད་ཙང་རྟེས་བློས་བྱ་རྒྱུ་ཅམ་རེད། དེ་བཞིན་འཚར་ཅན་བཤད་པའི་སྟེ་སྲོད་གསུམ་དང་། བསྟན་པ་གསུམ། བདེན་པ་བཞི། རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སྣ་ཐུག་ཐུག་ཅིག་གཞན་དག་གིས་བཤད་ཏུས་ཕར་བཤད་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཆགས་བསྡད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད།

དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོས་ད་ལྟ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ང་ཚོ་ནང་པའི་སྦྱི་ཚོགས་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་ནང་པའི་སྦྱི་ཚོགས་གང་དུ་སྣེབས་ཀྱང་ནང་པའི་སྦྱི་ཚོགས་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་ཀེས་པ་དང་། ནང་པས་འཚར་ཅན་བཤད་པའི་གཞི་རིམ་གྱི་སྐད་ཚ་རྒྱས་བཤད་ཀེས་པ་དགོས། སྦྱིར་བཏང་ནང་པའི་སྦྱི་ཚོགས་ནང་གཞི་རིམ་གྱི་སྐད་ཚ་བཤད་རྒྱའི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱས་གཞན་ནང་སྐྱབས་གསུམ་དང་། བདེན་བཞི། ཁྱེད་འབྲེལ། ལྷ་སྲོང་གསུམ། བསྟན་པ་གསུམ་བཅས་མངའ་གོས་རེད། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་མདོ་ལྟ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་རྒྱས་མཁེས་ན་ནང་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཡ་མཚན་པོ་ཆགས་རྒྱ་རེད། ནང་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་བློང་འདས་སོ་དྲུག་སོགས་དང་། དགེ་སློང་གི་ཁྲིམས་ཉིས་བཏུ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་གཞན་རྒྱས་མཁེས་ན་དགེ་སློང་གཞན་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་དུས་ངོ་ཚ་པོ་ཡོད་རེད། ཐེག་ཆེན་པའི་དགེ་སློང་འདུལ་བ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་སློང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ན་ཁོང་ཚོའི་འདུལ་བའི་ཤེས་ཚད་ལས་ང་ཚོའི་འདུལ་བའི་ཤེས་ཚད་མཐོ་བ་རེད། འདུལ་བའི་སློབ་གཉེར་མ་བྱས་པའི་ང་ཚོའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་ཁོང་ཚོས་འདུལ་བ་བཤད་སྐབས་ང་ཚོས་ཏྲག་ཏྲག་པར་བཤད་རྒྱ་མེད་ན། བོད་ལ་འདུལ་བ་མེད་པ་དང་། བོད་པའི་གྲྭ་པས་འདུལ་བ་མི་ཤེས་པ། བོད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུན་དེ་ནས་དག་མིན་ཞེས་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་རེད། དེང་སང་བོད་ཀྱི་པཾ་ཆེན་སྟོན་རྒྱུན་དང་བླ་ཆེན་སྟོན་རྒྱུན་གཉིས་ནས་བླ་ཆེན་གྱི་སྟོན་རྒྱུན་དེ་ནས་དག་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་དམར་གྱིས་བར་ལམ་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་ཏེལ་བསྟགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད། དེ་བཞིན་ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་པ་མང་པོའི་ནང་པཾ་ཆེན་གྱི་སྟོན་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་མ་ཤེས་པར་བླ་ཆེན་གྱི་སྟོན་རྒྱུན་ནང་དགེ་སློང་གཅིག་མ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཏགས་ནས་རྣམ་དག་མིན་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣ་བའི་སྟེ་པའི་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་སྟོན་རྒྱུན་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོ་

པོད་པ་དང་སོག་པོ་མ་གཏོགས་མེད། དེའི་ནང་ལ་དབུགས་དང་། འབྲས་ལྡོངས། འབྲུག་ཡུལ་བཅས་གཏོགས་པ་རེད། ཁེ་ཏོང་ནང་ཕེག་ཆེན་ཡོད་ཟེར་ཡང་སྟོམ་རྒྱུན་ནི་མེད། རྒྱ་ནག་གི་ནང་དེང་སང་གསོལ་བ་དང་གཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོས་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཉེས་མེད་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྟོམ་རྒྱུན་ཡོད་མེད་དཔྱོགས་གཞི་རེད། དེར་བཏེན་དེ་ཚོའི་ནང་པའི་སྒྲ་ཚོགས་དང་འབྲེས་དགོས་དུས་ནང་པའི་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་འཚར་ཅན་བཤད་རྒྱའི་སྐད་ཆ་རྣམས་ཤེས་དགོས། ཕེག་དམན་གྱི་ལུང་པའི་ནང་ཁོང་ཚོས་མངོགས་བཤད་རྒྱ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་རེད། དེས་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག ।ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་ཤེས་ན་དེང་སང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་མི་དང་མཉམ་དུ་འདུ་མཉམ་བྱས་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་ཚོག་གི་རེད། དཔེར་ན། གངས་ས་ཁག་ཏུ་པོ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་དཔེ་ཆ་བལྟས་ནས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཙཱན་ཤཱི་ཅན་ཤེས་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་གྲངས་འདྲེན་རྣམས་བློ་ལ་ཡོད་པ་བཅས་བྱུང་ན་ཟེག་དམན་གྱི་ལུང་པ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཚར་བ་རེད།

རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཟེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། ང་ཚོ་བོད་པ་དང་བོད་རིགས་ཀྱི་ནང་པ་དགེ་ཚ་ལྟ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དགེ་གི་རེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སྒོག་སྟོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་མིན་ན་རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཀཱའང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དེ་སྒྲིར་བཤད་ཆུ་ཅང་ཆུ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་བྱ་ས་ངར་དགེ་ཚ་བལྟས་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་སྐོར་གཙོ་ཆེ་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་རེད། གཞུང་དེ་ལས་སྣ་པོ་ཞིག་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་འཛིན་བྱེད་ནང་བསྟན་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ནས་ངེས་བདེ་བ་བྱས་ན། རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང་ངོ་བོ། དེ་དག་ཡན་ལག་གི་སྐོར་ནས་སྡུད་སྟངས། ངོ་བོའི་སྐོར་ནས་སྡུད་སྟངས། ཚེ་ཏི་ཙམ་ལ་

རྟོགས་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས།

སྒྲོན་བཏང་རྡེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། དབུ་མ་རྩ་ཤེས་ལས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་།། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ།། ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ལྟོས་པའམ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དེ་རྒྱ་ཆུང་ཆུང་ཆགས་པ་རེད། དེ་ནི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རེད། སྒྲོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་བཤྲེད་སྐབས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ལམ་སེང་གོ་མི་ཐུབ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའམ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཞེག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཤྲེད་པ་ན། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོང་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་རེད། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས། རྒྱ་ཀྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད།ཀ། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་ལུང་པའི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་ཞེ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ལམ་སེང་གོ་བ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་ནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཚུལ་དང་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གྲགས་ཆེ་བ་མེད།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས། རྣམ་ཤེས།ཁ། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ། སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒས་ཤི་བཅས་ཡིན།

མ་རིག་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་བྱས་ན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་མཁན་དེ་རེད། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གསལ་དུ་མི་འཛིན་མཁན་གྱི་སྒྲན་པ་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་རིག་པ་རེད། མ་རིག་པ་ལ་

དབྱེ་ན། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་བཅས་གཉིས་རེད། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་རགས་པ་ཞེག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་དེ་ལས་ཕན་བུ་ཕ་བཞིག་རེད། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལའང་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཡོད། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་རྩ་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོ་ཚང་མའི་རྒྱུད་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཅམ་ཚགས་ནའང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡག་པོ་ཅོག་མེད་པར་བརྟེན། ལས་འབྲས་ལ་དེ་ཅམ་བཅུ་པོ་མེད། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་རྒྱས་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ལ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་དེ་མེད་པའི་རེ་བ་ཡོད་རེད། ཀུན་བཏགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་རེད། དེ་མིན་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟོངས་པ་དེ་མ་རིག་པ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་རེད། དེའི་རྒྱས་མཚན་ནི་བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་ཆོས་དེང་སང་གི་མི་ལ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་མོ་མ་ཞིག་གཙོ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རེད། མོ་མ་དེ་ཆོས་འདི་ལོ་འཚུབ་པོ་འདུག །སྒྲོལ་མ་སྟོང་ཚར་འདོན་དགོས་ཞེས་བཤད་ན་ལམ་སེང་དེ་འདོན་ཐབས་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་ན་བདེ་བ་ཡོང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བྱེད་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཐོག་མ་ནས་བརྒྱབས་ཟིན་ཡང་། ལུང་བསྟན་དེ་ལ་ང་ཚོ་སེམས་ཁྲལ་ཅམ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེས་ན་ང་ཚོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེ་ལས་མོ་མ་དེས་ལབ་པ་དེ་ཙ་ཆེ་བ་དང་ཇ་དྲག་པ་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱས་རེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟེན་ལྷ་མ་མཐོང་བ་དེ་རེད། དེ་ནི་རྟེན་ལྷར་ཡོད་པ་བཞིན་ངོ་མ་འགྲོད་པ་རེད། གང་ལྷར་གྲོ་བཏགས་པའམ་ཀློར་བ་ཉི་རིགས་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་ཅི

དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་དེས་ལས་བསགས་ཤིང་། མ་རིག་པ་དེའི་དབང་གིས་རང་ཕྱོགས་པ་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་འོང་ཚད་ལས་འདས་པའི་སྒོ་བཏགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཚད་ལས་འདས་པའི་སྒོ་བཏགས་ནས་དེ་ལ་སྡང་བ། ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བཏབ་ནས་དེ་ལ་ལོག་ལྟ། མེད་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་བཏགས་ནས་དེ་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མང་པོ་བསགས་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བས་ཏེ་བསགས་པའི་ལས་ལ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞེས། ཆ་བའི་ལས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཡོད་རེད། དེ་དག་གི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་མི་བསླང་པ་ཡིན་ཅང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་མི་ཆགས། མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དགེ་བ་བྱེད་ནའང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རེད་ལ། མི་དགེ་བ་བྱེད་ནའང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེའང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་དབྱེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་སམ། མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་བཅས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་དགེ་བའི་ལས་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་རེད། ལས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྱུབ་དུས་བསགས་པ་ཞེས། དགེར་ན། སོག་གཅོད་པ་ཡིན་ན་ཕ་རོལ་པོའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་ན་ལས་བསགས་ཞིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དགེ་བ་བྱེད་པ་དགེར་ན་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཇི་གས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྱུབ་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ལམ་སེང་འབྲས་བུ་མི་སྨྲིན། གང་ལྟར་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུབ་ནས་འབྲས་བུ་མ་སྨྲིན་གྱི་བར་དུ་དེ་གང་དུ་བསྡད་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྡད་པ་རེད།

རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་སྐྱེས་འདིར་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་པོ་རེད། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ང་ཙམ་དེ་རེད། ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་ལུགས་

ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་ཤེས་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་འཇོག་དགོས། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སམ་བྱུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་རེད། དེ་ནི་ཆོ་འདི་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགྲོ་མཁན་དང་། ཆོ་སྦ་མ་ནས་སྐྱེ་བ་འདིར་ཡོང་མཁན། སྐྱེ་བ་སྦ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཁྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྫོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་དེ་ཤོག་བུ་ལ་སྨྲས་ཕྱིས་ནས་ཤོག་བུ་དང་སྨྲས་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞག་ས་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཟེར། རྣམ་ཤེས་དེ་མེད་ན་ལས་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེན་བར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་མཁན་མེད་པར་གྱུར། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཚོང་པ་པོ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཐོག་འབབ་དགོས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་རེད། རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཅས་གཉིས་ཡོད། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལས་བསགས་ནས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་རེད། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཚོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་རེད། དེ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་རེད། དེས་ན་གཞན་གྱིས་བསགས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བཟའ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཡོང་གི་མེད།

དེ་ནས་མིང་གཟུགས་རེད། མིང་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ཕུང་མིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་དེ་རེད། གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་རེད། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གྱུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པའི་ཚ་ལ་མིང་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཚ་ལ་གཟུགས་བཞག་པ་རེད། དེས་ན་གཟུགས་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་མིང་གཟུགས་མེད་དམ་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་ཅིང་། རྟེས་སུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱེ་སྐབས་གཟུགས་འགྱུབ་པའི་ནུས་པ་དེ་ལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཚཤཱས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་འཇོག ।

སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་རེད། དེ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཤེས་ཡིན་ཙང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད། རེག་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡིད་དུ་འོང་དང་མི་འོང་བར་མ་བཅས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རེག་པ་ཞེར། ཡུལ་དབང་རྣམས་ཤེས་གསུམ་ནི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུར་མཚོན་ནོ། ཡུལ་ནི་གཟུགས་དང་། དབང་པོ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ། རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་བཅས་གསུམ་པོ་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནན་ཚོར་བ་སྟེ། གང་ལྟར་རེག་པ་དེས་ཚོར་བ་དངས་པ་རེད། དེས་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ། བར་མ་ལ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་བྱུང། ཚོར་བ་དེས་སྲེད་པ་དངས་ཤིང་། སྲེད་པ་ནི་བརྐམ་པའམ་ཆགས་པ་རེད། སྲེད་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པ་རེད། སྲེད་པ་ལ་དབྱེ་ན་འདོད་པའི་སྲེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྲེད་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲེད་པ་བཅས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲེད་པ་གསུམ་རེད། དེ་ནས་ལེན་པ་རེད། དེ་ནི་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེག་རེད། དེ་ནི་ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་ཆགས་པ་རེད། སྲེད་པ་དེ་བརྐམ་པ་རེད། ལེན་པ་ནི་འཕོབ་པར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་འདོད་པ་ཉིར་ལེན་དང་། ལྟ་བ་ཉིར་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་ཉིར་ལེན། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་བཅས་བཞི་རེད། དེ་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་རེད། གཞན་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་རེད། གང་ལྟར་ལེན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྲེད་པ་དེས་གང་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཐ་དད་འབྱེད་པ་དེ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་མཁན་གྱི་བློ་དེ་ལ་རེད། དེ་ལྟར་ལེན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་གྲུབ་པ་རེད། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་མིང་རྫུ་ལ་བཏགས་པ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་སྲེད་པ་དང་ལེན་པས་གསོས་བཏབ་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་

འགེན་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལ་སྲིད་པ་ཟེར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཟེར། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ཞེ་ན་སྐྱེ་བའི་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཞུགས་པ་དེ་རེད། དགེར་ན། མངལ་སྐྱེས་ཡིན་ན་ཕ་མའི་ལུ་ཁྲག་འདུས་པའི་དབུས་སུ་རྣམས་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནི་བར་སྲིད་འགགས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་བརྟུལ་སྐྱེས་ཡིན་ན་སྐྱེ་སྲིད་དེའི་ནང་འཇུལ་ནས་ཕུང་པོ་བླུབ་པ་དང་། སྨོང་སྐྱེས་ཡིན་ན་སྨོ་ངའི་ནང་ཞུགས་པ། ངོད་སྐྱེས་ཡིན་ན་ངོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་བླུབ་པ་བཅས་རེད། སྲོར་སྐྱེ་གནས་ལ་བརྟུལ་སྐྱེས་དང་། སྨོང་སྐྱེས། མངལ་སྐྱེས། ངོད་སྐྱེས་བཅས་བཞི་རེད། བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ནི་ལྷ་དང་། དམྱལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡི་དྭགས་མང་པོ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གང་ཟག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གང་ཟག་བཅས་རེད། དེ་དག་སྐྱེ་བ་བླང་པ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་ཕྱོགས་པ་བླུབ་པ་རེད། གང་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་ཏོག་སྟེ་བླུབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཆུ་ཤེ་ནང་ཆ་བ་དང་ཤེ་བ་ཞེས་དོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཙང་འདིར་གཅིག་ཏུ་བཤད། ཆ་བ་ནི་གང་བླང་པའི་ཕུང་པོ་འགྱུར་བ་དེ་རེད། དགེར་ན། སྐྱེ་གནས་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་བླང་པའི་ཕུང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་མི་གནས་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འགྱུར་བ་ཡིན་ཙང་ཆ་བ་རེད། ཤེ་བ་ནི་རིགས་འདྲའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འདོར་བ་ལ་ཟེར། ད་ལྟ་ང་ཚོས་མིའི་ཕུང་པོ་བླང་པ་དེའི་རྒྱུན་མ་འདོར་གྱི་བར་དུ་ག་ལེར་ཆས་པར་བརྟེན་ཆ་བ་དང་། མིའི་ཕུང་པོ་དེའི་རྒྱུན་དོར་ནས་རྣམ་ཤེས་འགོ་བའི་སྐྱེས་ནས་ཤེ་བ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་བླུབ་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དེ་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བཞག་པ་

རེད།། གསུམ་པོ་དེའི་བར་དུ་རྒྱུ་ཚལམ་མ་པོན་ལྟ་བུ་དེ་གྱུབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྣམཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཚགས་བཞག་པའི་ལས་དེ་ལ་འཛིན་ཁར་བརྟུད་པ་སྲིད་པ་དང་། དགུ་པ་ལེན་པ།། བཅུ་པ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་སྐྱེ་བ་ཟློང་ཚོག་བཟོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་ལས་དེས་སྐྱེ་བ་ཞིག་འཕངས་ནས་བཅྱིག་པ་སྐྱེ་སྲིད་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་རེད། སྐྱེ་སྲིད་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་མིང་གཟུགས་གྱུབ་པ་དང་། མངལ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཕོ་གཅིག་མར་མིང་གཟུགས་གྱུབ་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་རྣམཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་མེད། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་བཅས་རྟེས་སུ་རིམ་པས་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྟེས་སུ་བཞི་པ་མིང་གཟུགས་དེ་གྱུབ་པ་དང་། དེའི་རྟེས་སུ་ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་གྱུབ་པ་རེད། གལ་ཏེ་བརྟུས་སྐྱེས་ཡིན་ན་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་མཉམ་དུ་གྱུབ་པ་རེད། དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་པའི་དྲུག་པ་རེག་པ་དེ་གྱུབ་པ་རེད། དེ་རྟེས་རེག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདུན་པ་ཚོར་བ་དེ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་ཆུ་ཤེ་བཅས་བྱུང་སྟངས་དེ་ལྟར་རེད། ཡང་ན་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མ་བཞག་པར་སྐྱེ་བ་དེ་མའི་མངལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུང་བར་བསམ་བློ་གཏོང་ན་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ།། སྐྱེ་བ། ཆུ་ཤེ་བཅས་བྱེད་ནའང་འགྲིགས། དེས་ན་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་བསམས་ནས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོན་དུ་བཏང་ནའང་འགྲིགས། ཡང་ན་མའི་མངལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོན་པ་ལ་བསམས་ནས་གཤམ་དུ་འཇོག་ནའང་འགྲིགས།

མ་རིག་པ་དེས་ང་ཚོ་བསྡད་མ་བཅུག་པར་ལས་ཤེག་བསག་བཅུག་གི་ཡོད། ལས་བསགས་པ་དེ་རྒྱུན་ཆད་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དེའི་ནུས་པ་རྣམཤེས་ཀྱིས་ཉར་ཀྱི་ཡོད། རྣམཤེས་ཀྱིས་ཉར་བ་དེ་གསོས་པ་བཟོ་བའི་དོན་དུ་སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ། སྲིད་པ་གསུམ་ཀྱི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རེད། ལས་གྱུང་པོ་བཟོས་པ་དེས་སྐྱེ་བ་འདིའི་མིང་གཟུགས་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་རྟེས་མའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གྱུབ། སྐྱེ་བ་རྟེས་མའི་

མིང་གཟུགས་དེ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་སྐབས་སྐྱེ་མཚན་དེ་ཡོང་། སྐྱེ་མཚན་དེས་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ཚོར་བ་དེ་ཡོང་། ཚོར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆགས་དུས་སྐྱེ་བ་དེ་གྲུབ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་རྟེས་སུ་ཞགས་པ་རེད། ཞགས་པའི་རྟེས་སུ་ཤི་བཏོགས་པ་བཅས་མ་རིག་པ་ཡོད་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཡོང་རྒྱུ་བཅས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་རེད།

རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དེ་བསྡུས་ན་ཡན་ལག་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག །མངོན་པར་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །མངོན་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅས་བཞི་རེད། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད། རྣམཤེས་བཅས་གསུམ་རེད། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ནི་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཚན། རིག་པ། ཚོར་བ་བཅས་བཞི་རེད། མངོན་པར་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་སྲེད་པ་དང་། ལེན་པ། སྲིད་པ་བཅས་གསུམ་རེད། མངོན་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཆུས་ཤི་བཅས་གཉིས་རེད།

རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ངོ་བོའི་ཚ་ནས་བསྡུས་ན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཁྱོན་མོངས།། གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ།། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་པོ་མ་རིག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྲིད་པ། དགུ་པ་ལེན་པ་བཅས་ནི་ཁྱོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་དང་། བཅུ་པ་སྲིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ། ལྷག་མ་བདུན་རྣམཤེས་དང་། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཚན། རིག་པ། ཚོར་བ། སྐྱེ་བ། ཞགས་ཤི་བཅས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་རེད།

རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་རྫོགས་སམ་ཞེ་ན། ཚེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་དང་། ཚེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་བཅས་གཉིས་རེད། ཚེ་གཉིས་དང་ཚེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་ཞེ་ན། རྒྱན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚེ་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ནང་ཚང་གི་རེད་ཅེས་པ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་གཉིས་གསུམ་ནང་རྒྱན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཆ་ཚང་ཚང་གི་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་མེད། དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་ཡན་

ལག་གཉིས་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་པ། དེ་ནས་སྨོན་ཡང་ཡན་ལག་ཁས་ཤོས་ཕྱིན་པ། དེ་རྗེས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཕྱིན་པ་བཅས་མང་པོ་རེད། དང་པོ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནང་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་ཐ་དད་ལ་བགོ་བ་ཤཱཀ་བཏུབ་རྒྱུ་མེད། གཅུས་ཡིན་ནའང་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་དེ་ཉིན་གཅིག་ནང་ལས་གང་བསགས་ཀྱང་དེ་གསུམ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་རེད། དེ་གསུམ་པོ་ཚེ་འདི་ལ་ཇོགས་པ་དང་། དེ་ཚེ་ཕྱི་མར་ཐྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཤེག་ཡིན་ནཤེ་ཁར་དུ་ལྷ་བསགས་པའི་ལས་དེ་ལ་སྟེད་པ་དང་། ལེན་པ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་བཅས་རྡེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བྱུག་ཚེ་གཅིག་ནང་ཇོགས་པ་རེད། དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ། སྐྱེ་བ། ཀུ་ཤེ་བཅས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བྱུག་པོ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་གྲུབ་པ་བཅས་ཚེ་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆ་ཚང་ཇོགས་པ་རེད།

ཚེ་གསུམ་ལ་ཇོགས་ཚུལ་ནི། དབེར་ན་ཚེ་འདི་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ཁྱིའི་སྐྱེ་བ། ཚེ་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་དེ་དམྱལ་བའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཁུལ་བྱས་ན། མིའི་ལུས་རྡེན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་འཚེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤེག་བསགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་འཇོག །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བཞག་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཤི་ཁར་ལས་དེ་ལ་སྟེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་མ་བཏབ་པར། རྡེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཁྱི་ལ་སྐྱེ་བ་འཚེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤེག་ལ་གསོས་བཏབ་པར་བརྟེན། དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་པར་ཁྱི་ལ་སྐྱེས་པ་རེད། ཁྱི་ལ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤི་ཁར་སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་མིའི་གནས་སྐབས་སུ་བསགས་པའི་དམྱལ་བ་འཚེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་སྟེད་པ་ལེན་པ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་པར་བརྟེན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དམྱལ་བའི་སྐྱེས་སུ་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་

མཆེད།། རེག་པ། ཚོར་བ། ཀུན་ཤེ། སྲེ་བ་བཅས་གྲུབ་པ་རེད། གང་ལྟར་སྲེ་བ་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་གསུམ་དང་། སྲེ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གསུམ། སྲེ་བ་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྟོགས་པ་རེད། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དེ་སྲེ་བ་གཉིས་ལ་རྟོགས་པ་རེད། ཡང་ན་སྲེ་བ་གསུམ་ལ་རྟོགས་པ་རེད། སྲེ་བ་གསུམ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཚེ་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་འདི་དག་རྟོགས་པ་དང་། ཚེ་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་འདི་དག་རྟོགས་པ། ཚེ་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་འདི་དག་རྟོགས་པ་རེད་ཅེས་ལན་པ་མ་གཏོགས། མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་སྲེ་བ་དེ་དང་། སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་སྲེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྲེ་བ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཚོད་པཱའང་ཡོད། དེས་ན་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་དང་། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུག་པོ་དེ་སྲེ་བ་བསྡུད་མར་མ་གཏོགས། དེའི་བར་དུ་སྲེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད། དེ་ལྟར་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་དེ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་ལམ་ལ་སློབ་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་མ་བྱེད་ན་ཉིན་རེ་ལའང་སྲེ་བ་མང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་གི་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་གཅིག་གི་ནང་གི་སྲེ་བ་དང་ཀུན་ཤེའི་གནས་སྐབས་འདིའི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་གཞན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་འབྲས་བུ་ལྟ་ཅི་ཡོད། རྟེས་ན་སྲེ་བ་རྡེ་ཅམ་བླངས་ཀྱང་རྡེ་མང་འགྲོ་རྒྱ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལྟོག་པའི་ཐབས་མེད་པ་དེ་མཐོང་ཐུབ། དེ་དག་ཡོད་ཀུ་བྱེད་མཁན་ཚང་མ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྟོང་མཁན་དེ་མ་རིག་པ་རེད། དེས་ན་མ་རིག་པ་མེད་པ་མ་བཟོས་ཀྱི་བར་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསག་རྒྱུ་དེ་མི་རྟོགས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསག་རྒྱུ་དེ་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྲེ་བ་དང་ཀུ་ཤེ་སོགས་ཆུ་མཐུད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འདི་འགགས་པས་འདི་འགགས་ཅེས་པ་ཆེ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་གཞན་རྣམས་འགགས་བར་འགྱུར་བའི་དོན་རེད། དེས་ན་ཐོག་མ་མ་

རིག་པའི་དངོས་གཞིན་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་རེད། མ་རིག་པ་ཞགས་ཆ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞགས་ཆ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་མེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་མེད་ན་སྲིད་ལེན་སྲིད་པས་གསོས་བཏབ་པ་མེད། སྲིད་ལེན་སྲིད་པས་གསོས་མ་བཏབ་ན་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ། སྡུ་ཤི་བཅས་ཡོང་ཐབས་མེད།

བྱེ་བ་བྱིས་ལན།

བྱེ་བ། རྡེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ནང་བར་སྲིད་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

ལན། རྡེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བར་སྲིད་ཐོག་མི་འཇོག །སྐྱབས་འདིར་བར་སྲིད་ཀྱི་སྐད་ཆ་མེད། འཆི་ཁར་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་བར་སྲིད་ནང་སྐྱེ་གནས་མ་ཆེད་པ་བྱུང་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསོས་གསར་པ་བཏབ་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན་ང་ཚོ་ཀྱི་ཁར་ལས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དོན་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཤེས་ལ་གསོས་བཏབ་པ་དང་། འོན་ཀྱང་བར་སྲིད་འགྲུབ་དུས་དེའི་སྐྱེ་གནས་མ་ཆེད་ན་བར་སྲིད་ནང་རྒྱུན་རིང་པོ་བསྟད་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། ཕྱོན་མ་གསོས་བཏབ་པའི་ལས་དེ་འཕོས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཤེ་ཚར་ནས་བདུན་ཚོགས་རེ་ལ་མཚོད་འབུལ་བྱེད་རྒྱུ་དེས་བར་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་ངན་པ་ཞིག་ལ་གསོས་བཏབ་ཡོད་ནའང་དེ་འཕོས་ནས་ལས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་གསོས་བཏབ་པའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། གོ་སྐྱབས་ནི་ལེན་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་དུ་གསོས་བཏབ་དགོས་ན་བར་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཏབ་རྒྱུ་རེད། དེས་སྐྱེ་བ་བཞི་ཕྱིན་པའི་སྐྱོན་མེད། བར་སྲིད་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་བརྟེ་ཞིང་། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་ཙང་བར་སྲིད་རེད།

བྱེ་བ། མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོར་བའི་ཕྱང་པོ་དེ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནང་

གི་ཚོར་བ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ།

ལན། མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་བ་དེ་སྲོག་བཏང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་ཚོར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཚོག། ཡིན་ནའང་ཚོར་བ་དེ་ཚོར་བའི་བྱ་བའི་ངོས་ནས་འཇོག་སྟངས་ཤེག་དང་། ཕུང་པོའི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འཇོག་སྟངས་གཅིག་བཅས་གཉིས་རེད། མིང་གཟུགས་གྱུབ་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ཚོར་བ་བདོས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད། དེ་ལ་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་མེད། ཕུང་པོ་ལྷའི་ནང་ཚན་གྱི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཚོར་བའི་ནུས་པ་ལྷ་བུ་ཞེག་རེད། དེས་ན་རེག་ན་ཚོར་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཅམ་ལ་ཕུང་པོ་བཞག་པ་རེད། ཕུང་པོ་ལྷའི་ནང་ཚན་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ཚོར་བ་མངོན་གྱུར་བའི་ངོ་བོར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་མིང་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ནང་བསྡུད་པ་རེད། ཐོག་མར་གྱུབ་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིང་གཟུགས་གྱུབ་ནས་ཚོར་བ་མ་གྱུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ནུས་པ་ཅམ་རེད་མ་གཏོགས། མངོན་གྱུར་བ་མེད། དཔེར་ན། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་ཤེས་དབང་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

དེ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་ལ། ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ།

ལན། སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཤེས་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་མི་དགོས། སྐབས་དེར་གཅིག་ནས་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཚབ་དེ་བརྩེ་བས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་ནས་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་དེ་ལས་ཤེག་ལ་གསོས་བཏབ་ཆེད་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་དབང་གིས་མིན། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་རང་དབང་མེད། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ང་དེ་འདྲ་ཞེག་ལ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་པའི་སྨོན་ལམ་ཀྱིས་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་གོ་གས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། འདོད་པ་

བྱས་ནས་སྐྱེ་ས་མེད། བྱང་སེམས་འབས་བས་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་མིན་པར་སྟོང་རྟེ་དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་ཡིན་པར་བརྟེན། རྡེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་དེ་འགྲོ་ས་མེད། དེས་ན་སྟོང་རྟེ་དང་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་མཁན་ལ་རྡེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་བཙུ་ས་མེད།

དྲི་བ། བརྟུལ་སྐྱེས་ཞེས་པ་དེ་རྟེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། བརྟུལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ལས་ཉོན་གཉིས་རེད། དགེར་ན། བརྟུལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་གཙོ་བོ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་རེད། སྲོག་བཏང་ཡི་དྭགས་ནང་དུའང་མང་པོ་ཡོད། དམྱལ་བ་པའང་བརྟུལ་སྐྱེས་རེད། དེ་བཞིན་བར་དོའང་བརྟུལ་སྐྱེས་རེད། བརྟུལ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་འཕེལ་གྱི་གོ་རིམ་མི་དགོས་པར་ལས་ཀྱི་ནུས་པའི་དབང་གིས་མངལ་སྐྱེས་བཞིན་ཚུང་དུ་ནས་རིམ་པས་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་དེ་མི་དགོས་པར། ཕུང་པོ་དང་། དབང་པོ། བཟོ་ལྡེ་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་ཚ་ཚང་གྱུབ་པའི་ཕུང་པོ་ཞེག་རེད། དེའི་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིན་པ་བཅཱད་མ་དགོས། ཞེས་གསུངས།།

(１９５０ ཟླ་བ་ ３ ཚེས་ ５ ཉིན་སྟོན་དགོན་ཟམ་གཏོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ལྷ་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཕྲུག་བདེ་དོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་ཀུ་དོན་གྱུབ་མཁྱེན་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་ཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགུན་ཚེས་སུ་བསྡན་པ་སྟོའི་རྣམ་གཞག་ཁོངས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།)

༢ ཟེག་པ་གཏུམ།

།།ཕེག་པ་གསུམ་དེ་གཅིག་བྱས་ན་ལས་སྟོ་པོ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ཇི་ལྟར་བཤད་དགོས་མིན་ཅ་གོ་གི་མི་འདུག །ཕེག་པ་ཞེས་པ་དེ་ལམ་ལ་གོ་ནའང་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། བཞོན་པ་ལ་གོ་ནའང་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། ཕེག་པ་ལ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ལྟན་ཞེས་པ་ནི་ས་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོར་ནས་འགྲོ་མཁན་དེ་ལ་ཟེར། ལམ་མ་ཞུགས་པའི་ས་ནས་མི་སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་བར་དུ་འཕྲོར་བའི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཕེག་པ་ཟེར། དེས་ན་ལྟན་ཞེས་པ་དེ་ང་ཚོ་བོད་པས་ཕེག་པ་ལ་བསྟུར་བ་དེ་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད། གང་ལགས་ཨེ་ན། རྒ་བང་འགོར་ལོ་སོགས་ལ་བཞོན་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བྱས་ཏེ། ཕེག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་ཚོག་བླ་དྭགས་སུ་བཏགས་པར་བརྟེན་གོ་བདེ་པོ་ཡོད། དེས་ན་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་གང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མམ་ཐབས་གང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཐར་པ་གང་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་བཞོན་པའམ་འགྲོར་ལོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཕེག་པ་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ལ་ཕེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕེག་པ། ཕེག་པ་ཆེན་པོའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕེག་པ་བཅས་རེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕེག་པ་གཉིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཙང་ཕེག་པ་དམན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕེག་པ་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་ཐོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཙང་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པས་ནི་གང་ཟག་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་

པའི་གོ་འཕང་བར་དུ་འཕྲིན་ཐུབ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ནི་གང་ཟག་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་པ་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཕྲིན་ཐུབ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པས་ནི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་འཕྲིན་ཐུབ།

ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཐེག་དམན་པས་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ནས་ཆོས་ཉན་པ་དེ་གཞན་ལ་འཚད་པ་ཡིན་ཙང་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་བརྗོད། གང་ལྟར་ཆོས་ཉན་པ་དང་འཚད་པ། རང་ཉིད་ཟླ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ། རང་གི་སྟོབ་མཉང་སྒྲོང་མཁན་ཞིག་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བཤད། ང་ཚོའི་ཡོངས་གྲགས་བོད་སྐད་ནང་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་དེས་ཉན་པ་དང་ཐོས་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། སྒྲོགས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་འགྱུར་འགལ་ཞིག་ནང་ཉན་ཐོས་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་བྱུང། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཎྜིཏཱ་ཞེས་པའི་ནང་ཐོས་པ་དང་སྒྲོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང། དེས་ན་ཐོས་པ་དང་སྒྲོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་བཞི་བ། གང་ལགས་ཤེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཟླ་མ་ལས་ཆོས་མི་ཉན་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྦྱ་ཤེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྨོན་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས། ངག་གི་སྨོན་ནས་གཞན་ལ་ཆོས་མི་བསྟན། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཉིན་སྲིན་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལ། གཅིག་གིས་ཆོས་ཚུར་ཉན་པ་དང་ཕར་ཡང་ཆོས་བཤད་པ་ཡིན་ཙང་ཉན་ཐོས་སམ་ཐོས་སྒྲོགས་རེད། གཅིག་གིས་ཚུར་ཡང་ཆོས་མི་ཉན་ལ་ཕར་ཡང་ཆོས་མི་བཤད་པ་ཡིན་ཙང་རང་སངས་རྒྱས་རེད།

རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀྱི་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ཡང་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་དེ་རེད། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་

ས་ངམ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་ཙམ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་གང་སྦྱངས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་སྦྱང་རྒྱུ་དང་། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་གང་སྦྱངས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་སྦྱང་རྒྱུ་རེད། དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་འཐོབ་རྒྱུ་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་གང་ཐོབ་པ་དེ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་འཐོབ་རྒྱུ་རེད། སྦྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་། དབང་པོ་རྣོ་རྩལ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་རེད། རང་རྒྱལ་དེ་ཐུན་བུ་དབང་པོ་རྣོ་བ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་བསགས་པ་རེད།

བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚེ་གা་ལས། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལེགས་བསྟོམས་པས།། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།། བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་ཆུད་པའི།། འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ།། ཞེས་དང་པོ་ནས་གཞན་དག་ནས་ཚོས་མི་ཉན་པ་ལ་ཟེར་གྱི་མེད། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་རྟེན་གང་དུ་ཐོབ་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་བའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཕྱིའི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དགེ་བཡུས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏན་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་བྱང་ནས་ཚོས་ཉན་པ་དང་། དེ་ནས་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟོམས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་རེས།

ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་གིས་བསམ་པས་ཏྲངས་ཏེ་རང་གཅིག་བྱའི་དོན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་

དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་དབང་དུ་ཐོབ་པའི་འདོད་པ་བྱེད་མཁན་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འདོད་པ་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་ཁྱད་པར་སོང་བ་མ་གཏོགས། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་རང་གཅིག་བུའི་དོན་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། དེས་ན་སྐྱབས་མར་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ཞེས་གཉིས་འཛིག་དུས་ཐེག་པ་དམན་པའི་ནང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པཉང་འདུས་པའི་སྐྱབས་ཡོད།

ཉན་ཐོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབར་མ་ (Burma) དང་། ཤྲཱི་ལངྐཱ། (Sri Lanka) ཐ་ཡི་ལེན་ (Thai-land) སོགས་ཀྱིས་ཏ་ཙང་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་སྦྱངས་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྦྱངས་ང་ཚོ་བོད་པ་ཚོས་ཤེས་པ་བཞིན་ཁོང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཕལ་ཆེར་བསྟན་པ་ཉམས་ཚར་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཐེག་དམན་པ་ཚོ་ལའང་ཐེག་དམན་པའི་ས་ལམ་ཆ་ཚང་བོད་པ་ཚོས་བསླབ་དགོས་པ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཁོང་ཚོའི་ས་ནས་ཚུར་ལ་བསླབ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལྟག་མེད།

ཐེག་དམན་པའི་མངོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་མངོན་པ་མཛོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད། གལ་ཏེ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་མངོན་པ་མཛོད་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་པ་ཏ་ལམ་ཆ་ཚང་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་རེད། འདུལ་བ་ལ་མཚོན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་པའི་ནང་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བོད་པས་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བལྟས་པ་བཞིན་ཁོང་ཚོས་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཐ་ཞིང་ཐ་ཚོ་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟར་སྒོས་སྒྲོང་གི་གནས་མངོ་ཞིག་ཉམས་ཚར་བ་རེད། མདོ་སྡེ་ལ་མཚོན་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ང་ཚོས་ཕར་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། ཐེག་དམན་ལ་

ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚ་ཚང་བ་ཞིག་མེད།

ང་ཚོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་རྗེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཞེ་ན། རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་སྒྲུབས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་ལམ་ལྟའི་ནང་བསྡུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་བཅས་རེད། ལམ་དང་པོ་བཞི་ནི་སློབ་པའི་ལམ་དང་། མཐའ་མ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི་སློབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཟིན་པའི་དོན་རེད། ཐེག་པ་གང་དུ་སྦྱར་ནའང་ལམ་དེ་ལྟ་མ་གཏོགས་མེད། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་བཅས། དེ་ནས་རང་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲུབས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་བཅས། དེ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲུབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་བཅས་ཡིན།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་དེ་མ་རྟེད་ཀྱི་བར་དུ་ཚོགས་ལམ་དང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལམ་རེད། དེ་ནི་ངས་དགེ་ཚ་མི་ལྟ་མཁན་ཚོར་གོ་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཏ་ཅང་རགས་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་ཅམ་ལ་ཚོགས་ལམ་ཟེར། ཚོགས་ལམ་ལ་དབྱེ་ན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད། ཚོགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་མཚུངས་པ་རེད། ཉན་ཐོས་ལ་མཚོན་ན། ངེས་འབྱུང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་

པ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་ཙམ་གྱི་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཟེར། རང་རྒྱལ་ལ་མཚོན་ན། རང་རྒྱལ་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་འབྲུང་རྒམ་དག་སྐྱེས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་ཙམ་གྱི་ལམ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཟེར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགྲོགས་པ་དང་། ཤེས་སྙིང་སྤངས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་མི་འགྲོགས། དེ་ནི་ངས་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བར་བཤད་པ་རེད། ནམ་རྒྱུན་འཆར་ཅན་གྱི་བཤད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་སྒྲབས་སུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཕ་རོལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། རྒྱ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་བཅས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་ལ་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་མི་འདྲ་བ་རེད། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་སྟོང་རྒྱུའི་བདག་ལ་ཁྱད་པར་མི་བཞག་པར་བརྟེན། སྟོང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོ་རེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐོ་རང་། སྟོང་གཞི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོ་རེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐོ་ཡིན། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར།། ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།། ཞེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་བདག་མེད་དེ་ལ་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས། དགག་བྱའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེ་བར་བརྟེན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་བསྟོམ་བྱ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟོམ་

བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐུ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད། ཡིན་ནའང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་བདག་མེད་དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་གཏོགས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བདག་མེད་དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། དེས་ན་སྒྲོ་ཡོངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉན་རང་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་མེད། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཞེས་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་མ་གཏོགས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ཐུབ་པ་གསུངས། རང་རྒྱུད་པ་ཁས་ཀླན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་གསུང་མཁན་ཡོད། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ལོགས་སུ་འཇོག་པ་རེད། དཔེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐོ་དེས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་མི་རྟོགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་དུ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང།། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲ་མངའ་བ།། ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམ་རྟོག་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མཁན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་མེད། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་རྟོགས། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དགོས།

ཆོགས་ལམ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་བཅས་འགྲོ་སྟངས་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་དུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་རེས་པར་འབྱུང་ནས་ཞི་བ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་ལའང་ཐེག་དམན་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བརྗོད་ཚོག །དེས་འབྱུང་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་མི་དགོས། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་བུའི་དོན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ལས་འགྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཞེག་སྐྱེ་ན་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཤད།

དེ་ནས་སྨྲོར་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་དྲོད་ཚེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བཞི་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གা་ལ་གཅིག་པ་རེད། སྨྲོར་ལམ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ལ་སྨྲོར་ལམ་དྲོད་ཚེས་ཟེར། དེ་ལ་དྲོད་ཚེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མེ་དེའི་དྲོད་དེ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ།། དགེར་ན་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་ཡོད་ན་ཐག་ཉེར་འབྱོར་སྐབས་དྲོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབར་བ་དེའི་དྲོད་དེ་ཤེས་པའི་མཚམས་སུ་སླེབས་པར་བརྟེན། སྨྲོར་ལམ་དེ་ལ་དྲོད་ཚེས་བརྗོད། སྨྲོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཞེས་པ་ནི་ཆ་ལམ་མེ་ལྟེའི་རྩེ་མོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་སྨྲོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་དམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཁོང་ཁྲོ་མངོན་གྱུར་བ་རྣམས་འགག་པ་རེད། དེས་ན་སྨྲོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཅོམ་པ་མེད། གང་ལྟར་དགེ་རྩ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་པ་མེད། དེ་ནས་སྨྲོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སོ་སོ་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་ཅིང་། ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ནའང་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགའ་རབ་འཕེལ་བར་བརྟེན། ལས་ལ་

གསོས་བཏབ་པའི་སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་རྣམས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་རྒྱ་མ་བཅུག་པར་མཚོ་ཆོན་པ་ཡིན་ཙང་། སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་ཟད་པ་མིན་ནའང་། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་མ་བཅུག་པ་ཡིན་ཙང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྟོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེང་། སྐབས་དེར་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་ལ་ཉེ་བ་རེད། སྟོང་ཉིད་དམ་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡི་ངོ་བོར་འགྱུར་ཚོག་ཆགས་པ་རེད། དེ་དག་ནི་སྟོར་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་རེད། སྟོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཡིན་སྟབས། སྦྱང་བྱ་གང་ཡང་སྟོང་མི་ནུས་པཉམ་སྦྱང་བྱ་གང་གི་འང་དངོས་གཞན་མི་བྱེད་ཅིང་། སྦྱངས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་བ་མཚོ་ཆོན་ནས་གནས་སྐབས་སྐྱེ་རྒྱ་མ་བཅུག་པ་ཙམ་རེད།

སྟོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཚོ་སྐབས་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་དེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་ན་ས་དང་པོ་ཐོབ། དེ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཙང་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་རང་གི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་སྦྱང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞན་བྱེད་པ་ཡིན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྦྱང་བྱ་རྣམས་སྦྱང་རྒྱ་མཚོ་ཚུགས་པ་རེད། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྦྱང་བྱར་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མ་གཏོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཕ་རྣམས་སྤེལས་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་མཐོང་སྦྱང་ཀུན་སྟོར་གསུམ་ཞེས་མཐོང་སྦྱང་ལ་གསུམ་བཞག་པ་རེད། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་མཐོང་སྦྱང་རྣམས་སྦྱངས་ནས་སྤེལས་ས་ཞིག་ལ་སྤེལས་ཚར་བ་རེད། འཕགས་པ་ཚགས་པར་བཏེན་དེ་ནས་ནམ་ཡང་ཟག་རྒྱ་མེད།

མཐོང་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་ལ་འཚོ་སྐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་པ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཙང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་འགྲོ་སྡུངས་ལ་ཤུགས་ཆེ་ཚུང་གི་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་རེད། དཔེར་ན་ང་ཚོས་སྨན་ཞིག་ཐུན་དང་པོ་བཟའ་དུས་ན་ཚ་མངོན་གྱུར་བ་བཅོམ་ནས་ཉ་ཅང་ཟུག་གཟེར་ཡོད་པ་དེ་ལྟོད་ཤིག་གེར་ཆགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྨན་དེ་ཉིན་གྲངས་བདུན་ཙམ་བཟས་ན་ན་ཚ་ལྡོག་མ་ཆགས་རིམ་པས་དག་པ་བཞིན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ལམ་ལ་སྐོར་དགུ་རེད། དེ་ཡང་སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུ་དང་། སྒོམ་ལམ་འབྲིང་། སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་བཅས་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་དགོས་ཤིང་། དང་པོ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ། སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་འབྲིང་། སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ། གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་འབྲིང་ལ་སྒོམ་ལམ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ། སྒོམ་ལམ་འབྲིང་གི་འབྲིང་། སྒོམ་ལམ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ། སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་། སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བཅས་རེད།

སྒོམ་ལམ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ཐོག་པ་ན་སྒོམ་སྦྱང་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུའི་ནང་ནས་སྒོམ་སྦྱང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱང་བྱ་ཆེ་རིམ་དང་གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་ཐོག་དགོས། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆེ་ཆུང་ནི་ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རེད། དེས་ན་སྒོམ་སྦྱང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ནི་མཐའ་མར་སློབ་པས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྦྱང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ཆ་ཚང་སྦྱངས་ནས་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོག་པ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་སྒོམ་སྦྱང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱངས་པའི་རྟེས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཚུགས་ཤིང་། དཔེར་ན་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐོར་གསུམ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་བཞག་པ་རེད། སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐོར་གསུམ་གྱིས་དངོས་གཞི་བྱས་ནས་སྦྱང་བྱའི་ཉོན་གྲྭིབ་མེད་ཅིང་། སྒོམ་ལམ་འབྲིང་གི་

སྐོར་གསུམ་དང་ཚུར་དུའི་སྐོར་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྦྱངས་ཟིན་པ་རེད།། དེ་ནས་སྒོམ་ལམ་མཐའ་མ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱང་པ་སྦྱང་རྒྱུ་རེད། དེ་དག་ནི་ཚ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་རིམ་ཙམ་རེད།

ལམ་ལྔ་པོ་རྣམས་ས་ལ་སྦྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ས་བརྒྱད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ས་བཅུ་བཤད། ཐེག་པ་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ནི་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྒོམས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་སངས་རྒྱས་ས་བཅས་ཡིན། སྦྱིར་དམན་པའི་ས་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་རྒྱང་། དངོས་སུ་བདུན་མ་གཏོགས་མེད། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཐོབ་སྐབས་མི་སློབ་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ཐོབ་སྐབས་མི་སློབ་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པ་རེད། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།། ཐེག་ཆེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ས་དང་པོར་བཅུ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་དེ་བཅུ་བ་རེད། དེ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཙུ་མོ་བཟོད་པ་ཚོས་མཆོག་བཞི་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། བསྒོམས་པའི་ས་བཅས་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། སྒོམ་ལམ་ལ་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ས། མི་སློབ་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་རང་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅས་འཛིན། །ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས་དུས་ཚོད་མེད་པར་བརྟེན་འདིར་བཤད་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ཉན་ཐོས་ལ་དབྱེ་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཞེ་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་བུ་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སྒྲོང་གི་ཉན་ཐོས་བཅས་གཉིས་རེད། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་མཁན་གྱི་ཚོད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ལུང་གི་རྟེས་འབྲངས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། ལུང་གི་རྟེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་

གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་རིགས་
གསུམ་དུ་རེས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་བཅས་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་པར་བཤད། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་
ན་གང་བྱེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པཉམ་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་
བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཕྱང་གོ་དོར་བ་
དང་ཆབས་ཅིག་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་། རིག་པ་ལ་ཡ་མཐའ་མེད་ཀྱང་མ་མཐའ་ཡོད་
པར་བརྟེན། ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་དུ་སོང་བའི་ཚེ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་རིག་པའི་རྒྱུན་ཆད་
པར་བཤད། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསེལ་བར་གྱུར།། འདུ་
ཤེས་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནུབ་གྱུར་པ།། ཞེས་མཚོད་མེ་ཤི་བ་
བཞིན་ནག་འཕོམ་མེར་འགྲོ་ནས་གང་ཡང་མི་ལྷག་པར་བཤད། ལྷག་མ་མེད་ཅེས་པ་ནི་
རིག་པའི་རྒྱུན་ལྷག་མ་མེད་པའི་དོན་རེད། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕུང་པོ་དེ་སྤ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཙང་སྤྱིག་བསྡལ་བདེན་པ་དང་། དེ་འདྲ་
བའི་སྤྱིག་བསྡལ་བདེན་པའི་ཕུང་པོ་དེ་འཇིག་པའི་སྐབས་སུ་ལྷག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་
བཤད།ཿ དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལའང་སྟེར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་
གྱིས་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་
རིག་པའི་རྒྱུན་དེ་ཆད་ཚུལ་བཤད། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་
བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ་དེ་རང་མ་གཏོགས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ
ལྷག་མ་མེད་པར་འགྲོ་བར་བཤད། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་འདོད་མཁན་ཚོས
གང་ཟག་དེ་དག་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་རེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ
གཉིས་རེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་ངེས་པ་མ་གཏོགས་མེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ

ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་བཞག་ཚོག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འགྲོ་བར་བརྟེན་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་པ་མེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་དེ་དག་ནི་ཐོག་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱང་པོ་མ་དོར་བར་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་བཞག་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཤིག་བླངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཁར་སྤྱར་གྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་ལྷག་མེད་མྱ་ངན་འདས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་དེ་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཤི་རུ་བཅུག་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་རིག་པའི་རྒྱུན་དེ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མཁན་གྱི་ཉན་ཐོས་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཙང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སྒྲུབ་གི་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད། ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་བུ་བའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་ནས་རིག་པའི་རྒྱུན་ཆད་པ་རེད།

རང་རྒྱལ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་རང་རྒྱལ་ལ་ཆོས་སྟོན་མཁན་གྱི་བླ་མ་མེད་པར་བརྟེན། རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་མི་ཐུབ་པ་རེད། དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་དེས་པར་དུ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་འདས་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ཕུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སྒྲུབ་གི་ཉན་ཐོས་དང་། ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་བུ་བའི་ཉན་ཐོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་མེད།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གང་ཡིན་ནའང་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་ནའང་རིག་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བརྟེན། ནམ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་མཐར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཤད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་

མེད་ཕྱིར།། རིགས་ནི་ཐ་དད་རྣང་མ་ཡིན།། ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ཐང་ཆད་པའི་མི་རྣམས་ལ་བར་དུ་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ས་ལྟ་བུའི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་དེ་དག་མིན་ཚུལ་བཤད། དེས་ན་རིགས་པའི་རྟེས་འབྲངས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རིག་པའི་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། རིག་པའི་མ་མཐའ་ཐོག་མེད་དུ་འདོད་པ་རེད།

ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་རྒྱུན་བཅས་དང་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱུན་བཅས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱུན་མེད་ཅེས་བརྗོད།

རང་རྒྱལ་ལ་བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཚོགས་ནས་སྦྱོང་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་གཉིས་རེད། ཚོགས་ནས་སྦྱོང་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་མི་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་མི་གཞན་དང་ལྟན་དུ་འགྲོགས་ནས་ས་སོའི་སྟོབ་མ་ལ་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་ནས་ཆོས་བསྟན་ཅིང། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ།། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ།། དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ།། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། བས་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་སུ་ལའང་མཐོང་ས་མེད་པར་ཟུར་དུ་བསྟད་ཅིང། སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ཆོས་མི་སྟོན་པ་ཡིན།། བས་རྒྱ་ཟེར་བའི་རི་དྭགས་དེ་གཅིག་བུ་བསྟད་པ་དང་མཚུངས་པ་རེད།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་ཏུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང། ཤིང་རྟའི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་སྒྱུར་ཁྱད་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དབང་རྣོན་དང། ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན།

དབང་རྒྱལ། དབང་འབྱོང་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས། ལམ་གྱི་ཚ་ནས་དབྱེ་བ་གང་ཡང་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་རིམ་ཙམ་འགྲིགས་པའི་ཁྱུལ་ཡིན།

དེའི་ནང་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོས་གལ་ཆེ་ཤོས་རོབ་ཙམ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ནི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཞུགས་པ་བཞི་དང་འབྲས་གནས་བཞི་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱལ་ལ་མེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད། དེ་ནས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞེས་པ་དེ་ཚགས་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས་པ་གང་རེད་ཅེ་ན། དེང་སང་ཐེག་དམན་གྱིས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་སྒྲུབས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ངེས་པར་དུ་བཤད་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བཅས་བཞི་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་བཅས་བརྒྱད་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བཅས་བཞི་པོ་རིམ་པས་འགྲོ་དགོས་པའི་རེས་པ་གང་ཡང་མེད། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པར་ཐད་ཀར་ཕྱིར་འོང་ལ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པར་ཐད་ཀར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་འགྲོ་བ་བཅས་ནི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་བརྒལ་བ་དང་། སྔང་བྱ་སྨོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྔང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཐོག་མར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ། དགྲ་བཅོམ་པ་བཅས་རིམ་བཞིན་འགྲོ་བ་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཞེས་བཤད། རྒྱུན་ཞུགས་ཞེས་པ་གང་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་

ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་སྒང་ཀུན་སྤྱོང་གསུམ་སྤོང་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྣྲེལ་སྤྲོས་སྒང་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་སྐོར་དགུ་རྣ་བ་ནས་མ་སྒངས་པའམ་ཡང་ན་ལྷ་པ་མན་ཆད་སྒངས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེད། དེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་མཐོང་སྒང་གི་ངོ་སྤྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་སྒངས་ཀྱང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྒངས་མེད། དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒང་དགོས་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་དེ་སྒངས་མེད་པར་བརྟེན། འདོད་པའི་ནང་བསྐྱར་དུ་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་པ་ཡིན། ཆ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་འགྱོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ནང་ཞུགས་ཟིན་ཡང་། ད་དུང་སྐྱེ་བ་མང་པོ་བླང་དགོས་པ་ཡིན་ཙང་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་གྱུར། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་གསུམ་དང་འབྲིང་གསུམ་སྒངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གཉིས་སྒངས་ནས་དགུ་པོ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་མ་སྒངས་པ་དེ་ལ་ཕྱིར་འོང་བཞམ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་ཆ་ཚང་སྒངས་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བརྗོད། དས་བཤད་པ་དེ་དག་ཚོག་སྒྲོན་མ་བཅད་པར་རྗོག་རྗོག་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒང་བྱ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱིས་སྒང་དགོས་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་རྣམས་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་ནས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སོགས་བསྐྱེས་ནས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆ་ཚང་སྒངས་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་སྟོན་སོང་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་སྒངས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་མཐོང་སྒང་ཀུན་སྤྱོང་གསུམ་སྤོང་བ་ན་འདོད་པ་ལ་བསྐྱར་དུ་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་པ་མེད་པར་བརྟེན། ཕྱིར་མི་

འོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་བཏབ་པ་ཞེས་བརྗོད། འོག་གི་སྐྱས་ལ་མི་འཛིགས་པར་ཏོབ་སྟེ་ཐོག་ཏུ་མཆོངས་པ་དང་མཚུངས། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྦང་བྱང་གྱུར་པའི་ཁྱོན་མོངས་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྦང་རྒྱ་མ་གཏོགས། སྤ་རྟེས་སུ་སྦང་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྦང་བྱའི་ཁྱོན་མོངས་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ནམ་ཐོབ་པ་ན་སྦང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པའི་ཁྱོན་མོངས་ཆ་ཚང་སྦངས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཁྱོན་མོངས་སྦངས་པ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཁྱོན་མོངས་སྦངས་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ཁྱོན་མོངས་སྦངས་པ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་སམ་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་ཅོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦངས་པ་མ་གཏོགས། ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྦངས་པ་མིན། ཡིན་ནའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྦངས་པའི་ཁྱོན་མོངས་དེའི་ཚ་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྦངས་པ་རེད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་དེས་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་མི་སྦངས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་དེའི་ས་བོན་སྦངས་པར་བཏེན་ཕྱིར་མི་ལོག་པ་རེད། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཤེས་དགོས།

བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཚུལ་ཀྱི་ཚ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡན་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུའི་ནང་འདོད་པའི་ཁྱོན་མོངས་དྲུག་པའི་དངོས་གཞིན་བྱེད་པ་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། འདོད་པའི་ཁྱོན་མོངས་དྲུག་པ་སྦངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས། འདོད་ཁྱོན་དགུ་པའི་དངོས་གཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་

ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། དེ་ལས་གོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་མ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས།། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དངོས་གཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ། དེ་ལས་གོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྟོམ་ལམ་དང་མཉམ་དུ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་དེ་སྤྱར་ན་སྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་སྤྲིན་དང་ཤེས་སྤྲིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་དཀར་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཐའ་མའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྤྲིན་སྤང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཐེག་པ་དམན་པའི་མངོན་པ་བས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་བཞིན་ཞིབ་ཚགས་པོས་སྟོན་སྟོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མེད། དེས་ན་ཁོང་ཚོས་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཞིབ་ཕྲ་ཤེས་མཁན་དཀོན།

ཕྱིར་བཏང་དེ་ཚོ་ངས་སྐར་མ་ཁ་ཤས་ནང་རྗོག་རྗོག་བཤད་པ་ཡིན་རྡུང་། གཏན་ས་བ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཏོ་ལྟ་གི་རེད། དེ་ལ་ཆ་ཤེས་ཁྱབ་མང་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་ལ་དབང་པོ་ཆོ་རྒྱལ་དང་། སྒྲེ་བ་ལེན་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ལྷོང་ཚུལ་སོགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བྱེ་ཞེང་། དེ་ཡང་མངོན་ཏོག་རྒྱས་རྒྱུན་ལས། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་ཆོན་པོ་དག ।དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས།། བར་ཚད་གཅིག་བར་སྒྲེས་ནས་དང་།། བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། འཕར་གསུམ་སྲིད་ཆེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ། གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི།། ཆོས་ལ་ཞེ་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད།། བས་རྡུ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་འོ།། ཞེས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། དབང་པོ་ཆོ་རྒྱལ་པོ། དད་པས་ཐོབ་པ། མཐོང་བས་ཐོབ་པ། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེས་པ། བར་ཚད་གཅིག་པ། བར་འདའ་བ། སྒྲེས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ།ཁ། འདུ་བྱེད་མེད་པས་འདའ་བ། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ འཕར་བ། ཕྱེད་འཕར་བ།

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཛོ་བ། ཕྱིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ གཟུགས་ཀྱི་ཚགས་བཅོམ། མཐོང་ཚོས་ཞེ། ལུས་མངོན་བྱེད། བས་ནུ་ལྡ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཏེ་ཞི་ཤུའོ།། རྣམ་པ་ཞི་ཤུ་གོ་སོ་སོའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་རྣམས་ཁ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པ་ རྣམས་མི་དགོས་པར་ཤེན་ཏུ་བསྡུས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ པའི་ལམ་གྱི་སྒང་བྱའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་པོའི་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་ གིས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བཅས་འཇོག་པ་རེད།

བྱེ་བཀྲིས་ལན།

བྱེ་བ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འཇོག་དགོས་སམ།

ལན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དེ་གཞུང་ཞིག་གཞིར་བཞག་གིས་བསྟན་ དགོས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོག་སྒྲོན་མ་བཅད་པར་གོ་དོན་རགས་པ་ཙམ་བཤད་ ན།། ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་བ་མི་བྱེད་པའི་གསལ་རིག་གི་ཚ་ཙམ་ལ་གཅོ་ སེམས་དང་། ཡིན་ནའང་གཅོ་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱེད་ཀྱི་རིད་ཅས་བཟོད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚ་ ནས་བཞག་པ་མིན་པར། གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ཚ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པ། དེའི་མཉམ་དུ་ ཡུལ་གྱི་སྒྲ་རིས་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་གཞན་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ མཁན་ཞིག་ལ་སེམས་ཞེས་རྟེར། སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་དེའི་འགོར་དུ་བྱུང་བཞམ་མཉམ་ དུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་ལྡ་དང་ཡུལ་ངེས་ལྡ་སོགས་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཀུན་འགྲོའི་ འགྲོ་སྟངས་ཐ་དད་རེད། དེ་བཞིན་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ཐ་དད་རེད། དེ་མ་ཡིན་པའི་ ཙ་ཙེན་དང་ཉེ་ཙེན་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་ཐ་དད་རེད། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ རྣམ་གཞག་རྒྱོར་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་འདོད་ན། ཆོ་རིག་བསྡུས་པ་ཞིག་བལྟ་དགོས།

བྱེ་བ། དགེ་འདུན་ཞི་ཤུ་ལ་གྲངས་འབྱེན་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཙམ་འདུག ।དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ།

ལན། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ལ་གྲངས་འདེན་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་བཅས་ཀྱི་ནང་གསེས་བརྩི་ཚུལ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཚོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་ཚོ་འདིར་ད་ལྟ་བཤད་ན་མགོ་སྐོས་རྒྱུ་ལས་གསལ་པོ་ཡོང་ཁག་པོ་རེད།

དེ་བ། ལྷག་མེད་ཐྱང་འདས་དང་མི་གནས་པའི་ཐྱང་འདས་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ལྷག་མེད་ཐྱང་འདས་ནི་གསུམ་གར་ཡོད། དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐྱ་དན་ལས་འདས་པའམ་སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དེ་ཟད་པ་ལ་བརྟེན། མི་གནས་པའི་ཐྱང་འདས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ལ་སྟོད་ཞེའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཐྱང་འདས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ནས་སྟོད་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། སྨྱོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན།

དེ་བ། རང་རྒྱལ་སྟོད་པ་ཐ་མ་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བསྟེན་པ་ཡིན།

ལན། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་མཁན་མེད་པར་བརྟེན། རང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱས་ཆे་གནང་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཐུན་བུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་ན་སྙམ་པ་དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་རེད། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་བསྟན་པ་སོགས་མེད་ནའང་རང་གི་རྒྱ་འཕྲལ་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་སམ། ཡང་ན་རྒྱ་འཕྲལ་མི་བསྟན་ནའང་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རང་རྒྱལ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ས་གཞི་དེས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་བརྟེན། སེམས་ཅན་ལ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་མི་ཐུབ་ནའང་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་བཞེས་པ་རེད། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་གཞན་དོན་གྱི་འདུན་པ་ཆे་བ་རེད། རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་པ་བཏང་ཚོགས་བསགས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བསྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་

བ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཐུབ་མིན་ཡང་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། ས་བས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ མེད་པའི་སྒྲབས་སུ་རང་རྒྱལ་བྱོན་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་མཇལ་ཐབས་མེད།

དེ་བ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་བས་བཤད་རྒྱ་མ་བྱུང་། དེ་འདྲ་འདོད་ མཁན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྣྲ་བ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཐེག་བམན་གྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་གང་ ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞག་ པ་རེད། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ ཅན་སྟོ་ནས་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས། དགག་བྱའི་ངོས་ནས་མ་ཕྱེ་བར་བརྟེན། ཉན་ཐོས་དང་ ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀར་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བའི་ཚ་ནས་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། ཕྱ་རགས་མེད་ནའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་མི་ བཤད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ཚུལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་ཚུལ་གཉིས་མི་འདྲ་ བ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གང་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་གཞིའམ་ལྷོག་ཆ་མི་འདྲ་ བ་ཚགས་པ་རེད།

དེ་བ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་ མེད་དམ།

ལན། ཡུལ་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་མི་བརྗོད། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད། ཡུལ་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དགོས་བྱུང་།

དེ་བ། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བརྟེན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་ མེད་རྟོགས་དུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

ལན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆོག་སྟྲོན་ཡོད། བདག་མེད་ ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཕྱེ་རྒྱ་མེད། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཆུལ་ཐེག་ ཆེན་པས་རྟོགས་ཆུལ་དང་གཅིག་པ་རེད་དམ་ཞེས་འདྲི་ན་གཅིག་པ་མ་རེད། ཐེག་པ་

ཆེན་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྨོ་ནས་སྨོས་པཱན་ཏ་ཀ་ལ་དང་། ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཉེ་ཆེ་བའི་ཐོག་ནས་སྨོས་པཱན་ཏ་ཀ་ལ་ཐུན་ཙམ་གྱིས་འགྲེགས། དེས་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་གི་ཆ་ནས་རྟོགས་ཚུལ་དང་སྨོས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེད། ཉན་རང་གི་བསྟོས་བྱང་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོས་བྱང་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད། འོན་ཀྱང་སྨོས་པའི་བློ་ཡུལ་ཅན་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད། སྨོས་ཚུལ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད།

དེ་བ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྐབས་དུས་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ།

ལན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དུས་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད། སེམས་བྱུང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་སེམས་དེའང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་དགོས། སེམས་ནི་སྤྱི་ལྟོག་ཅིག་ལ་བསམ་དགོས། སེམས་བྱུང་ནི་གཙོ་འགོར་ལྷ་བུ་རེད། དེའི་ལྟོག་ཆ་ཕྱེ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་འཇོག །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐོར་མཁྱེན་འདོད་ཡོད་ན་ཟུར་དུ་དུས་ཚོད་བཏང་ནས་བགྱོ་གྲེང་བྱེད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གྲངས་ཕ་བ་མ་བྱུང་ཡང། ཀུན་འགྱོ་ལྟ་དང་ཡུལ་དེས་ལྟ་ཡོས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་མཁྱེན་ན་དེའི་རིགས་ལམ་རོབ་ཙམ་འཆར་ཀྱི་རེད། ད་དུས་ཚོད་རྟོགས་སོང་། ཞེས་གསུངས།། །།

(ཀ.ཅ.ཅ ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༤ ཉིན་སྨོན་དགོན་ཟམ་གཏོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ལྷ་ཆ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཕྲུག་བདེ་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་མཁྱེན་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་ཆན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགུན་ཚེས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་འོག་གཞུག་ཁོངས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།)

༢ བར་ཕྱིན་དྲུག

།།།། སྦྱོང་པ་ཕྱིན་དྲུག་སྒོར་ལ་མངོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོར་ཁ་སང་བསླབ་པ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་བུ་ཕྱིན་ཆིན་པ་རེད། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོར་ལ་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོར་བཤད་རྒྱུའི་ཚོས་ཐུན་ཞིག་རྒྱར་དུ་ཡོད་པས་དེར་བཤད་རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་འདིའི་ནང་སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས་བཅས་གསུམ་པོའི་སྒོར་ལ་མངོར་བསྡུས་ཤིག་བཤད་ན་བསམས་པ་རེད།

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་བཅས་བགྲང་སྟངས་གཉིས་རེད། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་བཅས་རེད། སྦྱིར་བཏང་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཞན་ལྟ་པོ་ལའང་གཅིག་མཚུངས་རེད། འདིའི་ནང་སྦྱོང་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཅེས་འཛིག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པའི་ནང་ཚན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོར་བཤད་པ་རེད། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མ་གཏོགས། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞེས་མི་ཟེར། ཕར་ཕྱིན་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་རེད། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་པོའི་ཚོགས་ལ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཟེར། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྦྱིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ།།

བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན།། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ།། ཞེས་སྨྲིན་པ་དང་། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས་བཅས་བྱང་སེམས་ཁྱིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད།

སྨྲིན་པ་ནི་གཏོང་བའི་ཕྱས་ལ་སེར་སྣས་མ་ཆགས་པར་གཏོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པཉམ་གཏོང་སེམས་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་ལ་སྨྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཟེར། སྨྲིར་སྨྲིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་འཇོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཟང་ཟིང་གི་སྨྲིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྨྲིན་པ། བྱམས་པའི་སྨྲིན་པ། སྐྱབས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་བཅས་བཞི་རེད། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་ནི་ཧོར་དངོས་པོཉམ་རྒྱུ་ཅ་ལག་ལ་ཟེར། མི་མཉམ་པཉམ་ཟུག་ཡོང་མཁན་ཞིག་ལ་ཟང་ཟིང་ཟེར། རྒྱ་ཅ་ལག་ནི་ཕུག་བསྟལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཙང་དེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་ཟེར། དེས་ན་ཟང་ཟིང་གི་སྨྲིན་པ་ནི་སྨྲིན་པའི་རྫས་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་དེ་རེད། ཆོས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། རིག་པ་བསྟན་པ་སོགས་རེད། བྱམས་པའི་སྨྲིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་དེ་རེད། སྐྱབས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་ནི་སྐྱབས་སྨྲིན་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ཉ་ལ་སོགས་པ་སྲོག་བླུ་གཏོང་བ་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་རེད། དེ་ནི་སྲོག་གི་འཇིགས་པ་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་སྲོག་བླུ་བའི་སྐྱབས་གནས་སྨྲིན་པ་ཡིན་ཙང་། དེ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་ཟེར། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་རྒྱ་མི་ས་ནས་བོས་སྐབས་རྒྱ་གར་ཀྱིས་སྐྱབས་གནས་སྤྱད་པ་དེའང་སྐྱབས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་ལྟ་བུ་རེད། སྲོག་ཆགས་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་གྲབས་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱོབ་པ་དང་། འབུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་འབུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཟ་གྲབས་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཟ་མི་བཅུག་པ། སྲོག་གི་ཉེན་ཁ་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་སྲོག་གི་ཉེན་ཁ་ལས་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ།། མཚན་མོ་ཞེད་སྣང་གིས་འགྲོ་མ་ནུས་པ་རྣམས་ལ་རོགས་པ་བྱས་ནས་བསྐྱལ་བ་ལ་

སོགས་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་སྨྲིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྨྲིན་པ་བཞི་པོ་གང་རྒྱང་གི་ཐོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཞེས་བརྗོད།

སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོ་བས་སྨྲིན་པ་གང་དང་གང་གཏོང་ཚོགས་པ་དང་། ས་ལམ་མཐོ་པོར་ཕེབས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲིན་པ་གང་དང་གང་གཏོང་ཚོགས་པ་བཅས་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ལ་ཕྱིའི་རྫས་ཙམ་མ་གཏོགས་མགོ་དང་ཤུང་ལག་ལ་སོགས་དང་། སྲོག་དང་། བུ་དང་ཆུང་མ་སོགས་སྨྲིན་པ་གཏོང་བ་མ་གནང་བ་རེད། ལུས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ནའང་དེའི་དབང་གིས་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པར་དུ་འཚེལ་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྨྲེས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་སྨྲིན་པའང་གནང་བ་རེད། འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བའང་ཡོང་གི་མེད། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྟོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཡོད་ནའང་དེ་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་རྗེའི་ཤུགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྨྲིན་པ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་གནང་བ་རེད། སྨྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྨྲིན་མི་རྟང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད། དུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་མི་རྟང་བ་ནི་དགེ་སློང་ལྔ་བུ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྨྲིན་པ་དེ་རེད། དགེ་ལེར་ན། དགེ་སློང་ཕྱི་དོ་ཁ་ཟས་སྒོང་བ་ལ་ཕྱི་དོ་ཁ་ཟས་སྨྲིན་ན་དུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྨྲིན་མི་རྟང་བ་རེད། དངོས་པོའི་སྐོར་ནས་སྨྲིན་མི་རྟང་བ་ནི་དངོས་པོ་འགྲོ་བཏགས་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ཁ་ཟས་ཡིན་ན་ཟ་འགྲོ། གོས་ཡིན་ན་ཆ་ཅང་རྟིང་པ་རྣམས་རེད། མཚོན་ཆ་དང་དུག་ལ་སོགས་པཉང་དངོས་པོའི་སྐོར་ནས་སྨྲིན་མི་རྟང་བ་རེད། དེ་བཞིན་ཡུལ་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྨྲིན་མི་རྟང་བ་དང་རྟེན་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྨྲིན་མི་རྟང་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད།

སྨྲིན་པ་གཏོང་བ་ལའང་སྨྲིན་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་འགྲོ་བའང་ཡོད། དཔེར་ན། ཁྱིམ་པ་ལས་རབ་བྱུང་ལ་སྨྲིན་པ་གཏོང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་སྨྲིན་པ་གཏོང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་

བ། དེ་བཞིན་རྒྱུན་ཞུགས་ལས་ཕྱིར་འོང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་བར་རིམ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རེད། ཡང་ན་འབྲོང་པ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ལས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་སོགས་རེད། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གོང་མ་ཁཡོས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལྷ་བུ་དེ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། ཁཡོས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་ལ་སྦྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ཉམ་ཐག་པ་ངན་སྦོང་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་བཅས་ཟླག་བཞེས་མི་འདུ་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྦྱིན་པའི་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་དངོས་གནས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་རེད། གང་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་སྨོང་བ་པོ་ཞིག་འབྲོང་ན་ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ་སྟེམ་པའི་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱ་རྒྱུ་དང་། གཏོང་བའི་སེམས་སྦྱོང་རྒྱུ་དེ་རེད། གཏོང་བའི་སེམས་སྦྱོང་བའི་སྒྲུབས་ཤུ་དེས་བར་དུ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ནུས་པ་ཞིག་ཡོང་། གཏོང་བའི་སེམས་མ་སྦྱོང་བའི་སྒྲུབས་ཤུ་ཐམས་ཅད་གཏོང་མ་ཐུབ་པའམ་གཏོང་མ་ནུས་པའི་གནས་སྒྲུབས་ལ་ངག་འཛིན་པོའི་སྒོ་ནས་སློང་བ་པོ་མི་ཁོ་བར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་བྱའི་ནང་གསལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཅས་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་ནས་སེར་སྣའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁྲོ་ཡང་སྣར་མི་ཁྲོ་བ། གཤེ་ཡང་སྣར་མི་གཤེ་བ་ཞེག་ལ་བརྗོད། གཞོད་པ་དང་འཚེ་བ་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་ཤུ་ཁོང་ཁྲོ་མི་ཐ་བར་བཟོད་སེམས་ཕྱུག་པ་དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཞེར། གང་ལྟར་གཞོད་པ་དང་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་ཤུ་ཁྲོ་བའི་ལན་དུ་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཤེ་བའི་ལན་དུ་གཤེ་བར་མི་བྱེད་པར་

གཞོན་འཚེ་བྱུང་བ་དེ་དབང་དུ་ཟློང་ནས་ནས་བཟོད་པ་བྱའོ་སྙམ་པའི་བཟོད་པའི་སེམས་སྒྲིལ་
བ་དེ་ལ་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཞེར། བཟོད་པ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། གཞོན་བྱེད་ལ་རྗེ་
མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དབང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་
ཀྱི་བཟོད་པ་བཅས་གསུམ་ཡིན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཞེ་སྡང་
དང་ཁོང་ཁྲོའི་གཉེན་པོ་བྱེད། ཁོང་ཁྲོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྡང་
དགོས་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཞེ་སྡང་དང་ཁོང་ཁྲོ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཐད་
ཀའི་འགལ་ཟླ་དེ་རེད། དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྲོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཅམ་
དུ་མ་ཟད། དགེ་བའི་ཚ་བ་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་
ལས།ཁ་ གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས།། སྒྲིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་
པ་བརྒྱར།། བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།། མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྟོག
པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུའི་སྟོག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ནི་སྟོག་པ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྡུག་ཅོས་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ
ན་མ་ཐོ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག་དགེ་རྩ་མང་པོ་འཇོམས་པ་ཡིན་ཙང
བསོད་ནམས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཙོ་ཅེ་ལ་ཤེ་གཅིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གཞོན་བྱེད་ལ་རྗེ་མི
ལྟམ་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཐད་ཀར་ཞེ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་རེད། རང་དང་རང་གི་གཉེན
ལ་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་ལ་ཕར་མི་ཁྲོ་བར་བཟོད་པ་ལ་འབད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཉམས
ལེན་རེད། སྡུག་བསྔལ་དབང་ལེན་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི་རང་ལ་གཞན་ཀྱིས་གཞོན་པ་བྱེད་པའི
ཚེ་ན་གཞོན་པ་དེས་ཏངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དབང་དུ་ལེན་པ་དེ་རེད། གཞོན་པ་ལས་བྱུང
བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཕམ་ཁ་དབང་དུ་ལེན་པའི་ནུས་པ་དེ་ཡོང་ཁག་པོ་ཡོད། སྒྲིར་ཆོས
ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། ཕད་ཀར་བཤད་ན། ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས
དམིགས་དང་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་དེ་སེམས་པའམ་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས
ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེར། སྒྲིར་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་ནང་སྟོང་ཉིད

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚུད་ཀྱང་། གོ་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ན། གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒོམ་དགོས་པ་དེ་དང་པོ་དང་། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དྲང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་མེད་ན་སྒོམ་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན། སྡུག་བསྔལ་དྲང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྒོམ་དགོས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དྲང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སེམས་པའི་ཚོས་ལ་ཇེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་མེད་ན། སྡུག་བསྔལ་དྲང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་མི་ཏོང་བ་ཡིན་ཙང་། ཚོས་ལ་ཇེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྒོམ་དགོས། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་རིམ་པས་སྒོམ་སྟངས་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ལྷོས་གྲབ་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་རེད།

བཙོན་འགྲུས་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འགྲུས་རྟེས་འགྲོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ། ཞེས་པར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འཕོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ལ་རག་ལུས་པ་དང་། དེ་ཙམ་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་བཙོན་འགྲུས་ལ་མ་བརྟེན་པ་མེད། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ཞེག་རེད། སྦྱོ་བའི་ངང་ནས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཟེར། ཕྱི་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་མིན། ཁ་ཤས་ཕྱི་བ་བྱེད་པ་ལ་སྡུག་རྩུས་ཐུབ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད། དགེར་ན། བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལྷ་ཏོ་ནས་ཕྱི་ཏོའི་བར་ངལ་གསོ་མེད་པར་སྲོག་ཆགས་སྟོང་ཐུག་གསོད་པའི་ལས་ལ་དཀའ་ལས་རྒྱག་ཐུབ་མཁན་དང་། དམག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཨ་ཐང་ཆད་ཆད་བར་དུ་འཛོངས་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱོ་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་མིན། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་སྡུག་རྩུས་འགྱོག་པོ་རེད། དེས་ན་མི་དགེ་བ་ལ་འགྲུས་པ་དེ་སྡུག་རྩུས་དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་དེ་བཙོན་འགྲུས་རེད། བཙོན་འགྲུས་ཡིན་ན་དགེ་བའི་དངོས་པོའམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱོ་བ་ཞེག་དགོས། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་རེད། བཙོན་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་

ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་བཅས་གསུམ་རེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་རྣ་བའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་གཅིག་པ་རེད།། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དངོས་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་པར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རེའི་ནང་དུ་པར་ཕྱིན་དྲུག་པོའི་ཉམས་ལེན་ཚང་བར་བསྡུས་ནས་བྱེད་སྟངས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེག་རེད།། དེར་བཏེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནང་ཡིན་ནའང་སྨྲྀན་པ་སོགས་གཞན་ལྟ་བོ་ཚང་དགོས་པ་དང་།། དེ་བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་ནང་ཡིན་ནའང་སྨྲྀན་པ་སོགས་གཞན་ལྟ་བོ་ཚང་དགོས་པར་བཏེན། དབྱེ་བ་རྣམས་གཅིག་པ་བྱང་ཡང་གནད་འགག་མེད། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གོ་རྒྱུ་ཅ་ལམ་གཅིག་པ་རེད། ཅ་ལམ་དཀར་ཆོས་དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནང་འཛིན་ན་འགྲིགས། དེ་བཞིན་གཞན་པར་ཀྱི་བྱ་བ་པལ་མོ་ཆེ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནང་བཞག་ཆོག །དེས་ན་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་ཞེབ་ཚ་མ་ཕྱི་ན་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད།

གོ་ཆ་ཞེས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཡོངས་གྲགས་སུ་མཚོན་ཆ་སོགས་མི་ཚུགས་པའི་ཆེད་དུ་གྲོན་རྒྱུ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་རེད། བརྩོན་འགྲུས་ལ་གོ་ཆ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོས་པ་ན་ལེ་བོ་དང་ཕྱི་བཤོལ་ཀྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ་རེད། དེས་ན་ལེ་ལེའི་གཉེན་པོར་གོ་ཆ་བགོས་པ་རེད། གོ་ཆ་བགོས་ཤེ་ན་གླ་ཕྲིག་ཡང་གསར་བྱེད་པའི་དོན་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གོ་ཆ་ཇི་ལྟར་བགོས་ཤེ་ན། ཆུ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི།། མེ་ནང་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གནས་དགོས་ཀྱང།། ཕྱིང་རྟེས་མི་ཟློ……།།

ཞེས་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བས་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཏེ་ཙམ་རིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་
པ་ལ་བསླབ་དགོས་བྱང་ཡང་སངས་རྒྱས་སྲུན་པའི་དམ་བཅའ་འདི་མི་གཏོང་སྙམ་པའི
བློ་དེ་གོ་ཆ་རེད། དེ་བཞིས་པ་ན་ཏེ་ཙམ་ལམ་ལྟོང་མ་གྱུར་ཡང་ཡིད་ཞུམ་པ་དང་བློ་ལོག
པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡོང་གི་མེད། ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ནི་ལེ་ལོ་རེད། ལེ་ལོ
ནི་བྱ་བ་ལ་མི་ཞུགས་པའམ་ཞུགས་སུ་མི་སྟེར་བ་དེ་རེད། ལེ་ལོ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིར་ལྷག
པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ། བྱ་བ་བཏང་བ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་བཅས་གསུམ
རེད།། ཕྱིར་ལྷག་པ་ཞེ་ན། ཟླུག་མེར་ལྟ་བུ་ལངས་ནས་འདི་ཡོང་བ་མི་འདུག་སྙམ་པ་དེ
རེད།། དེ་ལ་མིང་གཞན་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བརྟེས་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དེ་ནི་སོ་སོ་ལ་སྦྱོབས
པ་མེད་པཉམ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སོ་སོ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཡོད
ཀྱང་། ལམ་མེང་སོ་སོ་ལ་བརྟེས་བཅོས་ཀྱིས་དེ་ངས་ཡོང་གི་མ་རེད་སྙམ་པ་དེ་རེད། དེ
ནི་ལེ་ལོའི་ནང་གི་སྦྱུགས་ཤོས་ཤིག་རེད། དེ་ནི་དང་པོ་སྦང་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ལྷག
པའི་ལེ་ལོ་མེད་ནའང་། དེ་ནི་ངས་བྱེད་ཐུབ་པ་འདུག །དངོས་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ
པ་ཞིག་ཡོད་རྩང་། སངས་ཉིན་བྱེད་འཚར་ལ་ལྷས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་ཟེར། ལར
ནས་ཕྱིར་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་དང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་གཉིས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། གལ་ཏེ
ཕྱིར་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་ཡོད་ན་ལག་ཏུ་སྟེབས་རྒྱུ་ཙ་བ་ནས
མེད།། དེ་ནས་དུས་ཚོད་གཏུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོས་ཕྱིར་ལྷག་པའི
ལེ་ལོའང་ཟླང་ཡོང་བ་རེད། གལ་ཏེ་ཕྱིར་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་དང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་གཉིས
མེད་ནའང་། བྱ་བ་བཏང་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཞེས་ལེ་ལོ་གསུམ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་རེད། བྱ་བ་བཏང
ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཞེ་ན། དགོས་པའི་ལས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་མི་བྱེད་པར། དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ
གཞན་ལ་ཞེན་པ་ལ་ཟེར། དེའི་ནང་ངལ་གསོ་བ་དང་། གཉིད་ཁུག་པ། ཉལ་བ། འཚམ
འཚམ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱང་ཆུད་པ་རེད། དེང་སང་གློག་བརྟན་ལྟ་བ་དང་། ངག་འཚལ
གསར་ཚོག་གློག་པ། ཅིད་མོ་ལ་རོལ་བ་སོགས་ལ་ཞེན་ནས་བྱ་བ་བཟང་པོ་བྱེད་པའི་གོ

སྐབས་ཚུད་ཐོས་བཏང་བ་ཡིན་ཙང་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལེ་ལོ་གསུམ་པོ་སྦྱངས་ནས་རྒྱ་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྨོ་བའི་འདུན་པ་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་འཕྲལ་དུ་བྱེད་བསམ་པ་དང་། ངས་དེས་པར་དུ་བྱེད་ཐུབ་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པ། དེ་ཡང་སང་བྱ་གནངས་བྱ་ལ་མ་ལུས་པར་ད་ལྟ་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་དགོས། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྱུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་བར་བསྐྱུག་དགོས་ནའང་བསྐྱུག་ཐུབ་པའི་ཆུས་པ་ཡོད་པ་དང་། རང་གིས་སྐྱུབ་ཆུས་པའི་གཏེང་ཚོད་གཉིས་པོས་སྟོད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ལྟོག་ནས་གོ་ཆ་བགོས་པ་དང་། དེ་རྟེས་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་ལྟོག་ནས་ས་ང་བྱ་གནངས་བྱའི་ངང་མ་ལུས་པར་དེ་རིང་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད། ད་ལྟ་ནས་མགོ་བཅུག་རྒྱུར་ལས་ཀ་མང་པོས་བྲེལ་བ་ཡོད་ན་དེའི་ནང་བྱ་བ་བཟང་ངན་དེ་དག་ཕན་བྱེད་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་ལས་ཀ་གལ་ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་ལྟ་བའི་རྣམ་དགྱེད་མེད་ན་ཐུ་རྡོ་ནས་དགོང་མོའི་བར་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་དེས་དེ་ལུས་པའི་གནས་ཚུལ་མི་མང་པོ་ལ་ཡོང་ཐུས་རེད།[1] དེ་ནི་ཐུ་རྡོ་ནས་དགོང་མོའི་བར་ལྟོད་དལ་མེད་བར་བྱ་བའི་རིམ་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་བྱ་བའི་རིམ་པའི་འདེམས་ཐུངས་མཉེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་།

དྲི་བ་དྲིས་ལན།

དྲི་བ། བྱ་བ་ལ་སྨོ་བའི་སྨོ་ནས་འཇུག་པ་ཙམ་བཙོན་འགྱུས་རེད་དམ།

ལན། སྨོ་བ་སྨྲོང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་སྨྲང་འདོད་ཀྱི་སྨོ་བ་དང་། དེ་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འདུན་པ་མེད་ནའང་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་བྱ་བ་ལ་སྨོ་བའི་སྨོ་ནས་འཇུག་ན་བཙོན་འགྱུས་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ན་བཙོན་འགྱུས་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆགས་རྒྱུ་རེད་ལ།[2] དགེ་བཤད་ཡོང་བ་རེད། དེ་མིན་ང་རྒྱགས་སྨྲོད་མ་ཐོན་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག ।དེས་ན་ལག་འཁྱེར་རགས་གི་མ་རེད། དེ་ནས་ལས་ཀ་རགས་གི་མ་རེད། དེས་ན་རང་མགོ་འཐོན་

གྱི་མ་རེད་བསམ་པའི་ཚེ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་རྒྱང་པ་བཟུང་ནས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་ཕྱུག་རྩལ་མ་གཏོགས། བཙོན་འགྲམས་མ་རེད།

དེ་བ། དུད་འགྲོ་ལ་སྨྲིན་པ་ལས་མི་ལ་སྨྲིན་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་འདུ་ཡིན་ནམ།

ལན། སྨྲིན་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་དུད་འགྲོ་ལ་སྨྲིན་པ་ལས་མི་ལ་སྨྲིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མི་རང་དགའ་བ་ལ་སྨྲིན་པ་ལས་འཕགས་པ་ཞིག་ལ་སྨྲིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དེ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། སྨྲིན་པ་པོའི་གང་ཟག་དེས་བསོད་ནམས་རྒྱང་པར་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་མདུན་དུ་ཁྱི་ཞིག་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་པ་ལ་མ་སྨྲིན་པར་རང་གི་བསོད་ནམས་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ལ་འདོད་ཧམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་ན་དེ་ནི་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་མེན་པར་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་ལྷེབས་པ་རེད། དེར་བཏེན་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་ནས་བསོད་ནམས་འཕོབ་རྒྱུར་བྱེལ་བ་མ་བྱེད་པར། ཁྱི་དེ་ལ་ལྟོགས་པའི་ཕྱུག་བསྟལ་མཐོང་ནས་སྟོང་རྗེས་སྨྲིན་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཁྱི་ལ་སྨྲིན་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཁྱི་ལ་སྨྲིན་པ་དེ་ཡག་པ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱི་ལྟོགས་པ་ཞིག་མཉམ་དུ་མདུན་ལ་སྟེབས་པ་དང་། སྐབས་དེར་སོ་སོ་ལ་བག་ལེབ་གཅིག་མ་གཏོགས་འབྱུལ་རྒྱུ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་བག་ལེབ་དགོས་ཀྱི་མེད་ཅིང་། འབྱུལ་ན་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་རྒྱུ་མེད། འོན་ཀྱང་ལྟོགས་པའི་ཕྱུག་བསྟལ་ཐོང་བཞིན་པའི་ཁྱི་དེ་ལ་མ་སྨྲིན་ན་ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་རྒྱུ་ཡིན་རྩང་། སྐབས་དེར་སྨྲིན་མཁན་དེས་བསོད་ནམས་ཆེ་ཤོས་ལ་བལྟས་ན་ཚོང་རྒྱག་པ་ལས་སྨྲིན་པ་གཏོང་བ་མིན། དེས་ན་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཁྱི་ལ་སྨྲིན་ན་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ।གང་ལགས་ཤེ་ན། དེས་སྟོང་རྗེ་འཕེལ་བ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐུགས་མཉེས་པ། སྒྲུབ་པའི་མཚོད་པ་ལའང་འགྲོ་བ་རེད།

དེ་བ། སྒྲུབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་མ་གཏོགས་མི་ཡོང་ངམ།

ལན། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལས་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིར་བཏང་གི་སྐད་ཆ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་མི་བསྟོ་ཞེང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་རེད། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ། མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་རམ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཡོང་ཆོག་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མ་རེད། དེ་དག་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་འབྲས་བཅས་ཆ་ཚང་སྨིན་པ་རེད། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་ནའང་། རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་ནང་འབྲས་བུ་གཞན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོང་ཆོག །དེས་ན་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་བ་མིན།

དེ་བ། མི་གཅིག་ལྟོགས་ནས་ཤི་གྲབས་ཡོད་པ་དང་། ཁྱི་གཅིག་ལྟོགས་ནས་ཤི་གྲབས་ཡོད་རྒྱང་། བག་ལེབ་ཆུང་དུ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ན་གང་ལ་སྦྱིན་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རེད།

ལན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སློབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན། མི་དེ་ལ་བག་ལེབ་ཆུང་དུ་དེ་གནང་མདོག་ཁོ་རེད། དེ་ནས་ཁྱི་དེ་ལ་སོ་སོའི་ལུས་ནས་ཤ་བཅད་དེ་གནང་གི་རེད། རང་གི་ལུས་ནས་ཤ་བཅད་དེ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཀུས་པ་མེད་ན། སོ་སོའི་རྣམ་དགྱོད་ཀྱིས་དགྱུད་དགོས་ཤིང་། མི་ཡིན་ཙང་བག་ལེབ་ཆུང་དུ་དེ་མ་གནང་ནའང་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེས་ན་བག་ལེབ་ཆུང་དུ་དེ་ཁྱི་དེ་ལ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་མི་ཡིན་ཙང་མིའི་རིགས་ལ་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་གལ་ཆེ་བར་

བཙན་ཏེ་ཁྱི་ལ་གལ་ཆུང་བའི་བསམ་བློས་མི་དེ་ལ་སྦྱང་ན་སྟོན་པ་ལོག་པ་རེད། བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་གཞན་ཞིག་ནི་ཁྱི་དེ་ཤི་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ནས་ཐར་བ་དང་། ཁྱི་དེ་མ་ཤི་བར་བསྟད་ནའང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱུ་མེད། འོན་ཀྱང་མི་དེ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རེད། མ་ཤི་བར་བསྟད་ཐུབ་ན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་རེད་བསམ་པ་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་ཐོག་ནས་གལ་ཆེ་ཆུང་མཐོང་ན་མི་དེ་ལ་སྦྱང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད།། དེས་ན་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ལ་རྒྱུག་པ་ལེན་རྩང་གཏོང་རྒྱུ་མེད། སྐབས་དང་དུས་སོ་སོར་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་གང་དུ་གལ་ཆེ་མིན་བལྟ་རྒྱུ་རེད།

དེ་བ། མི་ཤི་བ་དེའི་ཚེད་དུ་ཐང་བཞེངས་ན་གཅེ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ།

ལན། མི་ཤི་ཚར་ནས་ཐང་བཞེངས་ན་གཅེ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་པའི་དེ་བ་དེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་མི་ཤེས། མདོའི་ནང་མི་ཤི་ཚར་ནས་ཇེས་འཇུག་གི་དགེ་བ་བྱེད་མཁན་ལ་འབྲེལ་བ་བཞི་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁོར་གྱི་འབྲེལ་བ། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། གཅིག་དེ་དྲན་མ་སོང་། རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་དགེར་ན་ཕ་མའི་དོན་དུ་ཕྱུ་གྱས་དགེ་ཙ་སྒྲུབ་པ་སོགས་བྱེད་ན་ཚེ་འདས་དེ་ལ་ཕན་པ་རེད། ཁོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མི་ཤི་མཁན་གྱི་ཅ་ལག་བདག་པོ་རྒྱུ་མཁན་གྱིས་ཤི་མཁན་དེའི་ཅ་ལག་གིས་དགེ་ཙ་བྱེད་ན་ཚེ་འདས་དེ་ལ་ཕན་པ་རེད། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་དགེ་ཁན་དང་དགེ་ཕྱུག་ལྟ་བུ་ཟླ་མའི་དོན་དུ་སྨོན་མས་དགེ་ཙ་བྱེད་ན་ཕན་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ཚོ་ཐམས་ཅད་བསྟོ་བས་ཟིན་དགོས། དེས་ན་སྐྱེས་རྒྱས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པའི་དགེ་བ་དེ་འཆི་མཁན་དེ་ལ་བསྟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བདེ་འགྲོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་རྒྱས་བཞེངས་པ་ཡིན་ནའང་རེད། དགེ་ཙ་སོགས་གང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་རྩད། སོ་སོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ། ཤེ་བའི་ཇེས་སུ་དགེ་ཙ་བྱས་པ་དེས་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་བ་བླང་རྒྱུ་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་སྲིད། བར་དོའི་གནས་སྐབས་ལ་མེད་

པར་དེ་ཅི་བ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཟླངས་ཚར་ན་དགེ་རྩ་དེས་སྐྱེ་བ་རྡེས་མའི་རྡེས་མར་ཕན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ལམ་སེང་སྐྱེ་གནས་བརྡེ་བའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་མི་ཐུབ། དགེར་ན་ད་ལྟ་འདིར་མི་ཞེག་ཅི་དེ་ལམ་སེང་མནར་མེད་དམ་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་བ་ཟླངས་ཚར་བཉམ་རྩམ་པར་སྨིན་ཚར་བར་བཏེན། དེའི་དོན་དུ་དགེ་རྩ་བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་རྡེས་མའི་རྡེས་མ་སོགས་ལ་ཕན་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཅི་བའི་རྡེས་སུ་དགེ་རྩ་བྱས་པ་དེས་འཚེ་མཁན་དེ་ལ་མི་ཕན་ཞེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། དེ་ལ་ཕན་ཚུལ་ཡང་འབྲེལ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་བསྟོ་བས་ཁ་བསྐྱར་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། གལ་ཏེ་བསྟོ་བས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་འབྲེལ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཚོལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོང་ཞེང་། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བཟའ་བར་འགྱུར་བ་རེད། གལ་ཏེ་ངས་དགེ་རྩ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་ན་དེ་འཚོལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་རྩ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོ་རྒྱུ་དང་སྨོན་རྒྱུ་ཡོད། དེ་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོས་ནས་སྒྲུ་འདྲ་བཞེངས་ན་འཚེ་མཁན་དེ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཕན་གྱི་རེད། དེས་ངན་སོང་གི་སྒྲེ་སྦོ་གཅོད་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། ལྟ་སྒྲ་ཞིག་བཞེངས་པ་དེས་ངན་སོང་གི་སྒྲེ་སྦོ་གཅོད་མི་ཐུབ། ངན་འགྲོའི་སྒྲེ་སྦོ་ཆོད་རྒྱུ་དེ་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནས་ཡོང་བ་རེད། ཅེས་གསུངས།། །།

(ཀ།ཅ།ཅ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྨོན་དགོན་ཟམ་གཏོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ལྷ་ཆ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཐུག་བདེ་དོན་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་མཁྱེན་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་ཆན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགུན་ཚོས་སུ་བསྟན་པ་སྤྱི་འི་རྣམ་གཞག་ཁོངས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།)

༥ བདེན་པ་གཉིས།

།།ད། རིང་གི་བརྟེན་གཞི་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རེད། བདེན་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ནི་གཅིག་བྱས་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་རྒྱ་ཆུང་ངུ་རེད། གང་ལྟར་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་
རྣམས་ཚང་མས་ཤེས་དགོས། དེང་སང་ནང་པ་ཚང་མས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཅིག་བཤད་ཟུས་རེད། སྤྱིར་བཏང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་རྒྱུ་དེ་ནང་པའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐད་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐད་ཅིག་མིན་འགྲོ་
བས་མ་གྱི་འདུག །ནང་པའི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་གོང་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྡེ་བ་གཞན་
དག་དེ་ཚོས་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡེ་ཡོད་སྟེ། སྤྱིར་
བདེན་པ་དང་། འཕོར་བ། ཐར་པ། སྒོམ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་ཆོག་ཤེད
པ་རེད། དེ་དག་ནང་པའི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་བའི་གོང་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི
ཡོད། དེ་ཚོ་ནང་པའི་བསྟན་པའི་ནང་བློངས་ཏེ་གོ་བ་རྒྱག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་བཤད་པ་རེད།
སྤྱིར་བཏང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་མ་ནས་ཡོད་ཟུས་རེད། འོན་ཀྱང
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པ་རིམ་པ་གཉིས་འཛིག་པའི་བསམ
ཚུལ་དེ་ནང་པ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཤས་ཆེ། རྗེས་སུ་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དེ་ཚོས་ཐ་སྙད་དང
དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེ་བ་རྣམས་ནང་པ་ནས་དགེ་བློངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ། ཐེག་ཆེན་གྱི
མདོའི་ནང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅ་ཅང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས
ཀྱི་ཚོག་དེ་ཅ་ཅང་མང་པོ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་རེད། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ནང་བདེན་གཉིས

ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་ཉུང་ཉུང་མིན་འགྲོ་འདོན་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཡོང་། ཡིན་ནའང་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་ཡོད་པའི་བརྡ་ཚད་དེ་དག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ནང་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པའང་མེད། རིམ་པས་ཐེག་ཆེན་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་བརྡ་ཚད་མང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་སྣེབས་པའང་ཡོད། དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཡོད་མིན་ཞེས་ཀྱི་མི་འདུག ། ཕལ་ཆེར་གསུངས་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་དགོས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་མེད་ན་བདེན་པ་ལ་དཀྱི་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡག་པོ་འཛིག་མི་ཐུབ། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་ལས་དང་པོ་བའི་སྒྲེ་བོས་ལམ་སེང་མཐོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་ལ་བདེན་པ་བཞག་ཆོག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་མེད་ན། བདེན་པ་ལ་དཀྱི་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དཀའ་བར་གྱུར་པར་བརྟེན། ཚང་མའི་མདུན་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བདེན་པའམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇིག་པ་དེ་བདེན་པ་ཅམ་པོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་བདེན་པ་ངོ་མ་བཅས་རྣམ་གཞག་གཉིས་མཛད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཏྲ་མེད་ཅིག་རེད། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ།། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བོ།། ཞེས་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་སྟངས་ལ་གཞིག་ན་ངེས་པར་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་མངོན་ཐུབ། ནང་པའི་བསྟན་པའི་རྟེས་སུ་བྱང་བའི་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐུ་གསར་པ་མང་ཆེ་བས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་མ་བློངས་ནའང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྱིཏྟུ་སྒྲུན་ (Jiddu Krishnamurti) ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ལ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྲུང་ཞིང་། བདེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཚར་ན་བདེན་པ་མེན། དེས་ན་བདེན་པ་གཅིག་བུ་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་མ་གཏོགས། སྒྲ་རྟོག་གིས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ། ཆུ་མས་སྟོན་མ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་རྒྱང་། དེ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་མ་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས། ནང་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འཇོག་ཚུལ་དང་ཅ་ཅང་ཐག་ཉེ་བོ་ཡོད། དེས་ན་ཁོང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་བདེན་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།

གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ཚང་མ་གང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ང་ཚོས་མཐོང་བ་བཞིན་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ང་ཚོས་མཐོང་བ་ལས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག ། དེའི་ཐོག་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་རིགས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་གྲུབ་དོན་རྟེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྟ་ཚོགས་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་འཇོག་སྟངས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་རི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་བུམ་པའི་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་དེ་རང་རེད་དམ། ཡང་ན་གཞན་ཞིག་རེད་ཅེས་པའི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱ་དེ་གྲུབ་མཐའི་དཔྱད་པ་བྱེད་སྟངས་རེད། དེ་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་བལྟས་པ་བཞིན་དོན་ལའང་དེ་རང་ཡིན་པར་སྟང་བ་དེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཡིན་ནའང་རིགས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོའི་མཐོང་ཚུལ་དེ་དང་དོན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཉིས་པོ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་དུས་གཞི་ནས་རྟོག་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད། གཅིག་བྱས་དུས་བུམ་པ་མེད་ཅེས་ལབ་དགོས་པ་དང་། ཡང་གཅིག་བྱས་དུས་བུམ་པ་དེ་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་ཅེས་ལབ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ང་ཚོའི་མཐོང་

ཚུལ་དང་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་གཉིས་མཐུན་ན་དེ་གས་འགྲེགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ན་འཇོག་སྟངས་ཐོག་ནས་རྒྱས་གཞག་སྣ་ཚོགས་ཤེག་བྱེད་དགོས་པ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བཞག་དགོས་པར་གྱུར།

གོ་དོན་རགས་པ་ཙམ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ཐ་སྙད་པའི་ཐོག་འགས་འཚར་ཅན་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་ཐོ་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐོ་མིན། དེ་ནི་སྒྲིག་པ་བང་བཅས་པའི་ཐོ་རེད། དཔེར་ན་མིག་ཤེལ་ནག་པོ་གྱོན་ནས་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་སྲིན་བཏང་བ་དང་། མིག་ཤེལ་ནག་པོ་མེད་ནས་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་སྲིན་བཏང་བ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་རེད། དེས་ན་མིག་ཤེལ་ནག་པོ་གྱོན་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་མི་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་མི་ཤེས། སྐབས་དེར་གཟུགས་ཆ་ཚང་མཐོང་ཡང་། ནག་ཤས་ཅན་ཞིག་མཐོང་། དེས་ན་ང་ཚོས་མཐོང་བ་དེ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་གཉིས་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱང་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱང་མིན། མིག་ཤེལ་ནག་པོ་གྱོན་མཁན་གྱིས་དོན་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་མིན་པར་ཁ་དོག་འགྱུར་ནས་མཐོང་བ་རེད། ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པས་གང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནའང་སྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དེ་མེད་པར་ལྟ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་མེད། དེས་ན་ང་ཚོས་མཐོང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གཉིས་གཅིག་པ་མེད། སྒྲ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཉམ་དུ་ཡོང་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སྲིན་པ་དེ་ཤེས་པའི་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཐོས་ཏི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དོན་ལ་མེད་པ་དེ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དངོས་པོ་ལ་སྲིན་བྱེད་པཡ་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་མཐོང་ཚུལ་དེ་འགྱུར་ན། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བསླད་ཡོང་དུས་མཐོང་ཚུལ་འགྱུར་བ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད། དཔེར་ན་མིག་ཤེལ་གྱོན་ནས་མཐོང་བའི་གཟུགས་དེ་ཁྱོན་ནས་མེད་ཅེས་བཤད་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་གཟུགས་དེ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ནའང་མཐོང་རྒྱུའི་གཟུགས་ཤེག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། གསར་པ་ཞིག་མཐོང་བ་མིན། གང་ལྟར་གཞི་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེད། དེ་ནི་རྟེས་སུ་སྒྲིག་པ་དང་བྱལ་

བའི་སྐབས་སུ་གཞན་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་བདེན་པ་མ་བཞག་ཐབས་མེད་རེད། སྒྲིར་འཇིག་རྟེན་བའི་ཤེས་པ་ཐལ་བ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་དེ་རྣྲན་པ་དང་། འཐག་ས་བའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་རུང་། འདིར་བདེན་པ་མིན་པ་ལ་བདེན་པ་འཇོག་དགོས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོན་ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ་པ་རེད། ད་ལྟའི་ང་ཚོས་མཐོང་བའི་བུམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་འཐག་ས་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཟིགས་ཀྱི་རེད། གལ་ཏེ་དེ་མ་གཟིགས་ན་བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་རེད། སངས་རྒྱས་འཐག་ས་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བུམ་པ་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་བུམ་འཇིན་རྟོག་པས་བུམ་པ་མཐོང་ཚུལ་དང་གཅིག་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཟད་དེ་ཐ་དད་རེད། སངས་རྒྱས་འཐག་ས་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བུམ་པ་གཟིགས་ཚུལ་དེ་བུམ་པའི་གནས་སྟངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ང་ཚོའི་བུམ་འཇིན་རྟོག་པས་བུམ་པ་འཇིན་ཚུལ་དེ་བུམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའམ་སྟོན་པ་བརྒྱབས་ནས་མཐོང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་བུམ་འཇིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་བདེན་པ་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། གང་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་བློ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། བུམ་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐུན་བུ་བསྡེས་ནས་ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐ་སྙད་པའི་བདེན་པཉམ་ཀུན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་བདེན་པཉམ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་རིམ་པ་གཉིས་བྱེད་དགོས་པར་གྱུར།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཀུན་ཞེས་པ་དེ་ཉེ་སྐྱེར་རེད། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཞོ་རེད། རྫོབ་ཅེས་པ་མི་སྲིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་རེད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྲིན་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཡི་ངོར་ཡོད་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཟེར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྲིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པ་པཉམ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་སྟང་བའི་བློ་ཡི་ངོར་ཡོད་པའི་བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཟེར། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བའི་སྒྲ་ཡོངས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་སྟངས་རེད། དཔེར་ན། བུམ་པའི་སྟེང་གི་དཀར་བ

བཀག་ཅམ་གྱི་ཚ་དེ་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་བློ་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་རེད་ཅེ་ན། གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་འཛིགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་རེད། དེར་བཏེན་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རེད། ལྷོ་ཕྱོར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་དེ་འཛིགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པ་མ་རེད། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ཡི་ངོར་བདེན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ་དེ་སྤྱིག་པ་དང་བཅས་པ་རེད། བུམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཅང་། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བུམ་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་རགས་ཅམ་དེ་ལྟར་བཤད་ཆོག ཧོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ས་ས་ཡིའི་འདོད་པ་ཟེ་བའི་སྐབས་སུ་གོང་གི་གོ་དོན་དེས་མི་ཁྱབ་པ་རེད། དེང་སང་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པའི་ཟེ་བཀ་སྨྲ་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདོད་མཁན་གྱི་ནང་པ་མེད་དམ་སྙམ། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྟེ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བཤད་ཅིང་། གལ་ཏེ་བཤད་ནའང་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པ་འདུ།

ནང་པའི་གྲྭབ་མཐའ་སྨྲ་བོ་ས་ས་ཡིའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཅམ་མཚུངས་ཀྱང་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེད། ཁ་ཆེ་བྱེ་བཀ་སྨྲ་བ་ས་ཡལ་ཆེ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྫས་ཡོད་གཉིས་གཅིག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བཏགས་ཡོད་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཧོན་ཀྱང་བྱེ་བཀ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་འཇོག་ཚུལ་དང་། ས་མས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་འཇོག་ཚུལ། དེ་བཞིན་གྲྭབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ཀྱིས་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་ཆོག་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་བར་བཏེན་འཁྱུགས་རྒྱུ་མེད། བྱེ་བཀ་སྨྲ་བ་ཡལ་ཆེ་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཅ་ལག་དེ་མེད་པ་བཟོས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་རེད་སྙམ་པའི་བློ་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་ཚལ་ལས་སོ་སོ་ནས་བསལ་ན་འདི་རེད་སྙམ་པའི་བློ་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་

པ། དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་སེལ་སྒྲངས་དེ་མིན་པར་རགས་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་
སྒྲངས་དེ་རེད། དཔེར་ན་དཀྱུ་ངའི་མདུན་དུ་ལེབ་ལེབ་བཞག་པ་དེ་ལ་དེབ་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ཡང་།
རྟེས་སུ་དེ་དབྱལ་ནས་ཐུག་ཐུག་བཟོས་ན་གང་སྟེགས་ལས་དེབ་མིན། དེས་ན་དེབ་དེ་ཐུག
ཐུག་བཟོས་ཟིན་པ་ན་དེབ་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་རེད། མངོན་པ་མཇོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང
བློ་ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ།། ཞེས་བྱམ་པ་བཅག་ཚར་ན་དེ་ལ་བྱམ་པ
མི་བཟོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་མ་བཅོམ་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་བསལ་བའི་ཕོག་ནས་དཔེར་ན
དམག་ལྟ་བུ་ལ་དམག་མི་རེ་རེ་ནས་དམག་ཅེས་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་བཅོམ
པའམ་ཚཥ་ནས་བསལ་བའི་ཚེ་ན་དེ་འཇིན་པའི་བློ་འཇུག་མི་ནུས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཇོག་བདེན
པ་ཟེར། དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བཅོམ་ནའང་དེ་བློ་མི་འདོར་བ་དང་ཚཥ་ནས་བསལ་ནའང
དེ་བློ་མི་འདོར་བ་དེ་རེད། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཀུན་ཇོག་བདེན་པ་ཡིན་ནའང་། བྱམ་པའི་སྟེང
གི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོད་གཞི་ཅན་རེད། ཁོང་ཚོར
ཆོད་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་གཞག་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་ཕན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད
ཅིག་ཚ་མེད་སོགས་ཚ་མེད་ཁས་བླངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚ་མེད་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱི་དོན
བསྟན་ཀྱི་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཚོས་ཕྱི་དོན་འདོད་སྐབས་ཚ་མེད་ཅིག་ཁས་མ་བླང་ན
མི་འགྲིགས་ཤེད་། རྒྱལ་གྱི་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚ་མེད་ཅེས་ཟེར། གང
ལྟར་དེ་ལ་བགོ་བ་ཤཥ་བརྒྱབ་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱི་ཆུང་བའི་མཐར
ཐུག་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད། དེ་བཞིན་སྐད་ཅིག་སྤ་ཕྱི་ཕྱེ་ནས་མཐར་དུས་ཀྱི་ཐུང
བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་ཚ་ཕྱེ་རྒྱུ་མེད་ཙང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད། དེ
བཞིན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད།

མངོ་སྤྲེ་པས་བདེན་གཉིས་འཇོག་སྒྲངས་བྱེ་བྲག་སྟེ་བཏང་མི་འཇ་ཞིང། དེ་ཡང་སྒྲ
དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པའི
དཔྱད་བཟོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཟེར། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དངོས་པོ

རང་མཚན། མི་རྒྱ་པ། འདུས་བྱས། བདེན་གྱུབ་ནམས་དོན་གཅིག་དང་། དེ་འདྲ་མིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་ལས། རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་གྱུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མཚན། རྒྱ་པ། འདུས་མ་བྱས། ཧྲུན་པར་གྱུབ་པ་ནམས་དོན་གཅིག་རེད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་འཇོག་ཅིང་། སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེར། རྟོག་པ་ནམས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཙང་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རེད། དེས་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་དང་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་བློ་དོན་དམ་པར་འཇོག །སྒྲུབས་འདིར་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་པའི་དོན་རེད། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེར། གང་ལྟར་འདི་ལྟར་བསམ་དགོས་ཏེ། བཙལ་བའི་ཚེ་ན་རྟེད་ཆུ་ཡོད་པ་དང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་རྟེད་ཆུ་མེད་པ་དང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་རེད། དེ་ནི་འཇོག་ཚུལ་ཏུ་ཅང་རགས་པ་རེད། འདི་དག་ནི་རིགས་པའི་རྟེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་རེད། ལུང་གི་རྟེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད།

སེམས་ཙམ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚོག་སྒྲོན་མ་བཅད་པར་བཤད་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་དགྱོད་མཁན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟེད་དོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་དགྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟེད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེར། དོན་དམ་དགྱོད་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནམ་ཡུལ་གྱི་གནས་སྟངས་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་ཆ་ལ་རྣམ་པར་དགྱོད་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་རིགས་པ་ཚད་མ་དེ་ལ་དོན་དམ་དགྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་

ཤེས་ཚད་མ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚ་ལ་དགྲོད་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་རིག་ཤེས་ཚད་མ་ལ་ཐ་སྙད་དགྲོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཚད་མ་ཞེས་བརྗོད་ཆོག །སྐབས་འདིར་དོན་དམ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག་ཅིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇོག །ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས། ཀུན་རྫོབ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་འཇོག །གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་ན་སྟོབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཞིག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་དེ་རེད། འདིའི་འཇོག་སྟངས་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་ལས་ཅུ་ཅང་ཐུ་ཡང་། དབུ་མ་པའི་འཇོག་ཚུལ་ལྟར་ན་དེ་ཙམ་ཐ་མེད།

དབུ་མ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་སྟངས་ཀྱི་རྩ་བའི་བསམ་ཚུལ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་གཉིས་བྱེ། དོན་དམ་དགྲོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཚད་མས་རང་ཉིད་ལ་དོན་དམ་དགྲོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་སུ་སོང་བཞམ་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་རང་ཉིད་གཉིས་སྟོང་ནུབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རེད། སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དགྲོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཐོག་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཙང་དོན་དམ་བདེན་པ་རེད། འདིའི་ལུགས་ལ་སྟོན་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ཙང། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་ལཱའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་དགོས། དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་ལཱའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་དགོས། གལ་ཏེ་ཚོགས་སྒྲོན་མ་བཅད་པར་ལན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་མིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་མིན། དེ་བཞིན་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་དགོས། གྲུབ་མཐའ་ཚང་མའི་ནང་རྣམ་

གཞན་མཁྱེན་དགོས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། དོན་
དམ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས། དེ་བཞིན་རྫུན་པ་དང་རྫུན་པར་
གྱུར་པ་གཉིས་དང་། བདེན་པ་དང་བདེན་པར་གྱུར་པ་གཉིས་ལཉང་ཁྱད་པར་ཡོད། དཔེར་
ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེས་མི་བརྗོད་ཅིང་། དོན་
དམ་དུ་གང་ཡང་མེད། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅང་དོན་དམ་པ་ཡིན་
རུང་དོན་དམ་དུ་མ་གྱུར་ཅེས་བརྗོད། ཇ་ཅང་རགས་པ་བཤད་ན། མ་བརྟག་མ་དཔྱད་
པའི་བློ་ཡི་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཟེར། མ་བརྟག་མ་
དཔྱད་པའི་བློ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཟེར། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བྱུམ་པ་
ལ་བརྟག་དོན་བཙལ་གྱི་མ་རེད། བྱུམ་པ་འཇོན་པའི་ཏོག་པ་དང་བྱུམ་པ་འཇོན་པའི་མེག
ཤེས་ཀྱིས་བྱུམ་པ་བཟུང་བ་ན་དེ་ནི་བརྟག་དོན་བཙལ་ནས་ཆུ་ནས་བཟུང་བ་མེན། བྱུམ
འཇོན་མེགཤེས་ཀྱིས་བྱུམ་པའི་གདགས་གཞི་མཐོང་བ་དང་། དེ་ནས་བྱུམ་འཇོན་ཏོག་པ
ལ་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ན་ལྟོ་ལྟེ་ལྟར་ཞབས་ཞུམ་ཚུ་ཐུང་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ལ་བྱུམ་པའི་སྣམ
པའི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཏོག་པ་ཚད་མས་པར་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཆོམས་པར་བྱས་ནས
དེ་ནས་པར་མ་བཙལ་བ་རེད། ཤིང་རྟ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་དེ་ལ་རྟམ་བདུན་གྱིས་ཤིང་རྟའི
ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་མ་བཙལ་བར་གདགས་གཞི་ཚོགས་ཙམ་ལ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཏོག
པས་བཏགས་ཙམ་མཐོང་མཁན་གྱི་ཤིང་རྟ་འཇོན་པའི་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་བློ་དེ་ཤིང
རྟ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤིང་རྟ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི
ཚད་མ་དེའི་ངོར་ཤིང་རྟ་དེ་གྱུར་པ་ཡིན་ཙང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རེད། ཤིང་རྟའི་གནས
ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཙལ་ནས་མ་ཆེད་པའི་ཐོ་ནས་ལུགས་མཐོང་བའི་ཐོ་རེད།
དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཆེད་པའི་མེད་དགག་ཙམ་མཐོང་བའི་ཐོ་དེ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་ན
སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱམ་པར་དག་པའི་ལམ་དེའི་ངོར་བྱུམ་པ་བདེན་པར་མ་གྱུར
པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ཙང་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཟེར།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཝོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཅས་གཉིས་རེད། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཟེར། ཝོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཝོག་པའི་ཤེས་པའི་མདུན་ལ་གྲུབ་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སྣང་བ་ལྟ་བུ་རེད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ཝོག་གི་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེ་བར་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་འབའ་ཞིག་ཙམ་དུ་བཞག་པ་རེད། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི།། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཝོག་པར་རྣམ་པར་གཞག །ཅེས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་ངོར་ཡང་ཝོག་གི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས། ཕྱི་ར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པཉང་ཡོད།

དོན་དམ་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེད་ནས་དོན་ནས་དམ་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད། སྐབས་བདེ་བོས་བཤད་ན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རེད། གང་ལྟར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་གཅིད་པ་བཞི་དང་། བདེན་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་མི་དད་ན་གཅིད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་བཞག་དགོས་པར་བརྟེན། དེ་གཉིས་ལ་ཡག་ཅེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེ་ཞིང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་གྱུར་པ་སྟེ།། ཞེས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་བཞག་ཡོད། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ།། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན།། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་

པོ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ། ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཐ་མི་དད་པ། ལྷོག་པའི་ཆ་ནས་གཅིག་དེ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་གྱི་དགག་པ་ཡིན་ཅང་དེའི་ལྷོག་ཆ་དེ་ཐ་དད་དང་། གཅིག་དེ་བུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཅམ་གྱི་ཚོས་ཤེག་ཡིན་ཅང་དེའི་ལྷོག་ཆ་ཐ་དད་རེད། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་ནའང། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནམ་ཡང་མི་སྣུ་བ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རེད། གལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་ན། སྣུ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཐོང་སྐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོའམ་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ཚ་ནས་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞིག་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་མི་ཤེས་པར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་སྟོ་བཏགས་ནས་ཏུག་མཐའ་ལ་ལྟུང་བ་དང་། དེ་དག་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའམ་རང་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་དུས་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཡོད་ལ་ཕྱིར་ནས་ཏུག་མཐའ་ལ་ལྟུང་བ་དང་། ངེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ངོ་ཚ་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀཏཀ་མེད་དུ་མཐོང་བའི་ཆད་མཐའ་ལ་ལྟུང་། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོང་བའི་ཆོས་དང་། དོན་དམ་དུ་སྟོང་བའི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཕན་གཅིག་ཁོག་ས་ལུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་ན་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ཤེས་པ་རེད།

ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལས། ཇི་སྲིད་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྲིད་བྱ། ། ཏ་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྗོགས་པ་མེད། ། ཅེས་བདེན་གཉིས་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྗོགས་ཐུབ་མེད། དེས་ན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། མི་བསླུ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགལ་འདུ་མེད་པར་འཇོག་ཐུབ་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་པ་རེད། འཕོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེའི་སྟེང་

ནས་འཇ�eག་དགོས་པ་ཡིན་ཙང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་གྲྭབ་མཐའ་སྟེ་བ་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ནང་པའི་གྲྭབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་དགོས་དུས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་ན་བཟོ་གྲེང་གི་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྟང་བ་ཞིག་ཐོབ་ཁག་པོ་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་བན་ཚུན་བཟོ་གྲེང་གི་གཞི་ཙ་ཞིག་རྟེད་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགལ་འདུ་མེད་པར་འཇཱུག་ཐུབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན་ཤད་ནུབ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲྭབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་སྒྲབས་ནང་པའི་གྲྭབ་མཐའ་དེ་ཅ་ཙང་གི་གཙང་མ་དང་། ལས་སྒོ་པོ། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་གོ་བརྡ་སྦྱོར་བདེ་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཚང་མའི་ཙ་བ་ཐུག་ས་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཤུལ་དེ་རེད།

ང་ལྟ་བན་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་འི་རྣམ་གཞག་ཚང་མ་ཟིན་པའི་ཁྱལ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་འི་རྣམ་གཞག་དེ་ཇི་ལྟར་བློ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། ང་ཚོས་སློབ་ཚན་སློབ་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་གོ་བ་ཆགས་ཐུབ་ན་འགྲེགས་བསྟད་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གང་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། ང་ལྟ་ནས་བཅོས་པའི་ལོ་ ༢༥༦༠ སོ་གྲངས་སྟོན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་ཤཱཀྱའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚོག་གི་སྤྱི་ལ་སྐྱེའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཐུན་མོང་གཏུང་བྱའི་སྟང་ངོར་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ལས་དགུང་ལོ་ ༣༥ བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོལ་བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆིའི་ཕྱུག་བསྟལ་གཟིགས་ཏེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཆུ་བོ་ནཻར་ཛཱ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད། ཞིང་པའི་བུ་མོ་ལེགས་སྐྱེས་མའི་ས་ནས་ཞལ་ཟས་པ་གསོལ་ནས་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གསོ་བར་མཛད། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏོ་རྡེ་གादན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

སངས་རྒྱས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གི་རྣམ་གཞག་ཚང་མ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད། བདུན་ཐག་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ན་ཏ་སྲིན་འགོང་གྱི་ཐོག་མ་ལྟ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་ངོ་ཞེ་གཅིག་རིང་རྒྱ་གར་དུ་འཚོ་ཞིང་གཞན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚོས་ཕུང་མང་པོ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཚང་མ་སྟེ་སྨོད་གསུམ་དུ་བསྡུས། དེ་ནི་ནང་པའི་བསྟན་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཁུངས་གཏུག་ས་དེ་རེད། སྟེ་སྨོད་གསུམ་པོ་ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་བཟུང་ནས་ནང་པ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན་ཐོག་མར་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་དགོས། སྒྲུབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུབས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་བྱུང་ན་ནང་པའི་གལ་དུ་ཚུད། སྒྲུབས་འགྲོ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ཟློང་དགོས། འོ་ན་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ཟློང་དགོས་ན་ཏ་ཅང་འཇོན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་བསྟོམ་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་བསྡུང་བྱ་སོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་རྗེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས་ཤེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་བཅས་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་དགོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ཏིང་འཛིན་ཀྱི་བསླབ་པའི་བསྟོམ་བྱའི་ནང་དུལར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བཅུ་དེ་ཐ་ཞིང་ཐ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ནས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་ཆེ་ཐ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས། གལ་ཏེ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ནས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཞིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས། དེ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོས་བཤད་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ནས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་རེད། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་མཁན་ཡིན་ན་རྗེ་ལྟར་སྟོབ་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱོང་པ་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས། ཕར་ཕྱིན་བྱུག་གི་ནང་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་མ་གཉིས་རེད། ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་སྟོ་ནས་ལམ་དངོས་སུ་བྱེད་མཁན་དེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཡིན་ཙང། ཕར་ཕྱིན་བྱུག་བཤད་པའི་རྟེས་སུ་སྦྱོས་བཤད་ཀྱི་ཆུལ་དུ་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྟེབས་པ་རེད། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་རྟེ་ལྟར་དགྱོད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་རྒྱའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་གང་ཡིན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རྟེས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་སྟོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་སྟོང་པ་གཉིས་རེད། དེ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྟེའི་རྣམ་གཞག་དེ་བང་བསྟོགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བས་མ་བློའི་རྣམ་གཞག་ཀོ་བ་ཞིག་ཚགས་ན་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཆ་ཚང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་བརྗོད་ནའང་ཆོག ।

དེ་ནས་ལུགས་ལྟོག་གིས་བཤད་ན། བདེན་གཉིས་ནང་དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་པར། དེའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་དགོས། ཞི་ལྷག་གཉིས་རྗེ་ལྟ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྤ་མ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡང་དག་པ་མི་ཡོང་བར་བརྟེན་སྦྱོང་པ་ཕྱིན་བྱུག་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས། སྦྱོང་པ་ཕྱིན་བྱུག་གི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རྩམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་དགོས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རྩམ་པ་མ་ཤེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་པར་

བྱེད་པ་མིན་ནའང། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཙང། ཤེས་བྱའི་གཞི་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་དགོས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པྲོཊ་ཏ་ལས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ལ་ཡང་ཁམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གཞི་ཡིན་ཙང། རྒྱན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས། རྒྱན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་བྱ་བཀ་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་ལ་སྦྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པྲོཊ་ཏ་ལས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་རྣམ་བྱང་པྲོཊ་ཏ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་འགྲོ་སྣང་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་པ་ལ་ལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་ཤེས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་པྲོཊ་ཏ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་ཕྱོན་དུ་སྒྲུབས་ལ་ཚུལ་དེ་མ་ཤེས་ན་ནང་པའི་གྲས་སུ་མི་ཚུད་པ་ཡིན་ཙང། སྒྲུབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཤེས་དགོས། དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཕྱེ་སྨོད་གསུམ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེད། ཁ་རེས་ང་ཚོ་ཉིན་བཅུའི་རིང་བསྟན་པ་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དེ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གི་ཚུལ་དུ་རོག་རྒྱ་ལྟ་བཟོས་ན་དེ་ལྟར་རེད།

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མ་སྟོན་པ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཙང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཤེས་དགོས་པ་དེ་བརྗོད་མེད་རེད། སྟོན་པ་ཆུ་ངན་ལས་འདས་ནས་གཤད་རབས་བདུན་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྗོ་རྗོ་ལྟ་བ་ཞུགས་ཡོད། དེར་བཤད་བསྟན་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་གཤད་དེ་གཤད་རབས་བདུན་བར་བསྟན་པ་རྩ་མེད་པར་བྱུང། གཤད་རབས་བདུན་པོ་དེའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་བ་དེ་རིམ་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་བྱུང། དེ་ནས་གཤད་རབས་

རྟོགས་པ་དང་བཀའ་བསྩུ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཟིན་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཕྱི་ནས་སྟེ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང། སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩོད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བའི་རྟེས་སུ་མི་རིང་བར་མཚོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་བྱོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་དང་བར་མཛད། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བྱེད་མཁན་གཅོ་ཆེ་བ་རྒྱན་དྲུག་དང་མཆོག་གཉིས་ཥཱ་བས་ཤིང། དེ་ཡང་མཚོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱི་བ་དང། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལྷས་སྲོལ་འཛིན་ནས་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པར་བྱེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མ་སྟེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱི་བ་དང། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྲོལ་འཛིན་ནས་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པར་བྱེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མའི་རིག་པ་དེ་ཡང་དག་པ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པ། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་འདོགས་པ་བཅད་དེ་བསྟན་པ་སྲུང་བའི་ཆེད་དུ་ཚད་མ་རིག་པ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཙང། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚད་མ་རིག་པའི་སྲོལ་ཕྱི་བ་དང། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསལ་བར་མཛད།། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དང་། སྒས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཚོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཚད་མ་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་དགོས་པར་བརྟེན། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་བཅས་དེ་དག་རྒྱན་དྲུག་དང། དེ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང། སྒས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ། དེ་བཞིན་ཚད་མ་རིག་པ་བཅས་དོན་དུ་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང། བསླབ་པ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པར་མཛད་མཁན་ནི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྡོད་རེད།

འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གཞུང་རྒྱ་ཚྭང་དུ་ཞིག་གི་ནང་གསལ་བར་མཛད་མཁན་ནི་སྨོན་དགོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་། དེའི་གཞུང་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་མཁན་ནི་ཤཱཀྱ་འོད་བཅས་མཆོག་གཉིས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱན་དྲུག་དང་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཤེས་ན་བསམས་པ་རེད། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་སྲོལ་ཕྱི་བའི་གྲྭབ་མཐའ་ལ་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཙང་དེའི་སྐོར་བཤད་པ་རེད། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ནི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནང་སོང་ཟིན་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས་ཟུར་དུ་མ་བཤད་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྟངས་རེད།

བོད་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཆོས་དང་སྲིད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་རེད། བོད་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱུང་བ་ནི་གླང་དར་ཡན་ཆད་རྒྱལ་ཁབ་ཅིལ་པོ་གནས་པའི་སྐབས་དང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དུམ་བུར་གྱུར་པའི་སྐབས། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྷ་པ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཆགས་པའི་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༤༥ ལོར་བཙན་བོལ་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས། ང་ལྟའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར། ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་གནས་སྟངས་བཅས་ཀྱི་ནང་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་ནས་བང་དེ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་རེད།

བོད་དུ་ཆོས་དར་སྟངས་སྐོར་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བོད་མཐའ་དབུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ཆོས་བརྒྱུད་བཞིའི་ནང་འདུས་ནས་ཡོད་ཚུལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཅས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྲོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་ད་ལྟའི་བསྟན་པའི་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཚང་བཤད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ད་ལྟ་ཕན་ལ་ཉིན་བཅུའི་རིང་གི་བྱ་བ་རྣམས་རེད།

ཏིང་ངེས་ལན།

ཏིང་བ། ཀྱོཊ་ལྷུཏྲེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་གཏོགས་མི་འདོད་པ་དེ་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ།

ལན། བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་བརྟེད་པ་ཡིན་ཙང་། གཞན་དག་ཚང་མ་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བརྟེད་མི་དགོས་པར་ཐུན་པ་ཞེས་བརྟེད་དགོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བརྟེད་དགོས་པ་མི་འདུག །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐུན་པ་ཡིན་ཙང་། དེ་ལ་ཐུན་པ་ཞེས་བརྟེད་ན་འགྲིགས། བདེན་པ་གཅིག་མ་གཏོགས། དེ་ལ་མཚོ་དམན་གཉིས་བཟོ་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས།། །།

(༡༩༥༠ ཟླ་བ་ ༤ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་སྨོན་དགོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ལྷ་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཕྲུག་བདེ་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་མཁྱེན་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བ་ཆན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགུན་ཚེས་སུ་བསྡུན་པ་སྤྱི་འི་རྣམ་གཞག་ཁོངས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།)

༢ གང་བློ་མའི་བཀའ་ཁྲིད།

།།ཨཱ།། བོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་གང་བློ་མ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། བསྟོད་པ་གང་བློ་མ་ནི་འཇམ་དབྱངས་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་སུ་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་བསྟོད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་བོད་པའི་སྒྲོ་ཚོགས་ནང་ཅ་ཅང་ཁྲག་ཆེན་པོ་དང་དར་པོ་རེད། དས་ཆ་དང་པོ་སློབ་དཔོན་ནས་འདི་བསླབ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། ཡི་གེ་གློག་མི་ཤེས་མཁན་ལ་གང་བློ་མ་འདི་ཁ་བསླབ་བྱས་ནས་ངག་ཐོག་ནས་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་རེད། ཁམས་ཀྱི་དགོན་ཁག་ནང་གླ་པ་གསར་པ་ཚོས་ཐོག་མར་དཔེ་ཆ་སྦྱང་མགོ་བཙུག་ས་ནི་གང་བློ་མ་ནས་རེད། ལྷག་པར་དུ་དགོང་དྲོ་དཔེ་ཆ་སློར་བའི་སྒྲབས་སུ་གང་བློ་མ་དང་དེའི་མཇུག་ཏུ། གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་པོ།། ཤེས་རབ་སྦྲོན་མེས་རབ་ཏུ་གསལ།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མྱོན་མེལ་བ།། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པ་དེ་གཤདས་རིང་པོ་བཏང་ནས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་རྒྱང་འབོད་ལྟ་བུར་འདོན་སྲོལ་ཡོད།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཡག་པོ་མེད་ན་མི་ཡོང་བ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཅོས་ནས་ཚང་མས་བསྟེན་པ་རེད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། སྐལ་ལྡན་ཐར་ལམ་སྒྲུབ་ལ་གཙོ་བོའི་གེགས།། མེམས་འཇོམས་རྩོངས་པ་ལུས་འཇོམས་གཤིན་རྗེ་སྟེ།། རྩོངས་འཇོམས་ཤེས་རབ་སྟོལ་ལ་འཇམ་དབྱངས་མཆོག །འཆི་བདག་འཇོམས་པའི་ཕུལ་བྱུང་

འཇིགས་བྱེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐར་པའི་
ལམ་སྟོན་པ་ལ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ལས་སྡུ་རྩང་བའི་བར་ཚད་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཆོངས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཆོངས་པ་དེ་མ་འཇ�་ན་
གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་མི་ཐུབ། དེས་ན་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་རྒྱ་མེད། ཏིང་འཛིན་
བསྒོམ་མ་ཐུབ་ན་ཤེས་རབ་སྐྱེ་རྒྱ་མེད། ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ན་ཐར་པ་འཐོབ་རྒྱལ་མེད།
དེར་བརྟེན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་བསྟན་པ་ལ་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོངས་པ་
བསལ་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་བཞིན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཡུན་རིང་གནས་མ་ཐུབ་ན་ཆོས་སྟོན་
པའི་མཐུན་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་མི་ཚང་བར་བརྟེན། ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བ་ལ་ཆོའི་ལྷ་གཤིན་རྗེ་
གཤེད་འཇིགས་བྱེད་སོགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ན་ཐར་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ། དེས་ན་ཐར་
པ་དོན་གཉེར་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་བསྟོན་རྒྱ་དེ་ཇ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། དེང་སང་སྟེ་ཚོགས་ནང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་རེད། དེ་
དག་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་རེད། ལར་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར
བ་ཟླམས་ལའང་ཤེས་རབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཆེ་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལྟོ་གོས་བཅལ
བ་ལའང་ཤེས་རབ་ཡག་པོ་མེད་ན་མི་ཡོང་ཞིང་། དབེར་ན་རྒྱུགས་སྟོང་ལྡ་བ་ལ་ཤེས
རབ་ཡག་པོ་མེད་ན་མི་འགྲོལ་ན་ངག་ལས་ཀ་ཡག་པོ་ཞིག་ཀྱང་མི་རག་པ་རེད། དེས
ན་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་སྟྲན་པ་ལའང་ཤེས་རབ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཤེས་རབ
ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་ཟླམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཞིག་བསྟེན་དགོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་མང
པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་བསྟོད་པ་འདི་བཀྲིས་ཆེན་པོ་དང
ལྡོག་གཉིས་ཙམ་རེད། ངའི་པ་ཡུལ་དུའང་ཡིག་གཟུགས་ཚུགས་རིང་ནས་ཚུགས་ཐུང
ལ་ཕབ་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་ཚུགས་ཐུང་ནས་ཚུགས་མ་ཁྱུག་ལ་ཕབ་སྐབས་ཐོག་མའི
འབྲི་གཞི་གང་བློ་མ་རེད། དེ་ནི་ཡིག་གཟུགས་སྟོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འཇམ་དབྱངས
ཀྱི་བསྟོད་པ་བྲིས་པ་དང་འདོན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ནི་བྱིན་རླབས་ཐུར་བ་དང

སྒྲོན་ཐབས་ཆུར་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

བསྟན་འགྱུར་ནང་གང་བློ་མའི་བསྟོད་པའི་མཚན་ལ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་ཞེས་གསལ་ཅིང་། གང་བློ་མ་ཞེས་པ་ནི་བསྟོད་པའི་མགོར་གང་གི་བློ་གྲོས་ཞེས་ཡོད་པར་བརྗེན་བོད་པས་བཏགས་པ་ཞིག་རེད། འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་སུ་ཡིན་དེས་པ་མེད་རུང་། བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཏུག་བྱང་དུ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་མཚོན་ཆ་ཡིན་པར་གྲགས་ཞེས་གསལ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པའི་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་ཞིག་མིན། ཡོངས་གྲགས་སུ་བཏྲིད་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་བཅུམས་ཀྱང་མཐར་བསྡུར་སྒྲས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བར་བརྗེན་བྱིན་བླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆེ་བར་བཙི་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་འདུག །འདིར་དྭང་ཟླངས་སྦྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པས་བཀྲམས་པ་དེའི་ནང་ནུལ་ཆྱའི་མཁན་པོ་སྒྲ་གཅན་འཇོན་བཟང་པོས་དབྱར་གནས་སྒྲབས་པཊ་གྲྭ་རྩམས་ལ་ཅོམ་པར་བསྒྲལ་ཏེ་བཅུམས་པའི་བསྟོད་ཚིག་རྩམས་མཐྱིན་དབྱངས་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱིན་བླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཤེས་བ་ཞེས་གསལ་འདུག །རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་ནང་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་རྟེས་གནང་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་པོད་དུ་ང་ཚུང་ཚུང་སྒྲབས་སུ་ᠬᠠᠭᠤᠯᠪᠠᠨ་རྟེ་བྱང་རྡོ་རྟེ་འཆང་གིས་རིན་འབྱུང་བརྒྱ་རྩའི་རྟེས་གནང་སྟལ་བ་དང་། དེའི་ནང་གི་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་གང་བློ་མའི་བསྟོད་པའི་བཤད་ལུང་སྒྲབས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་བཏྲིད་ཡྱ་བརྒྱ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་རེ་བཅུམས་ཏེ་སར་ཉིན་བསྡམ་དགོས་པ་དང་། ལེགས་ཤོས་ལ་བྱ་དགའ་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་བར་བརྗེན། བཏྲིད་ཡྱ་བརྒྱ་པོས་རང་ཤཱཀ་ཏུ་རྟེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བསྟོད་པ་བཅུམས་ཤེད། ཕང་ཉིན་ཚང་མས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་སྒྲབས་བཏྲིད་ཡྱ་བརྒྱ་པོས་བཅུམས་པ་རྩམས་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ཚུལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རྟེས་གནང་གི་དབང་ཆོག་གི་ཕྱག་དཔེ་ཏླ་ར་ནླ་ཐམ་བཅུམས་པའི་པོ་ཏི་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་དབང་ཆོག་དེའི་

ནང་ཏུ་ར་ནུ་ཐས་བྱིས་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠨ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གཅང་གིས་ཐད་ཀར་གསུངས་པ་ཡིན་ཤེས་མ་སོང་། ངས་དབང་ཚོགས་དེ་ཀློག་རྒྱོང་མེད། གང་ལྟར་མཁན་པོ་སྦ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོའི་སྐབས་བྱང་ཡོད་ནའང་རེད། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་བྱང་ཡོད་ནའང་རེད།ཁ་བཏྲེད་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལོགས་སུ་བཙུམས་པ་རྡེས་སུ་བསྡུས་པ་ན་གཅིག་གྱུར་བྱང་བའི་བསྟོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗེན། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གྲྭབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་རང་གིས་རྒྱུད་བསྒྲལ་ནས་བྱང་བའི་ཚོགས་ཡིན་ཐང་བྱིན་རླབས་ཅན་དུ་གྱུར།

བསྟན་འགྱུར་དུ་གང་བློ་མའི་མཚན་ལ། **དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་**ཞེས་གསལ་ཅེང། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ལ་གོ་ཚོག ।

ལོ་ངོ་བའི་འགྱུར་ཕྱག་གམ་མཆོད་བརྗོད་དུ། **བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་ཡོད་འདུག །ཡིན་ནའང་བོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆུ་མ་དང་མགོན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་དེ་ཐོག་མར་བརྗོད་ཀྱི་རེད། འདིར་བཀྲམས་པའི་ཕྱག་དཔེའི་ནང་ཆུ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསལ་བ་ལས། རྗེ་བཙུན་ཞེས་པ་དེ་མི་འདུག །ཡིན་ནའང་དེ་ནི་བསྟོད་པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་རྗེས་སུ་བསྣན་པའི་འགྱུར་ཕྱག་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ལར་ནས་བསྟོད་པ་ལ་མཆོད་བརྗོད་དགོས་རེས་ཀྱང་མིན། གང་ལྟར་དེ་གསུམ་ལས་གང་བརྗོད་ཀྱང་འགྲིགས།

ཕྱི་ར་བསྟོད་པ་མང་ཆེ་བའི་ནང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་ཕུལ་བའི་སྒོལ་ཡོད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཙུམས་པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་ཕྱིན་རྒྱ་མཚོ་དེ་འང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁ་ཤས་ནང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཅས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྟོད་པཱའང་ཡོད། བསྟོད་པ་འདིའི་ནང་ཐུགས་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གསུང་ལ་བསྟོད་པ། སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་

བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱི་ཚོགས། །ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་མཆྱ་ཡིག་སྟེ་འཇམ་དཔལ་དང་། མཆྱ་ཡིག་ལྷ་ཡ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། མཆྱ་ལྷ་ཡ་སྟེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་སྨ་ཚོགས་བྱང་རྩང་། དེ་དག་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། དེ་དག་གང་བརྗོད་ཀྱང་དོན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་ལྷ་ཞིག་ཏུ་གོ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རེད། གང་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྷའི་ངོ་བོར་ཤར་བ་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྐབས་རེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གང་དུ་འཇོག་ནའང་ཚོགས། །

རྡེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འཇམ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་འཇམ་པ་རེད། དེ་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསླད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འབགས་པའི་སེམས་མ་རྟོང་བའམ་ཙུས་རེག་གི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རྒྱུད་འཇམ་པར་གྱུར། དཔེར་ན་རྫོ་ཙུས་པོ་བཏར་ནས་འཇམ་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོང་བའི་དྲི་མ་རྣམས་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་ན་འཇམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའམ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་འཇམ་ཞེས་བརྗོད། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་འཇམ་པོར་གྱུར་པ་ན་དེའི་དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐོབ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་དྲི་མ་ཅན་ནང་གཟུགས་བརྙན་གསལ་པོ་མི་ཤར་བ་དང་། ཁོན་ཀྱང་མེ་ལོང་དེ་ཕྱི་བདར་བཏང་ནས་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ན་ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་རེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་གཡོགས་པ་དེའི་དབང་གིས་

ཏེ་ལྷ་ཏེ་སྟེང་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་ཐུབ། ཤེས་པའི་ཐོག་ཏུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཡོལ་བ་མེད་པ་ན་ཟློ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་གཡོག་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་ཤེས་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་རྟོལ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བློ་ལས་ཤར་བ་ཡིན། དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་བྱ་རེ་རེ་བཞིན་སྣང་སར་མཁྱེན་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་བྱ་ལ་མཐའ་མེད་པར་བརྟེན་སྣང་ཚར་རྒྱ་མེད། ཡིན་ནའང་ཐུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འཚར་བ་རེད། དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་དྲྭ་མ་མེད་པར་ཚགས་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་པ་རེད། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོས་མཁོ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུ་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཚོས་གསུངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་ཞིང་། གཙོ་བོ་ཚོས་གསུངས་པ་ལས་གཞན་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་མང་ཙམ་ཚུལ་མང་པོ་མེད། རྗེ་སྐྱབ་དུ། ཐུབ་རྣམས་སྟོག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་།། འགྲོ་བའི་ལྷུག་བསྡལ་ཕུག་གིས་མི་ས་ལ་ལ།། ཉིད་ཀྱི་ཏོག་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ།། ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཕུགས་བསྐྱེད་སྐབས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲོར་བ་དང་ཞེ་བའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཚེད་དུ་བསྐལ་ཚེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་པ་ན་མཛད་པ་མཛད་རྒྱ་ཉག་གཅིག་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྲོལ་བའི་ཚེད་དུ་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་པ་རྣམས་ཆུ་ཡིས་འཁྱུ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་ཕུག་གིས་བསལ་རྒྱ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏོག་པ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོ་རྒྱའང་མེད། དེས་ན་གང་གནང་རྒྱ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཚོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་མང་ཙམ་དེ་རེད། དེ་ཡང་གསུང་ངམ་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་རྒྱ་

རེད། འདིར་དབྱངས་ཞེས་པ་ནི་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དབྱངས་ཀྱི་དོན་དུ་མིན་པར་སྒྲའམ་གསུང་གི་དོན་རེད། དེ་ནི་འཇམ་པའི་དཔལ་ལས་བྱུང་བའི་གསུང་ངམ་འཇམ་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་གསུང་ཞེག་རེད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པའི་གང་ཟག་གིས་གང་གསུངས་པ་དེ་དོན་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཙང་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ཕལ་ཆེར་དོན་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་གསུངས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཆོས་བསྟན་པ་ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་གང་རེད་ཅེ་ན། དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་གཅིག ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པ་བཅས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རེད། སྟབས་ཡག་ན་དོན་དུ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་ཕལ་ཆེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་རེད། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སོགས་གང་ལ་གང་འཚམས་གཟིགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ཙང་ཕལ་ཆེ་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཟིགས་པ་མ་ཐད། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཟིགས་ནས་གསུངས་པར་བརྟེན་དོན་དུ་མི་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབྱངས་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲར་དགོས་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་མི་མཛད་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་མེད་ལྟ་བུ་

རེད།། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཆོས་སྟོན་ཐུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་བརྟེས་པ་ཡིན་ཙང་དེ་ནི་དབྱངས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པར་བཤད་པ་བརྒྱབ་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། ལྷག་པར་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དབྱངས་ལ་དབྱངས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱན་ཀྱི་ཐོག་ནས་མངོ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་རུང་། དགེ་མཚོན་ཙམ་ཞུ་ན། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས།། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞལ་ལས་བྱུང་།། ཞེ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག ।དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་ཡིན།། ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད།། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྦྱངས་པ་སྟེ།། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚོག ।ཅེས་གསུངས་པ་མདོར་བསྡུས་ན།། གཞི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཏུ་ཐུ་བའི་རྒྱང་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་རེད། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་རགས་པ་ཙམ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཆ་བ་ནས་གསུངས་གྱི་མེད། དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་སྤྱས་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་མ་བཏབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་ཅེས་གསང་སྤྱས་ཀྱི་གཞུང་དུ་རྒྱུ་མཚན་དེ་དྲངས་པ་རེད། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་རགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སྣང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཙང་། དེའི་རིགས་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རགས་པ་ཙམ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྲོ་བའི་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་དེ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་མེད། དེ་བཞིན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་རྒྱ་ཙམ་ལས་གསུངས་མེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་གཟུགས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ལྷན་ཅིག

བྱེད་རྒྱུན་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་ནས་གཟུགས་སྐྱེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་རྒྱུ་མེད། དེས་ན་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེའི་ངོ་བོར་འགྲོ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་སྨོན་པ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་འོད་ཟེར་ལྟ་བ་དེ་གཅིག་བུ་མ་གཏོགས། གཞན་གཟུགས་ཕུང་གི་ཚར་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ལས་ཇོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན། སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའམ་འོད་གསལ་བ་དེ་ཟག་བཅས་དང་ལས་ཇོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་མི་བཤད་ཅིང་། དེ་མིན་ཕུང་པོའི་ཚར་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ལས་ཇོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཙང་ཟག་བཅས་དང་སྦྱང་བྱ་རེད། དེ་ཟད་པ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཟུགས་སྐྱེའི་ངོ་བོར་འགྲོ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་དེ་རེད། ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་སེམས་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངོ་བོར་འགྲོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་དེ་འོག་མིན་སྟུག་པོའི་བཀོད་པའི་ཞིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འགྱུར་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་རེད། ཕྱིར་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀུས་པ་དང་སྐྱེའི་ངོ་བོར་གནས་པ་རེད། ཆུང་གི་རང་བཞིན་ནི་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རེད། གཡོ་བ་ཞེ་ན་གནས་གཏིག་ལ་མ་བསྟད་པར་རྒྱུ་བ་རེད། དེང་སང་ཚན་རིག་པས་ཀུས་པ་དང་རྒྱུ་བའི་དོན་དུ་བཤད། དེ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་དང་གཡོ་འགྱུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཕྱིན་དེའི་ཚར་ཤས་སུ་སྣ་གངས་ཤེག་ཡོད་དགོས། ལར་ནས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་གཞན་ལ་རེག་པའམ་བརྡབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་གངས་ཤེག་ཡོད། དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་གི་རང་གངས་ནི་ཙའི་གངས་རེད། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མའི་ནང་ཙ་གཅིག་བུ་མ་གཏོགས་མེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་གི་ནང་བསྡུས་ན་ཙའི་གངས་སུ་གསུངས་པ་རེད། ཙའི་གངས་དེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྣད་དུ་དགག་སྒྲ་ཡིན་པའི་དབང་

གིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚོགས་ཏུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྒྲགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ནང་དེ་ནི་ཤེས་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་གི་ར་ང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་གཏངས་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་གི་ངོ་བོ་དེ་གཏངས་མམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཙང་དེའི་དབང་གིས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབྱངས་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྒྲགས་ཚོས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཨའི་ར་ང་གཏངས་སུ་གནས་པའི་ཆུང་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་དེའི་སྒྲགས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲའི་ར་ང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རེད་བརྗོད་ནའང་འགྲེལ་བགྱི་གས། དེས་ན་གོང་གི་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཤེས་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་དགོས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། དཔལ་དང་ལྡན་པ། དབྱངས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཙང་། དེ་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོག་ལ།

སྒྱེ་གང་བློ་མའི་བཤད་པ་བྱེད་དགོས་ན་ཕྱང་མཐར་ཆུ་བ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚོད་མ་བཏང་ན་ཆེན་ཐབས་མེད། འདིའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྡེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་རེ་རེ་མཐའ་དབྱུད་ནས་བཤད་ན་དུས་ཚོད་མང་པོ་འགོར་རྒྱུ་རེད།། དེས་ན་འདིར་ཚོས་ཐུན་གཅིག་ལ་མདོ་ཙམ་བཤད་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

གོང་པས་བླ་མ་ཞེས་པ་དེ་མཉམ་དུ་སྒྲུར་བ་ནི་གོང་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་གྲས་རེད། གོང་ཀྱི་གདམས་ངག་ཅེས་པ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཀྱི་མེད། རྒྱ་གར་ནང་ཆ་ཅང་གསང་བ་དམ་གོས་ཞལ་ནས་ཞལ་དང་ལྷན་ནས་ལྷན་དུ་བརྒྱུད་པ་མ་གཏོགས། སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སྒྱེ་ཚོགས་ནང་ཡོངས་གྲགས་ཡོང་གི་མེད། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་

བར་བརྟེན་སྦྱགས་ཀྱི་ནང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པའི་ཚ་ནས་ཟབ་ཁྱད་འདོན་སྟངས་
དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་ལ་བཀོལ་ནས་ཟབ་ཁྱད་འདོན་སྟངས་
བཅས་ཀྱིས་སྦྱགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལས་ཏ་ཅང་སྡུར་བའི་གནད་
འགག་ཐུག་ས་གཙོ་བོ་ནི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་རེད། བླ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་
བར་ཉམས་སུ་ལེན་ན་ལོ་གསུམ་དང་ཟློགས་གསུམ་ནང་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཚང་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་ནུས་ཞེས་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱགས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གསང་
བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རེད། གང་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁོང་
ནས་བྱས་པ་རེད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་
ནའང་རེད། གསང་སྦྱགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་
རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ནའང་རེད། དེའི་ཉམས་སུ་ལེན་སྟངས་དེ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
གཙོ་བོར་བཞག་ནས་དེའི་ཁོང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་རེད། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་
བཤེས་ཤེགས་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་པོ་ཞལ་གཟིགས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སེར་
ནའང་སེར། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟོ་ནའང་སྟོ། རྡོ་རྗེ་པཎ་མོ་དམར་ནའང་དམར། ང་ལ་བསྟོམ་
རྒྱུ་བླ་མ་མ་གཏོགས་མེད། ཚེ་གཙོགས་གི་ཟུང་འཇུག་ཟེར་བ་དེའང་ཡོང་ཡོང་འདུ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱང་བ་ཡོད། དེས་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་དང་
ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁོང་ནས་བྱས་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་
ཚང་མས་དགེགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་གསུང་སྟངས་ཤེགས་རེད། དེར་བརྟེན་འཇམ་དབྱངས་
ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ་བླ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མགོན་པོ་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསུངས། རྡེ་རིན་པོ་ཆེས་བཙུམས་པའི་གཞུང་ལུགས་
ཆེ་བ་མང་ཆེ་བའི་དབུར་ནམོ་ཀུར་མཆྱོ[illegible]ཡ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད། བླ་མ་མཉམ་དུ་སྦྱར་
དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་རེད།

བསྟོད་པ་དངོས་གཞི་ལ་ཐུགས་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གསུང་ལ་བསྟོད་པ། སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་བཅས་ས་བཅད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། སྒྲིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པ་མ་གཏོགས། དེ་དག་ལོགས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དེ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐུ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐུ་དང་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་བ་སྤྱའི་ཁུང་བུ་རེ་རེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བ་སྤྱའི་ཁུང་བུ་རེ་རེའང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མེད། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་འཚར་བའི་ཕྱིར་ཆེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལྟོ་གཅའ་ཆ་ནས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་རེད།

གང་གི་བློ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་བལ་ཉི་ལྟར་རྣམ་དག་རབ་གསལ་བས།། ཇི་སྙེད་དོན་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཉིན་ཐུགས་ཀར་གྱེས་བམ་འཛིན།། གང་དག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་མ་རིག་མུན་འཕོམས་སྦྱོག་བསལ་གྱིས་གཟིར་བའི།།འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་""""།། ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྡུས་ན་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། ཆོགས་ཀུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷག་མ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། ཆོགས་འགྲེལ་མདོར་བསྡུས་བྱེད་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གང་གི་ཐུགས་སམ་བློ་གྲོས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་བལ་བའི་ཉི་མ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འདིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྒྲིན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དག་པ་དེ་ཉི་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། སྒྲིབ་གཉིས་འཛིག་སྟངས་ནང་བའི་བྱུབ་མཐའ་གོང་འོག་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་

ཀྱང་། འདིར་སྤྱི་བཏང་རགས་པ་ཅམ་བཤད་ན། རྒ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་སོགས་ཉོན་སྤྲོད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཤེས་བྱ་མཐོང་བ་ལ་ནུས་པས་མ་འདེད་བ་དེ་ཤེས་སྤྲོད་རེད། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྲོད་ལ་བཞག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་དབྱ་མ་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བཤད་ན་བདེན་འཛིན་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྤྲོད་རེད། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་བྱའམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀྱི་བག་ཆགས། གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྤྲོད་པ་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲོད་པ་སྤངས་པའི་སྤྲོད་པ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། སྤྲོད་ཀྱིས་ཉིན་མའི་འོད་ཟེར་སྤྲོད་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲོད་པས་གང་ཟག་གི་བློ་སྤྲོད་པ་དེ་མཚུངས་ཚོས་སུ་སྤྱར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཐུགས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་གསལ་བར་བརྟེན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་རེད། རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེས་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་རེད། དེས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན། ཇི་སྙེད་པ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་འདས་པ་ལའོ།། ཇི་ལྟ་བཅམ་ཇི་བཞིན་པ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་སྟེང་གི་དོན་དམ་བདེན་པཅམ་སྟོང་ཉིད་ལའོ།། དེ་ནི་ཚོས་ཅན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་སྟེང་གི་ཚོས་དབྱིངས་ལའོ།། འདིར་ཇི་སྙེད་ཅེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཇི་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བཅམ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དང་དོན་དམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་རེད། འགྲེལ་པ་འགལ་ཤས་ནང་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་སྤྱར་ན་མི་འགྲིགས་ཞེས་གསུངས་པཉང་འདུག ।དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་ཁ་འདིར་ཇི་སྙེད་ཅེས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པའི་ཤེས་བྱའི་

ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་དོན་མཐའ་དག་མ་ཆོར་བཉམ་མ་འདྲེས་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ཆོག །སྟབས་བདེ་པོས་བཤད་ན། ཤེས་བྱའི་ནང་སྲིད་དོ་ཅོག་གི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་མ་འདྲེས་པ་དང་མ་ཆོར་བ་གསལ་པོ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཙང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་བརྟེས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེས་པ་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་ཀར་གྲོགས་བམ་འཛིན་པ་བསྟན།

གོང་དུ་ཞུས་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ནི་བརླའི་གདན་ལ་ཞབས་རྗེ་རྡོ་ལྗགས་བྱང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཐུགས་གཡས་པས་སྟོགས་མཇུག་ཀྱིས་རལ་གྲི་ནམ་མཁའ་ལ་གདེངས་པ། ཐུགས་གཡོན་པའི་སྟོགས་མཇུག་ནང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་ཐུགས་ཀར་བསྟམས་པ་རེད། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་གཞན་ནི་ཐུགས་གཡོན་མའི་མཐེབ་མཇུག་བར་དུ་བརླའི་ཡུ་བ་བཟུང་ནས་བརླ་དེ་སྟན་གྱི་ཐད་དུ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཐོག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་བསྟམས་ཡོད། འདིར་བརླ་མེད་པར་གླེགས་བམ་ཐུགས་གི་ནང་བཟུང་ཡོད་པར་བརྟེན། ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་གླེགས་བམ་འཛིན་ཞེས་གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ཐུགས་ཀར་ཡུ་བ་བཟུང་བའི་བརླའི་ཐོག་གླེགས་བམ་བཟུང་བ་ལ་འགྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་འགྲིགས་པ་ཙེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གང་བློ་མའི་མཉམ་དུ་ཡོང་བའི་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་རྗེས་གནང་ནང་ཡོད་པའི་འཇམ་དབས་ལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་མདོ་གཅིག་ཐུགས་མཚན་ལ་ཐུགས་ཀར་སྟོགས་མཇུག་ནང་གླེགས་བམ་འཛིན་པ་དེ་རེད།

ཐུགས་ཀར་གླེགས་བམ་འཛིན་པ་དེས་གང་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྗེ་ལྟ་བ་དང་རྗེ་སྟེང་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཚོན་པ་རེད། གླེགས་བམ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་རེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་ནང་བདོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་བད། ཐུམ་དོན་མདོར་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་བད།ཿ གང་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པའི་མདོའི་ནང་བསྟན་པར་བརྗེན། དེའི་གླེགས་བམ་འཛིན་པ་ཡིན་ཙང་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མཚོན།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སེམས་ཅན་གང་དག་སྲིད་པཉམ་འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་ནང་མ་རིག་པའི་མུན་པས་འཐོམས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བའི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དང་ཡང་ལྟན་པ་རེད་ཅེས་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་རེད། འདིས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་ལ་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནས་བུ་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་ཞེས་པས་བརྩེ་བའི་རྣམ་པ་བསྟན། སྲིད་པ་དེ་བཙོན་ར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི་སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་གཏོད་ན་ཐར་ཐབས་མེད། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་སྣང་ལ་གཟིགས་ན་ཡན་ལག་གཅིག་གི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་གཞན་གྱི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱང་ལས་འདས་པ་གསོག་པ་ཡིན་ཙང། འཁོར་བ་ནི་མཐའ་མེད་པའི་བཙོན་ར་ལྟ་བུ་རེད། བཙོན་ར་དེའི་ནང་ཅིའི་ཕྱིར་གནས་སམ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པར་བརྟེན་དེའི་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་རེད། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བག་ཆགས་བཞག་སྟེ་སྣར་ཡང་སྐྱེ་བ་བླང་དགོས་པ་བཅས་འཁོར་ལོ་དེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཁོར་བ་རེད། དེའི་ནང་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གཏོགས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད། སྡུག་བསྔལ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་འཁོར་བའི་གནས་མེད། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཆར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཉིར་

ལེན་གྱི་ལུང་པོ་དེ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་གསུམ་གྱིས་དུས་རྒྱ་ཆུ་གཟིར་བའི་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ལ་མས་བུ་གཅིག་བུ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟ་བུའི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཛིན་དགལ་དབྱངས་ལ་མངའ་བ་ཡིན། དེ་ཡན་གྱིས་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་བསྟན།

..... ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྟན་གསུང་།། འབྲུག་ལྷུང་ཆེར་སྒྲོགས་ཉོན་མོངས་གཉིད་སྟོང་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་འགྲོལ་མཛད་ཅིང་།། མ་རིག་མུན་སེལ་སྡུག་བསྔལ་སྲུ་གུ་ཇི་སྙེད་གཅོད་མཛད་རལ་གྲི་བསྟན་མས།། ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་བསྟན། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་དངས་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་གང་གི་སྨོ་ནས་གནང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའི་སྨོ་ནས་གནང་བ་རེད། དེ་ལ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ་དང་། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཞེས་གསུང་སྐད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། གང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་བསྟོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའམ་བྱུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་བསྟན་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས་དགོས། དེའི་ནང་ནས་སྟན་པ་དང་། འཇམ་པ། ཆེ་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ། ཡིད་དུ་འཐད་པ་བཅས་གཙོ་བོ་རེད། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྲས་ཐོས་ཀྱང་མི་སྟན་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བས་འཇམ་པ། ཉེ་རིང་ཇི་ཙམ་ལ་བསྡད་ཀྱང་གསལ་བར་གོ་ནུས་པས་ཆེ་བ། གཏུལ་བྱ་སོ་སོའི་རང་རང་གི་སྐད་དུ་གོ་བ་རེད། མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གསུང་སྒྲུར་མི་དགོས་ཤེད། ལྟ་དང་། གཅོད་སྒྲིན། ཏེ་ཟ། བྱུལ་བུམ་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐད་དུ་གོ་ཐུབ། དེར་བཏེན་བྱུང་རབས་སྒྲ་བ་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བླ་ལོའི་སྐད་དུ་གསུངས་ཞེས་དང་། ལེགས་སྒྲུར་སྐད་དུ་གསུངས་ཞེས་སོགས་ཅོད་པ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་དངོས་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་མཁན་

ཡིན་ན་དེའི་ཐོག་རྩོད་པ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྡེ་ཅོང་ཁ་བས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཞེ་ཚོམ་དོན་ལྡན་ཀྱང་།། དེ་དག་རེ་རེའི་མདུན་དུའང་དེ་སྟེད་ཀྱི།། སྐུ་དང་གསུང་གི་བཀོད་པས་དུས་གཅིག་ཏུ།། མཛད་པ་མཛད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཉེར་ཞི་བ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་ཚོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གིས་ཉེ་རིང་མེད་པར་གོ་ཐུབ་པ་རེད། རྒྱུང་ལས། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཀྱང།། དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་སྣང་།། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་ཐ་དད་དུ་གོ་བ་རེད། དེ་དག་ནི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཐུའི་ནང་གི་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་རེད། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཐུའི་ནང་སེམ་ཕྲེའི་སྒྲ་དང་། ཁྱང་ཆེན་གྱི་སྒྲ། འབྲུག་གི་སྒྲ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། འདིར་འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྟོགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་མཐུག་པོར་ཡུར་བ་ལས་སློང་བ་དང་། དེར་བཏེན་སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་སྟོག་ལས་འགྲོལ་བར་མཛད་པ་རེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་བཏེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་འགོར་བ་དང་ཞི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་མཛད་ཅིང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མ་ཟད་བར་འགོར་བའི་སྒྲ་བ་མི་ལྟོག་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མ་ལྟོག་བར་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མི་ལྟོག །ཉོན་མོངས་སྒྲ་བའི་རྒྱུ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་བར་ཉོན་མོངས་མི་ལྟོག །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྤྱན་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་གཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ལས་ལྷགས་སྟོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་རེད། དེས་ན་འགོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་འགྲོལ་བར་མཛད་མཁན་ཀྱི་ཡན་ལག་བྱུག་ཐུ་ལྟན་པའི་གསུང་དེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་མངའ་བ་རེད། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་སྟོང་ཕྲངས་དང་། ལས་ཀྱི་ལྷགས་སྟོག་ལས་ཇི་ལྟར་འགྲོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད་པ་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དེ་མ་བསལ་བར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་

སྟོང་མི་ཐུབ་ལ། ལས་ཀྱི་ཡུལས་སྟོག་ལས་འགྲོལ་མི་ཐུབ། དེས་ན་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དེ་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འགাགས་པར་བརྟེན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཚེང་བ་ལས་འགྲོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མ་ཀུ་ཏེ་སྟེང་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲིས་གཅོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཙང་ཕྱག་གཡས་པར་དེའི་མཚོན་དོན་དུ་རལ་གྲི་བསྟན་པ་རེད། གང་ལྟར་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུའི་གསུང་དབྱངས་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་སློང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ལྟུགས་སྟོག་ལས་སློལ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་ཡིན། དེ་དག་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་རལ་གྲི་བསྟན་པ་བསྟན། དེ་ཡན་ཀྱིས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན།

གདོད་ནས་དག་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལྔས་རྫོགས་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོའི་སྐུ།། བཅུ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྤྲས་བདག་ཏྲོའི་མུན་སེལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འདུད།། ཅེས་པ་ནི་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་བསྟན། གདོད་ནས་དག་ཅིང་ཞེས་པ་ལ་བཤད་པ་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་རེད། རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིན་པ་དང་། ཏྲོ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་མ་ལས། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ་གྱུར་ཀྱང།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཡབ་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་བཤེས་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོ་དེ་ནམ་ཡང་ཏི་མས་མ་གོས་པར་གདོད་མ་ནས་དག་པ་དེ་ལ་གློ་བུར་གྱི་ཏི་མས་གོས་པ་རྣམས་ས་དང་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པས་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐུ་ལྔས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོའི་སྐུ་ལ་བཞེངས་པ་རེད། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཞིན་པ་ཡིན་རུང་རྣམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོའི་སྐུ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། བཅུ་ཕྲག་བཅུ་

དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་རེད། དེ་ནི་མཚན་བཟང་སྲུས་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དགེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་བསྟོམས་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་རེད། མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དགེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་རེ་རེ་ནས་ཤེས་འདོད་ཡོད་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྣབས་བརྒྱད་པའམ་དོན་རྣམ་བར་ངེས་པའི་མདོ་སོགས་སུ་གཟིགས་དགོས། ད་ལྟ་རེ་རེ་བཞིན་ཞུ་རྒྱུར་དུས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དགེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྦྱས་པའི་བདག་གི་བློའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་མཁན་རྡེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྨོ་གསུམ་གྱས་པས་འདུད་པ་ཡིན།

ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་རེད། ཉན་རང་ལ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱང་གྲགས་ཆེ་བ་མེད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟོད་ཚུལ་དེ་ས་བཅུའི་སྨོ་ནས་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ནང་ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྨོ་ནས་བསྟོད་ཚུལ་བཤད། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟོད་ཚུལ་དེ་ས་བཅུའི་སྨོ་ནས་དང་། ལྷ་ཡི་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲུ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པ་ལ་གོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཤངས་རྒྱས་ལ་ལྷུར་ནའང་བྱང་ཞིང་། དེ་ནི་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ནས་མི་སྐྱོབ་པའི་ས་མངོན་དུ་བྱས་པ་རེད། གང་ལྟར་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཞེས་པ་ནི་ཤངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷུར་ཚོགས། དེས་ན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དོན་དུ་ཤངས་རྒྱས་ཡིན་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཙང་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དགེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་རེ་འཇོག ।དགེར་ན་འཁོར་ཡོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལའང་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དགེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ནི་གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན། དེས་ན་མཚན་དང་དགེ་བྱད་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད། གང་ལྟར་མཚན་དང་དགེ་བྱད་གསལ་ལ་རྫོགས་པ་དེ་ས་ངས་རྒྱས་ལ་མ་གཏོགས་མེད། གལ་ཏེ་རྡེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ན་མཚན་བཟང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་

སྣྲས་པ་དང་། བྱང་སེམས་པ་བཅུ་པ་བའི་ངོ་བོར་བལྟས་ནི་མཚན་བཟང་དང་དགེ་བྱད་
རྣམ་མཐུན་པས་སྣྲས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཚོག །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་
ནི་སྤྱགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་ཚུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་ནི་
ཐུན་མོང་བ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་རེད། ང་ཚོ་སྤྱགས་དང་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་མཁན་ཡིན་ཙང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱས་ནའང་འགྲེགས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷར་ཤར་བ་ཡིན་ཙང་སངས་རྒྱས
ཐམས་ཅད་དང་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་མི་འགྲེགས་པ་མེད། དེས་ན་བཅུ
ཕྱག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྣྲས་པ་དེ་མཚན་བཟང་གསལ་ལ་ཇོགས་པས་སྣྲས
པ་ལ་བརྗོད་ཚོག །དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་སྲས་ཞེས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་མི་འདུག་ཅེ་ན།
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྒྲུར་བཞེངས་པ་ལས་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཚོག །བློ་བཟང
རྒྱལ་བསྟན་མ་ལས། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ་གྱུར་ཀྱང།། རྒྱལ་སྲས་ཚུལ་ཀྱིས
ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ
དེ་རྒྱལ་བ་རང་ཡིན་དགོས་མ་གཏོགས། རྒྱས་སྲས་ཤེག་གིས་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མི་ནུས།
དེར་བརྟེན་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པའི་ཡབ་ཡིན་ཙང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སངས་རྒྱས
ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས། ཡིན་ནའང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ཚུལ་བཟུང་བ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཤྲཱ་ཕུ་ཐུབ་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི
ཆོས་གསུང་ས་གཙོ་བོ་ནི་ཉེ་བའི་ཐུས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། དེའི་ནང་ནས་འཇམ་དཔལ
དབྱངས་དང་བྱམས་པ་མགོན་པོ་གཙོ་བོ་རེད། སྣྲ་ལ་སྒྲའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སངས་རྒྱས
ཤྲཱ་ཐུབ་པའི་སྒྲ་བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ་གཡས་གཡོན་ལ་ཤྲ་རིའི་བུ་དང་མོཌྜ་ལ་ཀྱི་བུ
གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཞེངས་པའི་སྟོལ་ཡོད་པ་བཞིན་བྱམས་མགོན་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས
ཀྱང་ལྷའི་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲའི་གཡས་གཡོན་ལ་བཞེངས་སྟོལ་ཡོད།

ཉེ་བའི་སྒས་ཆེན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ན་ཞུ་མཁན་དང་བཞི་གྲྭང་གནང་མཁན་གཙོ་བོ་དེ་རེད། དེའི་ནང་ནས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གལ་ཆེན་པོ་བཅོ་དགོས་པ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། སྒས་དོན་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་བྱམས་མགོན་ནས་བརྒྱད་པ་རེད། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་བཏེན་ནས་ཟབ་མོ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཤེང་རྩའི་སྟོལ་ཕྲེ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྟེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལ་བཏེན་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཤེང་རྩའི་སྟོལ་ཕྲེ་བ་རེད། དེས་ན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྒས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་རེད།

གོང་དུ་གང་བློ་མའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་དེའི་རྟེས་སུ། གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ།། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་རབ་ཏུ་གསལ།། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ མྱུན་སེལ་བ།། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པ་དེ་འཆར་ཅན་འདོན་པ་རེད།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་གཞན་ཞེག་ནི་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། གཞོན་ནུ་དང་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་གོ་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས།ཤ། གཞོན་ནུ་ཞེས་པ་དེ་ཇོགས་ཆེན་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ནང་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲ་ཐོག་མར་བརྟེས་པ་ན་གཞོན་ནུ་བུམ་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་སྟོལ་ཡོད།

ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ཌྷི། ནི་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་མཚན་སྔགས་རེད། དེ་ལ་ཌྷི། ནི་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་ས་བོན་རེད། མཚན་སྔགས་དེ་མང་པོ་འདོན་ནས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་གསལ་བ། ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ་བཅས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཆད་པ་དང་། ཆོད་པ། ཆོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འགྲུབ་ཐུབ། ལྷག་པར་དུ་ཌྷི་ཀྱང་པ་ཟུར་དུ་བསགས་པ་དེས་མི་བཟོད་པའི་གཟུབས་འགྲུབ་པ་རེད། ང་ཚོ་སྟྲི་བཏང་ནས་ཤེས་རབ་ཞན་པོ་རེད་ལ། ཤེས་རབ་ཐུན་བུ་ཡོད་པ་ཚོ་འང་བཟོད་དས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་མང་བ་

རེད། འཇམ་དབྱངས་ཞེ་ཁོ་དགེ་སྦྱོང་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་སྦྱོང་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད། རྒྱུན་དུ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་འདོན་པ་ཡིན་ནཥེས་རབ་འཕེལ་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་བར་དུ་ཏྲི་ཥ་ཎར་གསོག་གནང་ན་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་རེད།

བཙུ་ལྷན་ཁྲོད་ཀྱིས་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས།། བདག་བློའི་གཏི་མུག་མུན་པ་རབ་བསལ་ནས།། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡི།། བློ་གྲོས་ལྷོག་བས་པའི་སྣང་བ་སྐལ་དུ་གསོལ།། ཞེས་པ་ནི་མཚན་སྦྱགས་འདོན་པའི་རྗེས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དེ་རེད། དེ་ཡང་བཙུ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྲོད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་པ་ཐོ་བདག་གི་བློའི་སྟེང་གི་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསལ་ནས་བཀའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་བསྟན་བཅོས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་འགྲེལ་པ་བཅས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་སྐལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད།

བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་མཁན་ཆོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིག་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་པའི་ངེས་པ་མེད། ཤེས་རབ་ལ་མི་འཇུ་བ་སྣ་ཚོགས་དང། ཤེས་རབ་འཚལ་བ་དེའང་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། བསོད་ནམས་མེད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་འཚལ་བ་ན་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་ལ་མཐའ་མེད་པར་བརྟེན་གཟུང་ས་ཙ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་རེད། ཆད་མཐའ་ལ་ལྟུང་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱབ་མ་འཁྱོག་པར་ཤེས་རབ་དེ་འཚལ་བ་རེད། དེས་ན་ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ཤེས་མཁན་ཐམས་ཅད་ལ་ངས་ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་དོན་ཡོག་པ་ལ་འཚལ་བ་རེད། དཔེར་ན་རྒྱལ་ཕྲན་མཆོན་ཆ་བཟོ་མཁན་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞེས་མི་བརྗོད། ཉི་ཧོང་གི་ཤི་ཧོ་ཤེ་མ་དང་ན་ཀ་ས་ཀིའི་ནང་བྱུང་བ་དེ་མི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀའི་འབྲས་བུ་རེད་འདུག །ཡང་ན་མི་ཤེས་རབ་འཚལ་བ་ཞིག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀའི་འབྲས་བུ་རེད་འདུག་ཅ་ཅང་ལས་སྐྱ་པོས་ཤེས་ཕྱུག། དེས་

ན་ཤེས་རབ་ངོས་ཟིན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བློང་དོར་གྱི་གནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཆ་ཏོར་བ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཟེར། དེ་ནི་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འོས་དང་འོས་མིན། རྩང་དང་མི་རྩང་། བློང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་དབྱེ་བ་ཕྱི་ཐུབ་མཁན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་ཐུ་ཞེང་ཐུ་བ་ཤེས་ཐུབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད། མ་རྟོགས་པ་དང་ཝོག་པར་རྟོག་པ་ཐེ་ཚོམས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་འགོག་ནུས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཐུར་བ་ཞེས་བརྗོད། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་དེ་བཞིན་ལྡ་བའི་གནད་གསང་གཏིང་ཟབ་རྣམས་ལ་ཇི་ཙམ་དྲིས་ཀྱང་ད་དུང་རེ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་བློ་ལ་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་བཞི་པོ་ཚང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ། དེ་མིན་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་ཐུན་ཚེགས་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་མི་དགོས། དེ་ཚོ་ལ་གཅིག་བྱས་ན་མ་རིག་པའི་ཆུན་པ་དེས་བན་ཏུས་ཆེ་བ་ཡོང་སྲིད། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཡོང་ན་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ཙམ་མིན་པར། དོན་དེ་ཉམས་ལེན་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་རྒྱ་ནི་ཏ་ཙང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་སྟངས་ཤིག་དང་། གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་བརྟུད་སྒོམ་ཐོག་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་སྟངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས། བོད་དུ་ཅོ་ཤྲཱི་བདེ་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཚང་གིས་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་རྗེས་གནང་སྐལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུས་ཚོས་དགེ་འཕེལ་དུ་ཟླ་བ་ལྔ་དྲུག་རིང་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་མཚམས་བསྟད་པ་ལས་ཟླ་བ་ལྔ་དྲུག་རིང་ཚོས་རྩར་ཅོད་པ་ཡག་པོ་ཅོད་ན་དེ་ལྟར་གཅིག་གི་ས་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཆེ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེས་ན་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཐབས་གཞན་ཞེ་བགྲོ་ཕྱིང་དང་དགེ་བ་བྱ་རྒྱ་བཅས་དགེ་སྦྱོར་དེ་རེད། དགེ་སྦྱོར་མེད་ན་སྔགས་རྒྱང་པ་བགྲངས་ནས་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་འཇམ་དབྱངས་

སྒྲིབ་མཁན་ཚོས་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། དགེ་ཚ་གློག་པ་
དང་། དགེ་ཚ་འཁྲིད་པ། དགེ་ཚའི་ཕོག་བསམ་ཐོ་བཏང་བ་དེ་ངེས་པར་དུ་གཞི་ཙ་ལ་དགོས་
པ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱགས་ཆུང་པ་འདོན་པ་དང་བསྟོད་པ་ཤཱ་སྟ་གློ་ཐོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་རྒོག་རྒོག་གམ་རིལ་བུ་ལྟ་བུ་གནང་ཆུ་ཞིག་མེད།
སོ་སོས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བླལ་བ་བྱེད་པའི་ཐོག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་ན་གཞི་ནས་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཆུ་རེད།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མའི་ཟབ་གནད་ཁས་ཤན་ཐུགས་ལ་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བས་སྐྱ
མཉེལ་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆུ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཁག་མཇལ་འདུན་བྱུང་བ
དང་། སྐབས་དེར་བློ་མ་དབུ་མ་པ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བཀག་པ། དེ་བཞིན
ལྟ་བའི་གནད་མང་པོ་བློ་མ་དབུ་མ་པའི་བཏུད་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང
བ། རྗེས་སུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཐད་ཀར་འཇམ་དབྱངས་ལ་དངོས་སུ་བཀའ་འདྲི་གནང་བ
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་ལན་མང་པོ་ཞིག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི
ཐུགས་ལ་མ་འཚར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞར་ལ
ཚོགས་གསོག ཞར་ལ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོངས། གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ལྟ་རྟོག་ཆུ་མཐུད་བྱོས། ཆུ
མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཅས་བྱེད་ན་ཉིན་ཞིག་དོན་གོ
བ་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འོལ་ཁར་བྱ་བླལ་དུ་ཕེབས་ནས
དཀའ་སྡུག་ཆེན་པོས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་དང་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་གཟིགས་རྟོག
སོགས་གནང་ནས་ཐུགས་རབ་འཕེལ་བ་རེད། དེས་ན་དཔེ་ཚ་ཆུང་པ་བལྟས་པས་ཕན
ཐོགས་མེད་ལ། ལྟ་ཆུང་པ་བསྒྲུབས་པས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེ་ནི་ལྟ་དང་བློ་མ་ལ་གསོལ
བ་བཏབ་ཆུ་དང་། བློ་མའི་རྩལ་འབྱོར་གྱི་ཁོང་ནས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བསྒྲུབ་ཆུ་དང
ཡ་ར་པ་ཅ་ནའི་ཐུགས་འདོན་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ཐུ་མཐུད་ལྟ་རྟོག་བྱ
དགོས། གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ལྟ་རྟོག་ཀྱང་རང་གིས་དཔེ་ཚ་བལྟ་ཆུ་དང་། དཀོ་ཁྲན་ས་ནས

དགེ་ཁྲིད་ཞུ་རྒྱུ། ཆོད་པ་ཕྱོད་རྒྱུ། བཀྲོ་གླེང་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱུད་སྒོམ་སྒྲ་མཐུད་བྱེད་ན་དེ་ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཉེར་ལེན་རེད། ལྷའི་བྱིན་རླབས་ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་རེད། གལ་ཏེ་ས་བོན་མེད་ན་ཚུ་ལུད་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་གུ་སྒྲེ་མི་ཐུབ། ས་བོན་སྐྱམ་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ས་ལ་བཙུག་པ་དང་། ཚུ་ལུད་ཟླུག་པ། ཉི་མར་བསྟན་པ། ཟླུང་པོག་པ་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་མང་པོ་འཛོམས་དགོས། ས་བོན་མེད་པ་ལ་ཚུ་ལུད་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་གང་སྤྱར་ཡང་སྒྲ་གུ་སྒྲེ་རྒྱུ་མེད། ང་ཚོའི་ཤེས་རབ་སྒྲེ་བའི་ས་བོན་ལྷ་བུ་དེ་སོ་སོས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ནི་རང་གིས་འཛིན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ཕྱིའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་ཟླ་མ་དང་ལྷག་པ་ལྷའི་བྱིན་རླབས་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྦྱིན་ལས་འདོན་རྒྱུ་སོགས་རེད།

འཚར་ཅན་གང་བློ་མ་བཏོན་ནས་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། གང་བློ་མའི་མགོར་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་ན་ཚ་ཚང་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྒྲུབས་འགྲོ་མེད་ན་ནང་པའི་ཆོས་སྒྲ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲ་མི་འགྲོ་བ་རེད། རྟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་གསང་སྦྲགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་རེད། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་ན་འགྲུབ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ནང་པའང་མིན་ལ་ཐེག་ཆེན་པའི་གྲས་སུ་མི་ཚུད་པ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་སྟོབས་བདེ་པོ་བྱས་ན། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་ཚོགས་མ་ཚར་གསུམ་བཏོན་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་འཇམ་ངེས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་བསྟོད་པ་འདོན་པ་དེ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུ་གཉིས་ཚང་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་གཉིས་པོ་རེད། ཡིད་ཆེས་ཡོང་བ་ལ་སྒྲུབས་གནས་ངོས་གཟུང་དགོས། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་

སྒྲུབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་སྒྲུབས་དངོས། དགེ་འདུན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གོགས་སུ་ངོ་རེས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོས་ཐོ་ལེང་འགེལ་བྱས་པ་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་ཟེར། ནད་པ་ཚབས་ཆེན་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ནད་ངོས་བཟུང་ནས་སྨན་སྦྱོང་མཁན་གྱི་སྨན་པ་དང། ནད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པའི་སྨན། སྨན་དེ་དུས་ཐོག་ཏུ་ཟ་བ་བུ་འཇུག་མཁན་གྱི་ནད་གཡོག་བཅས་གསུམ་པོ་འཛོམས་ན་ནད་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པ་བཞིན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་ཕྱུག་བསྟལ་གྱིས་གཟེར་བའི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྒྲུབས་དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབས་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་མཁན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཚང་བའི་སྟོ་ནས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐོ་ལེང་གིས་བཀའ་ནས་སྒྲུབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་བསྲུང་ན་ནང་པའི་ཐུས་སུ་ཚུད་པ་དང། ཆོས་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་རེད།

དེ་ནས་ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་གཉིར་བྱེད་དགོས་པ་དང། དེ་ལས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་མེད་ན་བྱེད་མི་ཐུབ་ཅིང། ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བསྟུན་རྒྱ་ཡིན་བསམ་པའི་མེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོ་སྟོན་དུ་གཏང་དགོས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྒྲུབས་སུ་མཆི།། ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་སྟངས་རེད། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཞེ་བའི་འཇིགས་པ་ལའང་འཇིགས་ནས་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འཇོན་པ་རེད། བདག་གིས་སྲོན་སོགས་བཀྱིས་པ་འདི་དག་གིས།། འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང། དེའི་ཆེད་དུ་སྲོན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང། ལྷག་པར་དུ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་

གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་བསྟོད་པ་འདོན་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་སྙམ་པའི་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་བསྐྱེད་ནས་གང་སྨོ་མ་འདོན་དགོས། བསྟན་འགྱུར་ནང་གང་སྨོ་མ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་ཚར་གཅིག་དང་། བདུན། ཞི་ཤུ་རྩ་གཅིག ।བརྒྱ། སྟོང་ལ་སོགས་པ་འདོན་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཡོད། བྱང་ན་ཉིན་རེར་ལན་ཉེར་གཅིག་རེ་འདོན་ནས་ཕ་ར་པ་ཙ་ནའི་སྡེགས་གསོག་པ་སོགས་བྱེད་ན་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་ཡོད། གལ་ཏེ་འདོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ང་ཚོའི་ཁ་ལ་གོ་སྒྲབས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཕར་ཚུར་འགྲོ་བ་དང་། ཁྱོས་བྱེད་པ། འཁྱམ་འཁྱམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་འདོན་ཚོག་རེད། དེ་བཞིན་གཞན་དང་དག་འཁྱལ་བ་ཤད་བསྡད་པ་ལས་གང་ཚོ་མ་ཞིག་འདོན་ན་དོན་དང་ལྡན་པ་རེད། མང་པོ་ཞིག་གིས་ཞལ་འདོན་གནང་སྒྲབས་ལུས་གནད་བཅོས་པ་དང་། མཚོད་པ་འབུལ་བ། སྨོས་བཏུག་པ་སོགས་མེད་ན་མི་འགྲིགས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་འགྲོ་འཚག ཉལ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ནང་བྱེད་རྩད།

དྭང་བླངས་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་འདེགས་ཚོགས་ཆུང་གིས་གང་ཚོ་མ་དང་ཕ་ར་པ་ཙའི་སྒོར་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོང་། ངས་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་བཤད་པ་བཞིན་བྱེད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། སྨོན་ལྷུག་བདེ་དོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་དེའི་ཐོག་ཏུ་སྒྲབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བསྟན་དགོས་གསུངས་པར་བརྟེན། ང་རེས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་རྩལ་བཤད་མདོར་བསྡུས་རེ་ཞུས་པ་དེ་གཏམ་བཤད་རང་ཡིན། ང་རང་སྔ་མོ་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་མ་བྱུང་ནའང་སོ་སོས་ཤེས་པ་དེ་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད་རྩད། བར་ལམ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་དུ་ཞུགས་པར་བརྟེན། ཟླ་མ་དང་དགོན་པོ་གཉིས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡག་པོ་མེན་པར་མཐོང་ནས་ཆོས་མི་བཤད་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན། ཁོན་ཀྱང་ཉན་མཁན་སོ་སོས་ཆོས་ཀྱི་འདུན་པ་བཞག་ནའང་བཞག་མི་ཆོག་པ་མེད། ངའི་གང་

བློ་མའི་བཤད་ལྡང་དེ་ཅ་སྐྱབས་རྗེ་ཁྱེ་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཛིང་དང་ཅགོང་ས་ཅ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཐོབ་ཡོད། གང་ལྟར་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དུས་རྒྱུན་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཐུབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་ཚོ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་མེད་ན་ཁག་པོ་རེད། བཟུང་ན་ཚོགས་མི་ཟིན། བསམ་ན་དོན་མི་གོ་བསྟོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་ཡོད། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེ་ན། སོ་སོས་མ་འཛིན་པ་ན་ལྷག་པའི་ལྷའམ་ཡི་དམ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བསྟོད་པ་བྱིན་ཆུབས་ཅན་འདི་འདོན་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

གང་བློ་མ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུगས་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་འདོན་པ་གཉིས་ལ་ཕན་བུ་ཁྱད་པར་འདུག །དེ་གཉིས་ཀ་རྟེས་སུ་བཀོད་ཡོད།

བསྟན་འགྱུར་ཁོད་དུ་བཞུगས་པ་དེའི་ནང་། གཙོ་ནས་དཀའ་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལུས་ཤོགས་རྒྱལ་སྲས་སྐུ།། བཅུ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྒྲས་བདག་བློའི་ཐུན་སེལ་ཁྱེད་ལ་འདུད།། ཅེས་བྱང་བ་བཞིན་ཚོགས་ཤུང་དང་པོའི་ནང་ཐུ་བོ་ཞེས་པ་དེ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་ཤུང་གཉིས་པའི་ནང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་ཁྱེད་ལ་ཞེས་བྱང་ངོ་།། དེ་ནི་ཚོགས་བཅད་འདིའི་ཚོགས་ཤུང་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཚོག་འབྲུ་བཅོ་ལྔ་རེ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་མོ།། །།

༢ གང་བློ་མ། (བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུगས་པ།)

ཀཀ།། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཀྵི་ཏི་ཀཱཏ་པལ་ནྱམ་སྡུ་ཏི། བོད་སྐད་དུ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་

ཏན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གང་གི་བློ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་བཀལ་ཉི་ལྟར་རྣམ་དག་རབ་གསལ་བ།། ཇི་སྙེད་དོན་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་གྱེགས་བམ་འཛིན།། གང་དག་སྲིད་པའི་བཅོན་རར་མ་རིག་ཆུན་འཐོམས་ལྟུག་བསལ་གྱིས་གཟིར་བའི།། འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་ཡན་ལག་བྱུག་ཅའི་དབྱངས་ལྟན་གསུང་།།

འབྱུག་ལྟར་ཆེར་སྒྲོགས་ཉོན་མོངས་གཉིད་སྨོང་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་འགྲོལ་མཛད་ཅིང་།།། མ་རིག་ཆུན་སེལ་སྤྲུག་བསལ་ཆུ་ཀུ་ཇི་སྙེད་གཅོད་མཛད་རལ་གྲི་བསྣམས།། གདོད་ནས་དག་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལུས་ཇོགས་རྒྱལ་སྲས་སྐུ།། བཅུ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྒྲས་བདག་ཏྲེའི་ཆུན་སེལ་ཁྱོད་ལ་འདུད།།

གང་ཞིག་ལྷུག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གཅིག་དང་། བདུན་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དང་། བརྒྱ་དང་། ཕྲྀང་ལ་སོགས་པ་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྒྲོགས་པ་དེ་ནི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྒྲིབ་པ་འདག་པ་དང་། ཐོས་པ་འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་བས་པ་དང་། མི་བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་། ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྷོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ།། གང་ཞིག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་དུ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྟན་པས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་མདངས་རྣམས་རིམ་ཀྱིས་བསྟོད་པ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་ཆེར་འཕགས་ནས་སྒྱུར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ།། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ། སྒྲོན་དཔོན་རྗོ་རྗེ་མཆོག་ཆས་མཛད་པ་ཇོགས་སོ།། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ্ཌི་ཏ་འབྱུམ་ཐུགས་གསུམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཇོག་ལོ་ཆུ་བས་བསྒྱུར་བའོ།།། །།(འདི་ནི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། རྒྱུད། ཀུ། ༢༧བཅ ནས་ ༢༩ནའ་ བར་གསལ།)

༢ གང་བློ་མ། (ཡོངས་གྲགས།)

ཀཱ།། བླ་མ་དང་མཁོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གང་གི་བློ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་བལ་ཉི་ལྟར་ཆགས་དག་རབ་གསལ་བས།། ཇི་སྙེད་དོན་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀར་གྲོགས་བམ་འཇོན།། གང་དག་སྲིད་པའི་བཅོན་རར་མ་རིག་ཆུན་འཐོམས་ཤུག་བསྡལ་ཀྱིས་གཟིར་བའི།། འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་ཡན་ལག་རྒྱུ་ཆུའི་དབྱངས་ལྟན་གསུང་།།

འབྱུག་ལྟར་ཆེར་སྒྲོགས་ཉོན་མོངས་གཉིད་སློང་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་འགྲོལ་མཛད་ཅིང་།།། མ་རིག་ཆུན་སེལ་ཤུག་བསྡལ་ཆུ་ཀུ་ཇི་སྙེད་གཅོད་མཛད་རལ་གྱི་བསྟན་པ།། གཏོད་ནས་དག་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལུས་རྟོགས་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོའི་སྐུ།། བཅུ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྤྲས་བདག་བློའི་ཆུན་སེལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འདུད།།

ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ཏྲི།

བཅོ་ལྟན་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས།། བདག་བློའི་གཏི་མུག་ཆུན་པ་རབ་བསལ་ནས།། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡི།། བློ་གྲོས་སྒོ་བས་པའི་སྟང་བ་སྟལ་དུ་གསོལ།།

(སྒོ་བ་དགོན་ཟམ་གཙོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལྷ་ཏ་གོང་ཀྱི་དབུས་གཙུག་ལག་སྒོ་བ་ཁང་གི་རེས་སྐྱོན་པའི་མཛད་ཁྲར་ཅམ་བཞག་གིས་སྤར་ནྱཥ་བོད་དགོན་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྐུ་ཞབས་ཞགས་ཀྱི་གཟིམས་ཁང་གླ་གླས་ཀྱིས་བཞུགས་བཞིན་པར། ལྷ་ཏ་མཐོ་སྒོ་བ་དྲང་བླངས་སྒྲི་ཚོགས་ཞབས་འདེགས་ཚོགས་ཆུང་དང་ལྷ་ཏ་སྒོ་བ་ཐུག་བདེ་དོན་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་རེ་སྐུལ་གོ་སྒྲིག་འོག་ ༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཟླཀླུལ་ཁང་པའི་མདུན་ཐང་དུ་གང་བློ་མ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛོད་བསྟན་འདི་གནང་།)

༢ ཡོན་ཏན་གཞི་བཀྲིས་ཀྱི་མཁའ་བཀའ་ཁྲིད།

ཉིན་དང་པོ།

(༡༩༧༥ ཟླ་བ་ ༧ ཚེས་ ༣༠)

སྒོམ་འགྲོ་ཚོས་བཞད།

ཨཱཿ།། ཐོག་མར་བླ་སྒོམ་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིཉམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་སྐད་དང་གླུ་དང་གཙོར་སྒྲིན་སྐད།། གྲུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་བོར་ལས་ལྷག་ འདི་འདྲ་རྟེད་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན།། རྟེད་དཀའ་འཇིག་སྣ་ནམ་མཁའི་གློག་དང་འདྲ།། ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་ འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན།། སྤྱན་པ་འཕྲང་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ལྟུང་ནས།། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟེང་པོ་ལེན་པ་དགོས།། རྒལ་འཕྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་ཨཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྟེད་པར་དཀའ་བ་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟེད། མཇལ་དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། འཕྲད་པར་དཀའ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ལྷན་པ་དང་འཕྲད། རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་བློ་ངོར་བྱེ་གནས་འབྱེད་པའི་ཐོ་ཡི་ནུས་པ་ཕན་བུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་སྟེ་བ་གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་འདི་ལྟ་བུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྙེན་འདི་ཡང་ཡང་ཆེད་པར་དཀའ་བ་དང། དེ་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཇིག་སྟ་བ་ཡིན་ཙང། ངོན་ཚེ་ཞིང་ཆེད་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྙེན་བཟང་ཞོ་འདི་ཚེ་འདི་སྟང་གི་བྱ་གཞན་རྒྱང་པར་མཁོ་ཞོ་མཁོར་ནས་སྒྲུན་པ་འཕྲང་བ་བཞིན་མ་བྱས་པར་ཉིན་དང་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྙིང་ཞོ་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

ང་ཚོ་ལ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ཕྱོགས་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དེ་ཅི་ཙང་གསལ་ཞོ་རེད། ལྟག་པར་ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་འདི་ལ་བལྟས་ན་བྱེད་རྒྱ་ཕྲིག་པ་དང་བསམ་རྒྱ་ཁྱོན་མོང་ལས་མེད་པའི་གནས་སྟངས་མཐའ་ཞན་ཞིག་ཡོད་པར་བརྗེན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའམ། ཡང་ན་ད་ལྟ་བཞིན་དལ་བརྒྱུད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་མིའི་ལུས་རྙེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཐོབ་མིན་ནི་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཚེ་འདིའི་དལ་འབྱོར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རབ་ལ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པ་དང། དེ་མིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཅི་ཙང་ཕངས་ཞོ་རེད། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གོང་མ་ཚོས། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་མཉེ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པ་དང། ཝོ་གཅིག་ཝོ་གཉིས་མཉེ་ན། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཙང་ཐུགས་བདེན་པ་རེད། ཚེའི་ལྟག་མ་ཝོ་རེ་ཟུང་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྙིང་ཞོ་ཡག་ཞོ་ཞིག་ཟླངས་ནས་གདེང་འཚེལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ད་རེས་ལུས་རྙེན་ཡག་ཞོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་གིས་སྙིང་ཞོ་ཟླངས་མ་ཐུབ་པ་དང་སྒྲུན་པ་འཕྲང་བ་བཞིན་ཚེ་འདི་སྟང་གི་བྱ་གཞན་ལ་གཡེང་ནས། སྐབས་རེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མི་ལུས་ཐོབ་པར་ཅོག ། དལ་བརྒྱུད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྙེན་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་བར་

ཀོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་ལྷག་བས་རྡེ་ཁྱེ་བྱང་རྡོ་རྡེ་འཛིན་གྱིས་མི་དབྱལ་པོ་ཞིག་ལ་གསེར་རྡོ་ཅིག་རྒྱེད་པ་དེ་རང་གི་དབྱལ་བ་སེལ་ཐབས་ལ་བེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་གཞན་ཞིག་ཏུ་བོར་ནས་སང་ཉིན་འདི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱར་དུ་རྒྱེད་པར་ཀོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་པའི་དགེ་ཏུ་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་རེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྐྱེས་ཚུལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་དང་ཁྱད་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མ་འཚོལ་བའི་སྨོ་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱེས་མ་ཐུབ་པར་མན་ངག་དང་གདམས་ངག་ཡན་གར་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཡི་བསྟེན་སྐྱེས་དང་བཟློས་པ་བཏང་ངས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་ཚོད་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་མེད།

ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སེམས་འདྲལ་བའི་རིམ་པ་གཅོ་བོར་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། ཆོས་ཞེས་པ་དེ་སེམས་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། སེམས་དེ་འགྲུར་བ་བཏང་ནས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཆོས་དེ་ཕྱི་ལོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། གཟུངས་སྦྱགས་མང་པོ་བཟློས་པ་དང་ལྷ་ཡི་བསྟེན་སྐྱེས་ཅམ་གྱིས་མི་ཡོད། གང་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོང་བ་མ་བྱང་ན་ཆོས་དེཝང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱོ་བ་རེད། དེར་བཏེན་ཏོ་བོ་རྡེ་བོད་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་གསུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ལ་མི་ཞིག་སྐོར་བ་བསྐོར་བར་གཟིགས་ནས། དེ་ལ་སྐོར་བ་བསྐོར་བ་གློ་བ་དགའ་སྟེ། དེ་ལས་ཆོས་ཅིག་བྱས་ན་ཨང་ཞེས་གསུངས་པར་བཏེན། མི་དེས་སྐོར་བ་བསྐོར་བ་ལས་མདོ་གློག་ན་དགའ་སྟམ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡད་ནས་མདོ་གློག་པ་རེད། ཏོ་བོ་རྡེས་བསྐྱར་དུ་གཟིགས་ནས་དེ་ལ་མདོ་སྟེ་གློག་པ་གློ་བ་དགའ་སྟེ། དེ་ལས་ཆོས་ཅིག་བྱས་ན་ཨང་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཐེངས་མང་བྱང་བའི་རྡེས་མི་དེས་ཏོ་བོ་ལ་ཆོས་རྡེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་འདི་ཞུ་སྐབས། ཏོ་བོ་རྡེས་ཆོས་ཞེས་པ་དེས་སེམས་འཚོས་

དགོས་ཤིང་། སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་དང་སེམས་རྒྱུད་བཟང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཕྱིའི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་བ་ཡོད། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རིམ་བཞིན་བསླབ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ལྡན་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་འདི་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཇིག་རྟེན་པ་སྟོས་མ་དགོས། ཕྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ཟོས་ཕྱིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། འཆི་བ་ངེས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བརྟེན། ཚོས་བྱེད་ཀྱི་སངས་ཉིན་མ་བསླེབས་གོང་།། འཆི་དུས་ཀྱི་དེ་རིང་བསླེབས་ཉིན་ཡོད།།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོས་བྱེད་རྒྱུའང་སངས་བྱ་གནངས་བྱ་ལ་མ་བཞག་པར། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་ཞོ་རེད།

དེ་ཡང་འཆི་བའི་རྟེས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་རེད། གལ་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ན་དམྱལ་བ་ལ་ཚ་གྲང་བཅོ་སྒེག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ། དུད་འགྲོ་ལ་གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་གང་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ལ་མ་འདས་པ་རེད། དེས་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་དཔག་ན་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་གཏེར་ཚོད་མེད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཡང་དག་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་པར་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་ན་བསྐལ་པ་ནས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མ་ཐར་བར་གནས་དགོས་ཉེན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་རྡུལ་ཕན་ཕུང་དུ་ཞིག་བཞེས་ཏེ་ཀུན་དགའ་གོ་ལ་ངའི་སེན་མོའི་རྩེ་ལ་ཡོད་པའི་རྡུལ་དེ་མང་ངམ། ས་ཆེན་གོའི་རྡུལ་དེ་མང་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། ཀུན་དགའ་གོས་བདེ་བར་གསེགས་པ། ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོར་ཡོད་པའི་རྡུལ་དེ་ཏ་ཙང་ཕུང་ཕུང་རེད། ས་ཆེན་པའི་རྡུལ་དེ་ལས་ཏ་ཙང་མང་བ་རེད། དེ་གཉིས་ལ་བསྟུར་ཐབས་མེད་ཅེས་ཞུས་པ་རེད། སྐྱར་ཡང་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་བདེ་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་རྣམས་ངའི་ཕྱག་མཏྲོག་ཀྱི་རྩེར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་དང་མཚུངས་པ་རེད། ངན་སོང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་རྣམས་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདུལ་བའི་ལུང་བའི་ནང་གསལ། དེ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལན་གཅིག་སྐྱེས་ཚར་ན་དེའི་ཕྱག་བསྟལ་བཟོད་ཟློག་མེད་པའི་དབང་གིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཅ་ཅང་སྒྲུབ་ཁག་པོ་རེད། དགེ་བའི་བསམ་པ་ཅམ་ཡང་འཕོར་བ་ཁག་པོ་རེད་ལ། དགེ་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་འཕྲད་རྒྱ་མེད། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཅང་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་སུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོང་བ་རེད། མངོན་པ་མཛོད་ལས། ཕ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་།། ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་།། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས།། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ནི་ཚང་བ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡོད་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཤད་མ་དགོས།ཅ། དེས་ན་ངན་སོང་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་ཞེས་པ་ཅ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་མངོན་འདོད་ལ་མངོན་མཐོ་དང་འགས་ལེགས་གཉིས་སུ་འགས་པ་གནང་ནས་ཐོག་མར་མངོན་མཐོ་བསྟན་དགོས་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དེ་རྟེན་བཟང་པོ་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ་ཡོང་བའི་གོ་སྒྲས་བྱང་ན་དེའི་ཐོག་ནས་འགས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་དེ་བསྟན་ཐུབ་པ་བསྟན་ཡོད།

དེས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་འགས་པར་འབད་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྒྲུབས་འགྲོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲུབས་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སྟོན་པ་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་

སྐྱབས་དངོས་ཀྱི་འདུས་ཤེས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་བོགས་ཀྱི་འདུས་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་བློང་དོར་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་ངེས་པར་དུ་གནང་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོས་མིའི་ལུས་རྟེན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་བྱེད་ན། སྲོག་འཛིན་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེད་གྱུར་ནས།།ཀ། བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན།། འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ།། འདི་ལས་ཆོང་པར་བཤད་གཞན་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདི་ལས་བསླུས་པ་དང་། འདི་ལས་ཆོང་པ་གཞན་མེད་པར་འགྲོ་རྒྱུར་བརྟེན། ཚེ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཆེད་དུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་བསྟུངས། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་བསྟུངས། དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སོགས་བྱས་ནས་གལ་ཕྲིད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟང་བ་ཞིག་བྱུང་ནའང་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་ཆད་ལ་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་གནས། ཡུལ་གང་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད། ཁྱོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཁོར་བའི་ནང་གྲོང་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཙང་། དེ་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་ཆད་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ནའང་གནས་སྐབས་ལ་ཀུ་ཡང་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། མཐར་ཐུག་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་སུ་ཡང་ཡང་འཁྱམས་ཏེ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཐོང་དགོས་པ་ནི་བཤད་མི་དགོས། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཅ་ཙང་མང་བར་བརྟེན།

ཐེངས་གཅིག་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་འཁོར་བ་སྲིད་དང་བྲེ་བཀ་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་པའི་སྨོ་ནས་འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་ཐབས་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལས། ལས་འབྲས་མི་བསླུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས།། ཡང་ཡང་བསམ་པའི་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤེས་ལྟོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤེས་ལྟོག་པའི་དེས་འབྱུང་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤེས་ལྟོག་པའི་དེས་འབྱུང་གིས་ཟིན་ནས་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབས་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།

འོ་ན་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་གོ་ཆོད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་འཚེ་འཚོས་པས་ངོ་མི་ཤེས་པ་མ་གཏོགས། རང་གི་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པར་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་མ་རབས་དང་ཁྲིལ་མེད། ཞེ་བ་ཏྲང་པའི་མཐའ་ལ་ལྷུང་རྒྱུ་རེད། ལར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་མ་བྱས་པ་མེད་པ་མ་ཐད། མ་བྱས་རིམ་བཞིན་དུ་ཚེ་འདིའི་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཏྲི་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དེ་ལ་རེས་པར་དུ་ཏྲི་གཟོ་དགོས་པ། ཏྲི་གཟོ་བའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྙིང་རྗེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་འབྲལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པའི་ལྷག་བསམ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་ལ་རིམ་གྱིས་བློ་སྦྱངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྨོན་པ་ཕྱིན་བྱུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སོགས་ལ་བསླབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་དངོས་གནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་རེད། དེ་འདྲ་ཐུབ་ན། སྨོན་འཇུག་ལས། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད།། མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ།། དེ་རིང་སངས་

རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།། སངས་རྒྱས་སྲས་བདག་གྱུར་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དང་། རང་གི་ཚེ་འདི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དེ་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་དོན་ལྡན་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བསླབས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལཱའང་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བསླབ་པའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་ཐོས་བསམ་མ་བྱེད་ན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ། ཤུང་གྲངས་སོགས་མཉེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ཟློང་ནས་ན་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱོང་པོ་ལེན་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་མེད། དེས་ན་ཐོག་མ་གལ་ཆེ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བློ་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསླབ་དགོས་པ་དེ་བློ་མའི་ནྱང་ནས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཐོས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་བསམ་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས། མངོན་པ་མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས།། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བ་དགོས།

སྦྱོར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བ་ཆུམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་དགོས་པའི་ཐོག་ཞིབ་ཚགས་པོས་དགོངས་བཞེས་གནང་དགོས། དམིགས་བསལ་གྱིས་གཙུག་ས་ཆེན་པོའི་ནང་བཞུགས་པའི་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་ཚོས་ཞར་དང་ཞོར་ལ་གང་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་གཞུང་རྒྱས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཇོགས་ཚུལ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གཙམས་ངག་ཏུ་འཆར་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་གཞུང་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་བརྗོད་དོན་རྒྱས་གང་ཟག་གཅིག་གི་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་

གྲྭ་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་དང་ཤུང་བྱང་གི་ཐོག་ནས་རྒྱུད་ཏི་ལྟར་སྦྱང་དགོས་པ་དེའི་ཐོག་ངེས་པར་དུ་ཐུགས་བསམ་བཞེས་དགོས། ལྷགོང་ས་ལྷག་བས་མགོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དེང་སང་གངས་ས་ཁག་གི་ནང་སྒྲིར་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྟོན་གཉེར་མི་དམན་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྔ་བོད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡོད་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། གང་ལྟར་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་བཅལ་བྱོལ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་དཔགས་པའི་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྟོན་གཉེར་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡག་པོ་ཡོད་པ། ཡིན་ནའང་སྟོན་གཉེར་དེ་དག་མང་ཆे་བ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་སོང་སྟེ་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བའི་རིམ་པ་ཉུང་ཏུགས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ལ་སྟོན་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་གནང་བའི་དགེ་བར་ཤེས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་གནང་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་སྟོན་གཉེར་མ་བྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། སྐབས་དེ་སྟོན་གཉེར་མ་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆे་བ། ཚོགས་ཤེས་མེད་པ། དཔལ་འབྱོར་ལ་དགའ་པོ། ཐུགས་དོགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་མང་བ་ཡོད་པ་དེ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན། གང་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་དུ་སྦྱར་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བའི་རིམ་པ་དེ་ཉམས་སུ་མ་ལེན་པ་དེས་ལན་པ་རེད་ཅེས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་གི་ཡོད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་ནི།། གཞུང་ལུགས་གཏམས་པར་ཤར་བ་མེད་པས་ནོངས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཞུང་ལུགས་གཏམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་སྟོན་གཉེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་རིག་པའི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱི་ཡོད་སྣམ་ཡང་ཁྱངས་མི་འཕྲོལ་བ་རེད། དེ་སྔ་བོད་ལ་བསྟན་པ་ས་དང་རྗེ་དང་གྱི་སྐབས་སྲའང་གཏན་ས་ཆེན་པོའི་ནང་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་དབྱར་ཁ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་རྒྱུ་དང་། དགུན་ཁ་ལ་ལམ་རིམ་བདེ་ལམ་དང་སྒྱུར་ལམ་སོགས་སྲོད་ཚོས་སུ་གནང་རྒྱུ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཚོ་གཏན་ལེན་ལྟ་བུ་སོང་བ་རེད་མ་གཏུགས། ཐོག་མར་གཏན་ས་འདི་སྟོན

གཞེར་བང་སྒྲིག་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་གཅིག་རིང་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ཐོས་བསམ་གང་གནང་བ་རྣམས་དབྱར་ཚོས་དང་དགུན་ཚོས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གྱི་འཛིན་ཐབ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཞིབ་ཚགས་ཡོས་གོ་བརྡ་སྦྱད་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོ་ད་ལྟ་འདིར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྦྱངས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་གཙན་སྡ་ཁག་ཏུ་སློབ་གཞེར་གནང་མཁན་ཚོའང་དུས་ནས་དུས་སུ་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཞེར་བྱས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སྐོར་ལ་ཡང་ཡང་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་མིན་མི་ཚེ་གཞུང་ཆེན་པོར་སློབ་གཞེར་བྱས་པ་ལ་འཆི་ཁར་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འདི་འདྲ་ཞིག་འགྲུབ་སོང་བསམ་པའི་གཏེང་ཚོད་མེད་པར་འགྱོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་དགོས་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་ཕངས་པོ་རེད། གལ་ཏེ་བསྟན་པ་དང་མ་འཛལ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཁག་མེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཛལ་བ་དང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཞེར་གྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་ནའང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་མ་འདུལ་བར་ལྷག་ན་ཏ་ཅང་ཕངས་པོ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འེས་པར་དུ་གསན་བཞེས་གནང་དགོས་པ་རེད།

དེའི་ཆེད་དུ་ད་རེས་འདིར་བློ་གསལ་གྲོང་གི་ཕུ་ཁང་ཁང་ཚན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པའི་ནང་འཚང་ཉན་ཐོག་མ་ལམ་རིམ་གྱི་ཞིང་མཚོག་སྒོ་འབྱེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འོག་ཏུ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་པ་དུ་བྱེད་ཚུལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་བཤད་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་ཅམ་འབྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་བབས་པ་རེད། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་མཁན་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ། དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་སྒྲུམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་གསན་དགོས་པ་ཡིན་པ་རེད།

གང་གསན་པར་བྱ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་བླུང་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་རབ་མོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བསྡུས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཤར་སྒོམ་གྱི་ཆེད་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཙུམས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞིར་ལྷུར་མའི་བཤད་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་འབྲུལ་བ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་ནང་གསུངས་པ་བཞིན་དཔལ་ནུལཆུའི་མཁས་པ་ཆོས་དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་དང་། དེ་དག་ནི་བླ་མའི་ངག་དག་པ་དང་། སྟོན་མའི་རྒྱུད་དག་པ། བཤད་བྱའི་ཆོས་དག་པ་བཅས་རེད། ཡིན་ནའང་དུས་ཕྱིས་བོཏམ་ཤྲཱི་ལའི་མཁས་པ་ཆོས་ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཚེ་བ་དང་། གཙམས་ངག་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཚེ་བ། ཚེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། གཙམས་པ་དཔོས་ཀྱིས་སྟོན་མ་རྗེ་ལྟར་དཀྱི་བའི་རིམ་པ་བཅས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་པ་ཡིན་ཙང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གིས་གཙོས་ལམ་རིམ་གྱི་འཛིན་ཉན་གནང་བའི་སྲོལ་ལ་དེ་བཞི་ཅིས་ཅན་དུ་མཛད་ཡོད་པ་བཞིན་ངས་ཀྱང་འདིའི་ཐོག་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཕྱི་ས་བཅད་ཅེས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན་ད་རེས་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱི་བཤད་ཁྲིད་འབྲུལ་བའི་སྒྲབས་སུ་རྩ་བ་ཙམ་ཆོག་འགྲེལ་བརྒྱབས་ནས་ཞུ་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་བང་འགྲིགས་པོ་དང་ཤར་སྒོམ་གནང་བདེ་པོ་ཞིག་མེད། དེར་བརྟེན་པོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་བཅད་ཅིག་དང་སྦྱར་ནས་ཞུ་ན། གལ་ཏེ་ས་བཅད་ཀྱི་ཤུང་གྲངས་དེ་བློ་ལ་རེས་ན་དེའི་ཐོག་ནས་ཤར་སྒོམ་རྗེ་ལྟར་གནང་ནའང་ཁོ་རིམ་མ་འཚོལ་བ་དང་། ཤུང་གྲངས་ཚང་བ། ངོ་པོ་མ་ཏོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད། དེ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་བཞིན་བྱས་ན་ཐུན་བུ་རྒྱས་

དྲགས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་གཞི་བཞག་གིས་འཕྲོས་བཤད་རྣམས་མི་དགོས་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབས་སུ་ངེས་པར་དུ་བསམ་བློའི་ནང་སྟེབས་དགོས་པའི་ས་བཅད་རྣམས་རྒྱར་བཏོན་གྱིས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཚོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་དེ་མདོར་བསྡུས་ན་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ཞེས་སྟབས་བདེ་བྱས་ནས་ཞུ་གི་ཡོད། གང་ལྟར་ཚེ་འདིའི་དོན་གཉེར་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉིང་མཐར་སྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་བསམ་པའི་ཀུན་སློང་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩེས་མ་ཟིན་ནའང་། ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་ཚུན་ཚད་ཀྱི་རྩེས་ཟིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཚོས་གསན་པའི་སྒྲུབས་སུ་བློ་མས་བཤད་པ་དང་གཞུང་ལུགས་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་གནས་ཚུལ་གསར་པ་གོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་གོ་རྒྱ་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། གང་ཞུས་པ་རྣམས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ནས་གཟིགས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྟག་པར་དུ་ལམ་རིམ་སོགས་འཚད་ཉན་གནང་བའི་སྒྲུབས་སུ་ལམ་རིམ་ནང་གསུངས་པ་བཞིན་སོ་སོའི་སེམས་ནང་འདུག་དང་མི་འདུག་གཟིགས་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་མེད་ན་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤེས་དང་། ཡོད་ན་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་གནང་དགོས། གང་ལྟར་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་ད་ལྟའི་བསམ་བློའི་འཁྲེར་སྟངས་གཉིས་དབར་འགལ་བ་ཡིན་མིན་གཟིགས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ངའི་ངོ་ཤེས་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་བྱག་སྟྭ་བ་ཆེན་པོ་ཌཱཀ་ཀྱི་ཉཱ་ཡ་ཤ་ཀ་ཞེ་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད། ད་ལྟ་དགོངས་པ་ཐོག་པ་ཞིག་པ་རེད། ཁོང་གིས་རང་གི་རྟེས་འཇུག་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གা་རེ་གསུངས་པ་རེད། རིག་བྱེད་བཞིའི་ནང་གা་རེ་ཡོད་རེད། གཅེར་བུ་པ་སྟོན་པ་མཁའ་ཀྱིས་གা་རེ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཁྱེད་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ।དེ་ལ་བྱས་གа་རེ་ཡོད་རེད། ཁོང་ཚོས་གསུངས་པ་གཞི་ལ་བཞག

ནས་ཞིབ་འཇུག་དེ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བྱེད་དགོས། སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་བློའི་འཕྲེང་སྒྲངས་དེ་ཁོང་ཚོས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་དང་མི་མཐུན་གཟིགས་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོ་ལ་སྦྱར་ནའང་གཅིག་པ་རེད། ང་ཚོས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གང་གསུངས་པ་རྣམས་ཕར་ལ་ཞུ་དགོ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། ཁོང་ཚོས་གསུངས་པ་རྣམས་ང་ཚོའི་སེམས་རྒྱུད་ནང་ཕན་གནོད་གང་འདྲེས་པ་དང་། འགྱུར་བ་གང་འགྲོ་བ་དེའི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་དགོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད། གང་ལྟར་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ལ་མ་སོང་བར་ནང་དུ་བསློགས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ལ་གཟིགས་དགོས་པ་དེ་ཐུགས་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་ཚོས་གསན་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་སློང་གི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་གནང་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།ཁ། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཚོས་ཁྱབས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ལ་ཉན་བ་ཤཱད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་དཀྱི་བའི་རིམ་པ་བཅས་པ་བཅད་བཞིའི་ཐོག་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བདེ་པོ། ཚོས་ཁྱབས་བཙུན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོ་ཆེ་བ་བསྟན་པ། དེང་སང་མཁས་པར་གྲག་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཚོས་ཁྱབས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་ཞེས་པ་དེ་དགོས་གལ་མི་འདུག །གང་ལགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། གང་ཟག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྟྲུབ་མི་ཐུབ། ཚོས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་གང་ཟག་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསྟྲུབ་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཡུ་བུ

ཡོད།། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་པར་ཚོས་ལ་རྟོག་པའི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་རྒྱ་ཡོད་བསྡད་པ་ཞེག་རེད། ཡིན་ནའང་ཚོས་ཁྱངས་བཙུན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་ཞེས་པ་དེ་མཛད་པ་པོ་རྣམས་སུ་བཀོད་ནས་དེས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསྟན་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མེད། སྒྲིར་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་དུ་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངག་ཅིག་ཡིན་ན་དེའི་རྩོམ་པ་པོ་ཚད་ལྡན་ཡིན་མིན་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རེག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ།། ཡེ་དམ་ལྷའི་གནང་བ་ཐོབ་པཉམ་མ་བཀག་པ་བཅས་རྒྱ་གསུམ་པོ་གཞུང་ལུགས་ནང་གསུངས་པ་བཞིན་ཚད་མིན་བལྟ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་ཚོས་ཁྱངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་ཞེས་པ་དེས་མཛད་པ་པོ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་བརྩམ་པའི་སྟྲིའི་རྒྱ་དང་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཚད་མིན་བལྟས་པའི་ཐོག་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་ཚད་ལྡན་ཡིན་མིན་དགོག་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། གཞི་ནས་གཞུང་དེས་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ་དང་། ཐུང་ཟད་ཕྱོགས་གྱུར་བསྟན་པའི་ཆ།། ཤིན་ཏུ་ཕྱོགས་གྱུར་སྟོན་པའི་ཆ་བཅས་ལ་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་གཏོད་པ་ཡོད་མེད་དང་། སྤ་ཕྱི་དངོས་ཀྱགས་འགལ་བ་སོགས་རིགས་པའི་གཏོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་མེད་པར་མཐོང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་བ་པོ་དེ་ཚད་མའི་སྒྲེས་བུ་བསྒྲུབ་རྒྱ་དང་། གསུང་བ་པོ་ཚད་མའི་སྒྲེས་བུ་བསྒྲུབས་པའི་རྟེས་སུ་ཚད་མའི་སྒྲེས་བུ་དེས་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཕྱོགས་དགོག་པའི་རྣམས་སུ་བཀོད་པ་རེད། དེས་ན་ཚོས་ཁྱངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་དེ་ཇོན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་གྱི་མེད། དགེར་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ཙ་བའི་གཞུང་ལྟ་བུ་རེད། ཡུམ་གྱི་མདོས་བདོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྦས་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རེད། མངོན་

རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཕྱིས་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་དཔལ་མཉམ་མེད་རྗེ་གོ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་ནང་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྟན་ནས་བསྟན་པ་རེད། དེ་གཞི་བཟུང་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ནང་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་སྦྱགས་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་འདིའི་མཇུག་པ་གོ་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་པཱ་ཆེར་ཚང་མས་མ་མཁྱེན་པ་མེད་ཅིང། རྟོགས་བརྗོད་འདྲན་ལེགས་མ་ལས། དང་གོ་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅལ།། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་དམ་པར་ཤེར།། ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་ཟིན་པ།། ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསྡོམས་ཆེན་པོ་གནང་བ་དེ་རེད། རྟོགས་བརྗོད་འདྲན་ལེགས་མ་ལས། འཇམ་གྲིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི།། གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་རགས་པ་རེས།། ཆོས་མས་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་ཞེབ་ཏུ་སྒྲུངས།།ཀ ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་བསྒྲུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས། དེ་བཞིན་བོད་དུ་མ་བསྒྲུར་བའི་ལེགས་སྒྲུར་གྱི་སྐད་དུ་བཞུགས་པ་མང་པོ་ལའང་གསན་བསམ་གནང་བ་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཇུད་པ་དེ་ཐོས་རྒྱང་དུ་མ་བཞུག་པར་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཐོག་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ། གང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་དེའང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྡོ་བ་བཅས་གནང་བ་རེད། དེ་ནི་ཆོས་ཁྱད་པར་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཇུད་པ་གོའི་ཆེ་བའི་ས་བཅད་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

གཉིས་པ། གདམས་ངག་ལ་ཀུས་པ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ།

སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ཆེ་བ་བཞིའི་གསུང་ཚུལ་ཞེག་ཡོད། དང་གོ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལས་དང་

པོ་ནི་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། དགེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མོས་པ་དང་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཙང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རེད། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ལྟ་བུའང་མང་པོ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཚང་མ་སྒྲས་ཟིན་ལ་གཅིག་གྱུར་མེད་ཅིང། སྒྲབས་རེ་བདག་ཡོད་པ་དང། མང་ཆེ་བ་བདག་མེད་པ། བདག་མེད་པ་ལའང་ཕྱི་དོན་མེད་ལ་ནང་གི་སེམས་བདེན་པར་གྲྭབ་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་གྲྭབ་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མ་གྲྭབ་པ། དེ་ཡང་རང་དོས་མ་གྲྭབ་པ། མིང་རྫུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་མདོའི་སྒྲབས་སུ་སྦྱང་བྱར་གསུངས་པ་མང་པོ་སྡུག་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་ཟློང་བྱར་གསུངས་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཐོར་ནས་བསྡུད་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་བྱང་ཆུབ་བསྟྲོན་པའི་ཆེད་དུ་སྟན་ཐོག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དེ་ཤེས་དཀའ་བར་བཏེན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ནང་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེད། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ལག་ཏུ་བླང་བདེ་བ་དང། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི་ཤེས་རྒ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པས་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་རེད། ཤེས་རྒ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པའི་ཤེས་རྒའི་སྲོལ་འབྱེད་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་དང། ཕྱས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཤེས་རྒའི་སྲོལ་འབྱེད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བཅས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་ཤྲཱི་པ་དང་གསེར་གླིང་པའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཙང་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད།

ཆེ་བ་བཞི་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྫོགས་པ་དང། གསུང་རབ་མ་ལུས་གཙམས་བགྱི་འཚར་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཆེད་པ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་

རང་འགལ་ས་ལ་ཁོ་བ་བཅས་རེད། དང་པོ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་
པ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཤད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང། བྱུབ་མཐའ་གོང་འོག །
ཕར་ཕྱིན་དང་སྦྱགས་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གིས
ཉམས་ལེན་དུ་སྒྲུར་བའི་སྒྲབས་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྟན་ནས་འགལ་བ་མེད་པ་དང།
ཚང་མ་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་འཕྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པ། ཐོག་མ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་
བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་སྒྲབས་ལ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས
སོགས་ལ་གཙོ་བོ་བྱེད་དགོས་པ་དང། དེ་ནས་སྦྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་མཐོ་བོར་སྐྱེས་པའི
སྒྲབས་ལ་དེ་དང་བསྟུན་པའི་ཉམས་ལ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད
གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲབས་དང་དུས་སོ་སོར་སྒྲུར་རྒྱུ་ཡོད
པ་ཡིན་ཙང། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ
པ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་ཐུབ། གཉིས་པ་གསུང་རབ་མ་ལུས
གང་མས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ནང་དྲང་དོན
དང་ངེས་དོན་སོགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན
ལ་འཕྲོད་བའི་རིམ་པ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ
དེའི་དབང་གིས་གསུང་རབ་མ་ལུས་གང་མས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་དེ་ངང་གིས་ཡོང་བ་རེད།
གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་རྒྱལ་བས་དྲང་དོན་གསུངས་པའི
སྒྲབས་སུ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང། དེས་དོན
གསུངས་པའི་སྒྲབས་སུ་དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་པ། གང་ལྟར་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི
རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ
རྟོགས་ཐུབ་པའང་འདིའི་ཐོག་ནས་རེད། བཞི་པ་ཉེས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་རང་འགལ་ལ་ལ་ཁོ
བ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྟེས་ལ་ཉམས་ལ་ལེན་པའི་རིམ་པ
ལས་ཐུང་བྱ་དང་འདོར་བྱ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཙང། ཕྱི་ག་པ་ལ་སོགས་

པའི་ཉེས་སྐྱོན་འགགས་པ་རེད། གསུང་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཟང་ངན་ནམ་མཚོག་དམན་ཕྱེ་བའི་ཆོས་སྦྱོང་གི་ལས་ལ་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། གསུང་རབ་མ་ལུས་གཙམས་པར་འཚར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་སྦྱོང་གི་ལས་ཆེན་པོ་འགགས་པར་བརྟེན་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྱོ་བ་རེད།

གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཀྱི་ལྟོར་བ་ཕུལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ། ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་ལ་འགལ་རྐྱེན་སྤོང་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འདུས་ཤེས་བྱུག་བསྟེན་པའོ།།། དང་པོ་སྤོང་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་བ་ནི། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ།། ཉན་པོ་སྤོང་ཅེས་བྱ་བར་བཤད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཀུན་སློང་ཆེ་འདི་སྔར་གྱི་མངོན་འདོད་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་མངོན་འདོད་སོགས་ཀུན་སློང་ཏེ་མ་ཅན་གྱིས་བསླང་པའི་སྤོང་ཏེ་མ་ཅན་ལྟ་བུ་མིན་པ་དང་། བརྟེད་ངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་སྤོང་ཞབས་བརྟོལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པ། ཉན་འདོད་མེད་པའམ་དོན་གཉེར་མེད་པའི་སྤོང་ཁ་སྦྱོབས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ་བཅས་སྤོང་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་དགོས། ཐོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞེས་པས་སྤོང་ཏེ་མ་ཅན་ལྟ་བུ་སྤོང་བ་དེ་བཤད་ཅིང་། དང་པོ་ནས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་བསམ་པའི་རང་གི་ངོས་ནས་ཐག་བཅད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་རེད། ཐོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པས་སྤོང་ཞབས་བརྟོལ་བ་ལྟ་བུ་སྤོང་བ་དེ་བཤད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཐོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད། མིས་གང་བཤད་ལ་ཆ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་

བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ན་དེ་ནི་ཟློ་གྲོས་དང་མི་ལྡན་པ་རེད། གང་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་བརྟེན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ། ཟློ་ལ་འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དོན་གཉིས་པ་ཞེས་པས་སྟོད་ཁ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་སྟོང་བ་དེ་བསྟན་ཅིང་། དོན་གཉིས་མེད་ན་སྟོད་ཁ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ་རེད།

གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱིན་འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟེན་པ་ནི། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་དང། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བཅས་རེད།

གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ས་བཅད་མང་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྡུས་ན། མངོན་པ་མཛོད་ལས། ཆོས་སྒྲིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པས།། མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཏེ་བཞིན་སྟོན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་འཛིན་པ་པོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཀུན་སློང་སྒྲོན་དང་མ་འདྲེས་པ། དཔེར་ན་རང་གི་མཁས་འདོད་དང་གྲགས་འདོད། ཚེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་བསླད་པར་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས།

བཞི་པ། ཀུན་མས་པ་དབོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་དགྲོ་བའི་རིམ་པ།

གཤམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་དགྲོ་བའི་རིམ་པ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཕེབས་སྟོན་གྱི་བསྟན་རིམ་དང་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་ནང་དམ་འཕྱོར་དོན་ཆེན་རྟེད་དཀའ་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་སོགས་གསུང་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཚུང་གི་ནང་གཤམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་དགྲོ་བའི་རིམ་པ་དེའི་ས་བཅད་སྒྲིག་སྟངས་སྤང་མ་ཀྱགས་པའི་གསར་གཏོད་ཅིག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་གཤམས་པ་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་དགྲོ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལམ་ཀྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང། བསྟེན་ནས་

བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཙམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་དཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་ཐོག་མ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ས་དང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མགོ་ཚུགས་ས་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་དང་མ་བསྟེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཙང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་གཞུང་དངོས་ལ་མ་འཛུག་པའི་སྔོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་གནད་ཆེན་པོ་དང་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡོད། སྒྲིར་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་བཀྲིས་ཏེ་དེའི་ཐོག་མན་ངག་དང་བཤད་པ་ཅ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བང་སྒྲིག་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཞེས་ཟུར་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙམས་ངག་ལྟ་བུ་རེད། གལ་ཏེ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་ནས་འཕྲུག་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཇེས་སུ་ཟབ་ཟབ་པོ་དང་སྟན་སྟན་པོ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་དེའི་ཐོག་ནས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་མེད། ང་ཚོ་པོད་པའི་གཏམ་དགེ་བ། ཚེས་གཅིག་ནས་འཕྲུག་ན་གནམ་གང་བར་དུ་འཕྲུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རེད། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་ན་ལམ་གཞན་གྱིས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཙང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་ཐ་བཅད་ཟུར་དུ་ཕྱེ་བ་རེད། དེ་ནས་བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་དེ་ཡོང་བ་རེད། གལ་ཏེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ན་རེ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་གོ་སྐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དེས་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་འཚང་ཉན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མ་རྩལ་གཞི་རྩ་ལྟ་བུ་དེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་རེད། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་སློན་སྦྱོང་དང་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་བང་ཇི་ལྟར་བསྒྲིག་དགོས་པ་

དེ་ས་བཅད་སྟབས་བདེ་ཥོས་ཥི་གཡོ་ནས་ཞུ་ན།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དངོས་དང་གསུམ་མོ། ཡང་ན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ། སྨྲོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་དང་བཞི་རྒྱ་ཕྱེ་ནའང་འགྲེགས། ཐོག་མར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པ་དེ་རང་གི་ཐུགས་པ་རྟེན་ན། བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་བསམ་ཐུགས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་སྨྲོར་བའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་དགོས་པ་དེ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གིས་དབུས་པའི་ལམ་རིམ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ནང་ས་བཅད་དེའི་ཐོག་ནས་ཕེབས་པ་དེ་ཐུགས་ལ་འཇུག་བའི་བ་དང་། བསམ་ཐུགས་གཏོང་བའི་ཁྱད་ཡོད།

དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པར་འགྱུར་བ། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་གོང་ས་པ། ངན་སོང་དང་ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ། ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་ཚེར་འགྲོ་བ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པ། རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚོགས་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་བཅས་རེད།

གཉིས་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུགས་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསྡོམས་གཅིག་གནང་ཡོད་པ་ལས། ཉེས་དམིགས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་མེད། འོན་ཀྱང་རྟེས་ཀྱི་ལམ་རིམ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ཕྱེ་ན། ཚེ་འདིར་ནད་གདོན་དུ་

མས་གཅོ་བ། ཕྱི་མ་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་ལྷུང་བ། ཡོན་ཏན་མ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་མི་སྒྲ་ཞིང་སྒྲུབ་ཟིན་ཉམས་པ་སོགས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟན་པཉམ་བསྟན་ཚུལ་བོག་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསྡུས་ནས་ཞུ་ན། དམིགས་ཡུལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱོང་བར་བགྱོད་ཐུབ་པ་དང་། མ་བསྟན་པཉམ་བསྟན་ཚུལ་བོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་མེད་པ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་དུ་མི་འཕེལ་བ་བཅས་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟན་པཉམ་བསྟན་ཚུལ་བོག་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་དགོས་པའི་བསམ་བློའི་ནང་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེད་ན་གཞི་ནས་བསྟན་ཚུལ་དེ་སྟེབས་པ་རེད།

གསུམ་པ་བསྟན་ཚུལ་དངོས་ལ། བསམ་པའི་བསྟན་ཚུལ། སྨྲོར་བའི་བསྟན་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་བསམ་པའི་བསྟན་ཚུལ་ལ། ཆ་བ་དང་པ་སྤྱང་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་བསྐྱེད་པའོ།།

དང་པོ་ཆ་བ་དང་པ་སྤྱང་བ་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་བློ་སྨྲོང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་དགའ་ཚོས་ཤེས་རབ་ཀྱང་རེད་ལ། གལ་ཆེ་ཚོས་ཤེས་ཀྱང་རེད། བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་སྦྱི་ཡོངས་ཀྱི་གྲངས་འབྲེལ་ཅམ་དང་། ཐོན་བྱུང་བ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་བྱང་རིམ་ནས་དགེ་བླང་རྒྱ་ཡིན་ཅང་ཐུན་བུ་ལས་སྣ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆ་བ་དང་པ་སྤྱང་བ་ནི་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་འདུ་ཤེས་ཤེས་གྲུ་དགོས་རྩད། རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ཕྱ་མ་ལ་ཐ་མལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཏ་ཅང་གོམས་ཆེ་བར་བརྟེན། དེ་ལྟ་བུའི་གོམས་པ་དེ་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཏ་ཅང་སྒྲུ་ཁག་པོ་ཡོད། སྒྲོར་བཏང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ནང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་

བར་བྱའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པར་བལྟ་དགོས་ཞེས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་མེད། ཕྱག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྨོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་བློ་ལ་མ་ཤོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཙང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད། མཚུངས་པར་ལྟ་ཚུལ་ཡང་རྗེ་ལྟར་མཁན་སྨོན་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་དང་མཚུངས་པའི་དགེ་བ་དང་སྡིག་པ་ཡོང་ཚུལ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་མཁན་སྨོན་སོགས་རང་གི་བློ་མ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་གསུངས། ཕར་ཕྱིན་ཕྱག་པ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་ཕྱག་པའི་ནང་བློ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བལྟ་བར་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བལྟ་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་མེད། གལ་ཏེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཡིན་པར་བལྟ་ན་ཐོ་ངོན་མི་མཐུན་པ་རེད། ཐུན་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཐོ་ངོན་མཐུན་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཐོ་ངོན་མི་མཐུན་པ་ཞིག་བསྟོམ་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་ཙ་བའི་དད་པ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ། ཐུན་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བལྟ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བ་བཅས་གསུམ་རེད།

ཐོག་མར་ཐུན་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡག་པོ་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་འདོད་སྐྱེ་བ་རེད། དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཁེ་འདོད་ལ་གྲོང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟོམས་གནང་ནས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གསུངས་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་ལ་ཁེ་བཟང་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་དགོས་ན་ཐུན་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་ན་བསྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། ཐུན་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་བལྟས་ན་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་དབང་གིས་ཐུན་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཐུན་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་ན་བལྟ་ནུས་མམ་ཞེས་པའི་ཐོ་ངོ་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། རང་གིས་ཐུན་མའི་མཉམ་དུ་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་ཚུལ་དུ་བཤེབས་ནས་བའི་ཐུན་མ་ལ་ཐྱོན་འདི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་ཐྱོན་འདོད་གས་ཀྱི་ཐོ་མང་པོ་ལ་གོ་མས་པ་ཡིན་ཙང་ཐེ་ཚོམས་

སྐྱེ་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཚོམས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ལྟ་ནས་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ངེས་པར་དུ་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་ང་ཚོ་ལ་སྟོན་འདོད་གས་ཀྱི་བློ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་ནས་ཆགས་སོང་བ་རེད་མ་གཏོགས། བློ་མ་ལ་སྟོན་ཡོད་ནས་སྟོན་འདོད་གས་ཀྱི་བློ་ལ་གོམས་པ་མིན་པ་དེ་ཞིབ་ཚགས་ཡོས་བལྟས་ནས་ཤེས་ཐུབ། དེས་ན་རང་གི་བློའི་གོམས་པ་ལ་འགྱུར་བ་གཏང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའང་ཤེས་ཐུབ། སྐབས་རེ་ང་ཚོས་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བལྟ་རྒྱུའི་གོམས་གཤེས་ཡོད་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་ཡོ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རེད། གང་ལྟར་བློ་ཡི་འགྱུ་བ་དེ་ས་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་ཙང་ད་ལྟ་བལྟ་མི་ནུས་པ་དེའང་ཡང་ཡང་ཞར་ལ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་ཞར་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་ནས་རྒྱུན་དུ་བློ་འཕྱོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ན་བལྟ་ནུས་པ་དེ་ཉམས་སྒྲོང་ལ་ཡོང་ཐུབ། སྟོན་འདོགས་ཀྱི་བློ་དང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བློ་གཉིས་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རེད།

ཚུལ་ཏི་ལྟར་ལྟ་བ་ལ་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་བསྟུན་དགོས། དེ་ཡང་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཛང་གིས་བཞེད་པ་དེ་མདོ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟྲུབ་ཚུལ་ནི་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་གོ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་སྟོང་བ་ལ་ཏེས་པ་མེད་པ། ད་ལྟའང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས།། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཛིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཐོ་ཞེ་མ་ལས་གཞན་དུ་མེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཐོ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཙང་། དེའི་དབང་གིས་ཞེ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པ་དང་། བལྟ་ནུས་པ། རང་གི་སྟོང་བ་ལ་སྟོན་མཐོང་བ་དེ་ངེས་པ་མེད་པ་རེད། སོ་སོས་སྟོན་མཐོང་བ་དེ་ཞེ་མ་ལ་སྟོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགྱོ་ཞིང་། ཐུན་ལ་ཐ་ཚོ་ཁོས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། རང་རེའི་ལས་ངན་ཕྱིན་པ་

ཆེ་ཚོད་ལ།། བླ་མ་མི་རྣ་མཐོང་བ་དགའ་ཚད་ཡིན།། ཁྱི་དང་གོང་བུར་མི་མཐོང་བསོད་ནམས་ཆེ།། མོས་གུས་སྙིང་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཤུགས་ལ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་ཚོའི་ལས་ངན་པའི་སྨྲིག་པ་ཆེ་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་བླ་མ་མིའི་ངོ་གོར་མཐོང་བ་དེ་གང་ལེགས་ཡིན་པ་དང་། བླ་མ་ཁྱི་དང་གོང་བུར་མ་མཛད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་གོ་རེད། ལས་ཀྱི་སྨྲིག་པ་མ་དགེ་ན་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་པ་ཞེག་རེད། དེ་བཞིན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྟེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཐོག་མར་མཛད་སྐབས་ཁྱི་མོ་སྣང་འབུས་འཁྱེར་བ་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་པ་རེད། དེས་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་སོགས་ལ་བློ་སྤྱངས་ནས་རིམ་པས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་རྟེད་ན་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པ་རེད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུཧང་མྱུར་ལམ་སྐོར་གསུངས་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཏུ་ཏྲས་ས་ལམ་མྱུར་གོ་བགྱོད་པའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཅ་ཅང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་རེད།

བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན། ཟང་ཟིང་གིས་འགོར་དུ་བསྡུས་པའི་བཀའ་དྲིན་བཅས་གསུམ་རེད། ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་། སྨོས་ཤུགས་ཐུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་བཅས་གཉིས་རེད། དེ་ཡང་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལས། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི།། མ་རྟོགས་འདུལ་དཀའི་སྟེགས་དུས་འགྲོ་བ་ལ།། བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་རྗེ་བཞིན་སྟོན་པ་ཡི།། སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྟེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལ་ཆ་བཞག་ན། འདས་པའི་བསྐལ་པ་མང་པོའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་བྱོན་ཟིན་ཡང་། ང་ཚོས་མཛད་པའི་སྐལ་བ་བྱུང་མེད། ང་ཚོས་ཆོས་ནི་རང་གི་བླ་མའི་དྲུང་ནས་ཐོས་པ་རེད། དེས་ན་སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ཞེས་པ་དེ་རེད། སྨོས་ཤུགས་ཐུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། བླ་མ་མཆོད་པའི་

ཆོ་གར་ལས། ཐུབ་པའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱིས་ནུབ་གྱུར་ཏེ།། མགོན་སྐྱབས་མེད་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ།། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་མཛད་པའི།། སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མཆོག་གི་སྤྱན་སྐྱེའི་མཛད་པ་བསྟན་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་བྱོན་ཏེ་གདུལ་བྱ་གང་པས་ལས་འདས་པ་ཞེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་དེ་གཤེགས་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕོར་དུ་སྐྱེ་བ་ཟློངས་མེད་པ་བཅས་ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་རེད། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་བློ་ཉམས་ཏེ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་བྱ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཟློ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། ཐང་ཐང་གིས་འཕོར་དུ་བསྡུས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་དགེར་ན་ང་ཚོ་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ད་ལྟ་ཐས་གོས་གནས་མལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཇི་ཡོད་ཚང་མ་ཁགོང་ས་ཁ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་ཉིག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཁགོང་ས་མཆོག་ལ་མཆོན་ན། ང་ཚོ་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་མ་ཐད། ཐང་ཐིང་གིས་འཕོར་དུ་བསྡུས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རེད། དེ་བཞིན་གཙན་ས་ཁག་གི་ཤག་གི་དགེ་ཚན་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ནའང། དགེ་ཐུག་ལ་བསྡད་སའི་ཤག་དང་། གཙན་སོགས་ཉལ་ཆས། ཐས་གོས།ཁ་ན་སྟེར་མ་ཡན་ཆད་གནང་སྟེ་ཐང་ཐིང་གིས་འཕོར་དུ་བསྡུས་པ་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད།ཁ་ལྟ་བུ་བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་དགོས། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་གཉིས་བྱུང་ན་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ཆཤས་དེ་ཚང་བ་རེད།

གཉིས་པ་སྟོང་བའི་བསྟེན་ཚུལ་ནི། ཐུ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སྟོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། ཐུ་མ་དགེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ།། མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤོང་བ་ནི།། དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཐུ་མ་གང་མཉེས་པ་དེ་བྱེད་པ་དང་། ཐུ་མ་མི་མཉེས་པ་དེ་འདོར་ན་སྟོང་བའི་བསྟེན་ཚུལ་ཚང་བ་རེད། ཕྱིར་ཐུ་མ་ལྟ་

བཅུ་པ་སོགས་ནས་སྤྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་སྣང་ཆུ་ཅང་མང་པོ་
གསུངས་པ་རྣམས། ཆུ་མ་དགེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ།། ཞེས་བའི་ནང་བསྡུས་པ་རེད། དེ་
ཡན་གྱིས་བསམ་བའི་བསྟེན་ཚུལ་དང་སྤྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་བསྡུན་པ་རེད།

དེའི་ནང་ནས་སྦྲོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་བཤད་གཞན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སེམས་དགུ་
གསུངས་པ་དེ་ཅུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཤེག་ཞུ་ཡིན། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོའི་ནང་འདིའི་ས་བཅད་བཀྲམས་པའི་སྒྲབས་སུ་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ནང་དུ་
བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱིར་བསྡུན་པ་ཞེས་དང་པོར་གསལ་ཡོད། བསྟེན་པའི་བསམ་པ་
སྤྱིར་བསྡུན་པ་ཞེས་པ་ནི་བཤད་གཞན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་བསམ་པ་འཕྲིར་སྡུངས་སྤྱིར་བཏང་
རྗེ་ལྟར་དགོས་པ་ཞེས་པའི་དོན་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོ་ནམ་རྒྱུན་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་གྱི་བློ་མ་
དེ་ཚོ་བསྟེན་པའི་སྒྲབས་སུ་བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱིར་བསྡུན་པའི་སེམས་དགུ་པོ་བློ་ལ་
རེས་ན་ཅུ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། ངའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་ཆུན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པ་ཆེ་དམ་
པ་རྟེ་བྱང་དགེ་དབང་སྤྱིན་པ་མཆོག་གྲྭ་སར་བཞུগས་ནས་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྨོན་གཞིར་
གནང་སྲོང་མེད་ཀྱང་། ཅམ་གཙོ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ། ལམ་རིམ་
ཆུ་མ་རྟོགས་ལྟན་རིན་པོ་ཆེ། ཟམ་གཙོང་སྐུ་གོང་མ་སོགས་ལ་བཏེན་ནས་མདོ་ལྟགས་
རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ཅུ་ཅང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐུགས་ཉམས་
བཞེས་རྒྱུན་འབྱུས་སུ་གནང་བ་མ་ཟད། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མང་པོ་མཁྱེན་པ་ཞིག་རེད།
ཁོང་ལ་ཞལ་འདོན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་མཐུག་པོ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་ཕྱག་ཚོག་ཆུང་དུའི་ཐོག
ཕྱག་བྲིས་ཆུང་དུས་གལ་ཆེ་བཟོད་ཐོ་གནང་བ་མང་པོ་ཡོད། ང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་སུ་ཆུན
རིན་པོ་ཆེས་སྐབས་རེ་ང་ལ་བསྟན་པ་གནང་གི་ཡོད། དེའི་ནང་སྦྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས
གསུངས་པའི་སེམས་དགུའི་བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྦྲོང་བཀོད་ལས་གསུངས་དགེ་བའི་བཤེས
གཞན་ལ།། བུ་མཛངས་རྡོ་རྗེ་ས་རི་བྲན་ཕྱག་བདར།། ཐེག་པ་ཁྱི་གླུ་ལྟ་བུ་སེམས་དགུས
བསྟེན།།། ཞེས་ཕྱག་ཚོག་ཆུང་དུ་ཞིག་ཐོག་བྲིས་གནང་འདུག ।དེ་ནི་རྟེས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན

མོའི་ནང་མཇལ་སོང་། སེམས་དགྱེས་བསྟེན་ཚུལ་དེ་ཚང་མས་ཉམས་ལེན་གནང་ཐུབ་ནི་ཏ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་རེད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་སེམས་དགྱེ་པོ་སྟེ་ཚན་བཞིར་བསྡུས་ཡོད། རང་དབང་དོར་ནས་ཆུ་མའི་དབང་དུ་བཏང་བ། མཇའ་བ་མི་ཕྱེ་བ་བརྟན་པ། ཆུ་མའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ། ཆུ་མའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་བས་སུ་སེམས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་རེད། དེ་ཡང་དང་པོ་བུ་མཇའ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆུ་མའི་དགོངས་ཚུལ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་ན་གསལ་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞལ་ནས་མ་གསུངས་ཀྱང་སྐྱེའི་ཉམས་འགྱུར་ལ་བལྟས་ནས་ཆུ་མའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེ་དང་མཐུན་པར་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། བུ་མཇའ་པཉམ་བུ་གྲུང་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་ཕའི་བསམ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་བ་རེད། དངོས་སུ་ཁ་ནས་མ་ལབ་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་རྒྱུན་ལྡན་བསམ་བློའི་འཕྲེར་སོ་ཙམ་ལ་བལྟས་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ་རེད། གང་ལྟར་བྱ་བ་རྣམས་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཞིན་མི་བྱེད་པར་ཆུ་མའི་ཐུགས་འདོད་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་པ་དེ་བུ་མཇའ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་རེད། གཉིས་པ་རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི་ཆུ་མས་མཉེས་པོ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གུས་ཞབས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། གང་ལྟར་རང་གི་གུས་ཞབས་དང་དད་པ་དེ་ཆུ་མའི་གནང་ཕྱོགས་ལ་བསྟུན་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཚོགས་མིན་པར་བརྟན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། རྗོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པར་བརྟན་པཉམ་མཇའ་བ་མི་ཕྱེ་བའི་དོན་རེད། གསུམ་པ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི་སའི་ཐོག་ཏུ་ལྷོད་ཆེ་ཆུང་གང་བཞག་ཀྱང་གཅིག་པ་རེད། ས་གཞིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་ཆུ་མས་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་གང་གནང་ཡང་དགའ་བོའི་ངང་ནས་ངོས་ལེན་ཞུས་པ་རེད། རྒྱལ་བ་འགྲོམ་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་ཞལ་འདེགས་ཞུས་པ་བཞིན་དགོས། བཞི་པ་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རྩ་ཆུས་ཇི་ཙམ་འཕར་ཀྱང་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་ཆུ་མས་བཀའ་བཀོན་ཐུགས་འཇུག་དང་ཚོགས་རྒྱབ་སོགས་

གསུངས་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་དགའ་བ་རྣམ་བཀོལ་ཡང་མི་གཡོ་བ་རེད། རི་ནི་རྒྱང་གིས་
མི་བསྐྱོད་པ་བཞིན་མི་གཞན་གྱིས་བློ་མ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཐ་མ་བཅུག་ནའང་མི་གཡོ་བ་རེད། ལྷ་
པ་བྱན་ལྷ་བུའི་སེམས་ནི་བློ་མའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ཁྱད་དུ་འཕྲེང་བ་རེད། བྱན་
ཞེས་པ་ནི་གནའ་སྦྱ་མོ་རིགས་སམ་བུ་ལོན་སོགས་ཀྱི་ཚ་ནས་གཡོག་པོ་ཚགས་རྒྱུ་ཞིག་
ཡོད། དེ་ལྷ་བུའི་བྱན་གཡོག་ལ་སྦྱིན་བདག་གིས་ལས་བཟང་ངན་སོགས་གང་བཀོལ་ཡང་
བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེས་ན་རང་ཉིད་གོ་གནས་དང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ཙམ་ཡིན་
རུང་བློ་མའི་མདུན་ལ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་མི་བྱེད་པར་དམའ་བའི་སེམས་གཟུང་བ་རེད། བྱག
པ་ཕྱག་བདར་བ་ལྷ་བུའི་སེམས་ནི་བློ་མའི་བྱ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་བདར་བའམ
གང་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་རེད། བདུན་པ་ཐེག་པ་ལྷ་བུའི་སེམས་ནི་བློ་མའི་བྱ་བ་ཏ་ཙང་ཁག
པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པའམ་བཞོན་པ་ལྷ་བུ་སྒྲུབ་པ་རེད། གང་ལྟར་བློ་མའི་ཁྱར་ཐམས་ཅད
བཟོད་ཕྱབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། བརྒྱད་པ་ཁྱི་ལྷ་བུའི་སེམས་ནི་བློ་མས་བཀའ་བཀྲོན་སོགས
གནང་ནའང་ཁྱི་བཞིན་ནམ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མི་བྱེད་པ་རེད། དགུ་པ་གླུ་ལྷ་བུའི་སེམས
ནི་ལན་མང་བསྐོར་ནས་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཡང་གླ་བཞིན་སྐྱོ་བ་མི་བྱེད་པ་རེད། དེ་ལྷ་བུ་ནི
སེམས་དགུའི་བསྟེན་ཚུལ་རེད། མདོར་ན་བློ་མའི་ཕྱགས་དང་བསྟུན་པ་མ་གཏོགས་རང
གི་འདོད་པ་དང་མི་བསྟུན་པ་བུ་མཛངས་པ་ལྷ་བུའི་སེམས། ནམ་ཡང་བློ་མ་ལ་དད་པ་མི
ལྟོག་པ་ཇོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་སེམས། བློ་མའི་ཁྱར་མཐའ་དག་བཟོད་ཕྱབ་པ་ས་ལྷ་བུའི་སེམས།
གཞན་གྱི་ཕ་མ་ལ་སོགས་པས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པ་རིལ་ལྷ་བུའི་སེམས། བྱ་བ་བཟང་ངན
མཐའ་དག་སྒྲུབ་ཕྱབ་པའི་བྱན་ལྷ་བུའི་སེམས། གཙང་བཅོག་ལ་སོགས་པ་གང་ལའང་མི
ལྷ་བར་ཕྱག་བདར་བ་ལྷ་བུའི་སེམས། ཁྱར་ཆེ་ཆུང་རྗེ་ཙམ་ཡིན་རུང་བཟོད་ཕྱབ་པ་ཐེག་པ
ལྷ་བུའི་སེམས། བློ་མའི་བརླས་བཅོས་དང་བཀའ་བཀྲོན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེ་མི་སྨྱམ་པ་ཁྱི
ལྷ་བུའི་སེམས། བློ་མའི་བྱ་བ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ལན་མང་རྗེ་ཙམ་བསྐོར་དགོས་ཀྱང་སྒྲུབ
ཕྱབ་པ་བུ་ལྷ་ལྷ་བུའི་སེམས་བཅས་རེད། དེ་ལྷ་བུའི་སེམས་དགུ་ཚང་བའི་ཐོག་ནས་བློ་མ

བསྟེན་ཐུབ་ན་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་དང་སྤྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཚང་བ་རེད།

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ནི་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་རྒྱབ་ནས་རྣ་སྒྲིང་དུ་ཇོ་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བརྙན་དབུ་ཡོན་མའི་ནྱང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡུན་རིང་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་གྱི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད། བཀའ་གདམས་པའི་བརྒྱུད་པ་གསུམ་སོགས་ལམ་རིམ་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་དགེ་སྦྱང་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱིས་སྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཚོག་སྨོན་འབྱེད་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་གནང་ཞིང་། དེ་ནི་ལམ་རིམ་ལ་བློ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོན་འགྲོ་སྤྱོར་བའི་ཚོས་དྲུག་ལས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྒྱུད་དང་འཇུས་ཅེས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེའི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་རེད། དེའི་རྟེས་སུ་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཚོག་སྨོན་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཤར་སྨོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་དེ་རེད།། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་རྟེས་སུ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྨོན་ལམ་ལྟར་རྩོམ་གནང་བ་དེའི་ནང་བསྡམས་ཡོད། ད་ལྟ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཤད་ཁྲིད་འབྱལ་རྒྱ་དེ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བྱའི་ནང་གི་དང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཚོག་སྨོན་འབྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེད། གསོལ་འདེབས་ལམ་མཚོག་སྨོན་འབྱེད་ཐོག་མར་ལྟར་རྩོམ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ། བཀའ་གདམས་མན་ངག་པ་བཅས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དུམ་བུར་ལོགས་སུ་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོས་འདོན་དུས་ཚང་མ་དགྱུས་གཅིག་ཏུ་འདོན་པ་རེད། དེ་རྟེ་ལམ་ལྟ་ཞིའི་ཤད་སྨོན་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ནང་། **ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་དྲིན་ཅན་རྟེ།། ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱ།། ལེགས་པར་མཐོང་ནས་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས།། གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་ཞེས་པས་བཤེས་གཉེན་

བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་ནས་བསྟན་པ་རེད། དེན་ཅན་རྡེ་ཞེས་པས་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ནང་ནས་བཀའ་དྲིན་རྡེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་བསྟན། ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ར་ལེགས་པར་མཐོང་ཞེས་པས་རྩ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ་དེ་བསྟན། གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱེན་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་པས་བཀའ་དྲིན་རྡེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་དང་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་དང་སྦྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་བསྟོམས་ནས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་མདོར་བསྡུས་ཤུས་ཟིན་པ་རྣམས་གཞུང་གི་ཚིགས་དང་སྦྱར་ན་དེ་ལྟར་རེད། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཞེས་པའི་ཚིགས་དེ་ནུས་པ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། ཕྱིར་གོང་སྨད་དུ་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་ཚིགས་ལ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཁཤས་ཡོད་ཅིང་། ཁྱད་ཚོས་ཅམ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་། སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ལ་བརྟེད་ཀྱང་། སྨྲས་འདིར་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་རེད། དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་མངོན་འདོད་སྦྱོང་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་དེ་འཇུག་དགོས། དེ་མིན་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་སྣ་བཤད་དུ་མེད་པར་གྱུར། འདིར་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སློབ་ལམ་བར་གྱི་ལམ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་བཞི་ལམ་དེ་རེད། དཔེར་ན་འཕོར་ཚོའི་ལམ་ལྟ་བུ་རེད། ས་ཞེས་པ་ནི་ལམ་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་བབས་ཚུགས་ལྟ་བུ་དེ་རེད། དེས་ན་ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་མཚོན་ནའང་ལམ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་འཐོབ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱང་རྒྱའི་སྟོན་རྣམས་གཞུང་ནང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་བཅུ་པོ་རེ་ལ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། གང་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཞེག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུར་ཡོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་

མེད་པ་ལ་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཚོན་པའི་འཇིག་རྟེན་པལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཚུན་
ཆད་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་རེད། འདིར་ཡོན་
ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
དོན་གཅིག་རེད། དེན་ཅན་རྟེ་ཞེས་པས་ཚོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན་སོགས་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་རྟེར་གྱུར་པ། ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་
པ་ཞེས་པས་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་མ་ཡིག་པ་དང་སྦྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་མ་ཡིག་པའི་
སྒོ་ནས་བསྟེན་པ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་རྣ་ཞེས་པས་སྒྲོས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྟེ་འདྲ་ཞིག་ནང་
འགྲུས་ནའང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུག་པ། ལེགས་
པར་མཐོང་ཞེས་པས་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་འདུན་ཤེས་ལ་ངེས་པ་ཆེད་པ། འབད་པ་
དུ་མ་ཡིས་ཞེས་པས་ངལ་བ་རྟེ་ཙམ་བསྟེན་དགོས་ནའང་བསྟེན་པ། ཕྱོན་བྱོན་གྱི་སྒྲོས་བྱ་
དམ་པ་ཚོས་འབད་པ་རྟེ་ལྟར་གནང་བ་ཆམ་ཐར་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་ཐུབ་ཅིང་། དགེར་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཀུ་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་བསྟེན་པ་
དང་། ན་རོ་པས་ཉེ་ཡོ་པ་བསྟེན་པ། མར་པས་ན་རོ་པ་བསྟེན་པ། མི་ལ་རས་པས་མར་
པ་བསྟེན་པ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དཀའ་སྦྱོང་རྟེ་ལྟར་གནང་བ་ལ་གཟིགས་ན་འབད་པ་དུ་
མ་ཡིས་ཞེས་པ་དེ་མཁྱེན་ཐུབ། གལ་ཏེ་ལས་སྣ་ཡོས་བསྟེན་ཐུབ་ན་སུས་ཀྱང་བསྟེན་རྒྱུ་
རེད། དེས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་དཀའ་སྦྱོང་སྙིང་རྗེས་
བཟོད་པ་ཞིག་དགོས་ཤེང་། ཐུན་མས་ཞལ་འཛུམ་འཛུམ་གྱིས་མཉེས་པོ་གནང་བའི་སྐབས་
སུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཡོད་པ་དང་། ཐུན་མས་ཐན་བ་དགོངས་པ་འགལ་ནས་བཀའ་
བཀྲོན་ཐུག་འབེབས་གནང་ན་ལམ་སེང་ཐག་རིང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་མི་ཐུབ།
དེས་ན་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས་ཞེས་པ་དེ་མི་ཡོང་། གྲས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱེད་གྱིས་
རྟོག་ཞེས་པས་གྲས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་དགོས་འདུག་ལྟས་པའི་ཐོ་ཡིག་རྒྱུ་དང་། དེ་
ལྟ་བུ་བསྟེན་ནུས་པར་ཤོག་ཅེས་བརྒྱུད་པའི་ཐུན་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད། དེ་

ཡན་ཏྲིས་ལམ་ཏྲི་ཙ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་མདོར་བསྡུས་ཟིན་པ་ཡིན།

བསྟེན་ཆས་བློ་ཁོ་ལྟར་སྦྱང་བ།

བསྟེན་ནས་བློ་ཁོ་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་དེ་མ་བཤད་པའི་སྔོན་དུ་བློ་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ཞེ་ན་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྡུངས་ཀྱི་སྐོར་རེད། སྤྱིར་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བློ་སྦྱོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡག་པོ་མཁེས་ན་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་བློ་སྦྱོང་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་བློ་འགྲོ་རྣ་བཅུག་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་བློ་སྦྱོང་གི་སྦྱོང་ཞེས་པ་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། དང་པོ་ནི་སྦྱོང་བདར་གྱི་དོན་རེད། དེ་ནི་གོམས་འཇུས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱོང་བདར་བྱེད་པ། དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། གཉིས་པ་ནི་དགེ་བའི་དོན་རེད། དེ་ནི་མ་དག་པའི་ཏི་མ་སྦྱངས་ནས་དག་པཉམ་གཅང་སེལ་བྱེད་པ། དཔེར་ན་ཕྱི་གཡོ་བ་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་རེད།ཿ དེས་ན་རྒྱུན་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ཐད་ཀར་སོ་སོའི་བློ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་གང་དུ་སྦྱར་དགོས་པ་དེ་གཟིགས་དགོས། དཔེར་ན་མི་རྣ་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བསྟན་ན་ལམ་སེང་རྣ་ལཱི་ན་ཀྱི་བློ་ལ་གཏོད་མིན་དང་། དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་གཞུང་ཞིག་ཀློག་ན་ང་ཚོའི་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་ཀུན་གས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་གཏོད་མིན་བལྟ་དགོས་པ་དེ་ཇ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་མ་ཐུབ་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་བལྟས་ནས་རྣ་ལཱི་ན་ཆེ་བ་ལགས་པ་དང་། བདག་འཛིན་ཆེ་བ་ལགས་པ། འདོད་རྫས་ཆེ་བ་ལགས་པ། སེར་སྣ་ཚ་བ་ལགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་རེད། དེས་ན་ང་ཚོས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བློ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། དེར་བཏེན་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་ཚོས་ཟུར་དུ་བསྒོམ་བརྒྱབ་རྒྱ་དང་ལྟགས་གསོག་རྒྱ་སོགས་ལ་དུས་ཚོད་མང་པོ་བཏང་མ་ཐུབ་ནའང་དགའ་ལྟན་ལྟ་མ་ལྟ་བུའི་

ཐོག་ནས་སྟོན་འགྲོ་སྨྲོར་བའི་ཚོས་དྲུག་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ནས་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་
ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ལམ་སྒྲེ་ལ་ཤར་སྒོམ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ན་ཚྱོད་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་ནང་ཉམས་
ལེན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་སམ་གོ་སྒྲབས་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཚོས་
རྣ་འགྲིམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྡ་ཏོ་བཞེངས་མ་ཐག་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྨྲོར་ཚོས་
དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱས་རྗེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྨྲོང་དང་སྨྲོད་པ་སྤྱི་
བསླབ་བར་དུ་ཤར་སྒོམ་ཞིག་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྨྲོང་དང་སྨྲོད་པ་སྤྱི་བསླབ་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་མ་འདོར་བའི་ངང་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁོངས་ནས་
བྱེད་ཐུབ་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མ་འབྲལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཆ་མ་ཡལ་བ་
ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཉིན་གཅིག་གི་ཚོགས་ཚོས་རྣ་འགྲིམ་པ་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱས་
བསལ་གཏོང་ནའང་རེད། འདུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྨྲོད་པ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྟོན་
འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི། མཇུག་བཅས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཆ་ཚང་བ་མ་བྱུང་ནས་སྨྲོར་
དངོས་རྗེས་གསུམ་མ་ཚང་བས་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་
སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནའང་མཇུག་ཏུ་བསྟོ་བ་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཚམས་ཡག་པོ་སྦྱར་མ་ཐུབ་
ན་ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་པ་དང་། དགེ་རྩ་མི་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

སྨྲོར་བའི་ཚོས་དྲུག

སྨྲོར་བའི་ཚོས་དྲུག་ནི་མདོ་དང་བྱང་ས་སོགས་གཞུང་ཆེན་པོ་ནས་གསུངས་ཡོད་ལ།
ལྟག་བར་དུ་བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་
གྲགས་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་སྨྲོར་བའི་ཚོས་དྲུག་ནི་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་བཀྲམ་པ། མཆོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམས་པ།
སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྦྱང་གི་ཚོས་བདུན་ལྟན་དུ་འགོད་དེ་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་

ཅན་གྱི་ངང་ནས་རྒྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱ་བ། ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ། བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འཇུས་ཏེས་སྲུ་བྱ་བ་བཅས་རེད།

དང་པོ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པ་ནི་གནས་ཁང་བྱི་དོར་ཞེས་པ་གཙང་སྦྲའི་དོན་རེད། དེང་ཕང་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་བབས་ཐོག་ནས་གཙང་སྦྲའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ལོ་སྟོང་ཐུག་གོང་དུ་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་གི་སྐད་ཆ་མེད་པའི་སྐབས་ནས་གང་ཟག་བྱ་བྱག་པ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་འདུས་སྟེ་དང་མཉེའི་སྨྲྭ་ཚོགས་རྣམས་སུ་གཙང་སྦྲ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་བཙུན་པ་རེད། དེ་ལ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་པའམ་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལྟ་འདུལ་བའི་ནང་གསུངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་དྭང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དྭང་བ། དཀར་ལྷོགས་སྐྱོང་བའི་ལྟ་རྣམས་དགའ་བ། མཇོས་པའི་ལུས་གསོལ་བ། ལུས་ཞིག་ནས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་བཅས་ཡིན། གནས་ཁང་བྱི་དོར་ནི་ཉིན་ལྔར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

གཉིས་པ་མཚོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཇོས་པར་བཤམས་པ་དེ་རེད། མཚོད་པ་གཡོ་མེད་ཅས་པ་ནི་ལོག་འཚོ་དང་མ་འཇུས་པ་ཞིག་དགོས། ལོག་འཚོ་ལྟ་ནི་ཁ་གསག་དང་། གཞོགས་སློང་། ཆུད་པས་ཆུད་པ་འཚོལ་བ། ཐོབ་ཀྱིས་འཛལ་བ། ཚུལ་འཚོས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས། བོད་པས་ཡོན་ཆབ་འབྱུལ་བ་ནི་ཆུ་དེ་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཙང་ལོག་འཚོ་དང་མ་འཇུས་པ་ཡིན་ཡང་བྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྟོབས་བདེ་པོ་དང་གཙང་མཉང་བཙུན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེང་ཕང་ཆུའང་རིན་པས་གཞན་དགོས་པར་བརྟེན་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཆགས་ཟིན། གལ་ཏེ་ཡོན་ཆབ་འབྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་གཡོ་མེད་པ་མི་ཆགས་པའི་ཐེན་ཁ་ཡོད་ཐུས་རེད། ཐོག་གཞན་ནས་བལྟས་ན་དངུལ་ཏེང་དང་ལི་ཏིང་སོགས་ཀྱས་སྟོས་ཅན་རྣམས་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་མ་བཙུན་པར་ཆུ་ཅ་ལག་གི་འདུ་ཤེས་བྱེད་མཁན་སྒྲིག

འཇུག་པར་དང་གང་ཟག་སྐྱེར་བའང་ཡོད་རེད། སོ་སོས་ཐུ་ཐུ་ཟིང་ཟིང་ཕྲེག་པོ་བཤམ་རྒྱའི་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་མཆོད་ཁྱིང་རྣམས་རྒྱ་ཅ་ལག་གི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ན་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་མི་འགྱུར། དེ་ལས་ས་དང་ཟངས་ལྷུག་ལས་བཟོས་པའི་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་ཁྱིང་པལ་པའི་ནང་རིན་མེད་ཀྱི་ཆུ་ཞིག་འབུལ་ན་དེ་ནི་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱའི་རེ་བ་ཆེ།

གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྟང་གི་ཚོས་བདུན་ལྷན་དུ་འགོད་དེ་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱ་བ་དེ་རེད། ལུས་རྣམ་སྟང་གི་སྟོད་ལུགས་ནི་ཚང་མས་མཉེན་ཤག་རེད། དེ་ནི་ཀུང་པ་སྒྲིལ་ཀྱང་དང་། སྒལ་ཚོགས་བསྡུང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག །མགོ་བོ་ཐུང་ཟད་གུག་པ། མིག་སྟ་ཅེར་ཕབ། སོ་ཆུ་རང་སོར་བཞག །ཕྱེ་ཅེ་ཀན་ལ་སྐྱར་བ་བཅས་རེད། ཐོག་མར་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་རྣམ་སྟང་གི་ཚོས་བདུན་ལྷན་དུ་བསྟོད་རྒྱ་རེད།

བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་ནི་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་དགོས་ཤིང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ནང་སྒྲུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་དང་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་མ་རྣམས་རྟེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་དང་རྟེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཉིས་གཙོ་བོར་བཞུགས་པ་གསལ་བཏབ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། རྟེའི་གསུང་ཐོར་བུ་འགལ་ཞིག་ནང་ཉན་ཐོས་བཏགས་བརྒྱད་པ་གསུམ་གའི་བློ་མ་གསལ་བཏབ་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ད་ལྟ་འདིར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཚ་བཞག་ན། ཚོགས་ཞིང་ནང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་བློ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྟེ་འཚང་གི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ཤད། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ར་ང་གི་སྐུ་ལ་མོས་ནས་འགྲོ་བཅུད་ལ། ཅེ་ནས་རྟེ་བཅུན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་རྒྱད་ཀྱི་བློ་མ། རྟེ་བཅུན་འཇམ་དཔྱངས་ནས་བརྒྱད་པའི་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་མ་བཅས་ལམ་མཚོག་སྟོ་འབྱེད་ནང་བྱང་བ་བཞིན་བློ་མ་རྣམས་གསལ་བཏབ་པ་རེད།

ལྟ་པ་བསགས་སྟང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆན་ལག་དང་བཅས་པ་འབུལ་

བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ཞིང་གི་མདུན་ལ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་དགོས། ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི་འདིར་གཙོ་བོ་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྨྲོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནས་གསུངས་པ་དེ་རེད། དེ་མིན་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་ལ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བ་ལ་ཅ་ཅང་བསྡུས་པོ་དང་སྟབས་བདེ་བ་རེད། དེ་དག་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབྱུལ་བ། བཤགས་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རངས། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་གྱུར་བ། ཐུ་བཏན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བསྡོ་བ་བཅས་བདུན་རེད། དེ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། དངོས་སུ་བཤམ་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་འབྱུལ་བ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། ཐུ་བཏན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཅས་བཞི་ལ་ཚོགས་གསོག་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད། དེ་ལ་བཉེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ད་དུང་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་བཏབ་ཚུལ་ཤེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་གསོག་པ་རེད། དེ་ནས་སྟོག་པ་བཤགས་པ་ནི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ཕྱིར་བཤོད་ཡན་ལག་དང་། རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དེ་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦྱོལ་བའི་ཡན་ལག །བསྡོ་བ་ནི་དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་མི་བཅོམ་པ་དང་འབྲས་བུ་བྱིན་ནས་མི་ཟད་པ་སྦྱང་བའི་ཡན་ལག་བཅས་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཚང་བར་བྱེད་ན་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཚུད་པ་ཡིན།

མདོ་ལུགས་ནས་བྱས་ན་ཐོག་མར་སྐྱབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་ལམ་ལོག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལམ་དམན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སེམས་བསྐྱེད། བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལམ་མཆོག་སྒོ་

འབྱེད་དང་རྟེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནང་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་བཅེས་
གཉིན་ལ་མ་གྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་ཐོ་ཚ་སྦ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཅེས་གཉིས་ལ་གྱས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་
དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐོ་ཚ་སྦ་མཐའ་དག་བདེ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆུན་ཕྱི་ནང་གི་བར་
གཅོད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་གྱིས་བརླན་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པའི་གསུང་སྲོལ་དང་།
གཞན་དུ་བདག་གི་ཐོ་ཚོས་སུ་འགྱོ་བ་དང་། ཚོས་ལམ་དུ་འགྱོ་བ། ལམ་ལ་བར་ཚད་མེད
པ་ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྟེས་སུ་ཡོན་ཏན
གཞིར་གྱུར་མའི་སྨོ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཤར་སྨོམ་གནང་ཐུབ་ན
ཚོག་ཁུང་ལ་དོན་བསྡུས་པས་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་ལས་མི་འགོར། མདོར་ན། རྟེ་སྟེད་སུ
དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ན།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨོར་ཚོས་གནང་བཞམ། ཡང་ན
སྤྱགས་ཐུ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་ནས་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ཐོག་ནས་གནང་ནའང
འགྲིགས། དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་དེ་སྐྱབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་བྱུར་དུ་གསལ་བཏབ་མ
དགོས་པར། རྟེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་གསལ་བཏབ་པར
བརྟེན། ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཐུགས་སྟབས་བདེ་བ་ཡོད། དེའི་ནང་ཡན་ལག་བདུན་པ་ནི
ཚང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་དམིགས་བཅུ་མ་དྲུག་སྒོར་རམ་ལྷ་སྒོར་གང་རུང་ཐོག་ནས་བདུད
རྩི་འབེབས་སྒྲུང་གནང་སྟེ་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་ཕྱི་བ་སྒྲོང་ཚུལ་སོགས་གནང་བ
དང་། དེ་ནས་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྟེས། ཡོན་ཏན་གཞིར
གྱུར་མའི་དབུ་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལྷན་གཅིག་སྨོ་ནས་ཐུགས་ནང་མགོ་བཤེས
གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སློབ་པ་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་ཡོངས
རྫོགས་ལྷན་གཅིག་ཆ་ཚང་འགྲོ་ཐུབ། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་སྨོར་བ་ལ་ཚོས་བྱུག་པོ་དེ
ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། གནས་ཁང་བྱི་དོར་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ
ཞེས་པ་དེ་ཉིན་ལྟར་གསར་དུ་བཀྲམ་མི་དགོས་ཀྱང་། བཀྲམ་པ་དེ་ལ་གྱས་པས་མཇལ་

བ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས། དེ་ནས་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པ་རང་གི་ལག་བསྟར་ནས་འབུལ་རྒྱ། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པ་འབུལ་རྒྱ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་རྒྱ་རེད། དེ་མིན་དགེ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་བཞིན་དམིགས་བརྩེ་མའི་གྲངས་གསོག་གང་མང་བྱས་རྟེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་རྟེས་ལམ་མཆོག་སྐོ་འབྱེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་གསུང་ནཱ་ལེགས། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་དབུ་ནས་ཤར་སྐོམ་གནང་ན་ལམ་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྐོམ་བྱེད་ཐུབ། དེ་ཡན་གྱིས་བསྟེན་ནས་བློ་ཏི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་དེ་ལ་ལྟོན་འགྲོ་སྦྱོར་བའི་ཚོས་དྲུག་གི་སྐོ་ནས་ཏི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཟིན་པའི་ཁུལ་ཡིན།

དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲལ་བ།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་བློ་ཏི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ལ། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲལ་བ་དང་། སྙིང་པོ་ཏི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲལ་བ་ལ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ། དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ། རྟེད་དགའ་བ་བསམ་པའོ།། དེ་ཡང་རྩ་ཚོག་ལས། **ལན་ཅིག་རྟེད་པའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི།། ཤིན་ཏུ་རྟེད་དགའ་དོན་ཆེན་ཤེས་གྱུར་ནས།། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱོ།། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲལ་བ་ཞེས་པ་དེ་བསྟན། དང་པོ་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དལ་བ་བརྒྱད་ནི་མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་རེད། མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་ནི་དན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་བཅས་རེད། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ལ་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁས་ཤས་ཡོད་ཅིང་། ཚེ་རིང་གི་ལྷ་ཞེས་གནས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོའི་ནང་བཏང་ནས་ཤད་

འགྲིགས། དེ་བཞིན་འདོད་ལྷའང་འདོད་པའི་བྱ་བ་ལ་གཡེང་བས་ལྷ་ཚེ་རིང་པོའི་ཚལ་གས་
སུ་བཙོ་ནའང་རུང་། དེ་ལྟར་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཚེ་རིང་ལ་སྐྱེ་ན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གོ་
སྐབས་མེད། གལ་ཏེ་མི་ལ་སྐྱེ་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་མཐའ་
འཁོར། དབང་པོ་མ་ཚང་བ། ལྟ་བ་ཡོག་པ་འཛིན་པ་བཅས་མིའི་མི་ཁོམ་པ་རེད། འབྱོར་
བ་བཅུ་པོ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་།། ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད།།
ཅེས་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན།། བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་
རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་བཙོ་བའོ།། ཞེས་གཞན་འབྱོར་ལྟ་བཅས་འབྱོར་པ་བཅུ་
ཚང་བའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ལན་ཅིག་རྙེད་པའི་སྐབས་འདིར། གནས་སྐབས་མངོན་
མཐོ་དང་ཐར་པ་ལ་ལྷོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ལྷོས་པ། སྐད་ཅིག
རེ་རེ་ལ་ལྷོས་ནས་དོན་ཆེན་པོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་སྐྱོན་དཀའ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཚང་དཀའ
བ། དཔེ་སྲིད་དཀའ་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟེད་དཀའ་བཤེས་ནས། དེ་ཚུད་ཟོས་སུ་མ་སོང
བར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏু་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་བློ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བྱིན་གྱིས་རློབས
ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད། འདིར་རྒྱུན་ཆད་མེད་ཅེས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ
ངེས་འབྱུང་སྤྱ་སུད་ཀྱི་བའི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་དུ་གཅིག་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་འགྲིག་པ་མི
འདུག་སྟམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཉིན་ཞས་རྟེས་ཡལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར། འགྲོ་འདུག་ཉལ
གསུམ་སོགས་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་གང་ལའང་ཚེ་འདིའི་སྙངས་ཞས་ལ་མ་ཚགས་པར
གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྟམ་པའི་བློ་དེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡང་ཡང
ཡོང་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞེས་ན
གཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཞེས་ཡོད། གཉིད་དེ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས
བྱང་ཡིན་ཙང་། དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཅིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གཉིད་ཉལ་ན་ཇི་ཙམ
ཉལ་བའི་གཉིད་ཀྱི་དུས་ཚོད་རིང་དགེ་བ་ལ་འགྲོ་བ་རེད། ལྟག་པར་དུ་སྤྱན་ཀྱི་ཉམས
ལེན་པ་ཡིན་ན་གཉིད་ཀྱི་ཆུལ་འབྱོར་ཏ་ཙང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་

ཆེ་བ་བསམས་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྟེད་དཀའ་བར་བསམས་ནས་ཚེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་དགོས་པ་བཅས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བའི་རིམ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པའི་ཁུལ་ཡིན།

སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ།

དལ་འབྱོར་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་ལ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་དག་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་དུ་བློ་མི་སྦྱོང་ཞིང་། འདི་དག་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་སྟོན་འགྱོ་ཡིན་ཅང་། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།ཏ དེས་ན་འགྲུལ་པ་གསུམ་འདི་ནས་མཉམ་དུ་སོང་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ལོ་དང་། གཉིས་པ་སྦྱང་ལོར། གསུམ་པ་དེལྷྭ་བཅས་ལ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་ན། དེལྷྭ་འགྲོ་མཁན་དེ་ཏུ་ལོ་དང་སྦྱང་ལོར་བར་དུ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་བསྐྱེ་རྒྱ་དང་། འགོར་བ་ལས་ཐྲོལ་བའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་བསྐྱེ་རྒྱ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་ཞིག་གི་དམིགས་ཡུལ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་དེས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་མ་སྦྱངས་པར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོད་བཏུལ་གྱིས་བློ་སྦྱང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་མེད། དེས་ན་དེ་དག་ནི་སྟོན་འགྲོ་ལ་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཅང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཟློ་སྒྲུང་བ།

ཐོག་མ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཟློ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་ཟློ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ།། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཟློ་སྒྲུང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉིར་བའི་བསམ་པ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས། དེ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མིན་ཡང་། གཞུང་གི་ནང་སྐབས་རེ་ཚེ་འདིའི་སྡུང་ཤས་ལྷོག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཞེས་ངེས་འབྱུང་བཏགས་པ་བ་ལུ་བུ་ཞིག་སྟེ། ཚེ་འདིའི་དོན་དུ་ཆགས་པ་དོར་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ཡིན་ཙང་ཚེ་འདིའི་སྡུང་ཤས་ལྷོག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བཏགས་པ་རེད། གང་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་ཟློ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་པ་རེད། དེ་རིང་དུས་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱུན་བས་འདིར་གཞན་རྒྱ་ཡིན། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྲོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་ཇི་སྙེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་གཉིས་པ།

(ཟ་ཅཱུ་ལ་ ༡༡ ཚེས་ ༡)

ཀཱཿ།། ཐོག་མར་བླ་སྨོན་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིཉམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་བའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག །ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ལྷུ་དང་གཙོ་སྦྱིན་སྐད།། བྱུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འཕྲོ་བ

ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ་དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། ཚེ་ནི་ཡུན་ཐུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་།། ཚེ་ཡི་ཚད་ཀྱི་རྗེ་ཙམ་མི་ཤེས་པས།། ངང་པས་ཆུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར།། རང་གི་འདོད་པ་དང་པོ་བླང་བར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་འཛིན་བྱ་གྲྭིང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཞེས་ཚེ་ཡུན་ཐུང་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚེ་ཡི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པཱན་མི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་ཁ་ཤས་ལོ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་འཆི་བ་དང་། ཁ་ཤས་དར་མ་ཚགས་ནས་ཤི་བ་སོགས་རེད། འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅ་ཅང་མང་པོ་ཡིན་ཞིང་། ནང་པའི་རིག་པའི་གནས་ལ་མཚོན་ན། གནས་ཆེན་ལྔ་དང་གནས་ཆུང་ལྔ་བཅས་རིག་པའི་གནས་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མཚོན་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག །དེང་སང་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་བཤད་སྒྲུབས་ལྟར་ནི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་མཐའ་མེད་པ་རེད། ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་སྒྲུང་དགོས་ཤིང་། འདི་སྒྲུང་རྒྱུ་ཡིན། འདི་སྒྲུང་རྒྱུ་མིན་ཞེས་འཛིག་རྒྱུ་ཞིག་མེད། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་ན།། འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཤེས་བྱ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཆོའི་ཡུན་ཐུང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་བ། ཚེ་ཚད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སློབ་སྟོན་བྱེད་སྟངས་དེ་བང་འགྲིག་པོ་འཛར་གཞི་དང་ལྡན་པ་མ་བྱུང་ན། དོན་ཆུང་བའི་སློབ་ཚན་ལ་མགོ་པོ་འགོར་ནས་དོན་ཆེ་བའི་སློབ་ཚན་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྒྲུབ་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ལུས་པའི་ཉིན་ཁ་ཡོད་ཙང་། རང་གི་འདོད་པ་དང་པོ་བླང་བར་བྱ་ཞེས་སློབ་སྟོན་བྱེད་སྟངས་དེའང་ཐོན་ལ་གང་སྒྲུང་དགོས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་

གང་སྤྱང་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་འཚར་གཞི་ཡག་པོ་བསྒྲིག་དགོས། དེ་ནས་གོ་སྒྲབས་དང་ཚེས་འདང་ན་གཞན་རྣམས་གཟིགས་དགོས། གང་ལྟར་གལ་གནད་ཆེ་ཆུང་གི་འཚར་གཞི་སྒྲིག་སྟངས་དེ་ཡག་པོ་དགོས།

སྟོན་ཚན་འཚར་གཞི་བསྒྲིག་རྒྱུ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ནང་གཞུང་ཆེན་མོའི་སྟོན་གཉེར་གནང་སྟངས་ཀྱི་སྟོན་ཚན་སྒྲིག་སྟངས་དང་། འཛོན་གྲྭ་བགོ་སྟངས། འཛོན་གྲྭ་སོ་སོའི་ནང་སྲོ་དོན་དང་མཐའ་དབྱེད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་བང་སྒྲིག་སྟངས་དེ་དག་གནའ་སྦ་མོ་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ལས་ལྷག་པ་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་བསྒྲིགས་ཡོད། ད་ལྟ་འདིར་གསུངས་པ་བཞིན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ་ཚོས་སྟོན་སྦྱོང་བྱེད་སྟངས་དེ་གོ་རིམ་མ་ནོར་བ་བྱ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་གནའ་སྦ་མོ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་དུས་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བ་རེད་བ་མ་གཏོགས། སྟོན་མ་ང་ཚོ་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཅ་ཅང་དོ་སྣང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོ་སྣང་བ་དག་ནས་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཚོ་ལའང་དགེ་མཚན་ཆེན་པོར་མཐོང་གི་མེད་ལ། ཡང་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཚོ་ལའང་དགེ་མཚན་མེད་འགྲོ་བས་མས་ནས་དམ་འཛིན་བྱས་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་སྟོན་ཚན་དེ་ཚོ་ལ་རང་གི་འདོད་པ་དང་པོ་བླང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ནས་རང་གི་འདོད་པ་དང་པོ་ལེན་སྟངས་དེའང་སྟབས་གཟབ་པོ་མ་གནང་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་། རིག་པའི་གནས། གདམས་ངག་སོགས་གཅིག་ལས་གཅིག་གལ་ཆེ་བ་དང་། གཅིག་ལས་གཅིག་ཟབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཤེས་རྒྱ་རེད། དེས་ན་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་བང་བསྒྲིག་ཐུབ་ན་ཡག་ཐག་ཚོད་རེད། གལ་ཏེ་མ་ཐུབ་ན་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་བསྒྲིག་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཇོ་བོ་རྗེའི་ལུང་ནང་གསུངས་པ་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་དུས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་གཏམ་ཀྱི་སྟོང་བའི་ནང། ཕྱིད་

པའི་ཕུན་ཚོགས་གཡོ་བ་གློག་གི་གར།། ལང་ཚོ་མི་སྟོང་རྒྱུག་པའི་རི་གཟར་ཚུ།། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འགས།། བདག་གིས་རིག་གནས་གང་ལ་སྦྱང་སྙམ་ནི།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གྲོད་པའི་ཕུན་ཚོགས་བརྟན་པོ་མི་གནས་པར་ཡང་ཡང་འགྱུར་བ་གློག་གི་གར་ལྟ་བུ་དང་། ལང་ཚོའམ་ལུས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་གཟུགས་གཞི་འགྲོད་བསྟེན་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་ནས་མ་འཆི་བར་དུ་ཆ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་རི་གཟར་ལས་བབས་པའི་ཚུ་ལྟ་བུ་སྙུར་དུ་འགྲོ་བ་ལས་འཁྱལ་ནས་བསྡད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་ང་ཚོའི་གཟུགས་བབ་ཀྱང་ཉིན་རེ་ཉིན་རེར་ཀུད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དགེར་ན་དཀྱུ་ལོ་ལྷ་བཅུ་སོན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་ཕྱི་བཤྱས་ཀྱིས་སྟ་མོ་ལོ་ཉིར་ལྷའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་ད་ལྟའི་བར་གཟིགས་ནས་ཤེས་ཟུས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཚོད་ཟུང་དུའི་ནང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱང་དགོས་ཞེ་ན། རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས། རིགས་ལམ་ཟ་མོ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་།། གཞུང་ལུགས་གཙམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་།། ཚོག་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ།། ས་སྟེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྣང་།། ཞེས་དོན་གསུམ་ཟུར་བཏོན་གྱིས་གསུངས་ཡོད། སྒྲིར་གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་བརྟག་སྐབས་རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱ་བ་སྣྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། འཐད་སྣྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཅས་གཅིག་ཀྱང་གྱིས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་རྟེད་། དེའི་ནང་ནས་འཐད་སྣྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དཔྱད་ཤེས་པའི་རིགས་ལམ་ཟ་མོ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དེ་དང་པོར་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་གཏན་ས་བར་སྟོན་གཞིར་བྱེད་པའི་སྐབས་སྒོའང་དང་པོ་རིགས་པའི་སྟོ་འབྱེད་བསྡུས་ཀྱ་བཡུ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱང་བའི་རྟེས་སུ་བར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་རིགས་ལམ་ཟ་མོ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མེད་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་བཡུས་རྙེད་སྤྱི་སྦྱངས་ཀྱི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ཀྱི་གནད་ཟ་མོ་རྣམས་སྤ་རིས་འབྱེད་པའི་ཐག་ཆོད་

ཅིག་ཡོང་དགའ། གོ་བ་ཞིག་རྟོག་ནཱ་འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕུར་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཡང་དག་
པའི་ངེས་པ་ཞིག་འདྲེན་མི་ཕྱག་ཅིང་། གང་ལྟར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དབྱུད་མཐར་རྟོག
པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མི་གཞན་གྱི་ཟེར་རྗེས་སུ་འབྲང་རྒྱ་མ་གཏོགས། རང་གི་དམ་བཅའ
བཏན་པོ་ཞིག་འཛིན་མི་ཕྱག། དེས་ན་ཐོག་མ་གལ་ཆེ་བ་ནི་རིགས་ལམ་ཕ་མོ་འབྱེད་པའི
རྣམ་དཔྱོད་དེ་རེད། དེ་ནས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དེ་དགོས
ཤིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་སྟོབ་གཉིར་བྱེད་པའི་སྒྲབས་སུ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་མ
སོང་བར་ཚོགས་རེ་རེའང་རང་གི་རྒྱུན་ལྟན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་རྒྱ་མཁས་ན་ཏོག་གེ
མགོ་མཁྲེགས་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་ནས་རང་རྒྱུད་དུལ་དུ་ན
མི་འགྲོ་བ་དང་ཟློ་ཕྱིར་ནས་ས་ལམ་གྱི་གནས་ཚད་གོང་མཐོར་མི་འགྲོ་བར་ང་རྒྱལ
གྱི་གོང་བུ་ཆགས་ཉེན་ཡོད། དེས་ན་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན
དགོས་པ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་གཉིས་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། དེར་བཞེན
ང་ཚོ་གོད་དུ་གཞུང་ཆེན་པར་སློབ་གཉིར་བྱེད་པའི་སྒྲབས་སུཤང་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན
ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱུན་དུ་ཉམས་ལེན་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་སྔ་མོ་ནས
ཡོད་ཀྱང་། བར་ལམ་ཕན་བུ་ཉམས་ཆགས་སོང་ནས་དེང་སང་བཤད་གྲྭ་དང་སྦྱོབ་གྲྭ་ཞེས
དབྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་རེད། དལེར་ན་གཙན་ས་ཆེན་པོའི་ནང་སྦྱོབ་ཁང་དང་སྦྱོབ་གྲྭ་ཞེས
ཟུར་དུ་མེད་པ་དེ་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་གོང་མ་ཚོས་དགོས་གལ་མ་གཟིགས་ནས་མ་བཟོས
པ་ཡིན་ཞེང་། དོན་དུ་བཤད་སྦྱོབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་རྒྱ་མ་གཏོགས། བཤད་པ་བྱེད
པའི་དུས་ཚོད་ཐ་དད་དང་། སྒོམ་སྦྱོབ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཐ་དད་མིན་པར། འབྲོམ་སྟོན
རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། ང་ཐོས་དུས་ཅ་ན་བསམ་སྒོམ་བདེ།། ང་བསམ་དུས་ཅ་ན
ཐོས་སྒོམ་བདེ།། ང་སྒོམ་དུས་ཅ་ན་ཐོས་བསམ་བདེ།། ང་གཅིག་ཏུ་མ་ལུས་བསྟོམས
བྱས་ནས།། ཚོས་ལམ་དུ་ཁྱེར་ནས་འགྲོ་ཤེས་པས།། ང་བཀའ་གདམས་ཕྱོགས་ཆར་མ
ལྟུང་བ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒོམ་སྦྱོབ་ཉམས་ལེན་མཉམ་དུ་ཡོད་གཞིར་བཞག་ཕྱིན་

པ་མ་གཏོགས། གནས་ཁང་ཟུར་དུ་བཅད་དེ་བསྡད་དགོས་པ་མིན། དེང་སང་བཤད་གྲྭ་
དང་སྒྲུབ་གྲྭ་ཐ་དད་ཕྱེ་བར་བརྟེན། བཤད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྨོན་སྒྲུབ་བྱེད་མི་དགོས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། སྨོན་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད།
ཐོས་བསམ་དང་། ལྟག་པར་རིགས་པས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སྨོན་སྒྲུབ་ལ་གཞོན་
པའི་རྒྱུར་འཛིན་མཁན་ཡང་ཡོད་གྲིད། དེར་བརྟེན་ནས་ཤད་སྒྲུབ་ཡ་མ་བྱས་བར་འགྲོ་
དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་མཁྱེན་དགོས། གཞུང་ལུགས་གཏམས་པར་ཤར་བའི་
ཉམས་ལེན་ཡོད་ན་གང་སྟོབ་སྟོང་བྱས་པ་དེ་སྐབས་སོ་སོར་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲུར་
ཤེས་པར་བརྟེན། ཐོས་པ་དེ་བསམ་པའི་རྒྱུ་དང་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་
སྨོན་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་གཉིས་བྱུང་བའི་རྟེས་སུ་གཞན་
ལ་འཚད་པའམ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྡ་དག་གཞུང་དང་ཚིག་སྟྲོར་
གྱི་ཚུལ་ལ་ངག་གི་དཔལ་དེ་དགོས་ཤིང་། དེ་སྔ་བོད་དུ་གྲྭ་སར་ཡིན་ན་ཚིག་སྟྲོར་ཚུལ་
ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ་ལ་ཐན་བུ་ཐུགས་སྟང་ཞན་པ་དང་འཐུས་ཤོར་ཕྱིན་པ་བྱུང་
ཡོད།། ང་ཚོ་གྲྭ་ས་ལ་ཐུག་དགེ་ཏ་ཅང་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དགེ་བར་ཤེས་
ཆེན་པོ་དེ་འདྲའང་ཐུག་ཟིས་ཟིས་མ་མཁྱེན་པ་དང་། དབུ་མེད་ཀློག་མ་མཁྱེན་མཁན་
དེ་འདྲའང་ཡོད། དེ་གཞན་ལ་བཤད་ན་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་
འགྲོར་བའི་སྐབས་སུའང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚོའི་ནང་མཚན་ཏགས་ཟིས་མ་མཁྱེན་པ་དེ་
འདྲ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྟྲོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ་དེ་མེད་པའི་དབང་
གིས་བོད་མི་ནམས་རྒྱ་གར་དུ་བཅད་བྱོལ་དུ་འགྲོར་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་ཅ་གོང་ས་
ཅ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཏལ་ཏོ་སིའི་གཙན་སའི་དགེ་བཤེས་སོགས་ཐུག་དགེ་བ་མང་
པོ་ཞིག་ལ་ཐ་སྙད་རིག་གནས་བསླབ་རྒྱའི་གོ་སྒྲིག་གནང་དགོས་བྱུང་། དེས་ན་ཚིག་སྟྲོར་
ཚུལ་ལ་ངག་གི་དཔལ་དེ་ཏ་ཅང་ཐུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་མ་བྱུང་རུང་། རང་གིས་གང་དབྱུད་
མཐར་ཆ་ཅེ་པ་དེ་དག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ཤེས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཤེས་པ་བཅས་

དེ་ཙམ་ངེས་པར་དུ་དགོས། དེང་སང་སྨོན་གཞེར་གནང་མཁན་རྣམས་དགེ་ལུགས་རྒྱུགས་སྨོད་ནང་བྱིས་རྒྱུགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་བརྡ་དག་གི་ཚུལ་ལ་ཕན་བུ་མ་མཁྱེན་ཐབས་མེད་ཚགས་ཡོད། དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པའི་དོན་གསུམ་པོ་གོང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲབས་ལས་ཕན་བུ་ཆ་ཚང་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་སྤྱ་གོང་དུ་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་ཞིག་གིས་འབྲུང་བ་བཅུ་ཡོད། དེ་ལ་ཁ་ཤུད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་ཟོངས་པ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་སྒྲབས་འདིར་གལ་ཆེ་ཆུང་བཅི་ལྟངས་མ་ཧོར་བའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་གནང་དགོས་ཚེ། དང་པོ་བླུན་པོ་ཆུ་ལྟ་གར་འཁྱིད་མ་ཡིན་པ་དང་། དད་པ་དེ་ཟོངས་དང་ཀྱི་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་ལམ་ལ་མོ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཞེར་གནང་མཁན་ཚོས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཚད་མ་རིག་པ་ལ་ཐུགས་གལ་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་གཟིགས་པའི་སྒྲབས་སུ་ཁ་ཕྱི་བཟླས་སུ་མ་སོང་བར་གཏམས་བཀ་ཏུཿཤར་བ་དང་ཉམས་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐབས་གནང་དགོས། གལ་ཏེ་གཞུང་ལུགས་གཏམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དེ་དགོས་ན། གཞུང་ཆེན་པོ་རྒྱང་བར་སློབ་གཞེར་གནང་ནས་དེ་རང་གི་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་གཏམས་བཀ་ཏུ་འཕྲེར་ཐུབ་པ་ཐོན་བུ་དཀའ་བར་བརྟེན། ངེས་པར་དུ་ལམ་རིམ་བློ་སྟོང་གི་གནད་རྣམས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཞུར་དང་ཞོར་ལ་གསན་སྟོང་གནང་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་ལམ་རིམ་བློ་སྟོང་གི་ཉམས་ལེན་ཉིན་ཞག་ཟླུགས་གཅིག་གི་ནང་གནང་ཐུབ་ཐབས་གནང་དགོས། བོད་དུ་བསྟན་པ་སྤ་དར་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་གསུང་རབ་གཏམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དེ་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་དཔལ་མཉམ་མེད་རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་གཏན་དབས་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་བརྩམས་དགོས་པ་བྱུང་། རྗེ་བོ་རྗེ་མཐོ་ལྷོང་དུ་བོ་ཆེན་

རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་བཀའ་མོལ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལྟགས་རིག་གནས་དང་
བཅས་པའི་ཐོག་ཏོ་ཏེས་བཀའ་འདྲི་རྣམ་ལ་ལོ་ཆེན་གྱིས་རེ་རེ་བཞིན་ལན་ཐོགས་
པ་མེད་པར་འབྱུལ་མ་ཐུབ་པ་མེད་པར་བརྗེན། ཏོ་ཏེ་ཏེས་ཁྱོད་ལྟ་བུ་མཁས་པ་བོད་ལ་
ཡོད་བཞིན་དུ་ངོ་དོན་མེད་རྒྱ་གར་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐད་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འོན་
ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པ་
ལ་སྙན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྣམ་ལྔ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། ལོ་
ཆེན་གྱིས་གཞུང་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཞུས་ཤིང་། ལོ་
ཆེན་གྱིས་མཐོ་ཕྱིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱུད་ལྷ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོ་ཐོག་བཙུགས་
བཞི་ལ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་དེའི་མདུན་དུ་ཐུན་བཞིར་བགོས་ཏེ་རྒྱུད་ལྷ་སོ་སོར་སྨོན་སྒྲུབ་
ཉམས་ལེན་གནང་གི་ཡོད། དེས་ན་གཞུང་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་ལེན་
བྱེད་རྒྱུ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཏོག་བསྒྲིལ་བོ་ཞིག་བྱུང་མེད། སྐབས་དེར་ཏོ་ཏེ་ཏེས་
བོད་སྐད་ཚ་ཚང་མ་མཁྱེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཙང་། ལོ་ཐུ་བ་རྒྱལ། ང་བོད་དུ་ཡོང་དགོས་
པ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱུང་རབས་ཡོད། དེས་ན་གཞུང་ལུགས་གཙམས་པར་ཤར་
བའི་ཉམས་ལེན་ཞེས་པ་དེ་གཞུང་ཆེན་བོ་ལ་ཏེ་ཙམ་གསན་རྒྱ་ཆེན་བོ་དང་མཁྱེན་རྒྱ་
ཆེན་བོ་ཡོད་ནའང་དེ་ཟླ་མའི་མན་ངག་དང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲས་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོང་
ཐབས་མེད། ལར་ནས་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་པ་དེ་གསང་བ་བཞག་པ་
མིན་ཡང་། དེ་ཉམས་ལེན་དུ་བསྒྲིལ་བའི་སྐབས་སུ་ཟླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བང
བསྒྲིགས་པོ་མ་བྱུང་ན་རྟོགས་དཀའ་བ་རེད། དེས་ན་གཞུང་ལུགས་གཙམས་པར་ཤར་
བའི་ཉམས་ལེན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཆ་ཙང་ཁག་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེར་བརྟེན་
རྒྱ་ཀུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་ལུགས་གཙམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་
ལ་འཕྲིད་མཁན་གྱི་གཞུང་ཞིག་ལ་ངེས་པར་དུ་སྨོན་སྒྲོང་གནང་དགོས།

ད་རེས་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་

སྲུ་ཇོ་གས་པ་ལས་ཤར་སྨོས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་གསུང་རབ་ཁས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་
གཞིར་གྱུར་མ་དེ་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྨོ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་རིམ་ཆ་
ཚང་སྟོན་པའི་གཞུང་ཁྲིད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེའི་བཤད་ཁྲིད་འབྲལ་རྒྱ་ཡིན་ཙང་། ཐོག་
མར་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་ཡང་གང་བྱང་གིས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ། དེ་འཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་
ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱང་བ་ལྟར་གསན་དགོས་པ་རེད། གང་གསན་པར་
བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གླུ
སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི
བཅུད་ལྡུང་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད
པའི་སྒྲེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད
པ་བསྡུས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཤར་སྨོས་བྱེད་ཚུལ་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས
བཙུམས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཤད་ཁྲིད་འབྲལ་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད།

དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཁྲིས་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད
པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། གཙམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཞིས
ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་པར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། གཙམས་པ་བདོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར
བཀྲི་བའི་རིམ་པ་བཅས་བཞིའི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་ཟིན་པ་དང་། བཞི་པ་གཙམས་པ
བདོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཞེན་བསྟེན་པའི
ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་གཞིས་ལས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས
གཞེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་ཟིན་པ་དང་། གཞིས་པ་བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ
ལ། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲལ་བ་དང་། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ
གཞིས་ལས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲལ་བ་དེ་ཟིན་པ་དང་། གཞིས་པ

སྟེང་པོ་ཏི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཟོ་སྦྱང་བ། རྒྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཟོ་སྦྱང་བ། རྒྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཟོ་སྦྱང་བ་བཅས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་རྒྱུ་བོའི་མ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ཚང་བ་དང་། གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པ། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལཱ་ཏུ་ཟླང་བདེ་བ་བཅས་བསྡུན་ཞིང་། ཕྱི་ར་རྒྱེས་བུ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་མངོའི་ནང་མང་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཇོ་བོ་རྗེས་ལམ་སྒྲོན་མ་མཛད་པའི་གོང་ནས་ལྷོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་དུཔང་གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་རང་ལགྲེལ་དུཔང་རྒྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུཔང་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་རིམ་པས་ཇོ་བོ་རྗེའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ནང་ཆ་ཅང་གསལ་ཁ་གནང་བ་རེད། རྒྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཞེས་པའི་ནང་ཚེ་ལའི་བར་དེ་ཀློ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཀྱང་ལངས་ཚུལ་གསུངས་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། གང་ལྟར་ཚེ་ལའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་རྒྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཞལ་པ་དང་། རྒྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་རྒྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཁྱད་པར་བ། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་ཁས་ཤེས་ཀྱིས་ཚེ་ལའི་བར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་རྒྱེས་བུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་གསུངས་པཡིན་ཡོད། རྒྱེས་བུ་ཞེས་པ་སྒྲའི་སྐད་དོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནུས་པ་ཞེས་པའི་དོན་རེད། དེས་ན་ཚེ་ལའི་བྱ་གཞན་རྒྱང་པར་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ནུས་པ་ཡོད་པའི་གྲངས་སུ་མི་བཞག་པ་རེད། དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་དང་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཚེ་ལའི་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་རེད། ཚེ་ལའི་བར་རྒྱེད་སྒྲུབ་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་རྒྱེ་ལ་ཆུང་ངུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས། ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ནི་འདི་སྟང་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་བློ་མ་གོང་མ་ཆོས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་དོན་དུ་གཉེར་ནས་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་བའི་ཚ་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་བ་

དང་། དེ་མིན་རྣམས་ཆོས་མིན་ཁོངས་སུ་འགྲོ་བ་རེད། ཚེ་འདིའི་ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ། ཞབས་རིམ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལྷར་སྣང་གི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་ཞེབ་ཚགས་པོས་མ་བལྟས་ན་ང་ཚོས་འགྲོ་སོང་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་དགེ་བ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་སྙམ་པ་དེ་ཚོ་འང་སྟོག་པ་བསྒྲུབས་མི་སྲིད་པ་མིན། དེས་ན་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་ལ་ཞེབ་ཚགས་པོས་བལྟ་དགོས་པ་ནི་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི། མཇུག་བཅས་རིམ་པ་གསུམ་རེད། དེ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ཙམ་མ་ཟད། ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གསུམ་པོ་ཆ་ཚང་བ་མ་བྱུང་ན། དགེ་བ་ལ་ཀུས་པ་མེད་པ་དང་། གང་བས་གས་པ་དེ་ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་ཉེན་ཡོད་པ། འབྲས་བུ་ཕལ་པ་ཙམ་སྨིན་ནས་ཟད་ཉེན་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་སྟོང་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཚང་བ་གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐོག་མ་བློ་མ་གསེར་གྱིང་པའི་མན་ངག་ནས་བྱུང་བའི་སྟོང་བའི་ཆོས་བྱུག་སྨོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ཏེ། བློ་མ་ཆོགས་ཞེང་གི་ལྷ་ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་ཕྱོགས་བྱག་བཏབ་ནས། ལམ་གྱི་ཉམས་ལྡོང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཕྱོགས་བྱག་དང་བཅས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟེང་པོ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བ་ནས་ཉམས་ལེན་མགོ་ཚུགས་རྒྱུ་རེད། དེ་ནི་ཁ་སང་སོང་ཟིན་པ་རེད།

དེ་རིང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདི་རིང་ངུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་རིང་ངུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྟོན་རྒྱུ་དེ་རེད། ཐུན་མོ་རྟག་པ་མ་དྲན་ན་ཉིན་

ཕྱེད་བར་དུ་ཚེ་འདི་པ་ལ་འགྲོ ཉིན་ཕྱེད་ལ་མི་རྒྱ་པ་མ་དྲན་ན་ཉིན་གང་ཚེ་འདི་པ་ལ་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་རྒྱ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་སྒྲས་སུ་བདེན་བཞི་མི་རྒྱ་སོགས་བཅུ་བྱུག་ནང་ནས་མི་རྒྱ་པ་དེ་ཐོག་མར་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒྲས་སུའང་གསུང་གི་མཐའ་མ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྒྱ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མི་རྒྱ་པའི་འདུ་ཤེས་བློ་ངོར་ཤར་དགོས་པ་དེ་བློ་ཚོས་སུ་འགྲོ་བའི་མཐུན་རྒྱེན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། དེས་ན་མི་རྒྱ་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་སེམས་ནས་མ་ཡལ་བར་རྒྱུན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

མི་རྒྱ་པའི་འདུ་ཤེས་དེའང་དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་དང་། ནམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྒོམ་རྒྱུ་དང་། མི་རྒྱ་པ་དེ་བློ་ལ་ཐྱོང་བ་ཐོན་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་དེས་པར་འཆི་བསམ་པའི་སྟང་བ་ཤར་བ་དང་། འཆི་བའི་རྟེས་སུའང་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་རུང་ལ་དེས་པ་ཡིན་ཙང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བསམ་པ་དེ་བྱུང་ཞིང་། གང་ལྟར་འཆི་བའི་རྟེས་སུ་ལམ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ན་དམྱལ་བ་ལ་བཙོ་སྲེག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། དུད་འགྲོ་ལ་གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར་བའི་ཚུལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལ་འཇིགས་པའི་བློ་བྱང་ན་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་ཤེག་བཅལ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱང་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཛིན་པ། ཕན་

བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་ལ་མ་གཏུགས། ཕྱོགས་རེ་བ་ཞིག་ལ་སྒྲུབས་བཅོལ་མི་འོས་པར་བརྟེན། ལྷོན་པ་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལམ་དང་འགྲོག་པ་ཉམས་སུ་ཟིན་ནས་འཇིགས་པ་ངན་འགྲོའི་སྒྲ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ། སྒྲུབས་དགེ་མཆོག་ལ་བཅོལ་ནའང་སྒྲུབས་ཚུལ་ནི་སོ་སོས་ལས་འབྲས་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་ན་སྟོག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱེ་ཞིང་།། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕུག་གིས་མི་སེལ་ལ།། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ།། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲུབས་དངོས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་འཇོག་དགོས་ཤིང་། དམེར་ན་ནད་སེལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་སྨན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་འདུན་དེ་ནད་གཡོག་ལྟ་བུ། དངོས་སུ་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་སྨན་ལྟ་བུ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་འབྲས་སྒྲུབས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་རེད། དེས་ན་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་རྟེས་ཀྱི་ཚ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་བློང་དོར་ཚུལ་བཞིན་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མདོར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་ལྡོང་ཚུལ་དེ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་ལས། **ལུས་སྲོག་གཡོ་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན།། ཐུར་དུ་འཇིག་པའི་འཆི་བ་དྲན་པ་དང་།། ཤི་བའི་རྟེས་སུ་ལུས་དང་གྲོས་མ་བཞིན།། དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་ལ།། དེས་པ་བཏུན་པོ་རྣྲེད་ནས་ཉེས་པའི་ཚོགས།། ཕ་ཞིང་ཕ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བ་དང་།། དགེ་ཚོགས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ།། རྒག་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལས་འབྲས་ལའང་ལས་དེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཚགས་པོས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བཏུན་པོ་རྣྲེད་དགོས། དེ་ཡན་ཀྱིས་སྒྲུས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་ལྡོང་ཚུལ་སོང་བའི་ཁུལ་ཡིན།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ། སྤྱན་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཅས་གསུམ་མོ།། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད།། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་འབབ་བའི་ཁོངས་ལྟར་མཐོང་བའི་རེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཏམ་སྙན་གྲགས།། སྟོབས་གོ་ས། རྒྱ་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གང་མཐོང་ཡང་སྤྱན་བསྟལ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བྱ་མ་གཏོགས། བླང་བྱ་ནམ་ཡང་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཁོར་བ་ལ་རེས་པར་འབྲུང་བའི་བློ་དེ་སྦྱང་དགོས་པར་བརྟེན། སྤྱན་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་ཞེ་ལོག་པའི་རེས་པར་འབྲུང་བའི་བློ་སྐྱེ་ནའང་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་དང་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་རྟེད་ཅིང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་རྒྱུ་བ་དང་སྤང་ནུས་པར་མཐོང་ན་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ལ་ལྟོག་ཏུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལམ་གང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་ཐར་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེ་སྟག་མ་གཏོགས། མདོར་མཐོའི་གོ་འཕང་ཅམ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་མེད། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་པ།། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་

ཏེ་འཇུག །དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདས་ཕྱིར་ཏེ།། ཞེ་གྱུར་མིན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད།། ཅེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་བཅད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་དོན་གྱུབ་ནས་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་ཞེ་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཞེ་བ་མྱང་འདས་ལ་མ་དམིགས་པའམ་མྱང་འདས་ཕྱོགས་སུ་མ་གཞོལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཞེ་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པར་བརྟེན། དེའི་ཚུལ་དེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྐོར་བའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་རེད།

སྒྲོར་བཏང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོར་བདེན་པ་སོགས་སྒྲ་བཤད་བྱེད་སྟངས་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གོ་བདེ་པོ་ཕལ་སྐད་ནང་བཤད་ན་དངོས་པོག་བདེན་འཚོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་པོག་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱུད་བླ་མར། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྦྱང་བྱ་ལ།། བདེར་གནས་པོག་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནད་ཚབས་ཆེ་བའི་ནད་པ་དེས་ནད་ལས་འགྲོལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ལ་ཐོག་མར་ནད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་དགོས། གལ་ཏེ་ནད་ངོས་མ་ཟིན་པར་སྨན་བཏང་ན་སྨན་ལོག་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་དགོས་དོན་དེ་རེད།ཁ་ སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་མི་ཕལ་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རེད། ས་ཀུངས་ཤེས་ཀྱི་རིང་སྟམ་པ་ཡོད་ཀྱང། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མི་ཤེས་པ་དེས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་པ་མ་ཟད། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་རྒྱུགས་པ་རེད། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་འབྱལ་འདོད་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ། སྒྲོར་སྡུག་བསྔལ་ལའང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་

པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་ལས། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་
དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་འཛིག
ཅིང་། དེས་ན་དེ་བདེ་བ་ཡིན་བས་མ་མ་གཏོགས། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་སྙམ་པ་མེད། ཁྱབ
པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མེད་ཅིང། དེ
ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་མཐོང་གི་མེད། དེར་བརྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཤེས
པར་བྱ་ཞེས་པ་མ་གཟུངས་ཐབས་མེད་རེད། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡིས།། འདུ་བྱེད
སྡུག་བསྔལ་སྤྱ་མི་རིག །ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཐ་བ་ཡིན་ཙང། དགེར་ན་ལག
མཐིལ་ལ་སྤྱ་ཞེག་བཞག་ན་མི་རྒྱག་པ་དང་མི་བདེ་བ་མེད་པ་བཞིན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ
བོའི་བློ་དེ་ཚོར་བ་ཆུང་ཆུང་ལག་མཐིལ་དང་འདྲ་བ་དང་། འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ
ཡིས།།ཀ། དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་ཤེན་ཏུ་འབྱུང་།། ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱ་ཆུང་ངུ་དེ་མིག་ནང་སོང་ན
ཚོར་སྣང་དྲག་པས་གང་སྲུར་འདོན་ཐབས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་སྡུག་བདེན་འཁོར
བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་རྒྱུ་དེ་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་གོམ་རིམ་དང་པོ་ལྟ་བུ་རེད། ནད
ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རིགས་དེ
དག་ང་ཚོས་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཐུབ་པ་རེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཐྲོང
གིན་ད་དུང་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་རྒྱུགས་པ་མ
གཏོགས། སྡུག་བསྔལ་དེ་འབྲལ་བའི་ཐབས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་མ་ལྷུང་བའི་ཐབས
ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་སྡུག་བསྔལ་ངོས་ཟིན་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྡུག
བསྔལ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དབྱུད་པ་བྱེད་སྐབས་མི་གཞན་དང་ཕྱི་ཤོད་ལ་སྡུག་བསྔལ
ཐྲོང་བ་མ་གཏོགས། རང་གི་ཤེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་བབས་ཀྱི་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེ་ན
སྡུག་བསྔལ་གང་ཟས་འཇིན་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ནའང་ཟློ་འགྱུལ་མ་ཐེབས་ན་ཕན་ཐོགས་མེད།

དེས་ན་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ
བསམ་པ་བཅས་ས་བཅད་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནའང་འགྲེགས། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག

བསྡལ་བས་མ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས་སྦྱིན་བསྡལ་བརྒྱད་བས་མ་དང་། སྦྱིན་
བསྡལ་བྱིན་བས་མ་གཉིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་ཡོད། མདོའི་ནང་དུའང་སྦྱིན་
བསྡལ་བརྒྱད་དེ་ཡང་ཡང་ཡོང་། སྦྱིན་བསྡལ་བརྒྱད་པོ་དེ་བསྟན་བཅོས་སྐབས་སུ་སྦྱིན་
བསྡལ་བྱིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ཡང་སྦྱིན་བསྡལ་བརྒྱད་ནི། སྐྱེ་བ་དང་། ན་བ། ཀུ
བ། འཆི་བ། མི་སྦྱིན་པ་དང་འཕྱད་པ། སྦྱིན་པ་དང་འབྲལ་བ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་
ཀྱང་མི་རྙེད་པ། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ནི་སྦྱིན་བསྡལ་བ་བཅས་འཁོར་ལོའི
དང་པོའི་ནང་གསུངས་ཤིང་། སྦྱིན་བསྡལ་དང་པོ་བདུན་པོ་རྣམས་སྦྱིན་བསྡལ་གྱི་སྦྱིན་
བསྡལ་དང་། དེའི་ནང་དུའང་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་བསྡལ་འདུས་ནའང་འགྲོགས། ཐ་མ་བརྒྱད
པ་མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་སྦྱིན་བསྡལ་བའོ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱིན
བསྡལ་དང་སྦྱིན་བསྡལ་གྱི་སྦྱིན་བསྡལ་ཉམས་སུ་སྲོང་ཡང་། ཕུང་པོ་ལྔ་རང་བཞིན་གྱི་ཚ
ནས་སྦྱིན་བསྡལ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུན་བཤོད་དང་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཙང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི
སྦྱིན་བསྡལ་རེད། སྐྱེ་ཀུ་ན་འཆིའི་སྦྱིན་བསྡལ་བས་མ་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི
ནང་དེ་བཞི་སོ་སོ་ལའང་ནང་གསེས་དོན་ཚན་ལྔར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། ང
ཚོས་དེ་ལྟར་ཞིབ་ཚགས་པོ་མ་བྱུང་ཡང་། གང་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་རྟེ་ཙམ
སྦྱིན་བསྡལ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་མངོན་སུམ་ལ་མཐོང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དབེར་ན་མིའི་སྐྱེ་གནས
དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལ་བལྟས་ན་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་མ་ལ་སྦྱིན་བསྡལ་ཡོད་ལ། ཕྱུ
ཀུ་དེ་ལའང་སྦྱིན་བསྡལ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུད་འགྲོའི་འཇིག་རྟེན་ལ་མཚོན་ནའང་སྦྱིན
བསྡལ་རྟེ་ཙམ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་མངལ་སྐྱེས་ལ་མངལ
གྱི་ནང་དུ་སྦྱོམ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིན་བསྡལ་དང་། བཙས་པའི་སྐབས
ཀྱི་སྦྱིན་བསྡལ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་རེད། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་སྦྱིན་བསྡལ་གཞན་ཀུ་བ་དང་
ན་བ། འཆི་བ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཙང་། སྐྱེ་ཕ
གནས་བཏུ་ལེན་དང་བཅས་པའི་སྦྱིན་བསྡལ་བ་ཞེས་གསུངས། ང་ཚོ་ན་ཚོད་ལོངས་པའི་

སྐབས་སུ་བརྟེད་པ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་སྦྱིན་བསྲུལ་ཏེ་ཅམ་ཡོད་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ཐུ་གྱའི་དུ་སྦྲངས་དང་གཏོང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལས་ཤེས་ཐུབ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་དེ་སྦྱིན་བསྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བཟོད་དཀའ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྦྱིན་བསྲུལ་ཉམས་སུ་ཚུད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་མ་རྫོགས་པ་དང་། ལུས་ཀཱཧ་ཅང་ཚོར་བ་ཆོ་བ། ཅུང་ཟད་འཇམ་ཞན་པའི་གོས་ཀྱི་ཐོག་བཞག་ན་རྩུབ་པའི་རེག་བྱ་ཚོར་བ། རང་རྒྱ་མ་འགེར་བ་སོགས་རེད། མདོར་ན་ཐུ་གྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ཕ་མས་བདག་གཅེས་མེད་པར་བོར་ན་འཆི་རྒྱ་ལས་མེད། དེ་བཞིན་བརྟུས་སྐྱེས་དང་དྲོད་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་མངལ་སྐྱེས་དང་སྒོང་སྐྱེས་ལྟ་བུའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྦྱིན་བསྲུལ་ཤུགས་ཆེ་མེད་ནའང། སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་དེའི་རྟེས་ཀྱི་ཁ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་བསྲུལ་རྣམས་མཐོང་ཐུབ། ཁ་བའི་སྦྱིན་བསྲུལ་ནི་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ལུས་དང་ལང་ཚོ་འགྱུར་བ་རེད། ང་ཚོའི་ཁ་སྐད་ལ་ན་ཚོད་ལོངས་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་དུ་ཉིན་རེར་འགྱུར་བ་དེ་ཁ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། དེ་ནི་འཆི་བ་ལ་རྟེ་ཉིར་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་རེད། དགེར་ན་ལོ་བཏུ་གསོན་པའི་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། སྐྱེ་བའི་ཉིན་དང་ལོ་འདས་པ་ན་ཉིན་གཅིག་ཐུང་དུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་རེད། རྒྱལ་བ་སྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྟོད་དབང་ཡང་མེད་པར།། འཆི་བདག་གཤིན་རྟེའི་ཐུང་དུ་བདས་ཏལ་གྱིས་བཏུག་པས།། གསོན་པོ་ཟེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་དུ་ཆས་འདུག །ཉེས་ཆེན་གསོད་ས་འཁྲིད་པའི་སྟང་ཚུལ་འདིས་སྟོ་བ།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཏ་ཅང་གནད་དུ་འཚེལ་བ་རེད། གང་ལྟར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཆི་བདག་གི་ཐུང་དུ་རྒྱུགས་པ་དེ་ལ་ཆ་བའི་སྦྱིན་བསྲུལ་ཟེར། དེ་ནས་ལུས་དང་ལ་བབས་པ་དེ་རིམ་བཞིན་ཆས་པའི་སྐབས་སུ་གདོང་གི་རྣམ་པཉང་འགྱུར་བ་དང་། མགོའི་སྐྲ་དཀར་པོ། ཆས་ཤིང་འཁོགས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར། བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་ཚོས། ཆས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ཡོད་བའི་ཐུག །ཏུས་གཅིག་ལ་

ཡོང་ན་བསྒྲན་ཐབས་མེད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་པའི་སྦྱིན་བསྡལ་དེ་གা་ལེར་ཡོང་བ་ཡིན་ཙང་དོ་སྣང་མི་ཡོང་བ་རེད། དུས་གཅིག་ལ་ཡོང་ན་བཟོད་དཀའ་བའི་སྦྱིན་བསྡལ་གྱིས་བསྒྲན་ཐབས་མེད། ༼སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཚང་གིས་ལམ་རིམ་གསུང་ཚོས་སྒྱ། དགོངས་མོ་ཉལ་དུས་དར་མ་ཞིག་སྤྱ་ཏོ་ལངས་དུས་ཆོས་འཁོགས་ཆགས་ན་སྦྱིན་བསྡལ་ཏི་ཙམ་ཡོང་བ་དང་། གཞན་ལྟ་ཅི་ཕྱི་ལ་གདོང་བསྟན་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ཀུ་རེ་དང་སྨྲགས་ནས་གསུང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་དུས་ཚོད་རིང་ཐུང་གི་ཁྱད་པར་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་དར་མ་ཚོས་རྟེས་སུ་ཆགས་པའི་སྐྱབས་སུ་ལངས་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱིན་བསྡལ་ཡོད་པ་དགོས་ཐུབ་ཀྱང་། དངོས་སུ་ཆགས་པའི་སྦྱིན་བསྡལ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་སྐྱབས་སུ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་གཞོན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཚོད་མི་ཕེག་པ་རེད། ན་བའི་སྦྱིན་བསྡལ་ནི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཟུག་གཟེར་དང་། ལུས་ཟུངས་ཟད་པ། འབྱུང་བ་ཆ་མ་སྟོམ་པ། ཆེའི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཡ་ང་བ་རེད་ལ། དངོས་གསལ་དོད་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ནད་པ་ཁཾཥས་དགེ་ཟུ་མེད་པ་དང་འཆི་ཟུ་མེད་པར་ན་བའི་སྦྱིན་བསྡལ་ཟུན་རིང་ལྷོང་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། དེང་སང་ནད་པ་སྦྱིན་པོ་ཁཾཥས་ལ་སྟེང་རྟེས་བསད་པ་ཞེས་འཆི་རྩ་འཛུག་པ་སོགས་ཡོད། དེ་ནི་ན་བའི་སྦྱིན་བསྡལ་ཏ་ཙང་ཤུགས་དགེ་པོ་དེ་མི་བཟོད་པའི་དབང་གིས་རེད། འཆི་བའི་སྦྱིན་བསྡལ་ནི་ཕྱི་ལས་ཁེ་ཟས་ཀྱང་ཕ་དང་། སྲོག་ནི་ཏ་ཙང་ཙ་ཆེན་པོ་རེད། འཇིག་རྟེན་སྲོག་ལས་གཅེས་པ་ཡི།། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།། ཞེས་གསུངས་ཡོད། ང་ཚོའི་ཁ་དཔེར་ཡང་། སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་འདོར་ཀྱི་མེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། གང་ལྟར་སྲོག་དང་བསྟོས་ཏེ་ཞེ་ན་དེ་ལས་ལྟག་པ་ཞིག་བསྟོས་རྒྱུ་མེད། རྒྱུ་ཅ་ལག་ཐྲོས་གཏོང་དགོས་བྱང་ན་ཁག་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཁག་པོ་མེད། གཏམ་གོ་ས་ཐྲོས་གཏོང་དགོས་བྱང་ན་ཁག་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྲོག་ཐྲོས་གཏོང་བ་བཞིན་ཁག་པོ་མེད། གནའ་སྦ་མོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་མཁན་ཐུན་ཀྱ་ཞེས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་དེས་སྲོ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཟེར་བ་ཐྲོས་གཏོང་

དགོས་པ་དང་། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱིམ་ཚང་བློས་གཏོང་དགོས་པ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དོན་དུ་གྲོང་གསེབ་བློས་གཏོང་དགོས་པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་གྲོང་ཁྱེར་བློས་གཏོང་དགོས་པ། མཐའ་མ་རང་གི་སྲོག་ལ་ཐུག་ན་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ཚང་མ་བློས་གཏོང་དགོས། རང་གི་སྲོག་ལས་གཅེས་པ་ཞིག་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། ཁྱོའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོའི་ནང་རང་ཉིད་དང་པོ་བློས་གཏོང་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། ཐུན་ཀྱའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་རང་ཉིད་མཐའ་མར་བཞག་ཡོད། དེས་ན་སྲོག་ལས་གཅེས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་ཅང། སྲོག་དེ་ཚད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྟ་ཚོགས་རྒྱོང་ཞིང། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཚེ་འདིའི་ལུས་སྲོག་དོར་ནས་རྣམ་ཤེས་ཕོན་སྐབས་འཁྱལ་སྟང་དང། འཇིགས་སྟང། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བརྟོད་མི་ཤེས་པ་རེད། མི་སྡུག་པ་དང་ཐུད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སོ་སོའི་འདོད་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་འཐུད་པ་དགེར་ན། རང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་ས་གནས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ། རང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་ས་གནས་སུ་བསྡད་དགོས་པ། རང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ། རང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་མི་དང་འགྲོགས་དགོས་པ། རང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ། རང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་གཡོག་པོ་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་བཀོལ་དགོས་པ་སོགས་རེད། རྒྱ་ཅ་ལག་ཡིན་ནའང་ཐོག་མར་ཁྲིམ་ནས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་ཉེས་པ་དེ་རྣམ་ས་ཡ་ག་པོ་མེད་པཉའ་མི་སྡུག་པ་དང་འཐད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རང་གིས་དགའ་བའི་དངོས་པ་ཞིག་བྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཟེར། དེ་བཞིན་རང་གི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དང་རང་གི་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དངོས་སུ་ཚོང་རྒྱ་དེ་མང་བ་ཡོད་རེད། བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་ནའང་རེད། མི་ཞིག་དང་ཐུག་ནའང་རེད། མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཐད་དགའ་བ་ཡོད་རེད། ད་ལྟའི་དེང་རབས་ཀྱི་སྲོ

ཚོགས་ལ་བལྟས་ན་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པའི་གནས་སྟངས་དེ་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དཔེར་ན་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས། ཚོང་ལས་བཅས་ལ་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་མང་པོ་ཡིན། ཐ་ན་རང་གི་བཟའ་ཟླ་བྱ་ཕྲག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ཐོག་ནས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་དང་། ཁྱིམ་ཚང་ནང་ཕན་ཚུན་མི་འཚམ་པ་དང་། ཕ་མ་དང་ཕྲུ་གུའི་བར་མི་འཚམ་པ་སོགས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་ཡོད་སྲས་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཏེང་རབས་ཀྱི་སྒྲོ་ཚོགས་འདིའི་ནང་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡིན། དཔེར་ན་ལག་ཐོགས་ཀ་དཔར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དེ་གསར་པ་ཞིག་ཐོན་སྐབས་འདིའི་ནང་མཐུན་རྒྱན་མང་པོ་ཡོད་ཅིག་གིས་རིན་གོང་ཆེན་པོ་སྤྱད་ནས་ཉོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཐོན་གསར་པ་གཞན་ཞིག་བྱུང་སྐབས་དེ་དང་བསྡུར་ན་སྟ་མ་དེ་ཐབས་ཆག་ཆགས་ཟིན་པས་དེས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་ནས་བརྗེ་པོ་བརྒྱབ་དགོས་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་འགོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མིའི་མངོན་འདོད་ཁེངས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཇ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། མངོན་འདོད་ཁེངས་མི་ཐུབ་པ་དེ་མིའི་ཞན་ཆ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མིའི་ཞན་ཆ་དེ་ཚོང་པ་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ་རང་གི་ཚོང་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་མིའི་འདོད་རྟམས་དང་། མིའི་བསམ་བློའི་ནང་འདོད་པ་མི་ཁེངས་པ་ཡོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བློ་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་ཅ་ལག་གསར་པ་དེ་བཙོང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་མི་ཚེའི་རིང་ཅ་ལག་ཉོས་ཉོས་པ་བསྡད་དགོས་པ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཁྲིམ་རྩའི་རིང་ལུགས་དང་བགེ་ལོངས་སྤྱོད་རིང་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རིང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཅ་ཅང་ཕུགས་ཆེན་པོ་རེད། མངོར་ན་ཐུང་པོ་ལྟ་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཧོ་ཞེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བྱེ་བྲག་པ་བདུན་པོ་རྣམས་མཐའ་མར་བསྟོམས་བརྒྱབས་པ་རེད། ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཐུང་པོ་ལྟ་པོ་ནི་རྒྱ་ཆུ་ཀུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་སྟོད། སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་

རྟེན་རེད། སྤྱན་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོས་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་དང་། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་མེད་ན་ཚོར་བ་བྱག་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྟེན་དུ་སྤྱན་བསྟལ་བབས་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་དེ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྤྱན་བསྟལ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་བས་གས་པ་དང་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་རེད།

སྤྱན་བསྟལ་བྱུག་བས་མ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱན་བསྟལ་བྱུག་ཅི་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ངོམ་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་ཉེས་པ། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ། ཡང་ཡང་མཐོ་དམའ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ། གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཅས་རེད།

དང་པོ་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་ནང་ནས་རྣམ་པ་དང་པོ་མི་རྟག་པ་བསྟན་པའི་དོན་རེད། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་སྣོད་ཅིག་ལ་འཛིག་པ་དང་འགྱུར་བར་བརྟེན་གཏན་དུ་གནས་པའི་དེས་པ་མེད། དེ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་བཞིའམ་ལྔ་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་། དེ་རིང་ཏ་ཅང་ལྷག་པོ་ཞིག་ས་ཅང་ལོག་ན་སྒྲང་པོ་ཆགས་ཉེན་ཡོད། ལྷག་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་ལྷག་པོར་གནས་པའི་དེས་པ་མེད། དེ་བཞིན་གོ་གནས་མཐོ་པོ་དབང་ཐང་ཅན་རྣམས་དེ་ཕུར་གནས་པའི་དེས་པ་མེད་ཅིང་། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཚོད་ཅོས་ཀྱང་ནས་ནི།། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང་།། འཁོར་ལོས་བསྐྱོར་བ་ཉིད་དུ་ཀྱང་ནས་ཀྱང་།། འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱན་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚོད་པའི་ཅོས་སུ་ཀྱང་ནའང་དེ་ནས་ཤི་འགོས་ན་འཁོར་བའི་ནང་གཡོག་པོའི་གཡོག་པོ་ཆགས་པའི་གོ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། དེང་སང་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་མཐོང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོའི་མངོན་སུམ་མཐོང་ཆོས་སུ་མངའ་སྡེའི་སྦྱི་ཁྱབ་བློན་

ཆེན་དབང་དང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཁམས་ཀྱང་ཉིན་ཤས་རྒྱས་ཉིན་རྟོག་རྐོར་སྤྱང་བས་འཛིན་བཟུང་གིས་བཅོན་ཁང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྨན་ཡང་ཉིན་ཤས་རྒྱས་ཕྱི་ལ་ཐོན་ནས་ཆབ་སྲིད་བྱེད་པ་དང་། ཁ་མཚུ་ཟམ་པ་བྱུང་ཚེ་ཡང་བསྐྱར་བཅོན་ཁང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཡོང་དང་ཡོང་སྲས་རེད། དཔེར་ན་ང་ཚོའི་མི་ཚེའི་ནང་ཆ་བཞག་ནའང་ཕྱི་ལོ་ *૧૯૫૯* ལོའི་སྟོན་གྱི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་དང་། སྐྱབས་བཅོལ་ཡོང་སྐབས་རྗེ་ལྷར་བྱུང་བ། དེང་སང་རྗེ་ལྷར་ཡོད་པ། རྒྱས་སུ་རྗེ་ལྷར་ཆགས་པ་སོགས་རེས་པ་མེད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེད། དེ་བཞིན་དགྲ་དང་གྲོགས་ལའང་རེས་པ་མེད་ཅིང་། ང་ལྷའི་དགྲ་བོ་རྒྱས་སུ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ང་ལྷའི་འབྲལ་དུ་མི་ཕོད་པའི་གྲོགས་པོ་ཆགས་ཚོགས་མཐོ་དམན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བོར་གྱུར་པ། ང་ལྷའི་རང་གི་པ་མ་སྤྱན་མཆེད་ཆགས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་རང་གི་དགྲ་བོར་གྱུར་པ་སོགས་རེད། འཕགས་པ་ཀུན་ཡན་ནས། པཾ་ཅ་ཞིང་མ་ལ་རྟོག །གསོད་པའི་དགྲ་བོ་པང་ན་བཟུང།། ཚུང་མས་ཁྱོ་ཡི་རྒས་པ་འཆའ།། འཁོར་བའི་ཚོས་ལ་གང་མོ་བྱོ།། ཞེས་སྟོན་འཕགས་པ་ཀུན་ཡན་བསོད་སྙོམས་ལ་ཝེབས་པས་ཁྱེམ་བདག་ཅིག་གིས་བུ་ཞིག་པང་ན་བཟུང་བ་དང་། ཉ་ཤ་ཞིག་ཞིམ་ཞིམ་ལྟར་ཟ། ཁྱེ་མོ་ཞིག་རྒས་པ་འཆའ་བ་ལ་རྗོ་རྟེག་པར། འཕགས་པས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པས། ཉ་དེ་ད་རེས་ཀྱི་ཕ་དང་། ཁྱེ་མོ་དེ་མའི་སྐྱེ་བ། ཚེ་སྟོན་རང་གསོད་པའི་དགྲ་དེ་བྱང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་གཟིགས་ཏེ་གོང་གི་ཚོགས་བཅད་དེ་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་འཁོར་བའི་གནས་སུ་བདེ་སྡུག་ལེགས་ཉེས་རྣམས་ལ་རེས་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་རེད། དེ་ནི་རང་གི་བསམ་བློའི་འཕྲེར་ཚུལ་དང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་གནས་བབ། གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ། དཔང་ཐང་དང་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཕྱོགས་མང་པོར་སྤྱར་ཚོག །གང་ལྟར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིན་རྒྱ་པ་བརྟན་པ་མེད་པ་དང་། རེས་པ་མེད་པ་རེད། དཔེར་ན་ཚེའི་ཚད་ལྟ་བུ་སྤྱར་ནའང་ནམ་འཆི་ལ་རེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པའི་ནང་བབ་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད།

གཉིས་པ་ངོམ་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི་འགོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་པ་དེ་ཙམ་འདོད་སྲེད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱོ་བ་མ་གཏོགས། ཚེམས་པའི་སྣང་བ་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་མེད། གལ་ཏེ་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱད་པའི་རྟེས་སུ་ངོམ་ཞིང་ཚོམས་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས། དཔེར་ན་སྨྲོམ་པའི་སྒྲགས་སུ་ཆུ་འཕྱང་རྒྱུ་ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ཆུའི་ཚད་དེ་བཏུངས་ན་སྨྲོམ་པ་དེ་བསལ་ནས་ཚེམས་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་རེད། དེ་ནས་གནས་སྒྲགས་ཤེག་ལ་ཆུ་བཏུང་དགོས་མེད། ཡིན་ནའང་འགོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་ནའང་ངོམ་པ་མི་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནི་ད་ལྟའི་གནས་སྒྲགས་སུ་བཏা་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་དེ་རེད། དེས་ན་ངོམ་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ནང་ཁ་ཙང་དངོས་གསལ་དོད་པོ་རེད། དེ་ཡང་སྨོར་འབྱམ་གཅིག་ཡོད་ན་འབྱམ་བརྒྱ་དང་། འབྱམ་བརྒྱ་བྱུང་ན་འབྱམ་སྟོང་བྱུང་ན་བསམ་པའི་འདོད་ཌམས་ལ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད།

གསུམ་པ་ལྷས་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི་ལྷས་བཟང་ངན་གང་བློངས་ཀྱང་ཚེ་རིང་ཐུང་ཙམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐའ་མ་འདོར་དགོས་པ་དང་། གང་ལྟར་ལྷས་ཏེན་གཅིག་ལ་བསྟད་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཡང་ཡང་ན་བ་དང་། ཀ་བ། འཆི་བ་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྲུངས་ཏེ་ལྷས་འདོར་དགོས།

བཞི་པ་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་ནི་ལྷས་ཡང་ཡང་འདོར་བ་མ་ཟད། ལྷས་དོར་བའི་རྟེས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་བློངས་པར་ལྟག་ཐབས་མེད། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་གསར་པ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་དགོས། ཕྱིར་སྐྱེ་ཀ་ནི་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཞེན་ཚགས་པོས་ཟོར་བ་ཐོན་ན་ལྷས་ཡང་ཡང་འདོར་བ་དང་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་དེ་བློ་ལ་ཁྱལ་པོ་ཡོང་།

ལྔ་པ་ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ནི་སྟོབས་ཀོ་ས་དང་། གཏམ་སྟན་གྲགས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་མངའ་ཐང་སོགས་སྐྱེས་རེ་མཐོ་པོ་དང་སྐྱེས་རེ་དམའ་པོ་

ཆགས་ཤིང་། གོང་དུ་འཕོར་ལོས་བསྣུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དབེར་ཞུས་པ་བཞིན་སྐབས་རེ་ཏ་ཅང་མཐོ་པོ་དང་། སྐབས་རེ་ཏ་ཅང་དམའ་པོར་ལྷུང་བ་རེད། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ལ་ཞིན་ཆགས་པོས་གཟིགས་ན་འཕོར་བ་ནས་མ་ཐར་བའི་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་གི་ལྷག་བསྟལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། གོ་གནས་དང་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་གནས་བབ་མཐོ་པོར་སྐྱེས་ན་བསམ་བློའི་ནང་དེ་ནས་ཀ་དུས་ཉམས་ཡོང་བསམ་པའི་དོགས་པ་དང་འཇིགས་སྣང་དེ་རྒྱུན་དུ་ཡོད་སྲས་རེད། དེ་ནས་ཉམས་པ་ཡིན་ན་ཉམས་པའི་ལྷག་བསྟལ་དེ་བསྟན་པ་རེད། ཟླར་ཡང་མཐོ་བའི་དཔལ་དེ་འཐོབ་པའི་འདོད་ཌམས་དེ་ལྟར་ལས་ཤུགས་ཆེ་རྒྱ་འགྲོ་བ་དང་། འགྱེལ་ས་ནས་ལངས་དགོས་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་སྲ་མཐུད་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ནི་སེམས་དང་ལུས་གཉིས་ཀའི་ལྷག་བསྟལ་རེད།

དྲུག་པ་གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི་སྦྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་མང་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མིའི་སྐྱེ་འགྲོ་དེ་སྦྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲོག་ཆགས་ཡིན་ཙང་གྲོགས་དང་མ་འགྲོགས་པར་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་བསྡད་པའི་ནུས་པ་མེད། སྦྱིར་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་མང་ཆེ་བ། དཔེར་ན། འབྲུ་གྲོག་མ་དང་སྦྲང་བུ་རྣམས་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་རེ་དྭགས་བས་རྒྱ་ལྟ་བུ་རེ་གཉིས་ཚོགས་ལ་མ་བརྟེན་པའང་ཡོད། མིའི་འགྲོ་བ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཙང་གྲོགས་མེད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་རང་བཞིན་རེད། ཡིན་ནའང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱེ་ན་གཅིག་པུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང།། འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ།། སྡུག་བསྔལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན།། གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གྲོགས་ཡོད་ནའང་ཕན་ཐོགས་མེད་ལ། གནད་འགག་ཆེ་ཤར་གྲོགས་མེད་པ་རང་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་གྲོགས་ཀྱིས་ཅིའང་བྱེད་རྒྱ་མེད། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་གཅིག་པུ་སྐྱེ་བ་བླང་རྒྱ་དང་། ཤི་བའི་སྐབས་སུའང་གཅིག་པུ་འཆི་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་གྱིས་རོགས་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་ན་བའི་སྐབས་སུའང་གཅིག་པུ་ན་བ་མ་གཏོགས། གཞན་གྱིས་ན་ཚ་བླང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་གོ་སྐབས་དན་པ་ནས་བྱང་ལ་

གོགས་མེད་བར་གཅིག་བུ་མ་གཏོགས། གོགས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་འགྲོར་བའི་རང་བཞིན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་བྱུག་བསམ་ན་འགྲོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་ཐུབ།

སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་གསུམ་རེད། སྲིད་དེ་གསུམ་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེད། དགེར་ན་ལུས་ཀྱི་རྨ་ལ་བཏེན་ནས་ན་ཚ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྨ་ལ་སྨན་བྱུགས་ཏེ་ཕན་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རེད། དེང་སང་ཟླུག་བཅག་གི་སྨན་ལྟ་བུས་ཟླུག་མི་བཅག་ཀྱང་ཟླུག་ཚོར་བའི་དབང་རྩ་དེ་བཀག་པར་བཏེན། ཟླུག་གཟེར་ཆུང་དུ་མ་སོང་ཡང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཙང་། བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཚོར་བ་རེད། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཇི་སྲིད་ལས་ཉོན་མ་ཟད་བར་མཉམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་རེད། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཚོ་ཡང་ཡང་བསམ་ན་འགྲོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་ཐུབ། དེ་ཡན་གྱིས་འགྲོར་བ་སྲིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དེ་བྱུབ་པའི་ཁུལ་ཡིན།

འགྲོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྲིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངའི་སྐབས་སུ་ཟན་བུ་ཞུས་ཟིན། བདེ་འགྲོ་གསུམ་ནི་ལྟ་དང་། མི། ལྟ་མ་ཡིན་བཅས་ལ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཅིང་། དགེར་ན་མི་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་སྐྱེ་ཁ་ན་འཆི་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་ཟད་པ་དང་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྣར་ཚོག །ལྟ་ལ་འཆི་འཛིན་ལྟ་ཞུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ལྟ་ཆུམས་འཆི་འཛིན་བའི་སྐྱེས་སུ་དམིགས་བསལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞིག་རེད། ལྟ་མ་ཡིན་ནི་རྒྱ་ཏུ་ལྟ་དང་འཕད་ཙོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཡོད། གང་ལྟར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་གནས་མེད། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་སོགས་སུ་དངོས་སུ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

སྦྱིན་བསྟལ་མེད། གང་ལྟར་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་གནས་དེ་ལ་གནས་པའི་རིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འབྱམས་ནས་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཙམ་རེད་མ་གཏོགས། བདེ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཕོགས་ཀྱང་མེད། ཉིན་ཞིག་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱིན་བསྟལ་ཡོང་རེས། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྲིད་དང་བྲེ་བྲག་གི་སྦྱིན་བསྟལ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་རིམ་གྱིས་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་ཡུལ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྦྱིན་བསྟལ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ། གནས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྦྱིན་བསྟལ་སྐྱེ་བའི་གནས། ལོངས་སྤྱོད་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྦྱིན་བསྟལ་སྐྱེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད། གོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་སྦྱིན་བསྟལ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་གཏོགས། བདེ་བའི་རང་བཞིན་གཏན་ནས་མེད་པ་མཐོང་ན་འཁོར་བ་དེ་ལས་འབྱལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་རྒྱུ་རེད།

འཁོར་བའི་སྦྱིན་བསྟལ་རྣམས་ཞེན་ཚགས་མ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ནའང་བསམ་བློ་བཏང་ནས་རང་གི་ཐོང་ཐོག་ལ་མ་བསྐོར་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཆུ་འཁོར་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སམ་སྦྱིན་བསྟལ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་ཞིང་། དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་འདུན་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོང་དཀའ། གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐོང་བ་ན་འདི་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། འདི་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། འདི་ལ་ངོམ་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་རེ་བ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བློ་དེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་གྲས་སུ་ཚུད་པ་རེད། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཀོ་བོའང་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་ལས་སླ་པོས་སྐྱེ་དཀའ་ནའང། འཁོར་བའི་སྦྱིན་བསྟལ་རྣམས་ལ་དབྱུད་སྒོམ་གྱིས་ཡང་ཡང་བསམས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱིན་བསྟལ་ལ་མི་འདོད་པའི་བློ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་སྐྱེས་ནའང་གནས་སྐབས་རིང་དེས་གོ་ཆོད་པ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྡུང་སྐྱོ་དང་ཡར་ཆུས་གཏོང་ཆུའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་

གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཐོག་མ་བློ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བློ་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྒྲ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། དེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཚད་ཀྱིས་གསལ་བཏབ་དགོས་པ་དེ་མ་འོངས་པར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྣྲུབ་པའི་བག་ཆགས་དང་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེས་ན་བཅོས་མ་ཅམ་ལའང་སྣང་མེད་དུ་མ་སོང་བ་བྱེད་དགོས། ལྷག་པར་དུ་སྦྱགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་སྒོམ་མཁན་ཡིན་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་བཅོས་མ་ནས་མགོ་བཙུག་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་སུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་རིང་པོ་འགོར་རྒྱ་རེད། དེས་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བསྒོམ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་བློ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་འཛིག་པ་དང་། དེས་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྦྱོང་བདེན་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དེ་བློ་ལ་ཁུལ་ངེས་བྱང་ན་ཀུན་འབྱུང་འགོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དེ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས།

ཀུན་འབྱུང་འགོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་བསལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འགོར་བ་འདིའི་ནང་རང་དབང་མེད་པར་ཡང་ཡང་སྐྱེ་ཤིའི་ཐོག་ནས་འགོར་དགོས་པ་དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཅས་གཉིས་རེད། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གིས་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་འགེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྟོངས་ལྷན་དེ་གསོག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གསོག་འཇུག་མཁན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བློ་དེ་རེད། དང་པོ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོར་བའི་ནང་རང་དབང་མེད་པར་འགོར་ཚུལ་དེ་ངོས་ཟིན་ཐུབ། དེ་འཕྲལ་ཀུན་འབྱུང་འགོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ལ་ཐོག་མ་ཉོན་མོངས་ངོས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་ནི་བློ་མ་རྟོང་བཉམ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཞིག་རེད། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་དབྱེ་ཚུལ་མང་པོ་རེད། དཔེར་

ན་ལས་རིམ་ཆེན་པོའི་ནང་མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་སུ་ལྷ་བ་ལྟ་དང་ལྷ་མིན་ལྟ་བཅས་
ཉོན་མོངས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་རེད། མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་སུ་ཙ་ཉོན་
བྱུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་བ་རེད། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་
ནང་ཉོན་མོངས་བྱུག་ཅུ་ཙ་བཞིར་དབྱེ་བ་རེད། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་མངོན་
པའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ང་ཚོ་ལས་མང་བ་རེད། ང་ལྟ་དུས་ཚོད་སོགས་ཀྱི་
ཆ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཞིབ་ཚགས་ཞུ་ཐུབ་པ་མི་འདུག །ལར་ནས་འདིར་
དགེ་ཆ་བཤད་སྟག་ཡིན་ཙང་ཞུ་དགོས་པཱའང་མི་འདུག །གང་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་བསྡུས་ན་འདོད་ལྡང་རྣོངས་གསུམ་རེད། དེ་ལ་མི་དགེ་
བའི་ཚ་བ་གསུམ་མམ་དུག་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དེ་གསུམ་ཡག་པོ་ངོས་ཟིན་ན་དེའི་
ཐོག་ནས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་དེ་རགས་པ་ཙམ་ཤེས་ཐུབ། འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྡང་གཉིས་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བློའམ་ཉོན་མོངས་ངོ་མ་དེ་རེད། འདོད་
ལྡང་གཉིས་ནི་མ་རིག་པའམ་འཇིག་ལྟ་ལས་བྱུང་ཞིང། ལྟོག་མཐའ་སྟེ་བ་ཤོ་ཤོའི་དབང་
གིས་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་དང། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཞེད་
པའང་ཡོད། གང་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པ་ནི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོས་པའི་ཆོས་པ་ཞེ་
ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་བློ་ཞིག་ལ་ཟེར། ཕུང་པོའི་
སྟེང་དུ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ན་འཛིག་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང། གང་ལྟར་ལས་འབྲས་
ལ་ཆོས་པའི་མ་རིག་པ་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོས་པའི་མ་རིག་པ་བཅས་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱི་རྒྱང། གཅོ་བོ་དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་ཆོས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་བརྗོད། དགེར་ན་ང་ཞེས་པ་དེ
མིང་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པར། རང་གི་ངོས་ནས་མམ་རང
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཚུགས་སུ་ཐུབ་པ་དེ་བས་མ་ཟློའི་ནང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས
ལུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་འདོད་ལྡང་ཆགས་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི

རྒྱུན་རེད། དེས་ན་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་དེ་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལ་ལྟ་བ་སྟོམ་པའི་སྒྲས་སུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད། ད་ལྟ་འདིར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའི་སྒྲས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དེའི་བྱེད་སྟངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་དེ་བློ་ངོན་མཐུན་མིན་པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཅན་གྱི་བློ་ཞེག་ཡིན་ཙང་བློ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྲུན་ཐུང་བའི་གཉེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བློ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་དེས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འཇོམས་ཐུབ་པ་དེ་ཤེས་ཐུབ། དབེར་ན་ཐོ་ཡོར་ལ་ཐུན་པ་བཅས་པའི་དབང་གིས་མི་གཅིག་འདུག་བསམ་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་སྟང་བ་ཕྱེ་དུས་མི་མིན་པར་ཐོ་ཡོར་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ། དེ་བཞིན་ཐག་ཁྱ་ལ་སྟུལ་བ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འཛིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པ་དེ་གློག་སྟང་སྐད་ཆེ་ལ་མིན་པར་ཐག་ཁ་ཡིན་པ་མཐོང་དུས་ཐག་ཁ་ལ་སྟུལ་འཛིན་ཀྱི་བློ་དེ་ཙ་མེད་དུ་འགྲོ་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐག་ཁ་ལ་སྟུལ་བ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་མིན་པ་དང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པ་ཡིན་ཙང་བསལ་ཐུབ། དེ་བཞིན་མ་རིག་པཉང་བདག་མེད་ཀྱོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ཙང་བསལ་ཐུབ། དེ་བསལ་བ་ན་དེས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མེད་པར་གྱུར། དེར་བརྟེན་འཁོར་བའི་ཙ་བ་ལྷོག་ཏུ་རྩད་བ་དེ་གཞི་ནས་ཤེས་ཐུབ།

དེ་རིང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐོར་ཞིན་དགོས་པར་བརྟེན་མདོར་བསྡུས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའི་ནང་ཉོན་མོངས་པས་ལས་གསོག་ཚུལ་དང་། ལས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚེ་འགོ་ཚུལ། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཚུལ་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཚུལ་དེ་རེད། དེ་ནི་མ་རིག་པས་

ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཆུ་ཤིའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་
དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱོར་བ་འཁོར་བ་དང་། དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་ཡན་
ལག་ཇི་ཡོད། དེ་ལ་སྨྲས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཇི་ཡོད། ཚེ་ཇི་ཙམ་
ལ་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ན་མཐའ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྒྲ་བ་ལ་
གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་མཚམས་མ་བཅད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མཚམས་ཆོད་ཐབས་མེད་པ་
དེ་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། ལྷག་པར་དུ་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
བསགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་གཞི་དུས་ཀྱི་རྣམཤེས་སྟེང་དུ་བཞག ।དེ་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་
པས་གསོས་བཏབ་པ་སོགས་རིམ་པས་གཅིག་རྟེས་གཉིས་མཐུད་དུ་རང་དབང་མེད་པར་
ཡོང་བ་རེད། དེ་དག་ཁྱུག་པ་རྒྱང་པར་འགྲོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་སྟང་མེད་རྩད། དེ་ནི་
ཁྱུག་པ་རྒྱང་པར་མི་འགྲོ་བར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་མིའི་སྐྱེ་བར་འཕངས་པ་དེའི་
འབྲས་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱུག་པ་གཅིག་གི་ནང་ལོ་ཇི་ཙམ་བསྡད་པའི་རིང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་ནུས་ལྡན་དུ་བསགས་པ་རེད། དེས་ན་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་གོ་སྐབས་
གཅིག་གི་ནང་རྒྱུ་སྟོབས་ལྡན་འབྲུམ་ཕུག་མང་པོ་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་གཉིན་པོས་མ
ལྟོ་ག་ནང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བའི་མཇུག་མཐའ་ཁྱོན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དེའི་ཐོག་ནས་
གསལ་པོ་རེད། གང་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་དེ་འབྲས་དུས་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུམ་ཕུག་མང་པོ་བསྐྱར་དུ་
གསོག་པར་བར་བརྟེན་དེ་ལ་མཐའ་རྟོགས་རྒྱུ་ཞིག་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་འཁོར་བ་ལ་མཐའ
མེད་པ་དེ་མཐོང་ཐུབ། དེ་ལ་རྟེ་གྲོད་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་དངོས་གཞིན་མ་བསྟེན
པ་དེ་གྲོད་ཆུ་ཤིའི་བར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྲོད་པ་ནས་གཅད་རྒྱུ་མེད་པར་རང
བཞིན་གྱིས་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞིན་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། སྐྲོད
པ་ནས་གཅད་རྒྱུ་མེད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་འབྲས་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རེ་རེའི་ནང་རྒྱུ་དུས
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆ་ཚང་བ་མང་པོ་བསགས་པ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་

ལ་ཆུ་མཐའ་མེད་པ་དེ་ཉམས་ཆུ་ཐྱོང་ཐུབ། དེ་ཡག་གོ་སྐོམ་ཤེས་པ་དང་ཟློ་ལ་ངེས་པ་བྱང་ན་ཡིད་ཐང་ཚད་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་གང་ཐུབ་བཀག་དགོས་པ་དང་། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཉོན་མོངས་བརྩད་ནས་སྲོང་བའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་ཁོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མང་པོ་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་དེ་དག་དགོངས་པ་བཞེས་ན་ཐུགས་ལ་ངེས་པ་རྟེད་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྒོར་ནས་དངོས་གནས་འཁོར་བ་དེ་སྦྱོག་བསྡལ་གྱི་རང་བཞིན་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་རེད་འདུག་བསམ་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་སེམས་ཐོག་ཏུ་སློས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། གང་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས་པ་དང་། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་སོགས་ཡོང་བར་བརྟེན། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་འབྱུང་གི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་དེ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་བམ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་གིས་སླར་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བླང་མི་དགོས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་བམ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་གིས་སླར་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བླང་མི་དགོས་པ་ཡོང་ཐུབ་པར་ཤེས་པའི་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཡོད་ཐུབ་བམ་ཞེས་པའི་ཏེ་ཁ་དེ་དག་གི་ལན་དུ་ཐར་པ་སྐྱུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཡོང་བ་རེད།

ཐར་པ་སྐྱུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞེས་སྟབས་བདེ་གོས་གསུངས་ཡོད། བཤེས་སྒྲིངས་ལས། མགོ་ཉམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན།། དེ་དག་ཕྱིར་བཏོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་།། ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སླད་འབད་ཉམ་ལ་ཏེ།། དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས།།ཨ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱིས།། ཐུ་ཏན་འདས་ཞེ་དུལ་བ་ཏྲི་མེད་པའི།། གོ་འཕང་མི་ཆུ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ།། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཁྱེ་ཟླ་བྱལ་ཐོབ་མཛོ་དག།།ཨ ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཁོར་བའི་ཐུགས་བསྡལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་ཐོ་ཐྱེ་ན་ཐང་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཐྱེ་བ་ཟླང་རྒྱུ་དེ་བཟློག་པའི་ཐབས་ལ་ཇ་དྲག་ཆེན་པོས་འབད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་

ནཱའ་འཕྱར་ཡོངས་མེད་པའི་དགེ་ལྡན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཚེད་དུ་བསྟན་པ་
གསུམ་ཉམས་སུ་ཟློང་དགོས། བསྟན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་མང་པོའི་
ཐོག་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཚུལ་ནི་སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པའི་
དབང་དུ་བཤད་ན། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཡེང་རགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚེད་དུ་ལྷག་
པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཡེང་ཕྲ་མོ་ལས་ལྡོག་པའི་
ཚེད་དུ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚེད་དུ་ལྷག་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་རེད། དེ་ལ་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚེད་
དུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་དེའི་དངོས་གཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བློ་དེ་ལ་བསྟན་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟེར། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་གཡེང་བ་ལས་བཅོན་ཐབས་སུ་
ཆ་ཚང་ལྡོག་ཐུབ་པ་དེ་ཕན་བུ་ཁགས་པོ་ཡིན་ཙང་། རིམ་པ་བཞིན་ཐོག་མ་གཡེང་བ་རགས་
པ་དང་། དེ་ནས་གཡེང་བ་ཕྲ་མོ། མཐར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་རྣམ་འབྱེད་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་རེད། བསྟན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཚུལ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་
བཤད་ན། དེ་ནི་གཞུང་ཁ་ཤས་ནང་གསལ་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲས་བུ་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་གཉིས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་གཉིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་བཅས་རེད། བསྟན་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་
ཚུལ་མདོར་པ་གོང་མའི་ནང་སྦྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཤད་ན། ཉོན་
མོངས་སྤྱན་འབྱིན་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། མངོན་གྱུར་བ་མཚོན་ཆོན་
པའི་ཆ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ། ས་བོན་དང་བཅས་པ་བརྩད་ནས་སྤངས་པའི་ཆ་
ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་བཅས་རེད། གང་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
སྤང་དགོས་ན་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཇིག་ལྟའམ་མ་རིག་པ་དེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་

ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པོ་མེད་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱེ་མི་ཐུབ། དེས་ན་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་དེས་ཁོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མགོན་ཏོན་པཉམ་ཁོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རུ་མ་བཅུག་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོན་མོངས་ལ་སྦང་བྱར་མཐོང་བ་དང་། ཁོན་མོངས་སྲུན་འབྱིན་པ། ཁོན་མོངས་དྭང་དུ་མི་ལེན་པ་བཅས་ཡོང་བ་རེད། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་རེད། ཤེས་རབ་རྡེ་ཁྱེ་བྱང་རྡོ་རྡེ་འཚང་གིས་གཞུང་ཆེན་པོར་སྨོན་གཉེར་མི་བྱེད་པའི་གང་ཟག་པལ་པ་ཚོས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མར་མེའི་འོད་དང་སྒྲ་རེ་སོགས་ལ་དཔེ་སྣར་ཏེ་བཀའ་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྣང་བྱ་ཁོན་མོངས་པའི་ཤེར་ཆེན་པོ་ཞིག་གཅད་དགོས་ན། ཆོ་ངར་ལྷན་པའི་སྒྲ་རེ་དང་། སྒྲ་རེ་དེ་འཛིན་མཁན་དང་གཞུ་མཁན་གྱི་དབྱུང་པ་བརྟན་པོ། དབྱུང་པ་དེ་གང་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོན་མོངས་པའི་ཤེར་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་རེ་འཛིན་མཁན་གྱི་དབྱུང་པ་བརྟན་པོ་དང་མཚུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐུས་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་དབྱུང་པ་གང་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དགོས། གང་ལྟར་ཁོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བཙུད་ནས་འཛིམས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཙང་དེ་འདྲེན་པ་ལ་ཞེ་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁོན་མོངས་རགས་པ་མགོ་ཏོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་དེ་རེད། ཤེས་རབ་ཁྱེ་ཁྱེ་བྱང་རྡོ་རྡེ་འཚང་གིས་དཔེ་གཞན་ཞིག་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་ཁང་ནག་ཁུང་ཞིག་ནང་སྟེབས་རིས་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་བལྟ་དགོས་ན། མར་མེ་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆུང་གིས་ལྷན་ལྷུབ་མི་བསྐྱོད་པ། མར་མེ་གཞག

ས་གཡོ་འགྱུལ་མེད་པར་བརྟན་པོ་དགོས་པ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་ཙ་བརྟན་པོ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱང་གིས་མ་བསྟོད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་མེ་འོད་གསལ་བ་དེས་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་ཐུབ་པ་སོ་གས་བཀའ་གནང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་བསླབ་པ་གསུམ་ནང་མ་འདུས་པའི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མེད། གཙོ་བོ་གོ་རིམ་ཚུལ་དུ་བྱས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཙ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཚད་ལྡན་མེད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་སྐྱེ་བའི་རེ་བ་མེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་མེད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་བསླབ་པ་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཙར་གྱུར་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པཉང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། མདོར་ན་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཐོག་མ་ཕྱུག་བདེན་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ནས་མགོ་བཅུགས་ཏེ། འགོར་བའི་ཕྱུག་བསྡལ་ལ་བརྩུད་དང་། དྲུག གསུམ་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་རྒྱ་བཅུག ། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན་ཕྱུག་བསྡལ་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གང་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་འགོར་བའི་འཇུག་རིམ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བོ་བྱུང་ན། དེ་ལྟོག་པའི་ཐབས་སུ་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསླབ་པ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། དེ་ནས་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་འཕྱུག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་ན། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཉམས་ལེན་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་བསྡུན་པའི་ཚེད་དུ། **སྨྲྀ་བས་མི་ངོམས་ཕྱུག་བསྡལ་ཀུན་གྱི་སྒོ།། ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི།། ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ།། དོན་གཉིར་ཚེན་པོ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་

སྦྱང་བས་མི་ངོམས་ཞེས་པ་དེས་སྦྱིག་བསྡལ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ངོམ་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཚོག་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་། སྦྱིག་བསྡལ་ཀུན་གྱི་སྒོ་ཞེས་པས་སྦྱིག་བསྡལ་གཞན་རྣམས་བསྟན་ཅིང་། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་རྟེ་ཅམ་སྦྱང་ཀྱང་ངོམ་པ་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་ནི་སྦྱིག་བསྡལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་མི་རྟོང་ཞེས་པས་སྦྱིག་བསྡལ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་མ་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་མང་པོ་ལ་ཕུན་ཚོགས་སུ་མཐོང་ཡང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཕུན་ཚོགས་དེ་དག་ཡིད་བརྟན་མི་རྟོང་བ་དང་། ངེས་པ་མེད་པ། ངོམ་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་འབྲལ་འདོད་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐར་པའི་བར་ཏེ་ལ་ལ་དོན་གཉིར་ཚན་པོ་སྒྲུ་བར་བྱེད་ཀྱིས་རྟོག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མེད་པ་སྒྲུ་ན་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་ཤེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འོག་གི་ཚོགས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་བྱང་བ་རེད། **རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་དྲངས་པ་ཡི།། དན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཚན་པོ་ཡིས།། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པ་ལ།། སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོ་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིའི་ཚོག་ཟིན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྒྲུས་བྱ་འབྲེང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པའི་སྒྲབས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། སྒྲུས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐར་ཚགས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲབས་སུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་སྒྲུས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྟྲོད་པ་ཕྱི་བསྟན་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་

མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་ཞེས་བསམ་གཏན་དངས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་ཤྲཱུས་སུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱ་བསྟན།

དེ་ལྟར་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཐར་པ་སྒྲུབ་འདོད་བྱེད་ན་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་དགོས། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་རྩ་མེད་ན་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཏ་ཅང་ཆུང་ཆུང་རེད། ལྷག་པར་དུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་པས། ལས་དང་པོ་བས་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་འབད་ན་ཏི་ང་ཇི་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི། བར་ཤེས་སྒྲིངས་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྩ་དང་མི་རྩའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསླབ་པ་གཞན་གཉིས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དཀར་ཕྱོགས་དགེ་བའི་ཆོས་གང་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་དག་པ་མེད་ན་ཡོང་རྒྱུ་མེད། སྐབས་འདིར་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ནང་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཅོ་བོར་གསུངས། འདིར་སྔགས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཁྱིམ་པ་ལས་ལམ་གྱི་ས་ཆོད་ཆེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་གསོག་རྒྱབ་ཆེ་བ། ལམ་སྣང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆེ། སྤྱིར་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ལས་རབ་བྱུང་ནི་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པའི་གོ་སྐབས་མང་བ་དང་། རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཙང་ལམ་སྣང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ཁྱིམ་པས་བསྟེན་གནས་དང་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་བླང་རྒྱུ་ཡོད། སྡོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུའང་རྟེས་འཇུག་ཁྱིམ་པ་ཚོས་ཉིན་ཞག་ཟླྭ་གཅིག་གི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་དང་། ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་མཐའ་ཅན་

གྱི་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ནས་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་པའི་བར་དུས་བསྟེན་གྱི་སྔོན་པ་སྲུང་བའི་བྱང་བ་ཡོད། ལར་ནས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྔོན་པ་དང་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ནི་ཁས་པོའང་མིན། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་སྔོན་པ་ཞེག་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡན་ལག་ཚང་བ་རེད། རབ་བྱུང་རྣམས་ནི་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྔོན་པ་གལ་ཆེན་པོས་སྲུང་དགོས་ཤིང་། གཏམ་རྟེན་པར་སྨྲ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་ཟིན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྲུང་ན་མི་ཆོའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་འགལ་འདུ་དང་མ་རབས་ཤིག་རེད། ཐོག་མ་གྲྭ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཁྲལ་རྒྱག་མཁན་མེད་ཅིང་། སོ་སོའི་དུང་འདོད་ཀྱིས་ཆོས་སློར་ཞུགས་པ་རེད། སྐབས་དེར་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ཐུབ་མིན་སོགས་ཀྱི་འཇུ་བརྩད་ཡང་ཡང་གནང་ཡོད། དེ་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པ་ཞེས་རང་གི་བདག་དབང་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཐུན་ཚོགས་མཐའ་དག་བློས་གཏོང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེའི་ནང་ཞུགས་པ་རེད། དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་དུས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ནི་ཡིན་ཧཱ་རེད། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་ཅ་ན་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཁྲིམས་རྣམས་ཉམས་ལེན་གནང་དགོས་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། ང་ཚོ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ནང་འདུལ་བ་དེ་ཏ་ཅང་ཞིབ་ཚགས་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་སློབ་སྦྱོང་གནང་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་རེད།

སྤྱི་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་དང་མི་གནས་ཀྱི་མཚམས་གཟུང་ས་འདྲ་མིན་མང་པོ་དང་། བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་གསུངས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཞེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་གནས་དང་མི་གནས་ལ་རག་ལས་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། འདུལ་བ་གཞུང་བློ་མཉམ་གཞུང་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཡུ་ཎ་ལིས་ཞུས་པ། བཅྱན་པ་ཏི་ཅམ་ཀྱིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་མཆིས་པ་ཞེས་བཀྱེ། ཏེ་ཅམ་ཀྱིས་ན་ཞེག་པ་ཞེས་བཀྱེ། ཡུ་ཎ་ལི་ཏི་སྲིད་དུ་ལས་བྱེད་ཅིང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལས་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་

བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ།། ལས་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་
པ་དག་ཀྱང་མེད་ན་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་ཡོད། ད་ལྟ་
བསྟན་པའི་གནས་ཚད་བལྟས་ན་རྒྱས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་སྟེན་མེད་ཀྱང་། དངོས་
ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ང་ཚོ་རྒྱས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ལ་སྟེན་པ་མིན་ནམ་སྟམ་པའི་
དཔྱོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་
སྡེའི་ནང་འདུལ་བའི་ཐུག་བཞེས་ལ་དོ་སྣང་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་ང་ཚོ་
འདྲོགས་དགོས་པ་དང་ཟློ་འཚབ་སྐྱེ་གཞི་ཆགས་ཡོད། སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་པ་གནས་
པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་
སྟོམ་རྒྱུན་ཡོད་པའི་སྡེ་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་ལྷག་མེད། ང་ཚོའི་སྡེ་པ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྣུ་བའི་སྡེ་པ་ནས་བྱུང་ཞིང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་བོད་དུ་སྤེལ་བ་ནས་
བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་བོད་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རྟེས་འཇུག་ནང་སྲུང་སྐུས་རེད།
དེ་ནས་ཕྱི་རྒྱུ་དང་། ཐ་ཡི་ལེན། མ་ཡན་མར་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་ལྷོ་
ཤར་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཡུལ་གྱུ་ནང་གནས་བརྟན་ཀཱ་ཏྱཱ་യནའི་རྟེས་འཇུག་འཕགས་གནས་བརྟན་
སྡེ་པའི་ལུགས་དར་བ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་སོགས་ཡུལ་གྱུ་ཁ་ཤས་ནང་ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་
སྟོམ་རྒྱུན་ད་ལྟ་མ་ཉམས་ཅམ་ཡོད་འདུག །འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དང་གཞི་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣུ་བའི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀའི་ནང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་
དགེ་སློང་ཕ་མ་གཏོགས་དགེ་སློང་མའི་སྟོམ་རྒྱུན་ཉམས་ཟིན་པས་དགེ་སློང་མའི་སྟོམ་
རྒྱུན་ཡོད་མིན་ཅོང་གཞི་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་སྲུང་སྡེ་པའི་ནང་དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་དང་།
དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟོམ་རྒྱུན་ཡོད་འདུག །དེ་གསུམ་ལ་བསྡུར་ནས་བལྟས་ན་
འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལྷ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། བོད་དུ་བསྣུར་བའི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དེ་རྒྱས་
ཤོས་རེད། ད་ལྟ་བློའི་ནང་བཞུགས་པའི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་དེ་ཇ་ཅང་བསྡུས་པ་ལས་
མེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། ཡིན་ནའང་གཞི་བཅུ་བདུན་དང་།

ལུང་རྣམ་འབྱེད། ལུང་ཐན་ཚེགས་སོགས་བོད་སྐད་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་གནས་བརྟན་སྟེ་
པ་ལ་མེད། ཆོས་སྲུང་སྟེ་པ་ལ་གཞུང་རྗེ་ཅམ་ཡོད་པ་ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ལྷག་བར་དུ་
གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣྲ་བའི་སྟེ་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཟུན་སྲུམ་ཚོགས་པའི་
གནས་གཞན་ཞིག་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྨོན་དགོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་འདུལ་
བ་མདོ་ཙ་བ་དེ་རེད། དེའི་ནང་ལུང་སྟེ་བཞིའི་བརྗོད་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉུང་ངུར་
བསྡུས་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་ཆ་ཅང་མང་པོ་དང་། བོད་འགྲེལ་ལའང་མཚོ·
ཏེ་ཀ་སོགས་མང་པོ་མཛད་ཡོད། དེས་ན་འདུལ་བའི་གཞུང་ལ་སྨོན་སྨོང་བྱེད་རྒྱའི་མཐུན·
རྒྱེན་དང་གོ་སྐབས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་ཞིབ་ཚགས་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན·
པོ་གཞན་ལ་མེད། དེ་བཞིན་སྨོན་སྨོང་གི་རྒྱུན་ཡང་མ་ཆད་པར་གཙན་སའི་ནང་ཡོད་ཐུས·
རེད།ཅ ཡིན་ནའང་བོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་ནང་འདུལ་བའི་ཐུགས་བཞེས་ཉམས་པ་ལྟ་བུ·
རེད།ཅ ང་ལྟ་བུ་གང་ཟག་པལ་པ་ཞིག་གིས་གཙན་ས་ཆེན་པོའི་ནང་དེ་ལྟར་ཞུས་ན་མ་ཧོས·
པ་འདུག་བུང། དངོས་ཡོད་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གོ་སྐབས་ཡོད་དུས་མ་ཞུས་ན·
མ་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །ཕྱིའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་གནས་བརྟན་སྟེ་པ་དང་བོད་པའི·
རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཅ་ཅང་མི་འདྲ་བ་རེད། ཁོང་ཚོས་དངོས་གསལ·
དོད་པོའི་ཐོག་ནས་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་མི་ཞུགས་པ་དང་། ལྷག·
པར་དུ་ཚང་མས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རིགས་ལ་འཛིམས་ཐོན་བྱེད་ཀྱི་རེད། དཔེར·
ན་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཚད་ལྟན་བཅང་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ། ཕྱི་དྲྭའི་ཁ·
ཐས་འཛིམས་པ་སོགས་ནི་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྟེ་པ་རྣམས་ཞིབ་ཚགས་པ་དང་། དེ·
བཞིན་མཐོང་སྟང་ལའང་མཛེས་པོ་རེད། ཐ·ཡི·ལེན་དང་མ་ཡན་མར་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་སོགས·
སུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་ད་ལྟའང་མཛལ་དུ་ཡོད།
སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁས་ལ་གནས་པ་ནི་མང་པོ་རེད། ང་ཚོ་གཙན་ས་ཆེན་པོ་དང·
གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་རེ་གཉིས་ལ་གནས་པའང་དཀོན་པོ་རེད།

གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཚད་ལྡན་གནང་མཁན་ཡོད་གྲོད་ཀྱང། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ས་སོའི་ནང་ཕྱག་བཞེས་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་གཙན་ས་གསུམ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ཚོགས་དང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་རྒྱས་པ་འདོན་མེན་སོགས་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་སྐབས་ཡོ་འཕོར་མོ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་རྒྱས་པ་མི་འདོན་པར་ཅམ་བཞག་བྱས་པ་དེ་གཟིགས་ནས་བཀའ་བཀྲོན་ལེབས་རྟེས་བཀས་བཅད་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙན་ས་གསུམ་གྱི་ནང་ལོ་གཅིག་ནང་དབྱར་གནས་སྐབས་སུ་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་རྒྱས་པ་ཚར་གཅིག་གསུངས་ཏེ་ཧོར་བུ་གླིང་ཁར་སྣྲན་གསན་ཞུ་དགོས་པའི་སྲོལ་དེ་ཕྱི་ལོ་ *༡༩༥༩* བར་གནས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ལྷུང་བ་གླེང་དན་བྱེད་པའི་སྲོལ་ནི་གནའ་སྔ་མོ་ནས་ཉམས་ཟིན་ཞིང། བ་ལྟ་ལྷུང་བ་གླེང་དན་གྱི་གོ་རྟོགས་ཅམ་ཡང་མར་ཡོར་མེད་ཚོད་འདུག །དེས་ན་སོ་སོ་ལ་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་ནང་ལྷུང་བ་གང་དང་གང་བྱུང་བའདར་ཤེས་ཁག་ཡོ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མང་ཡོ་ཞིག་ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་ལྟ་བུ་འདོན་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་ཚོ་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན། དེ་བཞིན་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་དང་། གོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་སོགས་སྟང་ལྷུང་མང་པོ་ཡོང་ཐུས་ཡིན་བྱང། དགེ་འདུན་འདུས་ཚོགས་ནང་ཕན་བུ་ཐུགས་སྟང་གནང་ན་ཕྱིའི་མིག་ལྟོས་དང་མཐོང་སྟང་ལ་ཡག་པོ་ཡོང་ཐུབ། སྔོན་མ་བོད་དུ་གཙན་ས་ཁག་ཏུ་ལྷ་རྡོའི་གྲྭ་ང་ལ་མ་གཏོགས། ཕྱི་རྡོའི་གྲྭ་ང་ལ་ཐུག་པ་སོགས་གཏོང་སྲོལ་མེད། གང་ལྟར་དགེ་འདུན་འདུས་སྡེའི་ནང་ཕྱི་རྡོའི་ཁ་ཟས་དངོས་གསལ་དོད་པོས་གཏོང་སྲོལ་མེད། སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར་ནས་སྒྲིག་འཛུགས་དང་འདུས་སྡེའི་ནང་ཕྱི་རྡོའི་ཁ་ཟས་བཞག་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱུར་དགག་བྱ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐུན་བྱ་ཕྲོ་ལ་མི་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱ་ནི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་པ་རྡེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཏ་ཅང་རྟོག་པོ་མང་པོ་གསར་བཞེངས་གནང་བ་དེ་དག་ཐོག་མར་བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱིས་མཚམས་གཅད་

རྒྱུ་དང་། རྩང་ཁང་གཅད་རྒྱུ་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རྒྱུ་སོགས་ལ་ཐུགས་སྟང་གནང་གི་ མེད། སྟོན་མ་རྡེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགའ་ལྡན་དང་མེ་ར་འབྲས་ལྡུངས་ཀྱི་གདན་ས་ སོགས་ཕྱག་འདེབས་སྐབས་འདུལ་བ་ནས་བྱུང་བ་གཞིར་བཟུང་གིས་ལག་གི་གླུ་བསྐོས་ པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་གནང་དགོས་པ་དང་། མཚམས་དང་རྩང་ཁང་ སོགས་ཞིབ་ཚགས་པོ་གནང་ཡོད། དེང་སང་དེ་འདྲའི་སྐད་ཆ་ཁྱོད་ནས་མེད། དེ་ཚོ་ང་ ཚོས་མཉེས་པ་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ནང་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ པ་ནི་མང་པོ་རེད། དེས་ན་འདུལ་བ་དེ་ཅམ་མཁས་ནཱང་ལག་ལེན་སྐྱོ་པོ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ སྐྱོན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྤྲིག་འཛ
གས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན། གང་ལྟར་ང་ཚོའི་ཞལ་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་ རེད། སྔ་མོ་བོད་ལ་ཡོད་སྐབས་གྲ་པ་ཏྲན་པ་འདུལ་བ་གཟིགས་མཁན་དེ་ཚོས་ཉིན་རེར་ ཟླ་བསྐྱེད་གསར་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ལམ་སེང་ཐད་ཀར་ཉམས་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་ཕྱག་ བཞེས་གནང་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ནས་དགོང་བཅད་དང་། བྱིན་ལེན་བྱེད་ མཁན་ཡང་མང་པོ་རེད། དེ་དག་ད་ལྟ་རེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་སྲས་རེད། དེ་ཚོ་གནང་འགག་ཆེན་ པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ལ་གནོད་པ། དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་ བསྟན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་གནས་ན་བསྟན་པ་ཕྱི་ལ་གནོད་པ་སོགས་ལ་གཉིང་ཟབ་པོ་ དང་ཤུགས་ཆེན་པོས་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་དགོན་པོ་ལྟ་བུ་འདུག །དེས་ན་ལྟག་པ་ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཉམས་བཞེས་དེ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཉམས་གསོ་གནང་ཐུབ་ན་ བསྟན་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་བླ་མེད་བསྐྱེད་རྒྱུ་རེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཉམས་སུ་ ལེན་པ་ལ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི་པོ་སྤང་ དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ། མ་གུས་པའི་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་ སྒོ། ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ། བག་མེད་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཅས་ རེད། དང་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་གང་ས་པའི་སྟོན་པ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཕལ་ ཆེར་མེད། གལ་ཏེ་འདུལ་བ་ཆ་ཚང་གཟིགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྟར་བ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཅས་བཀག་གནད་གསུམ་གྱི་མཚན་མས་སོགས་མཉེས་པ་མེད། གཉིས་པ་མ་གྱས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་ང་ཚོས་ཁ་ཕྱི་ནས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་རེད། མ་གྱས་པ་ནི་བཅས་མཚན་ལ་མ་གྱས་པ་རེད། སྤྱིར་ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་དང་གོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་མང་པོ་ང་ཚོ་ལ་ཉིན་ལྷར་ཡོང་ཡང་། དེ་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་བལྟས་ན་བཅས་རྒྱང་གི་ལྷུང་བ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྱང་བ་རེད། ང་ཚོའི་བསམ་པའི་ནང་བཅས་པ་ལ་ཁྲིད་དུ་གསོད་པའི་མ་གྱས་པ་ཡོད་ན་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། དེང་སང་ཁྲིམས་ཚོད་པས་ཁྲིམས་ཚོད་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དེ་ནག་ཉེས་ཅན་མེན་ནའང། ཁྲིམས་ཁང་གི་བཀའ་ལ་མ་བརྩི་ན་བཀའ་མ་བརྩི་བ་དེ་ནག་ཉེས་སུ་ཐུར་ཀེ་བཅོན་ཁང་དུ་འགྲོ་སྲིད། དེ་བཞིན་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བཅས་རྒྱང་གི་ལྷུང་བ་ཡིན་རྩད། དེ་ནི་མ་གྱས་པའི་དབང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཟད། སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བ་རེད། དེས་ན་མ་གྱས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་དེ་ངེས་པར་དུ་བཀག་དགོས། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་ངེད་རབས་ཀྱི་དུས་ཚོད་འདིའི་ནང་ཅ་ཅང་མང་པོ་རེད། ལྷག་པར་དུ་གངན་ས་ཁག་གི་ནང་ངེད་རབས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ཚོ་ལན་ཐོགས་པོ་དང་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྣྲབ་བྱེད་མང་པོ་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཅིག་བྱས་ན་ལན་ཐོགས་པོ་དང་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྲིད། ཡིན་ནའང་མཐུན་རྐྱེན་ནམ་འགལ་རྐྱེན་དེ་ཚོ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་སྐབས་སུ། དགེར་ན་བོད་དུ་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་ནང་བལྟས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་རྐྱེན་ནམ་འགལ་རྐྱེན་གཅིག་ཀྱང་མེད་རྩད་། སྐྱབས་དེའི་ང་ཚོའི་མི་ཚེ་དེ་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་བཟང་བ་མ་གཏོགས་སྡུག་པ་མེད། ད་ལྟ་མཐུན་རྐྱེན་ནམ་འགལ་རྐྱེན་དེ་དག་འཇོམས་སྐྱབས་ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་གི་ཐོག་ནས་བལྟས་ཀྱང་མི་ཚེའི་གནས་སྟངས་ཇི་ལྟར་སྐྱེལ་མིན་ཞིབ་ཚགས་པོས་གཟིགས་ན་མཁྱེན་ཐུབ། གང་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཕྱུའི་ཚབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་མང་དུ་གཏོང་

རྒྱུའི་མཐུན་རྒྱུན་དེ་ད་ལྟ་ཅ་ཅང་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། གོང་དུ་དུས་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱུན་བས་ཉིན་མོངས་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་མེད། ཉིན་མོངས་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་དྲུག་གི་ནང་བཅཱད་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཁོང་ཁྲོ་འདོད་ཆགས་སོགས་སྟེལ་བའི་རྩོམ་ཡིག་སོགས་འདུས་པ་རེད། བཞི་པ་བག་མེད་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྨོ་ནི་མ་གྱས་པ་བྱུང་ན་བག་མེད་པ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་བས་ཀྱང་ལས་སྨ་པོ་རེད། དེར་བཏེན། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པ་ལ།། སྨྲོས་པ་སྟེང་པོ་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ང་ཚོས་ཐུགས་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐུབ་མིན་ཞིབ་ཚགས་པོས་ཐུགས་སྟང་གནང་དགོས། གལ་ཏེ་ཐུགས་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐུབ་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་རྒྱུ་དང་། ཐུགས་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན་འགྱོད་པ་སྒྲེ་བ་དང་། ཐུགས་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐུབ་པའི་འབད་བརྩོན་གནང་ན་ཚོས་འཚང་ཉན་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་པ་རེད། དེ་མིན་ཚོས་འཚང་ཉན་ཡང་ཚོ་གི་ཐུགས་ལེན་དུ་སོང་ན་ཁྱེད་ཚོའི་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརླག་རེད་ལ། ངའི་དུས་ཚོད་ཀྱང་འཕྲོ་བརླག་རེད། དེས་ན་ཐན་བུ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟག་དཔྱད་གནང་རྒྱུ་དང་། མ་གྱས་པ་དང་། བག་མེད་པ། ཉོན་མོངས་མང་བའི་དབང་གིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གནང་ཐུབ་ན། དངོས་གནས་ཚོག་བཟང་པོ་ཞལ་ནས་གསུང་། དོན་བཟང་པོ་ཡིད་ལ་བསམ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ཐོག་མ་རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་ཐུངས་པ་ཞེས་པའི་བསམ་པ་དེ་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་དགོས། དེ་ནས་ཐུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་བྱུང་ན་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པ་ལ་སྨྲོས་པ་སྟེང་པོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་མིན་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་པ་དེ་ང་ཚོས་རྩེད་མོ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། གལ་ཆེན་པོ་མིན་པའི་བསམ་ཚུལ་བཟང་ན་ཏཱ་ཏཱ་བསྡད་མེད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་ཞབས་འདེན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།

མདོར་ན་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཟློ་སྒྱུར་བ་ལ་ཐོག་མར་

སྦྱོག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་བློ་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ལ་འཇུག་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བློ་ངོར་འགྲུ། དེ་རྗེས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་གྱི་རྩ་བ་ཐོག་མ་མ་རིག་པ་དེ་བརྩད་ནས་འཇོམས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བློ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཚེད་དུ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐོ་ཞེ་གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ། དེའི་མཐུན་རྐྱེན་མེད་དུ་མི་རྟུང་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་སོགས་འབད་བརྩོན་བྱེད་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཚོག །དེ་ཡན་གྱིས་སྐྱེས་བུ་འབྲེང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་ཚུལ་དེ་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་སོང་བའི་ཁུལ་ཡིན། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་ཇི་སྙེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་གསུམ་པ།

(མ་ཁ། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣)

ཀཱཡ།། ཐོག་མར་བླ་སྟོབ་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིའམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཅུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་ཅབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་ཤད་དང་ལྷུ་དང་གཙོ་བོ་སྲིན་ཤད།། བྱལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་ཤད་རྣམས་དང་།། འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་ཤད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་ཇི་ཤད་དུ་ཁས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོའི་གསུང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཕེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ།། རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན།། ཚོགས་གཉིས་ཀུན་ལ་གསེར་འགྱུར་རྩི་ལྟ་བུ།། རབ་འབྱམས་དགེ་ཚོགས་སྦྱོང་བའི་བསོད་ནམས་གཏེར།། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་རྣམས།། རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་དམ་མཐེལ་དུ་འཛིན།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བཀྲིས།། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕེག་པ་ཆེན་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་དང་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློ་ཕུན་སུན་ཚོགས་པ་མེད་ན་རང་གི་སྙིང་ཚུལ་ལ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྙམ་རྩད་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱིས་མ་ཟིན་ན་ཡོང་ཐབས་མེད། བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་ཆོས། ཆོས་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཆོག །གང་ཟག་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་གལ་དུ་ཚུད་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ན་ཐ་ན་གཉིད་ལོག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་ཆེན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བདེ་བླག་ཏུ་ཇོགས་ཐུབ་པ། ཆགས་ཆེན་གྱི་སྦྱོང་པ་ཕྱིན་དྲུག་གི་གཞི་དང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རེད། གང་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བརྟེན། སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕོད་ཆུ་ཡིན་ཅང་། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་དུས་ཡུན་ཐུང་དུའི་ནང་ཇོགས་ཐུབ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན། རྗེ་བཏགས་ཤིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པ་དང་། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ན་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱལ་

བའི་སྲས་ཞེས་བའི་མཚན་ཐོག་པ་དང་། ཉན་རང་སོགས་རིགས་ཀྱི་སྨོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་
གཏོན་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཙང་། ངེས་
པར་དུ་ང་ཚོས་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སྐྱེ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཅ་ཙང་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལའང་ཐོག་མར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་ནས་ཆོས་བྱང་
ཆུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལམ་རྣམས་སློབ་གཉེར་
གནང་ནས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང་སྦྱང་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་འབད་ཙོལ་
བྱེད་ན་ངེས་པར་དུ་ལོ་བརྒྱ་ལའང་མི་སྐྱེ་སྙམ་པ་ཞིག་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་
པས་ངེས་པར་དུ་སྐྱེ་བ་རེད། ང་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་སྨོན་ཚུལ་རྣམས་ཕྱོགས་
གཅིག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་འཛིན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་
ནས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ། ཁྱད་གྲངས་སོགས་མ་འཁྲུགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་
ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ལྟ་ཏོག་དང་། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་། སྨོན་
ཉམས་ལེན་རྣམས་ཡ་མ་བྱལ་བར་བྱེད་ན་ངེས་པར་དུ་སྐྱེ་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཚེ་འདི་ལ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སྐྱེ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་
དགོས་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དང་བཅས་ཚོས་གསན་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་
རྣམས་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར། མདོར་ན་མ་ཀྱུར་ནས་མཁའི་
མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་
ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ། དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་
སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན་པ་རེད། གང་གསན་པར་
བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀླུ
སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དབལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་

བཅུད་ལྡན་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཐབ་མོ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཐག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བཏོད་པའི་སྒྲ་བོ་མཚ�g་གི་ཚོས་ལུགས། ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་གྱིས་ལྡན་པའི་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་མདོ་ཙམ་སྟོན་པའི་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཤད་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་ཙམ་འབྱུལ་བ་སྐབས་སུ་བབས་པ་རེད།

སྐྱེས་བུ་ཆེ་ཙ་པོ་འི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཕེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ། སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཅས་གསུམ་མོ།། སེམས་བསྐྱེད་ཕེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཡིན་པ་དེ་སྔོན་འགྲོའི་ཚོས་བཤད་གནང་པོང་ཟིན། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ངོ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལའང་། གོ་སྐབས་དང་དུས་ཚོད་ཡོད་ན་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞི་དང་། རྒྱེན་བཞི། སྟོབས་བཞི་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་རྩད། དེ་ཚོ་མ་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློ་སྤྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཐོག་ནས་ཞུ་ན། བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་དུ་དར་བའི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་མན་ངག་ལ་གཉིས་རེད། དེ་ཡང་བླ་མ་གསེར་གླིང་པ་ནས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། དཔལ་མཉམ་མེད་ཞི་བ་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཅས་ཡིན། མཐར་ཐུག་ན་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་གདམས་པ་དེ་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་ནས་རྟེ་བཅུན་བྱམས་པ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་གདམས་པ་དེ་ཐབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་ནས་རྟེ་བཅུན་འཛམ་དབྱངས་

ནས་འབགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལ་བརྩུད་པ་བཅས་བཤད་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟློ་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་འབྲིང་དང་མཐའ་མས་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཟློའི་སྒོ་ནས་ཟློ་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོན་པོའམ་རབ་དེ་ཚོས་ཉམས་ལེན་གནང་ན་སྟབས་བདེ་བ་ཡོད་ཚོད་རེད། གང་ལྟར་མཐར་གཏུག་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འབྱུང་གི་དོན་དེས་པའི་ཟློས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་ནི་མིང་རྫུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གསལ་པོ་ཇོགས་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བཟློའི་ཉམས་ལེན་དེ་སྟབས་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་བཟློ་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའང་དེ་ལྟར་རེད།

མཆ་དག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟློ་སྦྱོང་ཚུལ།

ཐོག་མ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟློ་སྦྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཞུ་ན། གཞུང་ཁ་ཤས་དང་དེང་སང་བཤད་རྒྱུན་མང་པོའི་ནང་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་པོ་ལས་མར་ཤེས་ནས་ལྟག་བསམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱུ་དྲུག་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འབྲས་བུ་གཅིག་བཅས་གསལ་བྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་སྙངས་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་ཞིང། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནང་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཙང་གཙོ་བོ་དེ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་དེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མ་བསྟུན་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་སྐྱེས་པ་ལ་སྟེང་རྗེ་བའི་ཡུལ་དེ་ཥིན་ཏུ་ཐག་ཉེ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མ་མཐོང་ན་སྐྱེ་དགའ་བས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེ་དགོས། དེ་སྐྱེས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཉེན་དུ་འདུར་ཥེས་པ་དང་ཏིན་ཆེ་བ་ཡིན་པ་འདུར་ཥེས་དགོས་པས་ཏིན་ཏན་དང་ཏིན་གཟོ་བའི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་འཕྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིན་ཏན་དང་ཏིན་གཟོ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཉེན་

གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མར་ཅེས་དགོས། མར་ཅེས་ཀྱི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་
ཡིན་པ་ཞེག་སྐྱེས་ན་དེན་དང་ལྡན་ལྟར། དེ་བྱང་ན་དེན་གཙོ་བའི་བསམ་བློ་འཁོར། དེ་འཁོར་
ན་དེན་གཙོ་བའི་ཐབས་ལ་བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་
དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེས་
དངས་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། དེས་དངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་
རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་ལྷག་བསམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་། མར་
ཅེས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་བར་དུ་རྒྱུ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་བྱ་གཙོ་བོ་བཅས་
རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་
འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སོགས་ལ་བློ་སྦྱང་དགོས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ཇི་ལྟར་ཚགས་ཤེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པས་
དངས་པའི་བློ་ཞེག་ལ་ཟེར། སྲོག་འདུན་པ་གཉིས་ལྟན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། འདུན་པ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་བ་རེད། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་
གྱི་འདུན་པ་མེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བྱུང་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱིས་
དངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཤེག་བྱུང་ནའང་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཞེས་མི་བརྗོད། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཚང་ཞིང་། དེ་ཚང་བ
ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེ
བའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ
འཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ལ་མི་བརྟེ། དེའི་འཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ནི་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན
གྲུབ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་རེད། གང་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས། ས
ས་ལ་སྐྱོད་པ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་དོན་གྱི་འདུན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
ས་ཞེས་མི་བརྗོད། དེས་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཆེན་པོའི་ས་ས
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་ཀྱི་བློ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་རེད། དེང་སང་གི་བཤད་སྒྲུབ་བྱེད་ན་

གཞན་དོན་ནི་མཐུག་འབྲས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐབས་ལམ་རེད། གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་ཡོངས་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། བསམ་པ། བག་ལ་ཉལ། ཐབས་རྟེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོང་སྦྱངས་ཐ་ཞིང་ཐ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ནའང་གཞན་དོན་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཁམས་དང་། བསམ་པ། བག་ལ་ཉལ་རྟེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་རེད། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་བསྐལ་བ་དང་། དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ། ངོ་བོ་ཐ་བས་བསྐལ་བ་སོགས་ཡོད་པར་བཏེན་ཏོགས་མི་ནུས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་མེད་ལ། ཤེས་བྱའི་འཇིགས་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་མེད། དེས་ན་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁས་པ་ཞིག་མིན། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་ཡོངས་ཐུབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁར་ཟླ་བ་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་ཆུ་སྟོང་ཐམས་ཅད་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་གྱིས་ཤར་བ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚ་རྒྱུན་ཚངས་ན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་ཏུ་འཇུག་པ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཟློ་ཡི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྐུ་ངལ་བསྐྱོན་དགོས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གྱིས་ན་གཞན་དོན་རྒྱས་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་ཐུབ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐར་ཐུག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་མིན། གཞན་དོན་དེའི་ཚེད་དུ་ལག་ཆའམ་ཐབས་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་དེ་དགོས། སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་ནི་རང་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། ད་ལྟའང་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་བཅོས་མཉམ་པལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སོ་སོའི་དགའ་པོ་ཉེ་པོ་ལ་ཡག

པོ་བྱང་ན་སྦྱན་བའི་བློ་ཞེག་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་མི་ཡོང་བའི་འགག་རྩ་གང་དུ་ཐུག་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་དེ་རེད། དེས་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་བློའི་གཞི་བྱུབ་པ་ལ་ཐོག་མ་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དེ་དགོས། དེ་སྟོན་ལ་མ་བསྒྲུབ་ན་མར་ཤེས་དང་ཏིན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བློ་གོང་མ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཇོ་བོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ཀྱི་ནང་བཏང་སྟོམས་ཞེས་པ་དེ་མེད། དེ་ནི་མར་ཤེས་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་རེད། འོན་ཀང་དེ་ལྟ་བུའི་མར་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་ནས་སྟོན་འགྲོའི་གཞི་ལྟ་བ་བཏེང་དུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བློ་དེ་འཛིན་དགོས། དེས་ན་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་རྒྱུ་དེ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ནའང་རེད། བདག་གཞན་མཉམ་བཟློའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། གང་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀར་ཐོག་མ་བཏང་སྟོམས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་སྟོམས་པའི་བཏང་སྟོམས་དེ་རེད། འོན་ཀང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚད་མེད་བཞིའི་ནང་ཚན་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་ནི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཞེག་མིན། ཕྱིར་བློ་ཡི་རྒྱས་པ་སྟོང་སྦྱངས་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་ནས་བཤད་པའི་ཚད་མེད་བཞིའི་ནང་ཚན་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པ་རེད། དེས་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ལམ་ཀྱི་ཤར་སྒོས་དང་། ཉམས་ལེན། བློ་སྟོང་སོགས་གང་བསྒོམ་ཡང་སྟོང་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཚང་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཕྱོན་འགྲོ་སྟོང་བའི་ཆོས་དྲུག་གནད་སྲིན་ཕྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སྟོས་མ་དགོས། དེ་མ་བྱང་ན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྒྱབ་འཚོག་གི་མ་རེད། དེ་ནི་བསགས་སྦྱང་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། ལར་ནས་སྒོམ་པ་ཅམ་མིན་པར།

ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། ཆོས་རྣ་འགྲེམས་པ་དང་དེའི་ནང་ཞལ་འདོན་གནང་བ་སོགས་ཚང་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚད་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱོང་བཞེངས་པ་དང་སྨྲོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ཚང་བའི་ཉམས་ལེན་གནང་སྟེ་དེའི་ཉིན་མོའི་དགེ་བའི་བྱ་བ་རྣམས་སྨྲོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཚང་བ་དང་། མཚན་མོ་གཟིམ་ཁར་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བཐུང་བཅེར་གནང་ནས་དེ་དག་བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྒྱབ་བཏབ་ཅིང་། བྱང་ན་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་བཏབ་པ་དང་། མ་བྱང་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བའི་རྒྱས་བཏབ་པ་བཅས་གནང་ཐུབ་ན་དགེ་བ་བྲེ་གསོག་ཕུལ་གསོག་རྣམས་ཆུང་ཟོས་སུ་མ་སོང་བ་དང་གནད་དུ་སྨིན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྨྲོར་བའི་ཆོས་སྟོན་བཏང་ཟིན་ནས་དངོས་གཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློ་སྨྲོར་བའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་དགོས།

ང་ཚོའི་བློ་ཡི་འཚར་སྣང་དུ་འཁོར་ཡས་ལ་དགྱ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། འཁོར་ཡས་ལ་གོགས་ཀྱི་རྣམ་པ། འཁོར་ཡས་ལ་དགྱ་གཉིན་གང་ཡང་མིན་པའི་བར་མའི་རྣམ་པ་བཅས་ཡོང་ཞིང་། ང་ཚོས་མི་གཞན་སུ་ལའང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གོགས་པོ་དང་གཉིན་ཡིན་སྟམ་པ་ཚོ་མཐོང་བ་ན་ཆགས་པའི་ཀུན་ནས་བསླང་པའི་བསམ་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སོ་སོའི་སྐྱེར་ཀྱི་མི་དགའ་ས་དང་། སྡུ་ཚོགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དགྱ་མཐོང་བ་ན་མི་དགའ་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པ་རེད། དཔེར་ན་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྡུ་ཚོགས་ལ་ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མཚོད་དེ་ཁ་ཅང་འདྲ་ཆགས་པོ་བཞུགས་པ་ཚོ་ལ་ནང་དུ་ཞེབ་ཚགས་ཀྱིས་ཞུ་དགེ་གཏོང་ན་རྒྱ་མི་དང་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཚོ་ལ་སྦྱང་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་དཀོན་པོ་རེད། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོ་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་འཁལ་ཟླ་དང་ང་ཚོར་སྡུག་པོ་མང་པོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་མ་བདེ་བ་དང་། བློའི་ནང་ཞེ་སྦྱང་གི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཟླ་མ་བཀྲེས་པ་སྐུ་ཆས་མཚོད་དེ་སྐུ་གཟུགས་ལ་མཚོན་ཆ་བཏགས་ནས་ཕེབས་མཁན་དེ་འདྲ་ལམ་དུ་མཇལ་སོང་།

སྐྱབས་དེར་བསམ་བློའི་ནང་མ་བདེ་བ་ཡོང་གི་འདུག །གུང་བྱན་གྱིས་བསྟན་པ་བཤེག་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། འོན་ཀྱང་གུང་བྱན་གྱི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལ་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་ལཱཡ་ཀྱིས་ཅ་ཁོང་ས་ཅསྒྲགས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་སྐྱེར་བསྐྱངས་པའི་ཡོར་ལྟོགས་རྩོམ་གནང་བ་དང། དེ་ནི་དགའ་ལྟན་གྱི་བྲག་སོག་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ཞིག་རེད། ཕལ་ཆེར་དེའི་མཚན་ལ་བསླབ་བྱ་ཙ་རྒྱ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགའ་ཚལ་ཡིན་པ་ཡོད། དེའི་ནང། གུང་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གི་ཡི་གེའི་གཟུགས། དེང་སང་འཛོན་མའི་ཏོག་ཏུ་བཀོད་པ་འདིས།། བསྟན་ལ་རྣ་སྲོལ་ཅི་ཡང་མི་འབྱིན་ཏེ།། མདུན་གྱི་ཕེམ་པའི་དོང་ལ་དྲོགས་ཐོན་གཅེས།། ཞེས་གུང་བྱན་གྱིས་བསྟན་པ་བཤེག་རྒྱུ་དེ་མི་ཡོང་རྒྱུ། བསྟན་པ་ཉམས་དང་མི་ཉམས་ནི་སོ་སོའི་ཐུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕེམ་པའི་མདུན་གྱི་དོང་ལ་དྲོགས་གཟོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་དགྲ་གཉན་བར་གསུམ་དུ་རིས་བཅད་ནས་ཁཤགས་ལ་སྡང་བ་དང། ཁཤགས་ལ་ཆགས་པ། ཁཤགས་ལ་བར་མ་བྱེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་རང་གིས་བཤེག་པ་རེད། ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་མི་གཞན་ཞེག་གིས་བཤེག་ཁག་པོ་རེད། ཕྱི་ར་བསྟན་པའི་གཞི་མ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚན་མེད་དུ་གཏོང་བ་དང། སྨོན་གཉེར་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་རྣམས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་བ། གཐུག་ལག་ཁང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཏོང་བཤེག་གཏོང་བ་སོགས་ནི་ཕྱིའི་དགྲ་ཡིས་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་འཕྲོག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བློ་ཤུག་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་རང་གིས་བསྡུས་པ་རེད། དེས་ན་རིས་སུ་བཅད་པའི་བློ་དེ་མེད་པ་བཟོས་ནས་རིས་སུ་མ་བཅད་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཐོག་མ་ལ་བཏང་སྟོམས་བསྐོམ་རྒྱུ་དེ་རེད། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་མཐའ་མ་ཡོང་བ་དང། ཡིན་ནའང་སྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་བསྐོམ་རྒྱུ་རེད།

བཏང་སྟོམས་ནི་བློ་ཉེ་རིང་བླལ་བ་ཞིག་ལས། ཡལ་བར་དོར་བ་ལ་མི་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་
བཏང་སྟོམས་ཡོང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་དགོས་ཤེ་ན། རང་གི་མདུན་དུ་ཅ་ཙང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་
སའི་དགྲ་ཞིག་གསལ་བཏབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གི་ཕ་མ་ལྟ་བུ་ཅ་ཙང་ཐག་ཉེ་བ་ཞིག་
གསལ་བཏབ། དེ་ནས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གསལ་བཏབ་ནས་རང་གི་བློས་
གང་ཟག་དེ་གསུམ་ལ་རང་གི་ངོས་ནས་བློ་ཡི་འཁྱེར་སོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་བརྟག་དཔྱད་
བྱེད་ན། དགྲ་ཡི་ངོས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་སྡང་ཟུག་གི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱུང་
ན་སྙོམ་པ་དང་། གཉིས་དེ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་དང་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་ན་སྙོམ་པ། བར་མ་
དེ་ལ་གང་བྱུང་ནའང་འགྲོགས་པ་ལྟ་བུཉམ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་རྣམ་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ
གསུམ་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ང་ཚོས་ངོས་མ་ཟིན་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུན
དུ་ཡོད་པ་དེ་སོ་སོའི་བློ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ན་བདེ་ཆགས་ཏུ་མཁྱེན་ཐུབ། དཔེར་ན་ཆུང
འཕྲིན་ནམ་གསར་ཤོག་ནང་ཡུལ་གྱ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ས་ཡོམ་བརྒྱབས་ནས་མི་སྟོང་ཐུག
ཁ་ཤས་འཚེ་བའི་གསར་འགྱུར་ཐོན་ན་དེས་སོ་སོའི་བསམ་བློར་གཡོ་འགུལ་གང་ཡང
མི་ཐེབས་པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟ་བུའི
གསར་འགྱུར་དེ་སོ་སོ་དང་ཐན་བ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ཤིག་ལ་བྱུང་ན་དེའི་ནང
ངའི་ངོ་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་ལ་སྐྱོན་བྱུང་མེད་བམ་སྙམ་ནས་ཐན་བ་འདོགས་ཀྱི་རེད། གནས
ཚུལ་དེ་སོ་སོའི་གཉེན་སོགས་ཏ་ཙང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ས་གནས་ལ་བྱུང་ན་ལམ་སེང
བྲེལ་འཚུབ་ལངས་ནས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་དག་གིས་གང་མཚོན་ཀྱི་ཡོད
ཅེ་ན། ས་ཡོམ་བརྒྱབས་ནས་མི་སྟོང་ཤེ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་གཅིག་ཡིན་རྩད། དེས་ཚོར
བ་སྟེར་སྙངས་སམ་བསམ་བློའི་ནང་གི་ཡོ་འགུལ་བྱེད་སྙངས་མི་འདྲ་བ་རེད། ལར་ནས
འཆི་མཁན་ཚང་མ་མི་ཡིན་པ་དང་སྲོག་ལ་གཅེས་པ་གཅིག་པ་རེད་ལ། བདེ་བ་འདོད་ལ
སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པའང་གཅིག་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ལྟ་སྙངས་ལ་ཁྱད་པར
འགྲོ་བ་དེ་ཉམས་ཐྱོང་ཐོག་ནས་མཁྱེན་ཐུབ།

དེ་ལྟ་བུའི་བློའི་འཁྱེར་སོ་མི་འདྲ་བ་དེའི་ཐོག་ལ་དབྱུད་སྒོམ་བྱས་ནས་རྒྱུ་མཚན་བསམ་དགོས། སྒྲགས་དེར་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ནང་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་མང་པོ་ཡོང་ཞིང། དགེར་ན་དགྲ་དེས་ང་ལ་གནོད་པ་འདི་ལྟར་བྱས་སོང་སོགས་དང། གཉེན་དེས་རང་ལ་གོགས་བྱས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་བྱུང་བ་ལ་སོ་སོས་དབྱུད་པ་བྱས་ཏེ། དགྲ་འདིས་ད་ལྟ་འདི་འདྲ་བྱས་ཀྱང། འདིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་མ་སོགས་གཉེན་བྱས་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་ལ། དེའི་སྒྲགས་སུ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཕན་བཏགས་པ་རྣམས་ཕྱིས་མེད་དུ་བཏང་ནས། ད་རེས་ལན་ཅིག་གཅོད་བྱས་པ་ལ་གལ་ཆེན་པོ་བརྗེ་དགོས་པ་གང་ཡིན་སོགས་དང། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མང་པོར་རང་གི་དགྲ་བོར་གྱུར་ཏེ་གཅོད་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་ལ་ད་རེས་གཉེན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆགས་པ་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་སོགས་བསམ་བློ་གཏོང་ན་དགྲ་གཉེན་བར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཅད་པ་དེ་གནས་སྒྲགས་བློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཅམ་དང། དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དབང་དུ་སོང་ནས་བྱས་པ་ཤ་ལྟ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ཐུབ། དེ་ལྟར་རིམ་པས་གོམས་པའི་སྒྲགས་སུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བློ་སྟོམས་པ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་གཅིག་ཀྱང་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ན་དེ་ནས་མར་ཤེས་བསྒོམ་རྒྱུ་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིག་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་སུ་མཐུད་པ་དང་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐོག་མེད་དུ་སྣྲུབ་པའི་གནས་ཚུལ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཤད་པ་རེད། སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱིའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་མ་མང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པར་བརྗེན། མར་ཤེས་ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་འགོར་བ་འདིའི་ནང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཤི་བ་སོགས་སུ་མཐུད་ནས་ཡོང་བའི་སྒྲགས་སུ་རང་གི་ཕ་མ་སོགས་མ་བྱས་པ་མེད། དེ་ལྟར་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དེས་པ་རྟེད་པ་དང། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་མ་མེད་པའི་དེས་པ་རྟེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲངས་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བློ་ཤེར་ཕ་མ་སོགས་མང་པོ་དགོས་རྒྱུ་དེས་པ་རེད། ཅེས་སོགས་དབྱུད་སྒོམ་བྱེད་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་བྱས་ཚོང་བ་

དང་། དེ་ཡང་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་བྱས་པ་ཡོ་ཏེ་ཏེས་པ་རྣམ་རྒྱ་རེད། ཏ་ལྷ་ང་ཚོས་དབྱུད་ས།ོམ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཙང་བསམ་བློའི་ནང་མ་ཡིན་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་ཐོ་ཤུང་ན་རིམ་གྱིས་ཡོང་རྒྱ་རེད། དེ་ནས་མར་ཤེས་ཀྱི་བསམ་བློར་ཆོལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཐན་བུ་ཐོན་ན་དེ་ནས་ཏིན་ཏན་དགོས་ཤིང་། ཏིན་ཏན་ཚུལ་ནི་ཚེ་འདིའི་མས་ཐོག་མ་བླ་བ་དགུ་ངོ་བཅུའི་རིང་རང་གི་སྒྲོམ་ནང་ཉར་ནས་ཐུ་གར་གཅོད་དགོས་ཀྱིས་རང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འགྱེལ་བསྒྲོད་ཡན་ཆད་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱ་རྒྱ་དང་། སྒེ་བའི་སྐབས་སུ་ཐུག་བསལ་གྱི་ཚོར་བ་ཤུགས་ཏྲག་པོ་ཡོད་ནའང་བཟོད་བསྲན་གྱིས་ཐུ་གར་ལྷ་ཏོག་བྱ་རྒྱ། སྒེ་ས་ཞིན་པ་ན་ཉང་མཐར་ལོ་བཅུ་གྲངས་སམ་རང་མགོ་མ་ཐོན་བར་ཟས་ཀྱི་ཕུད་དང་གོས་ཀྱི་ཕུད་སོགས་ཀྱིས་གཅེས་སྤྱས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཤིང་། མི་ལྷ་ཞོག་དུད་འགྲོ་ལ་བལྟས་ནའང་དེའི་ཕ་མས་སོ་སོའི་ཕྱི་ཀུ་ལ་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ང་ཚོས་ཏྲག་ཏུ་མཐོང་བཞིན་པ་རེད། གང་ལྟར་སོ་སོའི་ཆུས་ཚོད་ལ་གཞིགས་པས་གང་གཟབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྷ་བུས་བསྐྱངས་པའི་ཏིན་དེ་ཏ་ཅང་ཏིན་ཆེན་དུ་ཚོར་ནས་ཏིན་ཏན་དགོས། རང་གི་ཚེ་འདིའི་མས་ཇི་ལྷར་བསྐྱངས་པའི་ཏིན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྒེ་བ་གཞན་གྱི་མ་ལ་ཏིན་ཏན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཏིན་ཏན་བྱང་ན་ཏིན་གཟོ་སྒེ་བ་ལ་དེ་ཙམ་ཁག་པོ་མེད། ཏིན་དེ་ཡག་པོ་ཏན་ན་ཏིན་ལན་གསལ་དགོས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྟངས་རེད། མི་ཡ་རབས་ཤིག་ཡིན་ན་ཏིན་ལན་གསལ་པའི་ཐབས་ཤེས་ངང་གིས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ལྷར་ཏིན་གཟོ་བའི་བློ་དེ་བྱང་ན་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་རྒྱ་རེད། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་མང་ཆེ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱང་ན་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་ནུས་པ་ཆེ་བ་རེད། སྤྱིར་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཐུབ་དཀའ་ཞིང་། ཡིན་ནའང་དབྱེ་སྒོམ་ཐོག་ནས་མར་ཤེས་དང་། ཏིན་ཏན། ཏིན་གཟོ་བཅས་ཀྱིས་ཏང་ཤས་པའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེ་ངོ་མ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་བ་རེད། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་དང་

མི་འགྲོ་ཏེ་ལྷུར་བལྟ་དགོས་ཤེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་མིན། དེ་ནི་གང་ཟག་འགའ་ཤས་ལ་ཡོད་པ་དང་འགའ་ཤས་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཟད། ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་། དེའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཟེར། དེས་ན་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་རྟེས་སུ་སྙིང་རྗེའི་བློ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་བྱམས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་དགོས།། སྡུག་བདེན་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་ནང་འགོར་བ་སྟྲི་དང་བྲེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་རང་ཉིད་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བསྟོམ་དགོས་པ་དེ་ངེས་འབྱུང་རྒྱུ་པའི་དོན་དུ་མིན་ཞེང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ལའང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་དགེ་བ་བླང་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པ་གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་ཚུལ་ལ་བ་སྣ་གཡོ་འགྱུལ་ཙམ་མེད་པར་གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་ཐབས་མེད་ཅེས་རྟེན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུངས། དེར་བཏེན་བཅན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། འགོར་བ་སྟྲི་དང་བྲེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་སྐོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེའི་ཐོ་ཀ་ཐུན་ཀྱི་བའི་ཐབས་ཤེས་རེད། དེས་ན་ལམ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཁྱད་གྲངས་དེ་དག་ཐོག་མ་ནས་ཇེས་ཐུབ་དགོས། དེ་བཞིན་བྱང་ས་ལས་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་གཟིགས་ཚེ་དཔལ་ངའི་ཚོའི་སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཚོ་ལ་དཔོན་སུ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་རྣམ་གྲངས་སུ་ཕྱེ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་སེམས་ཅན་འགའ་ཤས་དབུལ་ཕོངས་དང། འགའ་ཤས་ནད་ཀྱིས་མནར་བ། འགའ་ཤས་ཕྱོགས་པ་དང་བྲལ་བ། འགའ་ཤས་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་

སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་རྣམས་ལས་བྱས་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་རྒྱུ་དགོས། དེ་ལས་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནས་བྱས་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྨོན་པ། དེ་ནས་བྱས་བར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པའི་ལྷག་བསམ་མམ་ཁུར་དུ་ཟློངས་པའི་བསམ་པ་དེ་ཡོང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་ལས་ལྷག་པ་རེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་དང་། བྱས་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་རུང་། བྱས་བར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྟོབས་དེ་མེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་སྟོབས་དེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཙང་ལྷག་བསམ་རེད། ལྷག་བསམ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་སྐྱབས་འགར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པ་དེ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ལྷག་བསམ་དེས་གང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་བྱ་བ་དེ་ངས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་སྐྱབས་དེར་སྒེབས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྒེབས་པའི་སྐྱབས་སྒྲ། ད་ལྟ་ངས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་དེ་ངས་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་ཐོ་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སོགས་ཐོབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་བྱེད་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་རྟེད་སྐྱབས་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་བྱང་ནི་རང་དོན་མིན་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བསྟུན་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་འདུན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་འདུན་པ་བློ་ལ་སྐྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རེད། དེ་དག་ནི་མན་

ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་རེད།

བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་རྒྱུལ།

བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤུ་ན། སྤྱི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ཞེས་པ་དེ་རང་དང་གཞན་དབར་གོ་སར་བརྗེ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཚབ་ཏུ་གཞན་གཅེས་འཛིན་དང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཚབ་ཏུ་རང་ཉིད་ཡལ་བར་འདོར་རྒྱུ་དེ་རེད། གང་ལྟར་གཅེས་འཛིན་བྱ་ཡུལ་གཞན་དང་ཡལ་བར་འདོར་ཡུལ་རང་ཉིད་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བ་རེད། དེའི་ཚབ་ཏུ་རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་པར་གཞན་གཅེས་པར་གཟུང་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་མཚུངས་པར་རང་ཉིད་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཅས་བྱུང་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་རེད། རྟོག་གེ་པ་ཁཤས་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་རྒྱ་མེད་ཅིང་། བདག་ནི་བདག་རེད། གཞན་ནི་གཞན་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་བདག་དང་གཞན་ནི་ཁ་དོག་སྟོ་སེར་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཞིག་མིན། དེ་ནི་ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛིག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་རེད། དཔེར་ན་གང་ཟག་ལྷས་སྟྲིན་ནི་མཚོད་སྟྲིན་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཞན་ཡིན་རྩད། མཚོད་སྟྲིན་རང་ངོས་ནས་བལྟས་སྐབས་གང་ཟག་ལྷས་སྟྲིན་དེ་གཞན་རེད། ལྷས་སྟྲིན་རྒྱ་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་མཚོད་སྟྲིན་རྒྱ་ཏུ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟད་པ་མེད། དེས་ན་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞིན་རང་དང་གཞན་ཡང་ལྷོས་བྱུབ་དབང་གིས་ཡིན་ཙང་བློ་གོམས་ན་རང་གི་ས་ཆ་ལ་གཞན་འཛིག་ཐུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ས་ཆ་ལ་རང་བལྟད་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་བདག་གཞན་ལྷོས་ནས་བྱུབ་པ་ལས་སྟོ་སེར་ལྷར་ཐ་དད་མེད། བསླབ་བཏུས་ལས། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་གྱུར།། བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྷོས་པ་སྟེ།། ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཏེ་བཞིན་བརྗུན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད།

བདག་གཞན་མཉམ་བཟླ་ལ་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། མན་ངག་རྒྱུན་འབྲས་བདུན་ གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ། སྙིང་རྗེ་དེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་ཐུབས་པ་རེད། ད་ལྟའང་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ཡིད་ འོང་གི་བྱམས་པའི་ཚབ་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐུབས་པ་དང་། དེས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ ཐུབས་པ་ལས། གཞན་རྣམས་གཅེག་མཚུངས་རེད། སྲིན་ཡོངས་གྲགས་སུ་མན་ངག་ རྒྱུ་འབྲས་བདུན་རྗེ་བོ་རྗེའི་གདམས་ངག་ཡིན་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཟླ་སྟོབ་ དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་གདམས་ངག་ཡིན་པ་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། རྗེ་བོ་རྗེ་ལའང་བདག་གཞན་ མཉམ་བཟླའི་གདམས་ངག་དེ་མེད་པ་མིན་ཞིང་། རྗེ་བོ་རྗེ་བོད་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་ མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཡོངས་གྲགས་གསུངས་ཡོད་ལ། ལམ་ སྟོན་དུའང་གསལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདག་གཞན་མཉམ་བཟླའི་གདམས་ངག་དེ་ཕལ་ཆེར་ འབྲོམ་སྟོན་པ་ཆིག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་གནང་བ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པས་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་ བ་དང་། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་དགེ་བཤེས་བླང་ཐང་པ་དང་ཨཱ་ར་བ། དགེ་བཤེས་ཨཱ་ར་ བས་དགེ་བཤེས་འཚང་ཁ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་སུ་གནང་། དགེ་བཤེས་འཚང་ཁ་བས་བདག་ གཞན་མཉམ་བཟླའི་བློ་སྟོང་ཚུལ་ལ་བློ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་བརྒྱམས་པ་ནས་ཚོགས་ཚོས་ ས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་མན་ ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྟོང་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཟླའི་སྒོ་ནས་བློ་ སྟོང་བ་གཉིས་ཀ་ལམ་རིམ་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ཕྱག་བཞེས་གནང་བ་རེད།

བདག་གཞན་མཉམ་བཟླའི་སྒོ་ནས་བློ་སྟོང་ཚུལ་ལའང་ཐོག་མ་བཏང་སྟོམས་བསྒོམ་ དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ན་བློ་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་ཟློ་བ་རེད། དེ་ནས་ བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་

པའི་བློ་གོམས་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། བདག་གཞན་སྡུ་ཡིན་ནའང་སྦྱིག་བསྡུས་མི་འདོད་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་དེ་གཅིག་པ་ཡིན་ཙང། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དེ་ཐོ་ལ་གསལ་པོ་འཚར་ཐུབ། ཐུ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་ལས། སྦྱིག་བསྡུས་ཐུ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང།། བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཚོག་ཤེས་མེད་པར་ནི།། བདག་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཞེས།། གཞན་བདེ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ཐོ་ཐོམ་ཚུལ་དེ་རེད།

དེ་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཐོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་ནི། ཐུ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་ལས། རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་ཀུད་པ་ཀུན་གྱི་ཐོ།། མ་རྟགས་གཅེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི།། ཞེས་དང་། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཙོང་ནད་འདི།། མི་འདོད་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཀུར་མཐོང་ནས།། ལེ་ལན་བདས་ལ་ཁོན་དུ་བཟུང་བྱས་ཏེ།། བདག་འཛིན་གཙོན་ཆེན་འཇོམས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར་དགོས་པའི་ཀུ་ཀྱེན་ཙ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་ཡོད། བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོ་སྐྱེ་ཞིང། པཊ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་བདག་འཛིན་གཤཱཀས་འདེབས་ནང་བདག་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་གཉིས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་གནང་ཡོད། གང་ལྟར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཐོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་དང། ལས་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་རེད། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་དུ་མ་འཇུག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཐོ་དེ་བདག་འཛིན་རེད། དེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བར་བརྟེན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་ཡོང་བ་རེད། དེས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་ཀུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་ཡིན་པ་རེད།

གཞན་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་ནི། ཐུ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་ལས། མ་རྟགས་གཅེས་བཟུང་བདེ་ལ་འགོད་པའི་ཐོ།། མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་

སྒོར་མཐོང་ནས།། འགྲོ་བ་འདི་དག་བདག་གི་དགྲར་ལངས་ཀྱང་།། སྲོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་དོན་དོར་ནས་གཞན་གྱི་དོན་ལྟར་དུ་ལེན་པའི་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་བ་རེད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས།། སངས་རྒྱས་ཆོས་འབྱུང་འཇུ་བ་ལ།།ཏ། རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ།། སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ།། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྱུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སོགས་བསྐྱེམ་པ་དང་པར་ཕྱིན་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྱུབ་པ་གཉིས་མཚུངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་འཛིན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས། ང་དུང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས།། བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་།། ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ།། འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས།། ཞེས་རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བཤད་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས།

བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་རང་གི་ཚབ་ཏུ་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཚབ་ཏུ་རང་ཉིད་ཡལ་བར་འདོར་བ་དེ་རེད། དེ་ཉམས་ལེན་དུ་སྒྲུར་བའི་སྐབས་སུ་གཏོང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་སྐོར་ད་ལྟ་དུས་ཚོད་མེད་ཙང་ཆུར་ཙམ་མ་གཏོགས་ཞུ་རྒྱུ་མིན། དེ་ཡང་བློ་མ་མཚོད་པའི་ཚེ་གལ་ལས། དེས་ན་རྟེ་བཙུན་བློ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། མ་ཀུར་འགྲོ་བའི་ཕྱིག་སྒྲིབ་སྦྱོག་བསལ་ཀུན།། མ་ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྨིན་པ་དང་།། བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས།། འགྲོ་ཀུན་བདེ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་དང་། ཡང་། གཏོང་ལེན་ཆུང་ལ་བསྟོན་པའི་འཐུལ་འདེགས་ཅན།། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཡིས།། འགྲོ་ཆགས་

སྲིད་མཚོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་འབྱོར་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་སྣ་བུག་ནས་དབུགས་ཕྱིར་གཏོང་བའི་སྣབས་སུ་རང་གི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་བ་དང་། དབུགས་ནང་དུ་རྫུབ་པའི་སྣབས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡིག་པ་རང་གིས་ལེན་པའི་མོས་པ་བྱ་རྒྱུ་རེད།

བདག་གཞན་བརྡེ་བའི་བསམ་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་བརྟན་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རང་གི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡིག་པ་རང་གིས་ལེན་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཆུན་ཆད་ནས་བྱེད་ན་བློ་སྟོབས་སྐྱེ་བར་ཕན་ཁྱད་ཆེ། དེས་ན་རང་གི་ས་ལ་སེམས་ཅན་སྟེང་བས་པ་ཡིན་ཙང་། དེ་དག་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟེང་བར་བརྟེན། རང་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་འགྲུབ་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་བའི་སྐྱབས་སུ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཅཱད་པའི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་མ་དགོས་པ་མིན། འོན་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་སྔར་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་བ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྟོན་པོའི་རིགས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བློ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྣན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་དང་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བཅུ་གཅིག་དང་། བཅུ་གཉིས། བཅུ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡོད། རེང་སང་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་གཅིག་བྱས་ན་གདན་ས་ཁག་ཏུཝང་བཀའ་མོལ་མང་པོ་མེད་སྲིད། ལར་ནས་བློ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་ཐོག་ལ་དངོས་སུ་དོན་གཉེར་བྱས་ནས་སྒོམ་མཁན་མེད་ན་ཐུགས་སྡང་ཡོང་དཀའ།

མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་བློ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བློ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྡུན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱ་གཏོང་སྡུན་སྒྲོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཟུར་ཙམ་ཞུ་ན། རྒྱས་ཤོས་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་

བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྨོན་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་བཏང་སྟོན་པར། དེ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་མར་ཤེས། དེ་ནས་དེན་དྲན། དེ་ནི་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དེན་ཇི་འདྲ་བསྒྲུབས་པ་དེ་རེད། དེ་རྗེས་དེན་དྲན་ཁྱད་པར་བ་ནི་མ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དེན་ཆེ་ཚུལ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་མ་དང་གཉིན་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དེན་ཆེ་བ་མ་ཟད། དགྱ་དང་བར་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུའང་དེན་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་ཆུ་དེན་ཆེ་བ་རེད། དགེར་ན་དགྱ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་བརྟེན་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་ནམ་གཙོད་ལན་གཙོད་པས་མི་འཇལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱེད་དགོས་ནའང་དགྱ་ཞིག་མེད་ན་ཡོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་དགྱ་དེ་ནི་བཟོད་པ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ལེན་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་དེན་ཆེ་བ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། བར་མ་ཏོའི་གནས་སྐབས་སུའང་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་བར་དུ་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པ་གང་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད། གཞན་ལྟ་ཞོག ।འབྲས་དཀར་ཡོལ་གང་ལ་མཚོན་ནའང་དེ་འདེབས་མཁན་གྱི་མི་ཇི་ཙམ་དང་། དེ་སྡུད་མཁན་ཇི་ཙམ། བསྡུས་ནས་དགོར་མཁན་ཇི་ཙམ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཚོང་ཁང་དང་། མཐའ་མ་ང་ཚོའི་ལག་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་མི་དང་དུད་འགྲོ་ཀ་ཅང་མང་པོས་གྲོགས་བྱས་ཡོད། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྲས་བཅོ་ཚོག་ཅིག་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་གོས་སོགས་གང་ལ་བས་མས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་རེད། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལའང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བསྐོམ་དགོས་ཤིང་། སེམས་ཅན་མེད་ན་དེ་ཚོ་གཞི་ཙ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱ་རེད། དགེར་ན་སོ་སོའི་མི་ཚེའི་ནང་བས་མ་སྐྱོན་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་དྲིན་ཆེན་པོས་བསྒྲུངས་ཡོད་ཀྱང་། མིའི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཙང་། མི་ཚེའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མི་གཞན་མང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་གཅིག་བུས་རང་རྒྱ་འགེར་ཐབས་མེད། དེས་ན་མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲིན་ལས་མ་མ་

བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དེ་ཇ་ཅང་ཆེ་བ་ཡིན་ཙང་དེན་དུན་ཁྱད་པར་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་དེན་དུན་ཁྱད་པར་བ་བསྒོམས་པའི་རྗེས་སུ་དེན་གཅོ་དེ་སྒེབས་ཤིང་། དེ་ནི་དེན་ཆེ་བའི་ཕ་མ་དང་ཕ་མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེན་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དེན་གཅོ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྒོམ་རྒྱུ་རེད། དེ་རྗེས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་ཤིང་། ད་བར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིའི་ནང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་སྲོང་བ་དེ་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་ཤིང་། ད་བར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ནང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཙམ་བྱུང་བ་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། ལྷག་བསམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅས་བསྒོམ་ན་སྟབས་བདེ་བ་དང་ནུས་པ་ཆེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བཅས་འདུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དངས་པའི་གཙོ་སེམས་ཁྱད་པར་བ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་རེད།

སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་བ་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བཅས་གཉིས་རེད། སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྔོན་པ་བླངས་མིན་ཐོག་ནས་རེད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི།། བྱེ་བྲག་རྡེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི།།ཇ། བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་དབར་གྱིས་རེད། ལེགས་པར་ཤད་གསེར་ཕྲེང་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་སྨོས་རིམ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་སྤྱོམ་ཡོད་མེད་ཐོག་ནས་ཕྱེ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ཆོ་གས་བླངས་ཕྱིན་ཚད་འཇུག་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་མ་བླང་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་ཞུགས་ནའང་སྨོན་

སེམས་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་སྟོམ་པ་མ་ཚང་བར་དུ་བསྲུང་བྱ་སྲུང་བའི་དགེ་བ་ཡོད་ནའང་། སྟོམ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད། དགེ། སློང་གི་སྟོམ་པ་མ་ཚང་བའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་སྲོད་གཙོད་སོགས་སྦྱངས་པའི་དགེ་བ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་པར་བརྟེན་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོར་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཡོང་རྒྱུ་མེད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ།། བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཕུགས།། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འགྱུར།། ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་བློན་ཚུལ་རྣམས་བྱང་ས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ཟླ་མའི་དྲུང་ནས་ལེན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་དྲུང་ནས་ལེན་པ་གཉིས་པོ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། ཁྱེད་ཚོས་ཅོང་ས་ཅ་སྐྱེས་མཚོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་བྱང་སྟོམ་ཕེངས་མང་ཞུས་ཡོད་ངེས་རེད། དེ་ཚོ་མ་ཉམས་པར་བསྲུང་རྒྱུ་དང། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནང་གཟིགས་ནས་ཕྱག་བཞེས་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱལ་བ་དང། ཆོ་འདི་ལཱའང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་བ་སོགས་ཉམས་ལེན་གནང་དགོས།

དོན་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདིའི་ནང། **རང་ཉིད་སྲིད་མཚོར་ལྷུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར། མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྨྲོལ་བའི་ཕྱིར་འཕྲིན་བའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་འགྲོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་རེད། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་རང་ཉིད་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་ཐོང་བ་བཞིན་འགོར་བ་ལས་མ་ཐར་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ཚོའང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོང་བར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་ལྟག

བསམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པའམ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག་ཅེས་བཏོ།། དེ་ཡན་གྱིས་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྨོ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཟིན་པ་ཡིན།

སྐྱོང་བ་ལ་སློབ་རྒྱལ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་དགོས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསླབ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་ཕན་ཕོགས་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་རེད། གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསླབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཏུ་མེད། དེས་ན་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཆུལ་ལ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་ཆུལ་ནི། **སེམས་ཙམ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལ།། གོམས་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འགྲུབ་པར།། ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོམ་པ་ལ།། བརྩོན་པ་དགོས་སློབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སློན་སེམས་ཙམ་བསྐྱེད་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་གོམས་པའམ་གོ་ཕུར་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཤུགས་དགོས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག་ཅེས་བཏོ།།ཨ། དེ་ཡང་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོམ་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་བཅས་རེད། འདིའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་མ་འདུས་པ་མེད། སྤྱིར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ནང་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་སྒྲབས་སུ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའང་འདུས། དང་པོ་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོམ་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ནི་སོ་ཐར་གྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་གཙོ་བོར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོམ་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱོང་བདུན་འགོར་བཅས་ཀྱི་ཆུལ་ཁྲིམས་རེད། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོམ་

པ་ཁྱད་པར་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་དགོས། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི།། ཏཱ་ཏ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི།། སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན།། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དབུས་པའི་གོང་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆे་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་མི་བཞེད། སྨོན་སྨྲིར་ལས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེད་པ་གང་ཡིན་པ།། ལམ་དེ་ལྟ་དང་གླུ་ཡིས་རྟེད་མིན་ལྟ་མིན་དང་།།ཀ། མཁའ་ལྷིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕེལ་མིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྡོམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན་བཟང་ཞིང་། དེ་མིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་ཡི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། གླུ་ཡི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པ་རེད། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཚོན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་སྡོམ་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བཅུ། གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་རེད། དགེ་བ་ཞེས་པའི་ནང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀ་འདུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀ་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆेད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆे། དེ་ཡང་བསམ་པ་དེ་གཙོ་ཆे་བ་ཡིན། དམིར་ན། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་མཚོན་ན། གཏོང་བའི་བསམ་པ་དེ་ཚད་ཅིག་ནང་མ་བསྡུད་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆགས་ན་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྗོད་པ་ལས། སྦྱིན་པ་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་དབུལ་བ་བསལ་བ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚད་མི་འཛིག་ཅིང་། ཐུགས་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་བོར་བས།། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཡིན་ན།། ད་དུང་འགྲོ་བཀྲེན་ཡོད་ན་ཐོན།། ཐུགས་པ་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཕྱིན།། བདོག་པ་ཕམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ།། ཐུགས་བོ་ཀུན་ལ་གཏང་

སེམས་ཀྱིས།། སྒྲིན་བའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ།། དེ་ལྟར་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ།། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། ཇོ་བོའི་བསྟོད་པ་ལས། མཁོ་བ་སྒྲིན་དང་སྣྲན་བར་སྣ་བ་དང་།།
འཇིག་རྟེན་དོན་མཐུན་གཏུལ་བྱའི་དོན་ལ་སྟོན།། ཅེས་གསུངས་པའི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་
བཞིའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནང་འདུས་ཤིང་། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱ་གང་ཆे་བསགས་ནས་
བསྟུས་པ་ལ་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད། གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་དོན་
བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་མེད།
ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད། ཡིན་
ནའང་སེམས་ཙམ་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དགེར་ན་ཕྱིན་རྒྱུ་གྲི་ཉམས་ལེན་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན། ཕྱིན་རྒྱ་གྲི་ཉམས་ལེན་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་ནས་
བྱེད་རྒྱུ་དང་། རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་སྒྲུབས་ནས་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་གཉིས་རེད། སྒྲིན་པ་
ཡིན་ན་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཙ་གང་ལའང་མ་ཆགས་པར་ཐམས་ཅད་གཉིང་
ནས་པའི་གཉིང་སེམས་སྒེལ་བ་དེ་ནང་གི་ཉམས་ལེན་རེད། དངོས་སུ་ལུས་དང་ལོངས་
སྤྱོད་དང་། ཆོ་ཡི་ནས་པ་སྒྲིན་པའི་སྐབས་སུ་མགོ་དང་ཤད་ལག་སོགས་གཉིང་རྒྱུ་དེ་སྒྲིན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་ནང་ལག་ལེན་ལྟ་བུ་དེ་རེད། གང་ལྟར་གཉིང་བའི་བསམ
པ་སྒྲུབ་བ་དང་། གཉིང་བའི་བྱ་བ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་བཅས་གཉིས་རེད། གཉིང་བའི
བྱ་བ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་སེམས་ཙམ་ཞེག་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཙང་དེ་ལ
སེམས་ཙམ་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟེར། གཉིང་བའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པར་བསམ
བློའི་ནུས་པ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ལ་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འཇོག་ན་མི་འཕྲིགས་པ
ཞེ་ཡོད། སེམས་ཙམ་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་ཚུལ་ནི་རྟེ་བདག
ཉིད་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལས
དུ་སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་བྱ་ཚུལ་བཅུ་གཅིག་གསུངས་ཡོད་པ་རྣམས་མཁྱེན་རྟོགས་ཙམ་གྱི

ཆེད་དུ་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་ཞུ་ན། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བསྡུལ་གྱི་གོགས་བྱེད་པ། ཐབས་ལ་རྟོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཕན་འདོགས་པས་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཐུ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་དོན་བྱེད་པ། ཕོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། གནས་འཚའ་བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཆོ་མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། རྒྱ་འཕྲལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡིན། འདིའི་ནང་ནས་བཅུག་པ་རྒྱ་འཕྲལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་འཕྲལ་ཐོབ་པས་མ་གཏོགས་ལས་དང་པོ་བས་བྱེད་མི་ཐུབ། གཞན་བཅུ་པོ་རྣམས་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཚོན་དགེར་གསུངས་པ་ཞེག་རེད། དེ་དག་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་མཁྱེན་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་གཟིགས་དགོས།། གང་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སྨོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དེ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་མེད་ནའང་གསུང་ཕྱོགས་ཐ་དད་པ་ཞིག་བསྟན།

པར་ཕྱིན་མཐའ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ།

དེ་ནས་པར་ཕྱིན་མཐའ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་ཟུར་དུ་བསྟན་པ་ནི། **ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བྱེད་ཅིང།། ཡང་དག་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པ་ཡི།། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་རྒྱུང་དུ་འབྱེལ་བའི་ལམ།། ལུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕངས་ཐོབ་པ་ལ་འགོར་བའི་ཚ་བ་བཙད་ནས་གཅོད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དགོས་ཤིང་། ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་མ་རིག་པའི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་མཐོང་སྤང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤང་བྱའམ་སྐྲོན་སྤང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤང་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་སྤང་བྱ་སྤོང་ཐུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྱེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱང་ན་ཁ་

སང་ཞུས་པ་བཞིན་སྟ་རེ་ཡག་པོ་ཡོད་ནའང་དེ་འཛིན་མཁན་གྱི་དབུང་བ་བརྟན་པོ་མེད་ན་མི་འགྲིགས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞེ་གནས་མཚན་ཉིད་བཤམ་ཥིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་བློ་རྩེ་གཅིག་པ་དགོས། དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་ཐུབ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཐུབ། ས་དང་པོ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་རྟེད་པ་རེད། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྨྲོད་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་མ་ཐུབ་པ་དང་། ལམ་བུལ་དུ་འགྲོ་བ། ཉམས་ཏོགས་ཞན་དུ་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཐུས་རེད། དེར་བརྟེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཅ་ཙང་གལ་ཆེ།

ཆོགས་བཅད་དེ་འགྲེལ་ན། ང་ཚོའི་སེམས་དེ་བྱིང་བའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། ཏོད་པའི་དབང་དུ་སོང་བ། འཕྲོས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ལོག་པའི་ཡུལ་དུ་གཡེང་བ་དང་། ལོག་པའི་ཡུལ་ཞེ་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གྲངས་སུ་མི་ཚུད་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བ་དེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ཅ་ཙང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། མདོར་བསྡུས་ན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉེས་པ་ལྟ་སྲོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་འོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད།། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་རྣམས་ཐོག་བསྟོམས་གནང་སྟེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཉེས་པ་ལྟ་སྲོང་ཚུལ་དང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། སེམས་དགེའི་རིམ་པ་རྣམས་གསལ་གོ་གསུངས་ཡོད། དེང་སང་ཞི་གནས་སྒྲུབ་མཁན་ཡོད་ན། དེའི་ཐབས་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་མེད། གལ་ཏེ་ཞི་གནས་ཐོབ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་སེམས་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གཞན་མང་པོ་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་སྟྲགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་མེད་ནའང་ཉུང་མཐར་སེམས་

གནས་དགེ་བ་ཅམ་མ་ཐོབ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་འཛིན་མེད་པས་བསྒྲུབ་རིམ་
དང་རྟོགས་རིམ་བསྟོམ་རྒྱུ་དེ་ཏ་ལམ་སྟོས་བླལ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་དམིགས་པ་གཏད་
སྒོམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཞེ་ལྟག་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་དེས་རེད། ལྟག་
མཐོང་དེས་ལྟག་པ་གང་མཐོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་ཆ་བཞག་ནས་
འགྲོ་བ་མིན་པར་རང་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་པ་བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་མཐོང་བ་
ཡིན་ཅང་རེད། དེ་ནས་ཞེ་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པ་ན་ལྟ་ཐོག་
ནས་སྟོམ་པ་འཚོལ་ཐུབ་པ་དང་། སྟོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཚོལ་ཐུབ་པ། ཞེ་གནས་ཀྱི་ནང་
ནས་ལྟག་མཐོང་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པ། ལྟག་མཐོང་གི་ངོས་ནས་ཞེ་གནས་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཡོང་། དེ་
ལྟ་བུའི་ཞེ་གནས་ལྟག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དེ་མྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེན་གྱིས་
རྩོལབས་ཤིག་ཅེས་བཤད། དེ་ཡན་གྱིས་སྟོད་པ་སྟེ་བསླབ་སོགས་ཟིན་པ་ཡིན།

ཀ་སར་ལྷགས་ཏོ་རྟེ་ཞི ཀ་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

དེ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཚུལ་ནི། **ཐུན་མོང་ལམ་སྒྲུངས་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ན།། ཐེག་
པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་ཏོ་རྟེའི་ཐེག ।སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་དམ་པ་དེར།། བདེ་
ཆེན་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་གྱིས་རྩོལབས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་ཕ་ཙོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཕྱིན་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་
བའི་དངོས་པོ་བཞི་སོགས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་ཟླངས་ནས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
སྨིན་པཉམ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་སྒྲུངས་རྣམས་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཏོ་རྟེའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཏོ་ཀས་
བཏོད་འདུན་ལེགས་མ་ལས། འདི་ན་ཏོ་ཀས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྱིད་པ་ལ།། ཟབ་མོ་ཏོ་
རྟེའི་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག ।རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྒགས་ཕར་ཕྱིན་ལས།། ཤིན་ཏུ་
ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།། ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གསལ།། ཚོག་དེ་བདེན་

པའི་ཚོགས་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ།། ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས།། འཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁྱུར་འཛིན་པ།། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ནམ།། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྣལ་པོ་གང་།། ཞེས་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཀའ་བཀྲོན་གནང་ཡོད། གལ་ཏེ་གསང་སྦྱགས་དེ་སྤྱར་ལམ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བཅལ་དགོས། ཇི་ཅང་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅང་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད།། དེ་ཡང་གཞན་ཞིག་ནས་བསམ་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གསོག་མི་དགོས་པར་སྟེགས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་ཕོ་ཞབས་སྣྲུབ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཡོད་ཅང་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད།། དེ་འདྲའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དེ་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་སམ་ལམ་ཡིན་པ་ལས་སྐལ་བ་དམན་པ་ཆུམས་འཇུག་མི་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ངོགས་དམ་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པར་བདེ་ཟླག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་བློས་ཤེག་ཅེས་པའོ།། སྤྱིར་ས་ཐམས་ཅྱས་ཀྱི་གོ་ཞབས་དེ་སྤྱགས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པར་འཐོབ་རྒྱུ་མེད། ས་ཐམ་ཅྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྣུ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས། དེའི་ཚེད་དུ་ཚོས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་སྐུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལམ་བསྒོམ་རྒྱུ་ཕར་བྱིན་ཐེག་པ་ལ་མེད། གཟུགས་སྐུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་རྒྱུ་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་གྱི་ས་ནས་ས་ཐམ་ཅྱས་ཀྱི་ས་ལ་གཟུགས་སྐུའི་ངོ་བོར་འགོ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་སྐྱེད་སྟངས་སོགས་ཕར་བྱིན་ཐེག་པའི་ནང་བཤད་མེད། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་རྒྱང་པའི་ཐོག་ནས་ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐའ་ལ་སློབས་ནའང་མཐར་སྤྱགས་ལམ་གྱིས་སྟོན་པ་མ་བཏབ་ན་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཚང་གི་མེད། དེར་བཏེན་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་སུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཚོས་སྐུའི་ངོ་བོར་འགྲོ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ངོ་མཐའ་ཞིག་ཚགས་པོས་དགྱེད་ན། འཆི་དུས་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་སེམས་དེ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་

ནས་དེས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཚོས་སྐྱེའི་ཉེར་ལེན་མ་གཏོགས། རགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ཚོས་སྐྱེའི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་བས་པོ་རེད།

དེ་ཚེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞི།། རྣམ་དག་སྟོམ་ཚིག་སྟོམ་པར་བསྡུང་བ་ལ།། བཅོས་མ་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེན་གྱུར་ནས།། སོ་གཏ་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྡུང་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞི་གཙོ་བོ་ནི་དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་སྡུག་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་རེད། འདིར་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནས་ལས་འགྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད།། སྡུག་ཀྱི་ལམ་སྐྱེས་པའི་མཐུན་ཀྱེན་བླ་ན་མེད་པ་ནི་དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་རེད། དེའི་ནང་སྟོམ་པ་གསུམ་གའི་བཅས་པ་ཡོད། དེ་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཐོག་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་རང་གི་སོ་ཐ་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྡུང་ནུས་པ་བྱིན་གྱི་རློབས་ཤིག་ཅེས་པའོ།།

དེ་ནས་རྒྱུད་སྟོའི་སྙིང་པོ་རིམ་གཉིས་ཀྱི།། གནད་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་བཅོན་པ་ཡིས།། ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ལས་མི་གཡེལ་བར།། དམ་པའི་གསུང་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེ་བོ་དགེ་ལྡན་པས་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་རྒྱུད་སྟོའི་ནང་གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད། སྒྱེ་འོད་གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མ་རྒྱུད་དང་། སྒྱུ་ལུས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕ་རྒྱུད་ཅེས་སོགས་དབྱེ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཐུན་བུ་ཡོད་ཀྱང་། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་ལ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད། དེས་ན་རྒྱུད་སྟོའི་ནང་གསུངས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན།། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་བཅས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞེང་། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་བསྟོམ་རྒྱུ་དང་། དེ་

ཡང་སྦྱང་གཞི་སྒྲེ་ཥི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་རྒྱུ་དེ་རེད། ལྷ་ཡི་གཟུགས་བསྒོམ་པ་ཅམ་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩེས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ཚབས་ཆེ་ཥོས་རེད། སྤྱགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཅིག་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དང་། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་གང་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་རྒྱ་དེ་རེད། དེས་ན་སྒྲེ་ཥི་བར་དོ་གསུམ་པ་མཐུན་པའི་བསྒྲེད་རིམ་བསྒོམ་རྒྱ་དེ་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཙ་ཁམས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱགས་ལམ་སྦྱང་བ་དེ་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོགས་ཡེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆུང་རྣམས་བཀག་པ་རེད། དཔེར་ན་ཏ་བཞོན་ནས་རྒྱུ་མཁན་གྱི་མི་དེ་གཟུང་རྒྱའི་ཚབ་ཏུ་ཏ་དེ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་རེད། རགས་པ་ཉེར་ལྷ་དང་ཀུན་རྫོགས་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འགོག་མི་དགོས་པར། དེ་དག་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་དམ་བཞིན་པར་ཐུར་པའི་རྣམ་ཏེ་ལྷ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཁ་ཕྱི་ནས་ཀ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་རྫོགས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་རེད། དེ་དག་གི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་རགས་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་བརྩོན་པའི་ཐོག་ནས་ཉིན་གཅིག་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལས་མི་གཡེལ་བ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྐབས་སུ་དགེ་ཐོག་བྱོ་རྒྱང་དམ་དགེ་ཆ་བགླགས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆོག་མེད། དེ་ལ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་། ཁོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་ལུང་རྣམས་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ནས་རང་གི་ཏེན་ཅན་གྱི་ཙ་བའི་བླ་མའི་བར་དུ་བརྒྱུད་མ་བར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་བླ་མའི་གསུང་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་ཤེག་ཅེས་པའོ།། དེ་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་ཉམས་

ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐུགས་སྨོན་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད།

དེ་ནས་མཐའ་མའི་བསྟོ་བ་ནི། **དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང།། ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང།། ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོགས།། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞབས་བརྟན་དགོས་པ་ནི་ཇ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང། དེ་བཞིན་ལམ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་བརྟན་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་སྟོན་པ་པོ་བླ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཚོས་སྒྲུབ་ཐུབ་ཐབས་མེད། ལྷག་པར་དུ་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞལ་བཞུগས་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་དགོས་པ་དང། བརྟན་པར་བཞུগས་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ནས་ཕྱིའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ནི་ནད་དང་གོད་ཆགས་སོགས་དང། ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པ་ནི་བསམ་བློ་ཉོན་མོངས་དབང་དུ་བློ་ཚོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་ཚོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོབས་སུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བློ་རྣམས་ཀྱང་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཅེས་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་པ་ལམ་མཚོག་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདོད་འདུན་ཅན་དུ་མས་བསྒྲུལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དུ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྒྲུབ་གནས་བྱང་རུ་སྒྲིང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་ཀྱི་དགོན་པ་གོང་དུ་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤའི་སྐུ་དངོས་དང་ཕྱད་པར་མ་མཆིས་པའི་སྐུ་འཇུ་དབུ་ཡོན་མ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་སྒྲུན་སྡུར་ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྒྲུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཤཱཀྱ་སེང་རྒྱས་བྱས་པའོ།།

མཇུག་གི་ཀུན།

ད་རིང་འདིར་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་འཚང་ཁན་ཁྱེན་ཤེ་ཕུ་ཁང་ཁང་ཚན་གྱི་འདུ་ཁང་རྒྱུན་དང་བཅུན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་བྱས་མཚ�་དེའི་སྒོ་དབྱེ་དང་སྒྲགས་ནས་འཚང་ཁན་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་རེད། འདི་ལོ་བློ་གསལ་གྱིང་གྲ་ཚང་དུ་ལོ་སྟོན་མའི་རྒ་བཤེས་རབ་ཀྱི་འཕྲོས་བསྒྲུང་རྒྱའི་འཚར་གཞི་ཡོད་ཅང་། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ད་རིང་ཉིན་ཤས་རིང་ཁང་ཚན་གྱི་མངོན་འདོད་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་རེད། དེ་དུས་འཚང་ཁན་གང་གནང་མིན་ཁྱེད་རང་གིས་ཐག་བཅད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་གསུངས་པ་རེད། གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་ལྡན་བློ་གསལ་གྱིང་གི་རྡ་རྒྱན་ཁང་ཚན་ཞིག་གི་ནང་དང་། དེ་ཡང་འདུ་ཁང་གི་སྒོ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་ནས་འཚང་ཁན་བྱེད་དགོས་དུས་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞུང་ཞིག་བྱང་ན་ཡག་པོ་འདུག་སྟམ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉིན་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་སྟབས་གཞུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ནི་བཤད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པར་བཅུན་ཡོན་ཏན་གཞིར་མ་ལ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། ལར་ནས་ཉིན་གསུམ་ནང་བཤད་རྒྱུ་དེའང་ཐུན་བུ་ཅམ་པ་ཚ་ངག་འདུག ། སྒྲིར་ང་ལ་ཞུ་རྒྱུ་མང་པོ་མེད་ཀྱང་། ཉིན་གསུམ་ནང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཆ་ཚང་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཅམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་རྒྱུ་དང་ཆོས་བཤད་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་མེད། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་དེ་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་བྱིན་ཅན་དང་། ལྷག་པར་དུ་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྒྲོ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་བ། དེ་ཡང་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་རིམ་བློ་མ་བརྒྱུད་པའི་དག་སྣང་དང་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལ་བཏེན་ནས་བཙུམས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཏེན། དེ་འབྲལ་ཐུབ་ན་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད་དན་བྱུང་།

བར་ལམ་བློ་ཤས་རིང་གཟུགས་པོ་མི་བདེ་བར་བཏེན་མཇུག་བསྡུལ་ཐུབ་མིན་གྱི་

དཀྱིལ་པ་བྱུང་། ཉེ་སྟོན་ཕྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་ཙ་རིར་ཚོལ་སྒོ་བཤགས་བཅོས་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་སྐད་དེ་འབགས་ནས་སྒྲ་མི་ཐོན་པ་དང་། སྨན་པ་ཆོས་དེ་གསོ་བ་ལ་ལོ་གཉིག་འགོར་རྒྱུ་གསུངས་སོང་། ད་ལྟ་ཟླ་བ་བཞི་ཙམ་མ་གཏོགས་སོང་མེད། ཡིན་ནའང་བར་ལམ་སྐད་ཐུན་བུ་གསོས་པ་རེད། ཁ་སང་ཉིན་དང་པོར་སྐད་འགས་གྲབས་བྱས་སོང་། དེས་ན་ཉིན་གསུམ་རིང་སྐད་མ་འགས་ཙམ་ཐོག་ནས་འཚང་ཉན་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ང་རང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་བསམ་གྱི་འདུག །

དེ་རིང་འཚང་ཉན་ནང་མཁན་པོ་མཁན་ཆུར་སོགས་བཀྲེས་སོང་མང་པོ་ཕེབས་འདུག ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ཁྲིད་རྒྱུན་དཀོན་པོ་གང་ཡང་མེད། ལྷག་པར་དུ་ང་ལ་རྣམ་པ་ཆོ་ལ་ཐུགས་པན་གསོ་བ་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། ཁྲིད་ཆོ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་བཞིན་ང་སྟོན་མ་གྲ་ས་ར་དགེ་ཆ་ཡག་པོ་མི་ལྟ་མཁན་གྱས་རེད། དེ་ནས་དབུ་མ་རྟེང་བའི་ལོ་ལ་སྒྲུབས་བཅོལ་དུ་འགྲོར་ནས་དགེ་ཆ་བལྟ་རྒྱུ་བྱུང་མེད། ངའི་ཆུན་མཁན་ཆུར་རིན་པོ་ཆེས་ཏ་ཀ་ཏུ་ཁྲིད་རང་མི་ཁོམ་པ་དགུ་བའི་དབང་དུ་སོང་བ་རེད་ཅེས་ཐུ་ལུ་བཏབ་ནས་གསུང་གི་རེད། དེས་ན་རང་གིས་ཐོས་བསམ་ཡང་མ་བྱས། སྟོམ་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་བྱས། ང་དུང་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱུ་དེ་ཇི་དགལ་དགེས། རང་ལ་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་དགེ་ཐོག་གི་བོ་ཏུང།། ཉན་མཁན་མོས་མོས་འདྲ་ཡང་མི་བདེན་ངོ་མ།། ཞེས་རང་ལ་ཉམས་ལེན་མེད་པར་དགེ་ཆའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་དེ་ཉན་མཁན་ཚོས་མོས་མདོག་ཁ་པོ་བྱས་ནའང་མི་བདེན་ངོ་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཡིན་ནའང་ཟླ་མའི་བཀའ་ཁྲོལ། ལྟ་དང་ཟླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བརྟེན་གཅིག་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་འདུ་ཡོད་འགྲོ་བསམས་ནས་ཞུས་པ་རེད།

ད་རེས་ཉིན་གསུམ་གྱི་འཚང་ཉན་རིང་གསན་མཁན་ཚོས་ཐུགས་སྟང་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་གསན་པ་དང་། གཙོ་པོ་ནི་ཁང་ཚན་འདིའི་ནང་མ་ཧོངས་པར་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་མང་པོ་ཡོང་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དང་། དོན་ཕྱང་བ་བྱ་བ་ཕྱང་བ། འདོད་ཆུང་ཚོགས་ཤེས། དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་དགོངས་

དོན་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་ཤ་སྟག་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལྷན་རྒྱས་ཚོས་ཀྱང་ཐུགས་སྨོན་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་རྡེན་དང་བརྡེན་པར་བཅས་པ་ཞེས་པ་དེ་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གོ་དོན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་གློག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག ཅེག་ཏु་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྡེ་སྨོད་གསུམ་བཞུགས་ཡུལ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱ་ཡུལ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ས་བས་རྒྱས་བཞུགས་ཡུལ་ལ་ཏེ་གཅང་ཁང་། དགེ་འདུན་བཞུགས་ཡུལ་ལ་ཀུན་དགའ་རྩ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ང་ཚོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་སྡེ་སྨོད་གསུམ་ལ་གློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྒོང་བ་བསམ་གཏན་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཁང་པ་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་དགོས། འདིར་གློག་པ་ནི་ཁ་ལབ་བསླབ་པ་དང་ལྡང་འགོགས་པ་ཡིན། དགེར་ན་ཕྱི་ཁང་ཁང་ཚན་དང་ལྷ་བ་ཁང་ཚན་དུ་བསྡུས་གྱི་ཁ་ལབ་བསླབ་པའི་སྒོལ་ཡོད། དེ་ནི་བོད་པ་གཅིག་བུ་ལ་མིན་པར་མ་ཡིན་མར་ (Myanmar) གྱི་དགེ་སློང་གིས་དགོན་པའི་ནང་མར་མེ་སོགས་མེད་པར་མངོན་པའི་ཚན་པ་རྣམས་ཁ་ལབ་སློབ་སྒོལ་འདུག ཅེ་ནི་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་རིང་གོང་མ་ལོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏु་བཀོད་ནས་རས་སོགས་སུ་འབྲི་རྒྱ་དེ་ཕྱང་ཕྱང་རེད། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་འབྲི་རྒྱའི་སྒོལ་དར་ཟིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤིང་ཤུན་དང་། ཁོ་ག །ཏྲ་ལའི་ལོ་མ། རས་སོགས་སུ་འབྲི་བ་རེད། དེས་ན་མདོ་སྡེགས་སུ་ཁོ་གཉམ། རས་སམ། ཤིང་ཤུན་ལ་བྲིས་ཏེ་ཞེས་བྱང་། ཧོན་ཀྱང་འབྲི་རྒྱ་དེ་འབེལ་པོ་མེད་ཙང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་བརྟན་བཀྲེས་པ་ཚོས་གཞོན་པ་རྣམས་ལ་མདོ་རྣམས་ཁ་ལབ་ཀྱིས་བསླབ་པ་ལ་གློག་པ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཏོན་ནི་དགེ་ཏན་ཀྱིས་ཁ་བསླབ་བྱས་པ་མིན་པར་སོ་སོས་འདོན་རྒྱ་དེ་རེད། གང་ལྟར་གློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་བརྗོད། གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱས་

སྟོས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གཉིས་ཡག་པོ་གནང་མཁན་མ་བྱུང་ན་དགོས་པ་
གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གཉིས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང། མངོན་པ་
མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས།། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞི་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་ཐོས་བསམ་
ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་མ་སོང་བར་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉམས་ལེན་
ཐོག་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྒྲིལ་གསུམ་གནང་ཐུབ་དགོས། མཁྱོགས་པོ་འདི་ནས་
གནས་ཚུལ་མང་པོ་མཁོ་སྐྱེབ་གནང་ནས་ལམ་སེང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་འཕུར་བའི་དགོངས་
པ་མ་བཞེས་པར། གཙོ་པོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གི་དོན་གཉིར་དེ་
མ་བརྒྱགས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་སྟེ་ཟིན་པ་མ་བྱུང་ན་གང་བྱས་ཚེ་འདི་
སྟང་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

འདིར་ཁང་ཚན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བསྐྲུན་ཐོག་འབྲེལ་ཐོགས་
སྟེན་བདག་དང་། འགན་ཁུར་བ། ཁང་ཚན་གྱི་ལས་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་ངལ་གནང་བའི་
ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་གནང་ཐུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དུས་ཚོད་གཉན་
འཐབ་ཅན་འདིའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚང་ལ་མ་ཆོར་བའི་གོང་བརྒྱུད་
ནང་བསྟན་གཅིག་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་ཡིན་པར་
བརྟེན། དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་ལ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐུབ་
པའི་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས།

ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ᲨᲘᲜ་ས་ᲨᲡᲣᲜᲡ་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་འདི་སྤར་མ་གྲགས་པའི་འཕྲིན་པོ་ཆེན་པོར་བཞུগས་ཤིང་། ཁོང་གི་མཛད་པ་
འཕྲིན་ལས་རྣམས་རྒྱུན་དུ་ངཚོའི་རྒྱུད་དུའང་སྤྱར་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྐྱེབ་ཐུབ་པ། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་

ཅ་གོང་ས་མཚ�་རང་གི་གདུལ་ཞིང་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོ་ངས་སུ་ཅ་ཞབས་སོར་འཁོད་ནས་ གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བར་ཐུགས་སྨོན་བདེན་ཚིག་དང་བསྟོ་བ་སྨོན་ལམ་ གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དར་རེས་ཉིན་གསུམ་གྱི་འཚད་ཉན་གྱི་མིང་ཅམ་ལེགས་ བྱུབ་བྱང་བ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་བསོད་དང་བྱིན་ རླབས་ཡིན་ཅང་། དེ་ལའང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཤད་ཁྲིད་ནི་ཅ་སྒྲུབས་རྡེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རྒྱལ་བ་ རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཡང་ཡང་ཐོབ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཆ་ཚང་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ ཅ་སྒྲུབས་རྡེ་ཁྲི་བྱང་རྗེ་རྡེ་འཆང་སྐུ་མདུན་ནས་ལམ་རིམ་ཞུ་སྐབས་སྨྲོར་ཆོས་ནང་ཆ་ཚང་ ཡོད་པ་བཞིན་སྐབས་དེར་ཐོབ། དེ་ནི་སྨྲོར་ཆོས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཏུག་ཏུ་ཡོད་པ་ ཡིན་ཅང་། སྨྲོར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱས་པ་ཐོབ་སྐབས་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའང་ཐོབ་ཡོད། གང་ལྟར་བརྒྱུད་རིམ་དེ་ཅ་སྒྲུབས་རྡེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཅ་གོང་ས་མཚོ་བཅས་གསུམ་ ནས་བརྒྱུད་པར་བཀྲི་ན་མ་འགྲིགས་པ་མེད། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ ཐུགས་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་རྡེ་སྟེད་བསགས་པའི་ དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་གསུང་ཚོས་གོལ།། །།

(རྡེ་ལྷར་འབྲས་སྤུངས་བློ་གྲིང་གྲ་ཚང་གི་ཐུ་ཁང་ཁང་ཚན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཅ་སྒྲུབས་ རྡེ་སྨོན་དགོན་རྒྱས་གཙོ་པོ་ཆེས་ ༢༠༡༥ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཐུ་ཁང་ཁང་ཚན་གྱི་གཞུག་ ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་དབུ་འཕྲེད་དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༠ ནས་ཕྱི་ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་གཞུག་ལག་ཁང་གསར་པའི་ནང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་ བཀའ་ཁྲིད་བསྟལ།)

༢ ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད།

ཉིན་དང་པོ།

༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢

ཀ།། འདིར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་གཙས་ཅན་རིག་གནས་སློབ་གྲྭའི་ངོས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཁྲིད་ཅིག་ཚོས་འབྲེལ་ཚུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལོ་ཤས་སྔོན་ནས་གསུངས་པ་རེད། སྔོན་མ་འདིར་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་ཡིག་འཁྲིད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཚོས་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་མིན་པར་དེང་རབས་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འཛིན་གྲྭའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོར་བཤད་པ་རེད། དེ་ནི་བླ་མ་ལ་འགན་མེད་པ་དང་། ཉན་མཁན་ལའང་བླ་སློབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་མི་དགོས་པར་བརྟེན་སྟབས་བདེ་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ནས་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་དེ་ཚོས་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་གནང་སོང་། ལར་ནས་ཚོས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཅུང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད། སློབ་མའི་ངོས་ནས་བླ་མ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་བསྟེན་འོས་སམ་མི་འོས། གལ་ཏེ་བསྟེན་ན་བསྟེན་ཚུལ་མ་ལོག་པ་ཡོང་ཐུབ་བམ་མི་ཐུབ། བླ་མའི་འོས་ཆོས་ཚང་ངམ་མི་ཚང་སོགས་བལྟ་དགོས་པ་དང་། བླ་མའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སློབ་མ་རྣམས་ཚད་ལྡན་དང་སྟོད་ལྡན་ཡིན་མིན་སོགས་བལྟ་དགོས་པའི་འགན་ཞིག་ཡོད་རེད། བླ་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཞག་ཟིན་ནས་ཐུ་མཐུད་བསྟེན་ཚུལ་མ་ལོག་པ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་བླ་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་སློབ་གྲྭའི་འཛིན་གྲྭའི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ནུབ་ཕྱོགས་པས་ Academic teaching ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཚོས་ཀྱི་སློབ་ཕྲྱེ་གི་སྟེ་ཚན་དུ་སློབ་དཔོན་བསྐོ་གཞག

སྐབས་སུ་ནང་པའི་ཚོས་སྨོན་མཁན་གྱི་སྨོན་དགོན་ཞིག་བཅལ་དགོས་ན་ནང་པ་མིན་པ་ཞིག་རགས་མིན་ལྟ་གི་རེད། སོ་སོ་ཚོས་ལུགས་དེ་ལ་དད་པ་ཡོད་ན་དྲང་པོ་དྲངས་ཤག་གིས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེས་ན་དགེ་ཏན་གྱི་ལས་འགན་ཡང་ལན་བསྐྱལ་རྒྱུ་ཅམ་རེད། དགེ་ལྡན་གྱི་ཏན་ཕེབས་ནས་བཞག་ཡོད་ཅང་ལས་བྱེད་དང་ལས་བྱེད་སྐོ་མཁན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅམ་ལས་མེད། སྨོན་སྨྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུའང་ཕྱི་དངོས་པོ་གང་ཟའི་ནང་གི་ཁ་ས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། ཡུལ་ལུང་གི་ཆགས་ཚུལ། ཕྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ལྟ་བུ་བསླབ་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་བསམ་རྒྱ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྣང་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཚོས་འབྲེལ་ལས་ཚོས་འཛིན་ཤྲི་ངོས་བྱེད་དགོས་ན་ཆ་མ་དང་སྨོན་མ་གཉིས་ཀས་བཤད་སྣང་ནས་ཤེས་ཀ་ཞིག་ཏུ་ཞུ་བ་ཞིག་དགོས། ཆ་མས་བཤད་པའི་སྐབས་སུའང་གདུལ་བྱའི་ཆོས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྒྱུད་ལ་གང་ཕན་བྱ་རྒྱུ་དང་། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཆ་མས་གང་བཤད་པ་ཆེས་ཤང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ཚོས་དང་འགལ་བ་འདུག་གམ། ཚོས་དང་མཐུན་པ་འདུག །གལ་ཏེ་ཚོས་དང་འགལ་བ་ཡོད་ན་རྗེ་ལྟར་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཡོད་ན་རྗེ་ལྟར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་ཤང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་བརྟགས་ནས་འགྲོ་དགོས། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། རྗེ་རྡུ་ཀྲི་ཥ্ণམཱ་རྡེས་ (Jiddu Krishnamurti) སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སོགས་ལ་ཕར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དེང་རབས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྣང་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སོགས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཚུར་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཚོས་པའི་སྨོན་སྨྱོང་བྱེད་སྣང་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་ཚོ་ཚོས་འཛིན་ཤྲི་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དགོས་ན་ཆ་མས་གང་གསུངས་པ་དེ་གཞན་གྱི་ཅ་ལག་ཀྱང་ངེས་འཛིན་དང་འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད་སོགས་སྨོན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྣང་ནས་

ཏེ་ལྷུར་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་མིན་བལྟ་རྒྱུ་རེད།

དེ་རིང་འདིར་གཙས་ལྷོར་ངས་རིག་གནས་སློབ་གླའི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་ཚོས་ཕྱུ་ཚུགས་གནང་བ་བཞིན་ཚོས་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལར་ནས་སློབ་གླ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་འབྲེལ་ཞུ་སྐབས་དེའི་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོད་མིན་ལ་ལྟོས་པར་ཚོས་གལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ངས་དང་པོ་ཞུ་དགོས་པ་ནི་ཁྱེད་ཚོའི་ངོས་ནས་ཟླ་སློབ་ཀྱི་འདུས་ཤེས་བཞག་ནས་ཚོས་རང་གི་ངོ་བོར་ཉན་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། དེ་མིན་འཇོན་གླའི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོར་ཉན་ནའང་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། རང་གི་ངོས་ནས་ཟླ་སློབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་བཞག་པ་དང་ཚོས་འཛིན་ཉན་གྱི་བསམ་བློ་མེད་ན་ཚོས་གླལ་དུ་བསྡད་པ་ཅམ་ཀྱིས་ཟླ་མ་དང་སློབ་མ་ཆགས་འགྲོ་རྒྱུ་མེད། དེས་ན་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོར་གཟིགས་མཁན་ཡིན་ན་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་སློབ་ཚན་གྱི་སློབ་དེབ་ཅིག་ཏུ་གཟིགས་རྒྱུ་རེད། གལ་ཏེ་ཚོས་འཛིན་ཉན་ངོ་བོར་ཉན་མཁན་ཡིན་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་རང་གི་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ནས་བརྒྱ་དགུས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ནི་ཕྱི་ལ་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བཤད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་རང་རྒྱུད་ལ་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་དང་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་པའི་ཐབས་ཤེས་རྟེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་གང་དང་གང་བྱེད་རྒྱུ་འདུག །ད་ལྟ་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་གང་འདུག།ཁྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གང་འདུག་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། ཞེས་གསུངས།

དེ་ནས་བླ་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས། ས་ངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི།། བདག་གིས་འཚང་ཉན་བཀྲིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།།། འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་ལན་གསུམ་བཏོན།

དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིའམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བརྒྱ་བྱིན་

ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་
བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་ལྷག་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་
ཤིག།། ལྷ་ཡི་སྐད་དང་གླུ་དང་གཙོར་སྤྲིན་སྐད།། གླལ་བྱམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།།
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོའི་གསུང་ལས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་བོར་ལས་ལྟག་ འདི་འདྲ་རྟེད་པ་ད་རེས་
ཙམ་ཞིག་ཡིན།། རྟེད་དཀའ་འཇིག་སྟེ་ནམ་མཁའི་གློག་དང་འདྲ།། ཚུལ་འདི་བས་མས་
ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན།། སྤྲུན་པ་འཕྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཏྲོག་གས་གྱུར་ནས།། ཉིན་མཚན་
ཀུན་ཏུ་སྟེང་པོ་ལེན་པ་དགོས།། རྒལ་འགྲོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་
འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་འཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ང་ཚོ་ད་ལྟའི་གནས་
སྐབས་སུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ཐར་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། རང་འགྲོར་ལྟ་དང་གཞན་
འགྲོར་ལྟ་བཅས་འགྲོར་པ་བཅུ་ཚང་བའི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཞིག་ཐོབ་
པ་དེ་ཙ་ཚེ་ཆུང་དང་རིན་ཐང་ཆེ་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་གཟིགས་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་བོར་བུ་བརྒྱ
ཕྲག་འབུམ་ཕྲག་ལས་ཀྱང་ལྟག་པ་རེད། ཡིད་བཞིན་གྱི་བོར་བུ་ཞེས་པ་ནི་གནའ་སྦྱ་མོའི
རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཚ་བཤད་སྟངས་ཤིག་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲུབ་གཏམ་ནང་ཡིད
བཞིན་གྱི་བོར་བུ་ཞེས་པ་དེ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་དང་བསམ་འཕེལ་སོགས་བཀྲས
གསུམ་འཕྲི་གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོར་བཀོད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ལྷོ་གོས
གཏམ་གསུམ་སོགས་ཚེ་འདིའི་མངོན་འདོད་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག
ཡོད་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཚེ་འདིའི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་འབད་མེད
དུ་རྟེད་ཐུབ་པའི་ཚུལ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བཞིན་བོར་བུ་ནི་སྟན་དགར་དང་རྟོགས་བརྗོད
ཉེ་བར་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་སོགས་ནང་ཡོང་རྒྱུ་ལས། བ་ལྟ་མཐོང་སྲོང་མཁན་ནི་མེད། དེང
སང་གི་དགེ་ལ་སྦྱར་ན་ཙ་སྨོར་ལ་བཅུ་ཆོག ।བ་ལྟའི་ང་ཚོའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཙ་སྨོར་དུང

ཕྱོར་མང་པོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་ཨ་སྒོར་དུང་ཕྱོར་ཁ་ཤས་ཡོད་ན་དེའི་ཐོག་ནས་ཚེ་འདིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐན་བུ་ཞིག་ཏོ་ཐུབ་པ་ལས། དེ་ལས་སྨྲོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་ཅམ་ཡང་བསྒྲུབ་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་དང། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཐབས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་སོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆུང་ཙམ་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཡང་ཨ་སྒོར་མ་ཡ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རེད། ཚེ་འདིའི་དོན་དུ་མཚོན་ན་བཟའ་བཏུང་ཁང་པ་འགྲིམས་འབྲལ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཨ་སྒོར་གྱིས་བསྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱང་། ཚེ་འདིའི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཏོ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་པ་རེད། ལྷག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་མ་བྱས་པའི་ལན་པ་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོས་འབད་ཙོལ་བྱེད་ན་དམིགས་ཡུལ་ཆེ་ཆུང་རྣ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲུབ་ནའང་སྒྲུབ་ཅུས་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཟུས་རེད།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་དམིགས་ཡུལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང། བདེ་འགྲོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ནའང་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་ངལ་བ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་བསྲུང་ན་བདེ་བླག་ཏུ་བསྒྲུབ་ཐུབ། དེ་ཡང་ཚེ་འདིའང་བདེ་སྐྱིད་ནང་བསྡད་ཐུབ་པ་དང། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་ཡོང་ཐུབ། དེ་ལས་ད་དུང་དམིགས་ཡུལ་མཐོ་བ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལས་ཏོན་དབང་གིས་སླར་འཚོར་བ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་བླང་མི་དགོས་པའི་ཐང་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་ནའང་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་ཐུབ། དེ་ལས་ཀྱང་ཆ་ཅང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཚད་མཐོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་བསྒྲུབ་ནའང་ལུས་རྟེན་འདིའི་

ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། ད་ལྟ་ང་ཚོ་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པར་བརྟེན། པ་ཏོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཡང་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བ་རེད། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རྒྱང་པར་བརྟེན་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་དང་། མཚོ་དང་ཤང་ལག་སྟོན་པར་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ལ་བསླབ་དགོས་པ་རྣམས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ཟབ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གམ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་གཅིག །ཡང་ན་འོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཅམ་གྱི་དུས་ཚོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནུས་རེད། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད།།ཨ ཤད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཚར་བ་གང་།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ཅེས་པ་དེ་ཨཤད་ཅིག་ཅམ་རེད། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཅ་ཅང་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུ་དོན་ཆེན་པོ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་རེས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་མ་ཐུབ་ནའང་འགྲིགས། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅ་ཅང་ཆེད་དཀའ་བ་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྙེན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་མང་པོ་གསོག་དགོས། རྒྱ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོང་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དེ་ང་ཚོས་གསོག་ཐུབ་མིན་ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བལྟས་ན་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་བཟང་ཅམ་འཐོབ་རྒྱའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མིན་ཞིབ་འཇུག་གནང་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་མིན་ཐག་ཚོད་ཐུབ་པར་བརྟེན། དེ་ལ་མོ་ཅིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དེང་སང་ཚོས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་མོ་མ་ཐེག་པོ་ལ་ཅིས་ཆེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། མོ་མ་ཞིག་གིས་འཚུབ་ཆ་ཡོད་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་རིམ་ཐབ་ན་དེ་ལ་ཚད་མར་བཅིས་ཏེ་ལག་ལེན་དུ་

འཁེལ་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་རྒྱུ་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཙམ་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེས་ན་སོ་
སོའི་སེམས་རྒྱུད་དུ་དགེ་མི་དགེ་གང་མང་བ་འདུག །སྤྱ་ཏོ་ལངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚན་
མོ་མ་ཉལ་བར་དུ་ཉིན་ཞག་ཁྲུག་ཁ་ཅིག་གི་སོ་སོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལམ
ཆུམས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཇི་ཙམ་འགྲོ་མིན་ཐོག་ཞིབ་འཇུག
ཡག་པོ་བྱེད་ན། དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར
སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ
ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་མངོན་མཐོ་ཕལ་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལའང
ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིག་ངེས་པར་དུ་བསྟེང་དགོས། དེས་ན་ང་ཚོའི་སེམས་རྒྱུད་དུ་སྐྱོན་མེད
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གང་འདུག་ཞུ་དག་བཏང་ན། གང་ཟག་ཁྱོད་པར
ཅན་སྒྲས་པའི་བཀྲལ་ཞུགས་འཛིན་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲིད་མ་གཏོགས། ལས་དང་པོ་བ
ང་དང་ང་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལུས་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱོན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ
པ་མཐོ་ཤོས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མཛོས། ང་དུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་སྦྱགས་སྡོམ
ཡང་ཟླངས་རྩང་། དེ་དག་བག་ཡོད་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་ཇི་ཙམ་བསྟེང་ཐུབ་པ་དང་
སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཇི་ཙམ་སྤང་ཐུབ་མིན་ལ་ཆེས་ཞིབ་ཡག་པོ
བྱེད་ན་ཁག་པོ་ཡིན་སྲིད། གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་མ་ཐོང་བའི་རབ་ཏུ་བྱུང
བ་མང་པོ་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་གྲངས་དང་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མ་མཁྱེན་པ་ང་ཚོའི་དགེ
འདུན་གྱི་སྟེའི་ནང་ཡོང་སྲིད། དེ་བཞིན་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་འདུལ་བ
གཟིགས་པ་དེ་ཚོས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཐུག་ལེན་གྱི་ཐོག་ལ་ཇི་ཙམ་འཁེལ་མིན་དང་། དགེ
འདུན་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཚ་ནས་འདུལ་བའི་ཐུག་ལེན་ཇི་འདྲ་གནང་མིན། གང་ཟག་བྱེ་བྲག
པའི་ཚ་ནས་ཉིན་རེའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་ནང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་མི་འགལ
བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་སོགས་ཏུག་ཏུག་གནང་མིན་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ན་དགེ

འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད།

དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟེན་འདི་རྣམ་པར་དཀའ་བ་བསམ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་བསྡུད་དཀའ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཀའ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དཀའ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཀའ་བ། ངོ་བོ་འཛིན་པས་དཀའ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཀའ་བ་བཅས་ལས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ལས་རྒྱུ་བསྡུད་དཀའ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཀའ་བ་དེ་བསམ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཤོས་ཡོད། རྒྱུ་དེ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེན་བལྟ་དགོས། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་ཟླཀས་གཅིག་གི་རིང་སྟོར་བ་ནི་ཀུན་སློང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དངོས་གཞི་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལ་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཇུག་ནི་བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚམས་སྟོར་ཡང་དག་པ་བཅས་ཚང་བའི་དགེ་བའི་ལས་ང་ཚོས་རྗེ་ཅམ་གསོག་ཐུབ་མེན་དང་། བོད་པའི་ཆོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེའི་ནང་བཞུགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བལྟས་ན། མི་ཚེའི་བྱ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་རུང་། དེ་དག་གི་ཀུན་སློང་དང་། དངོས་གཞི། མཇུག་བཅས་ཚང་མེན་རང་གིས་རང་ལ་ཞུ་དག་ཡག་པོ་བཏང་ན། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་ནས་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཡིན་ཙང་། དགེ་བ་རྣམས་སྟོངས་ཚུང་བ་དང་། ཕུན་སུམ་མ་ཚོགས་པ་ཅི་སྟག་ཏུ་འགྱོ་ཉིན་ཡོད། དཔེར་ན་ང་ཚོའི་ཉིན་ཞག་ཟླཀས་ཅིག་གི་བྱ་བའི་ནང་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཁ་ཏོན་ཞིག་འདོན་རྒྱུ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསམས་རུང་། དབུ་འཛུགས་སུ་ཀུན་སློང་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅས་གང་རུང་གིས་ཅིས་ཟིན་པ་ཡིན་མེན་བལྟས་ན་ཅ་ལམ་གོམས་གཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་འགྱལ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། ཀུན་སློང་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཅ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། སྐབས་དེར་ཁ་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་འདོན་རུང་། ཁ་ལ་གོམས་པའི་ཆོག་དེ་བསྒྲར་ལྟབ་མ་གཏོགས། བསམ་བློའི་ནང་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་

མ་ཚུན་ཆད་གསལ་བཏབ་ནས་དེའི་ངང་ནས་འཇུག་པ་ཆ་ཙང་དགོན་པོ་རེད། དེ་ནས་འདོན་པའི་སྒྲབས་སུའང་ཁ་གཡེང་མེག་གཡེང་དང་། བྱ་བ་ལྟག་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་སྒྲབས་སུ་དྲན་ནས་ཐོ་བརྒྱབ་པ་སོགས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་སྨྲོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་མ་ཚང་བ་ནི་མང་ཆེ་བ་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་རེད།

འོན་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཕྱིན་གཞན་ལ་ཚོག་རྒྱབ་ཅིག་བརྗོད་པ་ཚུན་ཆད་ལ་རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་ཁོང་ཁྲོ་བདག་པོ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཁོང་ཁྲོ་དང་སྤང་སེམས་ཤུགས་བདག་པོ། སྨྲོར་བ་ཚོག་གང་རྒྱབ་རྒྱབ་དང་གང་བརྟག་བརྟག །སེམས་ལ་གང་པོག་པོག།ས་ཐུག་མི་དེ་སེམས་མི་ཕྱིད་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བྱང་ན་སོ་སོ་འདོད་པ་ཆོམས་པ་དང་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་པ་བཅས་སྨྲོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཚང་དེས་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ཉིན་ལའང་ཕྱིར་བྱན་གྱིས་དགའ་བ་སྨོས་གྱི་ཡོད། དེས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་གསོག་སྤངས་བསྡུར་ན། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཆ་ཙང་ཉམས་དམའ་པོ་དང་སྨྲོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་མ་ཚང་བ། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་སྨྲོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཚང་བ་ཤ་སྟག་རེད། དེ་བཞིན་འཆི་ཁར་སོ་སོའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྟ་ཚོགས་རྒྱལ་པོའི་བདས་མཛོད་བཞིན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དགེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་བམ། ཡང་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ་མིན་སྲིད་པ་དང་ལེན་པས་གསོས་འདེབས་སྟངས་ལ་རྒ་ཙང་རག་ལས་པ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོར་གློ་བུར་དུ་འཇིགས་སྒྲག་སོགས་ཡོང་བའི་སྒྲབས་སུ་བསམ་ཟློའི་ནང་དར་འཛིན་ཤུགས་ཆེར་སོང་ནས་ཚེ་འདི་ལ་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཤུགས་ཆེ་རྒྱ་འགྲོལམ། ཡང་ན་ཟླ་མ་དཀོན་མཆོག་སོགས་དྲན་གྱི་འདུག །དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ན་ང་ཚོའི་ཟློའི་གོམས་པ་དེ་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ། དེས་ན་འཆི་བའི་སྒྲབས་སུ་བསམ་ཟློའི་འཇིགས་སྒྲག་སོགས་ཡོང་རྒྱ་བཤད་མ་དགོས་ཤིང་། སྒྲབས་དེར་སྤྱགས་ལམ་གྱི་འཆི་བ་ཚོས་སྒྱ་ལམ་འཁྱེར་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་འཆི་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐུན་བྱ་དགེ

པ་མ་གཏོགས། ཐོ་བུར་དུ་གང་ཟག་པས་ལས་པ་ཞིག་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་སྐབས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཡུན་རིང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཚེང་ཞགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དེ་བཙན་ཐབས་སུ་བཅད་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་བླལ་བ་ན་ལུས་ལ་ཏ་ཅང་ན་ཟུག་དང་། སེམས་ལ་འཁྱལ་སྟང་དང་འཇིགས་སྐྱག་སོགས་ཚབས་ཆེ་ཡོད་སྐབས་ལས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་གསོས་བཏབ་པ་ལས། ལས་ངན་པ་ཞིག་ལ་གསོས་བཏབ་པའི་གོ་སྐབས་ཏ་ཅང་མང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཐུབ། དེའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ནའང་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་འདི་བཞིན་སྒྲུ་བ་ཕྱི་མ་ཆགས་སུ་ཐོབ་ཁག་པོ་རེད།

ས་ཡི་གོ་ལ་འདིའི་ཐོག་ང་ལྟ་མི་ཁྲག་ཁྲིག་བདུན་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཁྲག་ཁྲག་བདུན་ནང་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བ་ཁ་ཚོད་ཡོད་དམ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་མཁན་ཁ་ཚོད་ཡོད་དམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་རྟེས་སུ་བཟུང་བ་ཁ་ཚོད་ཡོད་དམ། དེ་དག་ནི་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། དེས་ན་མི་ལུས་ཅམ་ཐོབ་ཁག་པོ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་ནའང་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བ་དེ་བས་ཀྱང་དཀོན་པོ་ཡིན་པ་ཟུར་བལྟས་ལེན་མཐོང་རེད།

མིའི་ལུས་རྟེན་འདི་རྟེད་དཀའ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ལའང་སྟེང་པོ་ཞིག་ལས་སེང་ཐང་མ་ཐུབ་ན་ཡུན་རིང་མི་གནས་པར་འཇིག་སྟ་བ་རེད། མིའི་སྲོག་ཅེས་པ་ནི་ཏ་ཅང་འགྲོ་ཚོག་དང་། འཚེ་བའི་རྒྱུན་མང་ལ་གསོན་པའི་རྒྱུན་ཉུང་བ། གསོན་པའི་རྒྱུན་སྟན་དང་ཟས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་ཤེད་མ་འགྲིགས་པས་ཡང་ཡང་འཚེ་བའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་མང་པོ་རེད། དཔེར་ན་ལུས་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་ཟས་བཟས་པ་དེ་མ་འཛུ་བས་འཚེ་བ་དང་། འགྲེམས་འགྱུལ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་འགོར་བོ་སོགས་བརྟབས་ནས་འཚེ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་གནས་ཁང་པ་བཏེགས་ནས་འཚེ་བ་སོགས་ཉིན་རེའི་མི་ཚེའི་ནང་མཐོང་སྲུས་རེད། དེ་ཚོ་ལ་བལྟས་ན་འཇིག་སྟ་བ་དེ་ང་ཚོས་དོ་སྣང་མ་བྱས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་རིགས་པས་བསྟུན་དགོས་པ་དང་ལུང་དང་དགོས་པ་གང་

ཡང་མེད། རྟེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། ཕྱོགས་བྱུང་གནས་ལུགས་འཚོལ་བའི་ཁུལ་བྱེད་ཀྱང།། མཇོན་གྱུར་འཚེ་བ་མི་མཐོང་ཡིད་རེ་སྐུག །ཅེས་ང་ཚོས་མུ་བཞི་སྒྲ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཇོ་རྟེ་གཟིགས་མའི་གཏན་ཚིགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བྱུང་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་བས་མས་ཀྱང་། རིགས་པས་བསྟན་མི་དགོས་པར་མཇོན་སུམ་མིག་མཐོང་གཟུགས་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པའི་འཚེ་བ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་སྐུག་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས།

འཚེ་བ་མི་རྒྱ་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྟོན་ནས་རང་གཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་རེད། དང་པོ་ནི་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་བ་དེ་རེད། སྲིད་པ་ཆགས་པ་ནས་ད་བར་ཚེ་ཐུང་དང་ཚེ་རིང་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། མཁའ་བར་བསྡད་པ་སྲུའང་མེད། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཚན་རིག་དང་འགྲུལ་ལས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟླ་བའི་ནང་སྟེབས་པ་དང་མིག་དམར་ནང་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། ན་ཚ་བཅོས་ཐབས་སོགས་ཀྱིས་ཚེ་བསྲིངས་ནས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཚེ་བ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ཤེས་རེ་ཟུང་མ་གཏོགས། འཚེ་རྒྱ་མེད་པ་བཟོས་པའི་ཐབས་ད་བར་ཆེད་མེད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་ཆེད་ཐབས་མེད། དེས་ན་འཚེ་བར་ངེས་པ་ནི་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་རེད། ཇི་ལྟར་འཚེ་བ་གཏན་འཁེལ་བ་བཞིན་ནས་འཚེ་གཏན་མ་འཁེལ་བ་ཞིག་རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ངེས་པ་ལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ངེས་པ་ཁྱོད་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ས་ང་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས།། ཕྱོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ས་ང་ཉིན་ཕྱོན་དུ་སླེབས་ཟླབས་ཡོད་དམ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕྱོན་དུ་སླེབས་ཟླབས་ཡོད་སྲུས་ཀྱང་ཆ་མི་འཚལ་བ་རེད། ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་པ་ཚང་མའི་བསམ་བློའི་ནང་ས་ང་ཉིན་ཉིན་རྒྱབ་འདིར་འཇོམས་ནས་བཀའ་ཚོས་སྲུ་མཐུད་ནས་ཉན་གྱི་ཡིན་ཁག་ཡོད་ཀྱང། ད་ལྟའམ་དོ་དགོང་མི་འཚེ་བའི་གདེང་སྲུ་ལའང་

མེད། ལྷག་པར་དུ་དེང་སང་ཆ་ཅང་ཤེ་བའི་པོ་ཡོད་ཅིང་། སྟེང་གི་ན་ཚ་བྱང་བཉམ་ཟླད་ཙ་ལགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གློ་བུར་འགྲོ་གིན་འགྲོ་གིན་ལ་འཆི་བ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་དལ་བའི་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་སྟེང་པོ་ཟླང་དགོས་ན་སང་བྱ་གནངས་བྱར་མ་བཞག་པར་ད་ལྟ་ལམ་སེང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཆ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སློན་མེས། ཆོས་བྱེད་ཀྱི་སང་ཉིན་འཚར་གྱི་བར།། འཆི་དུས་ཀྱི་དེ་རིང་སྟེབས་ཉིན་ཆེ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། ད་ལྟ་ང་བོ་ཆུང་ཆུང་ཡིན། ང་ལ་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཆོས་བྱེད་མ་འཛུག་མཁན་གྱི་ཕུང་འདེ་དེ་རེད། གྱང་ཐང་གིས། བོ་ཟླ་བ་འདི་ལ་འདི་སྟང་གི།ཁ ལས་བྱ་བྱེད་ཚགས་སུ་ཚུད་བྱས་ནས།། སྨར་གཙང་མའི་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྟམ་པ།། འདི་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་ཕུང་འདེ་ཡིན།། ཞེས་པོ་དང་ཟླ་བ་འདི་ཙམ་ལ་ལས་ཀ་དེ་དག་ཟིན་པར་བྱས་ནས་བྱ་བྲལ་གྱིས་ཆོས་གཙང་མ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པ་དེས་བསྡུ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས། གྱང་ཐང་གི་གསུང་རྣམས་ཀ་ཅང་གི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་དང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྟེན་སྟོན་གནང་བཀء་སྟ་ཡོད། དེས་ན་ཆ་ཤེད་དཀའ་བ་དང་འཇིག་ཟླ་བ་ནས་མཁའི་གྲོགས་དང་འཕ་བ་རེད། ནས་མཁའི་གྲོགས་ནི་ཁྱུག་ཙམ་ལས་རྒྱུན་རིང་བསྟོད་ཀྱི་མེད།ཁ ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། ཆེད་དཀའ་བ་ཡིན་པ། འཇིག་ཟླ་བ་ཡིན་པ་བཅས་ངོས་ཤེས་ན་སྟེང་པོ་ཟླང་རྒྱའི་ཐོ་ཞིག་རེས་པར་དུ་སྐྱེ། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལ་ཡོད་བཞིན་པའི་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་སྟེང་པོ་ཞིག་རེས་པར་ཟླང་དགོས་འདུག་སྟམ་པའི་བསམ་ཐོ་ཞིག་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་རྣག་ཏུ་གནང་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཐོ་ཞིག་ཡོད་ན་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། ད་ལྟ་ཆོས་གླལ་དུ་ཟླ་མས་ངོ་སྦྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་འདོས་པོ་གང་ཟེ་ལྟ་ཅི་ཡིན་པར། དལ་འབྱོར་དོན་ཆ་བ་དང་། ཆེད་དཀའ་བ། འཇིག་ཟླ་བ་ནམས་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་བསྐོར་ནས་ངས་སྟེང་པོ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ལེན་བསམ་པ་བྱུང་ན་ཆོས་

གལ་དུ་བསྡད་གོ་ཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཉན་བསམ་གནང་བ་རྣམས་དོན་ལྡན་ཡོང་རྒྱུ་རེད། གལ་ཏེ་བསམ་བློར་འགལ་བསྟོད་ཕན་བུ་ཕེབས་པ་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ཆོས་ཞུས་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་པ་རེད།

དེར་བརྟེན་ཚེ་འདིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྤྱན་པཉམ་ལྷན་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྟེང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བཉམ་ཚེ་འདིའི་བདེ་ཕབས་རྒྱང་བར་མཚོ་པོ་མ་རྟོངས་པར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟེང་པོ་བླང་དགོས། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཞེས་པ་ནི་མཚན་ལའང་གཉིད་མ་ལོག་པར་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པའི་དོན་མིན་ཞེང་། མི་ཚེའི་ནང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་གཉིས་ཀའི་ཆར་ཤས་དགོས་ངེས་ཅན་རེད། ཉིན་མོར་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མཚན་མོར་གཉིད་ཉལ་རྒྱུ་རེད། ལུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཉིད་ཁུག་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་གཉིད་མ་ཉལ་ན་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་རྒྱུར་བརྟེན། ཉིན་མཚན་གཉིས་ཡོང་དགོས་པ་དེ་ལྟར་རེད། ཡིན་ནའང་བསམ་བློ་དེ་ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་ཐོ་སྤྱང་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཉིན་མོར་ཐོ་སྤྱང་ནས་མཚན་མོར་ལྟོད་གཡེང་སོང་ན་ཡར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་མཚན་མོར་ཐོ་སྤྱང་ནས་ཉིན་མོར་ལྟོད་གཡེང་ངམ་རྣམ་གཡེང་དུ་སོང་ན་བསམ་ཐོ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུ་དཀའ། དེར་བརྟེན་ལམ་རིམ་ལ་སྟོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀར་ཐོ་སྟོང་བའི་བརྩོན་པ་མ་འདོར་བ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་ཁས་ལེན་མང་པོའི་ནང་དགེར་ན་སྒྲུབས་སྟོམ་ཞིག་བཟུང་ནའང་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཞིག་བཟུང་ནའང་སྟོན་སེམས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ། སྤྲགས་སྟོམ་ཞིག་བཟུང་ནའང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་མང་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུས་བྱུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཐོ་དེ་ཅ་ཅང་གི་གོམས་ཁག་པོ་དང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ཁག་པོ་ཡིན་ཙང་། རྒྱུན་དུ་སྒོ་མཐུད་ནས་ཐོ་སྤྱང་མ་ཐུབ་ན་ཐན་བུའི་སྤྱང་པ་དེ་ཉམས་པ་རེད། དེས་ན་ནམ་གྱི་ཚ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྟལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་རེད། ཉལ་བའི་ཚེའང་

གཉིད་དོན་ལྷན་དུ་འགྲོ་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེས་ན་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བང་ཡག་པོ་བསྒྲིགས་དགོས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཏློ་སྦྱོང་བའི་བྱ་བ་དེ་ཉིན་མོར་རྗེ་ཅམ་བྱས་པ་དེ་མཚན་མོར་ཚུད་ཟོས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གཉིད་མ་ཁུག་གོང་དུ་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱེད་དགོས། གཉིད་ཅེས་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་གཞན་འགྱུར་བཞིའི་ནང་འཇོག་ཅིང་། དེ་བཞི་པོའི་ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། དེ་དག་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀར་འགྲོ་བ་རེད། དེས་ན་གཉིད་ཉལ་བའི་ཚེ་དད་པ་དང་དགའ་བ་སོགས་དགེ་བའི་ཐོ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ན་ཚུད་ཟོ་ཅམ་གཉིད་ཁུག་ནའང་དེའི་རིང་དགེ་བའི་ངོ་བོར་འགྲོ་བ་རེད། ལྷག་པར་སྦྱགས་ཀྱི་ནང་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་ལེན་མང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད།། རྟེ་བཙུན་མི་ལས། ང་རེ་འགའ་ཉལ་ཞིང་ཉལ་ཞིང་སྐོམ། ཉལ་ཞིང་ཉལ་ཞིང་སྐོམ་ཅ་ན།། ཉལ་ཚད་འོད་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེས་ན་ཆོས་ཉམས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཐུན་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཉིན་དང་མཚན་གཅིག་གྱུར་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས།

ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟེང་པོ་རྗེ་ལྟར་བླང་དགོས་ཤེ་ན། སྟེང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ནང་སྟེང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཅས་ལ་ཉིན་ལྟར་ཤར་སྐོམ་ཚུན་ཚད་གནང་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བཀ་ཆགས་འཇོག་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་སྟེང་པོ་ལེན་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་རེད། རང་གི་བློའི་ཚད་གང་དུ་སྟེབས་ས་དེར་རྒྱས་པར་བྱ་དགོས། དབེར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་དང་། དེ་རྟེས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེད་དཀའ་ནས་སྐོབ་མི་སྐོབ་ཟུང་འཇུག་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྤྱ་དགོངས་ལྟར་སྐོམ་རེ་

གནང་ཐུབ་ན་དངོས་གནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཚགས་རྒྱུ་རེད། དེ་བཞིན་ལུས་ངག་གིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དགེ་བ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བསམ་བློ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་འབད་རྩོལ་ཐུབ་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེའང་དོན་མེད་ཚུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། ལྷང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས། ཕྱག་སྐོར་བ་ཅི་ལྟོགས་མཆྲལ་འབུལ།། སྔགས་ཟབ་མོ་བརྒྱས་བཏོད་རྒྱུན་མི་ཆད།། བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་རྡུག་པར་སྐོམ།། དེ་སྐོ་གསུམ་ཕྱི་ཡི་ཉམས་ལེན་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པོ་ཏེ་ལྷར་ལེན་དགོས་ཤེ་ན། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། སྐོར་བ་བསྐོར་བ། མཆོད་པ་འབུལ་བ། མཆྲལ་འབུལ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། སྔགས་ཟབ་མོ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དམ་ལྷའི་གཟུངས་སྔགས་སོགས་རྒྱུན་དུ་འདོན་པ་ནི་དགེ་གི་དགེ་བ། བྱམས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡུག་ཏུ་སྐོམ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་བཅས་གསུམ་ནི་སྐོ་གསུམ་ཕྱི་ཡི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ལྷང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས། ལུས་ཅ་ཁྲག་གི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་རེ་ཆེ།། དགེ་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པའི་ཚོས་འཚད་ཅིང་།། སེམས་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་སྒོས་དང་བཅས།། དེ་སྐོ་གསུམ་ནི་ལ་སྐྱོན་ན་གཅོད་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ལུས་ཅ་ཁྲག་གི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་རྒྱ་དང་། དགེ་གིས་མི་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པའི་ཚོས་བཅཱད་རྒྱ། སེམས་ཀྱིས་དབྱིངས་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་མམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩे་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཅས་ནི་སྐོ་གསུམ་ཀྱི་ནང་གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་གསུངས། ལྷང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས། ལུས་ལྷང་སྐོམ་ཐ་མལ་སྟང་ཞེན་བཅད།། དགོ་རྩེ་རྩེ་བཟློས་པས་ལས་ཟློང་འགྱུ།ས་ལེ་ལྷན་ལ་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་སྐོ་གསུམ་གསང་འབད་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་ཡིན་ན། སྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ལམ་ནས་ལུས་ལྷང་བསྐོམས་ནས་ཐ་མལ་ཀྱི་སྟང་ཞེན་བཀག་པ་དང་། དགོ་རྩེ་རྩེ་བཟློས་པའི་ལམ་ནས་ལས་ཀྱི་ཟློང་གིང་བསྡུ་བའི་ཚེད་ཙ་ཟློང་ལ་གནད་དུ

བསྡུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱངས་པ། སེམས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རོལ་པ་བཅས་ནི་སྨོན་གསུམ་གསང་བའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཞེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་
ན་ཉིན་གཅིག་མ་གཏོགས་ཚེའི་ལྟག་མ་མེད་ཀྱང་འགྲོད་པ་མེད་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། བཀའ་
གདམས་པ་གོང་མ་ཚོས། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་མཁྱེ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་འདུན་མ་འགྲུབ་
པ་དང་། ཝོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་མཁྱེ་ན། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ང་ཚོས་ཀྱང་བློ་ཐག་ཚོད་པོའི་ཐོག་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་
ལ་བསྡུར་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་སོགས་
ཆ་ཚང་བ་རྫོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བློ་ལ་ངེས་ན་
ས་ཚོད་ཆེ། གལ་ཏེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་གྲངས་སོགས་ཆ་ཚང་བ་མ་ངེས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ལམ་ལ་རིམ་པར་བློ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡང་མ་ངེས་པར་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཁ་ཟིན་
སྟ་ཟིན་ཙམ་བྱེད་ན་ས་ཚོད་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་། བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་ཚོས། བོད་པའི་
ཚོས་པ་ལ་བསྟོམ་རྒྱ་ལྟ་རེ་དང་བགྲང་རྒྱ་ལྟར་ཤེ་མེད་པ་སྲལ་ཉང་མེད་ཀྱང་། བསམ་རྒྱ་
ཚོས་ཤེག་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚང་མས་ལྟ་ཞིག་སྨོམ་པ་དང་
ལྟར་ཤེག་བཀྲང་རུང་། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་བཟང་དུ་འགྱོ་རྒྱ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨྲོང་རྒྱའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་མ་ཤེས་པས་ལན་པ་རེད། རྒྱལ་བ་
འབྱོམ་སྟོན་པས་གཐུག་ལག་ཁང་དུ་མི་སྐོར་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཁྱེད་རང་སྐོར་བ་བྱེད་
པ་གྱོ་བ་དགའ་སྟེ། དེ་བས་ཚོས་ཤིག་བྱེད་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་དེས་
སྐོར་བ་བྱེད་པ་ལས་མདོ་ཀློག་པ་བཟང་བ་མིན་ནམ་སྙམ་ནས་ཚོས་ཀློག་ནས་བསྟད་པའི་
སྐབས་སུ་རྒྱལ་བ་འབྱོམ་སྟོན་པས་ཇོ་བོ་མདོ་སྡེ་ཀློག་པ་གླེ་བ་དགའ་སྟེ། དེ་བས་ཚོས་
ཤིག་བྱེད་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུ་ཁ་ཤས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་མི་དེས་ཚོས་རྗེ་
ལྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་དྲིས་པར། རྒྱལ་བ་འབྱོམ་སྟོན་པས་ཚེ་འདི་བློས་ཐོངས། བྱམས་

སྟེང་རྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོངས་ཞེས་གསུངས།

སྤྱིར་ཚོས་ཞེས་པ་ནི་བཟོ་བཅོས་གཏོང་བའི་དོན་རེད། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་།། ངན་འགྲོའི་འཇིགས་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ།། འཚོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ།། གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད།། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡིན་རྒྱང་། ཚོས་ཞེས་པ་ནི་ཐོ་མ་རྒྱང་བཤམ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་བཅོས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུར་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མགོ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སྟོན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་ལ་གོ་བ་ཆགས་དགོས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལམ་གྱི་གནད་དམ་སྲོག་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རེད། དེ་ཡང་རེས་འབྱུང་དང་། བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་ནི་ཆོས་གཤའ་མ་བྱེད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐའ་ལམ་སྟེང་པོ་བྱེད་ཐུབ་ན་དལ་འབྱོར་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟེང་པོ་ལེན་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་སྟོན་པའི་ནང་ནས་སྒྲོག་ལྟ་བུ་དང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་དེ་ཡིན་པ་རེད། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བདོས་སུ་ཞལ་མ་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཟླ་མ་དབྱ་མ་པས་ཞུ་བརྒྱད་ཀྱིས་དོགས་གཅོད་བཀའ་འདི་ཞུ་ཞིང་། རྟེས་སུ་དགའ་གདོང་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་བདོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པ་ནས་བཟུང་མི་བྱང་མི་ཐུགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། སྤྱིར་ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་ཞེས་པ་ལ་གཟིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཚོགས་རེད། དེ་ཡང་རྩེ་ལམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། དགེ་སྟང་གིས་གཟིགས་པ། མཁོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་བཅས་ཡོད། ཐོ་ཀ་ཅང་མ་སྟྲངས་པར་

ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་པོར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་རྫི་ལམ་དུ་ཞུལ་བསྟན་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོར་འཕྲལ་མེད་པ་དང་བར་ཚད་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད། ད་དུང་དེ་ལས་བློ་སྦྱངས་པ་ན་ཉམས་སྣང་དང་དག་སྣང་ལ་ཞུལ་གཟིགས་པ་རེད། དགེར་ན་རྒྱ་རྒྱ་ཕུ་དག་སྣང་དང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་དག་སྣང་ལ་གཟིགས་ནས་ཚོས་ཞུས་པ་ལྟ་བུ་རེད། མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་གཟིགས་པ་དང་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟིགས་པ་བཅས་ནང་གསེས་གཉིས་རེད། ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟིགས་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཇལ་བ་མེད། དབང་མངོན་གྱིས་གཟིགས་པ་ནི་མི་དང་མི་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དབང་མངོན་གྱིས་དངོས་སུ་གཟིགས་ནས་མི་དང་མི་ཐུག་པ་བཞིན་བགྲོ་གླེང་དང་དཔྱོགས་གཅོད་སོགས་གནང་བ་རེད། རྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་རྒྱམ་མང་ཆེ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་རྣམས་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཚོག་སྦྱོར་གནང་བ་རེད། དེས་ན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ཡང་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། རྡེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ནང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་དང་།། མི་ལམ་མགོན་གྱི་ཡང་དག་དོན་བསྟོད་པ།། དོན་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་འཇམ་དཔྱངས་ཀྱིས།། གསལ་བར་གསུངས་ནས་ཚོག་སྦྱོར་ལེགས་སྦྱར་བ།། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་དང་བྱམས་པའི་བསྟོད་ཚན་གཉིས་དགེ་ཙམ་རེད། ལམ་རིམ་སྨོན་ལམ་ལས།ཁ ལྷས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཆར་བྱང་འཕྲིན་ལས་ལས།། ལེགས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཀྱང་།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བ་ལྷས་དང་བཅས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལས་བྱུབ་ཅིང་། གྲུབ་ཚུལ་ཡང་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཝངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་བཞེངས་ནས་ལམ་སྟོན་དང་གདམས་ངག་གི་འོག་ཏུ་བྱིས་པ་དང་། རྡེ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བཙུམས་པ་མིན་ཞེས་

གསུངས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་སྒྲོལ་ཁོག་འབྱབས་ནས་གདམས་ངག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གཙོ་པོར་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལ་གཞི་བཞག་ནས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ནང་བསྡུས་ནས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་མཇུད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྐུ་ཅིད་ལྟ་བུར་ངས་བཤད་པའི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་མ་ཚང་བ་མཐོང་ངམ་ཞེས་གསུངས་པར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེའི་ནང་མ་ཚང་བ་མེད་རྩང་། གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིས་ཡིད་འཕྲོགས་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་དགྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་རང་བྱེད་ན་ལེགས་ཚུལ་ཞུས་པར། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱིས་དེ་རང་རེད་ཅེས་ལེགས་སོ་བསྟན་བརྗོད་གནང་བའི་བྱུང་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་ཟླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་ཕྱལ་བའི་ཕྱག་བྲིས་དེ་དག་ནང་འདི་རང་འདུ་ཆེ་བ་འདུག་པས་གཏུལ་བྱ་དགྱེ་བའི་རིམ་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པཨཱ་ས্ལ་གཱིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁྱེད་མང་པོ་བཏབ་པ་མ་བྱས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། བོད་ལྗ་མ་ཚོས་ཉམས་ལེན་རེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ཐ་དད་མང་པོ་གནང་ཞེང། དགེར་ན་སྟོན་འགྲོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། མཆུལ་གྱི་ཁྱེད། ཕྱག་གི་ཁྱེད། ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་ཁྱེད། ཏོར་སེམས་སྐྱོམ་བརྟན་ཀྱི་ཁྱེད་སོགས་ཐ་དད་དང་། དེ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མི་དགོས་པ་གནང་ནས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་ཏོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་འཛར་བའི་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐྱོམ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་པ་རེད།

དེས་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཆོས་བྱ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་སྟེང་པོ་ངེས་པར་དུ་ཟླང་དགོས། སྟེང་པོ་

ལེན་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ནའང་རྒྱབ་ཏུ་ལམ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་
རེ་ཙམ་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་ནས་ས་ཚོད་མེད་པས་སྟེང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེག་བྱང་མི་ཐུབ། དེས
ན་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། དེའི་མཐར་ཐུག་གི
དམིགས་ཡུལ་སྒྲུས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱངས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟ
བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་སྤྱོན་འགྲོར་རང
ཉིད་འཁོར་བའི་ཕྱུག་བསྟལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་རིས་འབྱུང་གི་བསམ་པ
བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུ་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚ་ཏྲེན་ཡིན་ཞེང། རིས་འབྱུང
གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མིན་པ་མེད་པ་ལ་སྟེང་རྡེ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་ཐབས་མེད། རྡེ་བདག་ཉིད
ཆེན་པོས། རང་ཕྱུག་བསྟལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་བ་ཕྱུ་གཡོ་འགྱུལ་ཙམ་མེད་པར་གཞན
ཕྱུག་བསྟལ་གྱིས་མནར་བར་སྟེང་རྡེ་སྒྲུ་ཐབས་མེད་པས། རང་ཕྱུག་བསྟལ་གྱིས་མནར
བའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་མ
སྒྲུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཞན་ཕྱུག་བསྟལ་གྱིས་མནར་བ་ལས་བྱལ་འདོད་ཀྱི་སྟེང་རྡེ་བཅོས
མ་མ་ཡིན་པ་མི་སྒྲུ་ཞེས་གསུངས། འདིར་ཕྱུག་བསྟལ་ལས་བྱལ་འདོད་ཅེས་པ་ནི་ལྷོག་ས
པ་ལ་ཟས་སྨྱིན་པ་དང་འཁྱགས་པ་ལ་གོས་སྨྱིན་ནས་ཕྱུག་བསྟལ་ལས་བྱལ་འདོད་ཙམ
ལ་མིན་ཞེང། དེ་ནི་ཕྱུག་བསྟལ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས
པ་སྤངས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་པ་ནི་ཕྱུག་བསྟལ་ལས
བྱལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱུག་བསྟལ་ལས་བྱལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ
སྟེང་རྡེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཡོད་ཐབས་མེད། མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་ཞེས་པའི་སྒྲབས
སྒོའང་སྟེང་རྡེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟེང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཚད་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ
ལ་སྟྲ་བ་ལ་ཐོག་མ་རང་ཉིད་ཕྱུག་བསྟལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་རིས་འབྱུང་གི
བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེག་དགོས་པ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་རིས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ

པར་དག་པ་དེ་རིམ་པས་བློ་སྦྱོང་བ་ལས་གློ་བུར་དུ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། ཐོག་མ་ཚེ་འདིའི་
སྔོན་ཞས་ལྟོག་པའི་ངེས་འབྱུང་སྒྲ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་མའི་སྔོན་ཞས་ལྟོག་པའི་
ངེས་འབྱུང་སྒྲ་དགོས། དེ་དག་ནི་གཞུང་གི་ནང་རིམ་པས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་
འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དེ་ནས་
སྦྱོང་པ་ལ་ལློབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱང་པས་མི་འགྲིགས་ཤིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་གསོག་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཚོས་སྐུ
དང་གཟུགས་སྐུ་བཅས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་གཉིས་འབྲལ་བྱེད་ཀྱི
རྒྱུ་ལ་ཚོགས་གཉིས་གསོག་དགོས། ལྷག་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་དགོས་པའི
རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས
བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བྱེ་མ་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་སྤང་དགོས། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཚགས་དང
བཅས་པ་སྤོང་བ་ལ་དེའི་དངོས་གཞིན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབར་ཞིག་ལས།
སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་གཞན་དང་། བྱང་སེམས་དང་སྟེང་རྟེ་སོགས་སྒོམ་པ་དང་། བསོད
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྤང་མི་ཐུབ། ཚད་མ་རྣམ
འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྩོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར།། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད
མེན།།ཀ ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། ཉོན་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་རྩ་བ་དེ་འཇིག་ལྟཱཊ་མ་རིག
པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། མ་རིག་པ་དེའི་དངོས་གཞིན་ནི་དེ་དང་འཇོན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ
བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རེད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ
སྐྱེ་ན་དེའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེའི
སྒྲིབ་པའི་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་སྟོང་ཐུབ། དེར་བརྟེན་གནས
ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་ཇི
ཙམ་གོམས་པ་བྱས་ཀྱང་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པར་བརྟེན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས

པའི་ཤེས་རབ་དེ་གལ་ཆེ་བ་རེད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་འདིའི་སྡུང་ཤས་ལྟོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་དུ་སློབ་དགོས། དེ་འད�eའི་ལམ་མཐའ་དག་ལ་སློབ་པ་ལ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་མ་ཁོར་བ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་གཏུལ་བྱ་དཀྱི་བའི་རིམ་པ་ནི་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ནང་གསུངས།

དཀར་ལས་འཆད་ཅན་ནི་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་རེད། དེ་ནི་གསུང་རབ་མང་པོའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཞིག་རེད། ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་ལས། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བསྡུ་བསྡུ་བ།། ཚུལ་འདི་ཐུན་རེ་སྟོན་དང་ཅན་པས་ཀྱང་།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ད་རེས་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་དལ་བརྒྱད་འགྲོར་བཅུ་ཚང་བའི་རྟོ་རྡེའི་ལུས་རྙེན་འདིའི་ཐོག་ནས་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་རེས་པར་དུ་ཟློང་དགོས་འདུག །སྙིང་པོ་ཟློང་རྒྱ་དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྙིང་པོ་ལེན་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་བརྟེན། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ལ་རང་ཉིད་ཐུག་བསྡལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་རེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་དགོས། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་ཚེ་འདིའི་སྡུང་ཤས་ལྟོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བྱོ་སྒྲུང་དགོས། དེར་བཏེན་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་རྡེ་རིན་པོ་ཆེས་རང་གི་སློབ་མའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤར་ལྷོ་གསོ་རོང་ནས་ཕེབས་པའི་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གནང་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་པོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་གཞུང་དེ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་སྟམ་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་གསས་

དགོས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྩེས་ཟིན་པ་མ་བྱུང་ན། བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་ཚོས། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་ཚོག །གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གལ་དུ་ཚུད་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤད་རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་རྡུང་། ཉན་མཁན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གལ་དུ་མ་ཚུད་ན་ཡོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཉན་མཁན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྲོ་བའི་དེས་པ་མེད། ཚེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཆོས་ཉན་ན་གོ་ལོག་རེད། བཤེས་སྦྱིངས་ལས། གང་ཞིག་གསེར་སྨྲོད་རིན་ཆེན་སྣྲས་པ་ཡིས།། ངན་སྐྱུགས་འཕྱག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང།། གང་ཞིག་མི་རྣ་སྐྱེས་ནས་སྟོག་པའི་ལས།། བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་ཏུ་ལན་པ་ལགས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཏུན་པའི་གསེར་གྱི་སྨྲོད་དེ་གང་ཕྱོགས་འདོར་བ་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ན་དེ་ནི་ཏུ་ལན་པ་ཡིན་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། འོན་ཀྱང་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་ཕྱིང་པོ་མ་ལེན་པར་སྟོག་ལས་བགྱིད་པ་དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཏུ་ལན་ཆགས་ཆེ་བ་རེད། དེ་བཞིན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་རང་གི་ཚེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་དང་། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཉན་པཉམ་བཤད་ན་དེ་ཡང་ཏུ་ལན་པོ་རེད། ཚེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་ཙམ་ལ་ཆོས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། ཚེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཚུད་ཀྱིཝང་མེད། དེས་ན་ཆུས་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤེག་རང་གི་ཚེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་ཙམ་དུ་གེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཙམ་དུ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་གེད་སྤྱོད་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཡིན་ན་གསེར་སྨྲོད་ཀྱིས་ངན་སྐྱུགས་འཕྱག་པ་དང་གཅིག་པ་རེད།

ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་གསན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙོས་མ་ཆུན་ཆད་དེས་པར་དུ་གསལ་བཏབ་དགོས་པ་ནི་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཏེ་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་

དྲེས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། སྒོམ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའི་མགོ། རྒྱ་གར་སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ།། ལེགས་པར་བརྡུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།། ཟླ་མེད་ཟླ་མ་མཆོག་དེ་བཞེད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་ཉན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའི་མགོ་དེལང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་ལེགས་པར་བརྡུག་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེང་སང་ཆོས་ཉན་མཁན་མང་པོ་ཀུན་སློང་ལ་བརྡུག་དགྱུད་མ་བྱས་པར་སྟང་མེད་དུ་ཡོང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྲིད། ཁཤས་ནི་དུས་ཆོད་ཡོད་ཙང་འདིའང་ཐོབ་ན་སྐལ་བ་བཟང་སྟམ་པ་ཡོང་སྲིད། ཚུད་མང་པོ་དུས་ཆོད་བཏང་ནས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པ་དེས་ཆོས་སྒྲ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཞིག་བཞག་གི་ཡོད་སྲིད། མི་དགེ་སྦྱིག་པའི་ལས་མང་པོའི་ནང་ཚུད་པ་ལས་ཚུད་ཁཤས་ཆོས་ཉན་པ་དེས་ལུས་ངག་གི་ངན་སྤྱོད་སྦྱོག་པ་ལ་ཐུན་བུ་ཕན་ཐོགས་སྲིད། ཡིན་ནའང་ཀུན་སློང་ཡག་པོ་མེད་ན་དེ་ཚོའང་ཆོས་སྒེ་འགྲོ་བ་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་ཆོས་ཉན་པའི་སྟོན་དུ་ཀུན་སློང་ལ་བརྡུག་དགོས་པ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མི་ཚང་མ་ཆོས་ཉན་དུ་འགྲོ་ཙང་ཕྱིན་པ་ཡིན་བས་མ་དང་། སློབ་ཚན་ནང་དུ་ཡོད་པས་རྒྱུགས་སློང་གཏོང་དགོས་པར་བརྟེན་ཉན་དགོས་བས་མ། རྡེས་སུ་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱར་ཁྱིད་རྒྱན་ལ་ཕན་ཐོགས་ན་བས་མ། མི་གཞན་ལ་བཤད་རྒྱ་ཞེས་པའང་བསྟན་པ་རང་སེམས་ལ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འཚད་ན་ནི་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ལམ་རིམ་སློན་ལམ་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་གིས་མ་ཁྱབ་པའམ།། ཁྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི།། སྟེང་རྡེ་ཆེན་པོའི་ཡིད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས།།ཅ ཕན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ན་ཡག་པོ་རེད། དེ་མིན་དེང་སང་ཆོས་མ་ཙར་བཙུགས་ནས་ཡ་སློང་བློང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་མཁན་མང་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞག་ན་ཀུན་སློང་སྒྲོན་ཅན་དུ་སོང་བ་རེད། དེས་ན་རང་གི་ཀུན་སློང་ལ་བརྡུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕྱེས་ཟིན་པ་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་རྒྱ་དང་། དེ་སྨར་ཡང་བརྡན་དུ་གཏོང་རྒྱ། གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་མེད་

ན་ཚོས་བྱའི་ནང་སྟེགས་ཟིན་ནའང་ཀུན་སློང་བཅོས་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

དེང་སང་རང་དབང་ཞེས་པ་དེ་གྲི་ནས་བསམ་རྒྱུ་ཅམ་རེད། འོན་ཀྱང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཁོངས་རང་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་ཏན་དང་། པ་མ། རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ནས་རང་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་རང་གི་རྒྱས་རྟོག་ནས་རང་དབང་ཐོབ་དགོས། སོ་སོ་རྒྱས་རྟོག་གི་འགྱུ་བས་གང་ཏུ་ཁྱིད་ཁྱིད་མིན་པར། རང་གི་བསམ་བློ་དེ་རང་གིས་དབང་བསྒྱུར་ནས་རྒྱས་རྟོག་གི་འཚར་སྟོའི་ནང་བྱ་གང་ཡིན་དང་འདོར་བྱ་གང་ཡིན་ཤེས་ནས་བློ་ངོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རེད། བློ་ངོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅེ་ན་བྱ་འོས་དང་བྱ་མི་འོས་པ། བྱ་དགོས་པ་དང་བྱ་མི་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཤེས་ནས། བྱ་འོས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱ་མི་འོས་པ་རྣམས་སྤང་རྒྱུ་བཅས་བྱེད་ཐུབ་ན་གཞི་ནས་རང་དབང་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་རང་དབང་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་ལེགས་པར་བཅོས་དགོས་པ་དང་། དེའི་བཅོས་སྦྱངས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆེས་ཟིན་ནས་གསན་དགོས།

གང་གསན་པར་བྱ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤེང་ཏ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ཆུང་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ། སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤར་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། རྒྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པའི་མན་ངག་འཛིན་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཙ

ཆོག་གི་སྟེང་ནས་ཉམས་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་ཅམ་འབྱུལ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ནང་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་འདུས་པ་མེད། དེ་ཡང་དེས་འབྱུང་ནང་སྒྲིས་བྱ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་འདུས་ཤིང་། ཆོ་འཕྲིའི་སྣང་ཤས་ལྟོ་གཅེ་བའི་དེས་འབྱུང་དེ་སྒྲིས་བྱ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཆ་ཤས་དང་། ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྟོ་གཅེ་བའི་དེས་འབྱུང་དེ་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཆ་ཤས་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གཞུང་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ནང་འདུས་པ་རེད། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་རེད། གཞུང་འདི་འཆད་པའི་སྐབས་སྲལ་ཌང་ཟླ་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐུག་ལེན་ལ་ལམ་རིམ་བར་ཤད་པ་བཞིན་དེའི་སྟོན་འགྲོར་ཆོས་ཁྱངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆ་བ། གཙམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆ་བ། ཆ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བར་ཤད་ཀྱི་ལྟུར་བྱ་བའི་ཚུལ། གཙམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཀྱི་ལྟུར་དཀྱི་བའི་རིམ་པ་བཅས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོར་དུས་ཚོད་མང་པོ་མེད་ཅང་མ་བཅད་མ་སྟོང་ཅམ་རྟེས་སུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྟོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ནས་སྟོན་འགྲོ་སྟོར་བའི་ཆོས་བྱུག་སོགས་ཀྱང་སྟོན་དུ་གསུངས་པའི་སྲོལ་དང་། ཚ་ཆོག་དང་སྦྱར་ནས་སྟེབ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་སྲོལ་གཞིས་ཀ་ཡོད་རྩད། འདིར་དུས་ཚོད་ལ་དཔགས་ཏེ་རྟེས་སུ་ཚ་ཆོག་དང་སྦྱར་ནས་སྟེབ་གཅིག་ཏུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེས་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ། དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཙམས་ངག་ཅིག་ལ་ཉན་བསམ་

བྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྡུས་པའི་རྟེ་བཅུན་འཛིན་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་རྗེན་མོ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཆོག་ཤུང་ལ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་མཛད་པའི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཙ་ཚོག་ཐོག་ནས་འཚང་ཤན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན། དངོས་གནས་བྱས་ན་ཆེ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚོས་ལ་ཤན་བཤད་བྱ་བའི་ཚུལ་ཞེས་པ་དེ་སྟོན་ལ་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། ཙ་ཚོག་གི་སྒྲབས་སོ་སོར་སྦྱར་ཏེ་མཉམ་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་འདི་འཚང་པ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་ཆོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག ། བསྟན་བཅོས་ལུས་དངོས། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅས་ས་བཅད་གསུམ་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱིར་ས་བཅད་བཀྲམ་སྟངས་མི་འཇུ་བ་ཁར་ཤས་ཡོད་ཀྱང་འདི་རང་འདུ་ཆེ་བ་ཡིན། དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཆོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། ཆོས་པར་དམ་བཅའ་བ། སྟོན་ཚིག་ལ་ནམ་ཀཱ་ལའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱ་བཞམ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། སྟན་ངག་མེ་ལོང་ནང་དུའང་། ཤེས་བརྗོད་ཕྱག་བྱ་དངོས་པ་ནི།། དེས་པར་བསྟན་པའང་དེ་ཡི་སྒོ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཇི་འཇུ་ཞིག་བཅམས་ཀྱང་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱག་བྱ་བ། དངོས་པོ་དེས་པར་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་གཡོད་ནའང་འགྲེགས་ལ། གཅིག་དེས་པར་དུ་ཡོད་

དགོས་པ་ནི་སྒྲིག་ལམ་ལྟ་བུ་རེད། མཆོད་པར་བརྟེན་པ་མང་ཆे་བ་ནི་ཕྱག་བྱ་བ་དང་
གཅིག་པ་རེད། འདིར། **རྡེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པ་ནི་མཆོད་
པར་བརྟེན་པ་དེ་རེད། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མཆོད་པར་བརྟེན་
པའི་ཡུལ་དང་། མཆོད་པར་བརྟེན་པའི་དགོས་པ། མཆོད་པར་བརྟེན་པའི་དུས། མཆོད་
པར་བརྟེན་པ་གོ་རྒྱན་གྱི་གང་ཟག །མཆོད་པར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་སོགས་ས་བཅད་མང
པོ་བཀྲམས་སྟོལ་ཡོད། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པོ་མི་དགོས་པར། མཆོད་པར་བརྟེན་པའི
ཡུལ་ནི་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་རེད། འདིར་བླ་མ་རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཚིག
གིས་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཚོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ
རྣམས་དང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་རང་གི་ཏིན་ཙན་ཙ་བའི་བླ་མའི་བར་གྱི་བརྒྱུད
པའི་བླ་མ་རྣམས་རེད། མཆོད་པར་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ
དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་རེད། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་པའི་བར
ཆད་ཞི་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ
རེད།ཅ། མཆོད་པར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་རེད།
གསུང་བཤད་གནང་ཚུལ་ཁཤས་ནང་རྡེ་བཙུན་བླ་མ་བཅས་ཆོག་གསུམ་ལས་རྡེ་ཞེས་པ
སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་། བཙུན་ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ
འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ། བླ་མ་ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ
གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ཡོད། དེ་ཡང་རྡེ་ཞེས་པ་ནི། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ
ག་ལས། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཆे།། མང་ཐོས་ཏོར་བུའི་ཚོགས
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཏམས།། དྲང་སྲོག་འཛིན་པ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པའི་རྡེ།། གནས་བརྟན
འདུལ་བ་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་འདུལ་བའི་བླ་མ་ལྟ་བུ་དང་། བཙུན་ཞེས
པ་ནི། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་ལས། གང་དང་ལྡན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ།།
སྟོན་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་པ།། མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་གྲུང་འཚོབ་ཆོས་ཀྱི་རྡེ།།

ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་བླ་མ་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྡན་པའི།། དེ་ཡང་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་དང་མ་དུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད། བླ་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི་སྤྱན་དང་ཐེག་ཆེན་ནང་མང་བ་ཡོང་ཞིང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ནང་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན། གནས་ཀྱི་བླ་མ་ཞེས་བརྗོད། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ནང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱེད་། བོད་དུ་བླ་མ་སྤྱལ་སྐུའི་དགེ་རྒན་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པ་ལས། གླ་ཀྱང་གི་དགེ་རྒན་ལ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་འབོད་སྲོལ་མེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གཅིག་པ་རེད། སྤྱན་གྱི་སྐབས་སུ་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་པོ་སྒྲེས་བུ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་གསང་སྤྱན་བཅས་ལ་སྦྱར་སྲོལ་ཡོད། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་སྒྲིང་གས་པས་འདུད་པའི་དོན་རེད། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཡན་ལག་ལྔའམ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པ་རེད། འདུལ་བའི་ནང་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག ।ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག ।ཀུང་པ་ལ་གཏུག་པའི་ཕྱག་བཅས་གསུམ་བྱུང་། མདོ་སྡེ་དང་སྤྱན་གྱི་ནང་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཚུན་ཆད་ཕྱག་གི་ནང་འགྲོ་བ་རེད། བོད་སྐད་དུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ན། འདིར་ཕྱག་ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་འདུལ་སའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གོ་དགོས། འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་འདོད་པའི་དོན་རེད། སྤྱན་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་རེད། དེས་ན་ཕྱག་འཚལ་བའི་གོ་དོན་ངོ་མ་ནི་ཕྱག་ཡུལ་གྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཐོབ་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་སྟམ་པ་དེ་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལས་འབྲས་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིག་དེས་བསྟན། རང་གི་མ་འོངས་པར་འཐོབ་བྱར་འགྱུར་བའི་སྐུ་གསུམ་དང་སྦྱངས་རྟོགས་དེ་དག་ལ་ཕྱག

ཏེ་ལྟར་འཚལ་ཅེ་ན་དེ་དག་ངས་འཕོབ་པར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རེད།

མཆོད་བརྗོད་འདིའི་སྐབས་སུ་གང་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཁྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་ས་བཅད་དེ་ལྟར་བཀྲམ་ཡོད། འདི་ནི་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ཅིག་རེད། རྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་གོང་གི་བཀའ་གཏམས་གོང་མ་ཚོའི་བསྟན་རིམ་དང་ལམ་རིམ་སོགས་སུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མེད་པ་མིན་ཡང་། མང་ཆे་བ་རིགས་དང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེད་དཀའ་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དེ་ཡོང་བ་རེད།། རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ས་བཅད་དེའི་གོ་རིམ་དགྱུགས་ནས་བློ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པའི་ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་ན་ལམ་ལ་བློ་སྦྱང་རྒྱུ་དང་བསླབ་རྒྱུའི་རེ་བ་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དང་ལམ་གང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་གསལ་བར་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་རེད། དེ་རྟེས་བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་དེ་གཞི་ནས་ཡོང་བ་རེད།

ཕྱི་ར་གཞུང་གཞན་རྣམས་སུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་ཕྱག་འཚལ་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་མཆོད་བརྗོད་དུ་རྡེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པས་སྤྱས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་གསོལ་འདེབས་ལམ་མཆོག་སྨོ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནས་རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་ནས་རང་གི་ཚ་བའི་བླ་མའི་བར་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་བརྒྱུད་ཀྱི་

ཟླ་མ་དང་། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་གླུ་
སྒྲུབ་སོགས་ནས་རང་གི་ཚ་བའི་ཟླའི་བར་བརྒྱད་པའི་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་མ་རྣམས་
རེད།། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་
བར་ཕྱེ་བའི་བརྒྱད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱད་དེ་ཐོག་མ་སངས་རྒྱས་མཚོག་གི་སྒྲུལ་
སྐུའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་མདུན་ནས་གཞུང་འཛིན་མཁན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་རེད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཐོག་
མར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་རེད། རྒྱ་ཆེན་སྲོད་བརྒྱད་ཅེས་
པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་ཕྱེ་བའི་བརྒྱད་པ་
དང་། དེ་འཛིན་ཅིང་སྒྲོལ་བར་གནང་མཁན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་བྱམས་པ་རེད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ནས་མིའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཐོག་མར་ཤིང་
རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་འཕགས་པ་ཐོག་མགོན་པོ་ཟླ་ཟླུ་རེད། ལྷ་བའི་བརྒྱད་ལ་ཟབ་མོ་དང་སྲོད་
པའི་བརྒྱད་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྗོད་དགོས་པ་ནི། ལྷ་བ་ནི་དོན་གཅིག་རང་རེད། དེ་ནི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རེད། དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་
ཡིན་ཙང་ཟབ་པ་རེད། རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ། ཟབ་ཞི་སྲོས་བྱལ་
འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས།། བདུད་རྩི་ལྷ་བུའི་ཚོས་ཤིག་ཁོ་བོས་ཆེད།། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཟབ་པ་ནི་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པའམ་མཐོང་སྟང་དུ་གསལ་བོ་མེད་པ་
དང་། རིགས་པས་བརྟག་དཔྱད་ཀྱིས་བཙལ་ནས་ཆེད་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་རྣམ་
གྲངས་མང་བ་རེད། དེ་ལྷ་བུའི་སྒྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་
དང་། དེ་མཚོན་བྱེད་དོན་བདུན་ཏུ། དེ་ལལང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཅ་ཅང་མང་པོ་རེད།
དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷ་བུ་རྟོགས་དཀའ་བཞམ་རིགས་པས་བཙལ་དགོས་པའི་ཟབ་པ་མེད་
ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་ཅ་ཅང་མང་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་རེད། གང་ལྷར་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་མ་ཚོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་

མི་ཐུབ་ཅིང། རིགས་པ་དྲུག་ཆུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི།། དམ་པ་
སྒྲ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་དགོས། ས་ངམས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་
རྟོག་པའི་ཏེ་མ་ཡིང་བའི་སྒྲིབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱང་པས་ས་ངམས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེས་
པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་མཁན་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ལ་མང་པོ་བྱུང། དེས་ན་སྟོན་རིམ་སོགས་སུ
ཚོགས་གཉིས་ཀ་གསོག་དགོས་པ་ལུང་དང་རིགས་པས་བསྟན་དགོས་པ་བྱུང། དེར
བཏེན་ཚོགས་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཏེན། ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི
རིམ་པ་བསྡུས་ནས་ཆ་ཚང་བ་ཆགས་པ་མ་གཏོགས། ཐབ་ལམ་རྒྱང་པའམ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱང
པས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་མི་འགྱུར།

རྗོ་བོ་རྗེའི་གསུང་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆེན་ཆགས་བརྒྱུད་ཅེས་གསུམ་པ་ཞིག
བཙོ་སྦོལ་ཡང་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་བརྒྱུད་དང་ཐབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་ནང་མ་འདུས་པའི
བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་ཞིག་ཟུར་དུ་མེད་ཀྱང། ལྷག་པ་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཁྲུད་པར་བ་ནམས
ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ནང་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆགས་བརྒྱུད་བཙོ་བ་རེད། དེས་ན་ལམ་རིམ་སྦྱོར
ཆོས་ཁས་ལན་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པའི་སྒྲབས་སུ་ཐབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་དང་རྒྱ
ཆེན་སྦྱོང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆ་མ་མ་གཏོགས། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆ་མ་གསལ
མི་བཏབ་པ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་རེད། རྟེ
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཁས་གྲུབ་རྟེ་ལ་ཆིག་བརྒྱུད་དུ་གནང་བའི་ཆ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ
བརྒྱུད་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པའི་སྒྲབས
སུ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་མ་གསལ་བཏབ་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། དེ་བཞིན་རང
ཉིད་གང་ལ་མོས་པ་ཆེ་བའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷག་པའི་ལྷའམ་གཞུང་བྱེ་བྲག་པའི་བརྒྱུད་པའི
ཆ་མའང་ཟུར་དུ་གསལ་བཏབ་ཀྱང་ཚོག །དེས་ན་རྟེ་བཙུན་ཆ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ
ལོ་ཞེས་པའི་ནང་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ཐབ་མོ་ལྷ་བརྒྱུད་དང་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆ་མ་རྣམས

རེད།། འདིའི་སྐབས་སུ་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མའི་བརྒྱད་པ་ཞེག་ཡོད། དེ་ནི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེག་རེད། དེ་ནི་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལྷོར་བྱའི་ནང་ཞིང་མཚོག་སྟོར་འབྱེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཇུག་ཏु་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་བསྲུབ་སྟེ་མ་དེ་ཡོད། དེ་ཡང། མཁྱེན་པས་སྲིད་པའི་འཚེང་བ་མཐར་མཇད་ཅིང་།། ཐུགས་རྗེས་ཞི་ལ་དགའ་བ་རིང་དུ་དོར།། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་སྲིད་ཞིའི་མགོན།།། རྒྱལ་བ་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱད་ནི་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྡེ་འཚང་དང་། རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཐུ་མ་དབྱ་མ་པ། རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅས་པ་ཞེག་དང་། ཡང་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྡེ་འཚང་དང་། རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད།

རྣམ་ཀུན་གསུང་རྒྱུན་ལྷར་ན་སྟོར་བའི་ཚོས་བྱུག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མཚོད་བརྗོད་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་རེད། གང་ལྷར་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་ཐུགས་སྟོང་བཞམ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་ལྷོན་འགྲོ་སྟོར་བའི་ཚོས་བྱུག་ཚང་དགོས་པ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ང་ཚོའི་དགེ་བ་མང་པོ་སྟོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་མ་ཚང་བས་ལྷོ་བས་ཆུང་བར་བཏེན། དེ་ལྟོ་ག་པ་ལ་མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་མི་ཆེའི་ནང་ཉམས་ལེན་རྟེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་སྟོར་བའི་ཚོས་བྱུག་ཐམས་ཅད་ལགས་ཀྱི་ལྷོན་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས། དགེར་ན། ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པ་དང། ཚོགས་ཚོས་རྩ་འགྲེམས་པ། ཕྱག་དཔེ་འཁྲིད་པ། ཆོད་པ་སོགས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷ་ཏོ་གཉིད་ས་ལ་འཕྲལ་སྟོར་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་ལྷོན་འགྲོ་ཞེག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད། དེ་ཡང་སྔགས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པ་ཚོས་སྟོར་བའི་ཚོས་བྱུག་གི་སྐོ་ནས་གནང་བ་དང། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཚོས་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བརྒྱད་ནས་གནང་བ། སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཡིན་ན་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁོག་ནས་གནང་ཐུབ་ན་དགེ་ལྷན་

སྣྲན་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་གནད་སྐྱངས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། རྡེ་རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་དབྱངས་ལ་དགེ་ལྡན་སྣྲན་བརྒྱད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནད་སྐྱངས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ནས་རྡེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལ་ཕྱལ་བའི་ཕྱག་བྱིས་ནང་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁོག་ནས་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་མཚན་མོ་གཟིམས་ཁར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུས་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དགེ་བའི་ངང་འགྲོ་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཉིན་གཅིག་གི་ནང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་བྱས་པ་རྣམས་ཁ་ཐོར་དགུ་ཐོར་དུ་མ་སོང་བ་དང་སྨོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་སྨོར་ཆོས་བྱུག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་དེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་པ་ནི་བསག་སྨྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཉན་ལ་ངང་བཅས་པ་དེ་རེད། དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས། ཡན་ལག་བདུན་པ་ལས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། ཐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཅས་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཡན་ལག་དང་། སྲིག་པ་བཤགས་པ་ནི་བཤགས་པའི་ཡན་ལག །བསྟོ་བ་ནི་དགེ་བ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་རེད། དེ་ནས་གསལ་བཏབ་པའི་ཚོགས་ཞིང་ངམ་ཐུ་མའི་སྐྱེའི་མདུན་དུ་ཐུགས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་ལ་བར་ཚད་མེད་པའམ། ཡང་ན་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་སྡུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་གཉེས་སྡུང་ཐ་མོའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐོ་སྡ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐོ་སྡ་མཐའ་དག་བདེ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ། ཏྲི་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཚད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ན་ཉིན་གཅིག་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་

ཁོག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཉིན་མོར་ཡང་དགེ་བའི་བྱ་བ་རེ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱར་དུ་ཟློ་ལ་བྱན་ནས་སྨྲྭ་བའི་མཚོད་བཞམ་བློ་མ་མཉེས་པའི་མཚོད་པ་ཡིན་བས་མ་བ་དང་། མཚན་མོ་ཉལ་ཁར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུས་ནས་བློ་མ་སྟོང་བཞུགས་དང་། དེ་ནས་བློ་མའི་མཚན་སྦྱགས་འདོན་བཞིན་དུ་གཉིད་དུ་སོང་ན་འབྱུང་འགྱུར་སྦྱགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་ཡིན་ན་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོ་བོ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་མ་བྱུང་ནའང་ཟག་ལམ་འགོ་བའི་གཏམས་ངག་སོགས་འབྱོང་རྒྱུར་ཁྱད་ཆེ།

རྟེ་བཙུན་བློ་མ་རྣམས་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྨྲོར་ཚོས་བསྟན་པ་དེ་མཁྱེན་དགོས། དེ་ཡང་སྨྲོར་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ་པ་དང་། མཚོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཞགས་པ། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྟང་གི་ཚོས་བདུན་ལྟན་དུ་འགོད་དེ་དགེ་སྐམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་སྐམས་བསྐྱེད་སོགས་བྱ་བ། ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ། བསགས་སྟྲང་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་བ། གསོལ་བ་བཏབ་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་འདྲེས་རེས་སུ་བྱ་བ་བཅས་རེད། ལྷ་ཏོ་བཞེངས་འཕྲལ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རང་གི་སྔས་མགོར་བློ་མའི་སྐུ་པར་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ནའང་དེ་ལ་མཇལ་དགོས། དེའི་མདུན་དུ་དངོས་སུ་བཞགས་པའི་མཚོད་པ་ཡོད་ན་དེ་འབྱུལ་བ་དང་། མེད་ན་ཡིད་ཀྱིས་སྨྲྭ་པའི་མཚོད་པ་བཞགས་དགོས། དེ་རྟེས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་བཅོས་ནས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་དེ་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་མེམས་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་དགའ་ལྟན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་སྐོ་ནས་སྲད་བརྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་བསྡུས་པ་དེ་འམ། ཡང་ན་བློ་མ་མཚོད་པའི་སྐོ་ནས་དབེན་སའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ་ནས་དེའི་མདུན་དུ་བསམ་གྱི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་། མཆྱལ། གསོལ་འདེབས་བཅས་བྱ་དགོས། དེ་རྟེས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལྟ་བུའི་

སྐོ་ནས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤད་སྐོམ་དང་། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཟླ་མ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། དེ་ནས་ལམ་གཙོ་སྐོམ་མཁན་ཡིན་ན་ལམ་གཙོ་ལ་འཇུག་པ་བཅས་གནང་ན་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་རྒྱུ་རེད། དེ་རིང་འདིར་མཚ�་འཛིག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

སྟོན་ཁྲིད་ལ་བཤད་ཁྲིད་དང་། ཉམས་ཁྲིད། ཐོང་ཁྲིད། དམར་ཁྲིད་བཅས་བཞི་རེད། བཤད་ཁྲིད་ནི་བཤད་པ་ཙམ་རེད། གལ་ཏེ་ལམ་གཙོ་ལ་ཉམས་ཁྲིད་སྐྱོང་མཁན་ཡོད་ན་སར་ཉིན་ནས་དངོས་གཞི་ལ་འབྱོར་སྒྲབས་དམིགས་རྒྱས་དགོངས་དྲོ་དང་ལྡན་པ་བཅས་ཐུན་གཉིས་རེ་བསྐྱང་ན་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱིས་གོ་ཚོད་པ་རེད། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་རྗེ་སྟེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་གཉིས་པ།

༢༠༧༥ ཕྱི་ཟླ་ ༧༧ ཚེས་ ༢༣

ཀཱཥ།། ཐོག་མར་ཟླ་སྐོབ་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིཉམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ལྡན་དང་གནོད་སྦྱིན་སྐད།། བྱལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ་རྒྱས་སྒས་ཆེན་པོ་ཞེ་བ་ལྟའི་གསུང་ལས། མི་ཡི་བྱ་ལ་བཏེན་ནས་སུ།། ལྷུག་བསྡལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྐྱོལ།། བྱ་འདི་ཕྱི་ནས་ཆ་ཅིང་དཀའ་བས།། ཟོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འཕྲོ་བ་

བཅུ་ཚང་བའི་རྟོ་ཏེའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་གྲྭ་གཟིངས་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས། དེས་ན་དཀར་རས་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་མིའི་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་དགོས། ད་ལན་སྟེང་པོ་བླང་མ་ཐུབ་ན་རྟེས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐོབ་པའི་རེ་བ་མེད། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་རང་གིས་རང་ལ་ཞུ་དགེ་ཅིག་བཏང་ན་རྟེ་ཙམ་རེ་བ་ཡོད་མིན་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སྙུར་བ་ཉིད་དུ་སྟེང་པོ་ལེན་དགོས་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་དུས་ཚོད་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་སོང་ནས་གཉིད་ལོག་བསྟད་ན་མ་འོངས་པར་འགྱོད་པ་སྐྱེ་རྒྱ་རེད་ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་ལ་སྟེང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་དགོས་ཤེ་ན། སྟེང་པོ་ཆེ་ཤོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་སྟེང་ཇི་ཙམ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འང་མར་ཤེས་ཟིན་དྲན་སོགས་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་ནང་སྡུག་བསྔལ་སྲོང་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས་རེས་འབྲང་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས། རེས་འབྲང་གི་བསམ་པ་བྱང་བ་ལའང་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་སོགས་རིམ་གྱིས་འགྲོ་དགོས། དེས་ན་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའམ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་ཤུང་གྲངས་ཚང་བའི་གཞུང་ཞིག་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་ནས་བློ་སྦྱང་དགོས། དེར་བརྟེན་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ལན་གཅིག་རྟེད་པའི་སྐབས་འདིར་རེས་པར་དུ་མ་གྱུར་ནས་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་

པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ། དེའི་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་སྦྱོམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱང་བ་ལྟར་གསལ་བཤད་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན།

གང་གསན་པར་བྱ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ། སྒྲུལ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕར་བཀྲོད་པའི་སྒྲོ་བོ་མཚོག་གི་ཆོས་ལུགས། ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་རྡེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པ་དེའི་རྒྱ་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཕྱིག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་འབྱུལ་བའི་སྒྲབས་སུ་བབས་པ་ཡིན།

དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བང་། བསྟན་བཅོས་ལུས་དངོས། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་བཅས་གསུམ་ལས། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སྨྲོད་ལྡན་ཉན་པར་སྒྲུལ་བ་བཅས་གསུམ་ལས། བང་བོ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཁ་སང་མདོར་བསྡུས་སུ་སོང་ཟིན་རུང་། གཞུང་གི་ཚིག་ནི། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པ་དེ་ཙམ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་དང་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བླ་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཙམ། མཆོད་བརྗོད་དེས་དངོས་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་ལ་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། སྒྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཙམ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་

པའི་ཚུལ་ལ་ས་བཅད་རྒྱུར་དུ་ཕྱི་བ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་བསྟན། བློ་མ་གོང་མ་ཚོས་འདིར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་རྒྱས་པ་ཞིག་གསུང་རྒྱུའི་ཕྱག་སྟོལ་ཡོད་རྩད། ད་རེས་དུས་ཚོད་མང་པོ་མེད་ཙང་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་ལམ་རིམ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ནའང་དེའི་སྔོན་འགྲོར་བསགས་སྦྱང་འགྲོ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ཅེས་པ་དེ་བློ་མ་གསེར་གྲྭིང་པའི་མན་ངག་དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བོད་དུ་སྟོལ་གཏོད་དེ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཉམས་ལེན་གནང་རྒྱུ་དེ་རེད། སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་རོབ་ཙམ་ཁ་སང་ཞུས་ཟིན་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་ཚོགས་ཞིང་གི་མདུན་དུ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལན་བདུན་པ་མཆན་བང་བཅས་པ་འབྲལ་བའི་རྟེས་སུ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བདུད་ཚེ་འབེབས་སྦྱང་སོགས་བྱས་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་རེད།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྒྲོང་བའི་སྐབས་སུ་རྟེན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནང་ས་བཅད་བཀྲམས་པ་ལྟར་ན་བསྟེན་བྱ་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། རྟེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ།། བསྟེན་བྱའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་བློ་མ་མ་བསྟེན་གོང་དུ་རང་གིས་བསྟེན་པར་འདོད་པའི་བློ་མ་དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་མིན་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སློབ་མའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལས་འཁྲུལ་ལྟ་བུ་རེད། ཁེངས་གཅིག་བློ་མར་བསྟེན་ཟིན་པའི་རྟེས་སུ་བརྟག་དཔྱད་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་བསྡད་མེད། དེ་ནས་དད་པ་མ་ལོག་པར་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་ནའང་བློ་མ་སྐྱོན་འདོགས་ཀྱི་བློ་མ་ཅོར་བ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།ཁ ཁོན་ཀྱང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་ན་ལྟོག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བློ་མས་གང་

གསུངས་པ་ལ་ཆ་འཇོག་བྱེད་འོས་དང་མི་འོས་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེའང་ངང་ལ་ཡོད་དགོས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ན་ལྷོ་གཡར་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། སྤྱགས་གཞུང་བློ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་ནུས་ན།། མི་ནུས་དེ་ལ་ཚོག་གིས་སྟོང་།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོག་གིས་སྟོང་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྟེན་བྱེད་སྨོན་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཚང་བ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བསྟེན་བྱ་བློ་མ་དང་སྟེན་བྱེད་སྨོན་མའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་གིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐོ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ཡོག་པའི་ཉེས་དམིགས། ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བཅས་བསམ་དགོས། དེ་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཚོག་ཟིན་ལྟར་ན་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་གསུངས། དེ་ནི་ལམ་རིམ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུ་རེད། བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་གང་ཞེ་ན། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པར་འགྱུར་བ། བདུད་དང་སྡེ་གཡོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ཞུགས་ཀྱིས་འགག་པ། ས་ལམ་གྱི་ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་བཅས་རེད། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྒྱད་པོ་ནི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་པོ་གོ་ལྡོག་ནས་འགྲེགས། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་མ་བསྟེན་པའམ་བསྟེན་ཚུལ་ཡོག་པའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ་མ་གཏོགས་གསུངས་མེད། དེ་ཡང་ཚེ་འདིར་ནད་གདོན་དུ་མས་གཅེས་པ། ཚེ་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོ་ཆུ་མཐའ་མེད་པར་ལྟུང་བ། ཡོན་ཏན་ཕྱར་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བཅས་རེད། དེའི་སྐོར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་བསྟོམས་བརྒྱས་པ་དེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་

འཇིག་རྟེན་སྣྲག་བར་འགྱུར་བས་དེའི་སྐོར་དུ་བ་མང་པོ་མ་ཞུས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་བོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བཅས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ། བསྟེན་ཚུལ་ནམ་ཡང་མ་བོག་པ་བྱེད་དགོས་པའི་བློ་ཐག་ཆོད་པོ་དང་རྒྱང་བ་ཐོན་ངེས་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ནང་དགོས།

དེ་ནས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་དང་། སྟོང་བའི་བསྟེན་ཚུལ་ལོ།། བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་ནི་བློ་མའི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་བློ་ཇི་ལྟར་འཁྱེར་དགོས་པ་དང་། སྟོང་བའི་བསྟེན་ཚུལ་ནི་ལུས་ངག་གི་སྟོང་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཐུ་མ་བསྟེན་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཆ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པས་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རེད། དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཐུ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དད་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཐུ་མས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་དྲན་ནས་བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པས་གུས་པ་བསྐྱེད་དགོས།

ཆ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ་དེ་ཐོག་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ཁམས་ཤོས་དང་རྒྱུན་རིང་ཤོས་འགོར་ཞིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཐ་མལ་པར་སྣང་བའི་ཐུ་མ་ལ་སྐྱོན་འདོགས་ཀྱི་ཐོག་རྣམས་བསལ་ནས་རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་དུ་མཉམ་སྟོང་ཡོད་པའི་ཐུ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་སྐྱེ་རྒྱ་ནི་ཅ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེར་བཏེན་དེ་ལ་འབད་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དགྱུད་སྒོམ་གྱིས་ཐོ་ཤུང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དགྱུད་སྒོམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐུ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བལྟ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བ་བཅས་ས་བཅད་གསུམ་དུ་ཕྱེ། ཐུ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁེ་འདོད་ལ་བྱོང་མི་འདོད་ཅིང་། རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་འདུན་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཐབས་སྟོན་མཁན་ནི་ཐུ་མ་ལས་གཞན་དུ་མེད། དེར་བཏེན་ཐུ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་

ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་མི་ནུས་པ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རེད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱུ་ཕྱོགས་གྱུར་པ།། དེ་འཚད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ལ་ཕྱོགས་ཏུ་གྱུར་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཅིག་གཞན་ལ་བསྟན་མི་ནུས། གང་ལྟར་རང་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་བགྲོད་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་རང་གིས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མཇལ་ཐུབ་པའི་བླ་མ་དེ་རང་རེད།། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་འདུ་ཤེས་ཤིག་མ་སྐྱེ་བར་དུ་ཁོང་གིས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་ལམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་མེད་པར་བརྟེན། བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་དགོས་པ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། གལ་ཏེ་བལྟ་དགོས་ནའང་བལྟ་ནུས་སམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དབྱུད་པ་བྱེད་ན་བལྟ་ནུས་པ་དེ་ཤེས་ཐུབ། རང་གི་བློའི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་གོམས་པ་དང་དབྱུད་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། ཐོག་མའི་བློའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་མེད་པ་མིན་པ་ནི་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ལྟ་ཚུལ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་དངོས་དོན་ཉམས་ཆུང་གི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་ཐུབ། དེས་ན་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལྟང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་དགོས་ཤེ་ན། རྒྱལ་བ་ཏོ་རྗེ་འཛིན་གིས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལྟང་ནས་ལན་མང་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རིགས་པའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ནའང་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་གོ་ཡིན་པ་རེད། གལ་ཏེ་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མི་འཛིན་ཀ་རང་ཉིད་ཅུ་ཅང་སྐྱལ་ཚད་རེད། རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མི་འཛིན་པ་རེད། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐན་བུ་ཡོད་ན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་རེད་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོང་ས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རང་ལ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་གསུང་མཁན་གྱི་བླ་མ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་མེད། དེ་བཞིན་དེང་སང

གི་དུས་སུའང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་བརྒྱད་ལམ་དེ་བློ་མ་ལས་གཞན་མེད། བློ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་མི་ནུས་པའི་འགག་རྩ་ཐུག་ས་ནི་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ནང་བློ་མ་ལ་སྨོན་མང་པོ་མཛོད་ཞིང། དགེར་ན་ངའི་བློ་མ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་སོགས་སྨོན་འདོགས་ཀྱི་བློ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་བློ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་གཉེན་པོ་ལ་རང་གི་སྙིང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་གསུངས་ཤིང། སོ་སོའི་སྙིང་བ་ལ་གང་སྙིང་བ་དེ་གང་ཟག་པ་རོལ་པོའི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བཤད་ནའང་མི་གཞན་ལ་སྨོན་མཐོང་བ་པས་ཆེ་བ་སོ་སོའི་བློ་ཏང་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་རེད་མ་གཏོགས། སྨོན་དེ་དག་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད། ༢གོང་ས་༢སྨྲས་པས་མགོན་ཆེན་པོས་ཨ་རིའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་མཁས་པ་བཀྲེས་སོང་ཞིག་གིས་གནས་ཚུལ་ཤུས་པ་དེ་གསུང་ཆོས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེ་ཁྱེད་ཚོས་གསན་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་པལ་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཐོག་ནས་ལྟ་དུས་མི་གཞན་གྱི་སྨྲོན་མཐོང་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ངོ་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེང། རང་གི་མི་དགའ་ས་ཞིག་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་ན་ཁྲོ་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཐོང་བའི་སྨྲོན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་དེ་ལ་མེད་པར་ཁྲོ་མཁན་གང་ཟག་གིས་རྣམ་རྟོག་གིས་སྨྲོ་བཏགས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་བློའི་འགྲོ་ཕྱོགས་བརྟག་པའི་སྐབས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཀ་ཏ་ཀ་ཡིན། ཁྱེ་ཏང་ས་ཏང་ཆོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ངད་པ་ངད་ཆོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་བློའི་འགྲོ་ཕྱོགས་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་མཐོང་བ་རེད། དེས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨྲོན་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྙིང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་དབང་གིས་མཐོང་བ་ཞིག་རེད། མདོར་ན་སྤྱན་སྔ་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། རང་རེའི་ལས་ངན་སྤྲིན་པའི་ཆེ་ཚོད་ལ།། བློ་མ་མི་རུ་མཐོང་བ་དགའ་ཚད་ཡིན།། ཁྱེ་དང་གོང་བུར་མ་མཐོང་བསོད་ནམས་ཆེ།། མོས་གུས་སྙིང་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཤུགས་ཀྱི་སྒས།། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་

སྣང་བས་རེད། ཐོག་མར་མི་ལས་མར་པ་ཞིང་ཚོད་མཁན་ཁྱིམ་པ་ཕལ་པ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་མཇལ་བ་དང་། ནང་ཅོ་ལྷས་ཏེ་ལོ་པ་ཉ་གསོད་མཁན་གྱི་ཉ་པ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་མཇལ་བ་མ་གཏོགས་ཇོ་རྗེ་འཚང་གི་ངོ་བོར་མཇལ་མེད། དེར་བཏེན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་འགྲུབ་ནི་རང་གིས་མཐོང་བའི་སྒྲོན་ཆུམས་དངོས་སུ་ཆུ་མ་ལ་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ། དེ་ལྟར་ཆོ་རིམ་པར་སྦྱངས་ནས་ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཆོ་སྒྲ་ན་གཞི་ནས་ལམ་གྱི་སྟེ་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་ཆེད་དཀའ་ནས་མི་སྟོན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་ཆུམས་ཤར་བསྒྲོད་བྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཉམས་ལེན་གནད་དུ་སྟོན་པ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེས་ན་ཐོག་མར་ཆ་བ་དང་པ་སྦྱང་བ་ལ་ཆོ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་འབད་ཅོད་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཆོ་སྦྱང་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཆུ་མ་དང་མཉམ་འཕྲོགས་ཡོད་ན་སྒྲོན་འདོགས་ཀྱི་ཆོ་ནམ་བྱུང་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཆུམས་ཡང་ཡང་བསམ་ན་རིམ་པས་སྒྲོན་ཆུམས་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཤེག་སྟེས་ཀྱང་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་དགེ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུས་སྦྱས་པ་མཚོག་གི་སྦྱལ་གྱའི་མཛད་པ་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལའང་སྒྲོན་འདོགས་ཀྱི་ཆོ་ཡོད་པ་ཚོས་སྒྲོན་ཤ་སྟག་མཐོང་བ་མ་གཏོགས། ཡོན་ཏན་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་གི་མེད། དགེར་ན་ལྷས་སྟོན་ལྷ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཉེ་དང་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་བྱས་སུ་གཏོགས་པ་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲོན་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས། ཡོན་ཏན་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་མེད།

བཀའ་དྲིན་རྡེས་སུ་དན་པས་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་། ཚོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན། ཟང་ཟང་གིས་འགོར་དུ་བསྡུས་པའི་བཀའ་དྲིན་བཅས་བཞི་རེད། ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན། སྐོས་ཤ་ཎ་ཐུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་བཅས་གཉིས་རེད། ཆུ་མ་མཚོད་པའི་

ཆོ་ག་ལས། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི།། མ་རྟོགས་འདུལ་དཀའི་ལྷུགས་དུས་འགྲོ་བ་ལ།། བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་སྟོན་པ་ཡི།། སྒྲུབས་མཚོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་ཟིན་ནས་སྣོལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་གྲངས་མེད་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ཟིན་རྡུང་། ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་དེ་ཚོའི་གདུལ་ཞིང་དུ་སྐྱེས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་འདུལ་དཀའ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ད་ལྟ་དོན་མཛད་མཁན་ནི་རང་གི་བླ་མ་དེ་རང་ཡིན་ཙང། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་རེད། སྨོས་ཤུགས་ཐུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལས། ཐུབ་པའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱིས་ནུབ་ཀྱང་ཉེ། ཟླ་བ་ཕུར་ཡོ་ལ།། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཉེ་བར་སྣུབ་མཛད་པའི།། སྒྲུབས་མཚོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཤུགས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་རྡུང་། སངས་རྒྱས་ཤུགས་ཐུབ་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་རྗེས་ཟིན་མེད། སྟོན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ལ་སོགས་པ་དང། ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་ཀྱང་ཟིན་མེད། ད་ལྟ་ལྟ་བརྒྱ་མཐའ་མའི་དུས་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པར་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་མཁན་ནི་རང་གི་བླ་མ་ཡིན་ཙང། སྨོས་ཤུགས་ཐུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་རེད། ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་བཀའ་དྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། མདོ་སྡེའི་ནང་ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་ཅ་ཙང་གསས་དཀའ་བ། དགེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཕུལ་ནའང་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དཀའ་བ་གསུངས། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐན་བུ་སྐྱེས་པའང་བླ་མའི་བྱིན་བརླབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དང་། ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་ཁག་པོ་ཡོང་བའི་

སྐབས་སུ་བསགས་སྤྱང་བྱས་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ནི་བློ་མའི་བྱིན་རླབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་བ་རེད། ཟང་ཟིང་གིས་འགོང་དུ་བསྡུས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། དགེར་ན་གཏན་ས་ཁག་དང་རྒྱུ་བླ་སོགས་སུ་རང་གི་ཤག་གི་དགེ་ཚན་དེ་ཚོས་རང་གི་སློབ་མ་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་བསྡུས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྡུས་པ་རེད། དེ་བཞིན་གོང་མི་རིགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྒྲུབས་བཅོལ་གོང་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མི་ཚེའི་འདུན་ལམ་གྱི་འཚོ་གོས་གནས་མལ་སོགས་ལ་གོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཏིན་ཉིག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་དྲིན་ཆེམས་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཏུན་པོ་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་ཐོག་ནས་དེ་དག་གིས་བར་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་རེད།

སྤྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་ལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བསྟོམས་ནས་ཞུ་ན། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སྨོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།། བླ་མ་དགེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ།། མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱན་སྤང་བ་ནི།། དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྩག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་བླ་མས་བྱོས་གསུངས་པ་དེ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མ་བྱེད་གསུངས་པ་རྣམས་བྱ་རྒྱུ་མེད། སྐྱེས་རབས་ལས། ཕན་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི།། བསྐོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད། བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ་དང་སྤྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་པོ་བསྟོམས་ནས་སྤྲོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཐུགས་པའི་ནང་སེམས་དཔའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱོར་བསྟན་པ་ཞེས་ས་བཅད་རྒྱར་དུ་མཛད་ཡོད། དེ་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་བསམ་པའི་ཁྱོར་སོ་ལ་ཅ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ང་ཚུང་ཚུང་སྐབས་ཅན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་པ་དེས་སེམས་དཔའི་བསྟེན་ཚུལ་ཤོག་བུ་ཚུང་དུ་ཞིག་ཐོག་ཚོགས་བཅད་དུ་བྲིས་པ་

ཞལ་འདོན་ཕྱག་དགེའི་གསེང་ལ་ཡོད་པ་དེ་མཇལ་རྒྱུང་ཡོད། དེས་མི་ཚེ་ཏིལ་པོའི་རིང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་བློ་སྦྱང་བ་ལ་ཆ་ཅང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དགུ་ནི། བུ་མཇའམ་རོ་རྗེ་ས་རི་བྱན་ཕྱག་བདར།། ཐེག་པ་ཁྱི་གླུ་ལྟ་བུས་སེམས་དགུས་བསྟེན།།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བུ་མཇའམ་པ་དང་། རོ་རྗེ། ས། རི། བྱན། ཕྱག་བདར་བ། ཐེག་པ། ཁྱི། གླུ་བཅས་རེད། དེ་ཡང་བློ་མའི་བྱ་བ་གང་བསྡུས་ཀྱང་བློ་མའི་ཐུགས་དང་བསྡུན་པ་མ་གཏོགས། རང་འདོད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་བུ་མཇའམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། བདུད་དང་ཕྱི་གོགས་སོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས། བློ་མའི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་བསྡུས་དགོས་བྱུང་ཡང་དད་དམ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས། གཞན་ཀྱིས་བློ་མ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་ཐ་མ་བཅུག་མཁན་བྱུང་ན་དེ་ཚོའི་དབང་དུ་མི་འགྱོ་བ་ཁོར་ཡུག་གི་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས། བློ་མའི་སྐུ་མདུན་ལ་དམན་ས་བཟུང་བ་བྱན་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱག་བདར་བ་སྟེ་གང་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། བློ་མའི་བྱ་བ་ཤེན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁུར་ལྷི་བ་རྣམས་ཀྱང་སྨྲ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས། བློ་མས་བརླུས་པའམ་བཀའ་བཀྲོན་ནའང་མི་ཁྲོ་བ་ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས། བློ་མའི་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་ངལ་བ་མེད་པ་གླུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བཅས་སེམས་དགུ་རེད། དེ་དག་ནི་ཐེ་ཚོན་བཙུན་ཆེ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་མཚོན་བརྗོད་ཀྱིས་སྨས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རེད།

གལ་ཏེ་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཙ་ཚོག་ཐོག་ནས་ཤར་སྒོམ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་སྦྱོར་བའི་ཚོས་དྲུག་ཕྱོན་དུ་སོང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྒྱུད་འཇུག་ཏུ་ཆོས་བྱས་པའི་རྟེས་སུ་ཐོག་མར་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། སེམས་དགུའི་བསྟེན་ཚུལ། བསམ་པའི་བསྟེན་ཚུལ། སྦྱོར་བའི་བསྟེན་ཚུལ་བཅས་ཟིན་ན། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་ཐོག་སྦྱོ་བདེ་ཡོད། དེ་མིན་མཚོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

རྫོགས་པར་དམ་བཅའ་བ།

གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། **རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན།། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ།། སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོས་དེ།། ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།།** ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་ལུས་རྣམ་གཞག་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྟན། ཐོག་མར་བསྟན་བཅོས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་རེ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་ལྟ་བུ་རེད། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེད་དུ་རེད། གལ་ཏེ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་ལྡན་དུ་དེའི་ནང་བརྗོད་བྱ་མངོར་བསྟན་བྱུང་ན་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན།། ཞེས་པས་འདས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་སྐོར་དང་། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ།།། ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐོར། སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོས་དེ།། ཞེས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཅས་ལུས་རྣམ་གཞག་དང་། ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། ཞེས་པས་དངོས་སུ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་བསྟན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རེད། སྲིད་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བའོ།། སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཚོགས་གི་གོོ་དོན་གཅིག་པ་རེད། གསུང་རབ་ཀྱི་གསུང་ནི་ཐམས་རྒྱས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལྷེ་ཀན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་རེད། དེ་ལ་རབ་ཅེས་སྒྲར་དགོས་པ་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གསུང་གི་དོན་རེད། ཐམས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་དབྱུད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དཔག་པ་རེད། ཐམས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ལས། ཆོས་དཔག་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་མེད། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཅང་དོན་དེ་ལ་མི་བསྟུ་བ་རེད། གསུང་རབ་ཅེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱས་ན། གདུལ་

བྱའི་དོན་དུ་འགྲུར་ཚུལ་གྱི་ཚ་ནས་མི་བསྟུ་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་
གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་བློ་དང་བསམ་པ་དང་བཟོ་ལ་ཉལ་ཆ་ཚང་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་འཚམས་
པར་གསུངས་པར་བརྗེན། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྲུར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཆོས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ངམ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་གཟིགས་ན་སྒྲས་ཟིན་ལ་འགལ་བ་མང་
དུ་སྣང་ཞིང་། སྐབས་རེ་བདག་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེ་བདག་མེད་པ། སྐབས་རེ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡོད་པ། སྐབས་རེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་
པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་མོས་བསམ་པ་བཟླ་ལ་ཉལ་ལ་བསྟུན་པ་མ་གཏོགས།
གདུལ་བྱའི་བློ་དང་མ་བསྟུན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ལ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་པ་མཐའ་དག
གསུངས་པ་ཞིག་མིན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། རྣམ་ཀུན
དོན་ཡོད་ཅེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཆོས་བཤད་པ་རྣམས
ཕལ་ཆེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱོ་ཞིང་། དེས་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཚོད་མི་ཅེས་པས་སོ།། བྱང
སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་རྩད། དོན
དང་མི་ལྡན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། དེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི
མཁྱེན་པས་སོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན
པ་རེད། དེས་ན་གསུང་རབ་ཅེས་པའི་རབ་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མེད
པའི་ཆ་ནས་བརྗོད། དེ་ནས་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སོགས་གསུང་ཚུལ་མང་། རྣམ
འདྲེན་བཞི་པ་ལྷག་ཐུབ་པར་མཚོན་ན། གསུང་ཡོངས་རྫོགས་བསྟུན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། དེ་ཡང་བསྟུས་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། དེ་ཡང
བསྟུས་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་རེད། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་སྟོན་པའི
གསུང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟུས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་བ་གང་ལའང
མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཕྱགས་བསྐྱེད། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ
དུ་ཚོགས་བསགས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་

དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བ་དང་ཞི་བ་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚིག་གཅིག་ཡན་ཆད་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་འབབ་པ་དང་གཞོལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞེས་མངོའི་ནང་བྱུང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁ་ཤས་ཉོན་སྟེ་བལྟས་ན་ཚེ་འདིའི་བར་ཆད་བསལ་རྒྱུ་སོགས་དོན་ཆུང་ལྟ་བུར་མངོན་ཞིང། དམེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཅུ་ཙ་གསུམ་ན་གསུངས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོའི་དབྱུང་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་བལྟས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་དམག་རྒྱལ་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་རུང། བརྒྱད་ནས་དེས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པོག་གིས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་ཐབས་རེད། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་པ།། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག །དེ་ཡང་སྒྲ་ངན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ།། ཞི་གྱུར་མིན་མཇུད་ཁྱོད་ལ་མེད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད། སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་ངེས་འབྱུང་གི་བློ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་གཙོ་བོ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ལམ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད།

རྒྱལ་བའི་སྲས་དམ་པ་ཚོས་བསྟན་པའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རེད། རྒྱལ་བའི་སྲས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རེད། དེ་དག་གིས་རྒྱུན་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རེད། ཕྱོད་འཇུག་ལས། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད།། མི་ཡི་སྲོད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ།། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།། སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ཏ་ལྟར་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་

བ་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་སུ་གྱུར་ཏེ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར། སྟོང་འཇུག་ལས། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་བ་རིན་ཆེན་དེ།། སྐྱེས་བ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཐུགས་འཚལ་ཞིང་།། གང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འདྲེལ་བ།། བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱུན་དུ་བསྡུགས་པའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་རེད། དེ་ཡང་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་སྐྱེས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཐུགས་འཚལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། པར་གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་ཚུར་བདེ་བ་སྐྱེབ་པ་དང་འདྲེལ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

སྐལ་ལྡན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རེད། སྐལ་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད། དེ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། འཇུག་ངོགས་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་ལམ་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་འཇུག་ངོགས་ནི་ཚུ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ས་ནས་བརྒལ་བའི་མེད་པས་བརྒལ་ས་དམའ་ས་རྒྱར་དུ་བཟོས་པ་དེ་ལ་བརྗོད། དེས་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཅས་གསུམ་པོ་ངས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྟོགས་པར་དམ་བཅས་པ་རེད། ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཁེངས་སྐྱུང་བའི་ཚོགས་རེད། དེ་ཡང་ཁེངས་པ་བསྐྱུངས་ནས་བདག་གིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མང་པོ་བཤད་མི་ཐུབ་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས། བསྟན་བཅོས་མང་ཆེ་བའི་དབུར་ཁེངས་སྐྱུང་བའི་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད། ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།། ཞེས་པ་དེ་སྟྲིར་ཁེངས་སྐྱུང་བའི་ཚོགས་ཡིན་རྟུང་། དེ་ལ་ལ་ལ་ཐེ་ཁ་ཀ་ཀ་ཁ་ཁ་ལ་ཆང་གིས་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལ་ལྷོ་ཀ་བཅུ་བཞི་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ཕྱུང་དུའི་ནང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་གོ་སྟངས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་གསུངས། སྟྲིར་རྣམ་པར་དམ་བཅའ་ཚོགས་ཤད་དང་པོ་གསུམ་ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་རྩང་། རེ་རེ་ལ་གསུམ་གཉིས་སྦྱར་ཚོགས །ལྷོ་ཀ་འདི་ལ་རྒྱས་པར་འཆད་ན།

ཆེ་བ་བཞི་དང་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་སོགས་གསུང་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། ད་རེས་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུ་ལས་མེད་ཅང་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

གསུམ་པ་སྟོད་ལྷན་ཉན་པར་སྒྲུལ་བ་ནི། **གང་དག་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང།། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིས།། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི།། སྒྲོལ་ལྷན་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་ཐབ་གྲགས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡིད་དྲང་བ་འདྲེན་པའི་ཐོག་ནས་ཉན་དགོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། གང་དག་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་།། ཞེས་པས་ངེས་འབྱུང་བསྟན། དེ་ཡང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པའོ།། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིས།། ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན། དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་ཆེ་ཤོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི།། ཞེས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བསྟན། དེ་ནི་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་འགོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལམ་དེ་འགྲུབ་པས་སོ།། འདིར་རྟོན་ཞེས་པ་ནི་བརྟེན་པའམ་ལྟོས་པ། ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་རེད། གང་ལྷར་ལམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྟོང་དུ་རྒྱུད་བ་ནི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་འདོད་ཡོད་པ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་འདོད་ཡོད་པ། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་འདོད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི་སྒྲོལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་དགོས་ཞེས་སྒྲུལ། འདིར་དྲང་བ་ནི་དད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དྲང་བའི་དད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་རྟོག་པ་མེད་པ་ལའང་སྒྲང་ཚོག ।དྲང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན་ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་འགལ་རྒྱན་སྟོད་ཀྱི་རྒྱོན་གསུམ་སྒང་བ་དང་མཐུན་རྒྱན་འདུ་ཤེས་རྡུག

བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཉན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་འདུལ་ཤེས་རྒྱུ་གོ་ནང་ནས་རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུལ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྨན་ལྟ་བུའི་འདུལ་ཤེས་གཉིས་གལ་ཆེ་ཤོས་བཅོ་བ་རེད། ཆོས་འདི་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་མེད་ན་ཆོས་ཉན་པའི་ཏོས་ཆོས་མི་ཚང་བ་རེད། བླ་མ་གོང་མ་ཆོའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ན། འདིའི་སྐབས་སུ་ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལུས་དངོས་ལ། དེས་འབྱུང་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཤད་པ། སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་གདམས་པ་བཅས་བཞིའོ།། དང་པོ་དེས་འབྱུང་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཚད་བཅས་གསུམ་མོ།།

དེས་འབྱུང་བཤད་པ།

དང་པོ་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། **རྣམ་དག་དེས་འབྱུང་མེད་པར་སྲིད་མཚོ་ཡི།། བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ།། སྲིད་ལ་བརྩམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས།། ཀུན་ནས་འཚིང་ཕྱིར་ཐོག་མར་དེས་འབྱུང་བཙལ།།** ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ དེས་འབྱུང་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྣམ་པར་མ་དག་པ་གཉིས་ཡོད། འདིར་དེས་འབྱུང་ལ་ རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྣང་བ་ནི་ དེས་པར་འབྱུང་བའི་གཞི་སྦྱིག་ཀུན་གཉིས་ཀའི་ གནས་སྟངས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ དེས་པར་འབྱུང་བ་དགོས་པ་ལས། སྦྱིག་བསྡལ་གྱི་སྦྱིག་ བསྡལ་ཙམ་ལ་ཡིད་བསྲན་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་དེས་འབྱུང་གི་མཚན་ ཉིད་མི་ཚང་ཞིང་། སྦྱིག་བསྡལ་གྱི་སྦྱིག་བསྡལ་ལས་ཐར་འདོད་དུད་འགྲོ་ཡན་ལའང་ཡོད། དེས་སྦྱིག་བསྡལ་གྱི་སྦྱིག་བསྡལ་གྱི་ངོ་གདོང་དེ་ལས་དེའི་ཀུན་འབྱུང་གི་རིམ་པ་རྣམས་མི་ ཤེས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚད་ལྡན་མི་ཡོང་། དེས་འབྱུང་སྦྱ་སྲུད་ནི་དེས་འབྱུང་གཏེང་

ཟབ་མེད་པར་སྐབས་རེ་གྲ་མ་འགྲིག་དང་ཏྲི་ཆ་ཚུན་ཆད་ལྟོ་ས་གས་བྱུང་བ་ནི་ལྷག་བསྟལ་གྱི་ལྷག་བསྟལ་ལ་ཡིད་བསྲུན་ནས་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སྟེང་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་ཚད་མ་བློས་བཏང་གིས་ཚོས་ཤེག་བྱ་སྟེམ་པའི་བསམ་པ་གློ་བུར་བ་བྱུང་བ་དེ་རེད། ཡང་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གཞན་ཞིག་མཐོང་བ་ནི་སྔར་གྱི་བསམ་བློ་དེ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད།

ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་རགས་པཉམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་འགྱུར་བ་ཅམ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ལའང་ཡོད། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལའང་ཡིད་འབྱུང་ནས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་ཚོས་སོ་སོའི་སྐབས་བབ་ཀྱིས་ས་འོག་མ་ལ་རགས་པར་བལྟས་ནས་དེ་འདོར་འདོད་ཀྱི་བློ་དང་དེ་ལས་གོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཡོད་པ་ཚོ་ལ་ངེས་འབྱུང་ཞེས་མི་བརྗོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པའི་མཚོ་འདིའི་ནང་འཁོར་བ་མ་གཏོགས། འཁོར་བའི་ཆུ་བ་མ་རིག་པ་དང་། དེས་གསོག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པ་བཟོས་ནས་འཁོར་བ་ལ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་འགྱོ་བའི་བསམ་ཚུལ་མེད། དེས་ན་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་སྟུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་འཇོག་པ་དེ་ནི་སྟུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མ་བསམ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་སྐྱོ་བའི་རེས་འབྱུང་མི་ཡོང་ཞིང་། སྟུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་སྐྱོ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཚད་ལྡན་རྗེ་ལྟར་སྐྱེ་ཐུབ་ཅེ་ན། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་རྒྱུ་ཕྲེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་རྗེ་ལྟར་བྱུང་བ། གལ་ཏེ་ལས་ཐར་དགོས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཇོན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་ཡོད་མེན། མ་རིག་པ་དེ་བློ་ངོན་མཐུན་ཡིན་མེན། དེས་ཡུལ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཞེན་པཉམ་འཇོན་པ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ལྡུང་ནས་བརྩད་ནས་དབྱུང་ཐུབ་

མེད། གལ་ཏེ་བརྩད་ནས་དབྱུང་ཐུབ་ན་དེའི་ཐབས་ལམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདས་པར་དུ་གྱི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་མཐོང་ནས་དེའི་ཐོག་བསྟོད་པ་ལ་གཞི་ནས་འདས་འབྱུང་གི་ཐ་ཤུད་ཤུར་བ་རེད། དེ་མིན་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསལ་ཙམ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཕྱེས་ནའང་གྲོལ་བའི་རིམ་པ་དང་ལམ་མཁས་ན་འདས་འབྱུང་བཅོས་མ་མིན་པ་ཡོང་མི་ཐུབ།

བདེ་འབྲས་ཞེས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་རེད། དེ་རགས་པ་ཙམ་བཤད་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བདེ་བཞམ་ཡིད་དགའ་བ། ལུས་ཚོར་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚོར་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བདེ་འབྲས་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འབྲས་ནི་ང་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཙོ་བོ་དེ་རེད། དགེར་ན་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རྒྱང་པ་ཙམ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་སྲེད་པ་ཡོང་ཆུང་བ་རེད། ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བས་དྲངས་པའི་ཡིད་བློའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་དེ་ནི་ཡིད་འཛིག་པར་བྱེད་པཞམ་ཡིད་ཚོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་དོན་གཉེར་ནི་རྒྱ་ཏུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གཉེར་དེ་ཞེ་བའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་ཅེ་ན། སྟུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམས་པའི་ཐོག་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེས་འབྱུང་སྐྱེ་དགོས། གལ་ཏེ་བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞེ་བའི་ཐབས་མ་བྱེད་ན་སྲིད་པ་ལ་བཀྲམ་པཞམ་སྲེད་ཞེན་ཀྱི་བློ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཆིང་བ་རེད། འཁོར་བ་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་ཆུ་ཤེ་སོགས་ཏེན་འབྲེལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ཉེང་མཚམས་སྦྱར་འཛིག་མཁན་དེ་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་རེད། དེས་ན་ལས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གསོས་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་ན་འཁོར་བར་འཆིང་མི་ཐུབ། སྲིད་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡིན་རྡུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རེད། ལས་གསོག་འཛིག་མཁན་ཉོན་མོངས་པ་རེད་ལ། བསགས་པའི་ལས་དེ་དངོས་སུ་ཉེང་མཚམས་

སྣྱུར་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་འཛུག་མཁན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་གྲོད་ལ་བཤམ་པའི་ཡིད་འདོད་སྲེད་དེ་ལུས་ཅན་རྣམས་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣ་འགྱུར། གྲོད་ལ་བཤམ་པའི་ཡིད་དེའི་ཁ་གཏད་དམ་ལྟོག་ཕྱོགས་ནི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཡིན་པས་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་དེས་འབྱུང་བཅལ་དགོས་པར་གསུངས།

གྲྭ་ར་ཐོ་རྒྱ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོ་རྣོན་པོ་མང་པོས་ལྟ་བ་ལྟོན་དུ་རྟོགས་ནས་དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེས་སུ་བསྟེད་པ་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ལམ་སྟོན་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མར་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ནས་མགོ་འཛུགས་ན་སྟབས་བདེ་བ་དང་ནུས་པ་ཆེ་བ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེས་འབྱུང་གིས་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་བསྟེད་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པར་བརྟེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེད་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད། དེའི་དབང་གིས་ལྟ་བ་རྟོགས་ནས་འདང་དེ་ཞི་བ་སྒྲུབ་འདས་ཀྱི་ལམ་ལས་མི་འགོལ་བ་རེད། གཞན་ལྟ་བ་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཐོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་ན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་བཏོན་པའི་འདུན་པ་མེད་པར་འགྱུར་སྲིད་པར་བརྟེན། ཐོག་མར་དེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཆོ་སྦྱང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

འདིར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་སྦྱར་ཚེ་ཤེང་གི་ཐོག་བྱུགས་པ་དེ་བཤད་ན་བཀོག་ཁག་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་གྲོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆ་ཅང་བཤད་པཨམ་གྲེད་པ་རེད། དེང་སང་གནས་བརྟན་སྟེ་པས་འགོར་བའི་རྩ་བ་གྲེད་པ་ལ་འདོད་པ་རེད། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་མདོའི་ནང་སྦྱིག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་གྲེད་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུངས་པཨང་ཡོད་འདུག ।

གཞན་པ་དེས་འབྱུང་བསྟེད་པའི་ཚུལ་ལ། ཚེ་འདིའི་སྡུང་ཤས་ལྟོག་པའི་དེས་འབྱུང་བསྟེད་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མའི་སྡུང་ཤས་ལྟོག་པའི་དེས་འབྱུང་བསྟེད་ཚུལ་གཞན་ལས། དང་པོ་ཚེ་འདིའི་སྡུང་ཤས་ལྟོག་པའི་དེས་འབྱུང་བསྟེད་ཚུལ་ནི། **དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཚེ་ལ**

ལོང་མེད་པ།། ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག ཅེས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། དུས་ཚོད་མེད་པས་འཇོག་རྒྱུ་ཡིན། དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་ཞེས་པའི་ནང་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་བསམ་པ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བ་བསམ་པ་སོགས་དལ་འབྱོར་སྐོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲོ་དགོས། ཚེ་ལ་ལོངས་མེད་པ་ཞེས་པའི་ནང་ངེས་པར་འཆི་བ་དང་། ནམ་འཆི་ངེས་མེད། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་པན་མི་ཐོགས་སོགས་འཆི་བ་མི་རྒྱ་བའི་སྐོར་ཆ་ཚང་འགྲོ་དགོས། དེ་ཚོ་དབྱུད་སྒོམ་བྱས་ནས་ཡིད་ལ་གོམས་ན་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་ཐུབ་པར་གསུངས། འདིར་སྣང་ཤས་ཞེས་པ་ནི་སྲིད་པ་རེད། དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་བཤམ་པའི་དོན་རེད།

ཚེ་འདི་སྣང་གི་བཤམ་ཚགས་ལྷོག་པའི་དོན་དུ་བློ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་བསམ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་འཆི་བ་མི་རྒྱ་བ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་བློ་ལ་ལེགས་པར་གོམས་ན་དེའི་དབང་གིས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་ནས་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་སྐྱེ་བ་རེད། ཕྱི་མ་མངོན་མཐོ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དེ་རེས་འབྱུང་གི་ཆར་ཤས་སུ་མི་གཏོགས་ཀྱང་། རེས་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་རིམ་པའི་ནང་ངེས་པར་དུ་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་པའི་རེས་འབྱུང་དེ་དགོས།

གཉིས་པ་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་པའི་རེས་འབྱུང་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། **ལས་འབྲས་མི་བསླུ་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས།། ཡང་ཡང་བསམ་པས་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྷོག** ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལས་འབྲས་མི་བསླུ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་དང་། འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་རེད།

དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དགེ་སྡིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དེ་ཤེས་དགོས། འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་

ཏེ་བཞིན་རྣ་འཛིན་པ་ལ་ལས་འབྲས་མི་བསྡུ་བའི་རྣམ་གཞན་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུར་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་གོ་གསལ་གྱུར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པའི་ནང་འཁོར་བ་སྟེའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་གཉིས་རེད། འཁོར་བ་སྟེའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པ་སོགས་བསམ་ན་ཕྱི་མ་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཅམ་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་དེ་ལྟོག་ཐུབ་པར་གསུངས། ཚོགས་བཅད་འདིའི་ནང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་བློ་སྟོང་རྣམས་འདུ་དགོས།

དེ་ནས་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་མཁན་ཡིན་ན། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་དང་། ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེད་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་དགོས།

མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་ཇི་སྙེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་གསུམ་པ།

༢༠༡༥ ཟླ་རྒྱ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩

ཨཱ།། ཐོག་མར་བླ་སྨོན་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིཉམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་

ཤྲད་དང་ལྷུ་དང་གཅོད་སྦྱིན་ཤྲད།། བྱལ་བྱམ་དགེ་དང་མི་ཡི་ཤྲད་རྣམས་དང་།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་ཤྲད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏེ།།

འོ་ལགས་ས།། དེ་ཡང་རྗེ་ཤྲད་དུ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷའི་གསུང་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ནི།། བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ཅི་བྱེད་བ་ལ།། འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་ཐ་གློང་དྲག་པོ་འཁྲུགས་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན། དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདིའི་ནང་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བྱེད་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིགས་པའམ་ཡིད་འབྱུང་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཡ་མཚན་པའི་ངང་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱིར་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་རྒྱང་།། མཐའ་མའི་མཐའ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་འདོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་སོ་སོའི་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་གང་ཟག་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཙང་། འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཐོག་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་ཐར་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་ན་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཁེ་ལྟ་ལ་མ་བསླབ་ན་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མཐའ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་གྲུབ་རེད། ང་ཚོས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་བ་འཁོར་ཚུལ་ལ་བསམ་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་ཚེ་འདིའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་གི་ནང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་རིག་པས་གཅིག་ནས་བསླངས་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཇི་ཙམ་བསགས་པའི་གྲངས་ཙམ་ལ་བལྟས་ནའང་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་བ་འཁོར་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁུག་པ་རེ་རེའི་ནང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་བས་གས་དང་གསོག་བཞིན་པ་དེ་ལ་གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་གོ་སྒྲབས་མ་མཐོང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ་དེའང་མཐའ་མེད་པར་གྱུར། དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདིའི་ནང་བྱིས་པ་ཁྲོད་བྱིང་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་མཐོང་ན་དེས་པར་དུ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་རེད། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་ཞེན་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་དུ་རྒྱུག་པ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད།

དེས་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྐོར་བ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་བས་ལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རེ་སྣྲར་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་དགོས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཤེས་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་རེད། སྒྲོན་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་རང་གཤིས་རེད། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རང་གཤིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྡུག་བསྔལ་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་མི་འདོད་པ་སྲུའང་མེད། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་ཐུབ། ཡིན་ནའང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུ་མི་སྣྲན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་མཐོང་བ་དེའི་དབང་གིས་རེད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅམ་ལས། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྒོག་ཆགས་ཕལ་མོ་ཆེས་ཞེན་པ་རེད། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་ཕན་བུ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་མཁས་བློན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོངས་རྫོགས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མཐོང་བ་རེད། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་མ་མཐོང་ན་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མཐོང་དུ་མེད། ཇི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས།། འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་སྣ་མི་རྟོགས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱིས་པ་སོ་

སོ་སྐྱེ་བོའི་བློའི་ནུས་པ་ཅུ་ཅང་དམན་པ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཚོར་བ་ཆུང་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་མི་ཐུབ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བྱས་འདོད་ཙམ་ནི་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུལམ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཐོང་བའི་གཞི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ན་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་བཞག་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཞིག་ལེན་པ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་གི་ཚབ་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཞིག་སྤོས་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་འདུན་པ་དང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད། དེར་བརྟེན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མཚོ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་བྱིང་བ་ལ་འཇིགས་པ་རེས་པར་དུ་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལ་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ང་ཚོས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་མ་བསམ་པ་དང་། དེ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་དབང་གིས་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་སྡུག་བསྔལ་འདོད་པ་ཐུབ་མེད། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆ་མེད་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དེ་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འགོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ལས་ཐར་བའི་བློ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བཅལ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱང་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་ཤད་གྲངས་ཚང་ལ་མ་ཧོར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ཕྱོགས་རེ་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཏུ་མེད། དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་རྟེན་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་རྟེན་དེ་སྐྱེབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་ཤད་གྲངས་མ་ཧོར་བར་ཉམས་སུ་མ་ལེན་ན་འགྱུར་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གཏན་དགོས་པ་ནི་ཅུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གཏན་

བའི་གཞི་ནི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་གདུལ་བྱ་བློ་གྲོས་དམན་པའི་ཚེད་དུ་དཔལ་མཉམ་མེད་རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བསྟན་པ་དེ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀླལ་བའི་ནང་གི་དོན་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་རེད། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཚུལ་ནི་ལམ་རིམ་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཁཡོས་མི་དགོས་པ་བྱས་ནས་བསྟན་སུ་བཏང་བ་མིན། ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་གསུངས་པའི་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བར་གྱི་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཁ་སང་ཞུས་ཟིན་པ་བཞིན་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་མ་གྱུར་ནས་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཕོ་བ་བྱ་ཟློ་ན་མ་མཆིས་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཕོ་བར་བྱ། དེ་འཕོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་སྒོམ་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་དགོས།

དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་བཤད་པ་ལ། ངེས་འབྱུང་བསྟེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ངེས་འབྱུང་བསྟེད་པའི་ཚུལ། ངེས་འབྱུང་སྟེ་བའི་ཚད་བཅས་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་ངེས་འབྱུང་བསྟེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐོག་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཞེས་པའི་ནང་དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་རྣམས་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལ་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བ་དེ་མི་སྲིད་པ་སྲིད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྗེན། དེ་ལ་དགོན་པའི་འདུལ་ཤེས་བསྟེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལུས་རྟེན་འདི་ནི་ཕལ་པ་མིན་པར་ཅ་ཅང་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་དངོས་གནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལས་ལྡོག་པ་རེད། བདེ་བ་ཅན་དང་མངོན་དགའ་

སོགས་དག་པའི་ཞིང་དུ་འཕྲུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱང་མྱུར་ལམ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉམས་སུ་ཟིན་དགོས་ན་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་བྱུག་ལྟན་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་མ་ལེན་ཐབས་མེད་རེད། ལྟའི་ལུས་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་གསང་སྦྱགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཚང་བ་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ལ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་ཕལ་པ་ཅམ་མིན་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་མིའི་རྟེན་ལ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་རྡོ་ཅམ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་གཞན་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལ་མི་ཡོང་བ་རེད། སྨོན་སྨྲིངས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཚས་གྱུར་ཅིང།། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེད་པ་གང་ཡིན་པ།། ལམ་དེ་ལྟ་དང་གླུ་ཡིས་རྟེད་མིན་ལྟ་མིན་དང་། མཁའ་ལྟིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྲེས་མིན།།ཨ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། གསང་སྦྱགས་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་གཞི་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ཤིག་དགོས་པར་བརྟེན། ལྟའི་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་ཕན་མི་ཐོགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་འདི་དོན་ཆེ་བ་རེད། དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་རྒྱང་ཡང་ཡང་རྟེད་དཀའ་བ་རེད། རྟེད་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་འཛོམས་དཀའ་བ་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་དཀའ་བ། དགེ་སྦྱོང་དཀའ་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟེད་དཀའ་བ་རེད། དེ་ཡང་ངོ་བོ་འཛོམས་དཀའ་བ་ནི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་བ་དགོན་པས་སོ།། དེ་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སྲིད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱར། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ཀྱིས་གོང་གས་བ་ཞིག་དགོས། ད་ལྟ་ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་བསགས་དང་གསོག་བཞིན་པའི་མངོན་མཐོ་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ནང་དེ་ལྟ་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟས་ན། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་རྟེད་ཁག་གོ་རེད། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྟོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་མ་ཚང་བས་ཁོང་ཁྲོས་འཛོམས་

ངེས་པར་ཤཱཀྱ་རིད། མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ང་ཚོས་ཉིན་གཅིག་ལ་སྦྱང་ཐུབ་མིན་བཤད་ན་ཇ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། དེས་ན་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྟེད་དཀའ་བ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་རྟེད་དཀའ་བ་དེ་ཡུན་རིང་པོ་དང་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་བར་གནས་ན་བང་དང་འཚར་གཞི་བསྒྲིག་ཆོག་ཀྱང། ཆོ་ལ་ལོངས་མེད། དེས་མི་རྒྱ་བའི་སྐོར་བསྟན་པ་རེད། བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཚོས་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་སོགས་སུ་མ་གསལ་བའི་འཆི་བ་དགུ་ཐུགས་སུ་བསམ་པ་ཞེས་པ་དེ་རྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགེགས་བསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དང་བློ་ཁུལ་བ་ལ་རྒྱ་ཅང་ཆུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་རེས་པར་འཆི་བ་དང་། ནམ་འཆི་ལ་རེས་པ་མེད་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས། དེས་ན་རེས་པར་འཆི་བ་ཞེས་པ་ནི་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། སུ་ཡིན་ནའང་ང་ནམ་ཡང་མི་ཤི་སྙམ་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་བློ་དེ་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཁྱོན་གྱིས་བསྟུ་སྙངས་ནི་ང་ལྟ་མི་ཤི་སྙམ་པའི་བློའི་གནས་སྙངས་དེ་རེད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ང་ལྟ་མི་འཆི་སྙམ་པ་ཞིག་ནང་པ་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ནང་པ་ང་ལྟ་འཆི་མཁན་ཞིག་ལའང་སང་གནངས་མ་གཏོགས་ང་ལྟ་མི་འཆི་སྙམ་པའི་ཕྱིར་འགྱངས་ཀྱི་བསམ་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཀྱི་བློ་ཞིག་འོང། དེས་ང་ཚོ་ཚང་མ་བསྟུ་བ་རེད། དེས་ན་རེས་པར་འཆི་བ་རྒྱང་པས་ཕན་མི་ཐོགས་པར་ནམ་འཆི་རེས་མེད་ཀྱང་བསམ་དགོས། རེས་པར་འཆི་བ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཚེ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲི་བྱེད་བར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་པ། འཆི་བདག་རེས་པར་འོང་ཞིང་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པ། གསོན་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོངས་མེད་པ་བཅས་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་དགྱུད་སྒོམ་བྱེད་ཚུལ་གསུངས། སྐྱེ་འགྲོ་ནམས་ཐོག་མར་ལས་ཉིན་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ཚེའི་འཕེན་པས་ལོ་ཏེ་ཅམ་འཕེན་པ་དེ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་རིང་བ་བསྡད་རྒྱུ་མེད། འཕེན་པའི་ཚེ་དེ་མ་ཟོགས་པའི་གོང་དུ་འཆི་བའང་ཡོད། དེ་

ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཚེ་བ་ཟེར། དེ་ལས་ཚུགས་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚེའི་འཕེན་པ་ཇོགས་པ་ན་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལས་གསུམ་ཟད་མི་ཟད་སྤ་ཏིང་འགྲོ་ཞིག་ལམ་རིམ་ནང་གསུངས། དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་ནས་མ་འཆི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་རེ་བཞིན་ཚེའི་འཕེན་པ་ཇོགས་པ་ལས། སྨོན་མ་བཏབ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། ཚོས་ཐུན་འདི་ཚོགས་ནས་ད་ལྟ་ཚུན་ཕྱེད་ཀ་སོང་བ་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཚེའི་ནང་ནས་ཚུན་ཕྱེད་ཀ་ཇོགས་ཟིན་པ་རེད། ཇོགས་པ་དེ་ལ་གསབ་ཐབས་མེད། རྒྱལ་དབང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྟོད་དབང་ཡང་མེད་པར།། འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་དྲུང་དུ་བང་རྩལ་གྱིས་བརྒྱུག་པས།། གསོན་པོ་ཟེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་ལ་ཆས་འདུག །ཉེས་ཅན་གསོད་ས་ཁྲིད་པའི་སྡང་ཚུལ་འདི་སྟོ་བ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད།

གསོན་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོངས་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དེ་ནི་མི་རྒྱུ་པ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་མི་རྒྱུ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་མིན་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསོན་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོངས་མེད་པར་འཆི་བ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་འདི་དང་། ལམ་གཅོ་རྒྱས་གསུམ་ནང་ཚེ་ལ་ལོངས་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཚེ་རིང་ཐུང་གི་སྐད་ཆ་མ་རེད། ཚེའི་ནང་ཆོས་བྱེད་ལོངས་ཏེ་ཙམ་ཡོད་མིན་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད། དལ་འབྱོར་ཆེད་པ་དེ་ལ་ལོངས་ཡོད་པཉམ་བྱ་ལོངས་བྱེད་ལོངས་ཡོད་པའི་དུས་ཆོད་འབེལ་ལྷུག་ཅིག་ཡོད་ན་འགྲིགས་ཀྱང་དེ་ནི་མེད། མི་ཚེ་གཅིག་ལ་ཆཤགས་བསལ་ནས་བརྒྱ་ན། གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྨོན་མེས། དམ་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་མ་དན་ཉེ་ཤུ་ཐལ།། བྱེད་དོ་བྱེད་དོ་ཞེར་ཞིང་ཉེ་ཤུ་ཐལ།། མ་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེར་ཞིང་བཅུ་ལྷ་ཐལ།། མི་ཚེ་སྟོང་བར་ཟད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།། ཞེས་བསྟོམས་གནང་བ་ལྟ་བུ་རེད། སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུའི་བར་དུ་ཆོས་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཆུང་དུ་ནས་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྡེས་སུ་བཟུང་ནས་ཆོས་སློབ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེས་འབྱུང་སྤྱ་སུད་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། གཏིང་

ཟབ་ཡོང་ཁག་པོ་རེད། ནཱ་ཚོད་ལོངས་ནས་ཆོས་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་བློ་འགོར་ཏེ་ད་བར་གྱི་ཉིན་གཅིག་ལ་ཞུ་དག་གཏོང་ན། ཚྱོད་ཉིར་བཞིའི་རིང་ཐུང་མཐར་ཚྱོད་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་གཉིད་དུ་སོང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་ཁྱས་སོགས་ཙག་ཅིག་ལ་ཚྱོད་འགའ་ཤས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་བྱ་བ་ལ་གཡེང་བ་སོགས་ལུད་ན་ཆོས་གཤའ་མ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅ་ཙང་ཐུང་ངུ་ལས་འཕྲིན་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་ཉིན་གཅིག་ནང་ཆོས་ཚད་ལྡན་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཚྱོད་ལྡ་ཙམ་ཕྲིན་ཐུབ་ན་ཆོས་པ་དབུག་གྲས་ཤེགས་ཏུ་བཅུ་ཆོག །

ནས་འཆི་ངེས་མེད་ལ། ཐྱོད་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་སྐོས་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་ལ་གསོན་པའི་རྒྱུན་ཐུང་བ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བ་བཅས་གསུམ་རེད། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ལ། ལུས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཕན་པ། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་བཅས་གསུམ་རེད། དེ་ལྟར་རྩ་བ་གསུམ་རྒྱ་མཚན་དགུའི་ཐོག་ནས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དགུ་ཐུགས་བསམ་པ་རེད། དེ་དག་དགོངས་པ་བཞེས་ན་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཐོག་དུས་ཚོད་གཏོང་བ་དེ་བྱབ་མི་འདུག་སྟམ་ནས་ཚེ་བློས་གཏོང་གི་བསམ་པ་དེ་སྟེབས་ཐུབ། ཚེ་བློས་གཏོང་གི་བསམ་པ་བྱུང་བའི་རྒྱས་མཚན་ནས་ཚད་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཆ་སྟོམས་པ་བྱུང་བ་དེ་རེད། ལར་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཆ་སྟོམས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅ་ཙང་ཁག་པོ་རེད། བཤེས་ཐྲིངས་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྣེད་དང་མ་རྣེད་དང་།། བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་།། བསྟོད་སྨད་ཅེས་བཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ།། བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པས་མགོ་སྟོམས་མཛོད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ། བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ། སྟན་པ་དང་མི་སྟན་པ། བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་བཅས་བརྒྱད་རེད། དེ་ཡང་དངོས་པོ་སོགས་རྣེད་པ་བྱུང་ན་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རྣེད་པ་མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་མེད་པ། བདེ་བ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ཁེངས་པ་སྐྱེས་ནས་བདེ་བ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་འདུན་པ་མེད་པ།

མི་བདེ་བ་བྱང་ན་བསྡུན་པ་སྐྱེས་ནས་དེ་དང་འབྲལ་བའི་ཐབས་ཤེས་མི་བྱེད་པ། བསྟོད་ན་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། སྨད་ན་མི་དགའ་བ་མེད་པ། རང་ལ་སྙན་པ་བྱང་ན་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། མི་སྙན་པ་བྱང་ན་མི་དགའ་བ་མེད་པ་བཅས་ཁྱད་པར་མེད་པ་བྱང་ན་ཚེ་འདི་བློ་ས་ཐོངས་པའི་རྒྱས་རེད།

ད་དུང་ལོངས་ཡོད་ན་ཚེ་འདིའི་སྙངས་ཤས་ལྟོག་པའི་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཀའ་གདམས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་ངག་ཕུགས་ནོར་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་བའི་ཕྱག་སྟོལ་ཡོད། དེ་ཚོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་གཏོང་སྙན་སྤྲོན་ཅམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་ཞུ་སྐབས་མི་འདུག་པས་ཕུགས་ནོར་བཅུའི་གྲངས་འདྲེན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུ་ན། བློ་ཕུགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུགས་སྤྱང་ལ་གཏད། སྤྱང་ཕུགས་ཤེ་ལ་གཏད།ཅ ཤེ་ཕུགས་ཀྱོག་སྐམ་ལ་གཏད་པ་བཅས་གཏད་པ་བཞི་དང་། ཐེབས་མེད་རྡོ་རྗེ། ཁྲེལ་མེད་རྡོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་བཅས་རྡོ་རྗེ་གསུམ། མི་གཡལ་ནས་བྱད། ཁྱི་གཡལ་སྟེགས། ལྷ་གཡལ་ཐོབ་པ་བཅས་བྱད་སྟེགས་ཐོབ་གསུམ་ཡིན།

དང་པོ་གཏད་པ་ཞེ་ན་ཆ་བཞག་པཉམ་རྟོན་པའི་དོན་རེད། བློ་ཕུགས་ཆོས་ལ་གཏད་ཅེ་ན། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་པ་མ་གཏོགས། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པའི་བློ་ཕུགས་དེ་ཆོས་ལ་གཏད་པ་རེད། ཆོས་ཕུགས་སྤྱང་ལ་གཏད་ཅེ་ན། གྱང་ཐང་བསྙན་པའི་སྒྲོན་མེས། མིང་ལ་མཐུན་ཏྲེན་ཟེར་ཡང་ཆོས་ཟློག་ལས།།ཅ ཉམས་བྱེད་འདོད་ཡོན་བདུད་ཀྱི་གཡབ་མོ་སྟེ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མཐུན་ཏྲེན་ལ་བསྙད་པའི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཆོས་སྣྱན་པ་ལ་འགལ་ཏྲེན་ཆེ་ཤོས་སུ་ཐྱུར། དེར་བརྟེན་ཆོས་བྱེད་པ་ན་བཟའ་བཏུང་མེད་པར་ལྟོ་ལྷོང་པའི་སྤྱང་པོ་བྱེད་དགོས་ནའང་རྩང་སྙམ་པའི་ཐོ་ཐྱུང་ན་ཆོས་ཕུགས་སྤྱང་ལ་གཏད་པ་རེད། སྤྱང་ཕུགས་ཤེ་ལ་གཏད་ཅེ་ན། སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟ་བན་ལས་ཤེ་བ་ཐུང་མེད་ཀྱང། ཆོས་སྣྱན་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད། ད་རེས་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་ཐོས་བཏང་བའི་

དབང་གིས་ཕྱོགས་ཤི་ཐེབས་ནའང་འགྲིགས་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བྱུང་ན་སྤྲང་ཕྱུགས་ཤི་ལ་གཏད་པ་རེད། ཤི་ཕྱུགས་གྲོག་རྐམ་ལ་གཏད་ཅེ་ན། གང་དུ་འཆི་ནའང་འགྲིགས་པ་དང་། གྲོག་ཕྱུག་རྐམ་པོ་ཞིག་ཏུ་ཤི་ནའང་འགྲིགས་སྙམ་པའི་བློ་དེ་རེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལས། ནོར་ལ་འཁོར་མི་མེད་པ་དང་།། ཤི་ན་དུ་མི་མེད་པ་ཏུ།། རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་ཐུས་ན།། རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།། གར་སོང་འདྲི་མི་མེད་པ་དང་།། འདིར་སོང་གཏད་སོ་མེད་པ་ཏུ། རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་ཐུས་ན།། རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བློ་ཐག་ཆོད་པོ་བྱུང་ན་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཞེན་ལྡོག་པ་རེད།

རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལས་ཐེབས་མེད་རྡོ་རྗེ་སྡོན་དུ་གཏོང་། ཁྲིལ་མེད་རྡོ་རྗེ་ས་ལ་བཞག ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རང་དང་འགྲོགས་ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་ཐེབས་མེད་ཅེས་པ་ནི་འཁྱུལ་མི་ཐུབ་པའི་དོན་རེད། བྱ་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་ཞུགས་པ་ལ་གཉེན་བཤེས་སོགས་ཀྱིས་བཤོལ་བཏབ་པ་སོགས་ཅི་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་བརྟན་པོ་གནས་པ་ལ་ཐེབས་མེད་རྡོ་རྗེ་སྡོན་དུ་བཏང་བ་ཞེས་ཟེར། ཁྲིལ་མེད་རྡོ་རྗེ་ས་ལ་བཞག་པ་ནི་བྱ་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ན་ཁོ་སྤྲང་པོ་རེད། སེམས་བདེ་པོ་མེད་པ་འདྲ། རང་མགོ་མ་ཐོན་པ་རེད་སོགས་ཅི་བཤད་ཀྱང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་ལྟ་བུ་དོ་སྣང་མེད་པར་གནས་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལྟ་བུ་ན་བཟའ་མེད་པར་སྐུ་སྒྲིན་མོར་བཞུགས་ནའང་བློ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིལ་མེད་རྡོ་རྗེ་ས་ལ་འཇོག་ཐུབ་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རང་འགྲོགས་སུ་གྱུར། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་ཉམས་རྟོག་གི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་འགྲོགས་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

བྱད་སྙེགས་ཐོབ་གསུམ་ལས། མི་གྲལ་བྱད་ཅེ་ན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་དང་མཐུན་པར་མི་གྲལ་དུ་བསྡད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་མ་འཁོར་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བརྟེན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་རྩ་བ་ནས་མ་མཐུན་པ་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་བྱ་བ་བློས་བཏང་གིས་གཞན་གྱིས་གང་བཤད་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་སོགས་ལ་དོ་སྣང་མེད་པར་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོ་

བྱས་པ་དེ་རེད། ཁྱེ་གླལ་སྟེགས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་མི་གླལ་ནས་བུད་དེ་ཁྱེ་གླལ་དུ་སྟེགས་པ་རེད། དགེར་ན་ཁྱེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཟས་སྦྱིན་ན་བཟས་པ་དང་། ཟས་སྦྱིན་མཁན་མེད་ན་ལྟོགས་པར་བསྡད་པ་སོགས་དགྲ་འདུལ་གཉན་རྒྱུང་གི་སོ་ཚོས་མང་པོ་བྱས་མི་ཤེས་པ་རེད།། ལྟ་གླལ་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཁྱེ་གླལ་སྟེགས་ན་ལྟ་གླལ་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་ལྟ་བུ་གླལ་གོང་མ་ངེས་པར་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་གདམས་ཕུགས་ཧོར་བཅུ་ཞེས་པ་དེ་བསླབ་བྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེག་རེད། དེང་སང་ཕྱི་ཡོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་མི་ཚོའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེད། དེའི་ཕུགས་རྒྱན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་པ་ཚོའང་ཕན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་བཀའ་གདམས་ཕུགས་ཧོར་བཅུའི་བསླབ་བྱ་དེ་ཉམས་སུ་ཟློང་ཕུབ་ན་ཏན་ཏན་ཕུགས་ཕན་གསོས་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་ཁས་ཤོས་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་སྟངས་མ་ཤེས་པ་ཚོའི་ས་མས་ཕུག་ཚོད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྤྱིར་བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་ཚོས་ཚེ་ཟློས་གཏོང་གི་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་སྟངས་ཐོག་བདེ་མཁས་ཀྱི་ས་བཀར་བའི་མན་ངག་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ང་ཚོས་ལག་ཏུ་ཟློང་མི་ཕྱུབ་པ་མེད། གལ་ཏེ་ལག་ཏུ་ཟློང་ཕྱུབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྙེད་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སོགས་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཚེ་འདིའི་སྡུག་ཤས་ལྟོག་པའི་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཚེ་འདིའི་སྡུག་ཤས་ལྟོག་པ་དེ་ཕྱི་མའི་སྡུག་ཤས་ལྟོག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྱོ་བ་དང་། གང་ལྟར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྱོ་དགོས།

དེ་ནས་ཕྱི་མའི་སྡུག་ཤས་ལྟོག་ཚུལ་ནི། ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ནང་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་བློས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་མེད། ངེས་པར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱོ་དགོས། ཕྱི་མའི་སྡུག་ཤས་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ལས་འབྲས་སྐོར་ལ་བསམ་དགོས་པ་དང་། སྤྱིར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དེ་འཁོར་

བ་ལ་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་འགྲོ་བ་བཤད་མི་དགོས། ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བའི་རྣམ་གཞག་བསམ་པ་དེ་འགོར་བ་ལ་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ཞེ་ན། ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བ་ལ་དེས་པ་རྟེད་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་ལས་དེས་པ་ལ་དེས་པ་རྟེད་ན།། འགོར་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ལྟན་ཞིག་བསགས་ཕྱིན་ཆད་ལ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་འགོར་བ་ལ་མ་སྐྱེ་བར་ལྟག་རྒྱུ་མེད། དེར་བརྟེན་དེ་རིང་སྤ་ཏོ་ཞུས་པ་བཞིན་སྤྱ་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ་མེད་ཅིང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རིམ་པ་ལ་སྐོར་བ་མང་པོ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་གི་འགོར་ལོ་ལ་དེས་པ་རྟེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་མཐོང་ན་དེ་ནི་འགོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའམ་ཐང་ཆད་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་རེད། ཤཱཀྱས་རྡེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྡེ་འཛིན་གྱིས་གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། མཐའ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འདིར་ལས་འབྲས་བསམ་ཚུལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

ལམ་རིམ་ནང་ལས་འབྲས་བཤད་པ་ན། ལས་དེས་པའི་ཚུལ། ལས་འགེལ་ཆ་བའི་ཚུལ།། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཐད་པ། བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་བཅས་ས་བཅད་བཞི་རེད། ལས་དེས་པ་ནི། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་དང་བདེ་འགྲོ་ མི་དགེ་བ་ལས་མི་བདེ་བ་དང་ངན་འགྲོ་འབྱུང་བའི་དེས་ཚུལ་གཅིག་རེད། ལས་དགེ་བཞམ་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་དེའི་འབྲས་བུ་དེས་པར་དུ་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ནག་པོ་ཡིན་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་དེས་པ་དང་། ལས་དགེ་སྦྱིག་འཇོས་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུཔང་བདེ་སྡུག་འཇོས་མ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྒྲོན་ལས་དེས་པའི་ཚུལ་མང་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲོག་གྱུར་ཡིན་པར་བརྟེན། དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ཐོག་ནས་བསྟན་རྒྱུ་ཉུང་ཉུང་རེད། མཁས་པ་ཁཤས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བདེ་འགྲོ་བ་ཅམ་ཤིན་ཏུ་ཕྲོག་གྱུར་མེན། རྒྱ་བ་སྤ་ཕྱི་དངོས་

སྟོབས་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་བཞིན་ལས་བཟང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། ལས་ངན་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་བདེ་བ་ཡོང་བ་ཕྱོགས་ཅམ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཐུབ། སྒྲིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟ་བུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་དང་། ལྟག་པར་དུ་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་བུ་ཆོས་སྒྲིན་ལྟ་བུས་སྒྲིན་པ་གང་ཞིག་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཕོབ་མིན་དེ་ཅིན་ཏུ་ཡོད་གྱུར་རེད་ཅེས་གསུངས། གང་ལྟར་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤིན་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་མདོ་སྡེ་མཛངས་ཆུན་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས། རྟོགས་བརྗོད་སོགས་སུ་གཟིགས་ན་སྟོན་པས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མང་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་ནང་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མང་པོ་ལུང་བསྟན་པའི་ནང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ས་བོན་ཆུང་བུ་ཡིན་ནའང་འབྲས་བུ་ཆ་ཙམ་ཆེན་པོ་སྨིན་པ་རེད། དཔེར་ན། གཞན་ལ་ཁོང་ཁོ་བྱག་པོས་ཆོག་ངན་ཅམ་སྨྲས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱར་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སོགས་རེད། ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཚེལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དཔེ་ལ་བཞག་ནས་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཚེལ་ཚད་ཆེ་ཆུང་བསྟན་པ་རེད། དཔེར་ན། ཤིང་ནི་གྲོ་ཆ་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུ་ལས་མེད་རུང་། ཕྲོན་ཤིང་དེ་ཆ་ཙང་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་རེད། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་དེ་བྱས་མེད་ན་གནས་སྐབས་གང་དུའང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོང་རྒྱུ་མེད། དཔེར་ན། འདུལ་བའི་ནང་བཙུན་མོ་ཕྲོ་སངས་མ་སོགས་བུད་མེད་ལྟ་བརྒྱ་ཕྲུ་འཕྲལ་ཐོབ་ཀྱང་ཁང་པ་མེས་འཚོག་པ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁར་འཕྲང་མ་ནུས་པར་མེའི་ནང་ལྷུང་བ་དང་། གལོག་མོ་སྒྲུར་མོ་ལ་ཕ་ཕ་ལྟ་འཕྲལ་མེད་ཀྱང་ཚུ་ཁྲུང་ནས་ཐར་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེང་སང་མེ་འཁོར་དང་གནམ་བྱ་སོགས་བརྟབས་པའི་སྐབས་སུའང་ཐར་མི་ཤེས་པའི་མི་རེ་གཉིས་ཐར་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་རེད། བྱས་པ་ཆུང་མི་ཐ་བ་ནི། ལས་ཤིག་བྱས་ཕྱིན་ཚད་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོང་བཞམ། གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འདུག་པར་བྱེད་པ། ཡང་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་བཅས་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱེད་དགོས། དེ་མིན་ལས་ཤིག་བས་གས་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ཐོང་

བ་ངེས་པ་རེད། ལས་འབྲས་སྐོར་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བས་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བས་པ། འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བདུག་བས་པ། འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བས་པ་བཅས་རེད། དང་པོ་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བས་པ་ནི། སྐྱེ་ཁ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་བཞི་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་འཐད་པ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ། མངོར་ན་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ།། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་མངལ་སྐྱེས་དང་སྦོང་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མངལ་དུ་ཚགས་པ་ནས་བཟུང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ཙམ་མྱོང་དགོས་པ་མཐོང་ཐུས་རེད། ཟླས་སྐྱེས་དང་དྲོད་སྐྱེས་ཡིན་ནའང་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་མིན། དེ་ནི་ཕུང་པོ་གཅིག་དོར་ནས་ཕུང་པོ་གཞན་ཞིག་ནང་འགྲོ་བ་ན་ཕུང་པོ་སྔ་མ་འདོར་བའི་སྐབས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུའང་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དེའི་ནང་དུའང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྟག་རེད། ཁ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བཀའ་གཏམས་པའི་དགེ་བཅུ་ཁ་མ་པས། ཆས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་བྱག །དུས་གཅིག་ལ་འོང་ན་བསྲན་ཐབས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཁ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཆས་འཕོགས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོང་བཞིན་པ་རེད། ཆས་འཕོགས་མིན་པ་ཚོས་ཀྱང་ཆས་འཕོགས་ལ་བལྟས་ན་གོམ་པ་སྟོ་ལྟར་ལངས། འདུག་ལྟངས་སོགས་ལས་ཤེས་ཐུབ། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དེང་སང་དེང་རབས་ཀྱི་ན་ཚ་གསར་པ་མང་པོ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་མིན་པར་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོས་པཉང་ཡོད། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་ལ་སྨན་བཅོས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུཉང་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་སྐྱོང་དགོས། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མི་ཚེ་གཅིག་གི་ནང་ཐབས་སྡུག་ཅོས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཅོས་སུ་བཏེ། དེ་དག་བཞི་ནི་ལས་ཉོན་དབང་

གིས་འཚོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྤྲོ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པ་རེད། མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སོ་སོའི་མི་འདོད་པ་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད། དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རང་ལ་མི་དགོས་པ་དེ་རྒྱུ་ཆུ་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སོ་སོའི་འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དེ་རེད། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། རང་ལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ཙམ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་དེ་རེད། མངོར་ན་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། གོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ནས་གསུངས་ཏེ། མངོར་ན་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ་ཞེས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པས་མངོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཞེས་བསྟོན་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་བདུན་པོ་སྒྲོང་བའི་གཞིའམ་སྟོད་ལྔ་བུ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རེད།

གཉིས་པ་འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣྲུ་བསམ་པ་ནི། ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་ཉེས་པ། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་ཉེས་པ། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ། ཕྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཅས་རེད། ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། འཚོར་བའི་གནས་འདི་ལ་ད་ལྟ་བའི་འགྲོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་། དེའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ད་ལྟ་མིང་དང་གོ་གནས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཉིན་ཤས་རྗེས་བཅོན་ཁང་དུ་སླེབས་པ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཚེ་འདིའི་དགྲ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་པ་མ་དང་གཉིན་དུ་གྱུར་པ། ད་ལྟའི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དགྲ་བོར་གྱུར་པ། ཚེ་སྟོད་ལ་དགྲའི་དྭང་མ་རྣམས་ཚེ་སྨད་ལ་གྲོགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཕྱུག་པོ་དབུལ་པོར་གྱུར་པ། དབུལ་པོ་ཕྱུག་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་རེད། ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཇི་ཙམ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད། གལ་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་ནས་ངོམས་རྒྱུ་ཡོད་ན་དེ་ནི་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་

པའི་མཚོན་རྩགས་ལྟ་བུ་རེད། ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། སྲོག་ལུས་ནི་སྦྱིན་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་རྟེད། དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང། རང་གི་ལུས་ལས་ཚ་ཆེ་བ་ཅུ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ཡང་ཡང་འདོར་དགོས་པ་ནི་འཆི་བའི་སྦྱིན་བསྟལ་དང་གཅིག་པ་རེད། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྲོག་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བ་ཅམ་ལ་རྟོག་ན་འགྲིགས་རྟེད། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྲུང་བ་རེད། ལུས་གཅིག་འདོར་བའི་རྟེས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་ཉིང་མཚམས་སྲུང་དགོས་ཤིང། ཉིང་མཚམས་མ་སྲུང་བར་བསྡད་ཐབས་མེད། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ནི། འདི་དང་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ལྟ་ཕྱོགས་ཐ་དད་མ་གཏོགས་དོན་དུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། བཤེས་སྦྱོངས་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི།། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང།། འགོར་འཕེའི་སྒྲུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང།། འགོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱན་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། ཁོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཕྱོད་འཇུག་ལས། སྐྱེ་ན་གཅིག་བུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང།། འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ།། སྲུག་བསྟལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན།། གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྲུག་བསྟལ་བརྒྱད་དང་བྱུག་སོགས་གང་ལ་བསམ་ནའང་དོན་དུ་སྲུག་བསྟལ་དེའི་རྒྱུ་རང་ཉིད་གཅིག་བུས་བསགས་པ་དང། དེའི་འབྲས་བུ་སྲུག་བསྟལ་ཡང་རང་ཉིད་གཅིག་བུས་ཐོབ་པ། དེ་བཞིན་གཅིག་བུ་སྐྱེ་བ་དང་གཅིག་བུ་འཆི་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་ཡིན་དགོས་ན། སྲུག་བསྟལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་པའི་གེགས་བྱེད་གྲོགས་དང་མཛའ་བོས་དགོས་པ་མེད། སྲོག་ཕྲོག་ཆགས་ཡོངས་ཕྱོགས་དང། ལྟག་པར་དུ་མིའི་འགྲོ་བ་ནི་སྲོ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རྟུང་སྲོ་ཚོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཚོ་ཐུབ་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་པོ་རེད། སྲོ་ཚོགས་ནང་གནས་པའི་སྐྱེས་སུ་ལྟར་སྟང་ལ་གྲོགས་ཡོད་པ་ལྟ་

བུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་གྲོགས་དེས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། རང་ཉིད་གཅིག་བུ་ཡིན་ན་ སྒྲོད་སྡུག་ཅི་བྱུང་སྐྱབས་བདེ་པོ་རེད། སྒྲ་ཚོགས་ནང་གྲོགས་མང་པོ་དང་འགྲོགས་དགོས་ དུས་ཕན་ཐོགས་མེད་བའི་ཁར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རེད། སྒྲོར་སྒྲ་ཚོགས་ལ་ བརྟེན་དགོས་པ་ནི་གཤིས་ལུགས་དང་། བརྟེན་སའི་སྒྲ་ཚོགས་དེ་རྒྱུ་ཏུ་ཟློས་མི་འཚེལ་ བ་དང་། གལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་གློད་གཏོང་མཁན་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་གྲོགས་མེད་པ་ ནི་འཁོར་བའི་ནང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད།

གསུམ་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཅས་གསུམ་རེད། དེ་ ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོའི་ཚ་ནས་བསྟན་པ་རེད། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ན་བ་དང་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དངོས་སུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་ བ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་རེད། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་བའི་སྡུག་ བསྔལ་ཞེས་བསྒྱུར་ཡོད་ཀྱང་། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དོད་པར་ཏྲམ་དུཿཁ་ཞེས་པ་འབྲས་བུའི་ སྡུག་བསྔལ་དུའང་བསྒྱུར་རུང་ཞིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་ སུ་བདེ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། དེ་ལ་རྒྱུན་རིང་བརྟེན་ན་མཐར་སྡུག་བསྔལ་མ་གཏོགས་ཡོད་ རྒྱ་མེད། སྒྲོར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་གོ་བའི་སྐབས་མང་ཞིང་། བོད་སྐད་ནང་འགྱུར་ བ་ཞེས་པའི་ཚོག་དེ་ཁྱབ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རྣམས་ཟག་ བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་འཕོ་བ་མ་གཏོགས། བདེ་བའི་ངོ་བོར་གཏན་དུ་ མི་བསྡད་པ་རེད། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཅིག་འགལ་ཚོར་ནས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ གསར་པ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་མཚོ་སྟོད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་མ་གོ་བར་བདེ་བར་སྣང་བཞང་ དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཞིག་མགོ་ཚུགས་པ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱུགས་རྒྱུགས་ནས་ཐང་ ཆད་པའི་མི་ཞིག་གངན་ཞིག་ཏུ་བསྡད་རྒྱ་བྱང་ན་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཚོར་ཡང་། དོན་དུ་ ཕགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་འགགས་ནས་བསྡད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གསར་པ་ཞིག་མགོ་ཚུགས་

པ་ཡིན་ཙང་བདེ་བ་ལྟ་བུར་ཚོར། གལ་ཏེ་བསྟད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བའི་ངོ་པོ་ཡིན་ཏེ་རྟེ་ཙམ་བསྟད་ཀྱང་བདེ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱོ་བ་མ་གཏོགས། སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དགོས། འོན་ཀྱང་བསྟད་ཡུན་རིང་དགས་ན་སྡུག་བསྔལ་གསར་པ་ཞིག་མགོ་ཚུགས་པ་མཐོང་གསལ་རེད། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེན་པའི་གཞི་དང་རྒྱོང་བའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཡིན་ཙང། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཟེར། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཐོང་དཀའ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དེ་ལྟོག་ཐུབ།

གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་བསྟེད་པའི་ཚད་ནི། **དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ།། ཡིད་སྨོན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང།། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉིས་བློ།། བྱང་ན་དེ་ཚེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས།།** ཞེས་པའོ།། འདིར་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཏུ་ཙང་མཐོ་པོ་བཞག་ཡོད། འདི་ལ་བལྟས་ན་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་བརྟེད་དཀའ་བ་རེད། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ནི་འཁོར་བས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེད།། དེ་ཡང་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལྟའི་དབང་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མང་པོ་ང་ཚོས་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་མཚང་རེགས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སུ་མ་ཚུད་པ་མེད། དེས་ན་རྒྱུ་ཅ་ལག་དང་། སྟོབས་གོ་སར། ལུས་ཀྱི་དབང་ཐུལ། གཟུགས་ལང་ཚོ་སོགས་ཡིད་སྟོན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྐྱུགས་ནད་ཅན་ལ་ཟས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་མཐོང་ན་ཡིད་སྨོན་འཚོར་ནས་དེ་ལ་བརྩམས་པ་

རེད། སྐབས་འདིར་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཚང་གིས་འདོགས་པའི་ལུ་གུ་ཕྱང་མ་ལ་ཞེན་པ་ཡོག་པ་ཞིག་ལ་དགེ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡང་ལུ་གུ་ལྟོགས་པས་ཆ་མ་ལ་ཟས་ཤིག་བསླངས་པར། ཆ་མས་ཕྱང་མ་སྐྱམ་པོ་དང། ཕྱང་མ་རྩོན་པ། ཕྱང་མ་བཙོས་པ། ཕྱང་མ་བརྩོས་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྦྱོན་པ་ན། ལུ་གུས་དེ་དག་བཟོ་སྟངས་སམ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཕྱང་ཡིན་པར་བརྗེན་ཟ་འདོད་མེད་ཅེས་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡང་བསམ་ན་མི་རྟག་པ་དང་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དང། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཙང་འགྱུར་བ་དང་འདོར་བའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མཐོང་ན་སྐྱུགས་ནད་ཅན་ལ་ཟས་བསྟན་པ་བཞིན་ཡོང་ཐུབ།

སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ནང་མི་རྟག་པ་ཐོག་མ་གསུངས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདོས་པོ་མང་ཆे་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་ཚགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་མི་རྟག་པ་དང། མི་བརྟན་པ། འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དང། ལྷག་པར་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ལ་རྟག་པ་བརྟན་པར་མི་གནས་པ་དང། བདེ་བ་ལྷ་བུར་ཚོར་བའི་བདོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷག་མ་ཡོང་ཞིང། དཔེར་ན། ཐུང་པོ་ཞིག་ཀུན་ཏུ་ཐིག་དཏུལ་པོན་ཆེན་པོ་གློ་བུར་དུ་ཐྱུང་བ་དེ་འཕོར་བརླག་སོང་ན་ཐུ་མོ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ད་སྐྱབས་སྡུག་བསྔལ་ཆे་བ་ཅོང། དེས་ན་ཐྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་བླལ་བའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལས་ཆུབས་ཆे་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདྲེན་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཐོག་ནས་བྱུང། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞིའི་ནང་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་སྨོན་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ་ངེས་འབྱུང་གི་ཚར་ཤས་ཡིན་རུང། དེ་ཅམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་གི་མེད། འཁོར་བའི་

ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་སྨོན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་སྦྱིག་བསྡལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དེ་ལས་འབྱལ་འདོད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་དགོས། བློ་གོམས་པ་ན་རྒྱ་ལམ་ཚུན་ཆད་ལའང་གྲོད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་སྨོན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེང་རབས་ཀྱི་མི་ཚོས་བློ་ལ་མངོན་འགྱུར་གྱི་བློ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་བློ། མི་གསལ་བའི་བློ་བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། མངོན་འགྱུར་བའི་བློ་ནང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་མ་ཟད། བག་ལ་ཉལ་གྱི་བློའི་ནང་དུའང་ཡོད་ན། གཉིད་ཁུག་པའི་སྐབས་སུའང་བློ་དེ་གནས་པ་རེད།

གཞུང་ནང་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་ཡོང་བ་ནི་འགྲོ་འཚག་ཉལ་འདུག་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གང་ཡིན་རྩང་བློའི་འགྲེར་བག་གམ་བསམ་བློ་འཕྲེར་སྟངས་དེ་འགྱུར་བ་མེད་ན་བློ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་རེད། ཀུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། ལྷོ་འབྲང་ཉི་མས་ཏོས་ཚེ་ཚོས་པའི་གཟུགས།། རྒྱན་ངན་ཐོག་ཏུ་བབས་ཚེ་ཐ་མལ་པ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལྷོད་ལྷོད་བཞག་ན་ངེས་འབྱུང་ཚེ་མདོག་ཁ་པོ་དང་བསམ་པོ་བཟང་མདོག་ཁ་པོ། གལ་ཏེ་རྒྱན་ངན་ཞིག་འཕྲད་ན་མི་ཕལ་པ་བཞིན་ཡ་ལན་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་བློ་མ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་རེད། དེས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བློ་འབྱོངས་པའི་སྐབས་སུ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ལྷག་བདེན་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་འགོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཡིད་སྨོན་མི་སྐྱེ་བ་དེ་འགྱུར་ཐུབ་ཀྱང། ཀུན་འབྱུང་འགོར་བའི་འཇུག་རིམ་དང་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་དཀའ། དེང་བཉེན་བདག་འཇོན་ལྡན་སྐྱེས་ས་མ་འཇིག་ལྡ་ལྡན་སྐྱེས་དེ་འགོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བདག་མེད་ཏོག་པས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕུན་བཏུང་ཚུལ་ལ་གོ་བ་ཆ་ཚང་མ་ཆགས་ན་ཐར་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་དཀའ་བ་རེད། ཐར་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་མ་ཐོབ་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་དེ་དད་པའི་རྟེས་འབྲངས་ཅམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐར་པ་

སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་གོ་བ་ཆགས་དགོས། དེས་ན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞེས་པ་བཅད་བསྟོགས་པ་ནི་ལག་ལེན་ནམ་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རེད།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་བཅས་གསུམ་མོ།། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། **དེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས།། ཞིན་པ་མེད་ན་ཐུབ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི།། ཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར་བས།། ཐོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད།།** ཅེས་པའོ།། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན། དེས་འབྱུང་དེ་ཐུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་ཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱུ་དུ་མི་འགྱུར། ཕྱི་ར་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཐུན་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མིན། ཕུན་ཚོགས་བདེ་བ་ཞེ་ན། སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་རེད། སངས་རྒྱས་ལ་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་ཕུན་ནི་ཕུན་པོའམ་སྟེ་ཚན་ལྔ་བུ་དང་། སུམ་ནི་གྲངས་ཀ་གསུམ། ཚོགས་ནི་འདུས་པའི་དོན་རེད། ཚེག་མང་པོ་རྟེས་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་ལྔ་བུ་སྦྱང་ཡང་། དངོས་སུ་རྟེས་སྒྲུབ་མིན་པའང་ཡོད། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་སམ্ভ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྔ་བུ་རེད། སྐབས་འདིའི་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བདེ་བ་མིན་

པར། སྦྱིག་བསྡལ་ས་གོན་བཅས་པ་སྦྲང་ས་འཛིན་དོན་རེད། དེས་ན་ཕྱན་ཚོགས་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིག་བསྡལ་དང་དེའི་རྒྱུ་ས་གོན་དང་བཅས་པ་བྱང་ནས་ཐྱང་ཟིན་པ་དེ་རེད། གང་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གྲངས་མང་གོ་ཕྱན་སྲུན་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་མི་འགྲོ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བླར་དོར་འབྲེད་ཤེས་པའི་ཐོ་གོས་དང་ལྡན་པའམ་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། འདིར་ཐོ་ལྡན་ཞེས་པ་ནི་རང་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་མ་ཆགས་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་མཁན་དེ་ལ་བརྗོད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་དང་གཞན་དོན་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་བ་དེ་རེད། དེའི་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གཞན་དོན་ལས་བྱང་ཆུབ་མིན། གལ་ཏེ་རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྨོ་ནས་མཚན་བཟང་ས་གཉིས་དང་དགེ་བྱང་བརྒྱད་ཅུ་ས་གོགས་ཐོབ་པའི་སྨོན་པཉམ་འདུན་པ་ཡོང་ཞིང་། དེར་བརྟེན་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཚོགས་ས་གོགས་གསོག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མེད་པར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་མི་འགྱུར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་ཀྱི་ཐོ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཉེར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་ན་ཆུ་ཟླ་ཤར་བ་བཞིན་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་མེད། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་པར་བརྟེན། གཞན་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། ཁྱེད་བཞིད་འགྲོ་དོན་མཛད་དུས་འདི་ལག་ན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་

དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞན་དོན་མཛད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཙང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བསྐྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྙེད་མི་འགྲོ་བ་མ་ཟད། ཞེ་བའི་མཐའ་ལ་གོལ་ཏེན་ཡོད།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། **ཤུགས་དྲག་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར།། བཟློག་དཀའ་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྡམས།། བདག་འཛིན་ལྷུགས་ཀྱི་དྲ་བའི་སྒྲོས་སྲུ་ཚུད།། མ་རིག་མུན་པའི་སྨུག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཕེགས།། མུ་མེད་སྲིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དུ།། ལྟུག་བསྡལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར།། གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་གྱུར་པའི་མ་རྣམས་ཀྱི།། ངང་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་མཛོད།།** ཅེས་པའོ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟུག་བསྡལ་གྱིས་མནར་བའི་ངང་ཚུལ་མཐོང་བ་ན་ལྟུག་བསྡལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་རེད། དེས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་གྱུར་པའི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གཅོ་བོར་བསྟན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་གསུངས་པའི་ཞོར་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་བསྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་གཉིས་རེད། ཆུ་མ་གསེར་གླིང་པ་ནས་ཇོ་བོ་ལ་བརྒྱད་པ་ནི་གཅོ་ཆེ་བ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་རེད། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་ཇོ་བོས་འབྱོམ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གནང་བ་རེད། དེ་ནི་བརྒྱད་རིམ་ཁས་བར་དུ་གསང་ཆོས་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་ཡོངས་གྲགས་སུ་མ་གྱུར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་གཉིས་

ཀ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མ་རྣམ། བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཏྲི་ལ་ནས་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བཅུག་གམ་བཅུ་གསུམ་སོགས་གསུངས་སྒོལ་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་འགྲོང་ཚབས་མྱུར་བ་དང་སྟོབས་ཆེ་བར་གྱུར།

མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ཞེས་པ་མར་ཤེས་ནས་ལྷག་བསམ་བར་རྒྱུ་བྱུག་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་འབྲས་བུ་གཅིག་བཅས་གསུངས་སྒོལ་ཡོད་རྩང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མར་ཤེས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་བར་རྒྱུ་བཞི་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་འབྲས་བུ། སྙིང་རྗེའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་པར་བརྟེན། དང་པོ་བཞི་རྒྱ་དང་། མཐའ་མ་གསུམ་འབྲས་བུར་འཛིག །དེས་ན་ཆ་བར་གྱུར་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་མར་ཤེས་དང་། དེན་དྲན། དེན་གཟོ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བཅས་ལ་བློ་སྦྱངས་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤུགས་དྲག་ངང་གིས་སྐྱེས་ན་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོར་ཟུར་དུ་འབད་བཙོན་མི་དགོས། སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་ཁྱད་ཏུ་ཟླངས་པ་དེ་རེད། ཁྱད་དེ་ཟླངས་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་མ་སྒྲུབ་ཐབས་མེད་རེད། དེར་བརྟེན་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དཀའ་ལས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅོས་མིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཤུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཚང་མའི་དམིགས་ཡུལ་ས་དང་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་རྒྱ་དེ་རེད།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཚུ་བོ་དང་། ལྷ་བའི་ཚུ་བོ། ཕྱིད་པའི་ཚུ་བོ། མ་རིག་པའི་ཚུ་བོ་བཅས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚུ་བོ་བཞི་ལས། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཚུ་བོ་བཞི་སྐྱེ་ཁ་ན་འཆི་བཅས་བྱང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཚུ་བོ་བཞི་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཚུ་བོ་བཞིའི་རྒྱུན་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ཁྱེར་བ་དང་།

དེ་ལྟ་བུ་ཆུ་པོའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཁྱེར་བ་ན་ཆུང་བ་དང་ལག་པ་སོགས་མ་བསྡམས་པར་རང་དབང་ཡོད་ན་ཆུ་རྒྱལ་གྱི་གོ་སྒྲབས་ཀྱང་ཡོང་སྲིད། འོན་ཀྱང་ཆུ་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་བ་མ་ཟད། དེ་དག་བཟློག་པར་དཀའ་བའི་ལས་ཉིན་གྱི་འཚེང་བས་བསྡམས་པས་འགྲུལ་བསྐྱོད་གཏོང་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཆུ་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁྱེར་རྒྱུ་ལས་དེ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རེ་བ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་འཚེང་བའང་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཚད་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བདག་འཛིན་ལྷག་པ་ཅི་བའི་སྦྱོར་ས་ཚུད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་ཀྱི་བྱ་བའི་སྦྱོར་ས་ཚུད་ནའང་ཆོ་ཇི་བཏབ་པ་སོགས་བྱེད་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྟག་ཚེན་ཀུན་ནས་ཕྱིས་པར་བཏེན་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒ་མེད་པའི་སྲིད་པའི་ནང་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར་བ་རེད། གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅེས་གསུངས།

འདིར་སྟན་དགེ་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་སྟངས་དེ་དུམ་བུར་བཅད་པ་མིན་པར་ཚོགས་ཀྱང་བཞི་པོ་སྒ་མཐུད་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྷོས་གནང་ཁར། གོ་དོན་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བློང་རྒྱ་ཡོད། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟན་དགེ་ལ་མཐར་སོན་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་པོ་ཁག་གི་མཆོད་བརྗོད་སོགས་དང་། གསུང་ཐོར་བུའི་ནང་དབྱངས་ངེས་པ་དང་དབྱངས་མེད་པ་སོགས་བྱ་དགའ་བ། དེ་བཞིན་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་དང་རྒྱ་ཆུ་དཔའི་རྟོགས་བརྗོད་བཅས་སྟན་དགེ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས། རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་སྨོན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྟན་དགེ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཚར་བུ་དང་བ་ཡོད།

མདོར་ན་དེ་རིང་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པའི་ཚད་བསྟན་པ་དེའི་ནང་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་ཡིན་རུང་ཡིད་སྨོན་མི་སྐྱེ་བར་ཉིན་དང་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་། ཐ་ན་རྒྱ་ལམ་

ཚུན་ཆད་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་ན་དེས་འབྱུང་སྟེ་བར་གསུངས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་དེའི་ནང་དེ་ལྟ་བུའི་དེས་འབྱུང་དེའང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་ཀྱི་བློས་ཟངས་པའི་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོས་ཟངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་ན་ཟླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་བ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་རུ་འགྱོ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཙང་། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའམ་ཝེས་རབ་ཅན་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དེའི་ནང་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་བསམས་ནས་འགོང་བ་ལ་དེས་འབྱུང་སྟེས་པ་བཞིན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་བསམས་ནས་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཝེད། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཆུ་བོ་བཞི་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱ་ཆུ་བོ་བཞིའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁྱེར་བ་དང་། བཟློག་དཀའ་བའི་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྡམས་པ། བདག་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་དྲྭ་བའི་སྒྲོས་སུ་ཚུད་པ། མ་རིག་པའི་སྒྲུན་པའི་སྒྲག་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་འཕེབས་པ། སྒྲ་མཐའ་མེད་པའི་སྲིད་པའི་ནང་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར་བ་བཅས་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལ་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས། ཡང་རིས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲས་སུ་གོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་རང་སྟེང་དུ་བསམས་ནས་རིས་འབྱུང་ལ་བློ་སྦྱང་ཚོག

དེ་ནས་ཤར་སྒོས་གནང་མཁན་ཡིན་ན། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེད་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ནས་རིས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ཐབས་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཝེད། དེ་ཡང་རིས་འབྱུང་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟེང་རྟེས་ཀུན་ནས་བསླང་ཏེ་

སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མནར་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞན་དོན་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་སོགས་བསམ་དགོས།

མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་ཇི་སྙེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་བཞི་པ།

༢༠༧༥ ཟླ་བ་ ༧༧ ཚེས་ ༢༥

ཀཱཡ།། ཐོག་མར་བླ་སྟོན་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིཉམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་སྐད་དང་གླུ་དང་གཙོ་ཕྱིན་སྐད།། གྲུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཕྱག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ།། རྒྱས་ཆེན་སྦྱོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན།། ཚོགས་གཉིས་ཀུན་ལ་གསེར་འགྱུར་ཅི་ལྟ་བུར།། རབ་འབྱམས་དགེ་ཚོགས་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་གཏེར།། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་རྣམས།། རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་དམ་མཕེལ་དུ་འཇོག།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྔགས་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་

དུ་མི་རྣང་བ་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤེད་ལྟ་བུ་རེད། སྒྲུབས་འགྲོ་དེ་ནང་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་བརྗེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་རེས་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མེད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་འཇུག་སྒོ་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལམ་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་སུའང་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤེད་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུལ་ལམ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོ་མང་པོ་བསྒྲིགས་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ་ལ་བལྟས་ན་དེའི་གཞུང་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་མཚམས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ལམ་དེ་མི་གོལ་བ་དང་ལོག་པ་ལ་མི་འགྲོ་བའི་དཀྱིལ་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་དེ་ཞིན་པ་རེད། དེར་བཏེན་རྒྱལ་སྟས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་མི་ཞིན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྟས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱོད་པ་ལ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་བ་བསགས་པའི་ཇེས་སུའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཞིན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་བསྡོས་ན། ཕྱོད་འཇུག་ལས། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའམ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་དགེ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་འགྲོ་མི་ཐུབ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཚ་བར་གྱུར་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རེད། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་བདག་རྒྱུན་དེ་རེད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོད་དང་མེད་གསུང་མཁན་བཞེད་པ་མི་འདུ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱུ་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེ་བ་རེད། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤེད་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་རེད།

སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་

དང་མི་འགྱུར་གྱི་གཞི་དང་རྟེན་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རག་ལུས་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ཙམ་སྟོན་པས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་འབར་ཆེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྦྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟོན་པས་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བཅོ་དགོས་ཤེ་ན། འདུན་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཕྱིན་སྟོན་པས་དང་ལྡན་པ་མ་གཏོགས། སྟོན་པས་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་འཇོག་མི་བདེ། ཡིན་ནའང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་བགྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྤྱན་ལམ་དུ་བགྲོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་རེད། ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཆུ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་ལས། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི།། མེ་ནང་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོར་གནས་དགོས་ཀྱང་།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་རང་གི་ངོས་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལྷོགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཉ་ཅང་ཤུགས་དྲག་པའི་དབང་གིས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་སྒྲུག་ལོངས་མེད་པར་སྡུར་ལམ་དུ་འཛུག་པ་དེ་རེད། རང་ལ་དཀའ་ལས་ཆུང་བ་དང་། མཇུག་གས་པ། སྟོན་པ་དེ་བའི་བློ་འཕེར་ནས་སྡུར་ལམ་ལ་འཛུག་ན་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་མ་ཐུར་པ་རེད། དེར་བཏེན་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པས་ཆེ་ཤོས་རེད།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ལྷུགས་གསེར་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཚེ་ལྟ་བུ་རེད། སྦྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚོགས་གཉིས་པོ་བསགས་པ་རེད། ལྟག་པར་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཚོགས་གསོག་ཆུལ་མངོན་པ་ནས་ཀྱང་གསུངས། ཡོན་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྤྱོད་པ་ལ་མི་འགྱོ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩེས་མ་ཟིན་པའི་དབང་གིས་རེད།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཙང་། བཀྲེས་པ་ལ་ཟས་ཕན་བུ་སྦྱིན་ནའང་དེའི་དགེ་བ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་བ་སྨྱོན་པ་རེད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀ་ཅང་ཆུབས་ཆེ་བར་བརྟེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་དེ་ཚོས་རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་གམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཇི་ཙམ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པའང་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་རེད།

སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ཡ་མ་བྱས་བར་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསོག་དགོས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱོ་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བཏོན་དགོས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེ་ཚོ་ཚང་མའི་ཁ་ལོ་སྣུར་མཁན་ལྟ་བུ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རེད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་དུས་དང་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་འབད་དགོས། དེ་ལས་ལྟག་པའི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་མེད། བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ང་ཚོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ལས་མ་བྱུང་ཡང་བསྐྱེད་ཐབས་གནང་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཉམས་སུ་ལྡང་བ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོས་པའི་གཞུང་དེ་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་

བྱེད་པའི་སྟོན་དུའང་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱོས་ཟིན་པ་མ་བྱུང་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཡིན་རུང་། ཐོས་བསམ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གལ་དུ་མ་ཚུད་པར་གྱུར། དེས་ན་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྟེ་བློ་མ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་དུ་བསྟལ་བའི་ལམ་གྱི་གཅོ་བོ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཚོགས་གྲི་སྟེང་ནས་བཤད་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་འབུལ་རྒྱུ་སྐབས་སུ་བབས་པར་བརྟེན། ཀུན་སློང་ཀུན་སྡུད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་འཐོབ་པར་བྱ། དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་གསན་སྒོམ་པའི་ཀུན་སློང་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་དགོས།

ཁ་སང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐོར་སོང་བ་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྡུད་བའི་རིམ་པ་ནི་བླ་མ་གསེར་གྲོང་པ་ནས་རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་བརྒྱུད་པ་དེ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་རེད། མང་ཆེ་བའི་ཁ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ཞེས་འབྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ཞེས་གསལ། དེ་ཡང་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་མར་ཤེས་དང་། ཏིན་ཏན། ཏིན་གཟོ་གསུམ་པོ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་སྒྲུ་ཞིང་། སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུར་ལྟག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། འདིར་བྱང་སེམས་སྡུད་བའི་རིམ་པ་གཉིས་པོ་རྒྱས་པོ་མ་བྱུང་རུང་། མདོར་བསྡུས་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོ་སྡུད་བའི་རིམ་པ་ནི། དེའི་དང་པོ་མར་ཤེས་ཐོག་དབྱུང་སྒོམ་གྱི་སྟོན་དུ་ཐོག་མ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྒོམ་བདོས། བཏང་སྟོམས་མེད་ན་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྐྱེ་ཁག་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོམས་པོ་མེད་ཅིང་། རང་གི་གཉེན་ལ་ཉེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ཆགས་པའི་སེམས། རང་གི་དགྲ་

ལ་རིང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་སྡང་བའི་སེམས། དགྲ་གཉེན་མིན་པའི་བར་མ་ལ་ཡལ་བར་
དོར་བ་དང་རྟེ་མི་སྙམ་པའི་སེམས་ངང་གིས་འབྱུང་། སེམས་སྟོམས་པ་མེད་པར་བཏེན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཉེ་བ་དང་བཅུ་སེམས་ཀྱང་ཡོང་དགེ། དགེར་
ན། ཁང་པ་གསར་རྒྱག་ལ་ས་གཞི་ཁོད་སྟོམས་དགོས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་སེམས་སྟོམས་
དགོས་པ་གལ་ཆེ། ཏོ་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་ཀཱའི་ཐོན་འགྲོ་དང་གཞི་མ་ལུ་བ་ཏང་སྟོམས་ཀྱི
སེམས་དེ་རེད། ཐུན་བཏང་སྟོམས་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས
སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་རེད།
དགེར་ན། ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་མཐའ་མ་ཡིན་རྩང་། སྟོམ
པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ཡོང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ལུ
བ་རེད། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཞན་དག་གིས་ཚད་མེད
བཞིའི་གོ་རིམ་ཡང་བཏང་སྟོམས་མཐའ་མར་བཤད་པ་མ་ཟད། སྟོམ་པའི་སྐབས་སུའང
མཐའ་མར་འཇོག །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཏང་སྟོམས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི་ང་ཚོས་བློ་ཁ་ནང
དུ་ཕྱོགས་ནས་བརྟག་ན་མི་ཞིག་མཐོང་བ་ན་བློའི་ཚོར་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བ་ནི་གོམས
གཤིས་ལ་འཇུག་ཡོད། དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་མིན་ནའང་ཡུན་རིང་གོམས་པའི་དབང་གིས
གོམས་གཤིས་སུ་ཐུར། དེ་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་སྐྱེ
བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་ཡིན་རྩང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན
བློ་དེ་བསྟུར་ནས་མེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་གོམས་གཤིས་ནང
ཏེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྐད་ཆ་ཞིག་གོ་བ་ཡིན་ནའང་རེད། གནས་ཚུལ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན
ནའང་རེད། སོ་སོའི་ཉེ་རིང་དང་ཚེ་འདིའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཆ་ཅང་མི་འདྲ་བ་རེད།
དགེར་ན། ཆུ་ཡོག་བྱུང་བ་རེད། མི་མང་ཡོ་ཤེ་བ་རེད་ཅེས་ཐག་རིང་དུ་བྱུང་བའི་གནས
ཚུལ་ཞིག་ཐོས་སྐབས་ང་ཚོའི་སེམས་ལ་ཚོར་བ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སོ་སོའི་ཉེ
ས་བྱུང་ན་དེའི་ནང་དའི་གཉེན་བཤེས་སོགས་མེད་དམ་སྙམ་ནས་འདོགས་ཏེ་བློའི་ནང

མི་བདེ་བ་ཡོང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་དེ་སོ་སོའི་ཕ་མ་སོགས་ཡོད་པའི་མ་གནས་སུ་བྱུང་ན་ཆ་ཅང་འདྲོགས་ཏེ་གནས་ཚུལ་འདི་བརྗད་དང་མ་གནས་དེར་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་གཅིག་པ་ཡིན་རུང་། ང་ཚོའི་ལྟ་སྟངས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བ་ནི་བཏང་སྙོམས་མེད་པའི་དབང་གིས་རེད། སྤྱིར་བཏང་སྙོམས་ཤེ་ན་དོ་སྣང་མ་བྱས་པཉམ་ཡལ་བར་དོར་བ་ལ་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཚང་མ་སྙོམས་པའི་དོན་རེད། དེས་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་དབྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་གང་བྱས་ཀྱང་། སྤྱིར་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ནི་སྒོས་མེད་རེད། དེ་དག་མ་སོང་ན་ཏྲི་སྟོང་བའི་རིམ་པ་དེ་གནད་དུ་སྐྱེན་པ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་མི་ཡོང་། དེ་ནས་དངོས་སུ་སྒོམ་པ་ན་རང་གི་མདུན་དུ་རང་གི་ཏ་ཅང་ཉེ་བའི་གཉེན་ཞིག་དང་། རྒྱུན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་ལང་སའི་དགྲ་བོ་ཞིག ।དགྲ་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བར་མ་བཅས་མི་གསུམ་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་དག་ལ་རང་གི་བློ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟག་ན། གཉེན་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགྲ་ལ་ཁོང་ཁྲོ། བར་མ་ལ་ཡལ་བར་གོར་བའི་བསམ་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་གཉེན་གྱིས་ཕན་པ་དང་། དགྲ་ཡིས་གནོད་པ། བར་མ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན། གཉེན་དེས་ཆེ་རབས་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་དགྲར་གྱུར་ནས་གནོད་ཕན་བཏགས་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་། དགྲ་དེའང་ཆེ་རབས་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་གཉེན་དུ་གྱུར་ནས་ཕན་བཏགས་པ་གྲངས་མེད་པ། བར་མ་དེའང་ཆེ་རབས་མང་པོར་གཉེན་ཉེ་དུར་གྱུར་ནས་ཕན་བཏགས་པ་གྲངས་མེད་པ་སོགས་བསམ་ན་སྐྱེ་འཆི་འཕོས་པས་ངོ་མི་ཤེས་པ་མ་གཏོགས། ཚང་མ་གཅིག་པ་ལས། ཉེ་རིང་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དེ་བཞིན་དགྲ་གཉེན་བར་མའི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་རུང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པ་རེད། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཕ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང།། བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ནི།། བདག་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཞེས།། ཞེས་གསུངས་པཉང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་དོངས་ནས་ཡག་ཉེས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟངས་མེད།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། མ་རིག་པས་ནོན་པ། ཆུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མི་མཁས་པ་མཚུངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་མེད། དེ་ལྟར་དབྱུད་སྒོམ་གནད་སྲིན་གནང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་མི་སྟོམས་པ་མེད་ན་མི་འགྲིགས་པའི་རིས་པ་རྣྀད་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བློ་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བ་རེད། དེ་བཞིན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ང་བ། དགྲ་ལྟ་བུས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་རྒྱན་གཙོ་བོ་ཅི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་གང་ཟག་ལ་མི་ཁྲོ་བ་རེད། དེང་རབས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པོ་མང་པོས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གླུ་ཕྲེས་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐོམ་དགོས་གསུངས། དེ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་གང་ཟག་དེས་གནས་སྐབས་རིང་ང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ང་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དེལང་སྟེང་རྗེ་དང་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་མིན་པར་འདོད་ཆགས་དང་ཕྱོགས་ལྟུང་གི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མཐོང་ན་ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་མེད་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བློ་འབྱོངས་ན་གཞི་ནས་མར་ཤེས་བསྐོམ་དགོས།

མར་ཤེས་ཀྱི་བློ་འབྱོང་བ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྤ་ཕྱི་གསལ་པོ་ངེས་དགོས། དེས་ན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དང་རྗེ་གེ་འབར་བ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྤ་ཕྱི་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྤ་ཕྱི་ལ་ངེས་པ་རྟོགས། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཆུང་ངེས་བཞིན་མངལ་སྐྱེས་དང་སྒོང་སྐྱེས་ཡིན་ཕྱིན་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་བསྒྲུབ་དགོས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྤ་ཕྱི་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོག་ན་མར་ཤེས་ཀྱི་བློ་འབྱོང་རྒྱུ་ཕན་བུ་ཁག་པོ་ཡོད། ཕྱིར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་མང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤ་ཕྱི་ལ་ངེས་པ་རྟོགས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྐྱེ་བ་སྤ་ཕྱི་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དགོས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་ལས་

གཞན་པའི་དངོས་པོས་མི་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནད་གཙོ་བོ་དེ་རེད། གང་ལྟར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེག་གིས་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེག་གིས་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ན་སྒྲ་བ་སྤྱ་མ་མེད་ནཱ་ཌ་ཆེ་འདིའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཐུབ། དེང་སང་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་ཟློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་མང་པོས་སྒྲ་བ་སྤྱ་གྱི་མེད་ཅེས་ཐབ་ཀཱ་ལ་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྒོད་ཚ་དང་པོ་རེད། དེ་མིན་ལོ་ཤས་སྟོན་གྱི་བར་དུ་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་ཚོས་སྒྲ་བ་སྤྱ་གྱི་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་རེད། དེ་ནས་ཆོད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་བ་སྤྱ་ཕྱི་སྣུབ་པ་ནི་བྱིས་པ་སྒྲེས་མ་ཐག་པ་དེ་ཚོས་རང་གི་མའི་ཐུ་མ་གང་དུ་ཡོད་པ་བསླབ་མི་དགོས་པར་ཤེས་པ་པ་སོགས་རེད། དབུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་བ་སྤྱ་ཕྱི་སྣུབ་པ་ནི་དེང་སང་སྒྲ་བ་སྤྱ་མ་གསལ་ལོ་དབུ་མཁན་མང་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་ཟུས་རེད། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་སྒྲ་བ་སྤྱ་ཕྱི་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ཚང་མའི་ནང་སྒྲ་བ་སྤྱ་ཕྱི་དབུ་པ་མ་ཟད། ཇི་མ་ཇི་བཞིན་རྩ་འཛིན་པ་མང་པོ་རེད། སྒྲ་བ་སྤྱ་མ་དབུ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བསྟུས་བཀོད་ཀྱི་དེབ་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ཕོག་མ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནི། ཀྱངས་མེད་པའི་སྒྲ་བ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་བྱས་མ་ཐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་གྲངས་མེད་བྱས་ཐྱོང་བཤེ་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་རྟེད་ཐུབ།

མར་ཤེས་པའི་རྟེས་སུ་དཔྱད་བནད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱད་གང་དང་གང་བསྟུངས་པ་རྣམས་རེད། ཕ་མས་བུ་ཐུག་ལ་དཔྱད་ཐོག་ཡོད་ཀྱི་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱད་བནད་ནང་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་དཔྱད་བནད་ཁྲིད་པར་བ་ཐོས་པའི་ཚུལ་ཡོད། དེ་ནི་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་དཔྱད་ཆེ་བ་དེ་རེད། མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཟླ་ངག་ངོ་བཅུའི་རིང་སྟྲེམ་དུ་ཉར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱམས་

བཅུ་རྒྱོང་སྦྱངས་རྣམས་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་རེད། མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་མ་མིན་ནའང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲོ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་དགོས། དགེར་ན་འབྲས་ཤིག་ལ་མཚོན་ནའང་ཞིང་ཕྱོས་ནས་བཟུང་སྐྱེ་སོ་སོའི་ཁའི་ནང་མ་སྟེགས་བར་དུ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ངལ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས། གང་ལྟར་ང་ཚོའི་འགྲོ་འཚག་ཉལ་འདུག་སྲོད་ལམ་གང་ཡིན་རུང་སེམས་ཅན་ལ་མ་ལྟོས་པ་མེད། ལྟག་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲོད་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ན། སྲོད་འཛུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས།། སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲྭབ་འདུ་བ་ལ།། རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ།། སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ།། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འགྲྭབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སོགས་བསྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་འགྲྭབ་པ་གཉིས་མཚུངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་མི་གུས་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུའང་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་སེམས་ཅན་མེད་ན་མི་རུང་བར་བརྟེན། སེམས་ཅན་རྣམས་མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུའང་བཀའ་དྲིན་ཆེ།

དྲིན་དན་ཡག་པོ་བྱང་ན་དྲིན་གཟོ་བང་གིས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དྲིན་དན་པར་བརྟེན་དྲིན་དེ་གསབ་དགོས་པ་ནི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྲོད་ཚུལ་རེད། དེ་ལྟར་དྲིན་གཟོའི་བསམ་པ་བྱང་ན་ཡོད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བློ་སྟོང་དགོས་པ་མེད། དེ་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བང་གིས་བྱང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྐོམ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེའི་སྔོན་དུ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མིན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་བར་ཚུལ་དེ་སེམས་ཅན་ཐོག་སྔོས་ནས་བལྟས་པ་ན་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་སོང་བ་རེད། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་ལྟག་བསམ་དྲངས་པ་རེད། སྙིང་རྗེ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱལ་འདོད་དང་བྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་ཙམ་མིན་པར། བྱལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ལ་ལྟག་བསམ་ཟེར། ལྟག་བསམ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོག་མ་

ལྟ་བུ་དེ་རེད། ལྟག་བསམ་དེས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྟེན་པ་རེད། སྒྲུབ་
པའི་ཐབས་བསྟེན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ན་འབད་མེད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ནུས་
པ་མི་ཡོང་བ་ཡིན་ཙང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་དག་ནི་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཏོ་སྒྲོང་
བའི་རིམ་པ་རྣམས་རེད། ཞིབ་རྒྱས་ཞུ་བའི་དུས་ཚོད་མེད་ཙང་མིང་ཙམ་སྨོས་པ་ཡིན།

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྒོ་ནས་ཏོ་སྒྲོང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཐོག་མར་བཏང་སྙོམས་
བསྒོམ་དགོས་པ་ནི་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་དང་མཚུངས་པ་རེད། དེ་ནས་བདག་གཞན་
མཉམ་པ་བསྒོམ་དགོས། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
ཙང་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་བ་མཉམ་པ་ཡིན་ཙང་བདག་གཞན་མཉམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མཉམ་པ་ཡིན་ཙང་བདག་གཞན་མཉམ་པ་རེད། བདག་གཞན་
མཉམ་པའི་ཟླས་སུ་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསམ་དགོས་པ་དེ་རེད། སྐྱེ་
བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་མི་འདོད་པའི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་རེད། དེང་སང་
རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྟངས་དང་། དཔལ་འབྱོར་
གྱི་གནས་སྟངས། འཚེ་བའི་གནས་སྟངས་སོགས་ཇི་ཚགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་གསལ་པོ་
ཤེས་ཐུབ། དེ་བཞིན་ཁྱེམ་ཚང་གི་འཁོན་ཙོད་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་དབར་མི་མཐུན་
པའི་བར་ཚ་ཚང་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་
སྐྱོན་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསམ་ཐུབ་ན་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་ཐུབ།
གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་ཕན་
པ་དང་བདེ་བ་རྣམས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་སྐབས་ཞི་བདེ་ཚུན་ཆད་གཞན་གཅེས་པར་

འཛིན་པ་ལས་བྱུང་། བདག་གཞན་བརྡེ་བའི་བསམ་པ་ནི། བདག་དེ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་
དང་། གཞན་དེ་བདག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའི་བརྡེ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། བདག་གཞན་གྱི་ལྷོས་
ས་ལྷོས་འཛིག་གིས་བཞག་པ་རེད། རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་
པའི་ཚབ་ཏུ་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། གཞན་ཡལ་བར་དོར་བའི་ཚབ་ཏུ་རང་
ཉིད་ཡལ་བར་དོར་བ་ནི་བདག་གཞན་བརྡེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
གཞན་བརྡེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་བྱུང་ན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོ་བྱུང་། སྙིང་རྗེ་དེས་ལྟག་བསམ་དང་། དེས་སེམས་བསྐྱེད་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་བློ་
སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་ཀྱང་ཡོད། དེ་
ལྟ་བུ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐུབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་སོགས་རྒྱས་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་གཞན་ནས་ཤེས་དགོས། འོན་ཀྱང་སྨོན་འཇུག
གི་སེམས་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ
སྐོར་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་ནི། འདིར་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར
མཛོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཅམ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་གསུངས་མེད། དཔེར་ན།
ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚད་དང་། ལྟ་བའི་དབྱད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་ཀྱང
རྩ་ཆོག་གིས་ཟིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་རྩ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ
ཟིན་མེད། འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ནང་རྟེན་པོ་ཆེས་སྨོན་རིམ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞི
བཟུང་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་བུ་གཅིག་པའི་མའི་བསམ
བློའི་ནང་ཏེ་ཅམ་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཁུར་རང་གིས་ལེན་པའི
བསམ་པ་ཚད་ལྡན་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་དུ་གསུངས། གཙོ་བོ
གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས
སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཅིག་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད

པ་རེད། གང་ལྟར་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བྱང་ཆུབ་
དོན་གཉིར་གྱི་ཐོག་ཏུངས་པའི་གཙོ་སེམས་ཤེག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད། དེ་
ལྟ་བུ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚད་རེད།

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཤད་པ་ལ། ལྟ་བ་བསྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལྟ་བ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་བ་མ་རྗེགས་པའི་རྟགས། ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་
བ་རྗེགས་པའི་ཚད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་
བཅས་ལྟོའོ།། དང་པོ་ལྟ་བ་བསྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། **གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན།། ཇི་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་།། སྲིད་པའི་
ཙ་བ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པས།། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད།།** ཅེས་
པའོ།།ཨ། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་
སྟངས་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཤིང་། འཕགས་པ་
ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱོང་པ་ཞེ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ།། མི་ཤེས་
པས་ན་འགྲོ་བ་འཁྱམས་གྱུར་པ།། དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་།། རིགས་
པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛིན་པར་མཛད།། ཅེས་གསུངས། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཕྱོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ན་དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཉམས་
ལེན་ནམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྡེ་ཙམ་བསགས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཙ་བ་གཅོད་པར་མི་
ནུས།ཨ ཐབས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་གིས་སྲིད་པའི་ཙ་བ་དང་འཇོན་ལྡངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱོ་
དེ་མི་བསྟན་ཅིང་། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་ཆོས་བདུན་འགལ་མེད་ཕྱིར།།
ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད་མིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་རེད། དཔེར་ན། ཁོང་
ཁྲོའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་བཟོད་པ་བསྟོམ་ན། ཁོང་ཁྲོ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་ནོན་པའམ་

ཁོང་ཁྲོ་ཐན་བུ་ཤུགས་ཚུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ལས། ཁོང་ཁྲོ་དང་དེའི་རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་བརྒྱད་ནས་ཐུང་བའི་ནུས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ལ། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་དང་། རྒྱ་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རྒྱ་པ་སྟོམ་པ་ལས་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་སྲུན་ཐུང་ཡང་། འདོད་ཆགས་དང་རྒྱ་འཛིན་གྱི་ས་བོན་མ་རིག་པ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་མི་འགལ་བར་བརྟེན་སྲུན་ཐུང་མི་ཐུབ། དེས་ན་གནས་ལུགས་ཏོག་ས་འཕེས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན། ཇི་ཙམ་འབད་རྩོལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱིག་པ་ཚུང་དུ་ཡིན་ན་སྟོར་ལམ་ཙམ་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཡིན་ན་ཚོགས་ལམ་ཙམ་མ་གཏོགས་འགྲོ་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་ལམ་གོང་མ་ལ་བགྲོད་དགོས་ན་དེས་བར་དུ་ལྟ་བ་ཏྲོགས་པའི་ཟློ་མེད་ན་ཐབས་མེད་རེད། དེར་བརྟེན་ཏེན་འབྲེལ་ཏྲོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་པའོ།།

འདིར་ལྷག་བས་རྡེ་ཁྱི་བྱང་རྡོ་རྡེ་འཛིང་གིས་ཏེན་འབྲེལ་ཏྲོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅེས་པ་དེ་གསུང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་གི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་ལྟ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཙང་། ཚོག་འགྲེས་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅེས་གསུང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། སྟོང་ཐ་བའི་ཏེན་འབྲེལ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་ཐབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་ཏྲོགས་པའི་རྟེས་སུ་གཞི་ནས་ཐ་བའི་ཏེན་འབྲེལ་དངོས་ཟིན་དགོས། ཡིན་ནའང་ཏེན་འབྲེལ་རགས་པ་ཙམ་དང་། ཏེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེས་མཐའ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་ཐུབ། ང་ཚོར་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཐ་སྙད་ཏེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་བདེ་བའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཚོལ་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམ་སྲིད་ཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མིང་བཏགས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རང་དངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་མ་གྱུར་པཱན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུར་པ་དེས་རེད། འདི་ནི་ཅ་ཙང་ཏྲོགས་དཀའ་བ་རེད། ཕྱི་རོལ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པཱན། འཇིག་ཏེན་གྱི་

བྱེད་པ་པོས་བཀོད་པ་སོགས་མ་བཤད་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་མི་ཤེས།། རྒྱ་གར་གྱི་གླུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་ནང་ལྟོས་གླུབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་མཁན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་གཅིག་བུ་རེད། རྒྱ་རྒྱན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཅེར་བུ་པ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། གཅེར་བུ་པ་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་རྒྱན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་འཛིག་ཐབས་མེད་རེད། འོན་ཀྱང་གཅེར་བུ་པས་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་རང་གི་ངོ་བོས་གླུབ་པར་བཤད། དེ་བཞིན་རང་སྟེ་དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གླུབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཚད་མཐའ་ལ་ལྷུང་ཚུལ་བཤད།། སེམས་ཙམ་པས་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཟླ་སྒྲ་གླུབ་པ་མེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་མི་ཐུབ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་ངོས་ནས་གླུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གླུབ་པ་བློས་མི་ཐོངས་ཤིང་། གང་གས་གཞི་འོས་ནས་བསྡུ་ཚ་ཐུན་བུ་མེད་ན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྟོག་པས་གང་བཞག་འཐད་ན་ཐལ་ཚ་ཆེན་པོར་འགྱོ་ཞིང་།། དམིར་ན་གང་གས་གཞི་ཐག་ཕ་ལ་སྣྲ་ལ་དུ་འདོགས་པའི་བློས་སྣྲ་ལ་དུ་བཏགས་ཀྱང་སྣྲ་ལ་གྱི་ཏ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། སྣྲ་ལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྣྲ་ལ་དུ་བཏགས་ན་སྣྲ་ལ་གྱི་ཏ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཐ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་སྟངས་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རེད།། གང་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་གང་གས་གཞི་འོས་ནས་ཐུན་བུ་འགལ་བས་སྒོ་རྒྱུད་མེད་ན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་རྒྱུད་པར་བཞག་ན་མི་འགྲིགས་པར་དགོངས་པ་དེ་རིགས་པའི་འགོས་བྱེད་ན་ཐུགས་ཁག་མེད། ལྟ་བ་ལ་ཐོ་མ་གོམས་པ་ང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་སྟངས་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཐོ་གཏོད་མེད་ལ་སྟང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་ཚུགས་ཐུན་ཏུ་གླུབ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འཚར་བདེ་བ་འདུག །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཅ་ཅང་རྟོགས་ཁག་པོ་རེད། གལ་ཏེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཚད་

ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲོལ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་བླ་ན་མེད་པ་རེད། ང་ཚོའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འགྲེལ་པ་རྒྱུ་སྟངས་དེ་ལས། ལགས་པ་ལྷག་བས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འགྲེལ་པ་གནང་སྟངས་དེ་ཡོག་སུ་མེད་ཀྱང། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དང་བཟོ་གླེང་མང་པོ་གནང་བ་ལས་དུ་དང་གསལ་བ་དང་མངོན་གསལ་དོད་ཏུ་ཕྱིན་པ་མང་པོ་རེད། དཔེར་ན། ཙུ་བཅེས་རབ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ནམང་ཆེ་བ་གང་གི་ཐོག་ཏུ་བབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱ་བྲེད་ལས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ཐོག་སྐོར་བ་གནང་ནས་ཝེབས་ཀྱི་འདུག །འདིར་རྟེན་ཞེས་པ་དེས་རྟེན་པ་དང། ལྟོས་པ། འཐད་པ་བཅས་གསལ་བ་དང། འབྲེལ་ཞེས་པ་དེས་རྟེན་པ་ཅམ་མ་ཟད། དེ་དང་ཡང་དག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ། འབྱུང་ཞེས་པ་དེས་སྐྱེ་བའི་དོན་བསྟན། ཕལ་ཆུང་ངས་ཆུ་ཞེས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལས་གོང་སྐད་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཁ་གསལ་བ་ཡོད། དེས་ན་ཙུ་བཅེས་རབ་ནང་རྒྱུ་རྟེན་བརྒྱ་པ་དང་འགྲོ་འོང་བརྒྱ་པ་སོ་ཅོས་ཟིན་དཀའ་བ་ཞིག་ཡོད་བཟོ་འདུག །དེར་བརྟེན་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་དང་དུས་ལ་ལྟོས་པ་སོ་གསལ་གཞི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ལྟོས་ནས་འགག་སོ་གསལ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་འགྲོ་འོང་བརྒྱ་པ་གཅིག་བུ་ལ་མཚོན་ན། སོང་བ་དང་། འགྲོ་བ། གོམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཕྱོགས་སྔོན་བས་མ་བླ་ཇི་ལྟར་བདེ་ནས་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྟོན་བཅུག་ཐུབ་པའི་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་མིན་དེ་ཚོ་ཁ་ཅར་གོ་ཁག་པོ་དང། གལ་ཏེ་གོ་བ་ཡིན་ན་དངོས་གནས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་གོ་བ་ཆགས་སྟངས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་བཟོ་འདུག །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དང།

འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག །བེམ་པོ་དང་གསལ་རིག་གི་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་
རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚོ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་བཞིན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཚུལ་དང་འབྱུང་
ཚུལ་སོགས་ཆོག་གིས་ཞིབ་ཚགས་པོས་བཤད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དེའི་
ནང་ཡོད་བཟོ་འདུག །དེའི་དབང་གིས། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད།།
ཅེས་པའི་ཚོག་དེ་གལ་ཆེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད།

གཉིས་པ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི། **གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། རྒྱུ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྟུ་བ་མེད་མཐོང་ཞིང།། དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་ཀུན་ཞིག་པ།། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས།།** ཞེས་པའོ།། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཆུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྔོན་དང་། སྟོང་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་བཟོ་འདུག ।དངོས་གནས་བྱས་ན་དང་པོ་དགག་བྱ་བཀག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་གསུངས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གཏམས་ངག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་སྟང་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟང་ཕྱོགས་ལ་གཅོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཡོད། འདིར་ཚ་ཆིག་ཏུའང་སྟོན་ལ་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་དང་། རྗེས་སུ་དགག་བྱ་བཀག་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་དགོས།

ལྟ་བ་རྗེ་ལྟར་བཅལ་དགོས་ཤེ་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱིའི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཞི་བ་ཆུང་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནམ་ཡང་བསྟུ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཇོན་སྟེ་གཟིགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་བུ་ལ་གོ་སྒྲིང་ཀྱང་། དེའི་ནང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དང་ལྷོས་བྱུབ་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ཚུད་

ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུ་བཞག་པ་དེ་ལྟོས་གྱུར་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རེད། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོགས་པ་དང་། རྒྱའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་རེད། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མེད་ན་རྒྱའི་ཐ་སྙད་འདོགས་སུ་མི་རུང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ལྟོས་གྱུར་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་དངོས་པོ་རིང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐུང་ངུ་ཞེས་པ་སོགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འདུས།

རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུར་པ་རྟུལ་ཙམ་མེད་པ་དང་། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་གང་བཏགས་བཏགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཞེག་ལ་གོ་དགོས། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཏགས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར། ཡུལ་ཀྱི་ངོས་ནས་གྱུར་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་ཤུགས་ཆེན་པོས་བཤད་བཞིན་དུ་བཏགས་ནས་གྱུར་སྟངས་དེ་མི་བསྟུ་བ་ཞིག་དགོས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་བརྟས་བཏགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གྱུར་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ལ་བཏགས་མི་ཐུབ། དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་བསྟུ་བ་མེད་པཉམ་མི་འཚོལ་བ་དེ་སྟོན་ལ་མཐོང་དགོས། དེ་མཐོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློའི་དམིགས་པའི་གཏད་སོའམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཞིག་པ་ན་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རེད། སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་རེད། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ཡིན་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞིག་པ་ལ་ཐོག་མ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་དེ་རེད། རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་ཁྱབ་ཆུང་བ་རྣམས་བཀག་ནས་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཏ་ཅང་རྒྱས་པོ་གསུངས་པ་དེ་

པོད་གངས་ཅན་གྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཐོག་ཕན་བུ་ཧོར་འགྱལ་ཤོར་ན་བཀག་པའི་གྲྭབ་ངོན་པཉྩ་ལའི་ལུགས་ཀྱི་ཁ་ཅད་ཡིན་ལ། ཁ་ཅད་ལ་ཡང་ཁ་ཅད་ཡིན་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཏན་ཏན་ཡོད་པ་རེད། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་ཕྱི་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་བཙལ་བ་ལྟ་བུ་མེད་ཅིང་། རང་གི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་དེ་བལྟ་དགོས་ཤིང་། རང་གི་བློ་ལ་རང་གིས་བལྟ་རྒྱུ་དེ་ལས་སླ་པོ་མིན། ཕྱག་ཆེན་དང་ཇོག་ཆེན་སོགས་སྒྲ་མེམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ཅེས་སྟབས་བདེ་པོ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་རང་གི་བློས་དགག་བྱའི་ཐོག་འཛིན་ཚུལ་དེ་བཙལ་བ་ན་སྟང་བ་དང་། འཛིན་པ། ཞེན་པ་སོགས་ཚང་མ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་མ་འབྲེས་པར་དབྱེ་བ་ཕྱི་རྒྱུ་དེ་ཁག་གོ་རེད། དཔེར་ན། བློ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟང་བ་དེ་ལས་ལོག་སྒྲ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟང་ས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། འཛིན་སྟང་ས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐོ་རེད། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐོ་དེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པའི་ཚོས་ཤེག་སྦྱོ་བཏགས་ནས་འཛིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་མཁན་ནི་ཤེས་པ་རེད། སྐྱབས་དེར་སྟང་བཉང་ཡོད་ལ། འཛིན་པཉང་ཡོད། དེའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ནི་འཛིན་པ་དེའི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་དེ་རེད། དེ་ནི་འཛིན་པའི་ཐོ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ། དེའི་སྟང་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒྲ་བཏགས་སའི་གཞི་དེ་གང་དུ་ཡོད་དམ། དེས་གང་གས་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཏགས་སམ། འདོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཏགས། ཡང་ན་གཉིས་ཀ་འབྲེས་པ་ཞིག་ལ་བཏགས་པ་དེའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཅ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་ས་རེད། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་དེ་ཡག་པོ་ངོས་ཟིན་ན། རིགས་པས་འགོག་རྒྱུ་ལ་དེ་ཙམ་དཀའ་ངལ་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག །དེས་ན་ལྟ་བ་ལ་ཐོ་ཕྱོང་བའི་སྐྱབས་སུ་དཀའ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དེ་རེད།

གསུམ་པ་ལྟ་བ་ལ་དབྱུང་བ་མ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱས་ནི། **སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ་མེད་པ་དང་།། སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས།། ཇི་སྲིད་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྲིད་ཏྲཱ། ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྣོགས་པ་མེད།།** ཅེས་པའོ།། སྣང་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ཡོད་སྐྱེས་དེ་རེད། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་གང་བཏགས་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་འཆོལ་བའི་ཉེན་ཁ་དེ་ཡོད་ཐུས་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་ཀྱིས་ཏ་ཅང་འཇིགས་སྣང་ཆེན་པོས་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ནུས་པ་རེད། དེས་ན་སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ་མེད་པ་གཅོ་བོ་ནི་དགེ་སྦྱོག་གི་ཐུང་དོར་མི་འཆོལ་བ་དེ་རེད། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གཞུང་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་མི་འཆོལ་བ་ཡོང་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩ་བཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པ་དགེར་ན་རྒྱུན་བརྟག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བཞམ་ནས་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་བྱུང་།

སྟོང་ཁས་ལེན་བྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་བོད་སྤ་རབས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མེད་པ་སྟེ། རྒྱོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྟོན་ལམ་ལས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྒྱལ་བས་འདི་མ་གཟིགས།། མེད་པ་མ་ཡིན་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི།། འགལ་འདུ་མ་ཡིན་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ལས་འདས།། རྒྱོགས་ཆེན་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་ཤེས་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྩ་ཤེས་ཏེ་ཀ་ཆེན་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་བྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཚོག་དེ་བེད་སྤྱོད་གནང་མེད། འདིར་བེད་སྤྱོད་གནང་བ་ནི་རྡེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཚེ་

སྟོང་ལ་བོད་ཐུ་རབས་པའི་བརྡ་ཚད་ལ་བྱེབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིན་འགྲོ་ཞེས་གསུང་མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཡོད། ཁོ་བོས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་བསམ་གྱི་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན།། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ནི་ལྟ་བའི་དབྱེར་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་ནས་སྒྲུ་ཚེ་སྨད་ལ་མཛད་པ་ཞིག་རེད། ཁས་ལེན་བྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི་མགོན་པོ་གླུ་སྨྲ་ཀྱི་གཞུང་དུའང་བྱུང་ཞིང་། ཆོད་པ་བཟློག་པ་ལས། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན།། ང་ནི་སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པ་དང་ཁས་ལེན་བྱལ་བ་གཉིས་ཐ་སྙད་མཚུངས་པ་རེད། སྐབས་འདིའི་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་གང་བསྟན་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མེད་དགག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་ཆེད་དུ་མིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། དགེ་ཚའི་ནང་དུ་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། བོད་ཐུ་རབས་པའི་ནང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་མཁན་མང་གོ་རེད། སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་འཐོན་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཁས་ལེན་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲུ་བ་མེད་པའི་གོ་བ་དེ་དང་། མེད་དགག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོང་པའི་གོ་བ་གཉིས་པོ་ལྟན་ཅིག་གམ་ཅིག་ཅར་དུ་བློའི་ནང་མ་སྐེས་པས་པ་དང་། སྔོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲུ་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་བློ་དེས་སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་ངང་གིས་མ་རྟོང་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་རྟེང་པའི་བློ་དེས་སྔོང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲུ་བ་མེད་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་དངོས་མི་ཐུབ་པ། མདོར་ན། མཉམ་བཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རེད། མཉམ་བཞག་ཏུ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཐུན་དེ་ཐུན་གཞན་ཀྱི་ཆོས་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་རྟེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཐུན་དེ་དངོས་མི་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་ཐུན་དེ་ནས་གནས་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འདྲེན་མ་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྟོང་ཐོའི་མངོའི་ནང་གཟུགས་སྟོང་པའོ།། སྟོང་པ་ཉིད་

གཟུགས་སོ།། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན།། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་
གཞན་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྡུས་ན། སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ་མེད་པ་
དང་། སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བ་གཉིས་སོ་སོར་མ་སྣང་བར་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་
རེད།། གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེ་ན། གཟུགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་
ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་
པའི་གནས་ལུགས་དེས་གཟུགས་ཡོད་ཚོག་པ་དེ་བཟོས་པའི་དོན་རེད། སྤྱིགས་ཀྱི་སྒྲིང་
རིས་སྨོས་མཁན་ཡིན་ན། རྒྱ་ཀུ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲིང་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཡོང་གི་མེད། གལ་ཏེ་བསྒྲིང་
པ་ཡིན་ནའང་ཕྱི་རོལ་པས་ལྷ་སྨོས་པ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། གང་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་པའི་གཟུགས་ཡོད་ཟུབ་པ་ཆགས་ཤིང་། གཟུགས་སྟོང་པ་
ཉིད་མིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་ཡོང་མི་ཟུབ།
གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ང་དུང་ནན་ཏན་དུ་བསྟན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པའི་གཟུགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག
ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་རེད། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན
གཟུགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་སྲིད་དུ་གྱུར། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་གི་གནས
སྟངས་འཇོག་དགོས་པར་རིགས་པ་མང་པོ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་རེད།

བཞི་པ་ལྟ་བ་ལ་དབྱད་པ་རྫོགས་པའི་ཚད་ནི། **ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར
དགྱེ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྟུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས།། དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན
ཞིག་ན།། དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས།།** ཞེས་པའོ།། སྟོན་པ་ལམ་གྱི་སྒྲས
སུ་བདེན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བློ་མེད། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བློ་གཞན་གྱི
རྟོག་བཞམ་བྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བློ་ཡི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ
བར་འབྱུང་བའི་མི་བསྟུ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་འཇོག་པའི་བློའི་དེས་ཤེས

ཀྱི་འཛིན་སྟངས་བརྒྱགས་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་རྣོགས་པ་རེད། གང་ལྷར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་མཐུ་གཙོགས་ཉིད་དུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པ་བྱུང་བ་དེ་རེད། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་། གང་གས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་ཕན་ཚུན་ལྷོས་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་ཙམ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འདོགས་པ་དེ་གང་དུ་ཡོད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་རྟེད་མི་དགོས། དེར་བརྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཚོད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་གོ་མི་ཚོད་པའི་གོ་དོན་དེ་ཡིན་པ་རེད།

དེ་རིང་བཤད་ཁྲིད་སོང་བ་རྣམས་མདོར་བསྡུ་ན། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་བལྟས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་དེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པར་བརྟེན་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ། དེ་ཡང་འགོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་བསྟུ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཙ་མེད་དུ་རིགས་ལམ་ནས་འགོག་ཐུབ་ན་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་མམ་ལྟ་བ་རྟེད་པ། སྟང་བའི་ཚ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པའི་ཚ་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཅམ་གྱིས་མེད་དགག་གི་གོ་བ་གཉིས་པོ་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་སྟང་བ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་མེད་པ། དེ་གཉིས་ནས་ཞེག་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྟུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་འཛིག་ཐུབ་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་འཛིག་པ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྟུ་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་རྣོགས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་རྗེ་སྟེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་ལྔ་པ།

༢༠༡༤ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༦

ཀཱཥ།། ཐོག་མར་བླ་སྨོན་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིཧམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་སྐད་དང་གླུ་དང་གཙོ་ཁྱིམ་སྐད།། བྱལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏེ།།

འོ་ལག་ས།། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། གང་ཞིག་འགོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་མཐོང་ཞིང་།། དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀུན་ཞིག་པ།། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འགོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པཧམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟག་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྱུང་བསླུ་བ་མེད་པ་མི་འཚོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་འགལ་བ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཏུ་གཅིག་གྲོགས་ཏུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ངོན་དེ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་ནང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་ལྷུང་བསྟན་པ་དེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བའི་གནད་དེ་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྨོན་དགོན་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་

ནི།།ཀ ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ།། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།། དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་བཀལ་བའི་ལམ་སྟོལ་དེ་ཚོས་ཞེ་བའི་སྨོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དེ་མི་བསྟན་ཞིང། དགེར་ན། ཐུས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་མཁན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རང་ཉིད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་ཞིང། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཏླ་མའི་འགྲེལ་པ་ཐལ་འགྱུར་བཞིན་བཀལ་ཡོད་ཀྱང། ཝེམས་ཅམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཡིན་པར་བརྟེན། ཁོང་གི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ་དེ་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་མི་གནོད་པར་བརྟེན་འགྲོ་མི་ཐུབ། དེས་ན་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་འཕགས་པ་ཟུང་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྟོགས་དགོས། རྟོགས་པ་ལ་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས།

གོང་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་ནས་བཟུང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཛིན་མཁན་མ་གཏོགས། གྲུབ་མཐའ་གཞན་འཛིན་མཁན་བྱུང་མེད། དེས་ན་གོང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ས་ས་ས་ཏོ་ས་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེས་པ་རེད། གྱང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། འཕགས་ཡུལ་མཁས་རྣམས་གཟུར་གནས་པས།། རང་ཟློའི་ལྟོགས་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་འཛིན།། འདི་ན་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་གྲལ།། བསྟེགས་ཀྱང་ཟློ་ཡིས་མ་ལྟོགས་པས།། ཞེས་ཟུར་ཟ་མཛད་ཅིང། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཐུགས་དང་པོ་ཡིན་ཅང་ས་ས་ཏོ་ཟློ་ལ་འཐད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དང། གོང་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བསྟེགས་ཀྱང་ཟློ་ཡིས་མ་ལྟོགས་པར་བརྟེན་དབུ་མའི་ལམ་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་བཀལ་ཐུབ་མཁན་དཀོན་ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་ཐོག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་སྟོན་དགོན་བཀའ་དྲིན་ཅན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་རྩང། གོང་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དར་སོ་ཆེ་བ་མ་བྱུང་བར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་བསྟེགས་ཀྱང། དེའི་ལྟ་བའི་གནད་གསང་ཇི་བཞིན་

བཀྲལ་མཁན་མང་པོ་བྱུང་མེད། རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་དབུ་མའི་སྐོར་དྲྭགས་འཇུ་རྣམས་རྡེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལ་ཞུ་དགོས། འོན་ཀྱང་རྡེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་དྲྭགས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་མི་ཐུབ་པས། ཁྱེད་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ལྟ་རྟོག་དང་། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་། ཌཱ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྨོན་གཏེར་གནང་ན་རིམ་པས་དྲྭགས་པ་ཚོད་ཡོང་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རྡེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ནང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དེ་གསལ་པོ་དང་མཐའ་ཚོད་པ་ཞིག་བྱུང་། གལ་ཏེ་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྟོགས་དགོས་ན་ང་ཚོ་ལ་ལས་སྣར་ཀོས་ནི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ལ་སྨོན་གཏེར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཚར་ཤེས་ཉིག་ཆེན་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་བཅས་བློ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་དགོས། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ཡང་།། ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི།། ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང་།། འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནད་དེ་ནི།།ཅ། འཇམ་མགོན་ཟླ་མའི་ཏིན་ཀྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས།། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད།། ཅེས་རྡེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མ་བྱོན་པའི་སྟོན་དུ་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། རིགས་པའི་ལམ་ལ་ངལ་བ་ཆེན་པོ་བསྟེན་མཁན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོ་གོར་གཤེགས་པ་དེ་ཚོས་འབད་པ་ཇི་ཙམ་གནང་ཡང་ཞེབ་ཚགས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་གནད་དེ་རྡེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཏིན་ལས་རྟོགས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་སྨོན་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གསལ་པོ་གསུངས། ང་ཚོ་ཅ་ཙང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྟོགས་ཆོག་ཡོད། རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ལྟོགས་ན་གཞུང་དང་འགྲེལ་པའི་ཐོག་ནས་རྡོ་མི་ཐོགས་པ་རེད། དེས་ན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཐང་པ་

དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་ན་མཐུན་ཆེན་འཛིན་མས་ཡོད་ཅིང་། རྟེས་སུ་མི་འགྱོད་པ་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེར་བརྟེན་ཐོག་མ་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱང་བ་བཞིན་ཡང་དག་པ་གསལ་བཏབ་ནས། ཉུང་མཐར་ཡང་མར་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ། དེ་འཐོབ་པའི་ཚེད་དུ་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་གློག་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་ཚེད་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཟབ་མོ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་རྒ་ཚོག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཁྲིད་གསན་གྱི་ཡིན་སྙམ་དགོས།

ལྷ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། **གཞན་ཡང་སྟང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་།། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འཚར་བའི་ཚུལཀེས་ན།། མཐར་འཛིན་ལྟ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།** ཞེས་བའོ།།། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པའམ་སྟང་བ་དེས་ཡོད་པའི་མཐའ་འམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟག་པའི་མཐའ་དེ་བསལ་ཐུབ་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་པའི་ཆ་དེས་མེད་པའི་མཐའ་འམ་ཆད་པའི་མཐའ་དེ་བསལ་བ། དེ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཚར་བའི་ཚུལ་ལམ་གནད་དེ་ཤེས་ན་མཐར་འཛིན་ལྟ་བས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕྲོག་པ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས།

སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྟང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྐད་རེད། ཡོད་པའི་མཐའ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རེད། དཔེར་ན། རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་མཐའ་ནི་བློ་གཏོད་མེད་ལ་སྟང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་མང་

པོས་དབྱུང་པ་མང་པོ་གནང་ཡོད་ཀྱང་། འཇོན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇོན་སྟངས་བཀའ་ཁག་པོ་ཡོད། འཇོན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇོན་སྟངས་ནང་སློབས་ཁག་པོ་ཡོད་ན། འགོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་འཇོན་སྟངས་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ། ངར་འཇོན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་དགོས། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་པར་གྱུར་པ་མེད་པ་དེས་རྟག་པའི་མཐའ་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྱུར་པ་ཡོད་པ་འཇོན་པ་དེ་སེལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་པ་ཡོད་པའི་སྣང་བའི་ཚ་དེས་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པར་འཇོན་པའི་མེད་མཐའ་དེ་སེལ་བར་འདོད། སེམས་ཙམ་པ་དང་དངོས་སྨྲ་བའང་དེ་མཚུངས་རེད། ཕྱི་ཧོལ་པས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཞེག་འདོད་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་ཚ་དེས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། བཀག་ཕྱལ་དུ་ཐ་སྙད་འཇོག་པའི་ཡོད་ཚུལ་དེས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་རེད། དེས་ན་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མ་གཏོགས་མེད།

ཐལ་འགྱུར་བས་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རེད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཏ་ལྟ་ང་ཚོར་སྣང་བ་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་པ་དེ་འཇོག་མི་ཐུབ། བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རང་དངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཚགས་པ་རེད། སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འཇོག་ཐུབ་ཅིང་། ཆོ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྩད་བ།། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རྩད་བར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་སྟོང་ཚུལ་དེའང་མ་བརྟག་མ་དབྱུད་པའི་སྒྲས་སུ་ཕན་ཚུན་ལྡོས་པ་དང་འཐད་པ་བློས་བཏགས་པ་བཅས་འཇོམས་པ་ན་བྱུང་། དེ་འཇོམས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་བསྟན་པ་རེད། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འཛིན་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་གསུངས་ཀྱི་མེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་མི་བསྟུ་བ་རྣོགས་ཐུབ་པ་དང་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བློ་ཚོས་སུ་འཛིན་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་མིན་དེང་རབས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་ཅེས་ཡོན་སློབ་སྦྱངས་བྱས་ནས་ཅེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ལ་མཐའ་རྒྱ་གཙོད་པ་དང་རྒྱགས་སྟོད་གཏོང་རྒྱ་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད། ཁྱེད་འདི་དག་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་བརྟེན། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞུགས་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གལ་ཏེ་དམིགས་རྣམ་སྒྲོང་མཁན་ཡིན་ན་སྒོ་ར་ཚོས་ལ་སྦྱང་ཆུང་གནང་རྒྱ་མེད། དེ་ཡང་སྒོ་ར་བའི་ཚོས་བྱག་གི་ཡན་ལག་ཚང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་དང་། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་གལ་ཆེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དང་པོ་བས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ལམ་སེང་ཉམས་ཏོགས་སྐྱེ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། གང་ན་མ་ཁག་གི་ནང་དུའང་དཔེ་ཆ་གློག་རྒྱ་དང་ཚོས་རྩ་འགྲེམ་རྒྱ་གཅིག་བུ་མིན་པར། ཚོས་རྩའི་ནང་དུའང་ཞལ་འདོན་གནང་རྒྱ་སོགས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་གི་ཆཤས་དེ་ངེས་པར་དུ་ཚང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་གི་རིམ་པ་དེ་མང་ཆེ་བ་རེད། དེ་ཡང་ཞོགས་པ་སྔ་སོ་ནས་དགོངས་རྫོ་ཕྱིས་སོ་བར་དུ་ཚོགས་དང་འདོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་ནས་གནང་ན་བསགས་སྒྲིབ་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་རེད། དེས་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ཅི་ཅང་གལ་ཆེན་སོ་རེད། རྗེ་རིན་སོ་ཆེས། འཛིན་ན་ཚོག་མི་ཟིན། བསམ་ན་དོན་མི་གོ བསྟོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་ཞེས་ནན་པོས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་བློ་ལ་ཟིན་ནའང་ཟིན་མི་ཐུབ་པ་དང་། བསམ་བློ་བཏང་ནའང་གོ་མི་ལོན་པ། བསྟོམ་ནའང་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ན་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ནས་དེའི་མདུན་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་ཕུལ་ནས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་བྱས་ན་ལོ་བརྒྱར་མི་སྐྱེ་སྟམ་པའང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པས་དེས་པར་དུ་སྐྱེ་བ་རེད། ང་

ཚོས་སྦྱོར་ཚོས་ལ་གལ་ཆུང་དུ་བཅི་བ་རེད། གལ་ཏེ་སྦྱོར་ཚོས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་དངོས་གཞི་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་རྒྱུར་བལྟས་ལེབ་མཐོང་རེད།

ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་སྨོན་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཚོགས་ཞིང་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་སྨོན་པ་དང་། ལྷག་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྨོན་པའི་སྒྲུབས་སུ་རང་གི་དྲིན་ཅན་བླ་མ་རྣམ་པ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྦྱན་སྟོང་དམ་ཕྱག་བཞི་པ། ཡང་ན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་མོས་ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་སོགས་གནང་ན་བྱང་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བླ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་བ་སྨོན་པའི་སྒྲུབས་སུ་རང་གི་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་དེ་ཁོ་བོ་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྡེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སོགས་ནས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་གནང་ན་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ། ལྷ་བ་སྨོན་པ་ལ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དེ་རེད། དེ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་ན་མཐར་འཛིན་ཀྱི་ལྷ་བའི་ནང་འགྲོ་ཉིན་ཡོད་ཅིང་། དགག་བྱ་ཐན་བྱ་ཁྲལ་ཆེས་ན་ཆད་མཐའ་དང་། དགག་བྱ་ཐན་བྱ་ཁྲལ་ཆུང་ན་རྒྱ་མཐའ་ལ་ལྷུང་བ་རེད། དེས་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་གལ་ཆུང་དུ་མ་བཅིས་ནས་དེ་གསལ་པ་མ་བྱུང་བར་ཡོ་ཟླ་སྦྱོལ་ནས་བསྐོས་དགོས་ནས་འབད་བསྐོས་དགོས། དེ་ལ་དུས་ཚོད་བཏང་ནས་བཏང་རིན་ཚོག་པ་རེད། དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་ན་འབེན་མེད་པར་མདའ་འཕེན་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་ཐོག་མ་འབེན་དེ་གསལ་ལ་ཐོ་མཐོང་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར།། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།། ཞེས་པ་ནི་འཚར་ཅན་ལུང་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ན་ཕྱི་འི་མི་གཞན་ཞིག་གི་བློའི་སྣང་ངོ་ལ་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་སྣང་བ་དེ་འཛིན་རྒྱུ་མ་རེད། རང་གི་བློའི་སྣང་ངོ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱི་འཛིན་སྣང་རས་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་བལྟ་རྒྱུར་བརྟེན། ཕོ་ཕོའི་བསམ་བློ་ལ་ཕོ་ཕོས་ཀྱོག་དགྱོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལས་སྣ་ཕོ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ནི་གཞན་མང་ཕོ་ཞིག་དང་འབྲེས་འགྲོ་བ་

རེད། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ནང་ཚར་ཁས་ཁས་ཕྱེ་ནས་བསམ་བློའི་གཞི་དེ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་འཛིན་པ་ལྟན་སྒྲེས་ཐོག་བཞག་ནས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བློའི་ཟུར་ཚ་གཅིག་གིས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་སོགས་བལྟ་རྒྱུ་རེད།

དེ་ཡང་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ལ་ལྟ་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟྲུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེའུ་ཤེད་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་རྗེས་ཀྱིས་མིག་བསྟད་པ་དང་། ཐུགས་རྗེས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྟད་པ། སྟྲུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་བཅས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་དེས་ལ་བཞག་ནས་སྟང་བ་ཡོད་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སྟང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ། སྟང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་རེད། ང་ཚོའི་བློ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་མ་ཚགས་པའི་སོ་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། བདེན་སྟང་དང་བདེན་ཞེན་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས།

སྒོམ་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་ཅན་གྱི་རིམ་པ་མེད་ཀྱང་། མང་ཆे་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྔོན་དུ་བསྒོམས་ནས་གོ་བ་ཡག་པོ་ཚགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་རྒྱུ་རེད། ལྟག་པར་དུ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྐབས་སུ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྟ་མ་ཕན་བྱ་སྟངས་བདེ་བ་ཡིན་ས་རེད། དེར་བཏེན་ལམ་རིམ་ཕལ་ཆे་བའི་ནང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྔོན་ལ་བསྒོམ་རྒྱ་གསུངས་ཡོད། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་དབང་རྟོན་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ང་དང་དགག་བྱའི་ང་གཉིས་ཀ་

འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་། ཐ་སྙད་པའི་བའི་སྣང་ཚུལ་འདི་རེད། དགེ་བྱའི་བའི་སྣང་ཚུལ་
འདི་རེད་ཅེས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་མི་ཐུབ། ལར་ནས་སྣང་བ་དེ་རིགས་པའི་དགེ་བྱ་མ་རེད།
ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཆེ་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ
པཱན་རང་རྒྱ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འཛིན། དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་ཞིག་རྟེ
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྟན་བཅོས་མང་ཆེ་བའི་ནང་དྲངས་པ་ནི། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ
བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ
མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལས་སྟ
པོས་བཤད་ན། གང་གས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་རྒྱུ་དང་རྒྱན་གང
ལའང་རག་མ་ལས་པའི་ངར་རྟོག་རྟོག་ཏུང་ཏུང་ཞིག་ཡོད་པ་སྣང་བ་མ་ཟད་ཞེན་ཀྱི་ཡོད།
རག་ལས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རེད། དེར་བརྟེན་རག་མ་ལས་པཱན་མ་ལྟོས
པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྟོག་ཐོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་རེད། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གོ་བ་ཟན
བུ་ཡོད་ན་དགེ་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུཔང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། ཕྱིར་མཚན་ཉིད
པས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ཤེད
ལུགས་སུ་གྲུབ་པ། ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཆོག
བདེ་ཕྱོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ལ། དེའི་དོན་ཕྱི་ལམ་སྒྲ་ཕྱི་ང་ཚོའི་བསམ་པའི་ནང་ཡག་པོ
ཤར་མིན་དང་། ཤར་བ་བཞིན་ཟློའི་འགྲེར་བགེ་དེ་ངོས་བཟུང་ཐུབ་མིན་གཟེགས་ན་ཅ
ཅང་ཁག་པོ་རེད། མཚན་ཉིད་པ་དབྱུད་ཕྱོམ་མང་པོ་མི་གནང་མཁན་རིགས་ཡིན་ན། ཞལ
ནས་ཆ་ཚང་གསུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་ཐུགས་ལ་མི་འཚར་བ་ཡོང་ཐེད། རྟགས་བསལ་གཏོང
མཁན་ལ་ལན་འདེབས་སྐབས་སུ་ཆ་ཚང་མ་འདྲེས་པར་གསུང་རྒྱ་ཡོད་ནའང་ཟླ་ཁ་ནང
དུ་ཕྱོགས་ནས་དབྱུད་པ་ན་དོན་གང་ཡང་མི་འཚར་བ་ཡོད་གི་ཡོད།

ལྷག་བས་རྡེ་ཡོངས་འཛིན་གྱིང་རིན་པོ་ཆེས་གང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་ཉག་རེའི་ཁྲན
ལོ་ཡག་གིས་དགེ་བཤེས་གཏོང་རྒྱའི་ལོ་ཤས་ལྟོན་ཙམ་དུ་གཞི་ནས་འཛང་དགུན་ཆོས

སྒ་བྱམ་པའི་ལྷོ་གཡ་རྒྱ་པ་ཡིན་པའི་གོ་བ་རྟེད་སོང་ཞེས་གསུངས་ཚུལ་གསུང་གི་ཡོད། ནམ་རྒྱུན་ང་ཚོས་ཚོས་བླའི་ནང་བྱམ་པའི་ལྷོ་གཡ་རྒྱ་ཡིན། བྱམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན། བྱམ་པའི་ལྷོ་གཡ་ཞོག་ཟེར་ན་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་བསྡུས་བླ་ལྟ་མཁན་ཞིག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་ཀེས་ཀྱང། བྱམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང། བྱམ་པའི་ལྷོ་གཡ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བསམ་བློའི་ནང་གོ་བ་ཆགས་རྒྱུ་དེ་ཁག་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བདེན་པར་གྱུར་པ་དང་རང་དོས་ནས་གྱུར་པ་སོགས་ཆོག་མང་པོ་ཞེད་སྦྱོད་གཏོང་རྩད། ངར་འཇོན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་འཇོན་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་འཇོན་པ་དེ་ཏཱ་ཏཱ་བསམ་བློའི་ནང་ངོ་འཛིན་ཀྱི་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་དེ་ངོ་འཛིན་ན་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་པ་རེད། ཁ་ནས་བརྗོད་པའི་ཚོག་ལ་དགག་པ་གནང་བ་ཡིན་ནའང། བསམ་བློའི་ནང་གི་ངར་འཇོན་དེ་ལ་འགྱུལ་བསྐྱོད་གང་ཡང་མི་ཞེབས། དེས་ན་ང་ཞེས་པ་སྟང་བའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ང་དང་དགག་བྱའི་ང་གཉིས་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བར་གཏན་གཅིག་ཏུ་ཁྱེད་རྣམ་ཀྱི་ཁྱེན་ཚེ་གསོ་ཁང་ལའང་རག་མ་ལས་པར་རྟོག་ཏོ་ལ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཐོ་ལྷོད་པའམ་རང་དགའ་བའི་སྐབས་སུ་གསལ་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་དང་འཇིགས་སྟང་ཆེན་པོ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ངའི་འཇོན་སྟངས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོང། དགེར་ན། མི་ཞིག་གིས་ཆོག་རྩྭན་ཅིག་བརྗོད་ན་ང་ལ་དེ་འདྲ་ལབ་སོང་ཞེས་གང་ལའང་རག་མ་ལས་པའི་ང་རྟོག་ཅིག་ཡཱ་ཏ་ཡ་ཡ། དེ་ལྟར་འཇོན་པའི་ཐོ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་དགག་བྱ་མ་རེད། ཐོ་དེའི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲ་བཏགས་ནས་འཇོན་པའི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་དེ་དགག་བྱ་རེད། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འཇོན་པ་དང། འཇོན་སྟངས་དེའི་ཡུལ་ངོ་འཛིན་པ་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་དེ་ངོ་འཛིན་ན་བཏགས་དོན་བཙལ་རྒྱུ་དེ་ལས་སྟ་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ལའང་རག་མ་ལས་པའི་ང་ཏྲང་དེ་བར་འཇོན་པའི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང། ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བློ་སྒྲ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་དེ་གང་ལའང་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་ཙང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྟེད་དགོས།

རགཱ་ལས་པའི་ལྷོས་བྱུབ་ཀྱིས་བྱུང་ན་དེ་རང་གིས་འགྲིགས་རྒྱུ་ལས། བཅལ་ནའང་རྟེད་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ངར་འཇོན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ངོས་ཟིན་པ་ན་གཅིག་དུ་བྱས་སོགས་གཏན་ཚིགས་གང་བགོད་ཀྱང་གནོད་བྱེད་དེའི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སྟང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་ན་ཞེན་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དེ་སྟང་བའི་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དགག་བྱ་ཁྱབ་མ་ཚེ་བ་དང་ཁྱབ་མ་ཆུང་བ་ཏགཱ་ཏགཱ་ངོས་བཟུང་ཐུབ་པ་ཡིན་ས་རེད། དེ་ལྟར་འབད་བརྩོན་གནང་སྟེ་ངོས་ཟིན་ན་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་ནས་དེ་ལྟ་བུ་མི་འདུག་བསམ་པའི་སྟོང་ས་ང་ཞིག་ཏུ་ལ་འཆར་ན་ལྟ་བའི་གོ་བ་དང་པོ་རྟེད་པ་རེད། དེ་ཏུ་ལ་འཆར་བ་དང་མཉམ་དུ་དགག་བྱའི་ང་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གང་གས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ང་ཐ་སྟང་པ་ཞིག་ཏུ་ལྟར་ཡོད་པའི་གོ་བ་ཏུ་ཏེ་དེ་རང་གིས་དྲང་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བ་རྟེད་པ་རེད། དེ་མིན་དགག་པའི་སྟོང་ས་འཆར་ཡང་སྟོང་ས་ཨཱ་བའི་ཏུ་ཏེ་ཏེ་ལས་རྟེན་འབྱུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཐ་སྟང་པའི་ང་དེ་ཡག་པོ་ངོས་མ་ཟིན་ན་ལྟ་བའི་དབྱུད་པ་མ་ཕྱོགས་པ་རེད།

ཐ་སྟང་ཚད་བྱུབ་མེད་པར་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་ཆོས་བ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནོར་ས་ནི་ཐ་སྟང་ཚད་བྱུབ་དེ་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ཡིན་ཁག་ཏེ་ཏེ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཛེལ་གྱིས་ཐ་སྟང་ཚད་བྱུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་བཏང་ཡོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཏོབ་སྟེ་བལྟས་ན་ལན་བརྒྱབ་ཁག་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཞེབ་ཚགས་པོས་བལྟས་ན་བཏགས་དོན་བཅལ་ཚུལ་གྱི་རིགས་པའི་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། ཐ་སྟང་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ་གཞོད་པའི་རིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཁོང་གིས། ཡོད་མེད་བློ་ཡིས་བཞག་པའི་ཤེས་བྱ་དང་།། བདེན་ཟུན་ཡུལ་ལ་ལྷོས་པའི་ཚད་མ་གཉིས།། གཅིག་གི་ཟུན་ཕུག་གཅིག་ལ་གཏན་མཐོང་ནས།། ཐ་སྟང་ཚད་བྱུབ་འཇོག་ལ་བློ་མ་བདེ།། ཞེས་སོགས་ཅ་ཅང་སྟན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དབྱུད་སྟངས་དེ་ཐ་སྟང་ཚད་བྱུབ་ཡོད་ན་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ཡིན་དགོས་པ་

ཁ་ནས་བརྗོད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། བསམ་བློའི་ཕུགས་སུ་ཡོད་ན་ཏི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་དེ་རིགས་པས་མི་གཏོད་པ་ཞིག་དགོས་ཤག་བྱས་ནས་རིགས་པ་གཏོང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བྱགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཏོད་པ། དོན་དམ་བདེན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཏོད་པ་གསུམ་ཚང་དགོས་ཞེས་རྟེ་རིན་པ་ཆེས་ཅ་ཅང་སྟབས་བདེ་བོ་གསུངས་པ་དེ་སྔ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རེད། གཞུང་གི་ནང་དུའང་སོབ་སོབ་པོར་གཞན་དགོས་པར་གསུངས། དཔེར་ན། ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་དུས་ཆོད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རང་ལ་འཇོག་རྒྱུ་ལས། རེ་རེ་ནས་བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་ཚེ་ན་ཆ་ཤས་རྒྱུ་མེད་ལ་ཆ་ཤས་དགོས་པཉང་མེད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་བྱགས་ཤིང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཏོད་པ་བྱུང་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་རེད། དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་བསྟུ་བ་མེད་པ་གཏེགས་གཅིག་ལས་ལ་ཅིག་ཕྱིན་ན་ལྟ་བའི་གནད་ཡག་པོ་མཁྱེན་མཚོ་ཚུགས་པ་རེད།

བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་གཙམས་པ་ནི། **དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི།། གནད་རྣམས་རང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཚེ།། དཔེན་པ་བསྟེན་ཏེ་བཅོན་འགྲུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས།། གཏན་གྱི་འདུན་མ་ལྷུར་དུ་སྒྲུབས་ཤིག་བྱ།།** ཞེས་པའོ།།། གོང་དུ་ཞུས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཀྱུར་པ་ཅོས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་པོའི་སྒྲོ་ཡོངས་ཀྱི་གོ་བ་དང་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་རང་གིས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཚེ། རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་ནང་གི་དགེན་པ་བསྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་གཏན་གྱི་འདུན་མཉམ་མཐར་ཐུག་གི་འཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷུར་དུ་སྒྲུབས་ཤིག་བྱ་ཅེས་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་ཁ་གདམས་པའོ།།

དབེན་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དབེན་པ་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་དབེན་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་འགྲུལ་བཞུད་མེད་པ་དང་། སྨྲ་མང་པོ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆ་བསམ་གཏན་ལ་བར་ཚད་མི་འབྱུང་། དེང་རབས་ཀྱི་མི་ཚོས་སྨྲ་སྐད་ཀྱིས་ཁོར་ཡུག་འབགས་བཅོག་བྱས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ནང་གི་དབེན་པ་ནི་གཙོ་བོ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དུ་བསྡད་ནའང་ཆོས་རྟོག་ནང་མི་དྲན་དགུ་དྲན་ཁ་སྟག་བྱུང་ན་ཕྱིའི་དབེན་པས་ཕན་ཐོགས་མེད། དེས་ན་ལུས་མཚམས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་བསམ་བློའི་ནང་དུའང་མཚམས་གཅོད་དགོས། བཙོན་འགྲས་ལ་སྟོ་མེམས་ཤེག་དགོས། བཙོན་འགྲས་པར་ཕྱིན་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས། བཙོན་འགྲས་ཡོད་པ་ལ་དཀའ་ལས་ཁག་སྟང་མེད། དཀའ་ལས་བྱུང་ན་སྡུག་རྩུས་རེད། འདིར་བུ་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཚིག་ཡིན། སྟོན་མ་ཚོས་རང་གི་བློ་མ་ལ་པ་བློ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་ཡབ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འགོད་པ་དང་། བློ་མས་སྟོན་མ་ལ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ནི། **ཞེས་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་གྱིས་པའི་དཔལ་གྱིས་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་གྱིས་པ་ལ་གཏམས་པའོ།།** ཞེས་པའོ།། འདི་ནི་མཛད་བྱང་རེད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་བྱང་དེ་དག་གི་ནང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་ཞེས་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་བཟློད་པའི་གནས་སྟངས་རེད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྟོགས་བཟློད་འདུན་ལེགས་མ་ལས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ།། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤེར།། ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་དགེ་སློང་ཚོས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆེད་དུ་བཟློད་པ་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་སྦྱོའི་བཤད་སྒྲིལ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་མཁས་པ་ལ་འཇུག་པ་རེད། ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་གྱིས་པ་ནི་ཉེ་བར་གདུགས་ཉིད་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་སྦ་ཚར་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་རེད། སྦ་ཚར་ཞེས་པ་ནི་ཉེ་རིན་པོ་ཆེ་དགུས་

སྒ་གསན་བསམ་གནང་བཞིན་པ་དང་། དགུང་པོ་མཐོ་པོ་མིན་པ། མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོའི་གྲས་ཀྱི་སྟོབ་མའི་ནང་ནས་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་པོ་དེ་རེད། ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ནི་རྒྱལ་རོང་གི་ཚ་ཁོ་ཅོག་ཅེའི་ཡུལ་དུ་འཚྭང་ཤིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བླལ་དུ་གཤེགས་པའི་སྐབས་ཁོང་པ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཟིན། རྒྱལ་རོང་ལྷལ་དུ་རྗེའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཅུགས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། ཁོང་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཏ་ཅང་ཐུགས་ཐག་ཉེ་པོ་གནང་སའི་སྟོབ་མ་ཞིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོབ་མ་ཁས་ཤས་ལ་ཐུག་བྱིས་གནང་བའི་ནང་སྲས་བདུད་ཅི་ཐོག་མ་རྡེན་ན་བགོ་བཤད་བཟང་ལགས་ཤེས་ཀྱང་ཕ་ཁོ་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་གཞན་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག །ཚ་ཁོ་དགོན་པོས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གཞུང་འགན་ཤས་སྟོམ་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཚ་ཁོ་དང་ཐུག་བྱིས་གནང་རེས་གནང་བ་རྣམས་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བྱའི་ནང་ཡོད། ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་དེ་སྟན་བཀа་མཁན་ཞིག་ཀྱང་རེད་འདུག །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱག་ཏུ་ཏྲའི་ཏོགས་བརྗོད་མཛད་པ་ན་ཡི་གེ་པ་ནི་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་རེད། དེའི་ནང་རྗེས་ཁོང་ལ་སྟང་བཀа་སྟ་བ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཉམས་མཁྱར། དེའི་ཐོག་ཏུ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ཐད་ཀར་ཙ་ཚོག་ཏུ་བཀོད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་འདི་ནི་འདི་བསྟན་བཅོས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་དང་། འཛིན་ཉན་ཡང་ཏ་ཅང་དར་པོ་བྱུང་།

ང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་སྒ་ལོ་མང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱུ་བྱུང་མེད། ཏན་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཀ་ཁ་སྟོན་མགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་སྒ་ལོ་དགུར་སོན། སྐབས་དེར་ཡི་གེ་ངོ་ཚོད་པ་དང་ཟློག་རྒྱུར་དུས་ཚོད་འགོར་བར་བཏེན། ཐོག་མ་ནས་ཀ་ཁ་སྟོན་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དང་དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་པ་མདོར་བསྡུས་རེ་དང་། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སྒ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་

ཙ་ཚོག་དེ་ཁ་བསྟན་གནང་སོང་། བོད་དུ་དགེ་ཚ་གློག་མེ་ཥེས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྦྱོང་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཆགས་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་རྟེས་བློས་བྱས་ནས་ཐོང་འཛིགས་པའི་སྒོ་ལ་ཡོད། དེས་ན་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ནི་ཚུང་དུས་ནས་མོས་པ་ཡོད་པ་དང་བགྱིས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྦྱར་དུ་སྒྲུབས་ཤིག་བྱ།། ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་ད་དུང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆགས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་ནས་གནང་སོང་། དེ་ནི་སྲས་བརྩམས་མེན་ཥེས་མ་སོང་། ཚོགས་བཅད་དེ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན།།། འཇམ་མགོན་བླ་མས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན།། སྐལ་ལྡན་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་སྨོན།། པ་རྟེས་བུ་ཡིས་ཞིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་པའོ།། དེ་ཡན་གྱིས་ལམ་གྱི་གཙོ་པོ་རྣམ་གསུམ་ཙ་ཚོག་གི་སྟེང་ནས་བྱུབ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་དམིགས་རྣམ་སྒྲོན་མཁན་ཡིན་ན། ང་རིང་ཞུས་པའི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་མེད་དགག་ཅམ་པོ་བ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ཀ་བུམ་བཞིན་ཐ་དད་དང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་བུ་མཉམ་བུ་མིན་པར་སྟང་བ་དེ་སྲིད་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་བྱུང་མེད། དེ་གཉིས་འཐག་མཁན་ཀྱི་ཤད་པ་ལྟ་བུ་རེས་འཛིག་མིན་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོལ་བ་མེད་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྟུ་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་སམ་གཏད་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་ན་ལྟ་བའི་དབྱུད་པ་རྟོགས།ཅ། སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་མིན་པར། སྣོར་མོ་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ལ་ངེས་པར་དབང་པ་ཅམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་ཆུད་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བའི་དབྱུད་པ་རྟོགས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ། སྟང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྟང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ། སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཐུབ་པ། སྟང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཐུབ། དེ་ཅམ་

དུ་མ་ཟད། སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་ངོ་བོར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའམ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་ཤེས་ན་མཐར་འཛིན་ལྟ་བས་མི་འཕྲིག་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་འབྲས་བུར་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉམས་ལེན་ཐོག་སླེབས་ཐུབ་པ་དང་། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་འགྱོར་བ་བྱུང་ན་ཕན་ཐོགས་རྒྱུ་རེད། དེ་མིན་ཐོས་གྲངས་བསགས་ན་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་རྒྱུ་མེད།

དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གང་སས་ལྷོ་ངས་རིག་གནས་སློབ་གྲྭའི་ཐུགས་འདོད་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཁྲིད་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་ཤུལ་བའི་ཁུལ་ཡིན། བཤད་པའི་ནང་ནོར་བ་དང་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡོད་ན་མཁས་པ་ཚོས་བཟོ་བཅོས་གནང་དགོས། ནང་བསྟན་སློབ་གྲྭ་འདིས་ན་གཞོན་དང་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ། ཡུལ་ལུང་རྒྱལ་ཁབ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཕེབས་པའི་ནང་ཚོས་དོན་གཉིར་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག །དེ་ནི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡི་རངས་ཡོད། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བགོ་བཤད་གནང་ཐུབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་སློས་མ་དགོས། ཉིན་ལྟའི་རིང་འཚང་ཉན་མཁོར་བསྡུས་བྱས་པ་འདིའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ལ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། བླ་མ་མཉེས་པའི་མཚོད་པ། བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཀའ་དྲིན་བསབ་པའི་ཚ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བར་ཚང་མས་བསྟོ་བ་སློན་ལམ་གནང་སྒྲོང་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྒྲོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་ཇི་སྙེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་གསུང་ཚོས་གྲོལ།

(ཇི་ལྟར་ཅུན་ཕུར་གཞིས་ཆགས་ཕ་རྒྱན་གཞི་བྱས་པའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་གང་ས་ལྷོ་ངས་རིག་གནས་སློབ་གྲྭས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་༢སྒྲུབས་རྒྱ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ ༡༩༧༥ ཕྱི་བྱ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢ ནས་ ༢༨ བར་ཉིན་ལྟའི་རིང་རྒྱ་ཐོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་གནང་།)

༢ བཅོམ་ལྡན་འདས་མཁའ་རབ་ཀྱི་ལས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ སྙིང་པོའི་བཀའ་ཁྲིད།

།།ད་རིང་གློ་བུར་ཞིག་ལ་ཀོ་རི་ཡར་ཡང་བསྐྱར་སྟེགས་པ་རེད། ནང་པའི་རབ་བྱུང་ དང་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་མང་པོ་མཇལ་བ་མ་ཟད། ཆོས་འཚད་ཉན་གྱི་གོ་སྐབས་ཀྱང་བྱུང་བས་ དགའ་པོ་བྱུང་། ཡིན་ནའང་གློ་བུར་དུ་ལྷག་པའི་མིས་ཆོས་འཚད་ཉན་གནད་དུ་སྨིན་པ་ ཡོང་ཁག་པོ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་བྱ་རྗེ་ལམ་འཕྲད་ལ་བུའི་ཕན་བུ་བན་ཐོགས་ཀྱང་ཡོང་ སྲིད། ངས་ཁྱེད་ཚོ་ཞལ་ཚོར་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཁྱེད་ཚོས་ཀྱང་ང་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་ཁྱེད་ཚོའི་མཁྱེན་འདོད་དང་། མཁྱེན་ཚད། ཆོས་གང་དོན་དུ་འགྲུར་བ་སོགས་ ངས་མཁས་པར་བརྟེན། ངས་གང་དྲན་པ་དེ་བཤད་རྒྱུ་རེད། ཁྱེད་ཚོས་གོ་བའང་སྲིད། མ་གོ་བའང་སྲིད། དེར་བརྟེན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་གསུངས་ པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་དོན་དང་ལྡན་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཆོས་བཤད་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ དོན་དང་མི་ལྡན་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉན་གཅིག་གིས་གདུལ་ བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བཅུ་ལ་ཉལ་རྣམས་གསལ་བར་མཁྱེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ སེམས་དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་རབ་མཁྱེན་རྒྱང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་ སྨིན་པ་ཤེན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་ མེད། དེར་བརྟེན་ཕལ་ཆེ་བ་དོན་དུ་འགྲུར་ནའང་དོན་དུ་མི་འགྲུར་བའང་ཡོད། སོ་སོ་སྐྱེ་ བོས་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཚོད་མཁྱེན་པར་བརྟེན་ཆོས་བཤད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྲོ་

བ་ནི་བཤད་མཁན་དང་ཉན་མཁན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་བློའི་གནས་བབས་ཕན་ཚུན་གསལ་ཡེ་གས་མ་བྱུང་བ་དེའི་དབང་གིས་རེད། དེས་ན་ང་ཚོ་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་འདྲིས་མེད་པ། དེའི་ཐོག་སྐད་ཀྱི་གོ་བརྡ་མི་འཕྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཤེག་བཤད་ཀྱང་། དེས་དགེ་བ་ཞིག་ཡོང་གྲབས་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ངན་འཚལ་གྱི་མི་དགེ་བ་ཞིག་ཡོང་གྲབས་ཡོད་གཏན་མ་འཁེལ་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ཕན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོས་བཤད་པར་བརྟེན། སྒྲོན་ཕེ་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག །

བོད་དུ་ནང་ཆོས་མ་དར་བའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁཤས་སྟོན་ནས་ཀོ་རི་ཡ་ལ་ནང་ཆོས་དར་ཟིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་མིའི་ནང་པ་དང་ཀོ་རི་ཡ་ལ་སོགས་པའི་ནང་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་མ་ཤན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གུས་ཞབས་ཡོད་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དས་ཀྱང་ཁྱེད་ཚོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་ནང་ནས་བསླབ་པ་ཤན་པར་བརྩེས་ནས་གུས་འདུད་ཞུ་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཆོས་འཛད་ཉན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་གོགས་ཚོས་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟམ་པའི་འདུས་ཤེས་བཞག་ནས་འགྲིགས་ཀྱི་རེད། དེས་པར་དུ་ཟླ་མ་དང་སྟོན་མའི་འདུས་ཤེས་བཞག་དགོས་ཀྱི་མ་རེད།

ད་རེང་གི་བརྗེད་གཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་བཞག་འདུག །སྒྲིབ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། བརྗེད་བྱ་ཅ་ཅང་ཟབ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཐུན་གཅིག་གི་ནང་ལུང་གློག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཞིབ་ཚགས་པོ་ཡོང་ཁག་པོ་རེད། དེ་ནི་ངས་ཐོག་མ་ནས་བསམ་བློ་ཡག་པོ་མ་བཏང་བ་རེད། ཁྱེད་ཚོས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ཁྱིད་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ནང་བྱོས་ཞེས་གསུང་དུས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་ཚུལ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་དེར་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ཞུས་པ་དེ་ཅམ་པ་ཚ་ང
་གས་འདུག་ དེས་ན་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ངོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ནང་བཤད་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཀྱང་། མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ མཛད་པ་བསྟན་ནས་ཐུ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ་ཞེ་གཉིག་ཙམ་གྱི་རིང་རྒྱ་གར་ གྱི་ཡུལ་གྲྭ་མཐའ་དབུས་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཙང་མང་པོ་གསུངས་པ་རེད། སངས་ རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤ་སྟག་རེད་མ་གཏོགས། དོན་ མེད་པའི་ཚིག་གཉིག་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ པའི་གཉེན་པོ་འགྲོ་སྡུངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྡུས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང། བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་སྟེ་ སྟོང་གསུམ་བཅས་སུ་བསྡུས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བའི་དུས་དང་ བསྟན་ནས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བཤད་སྡེས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འཁོར་ རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བདུན་ ཕྱག་བདུན་གྱི་རྟེས་སུ་གསུངས་པའི་བཅོན་བཞི་ཆོས་འཁོར་དེ་རེད། དེའི་གཡས་གཡོན་ དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། དེ་ནས་སྟོན་པ་མངོན་པར་ རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་མམ་བཅུ་བཞི་སོང་བའི་རྟེས་སུ་རྒྱལ་པོའི་ ཁབ་ཀྱི་བྱ་ཏོད་ཕུང་པོའི་རི་ལས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ གཉིས་པ། དེ་རྟེས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པའི་ལོ་བཞི་ལྷའི་གོང་ཙམ་ནས་ཡང་ས་ ཅན་ལ་སོགས་པ་གནས་དང་དུས་རེས་མེད་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ གསུམ་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་མམ་བཅུ་བཞི་རྟེས་སུ་ ཏྲ་ཀོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ རེད།ཅ ཆོས་འཁོར་དང་པོ་གཙོ་བོ་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚེད་ དུ་ཡིན་པ་དང། ཆོས་འཁོར་གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་རྟེས་སུ་ གཟུང་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཙང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞི་ལས་

འབྲས་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་རེད། ཆོས་འཁོར་གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གས་མེལ་དང་། ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱས་དང་འབྲེལ་བ་བཅས་ཟབ་མོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དེ་ཆོས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་བརྗེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་འགལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དང་། ཆ་བའི་མདོ་དང་ཡན་ལག་གི་མདོ་སོགས་སྟ་ཚོགས་རེད། འོན་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བ་སློབ་དཔོན་སེང་རྒྱ་བཟང་པོའི་རྟེས་སུ་འབྲང་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་རེད། རྒྱས་པ་ལ་ཕྱོགས་འབུམ་ཡོད་པ་དང་། འབྱིང་བ་ལ་ཕྱོགས་ཉིས་ཡོད་པ། བསྟུས་པ་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ནང་དུའང་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་དང་། འབྱིང་བ་ལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ། བསྟུས་པ་ལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་མེད།

ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ནི་བསྟུས་པའི་བསྟུས་པ་གྲས་སུ་འགྱོ་བའི་མདོ་ཞེས་རེད། སྤྱིར་བསྟུས་པ་ལའང་མདོ་སྡུད་པ་སོགས་མང་པོ་རེད། བསྟུས་ཤོས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ་ཞེས་ཡི་གེ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཡོད་པར་བཞེད། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ནི་ཚིག་ལྟུག་ཡིན་ཙང་ཐད་ཀར་ཕྱོགས་སྒྲ་ཆ་མེད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་སྒྲ་དུ་ཚིག་སོ་གཉིས་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱ་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཉི་ཤུ་སྒོར་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་འདི་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཤས་ནང་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །སྤྱིར་ཡུམ་གྱི་མདོའི་གྲངས་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ཙང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྒོམ་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཐུའི་རྣམ་གཞག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པར་ཁས་བླང་དགོས།

སྤྱི་ར་ཥེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ་ནི་ཚོག་བསྡུས་པ་དང་དོན་ཟབ་པོ་ཡིན་ཙང་། བོད་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱ་ནག་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཡུལ་གྱིའི་ནང་རང་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒ་ཆེར་བཅིས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་འདོན་རྒྱའི་ཟབ་མོའི་མདོ་ཞིག་རེད།། ཥེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་ཁོད་དུ་བཞུགས་པ་བདུན་ཡོད། མཁྱེན་རྟོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིང་ཙམ་ཞུ་ན། སྨོན་དགོན་དྲི་མེད་བཥེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཥེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཁྱངས་བཅོལ་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འགྲེལ་པ་དེ་ཁོང་གིས་བོད་དུ་བརྩམས་པ་ཞིག་རེད།། སྨོན་དགོན་དྲི་མེད་བཥེས་གཉེན་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་བསམ་ཡས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་གྲྭང་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ནས་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་བསྒྱུར་བ་ལ་གོགས་དན་མཛད་ཡོད། དེ་ནས་ཐུན་མིར་ཆས་མཛད་པའི་ཥེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདང་། བལ་ཡུལ་གྱི་བཉེ་ཏ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཥེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ་དོན་གྱི་སྟོན་མ། སྨོན་དགོན་བྲཥཎ་ཤཱཀ་མཛད་པའི་འཕགས་པ་ཥེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། སྨོན་དགོན་ཀམལ་ཤཱི་ལས་བརྩམས་པའི་ཥེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ། འདི་ཡང་བོད་དུ་བརྩམས་པ་མིན་འགྱོ་བས་ཀྱི་འདུག །སྨོན་དགོན་ཤྲཱ་མཏྲཏནས་མཛད་པའི་ཥེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཥེས་པ། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་གསུང་རྒྱས་ལེགས་པའི་ཥེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་བའི་ཥེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ། དེ་ཡང་བོད་དུ་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག །གང་ལྟར་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱ་འགྲེལ་མི་འདྲ་བ་བདུན་ཡོད། བདུན་པོ་དེས་ཥེར་སྙིང་གི་འགྲེལ་སྣང་ཕན་བུ་མི་འདྲ་བ་རེད་འདུག །དེའི་ནང་ནས་བལ་ཡུལ་གྱི་བཉེ་ཏ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་སྟག་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག། དེ་ཡང་འདི་སྐད་

བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་བཞིན་ཚེགས་གྲི་བཤད་པ་དང་། གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་བླང་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མིན་ནམ་སྟམ། དེ་བཞིན་ཏོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་བྱིས་བཏབ་པ་དེའང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་ལྟ་སོ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་ཤེར་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་པ་རེད། འགྲེལ་པ་དེ་ཚོའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་འགྲེལ་པོ་ཅ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་བཟོ་འདུག ཁྱེན་ནའང་སྟབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ་ངས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཅིག་ལའང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཐོང་མེད།

ང་ལྟ་ངས་ཞུ་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ་དེ་སྤྱས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་རྒྱང་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས་ཞུ་གི་ཡོད། དེའི་ས་བཅད་འགྲེམས་སྟངས་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པའི་འགྲེལ་པ་བདུན་པོའི་ནང་མི་འདྲ་བ་སྟོ་ཚོགས་འདུག་པ་དེ་དག་སྟབས་བདེ་བོ་མ་མཐོང་བར་བརྟེན། ས་སོའི་གོ་ཚོད་ཐོག་ནས་ས་བཅད་བཀྲམས་ནས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་ཐན་བུ་འདྲ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་མཁྱེ་རྡན་པ་ཆུ་ཤེལ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད།

ས་བཅད་ལ་སྟོན་འགྱོ་དང་། དངོས་གཞི། མཇུག་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་འགྱོ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྱོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་བའི་སྟོན་འགྱོ་ནི་གླེང་གཞི་དེ་རེད། དེ་ཡང་། **འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྩོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ།** ཞེས་བཤད།། དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ་ཆཤས་ཤོག་མིན། རྟེས་སུ་བཀའ་སྩུད་པ་པོས་བསྡུས་པའི་སྐབས་སུ་སྩུར་བ་རེད། དེ་ཡང་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྩུད་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བཀའ་སྩུད་པའི་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ནི་འཇམ་

དགལ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྡུས་པའི་སྐབས་སུ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དུ་བཞུགས་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོའི་རི་ལའོ།། སུ་དང་མཉམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་ཅེ་ན། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་དུའོ།།། དེས་གང་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོའི་རི། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་བཅས་བསྟན། དེ་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ནི་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་གསུང་ཡུལ་ལྟ་དང་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏེ་བཤད་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རེད། འདིའི་ནང་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་རྡོས་སུ་ཡོད། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་མང་ཆे་བའི་ནང་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་མ་གཏོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་མེད། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་མདོ་རྣམས་རེད། འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་བརྗེན། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཡང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་རེད། དེ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་གླེང་གཞི་དེ་རེད།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོན་འགྱོ་ནི། **དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟས་མོའི་སྣོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།། ཡང་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་བལྟའོ།།** ཞེས་པའོ།། གོང་དུ་ཞུས་

པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞིའི་གླེང་གཞི་ནི་མདོ་ཚང་མའི་ནང་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གླེང་གཞི་ནི་མདོ་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོ་ལ་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་དགེ་སློང་
གི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཟབ་
མོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉེར་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
རེད། གང་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་གམ་སྨོས་གནང་ནས་བཞུགས་
པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་དེ་རྣག
ཏུ་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་མེད་པར་མཉམ་གཞག་ལ་མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་མེད་ཀྱང་།
མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྐུའི་མངོད་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཤེལ་བྱའི་སྣང་ངོར་མཉམ
པར་གཞག་པ་དང་མ་གཞག་པའི་སྐབས་ཡོད། ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་བཞུགས་པའི
སྐབས་སུ་མཇལ་ཁ་སོགས་མི་གཏོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་ལ་བཞུགས
པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་སོགས་ཡོང་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཉིང་མཚན་ལ
སྟོམས་པར་ཞུགས་མེད་ན་ཏེ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུ་ཚོག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དགེ
འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བཞུགས་ནུང་ཉིང་མཚན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཡོད་ན་བཀའ་འདྲི
སོགས་ཞུ་ས་མེད་པར་བརྟེན། འགོར་རྣམས་པན་ཚུན་བགྲོ་གླེང་གཞི་ཁ་རེད། སྐབས
དེར་སྦྱན་ར་ས་གཟིགས་དང་ཤཱ་རིའི་བུ་གཉིས་ཀྱི་དབར་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ས་བགྲོ
གླེང་གི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། ཕྱིར་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ
ཉིང་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཉིང་མཚན་གྱི
རྣམ་གྲངས་ཆ་ཅང་མང་པོ་ཐོབ་པ་བཤད་མི་དགོས། ཡིན་ནའང་ཉིང་མཚན་རེ་ལ་མཚན
རེ་འདོགས་པ་ལའང་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད། འདིར་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ
བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཉིང་མཚན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་གསུངས་ཤིང་། ཟབ
མོ་སྣང་བ་ཞེས་པ་ཟབ་མོ་ནི་སྟོང་པ་དང་། སྣང་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རེད། དེ་ནི་སྟོང་པ་རྟེན
འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རེད། གང་ལྟར་སྟོང་པ་ཡིན་

པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བའི་གནད་ལ་གཟིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་རེད། དེ་ཡན་གྱིས་སྟོན་འགྲོའི་ས་བཅད་ཟིན་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་ཤྲ་རིའི་བུས་ཏེ་བ་བཀོད་པ་དང་། སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པ། སྟོན་པས་རྡེས་སུ་གནང་བ་བཅས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཤྲ་རིའི་བུས་ཏེ་བ་བཀོད་པ་ནི། **དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ།། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལཝེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་།** ཞེས་པའོ།། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཞེས་པ་ནི་ཤྲ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་པ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལ་ཏེ་བ་གཏོང་ཐུབ་པའི་སྟོབས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། ལར་ནས་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཤྲ་རིའི་བུ་སྨྲྭ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་རྩུང་། དང་དོན་གཏུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ཤྲ་རིའི་བུ་ཉན་ཐོས་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་རེད། དེར་བརྟེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོང་པ་ལ་སྤྱད་པའི་སྐོར་ལ་བཀོ་གླེང་གནང་བའི་སྦྱོར་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤྲ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་གང་ལ་ལཝམ་མི་ཞེག་གིས་ཝེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཟབ་མོའི་སྦྱོང་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པཝམ་ལ་བསླབས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་སྤྱད་པར་འདོད་ན་ཇི་ལྟར་བསླབ་པཝམ་ཉམས་སུ་ཟློང་བར་བྱ་ཞེས་ཏེས་པ་རེད། སྤྱི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པཝམ།

འགྲེལ་པ་ཁ་ཤས་ནང་དག་ས་ལ་གནས་པ་ལ་བརྟེད། དེར་བཏེན་སྦྱན་རས་གཟིགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རེད།

གཉིས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པ་ལ། དབང་པོ་རྣལ་པོ་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལན་བཏབ་པ་དང་། དབང་པོ་རྟོན་པོ་ལ་དོན་བསྡུས་ནས་སྟག་ཚིག་གིས་ལན་བཏབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབང་པོ་རྣལ་པོ་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལན་བཏབ་པ་ལ། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བློ་ཆུལ། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བློ་ཆུལ། སྒོམ་ལམ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྒོམ་ལམ་རྣོ་རྩེ་ལྷ་བཅའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བློ་ཆུལ། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་ཆུལ་བཅས་བཞེ་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བློ་ཆུལ་ནི། **བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་ར་དྲ་ཏིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ།། ཤུ་རི་འི་བྱ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྒྲོན་པ་སྤྱད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྟོས་སུ་བལྟའོ།། གཟུགས་སྟོང་པའོ།། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའོ།། ཞེས་པའོ།། འདིར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནང་བུ་དང་བུ་མོ་གཉིས་ཀར་འགོད་སྒྲ་སྒྲར་བ་དེ་ཏ་ལམ་མེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནང་རྒྱ་ཏུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཞེས་མཉམ་དུ་ཡོང་བ་ནི་ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་གཅིག་ཁྱར་ཡོད་པ་བསྟན། མདོ་

ཚན་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞེག་རེད། འདི་ལ་འགྲེལ་བྱེད་པ་ཚོས་སྟོང་ཉིད་བཞི་འགྲུར་ཞེས་པའམ། ཟབ་མོ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཅིང། དེ་ནི་གཟུགས་སྟོང་པའོ།། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་རེད། དེས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཆར་ཚུལ་དང། ལྷག་པར་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན། དེའི་ནང་ཚོགས་སྦྱོར་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱ་དང་བལྟའོ་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་ནུས་པས་ཚོགས་སྦྱོར་ལ་སྦྱར་བ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་སྒྲས་ཤེས་པ་ཡིན་ཅང། ཚོགས་ལས་སྒྲས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་དང་བསམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་བསྒྲེད་པ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བྱང་དང་བསམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བསྒོམས་བྱང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲས་ལམ་དུ་འཕོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་བསྒོམས་བྱང་གི་ངོ་བོར་སོང་བའི་རྟེས་སུའང་གཉིས་སྣང་གི་དུས་བ་མ་ཚོད་པ་ཡིན་ཙང་སྟོར་ལམ་གྱི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱང།

སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པའི་སྒྲས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་གཞིར་བཞག་གིས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་གསུངས་ཡོད། ཁཿཀས་ཀྱིས་འདིར་ཀྱང་སྒྲ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཞིང། དེའི་གོང་དུ་དོན་ཞིག་མ་གསུངས་པས་ཀྱང་སྒྲས་བསྡུ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་དོན་ཀྱིས་བསྟན་པཱུ་ཀས་ལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་ང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ཁག་རེད། ང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ང་ཡི་གཙུགས་གཞིར་ཀྱང་པའི་ལྷ་

པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྟོས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས། ལགས་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་གསུང་ཚོས་སྒའང་ཀྱང་སྒྲ་དེ་ཡང་ཡང་ཙལ་བཏོན་གྱིས་ངེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྟེ་སྲིད་ཕྱང་པོར་འཇོན་ཡོད་པ།། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཇོན་ཡོད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱང་པོའི་སྟེང་གི་ངར་འཇོན་མ་ལྷོག་ན་འགོར་བའི་ཙ་བ་ལྷོག་མི་ནུས་པར་བརྟེན། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བལྟ་བ་གཞིར་བཞག་གིས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྟོས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན།

རྟེ་ལྟར་བལྟ་དགོས་ཤེ་ན། གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་པའོ།། གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། གང་གས་གཞི་རང་གི་ངོས་ནས་གང་ཡང་མེད་པའོ།། དེ་ནི་དག་བྱ་ངོས་འཇོན་མ་ཤེས་ན་ཁག་པོ་རེད། གང་ལྟར་གཟུགས་ནི་གང་གས་གཞིའི་ངོས་ནས་སམ་རང་ངོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་བཅལ་བའི་སྒྲབས་སུ་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཆ་རྒྱུ་མེད་ཅང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་རེད། གཟུགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་པའི་གཟུགས་དེ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར།

མདོར་ན་གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་འགྲུབ་དགོས། དེ་འདྲའི་གྲུབ་དོན་ཡོད་ན་བཙལ་ན་རྟེན་དགོས་ཀྱང་མི་རྟེན། གལ་ཏེ་རྟེན་ན་རྫི་འགག་བྱ་བྱེད་སོགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས། གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེ་ན། གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་

དུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གཟུགས་དེ་འཇོག་ཐུབ། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གས་གཞིའི་སྟེང་དུ་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་གཟུགས་ཤེག་ཡོད་མེད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགྱོད་སྒྲས་མ་རྟེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལུགས་རིང་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཟུགས་དེ་ཡོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་རྟེད་རྒྱུ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་གོ་ལྟོག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ཏོ་ཞེ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཙལ་ནས་མ་རྟེད་པའི་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བར་བརྟེན། དེ་ཡང་གཞན་མིན་ཞེས་པའོ།། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དང་གཟུགས་གཉིས་ལྟོག་ཆའི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་གཅིག་པ་རེད། སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲུ་ལུགས་ལྟ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཡོད། དེ་ནི་མདོར་ན་དགག་ཕྱོགས་དང་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གང་ནས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་འབབ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དམེ་རགས་པ་ཙམ་ཞུ་ན། དབྱུག་པ་ཞིག་སྟེང་ཐོག་སྨོང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ན། དབྱུག་པ་དེ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལངས་མི་ཐུབ་ཅེས་བརྗོད་ན། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལངས་ཐུབ་པ་བཀག་པའི་དགག་བྱའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་འཕངས་པ་རེད། ཡང་དབྱུག་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟལ་ན་ལངས་ཀྱི་རེད་ཅེས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་མ་བརྟེན་པར་ལངས་མི་ཐུབ་ཅེས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གོ་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྣང་བ་གྱུབ་པ་རེད། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པོ་བློ་ལ་འཆར་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རེད། ངག་ནས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རེད། དོན་གྱི་

གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡིན་ནའང་རེད། གང་ལྟར་བན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་པ་མ་གཏོགས། མ་ལྟོས་པའི་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་འཚར་ན་འགྲིགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའོ་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཕུང་པོ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། དེ་ཡན་གྱིས་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ། བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཡིན།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི། **ཀླུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགག་པ། ཏི་མ་མེད་པ། ཏི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ། བྲི་བ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པའོ།།** ཞེས་པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོན་བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སྣང་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་བ་མ་གཏོགས། ཚོས་ཅན་མཐོང་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་དག་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། ཏི་མ་མེད་པ། ཏི་མ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ། བྲི་བ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པ་བཅས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་བསྟན། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་སྟོན་ཚུལ་རྣམས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི། **ཀླུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཚོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་བྱེད་རྣམས་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད། མིག་མེད། ཤ་བ་མེད། སྣ་མེད། ལྕེ་མེད། ལུས་མེད། ཡིད་མེད། གཟུགས་མེད།**

སྒྲ་མེད། ཏྲ་མེད། ར་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད། མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ།། མ་རིག་པ་ མེད། **མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས། ཀུ་ཤི་མེད། ཀུ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ།། དེ་** བཞིན་**དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་** མེད། **ཐོབ་པ་མེད། མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ།།** ཞེས་པའོ།། སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྟོར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དས་འདི་ལ་བཤད་སྟངས་ཟན་བུ་མི་འདྲ་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྟང་ནུ་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུའི་གནས་སྐབས་སུ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྟང་ནུ་བ་པའི་བློ་དེ་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་སྒོམ་ལམ་གྱི་གཉིས་སྟང་ནུ་བ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྟང་བར་བརྟེན། བསྒོམས་པ་རིམ་གྱིས་གོང་མཐོར་སོང་ན་སོ་སོའི་ངོ་སྤྲལ་གྱི་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་ནས་ལམ་གོང་མར་བགྲོད་ཐུབ་ཅེས་བཤད།

ལྷག་པར་སྒོམ་ལམ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྒོབ་ཚུལ་ནི། **ཀླུ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ།** ཞེས་པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་ས་ནས་ས་འཕོས་ཏེ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྒེབས་པ་ན་གཙོ་བོར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་མེད་པ་ལ་བསླབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཐབས་ཀྱི་ཚལམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་གིས་སྒོམ་ལམ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་བམ་སྒོམ་

ལམ་སྐོར་དགུའི་སྦྱང་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྦྱངས་པ་རེད།

བཞི་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། **སེམས་ལ་སྒོམ་པ་མེད་པས་སྐྱག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ།།** དུས་གསུམ་དུ་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།། ཞེས་པའོ།།། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བློ་དེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྨྲིས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་སྨྲིས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་སེམས་ལ་སྨྲིས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ལ་སྨྲིས་པ་མེད་པས་སྐྱག་པ་མེད་པར་གྱུར། སྐབས་འདིར་ཁྱད་པར་ནི་སྨོན་ལམ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་ཚོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཉམ་བཞུག་དང་རྟོས་ཐོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བརྗོད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ཞེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློའི་ས་བོན་བཀག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་རེད། ད་ལྟར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཅམ་མ་ཟད། དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱོ་ཐུབ་པ་བཟོས་ནས་ཤེས་རབ་སྦྱང་དགོས། དེ་ཡན་ཀྱིས་དབང་རྩལ་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལན་བཏབ་པ་དེ་ཟིན་པ་རེད།

གཉིས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་དོན་བསྡུས་ནས་སྟག་ཚིག་གིས་ལན་བཏབ་པ་ནི། **དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟག་ཚིག། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྟག་ཚིག། ཟླ་ན་མེད་པའི་སྟག་ཚིག། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་སྟག་ཚིག། ཐུག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་རབ་**

ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྡུག་པ། མི་རྣྲན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡུག་སྦྱས་པ། ཏཱདྱ། ཨོཾ་གཏེ་གཏེ་ཕྱ་ར་གཏེ་ཕྱ་ར་ཥཾ་གཏེ་པོ་ཏྲི་ཥ་ཏྲ། ཀུ་རཱི་ཡི་བྱ། བྱང་ཆུབ་ཝེམས་དཔའ་ཝེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གསང་སྦྱགས་དང་། སྐབས་འདིའི་སྦྱགས་གཉིས་པོ་མི་འདྲ་བ་རེད། མདོར་བསྡུས་ན། སྦྱགས་ལ་གསང་སྦྱགས་དང་རིག་སྦྱགས་ཞེས་གཉིས་སུ་བཤད་ཅིང་། དཔེར་ན། དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་གསང་སྦྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པར། གསང་སྦྱགས་དང་རིག་སྦྱགས་ཀྱི་བདག་པོ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བརྗོད། རིག་སྦྱགས་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གསང་བའི་སྦྱགས་དེ་མིན་རྟང་། སྦྱགས་ཚོག་གི་ངོ་བོར་བརྫུད་ནས་འགྲོ་བར་བཏེན་དེ་ལ་སྦྱགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར། དེའི་སྐོར་རྟོག་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཙང་རྒྱས་བཤད་ཞུ་རྒྱུ་མིན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནང་གཟུངས་ཞེས་པ་དེ་དག་ལས་ཁཤས་སྦྱགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁཤས་མངོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཚོག་བྲངས་པའི་སྦྱགས་དེ་འབྲ་འདུལ་བའི་ནང་དུའང་ཡོད་ལ། འབྲུམ་དང་ཉིས་ཁྲིའི་ནང་དུའང་ཡོད། དེ་ཚོ་གསང་སྦྱགས་མིན་པར་རིག་སྦྱགས་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྱོ་བ་རེད། སྐབས་འདིའི་སྦྱགས་ཞེས་པའང་དེ་མཚུངས་རེད། དེས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱགས་ཞེས་པའི་རིག་པ་ནི་ཐུགས་རིག་པ་རེད། ཐུགས་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱགས། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱགས་ནི་སྒྲིག་པ་མ་སྒྲང་བ་ཆགས་སྒྲིག་པ་སྒྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མི་མཉམ་པ་ཆགས་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱགས། སྦྱག་བསྡལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྦྱགས། དེ་དག་ནི་མི་རྣྲན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱགས་སྒྲས་པ་ནི་ཏཱདྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོཾ་གཏེ་གཏེ། སོང་ཞིག ।སོང་ཞིག ।ཕ་ར་གཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ཞིག ।ཕ་ར་ཥཾ་གཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སོང་ཞིག ।བོ་ཏྲི་ཥ་ཏྲ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞི་ཚུགས།

ཅེས་པའོ།། འདིར་གཏེ་གཏེ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཚོགས་ལམ་དུ་སོང་ཞེག །ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་སོང་ཞེག ।སྦྱ་ར་གཏེ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་སོང་ཞེག ।སྦྱ་ར་སོ་གཏེ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་སོང་ཞེག ।བོ་ཏྲི་སྦ་ཏྲ་ཞེས་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ནས་མི་སློབ་ལམ་མམ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོང་ཞེག་ཅེས་པའི་དོན་རེད། མདོར་ན་ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་བཅས་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབས་ནས་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་སོན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་རེད། འདིའི་དཔར་མ་མང་པོའི་ནང་གཏེ་གཏེ་ཞེས་པའི་སྔོན་དུ་ཚོ་ཞེས་པ་མེད་པ་མང་པོ་འདུག ।འོན་ཀྱང་བཀའ་འགྱུར་དཔར་མ་ཆེང་པའི་ནང་དེའི་དབུར་ཚོ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད། གཞན་དུ་སྦ་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་བཏེན་དབུར་ཚོ་ཞེས་པ་མེད་ན་སྤྱགས་ཆོག་གི་འགྲོ་སྟངས་ལྟར་ན་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱགས་དེ་སྟབས་བདེ་བོས་བཤད་ན། རྒྱུགས་ཤེག ।རྒྱུགས་ཤེག ।པར་རྒྱུགས་ཤེག ।ཐག་རིང་བོར་རྒྱུགས་ཤེག ।ཚུར་འོག་མ་ཡོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ཡན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་དོན་བསྡུས་ནས་སྤྱགས་ཆོག་གིས་ལན་བཏབ་པ་དེ་ཟིན་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་སྟོན་པས་རྟེས་སུ་གནང་བ་སྟལ་བ་ནི། **དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་འཛིན་དེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྒྲོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། ལེགས་སོ།། ལེགས་སོ།། རིགས་ཀྱི་བུ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ།། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།།** ཞེས་པའོ།། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྒྲོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་ལེགས་སོ་འདམ་འགྲིགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གསུང་ཚུལ་ནི། ལེགས་སོ།། ལེགས་

སོ།།ཨ། རིགས་ཀྱི་བྱ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ།། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ། འདིར་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས་ཞེས་པ་དེ་སྦྱོང་པ་པོའི་ཚིགས་རེད། དེ་ནི་ལེགས་སོ་གནང་བ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་རེད། ལེགས་སོ་ཇི་ལྟར་གནང་ཚུལ་ནི། ལེགས་སོ།། ལེགས་སོ།། ཞེས་པ་མན་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ངོ་མ་དེ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚིགས་ཉིས་བརྒྱགས་གསུངས་པ་ནི་ནན་ཏན་གནང་བ་རེད། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་དེ་རང་རེད། ཁྱེད་རང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་དགོས།ཨ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

བཞི་པ་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ནས་མངོན་པར་བསྟོད་པ་ནི། **བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤྲ་དྭ་ཏིའི་བུ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཕོར་དེ་དག་དང། ལྷ་དང། མི་དང། ལྷ་མ་ཡིན་དང། དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ།།** ཞེས་པའོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ལ་ལེགས་སོ།། ལེགས་སོ།། ཞེས་བསྩལ་བའི་རྟེས་སུ་ཤྲ་རིའི་བུ་དང་སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཚང་མས་དགའ་དང་སྨོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པ་རེད། འདིར་ཤྲ་རིའི་བུའི་མཚན་དང་སོ་བྱང་བ་ནི་དགེ་སློང་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་རེད། རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་རབ་ཏུ་མ་བྱང་བ་གཉིས་སོ་རྟེན་གྱི་ཚ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གྲོང་གཞིའི་ནང་དུལར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་སྨོན་ལ་བྱང། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཕོར་ཞེས་པའི་ནང་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གཉིས་ཀ་འདུས།

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ནི། **བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཇི་གྲགས་སོ།།** ཞེས་པའོ།། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་བརྗོད་སྡུར་ཤེག་རེད། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་ཏཱི་ཀཱ་ཞེས་པ་སྙིང་དང་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག ।

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིམལ་མིཏ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་སྟེས་བསྒྱུར་ཅིང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། དཔལ་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་གི་དགེ་རྒྱས་བྱེ་མ་གླིང་གི་ཅིག་ངོས་ལ་བྲིས་པ་དང་ཞུ་དག་ལེགས་པར་བཀྲིས་སོ།། །།

(རྗེ་ལྷར་ལྷོ་ཀོ་རི་ཡའི་རྒྱལ་ས་སི་ཏོལ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་དགོན་བསླབ་གསུམ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་།།སྒྲུབས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ ༢༠༡༤ ཕྱི་བླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཚོས་ཚོགས་དེའི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་གསུང་ཚོས་བསྒྱལ།)

༢ ས྅ོར་བའི་ཚོས་བྱེད་གི་བཀའ་ཁྲིད།

ཉིན་དང་པོ།

(༡༩༩༠ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡)

སྟོན་འགྲོ་ཚོས་བཤད།

ཀཱཥ།། ཐོག་མར་བླ་སྨོན་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིཉམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཅུ་བཏིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཐོར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་སྐད་དང་གླུ་དང་གཙོར་སྦྱིན་སྐད།། བྱལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་བོར་ལས་ལྷག་ འདི་འདྲ་རྟེད་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན།། རྟེད་དཀའ་འཇིག་སྣ་ནམ་མཁའི་གློག་དང་འདྲ།། ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན།། སྙན་པ་འཕྲང་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ལྡུར་ནས།། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དགོས།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་འདོད་ཞིང་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ང་ཚོས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་འཐོབ་དཀའ་བ་དལ་བཅུད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། མཇལ་དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། འཕྲད་དཀའ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྣྱུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཤེས་གསེས་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་དལ་བའི་རྟེན་འདི་དོན་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱུ་དང་དགེ་ངོ་བོ་བཅས་གང་གི་སྟོབ་ནས་བསམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་རྟེད་པར་དཀའ་བ། དེ་བཞིན་རྟེད་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཡང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བར་ངེས་པ་དང་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བརྟེན་ནས་མཁའི་གློག་ལྟར་འཇིག་སྟ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚེ་འདི་སྔང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཞིང་པས་སྤྱན་པ་འཕྲུར་བ་ལྟ་བུའི་སྙིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཉིན་དང་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཚེ་ལྟག་རྗེ་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་རིང་ལ་སྙིང་པོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཟླངས་ནས་མ་མཐའ་ལའང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མདུན་མ་སྣྱུབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལས་ལྟག་པ་བྱང་ན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྣྱུབ་ཐུབ་པ། རབ་ཏུ་བྱང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྣྱུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་རེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན་པ་རེད།

དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྣྱུབ་པའི་ཐོག་ནས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྣྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་ལ་ཚོས་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཐོས་པ་མ་བྱས་པར་ཚོས་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་མེད། དེར་བརྟེན་དེས་པར་དུ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཟླང་བྱའི་ཚོས་རྣམས་ཟླ་མའི་ཐུང་ནས་ཐོས་པ་གསས་གྱི་རྒྱུ་དང་། ས་སོས་དགེ་ཆ་བགྱིས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐོས་པ་མ་བྱས་པཉམ་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པར་ཚོས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཙམ་ཡོད་ནའང་སྦྱིགས་བཏང་ངས་པ་ཙམ་དང་། ལུས་ངག་གིས་ཕྱག་འཚལ་སྐོར་སྟོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རང་གི་སེམས་དེ་བཅོས་ནས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་རྒྱུ་དེ་ཁག་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་དགོས་ཤིང་། ཐོས་བྱའི་ཚོས་དེའང་ཡང་དག་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་སོ་སོའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྣྱུབ་པའི་

ཐབས་ལ་འོས་འཚམས་དགོས་རྒྱུ་དེའང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྱོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཚང་དགོས། སྤྱོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཚང་བའི་ཐོག་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་ཐོག་མ་ཆོས་བྱེད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ལ་རྗོ་བོ་རྟེ་དབལ་ལྷན་ཨ་ཏིཥཱ་པའི་བླ་མ་གསེར་གླིང་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྤྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དམ་མན་ངག་གི་རྒྱུན་དེ་བྱུང་བ་རེད།

སྤྱིར་ལམ་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་དགེ་སྦྱིག་གི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྤྱོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་ཚ་ཚང་བ་བྱུང་ན་བྱ་བ་དེ་སྟོངས་ཆे་བ་དང་། ལས་ཡིན་ནའང་སྟོངས་ཆे་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ན་ལས་དེ་སྟོངས་ཆे་བ་མི་ཡོང་བ་རེད། ལྷག་པར་དུ་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྤྱི་དང་། དམིགས་སུ་བཀར་ནས་ལམ་ལ་བློ་སྤྱོང་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟོམ་བྱའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཉམས་ཐོང་འཐོན་མེན་ནི་དེའི་སྔོན་ཏུ་ཆོགས་བསགས་སྤྱི་ཕ་སྦྱངས་དང་གསོལ་འདེབས་སོགས་སྤྱོར་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱས་མེན་ལ་རག་ལུས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་བརྒྱུད་པ་ནས་བྱུང་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པའི་སྔོན་འགྲོ་ལ་སྤྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་སྐོར་ལ་ད་རེང་ང་ཚོས་འཛིན་ཉན་མཛོར་བསྡུས་ཤིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། སྤྱིར་སྤྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཚུལ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་དཔྱིས་པོ་ཟླ་མ་འཛམ་དཔལ་ལྷུན་འགྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་སྤྱོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མཁྱེན་རྒྱུན་གཞིར་བཟུང་ཐོག་ནས་འཚང་ཉན་ལུ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མཁྱེན་རྒྱུན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་འདིར་དཔར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྟེལ་གནང་ཡོད་ཙང་། ཁྱེད་རང་ཆོས་གཟིགས་རྒྱ་ལའང་སྟབས་བདེ་ཡོང་རྒྱ་རེད། གང་ལྟར་བཤད་བྱའི་དམ་བའི་ཆོས་དེ་སྤྱོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མཁྱེན་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་མདོར་བསྡུས་བཤད་

རྒྱུ་ཡིན། སྒྲོར་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲོར་བའི་ཚོས་ཕྲུག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོན་འགྲོ་
དང་། དངོས་གཞི། མཇུག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོན་འགྲོ་བ་བའི་སྐོར་དེ་ཡིན་པ་རེད།
ཡིན་ནའང་ལས་དང་པོ་བ་ཚོས་ལ་ཞུགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཚོས་ཚོས་ཕྲུག་པོ་འདི་ཉམས་སུ
ལེན་ཐུབ་ན་དེ་རང་གིས་ཚོས་དངོས་གཞི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། སྐྱེས་བུ
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སོགས་ལམ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ
སྒོམ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོར་བའི་ཚོས་ཕྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཚང་བ་བྱེད
ཐུབ་ན་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། ས་ཚོད་ཡོད་པ། ཚོས
ཞེས་པ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན
བྱེད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་ནི་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་དེ་རེད། གསུང་ཆོས་གོ་སྒྲིག་གནང
མཁན་ཚོས་མོན་གྱི་ཁུལ་ལ་གླ་བཅུན་དང་ཁྱིམ་པ་ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན་མང་པོས
སྒྲོར་ཚོས་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འདོན་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་གསུང་གི་འདུག །དེར
བཏེན་གལ་ཏེ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱུན་དུ་འདོན་པའི
སྐབས་སུ་དོན་རྣམས་མཁྱེན་ནས་གསུང་ཐུབ་ན་བོད་པའི་ཁ་རྒྱུན་དུ་ཚོག་བཟང་པོ་ཞལ་ནས
གསུངས། དོན་བཟང་པོ་ཡིད་ལ་དྲན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོག་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང
རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ད་རེང་འདིར་སྒྲོར་ཚོས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ལའང་ཐོག་མར་ཚོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཏེན། ཚེ
འདི་སྔོང་གི་མངོན་འདོད་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མངོན་འདོད་ཙམ་མིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་འགྲུབ་པར་འཚོབ་དགོས་པ་དང་། དེ་འཚོབ
པའི་ཆེད་དུ་དམ་ཚོས་ཉན་རྒྱུ་ཡིན་བསམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཐོག
ནས་ཚོས་ཉན་དགོས་པ་དང་། ཉན་པའི་ཚུལ་དེའང་འགལ་ཀྱེན་སྟོང་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ
དང་། མཐུན་ཀྱེན་འདུས་ཤེས་བྱུག་བསྟེན་པ་སོགས་ཚོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས

ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནས་བྱང་བ་ལྟར་གསལ་བཤད་ནས་གསན་དགོས་པ་རེད།

སྤྱིར་བཤད་སྨྲོར་བའི་ཆོས་དྲུག་སྒོར་ལ་ཐུན་བཅའ་ཞིག་ཡོས་ངོ་སྨྲོད་བྱེད་དགོས་བྱང་ན་འདི་ལའང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དཔེར་འཚད་ཉན་གྱི་དུས་ཚོད་ཉིན་ཞས་ལས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐུན་ཡང་ཐུང་ཐུང་། དེ་བཞིན་མོན་སྒང་དུ་བསྒྲུར་དགོས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཞིག་ཚགས་པོས་འགྲོ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་མེད། དེས་ན་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་དང་ཚོག་དོན་ཙམ་ཞུ་རྒྱ་མ་གཏོགས། རྒྱས་བཤད་དང་དོན་གྲགས་གཅོད་སོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲབས་ཁག་པོ་རེད་འདུག །དེ་བཞིན་དེ་རིང་ཉིན་དང་པོར་སྨྲོར་ཆོས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཟློ་མའི་ཐུག་བཞེས་ལྟར་བཏོན་པ་ཡིན་ཙང་དེ་ལའང་དུས་ཚོད་དགའ་རབ་འགོར་བ་རེད། དེས་ན་བར་དུ་ཆོས་མཚམས་གཞན་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ཐོག་མ་སྨྲོར་བའི་ཆོས་དྲུག་ནི་དང་པོ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པའི་དོན་ཚན་གཉིས་འདུས་ཤིང་། སྨྲོར་བའི་ཆོས་རེའི་ནང་དོན་ཚན་གཉིས་རེ་ཡོད། ཐོག་མར་གནས་དང་ཁང་པ་བྱི་དོར་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ཡང་གང་བརྒྱབས་ནས་གཙང་མ་བཟོ་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡུལ་ལམ་བྱིན་རླབས་ཞུ་བའི་ཡུལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་རྒྱ་དེ་རེད། གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཙལ་ལ་བགོད་པ་མཇོས་པར་བཤམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆོད་པའི་རྒྱ་གཡོ་དང་མ་འདྲེས་པའམ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བཙལ་ནས་དེ་བགོད་པ་མཇོས་པར་བཤམ་རྒྱ་དེ་རེད། གསུམ་པ་སྦྱན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྦྱང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟན་ནས་སྨྲོད་ལམ་ཅི་བདེར་འགོད་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་རྒྱུད་དང་འདྲེས་དེས་ས་ལ་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད། དགེ་སྨྲོར་བྱེད་པའི་སྒྲབས་རང་ཉིད་བསྡུད་སའི་གཏན་དང་ཁྲི་ཇི་ལྟར་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཇི་ལྟར་བཅོས་ནས་བསྡུད་དགོས་པ། དེ་ནས་དགེ་སྨྲོར་གྱི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད། ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་ཚོག་ཙམ་འདོན་པ་མིན་པར། སེམས་ལ་གཡོ་འགྱུལ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡོང་དགོས་པ་དེ་རེད། བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་

པ་ནི་སྒྲོར་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་པོ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱིན་པ་སྦྱང་རྒྱ་དེ་རེད། ལྷ་པ་བསགས་
སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལན་བདུན་པ་མཆྭ་ལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ་དེ་རེད། སྤ་ཏ
པ་བཤགས་པ་དང་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གནད་
བསྡུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་དེ་རེད། གྲྭ་ར
བཏང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། ཡན་ལག་བདུན། ཡན་ལག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི
འདྲ་བ་དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོར་ཆོས་ནང་གི་ཡན་ལག་བདུན
གྱི་འགྲོ་སྣང་དེ་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྒྲོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནས་གསུངས་པ
བཞིན་རེད། དེ་ཡང་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབྱུལ་བ། སྤ་ཏ
པ་བཤགས་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རངས། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ། ཕྱ་ངན་ལས་མི
འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། དགེ་བ་བསྟོ་བ་བཅས་རེད། རྒྱུ་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ
མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འཇེས་རེས་སུ་བྱ་བ་ནི་བསགས་སྦྱང་གནད་དུ་བསྡུན་པ་སོང་བའི
རྗེས་སུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལམ་གང་དང་གམ་བསྐོམ་ནའང་དེའི་ཏོགས་པ་ལྷུར་དུ་སྐྱེ་བའི
ཆེད་དུ་བླ་མ་ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཚོགས་ལ་གསོལ་འདེབས་མན་ངག་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང
འཇེས་རེས་སུ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་བཏོན་པ་མིན་པར། གསོལ་བའི་འདེབས
པའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟར་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པ་དེ་བླ་མའི་མན་ངག་བཞིན
དུ་རང་གི་རྒྱུད་དང་འཇེས་རེས་སུ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། སྒྲོར་ཆོས་དེ་དག་སྟོན་དུ་འགྲོ་ན་ལམ
བསྐོམ་པའི་སྟོད་དུ་རྩང་བཤམ་འོས་ཆོས་ཚང་བ་ཡིན།

སྒྲོར་བའི་ཆོས་དང་པོ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ་པ།

སྒྲོར་བའི་ཆོས་དང་པོ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ་པ་དེ་
རེད།། གནས་ཁང་ཞེས་པ་ཆོག་གཉིས་རེད། གནས་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱབ་པ
བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཁང་པ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་སྒྲོར་བྱ་སའི་ཁང་པ་རེད། བྱི་ཞེས་པ་ནི་གང

སྟེགས་རྣམས་འཕྱག་རྒྱ་དང་། དོར་ཞེས་པ་ནི་གང་སྟེགས་རྒྱུ་རྒྱ་བཟོས་པ་རྣམས་འདོར་ཚུལ་དེ་རེད། ཆོས་ཚད་ལྡན་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་བཟང་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཆོས་ལམ་དུ་ལྷོང་དགའ་ཞིང་། དེར་བརྟེན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནང་། ཐོ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ།། ལེགས་པར་རྟེད་དང་གནས་བཟང་དང་།། ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་།། རྣལ་འབྱོར་བའི་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན།། ཞེས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གནས་ཇི་ལྟར་དགོས་པ་དེ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་ལེགས་པར་རྟེད་དང་ཞེས་པ་བླ་མ་དང་དགེ་ཚ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྟེད་སྒྲུབ་དང་། གནས་བཟང་བ་ཞེས་པ་ནི་འདུ་འཛི་དང་སྐད་ཅོར་སོགས་བར་ཚད་ཉུང་བ། ས་བཟང་བ་ཞེས་པ་ནི་ས་ཆུ་མེ་འཕྲོད་པ་དགེར་ན་ཀ་ཅང་ཚ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཀ་ཅང་གྲང་བར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་མེད་པ། གྲོགས་བཟང་བ་ཞེས་པ་ནི་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཡོད་པ། རྣལ་འབྱོར་བའི་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཟས་གོས་གནས་མལ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མི་བོངས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།

གནས་ཁང་བྱ་དོར་ནི་སྤྱོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ཡོང་དགོས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་གང་དུ་ཉམས་ལེན་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་དང་ཁང་པ་དེ་ཁོར་ཡུག་གཙང་མ་ཞིག་དང་། ལུས་སེམས་ལ་འཕྲོད་པོ་སོགས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཁོར་ཡུག་མི་མཐུན་པའི་ནང་རྒྱུན་རིང་པོ་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་དཀའ་བ་རེད། གང་སྟེགས་བྱ་དོར་མ་བྱས་པར་མང་པོ་བས་གས་པ་ཡིན་ན་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དེ་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཞིང་། ཁང་པའི་ནང་དུའང་གང་སྟེགས་མང་པོ་ཡོད་ན་ཁང་པའི་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བ་རེད། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མར་གནས་ཁང་བྱ་དོར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ། སྒྲུན་འདེན་པ། དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན། ཐུབ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་སྒྲུན་འདེན་ཞུ་ཡུལ་དེ་གཙང་མ་དགོས། དགེས་ན་དེང་སང་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་ཆེན་དགོན་ཆེན་ལེགས་པའི་ཁང་པ་དང་

སྲང་ལམ་སོགས་གཙང་བཟོ་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཙང་མ་མེད་ན་མ་གྱས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚོགས་ཞིང་སྦྱན་འདྲེན་པ་དང་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གང་དུ་སྦྱན་དང་བའི་ཡུལ་དེ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་གཙང་བའི་རྩལ་རྣམས་གང་བདར་དང་། གང་བདར་བྱས་པའི་རྩལ་རྣམས་གནས་ཤེག་ལ་དོར་ནས་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་པ་རེད།

སྒྲོར་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་འགྲོ་བ་མི་ཙམ་མིན་པར་སྲོག་ཆགས་ཚང་མར་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་གང་རེད་ཅེ་ན། ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་སོང་བའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་དེ་རེད། ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒྲོར་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བྱས་ནས་གད་སྟེགས་དང་རྫས་བན་པ། མི་གཙང་བ་དེ་དག་གང་སར་ཁྱབ་སྟེལ་བྱས་པར་བརྟེན། དེའི་དབང་གིས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་རིམས་དང་། ཚེ་ཐུང་བ། ལུས་མི་བདེ་བ་མ་ཟད། སྲོག་ཆགས་གཞན་ལའང་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱེད་ཅས་པ་དེས་གང་སྟེགས་རྩམས་ངོ་ཤེས་དགོས་པཨང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་སྟེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་དཀའ་ཡང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཚན་རིག་ལེགས་བྱང་སྒྲིག་འཛུགས་ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) (UNESCO) ཀྱིས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་གནས་དང་བྱ་བ་ལས་ལོགས་སུའམ་མི་མཐུན་པར་ཕྱིན་ན་གང་སྟེགས་རེད་ཅེས་སྨྲ་དོན་ཞིག་བཞག་འདུག ।དགེར་ཟས་ཞིམ་པོ་ཞིག་སྟེར་མའི་ནང་ཡོད་ན་དེ་ནི་བཟའ་རྩང་བ་ཡིན་པས་གང་སྟེགས་ཆགས་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཟས་ཞིམ་པོ་དེ་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བོར་ཡོད་ན་དེ་ཁྱེ་སོགས་ཀྱིས་བཟའ་ན་མ་གཏོགས་མིས་བཟའ་མི་རྩང་བ་ཆགས་ཟིན་པས་གང་སྟེགས་སུ་ཐྱུང་

པ་རེད། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བྱ་བ་གང་གི་ཚེད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ལ་མིན་པར་བྱ་བ་
གཞན་ཞིག་ལ་བཀོལ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་གང་སྟེགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། དགེར་ན་མགོའི་
ཞྭ་མོ་ཞིག་བཅོག་པ་ཟླུག་སྟོང་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ན་ཞྭ་མོ་དེ་གང་སྟེགས་ཆགས་པ་རེད།
གང་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་གང་
སྟེགས་ཆགས་པ་ནི་དགེར་ན་ཕ་ཡོར་དང་ཤེང་ལོའི་སྟེར་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ཇི་སྲིད་དུ་དེའི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གང་སྟེགས་མིན་ཞིང་། ཇ་བཏུངས་ཟིན་པ་དང་ཟས་བཟས་ཟིན་
པའི་རྗེས་སུ་དེ་གང་སྟེགས་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་སྟེགས་ཆགས་དོར་བ་ནི་
གནས་ཁང་བྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཕྱི་རོལ་གནས་སོལ་རྒྱུན་གྱི་དུས་སུ་གང་སྟེགས་
ཕྱི་ལ་འདོར་རྒྱུར་དཀའ་བལ་གང་ཡང་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། གང་སྟེགས་ཚང་མ་རང་
བཞིན་འབྱུང་བའི་གནས་བབས་དང་མཐུན་པར་ཤཱཀ་རྱ་རེད། སོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་དང་
མེའི་ལུས་རྟེན་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ནའང་ཤེ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཇོ་དེ་གང་སྟེགས་ཆེ་ཤོས་
ཤིག་རེད། དེ་མེར་བསྲེགས་བཏང་བ་དང་། བྱར་སྤྱིན་པ། ཆུ་ལ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནའང་
རང་བཞིན་གྱིས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་རྣམས་སོ་སོའི་འབྱུང་བའི་ནང་ཕྱིམས་ནས་
གང་ཡང་མ་ལྟག་པར་བརྟེན་དེས་ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད།

དེང་སང་བརྒྱ་ཕྲག་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་གང་སྟེགས་མང་པོ་ཞིག་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་
སོང་ནའང་ཉམས་ནས་འབྱུང་བར་མ་ཕྱིམས་པར་ལྟག་པ་མང་པོ་རེད། གང་སྟེགས་དེ་ཚོ་
ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། དགེར་ན་འགྲིག་ཤོག་གི་སྟོད་རྣམས་
བསྐྱར་དུ་འགྲིག་ཤོག་གི་དངོས་པོ་བཟོས་ན་མ་གཏོགས། དེ་ཉམས་རྒྱད་ཕྱིན་ནས་མེད་
པར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད། ད་ལྟ་ས་གནས་ཁ་ཤས་ནང་པོ་ལི་ཕེན་ (Polythene) ཞེས་པའི་འགྲིག་
ཤོག་སྲབ་པོ་དེ་ལམ་ནག་གི་འོག་ཏུ་བཏིང་རྒྱུར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་རེད། དངོས་པོ་གཞན་
རྣམས་སོ་སོའི་འབྱུང་བའི་ནང་ཕྱིམས་རྩུང་། འགྲིག་ཤོག་སྲབ་པོའི་ཟླུག་སྟོང་དེ་ལམ་ཐུར་
དུ་འདོར་བ་དེ་ཚོ་མ་ཉམས་པར་དེ་རང་ལྟག་པར་བརྟེན་བ་ཕྱུགས་སོགས་ཀྱིས་བཟས་ཏེ་

གཞོན་པའི་དཀའ་བལ་ཡོང་ཐུས་རེད། དེ་ལས་དེང་སང་འཕྲལ་ཆས་རིགས་ཀྱི་གང་སྟེགས་ (E-waste) དེ་ཉིན་ཚབས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། དགེར་ན་གཟུགས་མཐོང་རྒྱང་འཕེན་ (Television) དང་། ཀམ་པི་ཏུ་ཏར། (Computer) རྒྱང་འཕེན་ (Radio) སོགས་ནང་ཟླུག་རྒྱའི་མེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆུའི་ནང་འགོར་ན་ཆུ་བཅོག་པ་བཟོ་བ་དང་། ས་འོག་ཏུ་སྦས་ན་ས་བཅོག་པ་བཟོ་བ། གང་དུ་ཡིན་ནའང་མི་འགྲིགས་པར་ཤུག་རེད། དེ་ལས་ཏ་ཅང་ཉིན་ཚབས་ཆེ་བ་ནི་རྡུལ་ཕན་མཆོན་ཆའི་རིགས་ཀྱི་གང་སྟེགས་ (Nuclear waste) དེ་ཚོ་རེད། དེ་ནི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་ལ་གང་དུ་བཞག་སའི་ས་ཆ་ཚང་མ་འཕྲོ་བརླག་གཏོང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་སྟེགས་རྣམས་བྱེ་དོར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཁགས་ཤོས་རེད། དེས་ན་ང་ཚོས་གང་སྟེགས་དེ་ཚོའི་རིགས་རྣམས་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པར། སོ་སོའི་ངོས་ནས་གང་སྟེགས་རིགས་དེ་ཚོ་བཟོ་མི་དགོས་པ་གཙོ་འདོན་བྱེད་དགོས། རྒྱས་སྲོང་ངན་པའི་གང་སྟེགས་དང་། འཕྲལ་ཆས་ཀྱི་གང་སྟེགས། རྡུལ་ཕན་མཆོན་ཆའི་གང་སྟེགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཞོན་འཚེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་སྟེགས་དེ་དག་འདོར་ས་ཆ་ཅང་རྟེད་ཁག་པོ་རེད། གང་དུ་འདོར་ནའང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་སོགས་ཆ་ཚང་ལ་གཞོན་རྒྱུ་ཞིག་རེད།ཁ། དེར་བརྟེན་བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་སྤྱན་འདྲེན་འོས་པ་དང་། རང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འཚམས་པའི་གནས་ཁང་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་དགོས་ན་གང་སྟེགས་རིགས་དེ་དག་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཉེ་བར་མི་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེས་ན་གནས་ཁང་ཞེས་པའི་གནས་ནི་རང་ཉིད་གནས་ཡུལ་གྱི་གོང་གསེབ་ལྟ་བུ་དང་། ཁང་ནི་སོ་སོས་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱ་སའི་ཁང་པ་དེ་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཙང་སྦྲའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྲོད་ལམ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཐོག་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཆུང་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པར་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལའང་ངོས་

འཇོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱོར་བའི་ཚོས་རྒྱུ་གི་ནང་ནས་དང་པོར་སྟེགས་པ་དེའང་མཁྱེན་དགོས། དེང་སང་ཉམས་ཆག་གམ་རྒྱལ་སྲུངས་འགྲོ་བའི་གྲད་སྟེགས་ཟླུ་གས་སྟོང་དང་། རྒྱལ་སྲུངས་མི་འགྲོ་བའི་གྲད་སྟེགས་ཟླུ་གས་སྟོང་པོགས་གྲད་སྟེགས་ཟླུ་གས་སྟོང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུམ་འཇོག་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་གྲད་སྟེགས་རྣམས་པོ་པོར་མ་ཟླུ་པར་བསྟེས་ནས་གཡུག་པ་དེ་ནི་འདོར་སྐྱངས་མ་འགྲིགས་པ་རེད། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་གྲད་སྟེགས་ཀྱི་འདྲ་འགོད་ (Waste Management) དེ་རེད། དེ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཁོར་ཡུག་ལ་གཏོད་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོང་ཐུས་རེད། དེས་ན་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཅམ་མ་ཟད། ཚོས་ཉམས་ལེན་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སོ་སོ་བསྡད་ས་རྒྱང་པ་མ་གཏོགས། ཕྱི་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཐུ་ལམ་དང་གྲོང་ཁྱེར་གཞན་གྱི་ས་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པ་དེའང་འགྲིགས་ཀྱི་མེད། གང་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནའང་རེད། གང་དུ་བསྡད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། ཚང་མ་འགྲོ་བ་མིའི་གནས་ཡུལ་ཡིན་ཙང་དེ་ལ་དོ་སྣང་དང་སྐྱང་སྐྱོབ་གཅིག་གྱང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་སོ་སོའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་བསམ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

འདུལ་བའི་ལུང་ལས་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྟ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་དྭང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དྭང་བ། དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་ཆེམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ། མཛེས་པའི་ལས་གསོག་པ། ཕྱི་མ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་བཅས་རེད།ཿ ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཁོར་ཡུག་གཙང་མ་ལ་བསྡད་ཐུབ་ན་རང་གི་སེམས་དྭང་བ་དང་། མི་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནའང་སེམས་མི་འཚུགས་པ། དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་ཆེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ཚོས་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅས་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་གནས་ཡུལ་དེ་མི་གཙང་བ་ཡོད་ན་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷ་ཆེམས་འགྲོ་རྒྱུ་དང་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དཀའ་བ་རེད། དེས་ན་གཙང་སྦྲ་ཡག་པོ་བྱེད་ན་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་དང་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ཆེམས་

ལའང་ཕན་པ་རེད། མཛེས་པའི་ལས་གསོག་པ་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོང་བའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མ་ཡོང་བ་རེད།; དེ་ནས་དགའ་ལྡན་དང་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་སོགས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་འདོད་ཡོད་ན་ཚེ་འདིར་གཙང་སྦྲ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་གཙང་སྦྲའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམས་ནས་གནས་ཁང་ཕྱི་ནོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཚོགས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བ་གཉིས་ལའང་གནས་ཁང་ཕྱི་ནོར་བྱེད་པ་དེ་ཏ་ཙང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གནས་བརྟན་ལམ་ཆུང་བའི་རྣམ་ཐར་དེ་༧སྐྱབས་རྗེ་རྣམ་པ་ཚོས་ངེས་པར་དུ་གསུང་གི་ཡོད། སྤྱིར་འཕགས་པ་ལམ་ཆུང་བའི་རྣམ་ཐར་ཏ་ཙང་རིང་པོ་རེད། འདིར་བཤད་ན་དུས་ཚོད་འགོར་རྒྱུ་རེད། མདོར་བསྡུས་ནས་ཞུ་ན། ལམ་ཆུང་པ་དེ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཏ་ཙང་དབང་པོ་རྟུལ་བར་བརྟེན་སྒྲ་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་སྭ་སྟི་ཞེས་པ་དེ་ཟླ་བ་གཅིག་ལའང་བློ་འཛིན་གནང་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ནས་རིག་བྱེད་སློབ་པའི་སྐབས་སུའང་བྷཱུ་རྦྷུ་བཿཞེས་པའང་མ་བྱུངས་པར་བརྟེན་རིག་བྱེད་དང་སྒྲའི་སློབ་དཔོན་ཚང་མས་མ་ཉར་བར་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་དུ་ལྷག་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཁོང་གི་གཅེན་པོ་གནས་བརྟན་ལམ་ཆེན་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་གྲས་སུ་ཡོད་པ་རེད། འཕགས་པ་ལམ་ཆེན་པ་དང་ལམ་ཆུང་པ་གཉིས་ཀ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཁོངས་སུ་ཡོད། འཕགས་པ་ལམ་ཆེན་པས་ལམ་ཆུང་པ་འདུལ་བར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་རབ་ཏུ་དབྱུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་བསླབས་ཀྱང་མ་ལོབ་པ་རེད། དེ་ནས་འཕགས་པ་ལམ་ཆེན་པས་ཁོང་ཚར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་འདུལ་དགོས་སམ་ཡང་ན་བྱམས་པའི་སྒོ་ནས་འདུལ་དགོས་པ་གཟིགས་པ་ན་ཚར་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་འདུལ་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་དྲག་པོ་དང་བཅས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་ཕྱི་ལ་བསྐྲད་པ་རེད། ལམ་ཆུང་པ་ཕྱི་ལ་དུས་ནས་བཞུགས་

པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་དེར་བྱོན་ནས་གནས་ཚུལ་རྣམས་མཁྱེན་པ་ན་རང་གི་ཉེ་གནས་སུ་ཉར་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་ཐོག་མར་དགེ་སློང་ཆོས་ལྡན་གཙང་བཟོ་དང་། དེ་ནས་རྟུལ་སྤོངས་དྲི་མ་སྤོངས་ཞེས་པ་བསླབས་ཏེ་གང་བདར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རེད། རྟུལ་སྤོངས་ཞེས་པ་ནི་གང་སྟེགས་འཕྲག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འདོན་རྒྱུ་དང། དྲི་མ་སྤོངས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་བདར་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འདོན་རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་རྟུལ་ཞེས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་དང། དྲི་མ་ཞེས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་རེད། གང་མཚ�
ཤེག་ནས་ལམ་ཆུང་པ་དྲི་མ་ཐན་བུ་དག་པའི་སྐབས་སུ་རྟུལ་སྤོངས་དྲི་མ་སྤོངས་ཞེས་པའི་ཚོག་གཉིས་པོ་བློ་ཆུང་པ་རེད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཉིན་གང་པོ་གང་བདར་བྱེད་ནའང་གང་སྟེགས་གཙང་སེལ་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་རིམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱེད་པ་ན་གང་བདར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་རྟུལ་ཞེས་པ་ནི་ས་རྟུལ་མིན་པར་ཉོན་མོངས་པའི་རྟུལ་རེད་འདུག། དེར་བརྟེན་ཉོན་མོངས་པའི་རྟུལ་དེ་སྤོང་དགོས་པ་དང། དེ་བཞིན་དྲི་མ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་དྲི་མ་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་དགོས་སྣུམ་པ་བྱང་སྟེ་རིམ་པས་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ཁོང་གི་ཡོན་ཏན་བསྡུགས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་སློང་མ་རྣམས་ལ་རྟུལ་སྤོངས་དྲི་མ་སྤོངས་ཞེས་པའི་ཚོག་གཉིས་ལ་ཉིན་མཚན་བདུན་བར་དུ་འགྲེལ་བཤད་གནང་བའི་བྱང་བ་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ལམ་ཆེན་པ་དང་ལམ་ཆུང་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་གཟིགས་འདོད་ན་འདུལ་བ་ལྷུང་གཞིའི་ནང་ཡོད་པ་དང། དེ་བཞིན་འདུལ་བའི་གླེང་འབྱམ་ནང་དུ་བཏུས་པཱའ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གང་བདར་བྱེད་རྒྱ་ནི་སྲིག་སྒྲིབ་སྦྱང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དང། ང་ཆོས་གང་བདར་བྱེད་པའི་སྐབས་སྲིབ་ཁ་ནས་རྟུལ་སྤོངས་དྲི་མ་སྤོངས་ཞེས་པའི་ཚོག་དེ་འདོན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱས་པར་འདོན་འདོད་ན། རྟུལ་ནི་ས་རྟུལ་མ་ཡིན་འདོད་ཆགས་རྟུལ།། རྟུལ་ནི་འདོད་

ཆགས་མེད་སྟེ་རྒྱལ་གྱི་མིན།། མཁས་པ་གང་གིས་རྒྱལ་དེ་རྣམ་སྦྱངས་པ།། དེ་དག་བདེ་
གཤེགས་བསྟན་ལ་བག་ཡོད་འགྱུར།། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ལ་སྦྱར་ནས་
འདོན་སྲོལ་ཡང་ཡོད། དེང་སང་གང་བདར་དེ་སོ་སོའི་བྱ་བ་མིན་པར་གང་པ་ཞེས་གཞན་
ཞིག་ལ་བསྒྲག་རྒྱུ་དེ་མ་འགྲིགས་པ་རེད། ཚོས་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་ན་སྒོར་བའི་
ཚོས་ཐུགས་ནང་གནས་ཁང་བྱི་དོར་དང་པོར་ཡོང་བ་ཡིན་ཙང་། རང་གིས་ལག་བདར་ནས་
གང་ཕྱིས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་རྗེ་སྟེང་བསགས་པའི་
དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་གཉིས་པ།

(২০২০ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༥)

།ཨཱ།། ཐོག་མར་བླ་སྒོམ་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག
གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིའམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཅུ་བཏོན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་
ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་
གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་
སྐད་དང་གླུ་དང་གཙོ་ཁྱིམ་སྐད།། བྱལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འགྲོ་བ་
ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞེ་བ་ལྟས། མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི།། ཕྱུག་བསྟལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ།། བྱ་འདི་ཕྱི་ནས་རྟེད་དཀའ་བས།། ཆོར་ནས
པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི
མེའི་ལུས་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པ་འདིས་སྒྲུབ་ནུས་ན་འགོར་བའི་ཕྱུག་བསྟལ་གྱི
རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ནུས་པ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ

དེ་ཡང་ཡང་རྟེད་དཀའ་བ་ཡིན་ཙང་། ད་རེས་ལན་ཅིག་རྟེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོང་བ་ཞེས་འགོད་དེ་དུས་ཚོད་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་གཡེང་གི་གཉིད་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་དུ་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་གསུངས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་ནས་གནང་རྒྱ་མ་གཏོགས་མེད། ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བློ་སྦྱང་དགོས་པ་རེད། འབྲོམ་སྟོན་པའི་གསུང་ལས། ངོ་མཚར་བཀའ་ཞེ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། གང་མས་པ་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པ་ཡི།། བཀའ་གང་མས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི།། འགྲོ་བ་གང་གིས་བཏང་མ་ཀྱང་དོན་ཡོད་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྡུས་ན་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དགོས་པར་བརྟེན། སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེའི་སྟོན་འགྲོར་ཟླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ངེས་པར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་ན་དགེ་སྟོར་རམ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གནད་དུ་སྨིན་པ་དང་ལམ་དུ་ལྟོང་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། ཐོག་མར་སྟོར་ཆོས་དྲུག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་ཐུབ་ན་སྒྲེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ངེས་པར་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

སྟོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་དང་པོ་གནས་ཁང་བྱ་དོར་བྱས་པ་དང་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པ་ཞེས་པ་ལས་གནས་ཁང་བྱ་དོར་བྱས་པའི་སྒོར་ཁ་སང་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུས་པ་ཅིག་ཡ་ཅིག། ད་རིང་ཞུ་རྒྱ་ནི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པའི་སྒོར་དེ་ཅིག། གནས་ཁང་བྱ་དོར་བྱས་པའི་སྒོར་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་ཀ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཉིན་ལྟར་རང་གི་གནས་ཁང་ལ་གང་བདར་བྱེད་དགོས་མེད་ནའང་།

རྟུལ་སྒྲོངས་དྲི་བ་སྒྲོངས་ཞེས་པའི་ཚིགས་དེ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱས་ནས་མཚོད་གསོལས་དང་རང་གི་གཏན་སོགས་ལ་ཟ་བྱའི་སྒྲོ་སོགས་ཀྱིས་དྲིལ་ཕྱིས་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་གནས་ཁང་བྱི་དོར་གྱི་ཡན་ལག་ཚང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། རྒྱུན་དུ་གནས་ཁང་དང་རང་གི་གནས་ཡུལ་ལ་གཙང་སྦྲ་འཕྲོད་བསྟེན་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོར་ཚོས་ནང་གི་དང་པོ་དེ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད། གང་བདར་དང་གང་སྟེགས་བྱི་ལ་འདོར་བའི་སྐབས་སུ་རྟུལ་སྒྲོངས་དྲི་མ་སྒྲོངས་ཞེས་པ་དང་། རྟུལ་ནི་ས་རྟུལ་མ་ཡིན་འདོར་ཚགས་རྟུལ།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བློ་ལ་དྲན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གནང་བ་ཡིན་ན་བསོད་ནམས་ཆུབས་ཆེ་གསོག་ཐུབ། གང་ལྟར་གང་བདར་བྱེད་རྒྱུ་བྱ་ཞན་པ་ཞིག་ལ་མ་བཙུན་བར། དེ་ནི་དགེ་བའི་ཉམས་ལེན་ཞིག་གི་ངོ་བོར་ཆ་བཞག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡུལ་ལུང་གི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ལྷོན་ཤིང་འདེབས་འཛུགས་སོགས་དུས་ནས་དུས་སུ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་རེད། དཔེར་ན། སྐྱ་གཟུགས་དང་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་རྒྱུ་སོགས་ལ་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་འཛོམས་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ནོར་གྱིས་འགྲོ་སོང་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་དངོས་པོ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་བསྒྲུབ་དགོས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཤིང་སྦྲ་འདེབས་འཛུགས་དང་། ཤིང་ནགས་བདག་གཅེས། གཙང་སྦྲ་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ནི་སྲུས་ཀྱང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་གཞན་འཛོམས་དགོས་པ་མེད། དེས་ན་དེ་ཚོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བྱེད་ན་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཆུབས་པོ་ཆེར་འགྲུབ།

སྒྲོར་བའི་ཚོས་དང་པོའི་ཚཨཱ་ཁ་ཡ་ས་ཐུ་ཁུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པ་ཞེས་པ་ནི་གང་དུ་སྒོམ་ཐུབ་ཉམས་ལེན་བྱ་སའི་ཁང་པ་དེའི་ནང་ཐུག་དང་མཚོད་པ་འབྱུལ་བའི་ཡུལ་ལ་དགོན་མཚོག་གི་ཐུ་ཁུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཚང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བཀྲམ་དགོས། ང་ཚོ་ནང་པའི་ཡུལ་ལུང་དེ་ཚོའི་ནང་ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཀྱིས་ཁང་པ་ཚང་མའི་ནང་མཚོད་ཁང་ཞིག་ཡོད་ན། གལ་ཏེ་མཚོད་ཁང་ཞིག་མེད་ནའང་རང་གིས་སྒོམ་ཐུབ་ཉམས་ལེན་བྱ་སའི་ཁང་པ་དེའི་ནང་ཐུག་དང་མཚོད་པ་འབྱུལ་

བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བཤད་དགོས། སྤྱིར་བཏང་། གང་ལ་མོས་པ་གཙོ་བྱེད་པ།། དེ་ཡི་མདུན་ན་ཐུབ་པ་བཞུགས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ལ་དང་བའི་མོས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲམ་དུ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མེད་ནའང་སངས་རྒྱས་སྡས་དང་བཅས་པ་དང་པ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་རེད།ཁ ཧོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ལ་མིག་གིས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ལག་པས་རེག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཞིག་ཡོད་ན་ཤེས་པ་གཏད་པའི་དམིགས་རྟེན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅང་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

སྒྲུ་ཡི་རྟེན་ནི་སྒྲུ་འདྲ་སོགས་རེད། གསུང་གི་རྟེན་ནི་གསུང་རབ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བྲིས་པའི་པོ་ཏི་སོགས་རེད། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་མཆོད་རྟེན་དང་། དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེ། ཚ་ཚ་སོགས་རེད།ཁ དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཚང་བ་ཞིག་མཆོད་གཤོམས་ཐོག་བཤད་ཐུབ་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་རེད། མ་མཐའ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་གཟུགས་ཤིག་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལྟ་བུའི་དགེ་ཚ་ཞིག མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ཞིག་བཅས་གསུམ་འཛིན་མས་ན་ཚང་བ་རེད།

སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དབྱས་དང་། སོ་སོའི་ཟླ་མའི་སྒྲ་དེའི་མདུན་དུ་འཛིག་རྒྱུ། གང་ལྟར་སྒྲ་ཆེ་ཆུང་གིས་བཀྲམ་བདེ་ལོངས་ཡོད་ན་ཟླ་མའི་སྒྲ་གཙོ་བོར་བཞག་ནའང་འགྲིགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གཙོ་བོར་བཞག་ནའང་འགྲིགས། དེ་རྗེས་ཡི་དམ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་གྱི་སྒྲ་ཆམས་རིམ་པས་བསྟྲིག་རྒྱུ་དང་། དཔེར་ན་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་སྟེ་རིམ་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་སྟེ་གོང་མའི་སྒྲ་ཆམས་མདུན་དུ་གཞག་རྒྱུ་རེད། དེ་ནས་གསུང་གི་རྟེན་བརྒྱུ་སྟོང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་རྟེན་གྱི་ཐུག་གཡས་སུ་འཛོག་པ་དང་། གཡོན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོད་རྟེན་སོགས་བཞག་པ་རེད། དེ་ལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་དབར་དང་། ཐང་གཅ །འབྲུར་སྒྲ་སོགས་གང་བྱུང་ནའང་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་

གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དེ་འདྲ་གཞན་མི་རྣང་བ་རེད། གལ་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྲུང་མ་ཡིན་ན་མཐའ་ལ་བཀྲམ་ན་འགྲིགས། བོད་གངས་ཅན་
གྱི་ལྷོངས་སུ་དགོན་པའི་ནང་མགོན་ཁང་རྣམས་དགོན་པའི་རྒྱུར་དུ་འཇོག་རྒྱུ་དེའང་སྐུ
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ནང་མི་འདྲེས་པའི་ཆེད་དུ་རེད། དེར་བརྟེན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས
ཀྱིས་མ་ཤེས་པར་སྐུ་ཡོད་ཚད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ནང་བསྒྲིག་ན་མི་འགྲིགས་པ
རེད།ཅ། དེའི་ནང་འཇིག་རྟེན་ཏེགས་པའི་སྐུ་ཡང་ཡོད་སྲིད། དེས་ན་སྐུ་རྟེན་དབུས་དང་
གསུང་རྟེན་གཡས། ཐུགས་རྟེན་གཡོན་དུ་བསྒྲིག་དགོས། དེའི་གོ་རིམ་ཡང་ཟླ་མ་དང
ཡི་དམ། སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས། མཁའ་འགྲོ ཚོས་སྐྱོང་བཅས་རིམ་པས་བཤམ
དགོས།ཅ། དེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཕེངས་གཅིག་བཀྲམས་ཆེན་ན་ཡང་ཡང་བཀྲམ
དགོས་མེད། ཡིན་ནའང་སྒྲོར་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་བའི་ཆེད་དུ་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱེད
པའི་སྒྲོར་བའི་ཚོས་དེ་ཁེན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་རང་གི་མཚོད་གཤོམས་ནང་བསྒྲིགས
པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ལ་མཇལ་དགོས། གང་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ
པའི་སྒྲོར་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེའི་དོད་དུ་ཉིན་ལྟར་ཡོན་ཆབ་བམ་སྒྲོས་སོགས་ཕྱལ
བའི་ཐེས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དེ་ཚོ་རྒྱུན་ལྟན་ནས་ཤེས་སྐུས་ཡིན་ཞེས་མ་བཞག
པར་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་མཇལ་བ་ཡིན་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ
ཐོབ་པ་རེད། དམ་ཚོས་པཎ་དཀར་པོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཅི་དོས་བྱིས་པ
ལ།། འཕྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་ཤེས་རྒྱས་བལྟས་ན་ཡང།། དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས
བྱེ་བ་མཐོང།། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་འཕྲུགས་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སངས
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ནའང་སངས་རྒྱས་མཇལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི
ཚོགས་ཆགས་པོ་ཆེ་གསོག་གི་ཡོད་ན། དད་པ་དང་གུས་པའི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི
སྐུ་གཟུགས་ལ་ཡང་ཡང་མཇལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆགས་པོ་ཆེ་གསོག་པ
སྟོས་ཅི། དེས་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཉིན་ལྟར་གང་བདར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད་རྩང་།

གནས་ཁང་བྱི་དོར་གྱི་ཡན་ལག་ཚང་བའི་ཆེད་དུ་རྟུལ་སྦྱོངས་ཏེ་མ་སྦྱོངས་ཀྱི་ཚོག་འདོན་བཞིན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་བའི་སྦྱོར་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་བའི་ཆེད་དུ་བཀྲམས་ཟིན་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ལ་མཇལ་རྒྱུ་སོགས་བྱེད་ན་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་པ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་བའི་གོ་ཚོད་པ་རེད།

སྦྱོར་བའི་ཚོས་གཉིས་པ་མཚོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅུལ་ལ་བཀོད་པ་མཇོ་ས་པར་བཤམ་བ།

སྦྱོར་བའི་ཚོས་གཉིས་པ་ནི་མཚོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅུལ་ལ་བཀོད་པ་མཇོ་ས་པར་བཤམ་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུན་དུ་མཚོད་པ་འབྱུལ་བཤམས་བྱེད་དགོས། དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཚོད་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་བློས་བླངས་པར་ཁ་སྐྱག་བྱེད་ནཱ་ཙ་མ་འོས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་ཉིང་འི་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་བཤམ་རྒྱུ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མཚོད་པ་བཤམ་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་མཚོད་པའི་རྒྱ་བཅོལ་བའི་སྐབས་སུ་གཡོ་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མཚོད་པའི་རྒྱ་སྤྲུབ་པའི་ཚུལ་དེ་ཡན་ལག་དང་པོ་རེད། དེ་ནས་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དེ་བཀོད་པ་མཇོ་ས་པར་བཤམ་རྒྱུ་དེ་རེད།། མཚོད་པའི་རྒྱ་གཡོ་མེད་པ་མ་བྱུང་བར་གཡོ་དང་བཅས་པ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་རྫས་ཀྱིས་མཚོད་པ་འབྱུལ་ན་ཕན་ཡོན་གྱི་ཚབ་ཏུ་ཉེས་པའམ་སྲེག་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་མཚོད་པའི་རྒྱ་གཡོ་མེད་པ་བཅོལ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཡོ་དེ་ལའང་རྒྱ་ཡི་གཡོ་དང་ཀུན་སློང་གི་གཡོ་གཉིས་རེད། དེ་ཡང་སྒོག་མར་མཚོད་པའི་རྒྱ་སྤྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་ཚུལ་དང་སྦྱོད་ལམ་མ་དག་པ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་ཡི་གཡོ་དང་། ཀུན་སློང་གི་གཡོ་ནི་མཚོད་པ་འབྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཡི་ཀུན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མ་དག་པས་ཕུལ་བ་ལ་ཟེར། མཚོད་པའི་རྒྱ་སྤྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་རྟང་བའི་གཡོ་ལ་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྟ་ཞེས་རིན་

ཆེན་ལྷེང་བ་དང་བཀེས་སྒྲིངས་ལས་གསུངས་ཡོད། ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྟ་ནི་རབ་བྱང་དང་ཚོས་པ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་དང་། ཁྱིམ་པ་ཕལ་པ་ལ་དེ་ཚོ་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་ཁྱང་བ་རེད།

རྒྱ་ཡི་གཡོ་ལོག་འཚོ་ལྟ་ནི་ཁ་གསལ་བ་དང་། གཞོགས་སློང་། ཆུང་པས་ཆུང་པ་འཚོལ་བ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། ཚུལ་འཚོས་བཅས་རེད། དང་པོ་ཁ་གསལ་ཀྱི་སྒྲིན་པའམ་འབྲལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་སྟེར་ན་སྟམ་ནས་ཁ་མཁས་པོས་བསྟོད་བསྟུགས་དང་བདེན་པ་མེན་པའི་གནས་ཚུལ་བཤད་དེ་སྒྲིན་བདག་དགའ་པོ་བཙོ་རྒྱ་དེ་རེད། གཉིས་པ་གཞོགས་སློང་ནི་དངོས་སུ་མ་སློང་བར་སྐད་ཆའི་ཞོར་དུ་གོ་རྒྱ་བཏང་བ་དེ་རེད། གསུམ་པ་ཆུང་པས་ཆུང་པ་འཚོལ་བ་ནི་པར་ཆུང་དུ་ཞིག་སླད་ནས་ཚུར་དེ་ལས་ཆེ་ཙམ་འཕོབ་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་རེད། ལྟ་ས་བའི་གཏམ་དགེར། ཏ་ཌས་གཡག་རོ་འདྲུད་པ་ཞེས་པར་ཏ་ཌ་ཙམ་བཏང་ནས་ཚུར་གཡག་རོ་ཙམ་འདྲུད་པའི་བསམ་ཟློ་བཏང་བ་རེད། དེ་ནི་དགོན་པ་ཁག་དང་ཟླ་མ་ཁག་ལ་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་རེད། སྒྲིན་བདག་ཁག་ལ་ཁ་བཏགས་དང་སྒྲིན་ཏེན་སྒང་མཏུད་ལྷེང་བ་སོགས་སླད་ནས་ཚུར་ལ་འབྱུལ་བ་ཆེ་ཙམ་ཆེད་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གིས་གནང་ན་སྐྱོན་མེད། ཡིན་ནའང་དེའི་ལན་བུ་ཆེད་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱས་ནས་སླད་པ་དེ་ལ་ཆེད་པས་ཆེད་པ་འཚོལ་བ་ཞེར། བཞི་པ་ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ནི་སླད་དགོས་པ་ལ་ཆུང་ཆུང་དེ་ཚོ་ཆེན་པོ་བཙོ་བ་དང་། རྟེས་སུ་སླད་རྒྱ་དེ་ཚོ་མཁྱོགས་པ་བློང་རྒྱ་སོགས་རེད། དགེར་ན་ལས་ཀྱི་སྟེ་མོ་བས་ཉེས་པ་སོགས་ཚད་ལས་བཟླ་ལ་བ་བཏང་བ་དང་། ཚོང་པས་ཚོང་གི་ཁེ་སྒོགས་ཚད་ལས་བཟླ་ལ་བ་ཐུབས་པ་སོགས་ནི་ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་རེད། ལྟ་པ་ཚུལ་འཚོས་ནི་རྒྱུན་དུ་རང་གི་སྒྲོད་ལས་ཐབས་ཆགས་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་། སྒྲིན་བདག་གི་མདུན་ལ་ཏ་ཙང་བཙུན་པོ་ཡིན་མདོ་གང་། ཐོག་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་མེན་པ་ལ་ཡིན་པར་འཚོས་པ་ལ་ཚུལ་འཚོས་ཞེར། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་འཚོའི་ངང་ནས་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན་མཆོད་པའི་རྒྱ་ལ་མི་འོས་པ་རེད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་གི་ས་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་མཆོད་པ་འབུལ་ན་ལེགས། ལོག་པའི་འཚོ་བ་དང་མཉམ་དུ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་

དགོས་བྱུང་ན་མི་ཚེའི་འདུན་ལམ་དེ་ཅ་ཅང་གིས་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་སྤྱིར་དེ་འཕགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་རྟེད། ལས་དང་པོ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུའང་ལོག་འཚོ་དང་མ་འདྲེས་པའི་འཚོ་བ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་དེང་ཉིད་ཤི་ཡང་བླའི།། ལོག་འཚོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རྟེད།། ཞེས་ང་དེ་རིང་ཤི་བ་ཡིན་ནའང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང། ལོག་འཚོའི་ཐོག་ནས་ཡུན་རིང་གསོན་པ་དེ་ཕན་ཐོགས་མེད་ཅེས་གསུངས། སྤྱིར་སོ་སོའི་འཚོ་བ་སྐྱེ་ལ་སྦྱངས་དེ་ལོག་འཚོ་དང་མ་འདྲེས་པ་དགོས་པ་དང། ལྷག་པར་དུ་སྐབས་འདིའི་གལ་གཅོ་ནི་ལོག་འཚོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་བརྒྱད་ནས་ཡོང་བ་མེན་པ་ཞེག་དགོས། དགེར་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལོག་འཚོ་ལྷ་པོ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང། གལ་སྟེའི་ངང་ནས་ཚོང་གི་ཁེ་སྤྱོགས་དང་ཁྱལ་བརྒྱས་སོགས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་འཚོ་བ་རྣམས་ལོག་འཚོ་ཡིན་པར་བརྟེན་མཚོད་པའི་ཐུས་སུ་མི་རུང་བ་རེད།

མཚོད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལོག་འཚོ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ནའང་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཡང་དག་པ་ཞེག་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་དང་འདྲེས་ན་ཀུན་སློང་གི་གཡོ་རེད། དེ་ཡང་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་ཀུན་སློང་ལ་ཁེ་འདོད་དང་གྲགས་འདོད་སོགས་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། སྤྱིར་ནང་པའི་ཐེས་འཇུག་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་མཁྱེས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཚེ་འདིའི་ནད་དུགས་པ་དང་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕྱུག་མཚོད་འབུལ་དང་ཞབས་རིམ་བསྟན་རྒྱ་སོགས་གོམས་གཤིས་བཟང་ངན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོད་ཐུས་རེད། ལྷག་པར་ནང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁར་ཤས་ནང་ཚོས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཅ་ལམ་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་བསྟན་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་མཁན་མང་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་དེས་པར་དུ་ཚོས་ཞེས་པ་ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ལ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། ཚེ་འདིའི་ཆེད་དུ་གང་བསྟེན་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་སློས་ཀྱི་མེད།

དེས་ན་ནད་ན་ཚ་ཕྲག་བསྐྱེད་ཆེད་དུ་ཞབས་རིམ་བྱེད་ནཱང་ཀུན་སློང་དེ་རང་དོན་རྒྱང་
པ་མིན་པར་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་རྟེད་དཀའ་བ་དང་། ད་རིང་ང་མཁེ་བར་
ཕྲག་བསྐྱེད་བྱང་ན་ཚེ་ལྟག་ལ་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
ཐོགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན། ངས་ན་ཚ་ཕྲག་པའི་ཆེད་དུ་ཞབས་རིམ་བསྒྲུབ་
རྒྱ་ཡིན་བསམ་པ་བྱང་ན་ཀུན་སློང་དེ་ཐན་བུ་བཟང་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་མིན་ཚེ་འདི་སྔོང་
གི་དམིགས་ཡུལ་རྒྱང་པ་བཟུང་ནས་མཚོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན་ནཱང་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་
མེད། དགེ་བར་འགྱོ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་འདི་སྔོང་གི་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱོ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཀུན་
སློང་འདི་སྔོང་གི་བྱ་གཞན་དང་མ་འདྲེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་ལྟུག
བསལ་ལས་གྲོལ་བ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་མཚོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆུང
ངུའི་མཚོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཅམ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས
མཚོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་མཚོད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཚོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི
མཚོད་པ་ཆགས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མཚོད་པ་མ་འབུལ་གོང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས
བསྐྱེད་སོགས་ཡིད་ལ་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་ཀུན་སློང་དང
མཚོད་པ་འབུལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཀ་འདི་སྔོང་གི་རྣམ་རྟོག་གིས
མ་ཟིན་པར་ངེས་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་བསམ་པའི་བློ
ཞིག་བྱང་ན་མཚོད་པ་དེ་ཚད་དང་ལྡན་པ་དང་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟར
མཚོད་པའི་རྒྱ་ལ་གཡོ་དང་ལོག་འཚོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚོད་པ་འབུལ་བའི་ཀུན་སློང
ཡང་གཡོ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས། སྒྲིར་ནང་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད
གངས་ཅན་ལྷོངས་སུ་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་མཚོད་པ་དེ་ཅ་ཅང་ངན་ཁྱབ་བྱེད་པ་རེད། སྒྲིར་བོད
ཀྱི་ཆུ་དེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཡིན་ཞིང་། ཆུའི་མཚོད་པ་དེ་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ
གཡོ་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབུལ་བའི་སྐབས་སུའང་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་རེད།

དེང་སང་ཚུ་ཡང་རིན་པ་སྦྱང་ནས་ཧ་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པས་གཡོ་དང་མ་འདྲེས་པར་གཙང་མ་ཆགས་གྲབས་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམས་རེད། ཡིན་ནའང་ཡོན་ཆབ་འབྱུལ་བའི་ལམ་སྲོལ་མི་ནུབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད། ལུང་པ་འདིར་ཡང་ཡོན་ཆབ་འབྱུལ་མཁན་མང་པོ་འདུག །སྒྲོར་རི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་མི་རྣམས་པལ་ཆེར་ད་ལྟའང་ཚུ་གཙང་མ་མཚོད་པ་འབྱུལ་འོས་པ་རྒྱུགས་ཚུ་སོགས་ནས་རྟེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །ད་ལྟ་ས་གནས་གཞན་གྱི་ཚུ་བཞིན་འབགས་བཙོག་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་སྐབས་རེད། དེ་ནི་རྒྱུན་རིང་ཐུང་རྗེ་ཅམ་གནས་ཐུབ་མིན་ཅེས་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་ཚུའི་མཚོད་པ་ཡོན་ཆབ་འབྱུལ་ཚུལ་དེ་སྒྲིས་བུ་མཚོག་དམན་ཚང་མས་རྒྱུན་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ཙང་། དེ་བཀོད་པ་མཇོས་པ་རྗེ་ལྟར་བཤམ་དགོས་པའི་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། དེ་ཡང་ཡོན་ཆབ་འབྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུལ་ཡུལ་གྱི་ཏིང་ཀྱམས་གཙང་མ་དང་། ཀྱག་ཀྱོག་མེད་པ། བར་སྟོང་ཚད་ལྟན་ཡོད་པ། དེའི་ནང་ཚུ་ཅ་ཅང་ཁེངས་པ་དང་ཉུང་བ་མིན་པར་རན་འཚམས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྱུལ་ཐུབ་ན་རྒྱས་ཆེན་གྱི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རེ་བ་ཡོད། ཡོན་ཆབ་འབྱུལ་སྟོང་ཏིང་ཀྱམས་གཙང་མ་བཀྲ་བ་དང་། རས་ཀྱིས་ཕྱིས་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཏྲི་མ་མེད་པ་དང་ཐལ་བ་མེད་པར་གཙང་མ་ཞིག་དགོས། དེ་བཞིན་སྒྲིག་པའི་སྐབས་སུའང་སྟོང་པ་བསྒྲིག་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཙང་། ཐོག་མར་ཏིང་ཞིག་ནང་ཚུ་ཕྱིད་ཙམ་ཟླུགས་པ་དེ་ནས་ཏིང་རིམ་བཞིན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཟླུགས་ཏེ་མཐར་ཏིང་ཚད་མའི་ནང་ཚུ་ཐིགས་ཐུན་བུ་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས། དེའི་བར་རིམ་འདྲོད་པོ་ཀྱག་ཀྱོག་མེད་པ། ཏིང་རེའི་བར་དུ་ནས་འབྲུ་ཤོད་ཙམ་གྱི་བར་ཁྱད་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས། ཆ་ཚད་བཀྲམས་ཟིན་པའི་རྟེས་སུ་དགོན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་གཡོག་པོ་གསར་པས་གསོལ་ཌ་ཞུས་པ་བཞིན་ལག་གཉིས་ཀྱིས་ཚུ་སྟོང་བཟུང་སྟེ་ཀུས་ཞབས་ཆེན་པོས་ཚུ་རྒྱུན་ནས་འབྲུ་མ་ཞེས་ཐོག་མར་ཚུའི་རྒྱུན་ཐུ་མོ་དང་། དཀྱིལ་དུ་སྟོམ་པ། མཐའ་མ་ཁེངས་གྲབས་སྐབས་ཐུ་མོ་བཅས་འབྱུལ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏ་ཅང་ཁེངས་པ་མིན་པ་དང་ཏ་ཅང་སྟོང་པ་མིན་པར་ཁ་ལ་སྟོང་

པ་ཐན་བྱ་ཡོད་པ་དགོས། གང་ལྟར་གཡོ་འགྱུལ་ཐུ་མོས་ཏིང་ནང་གི་ཚུ་མི་འགོ་བ་ཞིག་
དགོས།། ད་དུང་མཐུན་རྐྱེན་འགྲོར་ན་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་ཚུ་དེ་ཏྲི་བཟང་དང་ཁ་ཆེ་ཤ་ཁ་མ་སོགས་
པ་ཉང་ཟད་ཟླགས་ཏེ་ཚུ་མདོག་སེར་ཧོར་བསྡུར་བ་དང་། གལ་ཏེ་མཐུན་རྐྱེན་མ་འཛོམས་ན་
ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྒྲུབས་སུའང་མཆོད་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་
པ་འདོན་པ་དང་། དེ་མིན་ཡོངས་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཆོག་འདོན་ན་བར་ཚད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་
ཡི་དྭགས་སོགས་གདོན་ཀྱིས་མི་བརླམས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། ཏིང་ཕྱིས་ནས་བཞག་པའི་
སྒྲུབས་སུའང་ཁ་ཕྱེ་ནས་མི་བཞག་པར་དེའི་ཐོག་རས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བཀབ་ནས་གཞག་
དགོས།། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་འབུལ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད།
དེ་བཞིན་ཏིང་ཚེ་ཚུང་སྨ་ཚོགས་དང་། ཁ་དོག་སྨ་ཚོགས། རྒྱ་སྨ་ཚོགས་ལས་བྱུབ་པ་ཡོད་
ན་དེ་དག་སྲིག་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཕྱེལ་མ་དང་། བསྟར་ཆགས་སོགས་གང་མཇོས་བྱེད་དགོས།
དེ་བཞིན་མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྤོས། སྨན་གསལ་སོགས་ཀྱི་སྲིག་སྟངས་ཀྱང་གང་བྱུང་མིན་
པར་བཀོད་པ་མཇོས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ། ཆ་མཚུངས་པོ་བསྲིག་དགོས་པ་གལ་ཆེན་
པོ་རེད། གང་ལྟར་མིག་གིས་བལྟས་པའི་སྒྲུབས་སུ་བཀོད་པ་གང་མཇོས་བསྲིག་པ་ཡིན་ན་
བཀོད་པ་མཇོས་པར་བཤམ་ཞེས་པ་དེ་ཡོང་རྒྱ་རེད།

སྒྲོར་བའི་ཚོས་གཤམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ཕྱུས་རྣམ་སྨོན་གྱི་ཚོས་བདུན་ལྟན་ནས་ཐུགས་
ཐུད་ཡམ་ཅི་བདེར་འགོད་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་ཞེ་མས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་རྒྱུད་
བད་འདྲེས་ཅེས་ཤུ་ཏྲ་བ།
སྒྲོར་བའི་ཚོས་གསུམ་པ་ནི་སྟན་བདེ་བ་ལ་ཕུས་རྣམ་སྨོན་གྱི་ཚོས་བདུན་ལྟན་ནས་ཐུགས་
ཐམ་ཅི་བདེར་འགོད་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་
ཤུ་ཏྲ་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཁ་ཏོན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་སོགས་དགེ་བའི་ཏྲ་བ་ཏྲེད་པའི་སྒྲུབས་
ཤུ་རྒྱུན་དུ་བསྟོད་པའི་སྟན་བདེ་བ་ཞིག་དགོས། གལ་ཏེ་སྟན་དེ་བདེ་པོ་མེད་ན་ཐུན་རིང་

པོ་བསྡད་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་པོ་མི་བདེ་བ་དང་བསྡད་མི་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། གལ་
ཏེ་སྙན་བདེ་བ་དེའི་ཐོག་ཡུན་རིང་སྨོས་སྐྱེ་ཐུམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་སྙན་དེའི་འོག
ཏུ་ཤིང་གི་ཁྲི་དྲ་མིག་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་གདན་ལ་རྒྱན་མི་འཕོར་བ་དང་མི་རྒྱལ་བའི་ཁྱུད
པར་ཡོད། ཤིང་གི་ཁྲི་དྲ་མིག་ཅན་ཞེས་པ་ནི་བསྡད་ས་དེ་པང་ལེབ་ལྟ་བུ་མིན་པར་བར
དུ་རྒྱུང་འགྲོའི་སྟོང་པ་དྲ་མིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན། ཁྲི་དྲ་མིག་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྙན་ཏ་ཅང
མི་མཁྲེགས་པ་དང་ཏ་ཅང་འགོལ་པོ་མིན་པ་དགོས། གལ་ཏེ་འགོལ་ཆེས་ན་ལུས་ཕར
ཚུར་ཡོ་བ་དང་། ཏ་ཅང་མཁྲེགས་དགས་ན་རྒྱུན་རིང་པོ་བསྡད་སྐབས་འགོངས་ན་བ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་བབས་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་དགོས། ཁས་ཀས་མཁྲེགས་པ་ལ
དགའ་བ་དང་། ཁས་ཀས་འགོལ་པོ་ལ་དགའ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་རེད། སྙན་དེའང་རྒྱབ
ཐུང་ཟད་མཐོ་བ་དང་མདུན་ཐུང་ཟད་དམའ་བ་ཞིག་དགོས། དེང་སང་དགོན་པ་ཁས་ཀས
ནང་གིས་གྲྭ་བཞི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྲབ་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མཐུག་པ་དེ་འདྲ
མཐོང་རྒྱུ་འདུག ।གལ་ཏེ་གདན་དེ་རྒྱབ་ཐུང་ཟད་མཐོ་བ་དང་མདུན་ཐུང་ཟད་དམའ་བ་ཡོད
ན་བསྡད་པའི་སྐབས་སུ་སྐལ་ཆིགས་འདྲོང་པོ་ཡོང་བ་ལ་སྙན་བདེ་བ་རེད། མདུན་མཐོ
བ་དང་རྒྱབ་དམའ་བ། དེ་བཞིན་རྒྱབ་མདུན་ལ་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་མེད་ན་སྐལ་ཆིགས
འདྲོང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། སྙན་དེའི་འོག་ཏུ་ས་དཀར་ཀྱིས་གཡུང་དྲུང་གཡས་སུ
འཁྱིལ་བ་ཞིག་འཕྲེ་བའི་ཐོལ་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་རང་གིས་དགེ་ཐྲོར་ཉམས་ལེན་བྱེད
པའི་སྙན་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཆ་དུར་བ་དང་ཀུཥ་ཁ་ནང་དུ་བསྡད་ནས་བཞག
ན་ཐོན་བྱོན་སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་རྗེས་འཛིན་ཉམས་ལེན་ལ་འཁྱེར་བ་ཞེས་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།
དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྙན་དེའི་ཐོག་ཏུ་གདོང་བ་བཏེང་བ་དང་། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན
ཁ་གདན་བཏེང་བ་དེ་ཡང་ཡང་མི་འཁྱམ་པ་ཏཱ་ཏཱ་སྲ་བ་བསྡད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད
རེད། དེ་མིན་བསྡད་རིམ་བཞིན་ཁ་གདན་དེ་ཁ་ཐུག་བཟོ་དགོས་བྱུང་ན་དོན་མེད་ཀྱི་ལས
ཀ་ཞིག་རེད། རྒྱུན་དུ་གཏན་འཇགས་གཞན་རྒྱའི་གདོང་བ་ཡིན་ནའང་ཐན་བུ་མཐུག་པ

ཞིག་བྱང་ན་ཡག་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟན་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲི་དང་སྟན་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱང་ན་དངོས་སུ་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་ཤུགས་སུ་ཕྱོད་སྟངས་དེ་རབ་ཏུ་བྱང་ན་རྣམ་སྦང་གི་ཚོས་བདུན་ལྟན་དང་། དེ་མིན་སོ་སོ་གང་བདེར་བསྡད་ནའང་འགྲིགས། ལུས་རྣམ་སྦང་གི་ཚོས་བདུན་ལྟན་ནི་ཤང་པ་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་དང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག ཐུལ་ཚོགས་མདའ་ལྟར་བསྡད་པ། དབུང་པ་གཉིས་རང་བབས། མིག་སྣ་རྩེར་ཕབ་པ། མགོ་བོ་ཅུང་ཟད་གུག་པ། ལྷེ་རྩེ་ཤན་ལ་སྦྱར་བ་བཅས་རེད། དེ་བདུན་པོ་ཆ་ཚང་ཡོང་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། གལ་ཏེ་ཡོང་མ་ཐུབ་ནའང་ཐུལ་ཚོགས་འཇོང་པོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད།

དང་པོ་ཤང་པ་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤྲཱ་བྷ་བཱ་ལ་ལས་ཀྱང་ལ་ཝེས་རྒྱ་རེད། ཤང་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་གྱེན་དུ་བསྟན་ནས་ཤང་པ་གཡས་པའི་བརྒྱ་ཕྱེད་དུ་བཞག་པ་དང་། ཤང་པ་གཡས་པའི་མཐིལ་གྱེན་དུ་བསྟན་ནས་ཤང་པ་གཡོན་པའི་བརྒྱ་ཕྱེད་དུ་བཞག་པ་ལ་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་ཟེར། དེ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་ཞེས་པ་དེ་རེད། རིག་བྱེད་པའི་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་ནི་ཤང་པའི་མཐིལ་སྟོད་གཉིས་འཕོངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་བཀྲིས་པ་ལ་བཙུགས་ནས་ལག་པ་གཉིས་བུས་མོའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ལ་ཟེར། གལ་ཏེ་ཆུང་དུས་ནས་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་བསྡད་རྒྱུར་གོམས་ན་དཀའ་ངལ་མེད། འོན་ཀྱང་ཆུང་དུས་ནས་གོམས་མེད་ན་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་བསྡད་པ་ལ་ལག་པས་རོགས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཤང་པ་རང་བབས་ཀྱིས་བཞག་མི་ཐུབ་པར་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་བསྡད་ནའང་དུས་ཚོད་ཐུན་བུ་སོང་བའི་རྟེས་སུ་ཤང་པ་ན་བ་སོ་གས་ཀྱིས་ཐུན་རིང་པོ་མི་ཡོང་། དེས་ན་རྗོ་རྗེ་ཕྲེལ་ཀྱང་བསྡད་མི་ཐུབ་མཁན་ཚོས་ཕྱེད་ཕྲེལ་བསྡད་ནའང་འགྲིགས་ཤིང་། དེ་ནི་ཤང་པ་གཡོན་པ་ནང་དང་ཤང་པ་གཡས་པ་ཕྱི་ལ་དགེར་ན་རྟེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་བཞུগས་ཕྱང་ལ་ཝེ་རེད། ཤང་པ་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བཙེགས་ནས་རྒྱུན་རིང་བསྡད་ན་བདེ་པོ་མེད། དེས་ན་གཡོན་པ་ནང་དང་གཡས་པ་ཕྱི་ལ་

བྱས་ནས་བསྡད་ན་ཕྱིད་ཀྱི་ལ་རེད།

གཉིས་པ་ལག་པ་མཉམ་བཞག་ལ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། ལག་པ་གཡོན་པ་འོག་དང་གཡས་པ་སྟེང་དུ་བྱས་ཏེ་སོར་མོ་བསྟོལ་ནས་མཚེ་བོང་གཉིས་ཅི་སྟྲང་པ་དེ་སྤྲགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟྲུབ་པའི་སྒོ་མཉམ་བཞག་འདི་ལྟག་པར་དུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གཞན་ནི་ལག་པ་གཡོན་པ་ཁ་གྲེན་དུ་བསྟན་ནས་གཡས་པས་དེའི་སྟེང་ཁ་སྟྲུབས་ཏེ་ཕན་ཚུན་བཟུང་ནས་བསྡད་པ་དེའང་མཉམ་བཞག་གི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་བ་རེད། ལག་པ་དེ་ནི་ཆུང་པའི་སྟེང་དང་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་འཇོག་དགོས།

གསུམ་པ་སྒྲལ་ཚིགས་མདའ་ལྟར་བསྲང་བ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲལ་ཚིགས་རྣམས་ཡོ་ཁྱུག་དང་དགེ་སྒྲུར་མེད་པར་ཐད་ཀར་འཇོང་པོ་མདའ་ལྟར་བསྲང་མས་ནས་བཞུགས་དགོས།

བཞི་པ་དབྱུང་བ་གཉིས་རང་བབས་ཞེས་པ་ནི་མང་ཆे་བ་གཞུ་ལྟ་བུ་སྒོར་སྒོར་བསྡད་པ་རེད། ཐོག་མ་ནས་སྒྲལ་ཚིགས་འཇོང་བའི་གོམས་གཤིས་ཡོད་ན་ལག་པ་གཉིས་མི་གུག་པར་ཅིབས་མའི་འགྲམ་དུ་ཁ་ཐུག་ལ་བསྡད་པ་རེད། དེ་ནི་སྒྲལ་ཚིགས་འཇོང་མས་ཡོ་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད། གལ་ཏེ་ལག་པ་མཉམ་བཞག་བྱེད་སྒྲབས་ལུས་ལ་མ་བྱར་བར་ཐན་བུ་གུག་ཅམ་བསྡད་ན་སྒྲལ་ཚིགས་འཇོང་པོ་མེད་པའི་རྟགས་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་ཙ་ཆུང་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྟོར་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལ་སྒྲལ་ཚིགས་འཇོང་ཅམ་ཡོད་ན་འགྲིགས་པ་རེད། དེས་ན་དབྱུང་བ་རང་བབས་སུ་གཞག་རྒྱུ་དེ་རྒྱུན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གཞག་རྒྱུ་རེད།

ལྷ་པ་མིག་སྟ་ཅེར་ཕབ་པ་ཞེས་པ་ནི་མིག་སྟ་ཅे་མཐོང་ཅམ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། མིག་སྟ་ཅे་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཐབས་བྱེད་ན་གང་མཚ�་ནས་མི་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་མིག་གིས་མདུན་དུ་བལྟས་ནས་སྟེའི་གཤོག་པ་མཐོང་ཅམ་བྱུང་ན་འགྲིགས་པ་རེད།

དྲུག་པ་མགོ་བོ་ཆུང་ཐད་གུག་པ་ཞེས་པ་ནི་མགོ་བོའི་འདུག་སྟངས་དེ་ཐན་བུ་གུག་

པ་ཞིག་ལ་ཟེར། གང་ལྟར་ཡོལ་མདུད་དེ་མ་མཐོང་ཙམ་དགོས། གལ་ཏེ་མགོ་བོ་གྲེན་དུ་བྱས་ན་ཡོལ་མདུད་མཐོང་རྒྱུ་རེད།

བདུན་པ་ལྷ་ཅི་ཀན་ལ་སྨྲར་བ་ཞེས་པ་ནི་ལྷའི་ཅི་མོ་དེ་ཀན་ལ་སྨྲར་བ་ལ་ཟེར། ནམ་རྒྱུན་བཞིན་མཚུ་དང་སོ་རང་བབས་སུ་འཛོག་དགོས། དེ་ནི་ཁ་གདངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཎུགས་ཀྱིས་བཙུམ་པའང་མ་ཡིན་པར་ནམ་རྒྱུན་སྣང་མེད་བསྟད་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་དང་སོའི་གནས་སྐངས་གང་ཡོད་པ་དེ་རང་གཞན་རྒྱ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་བདུན་ལ་ལུས་ནམ་སྣང་གི་ཚོས་བདུན་ཞེས་བརྗོད། གཞུང་འགལ་ཞིག་ནང་ནས་ལྟ་ཚོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཐུགས་བསལ་བ་དེ་བསྣན་ན་བརྒྱད་རེད། ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཚོས་བདུན་པོ་དེ་རང་རེད། དེ་ལ་ཧོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཚོས་སམ་མི་བསྟོད་པའི་ཚོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར། ནམ་སྣང་གི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ནམ་པར་སྣང་མཛད་ནི་ཐུང་པོ་ལྟའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཐུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་ཚ་དེ་ཡིན་ཙང། ད་ལྟ་ནས་ང་ཚོས་གཟུགས་ཐུང་གི་ཕྱོད་སྟངས་ཀྱང་རྣམ་སྣང་དང་མཚུངས་པཱའི་ནམ་རྣམ་སྣང་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཚོས་བདུན་པོ་དེའི་ནང་ནས་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ནི་སྒྲལ་ཚོགས་འཕྲོད་པོ་དེ་རེད། དེ་ནས་ཀུང་པ་སྒྲོལ་ཀྱང་བྱེད་པཱའམ་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་དེ་རེད། དེ་བཞིན་སྒྲོད་ལམ་ཅི་བདེར་འགོད་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་འཚག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲོད་ལམ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོག་ནས་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་ཝེཏ་ནམ་ (Vietnam) སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ནང་འགྲོ་བཅམ་འཚག་བཞིན་པའི་ངང་སྒོམ་པ་དང་། ཉལ་བཞིན་པའི་ངང་སྒོམ་པ། ཞབས་སྟེགས་སྟེང་སྒོམ་པ་སོགས་ཚང་མ་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་སྐལ་ཆོགས་འདྲོང་པོ་བྱུང་ན་སྒྲོད་ལམ་ཇི་ལྟར་འགོད་ནས་འགྲིགས་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་འདུག་སྟངས་ཡགས་ཤོས་ནི་རྐོ་ཇེ་སྐྱེལ་ཀྱང་དེ་རེད། ཡིན་ནའང་སྒྲོད་ལམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད། དེ་ཡན་ཆད་སྒྲོར་ཚོས་གསུམ་པའི་

ནང་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྟང་གི་ཚོས་བདུན་ལྟན་ནས་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བདེར་འཚོད་ཅེས་པའི་ཆར་ཤཱཀ་དེ་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་རྒྱུད་དང་འཇུས་རིས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་རེད།

སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་དགོས། འདིར་ཚོ་གཞི་གཞུང་གི་ཚོག་བཞིན་འགྲོ་ཡིན། སྤྱི་རྒྱོར་ཚོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་ཐ་དད་དུ་གསལ་འདེབས་པའི་ཐུགས་བཞེས་ཤེག་དང་། སྒྲུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་གཉིས་གསལ་འདེབས་མི་དགོས་པར་གཅིག་པ་བྱས་ནས་གསལ་འདེབས་པའི་ཐུགས་བཅས་གཉིས་རེད། དཔེར་ན་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུ་སྒྲུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་གཅིག་ཏུ་གསལ་འདེབས་པ་རེད། སྒྲུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཆུལ་ལམ་རིམ་སོ་སོར་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རེད། ད་ལྟ་འདིར་སྤྱོར་ཚོས་སྐལ་བཟང་མཁྱེན་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་ཤུ་བར་བརྟེན། སྒྲུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཆུལ་བྱེ་ལམ་རིམ་སྤྱོར་ལམ་དམར་ཁྲིད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། སྤྱོར་ལམ་དམར་ཁྲིད་ནང་དུ་འང་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཆུལ་ལ་བློ་མ་མཚོད་པ་དང་མཆུངས་པར་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཆུལ་དང་། བློ་མ་མཚོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐུབ་དབང་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཚོགས་ཞིང་གི་གསལ་འདེབས་ཆུལ་བཅས་གཉིས་གསུངས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཁྱེད་ཚོའི་ཐུགས་ཀུ་ཡོད་པའི་དགེ་འདོན་དེའི་ནང་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བློ་མ་མཚོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཆུལ་དང་གཅིག་པ་བྱས་ནས་ཚང་མ་སྦྱགས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། སྤྱོར་ཚོས་འདི་སྤྱི་བཏང་སྦྱགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་རྟང་། སྐབས་རེ་མཚོད་པ་བྱེན་ཆུབས་ལ་སོགས་པ་མདོ་ཕྱོགས་གཅོ་བོ་དང་། ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཆུལ་སྦྱགས་ཕྱོགས་གཅོ་བོ་རེད། དེར་བརྟེན་འདིའི་ནང་སྒྲུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཞིང་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་མར་སྒྲུབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམས་ནས་སྒྲུབས་ཡུལ་

བསྡུས་པ་རེད། དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་རེད། དེས་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྱལ་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་ཞིང་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་སའི་སྐྱབས་ཡུལ་གཉིས་པ་དང་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་པོའི་ཁྲིད་ལས་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་ནས་གསན་སྒྲོང་བཅཱ་སྟག་ཡིན་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་སོ་སོས་གา་རེ་སྟབས་བདེ་བ་དེ་གནང་རྒྱུ་རེད། དེ་ནི་བློ་མ་སོ་སོའི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་གི་རྒྱུན་དང་ཉམས་བཞེས་གནང་སྲོལ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་གང་ཉམས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱུན་དུ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། སྐབས་རེ་མི་འདྲ་བ་སོགས་བྱེད་ན་དམིགས་རྣམ་གསལ་པོ་དང་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལ་ཁག་པོ་ཡོད་རེད། ཐོག་མ་ནས་གང་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་དེ་རྒྱུན་ལྡན་བྱེད་ཐུབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོད་རེད།

ཐོག་མར་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་སྟངས་ནི་ཁྱེད་ཚོའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་དབེའི་ཚོགས་ལ་གཟིགས་ན་སྟབས་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། **རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དྲང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་ཁར།** ཞེས་པའོ།། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་ཅེས་པ་ནི་སོ་སོ་རྗོ་རྗེ་སྐྱེལ་ཀྱང་ལ་བསྟད་པཉམ་སྒྲོད་ལམ་རྗེ་ལྟར་བསྟད་ཡོད་ནའང་མཐོ་དམན་ནི་ཐུན་མ་ཐུག་པའི་དབང་པོ་ལ་མངའ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཐུན་བུ་ཐོད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། བཞུགས་ཁྲི་ནི་ས་ལ་མེན་པར་སྟེན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་ནམ་མཁར་ཡོད་པ། སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྟེང་ཆ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས། ཁྲི་ཆེན་པོ་དེའི་ཐོག་རིན་པོ་ཆེ་སེང་གེ་རྒྱུ་གཉིས་རེ་དང་། སེང་རྒྱ་དེ་དག་ཀུང་པ་གཉིས་པོ་ས་ལ་འཛུགས་པ་དང་། ལག་པ་ཡ་གཅིག་ས་ལ་འཛུགས་པ། ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་སེང་རྒྱའི་ཁྲི་དེ་བཏེགས་པ་ཞིག་དགོས། ཁྲི་ཆེན་པོ་དེ་དང་སོ་སོའི་བར་དུ་ཐག་རིང་ཐུང་ནི་ལངས་ནས་རྒྱང་ཐུག་བཅུ་ལ་ནས་ཁྱབ་ཐུག་ཏུ་ཁྲི་ཆུང་བ་ལྟ་བརྒྱབ་དགོས་ཤིང་། ཁྲི་དཀྱིལ་མ་དེ་ཆུང་ཟད་མཐོ་བ་དང་། དེའི་ཐོག་བཞིའི་ཁྲི་རྣམས་ཆུང་

ཐད་དམའ་བ་དགོས་ཀྱང་། བཞུགས་ཁྲི་དཀྱིལ་མ་དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཙུང་ཐད་མཐོ་བ་ཡོད་ན་མདུན་ནས་མཐོང་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་བཞུགས་ཁྲི་ལྟ་གསལ་བཏབ་དགོས། སྦྱོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མགྲིན་རྒྱན་ནང་བཞུགས་ཁྲི་གཅིག་མ་གཏོགས་ཚིག་ཐིན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དུ་བཞུགས་ཁྲི་ལྟ་དགོས། དེ་ནས་**སྣ་ཚོགས་པད་**མ་ཞེས་པ་དེ་བཞུགས་ཁྲི་དཀྱིལ་མའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་གདན་དང་། པདྨ་ལ་སྤྱིར་པདྨ་དང་སྣ་ཚོགས་པདྨ་ཞེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་འདབ་མ་དེ་དཀར་པོ་དང་། མཚམས་བཞིའི་འདབ་མ་དེ་སེར་དམར་སྔོ་ལྗང་གི་མདོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཅས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་པདྨའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ལྟ་བུའི་**ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་**ལ་བླ་མ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་བསྒོམ་རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟར་བཞུགས་ཁྲི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་། ཟླ་བ། ཉི་མ་བཅས་གདན་གསུམ་བརྩེགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་མཐོང་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དེ་གློ་བུར་དུ་འགྱུར་ནས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཡང་**རྡོ་རྗེ་རང་གི་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། སྐུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུའི་སེར་པོ། དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་གཡས་པས་ས་གནོན་**ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་མཐིལ་ཞབས་པུས་ཐོག་བཞག་ནས་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ས་ལ་ཐུག་པའམ་པདྨའི་གདན་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་དགོས། **ཕྱག་གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་པ། སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གི་མདོག་ཅན་གསོལ་བ་**ཞེས་པའི་ཆོས་གོས་ལ་ཆོས་གོས་དང་རྣམ་སྦྱར་གཉིས་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། ཆོས་གོས་དང་རྣམ་སྦྱར་ཐང་གཟན་བཅས་གསུམ་བྱས་ཀྱང་རུང་། གང་ལྟར་སྐུ་སྨད་ལ་མཐང་གོས་དང་། སྐུ་སྟོད་ལ་ཆོས་གོས་དང་རྣམ་སྦྱར་མཆོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནས་**མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དྭངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་**

ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དབུས་ན་ཞབས་གཉིས་རྗེ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་ཞེས་མངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞབས་རྗེ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་དང་། འོད་འདོམས་གང་དང་ལྡན་པ། ས་གཤོན་མཉམ་བཞག་མཛད་པ། དབུ་གཙུག་ཏོར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་བསམ་དགོས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་དེའི་ཆེ་ཆུང་ནི་ཕལ་ཆེར་མི་ཚད་ལས་མ་ཆུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། **དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཐུན་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ།** ཞེས་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་པོ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་བཞུགས་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་བཞུགས་ཁྲི་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྟོན་པའི་ཕྱག་གཡས་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལྷའི་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་དང་། སྟོན་པའི་ཕྱག་གཡོན་པའི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། སྟོན་པའི་རྒྱབ་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཚང་། སྟོན་པའི་མདུན་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ཏིན་ཙན་ཙ་བའི་བླ་མ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གཡས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་གི་ཙ་བའི་བླ་མའི་བར་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲོམ་ཚོགས་སམ་སྒོར་སྒོར་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ་དང་། གཡོན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔྱངས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་གི་ཙ་བའི་བླ་མའི་བར་གྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲོམ་ཚོགས་སམ་སྒོར་སྒོར་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། རྒྱབ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱས་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཁྲོམ་ཚོགས་སམ་སྒོར་སྒོར་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། མདུན་རང་གི་ཙ་བའི་བླ་མའི་མཐའ་སྐོར་དུ་རང་གི་ཚོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་ཏིན་ཙན་ཙ་བའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཁྲོམ་ཚོགས་སམ་སྒོར་སྒོར་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ་གསལ་བཏབ་བགོས། དེང་སང་སློབ་མ་ཁ་ཤས་ལ་ཚོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་གཅོད་ཡོད་མིན་འདྲི་ན། གང་ས་ཀ་གཞི་ནས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡོད་གི་འདུག །དེས་ན་ཚོས་

འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བློ་མ་རྣམས་རྒྱུན་དུ་གཙོ་བོར་བསྟོམ་དགོས་པར་བརྟེན། དེ་དག་གི་སྒྲ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། གསུང་གི་གདངས། ཐུགས་ཀྱི་འཁྲིར་སོ་མཐའ་དག་མེམས་ལས་ཤར་ཐུས་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བློ་མ་རྣམས་སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཞུགས་གདན་མི་འདུ་བ་རེད། གལ་ཏེ་བློ་མ་ཞལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན་འགོལ་གདན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཏིང་བ། དེའི་སྟེང་དུ་བློ་མ་བཞུགས་པ་བསྟོམ་དགོས། ཅི་སྟེ་བློ་མ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཟིན་པ་ཡིན་ན་བདག་ཟླ་བ་ཉི་མ་བཅས་གादན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པར་བསྟོམ་དགོས། དེ་མིན་འདས་པའི་བློ་མ་ཐམས་ཅད་པད་ཟླའི་གादན་ལ་བཞུགས་པར་ཤུག་རེད། ཐུ་མའི་གྲངས་ནི་འོག་ཏु་གསོལ་འདེབས་ནང་བྱང་བ་བཞིན་བསྟོམ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་བཞིའི་བཞུགས་ཁྲིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཐོག་མར་ཡི་དམ་གྱི་རིམ་པས་བསྟོར་ཞིང་། དེའི་སྟོམ་ཚུལ་ལ་མན་ངག་གི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། དང་པོ་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་། ཕྱོད་རྒྱུད། ཆལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད། ཆལ་འབྱོར་ཐུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཅས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཕྱོགས་བཞིའི་བཞུགས་ཁྲི་བཞི་ལས་མདུན་གྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཐུ་མེད་དང་། གཡས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཕྱོད་རྒྱུད། གཡོན་གྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཆལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྒྱབ་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་བྱ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་བཞུགས་པ་བཅས་བཞུགས་ཁྲིམ་སོ་སོའི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་སྐོར་ཚུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་བཞུགས་ཁྲི་བཞི་གཱའི་མཐའ་སྐོར་དུ་སྐོར་ཆེན་གྱི་རིམ་པ་དང་གོར་རྣལ་འབྱོར་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རིམ་པ་གསུམ་པར་ཕྱོད་རྒྱུད། རིམ་པ་བཞི་པར་བྱ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས། དཔའ་གོ་མ(ཁ)འགྲོ ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་རྣམས་རིམ་པས་བཞུགས་པ་བསྟོམ་དགོས། སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ཐང་གི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོགས་ཞིང་གི་ཐང་གིའི་ནང་གཟིགས་ན་ཇི་ལྟར་བཞུགས་

པ་རྣམས་རགས་པ་ཅམ་ངོ་འཛིན་རྒྱུ་རེད། གལ་ཏེ་ཞེན་ཚགས་པོས་བསྒོམ་རྒྱུའི་འདུན་པ་
དང་ཆུས་པ་ཡོད་ན་སྒོ་ཚོས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་དང་ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་ལན་བཅངས་སོགས་
ནང་གསལ། ད་ལྟ་ཞེན་ཚགས་པོས་ཞུ་ན་ཐུགས་ལ་རེས་པ་ཞིག་ཙེ་ཡོང་བསམ་གྱི་འདུག །

ཡང་ལས་དང་པོ་བ་གསལ་སྟང་བཏོན་མ་ཐུབ་མཁན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི
རྣམ་པ་དེ་བློ་ལ་ཡག་པོ་འཚར་ནས་དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཆུ་མ་དང་། ཡི་དམ། ས་ངས
རྒྱས། བྱང་སེམས་སོགས་ཐ་ལམ་མེར་བཞུགས་ཡོད་སྟམ་པ་ཞིག་དགོས། གལ་ཏེ
རེ་རེ་བཞིན་ནས་གསལ་སྟང་མ་ཐོན་པ་ཡིན་ནའང་ཁྱད་པར་མེད། གང་ལྟར་བཞུགས
ཡོད་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་ན་འགྲིགས་པ་རེད། དེ་ནས་ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་**དེ
དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་ཁྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི
ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཐུ་ཏི་ཞི་རྣམ་པར་བཞུགས་ཡོད་པ་བསམ
དགོས། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དགེས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཚོགས
ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་དད་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས།** ཞེས་སྨྲོས
འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློ་སྒྲོང་ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་སྨྲོས་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་འཇིགས་པ་དང
ཡིད་ཆེས་དགོས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དགོས། དེར་བཏེན་ཐོག་མར
སྨྲོས་འགྲོའི་རྒྱུ་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བློ་ཇི་ལྟར་གཏོང
དགོས་ཤེ་ན། **དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་**ཅེས་རང་ཉིད་གཅོ་བོར་གྱུར
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་དེ་སྐྱེ་བ**ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད
ལྟའི་ཚེ་འདིའི་བར་དུ་སྲོག་འཕོར་བ་དང་ཞེས་འཕོར་བའི་སྦྱོག་བསྟལ་བྱུག་དང་བཏུང
ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དེ་ཚོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་བཅས་ངན
སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྟ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཟློང་འདུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་སྡུག
བསྔལ་གྱི་གཏེར་དང་མཐའ་ཧྲོགས་དཀའ་བར་འདུག །**ཅེས་སྡུག་བསྔལ་ཏ་ཅང་མང་པོ
ཟྱངས་ཟིན་རྩང་། ད་དུང་མ་འོངས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུས་ཚོད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚམས

ཚོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་གཉིང་དང་མཐའ་རང་གི་ཁ་ཐབས་ལ་བལྟས་ན་རྟོགས་དཀའ་བ་རེད་འདུག། དེས་ན་ད་རེས་རྟེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྟེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ། མཇལ་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་བའི་དུས་ཚོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིར་འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཚོག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཐོབ་པར་མ་བྱས་ན། ལུས་རྟེན་འདི་འཇིག་ན་སྣར་ཡང་སྲིན་འཚོར་བ་དང་ཁྱད་པར་བཅོ་ཐོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་ཐོང་དགོས་པར་འདུག་ཅེས་པ་དེས་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་འཇིག་པ་ལ་ཐུགས་སྲོང་ཚུལ་དང་། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལས་སྒྲོལ་བའི་ནུས་པ་མདུན་ན་གསལ་བཏབ་ནས་བཞུགས་པའི་ཐུགས་མཚ�eg་ཀྱི་ཡོད་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་དགོས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད། དེའི་ཆེད་དུ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕོང་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་འདུན་པ་དེའི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱ་རྒྱ་རེད། འདིའི་ནང་ཆོག་གསལ་པོ་ཡོད་ཙང་ཆོག་རིས་བཞིན་བསམ་བློ་བཏང་ན། ཐོག་མར་འཕོར་བ་དང་བཅོ་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པའི་འཇིགས་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ནུས་པ་དེ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཐུགས་མཚོག་ལ་ཡོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་མཚོག་ལས་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་ཡིན་ཞེང་། ལམ་བདེན་ནི་འཕོར་བ་དང་བཅོ་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་ཚ་བ་མ་རིག་པའི་འཇིན་སྟངས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཐོག་ཞེག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོ་དེ་ལ་

མ་རིག་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྒྱང་ནས་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྒྲོན་པའི་ནུས་པ་ཟླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་ཚུལ་ནི་དད་པ་ཙམ་མིན་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཙང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཟླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་སྟེ་པའི་བློ་དེ་ཚོག་འདིའི་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བློ་ཁུལ་ངེས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་རང་གི་**ཟླ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།།** ཞེས་པ་དེ་རེད། སྤྱིར་ཟླ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་དེ་སྒྲུབས་གནས་དགོན་མཆོག་བཞི་རྒྱ་མཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། ནུབ་ཕྱོགས་པའི་མི་ནང་པའི་ཆོས་ལ་འདྲེས་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གནས་བརྟན་སྟེ་པས་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་ཚུལ་དང་། བོད་པས་ཟླ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་མི་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་བོད་པའི་ཆོས་ལ་ཟླ་མའི་ཆོས་ (La-maism) ཞེས་བརྗོད་པའི་གོ་སྒྲས་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲུབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་བཞི་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ནང་དུ་ཟླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་པོ་འདུས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྒྲལ་བ་མེད་པ་ནམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཤུང་འཚོབ་བམ་སྒྲུ་ཚབ་དེ་ཟླ་མས་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རང་ལ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྒོ་དེའང་ཟླ་མ་ཡིན་ཙང་། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ནང་ནས་ཟླ་མ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་རེད། དེར་བཅུན་སྒྲུབས་འགྲོ་འགན་ཞིག་གི་སྒྲུབས་སུ་སོ་སོས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ལའང་ཟུར་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་རེད། དེས་ན་དེ་ནི་སྒྲུབས་བཞི་ཡོད་པའི་དོན་མ་རེད།

ཟླ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབས་སུ་རང་གི་ཆོས་འབྲེལ་བདོས་ཐོབ་ཀྱི་

ཐུན་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒྲུབས་ཡུལ་གྱི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད། ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཤྲཱ་ཝཏཱི་ཐུབ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒྲུབས་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་པས་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་དག་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བྱེད་རྒྱུ། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་རེད། དེ་ཡང་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྨྲོར་རྒྱུ་རེད། དེ་རིང་གི་དུས་ཚོད་རྫོགས་པར་བཏེན་འདིར་གཞན་རྒྱུ་ཡིན། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྨྲོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་རྗེ་སྟེད་བས་གས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཆོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་གསུམ་པ།

(མ་ཡིན་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧༠)

ཀཱཡ།། ཐོག་མར་ཟླ་སྟོབ་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིའམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཀྲ་བྱིན་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤེག ལྷ་ཡི་ཤིང་དང་ལྷུ་དང་གཝོད་སྦྱིན་ཤིག།། གྲྭ་བཅུམ་དག་དང་མི་ཡི་ཤིང་ནམས་དང་།། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་ནམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་ཤིང་དུ་བདག་གིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལག་ས།། དེ་ཡང་ཇི་ཤིང་དུ་དལ་ལ་ལྷན་ཐུ་བ་ཀྱས་པས། གང་ཚེ་རང་དབང་

འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།། གལ་ཏེ་འདི་དག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།། གཡང་སར་ལྟུང་
བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ།། དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྟོང་བར་འགྱུར།། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་ངན་སོང་ལོག་པར་ལྟུང་བའི་མི་ཁོམ་
པའི་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་འབྱོར་
ལྡ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྡ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་པའི་སྐབས་
འདིར་རང་གིས་རང་ལ་དྲིན་ཆུང་དུ་མ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་ཕྱོག
བསྟལ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སོགས་སྐྱེ
བ་གཏན་གྱི་མདུན་མ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ད་ལྟ་ནས་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་རྟེས
མ་སྨར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་རྟེད་དང་མི་རྟེད་ནི་རང་གི་ད་ལྟའི་སྨོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད
པ་ལ་བལྟས་ན་ཚོད་དཔག་ཐུབ་པ་ཡིན་ཙང་། ངན་སོང་གི་གཡང་སར་ལྟུང་བའི་རྟེས་ལ
ཡང་སྟོང་མཁན་དེ་དགོན་པོ་རེད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན།།
དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་པའི
ཏུས་འདི་ལ་ཚོས་བྱས་ནས་འདུན་མ་བསྐྱབས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ཡོང་བའི
རེ་བ་དང་སྨོན་ལམ་བྱས་པ་དེ་ལ་དེས་པ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ལན
གཅིག་རྟེད་པའི་སྐྱབས་འདིར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཚོས་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་མཉེ་ན
སྐྱེ་མ་ཕྱི་མའི་མདུན་མ་འགྱུབ་པ་ཞིག་དང་། ལོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་མཉེ་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི
མདུན་མ་འགྱུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེར་བརྟེན་དལ་བའི
རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་དེས་པར་དུ་ལེན་དགོས་པ་དང་། སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་གང་བྱུང་དང
ཟོངས་དང་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་གང་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དེ་ལེགས་པར
ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་ལའང་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞུང་དེའང་། ངང་པས་ཆུ་ལས་འོ
མ་ལེན་པ་ལྟར།། རང་གི་འདོད་པ་དང་པོར་བླང་བར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི

ཉམས།ལེན།ལ།ཉེ།བར།མཁོ།བའི།གཞུང་དེ།དག།སྔོན།ལ།སྨོན།སྨྱོང་བྱེད།དགོས།པ།རེད། དེར་བརྟེན།ལམ།གང་ཉམས།སུ་ཟིང་ནའང་ལམ།གྱི་ཉམས།ལེན།དེ།གནད།དུ་སྨིན།པ།ཡོང་བའི་ཆེད།དུ།སྔོན།འགྲོ།སྨྱོང་བའི།ཚོས།རྣམས།གལ་ཆེན།པོ།རེད། དེ་ལྟ་བུའི།སྔོན།འགྲོ།སྨྱོང་བའི།ཚོས།དྲུག་ཅེས།བྱ།མ།གསེར་གྲོང་པས།སངས།རྒྱས།ཀྱི།གསུང་རབ།ཐམས།ཅད།ནས།བཏུས།ནས།ཐ་སྙད།མཛད།པ།བཞིན།སྨྱོང་བའི།ཚོས།དྲུག།གི།རིམ།པ།ཉམས།སུ།ལེན།པའི།ཚུལ།མདོ་ཙམ།བཤད།པའི།སྒྲུབས།སུ།བབས།པ།རེད། གང་ལྟར།ཚོས།ཐེག།པ།ཆེན།པོའི།ཚོས།ཡིན།པས།མི།ཚོག །གང་ཟག།ཐེག།པ།ཆེན།པོའི།གྲལ།དུ།ཚུད།པ།དགོས།ཞེས།གསུངས།པ།བཞིན།བྱང་ཆུབ།ཀྱི།སེམས།བཅོས།མ།ཚུན།ཚད།ཀྱིས།ཟིན།པའི།སྨོ།ནས།ཚོས།ཉན།པའི།ཀུན།སློང་ཀུན།སྤྱོད།ཀྱི།རིམ།པ།རྣམས།རང་དོན།ཡིད།བྱེད།ཀྱི།བློས།མ།ཟིན།པར།ཚོས།བྱང་ཆུབ།ལམ།གྱི།རིམ།པ།ནས།བྱུང་བ།བཞིན།ལེགས།པར།གསལ།བཏབ།སྟེ།གསན།དགོས།པ།རེད།

གང་གསན།པར།བྱ།བའི།ཚོས།སྨྱོང་བའི།ཚོས།དྲུག།གི།རིམ།པ།ལ།གནས།ཁང་བྱི།དོར་བྱས།པ།དང་སྐུ།གསུང་ཐུགས།ཀྱི།རྟེན།བཀྲམ།པ།དང་། མཆོད།པ།གཡོ།མེད།ཅིང་བཀོད།པ། མཇོས།པར།བཤམ།པ།ཞེས།པའི།པ།བཅད།དང་པོ།གཉིས།སོང་ཟིན།པ།དང་། སྨྱོར་ཚོས།གསུམ།པ།སྟན།བའི།བ།ལ།ལུས།རྣམ།སྦྱང་གི།ཚོས།བདུན།ལྟན།ནས།སྨྲོ།ལམ།ཅི།བདེར།འགོད།དེ།སྐྱབས།འགྲོ།སེམས།བསྐྱེད།ཚད།མེད།བཞི།རྒྱུ།དང་འཇོམ།ངེས།སུ།བྱ།བ།ཞེས།པ།དེའི།ཡན།ལག།དང་པོ།སྟན།བའི།བ།ལ།ལུས།རྣམ།སྦྱང་གི།ཚོས།བདུན།ལྟན།ཞེས།པ།སོང་བ།དང་། ཡན།ལག།གཉིས།པ།སྐྱབས།འགྲོ།སེམས།བསྐྱེད།ཚད།མེད།བཞི།ཚད།དང་ལྟན།པ།ཞིག།ཡོང་བའི།སྐོར།ལ།ཁ།སང་མདོར།བསྟན།ཅིག།ཞུས།ཟིན།པ།རེད།

དངོས།གནས།བྱས།ན།སྐྱབས།འདིར།སྐྱབས།འགྲོའི།སྟོན།འགྲོའི།ཁྱིད།ཆེན།དྲུག།སོགས།སྐྱབས།འགྲོའི།ཁྱིད།ཆ།ཚང།བ།ཞིག།འདིའི།སྐྱབས།སུ།འགྲོ།དགོས།ཀྱང་། དུས།ཚོད།མེད།པར།བརྟེན།མདོར།བསྟན།ཅིག།ཞུ།རྒྱུ།ཡིན། སྐྱབས།འགྲོའི།དོན།ཚང།བ།ཞིག།ངེས།པ།ལ།གང་གིས།སྐྱབས།སུ།འགྲོ།བའི།རྒྱུ།དང་། གང་ལ།སྐྱབས།སུ།འགྲོ།བའི།ཡུལ། ཚུལ།ཇི།ལྟར།སྐྱབས།

སྙུ་འགྲོ་བ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བསླབ་བྱ་སོགས་ས་བཅད་སྣ་མང་གི་ཐོག་ནས་ལམ་རིམ་ཁག་ནང་ཡོང་བ་རེད། འདིར་ཕེབས་པ་མང་ཆे་བ་ལམ་རིམ་གསན་སྦྱོང་མཁན་ཡིན་ཙང་པལ་ཆེར་མ་མཁྱེན་པ་མེད་ཚོད་རེད།

གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། འཇིགས་པ་དེའང་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་འཇིགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་འཁོར་བ་སྲིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པའི་འཇིགས་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་འཇིགས་པའི་འཇིགས་པཧམ་ས་མས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་དང་ལས་པའི་འཇིགས་པ་ཞེག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ནུས་པ་དགོན་མཚོག་ལ་ཡོད་པ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཇོངས་དང་ཅམ་མིན་པར། ལམ་གྱི་བདེན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་ནས་འབྱིན་རྒྱང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞེག་བྱང་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྒྲོལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རིགས་པས་བྱངས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེད་པ་ཞེག་དགོས། དེས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་དེས་ཤེས་པ་ཞེག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དགྱུད་སྒོམ་དང་འཛིག་སྒོམ་སྟེལ་མའི་ཐོག་ནས་བློ་སྦྱང་དགོས།

གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་རེད། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་པ་ལས། ས་ངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ནི།། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས།།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱབས་ལ་གསུམ་ལས་མང་མི་དགོས་པ་དང་ཉུང་བ

མི་འདུ་བ་བྱས་ནས་གྲངས་ངེས་སུ་མཛད་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང། ཆོས་ནི་སྐྱབས་དངོས། དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་བཅས་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱབས་དངོས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་རྒྱང། ཆོས་དགོན་མཆོག་ཇི་བཞིན་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པ་ཞེག་མེད་ན། གང་ཟག་ཐ་མལ་པས་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་མི་ཐུབ། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མེད་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་རེད། དཔེར་ན་ནད་པ་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སྨན་པ་ཡག་པོ་ཞིག་དང། སྨན་ཚད་དང་ལྡན་པ། ནད་གཡོག་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་ང་ཚོ་འཚོར་བའི་སྦྱིག་བསྡལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་གྲོལ་བ་ལའང་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང། སྐྱབས་དངོས། སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་གསུམ་མ་ཚང་ན་གྲོལ་མི་ཐུབ་པ་རེད། དེར་བཏེན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཅང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་རེད།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འཇིགས་སྐྲག་གིས་དྲངས་པའི་ཟླ་དེས་སྐྱབས་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་གནས་དེ་ལ་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིད་ཆེས་པཉམ་ཟླ་ལིང་གིས་འགེལ་བ་ཞིག་དགོས། ཟླ་ལིང་གིས་འགེལ་བ་ཞེ་ན་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཅམ་མིན་པར། སྐྱབས་དངོས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་རེད།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཐོག་ནས་ངས་ངེས་པར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་ནུས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་སྙམ་པའི་ཟླ་ཐག་ཆོད་པོ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚད་རེད། དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་བསྐོམ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་

དགོས།། དེ་ནི་ཁ་སང་མདོ་ཅམ་ཞུས་པ་བཞིན་རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དྲང་ལ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་སྟེངས་ཆའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཁྲི་ཆུང་བ་ལྷའི་ཐོག་ཏུ་བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་དང་། ཚོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ། དཀྱིལ་དུ་སྒྲབས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། དེ་དག་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཡི་དམ་དང་། སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས། མཁའ་འགྲོ ཚོས་སྐྱོང་རྣམས་བཞུགས་ཡོད་སྣམ་པ་དང་། རང་གིས་དེའི་མདུན་དུ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲབས་སུ་གཙོ་བོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་གསལ་བཏབ་དགོས། དེ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་ལྷོག་གས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་རིགས་བྱུག་གི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་ཕྱོགས་པ་དེ་ཕོ་བོ་རིགས་བྱུག་གི་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྨྲས་ཤེས་དོན་གོ་བ་མེའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ།། དེ་ཡང་ས་ཡི་རྡེག་པ་བཞིན་དུ་ནག་ཕིང་ཕིང་ཡོད་པ། དེ་ནས་རང་གིས་སྒྲུབས་འགྲོ་བཏོན་པའི་སྒྲབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་མཉམ་དུ་སྒྲུབས་འགྲོ་འདོན་གྱི་ཡོད་པ། དེ་ཡང་རང་གི་གཡས་གཡོན་ལ་ཆེ་འདིའི་ཕ་མ་དང་། རང་གི་མདུན་ལ་ཆེ་འདིའི་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་བའི་ཡུལ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཐུགས་དོགས་སྒྲ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཡོད་པ། བླ་མ་སྒྲུབས་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དམིགས་པ་བྱ་དགོས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། བླ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།། ཚོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།།། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ།། ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ནས་སྐྱོར་དགོས། བླ་མ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདོན་པའི་སྒྲུབས་སུ་སྒྲུབས་ཡུལ་དུ་གསལ་བཏབ་པའི་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་བླ་མའི་སྒུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཕྲིག་ཕྲིན་དག་པ་དང་བྱིན་རླབས་ཐོབ་སོང་སྣམ་པའི་བདུད་རྩི་འབེབས་སྟང་དང་། མདོ་ལུགས་རྒྱང་པ་བྱེད་ན་འོད་ཟེར་འབེབས་སྟང་དང་། ལྟགས་ལུགས་ལ་བདུད་རྩི་འབེབས་ཟྭ་པ་རེད། དེ་བཞིན་ས་ངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་

ས་ལམ་ཕྱི་ནས་པའི་ཚོགས་འདོན་པའི་སྒྲིན་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། ཡེ་དམ། ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་ས་མཚོའི་ཞེས་པའི་ཚོགས་འདོན་པའི་སྒྲུབས་ས་སྒྲུབས་ཡུལ་གྱི་མདུན་དུ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་ས་མཚོའི་ཞེས་པའི་ཚོགས་འདོན་པའི་སྒྲུབས་ས་བྱང་སེམས་དང་། མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྲོག་སྲིན་དག་པ་དང་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སོང་སྙམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་པའི་ཐུགས་སྲོལ་ཡོད་རེད། དེ་དག་གིས་ལོ་བྱས་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་རེ་རེའི་ཐད་དུ་བྱིན་ཆློས་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་དམིགས་རྣམ་གིས་ལ་བཏབ་ཐུབ་ནས་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཐུབ་ནའང་སྒྲུབས་ས་འགྲོ་བའི་སྒྲུབས་ས་རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབས་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ལས་བདུད་རྩི་བབས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་སོང་སྙམ་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅིག་འགལ་བར་དུ་གནང་ཐུབ་ན་ཁྱད་པར་ཡོད་རེད།

སྒྲུབས་འགྲོ་འདུམ་ཐེར་གསོག་མཁན་ཡིན་ན་སྒྲུབས་འདིར་གསོག་པ་རེད། སྲོན་སྲོར་ཆོས་ཆ་ཚང་སྟོན་ལ་བཏང་ནས། གཤམ་དུ་རྒྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཤར་སྨོས་ཆ་ཚང་བྱས་རྗེས། སྒྲུབས་དེར་སྒྲུབས་ཡུལ་བསྡུས་ཟིན་ནའང། ཆོགས་ཞིང་གི་མདུན་དུ་སྒྲུབས་འགྲོ་གསོག་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། དེ་ཡང་ཕྱག་སྲོལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་མང་ཆེ་བས་སྒྲུབས་འགྲོའི་གྲངས་གསོག་དེ་སྒྲུབས་འདིར་བྱེད་བདེ་བཅྱོ་མཁན་ཡོད་འདུག །དེས་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་གྲངས་གསོག་གི་སྒྲུབས་ས་ཐོག་མ་ཆུ་མ་ལ་སྒྲུབས་ས་མཚོའི།།། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་ས་མཚོའི།། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་ས་མཚོའི།། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་ས་མཚོའི།། ཞེས་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་བཞི་སྒོར་ཆ་ཚང་ཉེར་གཅིག་གམ་ལྷོད་སྒོར་

གཅིག་ཅམ་བཏོན་པ་དང་། དེ་ནས་གྲངས་གསོག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དབེར་ན་ཟླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ་ཞེས་པ་དེ་གཅིག་པུ་ཐུན་གཅིག་ལ་བས་གས་བའི་རྟེས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྐོར་ཆ་ཚང་ཞིག་འདོན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཟླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ་ཞེས་པ་འབུམ་ཟིན་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསོག་པ་ཡིན་ན། བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་གི་དམིགས་པ་བྱེད་མཁན་ལ་བདུད་རྩི་འབེབས་ཡུལ་ཡང་ཡང་བརྟེ་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་ཡོད་ལ་སྟྲས་བདེ་བཉང་ཡོད། གྲྭིར་སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་སྐོར་ཆ་ཚང་བཏོན་ནས་འབུམ་གསོག་མི་ཆོག་པ་མེད། འོན་ཀྱང་མན་ངག་གི་ལུགས་ལ་བདུད་རྩི་འབེབས་སྦྱང་གི་དམིགས་རྣམ་ལ་སོགས་པ་སྟྲས་བདེ་ཡོང་ཚེད་སྐྱབས་འགྲོ་སོ་སོར་འབུམ་གསོག་པའི་ཕྱག་བཞེས་དེ་མང་ཆེ་བས་གནང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱང་སེམས་གསོག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་བློའི་ནང་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིགས་པ། དགོན་མཆོག་ལ་བློ་ལེང་གིས་འགེལ་བའི་ཡིད་ཆེས་བཅས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས། དེ་མིན་ཚོགས་རྒྱང་པ་འབུམ་གཅིག་གསོག་ནའང་རང་གི་བློ་ལ་ཡར་རྒྱས་དང་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་ན་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཤེག་ཡོང་བ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་གྱི་ས་ཚོད་ཡོང་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་ནས་གསོག་ཐུབ་ན་ཕན་ཐོগས་ཆེ།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བསླབ་བྱ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་ཉམས་སུ་ཟློང་བའི་རིམ་པ་དེ་རེད། གྲྭིར་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱས་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྟེགས་པ་ཡོང་བ་མ་གཏོགས། སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མེད། སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྟེགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་

སྒྲུབས་འགྲོའི་བསྟན་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་སྒྲུབས་འགྲོའི་བསྟན་
བྱ་རྣམས་ངེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལ་སྒྲུབས་གསུམ་སོ་སོའི་བསྟན་བྱ་དང་།
སྒྲུབས་གསུམ་སྤྱིའི་བསྟན་བྱ་གཉིས་ལས་སྒྲུབས་གསུམ་སོ་སོའི་བསྟན་བྱ་ཞུ་ན། དགེ་
བའི་བསྟན་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་
པའི་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏེགས་པ་ལ་ཐར་པར་ཁྱེད་པའི་
སྒྲུབས་སུ་མི་འཇོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་དབང་གིས་མེམས་ཅན་ལ་འཚེ་
བ་མི་བྱེད་པ། གལ་ཏེ་མེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་ན་ཆོས་དང་འགལ་བ་རེད། དེས་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་འཚེ་བ་མེད་པ་དེ་རེད། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་
བའི་དབང་གིས་ལྷ་བ་ལོག་པ་འཇོན་པ་དང་སྲོག་པ་ལ་སྒྲུལ་བའི་གྲོགས་དང་མི་འགྲོགས་
པ་བཅས་རེད། དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་དབང་
གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟེས་སྨོད་དང་། རིན་ཐང་འཛིན་པ། ལེགས་ཉེས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་དབང་གིས་དགེ་
ཚ་དང་དེའི་ཡིག་འབྲུ་སོགས་འགོམ་ཡུག་མི་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བའི་
དབང་གིས་རྒྱགས་ཙམ་འཇོན་པའི་རབ་བྱུང་ཚུན་ཆད་ལའང་མ་གྱས་པ་དང་སྐྱོན་བཏོན་
མི་བྱེད་པ་བཅས་རེད། དེ་ནས་སྒྲུབས་གསུམ་སྤྱིའི་བསྟན་བྱ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བདེ་སྐོ་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་བདེ་བའི་
སྐོ་ནས་ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ། དེ་ནི་ཞལ་ལག་གི་སྟོན་དུ་མཆོད་པ་འབུལ་
རྒྱུ་དེ་རེད། གཞན་སྒྲུབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ། ཕན་ཡོན་བདེ་བའི་སྐོ་ནས་
ཉེན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ། བྱ་བ་རྣམས་དགོན་མཆོག་ལ་
ཐོས་བཀལ་ནས་བྱེད་པ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སྟོག་དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཆེད་དུའང་
མི་གཏོང་བ་བཅས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བྱ་རྣམས་རགས་པ་ཙམ་སེམས་ལ་ངེས་པར་
བྱས་ནས་རྒྱུན་དུ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཐུང་དོར་བྱ་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་ན་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་

པའི་དགོས་པ་ཚང་བ་རེད།

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་སློན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཚད་མེད་བཞི་ལྷན་དུ་སྒོམ་པ། དེ་རྗེས་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་བ་བཅས་རིམ་པ་གསུམ་རེད། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བློ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་ལྷ་སྲུས་ནས་བརྒྱུད་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་བཟླ་བཅས་གཉིས་རེད། བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་གཉིས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏིཤཱ་འཇམ་རྗེ་ཉིད་ཆེན་པོ་མན་ཚད་ནས་གངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་རེད། དེས་ན་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་རིམ་སོགས་ལ་སློན་སྦྱོང་བྱས་ནས་མན་ངག་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཟླའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རང་གས་པ་ཙམ་ཡེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་དེའང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་རིམ་མཉེས་པར་ཐད་ཀར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མ་འདོན་ནའང་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་ཁག་པོ་རེད།

སེམས་བསྐྱེད་ནི། **སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི།།** ཞེས་པ་དེ་སྤྱིར་སྐྱབས་འགྲོ་སྟོན་དུ་སོང་ཟིན་རྗེད།། སྐབ་ཡང་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་བསྐྱར་ལྡབ་ཅིག་རེད། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ཡིན་ཙང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་རེད། དེ་ནས། **བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བཀྲིས་པ་འདི་དག་གིས།། འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །**ཅེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པ་བཞི་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་བཀྲིས་པ་འདི་དག་གིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་

པའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་ཤེས་གཅེས་གསུངས་པ་རེད།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛིན་འདོད་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་མི་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུ་བསྐྱོན་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་ཏུ་བསྐྱོན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐབས་ལམ་མམ་ལག་ཆ་དེ་རེད། དེས་ན་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་ཤེས་གཅེས་གསུངས་པ་རེད། ཆོག་འདི་ནི་སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཤེས་གང་། སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་ཅེག་ཅར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་བཅས་གཉིས་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཚགས་པོ་མ་བྱུང་ནའང་ཁྱད་པར་མེད། གང་ལྟར་ཆོག་གི་དོན་ནི་རང་གིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་ཤེས་གཅེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ཙང་འཇུག་པཉང་རེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ན་དེ་ལྟར་རེད།

ཚད་མེད་བཞི་ནི་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ། བཏང་སྙོམས་བཅས་རེད། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་མཐའ་མ་ལ་ཡོང་བ་དང་། ཡིན་ནའང་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་གོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་ཐོག་མར་ཡོང་བ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་དེ་བློ་འགྲོངས་རིས་ཤེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་སྐྱེ་དགའ་བ་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ། དེས་ན་མན་ངག་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མེད་

བཞི་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་དང་པོ་བསྒོམ་རྒྱ་རེད། དེ་ནས་དམིགས་རྣམ་སྟོང་བའི་ཚུལ་རྣམས་འདིར་ཞུ་མ་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གཟིགས་དགོས། གང་ལྟར་སྟོན་མེམས་དང་འཇུག་མེམས་བཅས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེམས་ཡར་རྒྱས་དང་བཏུན་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཚད་མེད་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་ཟུར་དུ་སྟོང་བ་རེད། སྐབས་འདིར་ཚད་མེད་བཞི་པོའང་འདུན་པ་ཚད་མེད་དང་། སྟོན་པ་ཚད་མེད། ལྟག་བསམ་ཚད་མེད། གསོལ་འདེབས་ཚད་མེད་བཅས་བཞི་ལྟན་དུ་བསྒོམ་རྒྱ་རེད། **མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག །གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཟླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།** ཞེས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཆགས་སྡང་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆགས་སྡང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་མེམས་མཉམ་པའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ནི་འདུན་པ་ཚད་མེད་རེད། གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་སྟོན་ལམ་ཚད་མེད་རེད། གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་ཁྱེར་དུ་འཚེར་བའི་ལྟག་བསམ་ཚད་མེད་རེད། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཙང་། བྱེད་ནུས་པ་དེ་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཅེས་པ་ནི་གསོལ་འདེབས་ཚད་མེད་རེད། དེ་ནི་དམིགས་རྣམ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་དུ། **སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཟླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།** སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཟླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། **སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །མི་འབྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་**

ནུས་པར་ཟླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད། དགའ་བ་ཚད་མེད་བཅས་ལ་ཚད་མེད་བཞི་ལྡན་དུ་སྨོན་ཚུལ་ཆོག་གསལ་པོ་ཡོད་ཅང་བསྐྱར་ཞུ་མི་དགོས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོག་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་ན་དེ་གས་འགྲིགས་པ་རེད།

དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ནང་ཚད་མེད་བཞི་ལས་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་རྣམས་གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། གཉིས་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་སྐབས་འདིར་སྨོན་པའི་ཐུག་སྲོལ་ཡོད། སྒྲིར་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བློ་སྒྲོར་ཚུལ་ནང་གཉིས་ལེན་སྨོན་ཚུལ་དེ་མན་ངག་གི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་གཉིས་ལེན་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལེན་པའི་དམིགས་རྣམ་སྨྲོང་བའི་ཐུག་སྲོལ་ཡོད་རེད།

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་བའི་སྐོར་རེད། སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་བ་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། སྒྲིར་སྒྲོར་ཆོས་ལ་མདོ་ལུགས་རྒྱང་བཤད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནཱ་ཌ་སྒྲོར་ཆོས་སྐལ་བཟང་མཐོན་རྒྱན་འདི་ནི་སྤྱན་ལྟ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་རེད། འདི་ནི་སྒྲིར་མདོ་ལུགས་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་ལ་གནད་མང་པོ་ཞིག་སྤྱན་ལྟ་མེད་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཟླ་མ་མཆོད་པ་བཞིན་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྤྱན་ལ་འཛུག་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་པོ་བས་ཕན་མི་ཐོགས་པ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་པོ་བ་ཞེ་ན་གཞན་དོན་དུ་རྗོགས་བྱང་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་དགོས་སྙམ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གསོག་དགོས་ན་ཅུ་ཅང་ཐག་རིང་པོ་རེད། དེས་ན་སྤྱན་ལམ་

དུ་འཇུག་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དགོས་ཤེ་ན། རང་གི་ངོས་ནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ཕར་བཞུག །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་མང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལ་བསླབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་དགོས་བྱུང་ནའང་བློ་ཞུམ་པ་དང་སྨྲེད་ལྟག་པ་མི་ཡོང་བའི་སྙིང་སྟོབས་ཤེག་དགོས་པ་དང་། ཡིན་ནའང་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་བསྒྲུག་མ་དགོས་པར་སྒྱུར་ནས་སྒྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་བཅལ་དགོས་འདུག་སྟམ་པ་དེ་སྔགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཁྲད་པར་བ་རེད། དེ་མིན་སྒྱུར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རང་ཉིད་དཀའ་ངལ་ཆུང་བ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་མང་པོའི་རིང་ལ་ཚོགས་གསོག་པའི་དུས་ཚོད་འགོར་མི་དགོས་པའི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཕོང་ནས་སྔགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་རེད། སྔགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་སྟོང་རུང་གི་གང་ཟག་དེ་ཕར་ཕྱིན་ཕེག་པའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེག་དགོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གྱི་རིང་ལ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་བྱེད་པར་འཇོག་ཐབས་མེད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཞེག་དགོས་པ་དེ་རེད། ལྟག་པར་དུ་ཆུ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་ཡོད་པ་བཞིན་ཁྲད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་དགོས།ཁ་ དེ་ཡང་། **མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཚེད་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་ཆུ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བགྱིའོ།།** ཞེས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་སྟོམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཏ་ཏཱ་ཏཱ་བསྟད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་སྒྲོར་ཚོས་གཅིག་བུ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ལས་དེའི་རྟེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་སྟོམ་མཁན་མིན་ན་ཆ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ཆུང་

བར་བཀྲིའོ་ཞེས་གསུང་ནལང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། དེ་མིན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་སྟོམ་མཁན་མིན་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འཀྲིའོ་ཞེས་པ་དེ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར། དེས་ན་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ངག་འདོན་དེ་ཚད་མེད་བཞིའི་རྟེས་སུ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟར་རེད།

སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་བའི་ངག་འདོན་ནང་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བར་ཞེས་སྒྱུར་བ་ཟེངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྱུར་བ་དང་པོས་བསྐལ་ཆེན་གྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་སྦྱགས་ནང་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ནང་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཚེའི་རིག་འཛིན་བསྟན་ཅེ་ཚེ་རིང་པོ་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་དེའི་རིང་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྱུར་བ་གཉིས་པས་སྦྱགས་ཏུ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་བའི་ཚིག་དེ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་རིས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོན་དུ་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་བསྟུ་དགོས། ཚད་མེད་བཞིའི་ཏླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད་པར་བའི་བར་དུ་གསོལ་བ་གདབ་ས་དེ་གོང་དུ་གསལ་བཏབ་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་དེ་རེད།

སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་སྟུད་པའི་ཚིག་འདིའི་ནང་མེད་ཀྱང་། སྟུད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་རེད། དང་པོ་ནི་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་བཏབ་པ་རེད། དེ་ནི་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་དག་ཡལ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། གཉིས་པ་ནི་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་གོང་མ་གོང་མར་ཕེམས་པ་རེད། དགེར་ན་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་རྣམས་དབལ་འགོ་མཁའ་འགྲོ་ལ་ཕེམས་པ་དང་། དབལ་འགོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་བྱང་སེམས་ལ་ཕེམས། བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕེམས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡི་དམ་ལ་ཕེམས།

ཡི་དམ་རྣམས་བླ་མ་ལ་ཐིམས་པས་བླ་མ་སྲེ་བཞི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་དང་། རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས། ཙ་བའི་བླ་མ། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་བཅས་ལ་ཐིམས། དེ་བཞི་པོའང་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལ་ཐིམས། དེ་ནས་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པར་ཞུ་ནས་རང་གི་སྲོག་གཙུག་ནས་ཞུགས་ནས་སྙིང་གར་ཐིམས་པར་བསམས་པ་རེད།། གསུམ་པ་ནི་སྐྱབས་ཡུལ་མ་བསྡུས་པར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྨོན་པ་དེ་གནས་མཐོ་པོ་ཞིག་ཏུ་གཞག་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང།། ཞེས་ཚོགས་ཞིང་སྦྱན་འདྲེན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱབས་ཡུལ་དེ་ཚོགས་ཞིང་ལ་བསྟེམས་པ་རེད། དེ་དག་ནི་སོ་སོའི་སེམས་ལ་གང་སྣབས་བདེ་བ་དེ་གནང་རྒྱུ་རེད། ཐོག་མར་གསལ་བཏབ་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་སྣང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་སྲུང་རིམ་དེ་དགོས་ཀྱི་རེད།། གསལ་བཏབ་དུས་ནས་གསལ་སྣང་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འཕྲོ་རྒྱུ་རེད། དེ་དག་ནི་སྐྱབས་ཡུལ་སྲུང་པའི་རིམ་པ་རེད།

དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་མ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སྣོད་དང་མཆོད་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རྒྱུ་དེ་རེད། བླ་མ་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་ཉིད་བླ་མ་ལྷ།།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཚོ་གའི་ཚོག་རིས་རྣམས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྣོད་དང་མཆོད་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཆེད་དུ། **ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག །གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་།། ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་བཏྲམ་བའི།། རང་བཞིན་འཇམ་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག །ལྷ་དང་མི་ཡི་མཆོད་པའི་རྫས།། དངོས་སུ་བཀལས་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ།། ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་བློ་མེད།། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །**ཅེས་ཚོགས་བཅད་དང་པོ་དེས་གང་དུ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་གདབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱོགས་བཞི་དང་མཚམས་བརྒྱད་སྟེང་འོག་བཅས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་གཞི་དེ་དག་ཚེར་མ་དང་རྩོ་ལ་སོགས་པའི་གསེག་མ་མེད་པ་དང་། ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ། རྒྱུ་བཏྲམ་ལས་བྱུས་པའི་རང་བཞིན་སྦྱང་མདོག་ལྟ་བུ

འཇམ་པོར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་ས་གཞི་འཁམ་སྟོང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་ཚོགས་ཞིང་ལ་འབྱུལ་བའི་མིའི་ལུང་པར་ཡོད་པའི་མཚོད་པའི་རྫས་དེ་ཚོ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ཡུལ་གྱི་མེ་ཏོག་མཆར་པར་སོགས་མཚོད་པའི་རྫས་རྣམས་ས་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོན་ཆབ་དང་བདུག་སྤོས་སོགས་དངོས་སུ་བཀལས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསམ་བློས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ནས་མང་པོ་སྤེལ་ཏེ་ཀུན་བཟང་མཚོད་སྤྲིན་བླ་ན་མེད་པ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་མཚོད་རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཀུན་བཟང་མཚོད་སྤྲིན་ནི་དགེར་ན་མཚོད་ཡོན་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། མཚོད་ཡོན་གྱི་སྟོང་གཅིག་ལས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་སྟོང་གཉིས་དང་། སྟོང་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་སྟོང་བཏྲུད། སྟོང་བཏྲུད་པོ་རེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་སོགས་ལྔབ་འགྱུར་གྱིས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་རེད། ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་བློ་ཡིས་བླངས་པ་གཉིས་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད། ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ནི་དངོས་སུ་མེད་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་རྒྱུ་དེ་རེད། བློ་ཡིས་བླངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་བློས་དཔྱད་དུ་བླངས་ནས་འབྱུལ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེ་བཤད་ནས། **ཨོཾ་ནམོ་ཆོ་ཁ་ཕ་ཏ། བཛྲ་སྭ་ཝ་ཥ་ཏ། ཏ་ཐ་ཏ་ཡ། ཨ་ཏ་ཏ། ས་ཙ་ཀ་ཡ་ཛ་ཡ། ཏ་ཏ་ཐ། ཨོ་བཛྲ་བཛྲ། ཨ་ཏ་ལ་ཝ་ཛ། ཨ་ཏ་ཏ་ཏ་ཝ་ཛ། ཨ་ཏ་ཏ་ཏ་ཝ་ཛ། ཨ་ཏ་ཏ་ཏ་ཝ་ཛ། ཨ་ཏ་ཏ་ཏ་ཝ་ཛ། ཨ་ཏ་ཏ་ཏ་ཝ་ཛ། ས་ཏ་ཀ་ཨ་ཡ་ཨ་ཏ་ཏ་ཏ་ཝ་ཛ། ས་ཏ་ཏ།** ཞེས་པ་དེ་འདོན་དགོས། དེ་ནི་མཚོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཀཱུ་ཏཱ་ལས་ལྷ་མོ་ཞེས་གཤིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྔགས་ཤེས་པ་རེད། འདི་འདོན་པ་ཡིན་ན་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་མཚོད་པ་འབྱུལ་བ་གཞིས་ཀའི་དོན་ཚང་ཡོད། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལ་ནུས་པ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་བཞིན་ཡོང་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན། དེ་ལ་སྔགས་དང་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ནས་སྤྲུལ་པ་བཞིན་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་རེད། ང་ཚོ་ལ་མེད་པ་ཞིག་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་ནས་འབྱུལ་བསྟད་ན་ཇི་ན་མ་རེད། དེས་ན་དེ་ཇི་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིད་

ཀྱིས་གང་སྤྱི་པ་རྣམས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་གོང་གི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཀྱི་གཟུངས་ལན་གསུམ་འདོན་པ་རེད། དེ་ནས་གཟུངས་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་མིན་ནའང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི། **དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་བོད་སྐད་དུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་དེ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་རེད། དེས་ན་ཁྱིད་ཡིག་དེ་དག་ནང་དང་སྒོང་རིག་སྦྱགས་བྱུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་སྦྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏོས་པོ་མང་པོ་སྤྱི་ཐུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བལས་བྱུང་བའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་གཟུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱི་པའི་མཆོད་པ་དེ་ཇི་བཞིན་ཡོང་ཐུབ་ཅེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་གཟུངས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བའི་ཡིད་ཆེས་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་གཟུངས་སྦྱགས་ལན་གསུམ་འདོན་པ་དང་། དེ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངའ་དབང་ཆེན་པོ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱི་པ་བཞིན་མཆོད་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་གཟུངས་དང་བདེན་སྟོབས་གཉིས་འདོན་པ་བར་སྒྲིག་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་སྒེབས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དངོས་སུ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་དགོས་མཁོ་བྱུང་ན་སྒྲོར་ཚོས་གཉིས་པ་མཆོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཅལ་ལ་བཀོད་པ་མཇོས་པར་བཤད་པ་ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོན་ཆབ་ལྟ་བུ་ཕུལ་ཟིན་མ་ཐག་ཀུ་ཤ་སོགས་ཀྱིས་ཚུ་ཤིག་བྱན་ནས་ཡྱོ་ཐྲཱ་ཏ:ཞེས་བརྗོད་དེ་བདེན་སྟོབས་འདི་འདོན་ནའང་འགྲིགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་མཆོད་པ་བཤད་པའི་མ་ཐག་འདི་འདོན་ཡོད་ན་སྐབས་འདིར་མ་འདོན་ནའང་འགྲིགས། གལ་ཏེ་

མཆོད་པ་བཤགས་མ་ཐག་འདོན་མེད་ན་དེ་འདོན་པའི་མཚམས་ནི་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོང་ཟིན་པ་དང་། སྒྲུབས་ཡུལ་བསྡུས་ཟིན་པ། ཚོགས་ཞིང་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་མཆོད་པ་བྱིན་ཆློབས་འདི་བྱེད་དགོས།

སྤྱོད་བའི་ཚོས་བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ།

སྤྱོད་བའི་ཚོས་བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་ནི་ཐུན་བུ་མགོ་རྟེགས་ཅམ་ཡོད་པས་བློ་ལ་ཏེས་བདེ་བའི་ཕྱིར་བསྡུས་ཅམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདི་ནི་ལམ་རིམ་བདེ་སྒྲུར་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྒྲུར་ལམ་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ཚོས་ཤེགས་རེད། སྒྲུར་ལམ་ནང་དུལར་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། གཞན་དེ་ཐུབ་དབང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཚོགས་ཞིང་ཞེག་རེད། དེ་ནི་འདིར་མེད་ཅང་ཞུ་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འདིའི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་སྟངས་ནི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་སྟངས་དང་གཅིག་རེད། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་ཚོ་རིས་འདིར་ཐུབས་པར་བཏེན། སྔགས་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་རེད། འདིའི་སྒྲོམ་གཞི་རགས་པ་ཞིག་སྟོན་ལ་ཞུ་ན། རང་དང་ཐད་མཉམ་པའི་མདུན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ས་གཞི་བཅུ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེའི་དགྱིལ་དུ་འོ་མའི་མཚོ་དཀར་པོ་ཞིག་དང་། མཚོ་དེའི་དགྱིལ་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་བྱས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ཡར་ཅམ་ལ་ཡལ་ག་དང་འོ་མ་ཐེར་ཐེར་ཆགས་ནས་སྟོངས་ཆ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དེའི་སྟེང་ལ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་ཤིང་ཁྲི་ཆེན་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཁྲི་ཆུང་ཆུང་ལྟ་ཡོད་པ་དེའི་ཚབ་ཏུ་རིམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཅན་གྱི་བད་མའི་འདབ་མ་ཆེན་པོ། དེ་ཡང་འོག་ཏུ་སྤོར་སྤོར་ཆེ་ཤོས་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒྲས་ལྟ་བུ་རིམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བད་མའི་ཟེའུ་འབྲུ། དེའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་ངོ་བོ་བླ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྡེ་ཅོང་ཁ་པ། དེའི་

ཐུགས་ཀར་སངས་རྒྱས་ཤྲཱི་ཐུབ་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀའི་དབུས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཏྲཾ་ཡིག་བཅས་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། དེ་ནས་རིམ་པ་བཅུ་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་རིམ་བཞིན་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས། སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས། རང་རྒྱལ། ཉན་ཐོས། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་རྣམས་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་བླ་མ་སྡེ་བཞི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པར་བསྐྱེད་པ་རེད། དེས་ན་ད་ལྟའི་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་དེ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་ཞུ་བ་རེད། དེ་ཡང་ངོ་བོ་རང་གི་ཏིན་ཙན་ཙ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྗེ་བཅུན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡིན་པ། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཤྲཱི་ཐུབ་པ་གཞིའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་བསམ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་པའི་སྒྲབས་སུ་བློ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་ངོ་བོ་བློ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རེད། དེས་ན་ཚོགས་ཞིང་གི་སྨྲེ་ཁ་ཡིན་ལ། ཁ་ཡང་ལཚོ་ཞིག་ད། ད་ལས་ཆོག་ཤེས་ནང་བྱང་བ་བཞིན་བགོད་དགོས། དེ་ཡང། **བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ལམ་ཡངས་པར་ཀུན་བཟང་མཚོད་སྦྱིན་འཁྲིགས་པའི་དབུས།། ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུས་ཡོངས་མཛེས་འདོད་དགྱེ་དཔག་བསམ་ལྷུན་པའི་རྩེར།།** ཞེས་བླ་མ་ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཚོགས་དེ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་བསྐྱེད་དགོས། སྒྲོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའི་འབྱུང་བ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རེད། འབྱུང་བ་གཞན་བཞི་པོ་རགས་པ་ཡིན་པས་གོ་ས་ནམ་མཁའ་དེ་མེད་ན་གཟུང་མི་ཐུབ། དེས་ན་ནམ་མཁས་གོ་ས་བསྐྲུན་པ་རེད། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྷ་ལམ་མམ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། འདིར་དབང་ཐོབ་དང་མི་

ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་རྒྱུ་མིན་ལ། འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཁག་པོའང་རེད། སེར་གོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྲགས་ཆེན་པོ་དེ་༄སྐྱབས་རྗེ་རྣམ་པ་ཚང་མས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་མྱོང་བའི་བླ་མ་ཞིག་རེད། ཁོང་དགོངས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་བླ་མ་མཆོད་པའི་བཀའ་ཁྲིད་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་གནང་འདུག །སྐབས་དེར་བཀའ་ཁྲིད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་པའི་བདེ་སྟོང་ཁོ་ནར་འགྲེལ་བཤད་ཉིན་གྲངས་བདུན་རིང་གནང་མཐར་གསུང་ཆོས་བར་མཚམས་བཞག་སྟེ་ཉིན་ཤས་རྗེས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་འདུག །དེས་ན་བདེ་སྟོང་ཞེས་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་པ་དང་གཅིག་པ་རེད། དེ་ནི་ཨེཝྃ་ཞེས་པ་རེད། ཨེཝྃ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ནང་ཚུད་པ་རེད། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནི་ལྟ་ལམ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་མཐའ་ལ་བསྐོར་བ། དེའི་དབུས་སུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། དེ་ཡང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལྡན་པ། སྤྱིར་ཤིང་ལྗོན་པ་ཕལ་པ་ཡིན་ན་མེ་ཏོག་ཤར་བའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མེ་ཏོག་ཡལ་བའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རེད། གང་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་མེ་ཏོག་མེད། འོན་ཀྱང་དཔག་བསམ་ཤིང་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དཔག་བསམ་གྱི་རྩེར། **གདོང་ལྔ་འབར་བའི་རིན་ཆེན་ཁྲི་སྟེང་ཆུ་སྐྱེས་ཉི་ཟླ་རྒྱས་པའི་སྟེང་།།** ཞེས་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་པད་མ་དང་ཉི་མ་ཟླ་བ་བཅས་ཀྱི་གདན་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ། **བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་རྩ་བའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད།།** ཅེས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། རྒྱུད་བཤད་པ། མན་ངག་གནང་བ་བཅས་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་དང་། ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ།

སྤྱན་གྱི་སྟོམ་པ་བཅས་འགོགས་པའི་རང་གི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཚ་བའི་བླ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། **རྣམ་པ་དྲུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འཛུམ་དཀར་འཕྲོ།། ཕྱག་གཡས་ཚོས་འཛད་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས།།** ཞེས་པ་རྣམ་པ་དེ་ཚོས་གོས་སེར་པོ་བཞེས་པའི་དྲུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། ཞལ་རས་འོད་ཟེར་འཛུམ་དཀར་འཕྲོ་བ། ཕྱག་གཡས་པ་ཚོས་འཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཕྱག་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་གི་ཐོག་ཏུ་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་པ། **གླུར་གྱུམ་མདངས་ལྡན་ཚོས་གོས་གསུམ་གསོལ་གསེར་མདོག་བཏུ་ཞུས་དབུ་ལ་མཛེས།།** ཞེས་གླུར་གྱུམ་གྱི་མདངས་ཞེས་པ་ནི་སེར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་གླུར་གྱུམ་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གོས་གསུམ་གསོལ་བ། དེ་ཡང་ཚོས་གོས་གསུམ་ནི་བླ་གོས་དང་། རྣམ་སྦྱར། མཐང་གོས་བཅས་ལ་ཟེར། དེ་ནས་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་བཏུ་ཞུ་དབུ་ལ་བཞེས་པ། **ཐུགས་ཀར་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་དབང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྐུ་མདོག་སྟོ།།** ཞེས་བླ་མའི་སྐུའི་ཐུགས་ཀར་གཞོའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་ཞེག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུབ་དབང་སྐུའི་ཐུགས་ཀར་རྗེ་རྗེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ། དེ་ཡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དང་། སྐུ་མདོག་སྟོན་པོ་ཡིན་པ། **རྗོར་ཏིལ་བཟུང་ནས་དབྱིངས་ཕྱུག་མར་འཛུད་ལྕགས་སྐྱེས་བའི་སྟོང་ཉལ་པས་དགྱེས།།** ཞེས་ཕྱག་གཡས་པས་རྗོ་རྗེ་ཕྱག་ཡོན་རྗོ་རྗེ་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་ལ་འཛུད་པ་ལས་བའི་སྟོང་གི་ཉལ་པས་དགྱེས་པ། **ནམ་མང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྨྲས་ཤིང་ལྟ་ཇས་དང་གྱི་ན་བཟས་རྒྱུས།།** ཞེས་ནམ་པ་མང་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྟ་ཡི་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། **མཚན་དགེའི་རྒྱན་ལྡན་འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྟས་བསྐོར་བའི་དབུས།།** ཞེས་མཚན་བཟང་གོ་སྒམ་ཐུ་ཚ་གཞིས་དང་དགེ་བྱད་བཟང་གོ་བརྒྱད་ཐུས་བརྒྱན་པ། འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་བ། འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྟས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ།

རྣོ་རྡེ་སྐྱེལ་ཀྱང་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམ་དག་བདེ་གཤེགས་ལྟ།། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་སྐྱེ་མཆེད་རྒ་རྒྱས་ཆོགས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དངོས།། བ་སྷ་དགྲ་བཅོམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་ཉིད།། འོད་ཟེར་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཙོ་བོ་ཐམས་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞབས་ཀྱི་གདན།། ཞེས་པས་རྣོ་རྡེ་སྐྱེལ་ཀྱང་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་པ་རེད། ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ཚུལ་བློ་མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་སོགས་ལས་མཁྱེན་དགོས།

དེ་ནས། **མཐའ་བསྐོར་རིམ་བཞིན་དངོས་བརྒྱད་ཕྱ་མ་ཡིད་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་དང་།། ས་ངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར་ནས་བཞུགས།།** ཞེས་མཐའ་བསྐོར་རིམ་བཞིན་དངོས་བརྒྱད་ཕྱ་མ་བཀོད་ཚུལ་གྱི་ཕྱ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིང་གི་ཐུགས་ཀ་ལས་འོད་ཟེར་གཡས་སུ་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་ཕྲེངས་ཚ་དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། འོད་ཟེར་གཡོན་དུ་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱི་ཕྲེངས་ཚ་དེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། འོད་ཟེར་རྒྱབ་ཏུ་འཕྲོས་པའི་ཕྲེངས་ཚ་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིང་། འོད་ཟེར་མདུན་དུ་འཕྲོས་པའི་ཕྲེང་ཚ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ཚོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་བཅས་བླ་མ་ལྷ་བཞི་ནས་མཁའ་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཟབ་མོ་ལྷ་བརྒྱད། ཀ་བའི་བླ་མའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཚོས་འབྱེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཁྲོམ་ཚོགས་སུ་བཀོད། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིང་གི་འོག་ཏུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྣབས་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྩེགས་ནས་ཐད་ཀར་མཐོ་བརྩེགས་སུ་ཡོད་པ། དེ་ཡང་མང་ཆེ་བས་ཚན་པ་ལྷ་བཟོས་ཤིང་། དཀྱིལ་དུ་དགེ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་གཡས་སུ་འཇིགས་བྱེད་དང་། དེའི་གཡས་སུ་གསང་བ་འདུས་པ། དགེ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པ་དེའི་གཡོན་དུ་བདེ་མཆོག །དེའི་གཡོན་དུ་རང་ཉིད་གང་ལ་མོས་པའི་ཀྱེ་རྡོར་རམ་དུས་འཁོར་

སོགས་ཀྱི་ཡི་དམ་གཅིག་བཅས་རེད། དེ་དག་ནི་ཐང་གཤི་འབྲི་སྟངས་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་ཐུབ། དགེ་ལྡན་ཐུགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་པའི་བློ་མ་རྣམས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན་ཙང། རང་རང་གི་རྣམ་པ་མིན་པར་ཆ་ཚང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟོམ་དགོས། དེ་ནས་པད་མའི་འདབ་མ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་ཟླ་ཕྱེ་འབྲུའི་ཐོག་ཏུ་ཟླ་མ་བཞུगས་པ་དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་འདབ་མ་བཞིའི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྟེང་དུ་གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་དང། ཀྱེ་རྡོར་རམ་དུས་འཁོར། ཡང་ནང་ཉིད་གང་ལ་མོས་པའི་ཡི་དམ་གཅིག་བཅས་ཟླ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་བཞི་དང། དེའི་འོག་གི་འདབ་མ་བཅུ་པ་དང། དགུ་པ། བརྒྱད་པ། བདུན་པ་བཅས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་བཞིན་རྣམ་འཕྱོར་ཟླ་མེད་དང། རྣམ་འཕྱོར་གྱི་རྒྱུ། སྒྲོ་རྒྱུ། བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས། དེ་ནས་འདབ་མ་དྲུག་པ་དང། ལྔ་པ། བཞི་པ། གསུམ་པ། གཉིས་པ། དང་པོ་བཅས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིམ་བཞིན་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང། ཉེ་བའི་སྲས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། རང་རྒྱལ། ཉན་ཐོས། དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོ ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་བཅས་བཞུगས་པར་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ནང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་རྣམས་ཡོད་ཅིང། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་ནི་སྟོན་པའི་དྲུང་ནས་དངོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཚོས་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མ་ཡིན་ཙང། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་པད་འདབ་ནང་མ་ལ་འཇོག་པ་དང། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་སེང་ཁྲི་ལས་ཐན་བ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཕྱོགས་བཞིར་འཇོག་པ་རེད། དེ་ནི་ཚོགས་ཞིང་གི་སྐྱོམ་གཞི་རགས་པ་ཙམ་ཞུ་ན་དེ་ལྟར་རེད། ངས་མཐོ་གས་པོ་ཞུས་པ་རྣམས་ཁྲེད་ཚོས་ཐུགས་ལ་ངེས་ཁག་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་གཟབ་གཟབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྐྱོང་འདོད་ཡོད་ན་ཟླ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་དང། ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་སོགས་ལ་གཟིགས་ན་གསལ་པོ་ཡོང་ངེས། དེ་རིང་གི་དུས་ཚོད་ཕྱོགས་པར་བཏེན་འདིར་གཞན་རྒྱུ་ཡིན། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་

དགེ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་རྗེ་ཐུགས་བསམ་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་གྲོལ།

ཉིན་བཞི་པ།

(২০২০ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༡)

།ཨཱ།། ཐོག་མར་བླ་སྨོན་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིའམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཅུ་བཏོན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་སྐད་དང་གླུ་དང་གཙོ་སྦྱིན་སྐད།། གླལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏོ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་ལས། གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲས་པ་ཡིས།། ངན་སྐྱུགས་འཕྱག་པར་བཀྲིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་།། གང་ཞིག་མི་རྡུ་སྐྲེས་ནས་སྟོག་པ་དག །བཀྲིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་ཆུང་བ་ལགས།།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་གིས་གསེར་ཀྱི་སྟོད་རྫོ་རྗེ་ཕ་ལམ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་མང་པོས་སྒྲས་པ་དེ་ངན་སྐྱུགས་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེགས་འཕྱག་པའི་ལས་སུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཕྱུགས་པ་དང་བློན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་རེད། དེ་ལས་ཀྱང་བློན་རྟགས་ཚ་བ་ཞིག་གང་རེད་ཅེ་ན། དལ་བཏུད་འགྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་དགེ་བ་ལ་མ་འབད་པར་སྟོག་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་རེད། གང་ལྟར་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲས་པས་ངན་སྐྱུགས་འཕྱག་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལས་ཀྱང་མི་རྡུ་སྐྲེས་ནས་སྟོག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དེ་ལྟུགས་རྟགས་ཚ་བ་དང་བློན་ཚབས་ཆེ་བ་རེད་ཅེས་གསུངས།

དེས་ན་ང་ཚོས་མི་ལུས་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆུན་པོའི་ངང་ཚུལ་དུ་མ་སོང་བར་དལ་བརྩུད་འགྲོར་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་འདིས་སྒྲུབ་ཀུས་བའི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཟློང་རྒྱའི་འབད་རྩོལ་གནང་དགོས། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྨོན་ནས་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་ལས་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལའང་ཐོག་མར་ཚོས་ཐོས་དགོས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཞེས་པ་རྟོངས་དང་ཅམ་གྱིས་ཡོང་ཐབས་མེད། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་རྒྱུ་མཚན་མ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་དད་པ་བྱེད་ནའང་དད་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དེས་རང་གི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པའི་ལམ་འགྲོལ་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དེ་ངེས་པར་དུ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐོག་མར་རང་གིས་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བས་མ་པས་ཐོབ་འདོགས་གཅོད། དེ་ཐོམ་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དམ་པའི་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ཉན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལའང་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཆུང་བའི་བ་དང་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བདམ་དགོས། དེའི་ནང་ནས་ད་རེས་སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་འགྲོ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་སྒྲོར་བའི་ཚོས་ཐུགས་དེ་རེད། དེ་ཡང་སྒྲོར་བའི་ཚོས་ཐུགས་ནས་སྒྲོར་བའི་ཚོས་དང་པོ་གསུམ་སོང་ཟིན་པ་རེད། སྒྲོར་བའི་ཚོས་བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་པའི་ཐོག་འཚང་ཉིན་བྱེད་ཆུས་རེད། དེས་ན་ཚོས་ཉན་པའི་ཀུན་སློང་ཀུན་སྒྲོད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཏེ་བཟང་པོ་ཡོད་ན་འགྲིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་མེད་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་སློང་བཅོས་ནས་མཐའ་མ་ལའང་མར་ཐུར་ནས་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚོས་འདི་ཉན་ཀྱི་ཡིན་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་གསལ་བཏབ་སྟེ་གསན་དགོས་པ་རེད།

ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་བྱག་དཔེའི་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་ཁ་སང་རོབ་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ཚོ་ཞིབ་ཚགས་པོས་སྨོན་མཁན་ཡིན་ན་སྐུ་ཐང་སོགས་མཇལ་ནས་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་མ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སོགས་གྲངས་འཛིན་ཐེབས་རྒྱ་རེད། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་བློ་མ་གཏོང་མཁན་ཚོར་དོགས་པ་མི་ཡོང་རུང་། དངོས་གནས་མོས་པ་བྱས་ཏེ་སྨོན་མཁན་ཆུམས་ལ་སྐབས་རེ་ཐེ་ཚོམས་ཡོང་སྲིད། ཚོགས་ཞིང་འདིའི་བརླ་སྨོར་སྨོར་ཡོད་པར་བཏེན་ལྟ་ཚོགས་ཆུམས་འགོར་ནས་བཞུགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་ན་རྒྱབ་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་ཆུམས་ཞལ་ནས་ཕྱོགས་ནས་བཞུགས་སམ། ཡང་ན་ཞལ་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱོགས་ནས་བཞུགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ང་ལ་སྐད་ཆ་འདྲི་མཁན་ཡོང་གི་འདུག ། དེ་ལ་ཐུགས་ཁག་ཡོད་མ་རེད། སྒྲིར་ཚོགས་ཞིང་སྨོན་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཁ་སྐྱག་མ་གཏོགས། གདོས་བཅས་རགས་པ་མེད་པར་བཏེན། ཕྱི་བལྟས་གནང་གསལ་རེད། དེས་ན་ཞལ་ཚུར་བསྟན་ནས་བཞུགས་ནའང་སྐྱོན་ཕེད། ཡིན་ནའང་མི་བདེ་བ་ཡོད་ན་སྐུ་ཐང་ནང་བྱིས་པ་བཞིན་ལྟ་ཚོགས་ཆུམས་རྒྱབ་ཏུ་བསྨོན་མི་དགོས་པར་མདུན་ལ་ཆ་ཚང་ཚུད་པ་ཞིག་བསྨོན་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། གང་ལྟར་རང་གི་བློ་ངོར་གང་བདེ་བྱེད་འཐུས། དེ་ནས་ཆུ་མ་ཐྱོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་ཧཱུ ཨ་ཚང་དེ་ངོ་བོ་རང་གི་ཏིན་ཅན་ཙ་བའི་ཆུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆུམ་པ་འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། དེའི་ཐུགས་ཀར་གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཎཱུ་ཀ་ཐུབ་པ་སྐུ་མདོག་སེར་པོ། མཉམ་གཞག་དང་ས་གནོན་མཛད་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཡུམ་དང་བཅས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཏྲི་ཡིག་བཅས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། དེ་ནས་ཆུ་མའི་སྐུ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་སྟངས་ད་ལྟ་ཚོ་གའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་སྟངས་རེད། གལ་ཏེ་བདེ་མཚོག་དང་འཁྱལ་ན་བདེ་མཚོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་སྟངས་དང་། འཇིགས་བྱེད་དང་འཁྱལ་ན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་སྟངས་སོགས་སྐྱབས་བབ་ཁ་བསྒྱུར་བྱེད་ན་འགྲིགས་པ་རེད།

དེ་ལྟར་བློ་མ་དང་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བཏབ་པ་ཚང་མའི་སྤྱི་བོར་ཕྱོགས་དཀར་བོ། མཁྱེན་པར་ལྷུངས་དམར་བོ། ཐུགས་ཀར་ཏྲཱི་སྲོན་བོ་བཅས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་དེ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྒྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒོམ་མ་ཐུབ་ནའང་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་བསྒོམ་དགོས། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་དེ་ཟིན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྦྱན་འདྲེན་པ་ནི། དངོས་གནས་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཐུགས་རིང་པོ་ཞིག་ནས་སྦྱན་འདྲེན་རྒྱ་ཞིག་མེད། ནས་རྒྱུན་མཚན་ཉིད་པས་སངས་རྒྱས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་གང་ཁྱབ་ལ་སྣྱ་ཡིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཙང་། སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ས་གནས་མེད་པར་བརྟེན་སྦྱན་འདྲེན་དགོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཡིན་ནའང་ལས་དང་པོ་བ་བློ་ཡི་ནུས་པ་མ་སྨིན་པ་ནི་ཀྱེས་ཀྱི་བསམ་བློར་བདེ་ཆེད་དུ་སྦྱིན་འདྲེན་པ་རེད། སྦྱན་འདྲེན་ཚུལ་ལའང་ཚོས་སྐུའི་དབྱིངས་ནས་གཟུགས་སྐུའི་ནམ་བར་སྦྱན་འདྲེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྨྲ་ལ་སྐུའི་ནམ་བར་སྦྱན་འདྲེན་པ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། དེ་ཡང་ཚོས་སྐུའི་དབྱིངས་ནས་གཟུགས་སྐུའི་ནམ་བར་སྦྱན་འདྲེན་པ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་སྦྱན་འདྲེན་མི་དགོས་པར་ཚོས་སྐུས་ཁྱབ་པའི་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་གཟུགས་སྐུ་བཞིན་ལག་ཅན་ཀྱི་ནམ་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྨྲ་ལ་སྐུའི་ནམ་བར་སྦྱན་འདྲེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་སོ་སོར་དགག་པའི་ཞིང་གི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཡོད་པའང་ཡོད་ཅིང་། དགེར་ན་ཧོད་དཔག་མེད་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་། སྒྲོལ་མ་ལ་པོཏྲལའི་ཞིང་སོགས་སོ་སོའི་ཞིང་ནས་སྨྲ་ལ་སྐུའི་ནམ་བར་སྦྱན་འདྲེན་པ་རེད། ང་ཚོ་ལ་མཇལ་དུ་རུང་བ་ནི་སྨྲ་ལ་སྐུ་རེད། གང་ལྟར་ས་གནས་གཅིག་ནས་ས་གནས་གཞན་དུ་**སྦྱན་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་དག་སྒོ་གསུམ་རྣོ་རྩེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཡིག་ཧོད་ཟིར་ལྷུགས་**

ཀུ་ཡིས།། རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྲུན་དྲངས་དབྱེར་མེད་བརྟན་པར་ཀུ་རས།། ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་སྤྲུན་འདྲེན་པའི་སྒྲབས་སུ་མདུན་ལ་དམ་ཚིག་པ་གསལ་བཏབ་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་བོ་དང་མཁྱེན་པ་སྟེང་གা་བཅས་ཀྱི་སྨོན་གསུམ་ལ་ཨོཾ་ཡཱུཿཏྲཱུ་བཅས་རྗོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་དང་། དེ་ནས་སྟེང་གཱའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་རྩེ་ཀུག་ལྟར་ཀུ་ལྷ་བུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ལ་མཐའ་ཡས་པ་སྨོས་ཏེ་བླ་མ་ཡི་དམ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྲུན་དྲངས་ཏེ་དམ་ཚིག་པ་གསལ་བཏབ་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་ཚོགས་སོ་སོ་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་བརྟན་པར་གྱུར་སོང་སྙམ་པ་བྱེད། འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ནས་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་སྤྲུན་འདྲེན་པ་དེ་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ནས་སྤྲུན་འདྲེན་པའི་ཚིག་ནི་ཚོ་གཱའི་ནང་། **མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང།། བདུད་སྡེ་དགྲ་བཅས་མི་བཟད་འཇོམས་མཛད་ལྷ།། དངོས་རྣམས་མ་ལུས་ཡང་དག་མཁྱེན་གྱུར་པའི།། བཅོམ་ལྡན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ།།** ཞེས་པའི་ཚོགས་བཅད་འདི་ནི་མདོའི་ཚིག་རེད། འདུལ་བའི་ལུང་དང་སྒྲེས་རབས་སོགས་སུ་གསལ། དེ་ནི་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བུ་མོ་མགཉན་བཟང་མོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ་བག་མར་བཏང་བ་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་མ་མཇལ་བར་རྒྱུན་རིང་སོང་བ་ན་སངས་རྒྱས་སྤྲུན་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་རྒྱ་བར་བཅར་དགོས་བྱུང་ན་ཉིན་གཅིག་མང་པོ་འགོར་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྗེན། བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ས་གནས་ནས་མེ་ཐོག་འཕོར་ཞིང་སྤོས་བཟུང་སྟེ་གོང་གི་ཚོགས་བཅད་ཐོག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསན་ནས་ཕྱི་འཕྲལ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་དུ་བུ་རིམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་མགཉན་བཟང་མོའི་གནས་སུ་ཕེབས་པའི་བྱུང་བ་ཡོད། དེས་ན་ཚོགས་དེ་བྱིན་རླབས་ཅན་ཞེག་རེད།། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའི་སྒྲབས་སུ་ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་གཅིག་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་གྱུར་དུ་གཟིགས་པ་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་ཉེ་བ་
དང་། ཁམས་ལ་རིང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཙང་། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་
དུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད།
ཕུང་པོའི་བདུད་སོགས་བདུད་བཞི་པོའི་དབུང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མི་བཟད་པ་དེ་
འཇོམས་པར་མཛད་མཁན་གྱི་ལྷ་དེའང་རེད། དེས་སྦྱངས་པ་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པ་རེད།
དངོས་པོ་རྣམས་མ་ལུས་པར་ཡང་དག་པར་མཁྱེན་གྱུར་པ་ཞེས་པ་དེས་མཁྱེན་པ་ཕུན་
ཚོགས་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་དངོས་རྣམས་ཞེས་པས་སྣོན་རེ་ཤེས་བྱ་དང་། སྣོན་
རེ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་སོགས་ཅི་རིགས་ལ་གོ་བ་རེད། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་གོ་
དགོས།། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུའང་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བ་ཡོད། ཡང་དག་པར་མཁྱེན་གྱུར་
པ་ཞེས་པས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པ་ལ་གོ་དགོས་
ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོས་མཁྱེན་ནའང་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བའི་དབྱིངས་སུ་མཁྱེན་པ་
རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི་
གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད།

དགེ་ལྡན་སྣྲན་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ནང་ཚོགས་ཞིང་སྦྱན་འདྲེན་
པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་ཞིང་རེ་རེའི་ལྟ་རེ་རེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ལྷུགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་
དཔག་མེད་འགྲོས་པ་དེས་རང་གིས་སྨོན་པའི་ཚོགས་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆ་ཚང་
བ་རེ་སྦྱན་འདྲེན་པ་རེད། དེ་དག་ཆ་ཚང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕྱིས་ནས་ཚོགས་ཞིང་ལ་
ཕྱིས་པའི་སྐབས་སུའང་ཚོགས་ཞིང་གི་དམ་ཚིག་པ་ལྟ་རེ་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་
ཞིང་ཆ་ཚང་བ་རེ་ཕྱིས་པའི་མོས་པ་གནང་བ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ལྟ་རེ་རེ་བཞིན
དུ་སྨོས་ཚན་པའམ་བྱེ་བྲག་པ་མིན་པར། ཚོགས་ཞིང་གི་གྲལ་དུ་བཞུগས་པའི་ཚོས་སྐྱོང
སྲུང་མ་ཡན་ཆད་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས
ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་སོ་སོ་ལ་ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཚང་བ་རེ་ཕྱིས་པའི་མོས

པ་གནང་བ་རེད། དེ་ནས། **ཤ་ཁ་ཀ་ཧ**ེ ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ས་བོན་བརྗོད་པ་ལ་བཏེན་ནས། (སྐབས་དེར་ཐུགས་རྒྱའི་ཐོག་ནས་ངོ་སྤྲོད་གནང་།) **དམ་ཚིག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར**། ཞེས་པའི་དམ་ཚིག་པ་ནི་རང་གིས་སྨོས་པའི་ཚོགས་ཞིང་དེ་རེད། ཡེ་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་རང་གིས་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ལྟ་ཚོགས་དང་དམ་ཚིག་པ་སྨོས་པའི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་ཚགས་པ་རེད། དེ་ནས་ཐོག་མར་གླུ་ཁྱས་གསོལ་བ་དེ་རེད། གླུ་ཁྱས་གསོལ་བ་སོགས་ནི་དུས་ཚོད་མེད་པས་བཤད་པ་ཞུ་མི་དགོས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། སྒྲིར་ཁྱས་གསོལ་དང་། ན་བཟའ་འབྱུལ་བ། རྒྱན་ཆ་འབྱུལ་བ་སོགས་ནི་མཚོད་པའི་གྲངས་སུ་འགྱོ་བ་རེད། ཚོ་གཡས་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནི། ཁྱས་གསོལ་མ་འདོན་ནའང་འགྱིགས། དེས་ཚོ་གཙང་པའི་སྐྱོན་མེད། རྒྱས་སྦྱོས་བྱས་ན་མཚོད་པའི་མགོར་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱུ་རེད། སྒྲིར་མཚོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཞིབ་ཚགས་པོས་བལྟས་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་ཡུལ་ཚོས་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་ཚ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཙང་ཐག་རིང་པོ་ནས་སྐུ་མགྲོན་ལེགས་པའི་སྐབས་པའི་ཁྱད་ཆུ་འབྱུལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཆུང་པཉམ་སྐུ་གཟུགས་བཀྲ་བའི་ཁྱས་གསོལ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཡོད་རེད།

དེ་ཡང་། **ཁྱས་ཀྱི་ཁང་པ་ཤེན་ཏུ་ཏི་ཞིམ་པ།། ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཚོར་བ་བསྟར།། རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྟན།། ཐུ་ཏི་གོད་ཚགས་ཟླ་རེ་བྲེས་པ་དེར།། ཞེས་ཁྱས་གསོལ་འབྱུལ་བའི་གནས་ཁྱས་ཁང་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་ནས། ཏི་ལྟར་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི།། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁྱས་གསོལ་ལྟར།། ལྟ་ཡི་ཚུ་ནི་དག་པ་ཡིས།། དེ་བཞིན་བདག་གིས་སྐུ་ཁྱས་གསོལ།། ཨོཾ་སརྦ་ཏཐཱ་ག་ཏ་ས་མ་ཡ་ཥ་ཀ་ཧ**ེ། ཞེས་ཤངས་རྒྱས་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་བལྟམས་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱས་གསོལ་ཐུལ་བ་བཞིན་རང་གིས་ཁྱས་གསོལ་འབྱུལ་བ་རེད། དེ་ནས། **ཐུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྐྱེན་པའི་སྐུ།། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་གསུང་།། མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་**

གཟིགས་པའི་ཐུགས།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། ཨོཾ་སཏ་ཏ་ཐཱ་ཏ་ཨཏ་ཥ་ཊ་ཀ་ས་མཡ་ཧཱུ་ཡེ་ཨཱཿহূঁ། རྒྱ་ཆེན་སྒྲོ་བའི་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། བརྒྱད་པའི་ཐུན་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། ཨོཾ་སཏ་ཏ་ཐཱ་ཏ་ཨཏ་ཥ་ཊ་ཀ་ས་མཡ་ཧཱུ་ཡེ་ཨཱཿহূঁ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། སྐྱོབ་པ་དམ་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། འཕེན་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱེ་ཞུས་གསོལ།། ཨོཾ་སཏ་ཏ་ཐཱ་ཏ་ཨཏ་ཥ་ཊ་ཀ་ས་མཡ་ཧཱུ་ཡེ་ཨཱཿহূঁ། ཞེས་པས་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྒྲོ་བ་བརྒྱད། ཟབ་མོ་ལྷ་བ་བརྒྱད། ཉམས་ལེན་བྱིན་ལམ་བརྒྱད། སངས་རྒྱས། ཚོས། དགེ་འདུན་བཅས་ལ་རིམ་བཞིན་ཞུས་གསོལ་འབུལ་བ་རེད། ཕྱིར་ཞུས་གསོལ་ལ་རྒྱས་བསྡུས་མང་པོ་རེད། སོ་སོས་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བྱ་རྒྱ་རེད། དེ་དག་སྐྱེ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གོས།། གཅང་ལ་ཏྲི་རབ་བསྒོས་པས་སྐྱེ་ཕྱི་འོ།། ཨོཾ་ཋཾ་ཏཾ་ཐཾ། ཨཀཱཡ་བཻ་ཥ་ཛ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པས་སྐྱེ་ཕྱིས་དང་། སྟོང་གསུམ་ཀྱན་ཏུ་ཏྲི་དང་ལྡན་པ་ཡི།། ཏྲི་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ།། གསེར་སྦྱངས་བཅོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བགྱི།། ཞེས་པས་སྐྱ་ལ་ཏྲི་ཞིམ་བྱུག་པ། སྲབ་འཇམ་ཡང་བ་ལྟ་ཡི་གོས།། མི་ཕྱེད་རོ་རྗེའི་སྐྱ་བརྟེས་ལ།། མི་ཕྱེད་དད་པས་བདག་འབུལ་ནི།། བདག་ཀྱང་རྗེ་རྡེའི་སྐྱ་ཐོག་ཀོག། ཅེས་པས་གོས་དབུལ་བ། རྒྱལ་བ་མཚན་དགེའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ལྟན་ཕྱིར། རྒྱན་གཞན་དག་གིས་བརྒྱན་པར་མི་འཚལ་ཡང།། རིན་ཆེན་རྒྱན་མཆོག་ཕུལ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན།། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་ལུས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པས་རྒྱན་འབུལ་བ། བདག་དང་འགྲོ་ལ་ཐུགས་བརྩེའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་མཐུ་ཡིས་ནི།། ཇི་ཕྱིད་མཚོད་པ་བདག་བཀྲིད་ནི། དེ་ཕྱིད་བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་ས་གསོལ།། ཞེས་པས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་རེད། དེ་དག་གི་སྐོར་ལ་རྒྱས་པར་ཞུ་རྒྱ་མིན། དུས་ཐོག་ལ་གྲུབ་ས་མ་རེད།

དེ་ཚོ་ཆོག་ནང་གསལ་པོ་ཡོད་ཙང། དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

སྨོན་བའི་ཚོས་ལྡན་པ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་བང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ་ནི་སྨོན་ཚོས་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད།

སྨོན་བའི་ཚོས་ལྡན་པ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་བང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ་ནི་སྨོན་ཚོས་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། འདིའི་སྐོར་ལ་ཐུན་བུ་ཞུས་ན་བསམ་གྱི་ཡོད། བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཞེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ནང་གསུངས་པ་དང། དེ་ལའང་ཡན་ལག་མང་ཉུང་དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་རེད། ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྡོག་པ་སྦྱང་བ་ལ་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་བདེ་བ་དང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྡུས་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཞེར་བ་རེད། སྐྱབས་འདིར་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་བང་སྒྲིག་སྐྱངས་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྨྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནས་གསུངས་པ་དེ་རེད། བཟང་སྨྱོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་བཟང་པོ་སྨྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་མ་བཏབ་པའི་སྔོན་དུ་སྨོན་ལམ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཚེད་དུ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་དེ་སྔོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་བླངས་པ་རེད། ཡན་ལག་བདུན་པོ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང། མཆོད་པ་འབུལ་བ། ཕྱིག་པ་བཤགས་པ། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་སྐུལ་བ། ཐུ་བཏན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བསྡོ་བ་བཅས་རེད།

དང་པོ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ནི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། ཕྱིག་པ་སྦྱང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའང་རེད། ཕྱག་འཚལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྐྱབས་ཡུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མཁན་གང་ཟག་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་

གྲྭ་གཡས་ཞབས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་གཡས་པ་དང་དད་པ་གསལ་པོ་བཟོ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་ཕྱག་ཡུལ་རེ་རེ་ངོས་བཟུང་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་བྱན་པའི་སྨོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཐོག་མར། **ཕུན་ཚོགས་དགེ་ལེགས་བྱེ་བས་བསྡུན་པའི་སྒྲ།། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་གསུང་།། མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས།། ཀུན་ཏུའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་ཐུབ་པ་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱན་པའི་སྨོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད།། **ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བདེ་གཤེགས་རྗོ་རྗེ་འཚང་།། མཚོག་གཟིགས་ཏེ་ལོ་པ་དང་ནུ་རོ་པ།། དཔལ་མཚོག་ཀྱོ་ཁྱི་བ་དང་ཙ་ཏྲི་ཀ། །ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་ཏེ་ལོ་པ་དང་། ནུ་རོ་པ། ཀྱོ་ཁྱི་བ། ཙ་ཏྲི་ཀ། སོགས་ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། **བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་རྣམ་གྲོལ་སྲེ།། མཚོག་སྲེ་དུལ་བའི་སྲེ་དང་གྲགས་པའི་དཔལ།། ས་ངར་བཟང་ཀུ་སྣ་ལི་གཉིས་གསེར་གླིང་པ།། རྒྱ་ཆེན་སྟོང་པའི་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྲེ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། **འཇམ་དབྱངས་ཡོངས་མེད་ཕྱོགས་འཇིག་གླུ་སྒྲུབ་དང་།། ཟླ་བ་གྲགས་པ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ།། ས་ངས་རྒྱས་དགོངས་སྒྲོང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་སོགས།། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། **བཤད་སྒྲུབ་གཉན་མས་པའི་མཚོག་མངའ་ཙ་ཏྲི། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་མེས་པོ་འབྲོམ་སྟོན་རྗེ།། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་བཞི་ཀུ་མཆེད་གསུམ་ལ་སོགས།། བཀའ་གདམས་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་ཏོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཙ་ཏྲི་ཀ་སོགས་བཀའ་གདམས་བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། **གང་ས་ཅན་**

ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྲེད་ཙོང་ཁ་བ།། དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ།། མདོ་སྡེགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཁས་གྲུབ་རྗེ།། ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མཁས་གྲུབ་རྗེ་བཅས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཙོས་དགེ་ལྡན་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། སྒྲུབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིང།། གང་ལ་གང་འདུལ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཟུང་ནས།། མཆོག་དང་ལྡན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་མཛད་པའི།། དེན་ཅན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།། ཞེས་པས་བླ་མ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག །སྐལ་བཟང་ཐར་བར་བགྲོད་པའི་འཇུག་ངོགས་མཆོག །བཅོ་བས་བསྟོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས།། གསལ་མཛད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པས་བླ་མ་སྤྱི་ཡོངས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཐོབ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བཅས་བླ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། གསང་བ་འདུས་པ་བདེ་དགྱེས་ཏེ་རུ་ཀཱ། དཔལ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ།། གྲངས་མེད་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་འགྲོར་ལོའི་མགོན།།། ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། མཐུན་པའི་སྨོན་ལམ་དགེ་ཚོགས་ཆད་བྱུང་ཞིང།། སྒྲུབ་པ་སྟོད་ཚེ་ནམ་ཡང་མཆེད་གྱུར་ལ།། བསྐལ་བཟང་གཅིག་ལ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི།། ཐུགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་གཙོས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། མཚན་ལེགས་རིན་ཆེན་གསེར་བཟང་ཐུ་བཏན་མེད།། ཆོས་གྲགས་མངོན་མཁྱེན་སྨན་རྒྱལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ།། རྒྱ་ཆེན་སྨོན་ལམ་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པ།། བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པས་སྨན་བླ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱིས་གཙོས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། ཀུན་འབྱུང་ཐུན་པས་པོ་བོན་མཐར་མཛད་ཅིང།། ཐུག་བསྟལ་ཟུག་རྟའི་ཙ་བ་དྲུངས་ནས་འབྱིན།། རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས།། ཐེག་གསུམ་དམ་

བའི་ཚོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། དེ་ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། **འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྦྱན་རས་གཟིགས།། ས་ཡི་སྙིང་པོ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ།། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་བྱམས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་།། ཉེ་བའི་སྨས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་ཉེ་བའི་སྨས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། **ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལེགས་བསྟོམས་པས།། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།། བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་ཆུད་པའི།། འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་རྣམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་སྐབས་སུ་བཤེས་གཉེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཝེབས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་རེད། **ཐུབ་པས་བཀའ་བསྟོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན།།** ཡན་ལག་འབྱུང་དང་མ་ཕམ་ནགས་ན་གནས།། **དུས་ལྔན་རྡོ་རྗེ་མཁའི་བུ་བཟང་པོ་དང་།། གསེར་གཞུ་སྣ་ར་ཆ་ཕ་གསེར་ཅན་མཆོག ।འཕགས་པ་བ་ཀུ་ལ་དང་སྒྲ་གཅན་འཛིན།།** ལམ་ཕན་བྱ་ར་ཆ་ཕ་བསོད་སྙོམས་ལེན།། ལམ་བསྟན་ཀློའི་སྟེ་སྲིད་བྱེད་མི་ཕྱེད་པ།། **གནས་བརྟན་འཁོར་དང་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། **མཁའ་ལ་སྒྲོད་པའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་ནས།། མངོན་ཤེས་རྫུ་འཕྲུལ་མངའ་བའི་མཐུ་སྟོབས་ཅན།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མ་ཡིས་བུ་བཞིན་གཟིགས།། གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། **ཕྱོན་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་**

འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔ་ནུ། ཆོས་བཞིན་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་གང་ཟག་རྣམས། བུ་བཞིན་སྐྱོང་བར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ་ཡི། ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པས་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ། སྤྱན་མི་བཟང་དང་རྣམ་ཐོས་སྲས། རང་རང་འཁོར་འདུལ་སྨོ་བཞི་བསྲུང། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནི་ཆོགས་ཞིང་གི་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལས། ཆོགས་ཞིང་གི་གླལ་དུ་མི་འཇོག །ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིང་རྡུལ་ཀུན་གྱི་གྲངས་སྟེང་ཀྱི། ལུས་བཏུད་པ་ཡིས་རྣམ་ཀུན་ཏུ། མཆོག་ཏུ་དད་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པས་མདོར་ན་ཕྱག་འབྱུལ་འོས་པའི་སྐྱེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྡུལ་དང་མཉམ་པའི་གྲངས་མེད་པའི་ལུས་སྤྱལ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། དེ་དག་ནི་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཐོག་མར་ཆོགས་ཞིང་དུ་སྦྲོམ་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་རེད།

བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ནས་བྱང་བའི་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ཆོ་གའི་ནང་བཀོད་པ་ནི། ཇི་སྙེད་སྲུ་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ན། དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་ཀུན། བདག་གིས་མ་ལུས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་དང་དག་ཡིད་དྲྭ་བས་ཕྱག་བཀྲི་བོ། ཞེས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་དང་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་གོ་བདག་གིས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་བཅས་ཀྱིས་དང་པ་ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། དེ་ནི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱག་རེད། ཕྱོགས་དང་དུས་ནི་མཚམས་གཞལ་བའི་ལག་ཚ་ལྟ་བུ་རེད། ཕྱོགས་བཅུའི་ནང་མ་འདུས་པའི་ཕྱོགས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་ནང་མ་འདུས་པའི་དུས་ཀྱང་མེད། འདིར་བདག་ཅེས་པ་གང་དུ་ངོས་གཟུང་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྒྲབས་དེར་ལྟ་རབ་བྱང་ན་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་བདག་ཐ་སྙད་པ་དེ་ངོས་ཟིན་ཐུབ་དགོས། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཁས་པོ་རེད། གང་ལྟར་ཚོགས་དེ་ཡང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་རེད། ཐུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དགོངས་བསྟེད་སྐབས་ཐུལང་རང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་ཡང་ཡོང་བ་རེད། སྐབས་དེར་རང་ཉིད་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་དེ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་ན་ལྟ་ཡི་ང་རྒྱལ་དེ་ལོག་ཅེས་ཆགས་ཉེན་ཡོད། དེ་ནས་ལོག་ཅེས་བསྒོམས་ནས་སྒང་བ་ལྟང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་གང་དུའང་བདག་ཅེས་པའི་ཚོགས་དེ་སྟེང་ཐམས་པའི་སྐབས་སུ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་བདག་གམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་བློ་ལ་འཆར་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། **བཟང་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྒོན་ལམ་སྨོན་པས་དགེ་གཞི།། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ།། ཞིང་གི་རྡུལ་སྟེང་ལུས་རབ་བཏུད་པ་ཡིས།། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།** ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྨོན་པ་རྟེན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡུལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་ངོས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པར་མོས་པའི་མདུན་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་རྡུལ་དང་མཉམ་པའི་ལུས་མང་པོ་སྤྲུལ་ནས་དེ་དག་གིས་པས་བཏུད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། **རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྡུལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་རྣམས།། སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག །དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ན་མ་ལུས་པ།། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དག་གིས་གང་བར་མོས།།** ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གང་ཁྱབ་ལ་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱིས་གང་ཁྱབ་ཀྱི་རྡུལ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་རྡུལ་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མོས་པ་བྱས་ཏེ་དང་

པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པ་རེད། དགེ་གི་སྨོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། **དེ་དག་བསྡུགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས།། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྣ་ཀུན་གྱིས།། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་ཅིང།། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད།།** ཅེས་པས་གྲངས་ལས་འདས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་བསྡུགས་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་དག་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་ལྟེ་དེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གྲངས་ལས་འདས་པ་སྣྲ་ལ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐད་ཡིག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་གི་སྨོ་ནས་བསྟོད་པ་འབྱུལ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རེད། དེ་ཡན་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་དེ་ཟིན་པ་རེད།

གྲོ་ར་ཕྱག་འཚལ་ཅེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྨོ་ནས་འདུད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དགེར་ན་མགོ་བོ་སྐུར་ཙམ་བྱེད་པ་དང་། ལག་པ་ཀེར་ཙམ་བྱེད་པཡང་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་དང་། དེ་བཞིན་དགེ་གི་སྨོ་ནས་བསྟོད་པ་ཞིག་ལུལ་ན་དགེ་གི་ཕྱག ཡིད་ཀྱི་སྨོ་ནས་དད་པ་སྨོས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་འགྲོ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འདུལ་བའི་ནང་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག །ཤད་པ་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་གམ་སྨྱོད་པ་ལ་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་བཅས་གསུམ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་གསུམ་པོའི་ནང་དུའང་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་རེད།

དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་ནི་ང་ཚོས་ཡོངས་གྲགས་འཚལ་བ་དེ་རེད། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔ་ནི་ལག་པ་གཉིས་དང་། ཤད་པ་གཉིས། དབྱལ་བ་བཅས་རེད། དེ་ལྔ་པོ་ས་ལ་གཏུགས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། ཕྱག་དེ་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ་ཤད་པ་གཉིས་གཤིན་གཤིན་དང་། ལག་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ་ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་བརྒྱད་པོའི་རྩེ་མོ་ཕན་ཚུན་རེག་པ། མཐེ་བོང་གཉིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇོག་པ་རེད། དེ་ལ་ནོར་བུའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཐལ་མོ་ཟིར་བ་རེད། དེ་ནི་ནང་པའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་རེད། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ་མཐེ་བོང་གཉིས་ཕྱི་ལ་བཏོན་པ་དང་། ལག་མཐིལ་གཉིས་སྦྱར་བ་རེད། དེ་ལ་ཐལ་མོ་བཅར་ལེབ་ཅེར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཁོར་བུའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཐལ་མོ་དེ་སྟྲི་བོའི་གཙུག་དང་། དབྱལ་བ། མཁྲིན་པ། སྟྲིང་གི་བཅས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་མཚོན་དོན་རྣམས་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་རེད། བཤད་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་དབྱལ་བ་ས་ལ་གཏུགས་པ་རེད། དེ་ནས་ཡར་ལངས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐེངས་གསུམ་རེ་བཅལ་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་རེད། སྟྲིར་ཐེངས་གཅིག་བཅལ་ནའང་མི་འཐུས་པ་མེད་རུང་། ཕྱག་འཚལ་བའམ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ཐེངས་གསུམ་བྱ་རྒྱ་དེ་ནན་གྱིས་བསྟན་པའམ་གཟབ་གཟབ་བྱས་པའི་དོན་རེད། གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅན་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་ནི་ཐལ་མོ་སྦྱར་སྟངས་དང་ཤུང་བ་འཇོག་ཚུལ་གོང་གི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་དང་གཅིག་པ་རེད། ཡོངས་གྲགས་སུ་བཀྲངས་ཕྱག་ཅེར་བ་དེ་རེད། གང་ལྟར་ལུས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་ནས་ལག་པ་གཉིས་མདུན་དུ་བཀྲངས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ལངས་པ་རེད། གསུམ་པ་ཤུང་བ་ལ་གཏུགས་པཉམ་པ་ལ་གཏུགས་པའི་ཕྱག་ནི་རབ་བྱང་གསར་པས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སྦ་ཏོ་ཉིན་ལྟར་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་འཚལ་དགོས། ཡིན་ནའང་བྱེལ་བ་ཡོད་ན་ཞུགས་ལ་ལག་པས་གཏུགས་པཉམ་སྟྲིང་པ་ལ་འཁྱུད་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་རེད། དེ་ནི་དེང་སང་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་རུང་། ནང་པ་ལ་ཉམས་ཆེན་པ་ལྟ་བུ་རེད་འདུག །དེ་ནི་ད་ལྟ་ནང་པའི་ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་གཤིས་ལུགས་ནང་མཐོང་རྒྱ་མེད།

ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ་རབ་བྱང་གིས་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་ནི་སྐབས་དེར་བླ་གོས་ཕྱག་པ་གཉིས་ལ་གཟར་བ་རེད། སྟྲིར་བླ་གོས་ཕྱག་ལ་གཉིས་ལ་གཟར་བ་དེ་མ་གྱས་པའི་རྣམ་པར་བརྙེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚོས་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་བླ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་ཞེས་འདུལ་བའི་ནང་ཡང་ཡང་བྱུང་། ང་ཚོས་བླ་གོས་རྒྱུན་དུ་ཁྱོན་ཀྱི་མེད། དེང་སང་བླ་གོས་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཚོས་གོས་ཟེར་ཀྱི་

ཡོད། ང་ཚོས་ནས་རྒྱུན་གྱོན་པའི་གཟན་ཞེས་པ་དེ་འད�pa་བའི་ནང་རྒྱལ་གཟན་ཞེས་པ་དེ་རེད། གང་ལྟར་ང་ཚོས་རྒྱལ་གཟན་ནས་ཚོས་གོས་ཕྱག་པ་གཉིས་ལ་གཟར་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྟེ་པས་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་འཚལ་སྟངས་ནི་ང་ཚོ་དང་མི་འདྲ་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཕྱག་རེ་རེ་བཞིན་ལངས་དགོས་མེད་ཅིང་། ཐུ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་བུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མགོ་གོ་ཐེངས་གསུམ་ས་ལ་གཏུགས་པ་རེད། ངའི་བསམ་པ་ལ་ང་ཚོའི་རང་བྱང་སྒྲ་ན་བཀྲེས་པོ་ཕྱག་འཚལ་དཀའ་བ་ཡོད་པ་ཆགས་གནས་བརྟན་སྟེ་པ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་ན་མི་འགྲིགས་པ་མེད་སྙམ། བོད་དུའང་སྔ་རབས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་དང་དགེ་ལྟན་པའི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་ལའང་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་བ་འདུག །དེ་ཡང་ཁོང་ཚོས་རྒྱམ་ཕྱག་རེ་འཚལ་བའི་རྟེས་སུ་གཟན་དེ་ཐུག་པར་བཀའ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་སྲོལ་འདུག །ཕལ་ཆེར་བཀའ་གཏམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གནང་གི་ཡོད་ཚུལ་འདུག །དེ་ནས་དགེ་ལུགས་པ་དང་གསར་མ་མང་ཆे་བས་ཐེངས་གཅིག་གཟན་གྱིད་ན་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཟིན་ནས་མ་གཏོགས་གཟན་མི་ཀྱོན་པ་རེད། གནས་བརྟན་སྟེ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་དང་། ཐུན་པ་ལ་འཚྭད་པའི་ཕྱག་དེ་དར་ཡང་། བཀྲངས་ཕྱག་དེ་དར་མེད། བཀྲངས་ཕྱག་དེ་རྒྱ་གར་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་དང་དགེ་སློང་གཉིས་ཀ་ལ་དར་བ་ཞིག་ཡིན་བཟོ་འདུག །རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་ལ་ད་ལྟའང་ཐལ་མོ་སྦྱར་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལས་བཀྲངས་ཕྱག་གམ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་གི་སྲོལ་དེ་ཡོད་ཕྱས་རེད།

ཕྱག་འདུམ་ཐེར་ལ་སོགས་པ་གསོག་མཁན་ཡིན་ན་བཀྲངས་ཕྱག་གི་ཐོག་ནས་གསོག་གི་ཡོད། གང་ལགས་ཨེ་ན། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནང་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་ཁྱབ་པའི་ས་དེའི་འོག་ཏུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་རྒྱལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འཁོར་ཡོ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་བློང་རྒྱའི་བསོད་ནམས་གསོག་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་འཁོར་ཡོའི་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེན་པར། དེ་ནི་ཚད་གཟུང་ས་

ཞིག་རེད། འཁོར་ལོའི་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་བླང་རྒྱུར་བསོད་ནམས་རྟེ་ཅམ་དགོས་
པའི་ཚད་དེ་ས་ཡི་རྡུལ་གཅིག་གི་གྲངས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་
ལོའི་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་བླང་རྒྱའི་བསོད་ནམས་གསོག་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་
ཅང་། ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་བྱེད་ན་དེ་ཅམ་ཁྱབ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། ལུས་
ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱག་དེ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡིན་ཅང་བསོད་ནམས་མང་བ་གསོག་ཐུབ
དེ་བཞིན་གཟུགས་པོས་མ་ལྟོགས་པ་དང་ཆོས་འཁོགས་རྣམས་ཕྱག་འབྱམ་ཕེར་གསོག
འདོད་ཡོད་ན་ཀུམ་ཕྱག་གི་ཐོག་ནས་གསོག་ནའང་མི་རྙེད་པ་དང་མི་ཆོག་པ་མེད། དེ་ནི་མ
གསོག་པ་ལས་གསོག་པ་ཡག་གི་རེད། ད་དུང་ནད་གཅོང་སོགས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་ལྷ
པས་ཕྱག་འཚལ་བ་བཞིན་བྱས་མོ་བཅུགས་ཐུས་ཀྱིས་གནང་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད།
གལ་ཏེ་ཕྱག་འབྱམ་ཕེར་དེ་སྒྲོར་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོག་ན་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག
འདིའི་སྐབས་སུ་གསོག་འོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་གསོག་མཁན་ཡང་མང་ཚོས་རེད། ཁཡོས
ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་མ་གསོག་པར་སྤྲོ་ག་པ་བཡོགས་པ་གཙོ
བོར་བྱས་ནས་བཡོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་སུ་གསོག་མཁན་ཡང་ཡོད། སྐབས་དེར
ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚོགས་ཀ་སྟག་བརྗོད་ནས་མེན་པར། མན་ངག་གི་གཞུང་ནས་བྱུང་བ་བཞིན
ལྟུང་བཡོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་ལྔའི་མཚན་བརྗོད་པའི་ངང་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་རེད། ལྟུང
བཡོགས་འདོན་ཚུལ་ཡང་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་འདོན་མི་དགོས་པར་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས
སོ་ལྔའི་མཚན་ཀ་སྟག་བསགས་ནས་ཐུན་གྲོལ་ཁར་འོག་གི་བཡོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི
རངས་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཚར་གཅིག་བཏོན་ནས་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་རེད། རྗེ་བདག
ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་འོལ་ཁར་དེ་ལྟར་གནང་ཡོད་འདུག །ལྟུང་བཡོགས་འདོན་ཚུལ་ལའང
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུར་དང་མ་སྒྲུར་བའི་སྒོ་ནས་འདོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད།
ཡིན་ནའང་དགེ་ལྟན་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་སྒྲུར
ནས་འདོན་པ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་མ་སྒྲུར་བར

མཚན་རྟེན་པ་དངོས་སུ་སྨོས་ན་ཞེ་ས་དང་གྱས་ཞབས་མེད་པའི་རྒྱས་རེད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་མིང་རྟེན་པ་མི་འགོད་པར་དེའི་སྟོན་དུ་སྐུ་ཞབས་དང་དགེ་བཅེས་ལས་གསོ་སོགས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་རེད། ད་དུང་ས་གནས་གཅིག་ལ་ཆུ་མཐུད་ནས་འབྱམ་ཐེར་གསོག་ཐུག་པ་བྱུང་ན་སྟབས་བདེ་བ་དང་བར་ཚད་ཉུང་བ་རེད། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚོས་ཕྱག་འབྱམ་ཐེར་གསོག་པའི་སྐབས་སུ་སྟབས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་གཟན་སྐེད་པར་དཀྱིས་ནས་ཕྱག་ཁཚལ་བ་དེ་འདྲ་མཛལ་སོང། འོན་ཀྱང་གཟན་སྐེད་པར་དཀྱིས་པ་ནི་གྱས་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་རྒྱས་བསལ་གཏོང་སྐབས་གཟན་སྐེད་པར་དཀྱི་བ་རེད་མ་གཏོགས། ཆུ་མ་དང་དགེ་ཏན་མཛལ་དུ་འགྲོ་སྐབས་གཟན་སྐེད་པར་དཀྱིས་ན་གྱས་ཞབས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ལར་ནས་འདུལ་བའི་ཀུན་སྡུད་ལྟར་ནའང་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ་གཟན་སྐེད་པར་དཀྱི་བ་དེ་མི་རུང་བ་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱུན་ལྡན་ཀྱི་གཟན་དེ་ཕུད་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་གཟན་ཆུང་བ་ཞིག་མཚོད་ན་མི་འགྲིགས་པ་ཨེ་ཡོད། དེ་ཡན་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་དེ་ཅམ་ཀྱིས་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

གཉིས་པ་མཚོད་པ་འབྱུལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་བཟང་པོ་སྟྲོད་པའི་གཞུང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བླ་ན་ཡོད་པའི་མཚོད་པ་དང་བླ་ན་མེད་པའི་མཚོད་པ་བཅས་གཉིས་རེད། དང་པོ་བླ་ན་ཡོད་པའི་མཚོད་པ་ནི། **མེ་ཏོག་དམ་པ་ཕྲེང་བ་དམ་པ་དང་།། སིལ་སྦྱན་རྣམས་དང་བྱུག་པ་གདུགས་མཚོག་དང་།། མར་མེ་མཚོག་དང་བདུག་སྤོས་དམ་པ་ཡིས།། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་པར་བགྱི།། ན་བཟའ་དམ་པ་རྣམས་དང་དྲི་མཚོག་དང་། ཕྲེ་མ་ཕུར་མ་རི་རབ་མཉམ་པ་དང་།། བཀོད་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་མཚོག་ཀུན་གྱིས།། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་པར་བགྱི།།** ཞེས་པས་མེ་ཏོག་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ། རོལ་མོ། བྱུག་པ། གདུགས། མར་མེ། བདུག་སྤོས་བཅས་ཚོག་གིས་ཟིན་པ་དང་། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཞེས་པས་ནི་མཚོད་པ་འབྱུལ་བའི་མེ་ཏོག་རྣམས་བཟང་ཕོས་འདེམས་པ་ལས། ཞན་པ་རྣམས་འདེམས་ན་མི་འགྲིགས་པ་རེད། རྒྱ་གར་དུ་མེ་ཏོག་འབྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་མེ་ཏོག་སྟོང་

པོ་དང་བཅས་པ་དང་། མེ་ཏོག་རྒྱང་པའམ་བསིལ་མ། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཕྲེང་བ་ལ་
བརྒྱས་པ་སོགས་རེད། དེ་ནས་སིལ་སྦྱན་ནས་རོལ་མོ་ལ་འབྲུད་རྒྱང་དཀྱིལ་གསུམ་དང་།
ལུས་ལ་དྲི་བཟང་པོས་བྱུག་པ་དང་སྣུམ་གྱི་བྱུག་པ། གཏུགས་ནི་ཕོག་མར་ཆར་པ་དང་ཉི་
མ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་རྡུང་། དུས་ཕྱིས་སུ་གོ་གནས་སམ་ཆེ་བསྟོད་ཆགས་པ་
རེད།ཁ དཔེར་ན་ཟླ་མ་ཆེན་པོ་ལ་གཏུགས་ཕུབ་པ་ལྟ་བུ་རེད། མར་མེ་ནི་སྲུན་པའི་སེལ་བ
དང་། གཙོ་བོ་མཚན་མོར་ཕུལ་བ་རེད། ཉིན་མོར་སྲུན་པ་བསལ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། མཆོད
པའི་གྲངས་སུ་འགྱོ་བ་རེད། བདུག་སྤོས་ནི་དྲི་ཞིམ་གྱི་ཆེད་དུ་རེད། ན་བཟའ་ནི་ཕྱོན་རྒྱའི
གོས་རེད། ས་ངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་།
འོངས་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དང་གྱི་ན་བཟའ་སོགས། ཡི་དམ་ཡིན་ན
ཡི་དམ་སོ་སོའི་ཚས་གོས་དམ་པ་རྣམས། དེ་བཞིན་དྲེ་ཡང་ལྟ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན
པའི་དྲེ་བཟང་སྦྱར་བ་རྣམས། ཕྱི་མ་ཕུར་མ་ནི་བསང་དྲེ་ཞིམ་ཞིབ་མོར་འཐག་པ་ར་མ
སྒབ་མོའི་ནང་ཆུགས་ཏེ་ཇོག་ཇོག་བཟོས་ཏེ་བཀལ་བ་དེ་ཆུང་རྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་དེའི
དྲྭ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་རེད། དེ་ནི་གང་ལྟར་དྲེ་བཟང་པོའི་རྫས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ར་མ་ཀྱི
ཕུར་མའི་ནང་བཏགས་པ་ཞིག་རེད། བོད་དུ་རྒྱལ་མཚན་ཕྱི་ཕུར་ཞེས་པ་དེ་མིང་དེ་སྐད
བརྗོད་ཀྱང་དེའི་ནང་དྲེ་བཟང་པོ་ཆུགས་པ་སོགས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས
ཕྱིན་པ་མང་པོ་རེད། མང་པོ་ཞིག་གིས་ཕྱི་མ་ཕུར་མ་ཞེས་པའི་དོན་ཤེས་ཀྱི་མེད། དེ་ནི
རྒྱ་གར་གྱི་ནང་དུ་གནའ་ལྡ་མོའི་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཅིག་རེད། དེང་སང་ཡང་དགོན་པ
ཆེང་པ་ཁ་ཤས་ནང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། དེ་ནི་རས་སྒབ་པོའི་ནང་བསང་དྲེ་ཞིམ་ཆུགས་ཏེ
ཇོག་ཇོག་བཟོས་པ་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཐུད་སྐབས་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུ་ཆགས
པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་མ་ཕུར་མ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་སྟེང་ས་བཅས་གོང་དུ་སྟོས་པའི
མཚོད་པ་དེ་དག་གང་བྱང་མིན་པར་བགོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མཚོག་ཀུན་གྱིས
ཕྱོགས་བཅུ་དང་དུས་གསུམ་དུ་ཕྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་མཚོད་པ་འབུལ་བ་རེད། དེ་

ཡན་ཏིས་བློ་ན་ཡོད་པའི་མཚོད་པ་འབུལ་ཚུལ་དེ་རེད།

ཐུ་ན་མེད་པའི་མཚོད་པ་ནི། **མཚོད་པ་གང་རྣམས་བློ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ།། དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས།། བཟང་པོ་སྨྲོད་ལ་དད་པའི་སྟོབས་དག་གིས།། རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་མཚོད་པར་བགྱི།།** ཞེས་གོང་དུ་སྨོས་པའི་མཚོད་པ་བློ་མེད་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་སྨྲས་པ་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྨྲས་ནས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཚོད་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཚོད་པ་འབུལ་བ་གཞིས་ཀའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྨྲར་ཚུལ་ནི་བཟང་པོ་སྨྲོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་པོས་ལུས་གྲངས་མེད་དུ་སྨྲལ་རྒྱུ་དང་། མཚོད་པའི་རྫས་གྲངས་མེད་དུ་སྨྲལ་ནས་འབུལ་རྒྱུ། དེ་བཞིན་མཚོད་པ་འབུལ་མཁན་གྱི་ལྷ་མོ་དེ་ཚོའང་གྲངས་མེད་དུ་སྨྲལ་རྒྱུ་བཅས་རེད། དེ་ལྟར་གོང་གི་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་འབུལ་ཞིན་པའི་རྟེས་སུ་མཚོད་པའི་ཡན་ལག་གི་ཚ་ཀས་སུ་སྨར་ཡང་མཆྱལ་འབུལ་རྒྱུ་དེ་རེད།

མཆྱལ་འབུལ་རྒྱུ་ནི་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་རེད། མཆྱལ་དུ་སྨོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕུལ་བ་རེད། དེ་ཡང་མཆྱལ་གྱི་ཚོག་ནི། **ཨོཾ་བཛྲ་ཐྲཱ་ཡཱ་ཏ་ཀཱ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི། ཨོཾ་བཛྲ་རི་ཀེ་ཡཱ་ཏ་ཀཱ། ཕྱི་ལྟེགས་རི་ཁོར་ཡུག་གིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། ཡོ་འཛམ་བུ་གླིང་། ནུབ་བ་བླང་སྤྱོད། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན། ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ཇ་ཡབ་དང་ཇ་ཡབ་གཞན། གཡོ་ལྡན་དང་ལམ་མཚོག་འགྲོ། སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། འདོད་འཇོའི་བ། མ་ཟོས་པའི་ལོ་ཏོག །འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ། སྐེག་མ།**

ཕྲེང་བ་མ། ཐུང་མ། གར་མ། མེ་ཏོག་མ། བདུག་སྤོས་མ། སྣང་གསལ་མ། དྲི་ཚན་མ། ཉི་
ཟླ། ཟླ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན། དབྱས་སྲ
ལ་དང་མཿདབལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འདི་དག་དྲིན་ཅན་ཅ་ག
དང་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་དབལ་ལྷན་ཟླ་མ་དམ་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཟླ་མ
ཟླ་བཟང་ཕྱག་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཞིང
ཁམས་དབྱལ་བར་བཀྲོའོ།། ཕྱགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ། བཞེས་ནས
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དེར་གནས་པའི་བཅུད་ཀྱི
སེམས་ཅན་རྣམས་མཚོད་པའི་ངོ་བོར་ཕུལ་བ་རེད། དེ་འབྱུལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཚིག་དང་ཚོ་ག
རྒྱས་བསྡུས་སྟ་ཚོགས་རེད། གང་ལྟར་ཕྱག་དཔེ་འདིའི་ནང་ཡོད་པའི་མཆྱལ་གྱི་ཚོ་ག་དེ
ལ་མཆྱལ་ཚོམས་བྱ་སོ་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་ནང་གང་འབྱུལ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དབང་ཆེན
གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཞེས་གྲོང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་གནས་པའི་གཞི་རྟེན་དང་། དེ་ལྟ
བུའི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་ཕྱི་རོལ་ལ་བ་ཚ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དེ་འབོ་མེ་འགྲོ་བའི
ཆེད་དུ་རྣ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ལ་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་ཟེར། མངོན་པ་དང་དུས་འཁོར་གཉིས
ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་དེ་གཅིག་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི
ལྷགས་རིའི་དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རེད། དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ལ་ཤར་ལུས་འཕགས
པོ། ཧྲོ་འཛམ་བུ་གླིང་། ནུབ་བ་གླང་སྤྱོད། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་བཅས་གླིང་བཞི་དང་། དེའི
གཡན་གཡོན་དུ་ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ཏ་ཡབ་དང་ཏ་ཡབ་གཞན། གཡོ་ལྟན་དང་ལམ
མཆོག་འགྲོ། སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་བཅས་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། དེ་ལྟར་གླིང་བཞི
དང་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ལ་ཚོམས་བུ་བཅུ་གཉིས། དེ་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་གླིང་བཞིའི་ཕུན་མོང
མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་རོར་རེ་ཡོད་པ་ནི་ཤར་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ། ལྷོ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང
ནུབ་ལ་འདོད་འཇོའི་བ། བྱང་ལ་མ་ཟོས་པའི་གོ་ཏོག་བཅས་བཞི་ཡིན། དེ་ནས་འཁོར
ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲིན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། གླང་པོ་རིན

པོ་ཆེ། རྒ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན། གཉེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ། དེ་ནས་སྒེག་མ། ཕྱེང་བ་མ། ཐུ་མ། གར་མ། མེ་ཏོག་མ། བདུག་སྤོས་མ། སྣང་གསལ་མ། ཏི་ཆབ་མ་བཅས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད། དེ་ནས་ཉི་མ། ཟླ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་བཅས་རེད། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གདུགས་དེ་རེད། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི་སྟོང་དང་ལྡེ་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་བ་དན་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་མི་མཐུན་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྨོག་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་ཡོད། དེ་དག་ལ་མཆྭ་ལ་ཀྱི་ཚོམས་བུ་ས་ལྟ་ཞེས་བཤད། གང་ལྟར་གློང་བཞི་རི་རབ་ཀྱི་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་བ་ལ་མཆྭ་འབྱུལ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་མཆྭ་འབྱུལ་བའི་ཚོག་ནི། **ས་གཞི་སྨོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ།། རི་རབ་གློང་བཞི་ཀྱི་ཟླས་བརྒྱན་པ་འདི།། སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་འབྱུལ་བར་བགྱི།། འཕྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྨྲོད་པར་ཤོག །**ཅེས་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་འབྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་ས་གཞི་དེ་སྨོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཏེ་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་དང་། རྡེའི་ཐོག་ཏུ་རི་རབ་དང་། གློང་བཞི། ཕྱི་ཟླ་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་ཞེས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་འབྱུལ་བྱའི་རྫས་སུ་མ་བཞག་པར་དག་པའི་ཞིང་ངམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འབྱུལ་བ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་ཞེས་པ་ནི་འབྱུལ་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་རེད། དེ་ནི་འབྱུལ་ཡུལ་ཀྱི་ཞིང་བློ་མ་ཚོགས་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ལ་དམིགས་ནས་འབྱུལ་བ་རེད། དེས་ན་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་འབྱུལ་བ་དང་ཞིང་ལ་དམིགས་ཏེ་འབྱུལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཚོག །ཕྱག་དཔེ་གཞན་དུ། སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་དམིགས་ཏེ་འབྱུལ་བ་ཡིས།། ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་ཀུན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ལ་སྨྲོད་པར་ཤོག་ཅེས་བསམ་དགོས།། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་ན་འཕྲོ་ཀུན་རྣམ་དག་ཞིང་ལ་སྨྲོད་པར་ཤོག་ཅེས་པ་ལ་འགྲེལ་བདེ་བ་ཡོད། དེ་ནས། **བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལོངས**

སྒྲོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་དང་།། རིན་ཆེན་མཆྭལ་བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཚོད་པའི་ཚོགས་དང་བཅས།། ཐོ་ཡིས་བླངས་ནས་བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ།། ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།། ཨེཏཾ་གྲུབ་རྡུ་མཆྭལཀྱཱ་ནི་ཐུན་ཀྱི་ཁ་ཅིག། ཞེས་བརྗོད་ནས་མཆྭལ་འབུལ་བ་རེད།

མཆྭལ་ཚོམས་བུ་ཅེར་གསུམ་མའི་སྐབས་སུ་གླིང་བཞིའི་རྗེས་སུ་གླིང་བཞིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོར་བཞི་དང་། མཚོད་ལྷ་བརྒྱད། གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བཅས་འཕེན་པ་རེད། ཁས་ལན་ཀྱིས་མཆྭལ་ཚོམས་བུ་ཅེར་ལྷ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཅེར་གསུམ་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་ཕྱི་ལྷགས་རི་ཁོར་ཡུག་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་རེད། ཚོམས་བུ་ཅེར་ལྷ་པ་དེ་ཅམ་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་མིན། འོན་ཀྱང་ཚོམས་བུ་ཅེར་གསུམ་པ་ནི་ཚོམས་བུ་རེ་སྦྱགས་དང་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་སྲོལ་ཡོད་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འོལ་ཁར་གཙོ་པོ་ཚོམས་བུ་ཅེར་གསུམ་མ་གསོག་ཚུལ་འདུག ।ད་དུས་ཚོད་རྗོགས་པར་བཏེན་འདིར་གཞག་རྒྱུ་ཡིན། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྒྲོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་རྗེ་སྟེད་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་ཚོས་ཐུན་བྱོལ།

ཉིན་ལྷ་པ།

(མཆོད ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣)

ཀཱཡ།། ཐོག་མར་ཟླ་སྒོས་ཐུན་མོང་གིས་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་བཏོན། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དང་མིའམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་དང་།། བཏུ་བྱིན་ལ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམས།། སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ།། འདི་དག་བཤད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་ཕྱིར་ནི་འདིར་གཤེགས་ཤིག ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ལྷུ་དང་གནོད་སྦྱིན་སྐད།། གླུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།། འགྲོ་བ་

ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཅི་ཙམ་པ།། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཚོས་སྟོན་ཏེ།།

འོ་ལགས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གསུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཟོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ།། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ངང་པ་ཡིས།། མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་ཟླུང་གི་ཕུགས་སྟོབས་ཀྱིས།། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་འདིར་ཆགས་ཀྱི་གཟོག་པ་ལྟ་བུ་ཟུང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་བྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་ཐུབ་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ང་ཚོ་འང་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་མི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་འདས་པར་དུ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ལའང་ཐོག་མར་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཐོས་པའི་སྨོ་ནས་ཤེས་པ་དང་། བསམས་པའི་སྨོ་ནས་སྨྲོ་འདོགས་གཅོད་པ། དེ་ནས་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐོས་པ་བྱ་བའི་གཞི་དེའང་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེ་ཙམ་མིན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའི་ལམ་ཞིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན། ཚོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་འགྲོའི་སྦྱོར་བའི་ཚོས་དྲུག་སྐོར་ལ་འཛིན་ཉན་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བའི་ཚོས་དྲུག་གི་རིམ་པ་ལ་གསན་བསམ་བྱེད་པ་ཡིན་སྟམ་པའི་ཀུན་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཚད་ཀྱིས་ཅིས་ཟིན་པ་བྱས་ནས་གསན་དགོས་པ་ཡིན་པ་རེད། གང་གསན་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའི་ཚོས་དྲུག་ལས་སྦྱོར་ཚོས་དང་པོ་བཞི་སོང་ཟིན་པ་དང་། ལྟ་བ་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆན་ལ་དང་

བཅས་པ་འབྱུལ་བ་ཞེས་པ་དེ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་བ་སོང་ཟིན་པ་དང་། མཚོད་པ་འབྱུལ་བའི་ཡན་ལག་གི་ནང་མཆྱལ་འབྱུལ་ཚུལ་སྐོར་དེ་རེད། ཁ་སང་མཆྱལ་སྐོར་ཕན་བུ་ཞུས་ཟིན་པ་རེད།

གྲྭིར་མཆྱལ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྱུལ་རྒྱུ་དེ་རེད།ཫ ང་ཚོས་མཆྱལ་མང་ཆེ་བ་ནི་གྲྭིང་བཞི་དང་། རི་རབ། ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་འབྱུལ་བའི་སྣབས་སུ་མངོན་པའམ་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་འབྱུལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེང་རབས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཤད་པ་རེད། ལར་ནས་དེང་རབས་ཀྱིས་མ་བཤད་པའི་ཏ་ཅང་སྟོན་དུ་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་པ་དང་དུག་པའི་ནང་གྲྭིང་བཞི་རི་རབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཆུམས་མངོན་པ་དང་དུས་འཁོར་བཞིན་མེན་པར་ས་ཡི་གོ་ལ་རྟོལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཉི་ཟླ་མེ་བསྐྱོད་པར་ས་གཞི་འཁོར་བ་སོགས་ནང་པའི་མཁས་པ་ཡུན་རྒྱུ་མཚོག་གིས་གསུངས་ཟིན་པ་རེད། ཁོང་ནི་ནང་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དེང་སང་བྱང་རབས་སྟེ་བ་ཚོས་ཡུན་རྒྱུ་ནང་པའི་མཁས་པ་མིན་པར་བྱས་ཟིའི་མཁས་པ་ཞིག་ཏུ་བཙུ་ཞིང་། ཁོང་གི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱང་བྱས་ཟ་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ཅན་གཙུག་ཕུད་ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས་པ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་ཡུན་རྒྱུ་ནི་ནྱལཆྱའི་མཁས་པ་ཞིག་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་གིས་བཙུམས་པའི་ཡུན་རྒྱུ་ཁྱིཡ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཕྱི་རོལ་པས་དགག་པའི་ཐོག་གིས་ཤར་བཀོད་སྐབས་དགེ་སྒྲོང་མགོ་རེག་ཅེས་བྱང་ཞིང་། དགེ་སྒྲོང་མགོ་རེག་ཅེས་པ་ནི་བྱམ་ཟ་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཚོས་ནང་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཞེ་ས་མེད་པའི་འབོད་སྒོལ་ཞིག་རེད། ནང་པའི་དགེ་སློང་ལ་གཙུག་ཕུད་མེད་པར་བརྟེན་མགོ་རེག་ཅེས་འབོད། ཡུན་རྒྱུ་ནི་ད་ལྟའི་ཚན་རིག་གི་གནས་སྟངས་དང་མཐུན་པར་གྲྭིང་བཞི་གནས་པའི་མགོ་ལ་འདི་ཟླུམ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བསྐོར་ནས་འགྲོ་བ། ཉི་ཟླ་མེ་འགྲོ་བ་སོགས་ཐོག་མར་གསུང་མཁན་དེ་རེད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་ཚུལ་ནི་འདུ་མིན་སྟ་ཚོགས་རེད། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཇིག

རྟེན་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ་ལ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་མེད་ཅེས་ཀྱང་ བརྗོད་མི་ཐུབ། དེང་རབས་ཀྱིས་བཤད་པཉང་དེ་རང་རེད། དེར་བརྟེན་མཆློལ་འབྱུལ་བའི་ སྐབས་སུ་ས་ཡི་གོ་ལ་ཏྲི་ལོ་འབྱུལ་ནཉང་མི་འགྲིགས་པ་མེད་ལ། གྲྀང་བཞི་གྲྀང་ཐུན་ དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་བྱས་ནས་འབྱུལ་ནཉང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། ད་ལྟའི་ཚན་རིག་པས་ མཐོང་བཞིན་པའི་དགུ་ཆོགས་འདི་ལས་གཞན་པའི་དགུ་ཆོགས་ཡོད་པ་རིམ་པས་ཤེས་ རྒྱུར། ང་ཚོས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་དེ་སྤ་ནས་བཤད་ཐུས་རེད། དེས་ ན་ང་ཚོས་གྲྀང་བཞི་རི་རབ་ལྷུགས་རི་དང་བཅས་པ་ཆ་ཚང་གཅིག་ལ་རེ་རེར་བརྩེས་པའི་ ཟློང་ཐུག་གཅིག་ལ་སྟོང་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ ཟློང་ཐུག་གཅིག་དེ་རེ་རེར་བརྩེས་པའི་ཟློང་ཐུག་གཅིག་ལ་ཟློང་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ གྱི་ཁམས། དེ་ལྟ་བུའི་ཟློང་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་དེ་རེ་རེར་བརྩེས་པའི་ཟློང་ཐུག་གཅིག་ ལ་ཟློང་གསུམ་གྱི་ཟློང་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། འདིའི་ནང་གྲྀང་ བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་ཡོད་རེད། དེས་ན་མཆློལ་འབྱུལ་བའི་སྐབས་ སུ་མཐའ་ལས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྱུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་པ་མ་ གཏོགས། འཇིག་རྟེན་ས་ཡི་གོ་ལ་གཅིག་འབྱུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཕྱི་ན་མེད་ པའི་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཟློང་གསུམ་གྱི་ཟློང་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ ཁམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུལ་བ་ཡིན་སྟམ་ན་འགྲིགས་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཟློང་གསུམ་གྱི་ཟློང་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གང་ཟག་གཅིག་ གིས་མཚོད་པ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་དམ། རང་ལ་མ་དབང་བ་ཞིག་འབྱུལ་བའི་ ཐོབ་ཐང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་སོ་སོར་དབང་བའི་ཟློང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་ ཅིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཟློང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ ཐུ་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཙང་། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཚང་མས་ལོངས་སྤྱོད་ པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་རེད། དགེར་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་འཚག

ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ས་གཞི་འདི་ལོངས་སུ་སྤྱད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ས་གཞི་འདི་གྱབ་པའི་རྒྱའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆཤས་སུ་ང་ཚོས་ལས་ཤེག་བསགས་ཡོད་ཅང་དེའི་འབྲས་བུར་ང་ཚོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱད་རྒྱའི་ལས་ཤེག་ང་ཚོའི་རྒྱད་ལ་མེད་ན་ས་ཡི་གོ་ལ་འདི་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ། དེས་ན་ང་ཚོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་པོ་ཞེག་ཡིན་ཅང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆཤས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ངེས་པར་དུ་འབྱུལ་ཚོག་པ་རེད། གཞན་གྱི་ཆཤས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཚོའང་ཐོ་ཡིས་བྲིས་ནས་དགོན་མཚོག་ལ་འབྱུལ་ན་ཉེས་པ་མེད། དེས་ན་མཆྭ་ལ་འབྱུལ་བའི་སྒྲབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་མིན་པར། བླ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་གཡས། བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་གྲོང་བཞི་ལྷུན་པོར་བཅས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་ཇོག་པ་འབྱུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཆགས་ཆེ།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་གྲོང་བཞི་ལྷུན་པོར་བཅས་པའི་མཆྭ་འབྱུལ་བའི་སྒྲབས་སུ་དེའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། ཟངས་དང་ལི་དང་ཤིང་དང་རྫོ་ལ་སོགས་པ་གང་བྱུང་ནའང་འགྲིགས་ཤིང་། དེ་ནི་མཚོད་པའི་ཡ་བྱད་ཡིན་ཅང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནའང་མི་འགྲིགས་པ་མེད། ཡིན་ནའང་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ངའི་མཆྭ་ལ་གསེར་དང་དངུལ་ཡིན་ཞེས་བདག་འཛིན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཀྱང་མཆྭ་གྱི་རྒྱ་ཞན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས། གང་ལྟར་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གི་སེར་སྣ་སྐྱེ་བ་དང་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཡག་གི་རེད། ལྟག་པར་དུ་དགེ་སློང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་མཆྭ་འབྱུལ་ན་ངེས་པར་དུ་དུས་དྲན་བསྟེན་དགོས་ཤིང་། ཚོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་དང་མཚོད་པའི་ཆེད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་འདི་ལ་རེག་པ་ཡིན་སྟམ་པའི་དུས་དྲན་བསྟེན་དགོས། སྒྲོར་དགེ་སློང་ཚོ་སྣ་ཏོ་བཞེངས་སྐབས་དུས་དྲན་ཞིག་འདོན་ནའང་། དངོས་གནས་དུས་དྲན་ཞེས་པ་དེ་དུས་སོ་སོར་བྱ་བ་

ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབས་སུ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་གནང་བ་ཞུ་དགོས་པ་རེད། དུས་དྲན་ཞེས་པའི་ཚོགས་གི་དོན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་དུས་སུ་གནང་བ་དྲན་དགོས་པ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནས་བླ་མ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ན་ཕྱིང་བའི་བཅུ་ཤད་ཀྱང་དཏུལ་དང་ཟངས་སོགས་ལས་མིན་པར་ལྷགས་ཀྱིས་བཟོས་པ་བསྟན་པ་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་རེད། དཔེར་ན་རྒྱུད་སྨད་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་ཚབ་བྱས་གྱི་ཁ་གཅོད་ཀྱང་ཤིང་མ་གཏོགས་རྣ་གིས་མི་བཟོ་ཞེང། ཚབ་བྱས་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་སྟམ་བྱས་བཏུམས་པ་ལ་ལག་པས་རེག་ས་མེད་ཀྱང། ཁ་གཅོད་ལ་ཡང་ཡང་རེག་དགོས་ཙང་རག་གིས་མི་བཟོས་པར་ཤིང་གིས་བཟོ་བ་རེད། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ཡོད། འདུལ་བའི་གཞུང་ཁཤས་ནང་ལྷགས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གྲས་སུ་བཙུན་བཞད་ཡོད། ཡིན་ནའང་མཆྲལ་ལ་སོགས་པ་དང། ཏྲོལ་བུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེས་པར་དུ་ལག་པས་རེག་དགོས་ཙང་སྒྲུབས་དེར་སྲིད་ཞེན་མི་འབྱུང་བ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མཆྲལ་སྟེང་དུ་འབུལ་རྒྱུ་དེ་མང་ཆེ་བ་འབྲེ་ལ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་འབྲེ་དང་མཉམ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་བསྲེས་པའང་ཡོད།ཿ ཡིན་ནའང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚོས་དེ་ལའང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

མཆྲལ་འབུལ་བའི་སྒྲུབས་སུ་ཐོག་མར་ལག་པ་གཡོན་པའི་ནང་དུ་འབྲེ་ཕྱང་ཕྱང་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་མཆྲལ་གྱི་མེ་ལོང་བཟུང་བ་རེད། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་པའི་ནང་དུའང་འབྲེ་ཕྱང་ཕྱང་ཞིག་བཟུང་སྟེ་མཆྲལ་གྱི་མེ་ལོང་དེའི་ཐོག་ཏུ་འབྲེ་ཁཤས་བླུག་རིམ་བཞིན་ལག་ངར་གྱིས་ཁ་ཕར་བསྟོག་ཏེ་ཐེངས་གསུམ་རེ་ཕྱི་བདར་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག་སོང་སྟམ་པ་དང། དེ་བཞིན་འབྲེ་ཁཤས་བླུག་རིམ་བཞིན་ལག་ངར་གྱིས་ཁ་ཚུར་བསྟོག་ཏེ་ཐེངས་གསུམ་རེ་ཕྱི་བདར་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཚོགས་ཞིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རང་ལ་འཇུག་སོང་སྟམ་པ་རེད།ཿ དེ་ནས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཞེས་སོགས་འདོན་དགོས། ཚོམས་བུ་བཀོད་

སྣང་ས་ནི་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོམས་བུ་ཕྱོགས་བཞི་ལ་གླིང་བཞི་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ་ཤར་བཙུ་ཚུལ་ནི་ད་ལྟ་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་སྐབས་ཡིན་ན་མཚོད་ཡུལ་གྱི་མདུན་ལ་ཤར་བཙུ་དགོས་པར་བརྟེན་རང་གི་མདུན་གྱི་ཕར་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཚོམས་བུ་བཀོད་པ་རེད། དེ་ནས་ལྷོ་ནུབ་བྱང་ཞེས་རིམ་བཞིན་གཡས་སུ་བསྐོར་བ་རེད། ཡིན་ནའང་འོག་ཏུ་དོན་ཆེན་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལ་མཆྱལ་འབུལ་བའི་སྐབས་སུ་ཤར་ནི་རང་གི་ངོས་ཀྱི་མདུན་ལ་བཙུ་བ་རེད། དེ་ནས་ལྷོ་ནུབ་བྱང་ཞེས་རིམ་བཞིན་གཡས་སུ་བསྐོར་བ་རེད། མཆྱལ་གྱི་འབྲེ་རྒྱས་ལ་བྱང་ན་ཏི་བཟང་དང་། བ་བྱང་གིས་བསྐོས་པ་དགོས། འོན་ཀྱང་དེང་སང་བ་བྱང་ནི་དཀོན་པོ་རེད། དགོན་པ་ཆེ་ཁག་གིས་བ་བྱང་བཟོ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད། བ་བྱང་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ལ་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བ་བྱང་ཡོད་ན་མཆྱལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཟླ་རེའི་མཚམས་སུ་བྱུག་ན་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་རེད།

བསོད་ནམས་རྒྱས་པོ་ཆེ་གསོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཙང་མཆྱལ་ཉིན་ལྟར་འབུལ་ཐུབ་ན་ལེགས། དེ་རིང་འདིར་མཆྱལ་གྱི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་སྤྱིན་གཏོང་གནང་བ་དེ་རྒྱུན་དུ་འབུལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་ན་ཡག་པ་ཡོད་རེད། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་དགོན་པ་བ་ནི་ཇོ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲོམ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཞིན་པའི་གྲས་རེད། ཞེངས་ཤེག་དགོན་པ་བ་ཏེ་ང་རེ་འཛིན་ལ་འབྱམས་ནས་བདུན་གཅིག་ཙམ་མཆྱལ་འབུལ་རྒྱུ་ལུས་ཏེ་རྒྱལ་ཐུང་རེར་ཡོད་པའི་སྐབས་འབྲོམ་ཕྱོན་པ་ཞེས་ཏེ། ཁྱོད་མཆྱལ་མི་འབུལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། ཏེང་རེ་འཛིན་ལ་ཐུན་བུ་འབྱམས་སོང་ཞེས་ཞུས་པས། འབྲོམ་གྱིས་ཁྱོད་ལས་ཙ་ཏྲི་ཤ་སྐོམ་བཟང་སྟེ་མཆྱལ་ཉིན་རེར་དུས་གསུམ་དུ་འབུལ་བར་མཛད་ཅེས་བཀའ་བཀྲོན་གནང་བའི་བྱང་བ་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོ་ལྷགས་ཀྱི་དབང་ཕོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་བུ་ཟླ་མའི་རྒྱལ་འབྲོར་འདོན་པ་རེད། དེའི་ནང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་མཆྱལ་འབུལ་དགོས་སོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱུན་བུ་མཆྱལ་དེ་མ་ཚན་པར་འབུལ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། མཆྱལ་འབུམ་གསོག་མཁན་ཡིན་ན་མཚོད་

བའི་མཇུག་ཏུ་མཆྱལ་འབྱལ་བའི་སྐབས་སུ་གསོག་པ་དང་། སྐབས་དེར་གྲོང་བཞི་དང་། རི་རབ། ཉི་ཟླ་བཅས་ཚོམས་བུ་བདུན་མ་ཕྱལ་བའི་ཚོག་ནི། ས་གཞི་སྦོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ།། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་པོ་རེ་འདོན་པ་དང་མཆྱལ་ཚར་རེ་བཏུ། སྟོག་པ་བཤགས་པ་ཡིན་ན་མཆྱལ་ཕར་བཤིག་པ་དང་། དངོས་བྱྱབ་ཞུ་བ་ན་མཆྱལ་ཚུར་བཤིག་པ་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད། གཞུང་ཁཤས་ནང་མཆྱལ་ཚོམས་བུ་དགུ་མ་ཡོང་ཞིང་། དཔེར་ན་སྒྲ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ་མཆྱལ་ཚོམས་བུ་དགུ་མ་འབྱལ་བ་རེད། དེ་ནི་གྲོང་བཞི་དང་། རི་རབ། ཉི་ཟླ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་བཅས་རེད།

གསུམ་པ་སྟོག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་དེ་རེད། ཆོ་གའི་ནང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དབང་གིས་ནི།། ལུས་དང་དག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་།། སྟོག་པ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་ཅི་མཆིས་པ།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོ་སོར་བཤགས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་སྟོག་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་རེད། ལར་ནས་སྟོག་པ་ཚབས་ཆེན་ཇི་ཙམ་ཡིན་ནའང་བཤགས་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་དག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོག་པ་བཤགས་པ་ལ་གཉིན་པོ་སྦྱོར་བས་བཞི་ཚང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྦྱོར་བས་དང་། རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱིན་པའི་སྦྱོར་བ། ཉེས་པ་ལས་སློར་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་བ། གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་བཅས་རེད། དེ་ལ་དང་པོ་རྟེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་སྟོག་པ་བཤགས་མཁན་གང་ཟག་གི་རྟེན་དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་སྟོག་པ་བཤགས་པའི་ལྷོན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། སྤྱོར་ཚོས་ནང་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལྷོན་ལ་སོང་ཟིན་པར་བརྟེན་སྦྱོར་བ་ནི་ཚང་བ་རེད། གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་སོ་སོས་སྡུར་བྱས་པའི་སྟོག་པ་ལ་འགྲོད་པ་ཕུགས་དྲག་བྱས་པ་དེ་རེད། སྟོག་པ་བྱས་པ་

ལ་འགྱོད་པ་མེད་ན་དགེ་རྒྱ་མེད། བཀའ་གཏམས་པའི་བླ་མ་ཚོས་དུགཿ ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། གང་ལྟར་སྟོག་པ་རེ་རེ་བཞིན་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་འགྱོད་མེམས་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། གསུམ་པ་ཉེས་པ་ལས་སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི་སྤང་བྱས་ཀྱི་སྟོག་པ་ལ་འགྱོད་གདུང་གིས་མ་འོངས་བར་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་ནམ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མིན་པའི་སྟོམ་མེམས་དེ་རེད། གང་ལྟར་སྟོམ་མེམས་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། བཞི་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ནི་སྟོག་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་སྤྲུགས་དང་ཡིག་བརྒྱ་གསོག་པ་དང་། མདོ་ཀློག་པ། ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་རེད། གལ་ཏེ་བཞི་པོ་ཚང་ན་སྟོག་པ་ཚབས་ཆེན་ཡིན་ནའང་དག་པ་རེད། སྐབས་འདིར་སྟོག་པ་བཤགས་པའི་ཚོག་ནི། **འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དབང་གིས་ནི།། ལུས་དང་ངག་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང།། སྟོག་པ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་ཅི་མཆིས་པ།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོ་སོར་བཤགས།།** ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ཅེས་སྟོག་པའི་རྒྱ་དེ་བསྡུན་པ་རེད། ང་ཚོས་མི་དགེ་བ་གསོག་རྒྱ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བཅས་དུག་གསུམ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རེད། སྟོག་པ་གསོག་པའི་སྒོ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་བཅས་གསུམ་རེད། དགེར་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་མཚོན་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པ་བཅས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོག་པ་དེ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། གཞན་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་བཅས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་པ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྟོག་པ་རྣམས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སོ་སོའི་དགེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་དང་། ཡང་ན་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སོ་སོ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་གཞུང་ནས་བྱང་བ་བཞིན་ཕྱིར་བཅོས་ནས་བཤགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་བརྗོད་པའི་ཚོག་དེ་བརྗོད་ན་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་དེ་ཚང་བ་རེད།

བཞི་པ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་ཡན་ལག་ནི་རང་གི་དགེ་བ་ལ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད། རང་གིས་སྨོན་བས་གས་པའི་དགེ་བ་ལ་ངས་དགེ་བ་དེ་དག་བས་གས་རྒྱུ་བྱང་ཞེས་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་བསྐོམ་ན་དགེ་བ་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་རང་གིས་མཐོང་བཉམ་ཐོས་པ། ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ལ་མི་དེས་དགེ་བ་ཡག་པོ་བས་གས་སོང་ཞེས་དེ་ལ་དགའ་པོ་དང་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་ན་དགེ་བ་ཅུ་ཅང་མང་པོ་འཕེལ་བ་རེད།ཅ། རྡེས་སུ་ཡི་རངས་ཞེ་ན་དེ་འགྲིགས་སོང་བས་མ་ཤམ་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་རེད། དེ་ནི་ལས་སྣ་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དགེ་བ་ཆུབས་ཆེ་གསོག་ཐུབ། གལ་ཏེ་རང་ལས་རྒྱུད་ཚོད་དམའ་བ་ཞིག་གི་དགེ་བ་ལ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དགེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་ཞིག་གི་དགེ་བ་ལ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་ན་དགེ་བ་མཉམ་པ་ཐོབ་པ། རང་ལས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གི་དགེ་བ་ལ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་ན་དེའི་ཆར་ཤས་ཐོབ་པ་སོགས་མདོའི་ནང་གསུངས་ཡོད། དེར་བཏེན་ཀྱང་ཐང་བས་ལྷན་པའི་སྨོན་མེས། ཉལ་ནས་དགེ་ཆེན་ཞིག་བསྒྲུབ་ན།། རྡེས་སུ་ཡི་རངས་རང་སྨོམས་ཤིག །ཅེས་ངལ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པར་ཉལ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཆེན་པོ་གསོག་འདོད་ཡོད་ན་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་བསྨོམ་རྒྱུ་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།ཅ། འདིར་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། **ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱས་སྲས།། རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་དང་།། འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ཡང་།། དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྡེས་སུ་བདག་ཡི་རངས།།** ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྡུས་ན། གང་ཟག་ལྷ་ཡི་དགེ་བ་ལ་རྡེས་སུ་ཡི་རངས་པ་ཞེས་བརྗོད། གང་ཟག་ལྷའི་ནང་མ་ཚུད་པ་ཞིག་མེད། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད། རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཅས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་

ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་པ་རེད། གང་ལྟར་དགེ་བ་སྦྱིན་མཁན་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་པ་བསྟོ་མས་པ་རེད། རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བསྟོ་མ་རྒྱུ་དེ་ཇི་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བསྟོ་མ་མ་ཐུག་ན་གྲོང་ཆེན་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱུན་དུ་ཚོས་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བསྟོ་མ་རྒྱུ་དེ་གོ་མས་གཤེས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ལ་ང་ཚོས་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བསྟོ་མ་རྒྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་རང་གི་དགེ་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བསྟོ་མ་རྒྱུ་དེ་དཀོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད། རང་མཉམ་གྱི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བསྟོ་མ་རྒྱུ་དེ་གོ་མས་གཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན་ཁག་པོ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་མཆོད་འབུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་མཐོང་ན་དངོས་གནས་བྱས་ན་དགའ་བ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་མིང་གི་དོན་དུ་རེད་སོགས་བཤད་པ་མང་ཆེ་བ་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་གང་ཟག་གཞན་དེ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་མེད་རྟེ་ལྟར་ཡང་གྲོང་དེ་རང་ལ་རག་པ་རེད། དེ་ལས་རང་གི་ངོས་ནས་དགེ་བ་དེ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བྱེད་ན་སོ་སོ་ལ་དགེ་བ་ཐོབ་པ་རེད། རྒྱུན་དུ་རང་འདུ་དེ་ཚོས་དགེ་བ་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཐུག་དོག་བྱས་ཏེ་ཁོས་བརྒྱ་མཚོད་འབུལ་ན་ངས་སྟོང་མཚོད་འབུལ་རྒྱ་ཡིན་སྟམ་པ་བྱེད་ན་རང་གི་དགེ་བ་ཆུང་ཐོས་སུ་འགྲོ་རྒྱ་རེད། དེས་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་རྟེ་འདུ་ཞིག་མཐོང་ཡང་དེའི་ཀུན་སློང་ཞུ་དགག་གཏོང་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་མ་རེད། དེ་ལས་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བསྟོ་མ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སོ་སོ་ལ་དགེ་བ་ཞིག་འཐོབ་རྒྱ་རེད།

ལྷ་པ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། **གང་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མེ་དག ।བྱང་ཆུབ་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཚགས་བརྟེས།། མགོན་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ། ། འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པ་བསྐོར་བར་བསྐྱལ།།** ཞེས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོན་མེ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད། འདིའི་ནང་མཚོག་གི་སྦྱིན་སྲྀའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།

ཡིན་ནའང་རང་གི་བློ་མ་སོགས་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ཆུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་མཁན་མེད་ན་དྭང་བླངས་གིས་མི་གསུངས་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པ་མེད་ན་ཆོས་ཁྲབ་སྟེལ་ཆེད་དུ་བཤད་རྒྱུ་དེ་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དུ་མེད། དེར་བརྟེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེས་བདུན་ཕྲག་བདུན་གྱི་རིང་ཆོས་མ་གསུངས་པར་བཞུགས་པ་དང་། སྐབས་དེར་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བརྟེན་གཞི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་རེད། ཕྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལའང་མ་གསོལ་བ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་ཆོས་མི་བཤད་པ་རེད། གང་ལྟར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་བསྐོར་བ་དེ་ཕྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་གི་འགྲོ་སྟངས་རེད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོག་དེ་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་མཆྱལ་ཚོམས་བུ་བདུན་པ་ཞིག་བཀོད་དེ་དེའི་སྟེང་འཁོར་ལོ་དང་དུང་གཡས་འཁྱིལ་ཞིག་ཡོད་བསམ་པ་དང་། དེ་དག་ཕུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། **ཐུ་ཏན་འདའ་སྟོན་གང་བཞེད་དེ་དག་ལ།། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་བདེ་བའི་ཕྱིར།། བསྐལ་པ་ཞིང་གི་རྡུལ་སྟེད་བཞུགས་པར་ཡང་།། བདག་གིས་ཐལ་མོ་རབ་སྦྱར་གསོལ་བར་བགྱི།།** ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཐུ་ཏན་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཚོ་ལའང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་པ་རྡུལ་སྟེད་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་བདག་གིས་ཐལ་མོ་གཉིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད། དེ་ནས་ཐུ་ཏན་ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོག་དེ་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་མཆྱལ་ཚོམས་བུ་དགུ་མ་ཞིག་བཀོད་དེ་དེའི་སྟེང་དུ་རོ་རྗེའི་ཁྲི་ཞིག་ཡོད་བསམ་པ་དང་། དེ་དག་ཕུལ་ནས་

ཐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། དེ་བཞིན་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྐུའི་ མཛད་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་ རྒྱུའང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཀུན་དགའ་པོས་སངས་རྒྱས་རྣམ་འཇིན་བཞི་པ་ཎཱུ་ཐུབ་པ་ལ་ ཐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་དུས་སུ་བཏབ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་དགུང་གྲངས་ ཀུ་གཅིག་ལ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་རེད། སྐབས་དེར་གསོལ་བ་ བཏབ་ཐུབ་ཡོད་ན་ད་དུང་དགུང་གྲངས་མང་པོ་བཞུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད་རེད། དེས་ན་རང་ གི་བློ་མ་ཞལ་བཞུགས་པ་ཚོ་ལའང་རྒྱུན་དུ་ཐུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་ རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྐུ་དང་། སྲེ་བ་སྤྱལ་སྐུ། བཟོའི་སྤྱལ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུ་ངན་ ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བདུན་པ་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་ནི་དགེ་བ་གང་བསགས་ཀྱང་བསྟོ་བས་རྒྱས་མ་བཏབ་ ན་དགེ་བ་ཉམས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པས་དགེ་བ་དེ་དག་བཅོམ་པ་རེད། གལ་ཏེ་དགེ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྟོ་ན་ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་ནའང་མི་ཟད་པ་རེད། ད་དུང་ འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་བཏབ་ན་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་མི་ཐུབ་པ་ རེད།ཅ **ཐུགས་འཚལ་བ་དང་མཚོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་།། རྟེས་སུ་ཡི་རངས་བསྐུལ་ཞིང་ གསོལ་བ་ཡིས།། དགེ་བ་ཐུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ།། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོ་འོ།།** ཞེས་པས་གོང་དུ་ཐུགས་འཚལ་བ་དང་། མཚོད་པ་འབུལ་བ། སྡིག་ པ་བཤགས་པ། རྟེས་སུ་ཡི་རངས་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་སྐུལ་བ། ཐུ་ངན་ལས་ མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་ གང་བསགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་། སྲེ་བ་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཆེད་དུ་མིན་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་ རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པ་རེད། བསྟོ་བ་ཞེ་ན་དོན་དེའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བཞག་པ་

ལ་ཟེར། དེ་ཡན་གྱིས་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དེ་སོང་བ་རེད།

སྦྱོར་བའི་ཚོས་ཏུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མཆ་དག་བཞི་ཆ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་བོས་ཀུ་ཏྭ་བ།

སྦྱོར་བའི་ཚོས་ཏུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འཇྲེས་རེས་སུ་བྱ་བ་དེ་རེད། ཐོག་མར་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རིམ་པ་གཞན་རྣམས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡང་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ལྷོན་དུ་མཉམ་རྒྱས་པ་དེ་ཤར་རང་གི་ངོས་སུ་བཙུས་ནས་ཕུལ་ཏེ། **བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ།།** ཞེས་ཚོགས་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་དང་། **ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།** ཞེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཟེར། དེ་མིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅོ་ལ་སྦྱོ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་རྣམས་སྟོག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱེ་ཞིང།། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ།། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོ་མེན་ཏེ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། གང་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དགེ་བའི་ཆུས་པ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བཅལ་བ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་བ་རེད། དེ་ནས་གསོལ་བ་གང་འདེབས་པ་རེད་ཅེ་ན། **བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་གཤེགས་གཉིན་ལ་མ་གྱུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གཉིས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྟ་མཐའ་དག་འགགས་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་ལ་གྱུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་སྟ་མཐའ་དག་བདེ་བློ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཏཱ་ཐ་ཕྱི་ནང་གི་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།** ཞེས་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་གཉིན་

ལ་མ་གྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་
པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྣ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགག་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་
གསོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་ལ་གྱས་པ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་སྣ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་
བརླབ་ཏུ་གསོལ་བ། དེ་ནས་ཕྱིའི་བར་གཅོད་ནད་ན་ཚ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་གི་བར་
གཅོད་ཉོན་མོངས་རགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་བསམ་བློ་གསལ་པོ་མེད་པ་སོགས་ཆོས་སྣྲུབ་
པའི་འགལ་རྐྱེན་དང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་བ་རེད། དེ་ལྟ་
བུའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནང་མ་འདུས་པའི་ཚོས་སྣྲུབ་པ་པོ་ལ་བྱ་བ་གཞན་གང་ཡང་མེད།
མདོར་ན་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྱས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འགལ་ཟླའི་བར
གྱི་བློ་ཏན་པ་རྣམས་འགག་པ་དང་། བློ་བཟང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ། དེ་ལ་བར་ཚད་མི་ཡོང་བ
བཅས་ནི་སྐབས་འདིར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དོན་གཙོ་པོ་རྣམས་རེད། དེ་རྗེས་གསོལ
འདེབས་ཚོག་རེ་རེ་བཞིན་ཡོང་རྒྱུད། གང་ལྟར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ
གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་རྟོགས་རྣམས་ཡག་པོ་སྐྱེ་བར་བློ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་རེད། དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་དུ་བསྒོམས་པའི་བློ་མ་སྟེ་ལྟ་ལ
དམིགས་ཏེས་བཀར་ནས་རེ་རེ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་གསོལ་བ་གཏབ་རྒྱུ་དེ་རེད། **དབལ
ལྡན་ཙ་པའི་བློ་མ་རིན་པོ་ཆེ།། བདག་གི་སྤྱི་པོར་བད་རྒྱའི་སྟེང་བཞུགས་ལ།། བཀའ་དྲིན
ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་དུ་གསོལ།།** ཞེས
པས་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་པོ་བློ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་སྐུ་ནས་རང་འདྲ
གཉིས་པ་ཞེག་མཆེད་པ་དེ་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ལ་རང་དང་ཞལ་བསྟན་ཕྱོགས་གཅིག་པ
བཞུགས་པ་དེ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི
དངོས་གྲུབ་སྩལ་དུ་གསོལ་བ་རེད། སྐུ་དེའི་ཆེ་ཆུང་སོར་བཞི་ཙམ་སོགས་རང་བློར་གང
བདེ་བྱ་རྒྱུ་རེད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དེ་ཐེངས་གཉིས

འདོན་དགོས་ཤིང་། དང་པོའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པའི་བླ་མའི་སྐུ་དེ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་ནས་རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བྱས་སོང་སྙམ་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པའི་བླ་མ་དེ་ཙ་དབུས་མའི་བུ་གা་ནས་ཕྱིན་ནས་སྟེང་གར་ཞུགས་སོང་སྙམ་པ་རེད། མདོར་ན་དང་པོས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྟང་དང་། གཉིས་པས་རང་ལ་ཞུགས་པ་རེད། དེ་ནས། འཇིན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས།། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རྡེ་བཙུན་མི་ཕམ་མགོན།། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས།། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་དཀྱིག་གི་གཉེན།། དབུ་མའི་ལམ་བཟློས་འཕགས་པ་རྣམ་གོལ་སྡེ།། དང་པའི་ས་བཅས་གནས་བཙུན་པ་རྣམ་གོལ་སྡེ།། འཇིག་རྟེན་མིག་འབྱེད་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཆད་བྱང་ངོ་མཚར་གནས་ཀྱར་མཆོག་གི་སྡེ།། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་དུལ་བའི་སྡེ།། ཆུབས་ཆེན་སྟོང་པའི་གཉེར་ཀྱར་རྣམ་སྦང་མཛད།། འགྲོ་བའི་ཙ་ལག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ལམ་མཆོག་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་མཛད་ཤེར་བཟང་ཞབས།། རྒྱལ་བའི་མན་ངག་ཀུན་འཛིན་ཀུ་སྣ་ལི།། འགྲོ་ཀུན་བཙེ་བས་རྡེས་འཛིན་དགེ་བ་ཅན།། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ལ་མངའ་བཟློས་གསེར་གླིང་པ།། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་འཛིན་མར་མེ་མཛད།། ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆे།། བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་དང་། སྨྲ་བ་བླ་མེད་འཇིན་མཆོག་ཀླུའི་ཏོག །རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀུན་བསྡུས་འཛམ་པའི་དབྱངས།། ཟམ་མོའི་དོན་གཟིགས་འཕགས་མཆོག་ལྷུ་སྦྱོང་ཞེས།། སྨྲ་བའི་གཙུག་རྒྱན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གསལ་མཛད་བླ་བ་ཐུགས།། དེ་སྲས་ཐུ་བོ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆे།། རྒྱལ་སྲས་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་གཉིས་པའི་ཞབས།། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པ་ཡིས།།

ཤིང་རྡ་ཆེན་པོའི་སྒོལ་འཛིན་མར་མེ་མཛད།། ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ།། འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱུར་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟམ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་བློ་མ་རྣམས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བ།། ཟབ་མོའི་ཉིང་འཛིན་བརྟེན་པའི་སྟེའུ་ཐུང་བ།། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀུན་འཛིན་ཐུགས་མ་བ།། འཕའ་འགོས་སྒྲོན་མེ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བཅོན་པས་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་ནམ་སེང་ཞེས།། དམ་པས་བྱིན་བརླབས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་དང་།། འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སྦང་ས་བའི་སེང་གེ་བཟང་།། རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ཀྱི་བསྟོད་གཏམ་ཀུན་གཟིགས།། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྟེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། སྟེགས་དུས་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚོག །ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པའི་བླ་བརྒྱད་རྣམས། རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོན་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བ།། རྣམ་དགྱེད་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་ཤ་ར་བ།། བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་འཚད་ཁ་བ།། འགྲོ་བའི་རེ་སྨོན་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ལྷང་ཏོགས་མངའ་བདག་བྱང་སེམས་སྲོལ་བུ་པ།། ཏི་མེད་ལྷང་གི་དབང་ཕྱུག་མཁས་པའི་མཚོག །ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆे།། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ངང་ལྡང་ཟངས་ཆེན་པ།། འདུལ་བ་འབྱམ་སྟེའི་མངའ་བདག་མཚོ་སྟ་བ།། ཚོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་མོན་གྱ་པ།། འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་ལ་མངའ་བརྟེས་པས།། སྐལ་ལྡན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱེས་སུ་གྱུར།། འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་པ།། དཔལ་ལྡན་ཟླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བའི་ཟླ་བ་རྒྱུད་རྣམས། གྱུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར།། བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་མཛད་གཞོན་ནུ་ཧོད།། ཐེག་མཆོག་ལམ་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་སྒྲིང་སྒོམ་ཞབས།། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། རྡོ་

བྱང་ཡོན་ཏན་མཛོད་འཛིན་སངས་རྒྱས་དགོན།། དམ་བས་བྱིན་བརླབས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་
པོ་དང་།། འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སྦངས་པའི་སེང་གེ་བཟང་།། རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཀུན་བུ་བཞིན་གཟིགས།।
ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་རྟེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་བརླབས།། སྟེགས་དུས་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་
བཤེས་གཉེན་མཆོག ।ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་མན་ངག་པའི་བླ་བརྒྱད་རྣམས། དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་
གཉེར་ཆེན་སྦྱན་ར་ས་གཟིགས།། ཏེ་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དབལ་དབྱངས།।
གང་ས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཙོང་ཁ་པ།། བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ།། གྱུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དབལ་རྒྱ་མཚོ་དང་།། མཁས་གྲུབ་སྟྭ་བའི་ཉི་མ་
དགེ་ལེགས་དབལ།། ས་ལྡན་བརྒྱད་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་བ་ས་རྡེ།། ཟླ་མེད་ཟླ་མ་
གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཟུང་འཇུག་སྐུ་བརྟེས་ཚོས་ཀྱི་ཏོ་རྡེ་དང་།། སྐུ་གསུམ་
མངོན་གྱུར་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ།། ལྷང་ཏོགས་མངའ་བདག་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས།।
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཟླ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་
པའི་རྡེ།། དེ་ཡི་ཐུགས་སྲས་དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ཞབས།། ལམ་བཟང་གསལ་
མཛད་ཟླ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། རྡེ་བཙུན་ཟླ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཐུབ་བསྟན་
སྲེལ་མཛད་དགེ་དབང་བྱམས་པ་དང་།། དེ་ཡི་ཐུགས་སྲས་ཟླ་བཟང་སྟན་གྲགས་ཞབས།।
རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མངའ།། དེན་ཅན་ཟླ་མ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས།། ཟླ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་རྡེ།། ཟླ་གྲོས་བཟང་པོས་འགྲོ་ཀུན་རྣམ
གྲོལ་མཛད།། ཟླ་བཟང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་སྲིན་མཁས་པ།། མཚུངས་མེད་ཟླ་མ་གསུམ
ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བསྐལ་བཟང་རྣམ་འཇེན་བཞི་པའི་ལྷང་ཏོགས་བསྟན།། བཀའ
སྩལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇོན་ལ་ཟླ་བཎ་པ།། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་ཆ་བའི་ཟླ་མ་ལ།། ཐོ
གསུམ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་འདེབས།། མང་ཐོས་གདམས་པར་ཤར་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱུས།། རིམ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་རི་དྭགས་གཟུགས་བརྙན་གསལ།། སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་སྨུན་སེལ་ཀུན་དའི་གཉེན།། བསྟན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དུས་གསུམ་སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་འདུས་པའི་སྐུ།། བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ལེགས་བཤད་སྒྲོགས་མཁས་གསུང་།། བསླབ་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས།།། དྲིན་ཅན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བྱམས་པ་ཚུལ་ལྡན་ལ་སོགས་འཕགས་ནོར་གྱིས།། ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་གཏམས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་གཙོ།། རྣམ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཁྱོན།། ཡོངས་ཁྱབ་རྗེ་བཙུན་བླ་མར་གསོལ་བ་འདེབས།། ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་བཞིན།། ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་ལ་ཟླ་བྲལ་བ།། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ས་གསུམ་ལ།། དབང་བསྒྱུར་རྗེ་བཙུན་བླ་མར་གསོལ་བ་འདེབས།། བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།། གཅིག་བསྡུས་དྲི་མེད་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་གཙོ།། རབ་འབྱམས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲོ་བསྡུའི་མགོན།། དྲིན་ཅན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་ངག་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་།། བློ་གྲོས་བྱམས་བཟང་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིས་གཏམས།། བསྟན་འཛིན་རྒྱ་ཆེན་རོལ་མཚོ་མཛེས་པའི་རྒྱན།། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པདྨོར་གསོལ་བ་འདེབས།། བློ་བཟང་བསྐལ་ཆེན་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་བསྟན།། འཛིན་སྐྱོང་དཔལ་ལ་ཆོས་ཚུལ་དྲི་མེད་ཀྱི།།། རིང་ལུགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགེ་མཚན་ཆེ།། སྒྲེང་མཛད་རྗེ་བཙུན་བླ་མར་གསོལ་བ་འདེབས།། རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག །སྐལ་བཟང་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་འཇུག་ངོགས་མཆོག །བརྩེ་བས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཛད་པ་ཡིས།།། གསལ་མཛད་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ།། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེ་ཞིང་།། ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ཀྱིས།། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་སེམས་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དགེ་ལྡན་བླ་བརྒྱུད་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རེད། ཚིགས་བཅད་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཤང་མཐའ་མ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཤང་གཅིག་པོ་
དེ་མན་ངག་ནས་བྱང་བ་བཞིན་ཐེངས་གཉིས་འདོན་དགོས། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་
དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད། བཀའ་གཏམས་བརྒྱད་གསུམ་གྱི་བློ་མ་ནས་རང་གི་ཚ་བའི་བློ་
མའི་བར་དུ་རེ་རེ་བཞིན་འདོན་པ་ན་གསོལ་འདེབས་དང་པོའི་སྒྲུབས་སུ་ཚོགས་ཞིང་དུ་
བསྐོས་པའི་བློ་མ་དེ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་མཆིད་ནས་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
བཞུགས་པ་དང་། གསོལ་འདེབས་གཉིས་པའི་སྒྲུབས་སུ་བློ་མ་དེ་རང་གི་སྙིང་གར་
ཐིམས་པའི་མོས་པ་གནང་དགོས། དེ་ཡན་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་
རྒྱུད་འཛིས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་བསྟན་པ་རེད།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་རིམ་སྨོན་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། བསྐྱེད་
རྫོགས་སྨོན་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། སྒྲུབས་འདིར་བསྨོན་རྒྱུ་རེད། དེ་མིན་ཡོན་ཏན་
གཞིར་གྱུར་མ་ཚ་ཚང་ཞིག་བཏོན་ནས་དེའི་ནང་བཤེས་གཞན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མི་སྨོན་
པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚ་ཚང་བ་གསལ་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ལམ་
ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྨོན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་། **ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
གཞིར་གྱུར་དྲིན་ཅན་རྗེ།། ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་རྣ།། ལེགས་པར་མཐོང་
ནས་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས།། གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ལན་ཅིག
རྟེད་པའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི།། ཤིན་ཏུ་རྟེད་དཀའ་དོན་ཆེན་ཤེས་གྱུར་ནས།། ཉིན
མཚན་ཀུན་ཏུ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཐོ།། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ལུས
སྲོག་གཡོ་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན།། ཐུར་དུ་འཇིག་པས་འཆི་བ་དྲན་པ་དང་།། ཤེ་བའི
རྟེས་སུ་ལུས་དང་གྲོས་མ་བཞིན།། དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་ལ།། ངེས
པ་བརྟན་པོ་རྟེད་ནས་ཉེས་པའི་ཚོགས།། ཕ་ཞིང་ཕ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྨོང་བ་དང་།། དགེ
ཚོགས་མཐའ་དག་སྨྲུས་པར་བྱེད་པ་ལ།། རྒྱ་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
ཞེས་པས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་དང་། **སྤྱོད**་པའི་མི

ངོམས་སྦྱོག་བསྡལ་ཀུན་གྱི་སྒོ།། ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི།། ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ།། དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། རྣམ་དག་བསམ་པ་དེ་ཡིས་དྲངས་པ་ཡི།། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ཆེན་པོ་ཡིས།། བསྟན་པའི་ཚ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ།། སྨྲྭ་བ་སྟེང་པོ་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་པས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ། རང་ཉིད་སྲིད་མཚོར་ལྷུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ།། མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར།། མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྟྲྭ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་བའི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་འབྱོར་པས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། སེམས་ཅམ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལ།། གོམས་པ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མི་འགྱུར་བར།། ལེགས་པར་མཐོང་ནས་རྒྱལ་སྲས་སྦྱོམ་པ་ལ།། བརྩོན་པ་དྲག་པོས་སློབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ཞི་བྱེད་ཅིང་།། ཡང་དག་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པ་ཡི།། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་བའི་ལམ།། ཐུན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་པས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ། ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཐུང་ཐུན་དུ་གྱུར་པ་ནི།། ཐེག་པ་གཅིག་གྱུར་རྗེ་རྗེའི་ཐེག |སྐྱལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོས་དམ་པ་དེར།། བདེ་ཟློག་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། དེ་ཚེ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཞི།། རྣམ་དག་དམ་ཚིག་སྦྱོམ་པ་སྲུང་བ་ལ།། བཅོས་མ་མིན་པའི་ངེས་པ་རྟེད་གྱུར་ནས།། སྒོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྲུང་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། དེ་ན་རྒྱུད་སྟེའི་སྟྲྭ་སོ་རིམ་གཉིས་ཀྱི། གནད་རྣམས་ཤེ་བཞིན་རྟོགས་ནས་བརྩོན་པ་ཡིས།། ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ལས་མི་གཡེལ་བར།། དམ་པའི་གསུང་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་པས་གསང་སྔགས་རྟོ་ཤེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་།། ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གོགས་རྣམས་ཞུགས་ཅིང་།། ཕྱི་དང་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོགས།། ཉེ་བར་ཞི་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་ཐུ་མ་དང་།། འབྲལ་མེད་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་

ལོངས་སྤྱོད་ཅིང།། ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས།། རྒོ་རྡེ་འཛིང་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པོས་ཥོག །ཅེས་བསྟོམས་པའི་རྡེས་སྒུ་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་དགོས།

(ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བཀའ་ཁྲིད་གཟིགས་འདོད་ན་འབྲས་སྤྱངས་བློ་གྲོང་ཕུ་ཁང་ཁང་ཚན་དུ་གནང་བ་དེ་ཡིག་ཕན་ཀྱིས་དེས་ཕྱིང་པ་འདིའི་ནང་ཆུར་དུ་བཀོད་ཡོད།)

དེ་ནས། དབལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ།། བདག་གི་སྙིང་པོའི་བར་ཆའི་གདན་བཞུགས་ལ།། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའི་སྨོན་ནས་རྡེས་བཟུང་སྟེ།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྙལ་དུ་གསོལ།། ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ཚོགས་ཞིང་གི་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་ཡར་བསྡུས་པ་དང་། ཆུ་མ་རྣམས་མར་བསྡུས་ནས་ཚང་མ་བླ་མ་བློ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྡེ་འཛིང་ལ་ཐིམས་པ་དེ་རང་གི་སྙིང་གཐུག་ལ་བཞུགས་པར་གསོལ་ནས། ཕྱན་ཚོགས་བྱེ་བས་དགེ་ལེགས་བསྐྱེན་པའི་སྐུ།། མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་གསུང་།། མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཐུགས།། ཀུན་ཏུ་ཇི་གཅོ་བོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། སྟོན་པ་བླ་མེད་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ།། སྐྱོབ་པ་བླ་མེད་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ།། འདེན་པ་བླ་མེད་དགེ་འདུན་རིན་པོ་ཆེ།། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྙལ་མཆོད་པ་མ་ལུས་འབུལ།། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྡིག་ལྟུང་ཐམས་ཅད་ཡི་རང་རྐྱེན།། འགྲོ་འཕགས་དགེ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་ཡི་རང་རྐྱེ།། འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། བདག་གཞན་དགེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ།། གྲྭ་ཚང་ཞི་རབ་ཕྱི་ཟླ་རིན་ཆེན་བདུན། རིན་ཆེན་མཆྱལ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཚོགས།། ཆུ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ།། ཐུགས་རྗེས་བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ།། ཞེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཕུལ་ཏེ། སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཆུ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུགས་དབང་རྡོ་རྡེ་འཛིང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། སྒྲིབ་བྱལ་ཚོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཆུ་མ་ལྷ།། ཐུགས་དབང་རྡོ་རྡེ་འཛིང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། བདེ་ཆེན་ལོངས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཆུ་མ་

ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ལྷ་ཚོགས་སྨྱལ་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཆ་མ་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཆ་མ་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དམ་ཚོས་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། དགེ་འདུན་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཚོས་སྐྱོང་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཆ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།། ཞེས་བྱང་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་སྲོག་གཙུག་ལ་བཞུགས་པའི་ཆ་མ་དེ་ཙ་དབུ་མ་བརྒྱད་ནས་སྟེང་གིའི་རྒྱ་ཏྲེའི་དབུས་སུ་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱང་སེམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་སོང་སྟམ་དགོས། དེ་ཡན་གྱིས་སྒྲོར་བའི་ཚོས་རྒྱ་པོ་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་ཐུལ་ཟིན་པའི་ཁུལ་ཡིན།

ས་གནས་འདིའི་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་གི་གནས་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ་དུས་ཚོད་ཁྲུད་པར་ཅན་ཚོ་འཐུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་བྱམ་ཟེའི་ལུགས་སུ་ཏོལ་ཞེས་པའི་དུས་ཚོད་ཁྲུད་པར་ཅན་འདི་ལ་མོན་ཡུལ་དགོན་ཆེ་དགའ་ལྡན་རབ་རྒྱས་གླིང་གི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲར་ནས་ང་ཚོས་སྒྲོར་ཚོས་འཚང་ཉན་གྱི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། ཐོག་མ་ནས་ཚོད་དཔག་བྱ་རྒྱ་ཐུན་བཅུ་ཧོར་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་འདུག ।སྐབས་དེར་སྐད་སྒྲར་ཡོད་པའི་སྒང་བ་དེ་མཁན་བ་ཡིན་ཙང་ཉིན་གྲངས་ལྟའི་ནང་ཚར་བའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་རེད། མོན་སྐད་ཀྱི་སྐད་སྒྲར་ཡོད་ཙང་ཉིན་གྲངས་གཉིས་དང་ཐུང་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་འཚང་ཉན་ཞིབ་ཚགས་པོ་མ་བྱུང་རུང་། གལ་ཆེ་བའི་ས་བཅད་རྣམས་མ་སྟོང་

ཅམ་བཀའ་ཐུབ་པ་དེ་དུས་ཚོད་མཐའ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐུན་བུ་ཐུགས་ཕན་གསོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྨོར་ཚོས་རྒྱུན་དུ་ཞལ་འདོན་གནང་མཁན་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་ན་ཁྱེད་རྒྱུན་དེས་ཐུན་བུ་བྱིན་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་སྟམ་ནས་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་། ད་རེས་ང་འདིར་བཅར་རྒྱུ་དང་། ཚོས་འཛིན་ཉན་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་ལ་མངའ་སྡེ་གཞུང་གིས་མཐུན་འགྱུར་ཡག་པོ་གནང་འདུག །ཉེ་སྡོན་འདིར་ཡོང་སྐབས་གཡུས་ཏཱ་ལི་གནམ་ཐང་དུ་མངའ་སྡེ་སྲི་ཁྲབ་ཐོན་ཆེན་བརླ་མཁན་འགྲོ་ལཀས་མཇལ་སོང་། ཁོང་གིས་ད་རེས་འདིར་ཡོང་རྒྱུ་བྱས་པ་དེ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་འདུག །དེ་ནས་ས་གནས་ཀྱི་སྲི་འཐུས་རྣམ་པ་དང་། ཇོང་གི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ་ལའང་འདིར་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ཡི་རངས་བསྟན་པས་བཇོད་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ངས་མོན་སྐད་མ་ཤེས་ཙང་ས་གནས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ལ་གོ་བརྡ་འགྲོད་པོ་ཡོང་ཆེད་གསུང་སྒྲུར་བཙུགས་འདུག་པས་གོ་བརྡ་འགྲོད་དེས་བྱུང་བའི་རེ་བ་ཡོད། ཚང་མ་ལ་ཡི་རངས་བསྟན་པས་བཇོད་ཡོད། མདོར་ན་གང་ཞུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བར་ཞུ། བདག་གིས་ཇི་སྙེད་བས་གས་པའི་དགེ་བ་འདི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་གསུང་ཚོས་གྲོལ།། །།

(མོན་འབྲུམ་སྡེ་ལ་དགོན་ཆེ་དགའ་ལྡན་རབ་རྒྱས་གླིང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ ༢༠༢༠ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡ ནས་ ༢༣ བར་ཉིན་ལྡའི་རིང་ཆུས་གཙུག་ཕྲེང་ནས་གསོལ་བ་ཆ་ཚན་གཅིག་གིས་རྒ་དབང་རྡོང་ཁོངས་རྒྱུང་ལའི་སྨྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་གི་མདུན་ཕང་དུ་མོན་ཡུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཕེངས་བྱུག་པར་སྨྲོར་ཚོས་སྐལ་བཟང་མཁྱེན་རྒྱུན་ཕོག་ནས་སྨྲོར་ཚོས་བྱུག་གི་གསུང་ཚོས་བཀའ་དྲིན་བསྟལ།)

༦༦། ཀུན་བདེ་བཀའ་ཁོན།

༢ ལྷ་ཆ་མཚོ་སྨོན་ཀྱི་སྨོན་ཕྲུག་རྒྱམས་ལ་གནང་བའི་ གསུང་བཤད།

།།ཚོས་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་མཁན་པོ་རྣམ་པ་དང་། ཁང་ཚན་དགེ་ཏན་རྣམ་པ། ལས་བྱེད་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་སྨོན་པ་ལྷག་ཏན་གཞོན་རྣམ་པ་བཅས་དོ་དགོངས་འདིར་འཇོམས་ཤེག་ཅེས་བཟློད་དགོས་པ་ནི་སྐད་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་ཁཤས་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་འདུག །མ་གཞི་ཁྱེད་རང་ཚོའི་མཐའ་མའི་འབྱོར་རྒྱས་འགོད་རྒྱ་དེ་སང་ཉིན་རེད། ཡིན་ནའང་སང་ཉིན་ཚང་མར་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་དུས་དོ་དགོངས་ཏོག་ཙམ་ལྷོད་པ་ཡོང་གི་རེད་དན་བྱུང། ང་ཚོ་མཉམ་དུ་སྐད་ཆ་ཞེངས་མང་པོ་བྱུང་ཞིན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་ཟེར་བའི་དགེ་ལྟར། ང་ལྟ་ངས་འདིར་བཤད་རྒྱའི་སྐད་ཆ་དེ་དག་གཅིག་བྱས་ན་ང་མི་སྣེར་ཞིག་གི་བསམ་ཚུལ་རེད། དེ་ལ་མང་པོས་མོས་མཐུན་གནང་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཐུགས་དེ་རིགས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་བསམ་ཀྱི་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་ཏམ་པ་ཚ་ཏན་པ་ཡིན་སྲིད། གཅིག་བྱས་ན་བསམ་བློ་དུས་ཚོད་ཡོལ་ཞིན་པའང་ཡིན་སྲིད། ཡང་གཅིག་བྱས་ན་བསམ་བློ་དུས་ཚོད་སྤ་ཏན་པས་པའང་ཡིན་སྲིད། ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོས་མོས་མཐུན་གནང་དགོས་ཞེས་ཞུ་གི་མེད། ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་དོན་གང་རེད་ཅི་ན། ང་འདིར་ལས་ཀྱི་སྟེ་ལ་གཏོགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་དུས་ལོ་ངོ་མང་པོའི་རིང་སྨོན་གྲྭ་འདིའི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། གྲྭ་འབྲས་ཕོན་དང་མ་ཕོན་པའི་ལན་བརྒྱབ་ས་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། གཙོ་བོ་ཆགས་པས་སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལ་སྟན་གསན་ཞུ་དགོས་

སྟོས་མེད་ཐོག །དེ་བཞིན་སྟོས་གྱ་འདིའི་བདག་པོ་སྟོས་ཕྱག་རྒྱས་ལའང་ Answerable (ལན་འདེབས་) དང་ Responsible (འགན་ཡོད་པ་)ཚགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྟོས་གྱའི་ནང་ལ་གནས་ཚུལ་ཡག་ཉེས་ཏི་བྱང་ནས་རྒྱུན་ནས་སྟོས་ཕྱག་ཆོ་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྒྲབས་ཡང་ཡང་ལེན་གྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དཀའ་ངལ་གཉིས་ཤིག་ཡོང་གི་འདུག །དང་པོ་ནི་ངས་བཤད་པའི་སྒང་ཚ་དང་བསམ་ཚུལ་ལ་སྟོས་ཕྱག་རྒྱས་ཀྱིས་གོ་བརྗ་མ་འཕྲོད་པའམ་དོན་གཞན་ལ་གོ་བ་ལེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ངས་གང་བཤད་པ་དེ་དག་སྟོས་ཕྱག་ཆོས་གོ་བ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་མོས་མཐུན་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་ངས་བཤད་པ་དེ་ཇི་བཞིན་གོ་ནས་མོས་མཐུན་མ་གནང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་གང་བཤད་པ་དེ་ཇི་བཞིན་གོ་བ་ཡིན་རུང་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཁོག་པ་བརྒྱབ་ན་དེ་ལ་གོ་བརྗ་མ་འཕྲོད་པ་ཟེར་བ་རེད། དཀའ་ངལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ད་ལྟ་ཕན་ལ་ཉམས་ཚོར་མང་པོ་བྱུང་སོང་། ད་དུང་དེ་གཉིས་ལས་ཐུག་པ་ཞིག་གང་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ངས་གང་ཞུས་པ་ལ་དོ་སྣང་ཁྱོད་ནས་མ་བྱས་པའམ་དེ་ལ་དོན་དག་འདུག་གམ་མི་འདུག་རྩ་བ་ནས་མ་བལྟས་པར་བཏང་སྟོམས་ཤུ་འཛིག་མཁན་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་རེད། དེར་བཏེན་དོ་དགོང་ངས་འདིར་གང་བཤད་པ་རྣམས་སྐད་འགོར་ནང་བཅུགས་ཤོག་ཅེས་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་རྟེས་ཤུ་ངས་ལྟར་གང་བཤད་ཡོད་མེད་ཁྱངས་བསྐྱལ་དགོས་པའི་གནས་ལྟར་ཆགས་ན་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དགས་ནས་དེར་བཅུག་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་ངས་འདིར་གང་བཤད་རྒྱའི་སྐད་ཆ་དེ་ཚོ་ཡིག་ཐོག་ཏུའང་ཡོད། ད་ལྟ་ངས་འདིར་གང་བཤད་རྒྱ་དེ་དག་ཚང་མ་ཐུགས་ལ་ངེས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་རིང་འདི་འདྲ་ཞིག་བཤད་སོང་། ང་ཚོས་དེར་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་དགོངས་ན་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་བསམས་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད།

འདིར་བཤད་རྒྱའི་ནང་དོན་སྟེང་པོ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། ལྷ་རྟ་ཏ་སྲི་པོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་

སྟོན་བྱ་འདི་ཨགོང་ས་ཨསྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགོངས་པ་ཆ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཛིན་སྒྲོང་བྱ་རྒྱ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མི་རིགས་སྤྲོན་མ་བོད་དུ་སྟོན་སྟོང་དུ་འགྲོ་མཁན་དེ་དག་ལ་དེང་སང་ཡང་ནང་ཚོས་སྟོན་སྟོང་གི་གོ་སྒྲས་སྤྲད་རྒྱུ། རྒྱ་གར་ནང་ཉམས་ཆག་ཕྱོགས་ཟིན་པའི་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ད་ལྟ་བོད་སྒྲུབ་རྒྱུང་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱ་གར་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་གཞུང་ཆེན་མོའི་སྟོན་སྟོང་སྟོང་སྡུངས་ཀྱི་ལས་སྦྱོལ་དེ་དག་དེང་སང་དུས་རབས་གསར་པའི་མཐོ་སྟོན་ཀྱི་སྦྱོས་གཞིའི་ནང་བཅུག་ན་འགྲིག་མིན་ཚོད་བལྟ་གནང་རྒྱ་བཅས་དམིགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཞེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐོག་སྟོན་གཉེར་ཁང་དེ་བཅུགས་པ་རེད། ཨགོང་ས་ཨསྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མཐོ་སྟོན་འདི་བཅུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟོན་བྱ་ཁག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་ནས་སྟོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྟོན་སྤྱི་རིམ་པ་དང་། ཡང་ཡང་ཆིབས་བསྐྱུར་བསྐྱངས་པ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཕན་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཚ་ནས་རོགས་སྐྱོར་གནང་ཡོད་ལ། དུས་རྒྱུན་དུ་མཐོ་སྟོན་བྱ་དེའི་ཆེད་དུ་ཐུགས་སྟོན་བདེན་ཚོགས་གནང་གི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་ཞིག་འཐད་ནའང་ཐད་ཀར་བཀའ་སྟོན་ཞུ་ཚོགས་སོགས་དགེ་མི་སྲིད་པའི་གཟིགས་ཡོད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་མཐོ་སྟོན་འདི་ནས་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་འཛིན་སྒྲོང་དང་། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་འཛིན་སྒྲོང་གཉིས་ཀ་ལ་ཨགོང་ས་ཨསྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་བར་བརྟེན། ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལ་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲིས་པ་རེད་ལ། ཁྱེད་རང་ཚོ་སྟོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་སྟོན་ལ་ཐུགས་ལའང་རང་བཞིན་ཀྱིས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲིས་པ་རེད།

ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་ལ་ད་ལྟ་ཕན་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་གང་བྱུང་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲིར་དེ་ལ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་རེད། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་བར་གྲུབ་འབྲས་ཀ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་གསུང་མཁན་དང་། ཡང་མང་པོ་ཞིག་གིས་གྲུབ་འབྲས་གང་ཡང་བྱུང་

མེད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་རང་གིས་བལྟས་ན་སྟོན་མ་བས་མ་བློ་
བཏང་བ་བཞིན་གྱིས་འབྲས་བྱུང་མ་སོང་བས་མ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་
ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས། དེས་ན་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ཞུ་དག་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ཙང། དོ་དགོང་ཁྱེད་རང་ཚོ་འདིར་སྐད་བཏང་བ་རེད། ཆོས་
བརྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྒན་ཚོ་ཡང་དབང་པོའི་ཚུལ་དུ་ཡོད།

ཟླ་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་ལགོང་ས་ལས་ཁུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ང་འདིར་འགྲོ་
དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་རེད། དེའི་སྟོན་ཟླ་ལོ་ ༡༩༦༤།༡༩༦༦ ཙམ་ལ་སློབ་གྲྭ་
འདིའི་འཚར་གཞི་བཟོ་སྐབས་ནས་ལགོང་ས་ལས་ཁུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ང་
ཡང་ཡང་ཟླམ་ལྡན་བཀའ་འགྱུགས་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་འདི་དས་མི་སྲིད་པའི་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། ཁྱེད་རང་གི་ངོས་ནས་གླད་པ་ཇི་ཙམ་དགྱེས་རྒྱ་ཡོད་ནའང་ཁོ་གས་ཞེས་
བཀའ་གནང་མྱོང་ཡོད། སྐབས་དེར་དགེ་སློང་ཌགཏྷི་ཀ་ཀྱཱཔ་ (Bhikshu Jagdish Kashyap) དང་། སྐུ་ངོ་ཀུན་བདེ་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན། ང་བཅས་གསུམ་པོ་ཟླམ་
ལྡན་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མཁྱོན་ཁང་ (Circuit house) ནང་ཚོགས་ནས་སློབ་གྲྭ་འདིའི་
ཐོག་མའི་འཚར་གཞི་བཏེང་བ་རེད། གང་ལྟར་ང་ནི་སློབ་གྲྭ་འདིའི་ཐོག་མའི་འཚར་གཞི་
སྒྲིག་པའི་སྐབས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་སློབ་གྲྭ་དངོས་སུ་ཚུགས་ནས་
ལོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཅཎ্ཌ་མཎི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ (Chandra Mani Review Committee) ཞེར་བ་གྲགས་ཅན་དེ་ལྷ་ན་ཏ་སྲིར་ཚོགས་སྐབས་ཀྱང་ང་ཏལ་ཧྲི་ཌྷི་ (Dalhousie) ནས་བཀའ་འགྱུགས་གནང་སོང་། སྐུ་ངོ་ཀུན་བདེ་གླིང་ཡང་ཡོད། ཚོགས་འདུ་ཉིན་
གཅིག་ས་ཀྲིཏ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Sanskrit University) དང་། ཉིན་གཉིས་
པ་སྤྲང་ནྱཥ་ལ་ཚོགས་སོང་། དེ་རྗེས་ཅཎ্ཌ་མཎི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གི་རྒྱབ་གཉེར་
(Recommendation) བཞིན་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ང་ཏལ་ཧྲི་ཌྷི་ནས་ལྷ་ན་ཏ་
སྲིར་འགྲོ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཟླ་ལོ་ ༡༩༥༡ ནས་ད་བར་ཁྱོན་

བོད་ཡིག་ *16* ཅམ་རིང་འདིར་འཁྱེལ་ཐག་ལྟ་བུ་འཁོར་ནས་ལྷག་པ་རེད། དཔལ་ཕྱི་བལྟས་ཤེག་བྱེད་སྒྲབས་མི་ཚེའི་དུས་ཚོད་བཟང་ཤོས་དེ་ཇོག་ཚར་འདུག །མི་ཚེའི་ནང་ལས་ཀ་ཡིག་ཆེ་ཤོས་བྱེད་ཐུབ་པའི་དུས་ཚོད་ནི་ཚོ་ན་སྲས་ཆུ་སོ་གྲངས་ནས་བཞི་བཅུ་དང་ལྔ་བཅུའི་བར་ཡིན་པ་དང། དེ་ནས་མར་འབབ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཡིན། དཔལ་མི་ཚེའི་རྒྱུད་མཐའ་ལ་སྟེབས་སྒྲབས་ངས་གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་མེད་ལ་ཕྱི་བལྟས་ཤེག་བྱེད་སྒྲབས་བསྟན་རྒྱ་ཁྱོན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་འདུག །སྒྲབས་རེ་བས་མ་བློའི་ནང་སྟོན་མ་ནས་ངས་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཉམས་ཞིབ་དང་འབྲེ་ཙོམ་སོགས་བྱས་ཡོད་ན་ཅ་ལམ་མང་པོ་མ་བྱུང་ནའང་པོ་ཏི་ལྟ་བུག་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་དགེ་འདུན་ཚོས་འཚེལ་གྱིས། སྒྲིང་ལ་སྦྱོག་པའི་འཛིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདི།། ཤེ་ཡང་ཕྱི་མེག་ལྟ་བའི་རེ་བ་ཡིས།། སྒྲ་གོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལག་རྩེས་ཅམ།། ཤུལ་དུ་ལུས་པའི་འབད་པ་ངང་གིས་བྱེད།། ཅེས་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་ལག་རྩེས་ཤུལ་དུ་ལུས་པའི་འབད་པ་ངང་གིས་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཚོད་ཡག་ཤོས་དང། དུས་ཚོད་རིང་ཤོས་དེ་འདིར་བཤད་ཚར་བ་རེད། དཔེར་ན་རི་དྭགས་སྨིག་སྒྲའི་རྩེས་སུ་རྒྱུག་པ་བཞིན་ཕར་ཅམ་འགྲོ་དུས་ཕར་ཅམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལོ་ལས་རྩེས་ལོར་ལེགས་པ་མེད་འགྲོ་དགོ་ནས་ཕར་ཕར་འགྲོ་དུས་བྱུབ་འབྲས་ཐོན་རྒྱ་དེའང་ཕར་ཕར་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། ང་ཚོས་འབད་ཆོལ་བྱས་པབཞིན་གྱུབ་འབྲས་ཚུར་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྨིག་སྒྲའི་རྩེས་སུ་རྒྱུགས་པ་ནང་བཞིན་ཆགས་དུས་མཚམས་རེ་ཟད་དེ་ཕྱིས་དགས་མེད་དམ་སྟམ་པཱའང་ཡོང་གི་འདུག །སྒྲིང་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མཐར་རྒྱུད་པས་མ་བསྡུས་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང། ཞབས་འདེགས་ཤུ་རྒྱ་རྒྱུན་རིང་དགས་ན་མཐའ་མ་མིང་ངན་པ་ཞིག་འཕྲེར་ནས་བཞག་དགོས་བྱུང་ན། སྒྲིང་བཏང་འཁོར་བའི་ཚོས་ལ་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནའང། འཁོར་བ་ཀུན་ཇོག་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་ནང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བསྡུད་དགོས་པ་ཡིན་ཙང། སྟོང་པོ་མེད་པའི་ནང་ནས་སྟོང་པོ་ཞིག་བལྟ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་སྲིད་པོ་མེད་པའི་ནང་ནས་སྲིད་པོ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་པར་བརྗེན། སྐབས་རེ་ཚོར་བ་མི་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག །

ང་ཐོག་མར་འདིར་སྟེབས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཆོག་ཆོག་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག །ཐོག་མར་ཥཱ་ཡ་ཀ་ཐུག་ལག་སློབ་ཁང་ (Sanskrit University) གི་སྲིད་དོན་ནང་ཚུད་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་དང་མངའ་སྡེའི་གཞུང་གི་དཀའ་ངལ། དེའི་སྟེང་བྱམ་ཟེའི་སྲིད་དོན་རྟོག་དཔྱ་ཚ་པོ་ཞིག་གི་ནང་ཚུད་པ་སོང་ཙང་ལམ་སེང་གྱིས་འབྲས་ཐོན་རྒྱུ་པར་བཞག ཟློས་གྲྭ་མགོ་བཙུག་རྒྱུའང་ཁག་པོ་ཆགས་པ་རེད། དེ་དུས་རྟོག་དཔྱ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟློས་ཕྱུག་ད་ལྟ་དགེ་ཤད་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་གྲས་སུ་རे་ཟུང་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ཟློས་ཕྱུག་གི་གྲས་སུ་ཏ་ལམ་མེད། ད་ལྟ་ཡྱ་ཐུཏ་ལོ་རིམ་གསུམ་པ་འཐོན་མཁན་དེ་ཚོའང་ང་ཚོ་སྣར་ནྱཥ་ལ་སྟོས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཟློས་ཕྱུག་གི་ནང་དུ་ཤད་དེ་ཐོག་ཚར་འདུག །དེར་བརྗེན་ཕྱི་ལོ་ *༡༩༧༧* ནས་ *༡༩༧༨* བར་ཁྱོན་ལོ་བདུན་ཏཱ་ཏཱ་ཚུད་ཐོས་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ནི་དོན་མེད་དཀའ་ངལ་ནང་ལྷུང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་བྱུང་མེད། མཐར་ཏ་ཅང་ཎ་ཐུག་ནས་ཕྱི་ལོ་ *༡༩༧༨* ལོར་ᠬᠠᠨᠳᠤ་ས་ᠬᠠᠨᠳᠤᠭᠠᠨ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྐྱན་གསན་ཞུས་པར་བརྗེན། ᠬᠠᠨᠳᠤ་ས་ᠬᠠᠨᠳᠤᠭᠠᠨ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་ལས་ཀྱི་གི་ཡྱད་ཕྱ་ཆོགས་ཆོགས་ཚུང་ (D. P. Yadav Committee) གི་སྐྱན་ཞུ་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བཙན་དབང་གིས་མཐོ་སློབ་འདི་སོ་ཥཱ་ཡ་ཀ་ཐུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Sanskrit University) ནས་འཐོགས་པ་ལྟ་བུ་གནང་བ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་ཚོར་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཏ་ཅང་བཟང་པོ་རགས་པ་རེད། གལ་ཡིན་ནའང་ᠬᠠᠨᠳᠤ་ས་ᠬᠠᠨᠳᠤᠭᠠᠨ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བཀའ་སློན་གནང་རྒྱུ་དང་། ང་ཚོའི་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་པ་ལ་ཏོག་ཏར་ཀཱིལ་ལྟ་ཐཱ་ཡྱ་ཡན་ (Dr. Kapila Vatsyayan) ལས་དང་སློན་ལམ་གྱིས་འཛོམས་པ།

རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕོངས་པ་མེད་པར་རག་རྒྱ་བཅས་གསུམ་འཛོམས་ལྷ་བུ་བྱུང་ཙང། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ཚུན་ཆད་ནས་ ༡༩༩༧ བར་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་སྨོན་གྲྭ་འདིའི་ནང་འཇུག་པས་བསྒྲུན་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཏུ་ཙང་ཡག་པོ་ཐོབ་པ་རེད།

ལོ་བཅུའི་སྟོན་དུ་ང་ཚོས་སྨོན་གྲྭ་འདི་འཇུག་སྒྲུན་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩།༡༩༧༩།༡༩༩༠ བཅས་སུ་འཆར་གཞི་བཏེང་སྐབས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ཆེ་ལམ་ལྷ་བུ་ཏ་ཙང་འདུ་ཆགས་པོ་ཡོད་རེད། སྐབས་དེར་ཁང་པ་དང་དགེ་མཛོད་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱན་འཛོམས་ན་སྨོན་སྟོང་དང་ཉམས་ཞིག་ཐོག་ཏ་ཙང་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་རེ་བ་བཅངས་ཡོད། དེ་དུས་མཐུན་རྒྱན་མི་འདང་བར་བཏེན་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་འགག་བསྡད་ཡོད། དགེར་ན། ཉམས་ཞིན་ཅིག་བྱེད་དགོས་སྙམ་ནས་ང་དགེ་དེབ་མི་རག་པ་སོགས་ཐ་ན་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ནས་བསྡད་ས་ཏན་ཏན་ཞིག་མེད། སྨོན་གྲྭ་ཚོ་དུས་ཚོད་མང་པོ་ལམ་ཁར་བསྒྲལ་དགོས་པ་དང་། འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་སའང་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ལ། སྨོན་གྲྭ་གི་བསྡད་སའི་མཐུན་རྒྱན་ཡང་ཡག་པོ་མེད། དེ་དག་ནི་སྨོན་གྲྭ་ཁ་ལམ་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་འགལ་རྒྱན་དེ་དག་བསལ་ནས་མཐུན་རྒྱན་དེ་དག་བསྒྲན་ཐུབ་ན་སྨོན་གྲྭ་ཐོག་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་བསམ་ཚུལ་དང་རྟེ་ལམ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། ད་ནི་བསམ་བློ་དེ་ཚོ་ཧོར་འཕྲལ་དང་། ལོག་པ། རྟེ་ལམ་ལྷ་བུ་ཆགས་ཡོད། ཕྱིའི་མཐུན་རྒྱན་སྐོར་ང་ཚོས་སྟོན་མ་བསམ་བློ་བཏང་བའི་ནང་ནས་ཏ་ལམ་བཏྲ་ཆ་བཏྲ་བསྒྲེས་ཐུབ་མེད་ནའང་བཏྲ་ཆ་བདུན་ཅུའམ་དོན་ལྷ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲེས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟའི་སྨོན་ཐུག་གི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། སྟོན་མ་བསམ་བློ་བཏང་བ་དང་རེ་བ་བཏྲུབས་པ་བཞིན་ཏ་ལམ་བྱུང་མེད། དེས་ན་སྟོན་མ་འཆར་གཞི་བསྒྲིགས་པ་ལ་དེ་རིང་ཕར་ཕྱི་བལྟས་ཤིག་བྱེད་སྐབས་སྟོན་མའི་འཆར་གཞི་དེ་ལས་ཆུང་ཙམ་བཟོས་ཡོད་ན་ཏག་ཏག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོ་པོ་ཞིག་གི་མཐུན་རྒྱན་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་བག་མེད་

ལོངས་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། དགོངས་མ་འཇུས་པ་ལྟ་བུ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། མཐུན་རྐྱེན་བཏང་བ་བཞིན་གྱིས་འབྲས་ཤེག་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་གྱིས་འབྲས་བྱུང་ཡོད་ཟེར་མཁན་ཡང་མང་པོ་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་ནང་དུའང་དེ་བཞིན་བསམ་མཁན་ཡོད་རེད། ཁོང་ཚོས་ང་ཚོའི་སྨོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཀྱི་མཐོ་སྨོན་ཅེག་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡང་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོས་སྨོན་གྱིའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་ཁང་པ་སྟེང་རྟེ་པོ་དང་། སྨོན་ལུགས་ཚོ་སྒ་ཐག་ཐག་འཛོམས་ཆོག་ཡོད་པ། སྐད་ཅོར་མི་རྒྱ་མཁན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ངས་བཤད་པ་དེ་དག་དོན་ལ་གནས་ཡོད་ན་ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་དེ་ཐབས་སྤྱོ་པོ་རེད། ངས་ལུགས་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལའང་དཀའ་ངལ་ལྟ་བུ་གཉིས་རེད། ང་ལ་ཆ་མཚོན་ན་རྒྱས་དོན་བཅལ་ནས་སྨོན་བྱ་དེ་ལུགས་པོ་ཆགས་འདུག་ཅེས་སྐད་རྒྱ་གི་ཡོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྨོན་ལུགས་ནང་ནས་ཡག་པོ་མེད་པ་དེ་གང་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན། སྨོན་ལུགས་རེ་རེ་བཞིན་ངའི་འཁྲིས་ལ་སྟེབས་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚང་མ་འགྲིག་པ་དང་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་ཤ་ལུགས་རེད། གང་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཅམ་ཆུང་ཅམ་དང་། རིག་པ་ཡག་ཅམ་ཞན་ཅམ་ཐུན་བུ་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ང་ལ་ཐད་ཀར་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མཁན་དང་ཁ་ལན་སྨོག་མཁན་ཡོང་གི་མེད། ངས་དངོས་སུ་དེ་འདྲ་བྱོས་ཞེས་བཤད་ན། ལག་ལེན་ལ་མ་བལྟར་བ་ཡིན་ནའང་ལམ་སེང་ངས་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་ཁ་ལན་སྨོག་མཁན་ནི་མེད། དེ་ལ་བལྟས་ན་ཁ་ལ་ཉན་མདོག་ཁ་པོ་དང་། དངོས་སུ་དེས་འདི་བྱས་མ་སོང་ཞེས་རྒྱས་དོན་བཅལ་ན་ཆེད་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་དང་སྨོན་ལུགས་དབར་གྱི་ཕྲེང་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ (Personal Relation) ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཞུ་དགོས་དོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཐོན་མ་སྨོན་བྱ་ཐོན་བཅེན་པའི་སྨོན་ལུགས་ཡིན་ནའང་རེད། ང་ལྟ་འདིར་ཡོད་པའི་སྨོན་ལུགས་ཡིན་ནའང་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ང་ལ་བརྩི་མཐོང་དང་གྱས་ཞབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད། དེས་ན་ངས་དེས་འདི་འགྲིག་མ་སོང་ཞེས་ལབ་རྒྱ་མེད་མཁན་ལྟ་བུ་ཚགས་

ཀྱི་འདུག །ཡིན་ནའང་དེས་ཚང་མ་འགྲིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགྲིག་ཡོད་མ་རེད།

འོ་ན་མ་འགྲིག་པའི་གནས་སྟངས་གང་དང་གང་བྱུང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སློབ་ཕྲན་གྱི་ངོས་ནས་མི་འགྲིག་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། ང་ཚོ་འཛིན་སྐྱོང་ནང་སྟོད་མཁན་ཚོས་མ་འགྲིག་པ་བཅས་ཡོད་རེད། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་སློབ་ཕྲན་གྱི་ངོས་ནས་འགྲིག་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ངས་ལན་ཀྱི་མེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་མ་འགྲིག་པཉང་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ཁྱེད་ཚོའི་ངོས་ནས་མ་འགྲིག་པཉང་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་མ་འགྲིག་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་གྲངས་ཀ་བརྒྱབ་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ཆེ་ཝོངས་ཅམ་བསྡུས་ནས་ས་བཅད་བཀྲམ་ན་དེ་ལ་ཐེ་ཚན་ཁག་ཁཿཁས་ཤེག་ཡོང་གི་འདུག །དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཆ་བའི་སློབ་ཕྲན་མང་ཆེ་བ་ཡིན་མངོག་ཁོ་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་སྟོད་པ་ངན་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲན་ཀྱང་ཉུང་ཉུང་རེད། ཐུན་བཏང་ནས་སྟོད་པ་ཆ་ཅང་སྡུག་ཅག་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲན་ཉུང་ཉུང་དེ་མངོན་གསལ་ཆ་ཅང་དོད་པོ་ཡོད་རེད། ཐུན་གལ་ཡག་པོ་མ་འཁྱེར་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲན་གཙོ་ཆེར་ཡོད་ཅེས་འཛིན། ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་ཆ་གཉིས་གསུམ་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་། བརྒྱ་ཆ་གཉིས་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་སློབ་གྲྭ་ཡོངས་ཕྲོགས་ཀྱི་མཚན་བརྗེས་ཕྲན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཡ་མཚན་ཤོས་ཤེ་ཞིག་ནི་ཐུན་ཐུན་ལམ་དང་ཀུན་ཐུད་ཡག་པོ་འཁྱེར་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲན་དེ་མང་བ་དང་། ཐུན་ལམ་དང་ཀུན་ཐུད་ཡག་པོ་མ་འཁྱེར་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲན་གྱི་གངས་ཉུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་ཕྲན་མང་བ་དེས་ཀུན་ཐུད་ཡག་པོ་མ་འཁྱེར་མཁན་ལ་ཕར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མ་ཐུབ་པར་ཕྲན་ཅག་བྱེད་མཁན་ཉུང་ཉུང་དེས་ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་མང་བ་དེའི་མཚན་བརྗེས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐུན་ལམ་མ་འཁྱེར་མཁན་དང་སློབ་ཐུད་མ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲན་དེ་ཟུང་ཡོད་པ་དེས་རྒྱ་བའི་ཐུ་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་ཕྲའི་མིང་དེ་ནག་པོ་བཟོ་རྒྱ་དང་། སློབ་ཕྲའི་ཆ་མཐོང་དེ་ཤད་དེ་བརྒྱ་རྒྱ་ཞིག་བཟོས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ནུས་པར་ཡང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་ལགས་ལ། ཕ་ནི་ཇི་ལྟར་བརྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོ་མངོན་གསལ་

དོད་པོ་ཡོད་མ་རེད། ཡག་པོ་མ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོ་ཅ་ཅང་མངོན་གསལ་དོད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོའི་རྒྱ་བའི་གཞི་རིམ་གྱི་གནས་སྟངས་ལ་ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ནུས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད། ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ནུས་པ་དེ་ཆ་ཚང་ཞིག་སྒྲིན་ཡོད་ན། ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་བཅུའི་ནང་ཡག་པོ་མི་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཅིས་མེད་དང་མཐོང་མེད་པ་ལྟ་བུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་གནས་ཚུལ་གཅིག་རེད།

གནས་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཁྲལ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་སྐོབ་གྲྭ་འདི་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག །སོ་སྐྱོཊ་ཀའི་སྐད་ཡིག་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བཙུགས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། འདིར་ཕེན་ཏེ་དང་། ཚན་རིག །དེང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་སྟོང་བར་སྐད་གཏོང་གི་མེད། ཕེན་ཏེ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་། དེ་བཞིན་སྟོད་དོན་དང་ཚན་རིག་སོགས་ཀྱི་ཐོག་རྣམ་དབྱེད་འདོན་མཁན་ཡིན་ན། དེང་སང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་གཙུག་ལག་སྐོབ་ཁང་ (University) བཏྲ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་རྣམ་ཞེ་བཏྲད་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་འགྲོ་དགོས་མ་གཏོགས། ང་ཚོའི་སྐོབ་གྲྭ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ཡོང་དགོས་དོན་མེད། འདིར་ང་ཚོས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་གཅེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ནང་དོན་རིག་པ་དེ་གཅོ་བོ་དང་། དེ་ལ་མཁོ་བའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། བྱ་ཡིའི་སྐད་ཡིག །ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་སོགས་བཀའ་བསྟན་གྱི་སྐད་ཡིག་རྣམས་ (Canonical languages) འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྟོང་བཏང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོས་ཡང་ཡང་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཁྱེད་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དང་པོ་འདིར་འཛུལ་བའི་སྐབས་སུ་ཀུན་སྟོང་མེད་ནས། ད་གཟོད་འདིར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམས་ནས་སྐོབ་ཚན་དེ་ཚོའི་ཐོག་དོ་སྣང་དང་ཞེན་པ་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་རྒྱང་། སྐོབ་གྲྭ་འདིའི་ནང་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མས་དུས་ཚོད་བསྡུལ་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། ནང་དོན་རིག་པཉམ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དང་། སོ་སྐྱོཊ་ཀའི་སྐད་ཡིག ། བོད་ཀྱི་

སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་མེམས་ཀྱི་གཏེར་ནས་མི་ཚེ་གཅིག་གཏོར་བའི་བསམ་བློ་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། གལ་ཏེ་ངས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དེ་འདྲ་དགོས་ཞེས་བཤད་ན་དྲང་པོ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་མི་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ནང་ནས་ལྷ། ཏྲག །བདུན། བརྒྱད། བཅུ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོན་པ་དངོས་གནས་ཡ་མཚན་པོ་རེད། དེ་འདྲ་མ་ཐོན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་རེད་ཅེ་ན། ང་ཚོས་དམིགས་ཡུལ་བཞག་རྒྱུ་དང་ཁྱེད་རང་ཚོས་བསམ་བློ་འཁྱེར་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཏཱ་ཏཱ་ཁྱོད་ནས་བསྟར་ཀྱི་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་འཁྱེར་ནས་འདིར་ཡོང་རྒྱུ་དེ་དང་། འདིར་ཡོད་པའི་ཁེ་ཕན་བླང་རྒྱུ་གཉིས་རྩ་བ་ནས་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད། དེར་བརྟེན་སྐབས་རེ་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་འདིར་ཡོང་མཁན་ཚོ་དམིགས་ཡུལ་འཁྱེར་ནས་ཡོང་མཁན་ཞིག་མིན་པའི་དོན་གས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོང་ཚོས་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་འཁྱེར་མེད་པ་འདྲ། འདིར་དུས་ཚོད་བསྐྱལ་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་འདི་ནས་ཐོན་ནས་ལས་ཀ་རག་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། དེས་ན་ངས་འདིར་ ལས་ཀ་འཚོལ་མཁན་ (Job Seeker) དང་དུས་ཚོད་སྐྱེལ་མཁན་ (Time Passer) ཞེས་ཡི་གེ་འདིའི་ནང་ལའང་ཚིག་དེ་འདྲ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་ཁཡས་ལ་དེ་ཐོག་པོ་འདྲ་བྱུང་སྲིད་པ་རེད། གལ་སྲིད་དེ་ཐོག་པ་ཡིན་ནའང་གང་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད། ངས་དེ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། དངོས་གནས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཏན་ཏན་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་སློབ་ཚན་དེ་དག་ལ་འཇོན་ན་མི་འཇོན་ནའང་དོ་སྣང་དང་དགའ་ཞེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། འདིའི་ནང་ཡོད་པའི་སློབ་ཚན་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་དང་དགའ་ཞེན་མེད་ན་འདིར་ཤི་འཐམ་ཏོ་འཐམ་བྱས་ནས་བསྟར་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་གཉིས་རྩད་དེ་འགལ་བ་རེད། འདིའི་ནང་ཡོད་པའི་སློབ་ཚན་དེ་དག་ལ་སློ་སྣང་དང་དགའ་སྣང་ཡོད་ནའང་དེའི་ཐད་ལས་ཀ་བྱེད་བསམ་པའི་འདུན་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་འདི་ནས་རྒྱུག་ཅས་ལབ་ན། དུས་ནས་དགའ་ཞེ་འདུག་སོགས་བྱས་ནས་འདིར་བསྟར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རེད་ལ། འདིར་ཞེན་

ཆགས་ཡོད་པ་འདུ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་འདིར་ཡོད་པའི་ཁེ་ཕན་དེ་ཚོར་འབྲེལ་བ་ཁྱོད་ནས་མེད་པ་འདུ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། བྱས་ཙང་གནས་ཚུལ་དེ་འདུ་ཆགས་དུས་ང་ཚོ་བོད་པའི་གཏམ་དགེར། དགུས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྒ་གཞན་དུ་རྒྱུག་པ་ཞེས་པ་དེ་ང་ཚོའི་སྟོན་ལྷག་ཚོ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་པ་དེ་རེད།

གནས་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི་ང་ཚོས་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་འབད་རྩོལ་ག་ཚོད་ཅིག་བྱས་ནའང་སྟོན་གྱ་འདིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཡག་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འདིའི་ནང་གི་མི་དེ་དག་ཡ་རབས་སྦྱོང་བཟང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སྒྲིག་འཛུགས་ཡག་པོ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་བོད་པའི་གཏམ་དགེར། ཁྲིམས་རང་འཁུར་སྟོམ་པ་རང་བསྟུང་ཟེར་བ་བཞིན་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ངས་བྱེད་ཆོག་པ་འདི་དང་བྱེད་མི་ཆོག་པ་འདི་ཡིན་བསམས་ནས་ཚར་གཅིག་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་དེ་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན། འདི་དང་འདི་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་རྒྱུ་ཚང་མས་དེ་གা་རང་ཡིན་ཅག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་སྒྲིག་འཛུགས་གང་ཡོད་པ་དེ་ཁང་ཚན་དགེ་ཤན་དང་། སྟོན་གྲྭའི་ལས་བྱེད། འཛིན་སྐྱོང་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མས་ཞེད་སྣང་བསྐྱལ་ནས། སྟོན་ཡོན་བཅད་ན་དགའ་གི་འདུག་གམ། ཚོགས་གཏམ་བཏང་ན་དགེ་གི་འདུག །ཚད་པ་བཏང་ན་དགེ་གི་འདུག །རྒྱུགས་སྟོད་ནས་ཕྱད་ན་དགེ་གི་འདུག་སོགས་བལྟས་ནས་མནན་བསྟད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ཁྱེད་རང་ཚོ་རང་དབང་བྱས་ནས་བཏང་བ་ཡིན་ན། གཞན་པ་ཕར་བཞག་ནས་ང་ཚོས་རང་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་དགོང་དྲོ་ཁང་ཚན་ནང་ཏཱ་ཏཱ་བསྟད་རྒྱུའི་སྒྲིག་ལམ་དེ་ཏོག་ཙམ་ལྷོད་གཡེང་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ཕྱུག་ཚོས་གནང་སྟངས་དེ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག །དགེར་ན། རང་སྟོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཀིལོ་མི་ཊར་ (Kilometer) མང་པོའི་ཐག་རིང་

པོ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ནས་མཚན་མོ་ཡག་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། ཡང་ཉིན་མའི་གུང་ལ་ཉལ་ནས་མཚན་མོ་ཡག་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཞིག་ཚན་རིག་ཐོག་ནས་བཤད་ཕྲུག་ཀྱི་མེད་ལ། ང་ཚོས་བལྟས་ནའང་ཡོང་རྒྱུ་མེད། དགོངས་དོན་ཕྱིས་པོ་ལ་ཕྱི་རྒྱ་འགྲོ་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་པའི་སྒྲིག་ལམ་ཞིག་ཡོད་དུས་སྒྲིག་ལམ་དེའི་ནང་གནས་མི་དགོས་པའི་རང་མངོག་དེ་ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོངས་དོན་རྒྱལ་སྤྲོ་བརྒྱབས་དུས་སྤྲོའི་སྣང་ལ་འཇོག་ནས་ནན་ཁལ་གྱི་འདུག་གམ། ཡང་ན་ལྷག་རིའི་ཁོག་ནས་འཕྲལ་ན་དྲག་གི་འདུག ། གང་ལྟར་ཁྱིམས་མེད་ལུགས་མེད་བྱེད་ཀྱང་དགའ་ཞེན་ངང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ང་ཚོའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ (Morality) དེའང་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡག་པོ་ཡོང་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་སླ་པོའི་ངང་ནས་བཤད་ན། སཾསྐྲིཏ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ (Sanskrit University) ནང་བསྡད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ (Maha Bodhi Society) པའི་ནང་རྒྱུགས་སྤྲོད་བཏང་བའི་ལོ་ལྷ་དྲུག་གི་རིང་ཏ་ལམ་ང་ཚོའི་སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཐུ་ཐམ་པས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་འདུག ། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་གསོ་ཐབས་ Rebuild ལ་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གི་རིང་ད་བར་འབད་ཚོལ་བྱས་ནའང་རྒྱུགས་སྤྲོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཙ་བ་ནས་བྱུང་སྲོང་མེད། དངོས་གནས་སློབ་ཕྲུག་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་བྱས་པ་བྱུང་མེད་ཅེས་ད་ལྟ་ཕན་ལ་གོ་རྒྱུ་མེད། ཕུད་པ་དང་ཉེས་པ་བཏང་བ་ཡིན་ཅང་ཞེད་སྣང་གི་སྤྲོ་ནས་ཐུན་བུ་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་རྩ་མེད་བཟོ་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཐོག་ཏུ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་འདིར་ནང་པའི་ཆོས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྩ་བའི་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཁྱོན་ནས་ཡར་རྒྱས་མ་ཕྱིན་པ་ནི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་མཚོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་རེད།

དེ་ཚོ་ཚང་མའི་ཐོག་ལ་ད་དུང་ཡང་གནད་འགག་ཆེ་བའི་དོན་དག་བཞི་པ་ནི་སློབ་སྤྱོང་ལ་དོ་སྣང་མེད་པ་དེ་རེད། སློབ་སྤྱོང་གི་ཐོག་ལ་སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཆ་གཉིས་གསུམ་

གྲོས་ཀྱང་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སྨོན་སྨྲོང་གི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ན་སྨོན་སྨྲོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གཙོ་པོ་ནི་འཇིན་གྱའི་ནང་རེད། སྨོན་ལྷག་ཚོས་ལོ་གཅིག་ལ་ཉིན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་སྨོན་ཡོན་ལེན་གྱི་ཡོད་རེད། འཇིན་གྱ་ཚོགས་རྒྱ་དེ་དགེ་ཏན་ཡག་པ་ཚོས་འདི་ལོ་མང་ཚོས་ལ་ཚོགས་ཐེངས་ *༡༣༥* བྱང་འདུག །ཕྱི་ལོ་ *༡༩༧༦* དང་ *༡༩༧༨* གྱི་ནང་ལ་འཇིན་གྱའི་ཚོགས་ཐེངས་ *༡༣༥* ལས་མང་བ་གཏན་ནས་བྱུང་མི་འདུག །ཕྱོགས་རེ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ད་བར་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལོན་པ་ཕལ་ཆེར་བྱུང་མ་སྲོང་བ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲའི་ཉིན་མ་ཁྱང་ཁྱང་ཞིག་གི་རིང་འཇིན་གྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་སྨོན་ལྷག་ཚོའི་ནང་འཇིན་གྱའི་འགྲིག་རྒྱས་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་མ་ལོན་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོས་ཏ་ཅང་གུ་ཡངས་པོས་ནང་དགོངས་ཞུ་མཁན་ཚོ་ལ་ནང་དགོངས་གཏོང་བ་དང་། ལས་དོན་ཆེད་དགོངས་པ་ཞུ་མཁན་ལ་ལས་དོན་དགོངས་པ་སྟོང་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཆགས་ཡང་འདི་ཅམ་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་ལྔར་འགྲིག་རྒྱས་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་མ་ལོན་པའི་སྨོན་ལྷག་བཞི་ཅམ་ལྔ་ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དོན་གཉེར་ཐུན་བྱ་ཞིག་ཡོད་ན་འཇིན་གྱའི་ནང་ཏན་ཏན་འགྲོ་མཁན་ཞིག་དགོས་རེད། གལ་ཏེ་དོན་གཉེར་དེ་ཅམ་མེད་པར་ཡིག་རྒྱུགས་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡིན་ནའང་འཇིན་གྱའི་ནང་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འཇིན་གྱའི་ནང་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དེ་ལ་ཏ་ཅང་སྲུན་སྨྲང་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྨོན་སྨྲོང་དང་རྒྱབ་འགལ་ཇི་ཅམ་ཕྱིན་ཡོད་མིན་དེའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཐུབ། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སྨོན་སྨྲོང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་ཏན་གྱིས་དགོངས་འཚར་གང་གནང་བ་དང་། སྨོན་ལྷག་གིས་དགོངས་འཚར་གང་གནང་བ་རྣམས་གཞི་ཙར་བཟུང་སྟེ་འབྲེ་ཚོམ་འགྲན་བསྡུར་དང་གསུང་བཤད་འགྲན་བསྡུར་སོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་འགྲན་བསྡུར་དེ་ཚོའི་ནང་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཁྱང་

ཉུང་ལ་བརྟེན་སྐབས་རེ་བར་འགྱུར་བ་དང་སྐབས་རེ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པཱའི་ཕ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལོ་ནས་ང་ཚོས་འགྲན་བསྡུར་དེ་ཚོ་བཞག་དང་མ་བཞག་ལའང་དོགས་པ་ཟ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། གལ་ལྟར་སྨོན་ལྡན་ལྷག་ཚོས་དེ་ཚོ་ལ་ཏ་ཅང་སྣང་མེད་བཏང་ནས་དོ་སྣང་སྨོད་མཁན་ཡོད་མ་རེད། སྨོན་ལྡན་གཞས་སྨོན་སྨྲོང་ཐོག་དོ་སྣང་དང་བཅོན་པ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་དེའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཕྱག་པ་ཞིག་རེད།

འདིར་ཡོད་སྨོན་ལྡན་ལྷག་ཚང་མ་ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད་ཀྱང། ནང་དོན་དུ་དངོས་གནས་སེམས་པ་སྐྱེད་པོ་དང་ཟློ་ཁ་ཚོམས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོང་གི་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག །ལྷག་པར་དུ་བར་ལམ་ངས་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཉམས་སྣང་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་ལ། ང་ཏོག་ཙམ་བྱེལ་བ་ཚ་པོ་ཡིན་དུས་སྨོན་ལྡན་ཚོ་དང་དུས་རྒྱུན་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཁག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྨོན་ཕྱི་དང་སྨོན་ལྡན་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ (Communication) དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བཞག་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་བཞིན་དགེ་ཏན་དང་སྨོན་ལྡན་ལྷག་ཚང་ལའང་འབྲེལ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བཞག་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། སྨོན་ལྡན་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་སོ་སོའི་སྒེར་གྱི་དཀའ་ངལ་དང་བློ་ཁ་མ་ཁེངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་བཟོ་འདུག །དེ་ནི་སྨོན་ལྡན་ལྷ་ཕྱི་ཡི་གནས་སྟངས་ཡིན་ནའང་རེད། སྒེར་གྱི་གནས་སྟངས་ཡིན་ནའང་རེད། ཁཤས་ནི་སྒེར་གྱི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་བའི་དོན་དུ་རོགས་རམ་མ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ནང་གི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་ས་རྩ་བ་ནས་མ་བྱུང་བས་ཏ་ཙང་གཅོན་པ་ལྟ་བུ་འདུག །དེ་ནི་གང་མཚམས་ཤིག་ནས་ཕྱི་ལ་འཕྱིན་དུས་སྒྲིག་ལམ་མེད་པའི་མི་ལྟ་བུ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་སོ་སོའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཚུལ་མཐུན་དང་ཡང་དག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ས་རྩ་བ་ནས་མ་རག་པར་བརྟེན། སེམས་མ་རངས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཐབས་ལམ་རྩ་བ་ནས་མ་རྟེད་པའི་སྐབས་སུ་སྨོན་ལྡན་ལ་དོ་སྣང་ཆུང་དུ་འགྱོ་བ་དང་། ཡང་ན་ཡ་མེད་བཅོངས་ནས་སྒྲིག་ལམ་རྩ་བ་ནས་མ་

འཕྲེང་བའམ་སློབ་གྲྭ་གཡུགས་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མེད། དེས་ན་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་ཟློ་ཁ་མ་ཁེངས་པའི་རིགས་ལ་ཡིན་ལུགས་ཚུལ་མཐུན་གྱི་སྨོན་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར། སོ་སོས་དཀའ་ངལ་སེལ་མཁེས་པ་མ་ཟད། གཞན་ནས་ཀྱང་རོགས་པ་བྱེད་མཁན་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། སློབ་ཐུག་བདེ་དོན་ལྟན་ཚོགས་ (Students Welfare Committee) ལ་ཆ་མཚོན་ནུ། ཐོག་མར་བཙུགས་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་ཐུག་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་འཛིན་སྐྱོང་ལས་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱལ་རྒྱུའི་ཁ་པར་ (Telephone) ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནི་སློབ་ཐུག་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་དཀར་རྣམ་པ་ངན་པ་མ་ཆགས་པའི་གོང་ནས་སྒྲིག་ལམ་དང་མཐུན་པར་སློབ་ཐུག་གི་སྐད་ (Voice) དེ་བརྒྱུད་རིམ་ (Channelize) ཚད་ལྟན་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པ་ཡིན་རྡུང། ལོ་མང་པོ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་དེང་སང་སློབ་ཐུག་བདེ་དོན་ལྟན་ཚོགས་དེ་ཡང་སྒྲིག་འཛུགས་སུ་ཆགས་ (Institutionalise) ནས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་འཆར་ཅན་གྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་བསྐོས་པའི་རྟེས་སུ་ལས་ཀ་འང་བྱེད་པ་ཞེས་ཤིང་། དཔེར་ནུ། ཤེས་ཡོན་ལྟ་སྐོར་ལ་འཕྲིད་རྒྱུ་དང་། འགྲན་བསྡུར་གོ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ། མེ་འཕོར་གྱི་ཕྱེད་བཅག་གོ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ནང་ཞིམས་ནས་དེས་སློབ་ཐུག་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་བར་ལ་བསམ་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་མཐུད་རྒྱུ་དེ་ཅ་ལམ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཆགས་འདུག །དེ་བཞིན་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་དགེ་རྩྭ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོ་ར་ནས་ལོ་རར་སོ་སོའི་སློབ་ཐུག་དང་འབྲེལ་ལམ་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ད་ཆ་ཅ་ལམ་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་དགེ་རྩྭ་གྱིས་གཅིག་བྱས་ན་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་དུས་ཆེན་ཙམ་དང་འདས་མཚོད་ཙམ་ལ་མ་གཏོགས་མཉམ་དུ་འཛོམས་ཐུབ་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། ཡང་ན་སློབ་ཐུག་འཛུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ང་ཚོར་ཉུང་དགོས་སོང། ཁོང་ཚོར་མང་དགོས་སོང་ཞེས་ཙྪོད་པ་བརྒྱབ་རྒྱུ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱུན་ལྟན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཅ་ཙང་ཇེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །དེ་ཡན་ཆད་ཞུས་པ་རྣམས་སློབ་ཐུག་ཚོའི་དཀའ་ངལ་དང་མ་བྱུང་བ་དེ་དག་རེད།

ང་ཚོ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་དང་མ་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་བཤད་དུ་བཅུག་ན་ང་ལས་མང་བ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་འཕྲུས་ཤོར་ཕྱིན་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གནད་འགག་ཆེ་བ་ཁས་ཤས་འདིར་བཤད་དགོས་བསམ་པ་དེ་ཚོ་ཐོ་བརྒྱབས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི། སློབ་ཕྲུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་ཁྱེད་མ་ཕྲུབ་པ་དང་པོ་དེ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར་རེད། ཇ་བའི་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་མང་པོ་ང་ཚོས་བསྐྲུན་ཡོད་ཀྱང། སློབ་ཕྲུག་གི་གཟུགས་པོའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཐོག་ང་ཚོ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་ཡག་པོ་ཇ་བ་ནས་བྱས་ཕྲུས་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོས་ཁྱེད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཕྲུས་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་ཁྱེད་ཚོའི་བསོད་ནམས་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་ང་ཚོའི་བསོད་ནམས་ཡིན་བཤད་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག །གང་ལྟར་དང་ལྟ་ཕན་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལས་ཀ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞིག་ཁྱོན་ནས་བྱུང་མེད།

གཉིས་པ་ལྷོ་ཚང་ལྟ་རྟོག་ཚོགས་ཆུང་ (Mess Management Committee) གི་རྩང་ཁང་གི་ལས་ཀ་དེ་རེད། ཐབས་ཤེས་ཏེ་ཅམ་བྱས་ནའང་རྩང་ཁང་གི་ལས་ཀ་དེ་འདི་ལོ་ཡིན་ན་བཤད་རྒྱུ་ལྟག་མེད། ཏ་ཅང་ཡག་པོ་དང་བློ་ཁ་ཆེམས་པ་བྱུང་སོང་ཞེས་པ་ད་ལྟ་བར་དུ་བྱུང་མེད།

གསུམ་པ་ཇ་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་རེད། འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་དོན་དུ་སྨན་ཁེ་རྒྱུ་སོགས་ལ་འགྲོ་སོང་མང་པོ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་སྨན་དེ་དག་ནད་ཐོག་ལ་སྨིན་པ་ཞིག་ཏ་ཅང་ཡོང་ཁག་པོ་ཆགས་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་སྨན་ཁང་ཆུང་དུའི་དེའི་ནང་ཞོར་ལྷོག་ཀྱི་སྨན་པ་ (Part Time Medical Officer) གཅིག་དང་། གཏན་འཇགས་ཀྱི་སྨན་གཡོག་ (Full Time Compounder) གཅིག་གི་ས་མིག་ཡོད་རྩང་། འདས་པའི་ལོ་བཅུའམ་བཅུ་གཉིས་རིང་སྟོང་པ་ལྟག་ཡོད། ད་ལྟ་ཕན་ལ་ཆ་བ་ནས་བཀང་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། སྐབས་རེ་མི་རགས་གི་ཡོད་མ་རེད། སྐབས་རེ་འགྲོ་ལུགས་ཐོག་ནས་འགགས་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ང་ཚོར་རོགས་

བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ལ། ང་ཚོས་ཀྱང་བསམ་པ་ནང་བཞིན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་སྒོ་ནད་ (TB) ནད་པ་ནི་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རྟེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། གལ་སྲིད་རྟེ་མང་དུ་ཕྱིན་མེད་ནའང་སྤྱ་ལོ་ཡོད་པ་དེ་རང་བསྟུད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། པཱལ་ཆེར་ལོ་ལྟར་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། གཞན་ཁྱོས་ཁང་དང་ཉལ་ཁང་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཚོ་སྟོན་མ་དང་བསྟུར་ན་ཏཱ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད་རེད། གཙང་སྦ་དེ་ཚོའང་ཐུན་བུའི་ཏཱ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ནད་དེ་དག་ཆ་མེད་དུ་གཏོང་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། འགྲོ་སོང་རྗེ་ཅམ་བཏང་བ་དེ་དང་རྩུང་ཁང་ནང་ཁ་ལག་གང་རག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མ་རེད། ཁྱེད་ཚོས་དཏུལ་གཏོད་བསྟུ་བ་དེ་དང་ཁ་ལག་རག་རྒྱ་གཉིས་པོའི་བར་ལ་བཅུ་དགུ་ཉིས་ཕྱེད་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་བཅུ་དང་ཉིས་ཕྱེད་ཁྱད་པར་ཡོད་མ་རེད།། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཁ་ལག་བཟོ་སྟངས་དང་འདུ་འགོད་བྱེད་སྟངས། རྩུང་ཁང་ནང་སྟོད་མཁན་དང་མ་བྱན་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། པཱལ་ཆེར་ད་ལྟའི་འགྲོ་སོང་གཏོང་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ལས་དྲག་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་བཟོ་རྒྱ་ཡོད་རེད་དན་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ལྷ་ཚང་བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན་ (Mess Manager) ཡན་ཆད་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་རག་གི་ཡོད་མ་རེད། Mess Manager ཀྱི་ས་མི་ག་ཅིག་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་མི་རག་གི་ཡོད་མེད་ད་དུང་ཡང་ཏན་ཏན་ཞིག་མེད། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་རག་པ་ཡིན་ནའང་ཁོས་ལས་ཀ་ཡག་ཉེས་གང་འདུ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལོ་ནས་ལོ་དང་ཟླ་བ་ནས་ཟླ་བ་བསྟུད་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཙང་། མགོ་སྟོད་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ནའང་དུས་ཏིག་ཏུ་ཡག་པོ་བྱེད་མིན་ཐེ་ཚོམས་རེད། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་གནས་བྱས་ན་འཛིན་སྐྱོང་ཆུང་བའི་ལས་ཀ་མ་རེད། དེ་ནི་སྨོན་ལྷག་དང་འཛིན་སྐྱོང་གཉིས་ཀའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ལས་འགན་ཞིག་རེད།

སྒྲིག་འཛུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་སྒྲིག་འཛུགས་དེའི་མགོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕན་གཏོང་ཏ་ཅང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་མགོ་ལ་སྟོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཡོད་

ནཱའང་འགྲིག་མཁན་དང་། མེད་ནའང་འགྲིག་མཁན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོག་གི་མི་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་ལས་འགན་སྒ་ཐག་ཐག་བྱེད་མཁན་ཞིག་དགོས། རིགས་བདག (Vice Chancellor) ཟླ་བ་ཁཡེས་རིང་ཕྱི་ལ་ཕྱིན་ནའང་། གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ (University) གི་ལས་ཀ་ལ་འཐུས་ཤོར་དང་འགག་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། མགོ་ལ་སྟོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཅ་ལམ་འགྲིག་གི་ཐེལ་ཅེ་ (Rubber Stamp) དང་མིང་ཙམ་གྱི་འགན་འཛིན་ (Figure Head) ལྟ་བུ་ཆགས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། ལས་ཀ་ཚང་མ་སྟེ་ཚན་ (Department) སོ་སོའི་འགན་འཛིན་ (Head) ཡིན་ནའང་རེད། གང་ལྟར་སྟེ་ཚན་སོ་སོའི་ནང་ཚར་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ང་རང་གི་བྱེད་སྟངས་མི་འགྲིག་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གཅེ་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅིག་འདིར་ཕྱིན་ཡང་སློབ་གྲྭའི་ལས་དོན་མང་ཆེ་བ་མི་གཅིག་གི་གཡས་གཡོན་ལ་འཁྲིལ་ཐག་འཁོར་ནས་མི་གཅིག་བུ་དེ་ལྷན་ཆགས་ཀྱི་མེད་ན་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་འགག་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་ན་ཚ་ཚང་མི་ཡོང་བ་ཞིག་ཆགས་འདུག །དགེར་ན། མི་གཅིག་བུ་དེ་གློ་བུར་དུ་བརྟེ་པོ་ཐེབས་པ་དང་ལས་ཀ་བཞག་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་ལྟ་ནང་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་དེ་ཏིག་ཏིག་མུ་མཐུད་ནས་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ་ཟེར་ན། དེ་ཅ་ཅང་ལབ་ཁག་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཏན་ཏན་མི་གཅིག་བརྟེ་པོ་ཐེབས་པ་ཡིན་ན་སློབ་གྲྭའི་འཛིན་སྐྱོང་ཚ་ཚང་བརྟེ་པོ་ཐེབས་རྒྱ་དང་འགྱུར་བ་ཞིག་ཕྱིན་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་དོགས་པ་ཟ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཞན་ཚ་ཆེ་ཤོས་རེད།

ངས་ད་ལྟ་མདོར་བསྡུས་ནས་སློབ་ཐུག་ཚོའི་ནང་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་དང་། འཛིན་སྐྱོང་གི་ནང་ཡོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཞུས་པ་རེད། དེ་དག་ངེས་པར་དུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་དང་། དེ་དག་ལ་ངེས་པར་དུ་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཙལ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ངས་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ཡང་ཐབས་ཤེས་

འདི་རེད་ཅེས་པ་ཞེག་གང་ཡང་རྟེད་མ་བྱུང་། ཁ་སང་སྨོན་དཔོན་རྣམ་པའི་ལྷན་དུ་རིམ་པས་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་ནས་རྒ་བའི་སྨོན་སྦྱོང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་དང་། སྨོན་ལྷག་གི་མཐུན་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒ་བའི་བསམ་བློའི་གནས་སྟངས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཆ་ཚང་ཡག་ཏུ་གཏོང་ཆེད་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་བསམས་ནས་མང་པོ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་དགེ་རྒན་ཚོ་དང་ཚང་མ་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ནས་གྲོས་བསྡུར་མང་པོ་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ལ་སེལ་ཐབས་འདི་རེད་ཅེས་ཏྲག་ཏྲག་ཁ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་ཕན་ཚད་ཁྱོད་ནས་བྱུང་མ་སོང་། འོན་ཀྱང་དགོངས་འཆར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་གནས་ཚུལ་དང་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རེད།

མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། ངས་སྒྲབས་དེར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དངུལ་སྦྱོང་ན་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་བལྟས་ན་ཟད་དེ་སྒྲུག་ཏུན་ལ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དངུལ་ང་ཚོས་སྦྱོང་ཡོད། ཁྱེད་རང་གིས་བྱེད་ཐུབ་སོང་ངམ་ཞེས་འདྲི་ན། ངས་ཞུ་དགེ་ཅིག་གཏོང་བའི་སྒྲབས་སུ་སྨོན་ཐྲལ་ཁང་པ་གཅིག་ཀྱང་ངའི་བསམ་བློའི་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། ཁང་མིག་གཅིག་ཀྱང་ངའི་བསམ་བློ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། སྨོན་ཐྲལ་འཛིན་ཆས་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་སྦ་ཁ་གཅིག་ཁྱེད་རང་གི་བསམ་བློ་བཏང་བ་དང་གཅིག་པ་ཆགས་འདུག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ཚོ་ཕར་བཞག །ཐ་ན་ཞབས་སྟེགས་གཅིག་ལ་མཚོན་ནའང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། ལྷུམ་རྩ་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་སྟོན་མ་ང་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། མེ་ཏོག་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ངའི་འཆར་སྣང་ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ཞིག་ཡར་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་གཙང་སྦ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་ཟད་དེ་ཙ་བ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། སྨོན་ལྷག་གི་སྨོན་སྦྱོང་གི་གནས་ཚད་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནའང་བྱུང་ཡོད་མ་རེད་ལ། ལས་ཁྱེད་ལ་མཚོན་ནའང་གང་ཡང་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། གཞན་

པ་ཕར་བཞག །ང་རང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང། དུས་ཚོད་གང་མང་མང་དང་དཀའ་ལས་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཅིག་རྒྱག་གི་ཡོད་རེད། རང་དོན་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ཁྱེད་རང་གིས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པ་དེ་ལ་བློ་ཁ་ཆོམ་གྱི་འདུག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། གཅིག་ཡིན་ནའང་དེ་ལས་མང་ཙམ་དང་དེ་ལས་དྲག་ཙམ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང། དེ་རིང་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བརྟེན་ནས་བྱུང་མ་སོང། སང་ཉིན་གནངས་ཉིན་འདི་ལྟར་བྱེད་ན་གང་འདྲ་འདུག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་དུས་ཚོད་འགྲོ་བ་དང། གང་མཚམས་ཤེག་ནས་ཉིན་གང་པོ་མི་དང་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་འདུ་འཚོགས་རྒྱུ་སོགས་ལ་དུས་ཚོད་འགྲོ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ལས་ཀ་རྗོག་རྗོག་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཁྱང་ཁྱང་ཡིན་དུས་ང་རང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་དེ་ལ་ང་རང་ཟློ་ཁ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་འདས་པའི་ཚོ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ནང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ནང་དངོས་གནས་བྱང་གནས་འདི་ལ་སྐྱོན་ཁྱོན་ནས་མེད། ང་རང་གིས་བསམས་པ་བཞིན་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུག་ཏུག་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གཅིག་ཀྱང་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། མི་མང་ཚོས་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ཆེ་བྱས་པ་རེད། ནང་འཕྲིགས་ (Compromise) བྱེད་དགོས་རེད། དེ་མ་གཏོགས་འཕྲོ་ས་ཞིག་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཤད་མཁན་ཡོང་གི་འདུག །སྐབས་རེ་ཁྲོམ་ལ་ཅ་ལག་ཉོ་རྒྱ་འཕྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཉིན་གང་ཁྲོམ་ལ་སྐོར་བ་བརྒྱབས་ཀྱང་ཚོ་ཚོའི་འདོད་པ་ལ་ཡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་རུག་ནས་སང་ཉིན་རེར་མི་གཞན་ཞིག་བཏང་ནས་ད་ཁྲོད་ཀྱིས་མིག་བཙུམས་ནས་ཉོས་ཤོག །ཉོས་ཚར་ཚོང་ན་ངས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་བྱེད་དགོས་རེད། ཡག་པོ་ཉོས་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་ངས་ལབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་དགོས་པ་ཡོང་གི་འདུག། གང་ལྟར་ཡོལ་བ་ཞིག་ཉོ་དགོས་བྱུང་ནའང་རེད། འཛོན་ཚས་ཤེག་ཉོ་དགོས་བྱུང་ནའང་རེད། ས་གཏན་ཞིག་ཉོ་དགོས་བྱུང་ནའང་རེད། ཚང་མ་ངའི་བསམ་བློའི་ནང་ཡོད་པའི་སྙུས་ཚད་དེ་རག་གི་རེད་དམ་ཟེར་ན། ཕལ་ཆེར་ལྷན་རྐང་སྟོའི་ཁྲོམ་ནས་རག་རྒྱུ་ཡོད་

མ་རེད། གཞན་པ་ཕར་ཞོག །ལྷན་རྐང་རྒྱལ་ཁྲོད་ཁྲོམ་ནས་ཡོལ་བ་འཚེམ་མཁན་གྱི་འཚེམ་བུ་བ་ཡང་རགས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གང་ལྟར་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་དུས་རེ་ཐག་ཆད་པ་(Frustration) ཡོང་ས་རེད་དམ་མ་རེད། གལ་ཏེ་ཕྱི་འི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ལ་ཡི་མུག་བྱུང་བྱང་། མི་འི་སྤྱས་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐན་བུ་ཟློ་ཁ་ཁེངས་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་གཟེ་བརྡོད་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡང་མེད། གང་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ནས་མེད་པ་ཆགས་ཡོང་དུས་སྐབས་རེ་ཉུ་ཐུག (Shake) ཡོང་གི་འདུག །ཡིན་ནའང་ལས་ཀ་མ་བྱས་པར་བསྟད་ཐབས་ཡོད་མ་རེད། གང་དུ་ཡིན་ནའང་གཅིག་ལ་ནང་འགྲིགས (Compromise) བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་གནས་སྐབས་ཤེག་གི་རིང་ལུ་མཐུད་ནས་སློབ་གྲྭ་འདིའི་ནང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རྟེས་ལོ་ང་ཚོ་ཚུར་འཛོམས་ནས་ལོ་དུས་གསར་པ་དེའི་ནང་གཞི་རིམ་གྱི་འགྱུར་བ (Substantial Change) ཞིག་གཏོང་དགོས་མིན་ནམ་དྲན་བསྟད་ཡོད། དེ་ནི་དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཚོར་ལན་བསྐྱལ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཡིན།

དེ་རིང་གཅིག་ནས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་སྟེ་སྤྱས་འདོན་རྒྱ་དང་། གཉིས་པ་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ཡོད་པའི་འཛར་གཞི་དེ་དག་ཁྱེད་རང་ཚོར་སློས་ཅམ་བྱས་ན་བསམས་བྱུང་། ང་ཚོས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་དེའི་ནང་གི་རེ་གི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། སློབ་ཕྲུག་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་འགྱུར་བ་ཞིག་གཏོང་དགོས་མིན་ནམ་བསམ་བསྟད་ཡོད། དེ་ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་སློབ་ཚན་ཐད་འགྱུར་བ་ཏོག་ཙམ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་འདུག ། དགེར་ན། སློབ་ཚན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཕལ་ཆེར་ང་ཚོས་མ་འོངས་པ་ལ་ 10+2+3 ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཁྱེར་ཡོང་དགོས་རྒྱ་དེ་རྟེས་ལོ་ནས་འཁྱེར་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ལོ་འདིའི་ནང་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། 10+2+3 ཟེར་བ་ནི་ཤྲཱ་ལོ་གསུམ། ཡུན་ཐུང་ལོ་གཉིས། མཐའ་ལོ་བཞི་བཅས་ཀྱི་ནང་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག

ཚགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་སློབ་ཕྲུག་གསར་པ་འཛུག་སྟངས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་དེའི་ཐྲེག་འཛུགས་ཀྱང་དམ་ཅམ་བཟོ་དགོས་རྒྱུ་དང། དེའི་ནང་སྟོན་མ་ལོ་མཐའ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཡ་མཐའ་དེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་བཟོས་ཡོད་རེད། དེས་ན་འཛུལ་ཞུགས་ཐྲེག་གཞིའི་ (Admission Rule) ནང་ལ་མ་མཐའི་ལོ་དེ་རེད། ཡ་མཐའི་ལོ་འདི་རེད་ཅེས་གསལ་པོ་འགོད་པ་ཞིག་མེད། དཔལ་ལམ་སེང་འཛུལ་ཞུགས་ཐྲེག་ཀའི་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ། ཡིན་ནའང་དལ་ལོ་ནས་ཡར་བཅུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡ་མཐའི་ལོ་མཚམས་དང། མ་མཐའི་ལོ་མཚམས་བཞག་དགོས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད་བསམ་པ་ཞིག་ཏན་ཀྱི་འདུག །དེ་ད་ལྟ་སྐད་ཆ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ཡར་བཅུག་རྒྱའི་དུས་ཚོད་དེའང་སློབ་ཕྲུག་ཚང་མ་ཡར་འཛོམས་ཡོད་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༠ ནས་འཛུལ་ཞུགས་ (Admission) རྒད་དེ་མཚམས་གཅད་རྒྱའི་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་རེད། སློབ་ཕྲུག་ཚང་མས་དེ་མཁྱེན་དགོས་ཀྱི་རེད། ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༠ བར་འགེངས་ཤོག་བསྐྱལ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་མཐའ་མ་དང། ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༠ འཛུལ་ཞུགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་མཐའ་མ་དེ་རེད། ཕྱི་ཟླ་དུག་པའི་ནང་ལ་འགེངས་ཤོག་ཆ་ཚང་འབྱོར་ན། ང་ཚོས་འདི་ཚུད་སོང། འདི་ཚུད་མ་སོང་ཞེས་ཕར་ལན་གཏོང་གི་རེད། ཚུར་འཛོམས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུད་མཁན་དེ་དག་མ་གཏོགས་ཡོད་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་མིན་དུས་ཚོད་འགྱངས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་འདུག །རྒྱ་བའི་སློབ་ཚན་འཛིག་སྟངས་དང། སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྟངས། དེ་ནས་རྒྱུགས་སློང་ལེན་སྟངས་ཐད་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཏང་ན་མ་གཏོགས། བ་ལྟ་ནང་བཞིན་མི་གཅིག་གི་རྒྱབ་ལ་མི་གཅིག་གིས་དབྱུག་པ་འཕྲེར་ནས་སྡུང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་གা་ཚོད་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱངས་འཕྲོལ་གྱི་ཡོད་པ་རྒྱ་བཀའ་ནས་ཏ་གོ་གི་མི་འདུག། བ་ལྟའི་རྒྱུགས་སློང་ནི་ཆུང་ཏ་རྒྱུགས་ནས་འགྲོ་བ་དང། སྟབས་ཡག་ལོད་ཀྱི་ཆ་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། སློབ་ཕྲུག་ཚོས་གা་རེ་ཤེས་འདུག་ལྟ་ཐུབ་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སློབ་ཁྲིད་ (Teaching) དང་རྒྱུགས་ཞིབ་ (Evaluation)

མཁན་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་ཐོག་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད་རེད།

མཐུན་རྒྱན་གྱི་ཚ་ནས་བསྡུར་བཅོས་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཁག་གོ་རེད། སྨོན་ལྷག་བདེ་དོན་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀ་དུས་ཡིན་ནའང་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་དོན་དག་གཙོ་བོ་ནི་སྨོན་ཡོན་སྒར་རྒྱ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཕན་བུ་མ་གཏོགས། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒར་རྒྱ་ཁག་གི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ན་ནི་ང་སྨོན་ལྷག་བདེ་དོན་ལྟན་ཚོགས་ཀྱིས་སྟན་ཞུ་བཏང་བར་བཏེན་ཁ་ཐོན་ང་ཚོས་ཕན་བུ་ཞིག་སྒར་རྒྱའི་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་རེད། ཇ་བའི་སྨོན་གྲྭའི་གནས་བབས་ (Status) ལ་འགྲུར་བ་ཕྱིན་ན། དེའི་ནང་ནས་ག་ལེར་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཆགས་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་པ་དང་གྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ག་ཚོད་འགྲུར་བ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་སྨོན་ལྷག་ཁྱེད་རང་ཚོས་སོ་སོའི་བསམ་བློ་ལ་ཡར་རྒྱས་མ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད།

ང་རེས་ངའི་བསམ་བློའི་ནང་གི་ཚོར་བ་གང་ཡོད་ཆ་ཚང་ད་ལྟ་གསལ་པོ་ཁྱེད་རང་ཚོར་ལབ་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་དེའི་ཐོག་ལ་ཐུན་བུ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་དང་པོ་དེར་ངས་བཀྲངས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་འདུག་ན་སོ་སོས་གཞན་ལ་མ་བཤད་པར། ཚུར་ཁ་ནང་དུ་བསྟོགས་ནས་སོ་སོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་གནང་ན་ཡག་པོ་ཞེ་དགས་རེད། ང་རང་ལ་སྐྱོན་དེ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟས་ནས། མི་འདུག་ན་དགའ་བ་སྐོས། འདུག་ན་སྐྱོན་དེ་དག་མ་འོངས་པ་ལ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་རེ་རེ་རེ་རེའི་ངོས་ནས་འགྲུར་བ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། གང་ཟག་རེ་རེ་རེ་ནས་ཚོགས་པ་ལ་འགྲུར་བ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེར་བཏེན་སྒྲིག་ལམ་དང་། དོན་གཉེར། བཙོན་འགྲུས། སྨོན་སྒྲོང་། འཛིན་གྲྭ་འགྲིམ་སྟངས་བཅས་གང་གི་ཚ་ནས་ཀྱང་སོ་སོ་ཡག་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཤེ་གཅིག་ངེས་པར་དུ་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་འགོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན། འགོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱ་གཉིས་པ

ནི། དཔལ་ངས་ལབ་པ་བཞིན་ང་ཚོའི་བར་ལ་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་མིན་པར། ཁྱེད་རང་ཚོར་སྐེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་དཀའ་ངལ་གা་རེ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྤྱིག་སྤྱབ་དོག་ནས་མ་བསྡད་པར། དཀའ་ངལ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། བསམ་ཚུལ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡག་པོ་ཞེ་དགས་ཡོད་རེད། ངས་སྨོན་ཕྲུག་རེ་རེའི་འགྲམ་ལ་ཕྱིན་ནས་སྐད་ཆ་ཉན་རྒྱུ་དང་བགྲོ་གྲེས་ཁྱེད་རྒྱུ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། ང་ཚོ་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཡག་ཅོས་དེ་སྨོན་ཕྲུག་བདེ་དོན་ལྟན་ཚོགས་བརྒྱུད་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྤྱི་དང་སྒེར་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་ཡོང་གི་རེད། དེ་མིན་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་བཏང་ནའང་ཉེ་གི་གི་རེད། དེས་ན་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རེད། སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རེད། མི་གཅིག་གི་བརྒྱུད་ནས་ལབ་པ་ཡིན་ནའང་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་གསལ་པོ་མ་ཚགས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱོན་འཛུགས་དང་། ཁོང་ཁོ་ཆ་བ། ཚོག་རྩྭ་པོ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་ས་གས་ཆ་ནས་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཚགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོར་འཁྱལ་དེའང་གསལ་པོ་ཚགས་རྒྱ་རེད། དང་པོ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ཞིབ་འཛུག་བྱེད་རྒྱ་དང་རྩ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཅང་། སྒྲིག་ལམ་དང་ལྟན་པ་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་དགོས་རྒྱ་དང་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་རྒྱ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ནི་སྨོན་གྲ་འདིའི་ནང་བསྡད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རེད། ཕྱི་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རེད། འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་བྱེད་སྟངས་དེ་རང་རེད། དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟའི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གা་རེ་འདུག །ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་མ་འཁོར་བ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། ལྷག་པར་དུའང་ང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ཆ་ཤོས་དེ་སྨོན་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་དང་གཤིན་རྒྱའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། འཇོན་གྲྭའི་ནང་ལའང་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། སྨོན་ཕྲུག་དང་མ་གཤིན་པས་པ་

ཡིན་ཙང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཥེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་དང་རྩ་བའི་སྟོན་བྱ་སྤྱི་འི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ལ་དགོངས་འཚར་གང་གནང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐད་ཚ་བཤད་ནས་ལབ་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ང་ཚོ་ཐུག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བའི་སྐབས་ལའང་རེད། མི་གཞན་གྱིས་གོ་མི་རྟོང་བ་རྣམས་གསང་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ཡི་གེ་གཏང་ཡོང་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། གལ་ཏེ་ངོ་ཚ་དང་འཚེར་སྣང་ཞེད་སྣང་སོགས་ཡོད་ན། མིང་མེད་པའི་ཡི་གེ་གཏང་ཡོང་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། འོན་ཀྱང་མིང་མེད་པའི་ཡི་གེའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་ཅ་ཙང་གི་ལག་ལེན་དོན་འཁེལ་ (Action) བྱེད་རྒྱུ་ཁག་གོ་རེད། ཡིན་ནའང་དོན་དག་ཅིག་ཅ་གོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད་བསམ་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ལ་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། འབྲེལ་ལམ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་བེད་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག །དེ་འདྲ་མ་བྱས་པར་སོ་སོ་སྤྲུག་སྤྲུས་དོག་ནས་བསྡད་ན་སོ་སོ་ལའང་མི་ཕན། སྟོན་བྱ་ལའང་མི་ཕན། གང་མཚམས་ཤིག་ནས་ཐང་ཆད་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ནི་ཐོག་གཉིས་ཀར་ཏོང་རག་རྒྱུ་ཞིག་རེད།

ང་ལྟ་འདིར་བཤད་པ་དེ་དག་བྱེལ་བ་ཚ་པོ་ཞིག་གི་ནང་བཤད་པ་རེད། གང་ལ་ཞེ་ན། ཁ་ཤང་ཁེ་ཉིན་ཏ་ཙང་བྱེལ་བ་ཚ་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་བསྡད་པ་ཡིན་ཙང་ངའི་བསམ་བློ་དེ་དག་བང་འགྲིག་པོ་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་ཡང། དེ་དག་གལ་ཆེན་པོ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེས་ན་དེ་དག་དེ་རིང་འདིར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ནས་པར་བརྒྱབས་ནས་ཡོད་རེད། དེ་ཚང་མ་ལ་བཏམ་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་གི་མི་འདུག །བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུར་འདོད་པ་ཡོད་མཁན་གྱིས་ཡི་གེ་དེ་བཞེས་ན་འགྲིག་གི་རེད། དེ་ནི་སྟོའི་ཕྱི་ལ་བཏམ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཉར་ནས་སྟོད་ཅེས་ལབ་ཡོད། དེ་ཕྱོག་རྒྱ་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱ་ལ་འདོད་པ་མེད་ན། ཤོག་བུ་དེ་འཁྱེར་ནས་འཕྲོ་བརླག་རེད། ཕར་ཙམ་དེ་ལ་དབྱལ་ནས་གཡུགས་བཞག་ན་སང་ཉིན་གང་པ་ཚོ་ལའང་དཀའ་ལས་རེད། དེ་ནི་ལས་ཀ་འཕར་མ་

རེད། དཔལ་ངས་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་བྱའི་དོ་སྣང་ཡོད་པ་དང། དེའི་ཐོག་ལ་དགོངས་
པ་བཞེས་རྒྱུ་དང་ཐེར་འདོན་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཤོག་བྱ་དེ་བཞེས་རོགས་
གནང། ཤོག་བྱ་དེ་བཞེས་ནས་གློག་རོགས་གནང། གློག་ཚར་ན་མེར་བསྲེག་གཏོང་བ
མ་གཏོགས་དེ་དབྱལ་ནས་ལྷུམ་རྩ་དེ་དག་བཙོག་པ་མ་བཟོ་རོགས་གནང། ང་ཚོའི་ལྷུམ
རྩའི་ནང་དཀའ་ལས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཤོག་སྦ་ཀྱག་མ་ཚར་བར་བསྡད་དགོས་རྒྱུ་དེ་རེད།
ང་ལྷ་ངས་ལབ་པ་དེ་དག་ཁ་ཟིན་སྣ་ཟིན་བྱས་ནས་ཡིག་ཐོག་ལ་བཀོད་ཡོད། ཡིག་ཐོག
ལ་བཀོད་དགོས་པ་དེ་ཡང་གང་རེད་ཅེ་ན། འདིར་ཁ་ནས་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་ཚང་མའི
ཟླ་ལ་རེས་ཀྱི་མ་རེད། འདི་ནས་ཕྱི་ལ་འཐོན་དུས་འཐོར་འགྲོ་གི་རེད། དེས་ན་ཁྱེད་རང
ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱའི་དོན་དང། གོ་བརྡ་སྦྱོང་རྒྱའི་དོན་དུ་དས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབྲི
རུ་བཅུག་པ་རེད། དེ་ནི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པ་དང། ལྷག་ལས་པར
བརྒྱབས་པ། དེ་ནས་སྣྲུམ་པར་བཏོན་པ། དེང་སང་སྣྲུམ་པར་བཏོན་རྒྱལ་རིན་གོང་ཆུང
ཆུང་མ་རེད། གང་ལྟར་ཚང་མ་བསྟོམས་ན་འགྲོ་སོང་མང་པོ་ཞིག་ཕྱིན་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ
བྱེད་རྒྱུ་དེལང་ཏོག་ཅམ་ལན་ཐོག་ན་བསམས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། བྱེད
རྒྱུ་མ་ཆེད་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོས་མི་དང་མི་ཐུག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་ཡི་གེ
དེ་སྦྱང་ན་ཕན་ཐོགས་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་བསམས་ནས་ཡི་གེ་སྦྱོང་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནི་དོན
དག་གཅིག་རེད། དོན་དག་གཉིས་པ་ནི་ཁྱེད་རང་ཚོ་གང་གསེང་ལ་ཕྱིན་ནས་ཚུར་ལོག
རྒྱུ་དེར་ལོ་ལྷར་རྟོག་ཁ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ང་རིང་ལམ་སྟོན་དེ་དག་ཚང་མ་ཡིག
ཐོག་ལ་བཀོད་ནས་ཁང་ཚན་དགེ་ཏན་ཚོའི་ཕྱག་ཏུ་ཡོད། སྟོབ་ཕྲག་ཚང་མས་བཞེས
དགོས་ཀྱི་རེད། དོན་དག་གསུམ་པ་ནི་དོ་དགོང་འདིར་འཛོམས་པ་དེས་ས་ཧིན་འགྲོར
ཐའི་གོ་ཚོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ས་ཧིན་འཛར་ཅན་ཀྱི་འགྲོར་ཐ་ལེན་དགོས་ཀྱི་རེད། ས་
ཧིན་ཧིན་དགུང་རྒྱབ་ནས་གུང་གསེང་མགོ་ཚུགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཧི་མ་དྲུག་ཏུ་རེ
དྲུག་ཕྱོགས་རྟེས་ཕྱི་རྒྱ ༥ ཚེས་ ༢༦།༢༥ གང་རྩད་ལ་ཚུར་འཛོམས་རྒྱུ་རེད། སྐབས

དེར་ཚུར་ལོག་མི་ཕེབས་མཁན་གྱི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེའི་ནང་ལ་ཡག་དྲགས་ནས་ཚུར་མི་ཕེབས་མཁན་གྱི་རིགས་གཅིག་དང་། ཡང་ཁཤས་ཚུར་ཡོང་རྒྱུ་ལ་རེ་བ་མེད་པཉང་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་རེད། ཚུར་མི་ཕེབས་མཁན་དེ་དག་ལ་ག་ལེར་ཕེབས་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཚུར་ཡོང་མཁན་གྱི་རིགས་དེ་དག་ལ་དུས་ཚོད་ཏག་ཏག་ལ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། གྱང་གསེང་གི་དུས་ཚོད་དེ་དག་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཕེད་སྟོད་གཏང་རྒྱུ་དང་། གྱང་གསེང་ལ་སྟོ་པོ་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཡོད། ས་ངན་ཉིན་འདིར་འབྱོར་ཐོ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་ཕྲུག་ཚང་མ་འཛོམས་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། འབྱོར་ཐོའི་སྐབས་ཚད་རྒྱས་ཐེབས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྐྱུངས་ཡོང་གི་རེད། དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་ཚུར་འཛོམས་ནས་འབྱོར་ཐོ་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་སུ་འདང་ཏག་ཏག་སློབས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། ད་དེ་གা་རང་ཡིན། ད་རིང་རྒྱུན་རིང་གོ་ཞིག་གི་བར་དུ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལ་ངས་གཅིག་བཤད་ཀྱིན་བསྡད་པ་རེད། ཚང་མས་དོ་སྣང་བྱས་ནས་གསན་པ་དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཚང་མར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས།། །།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༨ ལོར་ལྷ་ཆ་དབྱས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་སློབ་གཉེར་བ་ཡོངས་ལ་སློབ་ཁང་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། ཕྱིག་ཁྲིམས། སློབ་ཚན་འཛིན་སྟངས། རྒྱུགས་སྟོད་ལེན་སྟངས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གནང་བའི་གསུང་བཤད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་འཕོར་བའི་འཁྱངས་ཚེས་སྟང་ཕྱིའི་སྐབས་སུ་དཔར་སྐྱུན་བྱས་པའི་དགེ་ལས་བློངས་པ་དེ་ལ་ཞུ་ཕྱིག་ཟབ་ཞུས།)

༢ ཀུན་མཁྱེན་བའི་དགོས་པ་དང་དེའི་བཤད་ཡོད།

།།ཤེས་མ་སྟོབ་ཐུགས་ཚོ་ཉིན་མང་པོ་དང་ཐག་རིང་པོར་ཤེས་རིག་ལྟ་སྐོར་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། འདི་ལོ་ཤེས་རིག་ལྟ་སྐོར་ལ་མ་གཏང་ན་ཞེས་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཤེས་རིག་ལྟ་སྐོར་དང་གཟབ་སྦྱོང་གཉིས་ཀ་ལོ་མང་པོ་མྱ་མཐུད་དེ་སོང་བ་ཡིན་ཙང་། འཚར་ཅན་བྱས་པ་དེ་ལས་སྟོབ་ཐུགས་ཚོ་ལ་སྟོབ་སྦྱོང་དང་བློ་བསྐྱེད་གསར་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་འདུག །སྤྱིར་བཏང་བོད་པའི་གཤིས་ཀ་ལ་ལོ་གཅིག་གཉིས་ལས་ཀ་གང་བྱས་པ་དེ་འཚར་ཅན་འགྲོ་རྒྱ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་འགྱུར་བ་དང་གསར་གཏོད་ཀྱི་རྣམ་པ་དགོས་པ་དེ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། དེ་ནི་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་སྟོན་མ་ནས་བཤད་པ་རེད། སྟོབ་གྲྭའི་སྟོབ་ཚན་དང་འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་སྟང་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལས་སྣ་བོས་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་མེད། གལ་ཏེ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་ན་ལོ་གཅིག་གཉིས་སྟོན་ནས་སྟོན་བརྒྱ་སྟང་ནས་གཏོང་དགོས། གལ་ཏེ་སྟོབ་ཚན་འཚར་གཞི་དང་རྒྱུགས་སྟོང་ཀྱི་ལས་སྲོལ་ལ་ཉིན་རེར་འགྱུར་བ་བཏང་ན་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་མེད། ལར་ནས་དེའི་འགྲོ་སྟང་ཀྱང་ཐ་དད་རེད། ནམ་རྒྱུན་སྟོབ་ཚན་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་མོ་དང་ཤེས་རིག་གི་ལས་དོན་གཞན་རྣམས་ལོ་རེར་གསར་པ་བྱུང་ན་གསར་གཏོང་ཀྱི་རྣམ་པ་དེས་སྟོབ་ཐུགས་གི་བསམ་བློའི་ནང་ཚོར་བ་མི་འདྲ་བ་སྐྱེས་རྒྱ་དང། ཉམས་སྤྱོང་ཡིན་ནའང་གསར་པ་སྐྱེས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། ལར་ནས་བསམ་བློའི་ནང་ལ་གา་རེ་གསར་པ་བྱེད་རྒྱ་འདུག་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱའི་སྒྲུལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྟོབ་ཚན་ལས་གཞན་པའི་ལས་རིགས་རྣམས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང། མི་འདྲ་

བ་བྱེད་སྟ་པོ། ལོ་རིར་འགྱུར་བ་གཏོང་སྟ་པོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ལྷ་ཆ་མཐོ་སྟོབ་སྟོབ་ཕྱུག་བདེ་དོན་ལྷན་ཚོགས་རིམ་བྱོན་གྱིས་འགན་འཛིན་བའི་ལས་དོན་རྣམས་ལས་སྟ་པོའི་ཐོག་ནས་བྱེད་རྒྱའི་སྒོལ་རྒྱན་དང་འཚར་ཅན་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་གི་འདུག ।དགེར་ན། ལོ་སྟོན་མ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་རེད། འདི་ལོའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེར་བརྟེན་འདི་ལོ་གསར་གཏོང་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱེད་རྒྱའི་སྐོར་སྐད་ཆ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་། གསར་གཏོང་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ལས་རིགས་གསར་པ་ཞིག་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་འཁོར་མེད་ལ། བྱ་ཡང་འགྲིག་མེད། གང་ལྟར་ཤེས་རིག་ལྟ་སྐོར་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅང། དེའི་ས་བཅད་མ་སྟོང་པ་དང་། འགྲོ་སྟངས་ཀྱང་ནམ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བ་བྱེད་ན་ཞེས་མཐའ་མ་དེའི་ཐོག་བབས་པ་རེད།

དེས་ན་འདི་ལོ་འགྲོ་ཡུལ་དེ་ཐག་ཉེ་བའི་གནས་ཆེན་ཁག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་དང་། འགྲོ་སྟངས་ཀྱངས་ཤེས་རིག་ལྟ་སྐོར་ཡིན་པ་ལ་སྟོབ་གཉེར་བ་མང་ཆེ་བ་ནང་པ་ཡིན་ཅང་གནས་མཇལ་དང་སྦྲགས་ནས་འགྲོ་རྒྱ་བྱང་ན་གཅིག་གོ་གཉིས་ཆོད་ཆགས་རྒྱ་རེད་ཅེས་བཀའ་མོལ་བྱང་བ་རེད། ལར་ནས་བོད་པས་གནས་མཇལ་དུ་མང་པོ་བསྐྱོད་ཀྱང་དེའི་དོན་ཀྱི་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་མཁན་དགོན་པོ་རེད་ལ། བར་ལམ་གནས་མཇལ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་སྐོར་ལ་ཟལ་ཆེར་བགྲོ་བྱེད་མཁན་ཅམ་ཡང་མེད་པར། ཚང་མས་ཡིན་ཧཱ་ཀོ་ལགས་འགྲོ་བསྡད་པ་མ་གཏོགས། གནས་མཇལ་དུ་འགྲོ་བའི་དགོས་པ་དང་དེའི་ཕན་ཡོན། ཇི་ལྟར་འགྲོ་དགོས་པ། གང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཐུན་བྱ་བགྲོ་གྲྭང་བྱང་ན་མ་འོངས་པར་སྟོབ་ཟླཀ་ཚོས་དེ་ཚོ་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་སྲིད་ལ། དེ་ནས་འཚར་ཅན་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིན་པར། དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་དུས་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སྣམ་པ་བྱང་ན་ཕན་ཐོག་ཡོང་རྒྱ་རེད་ཅེས་ད་རེས་བར་སྟྲིག་སྟངས་དེ་ལྟར་རེད། ཡིན་ནའང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལས་འགྲོ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་མི་འདུག། གཅུས་ཡིན་ནའང་བྱ་མ་འགྲིག་པ་ཤ་སྟག་གིས་ཚེས་གྲངས་གཏན་འཁེལ་ཁག

པོ་བྱུང་། ཐོག་མ་ནས་ཁྱེད་ཚོས་ངའི་དུས་ཚོད་ལ་བསྡུན་ཆེད་ཕྱི་ཚུགས་བརྒྱབས་པར་
བརྟེན། ང་ནི་དུས་ཚོད་ངེས་པ་མེད་པའི་མི་ཞིག་རེད། གློ་བུར་དུ་ཡང་ཡང་ཕར་ཚུར་འགྲོ་
དགོས་ཆགས་པར་བརྟེན། ཤྭ་ན་མ་འཚར་གཞི་བསྒྲིགས་པ་བཞིན་མ་བསྡད་པ་རེད། ད་
རེས་ཉིན་གཉིས་རིང་གི་གཟབ་སྦྱོང་ཆེད་ང་ཁ་སང་མ་གཏོགས་འབྱོར་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན།
སྤ་ས་ནས་སློབ་ཚན་གྱ་སྒྲིག་སོགས་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་མེད་ཅང་། ཁཤས་དྲན་པ་ཡོང་སྲིད། ཁ
ཤས་མི་དྲན་པའང་ཡོང་སྲིད། དེས་ན་གང་དྲན་དྲན་དེ་ཞུ་རྒྱུ་རེད།

ཁྱེད་ཚོ་འདི་ནས་མ་འགྲོ་གོང་ཚང་མ་མཉམ་རྩེབ་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ལས་དོན་
ཞིག་བཙུམ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་བ་འདུག་ཅེས་པ་དེ་གཟབ་སྦྱོང་གི་ཚཤས་གཉིས་པ་དེ་
རེད། དེའི་དོན་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་གི་སྨོན་ལ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་འཐོན་རྒྱུ་
དང་། དེ་མིན་སྣྲུང་དང་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་དགེ་ཆ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམས་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་འདུལ་བ་ལྷང་སྟེ་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་ནས་བཏུས་པའི་
འདུལ་བ་གླེང་འབུམ་ཆེན་མོའི་ནང་འདུལ་བ་དང་འཇལ་བའི་གླེང་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་
ཡོད་ཅང་སྣྲུང་ཤ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། གླེང་གཞི་དེ་ཚོའི་ནང་དུའང་གླེང་རྒྱང་པ་མིན་
པར་མང་ཆེ་བར་གླེང་གཞི་དང་བྱུང་བ་ཞེས་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ནི་མང་ཆེ་
བ་སྣྲུང་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་རེད། ཁཤས་ནི་ཤ་ཅང་སྨན་པོ་ཡོད། དེའི་ནང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
གནས་ཆེན་ཁག་གི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་ཆགས་གསལ་
བས་དེ་ཚོ་རྒྱུ་རྒྱ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། དེ་མིན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་གང་ཟག་མིང་
སོགས་དེང་སང་ང་ཚོས་མཁེས་པ་མང་པོ་དེའི་ནང་གསལ་བས་དེ་ཚོ་རྒྱུ་རྒྱ་བཟོ་
རྒྱུ། དེ་བཞིན་དུད་འགྲོ་དང་འཇལ་བའི་སྣྲུང་དང་། མིའི་ཕྱི་ཚོགས་དང་འཇལ་བའི་སྣྲུང་ངོ་
མཚར་ཅན་འདི་མིན་ལྟ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཆགས་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། ཕྱིར་བཏང་
སྣྲུང་དེ་ཚོ་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་ཐོན་རབས་ཀྱི་སྣྲུང་དང་གཅིག་པ་རེད། རྒྱ་
གར་ནང་ཐོན་མའི་སྣྲུང་དེ་ཚོ་ཕར་ཚུར་འཇལ་བ་མང་པོ་རེད། སྣྲུང་དང་ལེགས་བཤད་

གཉིས་ལ་འདི་ནང་པའི་རེད་འདི་ཕྱི་པའི་རེད་ཅེས་ཏཱ་ཏཱ་ཅིག་དབྱེ་བ་ཚོད་ཁག་པོ་རེད།། གང་ལྟར་ནང་པའི་སྒྲུང་རྣམས་ཕྱི་པའི་ནང་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་པའི་སྒྲུང་རྣམས་ནང་པའི་ནང་གསལ་བ་མང་པོ་རེད། ཕྱིར་སྒྲུང་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་དོན་ཅམ་རེད། དེས་ན་ངེས་པར་དུ་འདི་ནང་པའི་སྒྲུང་རེད། འདི་ཕྱི་པའི་སྒྲུང་རེད་ཅེས་དབྱེ་བ་ཕྱི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད།། དེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོན་རབས་ཀྱི་སྒྲུང་མང་པོ་འདུལ་བ་ལྷང་སྟེ་བཞིའི་ནང་ཡོང་བ་དེ་ཚོ་གླེང་འབྱུམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཕྱོགས་བསྡུས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཟུར་བཏོན་ཐུབ་ན་སྣྲུམ་པ་རེད། དེ་ལ་ང་ཚོས་དགོས་པ་ཁས་ལེན་མཐོང་བ་རེད།

དེའི་ནང་ཡོད་པའི་སྒྲུང་སྣྲན་པོ་དེ་ཚོ་རྒྱུ་རྒྱ་བཟོས་ཏེ་ཆོག་བརྗོད་ལ་ཐན་བྱ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་དེང་སང་ཐུ་ཀུ་ཆུང་ཆུང་གིས་གོ་ཐུབ་པའི་སྒྲུང་དེབ་བཟོ་ཐུབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། བོད་པའི་སྒྲོ་ཚོགས་ནང་བོད་སྐད་ཐོག་ཐུག་ཀུ་ཆུང་ཆུང་གིས་བགྱུག་རྒྱའི་སྒྲུང་དེབ་ཏ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་མང་ཆེ་བ་བོད་དེ་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྡུར་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་བཟོས་པའི་རྒྱ་མིའི་སྒྲུང་དེབ་དང་།། དེ་བཞིན་དངོས་སུ་རྒྱ་མིའི་སྒྲུང་མིན་ནའང་སྒྲུང་འབྲི་སྟངས་རྣམས་རྒྱ་མིའི་བསམ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བྱིས་པ་ཞིག་རེད། ལེགས་བྱང་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་གཉའ་གནོན་ཡོང་སྟངས་དེ་འདྲ་རེད། དེང་སང་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་གླུ་དང་གཞས་གསར་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མིའི་གཏངས་ཀྱི་ཤུགས་གནོན་ཆེན་པོ་སླེབས་འདུག །དགེར་ན་ཁ་སང་མཚན་མོ་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་སྨོན་གླ་བ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གསོལ་ཆོགས་སྒྲབས་སུ་ང་ཚོའི་སྨོན་ཐུག་ཁས་ཤེས་ཀྱིས་བོད་གཞས་བཏང་སོང་། དེའི་ནང་ཁམས་གཞས་གཅིག་མ་གཏོགས་གཞས་གཞན་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་གཏངས་རེད་འདུག །ཁྱེད་ཚོས་རྒྱ་མིའི་གཏངས་དེ་སྟོན་མ་ནས་གོ་མ་སྟོང་བ་ཡིན་ཙང་། ཚོག་དེ་བོད་སྐད་ཡིན་དུས་བོད་པའི་གཞས་ཡིན་ཤག་བྱས་པ་མ་གཏོགས། དོ་སྣང་དེ་ཙམ་ཡོང་གི་མེད། ང་ཚོ་སྟོན་མ་རྒྱ་མིའི་གཏངས་གོ་སྟོང་བ་ཚོས་རྒྱ་མིའི་ཁྱབ་ཤན་འཁྱབ་པའི་སྐབས་སུ་གཏོང་བའི་གཏངས་དང་། དེ་བཞིན་ནུང་འཕྲིན་སོགས་སུ་གཏོང་

བའི་གཏངས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཚང་མ་ལ་གཅིག་གྱུར་ཞིག་ཡོད་ཙང་རྟོགས་སྟ་བ་ཡོད། རྒྱ་མཿའི་གཞས་ཚང་མ་གཅིག་པ་རེད་ཅེས་ལབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་འདི་རྒྱ་མཿའི་གཏངས་རེད་འདུག་ཅེས་ལམ་སེང་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞས་ཆོག་གི་གཏངས་ཡིན་ན་ཐག་རིང་ནས་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བཞིན་བོད་པའི་གླུ་དང་གཞས་དང་བྱོ་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་པའི་རྒྱས་ཐར་ཞེས་པ་དེ་བོད་པས་མ་གཏོགས་མི་གཞན་གྱིས་ལང་ཚོས་བྱས་ནས་ཅ་ལམ་གཏོང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེང་སང་བོད་ཀྱི་གཞས་སྟའི་རིགས་མང་ཆे་བར་རྒྱ་མཿའི་གཏངས་དེ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སློབས་རྒྱ་ཞིག་ཆགས་འདུག །དེ་ནི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱས་པ་ནས་ལུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་སློབས་པ་ཡིན་ཙང་། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་འཕྱོར་ནས་ ༡༩༥༩།༡༩༦༠ ལོར་བྱོས་གར་ཚོགས་པ་དང་བོ་གྱང་ཐང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་ཨ་མདོ་བྱོས་གར་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་བཙུགས་པའི་སྒྲས་རྒྱ་མི་དང་རྒྱ་མཿའི་རིག་གཞུང་གི་ལུགས་གཅིན་ལ་མི་དགའ་བ་ལུགས་ཆེན་པོ་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཿའི་གཏངས་ཤེག་དེའི་ནང་འདེས་ན་ཙ་བ་ནས་མི་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྟང་མེད་ལ་སྐྱོ་གླུ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཚོག་དེ་མ་གོ་བར་གཏངས་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཉན་ན་རྒྱ་མཿའི་གཏངས་དེ་དུས་ནས་འཇེས་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་བོད་དེ་རྒྱ་མིས་བཙན་འཕེལ་ཏུ་མ་ཕྱིན་པའི་ལོ་མང་པོའི་སྟོན་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་ཨ་མདོ་དང་རྒྱལ་རོང་སོགས་རྒྱ་མི་དང་ཅ་ཙང་འཇེལ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཐག་ཉེ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཏུ་ལན་ཚུན་ཐུག་པ་དང་གོ་བ། སྐད་དེ་ཚོའང་པར་ཤན་ཚུར་ཤན་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན། གཞས་རིགས་ཀྱང་པར་ཐུགས་ཚུར་ཐུགས་དེ་དུས་ནས་བྱུང་ཡོད། བོད་པའི་ཕྱི་ཚོགས་ནང་ཐུ་ཀུ་ཆུང་ཆུང་ཚོས་གློག་འོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཤན་ལུགས་མ་འཇེས་པའི་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་སྟོལ་རྒྱན་ནས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་དེབ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་མི་རིགས་ལ་ཕན་ཐོགས་

ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ནའང་སྣྲོང་དེབ་དང་གཞས་རིགས་ནང་རྒྱ་མིའི་ཤན་ཤུགས་
སྟེབས་པ་ལའང་ཐུགས་ཁག་ཡོད་མ་རེད། དེ་ནི་ངས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
ཡོང་གི་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་ལས། ཆོས་པ་པོ་དེ་ཚོ་མི་འགྲིགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཞུ་གི་
མེད། དེང་སང་སྣྲོབ་དེབ་འབྲི་མཁན་དང་སྣྲན་ངག་གསར་པ་འབྲི་མཁན་ཚོའང་ཡག་
པོ་རེད། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དང་རིག་
གཞུང་མི་རིགས་བཅས་གཞན་གྱི་ལེགས་བྱང་གི་ཤན་ཤུགས་རྗེ་ལྟར་སྟེབས་པ་དེ་ང
ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། རིག་གཞུང་དང་ལེགས་བྱང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
བརྗོད་མཁན་ཚོས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤན་ཤུགས་འོག་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ
དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ངའི་ཕ་ཡུལ་མཚོན་ན་ངའི
གྲོང་པའི་མི་ཚོས་ཕ་ཡུལ་གྱི་སྐད་བརྒྱབས་ཀྱང་བྱེད་ཀ་ངས་གོ་མི་ཐུབ། དེ་ནི་སྤྲོན་མ
ང་ཕ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ཅ་ལག་གསར་པ་ཡོངས་སུ་ཟོགས་པ་དེ་རྒྱ
མིའི་མིངས་ཤུག་རེད། སྐབས་དེར་གློག་དང་། ཚྭོད་འཕོར་ལོ། གཟུགས་མཐོང་བརྙན
འཕྲིན། དཔར་ཚས། ཀུང་འཕོར། ལྷུམ་འཕོར། ཆུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་འཕྲལ་ཚས། ལས
ཁུངས། ལྷོ་བ་བྷ ལྷན་ཁང་སོགས་མེད། དེ་ཚོ་ཚང་མ་གསར་པ་ལྷེབས་དུས་སོ་སོས
མིང་བཏོ་རྒྱ་མ་བྱང་བར་རྒྱ་སྐད་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྐད་ནང་བོད་སྐད
བྱེད་ཀ་དང་རྒྱ་སྐད་བྱེད་ཀ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ནམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཕད་ནམས་བོད
སྐད་ཡིན་པ་ལ་དེའི་བར་དུ་ཕྱར་རྒྱའི་མིང་ནམས་རྒྱ་སྐད་ལྷེབས་པར་བརྡེན། སྐད་ཡིག
དེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བརླག་རྒྱ་དང་འཚལ་རྒྱ་ཞིག་རེད།

དེང་སང་སྐད་ཡིག་གཞན་བསྟེ་ན་སྐད་ཡིག་ཕྱུག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་བཤད་མཁན་ཡང
ཡོད་རེད། སྐད་ཡིག་ཅིག་ནང་སྐད་ཡིག་གཞན་ཟློང་རྒྱའི་ནུས་ཤུགས་ཡོད་པ་དེ་སྐད
ཡིག་ལེགས་པ་དང་ཕྱུག་པ་དང་། སྐད་ཡིག་ཅིག་ནང་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་ཟློང
མི་ཐུབ་པ་རྣམས་སྐད་ཡིག་སྐྱོ་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་ལ་མཚམས

ཤེག་ཡོད། སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ནང་མེད་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསར་པ་བཟོ་མི་དགོས་པར་ སྐད་ཡིག་གཞན་ནས་ཟླང་ན་སྐད་ཡིག་དེ་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སྐད་ཡིག་དེ་ནི་འཚལ་བ་རེད། དེས་ན་སྟོན་མ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོ་དང་། ལྷག་པར་སྒྲ་སྟོན་བམ་པོ་ གཉིས་པ་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཟླིན་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་བཏྲིཀ་དང་བོད་ཀྱི་ ལོ་ཐུ་བ་མང་པོ་ཚོགས་ནས་འགྲོ་སྟངས་བཟོས་པ་དེ་དེང་སང་ཡང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ ཚུལ་ལ་སྤྱས་དག་ཆགས་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ནི་བསམ་བློ་ཆེང་པས་བཟོས་པ་ལྟ་ བུ་ནས་ཡང་མེད། དེའི་ནང་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་མ་ཚིག་ཡོད་པ་རྣམས་རང་འཛིགས་ པེད་སྟོད་གཏོང་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་བོད་སྐད་ལ་ ཡོད་པ་གཉིས་ཚིག་གི་དོན་ཏག་ཏག་མི་འགྲོ་ནའང་སྟོན་མ་ནས་བེད་སྟོད་གཏོང་གི་ཡོད་ པ་ཡིན་ཙང། བོད་མིས་ཤེས་སྣ་བ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་རེད། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་ དོ་སྣང་བྱེད་ན་ཚིག་མང་པོ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ནང་ཡོད་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་མེད། དགེར་ན། ས་བླ་ཏན་ཞེས་པ་དེ་གཡུང་དྲུང་ལ་བསྒྲུར་ཡོད། དེས་ན་གཡུང་དང་དྲུང་གི་ཚིག་གི་སྒྲ་དོན་ དང་ས་བླ་ཏན་གྱི་ཚིག་གི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཏག་ཏག་མེད། ཡིན་ནའང་གཡུང་དྲུང་གི་ཚིག་དེ་ སྟོན་མ་ནས་བེད་སྟོད་གཏོང་བའི་ཚིག་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་ས་བླ་ཏན་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ པར་བརྟེན། དེ་ལྟར་བེད་སྟོད་བཏང་བ་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱ་མོ་ནས་ཚིག་མེད་པ་རྣམས་ ངེས་པར་དུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བྱེད་དང་རྒྱན་ནས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་དོན་དེ་ལ་བལྟས་ ནས་བོད་ཚིག་གསར་པ་བཟོ་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། ས་ངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ སྐད་དོད་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་བཏགས་ཞེས་པ་དེའི་ནང་ས་ངས་པ་དང་རྒྱས་པའི་དོན་གཉིས་ ཡོད་ཙང། བོད་སྐད་དུ་ཏག་ཏག་ས་ངས་རྒྱས་ཞེས་བསྒྲུར་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ ལྟ་བུ་ནི་སྒྲ་སྒྲུར་ལས་དོན་མཚོ་མ་བཅུག་སྟོན་དུ་ཚིག་དེ་དག་ཡོད་ཙང་དེ་རང་བཞག་པ་ རེད། ཧོན་ཀྱང་སྒྲུཏ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཉི་མ་ཞེས་པའི་ནང་མེད་རྒྱང། ཏ་བདུན་ཅན་དང་ ལྷང་བྱེད་སོགས་ཉི་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་རྣམས་བོད་སྐད་ནང་མེད་ཙང་གསར་

པ་བཟོ་དགོས་པར་བརྟེན། ཚོགས་དོན་ཆ་ཚང་སྟེབས་ཡོད། གང་ལྟར་ཚོགས་གསར་པ་བཟོ་ཐུབ་པ་རྣམས་གསར་པ་བཟོ་དགོས་པ་ལས། སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཚོགས་རྗེ་མ་རྗེ་བཞིན་འཕྲེར་ཡོང་ན་མི་འགྱིགས་ཞེས་ཐག་བཅད་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཚོགས་བློང་ཚོགས་རྒྱུ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཚོགས་དེ་བསྒྱུར་སྐབས་ཆོར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ན་ཟུར་ཏོག་ཅམ་བཅོས་ནས་འཛིག་རྒྱུལམ། ཡང་ན་ཁ་ཤས་གོ་བའི་པོ་ཡོད་ན་བློང་ཚོགས་ཅེས་གསུངས། དགེར་ན། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་བརླ་ལ་བོད་སྐད་དུ་བད་མ་དང་། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་སོ་ཏ་ལ་བོད་སྐད་དུ་སེ་ཏྲ་ལྟ་བུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ནས་བློངས་ཀྱང་དེའི་ཐོག་བོད་སྐད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་མ་བཏབ་སྟེ་བཟོས་ཡོད། དེ་ནས་མིང་ཁ་ཤས་བསྒྱུར་ན་རོར་ཉེན་ཡོད་ཚེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཚོགས་དེ་རང་འཛིགས་བློང་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དགེར་ན། ཀོ་ཤེ་ཀ་ལྟ་བུ་དེ་ཚོགས་གྲོགས་ལ་བལྟས་ཏེ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཚོགས་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་འཇ་མིན་སྟ་ཚོགས་ཤེས་ཀྱིས་ནས་རོར་ཉེན་ཡོད་ཅང་། བོད་སྐད་ནང་ཚོགས་དེ་རང་འཛིགས་བཞུག་ཡོད། དེ་བཞིན་དེང་སང་གི་ཅ་ལག་གམ་པེཏྲ་ཀར་ (Computer) ལྟ་བུར་མཚོན་ན། མིང་དེ་རང་འཛིགས་བོད་སྐད་ནང་བློང་ན་མ་འགྱིགས་པ་མེད། དེ་ལ་གླིག་ཕྱད་ཅེས་པ་དེ་རྒྱ་མིའི་ཤན་ཡུགས་རེད། གླིག་ཕྱད་ཅེས་པ་དེ་ཀམ་པེཏྲ་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྲོ ཏྲ་མིའི་བསམ་བློ་གཏོང་ཚུལ་ནང་ཅིས་དང་ཀྱངས་ཀྱི་རྣམ་གཞུག་གི་ལས་ཀ་མང་ཆེ་བ་ཕྱད་པས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བསམས་པར་བརྟེན། གླིག་གི་ཐོག་ནས་ཕྱད་པ་ནང་བཞིན་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཏྲ་སྐད་དུ་གླིག་ཕྱད་ཅེས་བསྒྱུར་བ་དེ་བོད་སྐད་ནང་འཕྲེར་ཡོང་བ་རེད། དེ་ནི་ཏྲ་སྐད་བཏྲུད་ནས་ཡོང་བར་བརྟེན་ཐ་དད་ཅིག་ཚན་ཞོང་བ་རེད། Computer ཞེས་པའི་ཚོགས་གྲི་ནང་ Computation གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་བརྗོད་ཅིང་། Computation ཞེས་པ་ནི་ཅིས་ཀྱི་བསྟོམས་བགོས་བསྒྱུར་བ་ཞོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་ Computer ཞེས་ཟེར་བ་ལས། དེའི་ནང་གླིག་དང་ཕྱད་པའི་སྒྲ་དོན་མེད། དེས་ན་དེ་ལ་ང་ཚོས་གླིག་ཕྱད་ཅེས་བརྗོད་ན་

མིང་དོན་ངོ་མ་དེ་ལས་ཐག་རིང་དུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་བཞིན་ Satellite ལ་དེང་སང་བོད་སྐད་དུ་མི་བཟོས་སྙང་སྐར་ཅས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ཚོགས་ངོ་མའི་ནང་མིས་བཟོས་པ་དང་སྙང་བའི་སྐར་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་མེད། རྒྱ་སྐད་ནང་བཅོས་མ་ཞེས་པ་ལ་མིས་བཟོས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་མ་གཏོགས། བཅོས་མ་ཞེས་པའི་ཚོགས་དེ་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་སྐད་ནང་བཅོས་མ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད། དེས་ན་ Satellite ལ་མིས་བཟོས་སྙང་སྐར་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་སྐད་བརྒྱུད་ནས་བསྒྱུར་བ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་སྐད་དེ་དང་པོ་གང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ནས་ཐད་ཀར་བསྒྱུར་དགོས་མ་གཏོགས། སྐད་ཡིག་གཞན་མང་པོའི་བརྒྱུད་ནས་བློང་ན་ཏཱ་ཏ་ཀ་ཡི་བསྡད་པ་མ་ཟད། སྐད་དེའང་ཅང་ཅང་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དཔེར་ན། ཨེན་སྐད་ནས་བྱུང་བའི་བརྡ་ཚོག་ཅིག་ཡིན་ན། བོད་སྐད་ནང་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ཨེན་སྐད་ནང་གི་དོན་ལ་བལྟས་ནས་བོད་སྐད་བཟོ་ན་ཡག་ཨོས་དེ་རེད། དེ་བཞིན་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཡིན་ན་དེ་ནས་ཐད་ཀར་བཟོ་དགོས་པ་ལས། སྐད་རིགས་མང་པོའི་བརྒྱུད་ནས་བཟོ་ན་ཁ་ཕྱོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་མི་བསྡད། གང་ལྟར་སྐད་ཡིག་གཞན་ནས་བློང་དགོས་པ་དང་བློང་ཚོགས་པའི་མཚམས་དེ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་འདུལ་བའི་གླེང་འབྱམ་ཆེན་མོའི་ནང་ཡོང་བའི་སྒྲུང་དེ་ཚོ་རྒྱུ་རྒྱ་བཟོ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱུ་བཏེན་ལས་གཞིའི་ནང་བཞུག་པ་རེད། དེ་བཞིན་གང་ཟག་དང་ཡུལ་གྱི་མིང་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ་རྟེས་སུ་ཚོགས་མཇོད་བཟོ་འཚར་ནང་བཞུག་ན་གང་ལེགས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱེར་མང་ཆེ་བའི་མིང་གླེང་འབྱམ་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་དེང་སང་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ནས་ཁ་ཤས་སྣ་དེ་ཟུར་ཆགས་ནས་མི་འདྲ་བ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ད་ལྟའང་རང་འཇགས་སྟོས་པ་དང་། ཁ་ཤས་བརླག་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། དེས་ན་ད་ལྟ་རྣ་མ་འཕྲོད་པར་ལུས་པ་རྣམས་རྣ་འཕྲོད་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་ཆུང་ཆུང་དེ་འདྲ་བར་བསྟོག་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམས་ནས་ཁ་སང་ལས་རིམ་ནང་ཡུལ་གྱི་མིང་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། གང་ཟག་གི་མིང་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་རྒྱུ། སྒྲུང་དེ་ཚོ་རྒྱ་རྒྱ་

བཟོ་རྒྱ་བཅས་སྤེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོར་བཀྲམས་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པ་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཕན་ཐོགས་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཐོན་པའི་རེ་བ་རེད།

འདུལ་བའི་འགྲུར་རྣམས་བོད་དུ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགྲུར་བའི་ནང་ནས་སྔ་ཚོས་གྲས་དང་། མང་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་གསར་བཅད་ཀྱིས་འགྲུར་བ་བཏང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་མེད་པར་བཏེན། ཚོགས་མང་པོ་བརྩེ་རྗེང་ནང་ཡོད་པ་དང་། འགྲུར་གྱི་འགྲོས་ཀྱང་སྒྲུབ་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཐེས་ཀྱི་འགྲུར་གསར་པ་དང་ཕན་བུ་མི་འདྲ་བ་རེད། དགེར་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་འགྲེལ་པ་ཚོགས་ལོགས་སོགས་ནི་འགྲུར་གསར་རེད་ལ། སྒྲུབ་གསར་བཅད་ཀྱིས་ཚར་མང་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཟད། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲུབ་དེའང་ནང་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲུབ་མིན་པར། རྒྱ་གར་གྱི་སྨྲི་ཡོངས་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲུབ་ནས་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཙང་། འགྲོས་དེ་ཐ་དད་རེད། འོན་ཀྱང་འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ནི་ནང་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲུབ་ནང་ཡོད་པ་དང་། འགྲུར་ཡང་གནའ་སྔ་མོའི་འགྲུར་ཤ་སྟག་ཡིན་ཙང་། སྒྲུབ་ཀྱི་འགྲོས་དེ་འཚར་ཅན་གྲོག་རྒྱའི་དགེ་ཚའི་འགྲོས་དང་མི་འདྲ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་ཡིག་གི་འགྲོས་དེ་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དགེར་ན་ཐུན་ཐུ་ཏ་ཞིག་ལ་བཏོ་ཆེ་ནང་ཡོད་པའི་དགེ་ཚ་ཞིག་གི་ཤོག་ལྷེ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་འགྲེལ་པ་བཤད་ཀ་ཅོ་ཚན་ཞིག་ཕྱི་མཁན་ཞིག་བྱུང་སྒྲས་གལ་ཏེ་འགྲེལ་པ་བཤད་མ་ཐུབ་ན་དེ་ནི་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་མེད། གཅིག་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ངོ་ཚ་གི་མེད་འགྲོ། དེང་སང་ངོ་ཚ་བའི་གཞི་དེ་ཟད་དེ་འགྲུར་བ་སོང་ཟིན་པ་རེད། དེང་སང་དམར་ཁྲེང་སོང་ན་ངོ་མི་ཚ་བ་དང་། ཕྱུ་པ་ཀྱོན་ན་ངོ་ཚ་བ་རེད།

ང་རེས་ཉིན་གཉིས་རིང་ཚོགས་རྒྱ་དེའི་ནང་བགྲོ་གྲེང་གི་བརྗོད་གཞི་ནི་གནས་སྟོར་ཟིར་ན་གང་འདྲ་ཞིག་ཟིར་བ་དང་། གནས་སྟོར་འགྲོ་བའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ། གནས་སྟོར་འགྲོ་བའི་སྒྲབས་སུ་གང་དང་གང་བྱེད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ། ང་རིང་ང་ཚོ་གནས་སྟོར་འགྲོ་བའི་སྒྲབས་སུ་ཞལ་འདོན་དང་ཕྱག་མཆོད་འབུལ་བྱེད་ལུགས་བྱེད་

སྟངས་གང་འདྲ་ཡིན་པ། སྐབས་དེར་འདོན་པ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བཀོ་གླེང་བྱེད་ན་བསམས་པ་རེད།

སྤྱི་བཏང་གནས་སྐོར་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་ནས་དར་བ་ཞིག་ཡིན་རྒྱ་རེད། ཡིན་ནའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་ནང་མ་གཏོགས། རིག་གཞུང་གཞན་དག་ནང་གནས་སྐོར་གྱི་བསམ་བློ་ཁྱོན་ནས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ངས་ཐག་བཅད་ནས་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ནུབ་ཕྱོགས་པ་ལའང་གནས་མཇལ་བ་དང་གནས་སྐོར་འགྲོ་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་མེད་པ་མིན། ཁོང་ཚོའི་སྐད་ཀྱི་ནང་དུའང་ Pilgrimage ཟེར་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡོད་སྲས་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་ནང་གནས་སྐོར་ཞེས་པའི་བསམ་བློ་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་ནས་ཡོང་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་རྒྱ་གར་གྱི་པལ་སྐད་ཐོག་ནས་གནས་སྐོར་འགྲོ་བ་ལ་ཉེན་ཡན་ཆེས་བརྗོད། ཉེན་ཞེས་པ་ནི་འཇུག་ངོགས་སམ་སྲུ་སྟེགས་རེད། དེ་ནི་ཆུའི་འགྲམ་དུ་འབབ་སའི་རྩོ་སྐས་སམ་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་བསྟད་ས་ལ་སྲུ་སྟེགས་ཟེར། སྲུ་ཞེས་པ་ནི་མཐའ་དང་འགྲམ་གྱི་དོན་དང་། སྟེགས་ཞེས་པ་ནི་བསྟད་སའི་སྟེགས་བྱའི་དོན་རེད། མདོར་ན་ཆུ་འགྲམ་ལ་སྟེགས་བཅས་ནས་བསྟད་པ་ཡིན་ཙང་སྲུ་སྟེགས་པ་ཟེར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་བློའི་ནང་ཉེན་ཡན་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དུས་ཁྱས་བརྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་ཁོང་ཚོའི་གནས་མང་ཆེ་བ་ཆུའི་འགྲམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་ཁང་ཞེག་མཇལ་ནའང་ཐོག་མར་ཁྱས་བརྒྱབས་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཐོག་མར་འཇུག་ངོགས་སུ་ཁྱས་བརྒྱབས་ཏེ་གཞི་ནས་ཉེ་འགྲམ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དུ་མཚོད་མཇལ་འགྲོ་དགོས་པར་བརྟེན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་གནས་སྐོར་ཟེར། (ཚོགས་ཁྲིམས་དང་པོ་གྲྭ།)

གོང་པའི་རབ་བྱུང་དང་ཁྲིམ་པའི་ཚོས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་མི་ཚེའི་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚར་ཤས་སུ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་མི་ཚེ་ཉིལ་པོ་འགྲོ་བསྟོད་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད།

བྱ་བླལ་བ་ཁཤས་ཀྱིས་ད་ང་ལྟོ་སྐོར་གནས་སྐོར་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ལྟོ་སྐོར་ནི་འཚོ་བ་བསོད་སྙོམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གནས་སྐོར་ནི་གནས་མཇལ་གྱི་དོན་རེད། བོད་དུ་ཡིན་ན་གཙང་གནས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་གཙང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་རེད། དེ་བཞིན་ལྟོ་གནས་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་ནི་ལྟོ་ཁའི་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་རེད། དེ་ནས་སྟོད་གནས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ནི་སྟོད་ཀྱི་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་རེད། དེ་གསུམ་ལ་གལ་ཆེན་པོ་བཅོས་ཏེ་མི་རྣམས་གནས་སྐོར་དུ་འགྲོ་བ་རེད། དེ་ནས་ཁམས་ཁུལ་སོ་སོ་ལའང་རི་དང་བྲག་ཕུག་ཆུ་བོ་སོགས་གནས་མཇལ་ཀྱི་ཡུལ་མང་པོ་རེད། ལྷག་བར་དུ་བོད་དུ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་ཞེས་སྟོད་གང་རས་རི་དང་། ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་ཐོ་རི། ཤར་ཕྱོགས་སུ་རོང་བཙན་ཁ་བ་དཀར་པོ་བཅས་སུ་གནས་སྐོར་འགྲོ་མཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་རེད། དེ་བཞིན་ཕུག་འཚལ་བླ་མ་དང་རྒྱང་ཕུག་བླ་མ་ཞེས་མི་ཚེ་གང་པོ་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་ཕུག་བཙལ་ནས་འགྲོ་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་གནས་མཇལ་དང་གནས་སྐོར་འགྲོ་མཁན་མི་རིགས་གཞན་ཀྱི་ནང་དཀོན་པོ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། བོད་ནང་མཇལ་རྒྱུའི་གནས་མང་ཆེ་བ་ནི་ཕྱི་ལ་རི་བོ་དེ་མཇལ་བ་མ་གཏོགས། ནང་དོན་རི་བོ་དེ་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས་མཇལ་བ་དང་། དེ་མིན་སྟོན་བྱོན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་སྤྱད་ས་དང་། སྒྲུབ་པ་གནང་ས། སློབ་གཉེར་གནང་སའི་གཏན་ས་རྣམས་གནས་སུ་བཅོས་ནས་མཇལ་བ། སློབ་དཔོན་པཎ་འབྱུང་གནས་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་དབེན་གནས་མང་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་རེད་ཅེས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་ཕུག་མང་པོ་དང་། བོད་པའི་གྲྭ་ཆེན་མི་ལ་རས་པའི་སྒྲུབ་ཕུག་མང་པོ། དེ་བཞིན་རྡེ་རིན་པོ་ཆེས་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་གནས་འོལ་ཁ་ཚོས་ལུང་སོགས་གནས་ཆེན་དུ་བཅོས་ནས་མཇལ་བ། ཁཤས་ནི་སྒྲ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞུགས་ས་དང་རང་བྱོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བྲག་དང་། ཆུ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་སུ་བཅོས་ནས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་

རེད། དེ་དག་ནི་རྒྱབ་ལྟོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞུས་པ་ཅམ་ཡིན།

འདིར་ཏི་བ་ཆེ་ཤོས་ཤེག་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ནང་བའི་ལྷ་གྲྭབ་ནང་ས་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཙ་ཆེ་བ་དང་། ས་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཙ་ཆུང་བ་བཅྱི་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་འཐད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཕྱི་རོལ་པ་ཏེཙྪ་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་ཕྱིའི་རྟེན་དང་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་བྱིན་རླབས་དང་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ས་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ནས་ཁྱོས་བརྒྱབ་ན་སྟོག་པ་འདག་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད། ཁྱོས་བརྒྱབ་ན་སྟོག་པ་དག་པ་ནི་སྙ་སྟེགས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་འགས་བྱེད་སྟེ།། ཁྱོས་ལ་ཆོས་འདོད་དང་ནི་རིགས་སྟེ་དེགས།། སྟོག་པ་གཞོམ་ཕྱིར་གཏུང་བ་རྩོམ་ཞེས་པ།། བླུན་པོ་ཤེས་རབ་འཚལ་བའི་རྒྱས་ལྟ་ཡིན།། ཞེས་བླུན་པོ་ཤེས་རབ་འཚལ་བའི་རྒྱས་ལྟའི་ནང་གཏན་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱབ་པ་དག་ཅེས་པ་དེ་འདང་གཅིག་རེད། དེ་བཞིན་ཞེག་དམན་པས་ཞེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་པོ་བཀོད་པའི་ནང་ཞེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནང་ཆུ་པོ་གཏན་ཙ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་འདོད་པར་བར་བཏེན། ལུ་སྟེགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཅེས་པ་དེ་གཅིག་རེད། དེ་ནི་ཏོག་ལྡན་ལ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཚོས་ཅན་གྱི་གང་ཁྱབ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཁྱབ་ལ་སྐྱེས་ཁྱབ་པ་རེད། དེས་ན་མཚན་ཉིད་པས་ཤེས་བྱས་གང་ཁྱབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པ་མེད།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཡིན་ཙང་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་དངོས་པོ་ཞིག་མེད། དེ་ལྟར་ཚོས་སྐྱེས་མ་ཁྱབ་པའི་ས་ཆ་མེད་ཙང་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ས་ཆ་མེད་པར་བཏེན། གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་གལ་ཆེན་པོ་བཅྱི་ནས་མཇལ་རྒྱ་དེ་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཏི་བ་གཅིག

དེ་རེད། གལ་ཏེ་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་རླབས་ཤིག་ཡོད་ན་
དེ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཉེ་རིང་མི་
མངའ་བ་དང་། བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྗོ་རྗེ་གདན་དུ་སྟེགས་ན་ཞུགས་ཐུབ་པ་དང་། རྗོ་རྗེ་གདན་ནས་ས་ཁད་
ཏོག་ཙམ་ཕྱིན་ན་བྱིན་རླབས་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ། ང་དུང་དེ་ལས་ཕར་རིང་ཙམ་སོང་
ན་རྗོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱིན་རླབས་འཇུག་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནམ། ལར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཙུ
བ་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཐག་རིང་ཐུང་ཙ་བ་ནས་མེད། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གང་དུ
ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་ཆུ་མས་བུ་ལ་གཟིགས་པ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་བཞིན
པ་རེད། གལ་ཏེ་བྱིན་རླབས་དང་བཙུ་བ་འཇུག་རྒྱུ་ཡོད་ན་དགྱལ་བ་ཡོད་ནའང་རེད། ལྷ
ཡུལ་དུ་ཡོད་ནའང་རེད། མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ནའང་རེད། དེ་ལ་ཐག་རིང་ཐུང་དང་ས་ཆ་ཡག
ཉེས་གང་དུའང་གཟིགས་དགོས་པ་དང་བྱིན་རླབས་འཇུག་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡིན
ནའང་ངེས་པར་དུ་རྗོ་རྗེ་གདན་ལ་ཕྱིན་ནས་རྗོ་ལ་དབྱལ་བ་གཏུག་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན
ནམ། དབྱལ་བ་གཏུག་ན་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་དང་། དབྱལ་བ་མ་གཏུག་ན་བྱིན་རླབས
མི་འཇུག་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་སྔ་བོད་དུ་གྲྭ་ཆེན་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཀྱི་ཡིན
ཞེས་གསུང་དུས། གྲྭ་ཆེན་གཞན་ཞིག་གིས་མ་ཕེབས་རོགས་ཞེས་ཞུས་པའི་མཁྱར
ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གནས་ཆེན་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ནས་མཇལ་དགོས་པ་མེད། གནས
ཆེན་ཚང་མ་ལུས་འདི་དང་སེམས་འདིའི་ནང་ཡོད་བཞིན་པ་རེད། དེར་མཇལ་ན་འགྲིགས
ཞེས་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ན་ཅིའི
ཕྱིར་གནས་གྲང་མོ་འདིའི་ནང་སྡུམ་འགོར་ལ་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་གནས་མཇལ་དུ་འགྲོ
དགོས་པ་ཡིན། འདིར་སྣར་ནྱཥ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་གནས་ཆེན་ཆ་ཚང་གི་བྱིན
རླབས་འཇུག་མི་ཐུབ་པ་གང་ཡིན་ནམ། ཏྲི་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནད་འགག་ཅན་ཞིག་རེད།

མངོར་ན་ཏི་བ་དང་པོ་ནི་གཞན་མཇལ་གྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་ནང་བའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་བའི་ཤན་ལྷག་ཤེག་མེན་ནམ། ནང་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སྐོར་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་པ་དེ་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ནང་པས་ས་བྱ་བྱག་པ་དང་ཡུལ་བྱ་བྱག་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྩེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད། ཏི་བ་གཉིས་པ་ནི་ལུས་ཕྱི་ནི་ཇི་རྟེ་གདན། ལྷ་ར/ཊ་སྲི། ཐུ་མཆོག་གྲོང་བཅས་ལ་འཚེངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་འཕོར་སྐོར་བ། ཟུ་ངན་ལས་འདས་པ་བཅས་མཇུད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པའི་གཞས་ཡིན་ཙང་། དེ་ལ་བྱིན་རླབས་ཤིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས། ཐག་རིང་རྣམས་ལ་འཇུག་མི་ཐུབ་པ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཏི་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅོ་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཏི་བ་ལ་ང་ཚོ་གཞས་མཇལ་འགྲོ་མཁན་ཆོས་ལན་རི་ལྟར་འདེབས་སམ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ལན་མེད་ན་འཁྱམ་པོ་བཞིན་ང་ཚོས་བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་གཞས་མཇལ་དུ་འགྲོ་བ་རེད་དམ། ཡང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རེད། དེའི་ཐོག་ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། བགྲོ་གླེང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

(འདིའི་བར་དུ་སྟོན་པ་སྒྲུག་རྣམས་ཀྱིས་ཏི་བ་གཉིས་པོའི་ཐོག་བསམ་ཚུལ་ཁྱས་པ་ལ་སླར་ཡང་ཏི་བ་མང་པོ་གནང་སྟེ་བཤད་གཞན།)

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུམ་དང་། སྐུ་བཞི། སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་རེད། ང་ཚོས་སྟབས་བདེ་པོས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ན་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ནང་བན་ཚུན་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གཏོགས། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཇལ་མི་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཅ་ཅང་ཟབ་པ་དང་ཐུ་བ་ཡིན་ཙང་། གཏུལ་བྱའི་དོན་སྐྱེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཅན་དང་ཉེར་ལེན་ལས། དངོས་སུ་གཏུལ་བྱའི་དོན་མཇད་ཐུབ་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ཆགས་ཀྱི་

མེད། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཚོས་སྐུ་མ་གཏོགས་གཟུགས་སྐུ་མེད་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་མི་ཐུབ། གང་ལགས་ཤེ་ན། གདུལ་བྱས་ཚོས་སྐུ་མི་མཛལ་བར་བརྟེན། གདུལ་བྱ་དང་ཚོས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དོན་ཚོས་སྐུ་བརྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཟུགས་སྐུ་བརྟེས་དགོས་ཤིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛལ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། གདུལ་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་མཛལ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་བཅས་གཉིས་རེད། གནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པའི་རེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་ལོངས་སྐུ་དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཡན་གྱིས་མ་གཏོགས་མཛལ་མི་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བཞུགས་པའི་མཚན་དང་དགེ་བྱང་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་གཟུགས་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་བརྟེན། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བས་མི་མཛལ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་གཞན་དོན་མཛད་རྒྱུར་གོ་ཆོད་པ་མ་གཏོགས། གདུལ་བྱ་རང་གི་བའི་གཞན་དོན་མཛད་པར་གོ་མི་ཆོད་པ་རེད། དེས་ན་གཟུགས་སྐུ་དེ་ལས་རགས་པའམ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་སྤྱལ་སྐུ་ཞེས་པ་དེ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱལ་སྐུ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡོང་བ་ཡིན་ཙང་། ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱལ་སྐུ་བྱོན་མི་ཐུབ་ལ། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འདང་སྤྱལ་སྐུ་བྱོན་མི་ཐུབ། སངས་རྒྱས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཚོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་མང་པོ་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཡོད་ས་ཚང་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་

དེ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་མེད། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡོད་ས་ཚང་མར་གཟུགས་
སྐུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱན་སྐུ་དེ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་མེད། སྤྱན་སྐུ་ལའང་གཙོ་ཕལ་གྱི་དབྱེ་
བ་གཉིས་རེད། སྤྱན་སྐུ་གཙོ་བོ་ལ་མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུ་ཞེས་མཚན་དང་དགེ་བྱད་གསལ་
ལ་རྫོགས་པ་མངའ་བའི་སྐུ་དེས་སྐུ་བཟློམས་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་མཇུག་
པ་བཅུ་གཉིས་ཚ་ཚང་བསྟན་པ་རེད། མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་
ལས་སྤྱན་སྐུ་གཞན་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐོར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོག་གི་
སྤྱན་སྐུའི་མཇུག་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་བྱོན་པ་ནས་དེའི་བསྟན་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་
དུ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་བསྟན་པ་ཞེས་འགོད། དགེར་ན། དེ་རིང་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྤྱན་སྐུ་མང་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུའི་མཇུག
པ་ཅན་དེ་འཇིག་རྟེན་དུ་མྱ་ངན་ལས་ནས་ལོ་ ༢༥༩༠ ཞེ་གྲངས་འདས་ཟིན་པ་རེད། དེ
ལྟ་བུའི་མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུའི་མཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་དུས་གཅིག་མ་གཏོགས།
ཡང་ཡང་འབྱོན་རྒྱུ་མེད། མ་འོངས་པ་ལ་མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུའི་མཇུག་པ་སྟོན་མཁན་དེ
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དེ་རེད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་སངས་རྒྱས
ནས་མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུའི་མཇུག་པ་སྟོན་པའི་སྒྲབས་སུ་དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན
ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་འགོད། ད་ལྟ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་འགོད་མྱས་རེད། དེས་ན
བསྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་ཡེབས་རྒྱུ་མེད། མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུའི་མཇུག་པ་ཅན་གྱི
སངས་རྒྱས་དེས་ཐོག་གས་དང་དུས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ངེས་པ་ཞིག་ལ་མཇུག་པ་བསྟན
པ་མ་གཏོགས། ཐོག་གས་དང་དུས་ཀྱིས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས
རྫོགས་ལ་མཇུག་པ་བསྟན་གྱི་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོག་གི་སྤྱན་སྐུའི་མཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཤཱཀྱ
ཐུབ་པ་དེ་རྒྱ་གར་ནང་གི་མིས་མཇལ་ཐུབ་ཡོད་མ་གཏོགས། གླིང་གཞན་དུ་ཡོད་པའི
མིས་མཇལ་ཐུབ་མེད། དེ་ཡང་སྐུ་བཟློམས་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་དགུང
ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་རིང་གི་དུས་ཚོད་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་མཇལ་ཐུབ་ཡོད་མ་གཏོགས། དུས་ཚོད

མཐའ་མེད་པ་ལ་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་མེད། དེས་ན་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་མཚམས་ཤེག་
གི་ནང་མཚོག་གི་སྟྲལ་སྐྱེས་མཇད་པ་བསྟན་དགོས། དེ་ཡང་མཇད་པ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་
གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ལ་མཇད་པ་བསྟན་རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱས་རང་གི་རང་བཞིན་དེ་དེ་འདྲ
མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་ལབ་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་གདུལ་བྱས་ཇི་ཙམ་སྣང་ཐུབ་པ་དེ་ཙམ་སངས
རྒྱས་ཀྱིས་མཇད་པ་བསྟན་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་རང་གི་ནུས་པ་གང་ཡོད
ཀྱི་མཇད་པ་དེ་གདུལ་བྱས་མཐོང་མི་ཐུབ། དེས་ན་བཀའ་གང་མས་པའི་དགེ་བཤེས་སྤྱན
ལ་བ་ཟླ་ཁོས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས། རང་རེའི་ལས་ངན་སྤྱིན་པའི་ཆེ་ཚོད་ལ།། ཟླ་མ་མི་ཀུ
མཐོང་བ་དགའ་ཚད་ཡིན།། ཁྱེ་དང་བོང་བུར་མ་མཐོང་བས་ནམས་ཆེ།། མོས་གུས་སྙིང
ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཤུ་ཀྱའི་སྨས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ངཚོའི་ལས་ངན་པའི་སྤྱིན་པ་ཆེ
ཚོད་ལ་བལྟས་ན་སོ་སོའི་ཚ་བའི་ཟླ་མ་དེ་མི་ཀུ་མཐོང་བ་དེ་དགའ་དགོས་པ་རེད། རང་གི
ཟླ་མ་དེ་ཁྱེ་དང་བོང་བུ་ལྟ་བུར་མ་མཇལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད་གསུངས། དེས
ན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་ནུས་པས་ཇི་ཙམ་དཔོག་པ་དང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས
ཀྱིས་ཇི་ཙམ་ལྷོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཇད་པ་བསྟན་པ་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས།
གདུལ་བྱའི་སྣོད་ལས་བརྒལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཇད་པ་བསྟན་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གཉིས་ནུས་པ་མཉམ་པ་ཡིན་ཞེས
གཞུང་ལུགས་ནང་གསུངས་ཡོད། ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་ནུས་པ་བསམ
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་རྡུང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ལའང་དེ་མཚུངས་ལྟོ་གཏོ་ཕྱོགས་ཀྱི
ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས
དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྡུན་ནས་འཇུག་དགོས་པ་མ
གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ལྟོ་གཏོ་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད
ཇི་སྐད་དུ། ཐུབ་ནམས་སྟོག་པ་ཆུ་ཡིས་འཚུ་ཞེང།། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱུག་གིས་མི
སེལ་ལ།། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་རེད། དེས་ན་མཚོག་གི་སྟྲལ་སྐྱེའི་མཇད་པ་བསྟན

པའི་སྐབས་སུ་མཇལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་སྐལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཚོད་བྱེ་བྲག་པ་དང་ས་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་མཚོག་གི་སྦྱིན་སྲུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་མཇལ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མཚོག་གི་སྦྱིན་སྲུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེས་མཇད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་མཇད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་རྒྱུ་རྣམས་ས་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ནང་བསྟན་པ་ལས། ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བསྟན་གྱི་མེད། ས་གནས་བྱེ་བྲག་པ་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་མཇད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པའི་དབང་གིས་ས་གཞི་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ནུས་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ལ་བྱིན་རླབས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཚོགས། ས་གཞི་དེ་གཟུགས་ཅན་རེད། ནུས་པ་དེའང་གཟུགས་ཅན་རེད། དེར་བརྟེན་ས་གཞི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ནུས་པཉམ་བྱིན་རླབས་དེའང་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཚད་པ་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འོད་འདོམས་གང་བ་ཞེས་འོད་དེ་ལ་མཚམས་མེད་པ་ཞིག་མེད། གང་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་གཡས་གཡོན་གྱི་འོད་དེ་སངས་རྒྱས་རང་གི་སྐུའི་ཚད་གཞིའི་འདོམས་གང་བར་དུ་ཁྱབ་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ས་ཞིག་ལ་བྱིན་རླབས་འཛིན་པ་པའི་སྐབས་སུའང་ས་དེའི་འདོམས་གང་ཚུན་ཚད་ལ་བྱིན་རླབས་ཁྱད་པར་བ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཐུན་བུ་རྒྱང་དུ་སོང་ན་བྱིན་རླབས་ཆུང་དུ་འགྱོ་བ་སོགས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བྱིན་རླབས་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། བྱིན་རླབས་འཛིན་པའི་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ལ་བྱིན་རླབས་ཆགས་དང་མི་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད། དགེར་ན་གློ་གཟུང་མཚོན་ན། གློ་གཟུ་དེ་གང་དུ་འགྲོ་ཐུབ་ནའང་། གལ་ཏེ་གློ་གཟུ་རྒྱུ་དེ་མེད་ན་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་རེད། དེས་ན་གློ་གཟུ་རྒྱུ་དེ་གང་གི་བར་དུ་འཕེན་ནའང་གློ་ལ་ཕྱུགས་ཆེ་ཆུང་མེད། འོན་ཀྱང་གློ་གཟུ་ཡག་ཅེས་ཀྱིས་གློ་གི་ནུས་པ་ལ་ཕྱུགས་ཆེ་ཆུང་འགྲོ་བ་དང་། གློ་གཟུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་གློ་གི་ནུས་པ་ཁྱབ་དང་མི་ཁྱབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡོད་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་མངའ་ནའང་། བྱིན་རླབས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལ་

རྒྱང་རིང་ཐུང་ཡོད་རེད། བྱིན་རླབས་འཇུག་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཅན་པ་རེད། དེ་ནི་ས་དང་རྩོ་རེད། དཔེར་ན། རྩོ་ཇེ་གདན་ལ་མཚོན་ན། དེའི་ས་ཆ་ནི་ས་དང་རྩོའི་རང་བཞིན་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། དེས་ན་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་པ་དེའི་དུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པའི་ས་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་བྱིན་རླབས་དེ་འཇུག་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ནང་པའི་ལུ་གྲུབ་དང་གཞུང་ལུགས་དང་མི་འགལ་བ་རེད། (ཚོགས་ཁེངས་གཉིས་པ་གྲུབ།)

དཀར་ཕྱོ་ངས་ཁྱེད་ཚོའི་མདུན་ལ་དེ་བ་གཉིས་བཞག་པ་རེད། དེ་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་པ་དེས་ས་གནས་ཁཤས་རྩ་ཆེ་བ་བརྗེ་བ་དང་། ས་གནས་ཁཤས་རྩ་ཆུང་བ་བརྗེ་བ་གང་ཡིན་ནམ། གནས་མཐའ་ནས་གང་ཟག་ལ་ཁྱད་པར་འགྱོ་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ། ཕྱི་རོལ་པས་ཆུ་ལ་ཁྱས་བྱེད་ན་ཕྱི་བ་དག་ཆུལ་བཤད་པ་བཞིན་ང་ཚོ་ནང་པས་ཆུ་ལ་ཁྱས་བྱེད་པ་དང་ས་ཆ་མཐའ་བ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་བ་འདག་རྒྱུ་དང་ཚོགས་གསོག་རྒྱུ་ཡོད་དམ། ནང་པའི་ལུགས་ལ་གནས་མཐའ་ཞེས་པ་དེ་འཐད་དང་མི་འཐད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་འཐད་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་འཇུག་ངོགས་ཀྱི་ཁྱས་ (ཏྲི་ཐ་ཡཱ) ས་མ། ཡང་ན་ཕྱི་པ་ཐོང་བའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བཞུད་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཚགས་རྒྱུ་མ་རེད་དམ་ཞེས་པ་དེ་ཏེ་བ་གཅིག་རེད། ཏེ་བ་གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་གནས་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་ན་བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་མངའ་བ་ཡིན་ཙང་ཕར་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ། འདི་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བྱིན་རླབས་འཇུག་མི་ཡོང་བ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་རེད། དེ་དག་ནི་གནས་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཏེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རེད།

ཏེ་བ་དེ་གཉིས་པོ་ལ་ཕྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཚ་ནས་བཤད་ན། གང་ཟག་གིས་གནས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། གནས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གཉིས་ཕྱིད་པ་ནི་གཞུང་ནས་གསུངས་ཡོད། གང་ཟག་གིས་གནས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་གང་ཟག

ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་ཞེག་གནས་ཤེག་ལ་བཞུགས་པའི་དབང་གིས་གནས་
དེའི་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་འབྱུང་བ་དང་དེ་གྲྭབ་པའི་རྟལ་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་ལ་
བྱིན་རླབས་དེ་འཇུག་པ་རེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་རེག་པའི་རྟལ་ཡང་ང
ཚོས་སྦྱོ་བོའི་གཙུག་ཏུ་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་དགོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས
ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་རེག་པའི་རྟལ་དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཡི་བྱིན་རླབས་ལ་བརྟེན
ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པ་ཞིག་སྟེགས་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གིས་གནས
ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། གང་ཟག་གིས་གནས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ
ཡོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཐུབ་ཅེ་ན། གང་ཟག་ཙ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག
ལ་ཉིན་ཤས་བཞུགས་ན་གང་ཟག་དེ་དེ་ནས་ཕེབས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུའང་གནས་དེ་ལ
སྨོན་མཁན་ཡིན་ན་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་སླ་བ་དང། དེ་ལ་གནས་མཇལ་བྱེད་མཁན་རྣམས
སེམས་བག་ཕེབས་ཡོང་བ། ཁོན་མོངས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཡོང་བ་མངོན
སུམ་དུ་མཐོང་ཐུབ། ས་ཆ་ནམ་རྒྱུན་བག་མེ་ཕེབས་པ་དང་ལམ་འགྲོ་མེ་རྒྱུག་ས་བོ་ང
ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཕེབས་ནས་ཐུན་བུ་བཞུགས་པ་ཅོམ་ཀྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཉམས་སུ
ལྟོང་རྒྱུ་ཡོད། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁཤས་ས་གནས་ཤེག་ལ་བཞུགས་པའི་ཇི་ས་ལ་ཕེབས
ཟིན་ནའང་ས་གནས་དེ་ལ་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཏི་བཟང་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་ཡོང
སྲིད། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གིས་གནས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གནས་དེ་ཁྱད་པར་ཅན
ཆགས་འགྲོ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་དང་མཚམས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གང
ཟག་གིས་གནས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་འོད་ཟེར
ལ་མཚམས་གཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རླབས་ས་ལ་འཇུག་རྒྱུ
ལའང་མཚམས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ས་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མིན། བྱིན་རླབས་ལ
རྒྱང་རིང་ཐུང་མི་མངའ་བ་དེ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡིན་ནུང། བྱིན་རླབས་ལེན་མཁན
གྱི་འབྱུང་བ་དང་སྟོང་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཚང་དགོས་པར་བརྟེན། གང་ཟག

གཱིས་གནས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གནས་བྱེ་བྲག་པ་མ་གཏོགས། གནས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་མི་ཐུབ་པ་རེད། དེས་ན་གང་ཟག་གཱིས་གནས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆགས་འགྲོ་དུས་གནས་དེས་གང་ཟག་ཕལ་པ་ཚོ་ལ་ཕར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་རེད། གང་ཟག་ཁས་གནས་འདྲ་མིན་དུ་བཞུགས་ནས་སྒོམ་བརྒྱབས་ཀྱང་ཉམས་རྟོགས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སོང་ནས་སྒོམ་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཐོན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ། ལྷག་པར་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་འགྱུར་བ་རྣམས་མགོ་ཅོན་ནས་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ན་གནས་དེའི་སྟོད་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པ་དང་བྱིན་རླབས་དེ་གནས་དེར་འགྲོ་བའི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་རེད།

འདི་ལའང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་བཤད་ཚུལ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་བཤད་ཚུལ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་རེད། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་བཞུགས་པའི་ས་དེའང་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། གང་ལྟར་གང་ཟག་དེའི་དབང་གིས་བཞུགས་སའི་གནས་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་པར་བརྗེན། གནས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གུས་ཞབས་དང་ཕྱག་བཙལ་ན་དེར་བཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་དང་མཚུངས་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་རེད། དེང་སང་ཚོས་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཚོས་ཀྱང་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་གྱི་གནས་སོགས་ཟུར་བཅད་ཀྱིས་དབྱེ་རྟེན་དུ་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་འཛིན་དགོས་པཱན་ཟང་ཟང་ལ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ནས་ཏྲུན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀློ་ཌྲི་ལི་སྐོར་ལ་ཐག་ཉེ་བའི་ཚོར་བ་ཞིག་མི་སྐྱེ་ནའང་། ཁོང་གི་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་ཞུ་ས་རྣང་གླུང་

(Rajghat) ལ་འབྱོར་སྒྲབས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློ་ཌ་ཡི་སྒྲའི་དབྱིབས་དང་། གསུང་གི་གདངས། ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སོགས་ས་ཚ་གཞན་དག་ལས་གསལ་བ་རྟེས་སུ་དྲན་ཐུབ་པ་དང་ཚོར་བ་ཡོང་ཐུབ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གནད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་རེད། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། ས་མས་ཅན་གྱི་ལས། ཕ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནུས་པ་གསུམ་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་ཚ་དེ་ལ་སློབས་དུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་གནང་བའི་ས་ཆར་སྨྲས་པ་གནང་ན་ཉམས་ཏོག་སྐྱེ་ཐུ་བ་དང་། སྨོན་ཕེབས་སྨ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དགེར་ན། ང་ཚོའི་ཞ་ཏེ་ཀའི་ཚོགས་ཁང་ནང་དབྱར་ཁ་དང་སྟོན་ཁར་ལྟག་མཐོང་ (Vipassana) སྨོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཕེབས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཞ་ཏེ་ཀའི་ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་ཡོང་བ་དང་སྨོན་ཕེབས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ལས་དང་པོ་བཀ་ཤས་ཡིན་ནའང་ཕྱི་དང་ནང་ལ་སྨོན་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཞིག་ཚོར་ཐུབ་པ་རེད། ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་ལ་ཅ་གོང་ས་ཅ་སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕེངས་མང་ཆེབས་བསྒྲུར་ཀྱིས་གསུང་ཆོས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱེད་པའི་ཉིར་ལེན་ཀྱིས་གནས་དེ་གང་ཟག་གིས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེས་གང་ཟག་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་ཕར་ཕྱིན་བྱས་པའམ་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་པའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བར་ཤད་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་ང་ཚོས་ཁས་བླངས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་དང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་གཉིས་ཀ་དེའི་ནང་ཚུད་ཡོད། དགེར་ན། ང་ལྟ་ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་ང་ཚོ་མི་ཉི་ལུ་རྒྱས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཐུན་མོང་གིས་ཁང་པ་འདི་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཁང་པ་འདི་ང་ཚོ་ཚང་མའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་བྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་རེད། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཤེག་བས་མེད་ན་

ང་ཚོས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱད་རྒྱུ་དེ་མི་ཡོང་བ་རེད། དང་པོ་ཐོ་བརྒྱབ་དུས་ང་ཚོ་ སུམ་ཅུ་སོ་གྲངས་ཡོད་རེད། རྗེས་སུ་དཔོན་སུ་འགྲོ་ཁར་མི་ཉེར་གསུམ་ལས་ལྷག་མེད། ད་དུང་གནངས་ཉིན་འདི་ནས་ཐོན་རྒྱས་མི་ཉེར་གསུམ་ཆ་ཚང་བསྡད་གྲབས་ཡོད་མེད་ མི་ཤེས་པ་རེད། དེ་ཚོ་ཆ་ཚང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆགས་པ་རེད། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ མི་འཕྲད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཐ་བ་ཡིན་ཙང་ཆ་ཚང་གིས་ཐྲོད་བའི་སྟོན་ཀྱི་ ལས་ཤེགས་མེད་ནི་བྱེད་ཐབས་མེད། ལས་ཤེགས་ཡོད་ནའང་འབྲས་བུ་སྨིན་དང་མ་སྨིན་པའི་ ངེས་པ་མེད་པའི་ལས་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་རིང་སྨིན་རྒྱུའི་ལས་ལ་རྒྱན་གཞན་ཞིག་ཐད་ ནས་ལོ་རྗེས་མ་ལ་སྨིན་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་། ལོ་རྗེས་མར་འབྲས་བུ་སྨིན་དགོས་པའི་ལས་ ཤེགས་ཡོད་ན་རྒྱན་གཞན་ཞིག་གི་དབང་གིས་དེ་རིང་སྨིན་པ། ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ སྨིན་ས་རང་རྒྱན་གཞན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་སོགས་རྒྱན་གྱི་ དབང་གིས་འགྱུར་བ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེས་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་དང་། བྱས་པ་ཚུད་མི་ཐ་བ་ཡིན་ཙང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིག་མེད་ན་རྒྱན་རྗེ་འབྲ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱང་དེའི་ དབང་གིས་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་མེད། གལ་ཏེ་ས་བོན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཆུ་དང་ལུད་དང་ ཏོད་གཤེར་སོགས་ལས་ལྡུ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་། ས་བོན་མེད་པ་ལ་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་ལྡུ་གུ་ སྐྱེ་བ་བཟོ་མི་ཐུབ། ཆུ་ལུད་ཏོད་གཤེར་ནི་ལྡུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱན་ལས། ཉེར་ ལེན་གྱི་རྒྱུ་མིན། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ལྡུ་གུར་འགྱུར་རུང་གི་ས་བོན་ཞིག་དགོས། དེར་ བརྟེན་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཤེགས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱན་ཡག་པོ་ འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་མཉམ་དུ་ལོངས་སྤྱད་རྒྱུ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟ་ བུའི་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པའི་ཁང་པ་དེ་ང་ཚོའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་ པ་རེད། ཡིན་ནའང་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པའི་ཁང་པ་ དེ་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རེད། དེར་བརྟེན། ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་ ཆུ་གློ་ཡང།། ཞེས་བཆན་ཞིང་གཤེར་བའི་ཕོར་པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་ཀྱིས་

ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པ་དེའི་ཚེ་ཆུ་བལ་པ་དང་། བདུད་རྩི། རྣ་ཁྲག་གསུམ་གྱི་ཆར་ཤས་ཡོད་ཅེས་གསུང་དགོས་པ་ནི་ལྷ་མི་ཡི་དཀར་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པ་ན་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་བའི་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བའི་ཕོར་པ་གང་པོ་དེའི་ཆར་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་བའི་ཆུ་དང་། བདུད་རྩི། རྣ་ཁྲག་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གྲུབ་པ་རེད། དཔེར་ན། ཁང་པ་འདི་ལ་མཚོན་ན། ང་ཚོས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ནའང་ཁ་ཤས་ལ་སྐྱོད་པོ་ཚོར་བ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་མི་སྐྱོད་པ་ཚོར་བ་ནི་ང་ཚོའི་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཤེས་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཤེས་ཀྱང་གྲུབ་པ་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་འཕྲུང་པ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆར་ཤས་ཤེས་ཀྱང་གྲུབ་ཡོད། ང་ཚོའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་འདིའི་ནང་མི་ཉེར་གསུམ་གོ་རེ་རེའི་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆར་ཤས་ཡོད་པ་བཞིན་གང་དང་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་གནས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེའི་ནང་སྨིན་ཡོད། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཞེས་མི་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་ས་ཆ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱན་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་བའི་དག་པའི་སྨོན་ཏེན་ཞིག་ས་ཆ་དེ་གའི་ནང་གྲུབ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་གྲུབ་པའི་གོ་ས་དེ་གང་དུ་རེད་ཅེ་ན། མ་དག་པའི་སྨོན་དེ་རང་ལ་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས། དེ་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྨོན་ཀྱི་གྲུབ་ཤའི་གོ་ས་དེ་དང་། ང་ཚོས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་མ་དག་པའི་སྨོན་ཀྱི་གོ་ས་གཉིས་ཐ་དད་མེད། གང་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་པའི་སྨོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེས་ང་ཚོས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་མ་དག་པའི་སྨོན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་གོ་ས་དེ་ཡང་དག་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་གྲུབ་ཡོད་པར་བརྟེན། གཞན་ཚེན་དེ་དག་གཞན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེ་

བ་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཆེན་དེ་དག་མཇལ་ནས་དགེ་བ་གསོག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་སྤྱིག་པ་འདག་རྒྱ་ཡོད་ན། ཕྱི་རོལ་པས་ཁྱོས་ལས་སྤྱིག་པ་དག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ཕྱི་རོལ་པའི་བཤད་སྣང་ངོ་ཚོའི་བཤད་སྣང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་རེད། ཕྱི་རོལ་པས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་ལ་ཁྱོས་བྱེད་ན་ཆུ་དེའི་ནུས་པས་སྤྱིག་པ་དག་ཚུལ་བཤད་པ་རེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་མཇལ་ཕྱིན་ན་གནས་དེའི་ནུས་པས་སྤྱིག་པ་དག་པ་དང་དགེ་བ་གསོག་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་གནས་སྣང་མེད་རྩང་། གནས་དེའི་ནུས་པས་དགེ་བ་སྐྱེབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་སྟོབས་ཆེ་རྒྱ་འགྲོ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོབས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ། རང་གིས་དགེ་བ་གང་བསགས་པ་དེ་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་སྤྱས་དག་པ་ཡོང་བའི་ཁྱད་པར་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད་པར་གསུངས། སྤྱིག་པ་དག་རྒྱ་ནི་སོ་སོས་དགེ་བ་བསགས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཕྱིའི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རང་གི་སྤྱིག་པ་བྱང་བ་དང་བསོད་ནམས་གཉིས་ཡོང་བ་མེད་རྩང་། ཕྱིའི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེའི་ནུས་པས་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྤྱར་སྤྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་རོགས་བྱས་ནས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྟོ་བ་འཛེལ་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་དེ་ས་ཆ་གཞན་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་སྤྱས་དག་པ་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། མིག་གི་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ན་མཐོང་མི་ཐུབ་རྩང་། གལ་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་པ་དང་མིག་གི་ཤེས་པ་ནུས་པ་ལྡན་པ་ཡོད་ནའང་ཕྱིའི་སྣང་བ་དེ་མེད་ན་མཐོང་མི་ཐུབ། ཕྱིའི་སྣང་བ་དེ་ཆེ་ཆུང་རྣ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་མཐོང་ཐུབ་པ་རེད། དེས་ན་སྣང་བའི་ནུས་པས་མཐོང་རྒྱ་ལ་གེགས་དང་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་མཐོང་བའི་ནུས་པ་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་ལས། སྣང་བ་དེ་ལ་མེད། དེ་བཞིན་གནས་ཀྱི་ནུས་པས་ང་ཚོའི་དགེ་རྩ་ཡག་ཉེས་འགྲོ་བ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་། གཙོ་

པོ་དགེ་ཙ་བྱེད་དང་མ་བྱེད་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་རྣམ་ལས་པ་མ་གཏོགས། གནས་ཀྱིས་
དགེ་ཙ་བྱས་ནས་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱོ་རྒྱུ་དང་། གང་ཟག་དེའི་སྤྱིག་པ་དེ་གནས་
ཀྱིས་བླང་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན། ནང་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་མི་འདྲ་ཚུལ་དེ་ལྟར་རེད།
རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོ་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ནང་གནས་ཁྱད་
པར་ཅན་ལ་ཕྱིན་ན་གནས་ཀྱི་ནུས་པས་གང་ཟག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་པར་
ཕྱིན་ཕེག་པའི་ནང་གསུངས། ཕེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ན་གནས་དེ་ཐུག་བྱ་
བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཙང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐུག་དང་མཚོད་པ་
སོགས་བྱེད་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐུག་དང་མཚོད་པ་བྱས་པའི་དགེ་ཙ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་ཡོང་བའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་རེད་ཅེས་བཤད། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕེག་པ་ལྟར་
ན།། གནས་དེའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་དེ་དགེ་ཙ་སྒྲུབ་པ་དང་སྤྱིག་པ་སྤྱོང་བ་ལ་
ནུས་པ་ཆེ་རུ་འགྱོ་བར་བརྟེན། གནས་དེ་ཙ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཤད།

དེ་ལས་ཀྱང་གོམ་པ་གཅིག་སྤྱོས་ཏེ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། གནས་ཀྱི་ནུས
པས་གང་ཟག་གི་ཙ་ཆུང་གི་འགྱུར་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཐུབ་པ་དང་། གནས་བྱེ་བྲག་པ
ཞིག་གི་ས་ཆུ་མེ་ཆུང་གི་འབྱུང་བའི་གནས་སྟངས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་ས་ཆུ
མེ་ཆུང་གི་འབྱུང་བའི་གནས་སྟངས་ལ་ནུས་པ་ཐེབས་སྟངས་དེའི་དབང་གིས་ཙ་ཆུང་གི
ནུས་པ་མཏོགས་སུ་འགྱོ་བ་དང་། ཙ་མདུད་འགྲོལ་བ་ལ་སྟབས་བདེ་རུ་འགྱོ་བ། ཆུང་གི
ཉམས་ལེན་སྟབས་བདེ་རུ་འགྱོ་བ་སོགས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲིགས་སུ་ཕྱིའི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན
དང་ནང་གི་འབྱུང་བའི་གནས་སྟངས་གཉིས་ཏ་ཅང་ཐག་ཉེ་ཞིང་། ཕྱིའི་འབྱུང་བའི་གནས
སྟངས་ཀྱིས་ནང་གི་འབྱུང་བའི་གནས་སྟངས་ལ་རྒྱ་ཁ་ཏེ་ལྟ་ཅི་ཟེ་ན་གཉིད་ཐོག་ནས
བསྐྱང་ཀྱི་ཡོད། སྒྲིར་བཏང་ནས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲིགས་སུ་སྟོང་ཀྱི་བཀོད་པ་གྲུབ་སྟངས་དེ
ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་གྲུབ་པཱན། ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་དེ་སྟོང
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པར་གྲུབ་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གནས་ཁྱད

པར་ཅན་དུ་འགྱོར་སྐབས་ཙ་ཆུང་གི་ནུས་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་ནུས་པ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་གནས་ངན་པའམ་མི་གཙང་བ་ལ་སྟེབས་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་གནས་
སྟངས་དེ་འཆྱགས་པ་དང་ཙ་ཆུང་གི་ནུས་པ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད་ལམ་སྦྱོང་པའི་ཟླ་གྲོགས་ལ་རྒལ་འགྱོར་མ་དང་དཔའ་བོ་ཞིང་སྐྱེས་ལྷན་སྐྱེས་
སྦྱགས་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དང་། གནས་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས།
དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཁཾཤས་གཞུག
མར་གནས་པ་དང་། ཁཾཤས་འདུས་ནས་ཡོང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། ཡུལ་ཉེར་བཞི་དང་
གནས་སོ་གཉིས་སོགས་ཡུལ་དང་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཤམ
ན་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལས་སྣ་ཕོས་འདུ་ཐུབ་པ
དང་། དེ་མིན་གནས་མི་གཙང་བ་ལ་ཚོགས་འཁོར་བཤམ་ན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ
ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཡོད།

ཕྱི་ར་བཏང་དེང་སང་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྟངས་བཤད་མཁན་ཚོས་ཁོར་ཡུག་ཏ
ཅང་ཙ་ཆེན་པོ་བཙོ་ཞིང་། ཁོར་ཡུག་བཅོག་པའི་ནང་མེའི་ལུས་ཁམས་མི་བདེ་བ་དང
བསམ་བློ་མི་གསལ་བ་སོགས་ཡོང་བ་དང་། ཁོར་ཡུག་གཙང་མའི་ནང་ལུས་ཁམས་བདེ
བ་དང་བློ་རིག་གསལ་བ། ལྷག་པར་དུ་སྲོག་ཆགས་དང་མེའི་གཟུགས་ཕུང་ནས་གཡོ
འགྱལ་ལམ་ནུས་པ་ (Vibration) ཞིག་ཡོང་བ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གཡོ་འགྱལ
ལམ་ནུས་པ་དེས་ས་གནས་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་ལ་ཁྱབ་པ་རེད། གཡོ་འགྱལ
ལམ་ནུས་པ་དེ་ལ་ང་ཚོས་འོད་དང་འོད་ཟེར་རམ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆུང་གི་ཁམས་ཞེས
བརྗོད་དགོས་སམ་སྙམ། ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་གནས་ལ་བརྟེན་ནས
གཡོ་འགྱལ་ལམ་ནུས་པ་ཞིག་ཡོང་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་དང་ཆུང་གི
ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དེའི་ནང་ཡོད་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུ་བཏན་ལས་འདས་པའི་མདོ་དང་འདྲལ་བ་ལུང་ཐོན་ཚོགས་

ནང་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གིས་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཚེད་དུ་གནས་ཆེན་བཞི་ལ་འགྲོ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་གནས་ཆེན་བཞི་ནི་སྐུ་བཟློམས་པའི་གནས་ལུམ্�ལོ་ཏྲག་དཀའ་བ་སྦྱང་བ་དང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་རྣོ་རྗེ་གདན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གནས་ལྷ་རྡ་ཁ་སྲི། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་རྡོ་མཆོག་གྲོང་བཅས་ཡིན། དེ་དག་ལ་ཕྱག་མཆོད་འབུལ་སོགས་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་གནས་ཆེན་བརྒྱད་བཅུ་བའི་སྐབས་སུ་གོང་གི་གནས་ཆེན་བཞིའི་ཐོག་ཏུ་སྐུ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ནལན্দ་དང་། ཚོ་འཕྱལ་བསྟན་པའི་གནས་མཁན་ཡོད། ལྷ་ལས་བབས་པའི་གནས་སང་ཀི་སྲ། དབྱིན་བཟླུམས་པའི་གནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བཅས་རེད། སྐབས་རེ་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་ཉེ་བའི་གནས་ཆེན་བཞི་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། འགའ་ཞིག་ནང་ཡངས་པ་ཅན་དེ་གནས་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བཅོ་བ་ལྷ་བུར་སྟོང་།

ཁྱེད་རང་ཚོ་སང་ཉིན་ནས་ལྷ་རྡ་ཁ་སྲི་དང་། རྗོ་རྗེ་གདན། ཆ་མཆོག་གྲོང་། མཁན་ཡོད། རྒྱལ་པོའི་ཁབ། ནལན্দ་བཅས་སུ་གནས་སྐོར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། ད་ལན་འདིའི་ནང་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། གནས་ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་ལུམ্বིནི་ལ་ཚུལ་མཐུན་ཀྱིས་འགྲོ་ཐབས་མེད། ལར་ནས་གནས་མཇལ་དུ་ཚུལ་མཐུན་ཀྱིས་ཝེབས་དགོས་ཤིང་། དེང་སང་གནས་མཇལ་བ་ཁ་ཤས་མེ་འཁོར་ཀྱི་འཛོན་བྱང་སོགས་མ་ཉོས་པར་བཀྲས་ཏེ་སོང་བ་མ་ཟད། ད་དུང་གནས་མཇལ་འགྲོ་བའི་ཡུས་ཤོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག །དེ་དག་གྲ་པ་ཡིན་ན་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ཕམ་པས་གྲ་པ་གོག་པ་དང་། ཁྱེམ་པ་ཡིན་ན་བཀྲས་པའི་མི་དགེ་བ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་ཚུལ་མཐུན་མིན་པས་སོང་བ་དང་གནས་མཇལ་བ་གཉིས་ལ་མགོ་ཐུག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་ཉ་བས་ནས་ཁྱེ་ལ་སྟྲིན་པ་བཏང་བ་དང་མཚུངས། ས་ཆ་ཕལ་པ་ཞིག་ལ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཕྱིན་པ་ལས་

ཀྱང་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཕྱིན་པ་དེ་སྤྱི་བ་གསོག་ཚབས་ཆེ་བ་རེད། གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགེ་བ་བྱེད་ན་དགེ་བའི་ཆུས་པ་ཆེ་བ་བཞིན་སྤྱི་བ་བྱེད་ན་སྤྱི་བའི་ཆུས་པ་ཆེ་བ་ཡོང་བ་གཅིག་པ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོ་སྣར་ནྱཥ་ལ་བསྟོད་ནས་སྤྱི་བ་བྱེད་ན་དེཁྱི་དང་ཐུན་ཕྱི་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་པ་ལས་སྤྱི་ཚབས་ཆེ་བ་རེད། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཁེ་གྲོང་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟ་དགོས། ས་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་ན་སྤྱི་བ་ཆེ་བ་ཡོང་བསམ་པའི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་སྤྱི་བ་སློང་གང་ཐུབ་དང། འདི་ལ་དགེ་བ་བྱེད་ན་དགེ་བ་གསོག་ཚབས་ཆེ་བ་ཡོད་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་དེ་གནས་མཇལ་བ་ཚོས་དེས་པར་དུ་ཐུགས་ལ་འཛིན་དགོས།ཅ་ དེ་བཞིན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་དྲང་སྲོང་ཞོ་འཐུང་རྣམ་པའི་རྗེ་རྗེའི་གདན་ཁྲི་བཏྲུ་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་དབུས་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་ཡོད་པ་དང། སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་འཕྲོག་ཐུབ་པའི་གདན་དེ་མ་གཏོགས་མེད་པར་བཏེན། བསྐལ་པ་འདིའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ནམས་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདི་བསྐལ་པ་མེ་འཇིག་ཆུ་འཇིག་གིས་འཇིག་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་ཡོད་པའི་དྲང་སྲོང་ཞོ་འཐུང་རྣམ་པའི་རྗེ་རྗེའི་གདན་དེ་མི་འཇིག་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བསྟོད་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ། ཡང་ན་བརྡ་མཚོན་ཞིག་གིས་བཤད་དགོས་སྐབས་དང་སྒྲར་ནས་བལྟ་རྒྱུ་རེད།

གོང་དུ་ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་དང་མ་ཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱགས་སམ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་གོང་སྟོན་ནས་ཤ་ཁྲག་ལ་དགའ་བའི་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་དྭགས་དང་གདོན་འདྲེ་སོགས་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་གི་སྒྲིན་པ་གཏོང་བའི་གཙོད་ཅེས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྒྱུད་པ་དེའི་ནང་གྲུ་དང་གཅོད་སྒྲིན་འདྲེ་སོགས་གདུགས་པ་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱ་དང་ཆུ་མིག་བརྒྱ་ལ་སོགས་འགྲིམས་པ་ནི་གནས་སྐོར་དུ་ཚུད་ཀྱང། དེ་ནི་གནས་ཆ་ཆེན་དུ་བཅིས་

ནས་འགྲོ་བ་མིན། དུར་ཁྲོད་ནང་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དེ་འཇིགས་སུ་རྩང་བ་བཙུ་ཡང། ད་ལྟ་མཇལ་བ་དེ་དུར་ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཚལ་ངོ་མ་དེ་ཡིན་མིན་མཁེས་ཀྱང། བསིལ་བའི་ཚལ་ངོ་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་དགོས། དུར་ཁྲོད་དེ་ཚོ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་རྟལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་གནས་སུ་བཙུ། དེ་དག་ནི་གནས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཆ་ནས་མ་བཙུ་བར། ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ཚོས་དེ་དང་གནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རེད། དེས་ན། གཅོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཤ་ཁྲག་གི་ཕྱིན་པ་གཏོང་དགོས་པར་བརྟེན་ཕྱིན་པ་ལེན་མཁན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཇྱེ་ཚོ་དགོས་ཤིང། ཤ་ཁྲག་གི་ཕྱིན་པ་གཏོང་མཁན་གྱིས་ཐོག་མར་འཇྱེ་ལ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་འཇྱེས་དངོས་སུ་མི་ཟ་བར་ཚུར་ལོག་རྒྱུ་ཡོད། ཁྱི་དང་གཅན་གཟན་ལ་གཏོང་ན་དངོས་སུ་ཟ་བར་བརྟེན་གཏོང་མི་ནུས་པ་རེད། དེ་ནི་རིམ་པས་ལྷོང་དགོས་པ་རེད། དེ་ཚོ་ས་ཆ་འཚུབ་པོར་འགྲོ་དགོས་པར་བརྟེན་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་མི་འདྲ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོ་བའི་གང་ཟག་ལ་གནས་མཇལ་ལ་འགྲོ་དང་མི་འགྲོའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྐབས་ཤེས་གསུངས་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། རྟེས་སུ་བཤད་ཚོག་གི་རེད། གནས་མཇལ་ལ་འགྲོ་ན་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང་། ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་གནས་མཇལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་བཤད་སྒྲངས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་སྒྲངས། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བཤད་སྒྲངས་བཅས་མདོར་བསྡུས་རེ་བཤད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱས་པ་ཡིན། གོ་བརྡ་འཕྲོད་མིན་མི་མཚེས།

གནས་དེ་དག་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཉིན་མང་པོ་ཐུན་བཞིའི་རྟལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་བསྡད་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། ཉིན་རེ་གཉིས་རིང་ཕྱག་འཚལ་མཆོད་འབུལ་སོགས་སྒྲུབས་བདེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་ལྷུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཅེ་ན། ང་ཚོ་སྔགས་ཏྲ་མེད་སོགས་ཀྱི་རྟལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་ཐུབ་མཁན་གང་ཟག་ཕལ་པ་རྣམས་གནས་

མཇལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོང་པའི་
སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནས་གསུངས་པའི་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཡན་ལག་
བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
ཀབ་སྨོས་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་མངོན་འདོད་བཞིན་སྨོན་ལམ་ཞིག་
བཏབ་ཐུབ་ན་ཚ་ཚང་བ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟར་ཐུབ་ན་ཆེགས་ཆུང་ལ་དོན་ཆེ་
བ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ཐུ་དགོངས་ཞལ་འདོན་འཚར་ཅན་ལྟར་དང་། དེ་ནས་གནས་དངོས་སུ་
མཇལ་བའི་སྐབས་སུ་ལྟོད་ལྟོད་གདངས་གཏོང་བའི་སྨོ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་བྱང་ན་ཡག་པོ་
ཡོད། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟད་པའི་སྟེ་ཞེས་པ་དེ་
མདོ་ཞེག་ཀློག་ནའང་རེད། ཆོས་ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་གདངས་
སྟན་པོ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ཁྱེམ་པ་མགོ་སྐོར་གཏོང་རྒྱུ་དང་འབྲ་ཆགས་པོའི་སྐད་ཆ་
མིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་གནད་འགག་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་གདན་ས་དང་ཆོས་སྟེ་ཁག་
ཚང་མའི་ནང་ཞལ་འདོན་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདངས་
གཏོང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་རེད་མ་
གཏོགས། འབྲ་ཆགས་པོའི་སྐད་ཆ་མ་རེད། གལ་ཏེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟོན་གྱི་སྒྲེས་བུ་
དམ་པ་འབྲ་ཆགས་ནམ་ཡང་མི་གནང་མཁན་ཆོས་ཀྱང་གདངས་ལ་ཆ་ཅང་དྭང་འདོད་
གནང་ཡོད། རྡེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཉུང་བ་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་གནང་མཁན་
གྱིས་ཀྱང་མགྱར་གྱི་གདངས་ལ་ཆ་ཅང་དྭང་འདོད་གནང་ཡོད། དེང་སང་མི་ལའི་མགྱར་
དེ་ཚོ་ཚུལ་བཞིན་གཏོང་ཐུབ་མཁན་དཀོན་པོ་འདུག ।དེ་ལྟ་བུ་གདངས་གཏོང་རྒྱུའང་རྡེ་
བཙུན་མི་ལ་རས་པ་གནང་རྒྱུ་ཟད་ནས་གནང་བ་མ་རེད། དེ་ཡང་དགེ་གི་འགྲུར་ཁུགས་
དང་སེམས་ཀྱི་འགྲོས་གཞིས་པོ་གཅིག་པ་རེད། འདོན་པ་རྣམས་ལྟོད་ལྟོད་བཏོན་པའི་
སྐབས་སུ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྣ་

བ་ལའང་སྣྲན་པ། དེ་བཞིན་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་སྤྱིན་དང་དྲེ་ཟ་སོགས་མང་པོའི་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་སོགས་ཚང་མ་དྲང་བ་འདྲེན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

གཞས་ཆེན་ཁག་ཏུ་གསུང་རྒྱའི་ཞལ་འདོན་རྣམས་རྗེ་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད། སྡུན་འདྲེན། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག །མཆོད་འབུལ་སྐབས་མཆོད་སྤྲིན་འགན་ཤས་བསྟན། མཆྱལ། བཤགས་པའི་ཡན་ལག་སྐབས་སུ་སྤྱི་བཤགས་བསྟན། རྗེས་སུ་ཡི་རངས། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ། ཐུ་བཙན་ལས་མི་འདའ་བའི་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བསྟོ་བ་བཅས་བྱེད་རྒྱུ་རེད། བསགས་སྦྱང་གི་བསགས་ཞེས་པ་ནི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། སྦྱང་ཞེས་པ་ནི་སྡིག་པ་སྦྱང་བ་ཡིན། ཆོགས་བསགས་པ་དང་སྡིག་པ་སྦྱང་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། གང་ལྟར་གྲོབ་པ་གཉིས་སྦྱངས་ནས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་ཕྱོགས་རྒྱས་ཀུན་ཀུན་ཞད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཚང་བསྟན་ནས་ཆོགས་བསགས་པ་དང་གྲོབ་པ་སྦྱང་བ་གཉིས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་སྡིག་པ་སྦྱང་བ་གཉིས་གང་ཟག་ལས་དང་པོས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྟབས་བདེ་ཤོས་ཤིག་རྗེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་རེད། ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཆོགས་བསགས་གྲོབ་སྦྱང་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དངོས་གཞི་ལམ་བསྒོམ་རྒྱའི་ཚེད་དུ་སྒྲུས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལུ་བུ་དལ་བུས་བཏོན་ནས་སྒྲུས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྒོམ་རེ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ཅེས་གསུངས།། །།

(༡༩༩༩ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ལྷ་རབྱུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཕྲུག་ཆུན་པ་རྣམས་ཤེས་རིག་ལྷ་སྒོར་དང་འབྲེལ་ནང་པའི་གཞས་ཆེན་ཁག་ཏུ་གཞས་མཛལ་དུ་བསྒྲོད་སྐབས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན།)

༼ སྲོལ་རྒྱུན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་བོད་བོ་དང། ཁྱད་པར། བྱང་ལས། པན་གཅོད་སོགས་ཀྱི་སྐོར།

(༢༠༡༦ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥)

ཀ།། སྐྱབས་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ། མཁན་ལས་ཟུར་རྣམ་པས་མཚོན་པའི་གཏན་སའི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ། ངའི་ཕྱག་སྟེལ་ནྲེང་པ་ཆོས་རིག་བཀའ་ཟུར་མཆོག། བཀྲར་འོས་སྦྱི་འཐུས་རྣམ་པ། གཞན་ཡང་མང་ཚོགས་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྟེ་མོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་ཟུར་པ་དང་ལས་ཐོག་པ་རྣམ་པ། སེར་བྱེས་འཕྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཕྲུག་གིས་གཙོས་སློབ་ཕྲུག་རྣམ་པ་བཅས་ཚང་མ་ལ་ཐོག་མར་འཚམས་འདྲི་དང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བརྗོད་གཞི་འདི་དག་ནི་གཏན་སའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སློབ་ཕྲུག་ཆོར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་དཔྱོགས་པ་བྱུང་སོང། ཡིན་ནའང་དཔལ་ལྡན་སེར་བྱེས་འཕྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ངེས་སྟོན་པས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་གཤད་སོང། སྦྱིར་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཐོག་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ང་ཚོ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ཞིང། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། འདི་ཡིས་སྲིན་འབྱའི་གྲངས་མཛེན་པ།། དེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད།། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་སྲིན་

འབྱུ་ཏི་ཙམ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཀ་མཁྱེན་ཡང། ང་ཚོ་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བཉམ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། ང་ཚོ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པའི། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཡོངས་ལ་བསླབ་དགོས་པ་དང། ལྟག་པར་དུ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་རིག་པའི་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན།

ད་རེས་ཉིན་བཞིའི་བརྗོད་གཞི་རྣམས་ནང་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཚུད་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང། གང་ལྟར་རིག་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཟོ་ཆོག ।ལྟག་པར་དུ་བརྗོད་གཞི་དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་ལམ་དང་རིམ་པ་དང་སྒྲུབ་ནས་བསམ་བློ་གཏང་ན་འགོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་རྒྱུར་ཏན་ཏན་ལན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་རེད། འགོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའི་སྣོན་ས་འགྲོ་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང། རིགས་བྱུག་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའི་ནང་མིའི་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་རྒྱུར་འབྲེལ་བ་དང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བརྗོད་གཞི་ཤ་སྟག་རེད། དེར་བརྟེན་འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་ཆེ་བ་ཡིན་སྟབས། ཤེས་བདེ་བ་དང་རྟོགས་བདེ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་མིའི་འགྲོ་བའི་སྲོ་ཚོགས་ནང་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉུང་བ་ཡིན་རྟེད། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ངོས་གཟུང་དགའ་བ་རེད། དེ་ཡང་མཇོད་འབྲེལ་ལས། ལག་མཐིལ་སྟུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ།། དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན།། མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད།། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདུ་བ་ཡིས།། འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་སྟུ་མི་རྟོགས།། འཕགས་པ་མིག་དང་འདུ་བ་ཡིས།། འདུ་བྱེད་ལ་ནི་སྡུག

བསྡལ་གཟིགས།། ཞེས་ལག་མཐིལ་ལ་སྦྱ་ཞིག་ཡོད་ན་མི་ཚོར་བ་དང་། མིག་ནང་སྦྱ་ཞིག་འཛུལ་ན་ལམ་སེང་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་རེད། ད་ལྟ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ནང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཏི་ཟབ་ཝོད་རྗེ་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། དུས་ཚོད་སྔ་མོ་དང་བསྡུར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅང་མང་བ་དང་ཕ་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོར་གཟིགས་ནས་ཤེས་ཐུབ།

དེ་རིང་གི་བརྗོད་གཞི་ནི་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར། བྱེད་ལས། ཕན་གཏོད་སྐོར་རེད་འདུག །སྤྱིར་འདིར་བཤད་རྒྱའི་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ནི་ནང་པས་སྔ་མོ་ནས་བཤད་པའི་རིག་གཞུང་གི་རྒྱ་ཆའི་ནང་བཤད་པའི་གནས་སྟངས་ཤེག་མིན་ཞིང་། འདི་ནི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་རེད། སྤྱིར་འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ལས་གཞན་པའི་སློབ་ཚན་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་བ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སློབ་ཚན་ཞིག་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་མཁྱེན་གསལ་རེད། ང་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་སློབ་ཕྲུག་མིན་པར་བརྟེན། ད་རིང་ཁྱེད་ཚོར་ཞུ་རྒྱ་དེ་ཁྱད་ལས་པའི་སྐད་ཆ་མི་ཆགས་ཤེང་། གནའ་ལག་སློབ་ཁང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལ་རང་གིས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱའི་སློབ་ཚན་ལས་གཞན་པའི་སློབ་ཚན་ལའང་ཕན་བྱ་གོ་ཏྲོགས་མེད་ན་སོ་སོའི་གནས་བབས་དེ་སྤྱང་སྐྱོབ་མི་ཕྱུག་དེས་ན་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་སློབ་ཚན་མང་པོའི་ནང་ནས་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་ཐོག་ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་ནང་བགྲོ་གླེང་ཤེས་ཤུགས་ཆེ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེང་རབས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་བ་ནས་བཟུང་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དགུ་པའི་མཇུག་ཅམ་བར་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ལྷན་ཀ་འཇུག་མཁན་ཏུ་ལམ་མེད། དེ་ཡོད་ན་སྐབས་དེར་ཕྱུགས་པ་དང་རྟེས་ལུས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བཅོ་རྒྱང་བྱས་པ་རེད། བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པའི་མཚོ་ནས་དེང་རབས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་དགག་པ་བྱེད་མཁན་རྟེ་མང་སོང་བའི་དབང་གིས་

བགྲོ་གླེང་གི་གཞི་ཙ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཏུ་གྱུར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀློ་ཌི་ཡི་འཕགས་འདིའི་ཐོག་ཐུགས་ཚོར་ཆེན་པོས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བཀའ་གནང་ཡོད། ངའི་རྒྱུན་རིང་འཇིས་པའི་གྲོགས་པོ་སྒྲ་གཡེགས་ཨེ་ཀེ་སར་ཏ (A. K. Saran) ནི་རྒྱ་གར་ནང་དམིགས་བསལ་གྱིས་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་ཐོག་སྤར་མ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱུན་རིང་འགྲོགས་པ་ལས་དེའི་སྐོར་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོར་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཐོས་རྒྱ་བྱུང། ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་དེང་རབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རྩོལ་བའི་གཞུང་ཤ་སྟག་རེད། རྒྱ་གར་ནང་དེང་རབས་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཏ་ཅང་ཤྭ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟབས། ཁོང་གི་ཕྱག་དེབ་དཔར་འདེབས་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བ་རེད། རྗེས་སུ་ང་ཚོ་མི་ཁ་ཤས་གྲོས་བསྡུར་གྱིས་དཔར་འདེབས་མ་ཐུབ་ན་ཏ་ཅང་ཕངས་བློས་ལྟ་ཏ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་དཔར་འདེབས་ཞུ་རྒྱུའི་ཚོད་འགན་བཞེག་སྟེ་དེབ་བཐྱིག་ཅམ་དཔར་འདེབས་ཟིན་རྡུང། ད་ལྟ་དེབ་བཅུ་གཉིས་ཤིག་དཔར་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ལྟག་འདུག །དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་ད་ལྟ་དམིགས་བསལ་སྲོན་སྲོང་བྱེད་མཁན་དང་ཤེས་མཁན་ཉུང་དུ་ཡིན་རྡུང། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་རྗེས་སུ་ཚང་མས་ལུང་དྲང་རྒྱུའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཆགས་རྒྱ་ཡིན་པ་སྲོས་མེད་རེད། དེས་ན་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་མང་པོ་ཐོས་པ་དེ་དག་འདིར་ཞུ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོ་གོང་སྐད་དུ་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་སྤྱ་མོ་ནས་ཡོད་ཀྱང། ད་ལྟ་ནུབ་ཕྱོགས་པས་དམིགས་བསལ་བརྗེད་བྱ་ཞིག་གི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུན་རིང་ཕྱིན་མེད། ཕལ་ཆེར་དེང་རབས་ཞེས་པ་དེ་ཨིན་སྐད་ཀྱི་ Modern དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དེ་ཅ་ལམ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ང་གྲངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡིན་ཕྱིད། དེང་རབས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དུས་རབས་ལ་སྤྱ་མོ་ནས་གོ་ཡང། དམིགས་བསལ་ Modern དོན་དུ་གོ་བ་དེ་མེད།

འདིར་དེང་རབས་ནི་ཚིན་སྒྲུབ་ཀྱི་ Modern དང་། སྔོལ་རྒྱུན་ནི་ཚིན་སྒྲུབ་ཀྱི་ Tradition ཞེས་པ་དེ་རེད། ད་རེང་དེང་རབས་དང་སྔོལ་རྒྱུན་བར་གྱི་ཁྱད་པར་སྒོར་བཤད་རྒྱུ་རེད། Modern ནི་དེང་རབས་དང་། Modernity ནི་དེང་རབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་དེང་རབས་ཅན། Modernization ནི་དེང་རབས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་བཅས་ཚོགས་གསུམ་ཡང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དེས་ན་འདིར་དེང་རབས་ཞེས་པ་དེ་གནས་སྐབས་ཕལ་པ་ཞིག་ལ་མི་གོ་བར། Modern ཞེས་པའི་ཚོགས་གྱི་དོད་དུ་གོ་དགོས་པ་དེ་མཁྱེན་དགོས།

Modern ཞེས་པ་ནི་ Latin ཚོགས་ Modo ནས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་གོ་དོན་ནི་ད་ལྟ་རང་ (Just now) ཞེས་པ་དེ་ཡིན། མིང་དེའི་བརྗེད་དོན་གཏན་འཁེལ་རྗེས་བྱུང་རབས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད་། བྱུང་རབས་ལ་སྤྱང་བའི་སྐབས་སུ་དེང་རབས་ཀྱི་ལོ་ཡུན་ནམ་དེང་རབས་ཀྱི་དུས་ཡུན་ (The Modern Age or the Modern Period) ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད། དེ་ནི་ཤེས་ཡོན་ལ་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ (Modern Education) དང་དངུལ་འབྲེང་ལ་དེང་རབས་ཀྱི་དངུལ་འབྲེང་ (Modern Economy) སོགས་ལའང་སྤྱང། དེ་བཞིན་ཚན་རིག་ལ་དེང་རབས་ཚན་རིག་ལས་མེད་པ་ཚན་རིག་པ་ཚོས་བཙུས་ཀྱང་། ཚན་རིག་ལ་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་ (Modern Science) རིག་དང་གནའ་བོའི་ཚན་རིག་ (Ancient Science) དང་། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་ (Modern Science) དང་སྔོལ་རྒྱུན་གྱི་ཚན་རིག །(Traditional Science) དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག(Modern Science) དང་ས་གནས་ཀྱི་ཚན་རིག (Local Science) སོགས་སུ་ཕྱེ་ཆུལ་ཡོངས་བྱས་ཡིན། གང་ལྟར་ Science ལ་ Modern ཞེས་པའི་ཁྱད་ཚོས་སྤྱང་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་ཟིན། སྐད་ཡིག་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྡད་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྐད་ཡིག་འགྱུར་བ་སོང་ན་སྐད་ཡིག་རྟེད་པ་རྣམས་བེད་སྤྱོད་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་དེང་རབས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་གང་སར་སྤྱར་བསྡད་རྒྱུ་ཞིག་རེད།

འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱབ་

ཏུ་རྒྱ་རྒྱན་གང་ཡོད། བྱང་བའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེང་རབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མང་ཆེ་བ་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་དར་ཞིང། ནུབ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནི་དཔྱད་ཅ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོ་རོབ་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ས་ཆ་ལ་བརྟེད། དེ་ནས་ཨ་རི་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཡུལ་ལུང་ལ་དང་བ་རེད། དེ་ནི་ཐོག་མ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཕྲད་རྩོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་དང། གཅིག་སྦྱོང་དབང་འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱིས་གཉིས་གཞན་གཙོན་ཤུགས་ཆེ་བྱུང། དེ་ནས་ངོ་ཆོལ་གྱེན་ལངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་དང་གཅིག་སྦྱོང་དབང་འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཉིས་གཙོན་བཤུ་གཞོག་གི་རྒྱབ་ཏུ་ལུང་པ་སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་རྒྱུན་འཛིན་པས་དབང་ཆ་བཟུང་སྟེ། ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་མཉམ་དུ་འདྲེས་པ་དེས་མང་ཆོགས་ལ་གཉིས་གཙོན་བཤུ་གཞོག་མང་པོ་བྱུང། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ཏང་བདེན་མ་ཡིན་པའི་གཉིས་གཙོན་བཤུ་གཞོག་གི་རྒྱབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ནུམས་དགོན་མཆོག་གིས་བསྐོས་ཚུལ་བཤད་དེ་ཆོས་དཔོན་ཆོས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱར་བྱེད་པ་ལས། བཤུ་གཞོག་སྒྲོང་མཁན་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་མེད་པར་བརྟེན། ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་དབར་གྱི་འགལ་བ་དང། གཅིག་སྦྱོང་དབང་འཛིན་དང་མང་གཅོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དབར་གྱི་འགལ་བའི་དབང་གིས་དེང་རབས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་བྱུང་ཞིང། དེ་ནི་བྱམས་བརྩེ་དང་མཛའ་བརྩེའི་བསམ་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་མིན་པར། འཕད་རྩོད་དང་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་ནང་ནས་རིམ་པས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་དགལ་འགྲོར་དང་ཆབ་སྲིད་ནང་བྱུང་བཤད་ཆེ།

དེའི་བྱུང་རིམ་ལ་དེང་སང་གསུམ་ཞིག་བརྩི་སྒོལ་ཡོད་ཅིང། སྔོན་གྱི་དེང་རབས་ (Early Modern) དང། བར་གྱི་དེང་རབས། (Classical Modern) དང་ལྟའི་དེང་རབས་ (Present Modern) བཅས་གསུམ་དང། ཡང་དེང་རབས་ (Modern) དང། ཆེས་དེང་རབས། (Ultra-Modern) དེང་རབས་གོང་མ་ (Post-Modern) བཅས་སུ་ཕྱེ། ད་ལྟ་ང་ཚོ་ དེང་རབས་གོང་མའི་གནས་སྟངས་ནང་བསྡད་པའི་ཁུལ་རེད། དེ་ཡང་རགས་ཅམ་ཕྱེ་ན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༥༠༠ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ བར་དེང་རབས་དང་པོ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ བར་དེང་རབས་བར་མ། དེ་རྗེས་དེང་རབས་གོང་མར་བརྩི། ཐོག་མར་དེང་རབས་ཀྱི་ལས་འགྱལ་དེ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དགུའི་ནང་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གསར་བརྗེ་རྣམས་ཟིན་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་། བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་མགོ་ཚུགས་ནས་ད་བར་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་དེ་དཔལ་འབྱོར་དེང་རབས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན་ཞིང་། དེའི་ནང་དམག་དང་། མཚོན་ཆ། འཕྲལ་ཆ་བཅས་དེང་རབས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འདས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩར་ནང་བརྡ་འཕྲིན་གྱི་གསར་བརྗེ་ (Information revolution) ཆེན་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར། དེ་ནི་གཅིག་སྤྱད་དབང་འཛིན་རིང་ལུགས་དང་། གཅིག་སྤྱད་མ་རྩ་ཅན་གྱི་རིང་ལུགས་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་པ་ནས་བྱུང་ཡང་། དེའི་ནང་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་དོན་དུ་མི་བསད་ཁྲག་སྦོར་ཚད་མེད་བྱུང་ཡོད། གལ་ཏེ་རགས་པ་ཅམ་བཤད་ན། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༦༦ ནས་ ༡༦༠༥ བར་གྱི་ཨཆ་གྲེན་ལངས་ (Dutch Revolt) ནས་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༦ཧ་༢ ནས་ ༡༦༥༧ བར་བྱུང་བའི་ཨིན་རྒྱ་ནང་འཁྲུགས་ (English Civil War) གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གསར་བརྗེ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༦ ནས་ ༡༧༩༣ བར་གྱི་ཨ་རིའི་གསར་བརྗེ་ (American Revolution) བྱུང་རྗེས་སྒྲུ་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཨ་རི་ (Confederate States of America) དེ་བྱུང་། རྒྱབས་དེར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གསར་བརྗེ་ཐུན་ཚོགས་མང་པོ་བྱུང་རུང་། གྲགས་ཆེ་བ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ནས་ ༡༧༩༩ བར་བྱུང་བའི་ཕེ་རེན་ཚ་གསར་བརྗེ་ (French Revolution) དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ད་ལྟ་འདྲ་མཉམ་དང་། རང་དབང་། ཆིག་བསྟེལ་བཅས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མང་གཙོའི་ཚབ་སྲིད་རྒྱོང་སྟངས་དེ་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་མི་བསད་ཁྲག་སྦོར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཁོང་ཚོས་སྲོལ་རྒྱུན་དེ་ཚ་མེད་དུ་བཏང་ཐུབ་པ་དང་། དེང་རབས་སྒྲུ་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྒྲུན་ཡོད་སྟམ་པའི་ངེས་པ་རྟེད་

པ་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་འཕགས་ཆོད་ཀྱི་གཞི་ཆ་དེ་སྲོལ་རྒྱུན་དང་དེང་རབས་གཉིས་དབར་ཚགས་པར་བརྟེན། དེང་རབས་ཀྱི་འཕགས་ཆོད་བྱེད་མཁན་ཚོའི་བསམ་བློར་སྲོལ་རྒྱུན་ནང་གང་ཡོད་ཚང་མ་སྦང་བྱ་དང་དེའི་ནང་བློང་བར་བྱ་བ་ཅུ་ལམ་མེད་པར་བསམས་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཐོག་མར་ལུང་པ་སོ་སོའི་ནང་ཚན་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་ཧོག་ནས་དེང་རབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཞིང། དེ་བཞིན་སྲི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལས་གསར་བརྗེའང་མི་འདྲ་བ་བྱུང། ཅ་ལམ་ཕྱི་ལོ་ ༧༩༠༠ མགོ་སྟོད་ཙམ་ནས་པན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་དང་ཐོ་བསྒྲིད་སློད་རེས་ལ་བརྟེན། དེང་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གཅིག་ཏུང་ལྟ་བུ་དང། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་པལ་ཆེར་ཡལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཙང། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༧༥༠༠ ནང་དེང་རབས་གོང་མའི་སྒྲབས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུའང་དེང་རབས་ཞེས་བརྗོད་ན་གཅིག་པ་མ་གཏོགས། ནང་གསེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་མེད། གང་ལྟར་དེའི་ནང་ཚན་སྲིད་དང། སྲི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར། ཁྲིམས། ཚོང་ལས། ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མ་བསྡོམས་ནས་ཚིག་གཅིག་ནང་བཙོད་ན་ Civilization ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་སཎྜ་དང། དེང་ཤང་གོང་སྐད་དུ་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཞེས་བསྒྱུར་ཡོད། དེ་ཡང་སཎྜ་ཞེས་པའི་ཚོགས་དང། སཎྜ་ཞེས་པ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བཙོད། Civilization ཞེས་པ་གོང་སྐད་དུ་དང་པོ་སྒྱུར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ཡོན་ཞེས་བསྒྱུར་འདུག། དེ་ནི་གོ་བའི་གོ་མེད། ཐོག་མར་རྗེའི་དུས་རབས་སོགས་སུ་མི་རྣམས་ནགས་ཀྱི་རི་དྭགས་བཞིན་བསྡད་པའི་སྐབས་སུ་སྲིག་འཛིགས་དང། རྒྱ་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ། ཁོས་བྱེད་རྒྱ་དང་མགོ་ཁྲིད་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་མེད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྱུར་སྐབས་རྒྱ་རྒྱ་གོས་ཁྲིམ་ཚང་དང། ཁྱོང་དང་ཁྱོང་གསེག། ཡུལ་འཁོར་སོགས་ཆགས་དུས་སྲི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་བྱུང། སྲི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སམ་དཔལ་ཡོན་དེ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྐབས་ཁྲིམ་ཚང་ནང་རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་སྐབས་སྐད་ཆ་

བཅའ་སྡུངས་དང་། གོས་གྱོན་སྡུངས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་པར་དབྱུང་བ་རྩང་
དང་མི་རྩང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཅེས་སྒྲུབས་མི་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ནང་ཞུགས་པར་
བརྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་
ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་གཅིག་དང་། དེང་རབས་ཞེས་སྦྱར་མ་དགོས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་
ཡོན་ཞེས་བརྗོད་ན་དེང་རབས་ཡིན་ཅག་གིས་འགྲོ་རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་རེད། འོན་
ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་དེང་རབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་སྦྱར་བར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
དཔལ་ཡོན་ཡོངས་རྫོགས་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཆགས་ན། སྲོལ་རྒྱུན་
གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་མེད་དམ་ཞེས་འདྲི་ན། གལ་ཏེ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཐན་བུ་མི་
བདེ་བ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློ་ཌི་ཡི་ཧིན্দ་སྭ་ར། (Hind Swaraj) ནང་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཞེས་པ་མ་གཏོགས། དེང་རབས་ཀྱི་ཚོག་དེ་མཉམ་དུ་སྦྱར་མེད།
གང་ལགས་ཤེ་ན། སྒྲུབས་དེར་རྒྱ་གར་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་འཁྲུར་ཕྱོགས་
ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཞེས་བརྗོད་དུས་བ་ལྟ་ཕེན་ཏེས་བཀྲམས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དེ་རང་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གར་རང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བསམ་བློའི་ནང་འཁོར་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེ་བསམ་
བློའི་ནང་འཁོར་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་དུ་ཐུགས་ཅེ་ན། རྒྱ་གར་ནི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་
ཁ་ཆེ་དང་ཕེན་ཏེའི་དབང་འོག་བསྡད་པའི་རིང་རྒྱ་གར་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་
དེ་ཇ་ཅང་ཉམས་ནས་རིགས་མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ཇ་ཅང་ཎྱགས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པ་ལས་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྡུངས་ཁ་ཐོར་དགུ་ཐོར་དུ་སོང་སྟེ། འདྲ་མཉམ་མེད་པ་དང་བྲང་བདེན་
མེད་པ་སོགས་ཆགས་སྒྲུབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། དེ་རྗེས་ནུབ་
ཕྱོགས་པས་འཁྲུར་ཡོང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དེ་རང་རྒྱ་གར་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་
བསམ་བློའི་ནང་ཡོད་ཅང། གློ་ཌི་ཡི་དགག་པ་གནང་བའི་སྒྲུབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་
ཞེས་པ་དེ་རང་མ་གཏོགས། དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་

དེ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །འོན་ཀྱང་གློབ་ཏིས་ཏིཌ་ས্বདང་ནང་ཏི་ལྟར་གསུངས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེང་སང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལའང་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས་པ་དང། གློབ་ཏིས་གང་ལ་དགག་པ་གནང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་གོ་དགོས་པའི་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་གི་ཡོད། མཁས་པ་འགའ་ཞས་ཀྱིས་དེང་རབས་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་ནུབ་ཕྱོགས་ཞེས་དགོས་པ་དང། གློབ་ཏིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ལ་དགག་པ་གནང་བ་ལས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་དགག་པ་གནང་གི་མེད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་བདེན་པ་ཞིག་མིན། གློབ་ཏིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ནི་དེང་རབས་ཡིན་ཤག་དང། སྲོལ་རྒྱུན་ནི་དེའི་ཁ་གཏད་ཡིན་ཤག་གིས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་ཐ་དད་མི་དགོས་པ་དང། དེང་རབས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དང་དེང་རབས་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་ཐ་དད་མི་དགོས་པ་གནང་བ་རེད།

དེང་རབས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་གྱི་མིང་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐན་ཚེགས་རྣམས་འཕྲེང་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ན་འགྲིགས། དེང་རབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་འཛིག་ན། ཐྲོན་དགོན་ཆེན་པོ་ཨེ་ཀེ་སར་ཏ་ (Prof. A. K. Saran) མཆོག་གིས་ Novelty, self-grounding, violence synonym to modernity ཞེས་དེང་རབས་ཀྱི་བསྟོམས་དེ་སྒྲབས་བདེ་པོ་ཞིག་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ Novelty ཞེས་པ་གསར་པ་ཡིན་ཙམ་ཞིག་ལ་མི་ཟེར་བར་སྤར་མེད་གསར་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་དེ་ནི་ཁོ་རང་གིས་ཀྱོན་པ་ལྟ་བུའི་གོས་ཐུང་དང་སྟོད་ཐུང་གསར་པ་ཞིག་བཅེམས་ན་དེ་ནི་གསར་པ་ཡིན་རུང། ཀྱོན་གོས་གསར་ཆེང་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་སྟོན་མ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ Novelty མིན་པ་དང། གལ་ཏེ་ལྟམ་ལྟ་བུ་སྟོན་མ་སྣ་ཐུང་དུ་ཡིན་ན་དང་ལྟ་སྣ་རིང་པོ་བཟོས་པ་དང། གོས་ཐུང་སྤར་ཁ་ཆུང་དུ་ཡིན་ན་དང་ལྟ་ཁ་ཆེན་པོ་བཟོས་

པ་སོགས་གང་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་དང་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་དང་། རྟོག་པ་དེ་ནས་གང་ཡང་མ་བླང་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་ Novelty ཞེས་རེད། སྤྱིར་ Novelty ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོག་དེ་སྤྱིར་གསར་པའི་མིང་ཡིན་རྩང་། དེ་ནི་གསར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པར་རྟོག་པ་དང་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྗོད། དེ་ནས་ Self-grounding ཞེས་པ་ནི་བརྒྱུད་རིམ་མེད་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད། བརྒྱུད་རིམ་ནི་དགེར་ན་ཆོས་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། བླ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་བརྒྱུད་དེ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྟ་འབྲི་ལྟ་བུ་དགེ་ཏན་ཀྱིས་དགེ་ལྡན་ལ་སློབ་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར། སོ་སོའི་མཇིང་པའི་སྟེང་སོ་སོ་ལངས་པ་མ་གཏོགས། ཤང་པ་གཞན་སའི་ས་ཆ་ཟྟོང་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ Self-grounding ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་གྲུབ་པའི་རྟེས་སུ་གདུས་ཡིན་ནའང་འཚོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་མ་གཏོགས་འཚོ་བ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་འཚོ་བ་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་མེད་ཅེ་ན། དེ་འདྲའི་སྟོན་མེད་གསར་གཏོད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འགན་བསྡུར་གྱི་བསམ་བློ་ཅམས་ཀྱི་བསམ་བློ་ཞིག་གི་དབང་གིས་ཡོང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཏམས་དང་འགན་བསྡུར་གྱི་བསམ་བློ་ཞིག་གཞི་རྩར་མེད་པར་ཡོང་གི་མེད་པར་བརྟེན། དེའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ཁྱ་འཚོ་བ་ཅན་ཞིག་ཆགས་རྒྱ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དེང་རབས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་གསུངས། སྤྱིར་བཏང་སྲོལ་རྒྱན་ནང་དུའང་གསར་གཏོད་ཅེས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེང་རབས་ནང་གསར་གཏོད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་བེད་སྤྱོད་མི་གཏོང་བར་གསར་བརྗེ་ཞེས་བརྗོད། གསར་བརྗེ་དང་གསར་གཏོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འབྲེད་དགོས་ཞེ་ན། གསར་བརྗེ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་མ་ཡོད་པ་དེ་བརྗེ་སོ་བརྒྱབ་རྒྱུ་དང་། དཔེར་ན་སྟོན་མ་སྟོད་ཐུང་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་ཐུང་གསར་པ་ཞིག་ཏོན་ན་སྟོད་ཐུང་དེ་གསར་དུ་གཏོད་པ་ཡིན་ནའང་གསར་དུ་བརྗེ་སོ་གང་ཡང་ཐེབས་མེད། གསར་གཏོད་ཅེས་པ་ནི་སྲོལ་རྒྱན་ནང་དུའང་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་བརྩི་བ་མ་གཏོགས། རྒྱོན་ཞིག་ལ་མི་བརྩི། དེར་བརྟེན་བཅོན་ཏྲོལ་གོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ནང་གསར་གཏོད་དེ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩིས་ཤིང་། སྲོལ་རྒྱན་ནང་ལག་ལེན་བསྟར་བའམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

རིམ་པ་ཡག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུར་གསར་གཏོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེང་རབས་ཀྱི་བཤད་སྒྲས་བྱེད་ན་སྟོན་མ་གང་ཡིན་བེད་སྤྱོད་མེད་པར་མ་བཟོས་ན་གསར་པ་དེའི་ཁྱོམ་རུ་ཐོབ་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོམ་རུ་འཐོབ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་གསར་བརྗེ་ཞེས་པའི་གནས་སྟངས་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རིད། དེས་ན་དེང་རབས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ན། སྟོན་མེད་གསར་བརྗེ། རང་ལ་རང་ཐེམས། འཚེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེད། འོན་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པར་ནི་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཞིང། དཔེར་ན་དཔལ་འབྱོར་དང། ཆབ་སྲིད། སྲྀ་ཚོགས། ཤེས་ཡོན་སོགས་ནང་གསར་བརྗེ་གང་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དམིགས་བསལ་ཁྱད་པར་མེད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཞིང། འདི་ནི་ཨ་རིའི་དེང་རེབས་དང། འདི་ནི་ཡོ་རོབ་ཀྱི་དེང་རབས། འདི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དེང་རབས་སོགས་བརྗོད་ཐབས་མེད། གལ་ཏེ་དང་པོའི་མཐོང་སྣང་ལ་ལྟན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ནའང། ཞིབ་ཚགས་པོས་བལྟས་ན་དོན་དུ་དེང་རབས་ཚང་མ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཅིག་པ་རེད་མ་གཏོགས། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། ཇི་ལྟར་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་ཚབ་སྲིད་དང་སྲྀ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབས་ཤེག་ལ་བརྟེན་ནས་མགོ་བཙུགས་ཀྱང། ད་ལྟ་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉེར་གཅིག་ནང་འདིའི་མཐའ་བསྟོམས་པ་དེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་རེད། ད་ལྟ་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་བབས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་པ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་སྟངས་ཤེག་གི་ཐོག་འགྲོ་བ་རེད། དེའི་དབང་གིས་ཚབ་སྲིད་དང། སྲྀ་ཚོགས། ཤེས་ཡོན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཤུགས་གཏོན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་སྲྀ་ཚོགས་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཚང་མའི་ཐོག་གོ་ལ་གཅིག་སྡུར་ (Globalization) དང། ཁྱོམ་རྩའི་རིང་ལུགས། (Market oriented economy) བཀ་མེད་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རིང་ལུགས་ (Consumerism) ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་དབང་བསྡུར་དང་བཏང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བལྟས་ན་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡོང་དགོས་པའི་

ཐོག་མའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ནང་ཚབ་སྒྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་མང་བ་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མར་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཤུ་གཞོག་དང་གཉའ་གཏོན་ལ་ངོ་ཆོལ་ཆེད་བྱུང་ཡང་། དཔལ་ཚང་མ་ དཔལ་འབྱོར་ཐོག་འགྲོ་བ་རེད། དཔལ་ནས་བརྩེས་པའི་ལོ་སྒམ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་གོང་དུ་དེང་ རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཐུག་ས་ནི་འཕྲལ་ ལས་ (Technology) རེད། ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་བྱེད་པའི་དབང་གིས་འཕྲལ་ལས་ཡར་ རྒྱས་བྱེད་པ་དང་། འཕྲལ་ལས་ཡར་རྒྱས་བྱེད་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་མི་ལ་དགོས་མཁོ་ ལས་ལྟག་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་སྟེན་པ་རེད། གནའ་སྔ་མོ་ལག་ པས་ལྟམ་བཟོ་མཁན་གྱི་ལྟམ་བཟོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཇི་ཙམ་མཁས་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་ལ་ ལྟམ་ཆ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་བཟོས་ཏེ། རང་གི་གྲོང་གསེབ་ནང་མི་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཡོད་ན་ དེ་དག་གི་དགོས་མཁའི་ལྟམ་རྣམས་ལོ་གཅིག་ལ་བཟོ་ཐུབ་ཙམ་རེད། སྐབས་དེར་ལྟམ་ གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འདེས་ལོ་ལྷ་འདང་གི་རེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། དེང་སང་ལོ་ལྷ་ཙམ་ འདང་བའི་ལྟམ་ཞིག་བཟོ་ན་དགོས་མེད་དུ་མཐོང་ཞིང་། ཟླ་ཤས་ནང་ལྟམ་གྱི་བཟོ་བལྟ་ དང་ཚོས་གཞི་འགྱུར་བ་དང་། གལ་ཏེ་ལྟམ་དེ་མ་རལ་ནའང་གཡུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ ལྟར་མ་བྱུང་ན་ལྟམ་གསར་བ་དེ་ལ་ཁྱོམ་རྩ་མི་ཐོབ། དེས་ན་མིའི་དགོས་མཁོ་ལས་ལྟག་ པའི་དཔལ་འབྱོར་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་འཕྲལ་ལས་དང་བཟོ་གླའི་རིང་ལུགས་ (Industrialization) ཀྱིས་སྤྱད་ཅིང་། བཟོ་གླའི་རིང་ལུགས་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ཏུ་ཙང་ འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་པ་རེད། འདས་མ་ཐག་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་ དང་། དེའི་སྟོན་གྱི་ལོ་བཞི་སྟོང་ནང་གི་འགྱུར་བ་གཉིས་བསྡུར་ན། འདས་མ་ཐག་པའི་ ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ནང་གི་འགྱུར་བ་དེ་ཏུ་ཙང་ཆུང་བ་དང་མང་བ་རེད། དེ་ནི་ཚན་རིག་གིས་ འཕྲལ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕྲལ་ལས་ཀྱིས་དགོས་མཁོ་ལས་ལྟག་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེད་ པའི་ནུས་པ་དེ་སྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། དེང་རབས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་མཁོ་ཚུགས་པ་ དང་མཉམ་དུ་བཟོ་ལས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་རྒྱའི་རིམ་པ་དེ་སྟེན་པ་རེད། སྐབས་དེར་གྲུབ་

འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོན་སོང་བས་མ་བྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་དེང་རབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མི་ལ་ཁེ་ཕན་དང་གྱོང་གྱན་གང་བྱུང་ཡོད་མེད་སྐོར་དེང་རབས་པ་ལ་བཤད་དུ་འཇུག་ན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རྩད། དེང་རབས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མི་བྱེད་མཁན་གྱིས་ལྟ་སྟངས་རྒྱང་དེ་ཐ་དད་རེད། དེ་ཡང་དེང་རབས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་ནང་འགྱུར་བ་གང་དང་གང་སོང་བ་དང། འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་ཕན་ཐོགས་དང་གནོད་སྐྱོན་གང་བྱུང་བ་གཟིགས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློ་ཆྱེས་དེང་རབས་ཀྱི་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་སྐབས་ཚོག་གཉིས་བེད་སྤྱོད་གནང་ཡོད། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཇི་འཕྲེན་ཡིན་ཡང། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས། ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང། དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བར་ཤ་སྟག་ལ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མ་དམིགས་པ་བཅས་གཉིས་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོས་བསྟོམས་བརྒྱབས་ནས་བཤད་ན། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྲོལ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བའི་འགྱུར་བ་དང། གསར་བརྗེ། ལྷོད་ཡང་མ་མཉམ་པ། གལ་ཆེ་ཆུང་ཙེ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རེད། དེ་ཚོའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་འགལ་ཤས་ཟུར་བཏོན་བྱས་ན། དོན་ཚན་ལྔའི་ནང་བསྡུ་ཐུབ།

དང་པོ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྟངས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་དེ་རེད། དེང་རབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བལྟས་པ་མ་གཏོགས། སེམས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་དང་སེམས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་གྱི་མེད། ད་ལྟའི་ཡར་རྒྱས་ (Development) ཞེས་པའི་ཚོག་ནང་གང་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རྒྱང་པ་རེད། དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐན་བ་སྤྲོད་པའི་གནས་སྟངས་བྱས་པ་ཡིན་ཙང། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་ཆུང་ཙེ་སྟངས་དང་དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེད།

གཉིས་པ་རང་གཞན་འདྲ་མཉམ་མེད་པ་དེ་རེད། ལར་ནས་འགྲོ་བ་མི་ནི་སྲོ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོག་ཆགས་ཤེག་རེད། སྲོ་ཚོགས་ནང་འདྲ་མཉམ་མེད་ན་སྲོ་ཚོགས་དེ་ཡག་པོ་གནས་མི་ཐུབ། དེས་ན་ཚང་མས་རང་གཞན་གཉིས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ངོ་བོར་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་སྲོ་ཚོགས་ཀྱི་འདྲ་མཉམ་དུ་ཡོང་། དེང་རབས་ཀྱི་སྲོ་ཚོགས་ཀྱི་དགལ་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཙོ་ཆེ་བ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་གཤེས་ཀ་ཞེག་ང་ཚོ་ལ་འཛིགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་གནས་སྟངས་གང་ཡིན་ཡང་འགྲན་བསྡུར་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ལས། འགྲན་བསྡུར་མེད་ན་གང་དུའང་མི་སྐྱེས་པའི་གྲྭད་པ་ཞིག་ཟློག་པ་དེ་རེད།། འགྲན་བསྡུར་ནི་རང་རྒྱལ་བ་དང་གཞན་པམ་རྒྱ་ལས། རང་པམ་པ་དང་གཞན་རྒྱལ་བའམ་རང་གཞན་གཉིས་མཉམ་དུ་རྒྱལ་བའི་འགྲན་བསྡུར་མེད། དེས་ན་མཚུངས་བསྡུར་དང་འགྲན་བསྡུར་སྟེ་ལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་གཉིས་མེད་ན་མི་དེ་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་དུ་བཙོ་མི་ཐུབ། མི་དེ་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་དུ་བཙོ་བ་ལ་མི་དེའི་བསམ་བློའི་ནང་འདོད་རྣམས་དེ་སྟེ་ལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་རྣམས་སྟེ་ལ་བའི་ལག་ཆ་ཡག་ཤོས་དེ་མཚུངས་བསྡུར་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དགེར་ན་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མཆོས་ལ་སྣུམ་འཁོར་གཉིས་འདུག །ང་ཚོ་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་འདུག་བསམས་པའི་མཚུངས་བསྡུར་བྱེད་པ་དང་།། མཚུངས་བསྡུར་དེའི་དབང་གིས་འགྲན་བསྡུར་དང་། འགྲན་བསྡུར་གྱི་དབང་གིས་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཐོག་བབས་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་མེད་མ་བལྟས་པར་མི་གཞན་ལ་བལྟས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་དང་གཞན་གཉིས་གལ་གནད་ཆེ་ཚུང་ཙི་སྟངས་དེ་མགོ་མཇུག་ལོག་པ་རེད།

གསུམ་པ་ནི་སྲོ་དང་སྐྱེར་གཉིས་མི་མཉམ་པ་དེ་རེད། སྔོལ་རྒྱུན་ནང་སྲོ་པ་དེ་གལ་ཆེ་བ་རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེར་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་སྐྱེར་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གཉིས་ཁྱིམས་དང་སྲོ་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་ནང་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤེག་རེད།

བཞི་པ་ནི་མཐུན་འབྲེལ་དང་འགྲན་བསྡུར་གཉིས་གོ་ལྡོག་པ་དེ་རེད། སྔོལ་རྒྱུན་

ནང་མཉམ་རྩེ་དང་མཐུན་འབྲེལ་ལ་གལ་ཆེ་བརྟེས་ཏེ་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་དང། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་ཚབ་ཏུ་འགྲན་བསྡུར་སྟེབས་ཡོད། མཐུན་འབྲེལ་དང་འགྲན་བསྡུར་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེང་རབས་ཀྱི་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བགྱང་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་ནང་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱང་ (Loneliness) གཅིག་རེད།

ལྷ་པ་ནི་ལས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་གཉིས་གོ་ལྟོག་པ་དེ་རེད། གནའ་བོའི་སྲོལ་རྒྱུན་ནང་ལས་འགན་མ་གཏོགས་ཐོབ་ཐང་གི་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་བཟོ་བའི་དོན་མིན། གལ་ཏེ་ལས་འགན་བསྒྲུབ་ན་ཐོབ་ཐང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་བ་རེད། ལས་འགན་ནི་རྒྱུ་དང་། ཐོབ་ཐང་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་རེད། ད་ལྟ་ནི་ཐོབ་ཐང་རྒྱང་པ་མ་གཏོགས། ལས་འགན་གྱི་སྐད་ཆ་མི་བཤད་པར་བརྟེན། རྒྱ་ཏུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྡལ་བཤེག་ལ་སོང་བ་རེད། ང་ཚོ་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་ལ་མཚོན་ན། འདས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་ཐྱངས་རིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྡལ་བཤེག་ལ་སོང་ཞེས་སྐད་བརྒྱབས་ཀྱང། ཉན་མཁན་སུའང་མེད་ལ། རོགས་པ་བྱེད་མཁན་ཡང་མེད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྟན་རྣམ་སུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྡལ་བཤེག་མང་དུ་སོང་ཞིང། ཉམས་ཞིབ་པ་ཞིག་གི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་བྱུབ་འབྲས་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྟན་རྣམ་རྩེ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བརྡལ་བཤེག་དེ་བརྒྱ་ཆ་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་གྲངས་ཤིག་འཕར་ཚུལ་ཞིབ་པ་བཤད་འདུག །དེས་ན་དེ་ཚོ་དེང་རབས་ཀྱི་བསམ་བློའི་གཞི་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཚུལ་གལ་གནད་ཆེ་ཆུང་རྣོ་སྦྱངས་དང་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་འགྱུར་བ་ལས་ད་ལྟ་གང་བྱུང་བ་དེ་རེད།

མཐའ་མ་ཕན་གཞོད་སྐོར་དེ་རེད། དེ་ནི་སོ་སོས་ཞིབ་འཇུག་གིས་ཐག་གཅད་རྒྱུ་རེད།ཁ ད་ལྟ་ངས་བཀ་མེད་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཁོམ་རྩལ་དབལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཐོག་འགྱུར་བ་གང་ཕྱིན་པ་དེའི་ཐོག་གཙོ་འདོན་གྱིས་

བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་དང་སེམས་དང། རང་དང་གཞན། གྱི་དང་སྐེར། མཉམ་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བསྡུར། ལས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་བཅས་ཀྱི་གནས་བབས་སྐོར་རེད། དེ་ལས་གཞན་པ་ད་དུང་ང་ཚོས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་མི་འདི་བདེ་དོན་ཐོག་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བཟོ་ལས་ཅན་དུ་བསྒྲུར་བའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིའི་ཐོག་ཡོད་པའི་འཐོན་ཁུངས་ཆ་ཚང་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པའམ་དགོས་མཁོ་ལས་བརྒལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚ་རྡོད་འཚར་བ་སོགས་ལས་ནད་ན་ཚ་དང་འབྱུང་བའི་འཇིག་པ་སོགས་ཡོང་ཞིང་། དེ་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོར་མ་སོང་བར་འཐུང་ཆུའི་དཀའ་ངལ་དང་དབུགས་རྒྱས་རྒྱུའི་ཆུང་གཙང་མའི་དཀའ་ངལ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེང་སང་དེ་ལྷི་ (Delhi) དང་བེ་ཇིང་ (Beijing) སོགས་སུ་དབུགས་རྒྱས་པའི་ཆུང་གཙང་མ་མེད་པ་ལས་སློབ་གྲྭ་སྐོ་བརྒྱབས་དགོས་པ་སོགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

ད་ལྟ་ཡོད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ཚད་ཡོད་ཀ་སྟག་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་ཚད་མེད་པ་གཏོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ཁཀཁས་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་། ཁཀཁས་ལོ་བཞི་བཅུའི་ནང་རྗོགས་རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་ད་ལྟ་ནས་བཅིས་པའི་ལོ་བརྒྱའམ་ཉིས་བརྒྱའི་རྗེས་སུ་ད་ལྟ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོ་སྡུམ་དང་ས་སྡུམ་རྣོ་སོལ་སོགས་རྫོགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཚན་རིག་བསྟན་ཞིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཚོའི་ཚབ་རྣམས་ཞེས་ཀྱི་མེད། དེས་ན་པན་གཤོད་གང་ཡོང་མིན་ནི་སོ་སོའི་ཉམས་ཐོངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་བལྟ་རྒྱུ་རེད།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྲོལ་རྒྱུན་ཞེས་པའི་གནས་སྟངས་ལ་གཟིགས་དགོས། མི་མང་པོའི་བསམ་བློར་སྲོལ་རྒྱུན་ཞེ་ན་གནའ་སྔ་མོ་ནས་གོམས་གཤིས་ལ་འཛིགས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱང་། དེ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མ་རེད། སྲོལ་རྒྱུན་དང་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་གཉིས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས། ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་ནའང་སྲོལ་རྒྱུན་མིན་པ་མང་པོ་རེད། སྲོལ་རྒྱུན་ལ་ཞིན་སྐད་དུ་ Tradition

ཞེས་པ་དེ་ཐོག་མར་ལེ་ཏིན་ (Latin) ནང་ Traditio ཞེས་པ་ནས་བྱུང་ཞིང། དེའི་གོ་དོན་ནི་ཕེན་སྐད་དུ་ Transmit ཞེས་གཏེག་ནས་གཏེག་ལ་སྤྲད་པ་དང། ཡང་དེའི་གོ་དོན་གཞན་ཞིག་ནི་ཕེན་སྐད་དུ་ Transfer ཞེས་ཅ་ལག་ལྟ་བུ་གཏེག་ལ་དབང་བ་དེ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཞན་ཞིག་ལ་ཆོས་སྤྲད་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ Tradition དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང། སྨོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨེ་ཀེ་སར་ཀ་ (Prof. A. K. Saran) གྱིས་ཨཱ་ནན་ཏ་ཀུ་མཱ་ར་སྭ་མི་ (Ananda Coomaraswamy) གས་ཀྱང་ཚུལ་ལྟར་སྲོལ་རྒྱུན་ལ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་གས་ཤད་ཡིན། དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལས་བྱུང་བཞམ་ཡང་དག་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་ནང་པའི་གས་ཤད་ལ་ཆུ་མགོ་གཅས་ལ་ཐུག་པ་བཞིན་ཆོས་མགོ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་པ་དགོས་ཞེས་པ་དང་གཏེག་པ་རེད། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་བསྟུན་ནས་དེས་གས་ཤད་པའི་ཆོས་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པ་བཞིན་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དེའང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་དང། ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཚད་པ་དེ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་སོའི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་བར་དུ་མ་ཚད་པར་བྱུང་ཞིང། ཕྱོགས་རྒྱུན་ལའང་བར་མ་ཚད་པར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལུང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་བར་མ་ཚད་དུ་ཡོད། རྒྱུན་ཞེས་པའི་ཚོག་དེ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཚོག་གི་འགྲེལ་བཤད་དང་མཚུངས་ཤིང་། རྒྱུད་ལ་འགྲེལ་བཤད་འགའ་ཡོད་པ་ལས་གཏེག་ནི་གཏེག་ནས་གཏེག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལ་གོ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་དེ་རེད། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད། གང་ལྟར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དགྱོད་སྐབས་མི་འཐད་པའམ་འགལ་འདུ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། དེང་སང་བཤད་སྒྲུབ་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་ཞེས་པ་དེ་གོ་ཁག་པོ་ཡོད་ན། ཕེན་སྐད་དུ་ Verifiable by rationality and common sense ཞེས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་

ཡོད།། གང་ལྟར་ཡིན་པ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་མིན་པ་དབྱེ་བ་བྱེ་ནས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། ང་ཚོ་མཚན་ཉིད་བས་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་རིགས་བས་གཞོད་པ་མི་འབབ་ཅས་པ་དེ་རེད། དེ་གསུམ་ཚང་ན་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་མིན་གནའ་སྔ་མོ་ནས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་ནང་གོམས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཀྱང་ཡོང་ཚོག །དེ་དག་ཆ་ཚང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མི་དགོས། དཔེར་ན་རྒྱུད་གླ་སྟོད་སྨད་ལ་མཚོན་ན། འགྲེལ་པ་བཞི་སྦྱགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ནམས་སྲོལ་རྒྱུན་རེད། དེ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་རིགས་པས་གཏོད་པ་མི་འབབ་པ་རེད། དེ་ནས་བླ་མ་རྒྱུད་པ་ཚོས་ཞལ་ཆས་ཆེ་ཆུང་འདི་ཙམ་བསྟམ་དགོས་པ་དང་། ན་བཟའ་མཚོད་སྟངས་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྲིམས་རེད་ལ། དེ་ནི་བླ་མ་རྒྱུད་པ་ཚོའི་གོམས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པ་ལས་སྲོལ་རྒྱུན་མིན། སྲོལ་རྒྱུན་ཞེས་པ་ལ་ལེགས་སྦྱར་དང་ཏིན་ཤིང་དུ་པར་ཕྱིན་ཞེས་པ་དེ་སྟབས་བདེ་བ་ཡོད། པར་མ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པའམ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། པཏྲ་ཞེས་པ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའམ་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ཟེར། གང་ལྟར་འབྱུང་ཁུངས་ཡང་དག་པའམ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སྲོལ་རྒྱུན་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་སྲོལ་རྒྱུན་དང་སྲོལ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་ལ་དབྱེ་བ་མ་བྱེ་ན། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་ནང་སྣང་དགོས་པ་དང་དགག་བྱ་བྱེད་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ནང་རིགས་ཀྱི་མཆོག་དམན་བཙུ་རྒྱ་དང་། རིགས་ཁམས་ལ་རེག་ཏུ་མི་རྩད་བར་བཙུ་བ། རིགས་དམན་པས་འཆང་བའི་ཟས་དེ་རིགས་མཐོ་བས་མི་ཟ་བ་སོགས་སྲོལ་རྒྱུན་མིན་རྩད། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་ནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ནི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པ། འཇུ་མཉམ་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ།། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བཙུ་གཏུང་མེད་པ་བཅས་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་དེ་འཛིགས་པའི་གོམས་གཤིས་ཤེག་ཡིན་ནའང་འདོར་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

གང་ལྟར་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལས་བྱུང་བ་དང། བརྒྱད་པ་བར་མ་ཚད་པ། རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འབབ་པ་བཅས་གསུམ་མ་ཚང་ན་རྒྱུན་རིང་ནས་གོམས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་སྲོལ་རྒྱུན་ནང་མ་བཏོ་བ་ཡིན།

སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་ལས་ནི་ཕྱིའི་ཡར་རྒྱས་དེ་ནང་གི་ཡར་རྒྱས་ལ་རག་ལས་ཤིང། ནང་སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་མ་ཕྱིན་ན་ཕྱིའི་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བཉམ་མངོན་འདོད་སྒྲུན་མི་ནུས་པ་དང། ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ལས་སེམས་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་དང། རང་དང་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ། མཐུན་ལམ་དང་འགྲན་བསྡུར་གཉིས་ལས་མཐུན་ལམ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ། ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན་གཉིས་ལས་ལས་འགན་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ནི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་ལས་སམ་བསླབ་བྱ་བློང་རྒྱ་དེ་རེད། ད་དུས་ཚོད་ཆ་ནས་འདིར་འཛིན་རྒྱ་ཡིན།

དྲི་བ་དྲིས་ལན།

དྲི་བ། ད་ལྟ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་པ་ནི་ཨེན་ཡུལ་ཡོ་རོབ་མཁན་འབྲེལ་ནས་ཐོན་པ་དང། ཨ་རིའི་མི་མང་གིས་ཏོ་ནལ་ཏ་རམ་ལ་འོས་བློག་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་འཛོམ་གྲྭ་ཁག་ཕྱོགས་དེ་འཐོར་ཞིག་ལ་འགྲོ་ཁེན་མཐོང་བས། རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་ཚུལ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། ངས་ཨ་རིའི་མི་ཞིག་ལ་ཁོར་ཡུག་གི་སྐོར་ལ་ང་ཚོས་གཅིག་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་ཏ་ཅང་ཇ་དྲག་ཆགས་ས་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར། ཁོང་གིས་ང་ཚོའི་མི་ཆེའི་ནང་དཀའ་འཚལ་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་ཏ་ཅང་སྙབས་བདེ་པོས་གསུངས་སོང། གང་ལྟར་སོ་སོའི་མི་ཆེའི་ནང་མ་བྱུང་ན་གཞན་དུ་བྱུང་ནའང་འགྲེགས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དམལ་ཡོན་ནང་སྦོད་མཁན་གྱི་བསམ་བློ་གཏོང་སྙངས་རེད།

མ་འོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གཏན་ཁེག་ལ་འགྲོ་མེན་ནི་སུས་ཀྱང་ཚོད་མི་ཐུག ।དཔོན་

ཡོད་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འདྲ་བ་འགྲོ་ཞིང་། སྤྱི་ས་ནས་བཤད་ནུ། འཚེ་བ་ཕྱོགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། འཚེ་བ་ནི་ཁྲོམ་རྩའི་ཅ་ལག་ཅིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང། མཚོན་ཆ་བཟོ་མཁན་གྱི་བཟོ་གྲ་དེ་ཚོར་ཇི་ཙམ་དམག་འཁྱུག་དང་འཚེ་བ་འཇིགས་སྐྱལ་རིང་ལུགས་སོགས་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་ཚོའི་ཁྲོམ་རྩ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། དེར་བརྟེན་སོ་སོའི་ཁྲོམ་རྩ་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་འཚེ་བ་མང་དུ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ང་ཚོས་ད་ལྟ་མཐོང་བཞིན་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། འབྲུང་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་སྲོག་ལ་དབང་བ་ཡིན་བས་མ་གྱི་ཡོད། སྤ་མོ་བོད་ལ་ཆུ་ཏེས་ནས་བཏུང་ཞེས་པ་དེ་རྣ་བར་གོ་མ་ཐུང་བ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་ཆུ་གཙང་མ་ཞིག་འཐུང་འདོད་ན་ཏེ་རྒྱ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ནས་དབུགས་རྟོག་པའི་ཆུང་གཙང་མ་ཞིག་ཀྱང་ཏེས་ནས་མཉམ་འཕྲེར་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ཅི་པོར་སྐེས་ཟིན། ཅི་སྟོན་བདུན་ཕྲག་ཁཡས་སྟོན་དུ་དཔྱི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན་མཐོང་བཞིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དབུལ་ལྷག་བར་གྱི་རྒྱང་ཐག་དེའང་ཇི་མཐོང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། ཕྱི་རོ་ཁ་ལྟེའི་དབལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཏ་ཙང་ཚོད་མ་ཕེག་པ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧།༢༠༠༨ ལ་དབལ་འབྱོར་ཉམས་རྒྱད་ཆེན་པོ་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་རེད། སྒར་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༧༧།༢༠༧༨ ལ་དབལ་འབྱོར་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཞིན་ཡོད་ཚུལ་བཤད་བཞིན་པ་རེད། གང་ལྟར་དེས་བརྟན་རྟེད་པ་ཞིག་མེད། དེ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་རྒྱའི་ཚོས་ཀྱང་དེང་སྐབས་ཚོས་ཀྱི་མིང་དང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མི་ཕྱི་ཚོགས་ནང་འཐབ་རྩོད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཟླུན་ཀ་དེ་ཚོར་བལྟས་ན་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་ཚོགས་དེ་ཁ་ཐོར་དགུ་ཐོར་འགྲོ་རྒྱ་དང་། དཀའ་ལས་ཁག་པོའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཏུ་ལམ་ཡོང་རེས་པ་རེད།

ཕྱོགས་གཞན་ནས་འདས་པའི་ལོ་ ༥༠།༨༠ ནང་འཇིག་རྟེན་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་གོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚོས་ལུགས་ཁག་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་མང་དུ་སོང་བ་རེད། ལགས་ལས་ལགས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་ལམ་ཡོང་རེས་པ་རེད།

འདིའི་མགོ་ཁྲིད་མཁན་གྱིས་ཅན་གྱི་ཚན་རིག་པ་མང་པོས་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་ནང་པའི་ལྷ་གྲུབ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་དེའང་ད་ལྟ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་གོ་སྒྲིགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ཐུབ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་ནང་དེང་རབས་ཀྱི་ཞན་ཆ་རྣམས་མཐོང་ནས་སྲོལ་རྒྱུན་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་དང། ཁོང་ཁྲོའི་ཚབ་ཏུ་གཞན་ཕན་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་བློ་སྦྱང་དགོས་པའི་བསམ་བློ་ཡོད་མཁན་དང། སྐད་ཆ་བཅཱད་མཁན། ལས་འགྱུལ་ཙོམ་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོང་ཐུས་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ཚོ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་དང་ནུས་པ་ཐོན་པོ་ཞིག་མེད། དེར་བརྟེན་བཟང་པོའི་རྒྱུ་དང་ངན་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཤེས་གསལ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་མ་གཏོགས། བཟང་པོགས་སུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་མཐུན་རྒྱན་ཡང་ཐུན་བུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ངན་པོགས་སུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྒྱན་དེ་ཏ་ཙང་ཤེས་གསལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང། བཟང་པོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་གང་སར་ཡོང་བ་དེས་གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོ་རེ་བ་མ་བརླག་པར་བསྟད་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག །

གོ་གས་གཞན་ཞིག་ནས་བརྩི་ན་སྤྱིར་བཏང་ནས་སྟེགས་མའི་དུས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ད་ལྟ་ང་ཚོས་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ཚོ་ལོ་སྟོང་ཐུག་མང་པོའི་སྔོན་ནས་སྟེགས་མ་ཡིན་བདོ་བའི་དུས་ལ་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཡོང་རྒྱུ་ལུང་ཚད་མའི་ནང་ཡོད་ཅིང། དེའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ནའང་ད་ལྟ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཆ་ཚང་རྫ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཚོད་ཙམ་ལ་ཆེར་སྟེབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་འོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ཕོ་སྒྲུར་མཁན་གྱི་ད་ལྟའི་མི་རབས་དེའི་ལག་པའི་ནང་དུ་ཚང་མ་ཡོད་བསྟད་པ་ཞིག་རེད། མི་རབས་དེས་བཟང་ངན་གྱི་ཐོག་གཉིས་ཀ་མཐོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ཉེན་ཁ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་རེ་ངོ་རེས་ས་སོ་སོའི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་དེ་ཡག་པོ་བསྒྲུབ་ཐུབ་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཚོད་དཔག་བྱེད་དཀའ་བའི་བཟང་ཐོག་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་འདྲའང་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། ས་མས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང། གནས་

སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་འཕྲལ་རྒྱུན། མི་རིགས་མང་པོས་རང་གི་ལས་འགན་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་འབད་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་འཛིན་མས་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོས་མཐོང་བཞིན་པའི་གདོང་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གླན་ཀ་འམ་དཀའ་ངོན་ཀ་ཅོ་ལའང་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ། ཕྱིར་འཁོར་བའི་གནས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛིག་གི་སྒོ་ནས་མ་འོངས་པར་དུས་ཚོད་བཟང་པོ་ཤར་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། དེའི་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་གང་བྱེད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སོ་སོའི་འབྲུང་འགྲུར་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་ངོས་ལ་འཁྲིད་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ད་ལྟ་ནས་གང་བྱེད་རྒྱུ་འདུག། གང་ན་ས་འདིའི་ཐོག་ནས་གང་བྱེད་རྒྱུ་འདུག་གཟིགས་དགོས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་ཡོངས་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་ཞེས་པ་དེ་ཅ་ཅང་ཆེན་པོ་ང་ཚོས་སྒྲུབ་མི་ཀུས་པ་ཞིག་གསུང་གི་མེད། སོ་སོའི་བསམ་བློའི་འཁྱེར་ཕྱོགས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར། ངག་གི་སྒྲ་བཟློད་བཅང་མ་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ལ་བསྒྲུར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཐུབ་ན་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བཟོ་ཐུབ། ད་ཚོགས་ཁེངས་འདིའི་དུས་ཚོད་ཕྲོགས་སོང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།། ཞེས་གསུངས།། །།

(༢༠༧༨ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥ ནས་ ༢༦ བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་སེར་བྱེས་འབྲེང་རིམ་སྒྲོན་གྲྭར་གསུང་བཤད་ཁག་བཞི་གནང་བ་ལས་དང་པོ་སྟོལ་རྒྱུན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་། ཁྱད་པར། བྱེད་ལས། པན་གཏོད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཡིན།)

༷ ས་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ཡུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་དང།
དམིགས་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་སྲིད་
ཡོངས་ལ་དགེ་སྦྱོར།
(༡༩༧༨ ཟླ་བ་ ༧༧ ཚེས་ ༢༨)

ཀཱ།། ཁ་སང་སྦོལ་རྒྱན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། ཁྱད་པར། བྱེད་ལས། ཕན་གཏོད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གོ་བསྡུར་ཞུས་པ་རེད། ཐོག་མར་འཚར་གཞི་སྒྲིག་སྐབས་ནས་ངས་བརྗོད་གཞི་དེ་ཚོའི་ཐོག་གཏན་སའི་སྟོན་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་གཏམ་བཤད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཅ་ཅང་གི་འབྲེལ་ཚགས་པ་ཞིག་མཐོང་མ་སོང། ཡིན་ནའང་སྟོན་གྲྭའི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པོ་ཚོས་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གཟིགས་ནས་རེས་བར་དུ་འདིའི་ཐོག་བཤད་དགོས་ཞེས་ཕྱུ་ཚུགས་གནང་བ་ཡིན་ཅང། མཐའ་མར་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། ང་ལྟ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་གཞི་དེ་ཚོའི་ཐོག་ཚྱོད་གཞིས་ནང་ཡན་ལག་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཞུ་ཐུབ་ཐབས་ཁག་པོ་རེད། ནས་རྒྱུན་ང་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་གཞན་ནང་དང། ལྷག་བར་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྟེ་ཚན་ནང་དེ་ཚོའི་ཐོག་བཤད་སྐབས་ཆ་བའི་སྨོས་གཞི་ཉན་མཁན་ཚོས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ཤག་གིས་དོན་གནད་ཟུར་བཅད་ཅིག་གི་ཐོག་བསྡོ་བྱེད་ཚོག་དང་། ཆ་བའི་རྒྱབ་ལྟོགས་ཚང་མར་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་བརྗེ་བ་རེད། ང་ལྟ་འདིར་གཏན་སའི་སྟོན་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་བློ་གོས་ལྟན་པ་རེ་ཟུང་གིས་རྒྱབ་ལྟོངས་མཁྱེན་པ་ལས། ང་ལྟ་ང་ཚོས་བཤད་རྒྱའི་བརྗོད་བྱ་དེ་ཚོ་རྒྱུན་ལྟན་སྟོན་སྟོང་གནང་རྒྱ་དང། བསྡོ་བྱེང་གནང་

རྒྱུའི་སྨོན་ཚན་ནང་མ་ཚུད་པ་ཡིན་སྟབས། གཅིག་བྱས་ན་ངས་མདོར་བསྡུས་ཞུས་པ་
དེས་གནས་ཆུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་མཁྱེན་ཏེ་གསུང་མ་ཐུབ་པའང་ཡོང་སྲིད། དེར་
བཏེན་ད་ལྟ་ངས་ཞུས་པ་རྣམས་ས་བོན་ལྟ་བུར་ཚ་བཞག་ནས། གལ་སྲིད་ཐུགས་སྟང་
དང་དོན་གཉེར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཚ་ཁག་ལ་གཟིགས་པའམ་བྱ་རྒྱའི་
ནང་དུ་བལྟས་པ། ཡང་ན་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་མི་སྟ་དང་གོ་བསྡུར་གནང་རྒྱུ་རེད།

སྤྱི་བཏང་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་བརྗོད་གཞི་འདི་ཚོའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་
སྨོན་སྨོང་བྱས་ནས་ཁྱད་མཁས་པ་ཆགས་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་གཟུང་གི་མེད།
འོན་ཀྱང་འདི་ཚོའི་རིགས་དེ་ད་ལྟའི་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་
གནད་དོན་དང་། ལྟག་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་ནང་ཚ་ཚ་ཉུར་ཉུར་གྱི་ཐོག་
ནས་བགྲོ་གྲེང་གི་གྲེང་གཞི་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཙམ་མ་ཟད། ཕྱོགས་གཅིག་དེ་འཇིག་
རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་དབལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཤུགས་གཅིག་བསྡུས་བྱེད་རྒྱའི་
རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་མཁན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང། ཕྱོགས་གཞན་དེ་རྒྱ་མཚན་དང་
རིགས་བའི་ཐོག་ནས་གནས་ཆུལ་དེ་དག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་བཤད་མཁན་རྣམས་
ཆབ་སྲིད་དང་དབལ་འབྱོར་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་འགལ་ཟླ་མ་གཏོགས་རྒྱབ་སྟོར་མེད་
མཁན་ཅི་སྟག་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྒྱབ་ཟོར་རེ་ནས་ལོ་རེར་མང་དུ་འགྲོ་
སྲུས་རེད། དེས་ན་མ་འོངས་བར་སྤྱི་ཚོགས་དང། ཕྱི་དོན་དབང་འཇོན་པ། ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་མགོ་ཁྲིད་རྣམས་མཐའ་མའི་མདུད་ལ་རྒྱལ་ཁ་དེ་མང་ཚོགས་དང་དྲང་བདེན་ལ་འཚོབ
དགོས་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཏོག་སྟེ་བལྟས་པའི་སྐབས་སུ
ནུས་པ་ཆུང་ཆུང་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང། ཡིན་ནའང་བསམ་ཚུལ་དང་ལྟ་གྲུབ། དེའི་རྒྱབ་ལྟོངས
ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ནུས་པ་ཆུང་ཆུང་མ་རེད། དེ་ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ
དང་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བཏེན་པ་ཞིག་རེད། ལྟག་པར་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་རང་བྱུང
གཤིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ལས། འགྲོ་བ་མི་དེ་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ

ཆ་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་མེད། དེས་ན་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁཤས་སམ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རྒྱང་ནང་ཏན་ཏན་འཇིག་རྟེན་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འགྲོ་མི་སྲིད་པ་མིན། དཔལ་འཁོར་ངཚོའི་ལུ་གྲུབ་དང་བསམ་ཚུལ་གྱི་ས་བོན་མ་བརླགས་པར་ཉར་དགོས་པ་དང་། ལུག་པར་དུ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དེ་མི་རབས་གསར་པ་ཚོར་ཅིས་སྦྱོང་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་འདི་ཚོ་ཐུན་བུ་གཏན་སལེ་སློབ་ཁ་གི་ན་གཞོན་ཚོས་མ་མཁྱེན་ན་མི་འགྲིགས་པའི་གནས་སྟངས་ཤེག་མེད་ནའང་། མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་འགྲོ་བའི་གོ་སྐབས་ཏན་ཏན་ཡོད་རེད།

སྒྲིར་བཏང་ང་ཚོ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཐོག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གཙོ་བོར་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་དང་། ལུག་པར་དུ་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་གཙོ་བོར་གཟུང་བ་ཡིན་ན་གྱང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་གā་འཚོལ་བ་ལུ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ནས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཥ་ཎ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོང་བར་ཤེས་བྱའི་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རིམ་པས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་རེད། ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པའི།། དཔེས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།། ཞེས་ང་ཚོའི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅིག་དང་། ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲ་འགྲོ་སྒྲི་དང་། ལུག་པར་དུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གནས་བབ་ནི་མི་རིགས་དང་ལེགས་བྱང་རྒྱལ་བསྟན་ཚབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་ཆགས་འཇིག་གི་སོ་མཚ�་ཐུ་སྟེབས་པའི་གོ་སྐབས་འདི་ལ་ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ན་གཞོན་

ཚོ་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བོད་པ་མིན་ནའང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ལེགས་བྱང་དང་སྐད་ཡིག་ངོས་ནས་བོད་པ་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཉིམྲལཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དང་ཆེན་པོ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་མི་ལ་སོགས་པ་ཚང་མར་འཛིག་རྟེན་སྲོ་ཡོངས་ལ་འཕྲི་བའི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་སྣྲོན་པའི་བརྒྱུད་ལམ་དེ་སོ་སོའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་དེའི་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱོན་དགོས་པ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལས་འགན་དེ་བོད་པ་རྒྱང་པར་ཁེ་བཟང་འཕོག་རྒྱུ་དང་། བོད་པ་མིན་པ་ལ་ཁེ་བཟང་མི་ཕོག་པའི་གནས་སྟངས་དེ་བཤད་ཀྱི་མེད། ཇ་ལམ་ཚང་མས་སྟ་ཏོ་སྐུ་བཞེངས་གནང་མ་ཐག་མ་གྱུར་ནས་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཕྲིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕོག་པར་བྱ་ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ལའང་དེ་རང་དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་བསྐྱབ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་རང་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློ་ཌོ་ཆེས་བའི་ཟླ་ལམ་གྱི་རྒྱ་གར་ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་དེའི་ལེའུ་དང་པོའི་ནང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞལས་འདེགས་ཤུ་དགོས་པའི་བ་ཏེས་ལན་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་ང་རང་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྒྲོ་ཡོངས་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཞལས་འདེགས་ཤུ་བ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་རྒྱང་པ་ལ་ཟུང་དུ་ཞལས་འདེགས་ཤུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གা་རེ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྒྲོ་ཡོངས་ལ་ཞལས་འདེགས་ཤུ་བའི་བརྒྱུད་ལམ་ཁོང་གིས་བསྟན་ཐུབ་པ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་དེ་རེད། དེར་བཅེན་དམིགས་ཡུལ་འགྲོ་བ་སྒྲོ་ཡོངས་ལ་དམིགས་ནས་བརྒྱུད་ལམ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཕེན་སྐད་དུ་གཏམ་དགེར། Think globally, act locally ཞེས་བསམ་བློ་དེ་གོ་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་

ཀྱི་ཐོག་ལ་གཏང་དགོས་པ་དང་། ལས་ཀ་དེ་ས་གནས་ནས་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་རེད།། ང་ཚོས་གོ་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་བསྟན་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ས་གནས་ནས་བྱས་པའི་ལས་དོན་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཟུང་དགོས། མདན་མོཧན་མལ་ལིཡ་(Madan Mohan Malviya) མཚོག་གིས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཤིག་གསུངས་ཡོད། ཁོང་གིས་མི་ཚོས་ང་ལ་ཁྱེད་རང་རྒྱ་གར་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཁལ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་དུས། ང་འཇིག་རྟེན་སྒྲོ་ཡོངས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཁལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཙང་རྒྱ་གར་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཁལ་མ་བྱས་རང་བྱས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་བརྒྱུད་ནས་མ་གཏོགས་བྱེད་ཐབས་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད།

༢གོང་ས་༢སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་གསུམ་མམ་བཞི་གསལ་བཤད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འགྲོ་བ་མི་སྒྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དང་། དེ་ནས་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཚོས་ལུགས་སྒྲོའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ཐུགས་འགན། དེ་རྗེས་བོད་མིའི་དབུ་ཁྲིད་དང་བོད་དང་ལས་དང་སློན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་དོན་གསལ་ཐབས་དང་བོད་མིའི་སྒྲོ་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་བཅས་རིམ་པས་གསུངས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ཡང་། དེང་རབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོད་ཚུལ་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན། ང་ཚོ་ད་ལྟ་གཉན་འཕྲང་ཅན་གྱི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་སྒྲོ་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་རེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་འགག་མེད་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལས་འགན་གྱི་ཆ་ནས་རེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཡོད་པ་ཡོང་སྲིད། བྱས་ཙང་འདིར་སློབ་གྲྭའི་མཛད་གཅོ་རྣམ་པས་བང་བསྒྲིགས་པའི་དོན་ཚན་ཚང་མ་ང་ཚོའི་སྒྲོ་ཚོགས་དང་ང་ཚོའི་དཀའ་རྙེག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་ཤཱཀ་སྟག་རེད། དེར་བརྟེན་བགྲོ་གླེང་དེ་ཞུ་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོུང་གཉིས་རེའི་ནང་བརྗེད་གཞི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཞུ་ཐུབ་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཆོ་

ལྷན་རྣམ་དགྱོད་ཅན་ལ་བྱོགས་ཅམ་ཞིག །ཅེས་རྣམ་དགྱོད་ཅན་གྱི་ཉན་པ་པོ་ལ་མགོ་སྟོས་ཅམ་དང་ཕྱོགས་ཅམ་བསྟན་ན་རྒྱས་སྟོས་དེ་སོ་སོས་མཉན་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

ཁ་སང་ང་ཚོས་དེང་རབས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་དབར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་གོ་བསྟར་གནང་བ་རེད། ད་རེས་གོ་ལ་གཅིག་སྟུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་དང་། དམིགས་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་སྲིད་ཡོངས་ལ་དགེ་སྦྱོན་ཇི་ཡོང་སྐོར་བཤད་རྒྱུ་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྟུར་རིང་ལུགས་ཞེས་བ་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་ཆཤས་སམ། ཡང་ན་དེང་རབས་ཀྱི་སྲིད་ཚོགས་དབལ་ཡོན་གྱི་དངོས་འབྲས་རེད། དེ་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་སྲིད་ཚོགས་དབལ་ཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐང་ཀར་བྱང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གི་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་འཐུལ་ཕུགས་རྒྱུང་གསུམ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གསུང་མཁན་ཏ་ཅང་མང་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དེ་གা་རང་ལ་ཚ་བཞག་ནས་ཡིད་ཆེས་བློ་གཏད་བྱས་ནས་བསྟད་མཁན་ཡང་དེ་ལས་མང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་གོ་ལ་གཅིག་སྟུར་གྱི་རིང་ལུགས་དེ་བཀག་ཕྱུར་གྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། བཀག་ཕྱུར་གྱི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཕྱུག། འབྱུང་བའི་འཇིག་པ་དང་དམག་ཆེན་སོགས་བྱུང་ན་ཚྱོད་ཁ་ཤས་ནང་འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ལྟོག་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་གནས་བབ་མེད་པ་ཙ་བ་ནས་མ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་མེད་པར་སྲིན་བཏང་འགྲོ་བ་མིའི་རྣམ་དབྱོད་དང་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཐོག་ནས་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཕྱུག་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་དུ་འབྱུང་འགྱུར་གོ་ ༨༠༠།༥༠༠ ཆེད་དུ་འཆར་གཞི་བསྒྲིག་ན་མ་གཏོགས། གོ་ ༢༠།༣༠ ཞིག་གི་འཆར་གཞི་བསྒྲིགས་ནས་ལག་ལེན་ལ་འཕེལ་རྒྱུ་གཅིག་བྱས་ན་ཁག་གོ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཇི་རྡུ་ཀྲི་ཥ་ནམ་ཀྱུ་རྟི་འི་ (Jiddu Krishnamurti) གསུང་སྟངས་ཤེག་ཡོད་པ་དེ་ངའི་བློ་ལ་འཐད་གོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་སྲིན་དེང་རབས་ཀྱི་སྲིད་ཚོགས་དབལ་ཡོན་དང་། དེའི་ནང་ནས་གོ་ལ་གཅིག་སྟུར་རིང་ལུགས་སྐོར་ལ་རེད། དེ་ཡང་གོ་ལ་གཅིག་སྟུར་རིང་ལུགས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་སྲིད་ཚོགས་དབལ་ཡོན་ནི་ཐུར་དུ་འབབ་པའི་འབབ་ཆུ་ཆེན་པོ་བཞིན་

ཤུགས་ཆེན་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་ལྟོ་གཡོག་ལས་སུ་རྒྱལ་བརྒྱབ་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད།། གལ་ཏེ་ཆུའི་རྒྱུ་གཡོག་ལས་སུ་རྒྱལ་བརྒྱབ་ན་ཆུའི་རོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཡང་བརྒྱབ་སྟེ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་ལྟོ་གཡོག་ལས་སུ་རྒྱལ་བརྒྱབ་དགོས་བྱུང་ན་ཆུའི་རྒྱུན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཙང་རྒྱལ་བརྒྱབ་མི་ཐུབ་པའི་ཉེན་ཁ་མང་བ་ཡོད། གལ་ཏེ་ཇ་ཙང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་ཆུ་རྒྱལ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ན་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་ལྟོ་གཡོག་ལས་སུ་རྒྱལ་ཐུབ་སྲིད།། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན་ཆུ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཟུར་དུ་ཐོན་ན་མི་ལེགས་སམ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་ཕེན་སྒྲུང་དུ་ Theory of stepping out ཞེས་བརྗོད། དེར་བརྟེན་སོ་སོའི་ངོས་ནས་དགེ་སློན་མཐོང་ན་དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་ནང་མ་བསྡུད་ཐབས་མེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཙ་བ་ནས་མེད། གལ་ཏེ་རང་ལ་ཚོད་ལེམས་ཡོད་ན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། ལོ་ཁཤས་སྟོན་ལ་པཊ་ན་ (Patna) རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སར্ཙོདཡ་ (Sarvodaya) ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་གི་ནང་གློ་ཏྲི་ཞེས་འཇུག་གྲགས་ཅན་ཞིག་གིས་ང་ཚོ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་དགོས་དུས་གནས་ཚུལ་མང་པོར་མགོ་བོ་མ་བསྒྲུར་ཐབས་མེད་ཆགས་ཀྱི་འདུག ང་ཚོ་འཇིག་རྟེན་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་འདིའི་ནང་འཚོ་དགོས་ན་གནས་ཚུལ་མང་པོར་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེ་ལ་མང་པོས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་འཚོ་གནས་བསྡུད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡོད་དམ། རང་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱས་པའི་བདེན་པ་དང་བཟང་སྤྱོད་སྲུང་སྐྱོབ་མི་ཐུབ་པར་དེང་རབས་ཀྱི་གནོད་ཤུགས་འོག་མགོ་བོ་སྐྱུར་དགོས་པ་དང་། མཇོ་ཁ་སྦྱད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁས་ཟླང་དགོས་བྱུང་ན། མགོ་བོ་སྐྱུར་བ་དང་མཇོ་ཁ་སྦྱད་ནས་བསྡུད་པ་དེ་གཟེ་བརྗེད་ཆེ་བ་ཡོད་དམ། ཡང་ན་མགོ་བཏགས་མ་ཞུས་པར་ཤི་བ་དེ་གཟེ་བརྗེད་ཆེ་བ་ཡོད་ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཤད་སོང་།། ཁཤས་ཀྱིས་དེ་དུས་ཤུགས་ཆེན་པོས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བསྡུད་པ་ལས་ཁེངས་བརྒྱ་ཤི་བ་དགའ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོང་། འགྲོ་བ་མི་འདི་ལུས་རྟེན་བློངས་ཏེ་དགེ་སྦྱོག་གི་བློང་

དོར་གྱི་གནས་སྟངས་ཡག་པོ་ཤེས་པའི་སྐབས་འདིར། ང་མི་ཚེ་བསྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅས་དེའི་དོན་དུ་སོ་སོས་ཡིད་ཆེས་བྱས་པའི་ལྷ་གྲུབ་དེ་ཚོ་ཟློས་བཏང་བྱེད་དགོས་ནས་ཤེ་བ་ལས་ཐབས་སྒྲོ་བ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་འཚོ་བའི་ཐ་སྙད་དང་བསྟད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་བསམ་ཟློ་གཏོང་ཕྱོགས་ཤེག་གི་ཁྱད་པར་རེད། བོད་པ་ཚོས་ཀྱང་ལས་དོན་མང་པོའི་ཐོག་མཁྱོགས་པོ་དང་སྟབས་བདེ་པོ་དེ་དགོས་གལ་ཆེ་བ་དང་། ཁྱིམས་དང་མཐུན་པ་དང་ཡང་དག་པ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་དགོས་གལ་ཆུང་བ་བཅྱེ་བ་མཐོང་གསལ་རེད།

སྒྲིར་དེང་རབས་ཀྱི་སྒྲི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཟེར་བ་དེ་ཁ་སང་རྒྱས་པར་ཞུས་པ་བཞིན་ལུས་ལ་སྟབས་བདེ་པོ་ཡོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཅང་མང་བ་རེད། གང་ལྟར་ལག་པས་ལས་ཀ་བྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། ཤད་པས་གོམ་པ་བརྒྱབ་མི་དགོས་པ། མཐེབ་ཐུ་ཞིག་བསྟན་ན་ཆུ་འཁོལ་བ་དང་སྟོད་སྨྱོད་ཟླུད་འཕྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཤ་སྟག་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ལས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཏན་སྦྱད་ས་ཡོད་ན་སྦྱད་རྒྱང་དང་། ལྷག་མགོ་བརྒྱད་ནས་བསྒྲུབ་ས་ཡོད་ན་བརྒྱད་རྒྱང་མ་གཏོགས། དེ་ནི་བཟང་སྒྲོ་དང་མཐུན་མིན་དང་འཚེ་བ་དང་འབྲེལ་མིན་སོགས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མཁན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་དགོན་པོ་རེད། དེ་དག་ནི་རྒྱབ་ལྟོངས་ཅམ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་བརྟོད་གཞི་ནི་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་དང་། དམིགས་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་སྒྲི་ཡོངས་ལ་དགེ་སྐྱོན་ཞེས་པ་དེ་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ལ་བསྟོད་བསྟགས་བྱེད་མཁན་ཚོས་རྒྱབ་ལྟོངས་བཤད་སྟངས་ཤེག་དང་། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་མཁན་ཚོས་རྒྱབ་ལྟོངས་བཤད་སྟངས་བཅས་མི་འདྲ་བ་གཞིས་རེད། འདིར་སྒྲིར་བཏང་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་གནས་བབ་ཆ་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ལྟོན་ལ་ཁོང་ཚོས་རྒྱབ་ལྟོངས་གང་བཤད་པ་དེ་གཙོ་འདོན་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཉིས་ཡིན་ནའང་གནད་འགག་གཅིག་ང་ཚོས་ཐུགས་ལ་བཞག་དགོས་པ་དང་། གནད་འགག་དེ་ནི་དེང་

རབས་པ་དང་སྔོལ་རྒྱུན་བ་གཉིས་ཀས་མ་རེད་ཅེས་ལབ་མི་ཐུབ། དེ་ནི་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་བཟོ་ལས་ཅན་དུ་བསྒྲུར་བའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགོས་མཁོ་ལས་ལྷག་པའི་དངོས་ཐོག་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་བསམ་སྤྱོད་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པ་དེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རེད། ངས་དེང་རབས་མགོ་ཚུགས་ས་དེ་བཟོ་ལས་ཅན་དུ་བསྒྲུར་བ་དང་མཉམ་དུ་མགོ་ཚུགས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རེད། གང་ལྟར་ Industrialization དང་ Modernization གཉིས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། གང་དུ་ Industrialization བྱུང་བ་དེ་ལ་ Modernization ཡང་རྒྱུར་དུ་འབད་རྩོལ་མ་དགོས་པར་བྱུང་། དེས་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལས་མང་བའི་དངོས་ཐོག་ཐོན་བསྐྱེད་བྱས་པ་ནམས་ལ་ཉེ་མཁན་དང་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཞེག་དགོས། བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པའི་ཚོག་དེ་དས་དེ་ག་ཙམ་བཟོས་པ་མིན་པར། སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་ཡོད་པ་ནམས་ངས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་སྐད་དུ་ Utilization དང་ Consumption ཞེས་པའི་ཚོག་གཉིས་ཡོད། Utilization ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་རེད། Consumption ཞེས་པ་ནི་དགོས་མཁོ་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་རེད། དེ་ནི་རྩ་མེད་ལ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེང་སང་ང་ཚོ་ Consumer ཡིན་པ་ལས་ User མིན། དེས་ན་ Consume ནི་བོད་སྐད་དུ་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཏ་ཅང་ཐག་ཉེ་བ་རེད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་གར་སྐད་ནང་ཚུལཡོག་དང་ཚུལཐྲོག་ཅེས་པའི་ཚོག་གཉིས་ཡོད། ཚུལཐྲོག་ནི་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལོངས་ཟུ་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ནི་ཡིན་སྐད་དུ་ Consume དང་བོད་སྐད་དུ་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པ་དེ་རེད། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚེ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་བག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་དང་གཅིག་པ་རེད། རང་གི་སྟོན་བསགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གা་ཚོད་མཁྱོགས་མཁྱོགས་རྟོགས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་མཁན་དེ་ལ་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས།

དེར་བརྟེན་དགོས་མཁོ་ལས་ལྷག་པའི་དངོས་རྫས་ཐོན་སྒྲིད་བྱེད་པ་དེ་བཅོངས་ཡུལ་གྱི་ཁྱོམ་རྩ་ཞིག་བསྟུན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁྱོམ་རྩ་སྟུན་སྟངས་ནི་མི་ལ་འདོད་རྫམས་ཡོད་པ་ཞིག་བཙོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་འདོད་རྫམས་མེད་ན་ཉོ་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། འདོད་རྫམས་ཡོད་ན་དགོས་དང་མི་དགོས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཉོ་རྒྱང་རེད། དཔེར་ན་ཤང་པ་མི་ཚ་བ་དང་ཚེར་མ་མི་ཟུག་པའི་ཆེད་དུ་ལྷམ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ལྷམ་ནི་ཤང་པ་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་རེད། འདུལ་བའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བའི་རིམ་པ་ལ་གཟིགས་ན་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ནས་གནང་བ་གསལ་པོ་རེད། ཐོག་མར་མཆིལ་ལྷམ་གནང་མེད། དེ་ནས་བསོད་སྙོམས་ལ་ཞེབས་མཁན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་འཁོད་མི་སྙོམས་པའི་ལམ་དུ་ཞེབས་སྐབས་ཤང་པར་མི་བདེ་བ་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས། མཆིལ་ལྷམ་རིམ་པ་གཅིག་པ་དང་། དགེ་སློང་རི་ལ་འཛོགས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཤང་པའི་སོར་མོ་ལ་ཟླ་ཁ་བྱེད་པ་ཡིན་སྟབས། མཆིལ་ལྷམ་སྟ་སྦྱོབས་ཅན། དགེ་སློང་ཐུར་ལ་འབབ་མཁན་རྣམས་ལ་ཏྲེང་པ་ལ་ཟླ་ཁ་བྱེད་པ་ཡིན་སྟབས། མཆིལ་ལྷམ་ཏྲེང་སྦྱོབས་ཅན། དེ་ནས་ཡུལ་གང་རས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་མཆིལ་ལྷམ་ཡུ་བ་ཅན་བཅས་རིམ་གྱིས་དགོས་མཁོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་གནང་བ་རེད། གལ་ཏེ་མཆིལ་ལྷམ་ཡུ་བ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་ཤང་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་མཁོ་ཚད་མ་སྒྲུབ་ཐུབ་ཡིན་ནའང་དེང་རབས་ཀྱི་སྒྲི་ཚོགས་ནང་མཆིལ་ལྷམ་གཅིག་གིས་འགྲིགས་ཐབས་མེད་ཅིང་། ལས་ཁུངས་དང་། འཚམ་འཚམ། ཆུ་མོ་སྣ་ཚོགས། ཁྱོས་ཁང་། ཁང་པའི་ནང་སོགས་སུ་མཆིལ་ལྷམ་མི་འདུ་བ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྒྱས་སྒྲོས་འགྲོ་རྒྱུ་ནི་དགོས་མཁོ་ལས་བཏུལ་ནས་འདོད་རྫམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་རྒྱུག་པའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོམ་རྩའི་དགོས་མཁོ་བྱེད་ཞིང་། ཁྱོམ་རྩའི་དགོས་མཁོ་བསྟུན་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་རྫམས་གོང་སྟེལ་གྱི་དགོས་མཁོ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་རྫམས་ལ་བཤུ་གཞོག་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་མཚུངས་བསྟུར་དང་འགྲན་བསྟུར་གྱི་ཐབས་ལམ་བཅལ་དགོས་བྱེད་། དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་རིམ་པས་ཡོང་བ་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་རིང་ལུགས་ཀྱི་གནད་

འགག་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་སམ་རྒྱ་རྒྱན་ཐོག་མ་དེ་ཚགས་ཡོད། དེས་ན་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཆོག་གཞན་ཞིག་བརྗོད་ན་ཁྱོམ་རུ་རྒྱ་བསྐྱེད་མ་ཁྱོམ་རུ་གཅིག་གྱུར་ཞེས་བརྗོད་ནའང་འགྲིག་གས། གང་ལྟར་གོ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུར་རྒྱ་གཙོ་བོ་དེ་ཁྱོམ་རུ་རེད། རང་རྒྱལ་བཀྲི་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲིས་མ་ཞིག་གིས་ལོ་མང་པོ་ཉམས་ཞིབ་གནང་སྟེ་བླངས་ཏེ་ཁ་ཤས་ (Bazaars) ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་བྲིས་ཡོད་ཅིང་། ཁ་ཤས་ནི་ཡུན་རྒྱུའི་སྐད་དུ་ཁྱོམ་རུའི་མིང་རེད། དེའི་ནང་འཇིག་རྟེན་ཚགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་བར་ཁྱོམ་རུའི་གནས་བབ་ཀྱི་བྱང་བ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཤ་ཅང་ཞིབ་ཚགས་པོ་གསུངས་ཡོད། དེའི་ནང་བལྟས་ན་ད་ལྟ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེའི་རྒྱབ་ལྟོངས་དང་། དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་སོགས་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། དོན་བསྡུས་ན་ཐོན་སྒྲིང་ས་ཚ་གཅིག་ལ་བཙོང་མ་ཐུབ་པ་དེ་ས་ཚ་གཞན་དུ་བཙོང་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དེ་ལས་ཐག་རིང་བ་ཞིག་ཏུ་བཙོང་ཐུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཐོག་མ་བྱུང་བ་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་བསམ་ཚུལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་གཞན་ཞིག་ནི་གནའ་སྦ་མོ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་བསམ་བློའི་ནང་རྒྱ་བསྐྱེད་རིང་ལུགས་དང་གོང་མའི་རིང་ལུགས་ (Imperialism) ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡོད་རེད་ལ། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ནང་དུའང་བྱུང་ཡོད་ཚོད་རེད། ད་ལྟ་དུས་ཚོད་ཐུང་དུ་ཡིན་སྟབས། རྒྱས་བཤད་ཞུ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བརྗེན། རོབ་ཅམ་རོབ་ཅམ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། གང་ལྟར་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གིས་དབང་བསྒྲུར་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ཡོ་བརྒྱ་ཐུག་བཙོ་ལྷ་བཅུ་དྲུག་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱ་ཐུག་ཉི་ཤུ་བའི་དགྱེལ་ཅམ་བར་དུ་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཙོ་བོ་ཡུ་ན་ཡི་ཏེ་ཁ་ཀིང་ཏོམ་ (United Kingdom) དང་། པོར་ཅུ་གལ། (Portugal) ཏཅ་ (Dutch) སོགས་ཀྱིས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ལ་ཆབ་སྲིད་དབང་བསྒྲུར་བྱས་རྒྱང་། མཐར་རིམ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་མ་སྟྲད་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་རེད། ཕྱོན་མ་ཡིན་ན་ཡུ

ན་ཡི་ཅེ་ཏ་ཀིང་ཏོམ་གྱི་དབང་བསྐྱུར་འོག་ཡོད་པའི་ས་གཞིའི་ཐོག་ཉི་མ་མི་ནུབ་ཅེས་བཤད་ཀྱང་། དེང་སང་ཁོང་ཚོས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པའི་ས་གཞིའི་ཐོག་ཉི་ཟླ་ལམ་ཤར་གྱི་མེད་ཅེས་པའི་ལབ་རྒྱ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་དེ་གསར་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་གོ་ལ་གཅིག་སྐྱུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟར་ཕྱོགས་ནང་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད། འདི་དག་ནི་ཁ་སང་གི་འཕྲོས་འཛིན་དང་དེ་རིང་གི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་བརྗེད་གཞིའི་ནང་གོ་ལ་གཅིག་སྐྱུར་ (Globalization) ཞེས་པའི་ཚོག་དེ་ལེ་ཏིན་ (Latin) སོགས་ནས་བྱུང་བ་མིན་ཞེང་། ཚོག་འདི་གསར་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་རྒྱུན་སྦྱོང་ནང་ཐོག་མར་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཧུར་བཅ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ (Harvard University) གི་ Business review ནང་བེད་སྤྱོད་བཏང་འདུག །སྐབས་དེར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དུས་ Globalization of Market ཞེས་བྱིས་འདུག །དེ་ནི་ཁྱོམ་རུ་གོ་ལ་གཅིག་སྐྱུར་ཞེས་པའི་དོན་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྐྱུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེའང་གྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ བྱ་གྲངས་ནས་ཏ་ཅང་ཕྱུགས་ཆེ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྒ་འཕྲིན་གྱི་གསར་བརྗེ་དང་གོ་ལ་གཅིག་སྐྱུར་གྱི་རིང་ལུགས་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཞིག་རེད། ངས་ Globalization ཞེས་པའི་ཚོག་དེ་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༢།༡༩༦༣ ཙམ་ལ་གོ་སོང་། དེ་ཡང་ཀོ་པེན་ཧ་ཀེན (Copenhagen) ལ་ UNESCO གི་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ནང་པ་ཡི་མོན་པཏྟེཀྐར (Raimon Panikkar) གྱིས་ Globalization ཞེས་པའི་ཚོག་དེ་བེད་སྤྱོད་གནང་སོང་། སྐྱབས་དེར་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་པའི་བཻདྱནཱ་ཐར་སྭ་ཏི་ Globalization ལ་ཧ་ཅང་དགག་པ་གནང་སོང་། རྗེས་སུ་ཚོགས་འདུ་གོ་ལ་ནས་བཻདྱནཱ་ཐར་སྭ་ཏི་ལ་ཁྱེད་རང་དེ་རིང་ཧ་ཅང་དྲག་པོ་གནང་སོང་། གཞན་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཁོང་ཚོས་ Globalization བཤད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། ངས་ Globalization ཞེ་ན་གཞན་རེད་ཅེས་དྲིས་པར། ཁོང་གིས་དེ་ནི་ཉི་

གོ་ལ་གཅིག་སྟུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྟོངས་དང་། དམིགས་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་དགེ་རྩོ�s།

ཆར་ལོ་གཅིག་གཞིས་ནང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཡོང་བའི་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་གི་ཐབས་ལམ་ནས་བྱང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། སྐབས་དེར་ཚོགས་དེ་གསར་པ་ཞིག་རེད་འདུག ।ད་ལྟ་ Globalization ཞེས་པ་དེ་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་པ་རེད།

འདིའི་རྒྱབ་ལྟོངས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཁོང་ཚོས་གསུང་རྒྱ་ལ། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ (World view) དེ་རེད། དེ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་བརྩི་བ་རེད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ནང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་སྟངས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དཀའ་རྙོག་དང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན། དེའི་སེལ་ཐབས། མ་འོངས་པར་འཇིག་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་བཅས་འདུས་པ་རེད། གཞིས་པ་དགལ་འབྱོར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད། གསུམ་པ་བསམ་ཚུལ་ (Idea) བཅས་གསུམ་པོ་ལྷན་ཚན་སོ་སོར་བགོ་བཤའ་བརྒྱབས་ནས་བསྡད་པ་མིན་པར། ཕན་ཚུན་བརྟེ་རེས་ཀྱིས་ཆིག་བསྒྲིལ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཆིག་བསྒྲིལ་ཐུབ་ན་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡོང་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་དགུ་པའི་རྗེས་ནས་གསར་བརྗེ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། དགེར་ན་འགྲེམས་འགྲུལ་དང་། བཏ་འཕྲིན། དངོས་ཐོག་དགོངས་འདྲེན་བཅས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཏུ་ཅང་ཡང་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་པར་བཏ་འཕྲིན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ལྟ་བུ་ནི་བརྒྱ་ཐུག་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ཏུ་ཅང་གསར་བརྗེ་སོང་ཞིང་། ང་ཚོའི་དྲན་ཐོག་ལ་དང་པོ་ཡིག་ཟམ་ (Dak) དེ་རེད། དེ་ནས་ཏར་འཕྲིན་བྱུང་། དེ་རྗེས་སྒྲུར་འཕྲིན་དང་གློག་འཕྲིན་སོགས་རིམ་བཞིན་བྱུང་། དེ་བཞིན་དངོས་ཐོག་དགོར་འདྲེན་ཡང་ཏུ་ཅང་སྟབས་བདེ་པོ་ཆགས་པ་རེད། མཐུན་རྐྱེན་དེ་ཚོ་བེད་སྤྱོད་ཡག་ཤོས་རྗེ་ལྟར་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། གོང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་བརྗེ་ལེན་བྱ་རྒྱུར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་གང་བཞག་ཡོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་ས་གནས་ཁ་ཤས་འགྲུལ་བཞུད་དཀའ་བ་དང་། ཐག་རིང་པོ། ཁྱུག་ཀྱོག་ཏུ་ལྟག་པ་རྣམས་སུ་དཀའ་རྙོག་གམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་འཇིག་

རྒྱན་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་དུས་ཐོག་ཏུ་ཤེས་ཐུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་ཐུབ་པ་བཅས་ནི་གོ་ལ་གཅིག་སྟུང་གི་དམིགས་ཡུལ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བརྩི་གི་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ཁྱོམ་རྩ་དེ་གོ་ལ་གཅིག་སྟུང་གི་དམིགས་ཡུལ་རེད་ཅེས་དངོས་སུ་བཤད་མཁན་ཉང་ཉང་རེད། རྟེས་སུ་ཁོང་ཚོའི་དབལ་འབྱོར་རིག་པ་བ་ཁཤས་ཀྱིས་ཁྱོམ་རྩ་གཅིག་སྟུང་དེ་གོ་ལ་གཅིག་སྟུང་གི་གནས་བབ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། སྤྱན་མ་དེ་ཚོས་དེ་འདྲ་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གོ་ལ་གཅིག་སྟུང་གི་གནས་སྟངས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ལ་བལྟས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཐམ་པའི་ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་དངུལ་གྱི་ཐེབས་རྩས་ (International Monetary Fund) གསལ་བསྟན་གང་བྱས་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ནི་ཚོང་དང་དངོས་ཐོག་བརྗེ་ལེན་ (Trade and Transaction) དེ་རེད། ཚོང་ཞེས་པ་ནི་ཐད་ཀར་དངོས་ཐོག་བརྗེ་ལེན་མ་བྱས་ཀྱང་སོ་སོའི་ཤག་ཏু་བསྡད་ནས་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མང་པོ་རེད། Trade ཡིན་ན་ Transaction ཡིན་པའི་ཁྱད་པ་མེད། དེ་བཞིན་ Transaction ཡིན་ན་ Trade ཡིན་པའི་ཁྱད་པཉང་མེད། གཉིས་པ་ནི་མ་རྩ་དང་མ་འཛིགས་ (Capital and Investment) རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རྩ་དེ་ཚོང་དང་དཔལ་འབྱོར་འདྲ་འགོད་ནང་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་མང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བཞག་པ་དེ་ནི་མ་འཛིགས་རེད། གསུམ་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་གཞིས་སྤོས་དང་འགྲུལ་བཞུད་ (Immigration and Movement of people) རེད། གཞིས་སྤོས་ནི་གཏན་དུ་གནས་སྤོ་མཁན་དང་། འགྲུལ་བཞུད་ནི་གནས་སྐབས་རིང་འགྲོ་མཁན་རྣམས་རེད། བཞི་པ་ནི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁྱབ་སྒྲོལ་ (Dissemination of Knowledge) རེད། འདིར་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་ཡོན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མི་གོ་ཞིང་། དེ་ནི་ཕྱིན་སྐད་དུ་ Technical Know-How ཞེས་པ་དེ་རེད། གང་ལྟར་འགྲུལ་ལས་འཛིགས་སྟངས་དང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྟངས། ཅ་ལག་བཟོ་སྒྲན་བྱེད་སྟངས་སོགས་ཆ་ཚང་ལ་བཀོད་དགེའི་བདག་དབང་ (Pattern) ཡོད་སྟངས་ཕན་ཚུན་སྦྱང་རྒྱུ་དེ་ཅ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དགེར་ན། ཉི་འོད་ནས་

བློ་གཡུགས་འཛིན་རྒྱུར་མ་གནས་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ལྟ་ཞོག ।བརྒྱ་ཆ་ 0.4 མ་གཏོགས་འགྲོ་གི་མེད། འོན་ཀྱང་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་གནད་འགག་དེ་གཞན་ལ་སློབ་ཀྱི་མེད། ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ Intellectual property right ཡོད་སྟབས་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་འགྲོ་སོང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཅ་ལག་དང་འཕྲུགས་སྒྲུན་ལ་འགྲོ་གི་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ (Technical Know-How) དེ་ཉོ་རྒྱུའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་རེད། དེ་ཚོ་བཞེ་སོ་མཉམ་སྤྱོད་དང་བརྟེ་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་གནད་འགག་བཞི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད། དེ་ནས་ཟླ་བ་ཁཤས་ཀྱི་རྟེས་སུ་དེའི་སྟེང་དུ་ཁོར་ཡུག་གི་དཀའ་ངལ་དང་། གནས་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག ।ས་མཚམས་མེད་པར་ཆུ་དང་རླུང་ལ་འབགས་བཅོག་བཅས་བསྟན་ཏེ་གནད་འགག་ལྟར་བཟོས་ཡོད། དེ་དག་གཅིག་སྒྲུར་བྱས་ན་འཛིན་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཤེག་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་བཏང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ (Academic Community) ནང་དཔལ་འབྱོར་དང་། ལེགས་བྱང་། ཚབ་སྲིད་བཅས་གསུམ་པོ་ནི་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ནང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུར་རྒྱུའི་གནད་འགག་གཅོ་གོ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཁཤས་ཀྱིས་དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཡི་གོ་ལ་ཆུང་དུ་སོང་བ་དང་། རྒྱང་ཐག་ཐུང་དུ་སོང་བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཉེ་རུ་ཕྱིན་པ་བཅས་ལས་འཛིན་རྟེན་ཤར་ནས་ཕྱལ་དུ་འབྲེལ་བ་ཐུབ་པ་དང་། གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་གོ་དོན་ཡིན་པའི་བཤད་པ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད། ཡང་བསམ་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ་དཔལ་འབྱོར་དང་། ལེགས་བྱང་། ཚབ་སྲིད། ཁོར་ཡུག ।རང་ལྟ་མཚོག་འཛིན་ (Ideology) བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཐོག་མར་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་ནི་ཆ་ཚང་དབང་དུ་བསྡུ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནོན་ཤུགས་འོག་དབང་དུ་བསྡུ་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བསམ་བློ་དང་སྤྱོད་པ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་དབང་དུ་བསྡུ་རྒྱུ། རིག་གཞུང་ངམ་ལེགས་བྱང་གི་གནོན་ཤུགས་སྦྱང་ནས་དབང་དུ་བསྡུ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་སྟབས། དེའི་

ནང་རང་ལྟ་མཚོག་འཛིན་ (Ideology) བཞག་པ་དེ་དྲང་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །ཡང་གོ་ལ་གཅིག་སྣྲུར་རིང་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་ཡོ་རོབ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིམ་རུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཙམ་རེད་ཅེས་བཤད་པཝད་བདེན་པ་རེད། ལར་ནས་ཡོ་རོབ་མཉམ་འབྲེལ་དེ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་རྒྱལ་གཞི་གཙོ་པོ་ནི་ཁྲིམ་རུ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་ཡོ་རོབ་མཉམ་འབྲེལ་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་གྱི་འཚོང་ནང་འདྲེན་གྱི་སྐད་ཚ་བཤད་མི་དགོས་པར། ཁྲིམ་རུ་གཅིག་བཟོ་རྒྱ་དང། དེ་ནི་སྲའི་ཐོན་སྐྱེད་ཡིན་རྒྱང་ཁྲིམ་རུ་གང་དུལར་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཆོག །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམ་རུ་འཛིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་དག་ནི་ད་ལྟ་ཕན་ལ་ཡོད་པའི་གོ་ལ་གཅིག་སྣྲུར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་བྱེད་ལས་ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཁས་བླངས་པའི་རིགས་རྣམས་རེད།

དེ་དག་ལ་ང་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ག་རེ་འཐོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐོག་མར་ཁྲིམ་རུ་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ན་ཕྱི་འཚོང་ནང་འདྲེན་དང་སྟོ་ཁྲལ་གྱི་དཀའ་ངལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ས་ཐག་རིང་ཐུང་ལ་མ་ལྷོས་པར་དངོས་པོ་དེ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ཁྲིམ་རུའི་ནང་དཀའ་ངལ་དང་འགོར་གཞི་མེད་པར་སྟེབས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་བཅོང་ཐུབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཁེ་བཟང་འཐོབ་རྒྱུ། ཁེ་བཟང་དེའང་ས་གནས་ཀྱི་མི་ལ་བགོ་བཤད་ཆེན་པོ་མི་ཕེབས་པར་ཚོང་བདག་ལ་ཁེ་བཟང་འཐོབ་རྒྱུ་བཅས་ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེད།

དེང་སང་ཚོག་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་ཉུང་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས། ཕྱི་ལོ་ *१९५०* གོ་གྲངས་བར་དུ་ཚོག་གསུམ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་གུ་ཡངས་རིང་ལུགས་ (Liberalization) དང་། སྐོར་བདག་རིང་ལུགས། (Privatization) གོ་ལ་གཅིག་སྣྲུར་རིང་ལུགས་ (Globalization) བཅས་རེད། དེ་གསུམ་པོ་བང་རིམ་བསྒྲིགས་ནས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། གུ་ཡངས་རིང་ལུགས་ནི་གནའ་སྔ་མོ་དཔལ་འབྱོར་ཕྱིད་བྱས་ལག་བསྟར་མ་བྱས་གོང་དུ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་རང་གི་ལུང་པའི་ནང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཤུགས་ཆེ་བཟུང་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་རྒྱལ་

ཁབ་གཞན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཆུམས་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་མི་སྣེབས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཕྱི་ལ་བཙོང་དགོས་བྱུང་ན་ཕྱི་འཚོང་གི་ལག་འཁྱེར་ཞུ་རྒྱུ་དང་ཁྲལ་སྦྱང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ཕྱི་ནས་དངོས་པོ་ཞིག་ཟླང་དགོས་ནའང་ཚོག་མཆན་ཞུ་རྒྱུ་དང་སྨོ་ཁྲལ་སྦྱང་རྒྱུ་དེ་དག་ཅ་ཅང་དོ་དམ་པོ་བྱས་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ཚད་དེས་ཅན་དང་། དགོས་མཁོ་དེས་ཅན། ཁྲལ་དེས་ཅན་ཐོག་ཡོང་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལུང་པ་སོ་སོའི་ནང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་། མང་ཆེ་བ་གཞུང་གིས་བདག་གཞིར་བྱས་པའི་བཟོ་གྲ་དང་། གལ་ཏེ་གཞུང་གིས་བདག་གཞིར་བྱས་པ་ཀུང་ཀུང་མིན་ནའང་། གཞུང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་མ་རྩའི་བདག་པོ་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་བྱས་པ་མ་གཏོགས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མིས་ལུང་པ་དེའི་ནང་མ་འཛུགས་དང་མ་རྩ་འཁྱེར་ཡོང་བའི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཏ་ལམ་འཐོབ་རྒྱུ་མེད། རྒྱ་གར་དུས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༩༥༠ མགོ་སྟོད་དུ་མན་མོཧན་སིང་ (Manmohan Singh) རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་ནར་སིཾ་ཧྲོ་ (Narsimha Rao) གྱི་དཔལ་འབྱོར་བློན་ཆེན་མ་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་ཏ་ཅང་གུ་དོག་པོ་རེད། སྐབས་དེར་གུ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་མེད། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་ངན་ཏཱ་ཏ་ལ་ལྷ་ཆེ་ཤས་ཀྱི་ཁ་ལས་ཡོང་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་མིན་པར་དེ་དང་འདྲ་བའི་དཔལ་འབྱོར་རིང་ལུགས་ (Socialist type of economy) ཞེས་རེད། དེ་ལ་ License economy ཡང་ཟེར། དེ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་གང་བྱས་ཀྱང་གཞུང་ནས་ཚོག་མཆན་དང་ལག་འཁྱེར་བློང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་སྐབས་སུའང་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡོད་པ། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ནང་གི་མའི་ལ་ཕ་ཞིག་གིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པ་དེ་མའི་ལ་ཕ་གཞན་དུ་འཁྱེར་ན་སྟོང་ཁྲལ་དང་ལམ་ཁྲལ་མང་པོ་སྦྱང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྒྱུས་ཀུ་ཡངས་རིང་ལུགས་སྐབས་སུ་མེད་པ་བཟོས་པ་རེད།

ཀུ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་ནང་ཕྱི་འཚོང་ནང་འབྲེན་གྱི་ཁྲིམས་ཀུ་ཡང་དུ་

གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་འཚོང་ནང་འཇེན་དང་ལུང་པའི་ནང་པན་ཚུན་གྱི་སྐོ་ཕྲལ་ཆུང་དུ་དང་ཟླ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། ཕྱི་ནས་ནང་དུ་མ་འཛུགས་ཟླ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། ནང་ནས་ཕྱི་ལ་མ་འཛུགས་ཟླ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་རེད།

དེ་དག་ལ་བཏེན་ནས་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ནང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོང་སྐབས། གཞུང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མ་དགོས་པར་སྐེར་བདག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དེ་རིམ་པ་གཉིས་པ་རེད། དེ་ལྟར་གྱ་ཡངས་དང་སྐེར་བདག་གི་སྲིད་བྱུས་གཉིས་ལག་བསྟར་ཐུབ་ན་གོ་ལ་གཅིག་སྒྱུར་དེ་ཏ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་རེད།

ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གྱ་ཡངས་དང་སྐེར་བདག་ཏ་ལམ་བྱས་ཟིན་པར་བཏེན། གོ་ལ་གཅིག་སྒྱུར་དེ་འགྲོ་སྲུས་རེད། དེའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་སྲིད་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་དབལ་འབྲོར་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་ད་དུང་གྱ་ཡངས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དཔལ་ནག་པོ་དང་ཚོང་ནག་པོའི་ཐོག་དོ་དམ་ཆེ་བ་གཏོང་རྒྱུ། གོ་ལ་གཅིག་སྒྱུར་གྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་ད་དུང་མཁྱོགས་ཚད་སྒྱུར་དུ་གཏོང་རྒྱུ་སོགས་བསམ་བློ་ཡོད་པ་མ་ཐད། ལག་ལེན་དུའང་ཤུགས་ཆེ་བསྟར་སྲུས་རེད།

གོ་ལ་གཅིག་སྒྱུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱང་རིམ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ལོ་རྒྱུས་སྟ་བ་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྟ་ཚོགས་རེད། ཁཤིས་ཀྱིས་གནའ་སྦ་མོ་ནས་མགོ་བཙུགས་ཐིན་པ་དང་། ཁཤིས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༦༠ བྱ་གྲངས་ནས་མགོ་བཙུགས་པ་རེད་ཅེས་ཐེར་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་དེང་སང་ཚང་མས་ཚད་མ་བཙུ་ས་ནི་ཏེམ་ས་ (James) རེད། ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་པོ་གཉིས་པ་ཅམ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནས་གཅིག་དང་། ལྟག་པར་དུ་གླིང་ཆེན་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་མི་འགྲོ་རྒྱུ་མགོ་ཚུགས་པ་དང་། མིའི་འགྲུལ་བཞུད་དེ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྱུར་གྱི་རིམ་པ་དང་པོ་ལྟ་བུ་རེད། མིའི་འགྲུལ་བཞུད་དེའི་མཐུག་ཏུ་སྒྲ་ཚབ་པན་ཚུན་གཏང་རྒྱུའི་ལམ་སྲོལ་དེ་མཐུད་པ་རེད། དེ་ནི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཚབ་སོགས་དང་། ཚོང་སྡེ་ (Company) ཆེན་པོ་དེ་ཚོས་

ཚོང་དོན་སྐྱ་ཚབ་གཏོང་རྒྱ་སོགས་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ཚབ་སྲིད་དང་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ དེ་རིམ་པས་ཚུགས་པ་རེད། དཔེར་ན་དོན་གཙོད་ (Agent) པན་ཚུན་གཏོང་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་རྟེས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་དངོས་ཐོག་བརྟེ་བསྡུར་དང་། དེ་ནས་བསམ་ཚུལ་དང་ཤེས་ཡོན་བརྟེ་ལེན་སོགས་བརྒྱུད་ནས་ད་ལྟའི་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་བར་དུ་སློབས་སྦྱངས་ དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས། ཉིན་གཅིག་ལ་གསར་པ་དྲན་ནས་སློབས་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མིན་གཞན་ཚང་མས་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་དེ་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དགུའི་མཇུག་ཅམ་ནས་མགོ་བཙུགས་ཚུལ་བཤད། དེ་ནི་བདེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ བྱ་གྲངས་ནང་གཞི་ནས་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་ནང་ཚུད་པ་རེད།

ད་ལྟ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་སོགས་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་ བྱ་རྒྱ་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཚོང་ཐོག་པན་ཚུན་ལས་སློ་ཡོས་དགོངས་འཛིན་ དང་བཅོང་ཐྲལ་རྒྱ་དེ་རེད། དེའི་ཕན་གནོད་ནི་སོ་སོས་བལྟ་རྒྱ་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་ རིང་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱོང་ཆེ་ཤོས་ཤུ་ལ་རགཔ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚོང་ལས་ཆུང་ཅག་བྱེད་མཁན་དང་ས་གནས་ལ་ཚོང་ལས་བྱེད་མཁན་ལ་རགཔ་གི་ཡོད། དཔེ་མཚོན་ཅམ་ཞུ་ན། རྒྱ་གར་ནང་ཇ་མ་བཟོ་མཁན་དང་། ལས་གྱི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཇ་འཚོང་ མཁན། ཅ་ལག་ཐྲག་པའི་སྟེང་དུ་འཕྲེར་ནས་འཚོང་མཁན་སོགས་ལ་རྒྱོང་ཆེ་ཤོས་ཡོད། གཉིས་པ་ནི་བཟོ་གྲ་ནས་ཐད་ཀར་དངོས་ཐོག་མ་ཉོས་པར་སྟེབ་ཉོས་བྱེད་མཁན་ བརྒྱུད་ནས་སོ་སོའི་ཚོང་ཁང་དུ་ཕྱུང་ཕྱུང་ཉོ་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟེབ་ཉོ་བྱེད་མཁན་ ཀྱི་ཚོང་པ་བར་ཞ་བ་དེ་ཚོ་འགྲོ་སྟངས་སྔོད་སྟངས་མེད་པ་བཟོས་ཡོད།

མ་རུ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཚོ་ལ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྔ་ ལས་ཁེ་བཟང་ཉིས་ལྔབ་ནས་ལྔ་ལྔབ་བར་མང་བ་རགཔ་པ་དང་། ཁེ་བཟང་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ ཐུའི་སྒྲལ་བ་བཅད་ནས་རགཔ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ས་གནས་ཀྱི་ཚོང་པ་ཆུང་ཆུང་དང་། ཚོང་ པ་བར་ཞ་བ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་རགཔ་གི་ཡོད། ཕྱིར་བཏང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་

རྒྱས་འགྲོ་སྤྱངས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་བཙོ་བ་རེད། དེ་ཡང་ཆ་ཅང་ངེས་པ་རྟེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐན་བུ་མགོ་སྐོར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འདི་གོ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཕར་ཚ་བརྒྱ་ཚ་ ༢ རེད་འདུག །ད་ང་ཚོ་ ༤ བར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་པ་སོགས་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་འོག་འཛུལ་ཚར་བ་དེ་དག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕར་ཚ་དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་རེད། ཡིན་ནའང་བལྟ་དགོས་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེ་བཟང་རགཝ་མཁན་གཅོད་ཡོད་པ་དང་། གྲོང་རགཝ་མཁན་གཅོད་ཡོད་པ། ཁེ་གྲོང་གང་ཡང་མ་རགཝ་མཁན་གཅོད་ཡོད་པ་བཅས་བལྟས་ན་ཁེ་བཟང་རགཝ་མཁན་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་འགྲོར་ནང་བརྒྱ་ཚ་ ༩ ལས་ལྟག་མེད་སྟམ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱ་ཚ་ཞིབ་ཕ་བསྟན་གྱི་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོས་ཚོད་དཔག་བྱས་ན་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེ་བཟང་དངོས་གནས་རགཝ་མཁན་ཚོང་ལྷ་(Company) ཆེན་པོ་ཁཡཱ་ནས་རེད། ཁེ་གྲོང་གང་ཡང་མ་རགཝ་མཁན་ནི་བརྒྱ་ཚ་ ༩༠།༥༠ ཙམ་ཡོད་འགྲོ་ གྲོང་རགཝ་མཁན་ནི་བརྒྱ་ཚ་ ༩༠ ཙམ་ཏན་ཏན་ཡོད་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མི་མང་ཆེ་བ་དཔལ་ཞིང་ལས་དང་། བཟོ་ལས་ཆུང་ཙམ། །ཁང་པའི་ནང་ཡོད་པའི་ལགས་ཤེས་སོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། དེ་དག་ལ་གྲོང་རགཝ་རྒྱ་གཞི་གྲྭབ་པ་རེད། དེས་ན་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་ནང་གྲོང་ཆེ་ཤོས་རགཝ་མཁན་ནི་སོ་ནམ་པཱན་ཞིང་པ་རྣམས་རེད། ཁོང་ཚོ་ནི་མི་འགྲོར་གྱི་ཆ་ནས་མང་ཤོས་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཡོ་ལྟར་ཞིང་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་ཤེ་བརྒྱབས་པ་རེད་ཅེས་གསར་ཤོག་དང་གསར་འགྲུར་ནང་གཟིགས་ཡོད་ཤཱག་རེད། ཞིང་པ་དེ་ཚོ་འགྲོ་སོང་དང་ཡོང་འབབ་ཁ་མ་འཐབ་པའི་གནས་སྟངས་དང་། དེ་བཞིན་བུ་ཡོན་འོག་ཚུད་པའི་གནས་སྟངས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་བུ་ཡོན་འོག་ཚུད་དགོས་པའང་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མི་འདུག །

དངོས་གནས་བྱས་ན་ཞིང་པ་ཚོ་སོ་སོ་ལ་ས་ཆ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ཐོག་དཀའ་ལས་

བརྒྱབ་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ནི་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་བསམས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་དབང་གིས་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ཞིང་པ་ཚོ་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ནང་ཚུད་ཡོད། དེ་ནས་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བཟོ་ལས་ཆུང་ཙམ་ཁག་རེད། དགེར་ན་མེ་འཁོར་ནང་འབྱུལ་བཞུད་སྐབས་ཐ་འཚོང་མཁན་གྱིས་ཐ་ཕོར་ནང་ཐ་བཙོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་ཕོར་བཟོ་མཁན་ཆུམས་ད་ལྟ་ལྷོག་ས་ཤེ་ཐེབས་པའི་མཚམས་སུ་སློབས་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་མོ་ཐ་མཁན་ཚོས་ཕོར་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལྟ་སྒུ་ མཆོད་ཀོང་སོགས་བཟོས་ཏེ་འཚོ་ཐབས་འཁྱོལ་རྩང་། ད་ལྟ་ལས་མེད་དུ་གནས་ཡོད།

གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ལག་པ་ལྟ་བུ་ཁས་ཤེས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི་འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ (World Bank) དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དངུལ་ཐེབས་རྫ། (International Monetary Fund) གསུམ་པ་ནི་འཛམ་གླིང་ཚོང་དོན་སྤྱི་འཛིན། (World Trade Organization) བཞི་པ་ནི་རྒྱལ་མང་མཉམ་འབྲེལ་ཚོང་སྡེ་ཁག་ (Multinational Companies) བཅས་བཞིའི་བརྒྱུད་ནས་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་ལས་དོན་རྒྱས་ལག་བསྟར་བྱས་ཤིང་།

འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ (World Bank) གི་འགོད་སྒྲ་ནི་དབྱལ་ཕོངས་ལས་སྒྲོལ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ (Working for a world free of poverty) ཞེས་འགོད་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་མགོ་ཚུགས་པ་དང་། རྒྱལ་མང་གི་ཆེངས་ཡིག་འོག་ནས་བྱུང་བའི་སྤྱི་འཛིན་ལས་ཤིག་རེད། དེ་ནི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་ལྟ་བུའང་ཡིན། དེའི་ལས་ཁུངས་ཨ་མ་ནི་ཨ་ཤིང་ཏོན་ཏེ་སི་ (Washington DC) ལ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ད་ལྟ་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༥༠ བྱ་གྲངས་ཡོད། འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་གིས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་གཞིའི་ཐོག་བུ་ལོན་སྟོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བུ་ལོན་སྟོད་པའི་སྐབས་སུ་བུན་བདག་དེས་བུ་ལོན་ལེན་མཁན་

ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཚགས་པར་བརྟེན། བུ་ལོན་སྤྲོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚ་རྒྱན་མང་པོ་བཞག་ཅིང་། དེའི་ནང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ལས་གཞི་དེས་ས་གནས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་། མ་འོངས་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་བལྟ་རྒྱུ་ནི་མཐའ་མ་དེ་རེད། དང་པོ་གང་ལྟ་གི་ཡོད་ཅི་ན། དབུལ་ཁང་ལ་ཁེ་ཕན་གང་ཡོད་མིན་དང་། ལས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གནས་དེའི་མི་མང་ཐོག་དབང་སྐྱུར་ཏེ་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་མིན་བལྟ་རྒྱུ་ནི་གཙོ་བོ་རེད། ལྟག་པར་དུ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་སོགས་རང་བྱུང་གི་འབྱུང་ཁུངས་རྣམས་སྤྲོག་འདོན་ལ་གཙོ་འདོན་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོན་ཁུངས་རྣམས་རྟེས་སུ་བེད་སྤྲོད་གང་དུ་གཏོང་དགོས་མིན་ཕལ་ཆེ་བ་ཁོང་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་དབུལ་ཁང་གི་འགྲོ་སྟངས་རེད། དེས་བུ་ལོན་སྤྲོད་པ་མ་གཏོགས། དབུལ་གྱི་རོགས་རམ་གང་ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་མེད། བུ་ལོན་གྱི་སྐྱེད་ཆའང་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་རེད། འཛམ་གླིང་དབུལ་ཁང་དང་། བུ་ལོན་ལེན་མཁན། ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་བཅས་སྟེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་དེས་ལས་ཀ་བྱེད་ས་དེ་ལ་བཤུ་གཞོག་གཏོང་སྟངས་ནི་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་རེད། དེའི་དགེ་མཚོན་ཞིག་ཤུ། ཨ་ཕི་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོ་པོ་མང་པོའི་ནང་མེ་འཁོར་གྱི་ལྟུགས་ལམ་མེད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་དབུལ་ཁང་གིས་བུ་ལོན་སྤྲད་ནས་མེ་འཁོར་ལྟུགས་ལམ་བཟོ་སྐབས་བོགས་མ་དེ་རྒྱ་མིས་ལེན་ཞིང་། རྒྱ་མི་དང་འཛམ་གླིང་དབུལ་ཁང་བར་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། འཛམ་གླིང་དབུལ་ཁང་གིས་བུ་ལོན་གཏོང་བའི་ཚ་རྒྱན་ནང་བོགས་མ་སུ་ལ་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་གསལ་ཡོད། དེ་ལྟར་འཛམ་གླིང་དབུལ་ཁང་གིས་བུ་ལོན་བཏང་སྟེ་རྒྱ་མིས་མེ་འཁོར་ལྟུགས་ལམ་བཟོས་པ་མ་ཟད། མེ་འཁོར་གྱི་ཁ་ལོ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་རྒྱ་མི་བཞག་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉམས་གསོ་བྱེད་མཁན་ཡང་རྒྱ་མི་བཞག་ཡོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་སྐྱོན་ཞིག་ཥོར་ན་བཟོ་ཐུབ་མཁན་རྒྱ་མི་མ་གཏོགས། ཁོང་ཚོའི་ནང་དུ་མི་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་མཚོན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་དུས་ཚོད་མེད་སྟངས་ཞུ་ཐབས་མེད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དངུལ་ཐེབས་རྩ་ (International Monetary Fund) ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ལོར་བཙུགས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ལས་ཁུངས་ཨ་མཉར་ཨར་ཥིང་ཏོན་ཅི་སི་ (Washington DC) ལ་ཡོད། དེས་བུ་ལོན་མང་པོ་གཏོང་གི་མེད། མང་ཆེ་བ་དངུལ་གྱི་རོགས་རམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དངུལ་གྱི་ཟུར་འཛིག་ (Foreign Currency Reserve) ཚད་གཞི་དེ་ཏཱ་ཏཱ་བསྡད་མིན་བལྟས་རྟེས་རོགས་རམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་དངུལ་གྱི་ཟུར་འཛིག་དེ་ཡར་ཚུན་མར་ཚུན་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ལོ་རེའི་སྟོན་རྩིས་བཟོ་སྒྲབས་ཏ་ཅང་ཁྱད་པར་འགྱོ་ཞིང། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་བི་শ্বৃনাথ ব্রহ্মব ব্রহ্মব ས་ཏིང་ (Vishwanath Pratap Singh) སྒྲབས་སུ་ཕྱི་རྒྱལ་དངུལ་གྱི་ཟུར་འཛིག་དེ་ཏ་ཅང་མར་ཚུན་ཐམས་བྱེད་ལ་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཡོད། འགྱོ་སྟངས་དེ་ནི་རྟོག་ཞིབ་ཚ་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དངུལ་ཐེབས་རྩས་གཞུང་དེ་ཚོ་ལ་བཏང་འཛིན་མང་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད། འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དངུལ་ཐེབས་རྩའི་གཙོ་འཛིན་ནི་མང་ཆེ་བ་ཨ་རིའི་མི་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་མི་ཡོད། གང་ལྟར་འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དངུལ་ཐེབས་རྩ་གཉིས་ལ་སྒྲུབས་བཅོལ་དགོས་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་ལས་གཞིའི་ཐོག་བཏང་འཛིན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

འཛམ་གླིང་ཚོང་རིན་སྤྱི་འཛུགས་ (World Trade Organization) ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེའི་ལས་ཁུངས་ཨ་མ་ནི་འཇི་ནི་ཕ་ (Geneva) ལ་ཡོད། དེའི་ནང་ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༦༠ ཡོད། སྤྱི་འཛུགས་དེས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་གི་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གུ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་རྗེ་ལྟར་བྱེད་མིན་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་ཚོད་གན་འཛོག་པའི་སྒྲབས་སུ་རོགས་རམ་བྱེད་པ་དང་། ཚོད་གན་འཛོག་སྟངས་ཀྱི་སྟོམ་གཞིའང་ཟིན་བྱིས་བཟོས་ཏེ་སྤྱད་པ། འབྲེལ་མོལ་སྒྲབས་སུའང་མཉམ་རོགས་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་དུའང་སྤྱི་འཛུགས་དེའི་ཁྲིམས་གཞི་སྤྱང་ཀྱི་ཞུ་

དགོས་པཱའང་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འཛམ་གླིང་ཚོང་དོན་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཚོགས་མི་ཞུགས་ནས་ལོ་མང་པོ་སོང་མེད་རྡུང། ཚོགས་མི་ཆགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འཛམ་གླིང་ཚོང་དོན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཁྲིམས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གིས་འཕྲོད་གྱི་མེད། ཧོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ཚོང་དོན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ངོས་ནས་དེ་འཕྲོད་དགོས་པའི་ཐོག་ཀུན་གནོན་སྤྱད་ཐུབ་མེད། དེ་ནི་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྐབས་དེའི་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱང་སྲོག་སློབ་པ་ཏེན་རི་ཀི་སིན་ཌར་ (Henry Kissinger, National Security Advisor, United States Government) གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ མགོ་སྟོད་དུ་ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་དབར་འབྲེལ་ལམ་གསར་པ་བཙུགས་ཏེ་ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་གི་མཐུན་འབྲེལ་དེ་ཏ་ཅང་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་རེད། སྐབས་དེར་བློས་བཏང་བྱེད་རྒྱུའི་སྟེ་ཚན་ནང་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བཞང་ཚུད་ཡོད། དེ་དུས་ཀི་སིན་ཌར་གྱི་ལྟ་བུར་ནི་རྒྱ་ནག་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས། རྒྱ་ནག་གིས་སོ་སོ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་གཏོང་བ་དེར་ང་ཚོས་རོགས་རམ་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་མ་རྩའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་དང། ཁྱོམ་རྩའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡོང་བའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གྱ་ཡངས་ཡོང་བའི་ལས་ཀ་ཟུར་དུ་བྱེད་དགོས་མེད་ཅིང། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་རེད་ཅེས་པ་དེ་རེད། དེ་ཚོ་བསམ་བློ་གཏོང་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅིང། དཔལ་འབྱོར་གྱ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ན་ཆབ་སྲིད་གྱ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་དུ་མ་བསྟར་བར་བསྟོད་མི་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་ཞིག་ང་ཚོ་ལའང་བྱུང་སྲིད། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་ལ་ཁྱོམ་རྩའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཡོང་བ་དང་གཅིག ། རྒྱ་ནག་དེ་འཛམ་གླིང་ཚོང་དོན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཚོགས་མི་འདེ་ནང་འཛུལ་བ་དང་གཉིས། ཏོང་ཀོང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོག་པ་དང་གསུམ། མ་གཝོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོག་པ་བཅས་བཞི་པོས་རྒྱ་ནག་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་པ་དྲན་རྒྱོང་རྡུང། དཔལ་འབྱོར་གྱ་ཡངས་ཀྱི་སྲིད་

བྱས་ཆ་ཚང་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་ཁོས་རང་དེའི་རིང་ལུགས་སྦྱོར་ཤོས་བར་དུ་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གུ་ཡངས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་རེད། འཛམ་གླིང་ཚོང་དོན་སྤྱི་འཛིགས་ནི་འཛམ་གླིང་དཔལ་ཁང་དང་རྒྱལ་སྤྱི་མ་དཔལ་ཕེབས་ཙ་དང་མི་འདྲ་བར། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཞུང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཙུགས་པར་བརྟེན། ཐུན་བུའི་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང། དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ་མེད།

རྒྱལ་མང་མཉམ་འབྲེལ་ཚོང་སྡེ་ཁག་ (Multinational Companies) ནི་སྔོན་མ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་ཚོང་དོན་གྱི་སྤྲོག་འཛིགས་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ནང་མ་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ཕན་ཚུན་ཚོང་དོན་སྤྲོག་འཛིགས་བཟོ་མི་ཚུགས།དེ་ནས་གུ་ཡངས་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་རྟེས་རྒྱལ་མང་མཉམ་འབྲེལ་ཚོང་སྡེ་ཁག་ (Multinational Companies) བཟོ་ཚུགས་པའི་གནས་སྟངས་བྱུང་བ་རེད། དཔེར་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཚོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུའང་མ་འཛིགས་དང་ཚོང་བརྒྱབ་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནས་ཤས་བདག་ཚོས་ཚུར་རྒྱ་གར་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་བཞི་སོགས་ཀ་ཚོད་ནང་དུ་ཡོད་ནའང་དེ་གཞིར་བཟུང་འགྲོ་རྒྱུ། དེ་རྟེས་ཁོང་ཚོས་ཚོང་གི་གནས་སྟངས་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་གཉིས་བདག་པོ་བརྒྱབས་ཏེ་དེའི་ཐོག་ནས་གཞན་ཚང་མ་ལ་བཏང་འཇོན་ནས་དབང་དུ་བསྡུ་རྒྱུའི་འགྲོ་སྟངས་ཤེག་ཡོད་རེད། རྒྱལ་མང་མཉམ་འབྲེལ་ཚོང་སྡེ་ཁག་དེ་ཐོག་མར་དངོས་སུ་མགོ་ཚུགས་རྒྱུ་ནི་ཕྱི་བོ་ *།།ཅ།།ཅ།།* རྟེས་ལ་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་རེད། ཕྱི་བོ་ *།།ཅ།།ཅ།།* ནང་ཙཱ་རི་ནས་ཡུ་ཀེ་ (UK) ལ་མ་འཛིགས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉི་ཏོང་གིས་ཡུ་ཀེ་ (UK) ལ་མ་འཛིགས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལས་རིམ་པས་གང་སར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོས་རྗེ་ལྟར་བྱེད་མིན་དགེ་མཚོན་ཞིག་ཞུ་ན། རྒྱ་གར་ནང་མོན་སན་ཏོ་ (Monsanto) ཞེས་པའི་རྒྱལ་མང་ཚོང་སྡེ་ (Multinational Company) ཞིག་ཡོད། དེས་གཙོ་ཆེ་བ་སོ་ནམ་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་ལས་ཀ་བྱེད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་མཚོན་ཆའི་བཟོ་གྲྭ་མང་

པོ་རྡས་ལུང་ཀྱི་བཟོ་གྲངས་བསྒྱུར་ཏེ་རྡས་ལུང་མང་པོ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁོ་ཚུགས་པར་གྱུར། རྟེས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་མོན་སན་ཇོའི་ལགས་པར་རྡས་ལུང་དང་། འབྲུ་དུག །སོན་བཅས་གསུམ་གླེགས་པ་རིད། གལ་ཏེ་རྡས་ལུང་ཅིག་ཉོ་དགོས་ན་ཚོང་སྟེ་དེའམ་དེའི་སྒྲུ་ཚབ་གང་རུང་ནས་མ་གཏོགས་ཡོང་མེད། གང་ལྟར་དེའི་ལག་འཕྲེར་ཡོད་མཁན་ཚོང་སྟེ་གཅིག་རང་རེད།། རྡས་ལུང་དེ་རྒྱ་སྐད་འབྲུ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོང་ཞིང་། རྡས་ལུང་དེ་གཞི་ནང་འབྲུ་ཡོང་བའི་རྒྱ་ཆ་དེ་བཟོས་ཡོད། དེར་བརྟེན་འབྲུ་དུག་མ་ཉོས་པར་རྡས་ལུང་རྒྱང་པ་བརྒྱབས་ནས་སོ་ནམ་དེ་ཡོང་མི་ཐུབ། རྡས་ལུང་དང་འབྲུ་དུག་གིས་ས་ཞིང་ཉམས་པ་རིད། དགེར་ན་རྡས་ལུང་ལ་མཚོན་ན། འདི་ལོ་ཀི་ལོ་ (Kilo) གཅིག་གིས་འགྲིགས་སར་རྟེས་ལོར་ཀི་ལོ་གཅིག་དང་གར་ ༢༥༠ ཙམ་བརྒྱབ་དགོས་པ་དང་། དེའི་རྟེས་ལོར་ཀི་ལོ་གཅིག་དང་ཕྱེད་བརྒྱབ་དགོས་པ་སོགས་ས་བཅུད་ཉམས་པ་བཞིན་རྡས་ལུང་ཀྱང་སྦར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྡས་ལུང་ཀྱི་སྟོར་བའི་ནང་ཚད་གཞི་བྱས་ནས་བཟོས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཁོང་ཚོ་ནས་ཉོས་པའི་སོན་དེ་བཏབ་ན་མ་གཏོགས། སོན་གཞན་པ་དང་ཁོང་ཚོས་བཟོས་པའི་རྡས་ལུང་དང་འབྲུ་དུག་ཕན་ཚུན་འགྲོད་ཐབས་མེད་པ་བཟོས་ཡོད། དེ་བཞིན་སོན་དེ་དག་ཀྱང་རིགས་རྒྱུན་ལ་བཅོས་བསྒྱུར་ (Genetically modified) བཏང་བར་བརྟེན། དེ་ནི་རིགས་ཚད་ཀྱི་སོན་རེད། སོན་དེ་བཏབ་ན་སྟོན་ཐོག་ཐེངས་གཅིག་ཟླང་རྒྱ་ལས། སྟོན་ཐོག་དེ་ནས་བྱང་བ་དེ་སོན་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐབས་མེད། གང་ལྟར་དེ་ལ་ཤྱེ་རྒྱ་མེད། དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཏ་ཅང་མང་པོ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་སྟོན་ཐོག་སླ་པོའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་དང་། མང་པོ་ཡོང་ཚུལ་བཤད། དགེར་ན་གྲོ་ལ་མཚོན་ན། ཕྱོན་མ་སྟོལ་རྒྱན་གྱི་གྲོ་དེ་གོངས་ཚད་ཆེ་བ་ཡོད་སྟབས།། བདག་གཅེས་དཀའ་བ་དང་། ཆར་ཆུང་དྲག་པོས་ཉལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ད་ལྟ་ཁོང་ཚོས་བཟོས་པའི་སོན་ནི་གོངས་ཚོད་ཆུང་བ་དང་འབྲས་བུ་མཁྱོགས་པོ་སྟེན་ཚུལ་བཤད།། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ནང་རིགས་མ་འདྲེས་པའི་སོན་ཏ་ལམ་རགས་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས་པ་ཡིན་སྟབས། ནབ་ཌན་ཡ་ (Navdanya) དང་བྱིང་གི་དབྱིས་ (Beej Vidyapeeth) སོགས་སུ་

ཏ་ཅང་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་ཏེ་སོན་བདག་ཉར་བྱེད་པ་མ་ཟད། གཞན་ལའང་ལམ་སྟོན་དང་སློབ་སྟོན་གནང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལའང་འགལ་རྐྱེན་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱལ་མང་ཚོང་སྡེ་ (Multinational company) དེ་ཚོའི་དབང་ཤུགས་དང་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་འགྲོ་བ་རེད། དེ་ནི་སོ་ནམ་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཏུ་དགེ་མཚན་ཅམ་རེད། དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་མང་ཚོང་སྡེ་དེ་ཚོའི་འགྲོ་སྟངས་དེ་འདྲ་རེད།

མདོར་ན། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེས་དགལ་འཕྲོར་དང་། ཆབ་སྲིད། ལེགས་བྱང་། ཁོར་ཡུག་སོགས་མང་པོའི་ཐོག་ཏུ་མཉམ་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ཀྱང་། དོན་དུ་སོ་སོའི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆ་དེ་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་རེད། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འཚར་གཞིའི་ལས་དོན་ལག་བསྟར་སྐབས་འཛིམ་གྱིས་བདེ་རྒྱལ་ཁང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དབྱལ་ཐེབས་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལམ་སྟོན་བཏང་འཛིན་དང་། མ་འོངས་པར་ཁེ་པན་གང་དུ་འགྲོ་མིན་བལ་རྒྱ་མ་ཟད། གཞུང་དེ་ཚོའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྟངས་ཐོག་ཏུའང་ཏ་ཅང་གཙོན་ཤུགས་སྤྱད་རྒྱུའི་ལམ་ཡང་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་མང་ཚོང་སྡེ་དེ་ཚོས་ཚོང་ལས་མང་ཆེ་བའི་ཐོག་གཅིག་སྤྱད་དབང་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་ལམ་དེ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་འཛིན་གྲྭ་ཚོང་དོན་སྒྲིག་འཛུགས་དེས་ཕྱི་འཚོང་ནང་འདྲེན་ཚང་མའི་ཐོག་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞིའི་ཐོག་ནས་ཚད་གཞི་དང་བཏང་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་ནའང་གཞན་གྱི་དབལ་འབྱོར་གྱི་དབང་འོག་ཏུ་ཚུད་ཡོད། དེའི་སྐོར་ཨ་རིའི་མཁས་པ་ཏེ་གི་ཏ་ཀོར་ཏེན་ (David Korten) གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ནང་ When Corporations Rule the World ཞེས་པའི་དེབ་གྲགས་ཅན་ཞིག་བྲིས་ཡོད། དེའི་ནང་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་ལྟ་བུ་མང་པོ་གནང་ཡོད་པ་ནས་ད་ལྟ་མང་ཆེ་བ་དངོས་སུ་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་སྲིད་གཞུང་ཆུམས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་སྲང་ཐག་འཕེན་མཁན་ནི་འཛམ་གླིང་དཔྱལ་ཁང་དང་། རྒྱལ་

སྤྱི་འི་མ་དཏུལ་ཕེབས་རྩ། འཛམ་གླིང་ཚོང་དོན་སྤྲི་གཙུགས། རྒྱལ་མང་ཚོང་སྡེ་ཁག་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཚོ་བཞིའི་ལག་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་སྒང་ཐག་དེ་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉོ་འཚོང་ལྷུགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ལའང་ཅ་ཅང་ཕེ་བྱས་བྱེད་ཅིང་། དགེར་ན་དམག་གི་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཞུང་གིས་ཉོ་འཚོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཕྲོག་ཟ་རྩལ་སྲུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དགེར་ན་རྒྱ་གར་ལ་མཚོན་ནི། བོ་ཟོར་ས་མེ་སྟྲོགས་ (Bofors Gun) ཀྱི་ཉོ་འཚོང་ཐོག་ཕྲོག་ཟ་རྩལ་སྲུངས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་། དེ་བཞིན་ཐད་འཕྲུང་གནམ་གྱུ་དང་། གནམ་གྱུ་དམག་གི་གྱུ་གཟིངས་སོགས་ཀྱི་ཉོ་འཚོང་ལ་རྒྱ་ཆུ་ཕྲོག་ཟ་རྩལ་སྲུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་སྲས་དང་། ཕྲེགས་དེའི་ཕྲོག་ཟ་རྩལ་སྲུངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་དཏུལ་ཐན་བྱ་ཞིག་མིན་ཞིང་། ཇི་ནོ་ཁོར་དུང་ཐུང་མང་པོའི་ཕྲད་ཆ་རེད། དེ་ཚོ་ལས་ལྷ་པོས་ཡོང་བ་དང་། ཡོང་དུ་བཅུག་པ། ཡོང་དགོས་པ་རྣམས་གང་དུ་ཐུག་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ད་ལྟའི་གོ་ལ་གཅིག་སྟྲུང་རིང་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་འོག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་ཡོད། གོ་ལ་གཅིག་སྟྲུང་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཕྲོར་ལ་མདོ་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་ཁྱད་ལས་པ་མིན་སྟངས་དགོས་མཁོའང་མེད། གལ་ཏེ་མཁྱེན་འདོད་ཡོད་ན་གཟིགས་ས་ནི་མང་པོ་ཡོད་རེད། ད་རིང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལྷག་མ་སོང་། དགོངས་དག་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་འདིར་མཚམས་འཇོག་ཞུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས།། །།

(༢༠༡༨ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥ ནས་ ༢༦ བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་སེར་བྱེས་འབྲིང་རིམ་སྟོན་གྲྭར་གསུང་བཤད་ཁག་བཞི་གནང་བ་ལས་གཉིས་པ་གོ་ལ་གཅིག་སྟྲུང་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་དང་། དམིགས་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་སྟྲི་ཡོངས་ལ་དགེ་སྟྲོན་གྱི་སྐོར་ཡིན།)

༷ ཚེན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་དགོས་འདོད་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་རྒྱའི་འཕྲལ་ཡུན་ལ་ བདོས་ཀྱིས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ བཅུ་གཅོད་རི་བྱང་སྐོར།

(༢༠༡༦ ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥)

ཀ། ས་མང་ཉིན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བརྗེད་གཞི་དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཡན་ལག་ མང་པོ་ཡོད་སྟབས། ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཞུ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་མ་སོང། ཉིན་གཉིས་བར་ཏེ་ བ་ཏྲིས་ལན་གྱི་དུས་ཚོད་མ་ལྟུག་པ་རེད། ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ ཡོངས་གྲགས་ཤིག་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་གདན་ས་ཁག་གི་སྟོན་བྱ་དང་གདན་ས་ཁག་ གི་སྟོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚན་རིག་སྦྱོང་གི་ཡོད་རེད། དེར་བརྟེན་ངས་ངོ་སྦྱོད་མང་པོ་ ཞུ་དགོས་པ་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚན་རིག་སྦྱོང་མཁན་ཚོས་ང་ཚོ་ལས་མང་བ་མཁྱེན་གྱི་ རེད། ཚན་རིག་གི་རྒྱས་དྲངས་པའི་འཕྲལ་ལས་ལ་ལྟ་བྱེད་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་ བརྒྱབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང། དངོས་སུ་ལག་བསྟར་སྐབས་བཅིག་སྒྲིག་བྱེད་སྟངས་དང། ཐོག་མའི་བཟོ་ལུགས་བཟོ་སྟངས་སོགས་ལ་སྟོན་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས། སྟོན་ཚན་ གཞན་བཞིན་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་དང། འཚེལ་རིམ་སོགས་མ་མཁྱེན་པ་མེད། དེར་ བརྟེན་དེ་རིང་ངོ་སྦྱོད་ཞུ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་ཐན་བུ་ཐུང་བུ་བཏང་ནས། བཟོ་བྱེད་དང་ཏེ་བ་ཏྲིས་ ལན་གྱི་དུས་ཚོད་ཐན་བུ་མང་དུ་ལྟག་རྒྱའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཐོག་མར་ཚན་རིག་སློབ་དེ་རེད། དགོས་འདོད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྟངས་སློབ་དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཚན་རིག་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་རིག་པ་ཁག་གི་ནང་ཚན་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་སྒྲ་ཡངས་པ་དང་སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། ཚན་རིག་ཅེས་པ་ནི་ Science ཞེས་པའི་ཚོག་གི་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་སྒྲུར་མཁན་ཐོག་མ་སུ་ཡིན་མི་མཁས་རྣོག་ཐུབ་མ་སོང་། ང་ཚོ་ཆུང་ཆུང་སྐབས་སུ་ཚོག་འདི་བཟོས་ཟིན་འདུག ཐོག་མར་དེ་ལ་ཚན་རིག་དང་མཚན་རིག་ཅེས་འབྱེ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག ཁོད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་དུ་ཚན་ཚན་རིག་པ་ནས་ཚན་རིག་ཏུ་བསྒྲུར་ཆུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཚན་ཚན་ཞེས་པ་ནི་ཚན་པར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྟེ་ཡོངས་དང་སྤྱོས་ཚོད་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་མིན་པར་ཞིབ་འཇུག་དང་དུས་བུར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་བལྟས་པཉམ་ཚན་པར་བགོས་ཏེ་བལྟས་པ་ལ་མཚན་རིག་ཅེས་བརྗོད་སྟོལ་དེ་ལ་རིགས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་ཞིག་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་དལ་ལ་ Science ལ་ཚན་རིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནི་མིང་དང་དོན་གཉིས་སྒྲུར་ནས་བོད་སྤྱོད་གཏོང་སྐབས་ཡུན་མཚམས་ནས་འབྱུར་འགྲོ་བ་རེད། དེ་མིན་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དོན་རང་མཚན་པའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། ཐ་སྙད་མཁན་པོས་གང་དུ་སྒྲུར་སྒྲུར་རེད། ཟན་ཚུན་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་ཚོད་གན་བཞག་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཐ་སྙད་དེ་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་རུང་། དོན་དུ་མིང་གི་དགོས་པ་ནི་དོན་དེ་ཟློ་ཡུལ་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེས་ན་དོན་དེ་ཟློ་ཡུལ་དུ་མཚོན་ཐུབ་ན་དེ་གས་འགྲིགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ Science ཞེས་པ་དེ་ཐོག་མ་ Latin ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག ཨིན་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་གལ་ཆེ་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་ Latin ཚོག་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ནང་ཚོག་ལ་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ Science ཞེས་པ་ནི་ Latin གྱི་ Scientia ནས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་ནི་རིག་པཉམ་རིག་པའི་སྟེང་དོན་ལ་བརྟེན། འོན་ཀྱང་ལེགས་སྒྲུར་སྐད་དུ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀར་གོ་བའི་

སྐབས་ཡོད་རེད། དེ་ནི་ཡུལ་ལ་གོ་བའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་མ་རིག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ལའང་ཚད་མ་རིག་པ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡུལ་ཅན་ལའང་གོ་ཆོག ། རིག་པའི་སྟེང་དོན་ཞེས་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། སྟོང་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་སྟེང་དོན་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། ང་ཚོའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོའི་ནང་རིག་པའི་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། རིག་པའི་སྟེང་དོན་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་བཤད་པ་རེད། དེས་ན་ Scientia ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་འཚོལ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པའམ་འཚོལ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེས་བཅལ་བའི་གྲྭབ་དོན་ནམ་སྟེང་དོན་ལ་གོ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་རྟེས་སུ་ Science ནང་སློབས་དུས་མང་ཆེ་བ་ཡུལ་ལ་གོ་བ་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཅན་ལ་མི་གོ་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ Science མཁས་པ་དེ་ཚོས་ Science ཚོག་འགྲེལ་བཟོད་བྱེད་སྐབས་སྟེང་དོན་དང་འཚོལ་བའི་རིག་པ་གཉིས་ཀར་གལ་ཆེ་ཆུང་གཅིག་པ་བཙི་དགོས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་འཚོལ་བྱེད་རིག་པར་གལ་ཆེ་བ་བཙི་དགོས་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་རྟོག་རྟོག་བཤད་ན། དེང་སང་ཚན་རིག་གི་དོན་བཤད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་། འདུས་ཆེ་བ། ཤར་ནུབ་ཚང་མས་འདོད་པ་ལྟར་བྱས་ན། གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་འབད་རྩོལ་གྱི་ལམ་ནས་བསྒྲུན་པའི་རང་བཞིན་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆ་ལག་ཚང་བའི་གོ་རྟོགས། དབྱུད་བཟོད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དང་བཏོ་སྒྲོད་བྱེད་ནུས་པ་ཞིག་ལ་ཚན་རིག་ཅེས་བརྗོད་ན་མ་འགྲིགས་པ་མེད། དེ་ནས་ཚན་རིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་ས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིག་པ་ཚང་མར་སྒྲར་ན་མི་འགྲིགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། རིག་པ་ནི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སློབ་ཚན་ཞིག་གམས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཤིག་ལ་གོ་བ་རེད། དེས་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚང་མར་ཚན་རིག་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་སྒྲར་རྒྱ་དེ་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ལུགས་སྲོལ་རེད། དཔེར་ན་སྒྲ་ཚོགས་ཚན་རིག་དང་སྲིད་དོན་ཚན་རིག་སོགས་ལ་སྒྲ་ཚོགས་རིག་པ་དང་སྲིད་དོན་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་མ་འགྲིགས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་རིག་པ་ཞེས་མ་སྒྲར་བར་ཚན་རིག་ཅེས་སྒྲར་བ་མང་བ་རེད། དེ་ནི་དེང་སང་གི་སྐད་ཆ་མིན་ཞིང་། ལོ་བརྒྱ

ཕྱག་གཉིས་ཅམ་ནས་བེད་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་མིན་གཏན་ཚོགས་རིག་པ་ལ་ Logic ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཚང་མ་ལ་སྒྲར་ནས་ Tibetology, Buddhalogy སོགས་བརྗོད། དེ་བཞིན་ཚན་རིག་ཀྱང་གཅིག་མཚུངས་བཞིན་ཚང་མ་སྒྲར་གྱི་ཡོད།

དུས་ཕྱིས་སུ་སློབ་ཚན་རྣམས་རགས་ཅམ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྐབས་ཚན་རིག་ (Science) དང་སྒྱུ་རྩལ་ (Arts) གཉིས་རེད། དེ་བཞིན་ཚན་རིག་དང་མི་ཚོས་རིག་པ་ (Humanities) གཉིས་སུ་ཕྱེ་བཞང་ཡོད། མི་ཚོས་རིག་པའི་ནང་ Anthropology, Sociology, Social Service སོགས་མིའི་ཕྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཁ་སྐྱག་རེད། སྒྱུ་རྩལ་ཞེས་པ་ནི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་བསྟན་ན་སྐབས་བདེ་བ་ཡོད། སྒྱུ་རྩལ་དང་ཚན་རིག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚན་རིག་དེ་སྒྲ་དོག་བདང་དུ་བྱས་ན་དོན་དག་ཁ་ཤས་ལ་མ་གཏོགས་མི་འདྲུག ། དབྱེ་བ་དེ་བརྒྱ་ཕྲག་ཀ་དུས་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་མིན་ང་ལ་གསལ་པོ་ཞུ་རྒྱུ་མེད། འོན་ཀྱང་ཏ་ཅང་རྟེང་པ་ཞིག་ནི་ཡིན་བཟོ་མི་འདུག ། ཡོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་སྟོན་གྱི་རིག་གཞུང་ལ་བལྟས་ན་ Science དང་ Humanities དེ་བཞིན་ Science དང་ Arts དབྱེ་བ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་མེད། ལྟག་པར་དུ་དགེར་ནས་ཤར་ཕྱོགས་པའི་རིག་གཞུང་ཚང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་རིག་གཞུང་ཚང་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་གྲི་རིཀས་ (Greeks) དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ལུང་པ་ནས་བྱུང་བ་ཁ་སྐྱག་རེད། ད་ལྟའི་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་ཡོན་མང་ཆེ་བ་གྲི་རིཀས་རིག་གཞུང་ནས་ཡོང་བ་དང་། གྲི་རིཀས་གཞུང་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་ང་ཚོས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་ཕྱེ་བ་བཞིན་ཁོང་ཚོས་རིག་པའི་གནས་དགུ་ལ་ཕྱེ་བ་རེད། དེ་ནི་དེང་སང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ (Logic) རེད། ང་ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དེ་ལའང་མིང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་རེད། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། རྒྱུའི་རིག་པ། རྒྱུ་མཚན་རིག་པ། རྟོག་གཞི་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་བཤད་པའི་ Logic ཞེས་པ་དེ་ཕལ་ཆེར་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་རྟོག་གཞི་རིག་པ

གཞིས་ལ་གོ་དགོས། དེ་མིན་ཚད་མ་རིག་པ་སོགས་ལ་པལ་ཆེར་མི་འདུ་བ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་རེད། གཞིས་པ་ནི་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་སམ་ཚོགས་དོན་ (Ontology) རེད། དེ་ནི་སྒྲ་མོ་རྒྱ་གར་ནང་དུལར་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན་རྟོག་གེའི་ཚོགས་དོན་བཏུང་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ནི་ལྟ་གྲུབ་ནང་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་བཙུ་བ་རེད། ད་ལྟའི་གོང་ཀྱི་མཁས་པ་ཁས་ལན་ཀྱིས་ Ontology ལ་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་རིག་པ་ཞེས་བསྒྲུར་རྩད། ངས་ནི་དེ་ལ་ཚོགས་དོན་རིག་པ་ཞེས་བེད་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གསུམ་པ་ནི་སྐྱེ་དངོས་རིག་པ་ (Biology) རེད། བཞི་པ་ནི་དངོས་ཁམས་རིག་པ་ (Physics) རེད། ལྔ་པ་ནི་རྒྱང་རྒྱའི་རིག་པཉམ་འོད་གཟུགས་རིག་པ་ (Metaphysics) རེད། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་རྒྱང་རྒྱའི་རིག་པ་ཞེས་བསྒྲུར་ཀྱང་། ངས་ནི་འོད་གཟུགས་རིག་པ་ཞེས་བེད་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་གཟུགས་སུ་རྩད་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་མིན་པར། ལག་པས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཞིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

དྲུག་པ་ཚུལ་ལུགས་རིག་པ་ (Ethics) རེད། དེ་ནི་ངའི་བརྗོད་སྟངས་ཤིག་རེད། གཞན་དུ་བློང་དོར་རིག་པ་ཞེས་བྱུང་། བདུན་པ་སྲིད་དོན་རིག་པ་ (Politics) རེད། བཏུད་པ་འབེལ་གཏམ་མམ་བགྲོ་གླེང་རིག་པ་ (Rhetoric) རེད། དགུ་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རིག་པ་ (Aesthetic) རེད། དེ་ལ་དེང་སང་མཁས་པ་ཚོས་མཛེས་རྟོགས་རིག་པ་ཞེས་བསྒྲུར་འདུག་ཀྱང་། མཛེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་འགྲོ་བ་ལས། Aesthetic ནང་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྣྲན་བག་གི་རྒྱུན་ཡིད་དུ་འོང་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། སྣྲན་བག་སྣྲན་པོ་ལས་མཛེས་པོ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་སྲོལ་མེད། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་དགུར་ཕྱེ་བ་རེད།

ཚན་རིག་ཅེས་པ་དེ་སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་ཁམས་རིག་པ་དང་། སྐྱེ་དངོས་རིག་པ། ཕྱས་སྟོང་རིག་པ་བཅས་གསུམ་རེད། སྐྱེ་དངོས་རིག་པ་དང་ཕྱས་སྟོང་རིག་པའི་ནང་སྣྲན་གྱི་ཚན་རིག་ཡོངས་ཕྱོགས་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་ནང་ལྟ་གྲུབ་ནས་བློང་དགོས་པཉང་ཡོད། གང་ལྟར་ཚན་རིག་ཅེས་པའི་ཚོགས་དེའི་གོ་

དོན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་ཨེ་རིས་ཏོ་ཏལ་ (Aristotle) གྱིས་བསྟོམས་བརྒྱབས་པ་དེ་སྟབས་བདེ་ཤོས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །ཁོང་ནི་གི་རིག་ (Greek) གི་གྲྭབ་མཐའ་སྟེ་བ་སྤྱི་ཤོས་གྲས་ཡིན། ནུབ་ཕྱོགས་བའི་གྲྭབ་མཐའ་དང་རིག་གནས་ཐལ་མོ་ཆེའི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་བཙལ་ན་ཨེ་རིས་ཏོ་ཏལ་ (Aristotle) དང་། པ་ལོ་ཏོ། (Plato) སོ་ཀ་ར་ཏེས་ (Socrates) བཅས་གསུམ་ལ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་ཨེ་རིས་ཏོ་ཏལ་གྱིས་དེས་པ་སྟེང་བའི་རིགས་པའི་གྲྭབ་དོན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེས་པ་སྟེང་བའི་རིགས་པའི་གྲྭབ་དོན་ཞེ་ན་རིགས་པས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་གྲྭབ་དོན་རང་གཞན་སུ་ལའང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུག་སྐབས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་དེས་པ་སྟེང་བ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཚན་རིག་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོ་ཡུལ་ལ་སྣྲོར་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག །དེས་ན་དེས་པ་སྟེང་བའི་རིགས་པའི་གྲྭབ་དོན་ཞེས་པ་དེ་ཚན་རིག་གི་ངོ་བོར་ཆ་བཞག་ནས་ཕྱིན་ན་ད་ལྟ་ཚན་རིག་པ་ཚོས་གང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚན་རིག་པས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱེད་སྟངས་དང་ང་ཚོའི་ནང་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱེད་སྟངས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས། ཕྱིར་ཚན་རིག་པས་དཔྱད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་ཀྱང་དཔྱད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚན་རིག་པས་དཔྱད་པ་བྱེད་སྐབས་འགྲོ་སྟངས་རིས་པ་གསུམ་རེད། རིས་པ་དང་པོ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོད་དཔག་གི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་བཀོད་པ་རེད། བ་ལྟ་གཞི་ནས་དཔྱད་པ་བྱེད་རྒྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོད་དཔག་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་དང་པོར་སྟེབས་པ་རེད། ང་ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་པས་དེ་ནི་ཚན་རིག་པའི་ཞབས་ཆ་དང་པོ་དེ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཚོད་དཔག་གི་བསམ་ཚུལ་དེ་མེད་ན་ཁོང་ཚོའི་དཔྱད་པ་དེ་འགྲོ་མི་ཐུབ། དེ་ལ་ཡིན་སྐད་དུ་ Hypothesis ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་དཔག་གི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མཁན་གྱིས་བཟོས་པ་རེད། རིས་པ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་དཔག་དེ་དོན་ལ་གནས་མིན་ཚོད་བལྟ་ཁང་དུ་ཚོད་བལྟ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། རིས་པ་གསུམ་པ་ནི་ཚོད་བལྟ་བྱེད་སྟངས་གང་

ཡིན་ཡང་། དབེར་ན་ཚུ་ཞིག་འཁོལ་རྒྱུར་ཚ་ཚད་རྗེ་ཅམ་དགོས་མིན་ཐེངས་བརྒྱ་བཀོལ་རྟེས་གཅིག་པ་སྟེབས་ཚེ་ཚོད་བལྟའི་གྲྭབ་དོན་དེ་རྟེད་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཚ་ཚད་དེ་གཅིག་པ་མ་སྟེབས་ཚེ་ཐབས་ལམ་གཞན་གྱི་ཐོག་ནས་ཚ་ཚད་དེ་ད་དུང་དབྱུད་དགོས། གང་ལྟར་ཡང་ཡང་ཚོད་བལྟ་བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་བརྒྱ་ཐམ་པ་གཅིག་པ་མ་བྱང་ན་དེང་སང་གྲྭབ་དོན་མི་རྟེད་པར་བརྩི། སྤ་མོའི་གྲྭབ་དོན་ཁས་ལ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ཅམ་གཅིག་པ་བྱང་ན་གྲྭབ་དོན་རྟེད་པར་བརྩི་བཞང་ཡོད་བཟོ་འདུག །ཚོད་བལྟ་བྱས་པའི་གྲྭབ་དོན་རྟེད་རྒྱུ་དེ་གོམ་པ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་གྲྭབ་དོན་རྟེད་པའི་དོན་དེ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པ་ར་སྒྲོད་འཚེར་བའི་ལམ་ནས་བསྟན་རྒྱུ་དང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བརྩི་བ་རེད། དེ་ལ་ནམ་རྒྱུན་དམ་གྲོགས་པོ་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ལ་ང་ཚོའི་ཚད་མ་རིག་པའི་ནང་། ཕྱི་བའི་འབྲས་ནི་ཚོས་པ་བཞིན།།། ཞེས་པ་དེ་ཁྱེད་ཚོའི་དེ་དང་འདྲ་པོ་འདུག་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྟོད་སྨྱད་གཅིག་གི་ནང་བཅོས་པའི་འབྲས་ཀྱི་འབྲུ་ཁས་ཤེས་མ་ཚོས་པ་ཡོད་པས་ཚང་མར་ཁྱབ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་ཚན་རིག་གི་གྲྭབ་དོན་རྣམས་ཀྱང་འདི་མཐའ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེ་ནི་རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་དང་བཟོ་བཅོས་གཏོང་དགོས་པ་ཡོང་ཞེས་ཁོང་ཚོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་རྒྱས་ཡང་དག་ལ་བཏེན་ནས་རྟེས་དཔག་ཚད་མས་དོན་ཞིག་འཛིན་མ་དེ་ནི་མཐའ་མའི་གྲྭབ་དོན་ཡིན་པར་བཏེན། འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་མེད། ད་ལན་ཆེར་ཚན་རིག་གི་སྐོར་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་འཕྲུལ་ལས་ (Technology) ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཚན་རིག་གི་འབྲས་བུ་རེད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་བྱང་ཕྱོགས་ནི་ཚན་རིག་གི་ཡར་རྒྱས་དང་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་གཉིས་མཉམ་དུ་བྱང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟའི་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚན་རིག་གི་འབྲས་བུ་རེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། གལ་ཏེ་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་མེད་ནའང་འཕྲུལ་ལས་རྒྱང་པ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

ད་ལྟ་ཁོང་ཚོས་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཇོག་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚན་རིག་གི་ཉམས་ཞིབ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོའམ་ཞུས་ཁྱའི་ཆེད་དུ་བཅའ་དངོས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་གཞི་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་སྟངས་དང་ཐབས་ལམ་མམ་ལས་རིམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་འཇོག་གི་ཡོད། དམིགས་ཡུལ་དང་པོ་དེ་ཚན་རིག་གི་ཉམས་ཞིབ་ལ་འཇོག་ཁུལ་ཡང། དོན་དུ་བཀ་མེད་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དགོས་འདུན་ (Consumer’s demand) ཐོག་བཅས་པ་རེད། གང་ལྟར་བཀ་མེད་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་འདོད་ཏམས་བསྐང་རྒྱུ་དེ་རེད།

ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ཀཱུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཅིས་བསྐོར་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་མང་བར་བཏེན་ཨང་ཅིས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་རེད། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་ཚུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་དགོས་པ། ཁེ་ཕྱ་གཟའ་སྐར་གྱི་འགྲོ་འཕོད་གི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་དགོས་ནའང་ཚད་མ་ཅིས་ཀྱི་ལས་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་ཚན་རིག་པས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་མིན་ཞིང། དེ་ནི་གནའ་སྔ་མོ་ནས་ནང་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་རྒྱ་གར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་ཡོད་བསྡུད་པ་ཞིག་རེད། དེས་ན་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་སྐྱེ་རྒྱའི་མངོན་འདོད་སྐྱེས་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚ་རྒྱན་མིན་པར་བཏེན། ལག་ལེན་མ་བསྟར་བ་མ་གཏོགས། སྔོན་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་མ་མཐེན་པ་དང་ལག་ལེན་བསྟར་མི་ཤེས་པའི་གནས་སྟངས་ཤེག་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན་ཚན་རིག་ནང་འཛིན་ཤུགས་ (Gravitational force) ཀྱི་སྐོར་དེ་རེད། དེ་ནི་ཨ་ཡི་ཛ་ཀ་ནི་ཏུ་ཏོན་ (Issac Newton) གྱི་མགོ་བོར་ཀུ་ཤུ་ཟག་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཆ་ཤེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན། ཁོ་ནི་ཁ་ཅང་གསར་པ་ཞིག་ཆ་ཤེད་ཅིང། ཧོན་ཀུང་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱལ་བའི་སྔོན་ནས་ནང་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་དེ་ཚོ་ཡོད་མེས་རེད། སྟོན་དགོན་འཕགས་པ་ལྟས་རབ་བྱེད་ཅིག་གི་ནང་ཚུ་ཐུང་དུ་རྒྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷོད་ཚད་ཀྱི་འཛིན་ཤུགས་དེ་ས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རེད་ཅེས་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དེང་སང་གསར་གཏོད་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ་ནམས་

ང་ཚོའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་བཅལ་ན་རྟེད་རྒྱ་མེད་པ་ཅ་ལམ་དགོན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ངོ་མ་འཛོད་པ་དང་ཅ་མ་གོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད། དཔེར་ན་ང་ཚོའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་གསུངས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད། གལ་ཏེ་ཤེས་ན་དེང་དུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཚོར་མཁན་ཚོར་ཕན་ཐོགས་པའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་ཡོང་སྲིད། འདི་དེ་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་པ་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་བསྟོམས་སུ་ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མེའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཕན་གནོད་གང་འདྲེས་ཡོད་མིན་སྐོར་དེ་རེད། ང་ཚོས་ཕྱིར་བལྟས་ལོག་སྟེ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཁག་པོ་རེད་ལ། དགོས་མཁོའང་དེ་ཅམ་མེད། གང་ལྟར་ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་རྗེ་ཅམ་ཕྱིན་ཟིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཟིན་པ་རེད། ད་ལྟ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་ཚོའང་སུས་ཀྱང་བཀག་མི་ཐུབ། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ཉེན་ཁ་རྗེ་ལྟར་འགོག་དགོས་པ་དང་། ཁེ་བན་རྗེ་ལྟར་བློང་དགོས་པ་དེ་བལྟ་རྒྱ་ནི་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ཀྱི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ལྷག་པོ་ཐུག་ཕྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་སྤར་མ་གྲགས་པའི་འབྲེལ་མཐུད་དང་བགྲོ་གླེང་ལས་ད་ལྟའི་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་གྲགས་ཅན་མང་པོ་ནང་པའི་ཚན་རིག་ཕྱོགས་སུ་རེ་བའི་མིག་འབྲུར་གཏོང་བཞིན་པ་རེད། གང་ལྟར་འདི་ནས་ཁེ་ཕན་ཞིག་ཡོང་བའི་ངེས་པ་རྟེད་ཡོད། གལ་ཏེ་ངེས་པ་རྟེད་མེད་ན་ལོ་མང་པོ་དུས་ཚོད་བཏང་བ་དང་སྐུ་ངལ་གནང་རྒྱ་མིན་པ་དེ་སུས་བལྟས་ཀྱང་ཟུར་བལྟས་ལེན་མཐོང་རེད། ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཚན་རིག་གི་ནང་ཚན་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དངོས་ཁམས་རིག་པ་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པ། ཟླུང་ཁམས་རིག་པ། དེའི་ནང་ནས་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་དང་། གནས་པ། འགྱུར་བ། འཇིག་པ་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྐོར་རེད། དཔེར་ན་ཁོང་ཚོས་འབར་གས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་གནས་པའི་དགུ་ཚིགས་དེ་ཆགས་ཚུལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འབར་གས་

ཆེན་པོ་བྱང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཚན་རིག་པ་ལ་བཤད་རྒྱ་མེད། ང་ཚོའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་འཇིག་པ་དང་། སྟོང་པ། ཆགས་པ། གནས་པ་བཅས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཞེབ་ཚགས་པོ་དང་གཏིང་ཟབ་པོས་ཉམས་ཞེབ་བྱེད་ན་ཁོང་ཚོའི་འབར་གས་ཆེན་པོ་ཟིར་བ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མིན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོད་པ་ཞིག་གསལ་པོ་རེད། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ནང་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནང་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་། ནང་པའི་ཆོས། ནང་པའི་ལྷ་གྲུབ་བཅས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་གནང་བ་རེད། དེ་ནི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་རུང་། གསལ་པོ་བསྟན་གནང་བ་དེ་༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་མཛད་རྟེས་སམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚལ་ཤིག་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷ་གྲུབ་དང་ཚན་རིག་གཉིས་པོ་ནི་ནང་པའི་རིག་གཞུང་གི་གཞི་བཅོས་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་བཅོས་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཚང་མས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཁ་པན་ཡོད་ན་བློང་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ལམ་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནི་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཚོའི་ལས་སུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། ནང་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་མཁན་ཚོར་དགོས་མཁོ་མེད། གཞི་དངོས་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་དགུང་པ་བསྡུར་ནས་འགྲོ་ཆོག་མ་མ་ཟད། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་བབ་དེ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་ཟེ་གསལ་རེད། དེས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་གཉེར་གནང་མཁན་ཚོས་ཚན་རིག་གི་རྣམ་གཞག་དེ་གང་ལ་གང་འཚམས་མཁྱེན་ན་དེའི་དབང་གིས་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་ནང་པའི་ཚན་རིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་བཙུག་རྒྱུ་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་ལ་ནང་པའི་ཚན་རིག་གི་ཤན་ཎུগས་དང་ཕན་ཐོগས་བྱེད་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་བབ་ཇི་ཡོང་ཚན་རིག་གི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་

སྟངས་ལ་རག་ལས་པ་ཅ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། དཔལ་འབྱོར་བཀྲི་བ་མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ནང་ཚན་རིག་གི་ནུས་པ་དང་གཟི་བརྗིད་དེ་མེད་པ་བཟོ་མི་ཐུབ། དེས་ན་མི་ཚང་མའི་བསམ་བློ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་ཚོས་བོད་སྤྱོད་གཏང་ཐུབ་ན་དེ་ནི་ཐབས་ལམ་ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་དང་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད།

ཁ་ས་ང་ཚོ་དེང་རབས་དང་གོ་ལ་གཅིག་སྐྱར་རིང་ལུགས་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞུ་སྐབས་ཟུར་ཙམ་བཀའ་མོལ་བྱང་བ་བཞིན་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་སྒམ་བརྒྱ་གོང་དུ་ཚོས་དང་ཆབ་སྲིད་ལོགས་སུ་ཕྱེ་དགོས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཟློང་དང་ཡོད་པ་དང་། ཟློང་དང་དེས་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་སྡུག་བསྔན་མི་ཐུབ་པ། ལྷག་པར་དུ་ཚོས་ཀྱི་ཟློང་དང་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་གཏོང་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་བཀ་ཆགས་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སློབས་པ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་བརྒྱ་ཐུག་བཅུ་དགུའི་མཇུག་དང་ཉི་ཤུའི་མཚོ་སྟོད་དུ་ནང་བའི་མཁས་པ་ཚོས་ནང་ཚོས་དེ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བཀོད་ཐབས་མང་པོ་བྱས་པ་རེད། དེའི་ནང་ཤྲི་ལངྐའི་གནས་བརྟན་བཀྲེས་སོང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཐུག་དེབ་ཀྱང་མང་པོ་བྲིས་ཡོད། དེ་བཞིན་བྷི་མ་ར་ཨམ་བེ་ཌཀར་ (Dr. Bhimrao Ambedkar) གྱིས་གཙོས་རྣ་ཏུ་ལ་ཤཱཀྱ་ཡན་ (Rahul Sankrityayan) དང་། དགེ་སློང་རྒན་ཁ་ཀ་ཤཱཔ་ (Bhikshu Jagdish Kashyap) སོགས་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་ནང་བའི་ཚོས་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ་ (Buddhism is a scientific religion) སྟེ། ཚན་རིག་གིས་དགེ་པ་སྟེང་ཐུབ་པའམ་ཚན་རིག་དང་མི་འགལ་བའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཐབས་མང་པོ་གནང་ཡོད། ཤྲི་ལངྐའི་མཁས་པ་ཚོ་ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་དེ་ཙམ་བགྱི་གྲེང་བྱང་མེད་ཀྱང་། ཚོས་ལུགས་གཞན་དང་མཉམ་དུ་བགྱི་གྲེང་མང་པོ་བྱང་བའི་སྐབས་སུའང་གཙོ་བོ་གསུང་ཆུ་ཞིག་ནི། ཚོས་ཆོས་ཐམས་ཅམ་ཙང་ཆུ་ལས་བྱང་། དེ་ཆུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།། ཆུ་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ།། དགེ་སློང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུངས།། ཞེས་

པ་དེ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ། དེའི་ནང་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་
རྗེ་ལྟར་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚན་རིག་གིས་དགག་པ་བརྒྱབ་མི་
ནུས་པ་སོགས་སྨྲྱབ་ཐབས་གནང་ནས་བཞུགས་པ་རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་གོམ་
པ་ཁཡས་མདུན་དུ་སྟོས་ཞིན་པ་རེད། ནང་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཚན་རིག་
པའི་མདུན་ནས་ལག་འཁྱེར་ཞུ་དགོས་ཀྱི་མེད། ང་ཚོའི་ཆོས་དེ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པ་
ཡིན་ན་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཆགས་རྒྱུ་དང་། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་ཆོས་དེ་ཚན་རིག་དང་མི་མཐུན་
པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཆགས་པའི་སེམས་ཁྲལ་དེ་མི་དགོས། ནང་པའི་གཞུང་
ལུགས་ནས་གསུངས་པའི་གཞི་བདོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ནང་པའི་ཚན་རིག་མཉམ་
དུ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་ལ་ཕན་ཐོགས་དང་ཡར་རྒྱས་
གང་དང་གང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་དེ་ནང་པའི་རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཡིན་པ་དེ་ཆགས་ཆེན་གྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ནས་ལོ་བཅུ་ཙམ་སྔོན་དུ་
འཇིག་རྟེན་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་ཚང་མས་གཅིག་གྱུར་དུ་གང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་
ན། གླང་ཆ་དང་གླང་པའི་རྩལ་ཐུན་ལས་གཞན་པའི་གསལ་ཞིང་རིག་པའམ་ཤེས་པ་ཞིག་
པ་ཞིག་ཟུར་དུ་མེད་ཅས་པ་དེ་རེད། ད་ལྟ་ཁོང་ཚོ་དེའི་ཐོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྲས་རེད། དེ་ཡང་
གླང་པ་ཤི་ཚར་བཤམ་གླང་པའི་བྱ་བ་ཡོངས་རྫོགས་མེད་པ་ཆགས་ཞིན་པའི་རྟེས་སུའང་
ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཞིག་བསྟད་ཀྱི་མེད་འགྲོ། གླང་པ་མ་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་པའི་རྒྱུན་
ཞིག་ཡོད་འགྲོ་བསམ་པའི་དོགས་པ་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་གྲགས་ཅན་ཚོའི་
ནང་སྒེབས་ཡོད། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དྲང་བདེན་ཚོས་ནང་པའི་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་ནས་ཁེ་ཕན་མང་པོ་བླངས་པ་ལས་སོ་སོར་གྲགས་པ་ཐོབ་པ་མ་ཟད། སོ་སོའི་མི་
ཚེའི་མདུན་ལམ་ལའང་ཕན་ཐོགས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།

དཔེར་ན་ཕི་རི་ཇོ་ཕ་ཀེ་པ་ར་ (Fritjof Capra) ནས་ The Tao of Physics ཞེས་པའི་

དེབ་བྲིས་ནས་གྲགས་ཅན་ཆགས་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཁོང་གིས་ The Turning Point ཞེས་པའི་དེབ་དེ་བྲིས་པ་རེད། དེ་གཉིས་ཀ་དེང་སང་ལྷང་རྒྱ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། The Tao of Physics ནང་ནང་པའི་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་སྨོན་ལ་ཁོང་དེ་ཙམ་གོ་རྟོགས་ཆེན་པོ་དང་གཏིང་ཟབ་པོ་མེད་ཀྱང། གོ་སྒྲོང་ཐོས་སྒྲོང་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག །དེ་ཡང་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པའི་མངོན་པ་སྟྲ་བ་ཚོ་ནས་ཐོས་པར་ཤཱཀ་སྟྲ། དེར་བརྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཁག་པོ་རེད།

དེ་བཞིན་ཏེ་གིང་ཐྲོམ་ (David Bohm) ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཁོང་ནི་དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་གྲགས་ཅན་ཞིག་རེད། ཁོང་ཡང་རང་བཞིན་ཆ་ཅང་བྱང་པོ་རེད། ང་དང་དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་པ་ཐོག་མར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཕི་རི་ཇོ་ཕ་ཀེས་ར་ (Fritjof Capra) རེད། གཉིས་པ་དེ་ཏེ་གིང་ཐྲོམ་ (David Bohm) རེད། རྗེས་སུ་ཏེ་གིང་ཐྲོམ་ལས་མཚོག་མཐའ་ནས་ལས་མཚོག་གི་ལྟན་དུ་ཚན་རིག་སྨོན་བཟོ་གྲྭང་ཞུ་མཁན་བྱེད་པ་དང་ལོ་མང་པོ་སུ་མཐུད་དེ་བཟོ་གྲྭང་ཞུས་པ་རེད། ཁོང་ཆོས་ལས་མ་བྱོའི་ནང་ནང་པའི་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་རྟམ་གཞག་ཐོག་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་ཚོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཨཱ་ཡར་ (Adyar, Chennai) ལ་ཏེ་གིང་ཐྲོམ་ལྟན་དུ་ཚྭོད་མང་པོ་བཟོ་གྲྭང་བྱེད་སྒྲབས་ཁོང་གི་དྲི་བ་ཆ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་རེད་ལ། བསམ་བློ་གསལ་ཀྱང་ཆ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་རེད།

རྒྱ་གར་ནང་མཚོན་ན་ཨབ་དུལ་ཀ་ལཱམ་ (Abdul Kalam) སྟྲ་ཆེའི་མཐའ་མར་ནང་པའི་ཚན་རིག་ཐོག་ཆ་ཅང་ཐུགས་སྟོང་བྱེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒ་ཏ་ར་མནྟ་ (Raja Ramanna) དང་ང་ཚོ་མཉམ་གཤིན་མར་པོ་བྱེད་པ་རེད། ཁོང་ཡང་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་མཁས་པ་རེད། ཁོང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཕྲུངས་སྟབས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྒྱད་གང་འཚམས་མཁྱེན་པ་མ་ཟད། འཕགས་པ་ཀླུ་སྦྱོང་གྱི་གཞུང་གི་ལྷག་པ་ར་གཉིས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་བརྟེན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པའི་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་བར་ཁད་

ཚུལ་གཉིས་པན་ཚུན་ཐག་ཉེ་བོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་རེད་འདུག་ཅེས་དེའི་ཐོག་ལས་ཀ་ཤཱུགས་ཆེ་གནང་རྒྱུའི་འདུན་པ་བྱུང་སོང་། ཡིན་ནའང་སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་སྐུ་ཚེ་མ་བརྟན་པ་རེད། དེ་ནས་རྣམ་རཏྣེ (Ram Reddy) ཞུ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་ཚན་རིག་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། ཁོང་ཡང་སྐུ་ཚེ་རྒྱུན་རིང་མ་བརྟན་པ་རེད།

མ་འོངས་པ་ལ་ཚན་རིག་དང་ནང་པའི་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པའི་བར་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་འབྲེལ་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ན། ཚན་རིག་དང་འཐུལ་ལས་ནས་ང་ཚོ་ལ་ཁེ་པན་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་དག་ཟློང་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་རེད་ལ། ཡང་ཚན་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་གཙོ་དང་སྲོན་ཡོང་བའི་གནས་བབ་ཅིག་ཡོད་ནའང་ཚོ་འགོག་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་རྟེད་རྒྱུ་རེད། གང་ལྟར་མ་ཡིན་གོ་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་འགྱུར་འགྲོས་ཤིག་གཏོང་རགོས་ན་ཚན་རིག་ལ་འགྱུར་འགྲོས་ཤིག་མ་བཏང་བར་གནས་ཚུལ་གཞན་ལ་ལག་པ་འཚང་བས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་མེད། ཚན་རིག་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་གཉིས་ལྷོ་མིག་ལྟ་བུ་རེད། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ནང་ཆོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་དེ་འཕྲེང་ཐུབ་པ་དང་། ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཤུགས་ཆེ་ཆགས་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་གི་ལམ་ཕྱོགས་ལ་ནང་པའི་ཚན་རིག་པས་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཆགས་ཆེན་གྱི་འགྱུར་འགྲོས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད། དེའི་དབང་གིས་ཀ་གོང་ས་ཀ་རྒྱུགས་མགོན་ཆེན་པོས་དམིགས་བསལ་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་ཐོག་ནས་ཚན་རིག་ཀུན་བཏུས་མཁོ་བསྡུ་གནང་བྱུས་པ་རེད། ང་ལྟ་ལྟ་བྱུས་ཀུན་བཏུས་མཁོ་བསྡུ་གནང་བཞིན་པ་རེད། དེས་ན་ཚན་རིག་ཀུན་བཏུས་དང་ལྟ་བྱུས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་རྣམས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཐོག་རྒྱ་ཁྱབ་བྱུང་ན་སྤྱིར་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་པའི་རིག་གཞུང་དེ་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་

འདིའི་ཁ་ཅང་གི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་རྣམ་དགྱོད་སྒོ་འབྱེད་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་བློ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉམས་ཆག་ཕྱིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་བསྐབ་མི་ཐུབ་པའི་གྲོང་ཁྱེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་རུ་འགྱོད་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་རེད་ལ། ལས་སྣ་པོས་ཚོད་དཔག་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེར་བཏེན་ཁྲེད་རང་ཚོ་འདིར་སློབ་ཐུག་ལོ་གཞོན་པ་ཚོས་སྤྱིར་ནང་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཚན་རིག་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཚང་གི་ཡོད། ཆུ་བ་ཁ་ཤས་སྟོན་དུ་ཁྲེད་ཚོས་འདིར་ཚན་རིག་གི་འགྲེམས་སྟོན་དེ་ཚོ་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་བཟོས་འདུག ।གང་ལྟར་གཞི་རིམ་ཚན་རིག་གི་གོ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དང་ང་ཚོའི་གཞི་བཙོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་མ་བཞག་པར། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་གཅིག་འདུག་བལྟ་དགོས། སྤྱིར་བཏང་མཚུངས་བསྡུར་བྱ་རྒྱུ་དེའང་ལས་སྣ་པོ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ལས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྣོན་གཉིར་དེ་སོ་སོའི་ལས་སྒོལ་དང་བསྡུན་ནས་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱས་པ་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་གི་སྣོན་སྤྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྣོན་སྤྱོང་གི་ལག་ཆ་དེ་ཚོའང་དེང་རབས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་བེད་སྤྱོད་བྱས། དེ་ནས་ང་ཚོའི་སྣོན་སྤྱོང་གི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བརྒྱ་དབྱད་བྱེད་སྟངས་རྣམས་ཀྱང་ཡག་པོ་ཤེས་པ་བྱས། ལམ་སྲུབ་པའི་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན་འཐད་སྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱང་པས་འདེད་རེས་ཤེས་པ་ཡོད། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འཐད་སྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་བཅས་བཞི་གা་ཚང་བར་བྱས་ནས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ན་མ་གཏོགས། འཐད་སྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱང་པས་མི་འགྲོ་ས་མང་པོ་རེད། ལྟག་པར་དུ་ཚན་རིག་དང་མཉམ་དུ་མཚུངས་བསྡུར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་འཐད་སྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་གལ་ཆེ་ཅམ་ཆགས་པའི་གོ་སྐབས་མང་པོ་

ཡོང་སྲིད། དེ་ཚོ་ཐུགས་ལ་འཇོག་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

འཕྲུལ་ལས་ནི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཟློས་པའི་སྐབས་སུ་ཞར་བྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འཕྲུལ་ལས་ཀྱི་གཞི་རྩ་ནི་འཕྲུལ་འཁོར་ (Machine) རེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱན্ধི་ (Mahatma Gandhi) ནི་སྲིན་བཏང་ནས་འཕྲུལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དགག་པ་གནང་གི་རེད། དེའི་ཚབ་ཏུ་ལག་པས་བསྐོར་རྒྱའི་ཅར་ཁྲ་ (Charkha) ཞེས་པ་དེ་གཱན্ধི་གསར་གཏོད་གནང་བ་ཞིག་མིན་མོད། དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ཚོའི་ཁ་གཏད་ཀྱི་མཚོན་དོན་དུ་བེད་སྤྱོད་གནང་བ་རེད། ཁོང་གིས་དུས་ཚོད་སྟོང་པ་ནས་ཐོན་ལ་དེའི་ཐོག་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་གི་ཡོད། གཱན্ধི་ཅིའི་གྲིང་འཕྲུལ་འཁོར་རིགས་ལ་དགག་བྱ་གནང་བ་དེའི་གནད་དོན་དེཤང་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་གཱན্ধི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དང་པོ་ནི་འཕྲུལ་འཁོར་རིགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དེ་འདོད་རྟམས་ལས་བྱུང་བཞམ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཟློ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མིའི་ནུས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་པར་ད་དུང་དེ་ལས་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་བསམ་ཚུལ་ལས་བྱུང་བ། མིའི་འགྲོ་བ་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་མི་དེ་དག་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་རང་ཁ་རང་གསོ་བསྟད་ཐུབ་པ་དེ་མིའི་ནུས་པས་མིའི་འཚོ་བ་བསྐྱལ་བ་ལ་འདེད་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁས་མ་བླངས་པར་དེས་མི་འདེད་བར་དེ་ལས་མཐོ་གས་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ། མིའི་ནུས་པས་ཇི་ཙམ་བསྐྱན་ཐུབ་པའི་དངོས་པོས་མིའི་དགོས་མཁོ་ཚང་བར་སྐྱེད་མི་ཐུབ་པའི་འདོད་རྟམས་ཡོད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཏུལ་དང་དཔལ་འབྱོར་རྣམས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དང་མ་རུའི་བདག་པོས་རྒྱ་རྒྱ་བཟོ་ཐུབ་པའི་བསམ་ཚུལ་སོགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཀུན་སྟོང་སྟོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བསམ་བློ་གཏོང་ན། མིས་འཕྲུལ་འཁོར་བྱན་གཡོག་བཟོ་མི་ཐུབ་པར་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་མི་བྱན་གཡོག

ཏུ་བཟོ་བ་དང་། བཟོ་གྲ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་བཟོ་བ་དེ་ཚོ་སྤྱ་དོ་ནས་དགོང་དྲོའི་བར་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ས་དེ་རང་གི་ལག་པ་དང་ཕུས་མིན་པར། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་བྱན་གཡོག་གི་ཚུལ་དུ་རང་དབང་མེད་ཅིང་། དམེར་ན་འཕྲུལ་འཁོར་ཞིག་མགོ་ཚུགས་ན་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་བར་ལས་ཀ་མ་བྱེད་ན་མཚམས་འཛིག་རྒྱ་མེད་པ་དང་། གང་ལྟར་མིའི་རང་དབང་མང་པོ་དེས་འཕྲོག་གི་ཡོད་པ་རེད། མཐའ་མ་ལ་འཕྲུལ་འཁོར་དེས་མིའི་ཚབ་བྱེད་པ་དང་། མི་དང་འཕྲུལ་འཁོར་བཟླ་ནས་མིའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་སར་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་དུས། རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལས་མེད་ཀྱི་མི་ཆ་ཅང་མང་པོ་ཕོན་པ་དང་། ལས་ཀ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོའང་རིམ་པས་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་བཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན། འཕྲུལ་འཁོར་ལ་དགག་བྱ་གནང་བ་རེད།

ཡིན་ནའང་གློ་ཕྱོས་དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་མང་པོ་ཕུད་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་དེར་སིན་གར་འཚོམ་པོ་འཁོར་ལོ་ (Singer Sewing Machine) དེ་རྒྱ་གར་ནང་དང་པོ་ཕོན་པའི་གྲས་མིན་འགྲོ་ དེ་ནི་གློ་ཕྱོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་གནང་གི་ཡོད་ལ། གཞན་ལའང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཆེད་རྒྱབ་གཉེར་གནང་གི་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། འཚོམ་پོ་འཁོར་ལོ་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་བྱམས་བཙུའི་བས་ཕོ་ཕོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སིན་གར་འཚོམ་پོ་འཁོར་ལོ་བཟོ་མཁན་གྱི་ལྷམ་དེ་འཚོམ་བུ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེས་མཚན་མོ་ཞུ་མར་ནང་འཚོམ་བུ་རྒྱ་སྐབས་མིག་གསལ་པོ་མེད་པར་བཏེན་ཁབ་ནང་སྐྱེད་པ་བརྒྱུད་མ་ཐུབ་པ་དང་། མཇུག་མོར་ཁབ་ཙེ་ཟུག་པ། ཁབ་ནང་སྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཟིན་ནའང་འཚོམ་བུ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱ་དགོས་དུས་ཉིན་གང་འཚོམ་བུ་བརྒྱབས་ནའང་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་འདེང་རེས་ཤེག་བསྐྱུན་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་རྣམས་སེལ་ཆེད་སིན་གར་ཞེས་པའི་འཚོམ་پོ་འཁོར་ལོ་དེ་གསར་གཏོད་བྱས་པར་བཏེན། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་དེས་མི་བྱན་གཡོག་ཏུ་མི་བཟོ་བ་དང་། མིས་འཁོར་ལོ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐུབ་པ། དེ་བཞིན་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱན་པ་ཡིན་སྟབས། ལག་

ལེན་བསྟར་འོས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ངོས་ལེན་གནང་བ་རེད། དེས་ན་ངས་ཤུ་དགོས་པ་དེ་གང་རེད་ཅི་ན། གནས་ཚུལ་ཚང་མ་ཀུན་སྟོང་ལ་བལྟ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

མཐའ་མར་འདི་ཡང་རྒྱར་ཅམ་ཤུ་ན་ཁྱེད་ཚོས་བརྒྱ་དབྱད་གནང་རྒྱར་ཁྱད་པར་ཡོང་རྒྱ་རེད། གློག་ཐེའུ་རྩེ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་བཞིན་དེང་རབས་དང་། ཚན་རིག། འཕྲུལ་ལས་བཅས་ཚང་མར་འགལ་ཟླ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་ཚོ་ཚང་མའི་ནང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། འདོད་ཚུལ་གཅིག་ནི་ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ལས་གཉིས་ཀ་ལྷན་མ་བསྟན་ཡིན་པར་བརྟེན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགེ་བ་བཙི་རྒྱ་མེད། དེ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མེན་ནི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ལ་རག་ལས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས། འདིར་མི་དགེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་མེད། བཟང་དང་ངན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན། འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ལས་གཉིས་ཀ་སྲུས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཡིན་ནའང་གཉིས་ཀ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཞིག་གིས་བཏང་ནའང་དེའི་མཇུག་འབྲས་བཟང་པོ་འཐོན་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དགོས་མཁོ་མེད་ཅེས་གསུངས། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོའི་ལྟ་བྱུབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་གསུང་རྒྱུ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ངའི་ངོས་ནས་འདི་འཐད་དང་མ་འཐད་ཅེས་གང་ཡང་ཤུ་རྒྱ་མེན། དེ་ནི་སོ་སོས་བདོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟུན་ནས་དབྱད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་རེད། རང་བཞིན་གྱིས་ཆ་ནས་མི་རྣང་བ་ཡིན་པ་འདོད་མཁན་དེ་ཚོས་རྒྱ་མཚན་མང་ཆེ་བ་ཀུན་སྟོང་དང་བྱང་རིམ་ལ་བལྟས་ནས་བཀོད་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་ཚན་རིག་པའི་ང་རྒྱལ་ (Arrogance of Scientist) ཅེས་པ་སྤྱི་ཁྱབ་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཚན་རིག་པ་མང་པོའི་བསམ་བློའི་ནང་ཚན་རིག་ལས་ལྟག་པའི་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་མེད་བསམ་པའི་རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་རེད། ཆོས་ཀྱིས་ཟོངས་དང་སྟེལ་བ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་དང་ཆབས་

ཅིག་ཏུ་ཚན་རིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་མང་པོ་སྟེལ་ཡོད། དེང་སང་བཏུ་ཕྱག་ཉེར་གཅིག་ནང་སྟེབས་ཟིན་པར་བརྒྱན། ཚན་རིག་པའི་རང་ལུ་མཆོག་འཛིན་དེ་སྤྲོན་མ་ལས་དགའ་རབ་ཐུང་དུ་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས། ཐོག་མར་བྱས་ན་མ་ཆེད་པ་དང་མེད་པར་ཆེད་པ་གཉིས་པོ་ལ་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བར། ཚན་རིག་པས་མ་ཆེད་པ་ཆུམས་མེད་པར་ཆེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཅོས་ཏེ། ཚན་རིག་པས་མ་མཐོང་ན་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་རེད། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཚན་རིག་པ་བཏུ་ཆ་བཏུ་ཐམ་པས་མི་བཤད་ཀྱང་། དེའི་ནང་བཤད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་རེད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་ཅེས་བཏུ་ཆ་བཏུ་ཐམ་པ་བཤད་མཁན་གྱི་ཚན་རིག་པ་དེ་ཚོ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན་པའི་མི་དེ་ཚོ་ར་སྤྲོད་བྱེད་སྐབས་དཀའ་ལས་མང་པོ་བཏུབས་ཏེ་ནི་ཁོ་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་སྐྱོན་ཅོར་བཞམ་ཕྱུགས་གཙོན་ཞེག་ཐེབས་ཚུལ་སོགས་འགྲེལ་བཤད་བཏུབ་ཏུའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་བཅལ་གྱི་རེད། རེ་ནི་རགས་ཐབས་མེད། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོས་མ་ཆེད་པ་དེ་མེད་པར་ཆེད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ནས། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་གྱུབ་ན་ཏ་ལམ་ཆགས་སྨོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཚོད་དུ་བཅོས་ནས་དེ་མི་ཡོང་བར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འབད་པ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་བློ་གཟུ་གོར་གནས་པའི་ཚན་རིག་པ་དེ་ཚོས་དེ་ནི་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཅེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་མེད། ཡིན་གཅང་བློ་གཟུ་གོར་མི་གནས་པའི་ཚན་རིག་པ་མང་ཆེ་བས་ཁོང་ཚོས་མ་ཆེད་པ་དེ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཤད་རྒྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཚོའི་གནས་སྟངས་ལ་བཏུན་ནས་ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆ་ནས་ལྷན་མ་བསྟན་ཞིག་ཡིན་འགྲོ ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཆ་ནས་བཟང་ཕྱོགས་དང་ངན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་འགྲོ དེ་ནི་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱའི་གཞི་ཙ་ཞིག་རེད།

སྒྲོར་བཏང་རིག་པའི་གནས་སམ་རིག་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཤེས་བྱའི་གནས་དེའི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་རྒྱ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་བར་ཁག་པོ་རེད། ང་ཚོས་ད་ལྟ་ཤེས་པ་ཟེར་བ་དེ་མང་ཆེ་བ་ཆ་བཞག་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཆ་བཞག་པ་མིན་པར་ཐུན་བུ་ཤེས་ནའང་དེ་ནི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཤེས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཞིབ་འཇུག་དང་བརྟག་དཔྱད། དེ་བཞིན་སྨོན་སྨོང་གི་རྒྱུན་དེ་མི་ཚེ་ནས་མི་ཚེ་བརྒྱུད་ནས་ཐུ་མཐུད་དགོས་པ་རེད། དེ་ནི་ན་གཞོན་སྨོན་ཐུག་ཚོས་དགོངས་པའི་ནང་འཛིན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་རིང་འདིར་མཚམས་འཛིན་རྒྱ་ཡིན། ཁ་སང་ཁེ་ཉིན་དང་། དེ་བཞིན་དེ་རིང་གི་བཙོ་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཏེ་བ་ཡོད་ན་རིང་པོ་མིན་པར་དོན་ཐོག་མདོར་བསྡུས་གནང་ཐུབ་ཚེ་མི་མང་བ་ལ་གོ་སྐབས་འཐོབ་རྒྱུ་རེད། ཏེ་བ་མེད་ན་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད།

ཏེ་བ་ཏིས་ལན།

ཏེ་བ། མཛོད་རང་འབྲེལ་ནང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་མར་བྱང་སྟངས་དེ་ཆུང་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུལ་གསུངས་འདུག །གལ་ཏེ་ཚན་རིག་པས་ཡང་བའི་ཆུང་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཞིག་རྟེད་ན། ང་ཚོས་ལས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ།

ལན། ཏེ་བ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདུག །ད་གེན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དེང་རབས་ཚན་རིག་པས་བཤད་རྒྱུའི་འབར་གས་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དེ་ང་ཚོའི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྡུར་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁ་གསབ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ང་ཚོའི་སྨོན་ཐུག་ཚོའི་ནང་ནས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་སྐོར་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་གཟིགས་ཏེ་ཆུང་དང་། ཆུང་གི་ཡང་ཕྱི་དང་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཐུགས་ཐུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ངས་ཚོད་དཔག་བྱས་ཐུབ་མ་སོང་། ད་ལྟ་བལྟས་དུས་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཐུགས་ཐུང་ཡག་པོ་གནང་འདུག །དེ་ལྟ་བུ་དོ་ཐུང་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཉིན་ཞིག་དངོས་གནས་ནང་པའི་ཚན་རིག་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ཕན་ཐོགས་

གང་ཡོང་མིན་དེ་གསལ་པོ་ཚགས་ཐུབ་རྒྱུ་རེད།

ཆུང་འཇམ་པོ་དང་ཆུང་ཡང་པོ་ཞེས་འཇམ་པོ་དང་ཡང་པོ་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ད་ལྟ་ང་ཚོས་བགཐོག་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ཆུང་གི་འཇམ་རྩྭབ་དང་ལྷོད་ཡང་ནི་ཚོད་བལྟའི་ཁང་པའི་ནང་ཚོད་བལྟ་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་མངོན་པ་མཇོད་ལྟ་མཁན་ཚོ་ལ་མེད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཚན་རིག་པ་བཞིན་ཚོད་དཔག (Hypothesis) བྱས་ནས་བཤད་རྒྱུ་རེད། འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཆུང་འཇམ་པ་བཤད་པ་དེ་ཆུང་ཡང་བ་ལའང་གོ་གི་རེད་ཟེར་བ་དེ་གཅིག་བྱས་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་མངོན་པ་བཤད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཡིན་སྟབས། དེ་ཙམ་གྱིས་ཞིབ་ཚགས་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་སྟབས། དེའི་ནང་ད་དུང་ཞིབ་ཚ་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་སྡེ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྡུར་ཏེ། དེང་རབས་པས་བཤད་པའི་འབར་གས་ཆེན་པོ་ (Big Bang) རྗེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཚོའི་ནང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ན་ཆོག་མི་འདུ་བ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་ཁོང་ཚོས་བཤད་རྒྱུའི་རྩས་དེ་དང་། ང་ཚོས་བཤད་པའི་རྩས་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཚོད་བལྟའི་ཁང་པའི་ནང་ཚོད་བལྟ་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་བཙུག་ན་སྤ་ཕྱི་མ་གཏོགས་ཚོད་དཔག་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

ཆུང་དེ་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་སྲོལ་ཞིག་རེད། ཚན་རིག་པས་ད་ལྟ་དེ་ཚོ་མི་ཤེས་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་ལ་དེ་ཤེས་པ་བཟོ་མི་ཐུབ་པའི་ཁྱབ་པཉང་མེད། ཕྱི་ནང་ཆུང་ལས་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཤེན་ཏུ་ཕྱོགས་ཀྱང་ཞིག་གནས་ཤིག་རེད། དེར་བརྟེན་འཐད་སྟྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ནང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟྲུབ་པ་མ་གཏོགས། འབྲས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟྲུབ་མི་ཐུབ། དེས་ན་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ཐད་ཀར་ཚན་རིག་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པའི་ཕྱི་ཆོས་ཡང་དག

ཅིག་ལ་བཟོ་ཐུབ་པའི་གནས་བབ་སྟེབས་རྒྱུར་དུས་ཚོད་མང་པོ་འགོར་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ནའང་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་རབས། དགེར་ན་མཛོད་ནང་འཇིག་རྟེན་བསྡུན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཚོ་ཕྱི་རོལ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་རབས་ (Jagat Puran) ནང་གསུངས་པ་དང་ཏ་ལམ་པར་ཟླགས་ཚུར་ཟླགས་ལྟ་བུ་རེད། ཚོགས་དང་པོ། ང་ཚོས། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས།། ཞེས་གསུངས་པར། ཁོང་ཚོས། ཚངས་པས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་བྱས།། ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་རྒྱང་གི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་དེ་ཚངས་པས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་མདོ་གཏོ་པོ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱང་དེ་ལས་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་བཤད། དེས་ན་རྒྱང་དེ་ལས་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ལས་དེ་རྒྱང་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད།། པལ་ཆེར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པཉམ་ཏོ་རེད། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་དགོས། དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་དེའི་རིགས་རྒྱུན་དང་ཕྱས་རྒྱུན་དེད་ས་ལྟ་མ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱི་རེད།། དགེར་ན། ང་ལྟའི་མི་སྐྱེ་བ་འདི་མི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པ་དེ་ནང་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་མིའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་རྒྱང་རྒྱང་གིས་རྣམཔེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མི་ཐུབ། རྣམཔེས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་རྒྱུ་དེ་རིགས་པ་ལྟ་མ་ཞིག་ཕྱོགས་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལྟ་མ་དེ་མིའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་མི་བརྗོད། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་སྲིད། དེའི་ལྟོན་ཅིག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་རེད། རིགས་པ་ལྟ་མ་ཕྱོགས་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་དེ་དང་རིགས་རྒྱུན་ནས་ཕྱས་རྒྱུན་མཚུངས་པ། མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྟ་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་ཡིན་སྲིད། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་ཡིན་སྲིད། གང་ལྟར་རིགས་པའི་ཡ་མཐའ་ཐོག་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱན་ནས་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོ་དེ་གང་དུ་ཐུག་

ཅེ་ན། སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སེམས་དང་རིགས་འདྲ་བའི་གསལ་རིག་གི་དངོས་པོ་ཞེག་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སེམས་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བེམ་པོའི་དངོས་པོ་ཞེག་ལས་སེམས་བསྐྱེན་མི་ཐུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་རང་དང་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཙམ་དང་ཐུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་ལས་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་རེད། དེར་བརྟེན་ཚན་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུང་གི་ཉེར་ལེན་ཞིག་རྒྱེད་ནཱའང་དེའི་དབང་གིས་ང་ཚོའི་ཆུང་དེ་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་རེད་ཅེས་པ་དེ་འགལ་དགོས་ཀྱི་མེད། ད་ལྟ་ངས་དགེ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་གསལ་རིག་གི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དེ་ཐོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་གསལ་རིག་གི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དེ་སྐྱེ་བ་འདི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མིན་ནའང་དེའི་དབང་གིས་ང་ཚོའི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་ཡང་པའི་ཆུང་གི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་ཚན་རིག་པས་བརྟག་དཔྱད་ཐོག་ནས་རྩ་ལྟོད་ནང་ཚོའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཆུང་དེའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་འདིར་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད།། གང་ལྟར་ཆུང་གི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་ཆུང་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཞིག་མེད་པར་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ལས་རྒྱང་པས་ཆུང་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱེན་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་བས་མ་ཀྱི་འདུག།། གལ་ཏེ་དེ་བསྐྱེན་ཐུབ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆས་ཤེས་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱེན་ཐུབ་པཉང་ཁས་བླང་དགོས་པར་ཐལ་བ་རེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས། ཆུང་དེ་ལས་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དུས་ལས་དེ་ཆུང་དེའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཆ་ཚང་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆུང་གི་ཉེར་ལེན་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཆ་བ་ནས་མེད། གལ་ཏེ་ད་དུང་ཆུང་དེ་ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་དེའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་བཅལ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་ཤཱ་རུས་གཏོས་ཀྱི་ཐུང་པོ་འདི་ཡང་ང་ཚོའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་མིའི་ཐུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་རེད་དེ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་རེད། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་དེའི་སྐྱེབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས། ཉེར་

ལེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་འགྱོ་རྒྱུ་དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རེད། ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱང་ཚང་མ་གཅིག་པ་མིན་པར་འདྲ་མིན་སྟ་ཚོགས་རེད།

དཔལ་ཁྱེད་རང་གི་ཏྲི་བ་ནི་ཚན་རིག་པས་གལ་སྲིད་ཡང་བའི་རྒྱང་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཞིག་རྟེད་ན། ང་ཚོས་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ཤོར་གྱི་མ་རེད་དམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་དམ་བཅའ་ཤོར་གྱི་མ་རེད། ཁོ་རང་ཚོས་གལ་ཏེ་དངོས་གནས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཞིག་རྟེད་ན་ང་ཚོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེ་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དེ་འབར་གས་འགྲོ་བའི་ཡང་བའི་རྒྱང་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་དེ་འབར་གས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱེན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་སྲུའི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་སྲོག་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད་ཅེས་བཤད་ན་འགལ་འདུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེ་བ། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱིས་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་བཟུང་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །དེ་ལ་ཕན་གནོད་གང་བྱུང་མིན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་ཚུལ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱིས་བོད་པ་ཙམ་མ་ཟད། མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ལའང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། གནོད་ཡོད་རེད་ཅེས་ང་ཚོས་བཤད་ཟུས་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ཐུག་ཚོགས། དགལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་དབང་འཛིན་དེ་མི་ཁས་ཤེས་ཤེག་གི་ལག་པར་ཡོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པ་དེ་ཁ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་མ་ཡིན་གོང་དུ་འཛིག་རྟེན་ཚང་མ་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བསྒྲིགས་ཡོད། དེ་ནི་ཁ་སང་དམ་ཟུར་ཙམ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང། རྟེས་སུ་རིམ་པས་འགྲུར་བ་ཐེབས་ནས་ League of Nations དང་། དེ་ནས་ United Nations ཚགས་སོང་བ་རེད། དམག་ཆེན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་འཐོབ་མཁན་དེ་ཚོས་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་ཁབ་

གཅིག་དང་གཉིས་གཅིག་གི་མངའ་འོག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་བ་རེད། སྐབས་དེར་དགག་བྱ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་བླུང་བ་རེད། དེ་ཚོ་བླུང་རབས་ནང་འཁོད་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་ནག་གིས་བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་སང་ང་ཚོས་བཤད་པའི་གོ་ལ་གཅིག་སྣྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་དེ་མགོ་འཛུགས་བྱ་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ནའང་མ་རུའི་རིང་ལུགས་དང་སྲོ་ཚོགས་རིང་ལུགས་གཉིས་མགོ་ཚུགས་ནས་དུས་ཚོད་དགའ་རབ་སོང་ཟིན། མ་རུའི་རིང་ལུགས་ནི་གོ་ལ་གཅིག་སྣྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་པོ་བཟོ་མཁན་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་ནམ་རྒྱུན་ནུབ་ཕྱོགས་པ་མང་པོས་ང་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མིས་བོད་དེ་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་རེད་ཅེས་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ། ངས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མ་རུའི་རིང་ལུགས་དང་ཁྲབ་བྱང་བའི་དབང་གིས་བོད་དེ་རྒྱ་མིའི་བཙན་འཛིན་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད་ཅེས་ལན་འདེབས་བྱེད་དུས་ཁོང་ཚོ་འཇོག་ཀྱི་འདུག །གང་ལགས་ཨེ་ན། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མ་རུའི་རིང་ལུགས་ཡར་རྒྱས་སོང་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་མིས་གা་རེ་བྱས་ནས་བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། ལན་དང་དྲི་བ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མངོན་གྱི་ཡོད། སྐབས་རེ་རྩེད་མོ་དང་སྦྱགས་ནས་བོད་པའི་གཏམ་དགེར། མགོ་ལ་གা་རེ་བྱས་སོང་ཞེས་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུབ་ལ་ལུག་གིས་བརྡུངས་སོང་ཞེས་པའི་བཤད་སྒྲོལ་ཞིག་ཡོད། དེ་གཉིས་དབར་ལ་འབྲེལ་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་ཀུབ་ལ་ལུག་གིས་བརྡུངས་པས་འགྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མགོ་བོར་ཆ་དེ་བླུང་བ་རེད། དེས་ན་བོད་དེ་མི་རིགས་ཕྱང་དུ་ཞིག་ཡིན་རུང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བཀྲེས་པ་ནས་བཟུང་ཕྱི་ལོ་ *૧૯૫૧* བར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ཁཤས་སོང་བའི་རིང་ཕྱི་ལོ་ *૧૯૨૦* རྒ་གྲངས་ནས་ *૧૯૬૬* བར་སོག་པའི་མངའ་འོག་ཏུ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྒ་གྲངས་མ་གཏོགས་བསྟད་སྲོང་མེད། དེ་ཡང་སོག་པོ་ཡོང་ནས་ང་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་དགོན་པོ་བྱས་མེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ས་གནས་སོ་སོའི་དགོན་པོ་རང་འཇགས་བསྟད་དེ་སོག་པོ་ལ་ཁྲལ་སྦྱད་རྒྱུ་ཙམ་རེད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ *૧૯૬૬* ལོར་སོག་པོས་བོད་ཀྱི་མངའ་དབང་དེ་ས་སྒྲའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བ་ནས་བཟུང་ང་ཚོ་ནང་འཁྲུགས་མང་

པོ་བྱང་བ་དང་ས་མཚམས་འགྲུར་བ་སོང་བ་ལས་བོད་ཁྱོན་ཡོངས་དེ་གང་གི་འང་བཅན་འོག་ཏུ་ཕྱིན་མེད། བོད་ནི་མི་ཕྱང་ཕྱང་ཡིན་པ་དང་། དམག་ཤུགས་ཆ་ནས་ནུས་པ་ཆུང་བ་དེ་སྟོན་མ་ནས་ཡིན་པ་ལས། གསར་པ་གང་ཡང་མིན།

ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མ་རུའི་རིང་ལུགས་དར་ཁྱབ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བཟོ་གྲྭའི་རིང་ལུགས་བྱང་བ་ནས་བཟུང་མ་རུའི་བདག་པོ་དང་། བཟོ་པ་ཞིང་པའི་བར་འཐབ་རྩོད་ཆེན་པོ་བྱང་སྟེ། ཀཱ་རལ་མ་ཁེ་སི་ (Karl Marx) ནས་དཔལ་ཀ་པི་ཏལ་ (Das Kapital) ཞེས་པའི་དེབ་ཆེན་པོ་མང་པོ་དེ་བྲིས་པ་རེད། དེབ་དེ་ཚོའི་དོན་རྩོ་ཀ་རྩོ་ཀ་དེ་བཅཱད་ན། རིན་ཐང་ལྷག་མ་ (Surplus value) ཞེས་པཉམ་ཁེ་བཟང་ལྷག་མ་དེ་བཟོ་པ་དང་ཞིང་པ་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། མ་རུའི་བདག་པོ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པ་དེ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མ་རུའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་དུ་མ་ཁེ་སིའི་རིང་ལུགས་ (Marxism) དེ་བྱང་བ་རེད། མ་ཁེ་སིའི་རིང་ལུགས་དེ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་ལེ་ནིན་ (Lenin) དང་ཨིས་ཏ་ལིན་ (Stalin) སོགས་རེད། རྒྱ་ནག་གི་མགོ་ཁྲིད་མཛོ་ཙེ་ཏུང་སོགས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རེད། སོ་ཝི་ཡཏ་ཡུ་ནི་ཡན་ (Soviet Union) དམར་པོ་ཆགས་པ་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་པོ་ཆགས་པའི་ས་བོན་དེ་བཏབ་པ་རེད། རྒྱལ་དབང་སྒྲ་ཕེང་བཅུ་གསུམ་པ་གསེར་ཞལ་འཚོ་གཞེས་སྒྲབས་ནས་སོག་པོ་དང་ར་ཤི་ཡ་ (Russia) སོགས་དམར་པོ་ཆགས་ཏེ་ཚུ་ལྷོ་ལ་ཞལ་གདམས་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་བྱང་ཞིན་རྒྱང་དངོས་སུ་ང་ཚོ་ལ་ད་ལྟ་ཡོང་རྒྱུ་བསྟད་ཡོད་རེད། དམར་པོའི་བརྒྱུད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་སྒྲབས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ བྱི་ ༡༠ ནང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཕྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པའི་དམར་པོའི་ཁྲིད་གཞུང་དེ་མགོ་ཚུགས་པ་རེད། དེ་ནས་ལོ་དེའི་ཕྱི་བྱི་ ༡༡ ནང་བོད་དུ་དམག་བཏང་ཞིན་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་མཇུག་ནས་ ༡༩༥༠ ཆ་ཚང་པ་མཚམས་སུ་འཛོངས་ནས་བསྟད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ བྱི་ ༥ ནང་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ས་ཡིག་བཏྲུབས་ནས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེས་ན་དུས་ཡུན་རིང་

པོའི་རྟེས་སུ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་སོང་བཞང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཆགས་པ་དེའི་དབང་གིས་རེད།། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ལ་ཆགས་པའི་རྟེས་སུ་བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་རེད། སྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་བཟོ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དེ་རྒྱ་མི་ལ་ཡོད་རེད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་བའི་གོམ་པ་དང་པོ་ནི་རྒྱ་གར་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་བར་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་དེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བོད་བཙན་བཟུང་མ་བྱས་པར་དམག་གི་འཚར་གཞིའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ཐོག་དམག་ཆོལ་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་རེད། གང་ལྟར་རྒྱ་གར་ལ་བཙན་འཛིལ་བྱེད་པ་ལ་བོད་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བཏེན། འཕྲལ་དུ་བོད་དབང་བསྒྲུར་བྱས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་རེད། གང་ལྟར་མ་རུའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་དུ་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ལངས་པ་དང་། དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པར་བོད་དེ་རྒྱ་མིས་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་མ་ཕྱ་འདེད་བྱེད་ན་བོད་རྒྱ་ནག་འོག་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་མ་རུའི་རིང་ལུགས་དང་ཁྱབ་ཕྱིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་བཟོ་ལས་ཅན་དུ་བསྒྲུར་བ་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་། ཁྱེད་རང་གི་ཏི་བ་དེ་ཁ་ཕྱག་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་གྱི་རིང་ལུགས་ཐོག་སྟེབས་དུས། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱིས་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་བཙན་བཟུང་བྱེད་པ་ལ་ད་དུང་ནུས་ཤུགས་འཕར་མ་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་བྱས་པའི་ལས་ཀ་དེ་ཚོ་ཁྱིམས་མཐུན་ཡིན་པ་བཟོ་རྒྱུར་བན་ཐོག་བྱུང་བ་དེ་གསལ་པོ་རེད། དབེར་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དཏུལ་ཕེབས་ཚའི་གསལ་བསྒྲགས་ནང་ Migration and Movement གཉིས་ཀ་ཡོད་རེད། རྒྱ་མིས་མི་འགོར་སྤོ་བ་ལུད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཅགོང་ས་ཅསྒྲབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཞི་བའི་དོན་ཚན་ལྔ་སོགས་ནང་ཡོད་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། མི་འགོར་གྱི་གནས་སྟངས་ (Demography) ལ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་སིམ་ (Assimilate) འཇུག་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་འདུག །དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་འགལ་ཟླ་

འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་ལའང་གཞིས་སྦོས་བྱ་རྒྱུར་དགོས་བྱ་མེད་པ་དེར་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དུས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་གཞིས་སྦོས་བྱ་རྒྱུར་དེ་བས་ཀྱང་ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་པ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཐོན་སྐྱེད་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དགོར་འཇེན་དང་སྤོ་བཤད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་རྩམས་གང་ས་འཕྲེར་ཚོག་རྒྱུ་སོགས་ལ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆུ་འཕྲེར་རྒྱར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་ནས་རྒྱ་མི་མང་པོ་བོད་དུ་གཞིས་སྦོས་ལའང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འདུ་འགོད་ནང་ས་གནས་ཀྱི་མི་ལ་ཁེ་ཕན་མེད་པར། ཁེ་ཕན་ཚང་མ་མ་རྫོའི་བདག་པོ་དང་ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པ་ལ་འགྲོ་རྒྱ་དེ་གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུར་རིང་ལུགས་ཀྱི་ནང་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ (Inbuilt) ཞེག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོ་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཅ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ཐུགས་རྟེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས།། །།

(༢༠༡༨ ཟླ་བ་ ༧༧ ཚེས་ ༢༥ ནས་ ༣١ བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་སེར་བྱེས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭར་གསུང་བཤད་ཁག་བཞི་གཉིས་པ་ལས་གསུམ་པ་ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་ཀྱི་དགོས་འདོད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་རྒྱའི་འཕྲལ་ཡུན་ལ་དངོས་ཕྱོགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ཕན་གཉིད་ཇི་བྱུང་སྐོར་ཡིན།)

༢ ཚོགས་པ་མེ་དཔལ་མའི་མངོ་གཙོའི་རིན་ལུགས་ཀྱི་
སྒྲོན་ཡོན་སྣོར་དང། བྱ་བྲག་ཏུ་བོད་ཀྱི་
ཕྱི་ཚོགས་ལ་གང་དགེ་འོས།

(༡༩༧༦ ཕྱི་བྱ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༦)

ཀ།། བར་ལམ་བརྟེད་གཞི་ཁར་ཕས་ཐོག་གོ་བསྡུར་ཞུས་པ་རེད། བརྟེད་གཞི་མཐའ་མ་ནི་ཚོགས་པ་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སྐོར་རེད་འདུག །འདི་ནི་སྐད་ཆ་གསར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིའི་ཐོག་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་འགྲོ་མཁན་ནང་དངོས་སུ་སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་མེད་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་པལ་ཆེར་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀ་མ་ས་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ནང་དེའི་སྐོར་ཏ་ལམ་གོ་རྒྱུ་མེད། ལར་ནས་ལྟ་གྱུབ་འདི་གསར་པ་ཞིག་རེད་ལ། འདིའི་ཐོག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་མང་པོ་མེད། དེའི་ཆེད་དེབ་ཅིག་བཀལ་དགོས་བྱུང་ན་གཉིས་གསུམ་ལྷག་རག་རྒྱུ་མེད། ཡིན་ནའང་དཔལ་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་བལྟས་ན་མ་འོངས་པར་གནད་དོན་འདི་གལ་གནད་ཆེ་ཤུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་བགྲོ་གླེང་བྱེད་མཁན་དང་བསམ་བློ་གཏོང་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད།

ཐོག་མར་ཆོག་གི་བརྟེད་སྟངས་ཆ་ནས་བཤད་ན། ཚོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་ལས། སྲིད་བཅང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་ཁག་གོ་རེད། གོང་སྐད་ནང་ཚབ་སྲིད་

ཚོགས་པ་དང་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཞེས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་འདུག །ཡིན་ནའང་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་སྐད་ཀྱི་ Association, Congregation, Society སོགས་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། ལར་ནས་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད། འདིར་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་སྐད་ཀྱི་ Party ཞེས་པ་དེ་རེད། གང་ལྟར་ Political Party ཞེས་པ་དེ་རེད། སྐྱ་ཞབས་རཡ་བཀྲ་ཤཱ་ནྲ་ཡཱ་ཎ་ (Jaiprakash Narayan) གྱི་གསུང་བཤད་ཅིག་ནང་ཚོགས་པ་ཁག་གི་འདམ་བཀ་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱིམས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། འདིར་ཚོགས་པ་ལས་ཤོག་ཁག་ཅེས་བརྗོད་དགོས། Party ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་སྡུ་དང་རྩོལ་སྡུ་རྩོལ་ཕྱི་རྩོལ་ལྟ་བུ་རེད། གང་ལྟར་ཕྱོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་མིན། དེས་ན་སྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་ཅེས་བརྗོད་ན་སྟབས་བདེ་བ་འདུག །

དེ་སྡུ་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་དང་དེའི་རྗེས་སུའང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོང་མིན་སྐོར་གྱི་དྲི་བའི་ནང་ནས་ཕྱོགས་པའི་ངོས་ནས་དྲི་བ་གཞིས་ཤེག་རྒྱུན་ལྡན་ཡོང་གི་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ (Secular) མེད་པར་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་གི་རེད་དམ་ཞེས་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་དབང་ཤུགས་སྤྲད་ན་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་བསམ་གྱི་ཡོད། གཞིས་པ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་མེད་སྟབས། དེའི་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོང་ཐབས་ཡོད་དམ་ཞེས་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ཚོ་ལ་ང་ཚོས་ཆོས་ཕྱིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཆོས་དེ་ནང་པའི་ཆོས་བྱ་བྱག་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཕྱིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ནང་ཆོས་བོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡོད་ནའང་དེའི་ནང་མི་ཚུད་པ་མེད་པ་ཡིན་སྟབས། ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་དབང་བསྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ལན་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་

ཁག་མེད་པ་དེ་ང་ཆོའི་གཟེ་བརྗེད་དང་ཡོན་ཏན་ཡིན་མ་གཏོགས། དེ་ནི་ཞན་ཆ་ཞེག་མིན། གལ་ཏེ་སྲིད་དོན་གྱི་ཤེས་ཁག་བཟོ་ན་ལས་སྣ་པོ་རེད། དེ་ནི་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་འབད་ཚོལ་བྱས་མེད་པ་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་ཤེས་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་རེད་ཅེས་ལན་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དེ་ཆོ་ལ་ལན་བརྒྱབ་མི་ཐུབ་པའི་རིགས་པ་གཏང་རྒྱུ་དང་ཏི་བ་གཏང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མི་འདུག །གང་ལྟར་ཏི་བ་གཉིས་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་རྟོགས་འགྲོ་གི་འདུག །

དེང་སང་སྨོན་སྨྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་སྨོན་ལུག་ཆོའི་བསམ་བློའི་ནང་དུཔང་གལ་ཏེ་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་བྱེད་ན་ངེས་པར་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་ཤེས་ཁག་མང་པོ་མེད་ན་ཡན་ལག་མི་ཚང་བ་མིན་འགྲོ་བསམ་པ་ཡོང་སྲིད། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་མེད་ན་ཡན་ལག་མི་ཚང་བ་མིན་འགྲོ་བསམ་པ་ཡོང་སྲིད། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དང་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གཉིས་ལས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཡག་པ་ཡོད་པ་ལ་མཚོན་གི་དགོངས་བཞེད་ཀྱང་དེ་རང་རེད། དེར་བཏེན་ལ་མཚོན་གིས་གསོལ་རས་གནང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟིན་བྱེས་དེའི་ནང་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་པ་དེ་འཁོད་ཡོད། ཡིན་ནའང་ང་ཆོའི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློ་ཕྱི་ལའྱེ་ལ་བརྟེད་གནང་བ་དེ་རེད། Secular ལ་འབྲེལ་བརྟེད་བྱེད་ལྟངས་ལ་ཆོས་སྲོང་རིང་ལུགས་དང་། ཆོས་འགལ་རིང་ལུགས། ཆོས་འགོག་རིང་ལུགས། ཆོས་མེད་རིང་ལུགས། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་སོགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཤེག་ཡོད། དགེར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཙ་ཁྲིམས་ནང་ Secular ལ་རྒྱལ་ཁེར་ལེགས(ཆོས་ལ་ལྷོས་མེད་) ཞེས་བཀོད་པ་ལ་རྟེས་སུ་དགག་བྱ་མང་པོ་བྱུང་སྐབས་པཱན་ཐཱ་ཁེར་ལེགས(བརྒྱུད་པ་ལ་ལྷོས་མེད་) ཅེས་བཟོས་ཀྱང་། གང་ལྟར་ཡག་པོ་ཞེག་ཆགས་མེད། དེས་ན་ཆོག་སོ་སོའི་གོ་དོན་ཡག་པོ་མ་རྟོགས་ན་རྟེས་སུ་མགོ་འཐོམ་ཉེན་ཡོད།

སྲིད་དོན་གྱི་ཤེས་ཁག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་དེ་དུས་ཕྱིས་ཀུན་ཕྱོགས་ནས་དར་བ་ཞིག་རེད། མང་གཙོའི་བྱུང་རབས་སྤ་མ་ཆུམས་ལ་བལྟས་ན། དགེར་ན་ལོ་ས་ཁྲོང་

གོང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མང་གཙོའི་ནང་ཚན་སྒྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མེད་ཀྱང་། མངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་མང་གཙོ་ཆ་ཚང་ཡིན་པ་དང་། མང་གཙོ་ཕྱིད་ཀ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་རྒྱལ་ཁབ་རྣམ་ཅམ་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་སྒྲིར་བཏང་འགྲོ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་རུང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ནི། ཡང་པ་ཅན་པ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ།། ཞེས་ཡང་པ་ཅན་དེ་མང་གཙོ་ཆ་ཚང་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་སོགས་ཟུར་དུ་མེད་པར། རྒྱ་ཏུ་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཏེ་ཐག་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་དཔེ་ཆྱངས་ཏེ་གི་རིག་ (Greek) དང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མང་གཙོའི་བསམ་ཚུལ་དེ་སྟེགས་པ་རེད། ཡིན་ནཱའང་འབྱུང་ཁྲངས་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་མཁན་མི་འདུག །མང་ཆེ་བས་པེ་ལེ་ཏོའི (Plato) ཕྱག་དེབ་རི་པབ་ལིཀ (Republic) ཞེས་པ་ནས་ཡིན་ཚུལ་བསམ་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲོན་བྱང་རིང་ལུགས་ལ་དཔེ་བཟློས་པ་ཡིན་པ་ལས་སྐེར་གྱི་བསམ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་མིན། དེས་ན་སྒྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་གནས་སྟངས་དེ་ཡོང་ཐུབ།

ཕྱོགས་གཞན་ནས་བསམ་ན་ཐོག་མར་སྒྲུ་གཙོ་བ་དང་སྐེར་གཙོ་བ་གཉིས་རེད། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་ནི་སྐེར་གཙོ་བ་རེད། མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནི་སྒྲུ་གཙོ་བ་རེད། ནང་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་ལ་མཚོན་ན། དགེ་འདུན་གྱི་སྟོའི་ལས་དོན་ཆ་ཚང་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཙོད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་དེང་སང་གྲོས་ཚོགས་སུ་གྲོས་ཚོད་ཐག་གཙོད་བྱེད་སྟངས་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། དཔེར་ན་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་ནང་གསོལ་བ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ནས་གྲོས་ཚོགས་སུ་དཔེ་བློངས་པ་རེད། བརྗོད་པ་གསུམ་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ཚོ་ཡང་པ་ཅན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནང་དེ་རང་གནང་གི་ཡོད་འདུག །ད་ལྟའི་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིའི་ལས་དོན་མང་པོའི་ནང་ཡང་པ་ཅན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་ནས་མིང་དང་ཚིག་བློངས་པ་མང་པོ་རེད། ཇོག་ཏར་སུབྷཱ་ཥ་ཀཱཡཔ (Dr. Subhash Kashyap) དེ་སྤ་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འགན་མའི་སྒྲུ་ཁྲབ་རྡུང་ཆེ (Secretary General of Lok Sabha) རྒྱུན་རིང་གནང་ཞིང་།

ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་སོགས་བཟོ་སྐབས་གྲོས་འདྲི་ཞུ་ཡུལ་ཞིག་རེད། ཁོང་ནི་དེང་སང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ཁྱད་མཁས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཏུ་བཙི་བ་རེད། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤོན་བྱང་གི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སློར་དེབ་ཁས་ཤེས་བྱེས་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་བལྟས་ན་གསལ་སོ་མཁྱེན་ཐུབ།

རྒྱ་གར་ནང་སྤ་མོ་མང་གཙོ་དེ་མང་མོས་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཉུང་ཉུང་རེད། སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པཅན་སྤྱི་ཁ། དམེར་ན་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྡེ་ལ་མཚོན་ན། མཚ�་ཤེག་གི་ནང་དགེ་འདུན་སྟོང་ཐུག་གཅིག་འདུས་ཏེ་དགེ་འདུན་ ᄼᄼᄼ ཐུགས་མཐུན་ནས་གཅིག་ཐུགས་མ་མཐུན་ན་ལས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེར་བཏེན་གང་ཟག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བསྟོ་བ་དང་བཞེས་ཏེ་བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་ནས་མོས་མཐུན་བློང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གར་ནང་དུའང་ཨླ་ཐུན་ཏི་ནོ་བྷ་ཝེ་ (Acharya Vinoba Bhave) བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ས་ཙོ་དཡ་ (Sarvodaya) ཚོགས་པའི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་གཙོ་བོར་གནང་ཡང། རྟེས་སུ་ལས་དོན་མང་པོའི་ཐོག་ཏུ་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་མི་ཐུབ་སྟབས། སྤྱི་མོས་ (ས་རྫ་ས་ཁུམ་ཏེ་) ཀྱི་ཚབ་ཏུ་སྤྱིའི་དགག་བྱ་མེད་པཉམ་སྤྱིའི་རྟེས་སུ་གནང་བ་ (ས་རྦྱ་ནུ་མ་ཏེ་) ཡོད་པ་བཟོས་ཡོད། གལ་ཏེ་མོས་མཐུན་མེད་ནའང་དེ་མ་བྱེད་ཅེས་དགག་བྱ་མི་གནང་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། དེང་སང་མང་ཆེ་བ་ལ་མང་མོས་མ་གཏོགས་སྤྱི་མོས་ཀ་ལམ་མེད་པ་ཆགས་པ་རེད། དེ་ཆགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་དགོས་པར་བརྟེན། སྤྱི་མོས་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་ཀ་ལམ་མེད་པ་རེད། དེས་ན་མང་མོས་ལ་ཆ་མ་བཞག་ཀ་མེད་རེད།

ཁྱེད་ཚོས་མཁྱེན་གསལ་བཞིན་སྤྱིར་བཏང་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལྡངས་ལ་ཐད་ཀའི་མང་གཙོ་དང་སྒྲ་ཚབ་ཀྱི་མང་གཙོ་གཉིས་རེད། ཐད་ཀའི་མང་གཙོ་ནི་ལུང་པོ་ཆུང་ཆུང་ནང་མ་གཏོགས་ཡོང་རྒྱུ་མེད། གནའ་སྤ་མོའི་ཐད་ཀའི་མང་གཙོའི་སྟོལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ད་ལྟའང་

ཡོད་པ་དེ་ནི་སྲུད་སིའི་ (Swiss) གྲོང་སྡེ་ཚུང་དུ་ཨ་པེན་རྩེ་ལ་ (Appenzell) ནང་རེད། དེ་ཡང་ཡུལ་མི་ཚང་མ་བཞི་མདོ་དེར་འཛོམས་ཏེ་ཐག་གཅད་རྒྱའི་ལུགས་སྒོལ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ད་ལྟ་ཐད་ཀའི་མང་གཙོ་ལག་ལེན་བསྟར་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡང་མིན་པར། རྩོང་ཁོངས་གཅིག་གི་ནང་གི་གྲོང་སྡེ་ཚུང་དུ་ཞིག་རེད།

ད་ལྟ་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ལ་འགྲོ་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ཡིན་རུང་སྐུ་ཚབ་བརྒྱུད་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས། མི་མང་གིས་ཐད་ཀའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཅ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་གལ་གནད་ཆེན་བའི་སྐབས་སུ་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྡུ་ (Referendum) བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྲུད་སི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཁྲིམས་གཞི་མང་ཆེ་བ་མཐའ་མར་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྡུའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་རྣམས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྡུའི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གྲོས་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་རང་བཙན་བྱུང་ནས་ལོ་དྲུག་ཕྱི་བཟླས་ཡང་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྡུ་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་མེད། དེས་ན་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་མང་གཙོ་དེ་མང་ཆེ་བ་རེད།

གྲོད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡག་ཉེས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མ་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་གྲོད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐོག་མར་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནང་གྲོད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་པ་སོ་སོའི་གྲྭ་ཚོགས་ནང་ཆབ་གྲོད་དང་། གྲྭ་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལས་དོན་བྱེད་ཡོགས་དང་། ལྟ་བ་འཁྲིར་ཡོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་མཁས་པ་དེ་ཚོས་སོ་སོས་དགོངས་པ་བཞེས་པའི་ལྟ་གྲྭབ་དེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ནི་ཆབ་གྲོད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་གི་ཙ་བའི་གཞུང་ (Manifesto) ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། Manifesto ཞེས་པ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྟོས་པཉམ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ནི་ནང་གི་བསམ་བློར་ཡོད་པ་དེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་སྟེགས་ནས་གཟུགས་སུ་གྲྭབ་པ་དེ་ལ་

བརྟེད།། དེའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་མོས་མཐུན་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་ཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་དེའི་བས་མ་ཐོ་གཏོང་སྟངས་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས། དམིགས་ཡུལ། ཐབས་ལམ་བཅས་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འོས་ཤོས་བསྡུ་བའི་སྒྲབས་སུ་མི་མང་གིས་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བ་མ་ཐད། ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཤོག་ཁག་སོ་སོའི་རྒ་བའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ (Manifesto) དང་འགལ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་གནའ་སྔ་མོའི་སྒྲུང་ཚ་རེད།

དེང་སང་རྒྱ་གར་ནང་ཤོག་ཁག་སོ་སོའི་བསྟན་གས་གཏམ་རྒྱ་བ་ནས་མ་ཤེས་པའི་ཚོགས་མི་མང་པོ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་དོ་སྣང་ཙམ་ཡང་མེད། དེ་ཚོས་ཉིན་ཞིག་ཤོག་ཁག་བརྡེ་དགོས་ན་སྟོད་ཐུང་བརྡེ་བ་ལས་སླ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཙང་རྡན་ཏེ་ཀཱི་ཏྲི་ (Rajiv Gandhi) སྒྲབས་སུ་ཤོག་ཁག་བརྡེ་ལེན་འགོག་པའི་ཁྲིམས་གཞི་ཞིག་བཟོས་ཡོད། དེ་ནི་མི་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་དུ་ཤོག་ཁག་བརྡེ་ན་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས། ཉུང་ཉུང་ཞིག་གིས་མི་ཐུབ་པ་བཟོས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིམས་ཡིག་བཟོས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་གནས་ཚུལ་མ་མཐུད་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་བའི་སྒྲོན་གནད་དེ་མཐོང་ཐུབ། དངོས་གནས་བྱས་ན་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། ལངས་ཕྱོགས་ཡོད་པ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བློ་གཏད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། འོན་ཀྱང་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་བསྟན་གས་ནང་ཁོང་ཚོ་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་རིང་ལུགས་མ་གཏོགས། ཚོགས་པ་མང་པོའི་རིང་ལུགས་སུ་འགྲོ་ཐབས་མེད། ང་ལྟ་རྒྱ་ནག་བཞིན་དམར་ཤོག་ཤོག་ཁག་གིས་དབང་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་སོགས་སུ་དམར་ཤོག་གི་ཤོག་ཁག་ཡོད་ཀྱང་ཤོག་ཁག་གཞན་བཞིན་འོས་ཤོག་ཁ་ཤས་ཐོབ་ན་འགལ་ཟླའི་ཚོགས་པའི་ནང་བསྡད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མང་མོས་ཐོབ་ན་ཀེ་རལ་ལྷ་ (Kerala) དང་ནུབ་བཏྱལ་ (West Bengal) བཞིན་གཞུང་

འཛིན་ཚོགས་པའང་བྱས་པ་རེད། གང་ལྟར་ལས་ཀ་བྱེད་དུས་སྟེ་ཡོངས་ཀྱི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནང་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། དམར་ཥཱ་ཀ་གི་ལྟ་བའི་ནང་བཤད་པ་བཞིན་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མེད། དེ་ནི་སོ་སོ་གཞུང་འཛིན་ནང་སྟེགས་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ཚུ་བའི་ལྟ་གྲུབ་གློད་བཏང་བ་ལྟ་བུ་རེད།

མང་གཙོ་དང་གཅིག་སྡུད་དབང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་གཞི་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་ལ་མཁྱེན་དགོས། གཅིག་སྡུད་དབང་འཛིན་དང་། རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས། བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན། དམག་གི་ལམ་སྲོལ་སོགས་ཐུན་བུ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས། དོན་དུ་གཅིག་པ་རེད། གཅིག་སྡུད་དབང་འཛིན་རིང་ལུགས་ཅེ་ན། ཁྱིམས་བཟོ་བའི་དབང་ཆ་དང་། ཁྱིམས་དོན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ། ཁྱིམས་དང་འགལ་མེན་ཁྱིམས་གཙོད་ཀྱི་དབང་ཆ་གསུམ་པོ་གང་ཟག་གཅིག་ (One person) ལ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་སྒྲིག་འཛུགས་གཅིག་ (One institution) ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། མང་གཙོ་ཟེར་ན་མང་གཙོའི་མེད་དུ་མི་རྩད་བའི་ཆར་ཤས་ནི་དབང་ཆ་བགོ་བ་ཤས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་ལྷོད་མཉམ་བཏང་འཛིན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དབང་ཆ་བགོ་བ་ཤས་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ཆ་གསུམ་པོ་ནི་ཁྱིམས་བཅའ་བའི་ཁྱིམས་བཟོའི་དབང་ཆ་དང་། ཁྱིམས་བཅས་པ་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ། ཁྱིམས་ལུགས་དང་མཐུན་མིན་ཆོད་པ་བྱང་སྐབས་ཤུ་སའི་ཁྱིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་བཅས་རེད། དེ་གསུམ་པོ་སྟེ་ཚན་པོགས་སུ་ཕྱེ་བ་མ་ཟད། དེ་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་མི་འདྲ་བཞམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དབང་སྒྲུར་བྱེད་རྒྱུ་མེད། གལ་ཏེ་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་འདྲ་ན་གཅིག་སྡུད་དབང་འཛིན་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་སོ་སོར་རང་དབང་ཡོད་རྩད་། གཅིག་གིས་ནོར་འཁྲལ་བྱེད་ན་གཞན་དེས་ཡོ་བསྐང་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཚོ་ནི་ཁ་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཅམ་རེད་མ་གཏོགས། ཁྱིམས་བཟོ་དང་འཛིན་སྐྱོང་གཉིས་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅང་། དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་སྐབས་

འཛིན་སྐྱོང་དེ་ལྟར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།

སྤྲོན་མ་བཙན་བྱོལ་གོང་མེའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟིན་བྱེས་རྒྱུག་བཞིན་པའི་སྒྲབས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་ཌ་དྲག་གི་ཁྲིམས་གཞི་ (Emergency) ཟིན་ནས་ལོ་བཅུ་ལྔག་ཙམ་ལས་སོང་མེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་འདས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་ལ་བལྟས་ནའང་ཁྲིམས་བཟོ་དང་འཛིན་སྐྱོང་གཉིས་དབང་ཚད་ཆ་མཉམ་དགོས་པ་དང་། ཁྲིམས་བཟོས་འཛིན་སྐྱོང་ཐོག་བཏང་འཛིན་ཆ་ཚང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམས་ནས་བཙའ་ཁྲིམས་ཟིན་བྱེས་ནང་དེ་དག་ཡོང་རྒྱའི་འབད་ཚོལ་བྱས་ཡོད། དེ་དུས་བནྲ་ཧས་ཏི་ཟ་ཡི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ (Benaras Hindu University) ནང་ཙ་ཁྲིམས་ཐོག་མཁས་དབང་སློབ་དཔོན་རྣོ་ (Prof. Rao) དམ་པ་དེ་ལ་ང་ཚོའི་བཙའ་ཁྲིམས་ནང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག །གང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་ཞུས་པར། ཁོང་གིས་དེ་ནི་ཡོང་ཐབས་མེད་ཅིང་། ག་ཚོད་བཟོས་ཀྱང་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་སྒྲབས་འཛིན་སྐྱོང་དེ་རིམ་པས་ལྟེད་ཁོག་ཚ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དཔེར་ན་སྟེར་མ་ཞིག་གི་ནང་རྟོ་ལྷམ་མ་ (Brinjal) བཞག་ན་ཚལ་དེ་རིལ་རིལ་ཡིན་ཙང་ག་ལེར་ཐོག་ཀཅིག་ལ་ཡོ་བ་རེད། དེས་ན་ཁྲིམས་བཟོ་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་རྩམ་དབྱོད་དང་ཚོར་སྟང་རྒྱེས་བལྟས་ནས་བསྟད་མ་ཐུབ་ན་བཙའ་ཁྲིམས་ནང་ཏེ་ཙམ་བཟོས་ཀྱང་འཛིན་སྐྱོང་ལ་དེའི་འོག་ནས་ལམ་ཞིག་རགས་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། སྒྲབས་དེར་ངས་དེ་འདྲ་ཞེ་ཡིན་བསམ་པ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རྟེས་སུ་ངས་གྲོས་ཚོགས་དང་འཛིན་སྐྱོང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྒྲབས་སུ་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད་འདུག །ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལོ་རེར་ཟླཙམ་གཉིས་རེར་འཛོམས་སྒྲབས་ལས་དོན་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྗེན། བཏང་འཛིན་ལྟེད་མཉམ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ཅ་ཙང་ཁག་པོ་རེད་འདུག ། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་འདུན་པ་ཡོད་ན་བཙའ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་ཁག་གི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་བལྟས་ན་དངོས་གནས་དབང་ཚད་ཆ་བགོས་དང་བཏང་འཛིན་ལྟེད་མཉམ་ཡོང་བའི་ཆུས་པ་ཡོད། དེས་ན་ཁྲིམས་བཟོ་དང་། འཛིན་སྐྱོང་། ཁྲིམས་ལུགས་བཙས་ཀྱི་དབང་ཚད་ཆ་

བགོས་དག་དག་ཡོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཕྱེད་མཉམ་དང་ཕན་ཚུན་བཏང་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཅས་ནི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་དུ་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱུག་རྒྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་རེད། དེས་ན་སྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་མེད་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་སྐབས་དཔྱད་གཞིའི་ནང་དབང་ཚད་ཆ་བགོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དེ་དང་། དེ་ནས་ཕ་རེན་ཙ་གསར་བརྗེ་ (French Revolution) ནས་བྱུང་བའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་གསུམ་པོ་རང་དབང་ (Liberty) དང་། འདྲ་མཉམ། (Equality) སྤུན་ཟླའི་འདུ་ཤེས་ (Fraternity) བཅས་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཁྲིམས་བཟོ་སྐབས་དེ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་དྲང་བདེན་ (Justice) བཅས་བཞི་པོ་ཐུགས་ལ་འཛོག་དགོས།

ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་མང་གཙོ་རིང་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་རགས་ཙམ་བྱེ་ན། སྲིད་འཛིན་རིང་ལུགས་དང་གྲོས་ཚོགས་རིང་ལུགས་བཅས་གཉིས་རེད། སྲིད་འཛིན་རིང་ལུགས་ནི་ཨ་རིའི་ནང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་སྐྱོང་གི་མགོ་ཁྲིད་སྲིད་འཛིན་དང་། གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་པོའི་འཐུས་མི་བཅས་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པ་ལས། གྲོས་ཚོགས་ནང་ཚོགས་མི་མང་བའི་ཚོགས་པ་དེས་འཛིན་སྐྱོང་གི་མགོ་ཁྲིད་འདེམས་ཀྱི་མེད། ང་ཚོའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་དེ་ཨ་རི་དང་ཐག་ཉེ་བ་རེད། དེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་དང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་གཉིས་ཀ་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་གིས་གྲོས་ཚོགས་དང་མི་མང་ལ་འགན་ཁུར་ལན་འདེབས་ཞུ་དགོས་པའི་ཆ་ནས་བཀའ་ཤག་འདེམས་སྒྲུག་དེ་ཐད་ཀར་མི་དགོས་པར་སྲིད་སྐྱོང་གིས་གྲོས་ཚོགས་ལ་འོས་གཞི་བཏོན་པའི་ཐོག་ནས་ཐེབས་པ་རེད། རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་ནི་གྲོས་ཚོགས་རིང་ལུགས་རེད། དེ་ཡང་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ནང་ཚབ་སྲིད་ཤོག་ཁག་སུ་ལ་ཚད་གཞི་ངེས་ཅན་གྱི་འོས་ཤོག་མང་ཤོས་ཐོབ་པ་དེས་གཞུང་བཟུང་བ་དང་། གཞུང་འཛིན་ཤོག་ཁག་དེས་གཞུང་གི་མགོ་འཛིན་སྲིད་བློན་དེ་ཁོང་རང་ཚོས་འདེམས་པ་རེད། དེ་ནི་གྲོས་ཚོགས་ལ་རྟུས་གཏོགས་གང་ཡང་མེད།

ཡིན་ནའང་སྲིད་ཟློན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་གྲོས་ཆོས་གོང་འོག་གང་རུང་གི་འཐུས་མི་ངེས་པར་དུ་ཡིན་དགོས། གལ་ཏེ་གྲོས་ཆོས་གོང་འོག་གི་འཐུས་མི་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྲིད་ཟློན་ལ་འདེམས་ན་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ནང་ཚུད་གྲོས་ཆོས་གོང་འོག་གང་རུང་གི་འཐུས་མིར་འདེམས་ཐོན་ཐུབ་དགོས། ཟློན་ཆེན་སུ་ལ་བསྐོ་མིན་སྲིད་ཟློན་གྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ (Prerogative) ཡིན་པར་བརྗེན། གྲོས་ཆོས་ལ་འཇུག་དགོས་པའང་མེད། འོན་ཀྱང་བར་ལམ་ཟློན་ཆེན་མང་དགས་ནས་ལོ་ཤས་སྟོན་སྒྲིག་གཞི་ཞིག་བཟོས་ཏེ་དེའི་ནང་དབུས་དང་མངའ་སྡེ་གང་དུའང་གྲོས་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་འཛིན་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཥོག་ཁག་དེས་ཆོས་མི་ཏི་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་བརྒྱ་ཆ་ཞིག་བགོས་ཏེ་དེ་ལས་མང་བ་ཟློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཡོད། ཟློན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་གྲོས་ཆོས་གྱི་འཐུས་མི་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཥིང་། གལ་ཏེ་མིན་པ་ཞིག་ཟློན་ཆེན་དུ་བསྐོས་ན་ཟླ་དྲུག་ནང་གྲོས་ཆོས་འཐུས་མིར་འདེམས་ཐོན་ཐུབ་དགོས།

རྒྱ་གར་ལ་མཚོན་ན་ད་ལྟ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་གྲོས་ཆོས་ལས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། འཛིན་སྐྱོང་དེ་གྲོས་ཆོས་ནང་ནས་སྒེབས་ཥིང་། དེས་གང་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གྲོས་ཆོས་ནང་གཞུང་འཛིན་ཥོག་ཁག་གི་ཆོས་མི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེས་ཀ་མང་བ་ཡོད་ཙང་། ཁྲིམས་བཟོ་དང་འཛིན་སྐྱོང་གཉིས་གཅིག་རྒྱབ་གཅིག་ལངས་ལྟ་བུ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད། དབང་ཚད་བགོ་བཥད་རྒྱབ་གཞི་ལྟ་གྱུབ་དེ་ཏཱ་ཏཱ་བསྟད་ཀྱི་མེད། དགེར་ན་རྒྱ་གར་དུ་ལྟ་གི་རྫེ་ཕེས་ (BJP) འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྲོས་ཆོས་སུ་གི་རྫེ་ཕེའི་འཐུས་མི་མངའ་ཥོས་རེད། གྲོས་ཆོས་འོག་མའི་ནང་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་སོགས་ཐག་གཅོད་རྫེ་འཇུ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་འཛིན་སྐྱོང་གིས་གང་བཥད་པ་དེ་གྲོས་ཆོས་ཀྱིས་བྱེད་ཥག་རེད། དེ་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་གིས་མ་འགྲིགས་པ་བྱུང་ནས་གྲོས་ཆོས་ཀྱིས་བཏང་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་རྡུང་། བཏང་འཛིན་བྱེད་ས་དང་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀ་ཥོག་ཁག་གཅིག་ནས་ཡིན་པར་བརྗེན། བཏང་འཛིན་དང་ལྷོད་མཉམ་ (Check and balance) ཞེས་

པ་དེ་ཅ་ལམ་མེད་པ་ཚགས་ཉིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་གྲོས་ཚོགས་རིང་ལུགས་ནང་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་དེས་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཚ་ནས་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད།

ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་ (Judiciary) ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རང་དབང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རང་དབང་ཡོད་པའི་བཙོ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ཁྲིམས་དཔོན་ནས་བཟུང་ཁྲིམས་དཔོན་ཚང་མ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་གྱིས་བསྐོ་དགོས་ཀྱང་། དེའི་སྐོ་ཕྱོགས་ལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཕེ་ཏྲས་ཆེན་པོ་ཡོད། ད་ལྟའང་འཛིན་སྐྱོང་དང་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་དབར་ཁྲིམས་དཔོན་སྐོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་སྐྲོག་གྲེང་ཞིག་ཆུ་མཐུད་ཡོད་ཆུས་རེད།

སྲིད་འཛིན་རིང་ལུགས་ཅན་དཔེར་ན་ཨ་རི་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་། གལ་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཥོག་ཁག་ཅིག་གི་འཐུས་མི་མང་བ་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་འཛིན་དེ་ཥོག་ཁག་གཞན་དེ་ནས་སྟེབས་ན། གཏུས་ཡིན་ནའང་གྲོས་ཚོགས་དང་འཛིན་སྐྱོང་དབར་འགལ་ཟླ་དང་འཐེན་འཁྱེར་ཡོད་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཚང་མའི་ཐོག་དོ་ཥག་འགྲོ་བ་རེད། ལྟག་པར་དུ་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ལྟ་བུར་ཚོད་སློག་གི་དབང་ཚད་ (Veto power) ཡོད་ཅིང་། གྲོས་ཚོགས་ནས་ཁྲིམས་གཞི་ཞིག་གཏན་འཁེལ་ནས་སྲིད་འཛིན་ལ་ཚོག་མཆན་ཆེད་གཏོང་སྐབས་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཕྱིར་སློག་གི་དབང་ཚད་དེ་ཡོད། དེར་བརྟེན་དབང་ཚད་ཚ་བགོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དེའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་ཚ་བགོས་ཚ་ཚང་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཆོད་སློག་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ཚ་དེ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དབང་ཚ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་སྐྱོང་ལ་ཁྲིམས་བཙོ་ལྟན་ཆོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཁྲིམས་དོན་ལ་ཐེངས་གཅིག་ཕྱིར་སློག་བྱེད་པའི་དབང་ཚད་ཡོད་པ་དེས་དབང་ཚད་ཚ་བགོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དེ་ཏཱ་ཏཱ་མ་བསྡད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེར་བརྟེན་གཞི་རིམ་གྱི་ལྟ་གྲུབ་དབང་ཚད་ཚ་བགོས་དང་ལྷོད་མཉམ་བཏང་འཛིན་དེ་དག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཥོག་ཁག་མེད་ན་ལས་སློ་པོས་

ཡོང་ཐུབ་ཀྱང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་ཡོང་ཁག་པོ་རེད།

དཔེར་ན་ཤེས་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐོག་བསམ་བློ་གཏོང་ན། དེ་དག་ཐོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞོག་ཁག་གིས་གནོད་བསྐྱལ་རྒྱ་མ་གཏོགས། པན་ཐོགས་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དང་པོ་རང་དབང་ (Liberty) ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞོག་ཁག་ཅིག་ལ་གྲོས་ཚོགས་ནང་འཐུས་མི་ ༢༠༠ ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ ༢༠༠ ལ་བསམ་ཚུལ་ ༢༠༠ ཡོད་སྲིད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་གྲོས་ཚོགས་སུ་འོས་ཞོག་ཆུག་སྐབས་རང་གི་བསམ་བློ་ལ་རང་དབང་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞོག་ཁག་གིས་གང་དུ་ཆུག་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ཆུག་དགོས་རེས། དེའི་ཐ་སྙད་དེའང་རྒྱ་ལྷག (Whip) ཞེས་མིང་བཏབ་པ་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཡིག་ཕྲེང་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལྷག་བཏང་ཡོད་ (Whip issued) ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ནང་ཞོག་ཁག་དེའི་མགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་རྒྱ་ལྷག་གཏོང་སྐབས་ནང་པ་ཡིན་ནའང་ནང་དགོངས་ཤུ་ས་མེད་པར་གྲོས་ཚོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ཐུབ་བཏྲལ་ (West Bengal) དང་བིཧར་ (Bihar) ནང་སྐབས་རེ་འོས་ཞོག་ཆུག་ཁར་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ནང་པ་དེ་འདྲ་སྨན་ཁང་ནང་ནས་ཉལ་ཁྱིའི་ཐོག་འཕྲེར་ཡོང་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཚོ་ནི་སྒྲིར་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་རྒྱུགས་རེད། ཡང་སྐབས་རེ་སྒྲིར་ལ་རང་དབང་མེད་ནའང་རང་དབང་དགོས་པའི་དགོས་མཁོ་བྱུང་ན། རྒྱ་ལྷག་མ་བཏང་བར་ཁྲིད་རང་ཚོའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་འོས་ཞོག (Vote of conscience) གང་དུའང་ཆུག་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་པའང་རང་དབང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད།

གཉིས་པ་འདྲ་མཉམ་ (Equality) མེད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གསལ་པོ་རེད། དབང་འཛིན་ཀྱི་ཞོག་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་མི་གཅིག་གི་འོས་ཞོག་དེ་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་དོན་དུ་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། འགལ་ཟླའི་ཞོག་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཚོའི་འོས་ཞོག་རྣམས་ཆུག་པ་ཅམ་ལས་པན་གཏོད་ཀྱང་ཡང་མི་འདྲེས་པ་རེད། གཉིས་ཚུལ་

བཟང་པོ་དང་ཡག་པོ་གི་ཚོད་ཡོད་རྒྱང་དབང་འཛིན་ཤོག་ཁག་དང་འགལ་ཟློའི་ཤོག་ཁག་ གཉིས་ཀྱི་མི་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ལ་ཆ་བཞག་ནཱའ་ཏེད། འོས་ཤོག་ལ་ཆ་བཞག་ནཱའ་ ཏེད། བསམ་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་ནཱའ་ཏེད། ཐ་ན་སོ་སོའི་ཡོང་ཁུངས་ཀྱི་ས་གནས་སུ་ ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནུས་པ་ཆེ་ཚུང་ཟད་དེ་མི་འདུ་བ་ཏེད། དགེར་ན་འགལ་ཟློའི་ ཤོག་ཁག་གི་འཐུས་མི་ཞིག་སོ་སོའི་ས་གནས་ཀྱི་རྩོད་དཔོན་སོགས་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ སྐབས་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནཱའ་གཞུང་འཛིན་ཤོག་ཁག་གི་འཐུས་མི་ཞིག་ཡིན་ ན་ཅ་ལམ་བཀའ་བཏང་ནས་བྱེད་ཆོག་ཅིག་ཡོད་ཏེད།

གསུམ་པ་སྤྱན་ཟློའི་འདུ་ཤེས་ (Fraternity) མེད་པ་ནི་ཐོག་མར་ཤོག་ཁག་བཟོ་ དུས་ནས་ཕན་ཚུན་འགྲན་བསྡུར་གྱི་ཁ་གཏད་དུ་བཟོས་པ་ཞིག་ཏེད། ལྷ་གྲུབ་མི་མཐུན་ པའི་ཤོག་ཁག་སོ་སོར་བྱེད་དུས་ཤོག་ཁག་ཕན་ཚུན་སྤྱན་ཟློའི་འདུ་ཤེས་ཡོང་ཐབས་ མེད་པ་ལྷ་བུ་ཏེད། སྐབས་རེ་དགོས་མཁོ་བྱུང་སྐབས་ཤོག་ཁག་གཉིས་གསུམ་མཉམ་ ནུབ་ཀྱིས་གཞུང་ཟིན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཏེད། དེ་ལྷ་བུ་ཡོ་ཏོབ་ཀྱི་ལུང་པ་ མང་པོ་དང་རྒྱ་གར་ནང་བྱུང་སྲོང་ཡོད། དེ་ཚོ་ལ་མཉམ་མཐུན་གྱི་གཞུང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ མེད། དེ་ལ་ Coalition གཞུང་ཞེས་ལྷུ་འགྲིག་པོ་མེད་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོའི་ ཆེད་དུ་ནུག་ནུག་བཟོས་ཏེ་ཕན་ཚུན་དབར་ལས་འཚར་ཁྱེར་ཤོས་ཀྱི་མོས་མཐུན་ཐོག་ གཞུང་བསྒྲུངས་ཀྱང་། ཡུན་རིང་གནས་མི་ཐུབ་པར་དུས་ཡུན་ཐུན་བུ་རྗེས་ཁ་ཀྱེས་པ་ སོགས་མཐོང་དང་མཐོང་ཐུས་ཏེད། དེར་བརྟེན་མཐུན་འབྲེལ་ལའང་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ ཡོད་པ་དེས་གནོད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཤད་མ་དགོས།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་གི་ངོས་ནས་ཡོང་བའི་མི་དེ་གློས་ ཚོགས་སུ་སྟེབས་པའི་རྩེས་སུའང་ཁོ་རང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཁོང་ལ་འོས་ཤོག་ཆུག་ ཨཁན་གྱི་མི་མང་གི་འདུ་ཤེས་ནང་ཤོག་ཁག་དེའི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་བསམ་པ་མ་གཏུགས་ ཨང་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་བསམ་པ་མེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་འོས་བསྡུ་བྱེད་པའི་

སྐབས་སུ་ས་ཁུལ་སོ་སོ་ནས་ཡོང་རྒྱང་། ཁོས་ཆོས་བཤད་སུ་སྟེབས་པའི་རྟེས་སུ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་ཆ་ཚང་གི་སྒྲུ་ཚབ་མཆོན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡོང་གི་མེད།

དེ་ལས་གནས་ཚུལ་ཇ་དྲག་པ་དང་ཐབས་སྐྱོ་བ་ཞིག་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཕྱིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་འོས་ཤོག་གི་འབྲན་བསྡུར་གྱི་ཐོག་ནས་ཁོས་ཆོས་བཤད་སུ་སྟེབས་པའི་རྟེས་སུ་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཤོག་ཁག་དེ་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་མང་མོས་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། འོས་ཤོག་བསྡུ་བའི་སྐབས་ཞབས་སྟེགས་རེ་རེ་ལ་ཕྱིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་ལྟ་ཐུག་གི་འོས་མི་སྟེབས་པར་བརྒྱན། འོས་ཤོག་ཆུམས་ཁ་ཐོར་ནས་དེའི་ནང་མངའ་ཤོས་དེ་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་མངའ་ཤོས་གཅིག་འཐོབ་མཁན་གྱི་འོས་ཤོག་གི་གྲངས་ཀ་དང་། མི་འཐོབ་མཁན་ཆུམས་ཀྱི་འོས་ཤོག་གི་གྲངས་ཀ་གཉིས་བསྡུས་ནས་བསྡུར་ན། མི་འཐོབ་མཁན་ཆུམས་ལ་ཐོར་བའི་འོས་ཤོག་གི་གྲངས་ཀ་དེ་མང་པ་རེད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་འཐོབ་མཁན་དེ་ལ་ཕྱི་ཡོངས་འོས་ཤོག་གི་བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ལས་སྟེབས་ཀྱི་མེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་ཕྱི་ཡོངས་ཀྱི་འོས་ཤོག་གི་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ལས་བརྒལ་བ་ཐོབ་ན་གཞུང་འཛིན་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བདམས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག ।དེ་ལྟར་ཕྱིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོར་གྲེས་པར་བརྒྱན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་འོས་ཤོག་སྡུད་མཁན་གྱི་མང་མོས་དེ་གཞུང་འཛིན་ཆོགས་པ་ལ་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་ཁྱོན་ནས་མེད། དེས་ན་གླེང་གཞི་དེ་ནི་ཡང་ཡང་སྟེབས་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ཕྱིར་བཏང་སྒྲ་ཚབ་མཆོན་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་གཞི་རིམ་མང་ཆོགས་འོས་ཤོག་བྱེད་མཁན་གྱི་མང་མོས་དེ་གཞུང་འཛིན་ཤོག་ཁག་དེ་ལ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་ནི་ཆབ་ཕྱིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོན་གནད་ཆེ་ཤོས་བྱས་རེད།

རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ད་དུང་སྒྲོན་གནད་གཞན་ཞིག་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་གར་རང་བཙན་རྩོད་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་། ལྟག་པར་དུ་རང་བཙན་བྱུང་བའི་རྟེས་སུ་ཙ

ཁྲིམས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སོགས་ཚང་མའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུ་གར་ནང་གི་ལམ་སྲོལ་བཏུ་པ་མང་པོ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་མང་པོ་བྱས་པ་རེད། དཔེར་ན། རིགས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་དང་། རེག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རིགས་སུ་བཅོ་བ་ (Untouchability) སོགས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཁ་ཅང་བཀག་སྟེ་ད་ལྟ་སྐད་ཆ་དེ་ཡོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སྐད་ཡིག་ཀྱང་མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་འདྲ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་དབུལ་ལོར་ཐོག་མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་གྱིས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཆ་ཚང་གཅིག་གྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་རེད། འོན་ཀྱང་དཔྱ་རྒྱ་གར་རང་བཅན་བྱུང་ནས་ལོ་བདུན་ཕྱར་ཕྱེ་བའི་སྐྱབས་སྒའང་རིགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་། ས་ཁུལ་གྱི་བསམ་ཚུལ། སྐད་ཡིག་གི་བསམ་ཚུལ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་མང་དབར་མཐུན་འབྲེལ་མེད་པ་དེ་གང་གི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་དེ་ཚོའི་འབར་ཕྱོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་བཧུཛན་སམཱཛ་ཤོག་ཁག་ (Bahujan Samaj Party) ལྟ་བུ་རིགས་དམན་པ་རྣམས་རྒྱག་རྒྱག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མངའ་སྡེ་ཁར་ཤས་ནང་ས་ཁུལ་ (Regionalism) དང་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཤོག་ཁག་ཟུར་དུ་ཕྱེ་བ། དཔེར་ན་ཏེ་ལུ་ཀུ་ལ་མི་དགའ་མཁན་རྣམས་རྒྱག་རྒྱག་གིས་ཤོག་ཁག་བཟོས་པ་ལྟ་བུ། གང་ལྟར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྐད་ཡིག་གི་དབྱེ་བ། ས་ཁུལ་གྱི་དབྱེ་བ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་འཛིར་རྣམས་དེ་སྤ་ལས་གསལ་བ་ཁྱིན་ནས་བ་ཁང་མདོན་གསལ་དོད་པོར་བསྡད་པ་དེ་དག་ཉམས་ནས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་སོ་སོའི་ཏོས་ཤོག་གི་མཛོད་ཁང་ (Vote bank) དེ་བརླགས་འགྲོ་བ་རེད། དེས་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་འདུ་ཤེས་དེ་བརྟན་པོ་བསྡད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ཀྱི་ཙ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ཡིག་ནང་ཙ་མེད་བཟོས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་བཏན་པ་རྣམས་ད་ལྟའང་གནས་བཞིན་པ་རེད། གང་ལྟར་བགོ་བཤད་ཤ་སྟག་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བགོ་བཤད་ཟེབས་པ་རྣམས་བསྒྲུར་དུ་མཐུན་ལམ་མི་

ཡོང་བ་དེ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

མཐར་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཚུལ་ངན་ཤོས་ཤེ་གུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་སློག་ཟ་རྒྱལ་སྡུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་སོ་སོའི་དགོས་དངོས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཡོང་སྲས་རེད། རྒྱ་གར་རང་བཙན་བྱུང་ནས་རྒྱུན་རིང་མ་སོང་བར་ཀྲི་ཥ্ণ་མེནོན་ (Krishna Menon) རྒྱ་གར་གྱི་བདེ་སྡུང་བློན་ཆེན་ཡིན་པའི་སྒྲབས་སུ་ཨིན་ཡུལ་ (England) ནས་ཇིས་འཁོར་ (Jeep) མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྒྲབས་ཕྲོག་ཟ་རྒྱང་སྡུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་ཉེ་ཆར་བོ་ཕོར་སི་མེ་སྦྱོགས་ (Bofors Gun) དང་ཐད་འཕྱར་གནས་བྱ་ (Helicopter) ཏོ་སྒྲབས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྲོག་ཟ་རྒྱང་སྡུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེ་རྣམས་ཚབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པ་སྒེར་ཟག་བྱེ་བྲག་པས་བཟས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་འི་རྣམ་འགྱུར་ནི་ཤོག་ཁག་གི་དགོས་དངུལ་ (Party Fund) ནང་འགྲོ་གི་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་བོ་ཕོར་སི་མེ་སྦྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་རྒྱན་གཙོ་བོ་ནི་ཨིན་ཐྲ་ཥ্ཊ্ཊ་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་རྒྱ་མཚན་གང་བཤད་ཡོད་ཅེ་ན། ཀོང་རེ་སེའི་ཤོག་ཁག་ (Congress Party) གི་ས་བཟོ་གླའི་བདག་པོ་ནས་ཞལ་འདེབས་མང་པོ་ལེན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། བཟོ་གླའི་བདག་པོས་ང་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཐེ་བྱས་དང་དགོས་འདུན་མང་པོ་བཏོན་པ་དེ་བསྒྲུན་པོ་ཡོད་ཚུལ། དེ་ནས་ཕྱི་ནས་མིའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱང་ཡག་པོ་མེད་ལུགས། དེར་བརྟེན་ཀོང་རེ་སེའི་ཤོག་ཁག་གི་དགོས་དངུལ་དེ་བཟོ་གླ་བདག་པོ་ཚོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཁ་རང་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ལ་བོ་ཕོར་སི་མི་ཕྲོག་ཟ་ (Kickback) དེ་ཀོང་རེ་སེའི་དགོས་དངུལ་ནང་བཏང་ན་ཕྱུང་མཐར་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཉི་ཤུ་ཞེག་སུ་ལའང་བརྟེན་མ་དགོས་པར་ཡོང་རྒྱ་རེད་ཅེས་དེ་འདྲའི་འཆར་གཞི་བཏོག་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་མཐའ་མའི་མདུད་ལ་གསང་བ་ཤོར་ཏེ་ཚང་མས་ཤེས་པར་བརྟེན། ཐོས་ཚོགས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་ཚོགས་ཆུང་ (Joint Parliamentary Committee) བཅུགས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་སོགས་བྱས་

ཀྱང་། མཐར་ལྷོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུངས་བྱེད་མཁན་དང་ལྷོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུངས་བྱེད་འཇུག་མཁན་སོགས་སྲུ་ལའང་ཉེས་ཆད་གང་ཡང་མེད་པར་འདུག་ས་ལྟུག་པ་རེད། དེ་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་དེ་གསལ་པོ་རེད། དེས་ན་བཏང་འཛིན་ལྟེད་མཉམ་ཐོག་ལ་ཏྲག་ཏྲག་བསྡད་མི་ཐུབ་པ་དང་། རང་དབང་དང་། འབྲ་མཉམ། མཐུན་འབྲེལ་བཅས་ལ་འགལ་ཟླ་འགྲོ་བ། ལམ་སྲོལ་ངན་པ་རྣམས་མེད་པ་བཙོ་མི་ཐུབ་པ། ལྷོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེ་འབྱུང་བ། མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཚབ་མཚོན་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ། གཞུང་འཛིན་གྱི་ཞོག་ཁག་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་བ་སོགས་ནི་སྐྱོན་གནད་གཙོ་ཆེ་ཁག་རེད།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞོག་ཁག་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནང་སྐྱོན་གནད་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནང་འགྲོ་ཐུབ་བམ་ཞེས་པ་ནི་ཏི་བཤད་ཐུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཏི་བ་དེ་ལ་ལག་པ་མ་འཚང་སྟོན་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཁག་གི་བསྟོམས་ལྟ་བུར་དངོས་བྱུང་གི་སྒྲུང་ཞིག་ཞུ་ན། ཐའི་ཝན་ (Taiwan) དུ་འཐབ་རྩོད་མང་པོ་བྱུང་རྗེས་སྲིད་དོན་གྱི་ཞོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་སྲིད་འཛིན་དང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་འི་འོས་བསྡུ་སོགས་མི་བསད་ཁག་སྟོར་མེད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཐའི་ལན་ཁག་ལག་སྟོན་ཀུང་ཁང་ (Taiwan University) གི་སྲིད་དོན་ཚན་རིག་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡོད་པ་ཁོང་ལྟ་ཆ་ཅ་སྲི་ལ་ཐུག་འཐད་བྱུང་སྒྲབས་ངས་ཁོང་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོ་མི་བསད་ཁག་སྟོར་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཆ་ཚང་ལག་བསྟར་གྱིས་འོས་ཞོག་བསྟས་པ་སོགས་གང་ལེགས་བྱུག་འདུག་པས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པར། ཁོང་གིས་ལམ་སེང་ལན་གང་ཡང་མ་གནང་བར་བསམ་བློ་བཏང་ནས་བཞུགས་སོང་། དེ་ནས་ངའི་བསམ་པར་ཁོང་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ལ་འདོད་པ་མེད་མཁན་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ་པ་བྱུང་། དུས་ཡུན་ཐུན་བུ་སོང་རྗེས་གཞི་ནས་ཁོང་གིས་

དེ་ཆོ་ཆ་ཚང་བྱུང་སོང་། ཡག་པོ་བྱུང་ཞེས་ལབ་དགོས་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་ང་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་སོང་། ངས་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པར། ཁོང་གིས་དེ་སྔ་ཀོ་མིན་ཏང་གིས་གཅིག་སྦྱོང་དབང་འཛིན་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐན་བུ་གཉའ་གཤོན་དང་བཙན་དབང་ཡོད་ཀྱང་། ཐའི་ལན་གྱི་མི་ཚང་མས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ང་ལྟ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཡོད་པར་བརྡེན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་གི་ཁེ་ཕན་གལ་ཆེ་བ་བརྗེ་རྒྱུའི་གནས་བབ་ཆགས་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེ་དུས་ངས་ཏོའ་སྟེ་ཌཡ་ཎཀ་ཀ་ནཱ་ཡཱ་ཏ་ (Jaiprakash Narayan) གྱི་དགོངས་ཚུལ་དེ་དན་ནས་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་དེ་ཐུགས་ཁག་མི་འདུག་སྟམ་པ་བྱུང་། རྒྱ་གར་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཆགས་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྲིག་འཇུགས་དེ་མང་མོས་ཡོད་པའི་ཤོག་ཁག་དེས་བཟོ་གི་ཡོད་དུས་ཆབ་སྲིད་ཤོག་ཁག་གི་ཁེ་ཕན་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གྱི་མདུན་ལ་གཞག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཅ་ལམ་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེར་བརྗེན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གང་སར་ཡག་ཤོས་དང་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་སྣྲུབ་ཐུབ་པ་དང་། ལྟག་པར་མང་ཆོས་ཆེཏ་བསྟྱོལ་གནས་ཐུབ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བྱུབ་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱན্ধི་ (Mahatma Gandhi) གྱིང་གསེབ་རང་དབང་ (Gram Swaraj) གི་ལྟ་བྱུབ་དེ་ནས་བྱུང་ཞིང་། གྱིང་གསེབ་རང་དབང་ནང་གཅིག་སྦྱོང་མེད་པའི་གཞུང་ (Non-centralized governance) ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཐོག་མ་ནས་ས་ལྲུལ་གྱི་ལས་དོན་རྣམས་ས་ལྲུལ་སོ་སོ་ནས་བྱེད་རྒྱུར་བགོ་བཤའ་བརྒྱབས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་ལྟ་བྱུབ་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐོག་མ་

ཤེལ་ཆེན་པོས་གསུང་མཁན་ནི་རྒྱལས་དེའི་ཕི་ལི་པིན་ (Philippine) གྱི་སྲིད་འཛིན་མེ་ནི་ལྷལ་ཨེལ་ཀུ་ཡི་ཇོན་ (Manuel L. Quezon) (1878-1944) རེད། ཁོང་གིས་སྒྲི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་མ་ནི་ལར་ (Manila) ཕི་ལི་پིན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (University of Philippines) གི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་གསུང་བཤད་ (Convocation Address) ནང་ཚན་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕི་ལི་پིན་མང་གཙོར་གྱུར་ནས་ལོ་མང་པོ་སོང་བའི་རྗེས་སུའང་མི་མང་ནང་ཚན་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་ཅན་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ནུས་པ་ཐོན་པའི་གཞུང་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་པ་དང། དཔལ་འབྱོར་གཅིག་བསྡུས་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་བཀག་མ་ཐུབ་པ། ཤོག་ཟ་རྩལ་སྒྲུངས་དང་། ནག་འཚོང། དཏུལ་ནག་པོ་བཀག་མ་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་བ་དེའི་ལན་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རེས་པར་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། ཁོང་གིས་གསུངས་པ་དེ་དག་གཞི་རྩར་བཞག་ནས་སྒྲི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ཕི་ལི་پིན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལྷ་བྱིན་ཀྱི་ཉེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ (Associate Professor of Philosophy) རི་ཀར་ཏོ་ཨར་པས་ཀུ་ལྷལ་ (Ricardo R. Pascual) གྱིས་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ (Partyless Democracy) ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་བཙུམས་འདུག་ཀྱང་། དཔར་སྐྲུན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པར་བརྟེན་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་དེ་སྔར་ལུས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལ་གཞི་ནས་ཕི་ལི་پིན་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་ངོས་ནས་དཔར་འདེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་འདུག །འོན་ཀྱང་དེང་སང་དེབ་དེ་དཀོན་ཙམ་འདུག །དེའི་ནང་སྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་འགྲོ་སྟངས་ཆ་ཚང་ཞིབ་ཚགས་པོས་བྲིས་ཡོད་འདུག །དེབ་དེའི་བསྒྲུར་ཞིབ་དང་བསྡུས་དོན་ཁག་བལྟ་རྒྱུ་བྱུང་མ་གཏུགས། དེབ་དེ་ད་ལྟ་མཐོང་མ་སོང་།

རྒྱ་གར་ནང་དེའི་སྨོར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཅོས་མཁན་ཌཡ་ཕྲཱཀ་ནྲཌཡཱ་ (Jaiprakash Narayan) སྒྲ་རྒྱང་རེད། ཌཡ་ཕྲཱཀ་ནྲཌཡཱ་ནི་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་རང་བཙན་རྩོད་སྦྱོན་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་། རང་བཙན་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུའང་དཔལ་ལྡན་གྱི་ཁོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱས་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་རང་བཙན་ཐོབ་ནས་ལོ་ཤས་རྗེས་ཀོང་རེ་སི་ཁོག་ཁག་ (Congress Party) དུས་བྱང་སོང་བ་དང་། སམཱཛ་བཱདྷི་ཁོག་ཁག་ (Samajwadi Party) དུས་བྱ་ཁ་ཤས་ཆགས་པ། དམར་ཁོག་ཁོག་ཁག་དུས་བྱ་གཉིས་ལ་སོང་བ་སོགས་རྒྱ་གར་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོག་ཁག་རྣམས་དུས་བྱང་སོང་བ་རེད། རྒྱ་གར་དབྱུས་ལ་ཛ་དཎ་གི་གནས་བབ་ (Emergency) བར་དུ་ཀོང་རེ་སི་འི་ཁོག་ཁག་མ་གཏོགས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོག་ཁག་གཞན་སྟེབས་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ་ཁག་གི་ནང་གཞུང་འཛིན་ཁོག་ཁག་ལམ་སེང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་གནས་སྟངས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཚོ་ལ་གཟིགས་ནས་ཌཡ་ཕྲཱཀ་ནྲཌཡཱ་ཀྱིས་གང་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་གར་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོག་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་མང་གཙོ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་སྟོན་མེད་པ་དང་། ང་ཚོས་རེས་བར་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཤེག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་འདིའི་སྨོར་ལ་རྒྱས་པོ་མེད་ཀྱང་གནད་དོན་མདོར་བསྡུས་ཡོད་པའི་ཁོག་བྱ་བརྒྱ་ལྷག་ཅན་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤེག་བྱེས་ཡོད། དེ་ནི་མ་འོངས་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློང་ཐུའི་ཁོང་གསེབ་རང་སྒྲོང་གི་རྗེས་སུ་སྲིད་དོན་ཀྱི་ཁོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཞི་གཟུང་ས་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག། དེའི་ཐོག་མཁས་པ་ཆོས་རིམ་པས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་མདོ་གཅིག་པོ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ བྱི་ ༣ ནང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློང་ཐུའི་དགོངས་པ་ཇོག་ནས་བྱི་བ་གཉིས་ཙམ་རྗེས་མེད་ཟླ་གླམ་ (Sevagram) ལ་ཨཱ་ཙཱརྱ་བི་ནོ་བཟ་ཟླ་ (Acharya Vinoba Bhave) སོགས་གློང་ཐུའི་རྗེས་འཇུག་བྱས་ཙན་ཚང་མ་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་གློང་ཐུ་གཡེགས་

ཟིན་པར་བརྡེན། དཀར་སྲས་ང་ཚོ་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རེད་ (Gandhi is gone. Who will guide us now?) ཅེས་པའི་གྲོས་གཞིའི་ཐོག་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲབས་དེར་བཀའ་བསྩུར་གནང་བ་དང་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་ཆགས་རྒྱུན་རིང་པོ་དཔར་ཐོན་མ་ཐུབ་པར། རྒྱས་སུ་ནུབ་བརླབ་ (West Bengal) མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་གནང་མཁན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གོཔྷ་ལ་ཀྲི་ཥ་ཀཱན་ཌི་ (Gopalkrishna Gandhi) ཞུ་སྒྲིག་འོག་གི་ཕྱི་པོ་ ༢༠༠༤ ལོར་གཞི་ནས་དཔར་དུ་ཐོན་པ་རེད། དེའི་རྒྱས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢།༢༠༢༣ ལ་སེབ་གླགས་ལ་ཡང་བསྒྲར་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་པ་དེར་ང་ཡང་ཝོག་གསུངས་ཀྱང་བཅར་ཐུབ་མ་ཐུབ་པར་བརྡེན། ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཆགས་ཡོག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་དེ་འབྲལ་རྒྱུ་བྱུང་། དེའི་ནང་གཙོ་བོ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཝོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སྐོར་དེ་ཡིན། དེར་བརྡེན་ད་ལྟ་གློ་ཕྱི་རྒྱའི་རྒྱས་འཛུག་གི་ཕྱི་ཚོགས་ནང་བཀའ་མོལ་དེ་ཡོད་བཞིན་པ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཕ་ཁ་ལེར་དེའི་ཐོག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །བར་ལམ་རྒྱ་གར་གྱི་ན་གཞོན་ཁཤས་འདིའི་ཐོག་བསམ་བློ་མང་པོ་གཏོང་གི་འདུག །

དེ་ནས་བརྗེད་གཞིའི་ནང་མཐའ་མར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ཚོགས་ལ་གང་དགེ་སྐོར་ཞེས་འགོད་འདུག །ང་ཚོ་བོད་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བ་ལྟ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཝོག་ཁག་མེད་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཆ་ཚང་ཞིག་ལག་ལེན་བསྟར་སུས་རེད། དེ་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་ན་ཡག་ཝོས་དང་། མ་འོངས་པ་ལའང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཝོག་ཁག་མེད་པ་རང་གི་ཐོག་འགྲོ་ཐུབ་ན་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཕྱི་ཚོགས་ཅམ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་བོད་གཞིས་བྱེས་འཛོམས་པའི་རྒྱས་སྡའང་རང་སྐྱོང་སོགས་གནས་བབ་གང་གི་འོག་ནས་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ནའང་ཆིག་བསྟོལ་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། དེར་བརྡེན་ཐོག་མར་ཨ་གོང་ས་ཨ་སྒྲབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་བསྟུན་ནས་ང་ཚོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཝོག་ཁག་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ད་ལྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་

གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བཅན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་འོག་ནས་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ཡང་དགེ་བ་ཞིག་ཡོད་རེད། ང་རང་བཀའ་ཤག་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲབས་སུ་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཞེས་མ་བརྗོད་བར་དེ་ལ་ཡང་དགེ་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཞེས་ཡང་དགེ་པའི་ཚོག་ཅིག་སྒྲར་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསེང་ལ་འདྲེས་པའི་ཡང་དགེ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཟུར་དུ་བཏོན་ཐུབ་ན་བསམས་པ་རེད།

གྲི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་རྗོ་ཐེ་གདན་དུ་མནའ་གན་ཐུ་མོ་ཆེ་ཕུལ་བ་ནས་བཟུང་བོད་མི་མང་གྲྭ་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་དུ་བཙུགས་པ་སོགས་ལས་རིམ་མང་པོའི་འཛར་གཞི་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་བསྒྲིགས་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོའི་འོས་བསྡུའི་ལམ་སྲོལ་ནང་འོས་བསྡུ་རིམ་པ་གཉིས་བཟོས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་མི་མང་གིས་འོས་གཞི་བདམ་རྒྱ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཆེ་བཏོག་གིས་མཐའ་མའི་འོས་གཞིའི་ཐོག་འོས་བསྡུ་གནང་རྒྱ་བཅས་རེད། དེ་ལྟར་འོས་གཞི་དང་མཐའ་མའི་བདམས་ཐོན་གཉིས་ཀ་མི་མང་གིས་རང་དབང་གི་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་པ་མ་གཏོགས། གང་ཟག་སྒེར་དང་། ཤོག་ཁག་སྒེར། ཚོགས་པ་བྱེ་བྲག་པ། སྲེ་ཚན་དང་ལུང་ཚན་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡོང་རྒྱ་དང་། དེ་ཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཏིལ་བསྒྲགས་སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཁྱོན་ནས་མེད་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། གང་ལྟར་འོས་གཞི་དེའང་མི་མང་གིས་བདམ་རྒྱ་དང་། འོས་གཞི་བདམས་པ་དེའི་ཐོག་མཐའ་མའི་གཏན་འབེབས་ཀྱང་མི་མང་གིས་བདམ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་རེད།། འོན་ཀྱང་བར་ལམ་ཞིག་ནས་འཇུད་འདར་ཤོར་ཀྱིན་སོང་བ་ཡིན་ཙང་། གྲྭ་འཐུས་ནང་འོས་གཞི་འདོན་རྒྱ་དང་དྲང་ཟློང་བྱེད་རྒྱུའི་ཚ་རྒྱན་བྱུང་བ་རེད། བཀའ་ཟློན་ཁྲི་པ་ཐད་ཀར་འོས་བསྡུ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གྲྭ་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ནང་དྲང་ཟློང་འཐོན་རྒྱུའི་ཚ་རྒྱན་བསྒྲུན་མེད་བར་བརྟེན། ཐོན་འགྲོའི་འོས་གཞིའི་ནང་གང་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཚ་གཞག་རྒྱ་རེད།། ཡིན་ནའང་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་དྲང་ཟློང་མི་ཚོག་པའི་དགག་བྱ་དེའང་གསལ་འགོད་མེད།། དེར་བརྟེན་གང་དུ་འཐེན་འཐེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག ।

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ དང་ ༢༠༠༨ བཅས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་འོས་བསྡུའི་སྐབས་སུ་དྭང་ཟླང་གི་སྐད་ཆ་མེད་ལ། དྭང་ཟླང་བྱེད་མཁན་ཡང་བྱུང་མེད། དེ་ནི་སྟོན་འགྲོའི་འོས་བསྡུའི་ནང་བྱུང་བ་གཞིར་བཟུང་ཕྱིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༧༧ ལོའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་འོས་བསྡུའི་སྐབས་སུ་དྭ་ཆུ་བེད་སྟོད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་དུས་སྲོ་ཚོགས་ནང་ཉེན་ལངས་ནས་དེའི་གོང་གི་འོས་བསྡུ་གཉིས་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་དྭང་ཟླང་ལྟ་བུ་བང་། དྭང་ཟླང་མིན་ནའང་སྟོན་འགྲོའི་འོས་གཞིའི་ནང་ཐོན་པ་དེ་ཚོའི་ཆུབ་སྲོར་དང་ཏྲོལ་བསླུགས་ཆེད་ང་ཚོའི་གནས་ཚང་ཆུ་གར་དང་ཕྱི་ཆུལ་གྱི་ལྷང་པར་དགེ་བལྟས་ནས་དགར་ཚེན་པོ་གང་སར་འགོད་བཤམས་དང་ཤོག་བུ་བཀྲམ་ཆུ་ས་ཁགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་སྟམ་པའི་བློ་དོགས་བྱུང་རུང་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༧༨ ལོའི་སྒྲིད་སྲོང་འོས་བསྡུའི་སྐབས་སུ་ཨ་རི་དང་ཆུ་གར་གྱིས་གང་བྱེད་ཚ་ཚང་དགེ་བལྟས་ནས་བྱས་པ་རེད། གཞན་ལྟ་ཞོག །ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེའི་ནང་དུའང་ཉུར་འདྲོགས་ལངས་ཏེ་ཤོག་ཁག་བྱེད་ཆུ་སོགས་ཆུབ་སྲོར་དང་འགལ་ཟླའི་རིམ་པ་ཚ་ཚང་སྒེགས་བསྡད་པ་རེད། དེ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱི་ཚོགས་ཆུང་ཆུང་དང་། དེ་བཞིན་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་སྒར་བ་གང་མ་གཏོགས་མེད་པ་དེ་སྒན་ཕྱང་བེར་ཀས་གཏོར་བ་བཞིན་ཁ་ཐོར་དགུ་ཐོར་དུ་ཕྱིན་ནས་འགན་མ་བཟོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤེག་བྱུང་བ་རེད། འོས་ཤོག་ནི་མང་པོས་བཀུར་བ་ཞིག་དགོས་ཤེང། འོས་གཞི་དང་མཐའ་མའི་འདེམས་སྒྲིག་གཉིས་ཀ་མི་མང་རང་གི་ལག་པར་ཡོད་ན་མང་གཙོའི་ལྟ་བྱུབ་ཀྱི་རང་དབང་དང་འདྲ་མཉམ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ།

ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་དང་ཨ་རི་ལྟ་བུའི་ནང་དུའང་འོས་ཤོག་ཇི་ལྟར་བསྡུ་བ་དང་། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་བོད་པས་འོས་ཤོག་ཇི་ལྟར་བསྡུ་མིན་བལྟས་པ་ཡིན་ན། འོས་ཤོག་སྡུད་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཁས་ལྷན་ཡོད་ཅིང་། སྒྲ

མཁྱེན་སྒྲ་མཁྱེན་ང་ལ་འོས་ཤོག་སྦྱང་རོགས་ཞེས་འོས་ཤོག་སློང་བ་དང་། ཁྱེད་རང་གིས་ང་ལ་འོས་ཤོག་ཆུགས་དང་ངས་ཁེ་ཕན་འདི་འདྲ་ཞིག་སྦྱང་དགོས་ཞེས་འོས་ཤོག་ཀྱི་བ། གལ་ཏེ་འོས་ཤོག་སྦྱང་ན་འགྲིགས། མ་སྦྱང་ན་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མདོག་གིས་སྟོགས་རྣ་བསྒྲལ་ཏེ་འོས་ཤོག་འཕྲོག་པ། རྒྱ་གར་ནང་དངུལ་གྱི་ནུས་ཤུགས་དང་མིའི་ནུས་ཤུགས་(Money and muscle power) ཐོག་ནས་འོས་ཤོག་འཕྲོག་གི་ཡོད། འོས་ཤོག་གྲངས་བཤེར་གྱི་སྒྲབས་འོས་ཤོག་རྒྱ་བ། ལྷག་པར་དུ་ཨ་རིའི་ནང་ཀམ་པིཏུ་ཏར་ནང་འོས་ཤོག་གྲངས་བཤེར་སྒྲབས་རྒྱ་ཤོར་བའི་གླེང་གཞི་ཡོང་ཐུས་རེད། དེ་ལྟར་འོས་ཤོག་སློང་ནས་རག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། འོས་ཤོག་ཉོས་ནས་རག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། འོས་ཤོག་འཕྲོག་ནས་རག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། འོས་ཤོག་བརྒྱས་ནས་རག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་འདྲ་རག་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལ་མང་ཆོག་ཀྱིས་ལྟག་བསམ་རྒྱམ་དག་གི་ཐོག་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད། གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ནི་བོད་པའི་སྲིད་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཅ་ཅང་གི་ཐབས་སློ་ཡོ་རེད། དེ་ནི་མི་མང་རང་གི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་གནང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། འདིར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི་གླང་པ་བཀྲས་པ་དང་གླང་པ་བརྟེས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་རང་གི་བསམ་བློ་བཅོས་མ་མིན་པ་དེ་གནས་མི་ཐུབ། རང་བཞིན་གྱི་བསམ་བློའི་ནང་མི་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་བཟོ་འདུག །དེ་ལ་ཆུག་དགོས་པ་རེད་སྙམ་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང། ཏི་ལ་བསྒྲགས་ཅ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟེབས་དུས་ཟད་དེ་ཏོན་ཐོར་ནས་ད་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲོགས་པ་ནས་ཏ་ཅང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཐེབ་ཅུ་ཤོང་ནས་འོས་ཤོག་བཅོང་དགོས་པ་དང། ཐུན་པ་གཏོང་དགོས་པ། འཕྲོག་འགྲོ་བ། བཀྲས་འགྲོ་བ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིམ་པས་ཡོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་བབ་རིས་པར་དུ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུར་བརྟེན། ང་ཚོས་མ་འོངས་པར་དེའི་སྐོར་ལ་གཟབ་གཟབ་དང། ཐུང་གྱང་འཛོམས་པོ་གནང་དགོས་ཤིང། གང་ལྟར་གང་ཟག་ཐེག་ཐེར་གྱི་ཁེ་ཕན་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཏོ་ཕོག་མི་འགྲོ་བ་བཟོ་

དགོས་པ་དེ་བོད་མི་མི་རེ་ངོ་རེའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་ལས་འགན་རེད།

ལྷ་རབ་བྱང་ནི་ཁ་ནས་ཡོད་པའི་སྟོན་འགྲོའི་འོས་བསྡུ་དང་དངོས་གཞིའི་འོས་བསྡུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཏེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། གལ་ཏེ་སྟོན་འགྲོའི་འོས་བསྡུའི་ནང་མ་སྟེབས་ན་ཚོགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ཤོག་ཁག་དང་སྟེ་ཚན་བྱེ་བྲག་པས་མིང་འདོན་བྱ་རྒྱུ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་དྭང་ཟླང་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ། སྟོན་འགྲོའི་འོས་བསྡུའི་སྟོན་དང་རྟེས་གང་དུའང་རང་ཉིད་དང་། རང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་དང་འགལ་ཟླ་བྱེད་མཁན་སུའང་འོས་བསྡུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཏིལ་བསྣགས་མི་ཚོག་པ། འོས་བསྡུའི་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན་ན་ཏིལ་བསྣགས་ཆེད་འགྲོ་སོང་གཏོང་རྒྱའི་སྐད་ཆ་མེད། བར་ལམ་སྒྲིག་གཞི་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་ཏིལ་བསྣགས་ཆེད་འགྲོ་སོང་གི་ཚད་གཞིའང་བཟོས་འདུག །དེ་ནི་རྒྱ་གར་སོགས་ནས་དཔེ་བཟློས་ནས་བཟོས་པ་རེད། བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་ཚོས། རང་ཅག་ནི་སྟོག་ཏུལ་འདྲུད་པ་དང་འདྲ། སྐྱོན་གྱི་གད་སྟེགས་ཐམས་ཅད་འབྱར་ནས་འོང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་ཏོག་འབྱར་ནས་མི་ཡོང་ཞེས་སྟོག་ཏུལ་ས་ལ་འདྲུད་སྐབས་དགོས་མཁོ་མེད་པའི་གད་སྟེགས་ཆགས་འབྱར་བ་དང་། གསེར་ཏོག་ཅིག་ཡོད་ན་མི་འབྱར་བ་བཞིན་ང་ཚོ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ནམས་ལ་སྐྱོན་ནམས་འབྱར་སྟ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱར་དཀའ་བར་བརྟེན། གནས་ཚང་རྒྱ་གར་དང་ཨ་རིའི་སྐྱོན་ནམས་ལ་ང་ཚོས་ལད་ཟློས་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྤྱན་བདེ་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་བབ་འོག་ང་ཚོའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱང་གྲང་འཛིན་པོའི་ཐོག་ནས་མང་ཚོགས་དང་གོང་སྟེ་པའི་ཁེ་ཕན་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་འོས་བསྡུ་ལྟ་བ་ལ་བསྟད་བཏགས་ནས་འཛིག་རྟེན་སྟེའི་མགོན་དགུང་གོང་མི་དང་བསྐལ་པ་མང་པོ་ནས་ལས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཨགོང་ས་ཨྱུན་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལའང་རྒྱལ་འཚོང་པ་རེད་ཅེས་བསམ་ནུས་པ་དང་བཤད་ནུས་པ་དེ་ཚོའང་སྟེ་ཚོགས་ནང་ལས་སློ་གོས་ཆ་རག་པའི་གོ་སྐབས་བྱང་ན་གོང་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་དེ་ནག་ཁྱང་ནག་རྒྱང་མ་གཏོགས། རེ་བ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་རེད།

དེར་བརྟེན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཅིག་པའི་ཤེས་རབ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཆོས་ནང་མེད་པ་དང་། འོས་བསྡུས་ནི་དངོས་གནས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་རྟེ་མ་རྟེ་བཞིན་མཆོན་ཐུབ་པ་དང་། མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་མཆོན་ཚུལ་ཡང་སྤ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་གསང་བའི་གནས་བབ་ཡག་པོ་བཞག་ནས་འོས་ཤེས་ཀྱི་གྲངས་ཀ་ཡིན་ནའང་དབུས་གཅིག་ལ་བསྟོམས་ནས་བརྒྱབ་ན་ས་གནས་གང་ནས་མི་སུ་ལ་ག་ཚོད་ཐོབ་པའི་དེལ་བསྒྲགས་དེ་ཚོ་མི་དགོས་པ་བྱང་ན་སྤྱི་ཆོས་ནང་བབ་ཕྱིང་དང་། མཐུན་འབྲེལ་ལ་མི་གཞོད་པ། ཕྱིང་འཛ
གས་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག །ཡིན་ནའང་དེ་ཚོ་མ་འོངས་པ་ལ་ཕྱོགས་གང་དུ་འགྲོ་གྲབས་ཡོད་མེད་ང་ཚོས་བཤད་མི་ཐུབ། ད་ལྟ་འོས་བསྡུའི་སྒྲིག་གཞི་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་གྲགས་ཆེན་པོ་འདུག །དེ་ཚོ་འགྱུར་བ་གཏོང་སྟངས་ཐོག །དགེར་ན་ང་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཏཱ་ཡོ་ལ་ལ་ཕྱིན་ནས་གང་ལའང་ཏུས་གཏོགས་མེད་མཁན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་པར་བརྟེན། བཀའ་བློན་ཟུར་བ་དང་ཚོགས་གཙོ་ཟུར་བ་རྣམས་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་ནས་འོས་བསྡུའི་སྒྲིག་གཞི་འགྱུར་བ་གཏོང་སྟངས་ཐོག་བཀའ་བློན་དང་ཕྱི་འཕྲས་ཚང་མ་ལ་འགོད་སྐུལ་ཞུས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྒལ་པས་ཁོན་པའི་གཏེང་ནས་སྐད་བརྒྱབས་པ་དེ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བཅུ་ཕྲིན་གྱིས་གསན་ཁག་པོ་རེད། ང་ཚོ་མི་ཁཤས་ཀྱིས་རེ་སྐུལ་དང་བསམ་འཚར་ཞུས་པ་དེ་ཚོ་མང་ཆे་བ་ཤོག་སྟེགས་བློག་སྟོད་ནང་འགྲོ་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། ཕན་ཐུས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད། ཡིན་ནའང་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་། སྤྱང་གྲང་། ཚོར་བ་དེ་ད་ལྟ་ལས་ཕན་བུའི་རྩོ་ཅམ་མ་བྱང་བ་ཡིན་ན་དངོས་གནས་མང་གཙོའི་མེང་གི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་བཏན་ཕྱིང་དང་ཆིག་བསྒྲིལ་ལ་གཞོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་འགྲོ་ཉན་ཡོད་པ་དེ་འདི་ལོའི་ཉམས་ཚོང་ནང་བྱང་བ་ཞིག་རེད།

གཙན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ནང་དུའང་ཆབ་སྲིད་ལ་དོ་སྣང་དང་མཇོན་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་ཆཤས་ཆེན་པོ་བློང་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་

འདུག། དེ་ནི་སྟོན་མ་ནས་ངས་ཤུས་རྒྱོང་བ་བཞིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆོས་འཚང་ཉན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཤེག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཚབ་སྲིད་པ་ཚོས་བོད་སྟོད་གཏོང་བའི་ཧོས་ཤོག་གི་བང་མཛོད་དུ་ཆགས་ན་ང་ཚོའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་ཕན་ལས་གཅོད་ཆེ་བ་ཞིག་མི་ཡོང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་བརྟེན། དེ་ལ་ཐུགས་སྟང་གནང་དགོས་པ་དེ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

འདས་པའི་ཉིན་བཞིའི་རིང་བཀྲོ་གླེང་བྱས་པ་དེ་དག་བརྗེད་གཞི་ཆེན་པོ་ཤ་སྟག་རེད། ཚོུད་གཉིས་རེའི་ནང་མཐའ་ཚོད་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་བཀྲོ་གླེང་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ཕྱིར་བཅང་དེ་ཚོ་ངས་དམེགས་བསལ་སྟོན་སྟོང་བྱས་པའི་བརྗེད་གཞི་མིན་པར་བརྟེན། ཕྱིར་བཅང་ཤེས་བྱའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཞིག་རེད། ངས་བཤད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་དེང་སང་གི་བཤད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའང་ཡོད་པ་བརྟེན། ངས་ཁོར་ནས་བཤད་འདུག་ཅེས་དགོངས་སྲིད། དེ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་དེ་མཁྱེན་དགོས། ཕྱིར་བཅང་ངས་བཤད་པའི་ནང་ཁོར་འཕྲལ་མེད་ཅེས་ཞུ་གི་མེད་ཀྱང་། མི་འདྲ་བ་ཅམ་གྱིས་ཁོར་འཕྲལ་ལ་བརྩི་རྒྱ་མེད། གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཞུ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་རྒྱབ་ཏུ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཅ་ལམ་མེད་བསམ་གྱི་ཡོད། མི་ཁཤས་ཀྱིས་དེང་རབས་ཀྱི་སྐོར་དང་། གོ་ལ་གཅིག་སྒྲུང་གི་སྐོར། ཚན་རིག་དང་འཕྲལ་ལས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ངས་གློ་བུར་དུ་བཟོས་པ་མིན་འགྲོ་དགོངས་མཁན་ཡོད་གྲོང་། ངས་ཤུས་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་ཀློ་ཏྲི་དང་ཀློ་ཏྲིའི་རྟེས་འཇུག་ཚོའི་དགོངས་ཚུལ་དབངས་པ་ཁག་རེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀློ་ཏྲི་མཚོག་གིས་ཀྱང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལ་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏུགས། ཐད་ཀར་གསུངས་པ་ཞིག་མིན། རྒྱ་གར་རང་དབང་ (Hind Swaraj) ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཀློ་ཏྲིས་ཆ་གཞག་པ་གཅོ་པོ་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་སྟོན་ཀྱི་ཚོམ་པ་པོ་ལེའོ་ཏོ་ལ་སི་ཏོ་ཡེ་ (Leo Tolstoy) དང་ཐོ་རོ་ (Thoreau) སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ནུབ་

ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་རེད། རྒྱ་གར་རང་དབང་ཞེས་པ་ནི་དེབ་ཆུང་དུ་ཞིག་རེད། བོད་སྐད་དུ་འང་བསྒྱུར་ཡོད། དེའི་ནང་གཟིགས་ན་ཁྱེད་བཅོལ་སའི་གཞུང་མང་ཆེ་བ་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་འོག་ནས་ཐོན་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་རིགས་ཡིན་པའི་མཁས་པ་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་མང་པོ་དེའི་ནང་སྟེབས་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨེ་ཀེ་སར་ཏ་ (Prof. A. K. Saran) ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཁོང་གི་ Illuminations ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་ནང་འདས་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ནང་བྱུང་བའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་བཅུ་ཕྲག་ལྔག་གི་ལུང་འདྲེན་ ༡༩༥ ཟླར་བཏོན་གནང་ཡོད། དེས་ན་ང་ཚོས་བཤད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟོང་བ་ཞིག་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་པའི་མཁས་པ་ཚོའི་དགོངས་པར་མ་འཁོར་བ་དང་། བཀྲོ་གླེང་མ་གནང་བ། གཏན་ལ་མ་ཕབ་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས། གང་ལྟར་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་ཤོར་སྲིད་པ་ལས། ཕྱིར་བཏང་བསམ་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། དུས་ཚོད་ལྡ་རྟེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ། བསམ་བློ་གཏིང་ཟབ་གཏོང་མཁན་མང་ཆེ་བའི་དགོངས་པ་གཅིག་ལྡུར་ཡོད་པ་རྣམས་བསྡུས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་དབྱུད་བཟོད་པ་ལས། དབྱུད་མི་བཟོད་པ་ཏན་ཏན་མེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོས་དབྱུད་པ་གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐུགས་རྟེ་ཆེ། དེ་ནས་ཚྱོད་ཕྱེད་ཀ་ཅམ་གྱི་དུས་ཚོད་འདུག ཁྱེ་བ་ཡོད་ན་གནང་རོགས་གནང།

ཁྱེ་བ་ཁྱོས་ལན།

ཁྱེ་བ། རང་ཅག་བོད་པའི་ཕྱི་ཚོགས་ནང་དང་། ལྷག་པར་ཚོས་ལྷ་ཆེན་པོ་འགའ་རེའི་ནང་ལགོང་ས་མཚོག་ལ་ཟུར་ཟ་དང་སྐྱར་འདེབས་སོགས་ཀྱི་རིགས་རྟེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེར་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་ཐུ་ཀྱེན་གང་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མངོན་གྱི་འདུག་གམ།

ལན། ཁྱེ་བ་དེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཞིག་རེད། བོད་པའི་ཕྱི་

ཚོགས་ནང་དང་ལྷག་པར་ཆོས་སྟེ་ཆེན་གོ་འགའ་རེའི་ནང་།ཤཱཀྱ་ས་མཚོག་ལ་རྒྱར་ཐ་
དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་རིགས་རྣ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེར་རིན་གོ་ཆེ་མཚོག་ནས་རྒྱ་ཆེན་
གང་གི་དབང་གིས་བྱང་བ་མངོན་གྱི་འདུག་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་འདུག །དེའི་རྒྱ་ཆེན་ང
ཚོས་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་གོ་རེད། ད་ལྟ་ཤཱཀྱ་ས་མཚོག་ལ་སྐྱར་འདེབས་དང
རྒྱར་ཐ་ཞུ་མཁན་རྣ་མང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཚང་མས་གཟིགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས།
ཁྱག་ཁྱག་ཀྱོག་ཀྱོག་ལ་དེ་འདྲ་གོ་རྒྱ་འདུག་ཅེས་ཟེར་སྟོས་ཅམ་མེན་པ་དེ་དངོས་ཡོད
གནས་སྟངས་རེད། སྒྲིག་འཛུགས་དང་། བོས་ཚོགས། སྒྲི་ཚོགས་ཀྱི་ཚད་ལྟན་གྱི
ཚོགས་འདུ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུའང་ཤཱཀྱ་ས་མཚོག་ལ་རྒྱར་ཐ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཞུ་བསྡད
ཀྱི་ཡོད་རེད། སྒྲིར་བཏང་རྒྱར་ཐ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་འབྲང་ཁྲངས་གཙོ
བོ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡིན་ཙང། མི་སྲུ་དང་སྲ་ཡིན་ནའང་རང་དོན
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་བའི་དབང་གིས་རང་གི་མངོན་འདོད་བསྐྱེད་རྒྱུར་ཤཱཀྱ་ས་མཚོག
གི་གསུང་དང་མཛད་བའི་ཕན་ཕོགས་མ་བྱང་བ་མངོན་བསྟད་པ་དེ་འདྲའང་ཡོང་སྲིད་པ
རེད། སྐྱེར་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་། སྐྱེར་ཀྱི་མངོན་འདོད་དང་མ་འཚམས་པ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ
དེ་འདྲ་མང་གོ་ཞིག་ཡོད་བསྟད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་ཆེན་བཙལ་བ་ཡིན་ན་ཤཱཀྱ་ས་མཚོག
ལ་རྒྱར་ཐ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཞུ་མཁན་དེ་ཚོས་རྒྱ་མཚན་ལྟན་པའི་ཕོག་ནས་ཤ་རྒྱལ་བ
རིན་གོ་ཆེའི་མཛད་ཕྲོགས་ཧོར་བ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་སུ་ལའང
མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་བལྟ་རྒྱ་རེད། སྐྱར་འདེབས
དང་རྒྱར་ཐ་ཞུ་རྒྱ་ཚང་མ་རང་གི་བསམ་བློ་འི་འཁྲུར་ཕྲོགས་དང་ཤོག་ཁག་ཁྱིན་སྟངས
ཤེག་གི་ཕོག་ནས་འགྲོ་བསྟད་པར་ཤ་སྟག་རེད།

ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་སུ་དོན་ཚན་གཉིས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང
དུ་ཡོད་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཡོད་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང
རེད། དེ་ཚོས་གང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་བྱེད་འོག་ཕྱིན་ནས

མི་དེ་ཆོས་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་མཚན་གཅིག་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་པ་དེ་ཆོས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དེ་འདྲ་བཤད་མཁན་རྣམས་བོད་ནང་དང་བཙན་བྱོལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དོལ་རྒྱལ་ཆོགས་པའི་རྒྱབ་ཏུའང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་རེད། དེ་མིན་བོད་དང་འགལ་ཟླ་བྱེད་མཁན་སུ་ཡིན་ནའང་དེའི་རྒྱབ་ཏུའང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་རེད། དེ་ཆོའི་བརྒྱུད་ནས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགལ་ཟླ་བཟོ་རྒྱ་དང་། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཟུར་ཟ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཤུ་མཁན་གা་ཆོད་མང་མང་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དང་། བྱེད་བཞིན་པ། བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ང་ཆོས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་བཤད་མི་ཐུབ་པ་དེ་གা་རེ་རེད་ཅེ་ན། བོད་མི་དེ་ཆོ་ངོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲངས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་པ་ཆོའི་དབང་འོག་ཏུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཙམ་གྱིས་བློ་ཁོག་དང་ཡ་ཡུས་བསྒྲིལ་རྒྱའི་ཆོད་སེམས་ཡོང་ཐུབ་པ་དེའི་རྒྱ་རྒྱན་གང་དུ་ཐུག་གི་ཡོད་དམ། ལྷོན་མ་ཡིན་ན་དཏུལ་དང་དངོས་པོས་ལྟོགས་སྣ་ཇི་ཙམ་སྦྱད་ནའང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆे་དང་ཆོས་ལ་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་ལས་སྣ་པོས་གཞན་གྱི་མགོ་སྐོར་སྣུ་བྱེད་འགྱི་མི་འགྲོ་བ་མང་བ་རེད། འགྲོ་མཁན་ཏ་ལམ་མཐོང་རྒྱ་མེད། ང་ལྟ་འགྲོ་མཁན་ཇི་མང་དུ་འགྲོ་དུས་དེའི་རྒྱ་རྒྱན་གང་ཡིན་མིན་ང་ཆོས་བཤད་ཁག་པོ་རེད། ང་ཆོས་བཤད་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་རང་ལྟག་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། བོད་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཟད་པ་རེད་ལ། གང་ཟག་སྒེར་གྱི་བསོད་ནམས་ཟད་པ་རེད། བོད་པའི་གཏམ་དགེར་བསོད་ནམས་ཟད་ཁར་བསམ་ངན་དྲན་ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྟོངས་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚབས་ཆེ་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཞི་ཙ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་གི་

བླ་མ་ཡན་ཆད་ལ་ཟུར་ཟ་དང་སྐྱུར་འདེབས་བྱེད་པའི་གནས་བབ་ཡོང་བསྡད་པ་དེ་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསགས་རྒྱབ་ཀྱིས་མ་འདེང་བའི་གནས་སྟངས་ཤེགས་རེད།

བསོད་ནམས་དང་ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། མི་དེ་བདེན་པའི་གནས་བབས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཞེན་རྩ་བ་ནས་བརླག་ཟིན་པ་དང་། དཏུལ་བདོས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་བྱུང་ན་རང་གི་མི་རིགས་དང་། རང་གི་ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས། རང་གི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རང་གི་བླ་མ་བཅས་གང་ལའང་ཟུར་ཟ་དང་དམའ་འབེབས་བྱེད་དགོས་བྱུང་ནའང་བྱེད་ཐུབ་པའི་ངན་སྟོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་དེ་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་ང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་མཐོང་གི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད།

དེ་བ། ཕྱིད་དོན་ཀྱི་ཚོག་ཁག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་དང་། བྱང་བདེན། འབྲ་མཁན་མི་ཡོང་བ་མ་ཟད། ཕྱོགས་ཟ་རྒལ་སྡུངས་དང་ནག་འཚོང་གི་གནས་ཚུལ་ཡོང་བ་དེ་དག་འགོག་ཐབས་ཡོད་དམ།

ལན། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་སྤྱི་ཡོངས་འགྲོ་སྟངས་བྱས་ན་བྱང་བདེན་མ་ཡིན་པ་དང་ཕྱོགས་ཟ་རྒལ་སྡུངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཛིན་སྐྱོང་དང་ཁྱིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་ནང་ཡོང་ན་དེའི་བཏང་འཛིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་བྱུང་ན་དེའི་བཏང་འཛིན་དེ་མི་མང་གིས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། མི་མང་གི་བཏང་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་ལོ་ལྷ་རེར་འོས་བསྡུའི་གོ་སྐབས་སྟེས་དུས་ནས་འགྱུར་བསྟན་རྒྱ་ཅམ་མ་གཏོགས། ཐད་ཀར་ལམ་སེང་བཏང་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། ད་ལྟ་ཁྱེད་རང་གིས་བྱང་བདེན་མ་ཡིན་པ་དང་ཕྱོགས་ཟ་རྒལ་སྡུངས་ནག་འཚོང་སོགས་གྲངས་འབྲེན་གནང་སྐབས་གཅིག་གྱུར་ལྟ་བུ་གནང་སོང་ཡང་། དེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་དག་ཆ་ཚང་ཁྱིམས་འགལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་དེའི་སྟོན་འགོག་དང་རྟེས་སུ

ལྟ་རྟོག་བཏང་འཛིན་གྱི་འགན་དེ་ཁྱིམས་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ལྟ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ཉིན་རྟོག་སྐོར་སྦྱང་བའི་ལས་ཁུངས་དང་། གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ལས་ཁུངས་དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱོང་གི་འོག་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཙང་། འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་ཁོང་ཚོ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་འདོད་པ་ཡོད་ནའང་བཏང་འཛིན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་དེ་ཁག་ཡོ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་ཆེ་བ་ཇི་ལྟར་བཀག་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཪ་ཁྱིམས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྲེ་ཚན་གསུམ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་གོང་མེ་ལའང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་གསུམ་གা་ཡོད་ཐུས་རེད། ཅིས་ཞེབ་ལས་ཁང་ (Comptroller and Auditor General) དང་། གཞུང་ཞབས་འདེམས་བསྐོ་ལྟན་ཁང་། (Public Service Commission) འོས་བསྡུ་ལས་ཁང་ (Election Commission) བཅས་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྲེ་ཚན་གསུམ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་གི་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཟ་རྒྱལ་སྡུངས་དང་དགལ་འབྱོར་ཐོག་ནས་སྒྲིག་མཐུན་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན་དེ་བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན་ནི་ཅིས་ཞེབ་ལས་ཁང་རེད། དེའི་ལས་ཁུངས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཧོར་འཛོལ་བྱུང་འདུག་ཅེས་གྲོས་ཚོགས་ལ་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།ཁ་ དེ་ནས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱིམས་ཁང་དུ་བསྒྲལ་དགོས་སམ། གྲོས་ཚོགས་ངོས་ནས་ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་སམ། ཡང་ན་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་རང་གིས་བཏང་འཛིན་བྱེད་དགོས་མིན་བཅས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ཅིས་ཞེབ་ལས་ཁང་ལ་སློབས་རྒྱའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་གནས་ཚུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མིན་ན་ཕྱོགས་ཟ་རྒྱལ་སྡུངས་བྱེད་མཁན་ཚོས་དང་པོ་ནས་ཏ་ལམ་མཇུག་མོ་བཅུག་ས་མེད་པ་བཟོས་ཟིན་ཅིང། ཞོག་བྱའི་ཐོག་ཏུ་ཚང་མ་འགྲིགས་པ་ཆགས་ཡོད་ཙང་མང་པོ་ཞིག་སྟོང་མེད་དུ་འགྲོ་བ་རེད། དེ་འདའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བའི་རྟེས་སུ་བཏང་འཛིན་བྱེད་སྐབས་ཁྱིམས་ཀྱི་ལས་རིམ་དེ་ཉོན་པོ་དང་རིང་པོ་ཡིན་ཙང་། ལོ་ནས་ལོ་བསྡུད་དེ་གོ་རྒྱ་ཚོར་རྒྱ་མེད་པར་དེའི་བར་དུ་

འཛིན་སྒྲོང་གི་མི་དང་། བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན། ཁྱིམས་དཔོན་བཅས་འགྲུར་བ་ཐེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བས་ཡལ་འགྲོ་བ་རེད།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྲོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུབས་དང་། ནག་འཚོང་། དངུལ་ནག་པོ་སོགས་ཀྱི་བཏང་འཛིན་ནི་འཛིན་སྒྲོང་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྣང་ཚ་རེད། དེ་ནི་འཛིན་སྒྲོང་གིས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འཛིན་སྒྲོང་རང་ཉིད་གཙང་མ་ཏེ་ཅམ་ཡོད་མིན་བཤད་ཁག་པོ་རེད། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་ཚོའི་དངུལ་གྱི་བཏང་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཇི་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དཔལ་བར་དུ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་དེ་ཚོའི་དངུལ་རྣམས་ཅིས་ཞིག་ལས་ཁང་གིས་ཅིས་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་དེ་དག་ད་ལྟ་བར་དུ་ Right to information (RTI) ཁྱིམས་གཞིའི་འོག་ཏུ་སློབས་ཐུབ་མེད། དེ་ནི་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་མིན་འདྲི་ན་ཤེས་ཐུབ་པའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཁྱིམས་གཞི་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་གིས་གང་བྱས་པ་རྣམས་གསང་བ་ཉར་ནས་ཉར་དངོས་གསལ་དོད་པོ་ཆགས་མི་ཐུབ་པ་རེད། དེ་དག་ནི་ཏ་ཅང་གི་དངོས་གསལ་དོད་པོས་འཕྲ་མཉམ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་དང་སྲིད་ཟློན་མན་ཚད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཚང་མ་ RTI འོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་དེ་ཚོ་ད་ལྟའང་ RTI འོག་ཏུ་ཚུད་མེད། གང་ལྟར་ཆོག་འཛིངས་ཤིག་ནང་སློབས་ཚར་དུས་བཏང་འཛིན་ཞིབ་འཛུག་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་པ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཚགས་ཡོད། འཛིན་སྒྲོང་གི་ཕྲོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུབས་དང་། ཁྱིམས་བཟོ་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུབས། ཁྱིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་གྱི་ཕྲོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུབས་ལ་མཇུབ་མོ་བཅུགས་ཏེ་བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཆ་ཚད་ཡོད་གི་རེད་དེ། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཤོག་ཁག་གིས་ཕྲོག་ཟ་རྒྱལ་སྲུབས་བྱས་པ་དེ་ཚོ་ལ་བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟེ་ཚན་ཏ་ཅང་ཆ་ཚད་ཁག་པོ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཐམ་ཁ་ཁ་ཅ་ལ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚོ་ལ་བཏང་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ་ཁ་ཅ་ཞ་ཡ་ཏ་ཚ

བྱེད་རྒྱུ་དང་། འོས་བསྡུའི་སྒྲིག་གཞི་དང་མཐུན་མིན་བཏང་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཥཱི་ཁ་ཁག་གི་ངོས་འཛིན་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གནད་དུ་སྒྲིན་པ་ཡོང་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་དེ་ཆུ་ལྷ་བུ་འཛག་ས་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཥཱི་ཁ་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཆོས་པའི་འཛིན་སྒྲོང་བྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཥཱི་ཁ་གི་ནང་ལ་ཁག་པོ་རེད།

དེ་བ། ད་ལྟ་བཙན་བོལ་སྤྱི་ཆོས་དང་གྲོས་ཆོས་ནང་རང་བཙན་དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྟེས་འཇུག་དབར་ལ་རྗོག་ཅ་ཆིག་བསྒྲིལ་མེད་པར་ལས་འགྱལ་སྤྲེལ་སྐབས་མཉམ་རྩབ་མེད་པ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། རང་བཙན་ཅོད་མཁན་དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྟེས་འཇུག་བཅས་གཞིས་ཡོད་པ་དེས་བོད་པའི་མང་གཙོའི་ལྟ་གྲུབ་ལ་གནོད་ཀྱི་རེད་དམ།

ལན། མང་གཙོའི་སྤྱི་ཆོས་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཥཱི་ཁ་ཁག་མང་པོ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྷོས་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ལྟ་གྲུབ་མང་པོ་ཡོད་ཆོག་པ་དེ་གཞི་རིམ་གྱི་གནས་སྟངས་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་བཙན་བོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོས་ནང་དུལར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སུ་རང་བཙན་ཅོད་སྒྲུབ་བྱས་ནས་གསལ་དགོས་རེད་ཅེས་པ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་དགོས་ཞེས་པ་གཞིས་ཀས་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་ལ་ལྷག་བསམ་ཆུམ་དག་ཡོད་པ་དེ་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད། དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཐབས་ལམ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་རེད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱིས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྒྲོང་བྱང་ན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་བསྡད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། རང་བཙན་ཅོད་མཁན་ཚོས་དེས་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག །བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་དབང་དེ་བསྒྲར་གསོ་བྱེད་དགོས་འདུག།། རྒྱ་ནག་དང་ཁ་འབྲལ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཞིས་ཀས་བོད་མི་རིགས་དང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ཙང་། ལྟ་གྲུབ་བསམ་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཞིག

རེད། ཕྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་རེད། གོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུའང་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ན་མ་འགྲིགས་པ་དང་། དེ་བཀག་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤེས་གང་ཡང་ཆགས་ཀྱི་མེད།

ཁྱེད་རང་གི་ཏྲི་བའི་ནང་ལས་འགྲུལ་སྒྲིལ་སྐབས་མཉམ་རྩབ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་རྩབ་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེང་སང་ལས་འགྲུལ་སྒྲིལ་ཟེར་བའི་ཚོག་དེ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་སྲང་ལམ་དུ་འགྲོ་ནས་སྐད་འགོད་བྱེད་རྒྱུ་ལ་གོ་བསྟད་ཀྱི་འདུག །ལས་འགྲུལ་སྒྲིལ་ཟེར་བ་ལ་ཐབས་བརྒྱ་བྱས་སྟོང་གིས་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དགོངས་པར་འཁོར་གྱི་མི་འདུག །དང་ཚོ་ལས་འགྲུལ་སྒྲིལ་གྱི་ཡོད། སྐད་འགོད་བྱེད་དུ་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་དུས་རང་བཅན་ལྟ་གྱུབ་འཛིན་མཁན་གྱིས་གོད་རང་བཅན་ཡིན་ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་དགོས་རེད། དེ་ལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ལས་འགྲུལ་བ་ཚོ་འགྲོ་ཤེས་སྟངས་མེད། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་རང་སྒྲོང་ལ་རྒྱབ་སྒྲོར་བྱེད་པ་ལས། རང་བཅན་ལ་རྒྱབ་སྒྲོར་བྱེད་ཀྱི་མེད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་མི་ཚོས་ལས་འགྲུལ་སྒྲིལ་ནས་སྐད་འགོད་བྱེད་སྐབས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྒྲོང་དགོས་ཞེས་པ་དེ་རང་བཅན་རྩོད་མཁན་གྱིས་བརྗོད་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེ་བརྗོད་ནའང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མགོ་སྐོར་ལྟ་བུ་རེད། དེར་བཏེན་ལས་འགྲུལ་སྒྲིལ་བའི་གོ་དོན་དེ་གསུམ་ཕྱི་དུས་བྲན་སྐབས་སུ་སྒང་ལམ་བར་དུ་སྐད་འགོད་བྱས་ནས་འགྲོ་ཅམ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་ན་ནི་མཉམ་དུ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རེད། དེ་ནི་ལོགས་སུ་གཞན་ན་ཡག་གི་རེད། དེ་མིན་གོད་མིའི་ཕྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་དང་། གོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲུང་སྐྱོབ། གོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ། གོད་ཀྱི་གནས་བབ་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་སོགས་ལས་འགྲུལ་དུ་བསམས་ན་ནི་རང་བཅན་ཅོད་མཁན་དང་རང་སྒྲོང་ཅོད་མཁན་གཉིས་ཀས་མཉམ་དུ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་གང་ཡང་མེད། གོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ནི་རང་བཅན་གྱི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱི་མེད་ལ། རང་སྒྲོང་གི་

དོན་དུལངར་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ངོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འད�eའི་ལས་འགལ་རིགས་མཉམ་དུ་སྒྲིལ་ཐུབ་ལ། མཉམ་དུ་སྒྲིལ་ན་མི་འགྲིགས་པའང་མེད། སྒྲིར་བཏང་ཕན་ཚུན་བོད་མི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་མཛའ་བཅེས་མཐུན་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུའི་གཤིས་ཀ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོ་བོད་པའི་སྒྲི་ཆོགས་ནང་ཐུན་བུ་དགོན་ཅམ་འདུག །གང་ཟག་སྒེར་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་གཞུང་གི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོगས་ཚང་མ་མཉམ་དུ་བསྲེས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཐོག་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དགག་བྱ་ཡོད་ན་གང་ཟག་སྒེར་གཉིས་པོའང་མི་མཐུན་པ་ཆགས་པ་དང། ལྟ་བ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་གང་ཟག་སྒེར་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཆགས་པ་མཐོང་སྲས་རེད།

ཏྲི་བ་མཐའ་མ་ནི་རང་བཙན་ཚོད་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་དང་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་ཟླས་འཛུག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་བོད་པའི་མངའ་གཙོའི་ལྟ་གྲུབ་ལ་གནོད་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེས་པ་དེ་རེད་འདུག །དེས་གནོད་ཆུ་གང་ཡང་མེད། མངའ་གཙོའི་ལྟ་གྲུབ་ནང་གཉིས་ཀར་རང་དབང་ཆ་ཚང་སྲུང་ཡོད་རེད། མཐུན་འབྲེལ་ལ་གནོད་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེ་ན། མཐུན་འབྲེལ་ལའང་གནོད་ཆུ་གང་ཡང་མེད། གཉིས་ཀ་ནི་བོད་མི་རེད། སོ་སོ་སོ་སོས་བོད་སྒྲི་པའི་དོན་དུ་ལྟག་བསམ་ཁྲིར་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གནོད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དབྱེ་བ་མ་ཚོད་པའི་དབང་གིས་རེད། དེ་ལ་གདོང་ལེན་རྗེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལོགས་སུ་དང། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ལོགས་སུ། གང་ཟག་ལོགས་སུ་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་གློ་ཆྱི་ཆ་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས་ཤིང། གལ་ཏེ་བྱ་བ་མ་རྟོག་པ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་དགོས་པ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་མ་རྟོག་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱམས་བཅེ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྲེས་པ་རེད།

གལ་ཏེ་བྱ་བ་མ་རྟོང་བ་ཞིག་ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་ན་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་བྱམས་བརྩེ་མེད་པར་ཆགས་ན་དེ་ནི་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་སྡུངས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་འགལ་བ་རེད། དེས་ན་གཙོང་ལེན་བྱེད་སྡུངས་དེ་འཚེ་བ་མེད་པའི་གཞི་རིམ་གྱི་ལྟ་གྲུབ་ཐོག་ནས་བྱ་བ་ལ་འགལ་ཟླ་ཡོད་ནའང་བྱེད་པ་པོ་ལ་འགལ་ཟླ་མེད་པར་བྱམས་བརྩེ་གནས་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་རེད།

དེ་བ། བོད་པ་ཚོ་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བ་ལ་ཚོར་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདུག ། རིན་པོ་ཆེས་ཚོར་བ་ཡོད་ཐབས་ཐོག་དགོངས་ཚུལ་གསུང་རོགས་གནང་།

ལན། སྐད་ཡིག་དང་། ལེགས་བྱང་། ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དད་པ་དང་དགའ་ཞེན་གྱི་ཚོར་བ་སྐྱེ་རྒྱུར་ཁས་བརྒྱབ་རྒྱུ་དང་རིལ་བུ་བཟའ་རྒྱུ་སོགས་གང་ཡང་མེད། དེང་སང་བཀའ་མོལ་གནང་མཁན་མང་ཆེ་བས་རང་གི་ཚོས་དང་། རང་གི་སྐད་ཡིག་ལ་ཚོར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་བརྒྱུད་དང་ཞེན་ཁོག་ཡོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་གཉིང་ཟབ་པོས་བལྟས་ན་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་རང་གི་རིག་གཞུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཙ་ཆེན་པོ་བརྩི་བ་རེད། གང་ལྟར་ཙ་ཆེན་པོ་བརྩི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་རང་ཉིད་བཀོད་པ་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོ་བོད་པའི་གཏམ་དགེར་ཨ་པའི་ཁ་པོར་གཅང་ཞེན་ཞེས་ལབ་པ་ལྟ་བུ་རེད།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འཇིག་རྟེན་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས། བོད་པ་རྒྱང་པའི་དོན་དུ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་དེང་སང་བོད་པ་ལས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་དང་དཀའ་ལས་རྒྱག་མཁན་མགོ་སེར་བ་མང་བ་རེད། ད་གཟོ་གཅིག་གིས་ཨ་སྒྲུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མོས་ཞུ་མཁན་ནང་དུལང་ནང་པ་མི་ཁ་དང་། ཚོས་ཁས་མི་ལེན་པ། ནུབ་ཕྱོགས་པ་མང་བ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་དུལང་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་

ཡོད་པ་དེ་ངོ་འཛིན་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སྒྲང་སྟོན་ནི་བོད་ཀྱི་རིགས་ལ་སྐྱེ་བའི་མི་རིགས་ཤེས་གི་གནས་བ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིགས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གིས་གང་ལ་གང་འཚམས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བོད་པ་དང་གཅིག་པ་བྱེད་མི་ཐུབ། དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རེད། རྒྱ་གར་དང་བོད་པའི་བར་ལའང་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། བོད་སྐད་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་སྒྲམ་ཅུ་སོ་བཞི་དེ་སྒྲ་དག་པོ་བརྗོད་ཐུབ་མཁན་ནི་བོད་རིགས་དང་བོད་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས། བོད་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ང་ཚོའི་ཁྱིམ་མཆོས་རྒྱ་མིས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་སྒྲམ་ཅུ་སོ་བཞི་དེ་ཆ་ཚང་སྒྲ་དག་པོ་བརྗོད་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་རང་གི་ཕ་སྐད་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་གིས་སྒྲང་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་རེད་ལ། ང་ཚོ་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོས་མ་བྱེད་ན་སྒྲས་བྱེད་ཀྱི་རེད་སྟམ་པ་ཞིག་དགོས།

དེ་ནས་ཚོར་བ་མི་སྣེ་བས་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་རེད། རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་ནི་སྐད་ཡིག་གི་རིན་ཐང་མི་ཤེས་པ་དེ་རེད། ང་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ནང་སྐད་ཡིག་ཡོངས་གྲགས་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཉམས་ཆག་གིས་བོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཐུས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཡིག་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ནང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ་ཚང་ལ་མ་ཁོར་བ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་མ་གཏོགས་མེད། ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གནས་སྟངས་དང་། ལྟག་པར་དུ་ནང་པའི་ལྟ་བྱུབ་དང་ནང་པའི་ཚན་རིག་གི་གནས་སྟངས་དེ་ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་རེ་བའི་མིག་འབྲུར་གཏོད་ས་ལྟ་བུ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེས་ན་དེ་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཆེད་བུ་སྒྲང་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་སྟོས་མེད་རེད། ལེགས་སྒྲང་གྱི་སྐད་ཡིག་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཆང་མའི་ནང་ནས་མཐོ་ཤོས་དང་ཕྱུག་ཤོས་སུ་

བཅོ་བ་རེད། ཀཱམ་བུཏ་ཀར་ནང་ལས་གཞི་བཟོ་བའི་སྐབས་སུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དེ་ཡག་ཕོས་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཤེས་མཁན་མེད་པ་མ་གཏོགས། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་ཙང་སྟབས་བདེ་ཕོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ནང་ཏེ་ཙམ་བསྟན་ཐུབ་པའི་བརྗོད་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་ཐུབ་མཁན་གྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་པ་དེ་བོད་སྐད་མ་གཏོགས་མེད། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་གཞན་དག་དང་བསྡུར་ནཱའང་བོད་སྐད་དེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ནང་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ནང་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་གྲུབ་གཞན་དག་མང་པོ་བོད་སྐད་ནང་བཙལ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མི་རྟེད་པཱའང་ཡོད།། རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་རབས་ལོ་རྒྱས་ལྷ་བུར་མཚོན་ནཱའང་བར་ལམ་བསྒྲར་གསོ་བྱས་པ་རྣམས་ཏྲ་ཏ་ནཱ་ཐའི་ཚོས་འབྱུང་དང་བུ་སྟོན་ཚོས་འབྱུང་ནས་རྟེད་པ་མང་པོ་རེད། དེས་ན་དེས་པར་དུ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྲོ་ཡོངས་ལ་རིན་ཐང་ཡོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཡིག་དེ་ངའི་པ་སྐད་ཡིན་ཙང་ངས་རྗེ་ཙམ་སྲུང་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་ནང་བཞིན་གཞན་གྱིས་བྱེད་ཐུབ་པ་རེད་ཡང་ཐུག་ཡོད། ཁྱོད་གོང་པའི་དོན་ཡང་ངེས་ཚུད་ཡོད།། གང་ལགས་ཤེ་ན། བོད་མི་རིགས་ཞེས་པའི་ངོས་འཛིན་དེ་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་རེད། ངོས་འཛིན་གཞན་དག་ཚང་མ་ཐུན་བུ་ཡང་བའི་ཁྱས་རེད། ངོས་འཛིན་འཕྲུག་པ་མེད་པ་ཏག་ཏག་བསྟད་ཐུབ་པ་དེ་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་དེ་རེད། དེས་ན་སྐད་ཡིག་དེ་མི་རིགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚོན་རྟགས།། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྲོ་ཡོངས་ལ་མཁོ་བའི་ཤེས་རིག་གི་ལྷ་གནས་ཀྱང་ཡིན་པར་བརྟེན། ངས་དེས་པར་དུ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྣ་འགྲོད་ན་གཞི་ཚོར་བ་ཞིག་སྐྱེས་རྒྱུ་རེད།

ཚོར་བ་མི་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་ནི་རང་གི་ཕ་སྐད་ཀྱི་ངོ་བོར་བེད་སྤྱོད་མི་གཏོང་བ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་རང་གི་ཕ་སྐད་ཀྱི་ངོ་བོར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་ན་ཚོར་བ་དེ་

ལྷན་སྐྱེས་སུ་སྒྲིབས་པར་བརྟེན། བསླབ་དགོས་ཀྱི་མེད། ང་ཆོའི་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོས་ནང་ཞན་ཆ་ཆེ་ཤོས་ཤེག་གา་རེ་ཡོད་ཅེ་ན། ཐུ་གུ་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་ནང་ཡོད་སྐབས་ནས་ཨིན་སྐད་བསླབ་རྒྱ་མགོ་བཙུགས་པ་རེད། ཐུ་གུ་ཐན་བུ་འཚར་ལོངས་ཀྱིས་སྐད་དང་པོ་རྒྱག་དུས་ནས་མ་མི་དང་ཏེ་ཏེ་ (Mummy, Daddy) མ་གཏོགས། ཨ་ཕ་དང་ཨ་མ་ཞེས་སློབ་ཀྱི་མེད་པར་བརྟེན། ཐུ་གུའི་བསམ་ཟློ་གཏོང་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་དེ་རང་གི་ཕ་སྐད་མ་ཆགས་པར་སྐད་ཡིག་གཞན་ཞིག་ཆགས་ན་ཕ་སྐད་ཀྱི་དོན་དུ་ཚོར་བ་ཡོང་སྟངས་མེད། སྐད་དང་ཏོག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་རེད། ཏོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་ཏོག་པ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བསམ་ཟློ་གཏོང་བའི་རིམ་པའི་ནང་པོད་སྐད་ནང་བསམ་ཟློ་བཏང་ནས་ཨིན་སྐད་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ན་འགྲིགས་པ་རེད། དཔེར་ན་ཨིན་སྐད་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་རང་གི་བསམ་ཟློ་དེ་པོད་སྐད་ནང་བཏང་བ་དང་། དེ་ནས་པོད་སྐད་ནང་བསམ་ཟློ་བཏང་བའི་དོན་དེ་ཨིན་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་བཤད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་པོད་སྐད་དེ་རང་གི་ཕ་སྐད་ཆགས་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་བསམ་ཟློའང་ཨིན་སྐད་དུ་བཏང་ནས་སྐད་ཆའང་ཨིན་སྐད་དུ་བཤད་པ། དཔེར་ན། པོད་པ་ཞིག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་ན་ཨིན་སྐད་ཐོག་བསམ་ཟློ་བཏང་བ་དེ་པོད་སྐད་ནང་གা་ལེར་ཚུར་བསྒྱུར་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཆགས་ན་པོད་སྐད་དེ་རང་གི་ཕ་སྐད་ཆགས་མེད། དེར་བརྟེན་བཅན་བྱོལ་པོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ནང་འཛིན་རིམ་བཞི་པའི་ཁོང་དུ་པོད་སྐད་རྒྱང་པ་མ་གཏོགས་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་མི་བསླབ་པའི་སྲིད་བྱུས་བཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་སོ་སོའི་སྐད་དེ་སོ་སོའི་ཕ་སྐད་དུ་ཆགས་པའི་དོན་དུ་རེད། འཛིན་གྲྭ་བཞི་པའི་བར་དུ་པོད་སྐད་རྒྱང་པ་བསླབ་ན་དེའི་ནང་གོམས་ཏེ་རྣམ་ཏོག་ནང་བསམ་ཟློ་དེ་པོད་སྐད་དུ་བཏང་ནས་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུར་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་རང་སྐད་ནང་བྱུང་ན་གཞི་ནས་ཆོར་བ་སྒྲིབས་རྒྱུ་རེད། མདོར་ན་ང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་གི་རིན་ཐང་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་

བ་མི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་དེ་ང་ལ་བབས་ཀྱི་ཡོད་བས་མ་བའི་འདུ་ཤེས་ཤེག་དང་། དེ་བཞིན་སྐད་དེ་ང་རང་གི་ཕ་སྐད་ཡིན་པར་བརྟེན། ངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བས་མ་བློ་བཏང་ནས་སྐད་ཡིག་གཞན་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་བས་མ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་པོ་བྱང་ན་དགེ་ཏན་དང་ཕ་མ་སྲས་ཀྱང་ཁྱེད་རང་གོང་སྐད་ལ་དོ་སྣང་བྱེས་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་ཚགས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་མིན་ན་ཏན་པ་སྤྱད་པའམ་ཉེས་ཏུང་བཏང་ནས་ག་ཚོད་ལབ་ཀྱང་མི་ཕན་པར་ཕེན་སྐད་རང་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཤག་རེདཿ ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས།། །།

(༢༠༧༦ ཟླ་བ་ ༧༧ ཚེས་ ༢༥ ནས་ ༢༩ བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་སེར་བྱེས་འབྲེང་རིམ་སྒྲོག་ཐྲུར་གསུང་བཤད་ཁག་བཞི་གནང་བ་ལས་བཞི་པ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་སྐོར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གང་དགེའི་སྐོར་ཡིན།)

༢ ལྷ་ཆུ་བཏུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལྷོན་གཞི་ཁང་གི་ལྷོན་རྒྱུར་
བ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤད།

།དེ།། སྣར་ནྱི་ད་བཏུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལྷོན་གཞི་ཁང་གི་རིགས་བདག་ལྷོན་
དགོན་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་གཏན་མཆོག་དང་། དབུས་བོད་མིའི་ལྷོག
འཛིན་གྱི་བོད་མི་མང་ཕྱི་འཕྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་གཞོན་ལྷན་ཆགས་ཡེ་ཤེས
ཕྱན་ཚོགས་མཆོག །ངའི་ཕྱག་རོགས་བཀའ་ཆུར་སྐུ་ཏོ་ཕྱབ་བསྟན་ལུང་རིགས་མཆོག །
ཁོང་བཀའ་བློན་ཡང་གནང་བ་རེད་ལ། ཚོགས་གཙོའང་གནང་བ་རེད། དེ་བཞིན་གཙུག
ལག་ལྷོན་ཁང་འདིའི་ལྷོན་དགོན་ལས་ཐོག་པ། ལྷོན་དགོན་ཆུར་པ། དེ་བཞིན་ས་གནས
མང་པོ་ནས་ཕེབས་པའི་ལྷོན་ཆུར་རྣམ་པ། ཁྱེད་རང་ཚོ་ལྟ་བཅུའི་དུས་དྲན་ལ་འདི་གར
འཛོམས་པ་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ད་ལྟ་ལྷན་ཆགས་བ་བསམ་གཏན་གྱིས་གསུངས་པ
བཞིན་ལྷོན་ཆུར་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཁས་ལེན་སྤྱི་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་ངའི་སར
ཕེབས་ནས། དེ་རིང་འདིར་རེས་བར་དུ་ཡོང་དགོས། གནད་འགག་ཡོད་ཅེས་གསུངས
སོང་། དེའི་སྔོན་དུ་རིགས་བདག་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱེས་ཤིག་གནང་བྱུང་ལ། དངོས
སུ་མཇལ་བའི་སྐབས་སུའང་ལྷ་བཅུའི་དུས་དྲན་དེ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༩༧༦ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ ལ་ཡིན།
དེའི་སྔོན་གྱི་ཉིན་གཉིས་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཀོ་བློང་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལའང་ཡོང
ཕྱབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་སྐོར་གསུངས་སོང་། སྔོན་མ་གཞོན་དུས་དུས་དྲན་བྱེད་རྒྱུ་ལ་དགའ
པོ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཆ་ཤས་འགོགས་ཆགས་དུས་དུས་དྲན་ལ་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་འདུག །

གང་ལྟར་མཛད་སྒོ་ནི་ཚོ་གཅིག་ཕྱག་ལེན་ལྟ་བུ་ཥ་སྟག་རེད། སྐབས་དེར་བཅར་མི་དགོས་པ་བྱུང་ན་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། རིགས་བདག་མཆོག་ལའང་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་ཡིན། སྟོན་མ་ལོ་གཉིག་ཅམ་གོང་ནས་ཥགོང་ས་ཥསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྗོ་རྗེ་གादན་དུ་ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ལྷ་དྲུག་བདུན་ལ་རྒྱ་གར་བའི་ཆེད་དུ་གསུང་ཚོས་གནང་རྒྱུ་དེ་ཐུགས་གཏན་འགེལ་བ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འབྲས་ལྡན་ལྷ་ཀླུ་ལ་ཀླིང་ལྷ་ལ་ཀྱུ་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཀྱུ་ཀྱུ་ན་གཞོན་པ་ནམས་རྗོ་རྗེ་གادན་དུ་ང་ཚོ་ཉིན་འགའ་ཤས་མཉམ་དུ་བསྡད་དེ་གཞུང་གི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་གནད་དོན་རེ་ཟུང་ཐོག་ལ་གོ་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་ལས་གཞི་དེ་གཏན་འགེལ་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བཅར་མི་དགོས་པ་བྱུང་ན་བསམས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་ཡོང་དགོས་གསུངས་པར་བརྟེན་བཅར་བ་ཡིན། འདིར་སློབས་ནས་དགའ་གོ་དང་ཟློ་འདོད་ཚེམས་པོ་བྱུང་སོང་། སློབ་ཟུར་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཕེབས་འདུག །བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མི་ཡང་མང་པོ་ཕེབས་འདུག །ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་།། ཉི་མ་ཕྱེད་དང་འཚར་དུས་གཅིག་ཅེས་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་ན། ཨ་རི་དང་ཁེ་ན་ཏ་དེ་ཚོ་སྒྲ་མི་སྙན་ལྟ་བུ་རེད། ཡིན་ནའང་མངོན་པ་མཛོད་ནས། སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཚེ་སྟོང་སྟེ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས།

སོ་སོའི་ཐོག་མར་གསན་སྦྱོང་གནང་སའི་ཚོས་སྟེ་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ཇེས་དྲན་གྱིས་དེ་རིང་ལོ་ངོ་ལྷ་བཅུ་འགོར་བའི་དུས་དྲན་འདི་དང་སྔགས་བསྟན་ནས་མང་པོ་ཕེགས་ཐུབ་པ་དེ་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ལྷན་རྒྱས་ཚོ་ལོ་མང་པོའི་རིང་ལ་ཕན་ཚུན་མཛལ་ཐང་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །བྱས་ཅང་གྲོགས་པོ་ཁྱེང་པ་དེ་ཚོ་ཡང་བསྒྲར་མཛལ་འཛོམས་གནང་རྒྱུ་དེར་ཕེན་སྒོད་དུ་ Reunion ཟེར་བ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ད་ལྟ་སློབ་གཉེར་གསན་བསམ་གནང་བཞིན་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ལའང་བློ་ཕྱོགས་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་སེམས་ཤུགས་འཕར་གཞི་ཆགས་རྒྱུ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་པའི་ཇེས་སུ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་འདི་སྟོང་བཅུད་གང་གི་ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་། གསར་བསྐྱོན་

བྱང་བ་རྣམས་གཟིགས་ནས་ཏན་ཏན་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཚགས་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལོ་ངོ་མང་པོ་མ་མཇལ་བ་རེད། དེ་ཚ་མཇལ་སྐབས་མང་ཆे་བ་བགྲེས་སོང་ཚགས་ཏེ་ཞགའ་ཅགས་ནི་ཞལ་མ་ཚོར་བ་དེ་འད�་བྱང་སོང་། སྤྲོན་མ་སྐམ་པོ་དེ་ཚོ་རྒྱགས་པ་ཚགས་འདུག་ལ། སྤྲོན་མ་རྒྱགས་པ་དེ་ཚོ་སྐམ་དུ་ཕྱིན་འདུག །སྤྲོན་མ་སྦྲ་ནག་པོ་དེ་ཚོ་དཀར་པོ་ཚགས་ཤིང་། འགའ་ཅགས་ནི་སྦྲ་ལ་ནག་པོ་བྱུག་པའང་ཡོད་ཀྱི་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་མི་སྒྲུབས་བཅོལ་བ་ཁྲི་བརྒྱད་ཡས་མས་ཤིག་རྒྱ་གར་དུ་འཕྱོར་བ་རེད། དེ་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་འཚོ་ཐབས་དང་རང་གི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་གཞིས་ཀའི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་ཚགས་པ་རེད། ཁ་སང་ལ་གོང་ས་ལ་སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསུང་ཆོས་སྐབས་བཀའ་བསྩལ་བ་བཞིན་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་བོད་མི་སྒྲུབས་བཅོལ་བ་ཚང་མ་བརྒྱལ་ (Bengal) གྱི་སྦག་ས་བྱུ་ཕར་ (Buxa Duar) ཞེས་པ་དེའི་ནང་བསགས་ནས་བཞག་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་མོན་བརྒྱད་ནས་ཡོང་མཁན་ཚང་མ་ཨ་སམ་ (Assam) གྱི་ཏེ་ཟུར་ (Tezpur) རྩོང་ཁོངས་ཀྱི་མི་སྨ་སྨ་ཏྲེ་ (Missamari) ཞེས་པའི་ནང་བསགས་ཏེ་བཞག་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་སྒྲུབས་བཅོལ་བ་གསོག་ས་ཁག་གཞིས་རེད། དེའི་ནང་ནས་ལོ་ངོ་ཉེར་ལྔ་ལས་གཞོན་པ་རྣམས་རིམ་པས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་འཚར་གཞི་དང་། བཟོ་རྩལ་རིགས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སོ་སོའི་འཚོ་བའི་མདུན་ལམ་འཚོལ་བར་བཏང་བ་རེད། གཞིས་ཚགས་ཁག་དེ་དུས་གཞི་ནས་འགོ་བཙུག་རྒྱུ་ཡིན་ཙང་། མང་ཆे་བ་ལམ་བཟོའི་ནང་བཏང་བ་རེད། དེ་བཞིན་འགོགས་དང་ནད་གཅོང་གི་ཆེད་ཟས་གསོ་ཁང་དང་སྨན་ཁང་སོགས་བཙུགས་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ཁག་གི་བཤད་གྲྭ་དང་། གཙན་ས་ཁག་ནང་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པ་རྣམས་ལམ་བཟོ་སོགས་ལ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་བྱས་ཏེ། སློབ་གཉེར་སུ་མཐུད་གནང་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོངས་པ་དེ་ཨ་རྒྱལ་

བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་རེད། ས་གནས་སོ་སོར་འབྱོར་བའི་སྟོན་གཉེར་བ་ཚོས་སྣན་ཞུ་ཐུལ་ནས། ཐོག་མར་སྟོན་གཉེར་བ་ལྟ་བརྒྱ་དང་། དེ་ནས་ཆིག་སྟོང་ལྟ་བརྒྱར་སྒར་བ་རེད། ཁོང་ཚོ་མ་ཐུད་སྒྲག་ས་ལ་བཞུགས་པ་རེད། དེའི་ཚཱལས་ཨཱིག་ཏི་མ་ཅལ་(Himchal) གྱི་ཏལ་ཏོ་ཌི་ (Dalhousie) (དེ་དུས་པཉྫབ་ (Punjab) ཁོངས་རེད།) ལ་སྟོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་འཐུལ་སེལ་གྱི་གནས་བབས་ཨཱིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟར་གཞན་རྣམས་གཞིས་ཆགས་དང་ལམ་བཟོ་ལ་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་གྲྭར་འགྲོ་རྒྱུའི་འཚར་གཞི་བྱས་པ་དེ་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་བཤད་བའི་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གང་ན་ས་ཁག་ལ་བཞུགས་ནས་སྟོན་གཉེར་གནང་མཁན་གྱི་རིགས་དེའི་སྐོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ལན་ཁྱོན་ནས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་བས་སྟོན་གཉེར་ལོ་གཅོད་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེས་འདྲི་སྐབས། ལོ་ཉི་ཤུ་སྐུས་ཅུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ལབ་ན། ཁོང་ཚོས་ལོ་ཉི་ཤུ་སྐུས་ཅུ་སྟོན་སྟོང་བྱེད་ན་ཆས་འཚོགས་ཤ་སྟག་རེད། ཁོང་ཚོ་ལ་ལས་ཀ་རག་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེ་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་སྟོན་གཉེར་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་རེད་ཅེས་བཤད་ན། རྒྱ་གར་བའི་ཆ་བའི་ནང་ལ་ཁྱོན་ནས་འགྲོ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་སུ་གང་ལྟར་སྒྲག་ས་ལ་རབ་བྱུང་ཆིག་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུག་པ་རེད། དེ་ལའང་མཚམས་དང་ཚད་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོས་པ་རེད། དེ་ནས་སྒྲག་ས་འོས་སྐར་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་ངོ་བོ་ལ་བསྒྱར་རྒྱ་དང་། རྒྱགས་སྟོད་གཏང་རྒྱ། ལག་ཁྱེར་ཟླང་རྒྱ། དེ་རྗེས་སློབ་གྲྭ་ནས་འཕྱེན་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། མི་ཚེ་ཏེལ་པོ་སློབ་གྲྭར་བསྡད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ལབ་རྒྱ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་རེད།

གནས་སྟངས་དེའི་འོག་མཐར་སྒྲག་ས་ཚོས་སྐར་དེ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་དུ་བསྒྱར་རྒྱའི་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེའི་སྔོན་དུ་ཕྱི་ལོ་ *༡༩༥༨།༡༩༥༩* ལོར་བོད་དུ་རྒྱ་མི་འབྱོར་ཟིན་ནས་ལ་དཔག་གི་རྒྱལ་སྲས་བ་ཀུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཟེངས་ཨཱིག་ཝེབས་པ་རེད། དེ་ནི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རི་རྩོང་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་བཤེས་མཚན་ཏྲཱས་དང་ཆབས་

ཅིག་ཏུ་གཙོ་བོ་བོད་ལ་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རིགས་བཀའ་མངགས་གནང་ཡོད་འདུག།། བ་ཀུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་ད་ཆ་བོད་ལ་རེ་བ་མི་འདུག །གནས་སྐབས་ཅམ་མ་གཏོགས་ཙམ་མེད་འགྲོ་རྒྱ་རང་རེད་འདུག་ཅེས་པའི་དགོངས་ཚུལ་བྱང་འདུག་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཐྲིན་ནེ་ཧྲུ་ (Nehru) ལའང་ཞུས་འདུག །དེ་དུས་ནས་སྲིད་ཐྲིན་ནེ་ཧྲུའི་བསམ་ཐྲོའི་ནང་གི་སྒྲིག་ཕན་བུ་ཞིག་ཡོད་བསྟད་པ་རེད། དེར་བཏེན་ང་ཚོ་སྐྱབས་བཅོལ་ལ་མ་ཡོང་སྟོན་ནས་ལ་དཔག་མཚན་ཉིད་སྨོན་གྲ་བཅུགས་ཚར་བ་རེད། བ་ཀུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ནས་འཚར་གཞི་གཅིག་གི་ལ་དཔག་མཚན་ཉིད་སྨོན་གྲ་བཅུགས་རྒྱ་དང། འཚར་གཞི་གཉིས་པ་འབྲས་ལྡོངས་ཞིབ་འཇུག་སྨོན་གཉེར་ཁང་ (Sikkim Research Institute) བཅུགས་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དེ་དུས་ནམ་རྒྱལ་མཐོ་སྨོན་ (Namgyal Institute) ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། པཊ་ན་ (Patna) ལ་ཆ་ཏུལ་གྱིས་འཕྲེར་ཡོང་བའི་དགེ་ཚ་དེ་ཚོ་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ Kashi Prasad Jayaswal Research Institute དང། དགེ་སློང་རྒྱ་དིཥ་ཀཱ་ཡཱཔ་ (Bhikshu Jagdish Kashyap) གྱི་པ་ལི་མཐོ་སློབ་གྲྭ་ (Pali Institute) ཞེས་བ་དེ་ཚོ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་མ་འོངས་པར་སྲོལ་འཛིན་བྱ་རྒྱའི་ཆར་ཤས་སུ་ནེ་ཧྲུའི་དགོངས་པའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅུགས་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་བབས་འདི་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པ་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་༡གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་བོ་ ༡༩༥༨ ལོར་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ངོ་ ༢༥༠༠ འགོར་བའི་དུས་ཆེན་ལ་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འཇེན་ཞུས་གནང་བ་རེད། ནེ་ཧྲུས་དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས་དེ་ཚོ་ཕུགས་རྒྱང་རིང་པོ་དང་གཉིང་ཟབ་པོ་ཡིན་པ་ད་ལྟ་གཞི་ནས་ཚོར་གྱི་འདུག །སྐྱབས་དེ་དུས་སམ་གཏམ་ཡིན་རུང་གཞུང་དོན་མ་སྒེབས་པའི་མ་ཆ་དེ་ཚོར་སྟོན་དུས་དབྱིན་རྡིའི་སྐྱབས་ནས་བཟོས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ (Non-Governmental Organization) བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། རྒྱ་གར་བྱང་ཕུས་ཆེན་པོའི་ཚོགས་པ་ (Maha-

bodhi Society of India) ནི་སྒྲུབས་དེར་སྟོན་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་པོ་ཏི་ ༢༥༠۰ འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་དེ་རེད། དོན་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྒྲིག་འཛུགས་དང་དབལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་མ་སྤྱར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྒྲུབས་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་འབྲས་ལྡོངས་ཆོས་རྒྱལ་དམ་པ་དེ་རེད། ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་ལ་གནས་གཟིགས་ཕེབས་རྒྱའི་མཁྱེན་ཤེག་དེ་རྒྱ་གར་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཚོགས་བརྒྱུད་ནས་ཐུལ་བ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོས་བྱང་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་འདི་ཚོ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་མ་རེད་བས་མ་གྱི་འདུག །རྒྱ་གར་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་མཁྱོན་ཤེག་འབྱོར་བའི་སྒྲུབས་སུ་ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་མཉམ་དུ་གོ་བསྟུར་གནང་དགོས་རྒྱའི་སྒྲུབས་ཤེག་ལ་འཁེལ་ཡོད་རེད། སྒྲུབས་དེར་རྒྱ་མིས་འདི་ནི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་རེད། ཚོགས་པ་དེས་གཙན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཕེབས་རྒྱ་མེད། དེ་ནི་མཚན་གནས་དང་འཚམས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གཙན་འདྲེན་ཞུས་ན་དགོངས་པ་བཞེས་ཆོག་གི་རེད་མ་གཏོགས། ཚོགས་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གིས་གཙན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཚན་གནས་ལ་མི་འཚམས་པ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། ཡིན་སྐད་ནང་ Below Dignity ཞེས་པ་དེ་རེད། ཕེབས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བོད་གཞུང་གིས་ལན་གནང་འཐལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གཙན་འདྲེན་གནང་རྒྱ་དེ་ཐུགས་ཐག་བཅད་ནས་ཨཔ་པན་ (Apa Pant) ཆེད་མངགས་བོད་དུ་བཏང་གནང་བ་རེད། ཨ་པ་བཏ་དེ་དུས་འབྲས་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་རེད། ང་ཚོའི་བོད་སྐད་ལ་འབྲས་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་ཞེར་གྱི་ཡོད་རེད། ཁོ་རང་ཚོས་ Political Officer ལབ་གྱི་ཡོད་རེད། སྒྲུབས་དེར་འབྲས་ལྡོངས་དེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་བྱས་ཏེ་གཞུང་ཚབ་དེ་འདྲའང་ཡོད་མ་རེད་ལ། ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེའི་ངོ་བོ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཆཤས་ཀྱང་མ་རེད། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འོག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་ས་

ཁྱལ་ (Protectorate State) ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་ཨར་བཅུ་བཅུ་ཆེད་མངགས་ཀགོང་ས་ཀླུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཆེད་གོང་དུ་ཕེབས་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་གདན་ས་ཁག་ལའང་ཕེབས་སོང་ལ། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གྱིང་གི་ཚོས་རྩའི་ནང་དུའང་ཕེབས་པ་གསལ་པོ་དྲན་གྱི་འདུག །དེ་ནི་ཀ་མདོག་ནག་པོ་དང་ Churidar pyjama དང་སྟོད་ཐུང་རིང་པོ་གྱོན་མཁན་རྒྱ་གར་གྱི་མི་མཐོང་བ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་མགྲོན་ཤོག་ཕུལ་བར་བཏེན་རྒྱ་དམར་གྱིས་མ་ཕེབས་ཞེས་ཞུ་མ་ཤེས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་བློ་མི་བདེ་བ་ཞེ་ཏགས་བྱུང་བ་རེད། ཀགོང་ས་ཀླུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་དང་མཏལ་འཕྲད་གནང་ན་གང་འདྲ་ཚགས་ཡོང་བས་མས་ནས་ཞེད་སྣང་བྱུང་བ་རེད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ལ་བཞུགས་མི་ཡོང་ངམ་བས་མ་བའི་དོགས་པའང་བྱུང་ཡོད་རེད། རྒྱ་གཞུང་གིས་དང་པོ་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ན་ཕེབས་ཚོག་གི་རེད་མ་གཏུགས། ཚོགས་པས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ན་ཕེབས་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ལབ་ཚར་བ་སོང་ཙང། ད་ཆ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་སྐབས་ཕེབས་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ལབ་རྒྱུ་དེ་སྟབས་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐབས་དེར་ང་ཚོ་ལམ་འགྲོ་རྒྱུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་ཀགོང་ས་ཀླུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་ཕལ་ཆེར་ཟླ་བ་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་པ་རེད། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བློན་ཀཱའུ ཛེན་ལེ་ (Zhou Enlai) རྒྱ་གར་དུ་ཕེངས་བཞི་སྟེགས་འདུག །དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་ནེ་ཧཀ་ཏུ་དང་ཕེངས་བཞི་མཇལ་འདུག །དེ་དག་ཚང་མ་ནི་ཀགོང་ས་ཀླུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་གར་ལ་མ་བཞུགས་པར་གོང་ལ་ཡོག་ཕེབས་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །མཐའ་མ་ནེ་ཧཀ་ཏུས་ཀྱང་ཀགོང་ས་ཀླུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གོང་ལ་ཕྱིར་ཡོག་ཕེབས་ན་ཡག་གི་རེད་ཅེས་ཞུས་པ་རེད་ལ། ང་རང་ཚོའི་ལྟ་དང་བློ་མའི་ལུང་བསྟན་དང་ཟན་རིལ་ནང་དུའང་ཕར་ཕེབས་རྒྱུ་བཞས་

པ་རེད། ཅསྒྲུབས་རྡེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་ལའང་ད་ལྟ་གསན་བསམ་སོགས་གནང་བཞིན་པར་བརྟེན་བོད་ལ་ཕྱིར་ཕེབས་ན་ལེགས་ཚུལ་ཞུས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཕྱི་ཟླ་ *༡༩༥༨* ལོར་བོད་ལ་ཕྱིར་ཡོག་གནང་བ་རེད།

དེས་ཕྱི་ཟླ་ *༡༩༥༩* ལོར་བཅན་བྱོལ་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་སྟ་གོན་ནས་བང་རིམ་ཡག་པོ་ཞིག་བསྒྲིགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། སྒྲེགས་དེར་ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྗོ་རྡེ་གཏན་གྱི་གཞུང་གི་མཁོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་སྒྲེགས་སྒྲ་ཞབས་ངཡ་ཎ་ཀླུ་ཀཱ་ནྡ་ཡཱ་ཏ་ (Jai Prakash Narayan) མཆོག་ཀྱང་རྒྱ་མིས་མཁེས་པར་བྱས་ཏེ་ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཇལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དེ་ཡང་དགོང་དྲོ་ཕྱིས་པོ་ཞིག་ལ་གྲོང་གསེར་པའི་ཞིང་པ་འགན་ཤས་དང་ལྷན་དུ་ཞིང་པ་ལྟ་བུའི་རྟོའི་ཀྱོན་ནས་མགོ་ལའང་མགོ་རས་དཀྱིས་ཏེ་མཇལ་བཅར་ཞུས་འདུག །སྒྲ་ཞབས་ཨཔ་བཏྲ་ (Apa Pant) སྒྲེགས་དེར་ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྟེ་ཤན་པ་རེད་འདུག །ཁོང་ནི་ཏ་ཅང་ཐབས་མཁས་པོ་རེད། ཅགོང་ས་ཅསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཆུ་གལ་སར་ཧ་ཡ་ (Mughal Sarai) ནས་གཡླ་ (Gaya) ལ་ཕེབས་སྒྲེགས་ཕེབས་ལམ་དུ་མེ་འཁོར་ནང་སྒྲ་ཞབས་ཨཅ་ཏྱུ་པ་བཏ་བཏྲན་ (Achyut Patwardhan) གྱིས་མཇལ་བཅར་ཞུ་འདུག །དེ་ཚོ་དེང་སང་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཏེ་ཕྲ་ལོར་ (Bangalore) ལ་ཕེབས་པའི་སྒྲེགས་ཆུ་མཻ་ཤུར་ (Mysore) (དེང་སང་ཀར་ནཱ་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེ་ཞེས་རེར་ཡང་། སྒྲེགས་དེར་ཆུ་ས་ཤུར་མངའ་སྡེ་ཞེས་འགོད།) མངའ་སྡེའི་ཐྲི་ཁྲབ་ཐྲོན་ཆེན་ཨེས་ནི་ཇཱ་ལིང་གཔ་ (S. Nijalingappa) མཆོག་གིས་ཏེ་ཕྲ་ལོར་གྱི་ལྷུམ་རྩ་ཞིག་ཏུ་ཤེད་གི་ཁང་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཅ་ཀྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཅཔཏ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། ཆིབས་ཞབས་བཅས་ཚང་མར་གསོལ་ཚོགས་ཤིག་བཤམས་འདུག །དེ་དུས་ ཨེས་ནི་ཇཱ་ལིང་གཔ་དང་ཐུགས་འདྲིས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཨེས་ནི་ཇཱ་ལིང་གཔ་མཆོག་ཥ་སྒྲ་མདུན་གྱི་གཡས་ཐོག་ལས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། གཡོན་ཐོག་ལས་ཅཔཏ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཡོད་པ། ཨེས་ནི་ཇཱ་ལིང་གཔའི་

འགྲམ་དུ་རྒྱ་མི་དགོན་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག །སྐབས་དེར་ཨེས་ཏེ་ཌི་བྷུས་པས་ᠬᠣᠣᠯ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟན་གྱི་འགྲམ་ལ་ཚུར་ཀྱོག་ཅམ་ཞིག་གནང་སྟེ། I fully support independence of Tibet (ངས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གཅང་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་) ཅེས་ཞུས་འདུག་པས། རྒྱ་མིས་གོ་མེད་དམ་དགོངས་ནས་ᠬᠣᠣᠯ་མཐུ་མདུན་ཐུགས་འཚེར་པོ་བྱུང་འདུག། སྐབས་དེ་དུས་གསུང་སྒྲུར་གནང་མཁན་མང་ཆे་བ་ཡེ་པ་སྟོན་པས་རྒྱལ་ལགས་རེད། ཇེས་མ་ཕྱི་ལོ་ ᠑᠔᠔᠓ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སྲའང་གསུང་སྒྲུར་ཁོང་རང་རེད། དེར་བཏེན་ཕྱི་ལོ་ ᠑᠔᠔᠓ ལོར་ང་ཚོ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་སྒེབས་པའི་སྐབས་སུ་གོང་མེའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཆ་མང་ཚོས་དང་ཡག་ཚོས་ཀར་ནུ་ཏ་ཀས་གནང་བ་དེ་ཨེས་ཏེ་ཌི་བྷུས་ཀྱི་ཐུ་ཁུབ་བློན་ཆེན་གནང་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ང་ལྟ་བས་མ་བློ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁོང་སྐུ་སྐེར་གྱིས་ཐུགས་སྟང་གནང་བར་བཏེན། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིས་ཆགས་དེ་ཚོ་དངོས་གནས་གཞིས་ཆགས་ཅམ་མིན་པར། ཚོས་སྟེ་ཆེན་པོ་ཁག་གི་གདན་ས་བསྐྱར་བཙུག་བ་རྒྱལ་ས་ཆ་དེ་ཧོར་འཕྲལ་མེད་པར་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་སྟམ་གྱི་ཡོད།

དའི་སྐད་ཆ་དེ་དག་གང་ནས་འཛོས་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྒག་ས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་དེ་ལྷ་ཏ་ཅི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭར་བསྐྱར་རྒྱའི་སྟོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱན་དང་། སྒག་ས་ནས་ལོ་རེར་སློབ་ཕྲུག་བཏུ་ཅམ་ལེན་དགོས་པ་དང་། མཐའ་མ་སྒག་ས་སྟོང་པ་བཟོ་རྒྱའི་འཚར་གཞི་རེད། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་རིང་སྒག་ས་ནས་སློབ་ཕྲུག་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་པའི་ཇེས་སུ་དེ་ལག་ལེན་ལ་འཚེལ་བདེ་པོ་ (Practical) མེད་པར་གཟིགས་ཇེས། སློབ་ཕྲུག་ཕྱི་ལོགས་ནས་ལེན་རྒྱུ་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བསྐྱར་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། གདན་ས་ཁག་དེ་ཚོ་སྟོལ་རྒྱུན་གྱི་གསན་བསམ་གནང་རྒྱའི་རྒྱུན་སུ་མཐུད་བ་ཕྱིར་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་བགོ་བཤའ་བཏུབས་ཇེས། གཞིས་ཆགས་ཡག་ཚོས་དེ་ཚོ་ལ་ཚོས་གཞིས་ཆे་བ་དེ་ཚོ་གཏང་རྒྱ་གཏན་འཚེལ་བ་རེད། ང་ལྟ་བས་མ་བློ་གཏོང་སྐབས་

དེ་དག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དེ་ཚོ་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་སྲོས་མེད་ན། ས་ཆའི་བབས་དང་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་གི་ཐོག་ནས་བལྟས་ཀྱང་ད་ལྟ་བཞིན་ཐུ་འགྲིག་པོ་འདི་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་དན་གྱི་འདུག ། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་འདི་ཐོག་མར་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གླེང་བསླངས་པ་ཞིག་རེད།

རྟེས་སུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱའི་མཚམས་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ སྟོན་ནས་ནེཏཀ་ཏའི་དགོངས་པའི་ནང་ཏེ་མྱ་ལ་ཡའི་སློབ་སྦྱོང་གི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (University of Himalayan Studies) ཆེན་པོ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུ་དང། དེ་ཀཱཥྨི་ར་ (Kashmir) ལ་བཙུག་དགོས་སམ། ཡང་ན་གཱཊྭལ་ (Garhwal) ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཚར་གཞི་བྱས་ནས་དེའི་ཐུ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཟོས་ཀྱང་དེ་ལག་ལེན་ལ་མ་འཁེལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྒྲག་སའི་གླེང་གཞི་དེ་ལངས་པ་རེད། མཐར་བབས་ཡོང་དུས་རྗེ་ལྟར་ལག་ལེན་བསྟར་མིན་སྐོར་ལ་ཚང་མར་ཚོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐེག་གི་ཡོད་མ་རེད། ལྟག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ལས་བྱེད་དེ་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་ཚོད་ཆ་བ་ནས་མ་ཐེག་པ་རེད། མཐའ་མ་དེ་ལ་ལྟ་རྣ་ཏ་སྲིའི་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་(Varanaseya Sanskrit Visvavidyalaya) གི་སྟེ་ཚན་ཡང་མིན་ལ། དེར་གཏོགས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ (College) ཡང་མིན་པར། Constituent Wing ཞེས་མིང་གསར་པ་ཞིག་བཏགས་ནས་དེའི་ནང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དང། ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཚོད་བལྟ་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཟད། ལོ་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་བསྒྲར་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། དེ་ལྟར་ཚོད་བལྟ་བྱས་ཏེ་སྒྲག་ས་ནས་སློབ་གསུམ་ཟླུ་ཞུ་ཟླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་ཐུགས་འགན་གཙོ་བོ་བཞེས་ཏེ་མ་སྒུ་ཏྲིར་ཟླ་བ་དྲུག་བདུན་ཞིག་གི་རིང་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་བཀྲེས་གྲས་ཁག་ཅིག་ལ་སློབ་གྲྭ་

འདི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། སློབ་ཁྲིད་གནང་སྟངས་རྗེ་ལྟར་ གནང་དགོས་མིན་ཐད་དགེ་ཏན་འོས་སྦྱོང་ཞིག་གནང་ཡོད་རེད། སྐབས་དེར་དགེ་ཏན་ འོས་སྦྱོང་གནང་མཁན་དེ་ཚོ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་འདིའི་ཐོག་མའི་དགེ་ཏན་གྱི་ཐེས་ རེད། དེ་ནི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཚོད་བལྟའི་རིམ་པར་མ་འགྲོ་བའི་སྔོན་ལ་རེད། དངོས་སུ་འཛིན་ གྲྭ་ཚོགས་རྒྱུ་ནི་བྱི་ལོ་ *༡༩༦༥* ཟླ་ *༥* ཙམ་ལ་རེད། གང་ལྟར་ལྷ་ཆ་ཁ་སྒྲིའི་ལེགས་སྦྱར་ གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དབྱར་ཁའི་གྱང་གསེང་ཚར་ནས་ཚུར་ཚོགས་པའི་སྐབས་ སུ་ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭ་དེ་ཚོ་ཚོགས་པ་རེད། དེ་ནས་*ལ*རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆིབས་བསྐྱོར་ གནང་ནས་དབྱ་འབྱེད་གནང་རྒྱུ་དེ་བྱི་ལོ་ *༡༩༦༡* ཟླ་ *༡* ཚེས་ *༡* ལ་རེད། སྐབས་དེར་ ཪོག་ཅར་གོཏྲི་ནཱ་থ་ཤཱསྟ্ري (Doctor Gaurinath Shastri) བརྒྱལ་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ ལྷ་ཆ་ཁ་སྒྲིའི་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རིགས་བདག་རེད། ཁྱེད་རང་ ཏན་པ་ཚོས་མཇལ་སྲོང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཁོང་དང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཇགན্নাথ་ཨུཔཱདྷྱཱཡ (Prof. Jagannath Upadhyaya) ཁོང་ཚོས་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ ལོ་གསུམ་གྱི་ཚོད་བལྟའི་དོན་དུ་ཚུགས་པ་ཞིག་རེད།

བྱི་ལོ་ *༡༩༦༦* ལོའི་དབྱར་ཁར་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སྦྱག་ ས་ཡི་ཚོས་སྐར་སྤྱོ་རྒྱུ་ཐག་ཚོད་ལ་མ་ཚོད་དེ་འདའི་སྐབས་ཤེག་ལ། དགེ་སློང་ཇགདིཤ་ ཀཱཤྱཔ་ (Bhikshu Jagadish Kashyap) དེ་དུས་ནྱབ་ནྱལན্ད་མཐོ་སློབ་ (Nava Nalanda Mahavihar) ཀྱི་ངེས་སྟོན་པ་རེད། ཁོང་རྒྱས་ལྷག་ལྷར་གཏན་འཇེན་ཞུས་ཏེ་བཀའ་སློབ་ཞུས་ ཤིང་། ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཀྱང་ཚོགས་པ་རེད། དེ་དུས་ང་ཏལ་ཀོ་ཏ্ལ་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ ཚོས་རིག་ལས་ཁྲིར་ནས་ཤོག་ཅེས་སྐད་བཏང་བྱུང་། སྐབས་དེར་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་སློབ་སྦྱོང་གནང་བཞིན་པ་ཐུབ་བསྟན་མཚོག་བྱུབ་བམ་པ་དེ་ཡང་ ཡོད། ཁོ་རང་ངའི་རྒྱུས་ཡོད་འདུ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་གསུམ་ཉིན་གཉིས་ཙམ་རྒྱལ་ལྷར་ འཛོམས་ནས་མ་འོངས་པར་ཇི་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་ཐུབ་གས་སྐོར་བཀའ་མོལ་བྱུང་

པ་རེད། ༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་དུས་ནས་སྨོན་གྱི་འདི་ལ་ཆ་ཅང་ཐུགས་ཁལ་ཆེན་པོ་
དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེ་བའི་མདུན་ལམ་ཡོད་པ་ཞིག་གཟིགས་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་ངས་ད་
ལྟའང་གསལ་པོ་ཏན་གྱི་འདུག །སྐབས་དེར་ཚོགས་འདུ་མ་ཚོགས་གོང་དུ་མཇལ་ཁ་
ཞུས་སྐབས། ༄གོང་ས་མཆོག་གིས་ད་རེས་ཚོགས་འདུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས།
ཁྱེད་རང་ཤོག་ཟིར་རྒྱུ་དེ་སྦག་ས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ངོ་བོར་བསྒྱུར་རྒྱུ་དེ་ལ་ད་ལྟ་དཀའ་
ངལ་ཞིག་འཐད་ཀྱི་འདུག །དེའི་སྐོར་ལ་འཆར་གཞི་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་པས། ཟླད་པ་
གা་ཚོད་དགུག་རྒྱུ་ཡོད་ནའང་དགུག་ཤོག་ཞིག་ཡང་ཞེས་ཀྱི་འདུག །སྐབས་དེར་ང་
རང་ལོ་ཆུང་ཆུང་དང་ཉམས་སྲོང་གང་ཡང་མེད་ལ། ཐོ་ཀྱོས་ཀྱང་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད།
ཉིན་གཉིས་རིང་ཏོག་ཙམ་བང་རིམ་བསྒྲིགས་ཏེ་འཆར་གཞི་ཞིག་བཟོས་པ་རེད། ཡིན་
ནའང་དགེ་སློང་ཌགའི་ཤུ་ཕྱིས་མཚོག་ནྱ་ནྱལཏ্ཆ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དེས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་
ཚ་ནས་གཏན་འདེན་ཞུས་པ་རེད་དེ། ཁོང་རང་ལོ་མང་པོ་དེས་སྟོན་པ་གནང་ནས་སློབ་
གཉེར་ཁང་ (Institute) ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཚར་འདུག་ལ། སེམས་ཤུགས་ཀྱང་ཞེ་ཏགས་མི་
འདུག། ཁོང་གིས་དངོས་གནས་ང་ཚོ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱོང་མཐུད་ནས་
བྱེད་དགོས་ཡོད་ན། ཞོགས་པ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཕྱིན། དགོང་ཏོ་དགེ་ཏན་དང་དགེ་ཐུག
ཤིང་སྟོང་ལོག་ཏུ་བསྟད་དེ་བསླབ་རྒྱུ་རང་མ་གཏོགས། དེང་རབས་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ
གཉེར་ཁང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་གིས་ང་ཚོས་ནང་པའི་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ
ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོང་། བཀའ་མོལ་དེ་ནི་ཐུབ་བསྟན་མཚོག་གྲུབ
ལགས་ཡོད་སར་མ་གསུངས་པར། ང་གཉིས་ཟུར་དུ་སྟོད་དུས་གསུངས་ཀྱི་འདུག །ངས
གྲ་ཆས་ཤིག་ཁྱོན་ཡོད་ཙང་ཏོག་ཙམ་རྩ་བ་ལ་འགྲོ་གི་རེད་དགོངས་པ་འདུ། ཁོང་གིས་དེ
དུས་ང་ཚོ་ཟད་དེ་སྟོན་མ་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་བཞིན་སྦྱངས་པའི་ཡོན
ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་ནས་ཤིང་སྟོང་ཞོག་ཏུ་བསྟད་ནས་བསླབ་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས།
མངོན་པ་དང་འདུལ་བ་དེ་ཚོ་ཇི་ལྟར་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ནང་བསླབ་དགོས་རེད་དམ་

ཞེས་གསུངས་ཀྱི་འདུག །ཁོང་གི་དགོངས་པ་བཞེས་སྡུངས་དེའང་མ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དངོས་གནས་ཚོས་འདུལ་བ་བཞིན་སྒོས་སྒྲོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཏེལ་བུ་གཅིག་བརྡུངས་ནས་ཚོགས་པ་དང་། ཡང་ཏེལ་བུ་ཞིག་བརྡུངས་ནས་གོལ་བ། དགེ་ཆན་ལ་གླ་ཕོགས་སྦྱད་ནས་དགེ་ཆན་དེ་འཛིན་གྱར་སྐེབས་ན་གླ་ཆ་ཡོད་པ་དང་། མ་""སྐེབས་ན་གླ་ཆ་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་སྡུངས་ལ་སྒོས་མས་དགེ་ཆན་ལ་མཁན་པོ་དང་སྒོས་བདག་ཏུ་མའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་བསླབ་རྒྱུ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད།

དེ་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རྟེས་སུ་ཅཎ্ཌ་མཉེ་བསྒྲུར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ (Chandramani Review Committee) ཞེས་པ་དེ་བཙུགས་གནང་བ་རེད། དེའི་བར་དུ་ལོ་གསུམ་ཚོད་བལྟའི་རིང་ལ་ᠵᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠥ᠋ᠳᠣᠪᠠ (Jagannath Upadhyaya) ལམ་སྟོན་དང་མཐུན་འགྲུར་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་གནང་བ་རེད། ཆན་མགོ་སེར་ཀྱི་ཚ་བོ་ཡིན་པ་ཚོས་གྲགས་ལཱཡས་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁོང་བ་ལྟ་འདས་གྲོངས་སོང་ཚར་འདུག །ཁོང་གིས་ཐོང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲུར་ཞུས་པ་རེད། དེའི་སྒྲབས་སུ་སྒོས་བྱག་ཐེངས་གསུམ་སྦྱག་ས་ཚོས་སྒར་ནས་བསྡུ་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཅཎ্ཌ་མཉེ་བསྒྲུར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་དེ་བཙུགས་པའི་སྒྲབས་སུ་ᠵᠠᠭᠠᠨᠨᠠᠥ᠋ᠳᠣᠪᠠ་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དམིགས་འཛིགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་གྲས་སུ་ཡང་ཡོད། སྒྲབས་དེར་ང་ཧལཀྵ᠋ཏ᠋ཱ᠄ནས་ལྷ་ཆ་ཁ་སྐྱིར་ཡོད་པ་ཡིན། ཅཎ্ཌ་མཉེ་ལགས་ནི་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་ (Education Ministry) ནང་ལེགས་བྱང་སྟེ་ཚན་ (Culture Department) གྱི་ཟུང་འཇུག་དྲུང་ཆེ་ (Joint Secretary) རེད། སྒྲབས་དེ་དུས་ལེགས་བྱང་ལྷན་ཁང་ནང་དྲུང་ཆེ་ཡོད་མ་རེད། ལེགས་བྱང་སྟེ་ཚན་དེ་ཤེས་རིག་བློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅིག་རེད། དེའི་རྟེས་སུ་ལེགས་བྱང་བློན་ཆེན་ལས་ཁུངས་དེ་ཟུང་དུ་བཟོས་པ་རེད།

ཅཎ্ཌ་མཉེ་བསྒྲུར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གིས་རྒྱབ་གཞིར་གནང་བའི་ནང་དོན་ནི་འདས་པའི་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ཐོང་ལ་གཞིགས་ན་རང་སྒྲོང་དབང་ཚད་ཅན་ཀྱི་འཛིན་སྒྲོང་

ལྷན་ཚོགས་འོག་གཏན་འཇགས་ཟུར་དུ་བཙུགས་ནས་འཇོན་སྒྲོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྟོན་གྲྭ་ཟུར་དུ་དེབ་སྒྲེལ་བྱས་པའི་ཐོག་དེའི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་འཇོན་སྒྲོང་བྱེད་རྒྱུ། སྣར་ནྱཥ་ལ་ས་ཆ་ཉེས་ནས་སྟོད་ཁང་དང་འཇོན་ཁང་གསར་རྒྱག་དང་། འཇོན་གྲྭ་ཡང་སྣར་ནྱཥ་ལ་ཚུགས་རྒྱ། སྟོན་ཐུག་གི་གྲངས་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་། དགེ་ཏན་གི་ས་མིག་ཏི་དགོས་བྱ་རྒྱུ། རྒྱུགས་སྟོད་དང་ལག་ཕྲེར་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཐད་ལེགས་སྒྲར་གཙུག་ལག་སྟོན་ཁང་དང་འབྲེལ་བ་སུ་མཐུད་བྱ་རྒྱུ། དཔལ་འབྱོར་དང་འཇོན་སྒྲོང་ཐད་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ལེགས་བྱང་སྟེ་ཚན་གྱི་འཇོན་སྒྲོང་འོག་ཏུ་རང་སྒྲོང་དབང་ཚད་ལྡན་པའི་སྟོན་གཉེར་ཁང་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུར་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། ཅཆྭ་མཉེ་བསྒྲར་ཞིན་ཚོགས་ཆུང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གྲོས་ཆོད་དེ་དག་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་རྒྱུ་དེ་ཕྱི་བོ་ ༡༩༦༩ བོར་ཡིན་ནས་ ༡༩ཟླ༠ དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་མགོ་ཚུགས་དགོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུར་བོ་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་ཞིག་འགོར་བ་དང་། དེའི་བར་ལ་རྩོག་བྲ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། མཐའ་མ་དེར་ཅཆྭ་མཉེ་བསྒྲར་ཞིས་ཚོགས་ཆུང་གི་རྒྱབ་གཉེར་དེ་དག་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ལག་ལེན་བསྟར་ཕྱོགས་སྐོར་བསྒྲར་ཞིས་ཆེད་ཀྱི་གི་ཡྲདཡ་ཚོགས་ཆུང་ (D. P. Yadav Committee) ཞེས་པའི་ཚོགས་ཆུང་གཞན་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད། སྒྲུ་ཞབས་ཀྱི་གི་ཡྲདཡ་ནི་དེ་དུས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རྒྱལ་རིས་གྲྭ་ཕྲིན་ཆེན་གཙོན་པ་ (Deputy Education Minister) རེད། ཚོགས་ཆུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཕྱི་བོ་ ༡༩ཟླ་ཅ་ བོར་གཞི་ནས་ལེགས་སྒྲར་གཙུག་ལག་སྟོན་གཉེར་ཁང་ནས་བོགས་སུ་ཐོན་ནས་ཟུར་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

དེའི་བྱུང་རིམ་དེ་ཕྲེད་རང་ཚོ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་གཙུག་ལག་སྟོན་ཁང་འདིའི་ཐོག་མའི་བྱུང་རིམ་དང་། རྩེས་སུ་དེའི་ལང་ས་ཕྱོགས་དེ་གཞན་ཞིག་ལ་འགྲོ་སྐབས་དཀའ་ལས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་ཚགས་སོང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏུགས། ཐུག་ས་ཚོས་སྐར་དེ་མཐོ་རིམ་སྟོན་གྲའི་ངོ་བོར་བསྒྲར་གྱི་མིན། ཟུར་

དུ་གཞག་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དེ་འདྲའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐག་ཚོད་གང་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ད་ལྟ་ཕྱིར་བལྟས་ཤེག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྐབས་དེར་ཅགོང་ས་མཚོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་ནང་ནང་མཐོ་རིས་སློབ་གྲྭ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལྟ་རྩ་ཏ་སྲི་ལ་བཙུག་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་གང་ན་པས་སྒྲག་ས་དང་ཟལདཀྵ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་གཞིས་ཆགས་པས་སོ་སོ་ལ་སློ་རྒྱུ་དེ་དངོས་གནས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག་བས་མ་ཀྱི་འདུག །གལ་སྲིད་སྐབས་དེར་འདི་འདྲ་གནང་མེད་ན། ང་ཚོའི་གངས་པས་གི་གནས་སྟངས་ད་ལྟ་བཞིན་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུ་ཅ་ཅང་པས་པོ་རེད།

ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་པང་གི་ནང་ལ་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེའི་འཚེན་འཕྲིར་དེ་དེའི་སྔོན་ནས་འདུག །ཇགཚྭཥ་ཡུཎ་ཐྭཡ་ཁོང་ཚོས་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེའི་འཚེན་འཕྲིར་ཡོད་བཞིན་པའི་ཡང་ནང་པའི་སྔོ་ཚན་དང་གླ་ལེའི་སྔོ་ཚན་དེ་ཚོ་བཙུགས་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཞོར་ལ་མཐོ་རིས་སློབ་ཁང་འདི་ཡང་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེའི་འཚེན་འཕྲིར་ནང་ལ་ཚུད་བསྡད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་བཅེན་ནས་ཅཆྭ་མཉེ་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གི་རྒྱབ་གཉེར་ཁག་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུར་ལོ་མང་པོ་འགོར་བ་རེད། གང་མཚམས་ཤེག་ལ་བཀའ་ཟུར་ཀུན་བདེ་གླིང་དང་རགཚྭཥ་ཡུཎ་ཐྭཡ་སོགས་ཚང་མ་ཐང་ཆད་ནས་ད་ཆ་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ལ་སློ་ཐུབ་ན་ཡག་ས་རེད་གསུངས་སོང་། དེར་བཅེན་མཉོན་ཏ་ཨ་བུ་ (Mount Abu) ལ་སློ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་རེད་ལ། གཡུ་ (Gaya) ལ་སློ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་བྱས་པ་རེད། ཁང་པའང་ལྟ་ཅུ་ཕྱིན་པ་རེད། སྐབས་དེར་མཉོན་ཏ་ཨ་བུ་ (Mount Abu) ལ་དབུས་བོད་སློབ་ (Central School for Tibetans) ཀྱི་སློབ་གྲྭའི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་དུས་སློབ་གྲྭ་སྒོ་བརྒྱས་ཟིན་བྱང་རྒྱལ་ཁང་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག །དེ་བཞིན་གཡའི་གཡས་གཡོན་ལའང་རྒྱལ་ཁང་རྟེང་པ་ཞིག་འདུག །གལ་ཏེ་མཉོན་ཏ་ཨ་བུ་ (Mount Abu) ལ་སློས་པ་ཡིན་ན་ཐག་རིང་པོ་ཆགས་པ་ཡིན་ཙང། འདིར་དངོས་སུ་ཡོད་བཞིན་པའི་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེའི་

འཕེན་འཁྱེར་དེ་ཟུར་དུ་འབྱུང་ཀྱི་རེད་བསམས་པའི་རྩ་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། མའོན་ཏ་ཨ་བུ་ (Mount Abu) ལ་སྐོབ་ཕྲུག་ཆ་ཚང་གི་ཉལ་ཁང་དང་། འཛོན་ཁང་ཆ་ཚང་མཉམ་དུ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུའི་ཁང་པ་འདུག །སྔོན་མ་སྐོབ་གྲྭ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུའང་སྐོབ་ཕྲུག་ཚང་མ་སྔོད་ས་དང་འཛོན་གྲྭ་ཆ་ཚང་ཡོད་འདུག །དེར་བཏེན་ཀུན་བདེ་གླིང་གི་ཐུགས་ལ་བབས་པོ་བྱུང་སོང་། དེ་ལྟ་རུ་འགྲོ་དུས་ངའི་མཉམ་དུ་སྐོབ་ཕྲུག་ཏན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཕལ་ཆེར་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོབ་ཕྲུག་ཅིག་ཡིན་པ་ཡོད། ང་ཚོས་ཁང་པ་དེ་ཚོའི་ས་ཁྲ་ཞིག་བཟོས་ནས་ཚུར་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཨགོང་ས་ཨསྒྲས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལྷ་ཆ་ཅ་སྲིན་ཉལ་ཁང་ཁག་པོ་ཡོད་པ་དང་། འཛོན་བྱ་ཚོགས་ས་ཐག་རིང་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་སྟབས། དེ་ལས་སྤྱོས་ནི་འཛོན་བྱ་དང་ཉལ་ཁང་ལ་སོགས་པའི་ཁང་པའི་དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་། ཏོག་ཙམ་ཐག་རིང་ནི་ཡག་པོ་མེད་འགྲོ་ཞེས་ཤུས་པ་རེད། ཨགོང་ས་མཆོག་གིས་ལམ་སེང་དེ་འགྲིག་གི་མ་རེད། གལ་སྲིད་སྤྱོ་དགོས་ནའང་ལོ་གཉིས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྤྱོས་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་རེད། ཕྱིར་ད་ལྟ་དཀའ་ངལ་ཏོག་ཙམ་ཡོད་ནའང་མཐའ་མའི་འཚར་ས་ལོངས་ས་དེ་སྣར་ནས་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ཕྱི་ལོགས་ལ་ཕྱིན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་ཅ་ཅང་གསལ་པོ་ཝེབས་སོང་། ད་ལྟ་བྱེད་དུས་ང་ཚོས་ནོར་འཁྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་མཚ�་ལ་སྟེབས་འདུག །གལ་ཏེ་མའོན་ཏ་ཨ་བུ་ (Mount Abu) ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྤྱོས་པ་ཡིན་ན་ཟད་དེ་ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཁྱོན་ནས་ཡོང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་རེད་འདུག །རྒྱལ་ཁང་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དང་ཨར་པོ་བརྒྱབ་སའི་མཐུན་རྐྱེན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

མདོར་ན་དས་གཅེ་ཞུ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐོབ་གྲྭ་འདི་ཨརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་མ་ནས་ཏ་ཅང་གསོ་སྐྱོང་གནང་ནས་དཀའ་ངལ་གཏུས་འཐད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ལས་འགྲོལ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་ཐག་གཅོད་མང་པོ་གནང་ཡོད་པ་ད་ལྟ་གཞི་ནས་ཇོས་ཟིན་ཀྱི་འདུག །

སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་རྩད་བྱང་འཛིན་ལས་ལས།། ལེགས་སྦྱོར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
པས་ཀྱང་།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་᠈རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྩད་བྱང་
གི་འཛིན་ལས་ལས་བསྡུས་པའི་སྒོས་བྱ་ཞིག་ཚགས་བསྡད་པ་ཅུ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ *༡༩᠂᠂* དང་ *༡༩᠂᠂* ཙམ་ལ་སྒེའུ་ལས་སྐབས་ང་ཚོ་རྡོ་དེ་ཐང་ཆད་ནས་ག
རེ་བྱས་ཀྱང་མགོ་བོ་རྗོ་ལ་བརྟན་པ་ལ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། འགྲོ་ས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད།
གང་ལྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་ (Review Committee) དེ་ཚོའི་
གྲོས་ཚོད་ནང་འདི་འདྲ་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཅུ་ཅང་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་ཚོ་ཁྱོན་ནས་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ངས་ཉིན་ཞིག་᠈རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ད་ངས་གང་ཡང་ཡོང་བ་མི་འདུག །གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག །དེ་
ལས་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ལ་བཏང་གནང་བ་ཡིན་ན། ཡིག་སྒྲོལ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀ་ཚུང་
ཙམ་ཅིག་ཡིན་ནའང་བྱེད་རྒྱུར་ངོ་ཚ་ཞེ་ཁྲིལ་གང་ཡང་མེད། ᠈རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་
ཐུགས་དགོངས་དེ་ངས་ཆ་བ་ནས་བསྟུན་ཐུབ་ས་མ་རེད་ཅེས་ཞུས་ཐོང་། དེ་དུས་᠈སྐུ་
མདུན་ཀྱིས་སྟོན་ལ་ཏོག་ཙམ་སྒྲུག་དང་ཞེས་གསུངས་སོང་། དེ་ལས་སྒོས་ཏེ་གཞན་གང་
ཡང་གསུང་གི་མི་འདུག །བཀའ་མོལ་ཞུ་ས་དེ་ཏོ་ཏེ་གདན་ལ་ཡིན། དེ་ནས་᠈སྐུ་མདུན་
ཆོས་ཀྱི་ལྟར་ཕེབས་ནས་སྐབས་དེའི་ཚོས་རིག་བཀའ་བློན་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་བམ་བ
དེ་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་བྱང་ཆེ་ལ་སྒོས་བྱ་འདིའི་སྐོར་བསྐུལ་དེད་བྱེད་དགོས་
པའི་བཀའ་མངགས་གནང་འདུག །དེ་དུས་᠈རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བློན་ཐུབ་བསྟན
ཉིན་བྱེད་ལ་ཟམ་གཏོང་དེ་ངས་མཁྱེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་བསམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་རེས་ཁོ
སྐད་ཤོར་འདུག་ཅེས་གསུངས་འདུག །དེ་དུས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཤེས་རིག་བྱང་ཆེ་སཎ་
ནཡ་ཀམ་ (Sabhanayakam) ཞུ་བ་དེ་རེད། ᠈སྐུ་མདུན་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བཀའ་ཡིག་གནང
བའི་''བདུན་ཐག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆེ་སཎ་ནཡ་ཀམ་ལྟ་ཆ་ཅ་སྲིར་ཕེབས་ཏེ
ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སྒྲོབ་གཉེར་ཁང་གི་རིགས་བདག་མཇལ་ནས་རྗེ་ལྟར་བྱས་ན

ཡག་པ་ཡོད་མེད་སྐོར་བཀའ་མོལ་གནང་འདུག །དེ་དུས་ས་ཆ་དེ་ཚོ་ལྟ་ཅམ་ལྟ་ཅམ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་རེད། རྡེས་སུ་ཅཏུར་ཙེདི་ (Chaturvedi) ནས་ཤེས་རིག་བྱང་ཆེ་ཏོག་ཅམ་བྱས་པ་རེད། ཁོང་གྱིར་བཏང་ཏེ་ཆུ་མཁྲེགས་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་རྒྱང་ང་ཚོར་ཡག་པོ་ཞེ་དགོས་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ཚེ་ *ཀ*ཅ*ཅ* ཟླ་ *ཅ*།*ཁ* ཅམ་ལ་སྐོབ་གྲྭ་དེབ་སྒྲོལ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལཱཁ་ནཱུ་ (Lucknow) ལ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་དོན་རྣམས་བསྒྲུབས་པ་རེད། ཏེ་གི་ཡུངས་ཚོགས་ཆུང་གིས་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།

ཐེངས་ཤིག་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་འཛིན་གྲྭ་ཚར་རྡེས་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་སློབ་གྲྭའི་སྦྱི་སྦྱོང་རྒྱངས་འགོར་ (Bus) གྱི་འགོར་ལོར་གཟེར་ཟུག་སྟེ་དེ་བཟོ་རྒྱུར་ཉུང་མཐར་ཡང་བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་འགོར་རྒྱུར་བརྟེན། སྤྲར་ནུབ་བོད་དགོན་གྱི་འཕྲིས་སུ་ཀུར་ཕུབ་སྟེ་འཛིན་གྲྭ་འཚོགས་རྒྱུ་མགོ་ཚུགས་པ་རེད། དེ་ནས་ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Central Institute Of Higher Tibetan Studies) གི་ཡིག་ཚ་དང་མཁར་དབང་ཡོངས་རྫོགས་གླང་འགོར་ཞིག་ལ་ཟླུགས་ཏེ་འཕྲེར་ཡོང་བ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་སྤྲར་ནུབ་རྒྱ་སྒེའི་ཁ་ལ་ཕ་ཡ་ཏ་ཀ (Buddha kutir) དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འཛིན་གྲྭ་སོགས་ཚོགས་པ་རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་གི་ཟུང་དྲུང་ (Joint Secretary) ཅཽ་ཧཱ་རཱི་ (Chaudhary) ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་ཐེངས་ཤིག་སྤྲར་ནུབ་ལ་ཕེབས་སོང་། དེ་དུས་ང་ཚོ་བོད་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་ནང་སློབ་ཚོ་ཚོགས་ཤིག་འཚོགས་མྱས་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་གང་ཡང་ཟེར་གྱི་མི་འདུག་ཀྱང་། ཁོ་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་ལ་འདི་དགོན་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་ལས་སློབ་གཉེར་ཁང་བཟོ་རྒྱུ་རེད་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་སོང་། ཕལ་ཆེར་ངས་གོ་གི་མ་རེད་དགོ་པ་འདུ། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོས་དགོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་མ་གཏོགས་མཐོང་མི་འདུག །དེས་ན་གནས་བབས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་

ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Deemed University) གྱི་གནས་བབས་བར་དུ་སྐྱེབས་པ་དེ་གོམ་པ་རེ་རེ་བྱས་ཏེ་ལྷག་བསམ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

དེ་ནས་ལྷམ་སྒྲ་ཀཱ་པི་ལྱ་བཅུ་སྒྲ་ཡན་ (Dr. Kapila Vatsyayan) མཆོག་ཕེབས་པ་དེས་ཀྱང་ང་ཚོའི་སྨོ་ལྷ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱེ་བ་རེད། ལྷམ་སྒྲ་ཀཱ་པི་ལྱ་མཆོག་དང་པོ་ཕེབས་དུས་ང་ཚོ་ཞེད་སྨད་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ལེགས་སྦྱར་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་བྲམ་ཟེའི་དབུ་ཁྲིད་དེ་ཚོ་ལྷམ་སྒྲ་ཀཱ་པི་ལྱ་མཆོག་གི་གོོགས་པོ་ཨ་སྦྱག་རེད་འདུག་པས་གང་འདུ་གནས་ཡོང་བསམས་པ་བྱུང། ཡིན་ནའང་ལྷམ་སྒྲ་ཀཱ་པི་ལྱ་མཆོག་ཕེངས་གཅིག་གཉིས་ཤིག་མཇལ་ཚར་དུས་མོ་རང་ཡང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཆ་ཚང་བསངས་སོང་ལ། ང་ཚོ་ཡང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཆ་ཚང་བསངས་ཏེ། གང་ལྟར་ལྷམ་སྒྲ་ཀཱ་པི་ལྱ་མཆོག་གི་དགོངས་པའི་ནང་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Institution) ཞིག་ཟླར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཅི་ཅང་གསལ་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། དེ་ཡང་ཅི་ཅང་མཁྱོགས་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐུགས་སྟང་བྱུང་འདུག །ལྷམ་སྒྲ་ཀཱ་པི་ལྱ་མཆོག་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ཞབས་སྨྱེ་འགྲེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཤེས་ཡོན་ (Academic) དང་འཛིན་སྐྱོང་ (Administration) གཉིས་ཀའི་ཐོག་ལ་ཅི་ཅང་ཉམས་ཆུང་ཅན་རེད་འདུག །དེ་ནས་གང་མཚམས་སོང་བའི་རྗེས་སུ་མཐོ་སློབ་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པ་མ་ཟད། སློབ་ཚན་ཡང་ང་ཚོས་བཟོས་ནས་ཟླར་དུ་འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཆ་ཚང་བྱས་ཏེ་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Deemed to be University) གྱི་གནས་བབས་རྒྱ་རྒྱུའི་མཚམས་ལ་སྐྱེབས་དུས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གནང་སྦྱིན་ལྷན་ཚོགས་ (University Grants Commission) ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཆུང་ (Review Committee) ཞིག་ཡོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་དུས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གནང་སྦྱིན་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་པ་ནས་གཏོན་ཤུགས་འདུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་ངལ་ཤུར་ལྷལ་ནི་ཅི་ཏུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་(Jawahar-

lal Nehru University) གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མུ་ནི་ (Muni) ཞེར་བ་དམར་པོའི་ལྟ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མིར་ (Committee Member) བསྐོས་པ་ཡིན་ཞེས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གིས་སྤྱིན་ལྟན་ཚོགས་ (UGC) ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་འབྱོར་སྒྲུབས་ཚང་མ་འདྲོགས་པ་རེད། དེས་ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྦེལ་རྒྱུར་ཏན་ཏན་རྒྱབ་གཞིར་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ལྟམ་སྒྲ་ཀཱིལ་ལྟ་མཚོག་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཙང། ལྟམ་སྒྲ་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་ (Papul Jayakar) མཚོག་ལེགས་བྱང་སྟེ་ཚན་ (Culture Department) གྱི་ཚོགས་མིར་ (Nominee) བསྐོ་བཞག་གནང་འདུག །ལྟམ་སྒྲ་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་དང་། ཀྲི་ཥ্ণམུ་ཏྲི་ (Krishnamurti) ང་ཚོ་སེམས་ཐག་ཏ་ཙང་ཉེ་པོ་རེད། སྒྲབས་དེར་ཨིན্দ্ৰ་གཱན্ধী (Indira Gandhi) རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་རེད། ལྟམ་སྒྲ་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་མཚོག་ནི་ཨིན্দ্ৰ་གཱན্ধী་ལ་བཀའ་སློན་འབུལ་མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ལེགས་བྱང་སྟེ་ཚན་གྱི་འཕྲས་མིར་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་བཏང་བ་ལ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གིས་སྤྱིན་ལྟན་ཚོགས་ (UGC) ཀྱི་ཚོགས་མི་གཞན་ཚོས་གང་ཡང་ལབ་མ་ཐུབ་པ་རེད། སྤྱིར་ལྟམ་སྒྲ་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་མཚོག་ནི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་རྒྱུན་སྔོན་ (Academic Background) ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མིན་རུང་། དེབ་མང་པོ་འདྲི་མཁན་ཞིག་རེད། མཐའ་མ་དེར་ཚོགས་མི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལྟམ་སྒྲ་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་མཚོག་གིས་གང་དུ་འཁྱེད་འཁྱེད་ལྟ་བུ་བྱུང་འདུག །ཁོང་ཚོ་ལྷ་ཆར་མ་འབྱོར་གོང་ནས་དཀྱེལ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ཏེ་ནང་པའི་རིག་གཞུང་ཇི་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་ཁ་ལྟ་བོད་སྐད་ནང་གང་ཡོད་པ་ཆུམས་ལྟམ་སྒྲ་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་མཚོག་གིས་རྒྱས་ཐག་ཚོད་ཅིག་གསུངས་ཡོད་ཚུལ་འདུག །མ་གཞི་ལྟམ་སྒྲ་བུ་བུལ་ཌཡ་ཀར་མཚོག་ལ་ཀཱིལ་ལྟ་མཚོག་གིས་ནང་དོན་ཏག་ཏག་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཆུང་འདི་གར་འཕྱོར་བའི་སྒྲབས་སུ་དེ་བ་མང་པོ་འདི་རྒྱུ་སོགས་གང་ཡང་མི་འདུག །སྒྲབས་དེར་ཞིབ་འཇུག

ཚོགས་ཆུང་དེའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་གཞན་སྣ་ཞིག་འཐབ་པ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་དེ་དུས་འཐབ་མཁན་གྱི་གྲས་སུ་ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་ཟྭང་ནང་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། འབྲུག་པ་དང་། བལ་པོ། པོད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་ཏེམྦུཙལ་དང་། ཁུ་ན། ལ་དྭགས། མོན་པ། ཨསྒམ་ཀྱི་བཅས་ཀྱི་ཞབས་གཞས་འཐབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཚོགས་ཆུང་དང་པོ་དེའི་ཐོག་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Deemed to be University) མཚན་གནས་གནང་རྒྱུའི་རྒྱབ་གཉེར་བྱུང་བ་རེད། གང་ལྟར་ང་ཚོས་ལམ་ཀྱོག་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་འགྲོ་གིན་ལ་མཐའ་མ་དེ་ཏཱ་ཏཱ་སྒེབས་ས་ཞིག་ལ་སྒེབས་ཐུབ་པ་རེད།

དབུས་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྟ་བུ་ནི་ད་ལྟ་ཕན་ལ་གང་དུའང་མ་བྱུང་བའི་པོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞེ་གཡུང་དྲུང་གོན་དང་བཅས་པ་ཚང་མས་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་ཚོ་ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་གོ་རྟོགས་སྟེལ་རེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐག་རིང་པོར་འགྲོ་མ་དགོས་པར་དགེ་ལུགས་པས་རྟེང་མའི་གཞུང་བལྟ་དགོས་ན་ལྟ་ཆོག་དང་། བཀའ་འདྲི་ཞུ་དགོས་བྱུང་ནའང་ཞུ་ཆོག་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་རྟེང་མས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་བལྟ་དགོས་བྱུང་ནའང་རེད། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་གཞུང་བལྟ་དགོས་བྱུང་ནའང་ཅི་འགྱམ་དུ་ལྟ་ཆོག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྔོན་གོད་དུའང་མ་བྱུང་བ་རེད། ད་ལྟའང་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་འདི་མ་གཏོགས་ཏ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྟེ་ཚན་ཁག་གི་ནང་ཆོས་བརྒྱུད་མི་འདྲ་བའི་ཉམས་ཞིག་དང་སློབ་སྦྱོང་གནང་ཆོག་གི་ཡོད་ལ། གནང་གི་འདུ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་མགོ་ནས་མཇུག་བར་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དང་། སྔོན་གྱི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་ཁག་ཏུ་གསན་བསམ་གནང་བའི་ལམ་སྲོལ་དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་མིན་ནའང་བརྒྱ་ཆ་གང་ལ་གང་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ནེ་ཏཱ་ཀ་ཀླུ་དང་ཨ་སྐྱེས་མཚོན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་བཀའ་བསྟུར་གནང་སྟེ་གཏན་འབེབས་གནང་

བའི་དམིགས་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ཀ་ཅང་སྟོམ་ཆེན་པོ་ཞེག་རེད་དྲན་ཀྱི་འདུག །དམིགས་ཡུལ་བཞི་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དང་པོ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བརྒྱགས་ཟིན་པའི་ནང་པའི་གཞུང་རྣྀང་པ་བོད་སྐད་ནས་ལེགས་སྒྲུབ་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གསོ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གཉིས་པ་དང་། ཇི་སྣ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ནང་པའི་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྲོ་ས་མེད་པ་དེའི་ཚབ་བཙོ་རྒྱུ་དེ་གསུམ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་གསུམ་པ་དེ་དགོས་མཁོ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། གང་ལགས་ཤེ་ན། དེང་སང་རྒྱ་གར་ནང་གངས་ས་ཁག་སྦྱོན་དུས་བོད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚུགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ཇི་སྣ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ནས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་འདིའི་ནང་ཕེབས་མཁན་ཉུང་དུ་ཕྱིན་མེད་ལ། ད་དུང་མང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཟེར་དུས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་དབུགས་ནས་འབྲས་ལྡོངས་ཞར་ཆུ་ཆུལ་ལམ་ཆང་ལ་ཐུགས་ནས་ལྷན་ཁ་ཅག་ལ་ཡོད་ཀ་ཅ་ཙམ་ཡོད། ཅི་བཞིན་འབྲུག་ཡུལ་དང་བལ་ཡུལ་བཅས་རེད། དམིགས་ཡུལ་མཐའ་མ་བཞི་པ་དེ་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྲོལ་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཆུག་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ནི་ཀ་ཅང་ལམ་འགྲོ་རྒྱུགས་པོ་བྱང་ཡོད་བས་མ་ཀྱི་འདུག །གང་ལྟར་གཞུང་ཆེན་པོའི་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྟངས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སློབ་ཚན་བཙོ་སྟངས་དང་། སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྟངས། རྒྱུགས་སྦྱོང་གཏོང་སྟངས། རྒྱུགས་ཤོག་ཞིབ་འདྲུག་བྱེད་སྟངས། ལག་ཁྱེར་སྦྱོང་སྟངས་སོགས་དེང་རབས་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཆུགས་ཐུབ་པ་དེ་ང་ཚོས་ཀ་ཅང་གསལ་པོ་ཞིག་བཙོས་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ས་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་ཀྱི་ཆ་མཐོང་དེ་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ (Academic World) ནང་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ནས་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་ཚོར་ཡང་དེང་རབས་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་ཐུག་ཁྱེར་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་ངོས་འཛིན་ཡོད་པ་བྱུང་བ་དེ་ཀ་ཅང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག །དེ་ཚོ་ལོ་ལྷ་བཅུའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་སློབ་པ་རེད་དམ། ལོ་ལྷ་བཅུའི་ལམ་དེ་ཉི་ཧོང་གི་གཞུང་ལམ་

བཞིན་བདེ་པོ་ཞིག་རེད་དམ། ཡང་ན་གི་ཏྲར་ (Bihar) གྱི་ལམ་བཞིན་ཡོང་བ་རེད་དམ། དེར་ང་ཚོས་བསྒྲར་ཞིབ་བྱས་ནས་དེའི་གནས་སྟངས་འདི་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ཟུར་ཅམ་མཁྱེན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་དན་གྱི་འདུག །

ལྷག་པར་དུ་ཅོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དན་དགོས་རྒྱུ་དེ་རེད། སྐབས་དང་དུས་ལ་ས་གནས་སོ་སོར་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ཚོ་ཡང་ཅ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ལྟ་བུ་རེད་མ་གཏུགས། མི་སོ་སོས་འཛིན་བཞག་པ་ཞིག་ཅ་ཅང་དགོན་པོ་རེད། ཐོག་མའི་འཚར་སྟང་གི་ཆ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་རེད། བར་དུ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྟངས་ཡིན་ནའང་རེད། མཐའ་མ་གྲུབ་འབྲས་ལག་ཏु་སོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ནའང་རེད། ཅ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དྲིན་དེར་ང་ཚོས་བསམ་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་ཅ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དེང་རབས་ཀྱི་མིའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་བྱས་པ་ཡིན་ན། སློབ་སྦྱོང་ཐོན་ནས་མི་དེ་ཁྲོམ་ནང་འཚོང་དགོས་ཤེང། ཐོག་མར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་པའི་སྐབས་སུའང་མིའི་རྒྱུ་ཚ་ (Human Resource) ཞེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། མིའི་རྒྱུ་ཚ་དེ་ཚོ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་བཟོ་གྲྭའི་ནང་དུ་ཆུག་ནས་གཙང་སེལ་ (Refine) བྱས་ཏེ། འཐག་དགོས་ཡོད་ནའང་རེད། བརྟུང་དགོས་ཡོད་ནའང་རེད། མཐའ་མ་དེ་ནས་ཐོན་ནས་མ་ཙའི་རིང་ལུགས་ (Capitalism) ཀྱི་རྒྱལ་མང་ཚོང་སྟེ་ཁག་ (Multinational Companies) གི་ཁྲོམ་རྩའི་ནང་རྗེ་ལྟར་འགྲོ་དགོས་འདུག་བལྟ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚན་གཅེ་བཟོ་དགོས་འདུག་གམ། སློབ་སྦྱོང་རྗེ་ལྟར་སྦྱང་དགོས་འདུག་གམ། མཐར་རྗེ་ལྟར་འཚོང་དགོས་འདུག་གམ། ཚང་མ་རྒྱལ་མང་ཚོང་སྟེ་ཁག་གིས་སོ་སོའི་ཁྲོམ་རྩའི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ནས་བཀའ་བཏང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ལམ་སྟོན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དེ་དག་ནས་ཐོན་པ་དེ་

ཚོ་ཁྱོམ་རྩའི་ནང་མ་བྱིན་ན། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དེ་ཐབས་ཆགས་ཅིག་ལ་བརྩི་གི་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོ་མི་ཡག་པོ་ཞིག་བཟོ་རྒྱའི་བསམ་བློ་རྒྱ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། གང་ལྟར་པོགས་ལེན་མཁན་གྱི་གཡོག་པོ་བཟོ་རྒྱ་ཞིག་རེད། པོགས་སློད་མཁན་དེས་བཀའ་བཏང་ནས་ཀ་རེ་བྱོས་ཞེས་ལབ་ཀྱང་བྱེད་མཁན་ཞིག་བཟོ་རྒྱ་དེ་རེད། གལ་ཏེ་སྐྱག་ཤུན་ལོད་ཅེས་ལབ་ནའང་བཤད་ཚོག་དང་། རྒྱ་མ་རྒྱས་ཞེས་ལབ་ཀྱང་རྒྱ་ཚོག་ཅིག་བཟོ་རྒྱ་མ་གཏོགས། རང་གི་བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་འོས་པ་དང་མི་འོས་པ་འདི་རེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་རྒྱའི་རྟམ་དཔྱོད་ཙ་བ་ནས་མི་དགོས་པ་རེད།

ང་སྤྲོན་མ་འདིར་ཡོད་སྐབས་ལོ་ལྟར་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱེད་རང་ཚོ་གཡོག་པོ་རྒྱུག་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་འདིར་ཡོང་ན་ཡོང་ས་ཧོར་བ་རེད། རྒྱ་གར་ནང་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ ༢༦༥ ཙམ་ཡོད་རེད། དེང་སང་དྲུག་བརྒྱ་བཅུལ་ཚར་འདུག །ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆེད་དུ་འདི་གར་ཡོང་བ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ལོ་རིམ་དང་པོའི་གསར་བ་ཚོ་ལ་དེ་འདྲ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་དུས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ང་འདིར་འཇུལ་གྱི་མིན། ལོག་འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ལབ་ནས་ལོག་མཁན་ཞལ་ཆེར་བྱུང་མ་སོང་། དེས་ན་ང་ཚོ་གཡོག་པོ་རྒྱུག་ས་མ་རག་ནའང་འགྲིག་གི་འདུག །འདི་གར་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

རྟེས་སུ་ང་ཚོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་ (Chancellor) སྐྱ་ཞབས་པི་པི་སིང་ (B. P. Singh) མཆོག་གིས་ཉིན་ཞིག་ང་ལ་ང་ཚོས་གཡོག་པོ་བྱེད་མཁན་བཟོ་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་མེད་ཀྱང་། གཅིག་བལྟ་དགོས་འདུག །སྤྲོམ་གཅིག་རྒྱག་དགོས་འདུག །འདི་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ད་ལྟ་གང་དུ་ཡོད་མིན་ཞིབ་བཤེར་ (Survey) ཞིག་བྱེད་དགོས་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་འདུག །དེ་ལ་ངས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་ཡོད་མ་རེད། ཚང་མ་ཁ་འཐོར་དགུ་འཐོར་ཕྱིན་ཏེ་འཇམ་གླིང་ཚང་མར་འཐོར་ནས་བསྡད་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཐུབ་ཅེས་ཞེས་ཞུས་ཀྱང་། ཁོང་

གེས་རབས་པ་ཅམ་ཞིག་བལྟ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་རེད། འདི་གར་མིང་ཐོ་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་གང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་མིན་འཛིན་གྲྭ་ཁཤས་ཤེག་ལ་རབས་པ་ཅམ་ཞིག་བལྟས་ན་ཚོག་ཅེས་གསུང་གི་འདུག །དེར་བཏེན་ང་ཚོས་རབས་པ་ཅམ་ཞིག་བལྟས་པ་རེད། དེ་དུས་ང་ཚོས་བལྟས་ཐུབ་པའི་ནང་འདི་ནས་ཐོན་པ་ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་བཅུ་ཀྱ་བདུན་ཅམ་ལས་ཀ་མེད་པ་བསྡད་མི་འདུག །དེ་མིན་ལྟག་མ་དེ་ཚོའང་ཁཤས་དགོན་པའི་ནང་ལ་སློབ་ཁྲིད་གནང་ནས་བཞུགས་པ་དང་། ཁཤས་ནི་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་པ་དེ་འདྲ་མ་གཏོགས། མང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡག་ཉེས་ལ་མ་ལྷོས་པའི་ལས་ཀ་ཡོད་པཤ་སྟག་རེད་འདུག། སྐབས་དེར་སྐུ་ཞབས་བི་པི་མིཌ་ལ་དགོས་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མི་གཞན་པ་ཚོ་ལ་བསྟན་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་འདུག །གང་ལྟར་འདི་ནས་ཐོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་གནང་བ་རེད། དངོས་གནས་གཟེངས་སྲུ་ཐོན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་ང་ཚོས་ངོམས་རྒྱ་དང་ང་རྒྱལ་བྱེད་རྒྱ་གར་ཡང་མ་རེད་དེ། གལ་སྲིད་དེང་སང་ཡང་འདི་ནས་ཐོན་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་པའི་ཏྲི་བ་འདི་སྟེབས་པ་ཡིན་ན་ལན་རྒྱག་ཚོག་ཅིག་ཡོད་རེད། ལར་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཏྲི་བ་འདི་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཡོད་ཐུས་རེད། གནོ་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་གི་རིགས་བདག་ (Vice Chancellor) གི་ཚོགས་འདུར་ཡང་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཏྲི་བ་འདི་ཡོད་པ་རེད།། ཏྲི་སྲིད་ང་ཚོ་མི་ལ་རྒྱ་ཆའི་ (Human Resource) འདུས་ཤེས་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་ཐོན་སྐྱེད་ (Product) དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཁྲོམ་ནང་བཙོང་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། དེ་གཡུགས་ (Dump) བཞག་པ་ཡིན་ན་གྲོང་རེད། དེའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་ཇེས་ལུས་ཐེབས་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །

དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཚོའང་སྐད་ཆ་འདི་ཉན་པའི་ཆེད་དུ་འདི་གར་འཛོམས་པ་ཡིན་གྱི་མ་རེད་ལ། ང་ཡང་སྐད་ཆ་འདི་ཤོད་རྒྱའི་དོན་དུ་འདི་གར་ཡོད་པ་མིན། འདིར་སློབ་

པའི་སྐབས་སུ་ཁ་སང་མཛངས་སྨོའི་ནང་གི་ཏི་བ་འགའ་ཤས་བསམ་བློའི་ནང་ཤར་ཡོང་གི་འདུག། གང་ལྟར་ང་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་སྨོན་སྨོང་བྱས་མིན་ལ་མ་བལྟོས་པར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་གྱུབ་དང་ཚན་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཅིག་སྨོན་སྨོང་བྱས་པ་དེ་ཅ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ༄རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཚོ་ཚོས་དང་། ལྷ་གྱུས། ཚན་རིག་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་གནང་གི་ཡོད། ཚན་རིག་ནི་ཕྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་གྱུས་ནི་ཕྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་སྟངས་སམ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་གཉིས་ནི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྟེ་ཚན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་གང་ཡང་ཆགས་ཀྱི་མེད། ཚོས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་དེ་གা་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་དེ་ནི་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དེ་རེད། སྒྲོན་བཏང་ཕྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་འབྱུང་བ་དེ་གང་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཕན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ། ལག་པ་རྡེ་ལྟར་གྱུབ་པ་དང་། གཟུགས་པོ་རྡེ་ལྟར་གྱུབ་པ། ཕྱི་རྡེ་ལྟར་གྱུབ་པ། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་འབྲེལ་བ་རྡེ་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རེད། དེ་ནི་ཚན་རིག་དང་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཛར་སྣང་ཙམ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དོན་དུ་ཞིབ་ཚགས་པོས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་རེད་དམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་རེད། ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་གནས་སྟངས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ལྟ་གྱུབ་ཟེར་བ་རེད། དེ་ནི་ཚན་རིག་གི་གནས་སྟངས་ལས་ཐན་བུའི་གཏེར་ཟས་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་བབས་དང་། འགོར་བ་ནས་མྱང་འདས་སུ་བསྒྲོད་པའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཆགས་ཀྱི་རེད་དམ་ཟེར་བ་དེ་ནང་པའི་ཚོས་རེད། ཚོས་དེ་ནི་ནང་པའི་ཚོས་པ་ཚོའི་དོན་དུ་རེད་མ་གཏོགས། སྒྲོན་བཏང་གི་གནས་སྟངས་ཤེས་གཅིག་མ་རེད། ནང་པ་མིན་ནའང་ནང་པའི་ཚོས་སློབ་ཁྲིད་ཚོགས་པ་དང་། ནང་པའི་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་

བྱའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ཚང་མ་ལ་ཐུན་བྱའི་སོ་སོའི་རྩལ་དུ་འདོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ། བརྒྱད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཅམ་རེད་མ་གཏོགས། དོན་དུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་རང་ལས་མི་འདྲ་བ་གང་ཡང་མེད། གལ་བྱང་བྱང་བོད་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ནའང་། སྒྲིར་བཏང་བོད་དུ་ནང་བསྟན་མ་དར་བའི་སྔོན་ནས་དར་བ་ཞིག་དང་། ལར་ནས་དེ་བྱང་གི་རིག་པའི་ལམ་ནས་བལྟ་རྒྱ་དེ་ཁག་པོ་རེད་མ་གཏོགས། སྔོན་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། སྒྲིར་བོད་འདི་ནང་ཚོས་ལས་དར་སྤྱ་བའི་བཤད་སྒྲོལ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གཏིང་ཟབ་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སློབ་སྦྱོང་འཚོན་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་དེ་ཚོས་རང་དང་། སྒྲི་ཚོགས། འཇིག་རྟེན་སྒྲི་ཡོངས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྣྲུབ་ཚུལ་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུང་པ་སྤྱངས་ནས་ཡོང་མཁན་དང་ཕན་བྱའི་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་སོ་སོའི་ཉམས་ཚྱོང་གི་ཐོག་ནས་དགོག་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །

དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཞེར་བ་དེ་ཕྱི་དངོས་པོའི་གནས་སྟངས་མ་གཏོགས། ནང་ས་ཆེས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་བྱས་གཏོགས་ཙ་བ་ནས་མི་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། དེང་བཏེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གློ་ཐྲི་ཡི་ཆོ་ག་གི་ནང་ལ་ཡི་གེའི་ཤེས་ཡོན་ (ཨགླང་ཐྲོན) ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ (Modern Education) ཞེར་བ་དེ་ཤེ་ཕྱི་ (བསླབ་པ་) མ་རེད། དེ་ནི་ཨགླང་ཐྲོན་རེད། ཡི་གེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་འབྲི་དགོས་སམ། ཡི་གེ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཀློག་དགོས་སམ་ཞེར་རྒྱུ་ཅམ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། གློ་ཐྲི་འདི་དགོངས་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐྲོན་ (ཡེ་ཤེས་) ངོ་མ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། བསམ་བློ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་བསམ་བློ་དེ་བདེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས། གང་ལྟར་བསམ་བློ་བདེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིད་ཞེར་རྒྱུ་དེ་གློ་ཐྲི་ལས་བསྟོ་མས་

བརྒྱབས་ཏེ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནི་འཚེ་བའི་བསམ་བློ་དོར་ནས་འཚེ་བ་མེད་པའི་ བསམ་བློ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲིལ་ཐུབ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

འདི་ནས་ཐོན་པའི་སྟོན་ཐུགས་ཚོའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་དང་། སྤྱོད་ལམ་འཕྲེར་ ཕྱོགས། མི་གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་ཕྱོགས་སོགས་གང་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ ཚན་རིག་ལ་གོ་ཏོག་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གི་བསམ་ཚུལ་ལམ་བྱེད་ཚུལ་དང་མཐུན་ པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །ལོ་ཤས་ཀྱི་སྟོན་ལ་ང་ཚོ་འདིར་ ཐེངས་གཅིག་ཚོགས་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱང་སྟོན་ཟླར་མང་པོ་ཕེབས་འདུག །དེ་ དུས་ངས་བཤད་པ་ཆ་ཚང་དྲན་གྱི་མི་འདུག་རྩང་། ཐན་བུ་དྲན་པ་དེ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། འདི་ནས་ཐོན་པའི་སྟོན་ཐུགས་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་བསམ་བློའི་མཚོ་འཁྱིད་བྱེད་ ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཞུས་ཡོད་བསམས་སོང་། བསམ་བློའི་མཚོ་འཁྱིད་བྱེད་ ཟེར་རྒྱུ་དེ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་དུ་སྡུར་ མཁན་ནི་ཡིད་དེ་རེད། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་བཟང་ངན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་གི་ཐོག་ནས་ ཐག་གཅོད་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་རྒྱང་བའི་ཐོག་ནས་ཐག་ གཅོད་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོས་འདས་བར་དུ་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་ ཀྱི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་རེད། ཆུ་མ་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ནང་དུ་ཡིན་ ནའང་རེད། དགེ་ཏན་ལྟ་བུ་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་སྟོན་ཐུགས་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་མིན་སྤྱི་ ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་གཞན་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་རེད། སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ ཕྱི་ཚོགས་ནང་བསམ་བློ་འཕྲེར་ཕྱོགས་དེ་དེང་རབས་ཀྱི་ཐོན་སྟོང་ཕལ་པ་ཐོན་པ་ཚོ་ ལས་ཁྱད་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གཞན་ལས་ཐུན་བྱའི་ མི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད། ཡིན་སྐད་ཐོག་ཞུ་ན། Make a difference ཞེས་ལབ་ ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྐྱ་རིང་ཙམ་བཞག་པ་དང་། ཐུང་ཙམ་བཞག་པ། གོས་ཐུང་རལ་པ་ཞིག་ ཕྱོན་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ལ་ཟེར་གྱི་མེད། གང་ལྟར་དེ་ནི་རང་གི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡང་

འགྲུར་བ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། མི་གཞན་ཡང་འགྲུར་བ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།། འགྲུར་བ་དེ་ངན་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་པར་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོའི་སྨོན་ཟུར་གྱི་སྙི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་མང་ཆེ་བ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཆར་ཤས་ཤིག་གོད་རིགས་ཆགས་བསྡད་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་གོད་མིའི་སྙི་ཚོགས་ཆགས་བསྡད་ཡོད་རེད། བཙན་བྱོལ་གོད་མིའི་སྙི་ཚོགས་ལ་ཆ་མཚོན་ནི། རང་གི་རིགས་ཀྱི་ལས་འགན་དེའི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། གཞིས་བཞུགས་གོད་མི་ཚོའི་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། སྙི་རོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་མང་དང་བཅས་པའི་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མིན་མཁྱེན་དགོས། རིགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཟེར་རྒྱུ་དེ་རྒྱལ་ཞེན་གྱི་བསམ་བློ་ལས་འོག་ལ་ཡོད་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་ཞེན་གྱི་བསམ་བློ་ (Nationalism) ཟེར་བ་དེ་ང་ཚོར་དགོས་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། རྒྱལ་ཞེན་གྱི་བསམ་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙི་ཚོགས་མཐུན་བསྟྱོལ་ཡོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། རྒྱལ་ཞེན་ཟེར་རྒྱུ་དེ་བསམ་བློ་གུ་དོག་པོ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་འགན་ཟེར་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱང་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས།། སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་དགྱུར་ཏོ།། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་།། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཙལས་ཏེ།། སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ།། ཆོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་བཙུན་པའི་རིགས་དེ་ལ་ཉེས་ཁག་པོག་རྒྱུ་དང་ནག་ཕོག་པོག་རྒྱུའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད།

གློ་ཌི་ཡི་གསུང་ཆོས་ངའི་ཟླ་ལམ་གྱི་རྒྱ་གར་ (Mere Sapnon ka Bharat) ཞེས་པའི་ནང་དས་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐོག་འགྲེལ་བཤད་གནང་ཡོད་རེད། སྙི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱ་དེ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྙི་ཡོངས་ཀྱི་

ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱ་དེ་རེད། ང་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དང་མཐུན་པའི་རིགས་བརྒྱད་དེའི་ཐོག་ནས་བསྟན་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། གློ་ཆེ་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་བརྒྱད་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྦྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཞིག་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་དེ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྦྱི་ཡོངས་ལ་བསྟན་ས་མི་འདུག་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། ཕེན་སྒོད་དུའང་ Think Globally Act Locally ཞེས་པ་དེ་ནི་བསམ་བློ་གཏོང་དུས་སའི་གོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། བསམ་བློ་དེ་ལག་ལེན་ལ་བཀལ་དུས་ཕོ་ཕོ་ཡོད་སའི་ས་གནས་དེ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་བསམ་བློའི་མཚོ་ཁྲིད་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། ཚོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱོབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། ཚོད་མི་རིགས་དེ་བྱམས་བརྩེ་ལྟན་པའི་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་ཞིག་ལས་ཚོད་མི་རིགས་དེའི་བརྒྱད་ནས་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྦྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་དུམ་བུར་ཕྱིན་ནས་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་མེད། དུམ་བུར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ལ་ཐུག་པ་དང་། ཆགས་སྡང་གཉིས་རྟེ་སྲིད་མཚོ་གཙོན་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྲིད་རང་གི་དོན་ཡང་སྐྱོབ་མི་ཐུབ་ན་གཞན་དོན་སྐྱོབ་ཟེར་བ་ཐག་རིང་པོའི་སྐད་ཆ་རེད། དེས་ན་རིགས་ཀྱི་ལས་འགན་དེ་ཆགས་སྡང་སྡངས་ནས་བྱམས་བརྩེའི་ཀུན་སྟོང་ཐོག་ནས་བསྐྱོབ་དགོས་པ་རེད། ལྷག་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་ཚོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་ (Secular Ethics) གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གཞི་རྩའང་དེ་རེད། གང་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཆགས་སྡང་དེ་གང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཡོང་གི་ཡོད། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་པལ་སྐད་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་དམེ་ཆའི་ནང་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཟེར་དུས་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་གོ་ཁག་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཕལ་སྐད་ནང་བཤད་ན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གā་རེ་ཡིན་མིན་དེ་མ་རྟོགས་པར་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ན། དེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཏུ་བལྟས་ན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་མཐོང་ན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་རེད།ཁ་ དེ་དང་མཉམ་དུ་རྟོག་པས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དེ་ཚད་ལས་བརྒལ་ནས་སྡོ་བཏགས་ཡོང་དུས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོང་གི་རེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སྡང་སྐྱེ་བ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོ་ལྷ་བུ་སེམས་ཀྱི་གནས་བབས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆགས་སྡང་དེ་ཇི་ལྟར་མགོ་གཏོན་དགོས་ཀྱི་འདུག་བལྟ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆགས་སྡང་སྤང་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད། ཚོས་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཆགས་སྡང་ཙ་བ་ནས་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་ཆགས་སྡང་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཆགས་སྡང་མངོན་འགྱུར་བ་མགོ་གཏོན་རྒྱུ། ཆགས་སྡང་མངོན་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཐག་བསྲིང་རྒྱུ་བཅས་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་ཡང་མིན་པར། ང་ཚོའི་སྲོག་བཏང་གི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྡུངས་དང་བསམ་བློ་གཏོང་སྡུངས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་སྣ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས་དེ་ཚོ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་འགན་ནི་སོ་སོའི་ས་བབས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་བསྡད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་གā་རེ་བསྐྱེལ་རྒྱུ་འདུག་གམ་གāིག་ལས་དགོས། གང་ལྟར་རྣམ་འཇིན་བཞི་པ་ཤླུ་ཐུན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ཆ་བཞག་ན། ད་ལྟ་ལོ་ ༢༠༠ ཡས་མས་ཤིག་ལྟག་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་དེ་ལོ་ ༢༠༠ སྦོན་ལ་ཉམས་ཆག་མ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། དེ་ནི་ང་ཚོའི་བསྐྱེལ་བྱ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་

པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ (Naturally) འཇིག་རྟེན་སྲོག་ཡོངས་ལ་འཕྲི་བའི་ལས་འགན་ (Universal Responsibility) ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད། དེ་བསྟུན་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་གা་རེ་འདུག་གཟིགས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སོ་སོའི་ས་མཚམས་དང་འཛིན་ཐང་ལ་གཞིགས་པའི་གা་རེ་བྱེད་རྒྱ་འདུག་མིན་གཟིགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་གནས་ཡུལ་ནང་ལ་ཐན་བྱའི་མི་འདྲ་བ་བཟོ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །དེ་ལྟར་དགོངས་པ་བཞེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་དངོས་གནས་ལྟ་ཆ་ཁ་སྟེའི་ཚ་བའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་ནས་མང་པོ་བཅོར་བའི་བྱུབ་འབྲས་ལྟ་བུ་ཐོན་གྱི་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ས་གནས་སྐྱེད་པོ་དགེར་ནོ་རྡེ་ཐྲིང་དང་། འབྲས་ལྡོངས། ཀཱཥྚིར་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་ནས་བརྒྱབས་མི་དགོས་པར་ཁེ་བཟང་ཚགས་རྒྱ་རེད། གང་ལྟར་འདིར་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པའི་བྱུབ་འབྲས་ལ་རང་གི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ལས་ཐུན་བྱའི་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སྲོ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ཚགས་སྡང་མངོན་འགྱུར་བ་ཆུང་དུ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་སྲོ་ཚོགས་ལ་ཕན་བདེ་བསྟན་རྒྱ་དང་། གཤིས་སྲོད་དེ་ཐུན་བྱའི་ཡག་ཏུ་གཏོང་ཐུབ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་འདུག་གམ་མི་འདུག་གཟིགས་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་གཟིགས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ལྟ་ཆ་ཁ་སྟེའི་མཐོ་རིས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཟུར་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནའང་སྲོབས་པ་ཡོད་པ་ཆགས་རྒྱ་དང་། དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་བཞག་ན་ཡག་གི་རེད། མི་ཚང་མ་ནང་བཞིན་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟ་ཆ་ཁ་སྟེ་ནས་ཐོན་དགོས་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ས་ཆ་གཞན་དག་ནས་ཡིན་ཡང་རག་རྒྱ་ཞིག་རེད།

སློབ་ཟུར་ཁྲིད་རང་ཚོས་ཀ་ཅང་མཛའ་བཅུ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ང་འདིར་མཁྱོན་འགོད་བྱས་པ་དང་། དོན་དག་ཡོད་མེད་ལ་མ་བལྟོས་པར་སྐད་ཆ་ཉན་པ་དེ་ཚོ་ང་

རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་འདོད་བློ་ཚོམས་པ་ཞེག་བྱུང་སོང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞི་རིམ་སྨོན་བླ་ཡིན་ནའང་རེད། འདིར་ཡིན་ནའང་རེད། ངས་ཕྱ་ཀུ་ཚོ་དགའ་པོ་ཡོང་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱས་མ་སྐྱོང་། ཞེན་སྐད་ལ་ Appeasement ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རེད། ངས་དགེ་ཏྲན་ཚོར་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་མ་ཧོར་བར་བྱིས་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱགས་སྨོད་ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་སྨད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་ཙམ་སྨད་པ་ཡིན་ན་མཐོ་ཤོས་དེ་རེད། ཏོག་ཙམ་ཡིག་གཟུགས་ཡག་པོ་མེད་པ་ལའང་བཅག་ཆོག་གི་རེད་ཅེས་རྒྱ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དགེར་ན། ཨང་ཆེས་ལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་རག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་ཨང་ཀི་ཀྱོག་ཀྱོག་བྱིས་པ་སོགས་ལ་བཅག་བཞག་པ་དེ་ཁཤས་ཀྱིས་དྲང་པོ་མ་རེད་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱགས་སྨོད་སྐབས་སུ་ཅ་ཅང་དོ་དམ་པོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་དོ་དམ་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་མིན་མི་ཤེས། ཞར་དང་ཞོར་ལ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོང་བསྟད་ཀྱི་ཡོད་རེདཿ དེ་བཞིན་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་སྨྱོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། དངོས་གནས་ག་ཚོད་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱས་པའི་ཁུལ་ཡིན། སྨོན་གླ་སྒྲིའི་ཁེ་ཕན་དང་སྨོན་ཐུག་སྣེར་གྱི་ཁེ་ཕན་གཉིས་བསྡུར་བའི་སྐབས་སུ་སྨོན་ཐུག་སྣེར་གྱི་ཁེ་ཕན་དེ་རྟོག་རོལ་གཏོང་རྒྱང་དང་། སྨོན་གླ་སྒྲིའི་ཁེ་ཕན་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དངོས་གནས་བྱས་ན་སྨོན་ཟུར་བ་ཚང་མས་ང་ལ་དགྱ་བཆི་དགོས་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་རེད། ལྟག་པར་དུ་གང་ཟག་མི་རེ་ངོ་རེ་ལ་ཞུ་དག་བཏང་བ་ཡིན་ན། ཁཤས་ལ་མ་གཏོགས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་བཟོས་མ་སྐྱོང་བ་ཕལ་ཆེར་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་དན་ཀྱི་འདུག །གང་ལྟར་སྒྲིག་ལམ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱགས་སྨོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེདཿ ངས་ཁྱེད་ཚོས་གང་ལབ་པ་དེ་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་སྨོན་བླ་ཐོན་པའི་རྟེས་སུ་ད་དུང་མཇའ་བརྟེའི་རྣམ་པ་མ་བརླགས་པར་གྱས་ཞབས་དང་ཆེ་མཐོང་བྱས་པ་དེ་གཅིག་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོ་གཟུ་གོར་གནས་པ་དང་དྲང་པོ་ཡིན་པའི་

རྒྱས་རེད། དེས་ན་ཆོས་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཐུབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྨོན་སྦྱོང་བྱས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དེ་རེད། གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པ། དོན་དུ་གཉེར་བ་བཅས་གསུམ་པོ་ནི་སྨོན་ལྷག་ཅིག་ལ་དགོས་རྒྱུའི་མཐུན་རྒྱན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་རེད། མ་འོངས་པ་ལའང་ཆོས་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ཆུན་པོ་ཚུ་སྣ་གར་ཁྱེད་ཅིག་མིན་པ་བྱ་དགོས། དེའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་སྲོ་ཚོགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཐུགས་ཕན་གསོས་པ་ཞིག་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཁྱེད་རང་ཚོའི་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྨོན་སྦྱོང་བྱས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ལ། དེ་འདྲ་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས།།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༥༧༩ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣ ཉིན་ལྷ་རབྱས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་ངོ་ ༥༠ འགོར་བའི་དུས་སྟོན་སྐབས་སློབ་ཟླར་རྣམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་ཐོག་མའི་འཚར་གཞི་དང་། བར་དུ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་སྐབས་ཀྱི་ཐག་གཅོད། མཐའ་མ་གྲུབ་འབྲས་ལག་ཏु་སོན་སྟངས་ཀྱི་བྱང་རབས། འདི་ནས་བསྟན་པ་མཐར་སོན་པའི་སློབ་ཟླར་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་བཞེས་པྱོགས། སྤྱོད་ལམ་འཕྲེར་ཕྱོགས། མི་གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ་དེ་ལོ་ ༥༠ འགོར་བའི་དགེ་དེབ་ནང་ཐོན་པ་ལ་ཐན་བུ་ཡིག་སྐད་དང་མཐུན་པར་ཞུ་སྒྲིག་ཞུས།)

༦༣།། འབྲི་ཐོག་ཁག

༢ འད�་མ་མགོ་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་འབྲས་ཕྲོ་གླིང་
མཁན་རྒྱུར་དཀོན་མཆོག་དབར་བ་བསམ་མཆོག་གི་
ལཱན་བས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་འཆི་མེད་
བཏུད་ཕྱིའི་ཆོས་ལྡེར་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཨཱཿ།། ཨོཾ་སྭསྟི། མཚན་གྱི་གཟིས་ཀྱང་མི་ཤེས་གས་རྡོ་རྗེའི་སྲོག །བདེ་བླག་
སྲོན་པའི་བྱེད་པོ་བཅོམ་ལྡན་མས།། ཆུ་གཞོན་ལང་ཚོ་གསར་པའི་འཕྲུམ་ཟིར་
གྱིས།།། འཆི་མེད་བདུད་ཅོའི་ཆུབས་ལྷེང་སྟེལ་བར་མཛོད།། ༡

སྲིད་ན་ཆེས་**དཀོན**་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་བསྟན།། ཆོས་འབྱེད་བློ་གྲོས་**མཆོག**
གིས་ཡོངས་བཟུང་སྟེ།། **དབས**ཡས་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་ལྷག**བསམ**ཅན།།
མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་བླ་མར་གསོལ་བ་འདེབས།། ༢

ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་མང་ཐོས་ནོར་གྱིས་གཏམས།། བསམ་པའི་ཆུབས་ལྷེང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཕ་མཐར་ཕྱིན།། སྨོན་པའི་ཉམས་རྟོགས་གཏེར་མཐའ་མེ་མཏོན་
པའི།།། བར་ཤེས་གཉིན་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །༣

སྟོམ་གསུམ་ཁྱིམས་ཀྱི་རབ་བརྟན་ས་གཞིའི་སྟེང་།། མི་གཡོ་ཏིང་འཛིན་རི་
དབང་བརྟེད་ཆགས་པར།། ཤེས་རབ་ཉི་ཟླའི་སྣང་བ་ཆེས་གསལ་བའི།། གྲུབ་
མཆོག་ལྷུན་པོའི་དབང་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །༣

ལུང་ཚོས་སྡེ་སྟོང་མདོ་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས།། ལུང་དོན་བསླབ་པ་གསུམ་ཀྱིས་
རྒྱུད་སྨིན་ཅིང་།། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་འཛིན་ལ་རྒྱ་བཙོན་པའི།། ལུང་
རིགས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཞབས་བརྟན་ཤོག །༤

གཞུང་བརྒྱའི་དགོངས་གསལ་ལེགས་བཤད་སྟང་བའི་མཛོད།། རིགས་པའི་
ཚ་ཟེར་ལོག་རྟོག་བ་མེའི་གཡེག།། སྟན་ཆོག་ཚུ་སྒྲེས་འདབ་སྟོང་བཞད་པའི་
གཉེན།།། སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །༥

དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པས་མནར་བའི་གངས་ཅན་པའི།། སྲོལ་བཟང་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་
དཀའི་ལས་ཀྱི་ཁྱུར།། གང་ལ་བབས་པའི་གསར་སྒྲེས་གཞོན་རབས་ཀྱི།།
ལམ་སྟོན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །༦

བློ་གྲོས་རབ་གསལ་ནམ་མཁ་དང་མཉེ་ཚོགས།། མཁས་ཚུལ་གང་གྱིས་ཅིན་
པའི་དཔེ་རའི་གྲྭིང་།། བཤད་སྒྲུབ་ཅིས་སྟོང་འབར་བས་དབང་བསྒྲུར་བའི།།
མཁྱེན་རབ་སྒྲུན་སྟོང་མངའ་བ་ཞབས་བརྟན་ཤོག །༧

བསེལ་ལྷོངས་སྒྲེ་རྒྱའི་ལེགས་བྱས་སུ་ལ་ནའི།། རིགས་གྲོལ་འཕགས་ཚོགས་
འབྲས་དཀར་སྤྱངས་པའི་སྟོང།། བཤད་སྒྲུབ་དབུང་བ་བརྟན་པོས་ཡོངས་
བཟུང་བའི།། འཛིགས་བྲལ་དཔལ་བོའི་ཕྱུ་མཚོག་ཞབས་བརྟན་ཤོག །

ཆུ་ཁྱུང་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ཆོས་ལྡན་ཞིང།། ལོག་སྨོན་དབྱང་གིས་ནོན་
པའི་ཆུན་ལ་ཁྱུག་ལས།། ཡོངས་གྲོལ་ཇོགས་ལྡན་གསར་པའི་ལྷང་བྱེད་ཧོད།།
འཇེན་པའི་ཤེང་ཏ་ཆེན་པོ་ཞབས་བཏུན་ཤོག །༧༠

བསྟུ་མེད་**དགོན་མཆོག**གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་དང་།། ཏེན་འབྱུང་བསྟུ་བ་མེད་
པའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས།། **དཔག་བསམ**ཤེང་དང་འདོད་འཇོའི་བྱམ་བཟང་
ལྟར།། སྨོན་པའི་དོན་ཀུན་བདེ་བླག་ཐུར་འགྲུབ་ཤོག །༧༧

ཅེས་འབྲས་ཆུ་ཁྱུང་མཁན་རྒྱར་དགོན་མཆོག་དཔག་བསམ་མཆོག་གི་ཅཱུས་བཏུན་གསོལ་འདེབས་
ཤིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་འཛམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་ཤཱཀ་པ་ཆོས་རྗེ་རྗེ་བཅུན་ཆུ་བཟང་རྗེ་རྗེ་
མཆོག་གི་བཀའ་ལུང་སྒྲུ་ཕེབས་ཁར། མཚུངས་མེད་གངས་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཏྲ་ར་རིན་པོ་ཆེ། སྟོད་
མཚམས་རིན་པོ་ཆེ། འབྲས་ཆུ་ཁྱུང་ཚུལ་ཁང་ཁང་ཚན། ཟེའུ་འབྲུ་དགོན། ཏྲ་ར་ཆུ་བྲང་གི་ཞབས་ཀྱས་
དང་འཛེལ་ཡོད་སེར་སྐྱ། ཨ་རི་གནས་བཞུགས་དཀའ་ཤར་ཕྱ་ཁང་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི། ཨ་
རི་བྱང་ཚུབ་ཁྱིང་ཆོས་ཚོགས་བཅས་ནས་ལྷ་རིག་ཏེན་བཅས་སྐྱེལ་མ་མཛད་པ་བཞིན། མཁན་རྒྱར་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ཡུན་འཇིས་དམ་གཅང་གི་ཆོས་གྲོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཤཱཀྱའི་བཙུན་གཟུགས་ཟམ་
གདོང་ཆོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་བྱི་ཏོར་ཆུ་ ༡ ཆེས་ ༢༥ (༢༠༢༠
ཕྱི་ཆུ་ ༧༠ ཆེས་ ༧༧) ཉིན་དྲང་བས་སྨོན་པ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག ། །།

༢ དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་མཆོག་གི་
རྣམ་ཐར་གྱི་ཆེ་བརྗོད།

།།ལྷོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་ན་གླེང་གཞི་དང་། རྟོགས་བརྗོད། དེ་བྱང་། སྒྲོས་རབས་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
ཀྱིས་སྤྱིར་དངོས་བྱང་གི་རིམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཕེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་
པའི་སྒྲོས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པཉམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོར་ཡིན་པ་དང་། མཆོག་གི་
སྦྱོལ་སྐྱའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་ལྷོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པའི་རྣམ་གྲངས་པལ་མོ་ཆེ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་
མདོ་དང་། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་བཀའ་བསྟལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷོན་པ་
རང་ཉིད་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ཕྲེང་བ་དུ་མར་
བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྒྲོས་པའི་རབས་ཀྱི་
ཕྲེ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་ནང་གསལ་བ་ལ་བཏེན་ནས་ལྷོན་པ་ཡོངས་སུ་ཐུ་བར་
ལས་འདས་ཏེ་ལོ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་འདས་པའི་རྗེས་སུའང་སྐལ་ལྡན་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་གསོས་སུ་མཛལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་ལྷོན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤེང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོན་མཁས་བྱུབ་ཀྱི་སྒྲོས་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེའི་
མཚན་དང་མཛད་པ་ད་ལྟའང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་མཛལ་དུ་ཡོད་པ་

ནི་དམ་པ་དེ་དག་གི་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་སྤྱོད་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
བའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ངག་གི་རང་བཞིན་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་གྱི་
གཟིགས་ངོར་གསལ་བ་ལྟར། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་ཚོས་དང་བྱུབ་མཐའ
སྤྱི་ཚོགས་དང་རིག་གཞུང་། ལྟག་པར་དེ་བྱང་གི་རིག་གནས་ལ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ
བརྗོད་མེད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་། རི་སྐད་དུ་དབྱུག
པ་ཅན་གྱིས། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པའི་གཟུགས།། ངག་གི་རང་བཞིན་མེ་ལོང་ཐོབ།།
དེ་དག་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང་།། རང་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་ལ་ལྷོས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར
ལགས་ཤིང་། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྲོལ་བཟང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བསེལ
ལྟན་གངས་རིའི་ལྷོངས་སུ་སྒྲ་རིག་ངར་བ་ནས་བཟུང་སྒྲ་ཀུའི་འཇིན་པ་རིམ་བྱོན་རྣམས
ཀྱིས་མཛད་བཟང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ལེགས་བཤད་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང
བ་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚོག་ཏུ་སྣང་། ལྟག་པར་བསྟན
འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བུ་ངམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་ 'རྣམ་ཐར''
ཞེས་པའི་མཚན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་འདོགས་སྲོལ་དར་བ་ནི་དགོངས་ལྟན་ཡིད་དབང་འཕྲོག
པའི་ཐ་སྙད་གསར་གཏོད་ཅིག་ཡིན། གྲྭ་རྣམ་ཐར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཕགས་ཡུལ་གྱི
སྐད་རིགས་སུ་ཡོད་མོད། སྒྲེས་བུ་ངམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་སྟོན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལ་རྣམ
ཐར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྤྱར་བ་མ་མཛལ། སྒྲེས་བུ་ངམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ནི་དངོས་བརྒྱད
ཅེ་རིགས་ནས་རང་རང་གི་སྐབས་བབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་མཚོག་གི་གོ་འཕང
ལ་དཀྲི་བའི་ཐབས་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག
གི་མཛད་སྤྱོད་སྟོན་པའི་ཡིག་འཇོག་ལ་ 'རྣམ་ཐར'' ཞེས་འགོད་པ་ནི་གཞུང་དེའི་བརྗོད
བྱ་དང་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་མཚོན་པའི་བརྡ་ཚད་ཁྱད་པར་བ
ཞིག་ཏུ་སྟོང་། གོང་ཀྱི་དགེ་གི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་སྒྲེས་བུ་ངམ་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལ་ 'རྣམ
ཐར'' ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོག་མ་དུས་ནས་ཞིག་ལ་སྤྱར་བ་དང་། སུ་ཞིག་གིས་སྲོལ་གཏོད

པ་སོགས་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱུབ་དོན་རྣམ་པ་ཞིག་མ་མཇལ་ཡང་། ཚོད་དཔག་ཙམ་བྱས་ན་བརླ་བཀའ་ཐང་དུ། ཨོ་རྒྱན་གྱ་ར་བརླ་འབྱུང་གནས་ཀྱི།། སྐྱེས་རབས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ།། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་བརྗོད་རྣམས་རྗེགས་བརྗོད་ལ་རྣམ་ཐར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྨྲར་བ་སྤྲུལ་གོས་ཀྱི་གྲས་ཤེག་མིན་ནམ་སྙམ།

བོད་དུ་རྒྱལ་བསྟན་དར་བ་ནས་བཟུང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཕལ་མོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་སྲོལ་དར་ཞིང་། དེ་ཡང་དམ་པ་སོ་སོའི་རང་གིས་བཙུམས་པའི་རང་རྣམ་དང་། བུ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུམས་པའི་མཛད་རྣམ། ཆོས་འབྱུང་དང་བློ་བརྒྱུད་ཁག་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱི་རྣམ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་སྟོན་པའི་གསང་རྣམ་སོགས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། སྤྱི་ཚོགས། ཚན་རིག་རིག་གནས། ས་བབ། བཟོའི་རྣམ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་དེ་བྱུང་རིག་པའི་ཞན་ཆ་རྣམས་བཀང་བའི་ངག་གི་རང་བཞིན་ཁྱད་འཕགས་སུ་གྱུར། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་མ་ཆོས་རང་རང་གི་བློ་མའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་དྲིན་ལན་འཇལ་བ་དང་། ཕྱིས་རབས་ཀྱི་སློབ་བརྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལྟ་བུར་བློ་མའི་རྣམ་ཐར་འབྲི་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་དར་བ་ནི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལེགས་བྱང་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར། མཁྱེན་དབྱོད་ལྡན་པ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ངོ་མཚར་ཆོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ཙོམ་སྒྲིག་གནང་འདུག་པ་ནི་ཡི་རངས་བསྡུགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར།

མཁས་དབང་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་མཆོག་ནི་ཁོ་བོས་ཆུང་དུས་ནས་དགའ་གྱས་དང་མོས་ཞུ་ཡུལ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་བོ་ *১৫৭১* ནས་ *১৫৭৫* བར་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གྲྭ་ཚང་ཁྱབས་རང་ཉིད་ལས་འཛིན་རིམ་བཞི་ལྡ་ཙམ་བགྲེས་པའི་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་

གསུམ་འཛིན་མས་ཤིང་། ལྷག་པར་བཟླས་བརྒྱ་བཅུག་རྩོད་རིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲུས་བུ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་དང་ཡིད་སྨོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱིས་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྟེས་ཕྱི་ལོ་ *1642* ནས་ *2007* བར་ལོ་གྲངས་སུམ་ཅུར་ཉེ་བའི་རིང་ལྟ་ཏ་དབུས་པོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ལས་གྲོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མཉམ་གཤིབས་བྱས་པའི་མཆེད་གྲོགས་ཤིག་ཡིན། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་རྒྱ་གཞུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་བཤད་ཀྱི་མཛད་རིམ་གཞན་འགྲན་བྱལ་བ་གནང་བའི་ཁར། གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་མཁས་པའི་བཀྲི་ཚོགས་སོགས་ཤེས་ཡོན་གྱི་བྱ་བ་གང་སར་ཐུགས་འགན་ལྟར་བཞེས་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་སློབ་གྲྭའི་མཚན་ལར་སྨན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཆེན་བསྐྱབས་གནང་མཛད་ཡོད། ཁྱད་པར་བྱང་རབས་ཀྱི་དོན་སྙིང་ལྟན་པའི་སྒྲ་སྐྱར་དང་། ཞུ་སྒྲིག །ཆེད་ཙོམ་སོགས་རྣམས་ཆེའི་མཛད་འཕྲིན་རེ་ཟུང་འདིར་མགོ་སློས་ཅམ་ཞུ་ན། ཁོ་བོས་རེ་སྐུལ་ཞུས་དོན་ལྟར་ཉིན་ལས་ཀྱི་ཁ་ཕྱེ་ཆ་ཚང་ལོ་མང་རིང་སྐུ་དལ་ཁྱད་བས་ཀྱིས་ཏིཌྜི་ཤྲཱ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་ཕྱོན་གྲས་པ་དང་བཅས་དཔར་བསྐྱན་དང་། བོད་ཤྲཱ་དཔར་ཙ་དགེ་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་དང་ཕྱོན་གྲེང་བཅས། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་བརླའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྣ་ལྡ་ལྡང་པའི་མདོ་འགྲེལ་ཏིན་ཤྲཱ་དུ་སྒྲ་སྐྱར་དང་ཕྱོན་གྲེང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དགེ་བསྟར་དང་ཞུ་སྒྲིག །དབང་དེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་མཆན་འགྲེལ་སོགས་དགེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་གང་རྟེད་ཕྱོགས་བསྟུས་གནང་སྟེ་ཞུ་སྒྲིག་མཛད་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་རྣམས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགུང་ཙོམ་དང་ཉམས་ཞིག་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མང་དག་བཀའ་ཙོམ་གནང་བའི་སྒོར་ཞིག་ཆ་མཛད་རྣམ་འདིར་གསལ་བ་ལྟར་དང་། རྒྱུན་དུ་གཏན་ས་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་དང་ཙོད་གླ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་ཐབས་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་བ་ནས་རྒྱུན་སྐྱོང་མ་ཐུབ་པའི་འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་གཏན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་

སྨོན་གཉིར་བ་མཉམ་ཚོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གཞུང་ལ་དམིགས་བཀར་སྨོན་གཉིར་གནང་རྒྱའི་ལམ་སྲོལ་བསྐྱར་གསོའི་སྒང་མཐུན་རྒྱན་འདུ་འགོད་དང་། འཇོན་སྲོང་གོ་སྒྲིག་གང་ས་ཐུགས་བརྩོན་ཆེན་པོས་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ནས་བསྐྱར་གསོ་མཛད་པ་ལྟར་ད་ཆ་ལོ་ལྟར་དགུན་ཚོས་ཆགས་མེད་ཚོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞེད། ལྷ་ཆ་མཐོ་སྨོན་ཀྱི་དབྱར་ཀའི་གྱང་སེང་སྐབས་དང་ཕྱིས་སུ་བཀྲེས་ཡོལ་ཐོན་ཟིན་སྐབས་བཅས་སུ་འབྲས་སྦྱངས་སུ་ཆེད་ཝེབས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་སྨོན་ཁྲིད་གནང་བ་སོགས་ལྟ་བརྒྱའི་མཐའ་མའི་དུས་འདི་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་སྲོ་དང། ཁྱད་པར་འཛམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇོན་སྲོང་སྲེལ་བའི་སྒང་མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་པ་དང། ལོག་འཚོས་མ་བསླད་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་རྒྱན་ཇི་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཅཱས་གྱི་བྱ་བར་སླན་པའི་སྒང་དུ་སྲོང་གཏོང་མཛད་དེ་མཁས་མང་ཚོ་གསལ་གྲོང་དུ་གཞུང་ཆེན་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ལས་འཚར་གསར་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་ཟུང་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་རྣམ་ཐར་འདིའི་ནང་ཞིབ་བཀོད་གནང་འདུག་པས་ ''ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་བང་མཛོད'' མཚན་དོན་མཚུངས་ངེས་བྱུང་འདུག་གཤེས། རྩོམ་པ་པོར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཀྱི་ངང་ནས་ལེགས་སོའི་བསྡུགས་བརྗོད་དང་། རྒྱ་ཆེ་གློག་པ་པོ་རྣམས་ལའང་དམ་པའི་མཛད་བཟང་ལ་མིག་དཔེ་ཡར་བལྟས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་གྱང་པོ་ཐེབས་ངེས་དང། གཞུང་ཆེན་སྨོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་སྨྲོ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་རེ་སྨོན་བཅས། ཤུགས་འི་བཅུན་གཟུགས་ཟམ་གདོང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཇོན་གྱིས་དྭང་བས་ཆེད་དུ་བཙོང་པ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཏཡ་ཏཱཀ།། །།

(སྨོན་བཡོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐབས་མཁས་མཚོག་གི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཀྱི་ཆེད་བཙོང་འདི་བཞིན་ ༢༠༢༧ བྱི་བློ་ ༧ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་བྲིས།)

༥ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆे་མཆོག་གི་གསུང་ཆོས་ དང་གསུང་བཤད་སོགས་གལ་ཆे་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས། དེབ་ཕྲེང་དགུ་པ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་པ་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ། བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

དཔར་སྐྲུན་མཁན།	རྒྱུད་སྨྲ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
འགྲེམས་སྒྲོལ།	རྒྱུད་སྨྲ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་ཁང་།	ཞོར་བུ་ལྷར་ཕྱི་གསར་པ།
དཔར་ཕེངས་དང་པོ།	ཟླ་བོ་ ༢༠༢༧
དཔར་གྲངས།	༧-༥༠༠
དེབ་ཚད།	15.24 cm x 22.86 cm
ཡིག་གཟུགས།	རྒྱལ་སྦྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྟོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས།	༢༥༠༠༠༠
མཉེན་ཆས།	Adobe InDesign CS3
རྒྱབ་ཤོ	དཀྱུས་མ།
སྦྱིའི་དེབ་གྲངས།	སོ་བརྒྱད་པ།
རྒྱལ་སྦྱིའི་དགེ་རྒྱས།	ཀ།པ། ཀ། ༡༩༥༦ པ ཨ